TIUS NAMUN WAMINCHIP

Wycliffe
BIBLE TRANSLATORS

El Nuevo Testamento
en el idioma guambiano de Colombia, S.A.

Segunda edición
Publicado por

Primera edición
Publicado por

Índice

San Mateo

Jesucristoi merrab misaamera

(Lc 3.23-38)

1 [1] Iibe Jesucristoi merrabsrø misaamerai munchimera gøn, tru
Davidweinukkurrimba, Abrahamweinukkurrimba amrrub
misag.

2 Abrahambe Isaacwei møskain gøben;
Isaacbe Jacobwei møskain gøben;
Jacobpe Judába, nui nunelaimba møskain gøbig køn.
3 Judábe Faresweimba, Zaraimba møskain gøben, tru uregwei
usrimbe Tamar gøbig køn.
Faresbe Esromwei møskain gøben;
Esrombe Aramwei møskain gøbig køn.
4 Arambe Aminadabwei møskain gøben;
Aminadabpe Naasónwei møskain gøbig køn.
Inchen Naasónbe Salmónwei møskaingue.
5 Salmónbe Boozwei møskain gøben, nui usrimbe Rahab gøbig
køn.
Boozbe Obedwei møskain gøben, nui usrimbe Rut gøbig køn.
Obedbe Isaíwei møskain gøben;
6 Isaíbe Davidwei møskain gøbig køn.

Inchen rey Davidba, Uríaswei srain gøbiibabe Salomónwei
møskalø gøbig køn.
7 Salomónbe Roboamwei møskain gøben;
Roboambe Abíaswei møskain gøben;

Abíasbe Asaiwei møskain gøbig køn.
8 Inchen Asabe Josafatwei møskain gøben;
Josafatbe Joramwei møskain gøben;
Jorambe Uzíaswei møskain gøbig køn.
9 Uzíasbe Jotamwei møskain gøben;
Jotambe Acazwei møskain gøben;
Acazbe Ezequíaswei møskain gøbig køn.
10 Ezequíasbe Manaséswei møskain gøben;
Manasésbe Amonwei møskain gøben;
Amonbe Josíaswei møskain gøbig køn.
11 Inchen Josíasbe Jeconíasweimba, nunelaimba møskain gøbig køn, tru israelitasmeran Babiloniamay merrarrawa srua ambub uras.

12 Øyeeg chab srua amben, Jeconíasbe Salatielwei møskain gøben;
Salatielbe Zorobabelwei møskain gøben;
13 Zorobabelbe Abiudwei møskain gøben;
Abiudbe Eliaquimwei møskain gøben;
Eliaquimbe Azorwei møskain gøbig køn.
14 Azorbe Sadocwei møskain gøben;
Sadocbe Aquimwei møskain gøbig køn.
Inchen Aquimbe Eliudwei møskaingue.
15 Inchen Eliudbe Eleazarwei møskain gøben;
Eleazarbe Matánwei møskain gøben;
Matánbe Jacobwei møskain gøben;
16 Jacobpe Joséwei møskain gøbig køn. Inchen tru Josébe Maríai keg køben, tru Maríagurri Jesús kal-laig købig køn, tru Cristo taig.

17 Inchawei Abraham køb uraskurri merrabsrø kølli misaamerai
ureemera katøle srøig, srøig kurrab arrubig David køb uraskatiibe
catorce gøbig køn. Inchen David køb uraskurri tru israelitasmeran
Babiloniamay merrarrawa srua ambub uraskatig katøgan catorce
treetøwei katøle srøig, srøig misaamera kurrab arrig købig køn.
Incha tru israelitasmeran Babiloniamay srua ambub uraskurri
tru Cristo kal-lamnegatiibe misaamera katøgan catorce treetøwei
kurrab arrig køn.

Jesucristo kal-laig

(Lc 2.1-7)

18 Jesucristo kal-laibe øyeeg kuig køn: María nui usrimbe Joséba
kasharanrrab misra uñen, Josébe kasharanrrab permøwatø
Maríabe Espíritu Santogurri kwanrriig kenamisrøptinchibig køn.
19 Inchen José tru nui keg kønrrabiibe sølgandø tabig kua, Maríane
maya misagwei malau 'øyeeg kuin gøn' chib kenamarmønrrab,
nuinetø niløtø tarømisrøptinchab isubig køn. 20 Nøbe treeg martrab
chab isubguen inchen, Señorwei kan ángel piabyu kenamisrabe
trenchibig køn:
—José, ñi Davidwei misagugurri arrubig, Marían ñui srain
gønrrai utamigwan kørig kui inchimøta cha. Kaguende tru unø
tøgagømibe Espíritu Santoin gøn cha. 21 Nøbe kan møg-unø
tøgagøben, truigwane Jesús munchi basrtrig chibig køn. Nøbe
øyeeg wamig kønrrun chibig køn, kaguende nui misagwan kaig
mariiløyugurri wesranrrabig kuimba.—
22 Kerrigu øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabigwan
Señor truigwan øyah taig nebunrrai treeg kuig køn:
23 "Kan srusrø mu møøbagucha kimíig kwanrriig kørrømisra,
kan unø tøgagønrrun daig. Truibe Emanuel cha wamig
kønrrun" cha, trenchibig køn.
(Tru Emanuel munchibe "Tiusbe namba basran" daig.) 24 Incha
José tru piabyugurri kiagasrabe, Señorwei ángel maig karuig
køben treeg mara, Maríane nui srain gønrrai kørrømarøbig køn.
25 Incha Josébe Marían nui nusrkawan tøgagømnegatig keeba,
sraimba lataig nømui asrtøga chi marmuig køn. Incha Josébe
unane Jesús munchi basrøbig køn.

Pørr gal-labgatøsreelø tru estrellameran ashib kusrebelø Jesúswan ashchab amrrub

2 1 Jesúsbe Judea birau Belén puebloyu kal-labig køn, Herodes
tru birau rey gøb uras. Inchen tru uras pørr gal-labgatøsrø
kusreb møguelø tru estrellameran ashib kusrebelø Jerusalén puabe,
2 trenchib payibelø gøn:
—¿Judíosmerai tru rey kal-labiibe chu tsuh? cha. Kaguende
nambe nui estrellan webarri asha, køriibala nune tabig waminchab
amrruer— cha.

San Mateo 2.1-12

3 Inchen rey Herodesbe trendaigwan mørabe, ni mumaygucha
gømui inchibig køn. Inchen katø Jerusalén misaamerangucha
treetøweim bubig køn. 4 Inchen reybe sacerdotesmeran karubelanba,
tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba wama, payibig køn:
—¿Cristobe chu gal-lanrrabig kø?— cha.
5 Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Judea birau Belén cha. Kaguende Tius maig karuigwan
eshkabig øyah pørig køn cha:

6 Judea birau, ñi Belén pueblo-unøbe,
tru birau purø wamindig ciudamerai utu
ñibe chigucha gømøzhig lataig kønrrab gømø,
purø nuig køn cha.
Kaguende ñuinukkurrimbe misagwan ashib karunrrabig kan
webattrun cha,
nai Israel misagwan nø pera marøb ashib pasrønrrabig.—
7 Inchen Herodesbe tru srømbalasrø estrellameran ashib
kusrebelan mu ashmøwatø wama, estrellabe tappe chu uras
kenamisrigwan payibig køn. 8 Incha nømune Belénmay ørabe,
trenchibig køn:
—Trusrømay amba, tru unaimburab tab payrrigay cha. Incha
wetørrawabe, eshkarrunrrigay cha, nagucha køriibala tabig
waminchab inrrab— cha.
9 Tru kusrebeløbe rey øyeeg eshkailø ambubelø gøn. Inchen
estrella tru pørr gal-labgatøsrø asiibe nømui merraptø ya, yandø
tru unø tsuim bala pasramisren, 10 tru kusreb møguelø estrellan
ashabe, truba rruba kasraarabelø gøn. 11 Incha yau kebambabe,
unamba, usri Maríanba ashabe, tømbønsra, køriibala tabig
wamincha, nømui ketamelan kura, oro gøben, incienso gøben,
mirra gøben ketøbelø gøn. 12 Incha yandø nømune piabyu
Herodesweimburab ammønrrain cha, eshkailø gua, nømui
pirausrømaybe peg maywan ambubelø gøn.

Egiptosrømay trubab ambub

13 Yandø tru kusreb møguelø chab amben, Señorwei kan ángel
Joséwan piabyu kenamisrabe, trenchibig køn:
—Kurra, unan usranba perøb Egiptosrømay trubab inrrø cha.
Incha trusrø na eshkamnegatig kørrømisrtrig cha. Kaguende
Herodesbe unan kwetchab lanrrab gøn— cha.
14 Inchen Josébe kurra, unan usranba pera, yem Egiptosrømay
webya, ya, 15 trusrø tru Herodes kwamnegatig waraig købig køn.
Øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabikkurri øyah taig, truig
nebunrrain gúig køn: “Nai Nusrkawan Egiptogurri wamar” taig.

Herodes uregwan kwetchai karub

16 Inchen Herodes nun tru kusreb møguelø isin gúi mørabe,
truba rruba nama, tru kusreb møguelø tru ureg chu uras kal-

laigwan eshkaigwan, trunun cuenta mara kal-laingurrimbunø pa
bilagatiguelø Belén pøtøgatan warabelan kerriguba kwetchain
garubig køn. 17 Øyamay nebuig køn Tius maig karuigwan eshkabig
Jeremías øyah pørig:

18 Ramá pueblosrø kan wam mørig køn cha.
Truibe kan truba rruba isuig wamab kishib,
tru Raquel nui uregweimburab isua, kishibig køn.
Incha 'kishmø, ka awentau' taingucha, awentanrrab
gaimabig køn cha,
kaguende yandø ureemera chab gwaikken gøben.

Egiptogurri katø amrruig

19 Inchen yandø Herodes kwaben, Señorwei kan ángel Joséwan
Egiptosrø piabyu kenamisra, trenchibig køn:
20 —Kurra, unanba usranba pera, Israel birausrømay katø inrrø
cha. Kaguende unan kwetchab inchibeløbe yandø chab gwan— cha.
21 Inchen Josébe kurra, unanba usranba Israel birausrømay
pera, ibig køn. 22 Inchen Herodeswein cuentabe nui nusrkai
Arquelau Judea birau truig karub wan daig mørøppe, Josébe
trusrømay yamig køriimatøben, Tius piabyu Judeasrømay imønrrai
eshkaben, Galileasrømay ambig køn. 23 Incha Josébe trusrø puabe,
Nazaret pueblosrø tsunrrab ibig køn. Iig øyeeg nebuppe, Tius
maig karuigwan eshkab møguelø øyah taig nebunrrain gúig køn:
"Jesúsbe nazaretsriig cha wamig kønrrun" daig.

Juan Bautista mu misag warab waraimønug eshkab kusrenanøb

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

3 1 Tru gwalømmerawan Juan Bautista Judea birau mu misag
warab waraimønug 2 trenchib eshkab kusrenanøb arrubig køn:
—Kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliray chib. Kaguende
srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe lutau basran— cha.
3 Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah pørig Juanbe
truig kuig køn:

Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trasan, daig:
"Señorwei maywan tamarøb,
nuyasig maymerane ølmarøb inday," chib.

4 Juan kewagúibe camello isiitøga marig købig køn. Inchen nui
pørønaibe kaluswan marig køben, nui mamibe nørrø chapullba

kaambu mielba gøbig køn. 5 Jerusalén misaameraba, mayeelø
Judea birau misaameraba, Jordán bi buluwaneløba nun mørtrab
werrubelø gøn. 6 Incha nømui kaig mariilan 'kaig marig køn' chib
eshkaben, Juanbe truilan Jordán biyu piu umbu ulsrøbig køn.
7 Inchen Juanbe fariseosmera gøben, saduceosmera gøben, truba
nørrø nø piu umbu ulsrailø gønrrab amrrui ashabe, trenchibig køn:
—¡Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata cha,
Tiuswei purø gørig kømdiig ñimuim bala attrabig pub pasrabigugurri
wegørrønrraimbe? 8 Ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay
llirawar guy, chibig køn, tørgandø asamdiig kønrrain cha. 9 Incha
ñimbe ñimasiitø øyeeg chib mendømøtay cha: "Nambe Abrahamwei
misaamera guer" chib. Kaguende nabe trendamønrrun cha: Tiusbe
i sruumeranguen Abrahamwei misaamera gønrrai marøg købene,
martrun cha. 10 Katø walømbe tusrmeran srølba para øramig
chabguen srølyu pasringuen basran cha. Chi tusrwandøgucha tab
mamig niimíigwane para, nagu kegutsan cha. 11 Nabe ñimune
ciertonwei pi pinøbulrrai piu umbu ulsrar cha, kaig mariilan isua
møra, Tiusweimay llirain gønmab asamdiig kønrrai. Trune nai
wendau arrubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun
cha. Truibe si, na lataguen gømø, maramburab marøbig køben, nabe
truburab gømíig kua, nui alpargatiswanguen srua inrrabgaig kur cha.
12 Nøbe tirigun isig øra tarømartrab tru kala gutsamig tsig utigwan
sruaguen basran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabaløwan
kerrigu chab chishmarabe, tirigune tirigu esegainug esegappe,
shauwane mana kwamø nagu pattrun— chibig køn Juanbe.

Jesúswan piu umbu ulsrøb

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

13 Jesúsbe Galileasrøngurri Jordán biyumay arrubig køn, tru
Juan uninuumay nun piu umbu ulsrønrrai. 14 Srøtøbe Juanbe nune
piu umbu ulsrøg kømui incha, trenchibig køn:
—Nane ñiguen rreeg marig kømdiig købendø, ¿ñiguen nan
attirru?— cha.
15 Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Møimbatøbe øyamay ka mar cha. Tius tru sølgandø tabig
maramigwane nambe kutøgue øyamay maramig køn— cha.
Inchen Juanbe ka treeg marøbig køn. 16 Incha Juanbe Jesúswan
piu umbu ulsrøben, piyugurri webibig køn. Inchen møimbe

srømbalabe kurøptinchen, Jesúsbe Tiuswei Espíritu nuim bala kan
paloma lataig kørraarri ashibig køn. 17 Inchen srømbalasrøngurri
kan wam trenchib waminchibig køn:
—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe nuimburab truba tab
gúi war— cha.

Satanás Jesúswan chinchibig køtashchab inchib

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

4 1 Inchen Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay
Jesúswan pera yaig køn, nugwaimandzig nun
kebenøsrkønrrab inchai. 2 Inchen cuarenta días yem gwaløm
chigucha mamøwa, yandø parøgwai mørøbig køn. 3 Inchen tru
kebenøsrkønrrab inchibiibe Jesúswan kemallabe, trenchibig køn:
—Isa gømø, tru ñi Tiuswei Nusrkain guabe, i sruumeran pirri
misringaru— cha.
4 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: "Møøbe
pirrindøgatø øsig tsumøtø, kerrigu Tiuswei wamdøgagucha tsumig
køn"— cha.
5 Incha nugwaimandziibe Jesúswan Jerusalén tru Tiusweindø
tarømari ciudasrømay srua ya, tru Tiuswei yau purø balasrø
pasrabe, 6 trenchibig køn:
—Isa gømø, tru ñi Tiuswei Nusrkain guabe, pirausrø pørsrau cha.
Kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

Tiusbe nui ángelesmeran ñun ashchai ørtrun chibig.
Incha ñui srøbwan srugu srurrengwamønrrai
nømui tasiimeratøga ñun kusranrrun— chibig.

7 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Katø Tiuswei wamwan pørigube treekkucha chibig køn
cha: "Ñui Señor Tiuswane ke chinchibig køtashchab lataikkucha
maramig kømøn"— cha.
8 Katøbe nugwaimandziibe kan truba bala tunsrømay srua yabe,
yu pirau chutøgucha nørreelø tru nøm ashib karub purrailanba,
katø nømui chigurrimbunø tabig tørig tøgagúigwanba kenamarabe,
9 trenchibig køn:
—Iigwan nabe kerriguba tranrrumøn cha, ñi nan srala, køriibala
tabig waminchene.—
10 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¡Satanás, møi møi iptsu! cha. Kaguende Tiuswei wamwan
pørigube trenchibig køn cha: "Señor ñui Tiuswandø køriibala tabig
waminchib, nuyasiitø marøb megamig køn"— cha.
11 Inchen nugwaimandziibe nuinukkurri tarømisren,
ángelesmera amrrua, purugubelø gøn Jesúswan.

Jesús tru nui maramigwan Galilea pølbasrøb

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

12 Juan Bautistan kailan keeri yau keerin gøn daig Jesús
wammørabe, Galileamay ibig køn. 13 Incha Nazaret puebloyugurri
webyabe, Capernaum pueblosrø pisu menda, Zabulónwei misag
warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru birau tsunrrab ibig
køn. 14 Øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah
taig nebunrrain gúig køn:
15 Zabulónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba
tru birau,
Jordán bi ambøgatø tru nu bisugatømaysrø,
Galilea tru judío gømeelø warainug,
16 misaamera løstøyu warabeløbe
kan truba tørig asan chib.
Kwamig nømuim bala itøgasraig lataig warabelø gøbelane
kan tørig kebilin gøn, chib pørig.
17 Trugurrimbunø Jesúsbe eshkab kusrenanøb trenchibig køn:
—Kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliray cha. Srømbalasrø
Tius nø ashib karub waibe lutau basran— cha.

Jesús pibgatø peskabelan wamab

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

18 Jesús Galilea nu bisu mendawan ib pasrøwabe, pa nunelan
ashibig køn, kane Simón, truigwane katø Pedrogucha taig, kane
Andrés taig. Truiløbe peskabelø gua, nømui atarrayameran piyu
keguchib warøben, 19 Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø
gønrrai maramønrrun— cha.
20 Inchen tru urastø nømbe nømui atarrayasmeran warøb, nøba
ambuptinchibelø gøn.
21 Incha Jesúsbe katøguchi mas ambuurø yabe, katøgan
pa nunelø warai ashibig køn, truiløbe Zebedeowei nusrkalø,

Santiagoba, Juanba. Nømbe nui møskaimba barcoyu atarrayamera
kølsrailan tamarøb purrøbene, Jesúsbe tru nusrkalan wamabig
køn. 22 Inchen nømbe tru urastø barconba, nømui møskawanba
kørrømarøppa, Jesúswei mendig ambuptinchibelø gøn.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

(Lc 6.17-19)

23 Jesúsbe Galilea birau ørøba llirab ibig køn, judíosmera
tulundzuni yamørig Tius nø ashib karub pasrainuguig tabig srø
wamwan eshkab kusrenanøb. Incha misaameran chi gwanrreelan
gøben, chi busrkwailan gøben tamarøbig køn. 24 Jesúswane Siria
birausrø kerrigu wammøra gua, mayan gwanrreelan srua amrrubelø
gøn. Tru chi gwanrrø gøben tøgarmeran, katø ni mumayguen tab
gømui mørøb inchibelan, tru kwaimandziimera tøgarmeran gøben,
itønab pesannabig tøgarmeran gøben, kønønrrab gaimabelan gøben
srua amrrubelø gøn. Inchen Jesúsbe tamarøbig køn.
25 Inchen misaamera galileasreelø gøben, decapolissreelø gøben,
jerusalénsreelø gøben, judeasreelø gøben, Jordán bi tru pørr gal-
labgatøsreelø gøben Jesúswei mendig truba nu ambubelø gøn.

Jesús nu tunyu wamisra kusrenanøb wamindig

5 1 Incha Jesúsbe misag truba rruba nuwan ashabe, kan tun
bala nebya wamisren, nui kusrenanøb pera uniilø kemallen,
2 nøbe øyeeg chib kusrenanøb mendabig køn:
3 —Mayanguen tab gúilø gøn cha, tru Tiusweimburabigwan ke
kagømønrraindøzhig tøgaguermab isua palai mørøbelaimbe.
Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe
nømuiwein gøn cha.
4 Mayanguen tab gúilø gøn cha, tru truba isuig kishibelaimbe.
Kaguende Tiusbe nømun chi isui inchimønrrai tab gøbigwan
tranrrun cha.
5 Mayanguen tab gúilø gøn cha, tru larrø tammayelø lata lata
inchimeelaimbe.
Kaguende nømbe tru pirøwan Tius trannrrab misrigwan
ketig utønrrun cha.
6 Mayanguen tab gúilø gøn cha, tru sølgandø tabigwan
kan parøgwaig mørøb lataig, pi mulgwaig mørøb lataig
inchibelaimbe.

Kaguende maig isua palai melaigwan Tiusbe nømun nørrø
traniilø gønrrun cha.
7 Mayanguen tab gúilø gøn cha, katøganelan lastima
ashibelaimbe.
Kaguende nømungucha Tiusbe treetøwei lastima ashib
tøgagønrrun cha.
8 Mayanguen tab gúilø gøn cha, chi kaig isumø manrrømera
chishig tøgarweimbe.
Kaguende nømbe Tiuswan ashchun cha.
9 Mayanguen tab gúilø gøn cha, tru ambugurri igurri tab
gømigwan lab marøbelaimbe.
Kaguende truilane Tiusbe ‘nai ureg køn’ chinrrun cha.
10 Mayanguen tab gúilø gøn cha, tru Tius mandø martrai
miaigwan marikkurri kaig martraindinab kaig nebui
melabelaimbe.
Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe nømuin
gøn cha.
11 ’Ñimbe mayanguen tab gúilø gøn cha, nagurrindø misaamera
tsalø waminab, kaig marinab, katø ñimun chine, chine isa
wamindinab melabelaimbe. 12 Pøs truba kasraarab tab gúi
møray cha. Kaguende srømbalasrømbe truba rruba nuig ketig
utamig tøgagønrrun cha. Ñimguen kømøwatøsrøwei tru Tius
maig karuigwan eshkabelan øyeetøwei kaig marig købig køn cha,
trenchibig køn Jesúsbe.

Tiuswei ureebe yu pirau treba, tørba lataig køn
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

13 ’Ñimbe yu pirau tre latailø gøn. Inchendø yandø tre larrmíig
misrabe, ¿katøbe chincha gúi larrøbig misriasamø? Yandø mas
chiweingucha larrmíig misrene, wambig petøben, misaamerabe
itøbunan, chibig køn.
14 ’Ñimbe yu pirauelayasig tør latailø gøn. Kan ciudama tun
balasrø pasrabiibe trubønrrab gaiman cha. 15 Katø kan aceite
lámparan chigucha piløgøppe, køtsø umbu basrtrab piløgømøn
cha. Treeg kømøtø, masken pala basrene, mayeelan yau purrabelan
pilan chibig køn. 16 Øyeetøwei ñimgucha misaamerai merrab ñimui
tør pilønrrai inday chibig køn, ñimui tabig mariilan asha, nømbe
ñimui Møskai srømbalasrø wabigwan truba tabig waminchain cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pørigwan Jesús kusrenanøb

17 'Nabe arruppe, maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba,
Tius maig karuigwan eshkabelø kusrenaniilanba na patsøgønrrab
arritamab isumøtay chibig køn. Nabe treeg kømøtø, arruppe,
tru Moisés pørigu maig chibig køben, trunun newan mara
kørrømartrab arrig køn. 18 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun:
Srømbalaba, pirøba pønrrøbenbatøbe, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørigu maya lamøzhig pørig pønrrabeløguen
pinappe, purainrraamøn cha, kerrigu tru pørigu maig taig
nebumnegatig. 19 Inchawei møikkøben tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriiløyu karua pønsrailan møigu gøben maya
lamøzhigwandøguen kalø marøb, katø misagwan treetøwei
kalø martrai kusrenanøbiibe srømbalasrø Tius nø ashib karub
waisrømbe truibe purø lamíig kui asig køn daig kønrrun. Trune
møikkøben martrai karua pønsrailan marøb, katø treetøwei
martrai kusrenanøbiibe, truibe si, srømbalasrø Tius nø ashib karub
waisrømbe nuig kui asig kønrrun cha.
20 'Inchawei nabe ñimune eshkar: Ñimui sølgandø marigwan tru
Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba marøb pønrrai
lataitøguen gømø, katøguchi tabig marmuisruandøbe, srømbalasrø
Tius nø ashib karub waisrømbe managuen kebamrraamøn cha.

Trømbøig namiguelø gømumigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 12.57-59)

21 'Ñimbe mørøbelø gúinrrun ñimui merrabsreelane trendaigwan:
"Kweechimøta cha. Møikkøben kweechibiibe kaigyu pasrønrrai
pasrig kønrrun" cha. 22 Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben nui
nunewan namig kørrømisrøbiibe kaigyu pasrønrrai pasrig kønrrun
cha. Nunewan tsaløwamabigwane tru Setenteelø maig maramigwan
asha marøbelø asha marig kønrrun cha. Inchen møikkøben nunewan
trømbøig inchib: "Larrø gaig chugúi mørmíig køn" chib wamabiibe,
tru kwamø nagu møra melamnug kegutsig kømigwan lab pasran cha.
23 'Inchawei ñi Tiuswei tranamigwan altaryumay srua arrua,
ñui nunewan ñi chigøben kaig mara tøgagúigwan ñi isuptinchabe,
24 tru ñi Tiuswan tranamigwan altaryu pasrøppa, ñui nuneeba
tab gørrømisramigwanmerrig lanrrab yamig køn. Trugurrimbe si,
altaryumay arrua, ñui tranamigwan tranø.

25 ’Møikkøben ñun kejawa, juezweimay merranene, tru
kejabiiba mayu ib pasrappatø, tammay kørrømisrkun cha, petø
wamindam lau, tru juezwei tasku tranmønrraimbe. Inchippa
juezbe policíameran tranen, truiløbe ñun kailan keeri yau
kegutsinamønrrappe. 26 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun:
Truyugurri webinrrappe, maig pagaramigwan chishtø
pagarawatøwei webinrrabguen cha.

Kasharawaig itølulmumigwan Jesús waminchib

27 ’Merrabsrø øyah taigwan ñimbe mørøbelø gúinrrun:
“Møikkøben kasharawaig købendø, peg ishuuba itølulamig kømøn”,
daigwan. 28 Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben kan ishuwan
trømbøig martrab isub chull ashibiibe nui manrraube yandø
chabguen itølulig lataig kørrømisran cha.
29 ’Inchawei treekkurri ñui kusrmay gab kaig maringarua,
kaigu ñun kebenøsrkøbene, wesrua, kuchi chibig køn. Trembe
ñui asru kanbaløtø palab misrikken chi gømønrrun cha, tru
møra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe. 30 Ñui kusrmay
tasig kaig maringarua, kaigu ñun kebenøsrkøbene, tasigwane
para, guchi, chibig køn. Trembe ñui asru kanbaløtø palabikken
chi gømønrrun cha, tru møra melamnug asr ørøba kegutsig
købgunrriibe.

Kasharawar petiyamumigwan Jesús waminchib
(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

31 ’Katø merrabsrømbe trendaig købig køn: “Møikkøben nui
srawan kucha, tarømisrtrappe, kan kilga tarømisrtrab chibig mara,
nun purøøramig køn” cha. 32 Trune nabe trendamønrrun: Mu
møøtøgucha nui srai, itølulmubendø, srawan kucha, tarømisrøbiibe,
nui srawane itøluløb uñchai maran cha. Inchen mu møøtøgucha
kan tarømisra ishuuba kasharabiibe nøgucha treetøwei itølulan
cha.

Isa waminchimumigwan Jesús kusrenanøb

33 ’Katø ñimbe møriinrrun ñimui merrabsreelan øyah tailan
‘Señorwei merrab, ¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ cha
kørrømisrigwane wamindiitø gømø, maramig køn daigwan.
34 Inchendø nabe ñimun trendamønrrun: ‘¡gatø! marmø gømø,

nabe maramønrrun' chib mumaygucha ke treeg chimøtay cha.
Srømbalawei merrab pasramisra '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' chimøtay cha. Kaguende srømbalabe Tius nø
wamisra waig køn cha. 35 Katø ñimbe pirøwei merrab pasramisra,
'¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun' chimøtay cha. Kaguende
pirøbe Tius itøbuna waig køn cha. Ni katø Jerusalénwei merrab
chigucha treeg maramig kømøn. Kaguende truibe Tius, tru purø
nu Reywei ciuda gøn. 36 Ni katø ñimui turwan '¡gatø! marmø
gømø, nabe maramønrrun' chimøtay chibig køn. Kaguende ñimbe
pusrugwan ni kandøguen puliig martrab gaimabwei, ni kandøguen
yaliig martrab gaimabwei inchun cha. 37 Inchen ñimbe martrappe:
"Øø" damig køn. Inchen marmønrrappe: "Ka" tamig køn. Pøs
yandø i trendaigyugurri mas nemarøb, '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' taibe nugwaimandzigweinukkurri arrubig køn.

Kaig inchen lata marmumigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 6.29-30)

38 'Katø ñimbe merrabsrø trendaigwan mørøbelø gúinrrun:
"Katøganui kabwan mindishibigwane nuin gabwangucha
mindisamig køn", daigwan. "Katøganui trugulwan lanchibigwane
nuin rrugulwangucha landamig køn", daigwan. 39 Trune nabe
trendamønrrun: Møikkøben ñun kaig marene, lata inchimøta
cha. Treeg kømøtø, møikkøben ñun kusrmay maløbøtø
pashene, kandarømayigwangucha yul cha. 40 Møikkøben
kejawa kewagúigwan kerranrrab inchene, turiwangucha srua
ibasingaru cha. 41 Møikkøben ñun nama, kan kilómetro chigøben
niguingarubene, trube, pa kilómetro nig cha. 42 Inchen møikkøben
ñun chi miabigwane tranø cha. Møikkøben 'pebrra' cha, miabene,
'ka' chimø, peb cha.

Ashig kømui inchibelan undaaramigwan Jesús waminchib

(Lc 6.27-28, 32-36)

43 'Ñimbe katø merrabsrø trendaigwan mørig kuinrrun: "Ñui
tab linchibigwane isua, undaaramig køn chippe. Ñun tsaliigwane
ashig kømui indamig køn", daigwan. 44 Trune nabe ñimun
trendamønrrun: Ñimun ashig kømui inchibelane undaaray cha.
Inchen ñimun kaig martrabgøba inchibelaimbe nømuyasig Tiusba
wamindamig køn cha. 45 Treeg marabe, ñimbe Møskai srømbalasrø

wabigwei ureg kønrrabguen. Kaguende nøma nui nøsigwan kailaim
bala lata, tabelaim bala lata pørr batingarub, katø sølgandø tabig
marøbelaim bala lata, chi sølgandø tabig marmeelaim bala lata sre
bunrrai ørøb inchibig køn cha. 46 Kaguende ñimun undaarabelandø
undaarawabe, ¿truburøbe chigúi utønrrague? ¿Romasreelayasig an
utabeløguen treetøweimbe marøbelø gømuitarru? 47 Inchen ñimui
nunelandø tab wamabiibe, ¿chigúi srøig peg marig kønrrautah?
Kaguende ¿Tiuswan ashmeelø tru judíos kømø misaameraguen
treetøweimbe marøbelø gømuitarru? 48 Ñimbe sølgandø newan
tabelø guy, ñimui Møskai srømbalasrø wabig newan tabig køb
lataitøweingue.

Tabig maramigwan Jesús kusrenanøb

6 1 'Ñimui tabig mariilan misaamerai malau marmøtay,
misaamera ka ashchaindø lataig. Ñim treeg marene, ñimui
Møskai srømbalasrø wabiibe chigucha truburøbe tranrraamøn.
2 Inchawei palai inchibelan ñi puruguppe, mayeelø wammørtrai
waminchib kenamarmøta. Tru palatø tab inchibelø latawei
judíosmera tulundzuni yamerayu, callesmerayu misaamera nømun
tabig waminchai marøbelø lataig marmøta. Kaguende nabe ñimun
cierton trendamønrrun: Yandø treeg marøbeløbe nømui truburø
ketig utamigwane utabguen indan cha. 3 Inchen palai inchibelan
ñi puruguppe, ñui kusrmay tasig marigwane atsimay tasig asha
gønrrai marmøta. 4 Inchen ñi mun kenamarmøtø mariilan Tius ñui
Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan kettrun.

Tiusba mandø wamindamigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 11.2-4)

5 'Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, tru palatø tab inchibelø
lataig kømøtay. Truiløma judíosmera tulundzuni yamerayu gøben,
plazayu ya tsøbmerasrøn gøben pønrramisra, Tiusba wamindamig
chulleløgøn, misaamera ashchai. Nabe ñimun cierton
trendamønrrun: Nømun misaamera tabig wamindiibe, truibe
truburø ketig chabguen utabguen indan cha. 6 Trune ñibe Tiusba
waminchappe, ñui kwartuyu kebya, yaskabwan kasra, ñui Møskai
Tiusba waminchi cha, mu asiimíig truyu ñibatø pasrabigwan.
Inchen ñi mun kenamarmøtø marigwan Tius ñui Møskai ashibiibe
ñun truburø ketamigwan kettrun.

7 ’Tiusba waminchib pasrappe, trunundø katøle, katøle ka yandø
wama mørmøta, judíos kømeelø latawei. Kaguende truiløbe truba
rruba waminchene, Tiusbe katøguchinguen mørtraitamab isubelø
gøn. 8 Ñimbe nøm latailøwein gømøtay. Kaguende ñimui Møskai
Tiusbe ñim miamøwatø ñimui chi palai indigwane chab ashaguen
wan. 9 Ñimbe Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay:

Namui Møskai srømbalasrø wabig, ñui munchibe tabigweindø
tarømara, newan tab indig kønrrun.
10 Ñi ashib karub pasraibe pirau larrøbitchab amø,
srømbalasrø latawei yu piraugucha,
ñi maig maramdiig køben, treegwei marig kønrrai.
11 Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan møi tranøb,
12 namui kaig mariilan ulø baymø, pesannarrunrrig chib,
nam namun kaig marøbelan ulø baymø, pesannawa
kørrømisrøb lataitøwei.
13 Chigøben namun kegørrøsrkønrraptiig pønrrøbene,
truwane namun ambashmørrunrrig. Masken tru
kaigweinukkurrimbe tarømartra. Kaguende, tru ashib karub
waiba, maramburab mariiba, purø nuig, purø tabiibabe
managatig ñuin gøn chib.

14 ’Kaguende katøganelø ñimun kaig maren, truilan ñim ulø
baymø, ñim pesannabene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha
ñimun ulø bayamigwan paymønrrun cha. 15 Inchen katøganelan
ñim pesannamø, ulø bayene, ñimui Møskai srømbalasrø
wabikkucha pesannamø, ñimui kaig mariilan ulø bayrrun chibig
køn Jesúsbe.

Ayunamigwan Jesús kusrenanøb

16 ’Ñim ayunappe, malømera kwa isuig lataig misrmøtay.
Tru palatø tab inchibeløma malømerabe kwa isuig latailø
kenamarøbelø gøn, misaamera nømbe ayunab gúi ashchai.
Treeløwein gønrrab gømø. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun:
Yandø nømun misaamera tabig wamindiibe, truibe truburø keti
lataig chabguen utabguen indan cha. 17 Inchen ñibe ayunappe,
maløwan kwalla, pusrugwan tabig tamar cha, 18 misaamerabe ñun
ayunab wain gønmab ashmønrrai. Ñuinetø marigwan ñui Møskai
ashib pasrabiibe trunun asha, nøbe ñune truburø tranamigwan
tranrrun chibig køn.

Srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabig
(Lc 12.33-34)

19 'Yu pirau chine, chine tulishimøtay, pullillamera mab, trerawa
pinab, nileelø kebamba nilab indinug. 20 Trembe srømbalasrøwei
tøgamisrøb tulisay, pullilla mamøwei, trerawa pinømøwei, nileelø
nilønrrab kebammøwei indinug. 21 Kaguende ñimui chi tøgagúilø
chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub
pasrønrrun cha.

Kabmerabe asrwei lámpara gøn
(Lc 11.34-36)

22 'Asru kappe kan lámpara gøn cha. Inchawei ñui kab tabig købene,
ñui asrube kerriguba tørsulu gønrrun. 23 Inchen ñui kab kaig købene, ñui
asrube kerriguba løstiig kønrrun. Inchawei tru tør ñuinug pasrabikken
løstiig købene, tru løstiibe mas maig løstøgølig kerah chibig køn Jesúsbe.

Møigwanmerrig mas isua tøgagømig
(Lc 16.13)

24 'Nun karunrrabelø muguen pagatøbe tøgagønrrab gaimanrrun.
Kaguende kanune tsalø ashippe, kanune undaaranrrun cha.
Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib
webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab
isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe
martrab gaimanrrun cha, pabaløbabe.

Tiusbe nui uregwan ashibig køn
(Lc 12.22-31)

25 'Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Øsig amønamig, ñim
mamigwanba, mutsamigwanba, asru chi guemermab isumigwanba
menrra isumøtay cha. Øsig amønamikkan kan mamig lataitø
gúitarru cha. Kabe asrkan kan asru keelø lataitø gúitarru cha.
26 Pala amøñibelø illimeran asay chibig køn. Ellguamøwei,
ellmarig tulishimøwei, ellmarig tulisaigwan esegainug esegamøwei
inchibelanguen, truilanma ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe
manrrai mannøbig køn cha. ¿Ñimbe illimera lataguen gømø,
maselø gømøtirru? chibig køn. 27 ¿Ñim møiløgøben maya, maya
incha katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha.

28 ’¿Chindimbarre ñimbe asru keegwan truba rruba isubelø
gøgue? cha. Wambig umeranma asay chibig køn. Kwallmøwei,
kumøwei inchibelø gøbendø, tabig nørrøran cha. 29 Inchendø nabe
trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tøgagua,
umera lata tabzhiibe kemuig køn cha. 30 Wambig kaumera, møi ka
bønrrøwa, srønabe nagu parrig kønrrabigwanguen Tiusbe øyeeg
tabzhig kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen gømøtø,
masken marmønrraitarru cha, ñim ya ñimui isubigwan Tiusweinug
pasra ke kagømønrraindøzhig tøgarwan. 31 Inchawei øyeeg chib
chi isumøtay chibig køn: “¿Chi mamer?” chib; “¿Chi mutsamer?”
chib; “¿Chi guemer?” chib. 32 Kaguende tru Tiuswan ashmeelø
judíos kømø misaamerabe iigwandø isub labelø gøn. Inchen ñimui
Møskai srømbalasrø wabiibe ñimui chi palabelan ashaguen wabig
køn. 33 Inchawei Tius nø ashib karub wainuguigwanba, katø tru
sølgandø tabigwanba, truilanmerrig lab maramig køn. Trumaybe
tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig kerrigu utønrrun.
34 Inchawei srøna gwalømweyigwane chi isumøtay. Kaguende
srøna gwalømweyigwane srøna isumig nøørø gøn. Kaguende
kwalømmørig chi pub arrubiitø tsabø gøn isumibe.

Katøganelan ‘øyeelø, øyeelø gøn’ chimøtay

(Lc 6.37-38, 41-42)

7 1 ’Ñimbe katøganelan ‘øyeeg, øyeeg marøbelø gøn’ chib
waminchimøtay, ñimungucha ‘øyeelø gøn’ tainamønrrappe.
2 Ñim katøganelan ‘øyeelø, øyeelø gøn’ chib wamindiibe,
ñimungucha treetøwei martrun. Ñim kanelan maig unaasha
traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun. 3 ¿Chindimbarre
ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru
ñuin gabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe? 4 Inchawei
ñitøweinguen ñuin gabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane
chincha øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, ¿ñuin gabyu shauzhig
wabigwan wesrarruah?” cha. 5 Ñi, palatø tabig, ñuin gabyu nu tsig
wabigwanmerrig wesru chibig køn. Treenchabe si, ñui nunewein
gabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.
6 ’Chigøben Tiusweindø tarømarigwane werameran tranmøtay.
Katø ñimui perlasmerane kuchimeran kebusrmøtay, inchippa
truilan itølula, llirawa, amrrua, kurmillustøga kwanaguchib ñimun
pitis marinamønrrappe.

Tiuswan miab, nun lab, katø yaskabu wamab inday
(Lc 11.9-13; 6.31)

7 'Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun. Lawabe, wetørranrrun.
Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun. 8 Kaguende mugucha
miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabu wamabigwane
kurtrun.
9 'Kabe ñimma møikkøben ñui nusrkai pirri miabene, kabe, ¿kan
pillisrugwan rranøbsruguh? 10 Kabe kan peskau miabene, ¿kan
ulwan rranøbsruguh? 11 Pøs ñimma ya kailø gøbenguen ñimui
uregwane tabig keta tranøbelø gøben, kan mas ñimui Møskai
srømbalasrø wabiibe nun miabelane, maig tabig tranrrer chibig
køn.
12 'Inchawei ñimma katøganelø ñimuyasig tabig maramig palai
inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei maray chibig køn.
Kaguende maig maramigwan martrai Moisés pørigu lata, Tius maig
karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata iigwanwei martrai karubig køn.

Trag yaskappa, lendø yaskappa
(Lc 13.24)

13 'Trag yaskabwan kebambay chibig køn. Kaguende tru kan lendø
yaskappa, tru lendø maybabe managuen werrumikkaig kegørra
pønrramsrømay pera ibig køben, truwane si, møiløgøben truba nu
kebamban cha. 14 Inchen tru trag yaskappa, trag mayba managuen
patsømø øsig purramsrømay pera ibiibe, truiløbe traguelø, trurrigu
murelø gøben, trunun wetørrabeløbe mamdø gøn chibig køn.

Tusrbe mamikkurri asamdiig køn
(Lc 6.43-44)

15 'Tab asha guy, chibig køn, 'Tius maig karuigwan eshkabelø
guer' chibelø isa waminchibelan, ñimuimay kan ubisha lataig
amrrubendø, nømui umbube kan namig lobosmera latailø gøn cha.
16 Trune ñimbe nømui maig mariiløyutøguen tsabø ashchun, tusryu
mamig niguigwan latawei. Kaguende kal dusryugurrima uvas
lurrmøwei, katø kaldø misrøb tusryugurri yashig lurrmøwei indan.
17 Inchawei kan tab tusrbe tab mamig niguen. Trune kan kaig
tusrbe kaig mamitøwei nigan cha. 18 Inchawei kan tab tusrbe kaig
mamig niirrab gaimabwei, katø kan kaig tusrbe tab mamig niirrab

gaimabwei indan cha. 19 Inchawei chi tusrwandøgucha tab mamig
niimíigwane para, nagu kegutsan. 20 Inchawei nømui mariiløyu
ñimbe ashchabguen chibig køn.

Tius nø ashib karub waisrømbe mayeeløba gømøtø guebamrrun
(Lc 13.25-27)

21 ’Nan: “Señor, Señor” chibelø srømbalasrø Tius nø ashib karub
waisrømbe mayeeløba gømøtø guebamrrun. Treeg kømøtø, nai Møskai
srømbalasrø wabig maig maringaruben, trunun marøbeløtøwei
kebamrrun. 22 Tru srabe gwalømbe nane møiløgøben truba nu
trenchinrrun: “Señor, Señor, yamba nambe ñui munchiyu ñi maig
karuigwan eshkab, ñui munchiyu kwaimandziimeran webetab, ñui
munchiyu maramburab mariilan marig købig køn” cha. 23 Inchene
nabe trendamønrrun: “Managuen nabe ñimune ashmíig kur cha. Ñim
larrø gaig marøbeløbe, nainukkurri tarømisray” cha.

Pailø ya marøbelan kemesra wamindig
(Mc 1.22; Lc 6.47-49)

24 ’Møikkøben na wamindigwan mørøb, na maig taigwan møra
marøbigwane kan møg tab isua marøbig lataig køn chinrrab. Nui
yawan srug bala marøbig lataikke. 25 Sre bub, pimera nurab, yawan
isig megambub itsingucha, yabe peñmøn cha, kaguen srug bala
marig basrøwa. 26 Inchen nan mørøppe, mørendø, na maig taigwan
marmíigwane, kan møg tab isua marmíig lataig køn damønrrun
cha, nui yawan pisrum balatø marøbig lataikke. 27 Sre buben,
pimera nuraben, yawan isig megambub ichen, yabe peña, purø
isumdiig mindisaig kørrømisran— cha, trenchibig køn Jesúsbe.
28 Inchen Jesús iilan kerrigu chab waminchen, maya misaaba kwaara
asha kørrømisrøbelø gøn øyeeg kusrenaniilan. 29 Kaguende nøbe
kusrenanøppe, nuinukkurrindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig køn,
tru Moisés pørigwan nømui kusrenanøbelø lata gømø.

Asr trerab gwanrrø tøgaigwan Jesús tamarøb
(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

8 1 Yandø Jesús tun balasrøngurri kørraarruben, misag truba nu
mendig amrrubelø gøn. 2 Inchene kan møg asr trerab gwanrrø,
lepra taig, tøgaig kemallippa, Jesúswei merrab tømbønsrabe
trenchibig køn:

—Señor, nan ñi tamaramdiig købene, tamartra— cha.
3 Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:
—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr— cha.
Inchen tru urastø nui trerab gwanrrøbe chishig kørrømisren,
4 Jesúsbe trenchibig køn:
—Au, mungøben eshkawabesín cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, katø Tiusweyasig tru Moisés tranrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig kørrømisrin gúi ashchain— cha.

Suldau søtøwan nø garub pera basrabigwei mendig megabigwan Jesús tamarøb

(Lc 7.1-10; Jn 4.43-54)

5 Yandø Jesús Capernaumsrø kebibene, romanosmerai suldau cienelan ashibig, kan centurion daig, nuimay arruabe, nun
purugurra chib,
6 trenchibig køn:
—Señor, nai mendig megabiibe yau kwanrrø tsun cha, truba rruba pusrkwai inchib, kerrigu kønønrrab gaimaig.—
7 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe arrua, tamaramønrrun— cha.
8 Inchen tru centurionbe trenchibig køn:
—Señor, ñi nai yau kebattraimbe, nabe trengatig kømuinatan cha. Tammisr cha, treetø chirra cha. Nai karuindiig megabiibe
tammisrtrun cha.
9 Kaguende nagucha mas nørreelø karuig kur cha. Katø treeg køben na karub tøgagúilø suldaumera tøgagur cha. Truilanma na møigwan gøben: "Inrrø" chibene, ib; katø na møigwan gøben: "Amø" chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan chigøben: "Mar" chibene, marøb inchibig køn— cha.
10 Jesús iigwan møra, kwaara asha gørrømisrabe, nui mendig amrrubelan trenchibig køn:
—Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Israelsrø møigweinukken isubigwan nainug pasra tøgagúig øyangatig nuig wetørramur cha, i møwei lataig.
11 Incha nabe ñimune trendamønrrun chibig køn: Pørr gal-labgatøsrøngurrin gøben, pørr guebibgatøsrøngurrin gøben truba nu amrrua, Abrahamba, Isaacba, Jacobpa manrrab purramisrtrun cha, srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrø.
12 Trune Tius nø ashib karub waisrø purrønrrab ureemerabe wambig purø rrømbø løstøyu

webusriilø gønrrun cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig
kønrrun— cha.
13 Incha Jesúsbe tru centurionwan trenchibig køn:
—Yamay inrrø cha. Ñi maig køreig treeg kønrrun— cha.
Inchen tru urastø tru mendig megabiibe tammisrig køn.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(Mc 1.29-31; Lc 4.38-39)

14 Jesús Pedroi yamay arrua, kebyabe, Pedroi sueerabe camayu
pachiiba tsui ashibig køn. 15 Incha Jesúsbe tru ishuwei tasigwan
katørabene, pachiibe weetaptinchen, nøbe kurra, tru pubelayasig
chi maramigwan marøb mendabig køn.

Kwanrreelø truba nørrøwan Jesús tamarøb

(Mc 1.32-34; Lc 4.40-41)

16 Yandø yem misren Jesúsweimay truba yamelan kwaimandzig
røgarwan misaabe srua amrruben, kan wamitøgatø tru
kwaimandziimeran webetab, katø chi gwanrrø gøben tøgarwan
mayeelan tamarøbig køn. 17 Øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan
eshkabig Isaías øyah taig nebunrrain gúig køn:

Nøtøwei namui pusrkwabelanba,
namui kwanrrømeranba kerran, daig.

Jesucristoi mendig ambamibe murig køn

(Lc 9.57-62)

18 Jesúsbe nuin bøtøgatan misaamera truba nu tulsrua gúi
ashabe, nui kusrenanøb pera uniilane pisu ambøgatømaysrø
larramrrai karubig køn. 19 Inchen tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigwan kan kusrenanøbig kemallabe trenchibig køn:
—Kusrennøbig, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun— cha.
20 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Zorramerabe waramig trab tøgagøben, katø pala amøñib
illimeragucha nømui lemera tøgar gøn cha. Trune na, Møg Misra
Arrubiibe ni nai turwan chu nerrarramikken chigaig kur— cha.
21 Inchen katøgan møikkøsrøn, Jesúswan mendig uñibiibe,
trenchibig køn:
—Señor, nai møskawan sørønrrabmerrig ibashcha— cha.
22 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe nai wendau amø cha. Tiusweimburabigu kwaig latailøbe
nømui kwailan sørøbash— cha.

Jesús isig ichibigwanba, pi latøgushibigwanba kønøbashmub
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

23 Jesús yandø barcoyu nebiben, nui kusrenanøb pera
uniiløbe nun lincha ambubelø gøn. 24 Inchene møimbe
maryube truba trømbøig mur isig ichib kurra, pi welarmera
barcoyu mas, mas negutsingucha, Jesúsbe kib tsubig køn.
25 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kasrønanrrab amba,
trenchibelø gøn:
—¡Señor, namun wesrurra chib, chab asentab meler!— cha.
26 Inchen nøbe trenchibig køn:
—¿Chindimbarre kørig køta? cha. Ñim gúi ñimui isubigwan
nainug ke kagømønrraindøzhig pasra tøgar— cha.
Incha kurrabe, isigwanba, marwanba kønømønrrai kandø
wamuben, ¡gatø! yandø kerrigu wasrønzhig kørrømisrøbig køn.
27 Inchen nømbe kwaara asha gørrømisra, trenchibelø gøn:
—¿Øyeebe chi møg kerah? cha. ¡Isig ichibig lata, mar lata,
iiløguen nun mørtrappe!—

Jesús Gadarasrø pailø kwaimandzig tøgarmeran tamarøb
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Jesús pisu ambøgatø Gadara birausrø larraibene, pailø
kwaimandzig tøgarmera sørin rrabmerayugurri werrua, Jesúswan
kemallibelø gøn. Truiløbe truba namiguelø gøptø, tru maywane
mugucha puramrrab gaimabelø gøn. 29 Inchabe trenchib trashibelø
gøn:
—Tiuswei Nusrkai, ¿namune chi martrab inchigu? cha. ¿Namun
¡gatø! purø rrømbøig møra meløn rrai martrab attirru cha, tru treeg
maramig pumøwatøbe?—
30 Truyugurri maya yab gøsrøn kuchimera truba nu lawa mab
amøñibelø gøn. 31 Inchen tru kwaimandziimerabe Jesúswan
trenchib rrugabelø gøn:
—Namun webetappe, trube, tru kuchimerayu
kebambingarurrunrrig— cha.
32 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Ambay bøs— cha.

Inchen tru kwaimandziimerabe møguelainukkurri webamba,
kuchimerayu kebamben, tru urastø kuchimerabe luløb mendappe,
truba trømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu bisuyu
kegørra, pi gueesra, chab gwabelø gøn.
33 Inchen tru kuchi ashibeløbe chab lula, pueblosrø puabe, tru
kwaimandzig tøgar gøbelan maig purayaigwan kerriguh waminchib
mendabelø gøn. 34 Inchen puebloyu maya misaabe Jesúswan katønrrab
webamba, nun ashabe, tru biraugurri 'irra' cha, truba rrugabelø gøn.

Jesús kan kønønrrab gaimabigwan tamarøb

(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

9 1 Inchen Jesúsbe kan barcoyu nebya, pisu ambøgatøsrø larraya,
nui puebloyu pubig køn. 2 Inchen truyube kan møg kønønrrab
gaimabigwan kan tsigalyu muta amrruben, Jesúsbe nømui isubigwan
ke nuinuutø pasra bønrrai ashabe, kwanrriigwane trenchibig køn:
—Nai nusrkai, kullaaramøta cha. Ñui kaig mariilan ulø bayamig
kømíig, pesannaig kørrømisran— cha.
3 Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe treeg
isubelø gøn: "Nøbe Tiusweimburab purø trømbøig waman" chib.
4 Inchen Jesúsbe nøm chi isub gúilan ashabe, trencha payibig køn:
—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimbarre øyeeg kaig isub gøgue?
cha. 5 ¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe:
"Ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørrømisran",
¿tamiteh? Kabe: "Kurrab, inrrø", ¿tamiteh? cha. 6 Pøs, na, Møg
Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø bayamig kømíig
pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim
ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.
Inchabe tru kønønrrab gaimabigwane trenchiptinchibig køn:
—¡Kurrø! cha. ¡Ñui tsigalwan mutab, ñui yamay inrrø!— cha.
7 Inchen kwanrriibe kurra, nui yamay ibig køn. 8 Inchen
misaamera iigwan ashabe, truba kørig kui inchibelø gøn, Tiusbe
møguelan øyeeg mu mandamgaig maramig tranitamab isua. Incha
øyeeg marikkurri Tiuswan truba tabig waminchibelø gøn.

Jesús Mateowan wamab

(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

9 Jesús truyugurri yabe, kan Mateo taig møwan romasreelayasig
an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.
Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig køn.
10 Indiibe Jesúsbe tru Mateowei yau mab wabene, truba yamelø
romasreelayasig an utabelø gøben, katøganelø kaig marøb
misaamera gøben puabe, Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba
mishatsigu trubalatø purrøben, 11 møiløgøsrøn fariseosmera

San Mateo 9.10

trunun ashabe, nui kusrenanøb pera uniilan trencha payibelø
gøn:
—¿Ñimui kusrennøbiibe an utabeløba, kaig marøbeløba mab,
muchib wappe, øyeebe maig marøb wah?— cha.
12 Inchene Jesús trunun mørabe, trenchibig køn:
—Tabelø kwanrrøgarbe mø marøbig palain gømøn cha.
Kwanrreeløbeguende palain gøn cha. 13 Amba, i pørigu chi chibig
kuigwan kusrey cha, tru Tiuswei wamyu øyah chibigwan: "Animal
gweecha, nan tranøb gømøtø, ñimbe lastima ashibelø gønrrai
inchar" taigwan. Kaguende nabe sølgandø amøñibelan wamønrrab
arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig køn— chibig køn
Jesúsbe.

Ayunamigweimburab Jesúswan payib

(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

14 Juan Bautistai mendig amøñibelø Jesúswan kemallabe,
trencha payibelø gøn:
—Namba, fariseosmerababe ayunamigwan katø gatø marer
cha. ¿Inchen ñui kusrenanøb pera uniiløbe chindimbarre trunun
marmeelø gøh?— cha.
15 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma novio nømba
wabengan isuin burrønrraitarru? cha. Inchendø yandø novion srua
ambam gwalømmera punrrun cha. Inchen ayunabwei inchun cha.
16 'Muguen kan køllin camisanma kølsraigu srø llensu
søtiimíigwan waya, tsushimøn cha. Kaguende tru srø llensube
kesruppa, kølli llensune kølsrøben, mas trømbøikken kølsraig
kørrømisrtrun cha. 17 Katø srø vinonma køllin galusmerayu
usrmøwei inchibelø gøn cha. Kaguende treeg marene, kalusmerabe
srurrøben, vinobe lushen, yandø kalusmerabe ka pinønrrun cha.
Inchawei srø vinone srø galusmeran marigu usramig køn cha.
Trumaybe møigwandøgucha chi mindisaig kømønrrun— chibig
køn Jesúsbe.

Jesús kan ishuwan kwanrrøwan tamarøb

(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

18 Jesús waminchib pasramne, judíosmeran chi maramigwan kan
karubig puabe, nui merrab tømbønsra, trenchibig køn:

—Nai nimbasr ke møindø gwan cha. Øyeeg kuindøgucha, ñi arrua, tasigwan nuim bala estsarene, katø øsiiranrrun— cha.
19 Inchen Jesúsbe kurra iben, nui kusrenanøb pera uniilø
nun lincha amben, nøbe tru møøba ibig køn. 20 Indiibe kan
ishug doce años ørøba ani ib gwanrrø tøgaig chiguen tab gømui megawa, Jesúswan wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig
urøzhigwandø katørabig køn. 21 Kaguende nøbe treeg isubig køn:
“Nui kewagúigwan ka katøraitø tammisrig kørrømisramønrrun” cha.
22 Inchen Jesúsbe keesha asha, tru ishuwan ashabe, trenchibig køn:
—Chi isumøta cha. Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørrømisran— cha.
Indiibe tru uraskurri yandø tammisrig kørrømisrig køn.

Kan ishug-unan Jesús øsiiranøb

23 Incha Jesús tru judíosmeran karubigwei yau pubene, lus urrabelø gøben, katø misaamera truba trashib kishib gúi ashibig
køn. 24 Inchabe trenchibig køn:
—Yugurri webambay cha. Ishug-unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.
Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø gøn.
25 Incha nømun webambingaruben, Jesúsbe kebya, ishug-unan
tasigu kemørene, unøbe kurraptinchibig køn. 26 Inchen tru biraube
muba kuimburab treeg purayaigwan wammørig kørrømisrøbig køn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

27 Jesús truyugurri webya ibene, pailø kabgailø trenchib trashib wendautø amrrubelø gøn:
—¡Namun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—
28 Inchen Jesúsbe yau kebiben, tru kabgailø kemallene, nøbe trencha payibig køn:
—¿Ñimbe na øyeegwan martraitamab køregueh?— cha.
Inchen nømbe:
—Señor, øø— cha, løtabelø gøn.
29 Inchene Jesúsbe nømui kabmeran katørawabe, trenchibig køn:
—Ñim ñimui isubigwan nainug maig tøgagúig treeg kønrrain— cha.
30 Inchen nømui kabmerabe ashibelø misren, Jesúsbe trenchib
karubig køn:

—Mun gøben eshkab gønrrab gømø cha, i marigwan.—
31 Trendaingucha nømbe webambuptø, Jesús nø chi marigwan
tru birau mayeelan waminchibelø gøn.

Kwaimandzig tøgaig waminchab gaimabigwan Jesús tamarøb

32 Inchen tru kabgailø gøbeløbe webambub gømnetø,
møiløgøsrøn Jesúsweimay kan wamgaig kwaimandzig tøgaigwan
srua amrrubelø gøn. 33 Inchen Jesús tru kwaimandzigwan
weguchen latatø, tru wamgaibe waminchiptinchen, misaabe
kwaara asha kørrømisra, trenchibelø gøn:
—¡Managuen nam Israel misaamerai utube øyeekkatiibe
ashmer!— cha.
34 Inchen fariseosmerabe trenchibelø gøn:
—Kwaimandziimeran ke nøasha garub pasrabikkurri
kwaimandziimeran nøbe webusrøbig køn cha.—

Jesús misagwan yeekkucha nebuig melaitamab lastima ashib

35 Jesús maya pueblomerasrø, yamera tsitsø bønrrabsrø,
judíosmera tulundzuni yamørig kusrenanøb, tabig srø wam
Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab waminchib, chi
gwanrrømeragurrimbunø tøgarwan pusrkwabelan tamarøb llirab
ibig køn. 36 Incha truba nu søtø misagwan ashabe, lastima isui
inchibig køn. Kaguende nømbe truba isuilø, chinchabguen gaimar,
kan ubishamera mu ashchabig chigar latailø gøben. 37 Incha nui
kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Ellmarig tulisamibe truba nørrø gøben, trune tulishinrrabeløbe
mamdø gøn cha. 38 Inchawei tru ellmarig buaig Tiuswan miay
chibig køn, nui ellmarigwan tulishinrrabelø ørtrai.—

Jesús nøashib karua ørameløo doce lawa wesrub

(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

10 1 Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan wamabe,
mu mandamgaig maramig tøgagønrrai tranøbig køn,
trømbøig maringarub gwaimandziimeran webusrøb, katø chine
kwanrrømeranba, pusrkwabelanba tamartrai.
2 Iilø gøn tru doce nøashib karua øriilai munchimera: Srøsriibe
Simón truigwane katø Pedrogucha taig, nui nuneg Andrésba,
Zebedeowei nusrkai Santiagoba, nui nuneg Juanba, 3 Felipe gøben,

Bartolomé gøben, Tomás gøben, Mateo tru romasreelayasig an
utabig køben, Alfeowei nusrkai Santiago gøben, Tadeo gøben,
4 Simón tru Cananistameraingatiig køben, Judas Iscariote tru
wendø Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø misra tranøbig
købengue.

Jesús tru doceelan kusrenanrrai ørøb

(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

5 Jesús i doceelan øyah martrigay chib karua ørøbig køn:
—Judíos kømeelø waraisrø ammøwei, samaritanosmerai
pueblomerasrø kebammøwei inchigay cha. 6 Trembe tru Israel
misaamerai utu tru ubisha rrubiilø latailaimaytø amrrigay cha.
7 Trusrø ambabe, srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe lutau
basran chib eshkab kusrenanrrigay cha. 8 Kwanrreelane tamarøb,
kwailan øsiiranøb, asr trerab gwanrrø tøgarwan tamarøb,
kwaimandziimeran webetab inchigay cha ñimbe. Ñimun øyeeg
martrai tranigwan ñimma ka ketig utig køn cha, ñimgucha gatø
treegwei marøppe, anwei marmøtay cha.
9 'Oro gøben, an gøben, cobre gøben ñimui pørønailøyu pusra
ammøwei, 10 katø mayuwei murral ila ammøwei, turingucha
yunømaramiba gømøtø, kandø tøga; alpargatiskucha keeta
gømøwei; ni pøtønain tsikkucha srua ammøwei inday cha.
Kaguende chigøben marøbiibe nui marimburøbe mu chi
chinrrainga mamigwane utamig køn cha.
11 'Ñim kan puebloyu gúi, ya tsitsø bønrrabyu gúi puabe, kan
misag chi isumgaig tabigwan lawa, truigwei yau kørrømisrtrigay
ñim truyugurri ambamnegatig. 12 Yau kebambuppe, 'ñimun
chi isumgaig tab gøn' chib wamønrrigay. 13 Tru yau misaamera
truburab tabelø gøbene, tru ñimui tab gøbiibe nømuim bala
treeg kønrrun. Inchen trengatig kønrrabgailø gøbene, ñimui tab
gøbiibe ñimuinuutøwein gønrrun. 14 Inchen ñimun wamømøwei,
ñim wamindigwan mørmøwei inchene, nømui yaugurrin gúi,
nømui puebloyugurrin gúi webambuppe, srøbyu usrøwan chishtø
gørrøga webamrrigay chibig køn. 15 Inchawei nabe ñimun cierton
trendamønrrun: Srabe gwalømbe tru puebloimbe Sodomaimba,
Gomorraimba pirau lataitøguen gømø, Tiuswei tru maig
kønrrabigwan asha maram gwaløm attrabiibe mas purø rrømbøig
kønrrun cha.

Wendøsrø kaig indinab melamig attrabig

16 'Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar.
Chiyugøben kegørrømønrrab ñimbe ul latailø guy. Inchen chi
kaig inchimeelømaybe palomamera latailø gømig køn. 17 Ashiptø
gønrrigay misaameran. Kaguende nømbe ñimune karubelai
tasku tranøb, katø judíosmera tulundzuni yamerayu ñimune
ichabetab inchun. 18 Katø karubelø nørreelai merrab, reymerai
merrab nagurrindø srua amrrun, trumay ñimbe nømunba, judío
gømeelanba naimburabigwan wamindamig kønrrai. 19 Inchen tru
karubelan ñimun tranene, ñimbe mandø løtamigwan chi isumøwei,
mandamermab chi isumøwei inchigay. Kaguende tru wamindamig
pubene, wamindamig tøgagønrrai Tius tranrrun, chibig køn.
20 Kaguende ñim waminchain gømøtø, Tius ñimui Møskawei
Espíritu ñimgurri waminchun.
21 'Inchen nuneebe nømui nunewandøwei kwetchai tranen,
møskaimbe nusrkawan rranen, ureemerabe møskalan namig kurra,
kwetchai tranrrun cha. 22 Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø
indiilø gønrrabguen cha. Inchen srabe gwalømgatig chigúingucha
megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig
kønrrun chibig køn. 23 Ñimun kan ciudayu chigøben kaig martrab
inchene, katøgansrømay wegørra ambay. Pøs nabe ñimun cierton
trendamønrrun: Møg Misra Arrubiibe Israel birau ciudamerayu
ñim kerrigu naimburab eshkab lliramøwatø attrun cha.
24 'Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbigwan purab
nuig kømøn. Katø kan karuindiig megabiibe nui ya buaigwan
purab nuig kømøn. 25 Kan kusreb mendig megabiibe nui
kusrenanøbig lataitøwei misrabe, trutø tsabø gúi møramig køn.
Inchen tru karuindiig megabiibe tru ya buaig lataitøwei misrabe,
trutø tsabø gúi møramig køn. Yau møskai ashib wabigwanguen
kwaimandzig Beelzebú cha wamibe, mas nui yau burrabelane
chitø tai asamø chibig køn.

Mun kørig tøgagømig

(Lc 12.2-7)

26 'Inchawei misaameran kørig kui inchimøtay. Pøs chitøgucha
søriibe søriitø kørrømisrmø, kenamisrtrun. Katø kan søratø
tøgagúibe søratø kørrømarig kømø, wammørig kørrømisrtrun.

27 Na ñimun løstøyu wamindigwane ñimbe kwaløm tøryu
waminday. Katø na ñimun nilø wamindigwane ñimbe
yabalasrøngurri trasay. 28 Asrwandø kweechibelane kørig kui
inchimøtay. Kaguende ñui møsigwane kwetchab gaimanrrun. Treeg
kømøtø, asrwanba, møsigwanba managatig tru møra melamnug
pinishinrrabigwan, tru Tiuswane si, kørig tøgaguy, chibig køn.
29 '¿Pagatø illinzheelan kan centavozhigweindø yanøbelø
gømuitarru? Treweindøzhigwanguen ñimui Møskai
pirau kørrøbashmubene, ni kanzhikken kørrømøn. 30 Pøs,
ñimuimburappe ñimui turyu pusruumeranguen kan gan
mundziizheelø gøn. 31 Inchawei ñimbe chi kørig kui inchimøtay.
Truba yam illimera lataitøguen gømø, ñimbe mas purø nuweyelø
gøn.
32 'Møikkøben misaamerai merrab 'Jesúsweingatiig kur'
chibigwane nagucha nai Møskai srømbalasrø wabigwei merrab
treetøwei truigwane 'nuingatiig kur' tamønrrun. 33 Inchen
misaamerai malau 'Jesúsweingatiig kømur' chibigwane nagucha
nune nai Møskai srømbalasrø wabigwei merrab 'nuingatiig kømur'
cha, trendamønrrun chibig køn, Jesúsbe.

Jesúskurri misaamera nøørøtø misrøb

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

34 'Nabe piraumay arruppe, ambumay imay tab gøbigwan
srua arritamab isumøtay. Nabe truigwan srua arrumøtø, kwayab
gømigwan srua arrur cha. 35 Nabe arruppe,
møøbe møskaimba namig kurrøben, nimbasrbe usrimba namig
kurrøben, yernabe sueeraba namig kurrønrrai martrab arrur.
36 Inchawei møigwandøgucha ashig kømui inchibeløbe
yaueløtøwein gønrrun.
37 'Møikkøben møskawan gúi, kabe usran gúi, nan lataguen
gømø, mas undaarabiibe truburab chincha nain gønrrabgaig
køn. Nui nusrkawan, kabe nui nimbasrwan, nan lataguen gømø,
mas undaarabiibe truburab chincha nain gønrrabgaig køn.
38 Inchen møikkøben kuruswan mutab nai mendig arrumíibe
truburab chincha nain gønrrabgaig køn. 39 Inchen møikkøben
øsig kømigwan wetørrabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha.
Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan wetørrawa
tøgagønrrun cha.

Ketigwan utab
(Mc 9.41)

40 'Møikkøben ñimun tab wamab utabiibe nan utan. Inchen nan
utabiibe nan karua ørøbigwan utan. 41 Inchen møikkøben Tius
maig karuigwan eshkabig kui ashiptø nun tab wamab utabiibe,
tru Tius maig karuigwan eshkabigwan ketigwandøwei nøbe
Tius tranig utønrrun chibig køn. Katø møikkøben kan sølgandø
tabig marøbigwan, sølgandø tabig marøbig kuimburø utabiibe,
sølgandø tabig marøb møwan ketigwandøwei Tius tranig utønrrun
cha. 42 Inchen møikkøben nai mendig amøñibelø gúi ashiptø
trengatig kømøzheelan kan pi bishi basuzhiitøguen srørrøbiibe,
truburø nui ketig utamigwane utømø gømø, utønrrun cha, ñimun
trendamønrrun.—
11 1 Jesús yandø nui doce kusrenanøb pera uniilan øyeeg,
øyeeg marøb amøñinrrigay cha, chab gusrenanabe,
truyugurri ibig køn, tru birau katøgan pueblomerasrø nui srø wam
tabigwan kusrenanøb katø eshkab waminchib inchab.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø
(Lc 7.18-35)

2 Juan Bautista kailan keeri yau keerig pasrøwa, Cristo chi
marøb uniilan wammørøbig køn. Inchabe møilan gøsrøn nui
mendig amøñibelan Jesúswan trencha payrrai ørøbig køn:
3 —¿Tru Cristo attrabig købiibe ñi gúin gúi, kabe nambe
katøganun muniiramøh? chinrrai.—
4 Inchene Jesúsbe nømun løtappe trenchibig køn:
—Amba, ñim chi mørigwan, ñim chi asigwan Juanwan
eshkanrrigay cha. 5 Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben,
asr trerab gwanrrø tøgarmerane nømui kwanrrøwan tamara
chishmariilø gøben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe
øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenaniilø gøn cha. 6 Mayanguen tab gúig køn chibig køn, nan
peg kuitamab isumøtø, na gúitamab isubigweimbe.—
7 Inchen yandø nøm amben, Jesúsbe Juanweimburab misagwan
trenchib waminchib pølbasrøbig køn:
—¿Mu misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab
webamgue? cha. ¿Kan caña ambumay imay ka isig srua

yainaptiigwandeh? cha. 8 Trube, ¿chi ashchab webamgue? cha.
Kabe, ¿kan møg truba tabig keweigwandeh? cha. Ñimbe ashibelø
gøn, truba tabig kebeløbe reymerai yau purrabelø gúi. 9 Trube,
treeg købene, ¿chi ashchab webambig kø? Kabe, ¿Tius maig
karuigwan kan eshkabigwandeh? Øø, nabe ñimun trendamønrrun
cha: Treegwanwei ashchab webambig køn cha, katø treetøguen
gømø, trurrigu Tius maig karuigwan eshkabigwan lataguen gømø,
mas purø nuigwan. 10 Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah
taig truig køn:

Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha,
truibe ñui maywan tamartrai ñui merrab.

11 ’Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Maya møguelø kal-laelai
utu Juan Bautista lata nuibe muguen kurrømuig køn cha. Inchendø
treeg kuindøgucha, srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuube
chigucha gømíikken mas nuig køn cha, Juan lataguen gømø.
12 ’Juan Bautista marøb pølbasrøb uraskurri møingatig
srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe truba kaig indinab
pasran. Inchen tru treeg kaig marøbeløbe treeg mara, trunun nøm
kanammørø indan. 13 Mayeelø Tius maig karuigwan eshkabeløba,
tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibabe Juan arrumnegatig
Tius maig karuigwan eshkaig købig køn. 14 Ñim iigwan kørewa
utønrrappe; Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig Elías attrabig
købig, truigwein gøn. 15 ¡Møramig kalu bønsraibe mør!
16 ’¿Møin gwaløm misaamerane chi latailø gøn chinrrab gøh?
chibig køn. Kan plazayu ureemera esheerrab purramisra, nømui
linchibelan øyah chib trashib purrabelø latailø gøn cha:

17 Nambe ñimuyasig luswan urringucha,
ñimbe pailamuig køn chib.
Cantailø isumdeelø cantaben,
ñimbe miirab kishmuig køn, chib.

18 Pøs Juan mamøwei, muchimøwei inchibig arrubene, nømbe:
“Kwaimandzig tøgaig køn” chibelø gøn cha. 19 Inchen Møg
Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, nømbe:
“Menrra maptiig køn”, damba: “Menrra muchiptiig køn”, damba:
“Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig
køn”, damba inchibelø gøn nømbe. Inchendø mu møkken nebua
isumgaig Tius marøb pasraibe nui mariiløtøga treeg kuitamab
ashchai tørgandø kenamaran— chibig køn.

Isua mørmø misaameran isumdiig nebunrrabig

(Lc 10.13-15)

20 Incha Jesúsbe maramburab mariilan nø truba mari
pueblomerasrø namig waminchibig køn, kaguende tru
pueblomerayu warab misaamerabe nømui kaig mariilan isua møra,
Tiusweimay lliramuikkurri. Incha Jesúsbe trenchibig køn:
21 —¡Ay, ñi Corazín pueblo waacha! ¡Ay, ñi Betsaida pueblo
waacha! Kaguende Tirosrø Sidónsrø tru maramburab mariilan na
ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei truiløbe nømui kaig
mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha
kaig marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø
keb, nagusrøwan itøbusrøb inchibsruinrrun cha. 22 Pøs nabe
trendamønrrun: Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram
gwalømbe Tiroba, Sidónba misaamera lataitøguen gømø, ñimbe
mas purø rrømbøigwan utønrrun cha. 23 ¿Inchen ñi Capernaum
pueblogan, purø tab incha srømbalasrøngatig kusruig kønrrurmab
isutirru? Treeg kømøtø, tru møra melamnug kegutsig kønrrabguen
ñibe. Kaguende ñimui utu maramburab mariilan Sodomasrø na
marig købig kuimbe, møingatig tru ciudabe pinømubsruinrrun
cha. 24 Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Tiuswei tru maig
kønrrabigwan asha maram gwaløm attrabiibe tru Sodoma pirausrø
misaamerai lataitøguen gømø, ñimuimbe mas purø rrømbøig
kønrrun— cha.

Naimay amrrua isray

(Lc 10.21-22)

25 Tru uras Jesús trenchibig køn:
—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun
tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mørøbelan
ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha gømeelø
kusremeelan kenamarikkurri. 26 Treegwein gøn, nai Møskai, ñi
treeg kønrrai maramig tab gúig kua.
27 'Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan. Mugucha
na Nusrkawane mu ashmuben, Møskaindøwei asan. Mugucha
Møskawane mu ashmuben, na Nusrkaimbah, møiløgøben na
kenamariilø truiløbatø asan. 28 Ñim mayeeløba ñimui amønailøyu
chine chine nebuig truba muraarailø, trurrigu kwatsig nigarbe

naimay amrruy, nabe ñimun isramig tranrrumøn. 29 Arau
merrarrabig tru nai nukabala trarrigwan kashmø, uta, naba latatø
srua amun chibig køn. Incha na maig køben nan treeg asha kusrey
cha. Nama purø tammayig, manrraugurri newan tabig chish
inchimíig, nabe treeg kur cha. Øyamaybe ñimui møsiimerayasig
isramig wetørranrrun cha. 30 Kaguende nuka bala trarrig arau
merrarrab tsig naimbe kwatsiguig kømø, ka niga ambamdiig køn—
chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin gwaløm tirigu tur lurrøb

(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

12 1 Inchen tru uras kan isrin gwaløm Jesús tirigu ellmari
utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe
parøgwaben, tirigu turwan lurra, trulwan mab mendabelø gøn.
2 Inchen fariseosmerabe asha, Jesúswan trenchibelø gøn:
—Au, ñui kusrenanøb pera uniiløbe isrin gwaløm chigøben
marmønrrai merigwan marøb gøn— cha.
3 Inchene nøbe trencha løtabig køn:
—¿Ñimgan lemeelø gøtirru cha, mana gøsrøn Davidwanba nui
linchibelanba parøgwaben mandø indigwan? 4 Pøs truima Tiuswei
carpa ya tabzhigu kebya, nøba nui linchibeløba Tiusweyasiitø
tarømarig pirrimeran maig købig køn dan cha, ni nun lata, nui
linchibelan lata mamønrrai merigwan, tru sacerdotesmeratø
mamigwan. 5 ¿Kabe ñimgan tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigu lemeelø gøtirru cha, isrin gwaløm gúindøgucha
sacerdotesmera Tiuswei yau marøb purrappe, isrin gwaløm gømui
lataig, isrømø, marøb purrøben, truigwanma Tiusbe kalø gúi asig
kuitarru? cha.
6 ’Inchen gøben nabe ñimune trenchar: Tiuswei ya
lataitøguen gømøtø, mas purø nuikken gur cha, na yu
pasrabiibe. 7 Ñimbe ni chi tainguen mørmuin gøn: “Animal
gweecha, Tiuswan tranøb gømøtø, ñimbe lastima ashibelø
gønrrai inchar” taigwan. Tru trendaigwan ñim mandø gúi
mørig kuimbe, kaig mara gømeelane ‘øyeeg kaig marøbelø gøn’
chimubsruinrrun cha. 8 Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe isrin
gwaløm nan nø garunrrain gømøtø, maramdiigwane marøb,
maramgaigwane marmub, nabe na asha garubig kur— chibig
køn, Jesúsbe.

Kan møg tasig mul-laig

(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

9 Incha Jesúsbe truyugurri ya, judíosmera tulundzuni yau
kebibene, 10 truyube kan møg tasig mul-laig wabig køn. Inchen
kaguen møiløgøsrøn Jesúswan chigøben chi køptø, Jesúswane
trencha payibelø gøn:
—¿Isrin gwaløm kan kwanrriigwan ka tamartrain gø
chindah?— cha.
11 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimma møikkøben kan ubisha tøgagua, isrin gwaløm trabyu
kebeñene, ya, kemøra, wesramønrraguh? cha. 12 Pøs kan møøbe
kan ubisha lataitøguen gømø, purab nuikken gøn cha. Inchawei
treeg købene, isrin gwalømmerawangucha tabig maramigwane
merømø, ka marbasamig køn— chibig køn.
13 Incha tru møwane trenchibig køn:
—Kwalwan larrøbichi— cha.
Inchen nøbe larrøbichene, kandarø gwal latawei tabig
kørrømisrøptinchibig køn. 14 Inchen fariseosmerabe webamba,
Jesúswan namig kurra, mandø incha pinisamigwan waminchib
mendabelø gøn.

Jesúsweimburab maig nebunrrabigwan wamindig

15 Inchen Jesús iigwan wammørabe, truyugurri iben, misag truba
nu mendig ambubelø gøn. Inchen Jesúsbe mayan gwanrreelan
tamarøbig køn. 16 Incha nune mu gøn cha, mun gøben misaameran
mørø waminchimønrrain garubig køn. 17 Iibe tru Tius maig
karuigwan eshkabig Isaíaskurri øyeeg taig nebunrrain gúig køn:
18 Iibe tru nai karuig marøb megabig køn cha, tru na lawa
wesruig,
na undaaraig, truigweimburappe nabe truba tab gúi mørøb
kasrag war taig.
Nabe nai Espíritun nuim bala pasren,
chu birausreelø gøben maya misaameran tru sølgandø
tabigwan nø eshkab kusrenanrrun daig.
19 Nøbe kwayam lamøwei, trashimøwei,
callesmerayu nui wamwan wamindi mørmøwei indig
kønrrun taig.

20 Kan caña kegurisaigwan nøbe kebinab lanchimøwei,
katø mecha ke chab gwab pilab pasrabigwan kweechimøwei
inchun taig,
tru sølgandø tabigwan kerrigu kanawa wesrawa basramnegatig.
21 Inchen judíos kømø misaamerabe nui munchiyutø isua
muniirab gønrrun, daig.

Jesúswan kwaimandzigwei maramburab mariitøga maran chib

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

22 Inchen Jesúsweimay kan møg kabgaig, wamgaig kwaimandzig
tøgaigwan srua amben, nøbe nun tamarene, tru wamgaibe
waminchib, ashib inchibig køn. 23 Inchene mayeeløba kwaara ashib
trenchib payiyabelø gøn:
—¿Iibe tru merrabsrø Davidwei Nusrkain gøppeendi?— cha.
24 Inchen fariseosmera iigwan mørabe, trenchibelø gøn:
—Nugwaimandzig, Beelzebú, tru kwaimandziimeran ke nøasha garubig treeg martrai tranig kua, truikkurri kwaimandziimeran weeran— cha.
25 Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig køn:
—Kan rey karub tøgaweim birauma misag nømasiitø nøørøtø
misrøb kurrabe, pinønrrun cha. Katø kan ciuda lata, katø kan
yauelø lata nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, warønrrab
gaimanrrun cha. 26 Øyeetøwei Satanáskucha Satanáswandøwei
weguchabe, nøasiitø nøørøtø misran cha. Inchen nø ashib karub
waibe, trube, ¿chincha pasrabig basrønrrab gø? cha. 27 Tru
kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig købene,
trube, ¿ñimui mendig amøñibeløbe kwaimandziimerane mu
webetingaruitøgarre webetah? cha. Inchawei, treeg købene, maig
kuigwan ñimun uyube nøm gusrenrrun chibig køn. 28 Trune na
Tiuswei Espíritutøga kwaimandziimeran webetøbene, Tius nø ashib
karub pasraibe ñimui utube puaguen basran cha.
29 ’Kabe kan møikkøben kan mur møwei yauma kebya, tru mur møwan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, ¿nui chi tøgagúigwan chincha kerranrrab gø? cha. Lusra rrarratøwei nui chi tøgagúilan kerranrrun chibig køn.
30 ’Naingatø basrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Inchen naba tulishimíibe truørøtø wiitan.

31 'Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Misaamera kaig
mariilan lata, chigøben Tiuswan purø rrømbøig wamab
wamindiilan lata Tiusbe kerriguh pesannawa ulø baymønrrun
cha. Trune Espíritu Santon purø rrømbøig wamab wamindiilane si,
Tiusbe pesannamø, ulø bayrrun chibig køn. 32 Møikkøben na, Møg
Misra Arrubigwan chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe ulø
baymønrrab pesannanrrun. Trune møikkøben Espíritu Santon kaig
waminchibigwaneguende ni møi yu lata, ni kansrø lata pesannamø,
ulø bayrrun cha.

Tusrwane mamikkurri asan

(Lc 6.43-45)

33 'Pøs kan tab tusrbe, tab mamitøwei niirrun. Inchen kan kaig
tusrbe kaig mamitøwei niirrun. Kaguende kan tusrwane mamig
niguinug asan. 34 ¡Ul lataig inchib misaamera! ¿Ñim chincha tabig
waminchague, trendø kailøbe? Kaguende nui manrrau chine isua
tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan. 35 Kan møg
tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe
tabig wesrub wamindan. Inchen kan møg kaibe kaig isuilan nui
manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan.
36 Inchawei nabe trendamønrrun: Chigøben wamindamgailan
misag ke ka waminchа møriilan Tiuswei tru maig kønrrabigwan
asha maram gwaløm mayeeløba tru urasbe kerriguh maig
kuigwan eshkamig kønrrun cha. 37 Pøs ñui wamindiitøgatøwei
'tabig køn' dain gúi, kabe 'kaig køn' dain gúi Tius treeg marig
kørrømisrtrabguen.—

Jesúswan mu køremgaig mana asiimíig martrai miab

(Mc 8.12; Lc 11.29-32)

38 Inchen møiløgøsrøn Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba Jesúswan trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, Tius ñiba pasrain gúi nam asha gønrrab
mar— cha.
39 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Møin gwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peeba
itølulølpteelø lataitøwei Tiusbatø bønrrømø misaamera kailø, Tius
naba pasrain gúi ashchab maramig miatan cha. Inchendø asha
gønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, Tius maig

karuigwan eshkabig Jonásweiwandø eshkamønrrun cha. 40 Tru
Jonás truba nu peskau umbu pøn gwaløm, pøn yem wab lataitøwei
Møg Misra Arrubikkucha pøn gwaløm, pøn yem pirø umbu
wanrrab gøn cha. 41 Tru Nínive ciudasrø misaamerabe Tiuswei
tru maig kønrrabigwan asha maram gwalømbe kenamisrtrun
cha, tru møin gwaløm misaameran kaiyu pønsrønrrab. Kaguende
nínivesreeløbe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua
møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás
lataitø gømø, mas nuig kur cha.
42 'Tru ambø umbu birausrø reinagucha Tiuswei tru maig
kønrrabigwan asha maram gwalømbe kurrønrrun cha. Incha
nøbe tru møin gwaløm misaamera ñimun møra melønrrai
maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen pirau
arrig købig køn, Salomón, tru purø gusrebig wamindigwan
mørtrab. Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø gømø, mas nuikken
gur chibig køn.

Kwaimandzig møweinuumay katøle arrub

(Lc 11.24-26)

43 'Kan trømbøig maringarub kwaimandzig møweinukkurri
webippe, chugøben purmerasrø isramig lab uña, yandø wetørranrrab
gaimappe, treeg isun: 44 "Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri
webarrua arrinuumaytøwei". Incha katø arruabe, tru møwane
kan yawan chiguchagaig chishtø paluuncha tamara basrig lataig
wetørranrrun cha. 45 Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø
lataguen gømø, mas larrø rrømbøig marøbelan sieteba tulundzuna,
søteeløba trubalatø tru møweinug purrønrrab kebamrrun cha.
Inchen tru møøbe yandø srabebe mas purø gaikken kørrømisrtrun
cha, tru srøsrø lataitøguen gømø. Inchawei i møin gwaløm
misaameran kailan treetøwei purainrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nui nuneløba

(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

46 Jesús misaameran waminchib srø basramne nui usrimba, nui
nuneløba pua, nøba waminchig kui wambiitø pønrrabelø gøn.
47 Inchen møikkøsrøn Jesúswan eshkabig køn:
—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñiba
waminchab ñun payib.—

48 Inchene Jesúsbe tru eshkabigwane trenchibig køn:
—¿Nai usri, nai nuneløbe mumera gøh?— cha.
49 Inchabe nui kusrenanøb pera uniilan kwaneshkab trenchibig køn:
—Nai usri, nai nuneløbe iilø gøn cha. 50 Kaguende møikkøben nai
Møskai srømbalasrø wabig maig martrai karuben, treeg marøbig,
truibe sí, nai nuneg, nai nuchag, nai usrin gøn— cha.

Kan ellmarøb kwallibigwan ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindig

(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

13 1 Tru gwalømdøwei Jesús yaugurri webya, nu bisu menda
wamisrøbig køn. 2 Inchen misag truba nu tulundzunikkurri,
Jesúsbe kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu
mendatø pønrrabelø gøn. 3 Inchen nøbe waminchib pølbasrøbig
køn ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra
kusrenanøb.
Incha trenchibig køn:
—Kan kwallibiima tsurøb kwallchab webyan cha. 4 Incha tsurøb
ibene, kanbalø yellbe mayu gørrøben, illimera amrrua, man
cha. 5 Katøganbaløbe sruurrøldø birau pirø tre chiganug kørra,
pirø palatiikkurri tru yellbe kal-lappe, petø kal-labendø, 6 pørr
webarruabe, mergurangaruben, srøl tre chigaig kua, mul-laptindan
cha. 7 Katøganbalø yellbe kal shau utu gørrøben, kalmera nørrørab
mendappe, chab gasrøb tsibisan cha. 8 Inchen katøganbalø tab
pirau gørrabiibe si, tabig ellmarig misra, møiløbe kan yellgurrindø
mamig rrulzheelø cien niguen, møiløbe sesenta niguen,
katøganeløbe kan rrulzhikkurrindø treinta nigan cha. 9 ¡Kalu
bønsraibe, mør!— chibig køn.

Mandøgurri ‘iilan øyeeg lataig køn’ cha Jesús wamindig

(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

10 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemalla,
trenchib payibeløgøn:
—‘Øyeeg lataitøwein gøn’ chib, ¿misaamerane chindimba øyamay
waminchigu?— cha.
11 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Srømbalasrø Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig
tøgagúilan ñimun ashchai tranan cha. Trune katøganelane

treeg kømøn cha. 12 Kaguende tøgaigwane masken rranen,
uñchaguen tøgagønrrun cha. Trune chigaigwane nui lamøtiig
tøgagúigwanguen kerranrrun cha. 13 Inchawei nabe ‘øyeeg
lataitøwein gøn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra waminchar
chibig køn. Kaguende:

nømbe ashendø, ashmøn cha,
mørendø mørmøwei, ni katø chigúinguen mørmøwei indan cha.

14 Inchawei nømune øyeeg køben, Tius maig karuigwan eshkabig
Isaías øyah wamindig ciertonwei nebun cha:

Maya, maya mørendø, ni chi tainguen mørmønrrun cha.
Ashippe, ashendø, chigúi ashmønrrun cha.
15 Kaguende i misaamerai manrrøbe larrø tranrreelø srug lataig misrin gøn cha.
Kalumera, kabmera kasrailø tøgar gøn cha,
ashmøwei, mørmøwei,
ni chi tainguen mørmøwei,
nuimay amrrumøwei inchai,
katø na tamariilø gømøwein gønrrain daig.

16 ’Trune ñimbe mayanguen tab gúilø gøn, kaguende ñimui
kabmera Tiusweimburabigwan ashib, kalumera nuimburabigwan
chigúi mørøb inchibelø tøgarbe. 17 Inchawei nabe ñimun cierton
trenchar: Tius maig karuigwan eshkabelø gøben, sølgandø
tabig marøb misaamera gøben, truilø truba nu, i ñim asigwan
asinrrabna gúi inchendø, ashmuig køn cha. I ñim mørigwan
mørinrrabna gúi inchendø, mørmuig køn cha, trenchibig køn.

‘Øyeeg lataig køn’ cha, kemesra wamindigwan Jesús tab eshkab

(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

18 ’Au, ñim møray, tru kwallibigwan ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha,
kemesra wamincha basrigwan na eshkanrrab. 19 Tiuswei tru srø wam
srømbalasrø karub waisriigwan mørendø, chigúinguen mørmeelane
tru nugwaimandziibe arrua, tru manrrau ellgwaigwane kerran cha.
Inchen truiløbe tru yell mayu gørrabelø latailø gøn. 20 Inchen tru
sruurrøldø birau pirø tre chiganug kørrab yellbe tru misag Tiuswei
wamwan tru urastøbe truba tab gúi mørøb utabelan trunun eshkabig
køn. 21 Inchendø srøl tre umbu keetiimíig kua, maya yanaguen
amøñimøn. Incha tru Tiuswei wamgurrindø chigøben puben,

katø chigøben kaig nebub arruben, møi møin gørran. 22 Inchen
tsuren, tru kal shau utu gørrab yellbe øyeeg misagwan eshkabig
køn: Tiuswei wamwan mørøppe, mørendø, i birau chine købigwan
menrra isubiibah, nømui chine palømø tøgagúilø purø tabig lataig
asønaikkurrimbatø, tru Tiuswei wamwan mørigwane kerrigu truitø
kasrøben, chigucha nømbe ellmarig misrmøn cha. 23 Inchen tru yell
tab pirau tsuriiløbe tru misag Tiuswei wamwan møra, katø tab chigúi
møra, truibe sí, tab ellmarig misrigwan eshkabig køn. Truiløbe tru
kan yellgurrindø mamig rrulzheelø cien, kaneløbe sesenta, kaneløbe
treinta nigabelø latailø gøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Tirigu utu arrucillu gal-labigwan kemesra wamindig

24 Incha Jesús katøgan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha eshkawa
pasrøb trenchibig køn:
—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan møg nui trau tab
yellwan tsuri lataig køn cha. 25 Inchen søteeløba kib waramne
nun kan ashig kømui inchibig arrua, tirigu tsuri utu kaig yellwan
wiitappa, yan cha. 26 Inchen tirigu nørrørawa, urø weetøbene,
tru kaig kau arrucillugucha kenamisrøptindan cha. 27 Inchen tru
tra buaigwei marøb melabeløbe nune trenchinrrab ambubelø
gøn: "Señor, ñi trau tru tsurig yellbe tabig købendøbe, ¿tru kaig
kaube chugurrin gal-lah?" cha. 28 Inchene tru ellmarig buaibe
trenchibig køn: "Mutø tsaliig øyeeg mariinrrun" cha. Inchen
truyu marøb melabeløbe trencha payibelø gøn: "¿Kabe tru kaig
kauwan nam kitønrrab ambamøh?" cha. 29 Inchene nøbe trenchibig
køn: "Kagøbasay cha. Inchippa kaig kauwan kitønrrab incha,
tirigungucha tøga kitabgun cha. 30 Trembe paramnegatig trubalatø
ka nørrørabasay chibig køn. Tru uras tru tulishinrrabelan øra, tru
kaig kauwanmerrig tulisha, lusrø mara, pattrai karumønrrun cha.
Incha tirigune nai tirigu esegainug keeringarumønrrun", dan—
cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Murtasa yellwan kemesra wamindig

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

31 Jesús katøgan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra
waminchibig køn:
—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan murtasa yell lataig
køn cha, kan møg nui trau tsurig. 32 Maya yellmerai utu purø lamø

yellzhig købendø, nurappe, tru ellmarig shush tusrmerai utu mas
nuibe murtasa gøn cha. Yandø kan tusrburabig misren, nuig køptø,
illimera pala amøñibeløguen amrrua, tru srarmerayu le marøbelø
gøn— chibig køn.

Levaduran 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra wamindig
(Lc 13.20-21)

33 Katø Jesúsbe katøgan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra
waminchibig køn:
—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe levadura lataig køn
cha, kan ishuuma pa arruba harina sømara, levaduran pusren,
maya sømarigwan trunun ørøba pulingarub lataig køn— cha.

Mandøgurri 'iilan øyeeg latailø gøn' chib Jesús kemesra wamindig
(Mc 4.33-34)

34 Jesúsbe misaamera nørrø basrabigwan kerrigu iigwan
kusrenanøppe, 'øyeeg lataitøwein gøn' chib wamindiitøga
eshkabsulu waminchibig køn. 'Øyeeg lataitøwein gøn' cha,
eshkawa pønsra gømuppe, waminchimíig køn. 35 Øyeeg nebuppe,
tru Tius maig karuigwan eshkabig maig taig nebunrrain gúig køn,
tru øyah taig:

Waminchib kusrenanøppe, 'øyeeg lataitøwein gøn' chibgøba
eshkab wamindamønrrun cha.
Tius pirøwan marøb uraskurri sørig pønrrabelan tørgandø
eshkab wamindamønrrun cha.

Tirigu utu arrucillu gauwan kemesra wamindigwan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, Jesús tab eshkab

36 Incha Jesús tru nu søtø misagwan ungwa cha, yau kebibene,
nui kusrenanøb pera uniiløbe kemallabe trenchibelø gøn:
—Tru ellmarinug kaig kauwan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha,
namun eshkab wamindigwan tab eshkarra— cha.
37 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Tru tab yellwan ellmarøbiibe Møg Misra Arrubigwan
eshkabig køn cha. 38 Inchen tru ellmarig trabe yu pirau maya
misagwan eshkabig køben, tru tab yellbe Tius nø ashib karub
waigwei ureemeran eshkabig køn cha. Inchen tru kaig kaube

nugwaimandzigwei ureg køn cha, eshkabig køn. 39 Inchen tru
ashig kømui inchib tsaliig tru kaig kauwan ellguawa pasrøbiibe
nugwaimandzigwan eshkabig køn cha. Inchen tru ellmarig srønøbe
srabe gwaløm patsønrrabigwan eshkabig køben, tru ellmarigwan
tulishibeløbe ángelesmeran eshkabig køn cha. 40 Tru kaig kauwan
tulisha, nagu pattrai kebetab lataitøwei srabe gwaløm patsab
uraskucha øyeeg punrrun chibig køn. 41 Tru Møg Misra Arrubiibe
tru katøganelan kaig maringarub pønrrabelanba, ke kaigwandø
marøb pønrrabelanba nø ashib karub wainukkurri truilane
mayamba nui ángelesmeran tulishinrrai ørtrun cha. 42 Inchen nu
nag naarabigu kebusren, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig
kønrrun cha. 43 Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe nømui
Møskai ashib karub waisrømbe kan nøsig bilab latailø pilønrrun
cha. ¡Kalu bønsraibe, mør! chibig køn.

Purø tabig søra tøgagúigwan kemesra wamindig

44 ’Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguibe kan chigøben
truba tabzhigwan pirø umbu søra basrig lataig køn. Kan møg tru
tabig sørig pasrabigwan wetørrawa, katøle truyutøwei søra basran.
Incha truba kasrag ya, nui chi tøgagúilan kerrigu yanabe, tru
pirøwan penaptindan.

Tørguebilab sruuzheelø truba nuweyig lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

45 ’Katø tru srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguibe kan
tørbilab sruuzheelan lawa, penab, yanøb inchibig lataig køn
cha. 46 Incha kan tørbilab sruuzhig truba rruba tabzhig nuweyig
wetørrappe, ya, nui chi tøgagúigwan kerriguh yana, tru purø tab
sruuzhigwan penan, chibig køn.

Atarraya lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

47 ’Katø tru srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguibe kan
atarrayan maryu keguchen, chi beskaugurrimbunø kemørøb lataig
køn cha. 48 Incha atarrayayu peskau netsabene, tru peskabeløbe
pi menda wesrua, peskaumeran lawa tarømartrab purramisran
cha, tabelane tasinyu busrøppe, kailane petaptø betan cha. 49 Srabe
gwaløm patsab uraskucha øyeetøweih purainrrun, chibig køn. Inchen
ángelesmera webamrrun cha, kailanba, sølgandø tabig marøbelanba

nøørø tarømartrab. 50 Incha kailane nu nag naarabigu kebetønrrun cha,
truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun— cha.

Kusrenaniilø kølliiba, srøiløba

51 Incha Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Ñimbe iilan kerriguba chigúi mørgueh?— cha.
Inchene nømbe:
—Señor, øø— cha, løtabelø gøn.
52 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Mutøgucha Moisés pørigwan kan kusrenanøbig srømbalasrø
Tius nø ashib karub wainuguigweimburab kusrebig misrabe, kan
ya buaig møskai latawei nui tabzheelø esegaig tøgagúinukkurri
srøilø gøben, kølleelø gøben wesrub lataitøwei maran— cha.

Jesús Nazaretsrø

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

53 Yandø Jesús tru 'øyeeg lataitøwein gøn' chib iilan eshkab
chab waminchabe, truyugurri webya ibig køn. 54 Incha nuim
birausrøndøwei puabe, tru judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb
mendøbene, misaamerabe truba kwaara ashib trenchibelø gøn:
—¿I møøbe øyeeløbe churre øyeeg kusreh? cha. ¿Katø tru
maramburab mariilan chincharre marerah? cha. 55 ¿Iibe tru
tsiimeratøga chine marøbigwei nusrkai, katø nui usrimbe María taig
kømuitarru? cha. ¿Santiagoin gøben, Joséwein gøben, Simónwein gøben,
Judaswein gøben nuneg kømuitarru? cha. 56 ¿Yamba nui nuchaløgucha
kerriguba namui ututøwei warabelø gømuitarru? cha. ¿Trube, kerrigu
iigwane i møøbe chugurrinrre øyeelø tøgaguerah?— cha.
57 Treeg isua nune kaashibelø gøn. Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Chutøgucha Tius maig karuigwan kan eshkabigwane tab indan cha.
Inchendø nui biraueløba, nui yaueløba, truiløbe chi tab inchimøn— cha.
58 Incha truyube maramburab mariilø tre marmíig køn, kaguende
truyu misaamerabe nømui isubigwan nuinug pasrmuikkurri.

Juan Bautista kwaig

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

14 1 Tru gwalømmerawan Galilea birau karubig Herodesbe
Jesúsweimburabgøba wamindi mørabe, 2 nui karuindiig
melabelane trenchibig køn:

—Truibe tru Juan Bautista gúinrrun cha, kwailai utugurri katø
kurriinrrun cha. Incharre øyeeg maramburab maramig tøgaig
kuinrrun— chibig køn.
3 Kaguende Herodesbe tru Juanwan kemøringarua, lusra,
kailan keeri yaumay kertrai srua ambingaruig købig køn, tru nui
nuneg Felipei srai Herodíaskurrindø. 4 Kaguende Juan Bautistabe
Herodeswane trendaig købig køn:
—Tru Herodíaswan ñui srai mara tøgagømibe merig
basran— cha,
5 Herodesbe Juanwan kwetchab inchendø, misagwan
køriimatabig køn, kaguende mayeeløba Juanbe Tius maig
karuigwan eshkabig kui kørewa gøben. 6 Inchen tru Herodeswei
kal-lain gwalømwan isub kasrag waram gwaløm, tru Herodíaswei
nimbasrbe tru linchai eshkailø mayeelø purrabelai merrab
pailaben, Herodeswane truba tabig asønaptø, tru srusrane:
7 —¡Gatø, tranmø gømø! chi miabendø tranrrumøn— chibig køn.
8 Inchen tru srusrøbe usri øyeeg chinrrig cha eshkaig køppe,
Herodeswane trenchiptinchibig køn:
—Juan Bautistai turwan kan platilloyu trannrra— cha.
9 Inchen reybe truba isui inchendø, tru mayeelø lincha
purrabelai malau, treeg tranrrumøn cha, trannrrab misrig køppe,
traningarubig køn. 10 Incha Juanbe kailan keeri yau waben,
Herodesbe turwan paringarubig køn. 11 Inchen tunwan para, kan
platilloyu srua ya, srusran tranen, nøbe usran tranøbig køn.
12 Inchen Juanwei mendig amøñibeløbe amrrua, Juanwei asrwan
srua amba, sørabelø gøn. Incha Jesúswan trunun eshkanrrab
ambubelø gøn.

Trattrø mil misagwan Jesús manrrai tranøb

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

13 Inchen Jesús Juanwan kweetsin gúi wammørabe, truyugurri
nøtø kan barcoyu nøørø mu misag warab waraimøsrømay ibig køn.
Inchen misaamerabe truba nu wammørøppe, pueblomerayugurri
webamba, nuimay katsikkatø ambub mendabelø gøn. 14 Inchen
Jesús barcoyugurri pinaya, truba nu misag basrai ashabe, nømun
lastima gøben, nømui utu kwanrreelan tamarøbig køn. 15 Inchen
yandø mawabrab gøbene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan
kemallabe, trenchibelø gøn:

—Yube mu misakkanug køn cha. Inchagucha yandø maabenwein
gøn cha, misagwan amrrai ‘ungwa’ chi cha, yamera pønrrabsrø
amba, nømuyasig mamig pena manrrain— cha.
16 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Chi ambamibe palømøn cha. Manrrai ñim mannay— cha.

17 Inchene nømbe trenchibeløgøn:
—Nambe trattrøgatø pirrimbah, pagatø peskaubatø
tøgaguer— cha.
18 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Yu srua amrrurray— cha.
19 Incha tru nu misagwan pubilayu purramisringarua, tru
trattrøgatø pirrimeranba, pagatø peskaumeranba, tasku muta,
srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chibig køn.
Incha pirrimeran pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen,

nømbe misagwan pirishibelø gøn. 20 Inchen mayeeløba øska ma
kørrømisren, katøgucha pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce
tulishibelø gøn. 21 Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan
munchimuben, møgueløtø trattrø mil gøbig køn.

Jesús pi balawan arrub

(Mc 6.45-52; Jn 6.16-21)

22 Incha yandø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan pisu
ambøgatøsrømay merrab amrrai barcoyu nebambingarubig
køn, tru nu misagwan ‘ungwa’ chib pasrappatø. 23 Incha yandø
misagwan chab ‘ungwa’ chabe, nøbe nøtø kan tunbalasrø Tiusba
waminchab ya, yem gøben nøtø trusrø wabig køn. 24 Trune yandø
barcobe pisuyu yabsrønguen iben, pi welarmerabe barcongøba
megambubig køn, kaguende isiibe nømui malaugøba megambub
ichen. 25 Inchen løtsøzhig yemdø Jesús pi balawan katsikka
nømuimay kemallib ibene, 26 nui kusrenanøb pera uniilø pi
balawan arri ashippe, truba kwaarøb kørig købiitø trenchib
trashibelø gøn:
—Kan møsig køn— cha.
27 Inchen Jesúsbe møi møi nømune waminchib trenchibig køn:
—¡Kørmø, mur isua burray! cha. Na gur cha. Kørig kui
inchimøtay— cha.
28 Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:
—Señor, trube, ñi guabe, nan ñuimay pi balawan: “Amø”
chirra— cha.
29 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Amø bøs— cha.
Inchen Pedrobe barcoyugurri pinaya, pi balawan Jesúsweimay
ib mendabig køn. 30 Incha tru mur isig ichibigwan tab ashippe,
køriimataptinchibig køn. Inchen nune asentab mendaptinchen
trashibig køn:
—¡Señor, wesrurra!— chib.
31 Inchene Jesúsbe møi møi tasigu kemørabe, trenchibig køn:
—Ñi gúi ñui isubigwane nainug ke ka gømønrraindiitø pasra
tøgaig cha. ¿Chindimbarre kaimamuitamab isugu?— cha.
32 Incha barcoyu nebamben latatø, isiibe wasrøngandø
pasramisrøptinchen, 33 barcoyu purrabeløbe nune køriibala tabig
waminchib trenchibelø gøn:

San Mateo 14.30

—Isa gømø, ñibe Tiuswei Nusrkain gøn— cha.

Jesús Genesaretsrø kwanrreelan truba nu tamarøb

(Mc 6.53-56)

34 Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret
birausrø pubene, 35 misaamera Jesús kui nebua ashabe,
wammørøsrøngarubelø gøn tru birau ørøba. Inchen nuimay maya
kwanrreelan srua amrrua:
36 —Ñi pala itøguewa gúig urøzhigwan namun katørabashcha—
chib, rrugabelø gøn.
Incha mayeeløba katørabeløbe tabig kørrømisrøbelø gøn.

Møwan trømbøig kaig marøbiibe ¿chi guerah?

(Mc 7.1-23)

15 1 Møiløgøsrøn Jerusalénsrøngurri amrrubelø
fariseosmeraba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba
Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:
2 —¿Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsreelø
trendø treeg marøb tøgagúigwane chindimbarre itøbunabelø
gøh? cha; pøs mappe, nømbe tasigwan kinømø mabelø
gøn— cha.
3 Inchene Jesúsbe trencha payibig køn:

—Trube, ¿ñimgucha Tius maig maramigwan martrai pønsrailane
chindimbarre marmeelø gøgue cha, ñim ñimuimburab trendø
treeg marigwan marøg købiitø? 4 Kaguende Tiusbe trendaig køn:
"Ñui møskai, ñui usrane maig købash inchimø, tab indamig køn"
cha. Katø: "Møskawan gúi, kabe usran gúi trømbøig nebunrrai
wamabigwane trunune kwanrrai pasrig kønrrun" cha. 5 Trune
ñimbe trenchibelø gøn: "Kan møøbe møskawan gúi, kabe usran
gúi trenchinrrun cha: 'Na ñimun purugumig tøgagúigwan Tiuswan
tranar cha. Ñimune purugunrrab gaimamønrrun' chinrrun cha.
6 Incha møikkøben øyeeg taikkurrimbe, yandø møskawan, usrane
lastima ashib purugumibe chi palømøn" cha, ñimbe trenchibelø
gøn cha. Øyeeg marøppe, ñimbe Tius martrai karua pasrigwane
chigucha gømíig kui lataig mara srua gøn cha, ñimui trendø
treeg marøb tøgagúilan marøg køptø. 7 ¡Palatø tabelø! Tius maig
karuigwan eshkabig Isaías ñimuimburab sølwein dain gøn øyah
chippe:

8 I misaamerabe nan ka triitøgatø tab inndan cha.
Inchendø nømui manrrøbe nainukkurrimbe yab pønrran cha.
9 Nan køriibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig
marig kømøn cha,
møguelø martrai karua pønsrailan øyeeg maramig køn chib
kusrenanøb.—

10 Incha Jesús misagwan nuimay wama trenchibig køn:
—Kalutøga mørøb, katø chigúi mørøb inday cha. 11 Møwan trigu
kebibiibe nune chi kaig trømbøig marmøn cha. Treeg kømøtø,
møwan kaig trømbøig marøbiibe trigugurri webibig, truibe si,
nune trømbøig maran— chibig køn.

12 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe
trenchibelø gøn:
—¿Ñi øyeeg tailan fariseosmera mørabe, namig mørigwan
ashtirru?— cha.

13 Inchene nøbe trenchibig køn:
—Chi tusr køben nai Møskai srømbalasrø wabig ellgwaimíigwane
srølbañau kitig kønrrun cha. 14 Nømune kagøbasay cha. Kaguen
nømbe kabgailø katøgan kabgailandøwei srua ambubelø gøn cha.
Kan kabgaima katøgan kabgaigwan srua yabe, trabyu pailøba
guegørrønrrun— cha.

15 Inchene Pedrobe Jesúswan trenchibig køn:

—Tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindigwan namun
tab eshkarra— cha.
16 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimgucha chigúinguen mørmøwa bønrrøtirru cha?
17 ¿Chitøgucha trigu kebibiibe patsau kørraibig kui ashmeelø gøtirru?
cha, katø asrugurri webinrrab. 18 Trune trigugurri webarrubiibe
si, møwei manrraugurri arrubig kua, truibe nune trømbøig marøb
mindisan cha. 19 Kaguende møwei manrrø umbugurrimbe kaig
isuilø gøben, kweetsamelø gøben, kasharawarmera itølulamig køben,
kasharameelø gøbendø ishumburba, møgueløba trømbøig maramelø
gøben, nilamelø gøben, isa wamindiilø gøben, tsalø wamiilø gøben,
øyeelø kerriguh werrun cha. 20 Iiløbe si, møwan kaig rrømbøig
maran cha. Inchen manrraptø tasigwan kinømuitøbe møwane chi
trømbøig marøb mindishimøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Kan ishug peg birausriig Jesúswan køreig

(Mc 7.24-30)

21 Incha Jesúsbe truyugurri tarømisra, Tiroba, Sidónba tru
ciudamera pønrrab piraumay ibig køn. 22 Inchen kan ishug
canaansriig tru birau tsubiibe arrua, Jesúswan trenchib wamab
kemallibig køn:
—Señor, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha chib.
Nai nimbasrbe kan kwaimandzig ni mumayguen tab uñchaingaig
indinab megan— cha.
23 Inchen Jesúsbe chigucha løtømuben, nui kusrenanøb pera
uniiløbe kemallabe, trenchibelø gøn:
—Tiusmanda, ishuwane ‘inrrø’ chi cha, namui wendautø trashib
arrun— cha.
24 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nane Israel misaamerai utu tru ubisha rrubiilø latailaimaytø
ørig køn— cha.
25 Inchene tru ishuube nui merrab arrua, tømbønsrøb trenchibig
køn:
—¡Señor, purugurra!— cha.
26 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl
gømøn— cha.
27 Inchene ishuube trenchibig køn:

—Øø, Señor, treebe treegwein gøbendø, wera-ureezheeløguen
nømui puarwei mishatsigugurri kørrabzhigwan man— cha.
28 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¡Ishug, ñui isubigwan nainug pasra tøgagúibe purø nuig køn!
cha. Ñi maig palain basraig, treeg kønrrun— cha.
Inchen tru uraskurri nui nimbasrbe tabig kørrømisrig køn.

Kwanrreelø truba nørrøwan Jesús tamarøb

29 Jesús truyugurri webya, Galilea pisu buluwan purayabe,
kan tunbalasrø nebya, truyu wamisrøbig køn. 30 Misag truba
rruba nørrø nø wainug tulundzuna, cojosmera gøben, kabgailø
gøben, asru chiyu gøben kesruilø gøben, waminchab gaimabelø
gøben, katøgan chi gwanrrø gøben tøgarmera truba nu treelan
gøben Jesúswei merrab srua amrrua, pønsrøben, nøbe tamarøbig
køn. 31 Treekkurri tru nu misaabe ashippe, ke kwaara asha
kørrømisrøbelø gøn, waminchab gaimabeløbe wamindamba,
asru chiyu gøben kesruiløbe tabig kørrømisramba, cojosmerabe
ambamba, kabgailøbe asamba indi ashabe, nømbe Israel
misaamerai Tiuswan truba tabig waminchibelø gøn.

Jesús pib mil misagwan manrrai tranøb

(Mc 8.1-10)

32 Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig
køn:
—Misaameran lastima gøtan cha. Chabguen yu pøn gwalømguen
naba warøwa, yandø chi mamig chigar gøn cha. Nømui yamay
chi mameeløbe ambashig kømøtan cha. Kaguende mayutø
pesannabgun— cha.
33 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:
—Ya nu misagweimbe ¿nambe chincha mamig wetørrayasamø?
cha, ya yu mu misag warab warømøsrømbe.—
34 Inchene Jesúsbe payibig køn:
—¿Ñimbe pirri mam døgagøgue?— cha. Inchene nømbe:
—Pirri sietebah, katø mamdø peskau-ureebatø tøgaguer—
chibelø gøn.
35 Inchen nøbe misagwan pirau purramisringarua, 36 nui tasigu
tru pirri sietenba, peskaumeranba muta, Tiuswan ‘mayanguen
pay’ chabe, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe

misagwan pirishibelø gøn. 37 Inchen mayeeløba øska ma
kørrømisren, katøgucha tru pirisaig undailan tasinmerayu siete
netsøbateelø tulishibelø gøn. 38 Inchen tru mabeløbe ishumburwan,
uregwan munchimuben, møgueløtø pib mil gøbig køn. 39 Incha
Jesúsbe yandø misagwan chab ungwa chabe, barcoyu kebya,
Magadan birausrømay ibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kan mana asiimíig martrai miab

(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

16 1 Fariseosmera gøben, saduceosmera gøben Jesúswan
ashchab ambabe, nun chiyugøben kebenøsrkøg køptø,
mana asiimíig miabelø gøn Tius nøba pasrain gúi ashchab.
2 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Yandø maaben misrene, ñimbe øyah chibelø gøn cha: “Tab
gwaløm gønrrab asønan cha. Kaguende srømbalabe ke pigøzhig
basran” cha. 3 Inchene løtsøbe ñimbe trenchibelø gøn cha:
“Møimbe kaig kwaløm kønrrab asønan cha. Kaguende srømbalabe
ke wañindø kasraim basran” cha. Pøs pala wañi maig basrai asha,
ñim ‘øyeeg kønrrun’ chib, ‘øyeeg kønrrun’ chib waminchibeløbe,
¡Møin gwaløm chi pureb arrubigwane, trube, ‘øyeeg kønrrun’
chinrrab wetøgørrønrrab gaimabeløbe mailø gøgue! cha. 4 Møin
gwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peeba itøluløpteelø
lataitøwei Tiusbatø bønrrømø misaamera kailø, Tius naba
pasrain gúi ashchab marig miatan cha. Inchendø asha gønrrai
katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø
eshkamønrrun— cha.
Incha nømune pønrramnetø, iptinchibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kusrenanigwan ashiptø guy

(Mc 8.14-21)

5 Nui kusrenanøb pera uniilø pisu ambøgatøsrø chab
larraambabe, pirri srua amrrumigwan pesan amrrubrain gúi
isuptinchibelø gøn. 6 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba
ashiptø guy— cha.
7 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurrin gangurri
trenchibelø gøn:

—Nam pirriwan srua amrrumuimbarre trenda chindah— cha.
8 Inchene Jesúsbe nøm trenchib purrai ashabe trenchibig køn:
—¿Chindimbarre kangurrin gangurri ‘pirringar guer’
chib purrøgue? cha. Ñim gúi ñimui isubigwan nainug ke
kagømønrraindøzhig pasra tøgar cha. 9 ¿Katøgucha ni
chigúinguen mørmeelø gø chindah? cha. ¿Tru na trattrøgatø
pirriwan trattrø mil møguelan pirishiben, undailø mam tasin
tulisaigwan ni trunundøguen ke isumeelø gø chindah? cha.
10 Katø tru siete pirriwan tru pib milwan pirishiben, ¿tru
unchibigwan mam tasin tulisaigwan isumeelø gø chindah?
cha. 11 ¿Ñimbe mandeelø gøh cha, chigúinguen mørmønrrappe,
na pirriwan waminchib wamubendøbe, nabe tru levaduran
fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø guy cha, nabe
trunun waminche?—
12 Inchen nømune ‘tru pirriyu pusri levaduran ashiptø
gønrrigay’ chimøtø, ‘tru fariseosmeraba, saduceosmeraba
kusrenaniilan ashiptø gønrrigay’ tain gúi yandø wetøgørrabelø
gøn nømbe.

Pedrobe Jesúswan: “Cristo gøn” chib

(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

13 Jesús Filipo birau Cesareasrø puabe, nui kusrenanøb pera
uniilan payibig køn:
—¿Misaamerabe Møg Misra Arrubigwane mu gøn dah?— cha.
14 Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:
—Møiløbe ‘Juan Bautista gøn’ chiben; møiløbe ‘Elías køn’ chiben;
møiløbe ‘Jeremías kuinrrun’ dan cha, kabe møikkøben ‘Tius maig
karuigwan eshkabig kui’.—
15 Inchene nøbe trencha payibig køn:
—¿Trune ñimbe nane mu gøn chinrrague?— cha.
16 Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig køn:
—Ñibe tru Cristo, Øsig wab Tiuswei Nusrkain gøn— cha.
17 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñibe mayanguen tab gúig køn cha, Simón Jonáswei nusrkai.
Kaguende ñune iigwane yaumbaig, animbaig, ka møg kenamarøb
eshkamøtø, nai Møskai srømbalasrø wabig eshkan cha. 18 Inchen
nagucha ñune, ñibe Pedro gøn char cha. Nai iglesian i srug
bala mara pasramønrrun cha. Inchen kwamig kønrrai marøb

pasrabigwei maramburab marøbikken tru iglesiane ni chinchaguen
kananrrab gaimanrrun cha. 19 Srømbalasrø Tius nø ashib karub
wainug llavimeran ñun tranamønrrun cha. Ñi yu pirau lusrøb
lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun
cha. Ñi yu pirau pichib lataig marene, srømbalasrøngucha pichib
lataitøwei martrun— cha.
20 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan mungøben eshkab
gønrrain gømø garua basrøbig køn, nøbe tru Cristo gúi.

Jesús nø kwamigwan eshkab
(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

21 Incha tru uraskurrimbunø Jesúsbe nui kusrenanøb pera
uniilan 'øyeeg kønrrabig køn' cha, eshkab mendabig køn. Nune
Jerusalénsrømay yamig nebuben, misagwan karubelø kølli misaamera,
sacerdotesmeran karubelø gøben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø
gøben, truba rruba kaig indinab megawa, kweetsig kømig nebunrrun
cha. Inchendø pøn gwalømyube katø øsiiranrrun chibig køn. 22 Inchen
Pedrobe nun nøørøsrø pera ya, murtø waminchib mendabig køn:
—Tius ashib wawa, Señor, ñun øyeeg puraimuimbe— cha.
23 Inchen Jesúsbe keeshabe Pedrone trenchibig køn:
—Satanás, nainukkurri tarømisr cha. Ñibe nane peñchai ke ka
srurrengwangarub attan cha. Kaguende ñibe isuppe, Tius lataig
isumøtø, møguelø isuimay isun— cha.
24 Inchabe Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø
nuimburabigwangøba isumøtø, nui kuruswan mutab, nai mendig
arrum nebunrrun cha. 25 Inchen møikkøben øsig kømigwangøba
isubiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø
kwabiibe managatig øsig kømigwan wetørrawa, tøgagønrrun cha.
26 ¿Kan møg yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha,
nui øsig kømigwan trubisaibe, chiwein gúi tabig kønrrab gø?
cha. Kabe ¿kan møøbe kwamønrrappe, chi rranøbsruerah?
cha. 27 Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe Møskawei purø nuig
tørguegwalmabigu nui ángelesmeraba arrua, møilandøgucha nøm
maig marig køben treeg tranrrun cha. 28 Pøs nabe ñimun cierton
trendamønrrun: Møiløgøben yu purrabelø tru Møg Misra Arrubig
nø ashib karunrrab attrab kenamisren, trunun nebua ashmøwatøbe,
kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

17 1 Øyeeg taig yandø trunewei kan gwalømdø baløben, Jesúsbe
Pedronba, Santiagonba, nui nuneg Juanwanba nøørø kan
pala tunsrømay pera ibig køn. 2 Incha trusrø nømui merrab Jesúsbe
ke peg lataig misrøbig køn. Inchen nui maløbe nøsig lataig tørbilabig
misren, nui kewagúiløbe puløzhig pilabig lataig misrøbig køn.
3 Inchene møimbe Moisésba, Elíasba, Jesúsba waminchib pønrrai
ashiptinchibelø gøn. 4 Inchen Pedrobe Jesúswane trenchibig køn:
—Señor, nam yu pønrramibe purø tab gøtan cha. Ñi martrain
gøbene, pøngatø ya-ureg na maramøh cha, kan ñui, kan Moiséswei,
kan Elíasweingue.—
5 Inchen Pedro waminchib pasramnetø, kan wañi tørbilabig
nømun pinøbulen, wañi umbugurri kan wam trenchibig køn:
—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe nuimburab truba tab
gúi war cha. Nune møray— chibig køn.
6 Inchen iigwan mørøppe, nui kusrenanøb pera uniiløbe truba
rruba kørig kuilø, maløwan pirau kebatamnegatig utsøbasrøbelø
gøn. 7 Inchen Jesúsbe nømun kemalla katørab trenchibig køn:
—Chi køriimatømøtø, kurray— cha.
8 Inchen nøm kurraashene, mugucha kenamuben, Jesúswane
nøtø basrai ashibelø gøn.
9 Incha tru tunsrøngurri kørrørrub amrruabe, Jesúsbe trenchib
karubig køn:
—Mungucha waminchib gønrrab gømø cha, tru asigwan, tru Møg
Misra Arrubig kwailai utugurri øsiirawa katø kurramnegatig.—
10 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan payibelø gøn:
—Trube, treeg købene, Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe
¿chindimba Elíasmerrig arrumig køn dah?— cha.
11 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Elíasbe arrubwei inchun cha. Incha nøbe kerrigu katøyug
tamara pønsrønrrun cha. 12 Inchendø nabe trendamønrrun:
Elíasbe arrubguen inchen, nune mu gúi nebua ashmøtø, nømun
maig marøg købendø, marig køn cha. Møg Misra Arrubikkucha
treetøwei nømui tasku kaig marinab meganrrun— cha.
13 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúsbe tru Juan
Bautistan wamindin gúi wetøgørrabelø gøn.

Kwaimandzig tøga unan Jesús tamarøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

14 Misag truba nu pasrainug nøm chab pubene, kan møg pua, nui
merrab tømbønsrabe, trenchibig køn:
15 —Au, nai nusrkawan lastima ashcha cha. Kaguende pesannabig
tøgaig kua, truba trømbøig nebuinab megabig køn cha. Katø gatø
nagu kebeñib, piyu kebeñib inchibig køn cha. 16 Na ñui kusrenanøb
pera uniilaimay pera arrubendø, tamartrab gaiman— cha.
17 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¡Kan ñim møi misaamera kørenrrab inchimeelø larrø gailø!
cha, ¿nabe managatig ñimba unamig kønrrerah? cha. ¿Kan øyeeg
ashiptø managatig ñimba unamerah? cha. Unan yusrø naimay srua
amrruy— chibig køn.
18 Inchen Jesúsbe tru kwaimandzigwan nama, unainukkurri
wambig weguchen latatø, unøbe tabig kørrømisrøbig køn.
19 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømdø nøørø Jesúswan
kemalla, trencha payibelø gøn:
—¿Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, chindimba
kaimah?— cha.
20 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Kaguende ñimbe ñimui isubigwan nainug ke ka
gømønrraindiig basra tøgar gøn cha. Pøs nabe ñimun cierton
trendamønrrun: Ñim kan murtasa yellburaptiitøguen ñimui
isubigwan nainug pasra tøgar gúimbe, ñim i tunwan: "Yugurri
mendamisra, katøgansrø purainrrø" chibene, tru tunbe purainrrun
cha. Pøs ñimuimbe chitøgucha kaimamdiibe chi gaagøn cha.
21 Kaguende øyeeg kwaimandziibe Tiuswan purugurra chib
miaitøgaba, ayunab indiitøgaba treeg marendøwei webibig
køn— cha.

Jesús katøle nui kwamigwan eshkab

(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Galilea birausrø ketøtø amøñippatø Jesúsbe trenchibig køn:
—Tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranig kønrrun
cha. 23 Inchen kweechen, pøn gwalømyube gatø øsiirawa
kurrønrrun— cha.
Iigwan wammørabe, nømbe truba isui inchibelø gøn.

Tiuswei yawan tøgagúimburø an bagaramigwan Jesús pagarangarub

24 Jesúsba nui kusrenanøb pera uniiløba Capernaumsrø pubene,
Tiuswei yaburø trendø an bagaranrrain daigwan an utabelø
Pedroimay ambabe trenchibelø gøn:
—¿Ñimui kusrennøbikkan Tiuswei yaburø trendø truburø an
bagarab gømigwan pagaramíig kuitarru?— cha.
25 Inchen Pedrobe:
—Øø, pagarabwei inchibig køn— cha løtabig køn.
Incha Pedro yau kebibene, Jesúsbe øyeemerrig trenchib
waminchibig køn:
—¿Simón, ñibe maig isuguh? cha. ¿Yu pirau reymerabe
trendø pagaramigwan pagaraig utappe, mumeran utah? cha:
¿Nømui misaamerandøweindeh? Kabe: ¿Peesrøngurri amrrub
misaamerandeh?— cha.
26 Inchene Pedrobe trenchibig køn:
—Peesrøngurri amrrub misaameran utabelø gøn— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Trube, treeg købene, tru birau misaameratøweimbe chi
pagaramikken palømuinrrun cha. 27 Treeg kuingucha, nambe
mungucha namishimønrrab, nu bisuyumay ya, anzuelun ke
keguchendø, megamisrøb peskauwan wesrunrrig, chibig køn. Incha
peskauwei trigwan kurabe, kan an wetørranrrabguen cha, maya
tranamigwan neikke. Incha naimburøba, ñuimburøba srua ya,
pagarau— chibig køn.

¿Tiuswei merrab mas nuibe mu guerah?

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

18 1 Inchen tru urastøwei nui kusrenanøb pera uniilø
Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:
—¿Srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe mas nuibe mu
gøh?— cha.
2 Inchene Jesúsbe kan unan wama, nømuin døbøtag pasrabe,
3 trenchibig køn:
—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim peemayelø
misrøb, ureg lataig misrmuisruandøbe, srømbalasrø Tius nø ashib
karub wainuube managuen kebamrraamøn cha. 4 Nøasiitø ‘nuig

kurmab' isumíig, i unø lataig misrøbiibe, srømbalasrø Tius nø
ashib karub waigu mas nuig køn cha. 5 Inchen møikkøben kan i
unø lataigwan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan chibig
køn.

Kaig mara kebenamibe kørig kømdiig køn
(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

6 'Møigwan gøben i shushmera latailan nan kørebelan
kaig mara kebenøsrkøbigweimbe, trembe tru tirigu kitsig nu
srugwan naashigu mesra, mar umbusrø kegucha, pi gueesra
kwangaruinguen søl gøbsruinrrun cha. 7 Yu nam waraig
pirøwaimburappe kan yeekkucha gúita, chine pønrrabelø
misagwan kaig martrai inchib pønrrøben, trune kaigwan nø bera
mara kebenøsrkøb møwaimbe ¿maig kønrrerah?
8 'Inchawei ñui tasig kui, ñui srøb gúi kaig maringarua kaigu ñun
kebenøsrkøbene, para, kuchi. Managatig øsig wamsrø tasig palabig
kui, cojo gúi kebyamikken søl gønrrun, pa tasig tøgaig, pa srøb
tøgaig tru managuen kwamø nagu kegutsig købgunrriibe. 9 Inchen
ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene, wesrua, kuchi
chibig køn, managatig øsig wamsrø kan gaptø tøgaig kebyamikken
søl gønrrun cha, pa gab pusraig møra melamnug kwamø nagu
kegutsig købgunrriibe.

Kan ubisha rrubigwan kemesra wamindig
(Lc 15.3-7)

10 'Au, i shushmeran møilandøgucha kashmøtay. Kaguende
srømbalasrø nømui ángelesmerabe nai Møskai srømbalasrø
wabigwei maløwan chu urastøgucha ashib pønrran char nabe.
11 Kaguende Møg Misra Arrubiibe tru trubig købigwan kaigyugurri
wesranrrab arrig køn cha. 12 ¿Ñimune maig asønata? chibig køn.
Kan møg cien ubishamera tøgagua, kan pella ya, trubøbenma,
noventa y nueven tunbalawan waramnetø, tru pella trubabigwan
kabe ¿chugøben lanrrab imønrraitarru? cha. 13 Incha nabe ñimun
cierton trendamønrrun: Wetørrappe, tru trubabigweimburab
mas purø kasraaranrrun cha, tru noventa y nueve ka
amøñibelaimburab lataguen gømø. 14 Øyeetøwei ñimui Møskai
srømbalasrø wabiibe i shushmeran ni kanguen trubømuimbemab
indan chibig køn.

Ñui nuneg ñun kalø maren, ulø baymø mandø pesannamig
(Lc 17.3)

15 'Inchawei ñui nuneg ñun chigøben kaig marene, ya, ñibe
nundø mara, waminchi. Incha nui kalø marigwan kalø marig
kui ashchai nebua isungaru. Inchen ñun mørene, ñibe ñui
nunewane tab gørrømisrtrai kusrawa basran. 16 Inchen ñundø
mørøg kømui inchene, trube, kandø gúi, pagatø gúi wamø, chi
bub arrubigwandøgucha pailø gúi, pønelø gúi maig kuigwan nøm
wamindigu treeg kørrømarig kønrrai. 17 Inchen truilangucha mørøg
kømui inchene, trube, iglesiayuelan eshkau chibig køn. Inchen gatø
iglesiayuelan mørøg kømui inchene, trubeguende, yandø Tiuswan
ashmíig judío gømíig lataig, kabe kan romasreelayasig an utaptø
wabig lataig mara kørrømaray cha.
18 'Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim yu pirau lusrøb
lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha.
Inchen ñim yu pirau pichib lataig marene, srømbalasrøngucha
pichib lataitøwei martrun cha.
19 'Nabe katø ñimun trendamønrrun: Ñim møikkøben pailø yu
pirau chigøben Tiuswan mianrrab lata kandø isua burramisra,
miabene, nai Møskai srømbalasrø wabiibe ñim miaigwan tranrrun
cha. 20 Kaguende pailø gúi, pønelø gúi nai munchiyu tulundzuna
purrainuube nabe nømui utu pasrar— cha.
21 Inchen Pedrobe Jesúswan kemalla, trencha payibig køn:
—Señor, nai nuneg nan chigøben kaig marøbig marene, nabe
¿mam biejegatig pesannab ulø baymumig kønrrab gø? cha. ¿Kabe
sietegatiitøteh?— cha.
22 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe siete nebumnegatiitø chimur cha. Treeg kømøtø, sietebatø
setenta biejeskatig char— chibig køn.

Karuig megabig larrø gaigwan kemesra wamindig

23 —Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan rey nui
karuindiig melabelø nømui ulø misriilan mayambatø ulø
gøtashchab ashchab wamisrøb lataig køn. 24 Incha truigwan ashib
mendøbene, kan truba rruba nu an ulø misraigwan pera amrrubelø
gøn. 25 Inchen tru i møøbe katøburø anwan ungwa chinrrab
gaimaptinchene, nui reybe nunba, nui srawanba, nui uregwanba

nui chi tøgagúigwanbañau yanrrai karubig køn, tru ulømisri
anwan wartrai. 26 Inchen nui karuindiig megabiibe reywei merrab
tømbønsra trenchibig køn: “Au, nai rey, tiusmanda, nan øyeeg
nebui megaben lastima ashibsrumugu cha, kerrigu nai uløwan
wartrumøn” cha. 27 Inchene reybe waachawan yeeg nebuitamab
isua, nui ulø misrigwan paymønrrab kaabasha, ka inrrai, ka
elachibig køn.

28 ’Inchen tru karuindiig megabiibe webya ya, katøgan nøba
lincha karuindiig megabig nun lamøtiig ulø misraigwan katappe,
naashigu merrarrawa, ke chab isrømbuløsrkøb trenchibig køn:
“Nai uløwan trannrra” chib. 29 Inchene tru nøba lincha karuindiig
megabiibe nui merrab tømbasra trenchibig køn: “Tiusmanda, nan
lastima ashcha chib. Uløwan tranrrumøn” cha. 30 Inchen kane
kagøbashig kømuptø, kailan keeri yau keeringarubig køn nui
uløwan tranamnegatikke.

31 ’Inchen katøganelø tru karuindiig lincha melabeløbe øyeeg
inchen trunun asha, nømune truba pusrkwaben, chi purayaigwan
kerriguh reywan eshkanrrab ambubelø gøn. 32 Inchen reybe
tru kagøbashmø ulø bayiptiigwan wamønrrab øra trenchibig
køn: “¡Karuindiig megabig, larrø gaig! cha. Ñi nan ulø gúigwan
nagurrima ñun ulø baymø, pesannar cha, ñi kaabashcha chib
truba rruba rrugaben. 33 Pøs ñigucha tru karuindiig ñui lincha
megabigwane maindi lastima asambala chibig køn, na ñun lastima
ashib lataitøwei.” 34 Incha reybe truba namaptø, maya ulø gúigwan
kerrigu anwan waramnegatig kaigyu møra meganrrai marøbelan
tranøbig køn cha. 35 Inchabe Jesúsbe trenchibig køn:

’Nai Møskai srømbalasrø wabikkucha ñimune øyeetøwei martrun
cha, ñim møitøgucha ñimui nunewan manrraugurri kerrigu newan
pesannab, kagøbashmuisruandøbe.—

Sraimba, keeba petiyamumigwan kusrenanøb

(Mc 10.1-12; Lc 16.18)

19 1 Jesús øyeelan chab waminchabe, Galileasrøngurri
ya, Judea birausrø pubig køn, Jordán bi ambøgatø pørr
gal-labgatøsrø. 2 Inchen misag truba nu mendig amben, truyu
kwanrreelan tamarøbig køn.

3 Inchen fariseosmera Jesúswan kemallabe, chincha gøben
kebenøsrkønrrab isua, trencha payibelø gøn:

—¿Ka chigurrin gøben srawan kutsamig chi merømíig kø
chindah?— cha.
4 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu lemeelø gøtirru cha, tru
srøsrø marøb uras marøbig Tiusbe: “Møwanba, ishuwanba
ellmarigwan”? 5 Incha Tiusbe trendaig køn: “Øyeekkurri møøbe
møskawanba, usranba elatchun cha, nui sraimba kandø gønrrab.
Incha tru pailøbe kan asrtø gønrrun” cha. 6 Inchawei yandø pailø
gømø, kan asrtø gøn. Inchawei treeg købene, Tius kandø mara
lindisaigwane møøbe tarømaramig kømøn— chibig køn.
7 Inchene nømbe trencha payibelø gøn:
—¿Trube treeg købene, Moisésbe chindimba kilga mara,
purørtrain garuig køh? cha, srawan tarømisrtrab— cha eshkabig.
8 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimui manrrømera isumíig larrø mureløgurri Moisésbe ñimui
sralan ka treeg marbasig køn cha. Inchendø srøsrøbe øyeeg kømuig
købig køn cha. 9 Trune nabe trendamønrrun: Kan møg, nui sraimbe
katøgan møøba trømbøig marøb itølulmubendø, nui srawan kucha,
katøgan ishuuba kasharabiibe, itølulan— cha.
10 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:
—Srawanba, kewanba øyeeg pubig købene, trembe
kasharamuinguen— cha.
11 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Kasharamønrrab tamibe mayeelain gømøn cha. Tius truburab
gønrrai traniilaindøwein gøn cha. 12 Møguelane kasharamumig
chigurrin gøben øyeeg katabelø lataig pønrran cha. Kan utueløbe
kasharamigwane chi palai mørtrabgailø usrai patsaugurri treeg
kal-lawar gøn cha. Inchen kan utuelane sralø balai mørmønrrai
capawa gørrømariilø gøben, kan utueløbe srømbalasrø Tius
nø ashib karubweimburabikkurri ka trendø nømuinetø tre
latailøtøwei misran cha. Møikkøben Tiusweimburabeløyu marøb
uñchab treeg kørrømisramdiig kui mørabe, treeg kørrømisr—
chibig køn.

Uregwan Jesús mayanguen tab gúilø gønrrain chib

(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

13 Inchen Jesúsweimay ureemeran srua amrrubelø gøn, nømuim
bala tasigwan estsara, nømuimburab Tiuswan mianrrai. Inchen nui

kusrenanøb pera uniiløbe tru srua amrrubelan namaptinchibelø
gøn. 14 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Uregwane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende
srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein gøn—
cha. 15 Incha tasigwan uregweim bala estsarabe, nøbe truyugurri
ibig køn.

Kan pua møg Jesúsba waminchib

(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

16 Kan møg Jesúswan ashchab yabe, trencha payibig køn:
—Kusrennøbig, managatig øsig kømigwan na tøgagønrrappe,
¿chigøben tabiibe chi maramø?— cha.
17 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¿Ñibe nane tru tabigweimburappe chindimba paygu?
cha. Mugucha tabiibe kaaben, Tiustøwein gøn cha, tabiibe.
Inchawei managatig øsig kømigwan tøga basrønrrappe, Tius
maig maramigwan martrai pønsraigwan møra, mar— chibig
køn.
18 Inchen matsinøbe:
—¿Møilø gøh?— chibene,
Jesúsbe trenchibig køn:
—Kweechimøwei, itølulmøwei, nilømøwei, katøganuimburab
isa waminchimøwei, 19 usri møskawan maig købash inchimø,
tab inchib, katø ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui
mendaigwangucha treetøwei undaarab inchi— chibig køn.
20 Inchene matsinøbe trenchibig køn:
—Nabe iilane kerriguh marøbig kur cha. Masbe ¿chitø
balerah?— chiben,
21 Jesúsbe trenchibig køn:
—Chigucha palømíig newan tabig kønrrappe, ya, ñui chi
tøgagúigwan yana, waachameran tranø cha. Treeg marabe,
srømbalasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrabguen cha.
Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig køn.
22 Inchen tru matsinøbe iigwan mørøppe, truba isui ibig køn,
kaguende truba puaig kua.

Chi tøgagúigwangøba isubigweimbe køramdiig køn

23 Incha Jesúsbe trenchibig køn nui kusrenanøb pera uniilan:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Srømbalasrø Tius
nø ashib karub wainug kan puaig kebyamibe truba murig køn
cha. 24 Kan camelloguen tsusain gal rrabyu illmø larrayandiig
køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab
gaimanrrun— cha.
25 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe iigwan mørabe, truba
kwaarøb trenchibelø gøn:
—Treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu gúi wesraig
kønrrautah?— cha.
26 Inchen Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig køn:
—Møgueløbe iigwan martrab gaimanrrun cha. Trune
Tiusweimbe si, chitøgucha maramdiitø gøn— cha.
27 Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Au, nambe chi tøgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig
amrruig køn cha. ¿Nambe, trube, chi utamig kønrrerah?— cha.
28 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Katøyug
chi købigwan srøig tamarøb uras tru Møg Misra Arrubig nø
wamisrig tørguegwalmabigu nø wamisrøb uras, ñim nai mendig
amøñibeløbe tru purramisra karub purraig doce pønrrabeløyu
purramisra, tru doce nusrkalø Israelwainukkurri karrab
misaameran ñim ashib karub purramisrtrun cha. 29 Inchen
mayeeløba yameran, nunelan, nuchalan, usri møskawan,
uregwan, pirømeran nai munchigurrindø elachibeløbe cien biejes
menrraguen utab, katø managatig øsig kømigwangucha Tius tranig
utønrrun cha. 30 Inchen møiløgøben møi ya yu pirau nømmerrig
bønrrabeløbe trusrømbe srabe melønrrun cha. Inchen yu pirau
srabe melabeløbe, trusrømbe nømmerrig bønrrønrrun— chibig køn
Jesúsbe.

Uvas trau kwallibelan kemesra wamindig

20 1 —Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig
køn, kan pirø buaig truba løtsøzhig nui uvas ellguailøyu
kwallchabelø lanrrab webibig lataikke. 2 Incha tru piunmeran
mawawan mayan bagaramig køben treeg bagaranrrab misra,
incha nui uvas ellgwainug kwallchay øran cha. 3 Incha tru
løtsø las nueve katøyug webarruabe, katøganelø plazayu chi
maramikkar purrai ashabe, 4 trenchibig køn cha: “Ñimgucha nai

uvas ellgwainug kwallchab ambay cha, maig pagaramigwan treeg
bagararrumøn” cha. Inchen nømbe ambubelø gøn. 5 Incha puaibe
katøyug kwaløm døbøtag webya, katø maaben las treskucha webya,
treetøwei marøbig køn. 6 Incha maaben las cinco gøsrøn katøyug
plazayumay yabe, katø møiløgøsrøn chigucha maramikkar purrai
ashabe, trencha payibig køn: “¿Ñimbe mawa ørøba chi marmøbe
yube chinchib purrøgue?” cha. 7 Inchene nømbe trencha løtabelø
gøn: “Namune muguen chi maramig tranmøtan” cha. Inchen
nøbe trenchibig køn: “Ñimgucha ambay cha, nai uvas ellgwainug
kwallchab.”

8 ’Inchen yandø yem misren, tru ellmarig buaibe nui kwallibelan
ashibigwane trenchibig køn: “Kwallib melabelan wama, pagarau
cha. Tru srabe guerrubelanmerrig pølbasra, srøsrø guerrubelane
srabe bagaranrrig” cha. 9 Tru maaben las cinco lutau gøben
kebambubelømerrig kemalla, møitøgucha mawa ørøba marøb
meløwa lataitøwei neig utabelø gøn. 10 Inchen yandø merrab
kebambubeløbe mas utamuitamab isua meløbenba, nøm
møitøgucha mawa ørøba marøb melaigwandøwei utabelø
gøn. 11 Incha tru marøb melaimburø anwan utabe, tru ellmarig
buaigwane nømdø truba namig waminchib mendabe, 12 tru
puaigwane trenchibelø gøn: “I tru srabe guerrubelø kan urazhiitø
marendø, ñibe truilangucha nam pørryu mawa mawa marøb
melabelan lataitøwei lata bagaran” cha. 13 Inchen tru tra buaibe
nømun møigwan gøsrøn trenchibig køn: “Kasuku, nabe ñune
chigucha chi kalø marmur cha. ¿Yamba mawa marigwan ñune
øyah pagararrumøn chiben, ñibe treeg kørrømisrømmørgøppeh?
cha. 14 Ñui an ganaigwan cha, chibig køn. Møimbe inrrø cha. I
srabe martrab kebarrubigwan ñun lataitøwei pagarag køben treeg
pagarar cha. 15 ¿Nan maig maramdiig køben, naiwane nabe na
asha maramig kømuitarru? cha. ¿Kabe na merøgømíig menrra
tabig kui ashiptø ñibe pusrkwai ashkuh?” cha.

16 ’Inchawei møi ya srabe melabeløbe nømmerrig bønrrøben, møi
ya nømmerrig bønrrabeløbe srabe melønrrun— cha.

Jesús nui kwamigwan pønmayguen eshkab

(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

17 Jesús yandø Jerusalénsrømay nebib yabe, nui doce kusrenanøb
pera uniilan nøørø wama, trenchibig køn:

18—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe
Møg Misra Arrubigwane sacerdotesmeran karubelanba, tru
Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune
kwanrrai pasrtrun cha. 19Incha nømbe nun indzatø ashib,
kurraguchib, kurusyu mesrøb inchai judíos kømeelan tranrrun
cha. Inchen pøn gwalømyube katø øsiirawa kurrønrrun— chibig
køn.

Santiagonba, Juanwanba pinrrø menda purrønnøbsrumugu cha, Señorwan usri treeg miab

(Mc 10.35-45)

20Zebedeowei nusrkalai usrimbe nui nusrkaløba Jesúswei
merrab chigøsrøn mianrrab, nøbe tømbasrøbig køn. 21Inchene
Jesúsbe payibig køn:

—¿Chi baløta?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Ñi ashib karub wainug nai nusrkalan, kanun kusrmay, kanun ñui atsimay purramisringarurra— cha.

22Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mørmøn cha. ¿Na tru copayu mutsam biwan, kabe ñim muchibsrugueh?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—Øø, mutsamønrrun— cha.

23Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Na mutsim biwane si, ñimbe muchibwei inchun cha. Inchendø tru kusrmayba, atsimayba purrønnamigwane na rranamig kømøn cha. Tru purramibe nai Møskai tru purrønrrabelayasig tamariilaindøwein gøn— cha.

24Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun
mørabe, tru pa nunelane namabelø gøn. 25Inchen Jesúsbe nømun
wamabe trenchibig køn:

—Ñimguen ashen, judíos kømø misaameran karub purrabeløbe nøm karub tøgagúilane maig købash inchib ke nøm garub purran cha. Inchen truyu møguelø nørreelø nøm garub purrabeløbe mungucha manchinrraingaig karub
purrabelø gúi ashchai nømbe kenamaran cha. 26Trune ñimui
utube ñimbe øyeelø gømumig køn cha. Treeg købgunrriibe,
ñimui utu mas nuikkug købene, katøganelø karuindiig

megamig køn cha. 27 Inchen ñimui utu møikkøben ñimmerrig
melag købene, katøganelø karuindiig megamig køn cha.
28 Kaguende øyeetøwei tru Møg Misra Arrubikken katøganelø
nuyasig marøb melønrrai arrumøtø, nøguen katøganelayasig
marøb meganrrappa, nø kwaitøga truba nu misagwan
purøbagarawa, kaigyugurri wesranrrappa arrig køn— chibig
køn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

29 Nøm Jericógurri webamba ambene, misaamerabe truba nu
wendautø ambubelø gøn. 30 Inchen pailø kabgailø may menda
purrøwabe, Jesús purayai mørøppe, trenchib trashibelø gøn:
—¡Namun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—
31 Inchen misaamerabe niløtø burrønrrai namingucha, nømbe
mas mur trashib trenchibelø gøn:
—¡Señor, namun lastima ashcha chib, Davidwei Nusrkai!—
32 Inchen Jesúsbe pasramisra, kabgailan wamabe, trencha
payibig køn:
—¿Ñimuyasig na chi maramig baløta?— cha.
33 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Señor, namune namui kabmera ashibig misrimbe gøtan— cha.
34 Inchen Jesúsbe nømun lastima asha, nømui kabmeran
katørabene, tru urastø kabgailøbe ashibelø misra, Jesúswei mendig
ambubelø gøn.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

21 1 Yandø Jerusalénsrø chab pub amba, Betfagé pueblo tru
Olivos Tunsrø chab puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera
uniilø pailan 2 trenchib karua ørøbig køn:
—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø bønrrabsrømay ambay cha.
Trusrømbe pubyutø kan burra, burro-unøzhig peraig, litsig
wetørranrrun cha. Incha picha, srua amrrunrrigay cha naimay.
3 Inchippa møikkøben chigøben chibene, øyah chinrrigay chibig
køn: “Señor palai indan” cha. Inchen truibe pebrrun— cha.
4 Øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabig maig taig treeg
nebunrrain gúig køn, tru øyah chib pørig:

5 Sion ciudayuelan øyah chib eshkau cha:
“Asay chib, ñimui Rey ñimuimay arruppe,
chigucha chi nuig kømíig lataig kan burroyu,
burro-unøyu itøguana arrun daig, kan carga nigab animal
lluig unøyu.”
6 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesús maig karuigwan treeg
mara, 7 burran unanbañau srua amrrua, nømbe nømui kewagúilan
burranba, unanba kayen, Jesúsbe itøguanabig køn. 8 Inchen misag truba
nu basrabiibe møiløbe nømui kewagúilandøwei maywan kayen, møiløbe
kullag srarcheelø lutiicha kayibelø gøn. 9 Inchen merrab amrrubelø lata,
wendau amrrubelø lata, øyah chib trashib amrrubelø gøn:
“¡Rey Davidwei Nusrkai Hosanna! chib.
¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab
gúig køn! chib.
¡Srømbalasrømbe Hosanna!” chib.
10 Jesús Jerusalénsrø kebibene, maya misaamera ke chi indi
asamgaig inchib, møiløgøben trenchib payibelø gøn:
—¿Iibe mu gøh?— chib.
11 Inchen tru nu misag søtøbe trenchibelø gøn:
—Iibe Tius maig karuigwan eshkabig Jesús Galilea birau
nazaretsriig køn— cha.

Jesús Tiuswei yawan chish marøb

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

12 Jesús Tiuswei yau kebya, truyu mayeelø yanøb, penab inchib
warabelan søtøba wambig webetabig køn. Katø misagwan an
yunømarøbelai mishatsiimeran utsøbetab, palomasmera yanøbelø
purraigwan utsøbetab inchibig køn. 13 Incha trenchibig køn:
—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai tab yabe
Tiuswan wamindi ya gøn cha, trencha wamig kønrrun” cha. Trune
ñimbe nileelø warain rrab marin gøn— cha.
14 Inchen tru Tiuswei yau kabgailø gøben, cojosmera
gøben Jesúswan kemallen, nøbe tamarøbig køn. 15 Inchen
sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba
Jesúswei tru purø nørreelø mariilan ashib katø Tiuswei yau shush
ureemera: “¡Rey Davidwei Nusrkai Hosanna!” chib trasai mørabe,
truba namabelø gøn. 16 Incha Jesúswan trenchibelø gøn:
—¿Iilø øyeeg chib gøben mørtirru?— cha.

San Mateo 21.12

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Øø, mørar cha. ¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu iig øyeeg chibigwan managuen lemeelø gøtirru? cha:

Pitsø muchib shush ureemeran gøben, katø nørrø ureemeran gøben
ñun newan tabzhig waminchai, ñi Tius treeg marin gøn
daigwan.—

17 Incha nømun pønrramnetø, ciudayugurri webya,
Betaniasrømay yabe, trusrø kørrømisrøbig køn.

Higuera tusr mamig niimíigwan Jesús kaig nebunrrai wamab

(Mc 11.12-14, 20-26)

18 Incha løtsø katø ciudayumay arruabe, Jesúsbe parøgwai
mørøbig køn. 19 Incha kan higuera tusr may bulu pasrai asha,
kemallabe, tru higuera tusrbe ka ishiitø tøgaig kui ashabe, Jesúsbe
tru higuerane trenchibig køn:
—¡Møingurrimbe yandø managucha mas mamig niimubash!— cha.

Inchen tru urastø higuerabe mul-laptinchibig køn. 20 Inchen
tru chi purayaigwan nui kusrenanøb pera uniiløbe ashabe, truba
kwaarøb, Jesúswan trenchib payibelø gøn:
—Higuerabe møi møi mul-lanrrappe ¿mandø indah?— cha.
21 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim ñimui isubigwan
Tiusweinuutø pasra tøgagua treeg kømuptinchaitamab isumubene,
na higueran øyeeg mari lataitøguen gømøtø, ñim i tunwanma:
"Yugurri mendamisra, maryu kebeñ" chibene, treeg burainrrun
cha. 22 Inchawei ñim Tiusba waminchib miappe, chiwandøgucha nø
martraitamab kørewa, miawabe, ñimbe utønrrun— chibig køn.

Jesúswei karumburab karuig mu mandamgaig

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

23 Jesús Tiuswei yau kebya, kusrenanøb wamnetø,
sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli
misaameraba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø gøn:
—¿Ñi mariilane mu garua basriitøgarre margu? cha. ¿Ñi øyeeg
maramigwane mu garua basrta?— cha.
24 Inchen Jesúsbe løtappe, trenchibig køn:
—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Ñim
iigwan løtøbene, trube, nagucha eshkarrumøn chibig køn, iilan
mu garuitøga marar cha. 25 ¿Misagwan Juan piu umbu ulsraibe
chugurri arrig køh? cha: ¿Srømbalasrøngurrin gønrrab gøh? Kabe:
¿Møgueløgurrin gønrrab gø chindah?— cha.
Inchen kangurrin gangurri payiyab mendabelø gøn: "
'Srømbalasrøngurrin gúig køn' chibene, nøbe namune trenchinrrun cha:
Trube, '¿chindimba nune køremøgue?' cha. 26 Katø: 'Møgueløgurrin gúig
køn', damgawein gøn cha. Kaguende misagwan namune kørig køtan cha.
Kaguen ya mayeeløba Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig købig kui
asha tøgar gøn" cha. 27 Treekkurri Jesúswane trencha løtabelø gøn:
—Maig kuindøbeh— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu garuitøga
marigwan.—

Pagatø nusrkalø lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

28 Jesúsbe payibig køn:

—¿Ñimbe iigwan maig isugue? cha. Kan møg pagatø nusrkalø
tøgagua, kanunmerrig trendan cha: "Nai nusrkai, nai uvas
ellgwain rrau møi kwallchab inrrø" cha. 29 Inchene nøbe trencha
løtabig køn cha: "Ig kømøtan" cha. Inchendø nøbe yanayube treeg
marmønrrurmab isua møra, ka yan cha. 30 Inchen møskaimbe
katøgan nusrkaweimay yabe, katø treetøwein chiben, nusrkaimbe:
"Øø, Papa, na inrrur" chibendø, imøn cha. 31 Trube, tru i pa
nusrkaløyu møskai maig maringaruigwan ¿møig marerah?—
chiben, nømbe:

—Tru srøsrø garuinab nusrkai— chibelø gøn.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Romasreelayasig an utabeløba, ishumburmera asrwan anwei yanøbeløba Tius nø ashib karub waisrømbe nømmerrikken kebamrrun cha, ñimguen
kebammøwatø. 32 Kaguende Juan Bautistabe sølgandø tabig
mandø amønamigwan kusrenanrrab arruben, ñimbe køremuig køn cha. Trune tru an utabeløba, tru ishumbur an bagarwei trømbøig marøptø warabeløba, truiløguen køreig køn cha. Trune ñimbe iilan kerrigu ashendø, kørenrrab isua mørmuig køn chibig køn.

Kwallibelø larrø gailan kemesra wamindig

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

33 'Incha møray, chibig køn, katøgan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra wamindigwan. Kan møg pirø buaig uvas tra mara, trugurrimbe panig basra, uvas piwan chu wesrumigwan truyu tamara basra, incha tru ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara basran chibig køn. Incha nui pirøwan katøganelan misrigwan pirishinrraptø kwallchai tranabe, yabsrømay yan cha.

34 'Incha yandø tru mamig misrigwan lurramig lutauraben,
møilan gøsrøn nui karuindiig melabelan tru nuimburabigwan tru
kwallchab utabelan mianrrab øriibe, 35 tru kwallibeløbe karua
øriilan merrarrawa, kanune kurraguchib, kanune kweechib,
kanune sruutøga petab inchibelø gøn cha. 36 Inchen tru pirø
buaibe srøsrø lataguen gømø, katøbe karuindiig melabelan mas
yam øren, tru kwallibeløbe søteelanba treetøweih maran cha.

37 'Incha yandø trugurrimbe nui trag nusrkawan ørøbig køn cha,
treeg isub: "Nai nusrkawane chinchimønrrun" cha. 38 Treendingucha

tru kwallibeløbe nusrkawan ashippe, nømdø trenchibelø gøn:
“Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein gøn cha. Kwetchab amun chibelø
gøn, nuimburab nø utamigwan nam døga gørrømisrtrab” cha. 39 Incha
merrarrawa, uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø gøn cha.
40 ’Møimbe, trube, ¿tru uvas tra buaig arruabe, tru kwallibelane
chi martrerah?— chibig køn.
41 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Tru larrø gailane treetøwei kaig mara kwetchun cha. Incha
tru uvas trawane gatøgan mendailan tranrrun cha, lurrimørig
nuimburabigwan trannrrai.—
42 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibigwan managuen
lemeelø gøtirru? cha:

Ya marøbelø kaasig sruube
katsiisrø pølbasra wayamig mas purø tab srukken misrin
gøn daigwan.
Señor Tius øyeeg marene,
namuin gabyube truba tabig asønatan cha.

43 Inchawei nabe ñimune trenchar: Tius nø ashib karub waigwane
ñimune kerrawa, katøgan peg misaameran Tius tranrrun cha,
ellmarig maig misrtrabig køben, treeg ellmarig misrtrabelan.
44 Inchen møikkøben tru srug bala beñippe, pitis misrtrun cha.
Inchen tru srug muim bala gøben peñippe, nune usrø tuindø
martrun— chibig køn.
45 Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba tru
‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib Jesús eshkab wamindiilan mørabe,
nømun guemesra wamindin gúi wetøgørrabelø gøn. 46 Incha
Jesúswan merrarranrrab inchendø, misag søtøwan køriimatabelø
gøn, kaguende misaamerabe Jesúswane Tius maig karuigwan
eshkabig kui treeg tøgagøben.

Kasharab yaumay linchab amrrunrrai eshkai lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

(Lc 14.15-24)

22 1 Katø Jesúsbe nømun ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra
kusrenaniilan waminchib mendappe trenchibig køn:
2 —Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn
cha. Kan rey nui nusrkai kasharaben fiesta marøbig lataikke.

3 Incha nui karuindiig melabelan novios yaumay linchunrrigay cha
eshkailan wamønrrab øriibe, tru linchab amrrunrrai eshkailøbe
amrrug kømui indin gøn cha. 4 Inchen nui karuindiig melabelan
katøganelan katøyug trencha karua ørøbig køn: “Nai tsal-lanin
toromeran kweetsingarua mamigwane yandø chab tamaraguen
war cha, møimbe si yandø kerrigu ke chab tamarikken bønrran
cha, novios yaumay linchubash tan” chinrrai. 5 Trune tru linchai
eshkailøbe cuentaguen marmø, møikkøsrønbe nui trausrømay iben,
katøgane penab, yanøb inchab ibig køn cha. 6 Inchen katøganeløbe
tru reywei karua øriilan merrarrawa, truba kaig marøb kurrabetab
gøptø kweechibelø gøn cha. 7 Inchen reybe truba namaptø, tru
kweechibelane nui suldaumeran truilane kweetsingarua, nømui
pueblone parringarun cha.

8 ’Incha nui karuindiig melabelane trendan cha: “Isa gømø,
tru noviosmerai fiesta maramibe chab tamarig bønrrøben, tru
linchab amrrunrrai eshkailøbe treegube linchabgailø gúig kua,
amrrumuig køn cha. 9 Incha mas nørrø callesmerawan amba, mun
wetørrabashtø novios yaumay linchab amrrunrrai eshkanrrigay”
tan cha. 10 Inchen tru karuindiig melabeløbe callesmerawan
webamba, mun wetørrabashtø tulundzunabelø gøn, tabelan gøben,
kailan gøbengue. Inchen kasharabelø purrai salayube ¡gatø!
misaatø netsaptinchibig køn.

11 ’Inchen reybe tru linchab amrrunrrai eshkailan ashchab
kebyabe, kan møg noviosyu linchab keegwan keweig pasrømui
ashabe, trenchiptinchibig køn: 12 “Au, kasuku, kasharabyu
keegwan keweig kømubendøbe, ñibe ¿chincha kebarrugu?” cha.
Inchen nøbe ke wamguen binim basramisrøbig køn cha. 13 Inchen
reybe tru mishatsigu ashib pønrrabelane trenchiptindan cha:
“Srøbwanba, tasiimeranba lusra, wambig purø rrømbø løstøyu
wegutsay cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun”
cha. 14 Kaguende wamiiløbe truba nu gøben, lawa wesruiløbe
mamdø gøn— chibig køn.

Tiuswein gønrrabigwane Tiuswan rranøppe, Césarwein gønrrabigwane Césarwan rranøb

(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Øyeelø chab puraiben, fariseosmerabe nøørø mendamisra,
nømdø waminchibelø gøn, Jesúswan chigøben payen, kalø

løtøbene, kebenøsrkønrrab cha. 16 Inchabe møilan gøsrøn nømui
mendig amøñibelanba, Herodesweingateelanba øyah chinrrai
ørøbelø gøn:
—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib møg, Tius maig
amøñinrrai karuigwan, isa gømø, trunun treeg kusrenanøb, katø
misag maig chitanmaptø mørøb pasrømíig kui ashibelø guer cha.
Kaguende ñibe mundøgucha nømun mailø gøtasha kandarøtø
imøwei inchibig køn cha. 17 ¿Ñune maig købsruerah? cha, namun
eshkarra chibelø gøn. ¿Tru Romasrø maya misagwan karub
wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig køh,
chinderah?— chinrrai.
18 Inchen Jesúsbe nømun ka kaig martraptø isua inchib pønrrain
gúi ashabe, trenchibig køn:
—Ñim palatø tabelø, ¿nane chindimbarre kebenøsrkønrrab
inchigue? cha. 19 Tru pagaram anwan eshkarra— chibig køn.
Inchen nømbe kan an srua amrruben, 20 Jesúsbe trencha payibig
køn:
—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin gøh?— cha.
21 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Tru Césarwein gøn— cha.
Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Inchawei Césarwein gøbene, Césarwan tranay cha. Inchen
Tiuswein gøbene, Tiuswan tranay— cha.
22 Inchen iigwan mørabe, kwaara asha gørrømisra, nømbe nune
pasramnetø, ambuptinchibelø gøn.

Kwawa katø øsiiramigwan payib

(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

23 Tru gwalømdøwei kan møiløgøsrøn saduceosmera Jesúswan
ashchab ambubelø gøn, truiløbe tru kwabeløbe øsiiramønrrun
chibelø guabe, Jesúswane øyeeg bayibelø gøn:
24 —Kusrennøbig, Moisésbe trendaig køn cha: “Møikkøben kan
møg urekkaig kwabene, nuneebe tru piudan kasharam nebunrrun
cha, tru nuneg kwabigweimburab ureg kørrømartrab.” 25 Pøs yu
namui utuma sieteelø nunelø købig køn cha. Indiibe srøsriibe
kasharawa, urekkaig kwawa, srawane nunewan kørrømaran cha.
26 Katø tru wendø nunewan treetøweim buraiben, katø tru wendau
nunewan treetøweim buraiben, sieteelanba treetø rreetø buraibig køn

cha. 27 Yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha. 28 ¿Pøs treeg købene,
tru kwabelø katø øsiirabene, tru maya nunelø tru ishuwan kasharaig
kuig køppe, nøbe sieteelai utu møigwei srain gønrrerah?— chibelø
gøn.
29 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñimbe mandø gúinguen mørmøwa, pella bønrran cha,
kaguende Tiuswei wamwan pørigwan lata, Tiuswei maramburab
marøbigwan lata nebua ashmeelø gua. 30 Kaguende kwailø katøyug
øsiirappe, kasharamøwei, kasharanrrab gømøwein gønrrun cha.
Treeg kømøtø, srømbalasrø ángelesmera latailøtøwein gønrrun
chibig køn. 31 Inchen tru kwailø øsiiranrrun daigweimburappe,
¿ñimgan lemeelø gøtirru? cha, Tius nøtøwei øyah taigwan:
32 "Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kur" cha,
trendaigwan. Inchawei Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius
køn— chibig køn.
33 Inchen misag truba nu basrabiibe iigwan mørabe, Jesús
kusrenanigwan ke kwaara asha gørrømisrøbelø gøn.

Martrai karua pasrig mas nuig
(Mc 12.28-34)

34 Fariseosmera tru saduceosmeran Jesús niløtø bønrram
wamindin gúi wammørabe, tulundzuna, 35 kan møikkøsrøn tru
maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbiibe Jesús
kalø løtøbene kebenøsrkønrrab isua, trencha payibig køn:
36 —Kusrennøbig, ¿maig maramigwan martrai Moisés pørigu
karua pønsrailø, mas nuibe møig køh?— cha.
37 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—"Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan
undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig basraitøgaba, kerrigu ñui
turtøga isumburab isuitøgaba undaaramig køn, chibig køn" cha.
38 Tru maig maramigwan martrai pønsrailøyu, iimerrig køn
cha, trurrigu mas nuibe. 39 Inchen tru wendauikkucha treeg
lataitøwei chibig køn: "Ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui
mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn" cha. 40 Tru maig
maramigwan martrai Moisés pørigu kerrigu pønrrabig lata, Tius
maig karuigwan eshkabelø kerrigu kusrenaniilø lata i pagatø maig
maramigwan martrai pønsrailøyugurri pølbasra amrrubig køn—
cha, trenchibig køn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

41 Inchen fariseosmera tulaamba srø burramnetø, 42 Jesúsbe
trencha payibig køn:
—¿Ñimbe Cristoimburab maig isugue? cha. ¿Mui misagugurri
arritamague?— cha.
Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Davidwei misagugurri arrub nusrkain gøn— cha.
43 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Trube, treeg købene, Davidbe Cristone chindimba Señor tah?
cha, nun Espíritu trendingaruben. Kaguende Davidbe trendaig køn:
44 Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:
“Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñui ashig kømui inchib tsalø inchibelan
ñi itøbunønrrai ñui srøb umbu na pønsramnegatig.”
45 Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wamøbene, trube,
¿mandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain gønrrab gøh?— chiben,
46 muguen mancha kusrua løtønrrab gaimabelø gøn. Incha tru
gwalømgurri mugucha chigøben mas payrrab inchimeelø gøn.

Fariseosmeranba, Moisés pørigwan kusrenanøbelanba Jesús ‘øyeelø gøn’ chib

(Mc 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

23 1 Øyeelø chab puraiben, Jesúsbe misaameranba, nui
kusrenanøb pera uniilanba trenchibig køn:
2 —Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe tru
Moisés pørigwan øyeeg chibig køn cha eshkab nømui marøb
purramibe truig køn cha. 3 Inchawei nøm ñimun chi maringaruben,
kerrigu møra marøb esegay cha. Inchendø nøm maig marigwane,
trunun asha marmønrrigay chibig køn. Kaguende nømbe
chigøben tabig martrappe chibendø, peemaytø marøbelø gøn
cha. 4 Incha nømbe tru pørigu mas nemarøb, mutamguenga
gwatsiguelø latailø mara, katøganelane kildunyu muta ambub
lataitøwei inchai marendø, nømgurrimbe ni tasig-unøtøgaguen
kebachig kømui inchibelø gøn cha. 5 Chiwandøgucha marøppe,
misaamera ka ashchaindø marøbelø gøn, cha. Tiuswei wamwan
pørigwan kappaløyu gøben, kwalmerayu gøben nørriig kena

melsra amønamig tab gúi inchibelø gøn cha, katø u tulurmera yab
srølmera melsra amønamiba. 6 Lincha tabig mabyugucha nørreelø
purrainug purø tabigu purrag kui indamba, judíosmera tulundzuni
yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba inchibelø
gøn cha. 7 Incha misaamerabe penab yanøb indinug nømune
purø tabzhig wamønrrai inchibelø gøn cha, trurrigu nømune
“Kusrennøbig” cha, wamønrraingue.

8 ’Trune ñimbe “Kusrennøbig” cha, wamønrrai inchimumig
køn. Kaguende ñimbe søteeløba nunelø latailø gøn. Incha ñimbe
kusrennøbiibe kandø tøgar gøn cha. 9 Katø ñimbe yu piraube
mungucha, “Møskain” chimøtay. Kaguende ñimbe Møskaimbe kandø
tøgar gøn, truibe srømbalasrø wabig. 10 Katø ñimune “Kusrennøbig”
cha, wamønrrain gømøwein gúi, kaguende ñimuimbe ashibig mas
nuibe Cristo, nøtø gøn. 11 Ñimui utu mas nuibe katøganelø karuindiig
megamig køn. 12 Kaguende nøasiitø ‘nuig kurmab’ isubigwane,
ka kørig martrun cha. Inchen chigucha gømíig ‘nuig kurmab’
isumíigwane ‘i møøbe si, nuig køn’ daig kønrrun, chibig køn.

13 ’¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Srømbalasrø Tius nø ashib karub
wainug kebambam yaskabwan gatøganelø kebammønrrai kasrøb,
ni ñimdøweinguen kebammøwei, ni gatøganelø kebambug kui
inchen kebambashmøwei inchibelø gøn cha ñimbe.

14 ’¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Pøs ñimbe piudasmeran nømui
yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana
Tiuswan waminchibelø gøn cha. Øyeekkurri ñimbe møra melamig
mas nuigwan utanrrun chibig køn.

15 ’¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Pirau lata, maryu lata munabatsø
ambubelø gøn cha, kandøguen ñimuingatø purøsrunrrab. Incha
yandø ñimuingatø purøsruabe, ñim lataitøguen gømø, purab tabelø
chibelø gønrrai mara, truigwane tru managuen kwamø nagu
kegutsam unø gønrrai marøbelø gøn cha.

16 ’¡Ay, ñim waachamera chigúinguen ashmeelø gøbendø,
katøganelan pera ambubelø! “Møikkøben Tiuswei yawei merrab
pasramisra, ‘¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun’ daigwan
treeg marmuingucha, ñimbe chigucha gømøn chibelø gøn.
Inchendø tru Tiuswei yau oro basrabigwei merrab pasramisra,

'¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun' daigwan trenchibig,
trube, martrab taigwane nune maramig nebunrrun" cha,
trenchibelø gøn, ñimbe. 17 ¡Tontos, chigúinguen ashmeelø!
¿Møimerrig mas nuig kerah? cha. ¿Oroteh? Kabe ¿tru oron
Tiusweyasig tabig kønrrai nøørø tarømarøbig, Tiuswei yateh?
18 'Katø ñimbe trenchibelø gøn: "Møikkøben, chigøben martrab
cha altarwei merrab pasramisra, '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' daigwan, marmuingucha, chigønrraamøn cha.
Inchendø tru altar bala Tiusweyasig trana pasrigwan truigwei
merrab pasramisra, '¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun'
daigwane, nune maramitøwei nebunrrun" cha, trenchibelø gøn.
19 ¡Chigúinguen ashmeelø! ¿Mas nuibe chigø? ¿Tiuswan traniiteh?
Kabe ¿tru Tiusweyasig tranigwan tabig kønrrai nøørø tarømarøbig,
tru altarteh? 20 Altar merrab pasramisra, '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' chibiibe, altarwandø ke treeg maramønrrun chimøtø,
tru bala chi pønrrabigwangucha kerriguba treeg maramønrrun cha,
tøga rrendan cha. 21 Tiuswei yawei munchiyu '¡gatø! marmø gømø,
nabe maramønrrun' chibiibe, tru yawandø gømøtø, Tius truyu
pasrabigwangucha tøga rrenchib pasran cha. 22 Inchen srømbalawei
munchiyu '¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun' chibiibe, purø
tabzhig Tius wamisra waigwanba, katø tru tabzhigu wamisra
wabigwanba tøga rrencha basran chibig køn.
23 '¡Ay, ñim waachamera, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Ñimbe erbabunanba, aniswanba,
cominoswanba, truilane Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig
wesrawa tranøbelø gøn cha. Inchendø tru maig maramigwan
martrai Moisés pørigu kusrennøbig mas nørreelø pønrrabigwane
marmø, pinab amban cha, tru sølgandø tabig maramigwanba,
lastima ashibelø gømigwanba, isubigwan Tiusweinug pasra
tøgagømigwanba. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig kuig køn
cha, tru diezmørig kan gan wesrawa Tiuswan tranamigwangucha
pesannamø, tøgatø marøb. 24 ¡Ñim chigúinguen ashmeelø
gøbendø, katøganelan pera ambubelø! Pøløm-unøzhigwane tøga
muchimønrrab larruusra muchendø, camellone kebinab pinan cha.
25 '¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Pasunba, platillonba wambiimaybe
pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøsra
kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuiløba,

trutø netsailø gøn cha. 26 ¡Fariseo chigúinguen ashmíig! Pasun
umbumaymerrig chish mar cha, wambiimaygucha chishig
kørrømisrtrai.
27 ’¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Kwaig sørin rrabmera wambiimaybe
puløzhig pisig latailø tabzhig latailø gøbendø, umbumaybe
kwabelain tsutsiimerabah, chigøben køsøngønrraptiibatø netsailø,
ñimbe tre latailø gøn cha. 28 Ñimbe øyeeg latailø gøn: Misaamerai
merrappe sølgandø tabelø lataig asønabendø, wambiimay maig
køben treegwein gømøtø, umbumaybe isatø tabig lataig indiiløbah,
larrø gaibatø netsailø gøn cha ñimbe.
29 ’¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmeraba, palatø tabelø! Tius maig karuigwan eshkabelai
søriiløyu ñimbe tamara pønsrøb, sølgandø tabig amøñibelan
sørim bala tabzhig tamarøb inchibelø gøn cha. 30 Inchabe
ñimbe trenchibelø gøn: “Namui merrabsreelø warab uras
nam warabelø gúig kuimbe, Tius maig karuigwan eshkabelan
kweechib ani lushib nømba tøgatø marøb pønrrømubsrubrainrrun”
cha. 31 Pøs øyeeg taikkurri ñimbe Tius maig karuigwan
eshkabelan kweechibelainukkurri amrrub misaamera guer cha
ñimdøweinguen wamindan cha. 32 Inchawei ñimui merrabsreelø
pølbasra marig købigwane, trube, ñimbe patsøga basray chibig
køn.
33 ’¡Ulmera latailø, ñim namig ulmera latailainukkurri karrab
misaamera! Inchawei ñimbe tru møra melamnug kebusriilø
gømønrrab ¿chincha wegørrønrrague? cha. 34 Inchawei asay
chibig køn. Nabe Tius maig karuigwan eshkabelø gøben, nørrø
gusrebelø gøben, Moisés pørigwan kusrennøbelø gøben ñimuimay
øren, møilan gøben ñimbe truilane kweechib, kurusyu melsrøb
inchun cha. Katø judíosmera tulundzuni yamerayu maig købash
marøb ichabetab, pueblosmørig chu amben, chu amben, ñimbe
pasraørøb wendautø amrrun cha. 35 Øyeekkurri tru sølgandø tabig
amøñibelan kweetsiilai ani mayamba pirau lusiibe ñimuim bala
gønrrun cha, tru Abel sølgandø tabigwei ani lusikkurrimbunø,
Berequíaswei nusrkai Zacarías tru altarba, santuarioba pønrrabnug,
tru tøbøtag pasrøben, ñim kweecha, truigwei ani lusigwangatig.
36 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Kerrigu øyeeg
marikkurri Tiusbe møi ya misagwan ulø bayrrun cha.

Jesús Jerusalénwan isua kishib

(Lc 13.34-35)

37 ’¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan
kweechibig, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig!
¡Nabe yamba, kan biejetø gømø, kan atøwall nui pullichu-uregwan
kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui
uregwan tulundzunønrrab inchen, ñibe nane kaasig køn! cha. 38 Au,
ñim waraig yamerabe elatsig muguchagaig kørrømisrtrun cha.
39 Kaguende nabe trendamønrrun chibig køn: Nane gatøbe mas
ashchaamøn cha, øya tamnegatig: “¡Señorwei munchiyu nø ørig
arrubiibe mayanguen tab gúig køn!” cha.—

Jesús Tiuswei yawan pinisaig kønrrun chib

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

24 1 Jesús Tiuswei yaugurri webya iben, nui kusrenanøb pera
uniiløbe nun kemallibelø gøn, tru Tiuswei yau yameran
eshkanrrab. 2 Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:
—¿Iilan kerrigu ashke? cha. Pøs nabe ñimun cierton
trendamønrrun cha: Yube ni kan srukken katøgan srug balabe
kørrømisrmønrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kønrrun— cha.

Chigurrimbunø købig misaabañau patsam lutau chigøben køb

(Mc 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3 Incha Jesús Olivos Tunsrø wabene, nui kusrenanøb pera
uniiløbe nundø nøørø trencha payrrab kemallabe trenchibelø gøn:
—Øyeebe mana burainrrab gúi namun eshkarra cha. Katø ñi
katøle arrumigwanba, yandø srabe gwaløm punrrabigwanba
asamibe ¿chitø guenamisrtrerah?— cha.
4 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ashiptø guy cha, mugøben ñimun peløsrkønrrain gømø.
5 Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua
trenchinrrun cha: “Nabe Cristo gur” chib. Trumay misaameran
isa wamincha, truba nu peløsrkønrrun cha. 6 Incha ‘misaamera
gatøgan peesrø misaameraba purø rrømbøig kørig kømdiig
kwayab kweetsiyab gøn’ chib, katø ‘purø rrømbøig kørig kømdiig
kwayanrrab gøn’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen
gømui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg

purainrrabigwein gøn cha. Inchendø gatøgucha patsamibe pumø srø
gønrrun chibig køn. 7 Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba
kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim biraueløbe katøgan
reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune parø arruben, chusrøn
gøben pirø trømbøig kønønrrun cha. 8 Inchendø kerrigu øyeeg
pureb arrubiibe kan ishuwan unø tammisrtrab pusrkwab pølbasri
lataitø gønrrun cha.
9 'Inchen ñimune maig købash inchib kaig marøb srua gønrrai
tranen, ñimune kwetchun. Katø chu birauelø gøben maya
misaamerabe nagurrindø ñimun tsalø asiilø gønrrun cha. 10 Inchen
tru gwalømmerawane møiløgøben truba nu nan tarømisra,
kangurrin gangurri tsalø inchibelai tasku pønsrøb, kangurrin
gangurri ashig kømui indiyab inchun chibig køn. 11 'Tius maig
karuigwan eshkabelø guer' chib isatø eshkabelø truba rruba
kurra, isatø misagwan truba nu peløsrkønrrun cha. 12 Kaibe
purø rrømbøig larrøbichib arruptø, misaamerabe kerrigu lutau
kangurrin gangurri katøganelan isua undaaramigwane yandø
isumønrrun cha. 13 Inchen srabe gwalømgatig chigúingucha
megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig
kønrrun cha. 14 Tius nø ashib karub waigwei tabig srø wambe
yu pirau pirø muba kuimburab chi misaamerandøgucha eshkab
kusrenanig kønrrun, chigúi nebua ashchai misaamera. Inchen
yandø srabe gwaløm punrrun chibig køn
15 'Inchawei Tius maig karuigwan eshkabig Daniel wamindig tru
pinishinrrabig trømbøig køsøngønrraptiig Tiusweyasiitø marinug
marøb pasramisrin gúi ashabe, (lebiibe iigwan tab chigúi mør),
16 yandø treeg bubene, Judea birau warabeløbe tunmerasrømay
wegørra lulay. 17 Katø nui ya bala wambig wabiibe kørraarrua
chigucha wesranrrab kebimumig køn. 18 Katø chugøben trausrø
uñibiibe nui itøtsinigwan tranrrab arrumumig køn. 19 ¡Ishumbur
waachamera, tru gwalømmerawan patsø gwanrreelø, kabe
muchib ureg tøgarmeraimbe maig kønrrer! chibig køn. 20 Ñimbe
Tiuswan miay cha, pishin gwalømmerawan wegørra lulamig
nebumøwei, katø isrin gwaløm nebumøwei inchain cha.
21 Kaguende tru gwalømmerawane purø rrømbøig nebuinab
melamig attrun. Pirøwan pølbasra marøb uraskurri møingatig
øyeebe kaagúig, katøbe managuen øyeebe kaanrrun chibig køn.
22 Tius tru gwalømmerawan landøranmuisruandøbe, mugucha øsig

waramgaig kønrrun cha. Inchendø tru nuyasiitø tarømariiløgurri
landøranrrun cha.

Ka isatø ‘Cristo guer’ chibeløba, ‘Tius maig karuigwan eshkabelø guer’ chibeløba

23 ’Incha møikkøben ñimun: “Au, Cristo yu pasran” chib, kabe:
“Au, Cristo uyu pasran”, daingucha, køremøtay.
24 Kaguende
møiløgøben ‘Cristo guer’ chib isatø inchibeløba, katø, ‘Tius maig
karuigwan eshkabelø guer’ chib isatø inchibeløba amrrunrrun
cha. Incha nømui maramburab mariilø truba nørreelø asha gømig
kenamariiløba, kwaara asha gønrrai nørreelø mariiløba martrun
cha, misagwan treeg incha peløsrkønrrab. Incha Tius nuyasiitø
tarømariilanguen kegørrøsrkamdiig kuimbe, kegørrøskønrrab
inchun.
25 Au, nabe ñimune øyeelø puraimøwatø chab eshkar.
26 Inchawei ñimun møikkøben: “Au, øsrø mu misag warab
waraimønug pasran” chibene, ashchab webammøtay cha. Kabe:
“Yu yaambusrø wan”, daingucha, køremøtay cha.
27 Kaguende
kan palaig bilabig wagurri walli umbusrø kebilab lataitøwei, tru
Møg Misra Arrubig arruppe, treeg attrun chibig køn.
28 Kwaig chu
tsubene, truyube kallinasumera tulundzunønrrun cha.

Møg Misra Arrubig mandø arrumigwan waminchib

(Mc 13.24-37; Lc 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

29 ’Inchen tru treeg isumdø gwalømmera chab puraiben latatø,
nøsiibe yandø kwaben,
pølbe yandø pilømuben,
estrellamerabe srømbalasrøngurri kørrøben,
katø srømbalasrø purø nørreelø pønrrabelane kønøgøb
sruagutsiilø gønrrun chibig køn.
30 ’Inchen Møg Misra Arrubig tru arrumigwan eshkabig
srømbalasrø kenamisren, chu birausrøn gøben misag nørrø
pønrrabelø truba rruba isub kishchun cha. Inchen Møg Misra
Arrubiibe maramburab maramig tøgaig srømbalasrøngurri purø nuig
tørguegwalmabig wañiyu arruben ashchab gøn, chibig køn.
31 Inchen
trompetan truba mur urrøben, nøbe nui ángelesmeran amrrai ørtrun
chibig køn, ambugurri, igurri, walligurri, wagurri, srømbalasrø
kandarømaysrøngurri katøgandarømaysrøngatig nui lawa wesruilan
kanbalatø tulishinrrai.

32 'Kan higuera tusrwanma asha kusrey. Nui srarmera uturcheelø
misrøb, ishiimera weguchene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig
yandø lutau gúi ashibelø gøn cha. 33 Øyeetøwei ñim kerrigu
iilan ashabe, attrabiibe attrab yaskabuguen basraitamab isua
guy, chibig køn. 34 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møin
gwaløm misaamera pinømøwatø, øyeeløbe kerrigu purainrrun cha.
35 Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe
purainrraamøn cha.
36 'Inchen tru treeg punrrab gwalømwanba, uranbabe mugucha
ashmøn cha. Srømbalasrø ángelesmeraguen ashmøwei, ni Tiuswei
Nusrkai ashmøwei indan cha. Trunun ashippe, Møskaindøwei asan
chibig køn. 37 Noé tsub gwalømmerawan maig purayaibe tru Møg
Misra Arrubig katø arrum gwalømgucha treetøwei purainrrun
cha. 38 Kaguende tru gwalømmerawan sre puben pi bulabig
attrab srø gøbenbatø, tru urasma misaamerabe mab, muchib,
kasharab, kasharanøb waraig købig køn cha, Noé nui truba nu
barcoyu kebyam gwalømgatikke. 39 Incha treeg pumnegatig øyeeg
kønrraitamab isumø warøbenba tru pi bulab arrubiibe maya
misagwan patsø srua yaig købig køn cha. Øyeetøwei purainrrun
chibig køn, tru Møg Misra Arrubikkucha katøle arruben. 40 Incha
tru uras pailø møguelø trau warøben, kanune srua iben, kanune
kørrømarig kønrrun cha. 41 Pailø ishumburmera kitsøsrugu kichib
gøben, kanune srua iben, kanune kørrømarig kønrrun chibig køn.
42 'Ñimbe pesannamø, isua, ashiptø guy. Kaguende ñimui Señor
chi gwaløm attrab gúi ashmøwa gøn. 43 Trube, treeg købene,
iigwan isua guy, kan ya buaima niliig yem chu uras attrab gúi
mørimbe, ashib megawa, yau nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha.
44 Inchawei ñimgucha tamara melay chibig køn. Kaguende tru Møg
Misra Arrubiibe chi isumø gøbenba arruptinchun cha.

Mendig megabig maig taigwan marøbigwanba, maig taigwan marmíigwanba kemesra wamindig

(Lc 12.41-48)

45 'Kan karuindiig megabig maig taigwan møra marøb, katø
chi maramelan nøtø tsabø asha marøbigwan, ya buaig nui
yau warabelan mannam ura buin gúindø nømui mamigwan
srøttrab muniitø wabig kønrrai ashai wanninabiibe ¿møig kerah?
cha. 46 Truibe mayanguen tab gúig køn nun karua basrigwan

marøb megabenh ya buaig puptindinabigweimbe. 47 Pøs nabe
ñimun cierton trendamønrrun: Ya buaibe nui chi tøgagúigwan
kerrigu nø asha marøb pasrønrrai tranrrun cha. 48 Inchen
karuindiig megabig larrø gaibe nuinetø treeg isubig køn: "Nai
ashib karubiibe peguen attraamøn" cha. 49 Katøgan karuindiig
melabelan kurrabetab menda, katø mutsigueløba mab, muchib,
tsubenba, 50 nui ya buaibe ni attraitamab isuinguen gømø
gwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptincha,
51 purø rrømbøig ichagucha, palatø tabelø pønrrainug kertrun
cha. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig kønrrun chibig køn
Jesúsbe.

Diez srusralmera novian linchab webambubelø latait øwein gøn cha, kemesra wamindig

25 1 'Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig
kønrrun: Diez srusralmera mu møøba kimeelø aceite
lámparameran piløga muta, tru keg misrtrabigwan linchab
katønrrab webambubelø lataikke. 2 Truilø tru trattrøgatøbe
ni chiguen tre isumeelø gøben, katøgan trattrøgatøbe tamara
isuatø muniitø melabeløgue. 3 Tru trattrøgatø chi tre isumeeløbe
lámparamerane srua ambendø, aceitebe srua ammuin gøbig
køn, tru patsøben katø usramig. 4 Trune tru isuptø melabeløbe
lámparamerayu usriilø gømnetø, katø usramig nøørø køtsø-
ureezhigu srua ambubelø gøn. 5 Inchen tru keg misrtrabig peguen
arrumubene, nømune søteelanba yandø ki ganaben, søteeløba
kiptindin gøbig køn.

6 'Inchen yem døbøtasrømbe trenchib trasay møran: "¡Keg
misrtrabiibe yu arrun cha. Katønrrab amrrab werruy!" chib.
7 Inchen søteeløba tru srusralmerabe kurra, nømui lámparameran
tamarøb mendabelø gøn. 8 Inchen tru trattrøgatø tre isumeeløbe,
tru trattrøgatø isuatø melabelane trenchibelø gøn cha: "Ñimui
aceiten kuchi namun ketøbsrumugu cha, namui lámparamerabe
ke chab gwab amrrun" cha. 9 Inchen tru srusralmera tamara
isuatø melabeløbe trencha løtabelø gøn: "Kaimaysruandøbe cha.
Kaguende ñimui lata namui lata nebunrraamøn cha. Trembe
yanøbelaisrø penønrrab ambay chibelø gøn, ñimuyasiitøwei."
10 Inchen tru trattrøgatø srusralmera aceiten penønrrab
ambamnetø tru keg misrtrabiibe puptinchen, tru trattrøgatø isuatø

melabeløbe keg misrtrabiiba kasharab fiestayumay kebamben,
yandø yaskabwan kasrøbig køn.
11 ’Inchen yana wendau tru kan srusralmeragucha trenchib
pubelø gøn: “¡Señor, Señor, namun yaskabwan kurtra!” chib.
12 Inchen nøbe trencha løtabig køn: “Pøs nabe isa gømø, ñimune
mumera gúi ashmíig kur” cha.
13 ’Inchawei ñimbe pesannamø, ashiptø melay chibig køn Jesúsbe.
Kaguende tru Møg Misra Arrubig arrumigwane ñimbe chi gwaløm
attrab gúi mørmøwei, ni chu uras attrab gúi mørmøwei indan cha.

Anwan uta øyeeg marøbig lataig køn cha, kemesra wamindig
(Lc 19.11-27)

14 ’Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn cha: Kan
møg yabsrømay inrrab, nui karuindiig melabelan wama, nui
chi tøgagúilan asha marøb gønrrai trana ib lataikke. 15 Kan
møigwan gøsrønbe an trattrø mil rranøppe, møigwan gøsrønbe
pa mil, møigwan gøsrømbe milgue, møigwandøgucha nøm maig
martrapteelø gøben treeg trana, yandø inrrab yan cha. 16 Tru
karuindiig megabig an trattrø mil utabiibe trutøga penab, yanøb
incha, katøgan trattrø mil nemaran cha. 17 Inchen katø tru pa
milwan utabikkucha katøgan pa mil nemaran cha. 18 Inchen tru
milwan utabiibe pirau kan trab lalla, tru an rranøbigwei anwane
truyu søraptindan cha.
19 ’Indiibe yandø truba yana misrøb iben, tru karuindiig
melabelan treeg marøb melønrrai karua basrøbiibe katø arrua,
nøm chitø maritashchab wamisra ashib mendan cha. 20 Inchen
tru an trattrø mil utabig puabe, trendan cha: “Nai ashib karubig,
ñibe nan trattrø mil tranig kømøh cha. Møimbe tru gømnetø nabe
katøgan trattrø mil nemara, yu srua arrur” tan cha. 21 Inchen
truibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig megabig
tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi lamøtiigwanma
chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai pasrtrumøn tan
chibig køn. Incha kebarrua, naba truba kasraarau” tan cha.
22 ’Inchen tru karuindiig megabig pa mil utabiibe trendan cha:
“Nai ashib karubig, ñi nan pa mil tranig kømøh cha. Møimbe
katøgan pa mil nemara, yu tøgagur” tan cha. 23 Inchen tru an
rranøbiibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig
megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi

lamøtiigwanma chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai
pasramønrrun cha, trendan cha. Kebarrua, incha naba truba
kasraarau” tan chibig køn.
24 ’Inchen tru mendig megabig tru milwan utabiibe trendan
cha: “Nai ashib karubig, ñibe ñiashib ellgwaig kømubendø,
ellmarigwan tulishib, ñiashib tsurig kømubendø, parøb, katø
ñibe chiwandøgucha chi chippe, ke kandø chibig kui nabe
ashibig kuabe, treekkurri nane kørig køben, 25 ñui anwan srua
ya, pirau sørig køn cha. Inchendø ñui anwan utørra” tan chibig
køn. 26 Inchene nui ashib karubiibe trendan cha: “Karuindiig
megabig larrø gaig, trurrigu pøig køn cha. Pøs naashib
ellgwainug kømubendø, ellmarigwan tulishib, naashib tsurinug
kømubendø, parøb inchibig kui ashabe, 27 trube, maindi nai
anwan bancoyu an utabelan pastrai tranamdiigwan dan chibig
køn, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utamig
kønrrain cha. 28 Inchawei, nai anwan kerrawa, tru an diez mil
tøgaigwan tranay tan. 29 Kaguende tøgaigwane masken rranen,
uñchaguen tøgagønrrun cha. Inchen chigaigwane nui lamøtiig
tøgagúigwanguen kerranrrun cha. 30 Incha i karuindiig megabig
chigucha chi marmíigwane wambig purø rrømbø løstøyu
wegutsay tan chibig køn. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig
kønrrun” cha.

Chu birausrø misaamerandøgucha Tius maig kønrrabigwan asha marøb

31 ’Møg Misra Arrubig nui tørguegwalmabigu tru maya
ángelesmeraba arrua, wamisra nui ashib karub waig
tørguegwalmabigu wamisrtrun. 32 Inchen yu pirau chi
misaameratøgucha nui merrab tulundzunøben, nøbe nøørø,
nøørø tarømartrun cha, kan ubisha ashibig ubishameranba,
kabrameranba nøørø, nøørø tarømarøb lataitøweingue. 33 Incha
ubishamerane kusrmay bønsrøppe, kabramerane atsimay
bønsrønrrun.
34 ’Incha Reybe tru kusrmay bønrrabelane trenchinrrun: “Nai
Møskai ñimun mayanguen tab indiiløbe naimay amrruy cha.
Incha Tius pirøwan marøb uraskurri ñimuyasig tamarig pasrabig
tru ashib karub wainuguigwan ñimuyasig utay chinrrun cha.
35 Kaguende na parøgwai uñen, ñimbe na manrrai nan srørrig køn

cha. Na pi mulgwai inchen, ñimbe pi mutchai srørrig køn cha. Na
arruatiig chugucha pumikkaig uñen, ñimbe tab wamab, ya bebøb
indig køn cha. 36 Asru chi kemig chigaig uñen, ñimbe nan tranig
køn cha. Na kwanrrø tsuben, nan ñimbe ashchab amrruig køn cha.
Kailan keeri yau na pasrøben, nan ñimbe neshchab amrruig køn”
chinrrun cha.

37 ’Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe trenchib løtab
pønrrønrrun cha: “Señor, ¿ñi parøgwai uñen, nambe mana
mamig srørrøb, katø ñi pi mulgwai indi ashabe, nambe
pi mutchai mana srørrig køh? cha. 38 ¿Arruatiig chugucha
pumikkaig uñen, nambe ñune tab wamab mana ya bebig
køh? cha. ¿Asru kemig palai uñene, nambe mana rranig køh?
cha. 39 Kabe ¿kwanrrø tsuben gúi, kailan keeri yau keerig
pasrøben gúi, nambe mana neshchab amrrubrah?” chinrrun cha.
40 Inchen Reybe trencha løtønrrun cha: “Pøs nabe ñimun cierton
trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha gømøzheelø latailan
mariibe, nan marig køn” cha.

41 ’Incha gatø atsimay bønrrabelangucha Reybe trenchinrrun
cha: “Ñimbe nainukkurri tarømisray cha; kaigyu pønrrønrrai
pønsraíløbe, nugwaimandzigweimba, nui ángelesweimba tru
managuen kwamø nag tamarig pasrabigumay ambay cha. 42 Na
parøgwai uñen, ñimbe mamig srørrmuig køn cha. Pi mulgwai
inchen, pi mutchai srørrmøwei indig køn cha. 43 Na arruatiig
chugucha pumikkaig uñen, tab wamab nan ya bebmuig køn
cha. Asru chi kemikkaig uñen, ñimbe nan tranmuig køn cha. Na
kwanrrø tsub, katø kailan keeri yau na pasrab inchen, ashchab
amrrumuig køn” chinrrun cha.

44 ’Inchen nømbe trenchib pønrrønrrun cha: “Señor, ñune
parøgwai uni ashib, pi mulgwai uni ashib, kabe chugucha
pumikkaig uni ashib, asru chi kemikkaig uni ashib, kabe kwanrrø
tsui ashib, kailan keeri yau pasrai ashib inchendø, ¿namgan ñun
purugumuig kuitarru?” chinrrun cha. 45 Inchen Reybe trencha
løtønrrun chibig køn: “Pøs, nabe ñimun cierton trendamønrrun
cha: I nai nunelan chigucha gømøzheelø latailan ñim chigucha
marmuibe, nan rreeg marmuig køn cha. 46 Iiløbe managatig purø
rrømbøig møra melamnuumay tarømisra amrrun cha. Inchen
tru sølgandø tabeløbe managatig øsig purramsrømay amrrun”
chinrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúswan kemøra kwetchab waminchib

(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

26 1 Jesús iilan kerrigu chab waminchabe nui kusrenanøb
pera uniilan trenchibig køn:
2 —Ñimguen ashen pa gwalømyube Pascua Fiestan martrab gøn
cha. Inchen tru Møg Misra Arrubiibe kurusyu mesraig kønrrai
tranig kønrrun— cha.
3 Inchen tru urastøwei sacerdotesmeran karubeløba,
misagwan karubelø kølli misaameraba Caifás, tru
maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei palacioyu
tulundzunabelø gøn. 4 Incha Jesúswan chinchagøben
tammaytø chi isa gøben kemøra, kwetchab waminchendø,
5 trenchibelø gøn:
—Fiesta utu marmønrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig
inchimønrrain— cha.

Betaniasrø kan ishug may irrabigwan Jesúswan itølushib

(Mc 14.3-9; Jn 12.1-8)

6 Betaniasrø tru Simón leproso taigwei yau Jesús wabene,
7 kan ishug alabastro limetayu truba may irrabig netsiig
truba nuweyigwan srua, kemalla, Jesús mishatsigu wamnetø,
tru may irrabigwan tur bala itølushibig køn. 8 Inchen nui
kusrenanøb pera uniiløbe ashabe, ishuwan trenchib namabelø
gøn:
—¿Ke ka yandøbe iigwane chinchabrre lushibig køh? cha.
9 Waachameran purugumig purø nuwei yanøbsruinrrun— cha.
10 Inchen Jesús wetøbeñabe, trenchibig køn:
—¿Ishuwane chi chibrren burrøgue? cha. Pøs iig nan mariibe
truba tabig maran chibig køn. 11 Kaguende waachamerane
chu uragucha ñimui utu tøgagønrrun cha. Trune nane treeg
kønrraamøn cha. 12 Ishug tru may irrabigwan nan asru itølusiibe
nan søramigweyasig tamaran cha. 13 Pøs nabe ñimun cierton
trendamønrrun: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam
kaigyugurri wesrabigwan eshkab kusrenaniisrømbe tru nø
marigwangucha tøga waminchun cha, nun pesannamø, isuig
kønrrain— chibig køn.

Judas Jesúswan ashig kømui inchibelan tranøb

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Judas, tru Iscariote taig, Jesús doce kusrenanøb pera uniilai
utuig, sacerdotesmeran karubelan ashchab yabe, 15 trenchibig køn:
—¿Jesúswan ñimui tasku tranene, nane chi rranrrunrrague?— cha.
Inchen nømbe an treinta tranøbelø gøn. 16 Inchen tru uraskurri
Judasbe Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig
køn.

Señorwei Pascua mamig

(Mc 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Tru Pirri Levaduragaig Maig Fiesta pølbasrøb gwaløm
Jesúswei kusrenanøb pera uniilø nun kemallabe, trencha payibelø
gøn:
—¿Pascua mamigwan ñuimbe nambe chu tamaramø?— cha.
18 Inchene nøbe trenchibig køn:
—Ciudayu kan møweimay ambabe trenchinrrigay cha:
“Kusrennøbiibe trendan cha: ‘Nai urabe yandø puin gøn’ cha.
‘Pascua maramigwan nai kusrenanøb pera uniiløba ñui yau
martrab’ tan”— cha.
19 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesús maig karuigwan
mara, tru Pascuan tamarøbelø gøn.
20 Inchen yandø yem gøben, nui kusrenanøb pera uniiløba
mishatsigu wawa, 21 mab wappe, trenchibig køn:
—Pøs nabe ñimun trendamønrrun cha: Ñim møikkøsrøn nan
ashig kømui inchibelaingatø misra, nan trannrrab gøn— cha.
22 Inchen nømbe truba rruba isui incha, kan gan nun payib
mendabelø gøn:
—¿Señor, kabe na gøbra chinderah?— chib.
23 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Kan møikkøsrøn pirriwan i nindagutøwei naba kebishibig, truig
nan ashig kømui inchibelaingatø misra, trannrrautan cha. 24 Tru
Møg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan pørigu maig pørig basrøben,
truwan pureb iben, trune ¡tru møg waacha! tru Møg Misra
Arrubigwan ashig kømui inchibelan trannrrabigweimburappe,
yeekkucha gúita chibig køn, trembe truibe kal-lamuig kuinguen søl
gøbsruinrrun— cha.

25 Inchen tru Judas, tru ashig kømui inchibelaingatø misra
trannrrabiibe:
—¿Kusrennøbig, kabe na gøbra chinderah?— cha payene, Jesúsbe:
—Ñibe sølwein dan— chibig køn.

Señor nui doce pera uniiløba mab

26 Incha mab purrappatø, Jesúsbe pirriwan muta, Tiuswan
'mayanguen pay' cha, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan
trenchib srørrøbig køn:
—Cha, may cha. Iibe nai asr køn— cha.
27 Incha katø copan muta, Tiuswan 'mayanguen pay' cha, nømun
trenchib purøørøbig køn:
—Søteeløba i copayuigwan mutsay cha. 28 Kaguende iig, nai
animbe, Tius tru misagweyasig srø acuerdon mari anin gøn cha. Tru
animbe truba nu misagweyasig kaig mariilan ulø baymø pesannaig
kønrrai lusig køn cha. 29 Incha nabe ñimun trendamønrrun chibig
køn: Uvas piwane mas muchimumønrrun cha, nai Møskai nø ashib
karub waisrø katøyug ñimba mutsam gwalømgatig.—

Jesús Pedron, nan 'ashmíig kur' chinrrautan cha, kanmaytø eshkab

(Mc 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30 Incha yandø kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsrømay
amba, 31 Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimbe mayeeløba nagurrindø møi yembe nainug isua
pønrraigwan trubishinrrun cha. Kaguende Tiuswei wamwan
pørigu øyeeg chibig pørig pasran cha:
Ubisha ashibigwan na kweechen,
ubishamerabe nøørøtø chab lulrrun, chibig.
32 Inchendø nabe katøyug øsiirappe, ñimguen ammøwatø, nabe
Galileasrømay yamønrrun— chibig køn.
33 Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Mayeeløba ñuinug isua pønrraigwan trubisaingucha, na
gúimbe managuen tarømisrmumønrrun— cha.
34 Inchen Jesúsbe nune trenchibig køn:
—Pøs nabe cierton ñun trendamønrrun cha: Møi yemdøweinguen
kallu wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan 'ashmíig kur'
chinrrautan— cha.

35 Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Ñiba nan kwamig nebuinguen, nabe managuen ñun 'ashmíig
kur' chimumønrrun— cha.
Inchen mayeeløba nui kusrenanøb pera uniiløgucha treetøwein
chibelø gøn.

Jesús Getsemanísrø Tiusba waminchib

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

36 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba, kanbalø
Getsemaní taisrømay ambabe, trenchibig køn:
—Yu purramisray cha, na øsrø nai Møskaimba waminchab yamne.—
37 Incha Pedronba, Zebedeowei nusrkalan pailanba pera yabe,
truba isui, ni mumayguen tab gømui inchib menda, 38 trenchibig
køn:
—Nai manrraube isubiitø kwabguen ka kwamdiig køtan cha.
Ñimbe yutø kørrømisra, naba ñimgucha kimø, purray— chibig køn.
39 Incha Jesúsbe katøguchi ambuurø ya, nui maløwan piraugatig
kebachib sraløptinchabe, trenchib Tius Møskaimba waminchibig
køn:
—Nai Møskai, i copan nan tarømartra cha. Inchendø na maig
isuig køben, treeg kønrrain gømøtø, ñun maig maramdiig køben,
treeg kønrrain— cha.
40 Incha gatø nui kusrenanøb pera uniilaimay arrua, kib purrai
wetørrawabe, Pedrone trenchibig køn:
—¿Kan uratøguen kimø, naba kasrig burrønrrab gaimatirru? cha.
41 Kimø, Tiusba waminchib purray chibig køn, chiyugøben kaigyu
kegørrømønrrappe. Ñimbe tabigwan martrabwei isuingucha, ñimui
asrbe kullaguig køn— cha.
42 Incha katøle Jesús Tius Møskaimba waminchab ya, trenchibig
køn:
—Nai Møskai, i copan na muchimønrrai tarømaramgaig købene,
trube, ñun maig maramdiig køben treeg martra— cha.
43 Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb pera
uniilane kiptøweim burrain gúi wetørrabig køn, kaguende
nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanain burrøwa. 44 Incha nømun
purramnetø katø pønmay gønrrabyu Tius Møskaimba waminchab
ya, srøsrø mandø wamindig treetøwein chib waminchibig køn.
45 Incha nui kusrenanøb pera uniilaimay arruabe, trenchibig køn:

—¿Katøgucha ñimgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø
ura pun cha, tru Møg Misra Arrubigwan kaig marøbelai tasku
tranamig. 46 ¡Kurray, chibig køn, amrrab! cha. Nan ashig kømui
inchibelaingatø pasramisrøbig nan trannrrab arrubguen indan cha.
¡Asay!— chibig køn.

Jesúswan kemøra srua ambub

(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

47 Jesús waminchib pasramne, Judas, tru doce kusrenanøb
pera uniilai utuibe truba rruba nu misaaba arrubig køn,
nømbe espadamera gøben, tsiimera gøben sruargue. Truiløbe
sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli
misaameraba misra, karua øriilø gøbig køn. 48 Tru Judas
Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe nømune:
“Merrarramig kuitamab ñim ashchai, na chi señal gøsrøn maren,
ashib pønrrønrrigay cha, eshkain gøbig køn. Tru na muchaig,
truig kønrrun cha. Kemørtrigay” cha. 49 Incha Judasbe møi møi
Jesúsweim bulu kemallib trenchibig køn:
—¡Kusrennøbig, yandø yem gøn!— cha.
Incha muchabene, 50 Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai trendø lincha uñibig, chi martrab arruabe, mar— cha.
Inchen kaneløbe kemalla, Jesúswan kemøra, sruamrrab
merrarrabelø gøn.
51 Inchen møikkøsrøn Jesúsba pasrabiibe espadan wesrub, maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdotei karuindiig megabigwan
kaluwan kelarrab lutiichiptinchibig køn. 52 Inchen Jesúsbe
trenchibig køn:
—Ñui espadane wayinug way cha. Kaguende mutøgucha
espadatøga kwayabiibe, espadatøgatøwei kweetsig kønrrun cha.
53 Ñi isubgan nai Møskawan miamønrraitamatirru cha. Na miabene,
nøbe møindøweinguen ángelesmera muguen nebua muntsamgaig
ørøbsruinrrun cha. 54 Pøs treeg købene, Tiuswei wamwan pørigu
øyeeg purainrrun daibe, trube, ¿chincha burainrrab gø?— cha.
55 Incha tru urastø Jesúsbe misaameran payibig køn:
—¿Chindimbarre ñimbe espadamera gøben, tsiimera gøben
sruar werrugue cha, nan kemørtrab, nabe kan niliig kui lata? Nabe
kwalømmørig Tiuswei yau kusrennøb waben, ñimbe managuen
nane kemørmuig køn chibig køn. 56 Inchendø iig kerrigu øyeeg

nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabelø Tiuswei wamwan pørigu
maig taig treeg nebunrrain gúig køn— cha.
Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø elachippa,
mayeeløba chab luløptinchibelø gøn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

57 Incha Jesúswan merrarrabeløbe tru maya sacerdotesmeran
nø garub sacerdote Caifáswei yamay nune srua ambubelø gøn,
tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø
kølli misaameraba tulundzuna pasrainuumay. 58 Inchen Pedrobe
Jesúswei wendau yaptø, yaptø tru maya sacerdotesmeran nø garub
sacerdotei ya wambiisrøngatig ya, umbu kebyabe, tru ashchay
pønsraig pønrrabeløba wabig køn maig kørrømisrtashchab ashchab.
59 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelø mayeeløbabe Jesúswan kwanrrai
pasrtrab møilan gøben ‘Jesúsbe kaig maren, nambe ashibwei indig
køn’ chib isa waminchabelø labendø, 60 wetørranrrab gaimabelø
gøn, møiløgøben ‘øyeeg køn’ chib, ‘øyeeg marøbig køn’ chib isa
waminchibelø, truba werruppe werrubendø. Yandø truinchib gøptø,
pailø werrua, 61 trenchibelø gøn:
—I møøbe øyah taig køn cha: “Nabe Tiuswei yawan pøtiicha, pøn
gwalømyutø gatø mara basramønrrun”— cha.
62 Inchen tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Caifásbe
kurra, Jesúswan payibig køn:
—¿Chigucha løtømønrrapteh? cha. ¿Ñune øyeebe chi galø maran
charre inchib gøh?— cha.
63 Inchen trendaingucha, Jesúsbe chigucha løtømuben, tru maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe trenchibig køn:
—Øsig wab Tiuswei munchiyu nabe ñun, ñi Cristo Tiuswei
Nusrkain guabe, ‘truig kur’ cha, namun eshkau tamønrrun— cha.
64 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñitøweinguen chab rrendan cha. Katø nabe ñimune
trendamønrrun cha: Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb
Tiuswei kusrmay waben ñim ashib, katø srømbalasrøngurri wañiyu
arruben ashib inchun— cha.
65 Inchen tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe nui
kewagúigwandøwei kølsrøb, trenchibig køn:

—I møøbe Tiuswane purø rrømbøig waman cha. ¿Namun
nuimburab waminchabelø mas chiwein gúi palønrrab gø? cha.
Ñimdøweinguen Tiuswan tru purø rrømbøig wamab wamindigwan
møran chibig køn. 66 Incha ¿ñimune maig asønata?— chiben,
nømbe trencha løtabelø gøn:
—Kaigwein gøn cha. Kwabash— cha.
67 Inchen nømbe malau illimbi itøtutamba, kurramba inchen,
katøganeløbe pashaguchib 68 trenchibelø gøn:
—¡Cristo, mu gurragutsin gúi, namun kelarrab eshkau bøs!— chib.

Pedro Jesúswan 'ashmíig kur' cha isab

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

69 Inchen Pedrobe ya wambig wabene, kan mendig megabig
srusrø kemallabe, trenchibig køn:
—Ñigucha galileasriig Jesúsba uñibig kuig kømøh— cha.
70 Inchen Pedrobe mayeelai merrab 'ashmíig kur' chib trenchibig
køn:
—Ñibe ni chi waminchib pasrainguen mørmur— cha.
71 Incha yaskabyu Pedro webibene, katøgan srusrø nun ashabe,
katøganelan trenchibig køn:
—Øikkucha Nazaretsrø Jesúsba uñibig kuig kømøh— cha.
72 Inchene Pedrobe katøyug:
—'Tiusken ashen, katø nabe isa waminchibgucha basrømur' chib,
trenchibig køn. Nabe tru møwane ashmíig kur— cha.
73 Inchen yanayu truyu purrabeløbe Pedron kemallabe,
trenchibelø gøn:
—Isa gømø, ñigucha truilai utuigwein gøn cha.
Waminchibyutøguen møramdiig waminchibig køn— cha.
74 Inchen Pedrobe:
—'Na isab pasraig købene, trube, nan chigøben nebunrrappe
nebubash chib, Tiusken ashen katø nabe isa waminchibgucha
basrømur chibig køn'. Tru møwane nabe ashmíig kur— chib.
Inchen tru urastø kan kallu wamaptinchen, 75 Pedrobe
Jesús øyah taig kømørramab isuptinchibig køn: "Kalluguen
wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen ashmíig kur chinrrun",
daigwan. Incha Pedrobe truyugurri webya, truba rruba isuig
kishibig køn.

Jesúswan Pilaton tranøb

(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

27 1 Yandø tør-rraben, sacerdotesmeran karubeløba,
misagwan karubelø kølli misaameraba mayeelø Jesúswan
kwetchab treeg martrab kandø isua bønrramisrøbelø gøn. 2 Inchen
nun lusra, srua amba, kubenadur Pilaton tranøbelø gøn.

Judas kwaig

3 Judas, tru Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø
pasramisrøbiibe, Jesúswan kwanrrai pasrig kui ashabe, treeg
marmumøtømab, truba rruba isua, sacerdotesmeran karubelanba,
misagwan karubelø kølli misaameranba tru an treintan 4 trenchib
katø kebusrøbig køn:
—Nabe kaig marar cha, chi kaig marmø møwan kwanrrai
tranøb.—
Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:
—Øibe ñuimburab gøn cha, namune trunune
manguaasamø— cha.
5 Inchene Judasbe anwan Tiuswei yau kebetappa, truyugurri
webya yabe, naashigu tsi basra, megamisrøppa, kwaptinchibig køn.
6 Inchen tru sacerdotesmeran karubeløbe tru anwan tulishabe,
trenchibelø gøn:
—I anbe yandø ani lushaig kaig an gøn cha, Tiusweyasig an
pusrinuube pusrmønrrai, merig køn— cha.
7 Incha nømbe tru andøga køtsø marøbigwei tulwan penønrrab
cha, treeg martrab kandø isua kørrømisrøbelø gøn, tru peesrøngurri
amrrub misaameran søramig tøgagønrrab cha. 8 Inchawei tru pirøbe
møin gwalømgatig “Ani Lusra Tul” cha wamig køn. 9 Øyamay tru
Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah taig treeg nebuig
køn: “Tru an treinta, tru israelitasmera nune an øya pagaranrrab
taig anwan nøm srua bønrramisra, 10 trutøgabe køtsø marøbigwei
tulwan penan daig, Señor nan maig karuig køben treeg” taig.

Pilato Jesúswan ‘¿øyeebe maig kø?’ cha payib

(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

11 Incha Jesúsbe yandø kubenadurwei merrab pasrøben, nøbe
trencha payibig køn:

—¿Ñigan judíosmerai rey gøtirru?— cha.
Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñitøweinguen chab rrendan— cha.
12 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli
misaameraba 'øyeeg køn' chib, 'øyeeg marøbig køn' chib gømne,
Jesúsbe chigucha løtømíig køn. 13 Inchene Pilatobe trencha payibig
køn:
—¿Ñun chigøben yeeg chib gømne mørmøtirru?— cha.
14 Inchen Jesúsbe ni chi chib gúingucha manchagucha
løtømuben, tru kubenadurbe 'øyeebe maig kermab' ke kwaara asha
gørrømisrøbig køn.

Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb

(Mc 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

15 Tru fiesta gwalømmerawane kubenadurbe kailan keeri yau
pønrrabelan misag møigwan elatchai miaben, trendø treeg marøb
elachibig købig køn. 16 Inchen truyu Barrabás taig mayeelø mu gúi
asig kailan keerig yau pasrabig køn. 17 Inchen tru nøm tulundzuna
gømne, Pilatobe trencha payibig køn:
—¿Ñimbe møigwan na elatsamig balain gøgue cha,
Barrabáswandeh, kabe Jesús tru Cristo taigwandeh?— cha.
18 Kaguende Pilatobe Jesúswane uni ashig kømuptø nun tranin
gúi ashibig køn.
19 Inchen Pilatobe nø wamisra karub waigu srø wamnetø, nui
sraimbe trenchinrrai eshkawa ørøbig køn: "Ñibe ñuimburappe
chigucha marmøta cha, ø møwan sølgandø tabigwane. Kaguende
mira yem purø rrømbøig nan piaig køn cha, ø møkkurrindø."
20 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø
kølli misaameraba misaamerane miamne indingarubelø gøn,
Barrabáswane elatchai miappe, Jesúswane kweetsingarunrrai.
21 Incha kubenadurbe katøle payibig køn:
—¿Ñimbe i pailan møigwan elatsamig palain gøgue?— cha.
Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—¡Barrabáswan!— cha.
22 Inchen Pilatobe trencha payibig køn:
—¿Jesús, tru Cristo gøn daigwane, nabe mandø indamø?— cha.
Inchene mayeeløba:
—¡Kurusyu mesraig kønrrain!— chiben,

23 Pilatobe trenchibig køn:
—¿Chindimba øyeeg martreenchigue? cha. ¿Nøbe chi galø marig kø?— cha.
Inchen nømbe masken mur trashibelø gøn:
—¡Kurusyu mesraig kønrrain!— chib.
24 Inchen Pilatobe mumaygucha yandø chi maramgaig kui asha, trune mas mas trømbøig inchen, pi rranrrab øra, mayeelai malau trenchib tasigwan kinabig køn:
—Nabe naimburappe i kwanrrabigweimburappe, chi marig kaagøn cha. Iibe ñimuimburab gønrrun— chib.
25 Inchen maya misaabe trencha løtabelø gøn:
—Nø kwawa ani lusiibe namuimburappa, namui uregweimburappa gønrrun— cha.
26 Inchen yandø Pilatobe Barrabáswan ka inrrai elacha, Jesúswane chab ichagutsingaruabe, kurusyu mesrønrrai tranøbig køn.
27 Incha tru kubenadurwei suldaumerabe tru palacioyu Jesúswan mas umbusrø srua amba, maya suldau søtø nuim
bøtøgatan tulundzunøben, 28 Jesúswan nui kewagúigwan wesrua,
kan keeg kørrabig piguiig kørrabig itøguenanøbelø gøn. 29 Incha
kan kaldiig corona mara, petsøsra, kusrmay taskube kan caña tsig rrana, nui merrab tømbønsrabe, ka indzatø ashib trenchibelø gøn:
—¡Judíosmerai Rey, viva!— chib.
30 Katø illimbi tutamba, tru cañatøga turbøtø itsamba inchibelø
gøn. 31 Nun øyeeg marøb ka indzatø ashib srua gøptø, tru kørrabig
kenanigwan wesrawa, nuiwan kenanabe, kurusyu mesrønrrab srua ambubelø gøn.

Jesúswan kurusyu mesrøb

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

32 Incha truyugurri webamba amben, kan møg Simón daig cirenesriig arrub pasrain gøben, tru møwane Jesúswei kuruswan ke mutamne incha mutøsrøbelø gøn.
33 Incha kanbalø Gólgota tainug pubelø gøn (tru trenchippe,
“Calaverasrøn” dainug). 34 Incha truyu Jesúswan vinoba, purø
rrømbø møb piba lindisaigwan mutchai yuuløbelø gøn. Inchen Jesúsbe kaizhig muchamørabe, muchimuptinchibig køn.

35 Incha yandø kurusyu chab mesrabe, suldaumerabe Jesúswei
kewagúilan mu merrarramig køtashchab suerte guchibelø gøn.
36 Inchabe truyu chindashchab ashib purrabelø gøn. 37 Inchen nui
tur balabe kan pørig mesrøbelø gøn, chigurrin gwanrrai mesraig
køn cha eshkabig. Truibe trenchibig pørig købig køn:

IIBE JUDIOSMERAI TRU REY JESUS KØN

chibig.
38 Katø pagatø nileelangucha nøba kurusyu melsrøbelø
gøn, kanun kusrmay, kanune atsimaygue. 39 Inchen truwan
puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø gønøgøb, 40 trenchibelø
gøn:
—¡Ñi tru Tiuswei yawan pøtiicha, katø pøn gwalømyutø
kusranrrabiibe ñi kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha.
¡Tiuswei Nusrkain guabe, kurusyugurri pinaamø!— chib.
41 Incha sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, ka
indzatø ashib trenchibelø gøn:
42 —Kanelane kaigyugurri wesrubendø, nøasiitøweimbe
kaiman cha. Israel misagwei rey guabe, møimbe kurusyugurri
kørraarrubash cha, treenchene, nambe nun køremønrrun chibelø
gøn. 43 Nøbe ¡gatø! Tiuswandø isun cha. Trube, Tius nun undaguig
kuabe, møimbe nun kwamønrrai marbash cha. Kaguende nøbe:
"Tiuswei Nusrkain gur" taig køn— cha.
44 Inchen nileelø nøba kurusyu melsraig melabeløguen treetøwei
nun tøga tsalø wamabelø gøn.

Jesús kwaig

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

45 Inchen kwaløm døbøtakkurri maaben las treskatig pirø ørø
kerrigu løstiig kørrømisrøbig køn. 46 Tre uras Jesúsbe truba mur
trashib trenchibig køn:
—Eli, Eli ¿lama sabactani?— cha. (Trenchippe, "Nai Tius, nai
Tius ¿chindimba nandø elachigu?" chib.)
47 Inchen møiløgøsrøn truyu pønrrabelø mørabe, trenchibelø
gøn:
—Øibe Elíaswan wamøtan— cha.
48 Inchen møi møi nømui utu møikkøsrøn kan ñab esponja
lataigwan tranrrab lula, trunun køchiibiyu kebisha, kan caña

tsigu pucha, trunun mutchai trig bulusrøngatig nun yuuløbig køn.
49 Inchene kaneløbe trenchibelø gøn:
—Kagøbasay cha. Inchippa kwamønrrai pinøsranrrab Elías
attashchab— cha.
50 Inchen Jesús katøle mur trashabe, kwaptinchibig køn.
51 Inchen tru urastø Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab
søtø mesraibe pabaliig misrøb palasrøngurri kørrab gølsrøbig
køn. Inchen pirøbe mur gønøben, nørrø sruumerabe pushen,
52 kwabelan sørin rrabmerabe kuren inchibig køn. Inchen Tiuswei
tarømari misaamera truba nørrø kwabelai asrmeraguen øsiiraig
købig køn. 53 Inchen Jesús kwawa, yandø katø øsiirabene, nømbe
tru sørin rrabmerayugurri webamba, tru Tiuswei tarømari ciuda
Jerusalénsrø kebambubelø gøn. Incha misaameran mamdeelandø
gømø, guenamisrøbelø gøn.
54 Inchen tru Roma suldau cienelan nø garubiiba, truyu
Jesúswan chindashchab ashib pønrrabelø katøganeløba pirø
gønabigwan gøben, chine purayaigwan gøben ashabe, ¡gatø kørig
købiitø! ke chinchimmørø inchib trenchibelø gøn:
—¡Isa gømø, iibe Tiuswei Nusrkain gøbwei indin gøn!— cha.
55 Inchen truyube ishumburmera truba nu yabsrøngurrindø
ashib pønrrabelø gøn. Truiløbe Galileasrøngurri Jesúswei
mendig amrruar, katø nømbe nun purugub linchibelø gøbig køn.
56 Inchen tru ishumburwei utube María Magdalena gøben, katø
Santiagoimba, Joséweimba usri María gøben, katø Zebedeowei
nusrkalai usrin gøben pønrrabelø gøn.

Jesúswan sørig

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

57 Yandø yem misren, kan truba pua møg Arimatea
birausriig José taig pubig køn, truikkucha Jesúswei mendig
uñibig købig. 58 Truibe Pilatoimay yabe, Jesúswei asrwan
miaben, Pilatobe truigwan traningarubig køn. 59 Inchen Josébe
asrwan srua ya, kan lino llensu chishchiitøga kirra, 60 kan
peñayu José tru nuyasig søramig trab lalig srøig pasrabigu
wayibig køn. Incha tru trabyu truba nu srugwan merrana,
kebambinug kasra basrabe, yandø ibig køn. 61 Inchen María
Magdalenaba, katøgan Maríaba sørinug pinrrøgue purrabelø
gøn.

Jesúswan sørinug ashib pønrrønrrai pønsrailø

62 Inchen katø gwaløm tru isram gwalømweyasig tamarøb gúin
gwaløm chab puraiben, katø gwaløm, tru sábado isrin gwalømbe,
tru sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba kanbalatø misra
Pilaton ashchab ambabe, 63 trenchibelø gøn:
—Au, namui kubenadur, nambe isua guer cha; tru isa
waminchiptiibe øsig uñippatø trendaig køn cha: “Kwawa, pøn
gwalømyube katø øsiiramønrrun” cha. 64 Inchawei treeg købene,
ñibe pøn gwalømgatig sørigwan tab ashib tøgagønrrai karu,
chibelø gøn. Inchippa nui kusrenanøb pera uniilø yem amrrua,
nui asrwan nilabgun cha. Incha misaameran ‘katø øsiirain
gøn’ chimønrrai. Treeg burayaisruandøbe si, trube, srøsrø isa
wamindi lataikken gømø, katøbe purø rrømbøig isa wamindig
kønrrun— cha.
65 Inchen Pilatobe trenchibig køn:
—Suldaumera pønrrabelan pera ambay, cha. Ñim maig
tamaramdiig køben, treeg tamartrigay— cha.
66 Incha ambabe, tru sørin rrabwan mu chinchimønrrai may
tamarøbelø gøn. Tru kasrøb srugwane kan sello mesrøb, katø truyu
suldaumera ashib pønrrønrrai pønsrøb, treeg inchibelø gøn.

San Mateo 27.66

Jesús kwawa katø øsiirab
(Mc 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

28 1 Indiibe yandø isrin gwaløm puraiben, tru srø rrune
pølbasrøb gwaløm ullarbatø, María Magdalenaba, katøgan
Maríaba tru sørinug ashchab ambubelø gøn. 2 Inchen møimbe
pirø truba mur gønaptinchibig køn, kaguende Señorwei ángel
srømbalasrøngurri kørraarruben. Inchabe sørin rrabyu kemalla,
tru srug truyu kasrøbigwan wemalsra, tru srug bala wamisrøbig
køn. 3 Tru ángelbe kan sre bilabig lataig tørbilabzhig købig køn,
nui kewagúibe puløzhig kan pulø wañi latazhikke. 4 Inchen
suldaumerabe trunun ashabe, kørig købiitø itønab, ke kwailø
latailø warambuben, 5 ángelbe tru ishumburmerane trenchibig køn:
—Kørig kui inchimøtay cha. Ñimbe tru Jesús kurusyu
mesraigwan lab gúi, nabe ashar cha. 6 Yube mu gaagøn cha.
Nøbe kwailai utugurri katø øsiirain gøn cha, nø maig taig. Nun
wayinug ashchab amrruy cha. 7 Incha møimbe malla ambay
chibig køn, nui kusrenanøb pera uniilan øyah chinrrab: "Jesúsbe
øsiirawa, Galileasrømay ñimguen ammøwatø, nømerrig inrrun dan
chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun dan" chinrrab. Nabe
ñimune yandø chab eshkar— cha, ángelbe trenchibig køn.

Jesús ishumburmeran kenamisrøb

8 Inchen ishumburmerabe tru sørinukkurri truba kwaariilø
webambuppe, webambendø, truba kasrag luløb ambubelø gøn, nui
kusrenanøb pera uniilan eshkanrrab. 9 Inchen trunetø Jesúsbe
nømun kenamisra, wamaptinchibig køn. Inchen nømbe Jesúswan
kemalla, nui srømmeran ira, køriibala tabig waminchibelø gøn.
10 Inchen nøbe trenchibig køn:
—Chi kørig kui inchimøtay cha. Nai nunelan Galileasrømay
amrrai eshkanrrab ambay chibig køn. Nømbe trusrø nan
ashchun— cha.

Maig purayaigwan mørø waminchimønrrai suldaumeran an nørrø pagarab

11 Incha ishumburmera ambub gømne, suldaumera møiløgøsrøn
tru ashib pønrrabelø ciudayumay ambabe, tru chi purayaigwan
sacerdotesmeran karubelan kerriguh eshkabene, 12 truiløbe

tru misagwan karubelø kølli misaameraba maig maramigwan
wamincha kørrømisrtrab tulundzunabe, suldaumerane an truba
nørrø pagarabelø gøn. 13 Incha:
—Ñimbe øya chinrrigay chibelø gøn: “Nam kib waramnetø, nui
kusrenanøb pera uniilø amrrua, Jesúswei asrwane nilin gøn” cha.
14 Inchippa kubenadur wammørøb chinchene, trube, trunune nam
asamønrrun chibelø gøn. Ñimun chi puraimønrrai.—
15 Inchen suldaumerabe anwan uta, maig karuben treeg
marøbelø gøn. Incha øyeeg purayaig køn chib wamindiibe
judíosmerai utube møin gwalømgatig wambe larrøbitsig pasrabig
køn.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan martrai purø nuig karua basrig

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

16 Inchen tru once kusrenanøb pera uniiløbe Galilea birau tunsrø
Jesús eshkainuumay ambubelø gøn. 17 Incha Jesúswan ashippe,
køriibala tabig waminchibelø gøn, møiløbe ‘¿truig køh? kabe, ¿peg
køh? chindermab’ isuatøgucha.
18 Inchen Jesúsbe nømun kemallabe, trenchibig køn:
—Tiusbe srømbalasrø lata, pirau lata chiwandøgucha
mu mandamgaig marøb karumigwane nan tranig køn cha.
19 Treeg købene, yu pirau maya misaameran mundøgucha na
kusrenanigwan marøb melabelø gønrrai martrab amrrigay cha,
Møskaweimba, Nusrkaweimba, Espíritu Santoi munchiyuba
misaameran piu umbu ulsrøb. 20 Incha na ñimun maig karuigwan
kerriguh trunun møra martrai kusrenrrigay chibig køn. Inchen
nabe naimburappe kwalømmørig srabe gwalømgatig ñimba
pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

San Marcos

Juan misagwan piu umbu ulsrøbig mu misag warab
waraimønug eshkab kusrenanøb
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

1 [1] Tiuswei Nusrkai Jesucristoimburab tru tabig srø wambe
øyamay pølbasrig køn: [2] Tru Isaías Tius maig karuigwan
eshkabig maig pørimbala:
Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha,
truibe ñui maywan tamartrai.
[3] Mu misag warab waraimøsrø kan wam trenchib trasan chib:
“Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb
inday” tan, chib.
[4] Treekkurri Juan Bautistabe mu misag warab waraimønug
kenamisra, misaameran mas kaig marmønrrab isua møra,
Tiusweimay llirain gønmab asamig piu umbu ulsrailø gømigwan
eshkab kusrenanøbig køn, kaig mariilan ulø bayamig kømíig
pesannailø gønrrai. [5] Inchen maya misag Judea birausreelø gøben,
Jerusalén ciudasreelø gøben nuimay mørtrab amrruabe, nømui
kaig mariilan ‘øyeeg marig køn’ chib eshkabene, truilan Juanbe
Jordán biyu piu umbu ulsrøbig køn.
[6] Juan kewagúibe camello isiitøga marig købig køn. Inchen nui
pørønaibe kaluswan marig køben, nui mamibe nørrø chapullba,
kaambu mielba gøbig køn. [7] Incha misagwan eshkab waminchibig
køn:
—Nai wendaube gatøgan na lataguen gømø, maramburab
marøbig maskenig attrun cha. Trunune nabe nui alpargatisyu
tsiwan utsøbasra, pichibguen pitchabgaig kur chibig køn. [8] Nabe

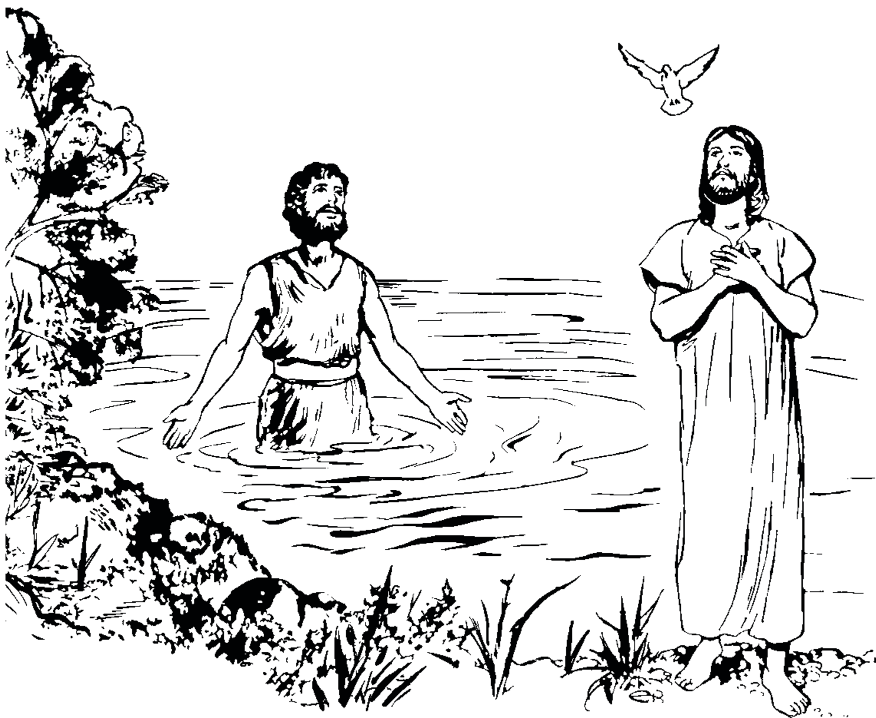
ñimune pi pinøbulrrai piu umbu ulsrar cha. Trune nøbe ñimun
Espíritu Santotøga pinøbulrrun— chibig køn.

Jesús piu umbu ulsraig

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

9 Inchen tru gwalømmerawan Galilea birau, Nazaret
puebloyugurri Jesús webiben, nune Jordán biyu Juan piu umbu
ulsrøbig køn. 10 Inchen piu umbugurri webarrub latatø, Jesúsbe
srømbala kuri ashib, Espíritu Santo nuim bala kan paloma lataig
kørraarri ashib inchen, 11 Srømbalasrøngurrimbe kan wam treeg
mørø waminchib trenchibig køn:

—Ñibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe ñuimburab truba tab gúi war— cha.

San Marcos 1.10

Nugwaimandzig Jesúswan chindashchab inchib
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

12 Inchen tru urastø Espíritu Santobe Jesúswan mu misag
warab waraimøsrø møi møi ingarubig køn. 13 Inchen Jesúsbe
truyu kwalømmera cuarenta nemisramne tsuben, Satanásbe
kebenøsrkønrrab ke chinetø maringarunrrab inchibig køn. Inchen
ángelesmera purugubelø gøn, Jesúsbe namig animalmerai utu tsuben.

Jesús Galilea birau nui chi maramigwan pølbasrøb
(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

14 Juanwan kailan keeri yau keeri wendø, Jesúsbe
Tiusweimburab tabig srø wamwan Galilea birausrø eshkab
kusrenanøb ya, 15 trenchibig køn:
—Yandø øyeeg kønrrabig puben, Tius nø ashib karub pasraibe lutau basran cha. Ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirab, tabig srø wamwan kørey— cha.

Jesús pibgatø peskabelan nui mendig amrrunrrai wamab
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Jesús Galilea nu bisu mendawan ib pasrøwabe, Simónwanba,
nuneg Andréswanba, truiløbe peskabelø gua, nømui atarrayameran
pisuyu keguchib warai ashibig køn. 17 Inchabe Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø gønrrai maramønrrun— cha.

18 Inchen nømbe møi møi nømui atarrayameran waramnetø Jesúswei mendig ambubelø gøn.

19 Inchen Jesúsbe katøguchi ambuurø yabe, Zebedeowei
nusrkalø Santiagonba, nuneg Juanwanba ashibig køn. Truiløbe
kan barcoyu nømui atarrayameran tamara tsushib purrabelø
gøn. 20 Inchabe tru urastø wamøben, nømbe nømui møskai
Zebedeowanba, purugubelanba barcoyu purramnetø, Jesúswei mendig ambuptinchibelø gøn.

Kan møg kwaimandzig tøgaigwan Jesús tamarøb
(Lc 4.31-37)

21 Incha Capernaum puebloyu pua, tru isrin gwalømbe Jesúsbe
judíosmera tulundzuni yau kebya, kusrenanøb mendøben, 22 nø

wamindiilan møra, misaamerabe kwaara ashibelø gøn. Kaguende
kusrenanøppe, nuinukkurrindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig
køn, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø lata gømø. 23 Inchen
tru puebloyu judíosmera tulundzuni yaube kan møg trømbøig
maringarub kwaimandzigwan tøgaig wawa, trenchib trashibig køn:
24 —¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø Jesús?
¿Namun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu gúi ashar chibig
køn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig køn— cha.
25 Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig køn:
—¡Ñibe trashimøtø, møweinukkurrimbe webinrrø!— cha.
26 Inchen trømbøig marøngarub kwaimandziibe møwan truba mur
sruagucha, tru møweinukkurri mur trashib webibig køn. 27 Inchen
mayeeløba kwaara asha, nømasiyaitø trenchib payiyabelø gøn:
—¿Øyeebe chi guerah? cha. ¡Kusrenanig iibe ke srøig, trurrigu
nø maig chippe ke treeg kønrrai maran! cha. I møøbe trømbøig
maringarub kwaimandziimeranguen mu chindamgaig wamøben,
nune møran— cha.
28 Inchen petø Galilea birau ørøba misaamerabe Jesús nø chi
marigwan wammørøbelø gøn.

Jesús Simón Pedroi sueeran kwanrrøwan tamarøb

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Incha tru urastø judíosmera tulundzuni yaugurri webambabe,
Jesúsbe Jacoboba, Juanba, Simónweimba, Andrésweimba yamay
amben, 30 Simónwei sueerabe camayu pachiiba tsuben: “Kwanrrø
tsun” cha, tru urastø Jesúswan eshkaben, 31 Jesúsbe kemalla,
tasigu kemørøb kusrabene, pachiibe weetaptinchen, nøbe tru
pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig køn.

Jesús truba yam kwanrreelan tamarøb

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Yandø pørr binaiben, chab pilliraben, Jesúsweimay mayeelø
kwanrrø tøgarmeranba, kwaimandziimera tøgarwanba srua
amrruben, 33 puebloyu maya misaaba yaskabugøba tulundzuna
basrøben, 34 Jesúsbe truba yamelø chi gwanrrø gøben tøgarmeran
tamarøb, katø truba yam kwaimandziimeran misaamerainukkurri
webusrøbig køn. Incha kwaimandziimerane waminchibashmíig
køn, kaguende truiløbe nune mu gúi ashibelø gøben.

Jesús Galilea birau truørø srø wam tabelan eshkab kusrenanøb
(Lc 4.42-44)

35 Incha løtsøzhig ullarbatø, Jesúsbe kurra, ciudayugurri
wambig mu misakkasrø, trusrø Tius Møskaimba waminchib
wabig køn. 36 Inchen Simónba, nui linchibeløba lanrrab webamba,
37 wetørrawabe, trenchibelø gøn:
—Mayeeløba ñune lab gøn— cha.
38 Inchen nøbe trencha løtabig køn:
—Misaamera puluwandø katøganbalømera warabsrømay amrrab cha. Trusrøngucha srø wam tabelan eshkab kusrennrrab, kaguende nabe truweiwei arrur— cha.
39 Incha Jesúsbe Galilea birau ørøba judíosmera tulundzuni yamerayu chutøgucha eshkab kusrenanøb, katø kwaimandziimeran misaamerainukkurri webusrøb inchibig køn.

Asr trerab gwanrrø, lepra taig, tøgaigwan Jesús tamarøb
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Kan møg asr trerab gwanrrø, lepra taig, tøgaig Jesúswan kemalla, tømbønsrabe trenchibig køn:
—Ñi nan tamaramdiig købene, tamartra— cha.
41 Inchen Jesúsbe lastima asha, tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:
—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr— cha.
42 Inchen møi møi nui trerab gwanrrøbe pinøben, nøbe chishig
kørrømisren, 43 Jesúsbe yandø ‘inrrø’ cha, nune kuchi murtø
waminchib trenchibig køn:
44 —Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig kørrømisrimburø tru Moisés trannrrig taigwane srua ya, trannrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig kørrømisrin gúi ashchain— cha.
45 Trendaingucha møøbe ya, chi purayaigwan mayeelan waminchib mendøben, treekkurri Jesúsbe chu puebloyutøgucha misag ashene, yandø kebinrrab gaima, mendawansrø misakkanug uñibig køn. Inchen chugurrieløgøben nun ashchab amrrubelø gøn.

Jesús nui maramburab mariitøga kaig marigwan ulø baymumig kønrrai marøbig kui ashchai kenamarøb

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

2 1 Mam gwaløm wendau gøsrøn, Jesús katø Capernaum
puebloyu kebiben, nø yau wan taig wammørøppe, 2 misaabe
petø truba nu tulundzuna, ni yaskabuguen kemuben, nøbe Tiuswei
srø wam tabelan waminchibig køn. 3 Inchen pibgatø møguelø kan
møg kønønrrab gaimabigwan muta, puben, 4 menrra misag køptø,
Jesúsweim bulugatig kemallchab gaimappe, tru nø pasraim bala
yawan picha, trugurrimbe tru trabyu kwanrriigwane kan tsigalyu
kørrøørøbelø gøn. 5 Inchen Jesúsbe nømui isubigwan ke nuinuutø
pasra bønrrai ashabe, Jesúsbe kwanrriigwane trenchibig køn:
—Nai nusrkai, ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig, pesannaig
kørrømisran— cha.
6 Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe
nømui manrrautø truba isub purrabelø gøn: 7 "¿Nøbe øyeebe chi
waminchib pasrarmah? cha. Øyeeg chib pasrappe, Tiusweimburab
purø rrømbøig wamab pasran cha. Kaig mariilane ulø bayamig
kømíig pesannaig kønrraimbe ¿mu gúin rreeg mariasamø? cha.
Tiustøwei øyeeg martrun" chib. 8 Inchen tru urastø Jesúsbe
nømuinetø øyeeg isub pønrrailan kelarrab ashabe, trencha payibig
køn:
—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimbarre øyeeg isugue?
cha. 9 ¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha, tru
kønønrrab gaimabigwan: "Ñui kaig mariilan ulø bayamig
kømíig pesannaig kørrømisran" ¿damiteh? Kabe: "Kurrab, ñui
tsigalwan muta, inrrø" ¿tamiteh? cha. 10 Pøs, na, Møg Misra
Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig
kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim ashchai
kenamaramønrrun— chibig køn.
Inchabe tru kønønrrab gaimabigwane trenchibig køn:
11 —Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, yamay
inrrø— cha.
12 Inchen truibe kurrappa, nui tsigalwan muta, mayeelø ashen,
truyugurri webibig køn. Inchen trugurrimbe mayeeløba truba
kwaara ashib, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø gøn:
—Managuen nambe kan øyeekkatiibe ashmuig køn— cha.

Jesús Levíwan wamab

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13 Incha katø Jesús nu bisu mendasrømay iben, maya misag nuim
bulu kemallen, nøbe kusrenanøbig køn. 14 Incha pureb ya, Alfeowei
nusrkai Leví, romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe,
trenchibig køn:
—Nai mendig amø— cha.
Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig køn.
15 Indiibe Jesúsbe Levíwei yau mab wabene, truba yamelø
romasreelayasig an utabelø gøben, katøganelø kaig marøb
misaamera gøben Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba
mishatsigu trubalatø purrøben, kaguende truba nu gøbig køn
nui mendig amøñibeløbe. 16 Inchen fariseosmerai utu tru
Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe Jesúswane mayeelø tru kaig
marøbeløba, an utab purrabeløba mishatsigu mab wai ashabe, nui
kusrenanøb pera uniilane trencha payibelø gøn:
—¿Nøbe an utaptø burrabeløba, kaig marøbeløba mab, muchib
wappe, øyeebe maig marøb wah?— cha.
17 Inchene Jesúsbe trunun mørabe, nømun trenchibig køn:
—Tabelø, kwanrrøgarbe mø marøbig palain gømøn cha.
Kwanrreeløbeguende palain gøn cha. Nabe tru sølgandø
amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab
arrig køn— cha.

Ayunamigwan payib

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Juanwei mendig amøñibeløba, fariseosmerai mendig
amøñibeløbabe ayunab gøben, møiløgøsrøn amrrua, Jesúswan
payibelø gøn:
—Juanwei mendig amøñibeløba, fariseosmerai mendig
amøñibeløbabe tru ayunamigwan katø gatø maren, ¿ñui
kusrenanøb pera uniiløbe chindimbarre trunune marmeelø
gøh?— cha.
19 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nømba
wabengan, mamø burrønrraitarru? cha. Keg misrtrabig nømba
wabene, manrrun cha. 20 Inchendø keg misrtrabigwan srua ambam

gwalømmera punrrun cha. Tru gwalømbeguende, trube, nømbe
ayunabwei inchun cha.
21 'Muguen kan køllin camisanma kølsraigu srø llensu
søtiimíigwan waya tsushimøn chibig køn. Treeg marene, srø llensube
kesruppa, kølli llensune kølsrøben, mas trømbøikken kølsraig
kørrømisrtrun cha. 22 Katø muguen srø vinonma køllin galusmerayu
usrmøwei indan cha. Kaguende treeg marene, srø vinobe køllin
galusmeran srurrøgøben, vinobe lushen, kalusmerabe ka kølsrønrrun
cha. Inchawei srø vinone srø galusmeran marigu usrøbelø gøn— cha.

Isrin gwaløm maramgaigwan maran cha, Jesúswan alegab

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Kan isrin gwaløm Jesús tirigu ellmari utuwan pureb ibene, nui
kusrenanøb pera uniiløbe puraambub ambuppe, tirigu tur lurrøb
mendøben, 24 fariseosmerabe Jesúswan trenchibelø gøn:
—Au, ¿ñui kusrenanøb pera uniiløbe isrin gwalømbe chigøben
marmønrrai merigwan chindimba øyeeg marøb gøh?— cha.
25 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimgan managuen lemeelø gøtirru cha, mana gøsrøn
Davidwanba, nui linchibelanba chindamgaig palabig arruben,
parøgwaben, mandø indigwan? 26 Abiatar, tru maya sacerdotesmeran
nø garub sacerdote gøben, Davidbe Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya,
Tiusweyasiitø tarømarig pirrimera, tru sacerdotesmeratø maim
birrimeran mendaibe mu mamønrrai merigwan nø mab, katø nøba
purrab misagwangucha srørrøb indigwan.—
27 Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:
—Isrin gwalømwane møweyasig marig køn cha, møwan isrin
gwalømweyasig kømøtø. 28 Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe
isrin gwaløm nan nø garunrrain gømøtø, maramdiigwane marøb,
maramgaigwane marmub, isrin gwalømwanguen nabe na asha
garubig kur— chibig køn.

Tasig mul-laig møwan Jesús tamarøb

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

3 1 Jesús katø judíosmera tulundzuni yau kebibene, truyu kan
møg tasig mul-laig tøgaig waben, 2 Jesúswan larab gøbelø gøn,
isrin gwaløm tamarøbig køtashchab, chigøben chi køptø. 3 Inchen
Jesúsbe tru tasig mul-laig tøga møwane trenchibig køn:

—Kurra, yu tøbøtag pasramisr— cha.
4 Inchabe katøganelan trenchibig køn:
—¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyube isrin
gwalømbe chiwan martrain daig køh cha, tabiiteh, kabe kaiteh? cha.
¿Kwamønrrai indamig køh, kabe kweetsamig kø, chindah?— cha.
Inchen nømbe chigucha chimuben, 5 Jesúsbe nuingatan
pønrrabelan namig ashib, truba isui inchibig køn, kaguende nømui
manrrømerabe purø murelø gúimba. Incha tru møwan trenchibig
køn:
—Kwalwan larrøbichi— cha.
Inchen nøbe larrøbichene, nui kwalbe tabig kørrømisrøbig
køn. 6 Inchen fariseosmerabe webamba, tru urastø
Herodesweingateeløba Jesúswan namig kurra, mandø incha
pinisamigwan waminchib mendabelø gøn.

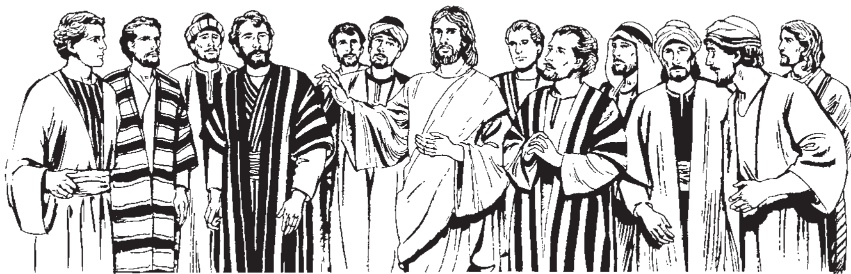
Nu bisu menda misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

7 Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba tarømisra, nu bisu
mendasrømay iben, misag truba nu Galilea birausreelø nui mendig
ambubelø gøn. 8 Inchen nø chinetø nørreelø marigwan wammørabe,
judeasreelø gøben, jerusalénsreelø gøben, idumeasreelø gøben, Jordán
bi tru pørr gal-labgatøsreelø gøben, tirosreelø gøben, sidónsreelø
gøben, truba nu ashchab amrrubelø gøn. 9 Incha tru treeg nu
misakkurri Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan kan barco ke tamara
tøgagønrrai eshkabig køn, tru nu misag nun menrra trag marmønrrai.
10 Kaguende Jesúsbe kwanrreelan truba rruba tamarin gøben, mayan
gwanrreeløba katøranrrab nuimaygøba kemallchab tranrrabelø gøn.
11 Inchen trømbøig maringarub gwaimandziimera nun ashippe,
nui merrab tømbønsra, trenchib trashibelø gøn:
—Ñibe Tiuswei Nusrkain gøn— chib.
12 Inchen Jesúsbe nune mu gøn cha, mun gøben misaameran
mørø waminchimønrrain garubig køn.

Jesús nøashib karua øramelan doce lawa bønsrøb

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

13 Incha Jesúsbe kan tunsrø nebya, nø wamønrrab asiilan
wamøben, nømbe nuimay amrrubelø gøn.
14 Incha doce wesrawa pønsra treeg kørrømara, iilane nøashib
karua øriilø gøn cha, wamabig køn, nøba amøñibelø gønrraimba,

katø eshkab kusrenanrrab amrrai øramigweyasiiba, 15katø
kwaimandziimeran webusramig mu chindamgaig marøbelø
gønrraimba. 16Tru doce wesrawa pønsrailøbe iilø gøn: Simón,
nundøwei katø Pedro cha, munchi basrig køben, 17Zebedeowei
nusrkai Santiagoba, nui nuneg Juanba, truilane Boanerges cha,
munchi basriilø, tru treeg munchibe: “palaig rrashibig taigwei
nusrkalø”, 18katø Andrés køben, Felipe gøben, Bartolomé gøben,
Mateo gøben, Tomás køben, Alfeowei nusrkai Santiago gøben,
Tadeo gøben, Simón Cananistameraingatiig køben, 19katø Judas
Iscariote, tru wendø Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø
pasramisra, trannrrabig købengue.

Møiløgøsrøn Jesúswan Beelzebúwei maramburab marigwan tøgaig køn chib

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

20Inchen Jesús katø nui kusrenanøb pera uniiløba kan
yau kebiben, katø misag menrra tinmarøb tulundzunaptø,
manrrabguen gaima gøbig køn. 21Inchen Jesúswei yaueløbe treeg
inchib gøn daig wammørabe, nune merrarrawa, sruamrrunrrab
ambubelø gøn. Kaguende lukiain gøn chib gøben.

22Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø Jerusalénsrøngurri
amrrubeløgucha trenchibelø gøn:

—Nugwaimandzig, tru Beelzebúwan tøgaig køn cha. Treekkurri, tru kwaimandziimeran nøasha garubigwan tøgaig kua, i møøbe kwaimandziimeran weeran— cha.

23Inchen Jesúsbe nømun wama, ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib,
kemesra wamindiiløtøga trenchib waminchibig køn:

—¿Satanásbe Satanáswandøweimbe chincha wegutchaitamague?
cha. 24Kan rey karub tøgaweim birau misaama nømasiitø nøørøtø

misrøb kurrabe, warabig warønrrab gaimanrrun cha. 25 Katø kan
yauelø nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, chab pinønrrun cha.
26 Inchawei Satanás nøasiitøwei nøørø, nøørø misrøb kurrabe,
treegu yandø pasrønrrab gaimaben, truyu patsønrrun, chibig køn.
27 ’Kabe kan møikkøben kan mur møwei yauma kebya, tru
mur møwan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, nui chi tøgagúigwan
kerranrrab gaimanrrun cha. Lusra rrarratøwei nui chi tøgagúilan
kerranrrun chibig køn. 28 Nabe ñimun cierton trendamønrrun
cha: Misaamera chi kaig mariilan lata, chigøben Tiuswan purø
rrømbøig wamindiilan lata Tiusbe kerriguh pesannawa, ulø
baymønrrun cha. 29 Trune Espíritu Santon purø rrømbøig wamab
waminchibigwane ulø bayamigwane managuen pesannaimíig
kønrrun cha. Treeg kømøtø, nui kaig marigwan managatig tøga
gørrømisrtrun— chibig køn.
30 Jesúsbe øyah chippe, kaguende nømbe nun trømbøig
marøngarub kwaimandzigwan tøgaig køn chib gøben, trendaig køn.

Jesúswei usrimba, nuneløba

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

31 Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba pua, wambiitø
pønrramisra, wamønrrab øren, 32 Jesúsweim bøtøgatan truba nu
purrabeløbe trenchibelø gøn:
—Au, ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñun payib.—
33 Inchen nøbe trencha løtabig køn:
—¿Nai usri nai nuneløbe mumera gøh?— cha.
34 Incha nuim bøtøgatan purrabelan ashabe, trenchibig køn:
—Nai usri nai nuneløbe iilø gøn cha. 35 Kaguende møikkøben
Tius maig martrai karuben, treeg marøbig, truibe sí, nai nuneg, nai
nuchag, nai usrin gøn— cha.

Kan møg mandø kwaligwan trunun Jesús kemesra wamindig

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

4 1 Jesús katø nu bisu menda kusrenanøb mendøben, nø wainug
misag truba nu tulundzunøben, treekkurri Jesúsbe pisuyu
kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu mendatø
kørrømisrøbelø gøn. 2 Inchen nøbe nømun ‘øyeeg lataitøwein gøn’
chib wamindiiløtøga chineh kemesra, kusrenanøbig køn. 3 Inchabe
nui kusrenanigube trenchibig køn:

—Iigwan møray cha. Kan kwallibiima tsurøb kwallchab webyan
cha. 4 Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu gørrøben, illimera
amrrua, man cha. 5 Inchen katøganbaløbe srug rrøldø birau pirø
tre chiganug kørrøben, pirø palatiig kua, tru yellbe kal-lappe, petø
kal-labendø, 6 pørr webarrua, mergurangaruben, srøl tre chigaig
kua, mul-laptindan cha. 7 Katøganbalø yellbe kal shau utu gørrøben,
kalmera nørrørab mendappe, chab gasrøb tsibishiben, truibe
chigucha misrmøn cha. 8 Inchen katøganbalø tab pirau gørrabiibe
sí, kal-lawa, tabig nørrørawa, truba nu nigan cha. Møiløbe kan
yellgurrindø mamig rrulzheelø treinta niguen, møiløbe sesenta
niguen, møiløbe cien nigan— chibig køn.
9 Incha trenchibig køn:
—¡Møramig kalu bønsraibe, mør!— cha.

Mandøgurri Jesús ‘iigwan øyeeg lataig køn’ cha, kemesra wamindig

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

10 Jesús yandø nøtø kørrømisren, tru doce kusrenanøb pera
uniiløba kanbalatø Jesúsweim bulu pønrrabeløbe trenchibelø gøn:
—¿Tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib kemesra wamindiiløbe chi
chibig køh?— cha.
11 Inchen nøbe trenchibig køn:
—Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig tøgagúilan
ñimune ashchai tranan cha. Inchendø misaamera nøøreelø
truyuilø gømeelane ‘øyeeg lataitøwein gøn’ chib kemesragøba
wamindiiløtøga wamindig køn cha,
12 nømbe ashippe ashendø, ashmøwa lataig kørrømisrøb;
mørøppe mørendø, chi tainguen mørmøwa lataig
kørrømisrøb inchain cha.
Incha isua møra Tiusweimay lliramøwei, nømui kaig mariilan
Tius ulø bayamigwan pesannamø,
ulø bayamig kønrrain gúig køn— cha.

Tru kwaliibe ‘øyeeg lataig køn’ cha, kemesra wamindigwan Jesús øyeeg køn cha eshkab

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

13 Incha katø trenchibig køn:
—Ñimgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, tru kemesra
wamincha basrigwane ¿chigúi wetøgørrøtirru? cha. Katøgan

‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra tru wamindiilangucha
kerriguba ¿chincha wetøgørrønrrague? cha. 14 Tiuswei wamwan
waminchibiibe yellwan tsurøbig lataig køn cha. 15 Inchen tru
mayu gørrab yellmerabe iilø latailø gøn cha. Nømbe Tiuswei
wamwan møren latatø, Satanásbe arrub, tru tab wamwan
nømuinug ellmarigwane kerran cha. 16 Inchen tru srug rrøldø
birau pirø tre chiganug tsuri yellmera latailøbe iilø gøn cha:
Tiuswei wamwan møra, tru urastøbe truba tab gúi utøbendø,
17 nømasiitø srøl tre umbu gueetiimeelø gua, maya yanaguen
amøñimøn cha. Incha tru Tiuswei wamgurrindø chigøben
puben, katø chigøben kaig nebub arruben, nømbe møi møin
elachiptindan cha. 18 Inchen katøganeløbe tsuren, tru kal shau
utu gørrab yell latailø gøn cha. 19 Tiuswei wamwam mørøppe
mørendø, i birau chine købigwan menrra isubiibah, nømui
chine palømø tøgagúilø purø tabig lataig asønaikkurrimba,
trugurri chine tøgagømmørø chull inchib isuiløbatø Tiuswei
wamwan mørigwane kerrigu truitø kasrøben, chigucha nømbe
ellmarig misrmøn cha. 20 Inchen tru tab pirau tsuriiløbe tru
Tiuswei wamwam møra, ellmarig misrøbelø, truilø gøn: kan
rrulzhikkurrindø treinta, kabe sesenta, kabe kan rrulzhikkurrindø
cien nigabelø latailøgue.—

Lámparan kemesra wamindig
(Lc 8.16-18)

21 Katø Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Kabe kan lámparanma køtsø umbu basrtrab, kabe cama
umbu basrtrab srua guerrubelø gúitarru? cha. Treeg kømøtø,
¿tør gønrraimbe, pala basramig kømuitarru? cha. 22 Chigøben
sørig basrabiibe søriitø pasrømøtø, kenamaramig kønrrun cha.
Katø chinchaguen asamgaig kasra basrigwane ashchai tøryu
wesraig kønrrun cha. 23 Møikkøben møramig kalu bønsraig kuabe,
mør— cha.
24 Incha katø trenchibig køn:
—Ñim chi mørigwane tab isua guy cha. Ñim kanelan maig
unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha trana, ñimune
nemariibaguen tranrrun cha. 25 Kaguende tøgaigwane masken
rranen, trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen
kerranrrun— cha.

Yell nurab lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

26 Jesúsbe katø trenchibig køn:
—Tius nø ashib karub pasraibe kan møg pirau yellwan
tsuri lataig køn cha. 27 Incha kib tsui lata, kurra uni lata, yem
gúi lata, kwaløm gúi lata, yellbe kal-lawa nuran cha, møøbe
mandø indinguen ashmøwatø. 28 Kaguende pirøbe nøasiitø
mamig niguingarubig køn cha. Srøsrøbe ishiimerrig kal-laben,
trugurrimbe urø weetøben, urøyube trulmera netsan cha. 29 Inchen
yandø trul srønøben latatø, usestøga paran cha, kaguende yandø
param gwaløm puin gøben.—

Iibe murtasa yell lataitøwein gøn cha, kemesra wamindig

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Katø Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Tius nø ashib karub pasraibe chi lataig asøna cha, kabe chiwan
kemesra, 'øyeeg lataitøwein gøn' chinrrab gøh? cha. 31 Kan murtasa
yell lataig køn cha. Tsurøb uras truibe yu pirau maya yellmerai
utu purø lamøzhig købendø, 32 tsurinukkurrimbe shush mamig
tusrmerai utu katøguchinguen palaig nu tusr-unø srarmerabaig
nuraben, illimera pala amøñibeløguen truyu le martrun— cha.

Jesús 'iibe øyeeg latailø gøn' cha, kemesra wamindig

(Mt 13.34-35)

33 Jesúsbe Tiuswei wamwan øyamay kusrennøbig køn, 'øyeeg
lataitøwein gøn' chib, truba yambalø kemesra eshkab. Møi eshkaig
latailø, nøm mayangatig chigúi nebua mørtrapteelø gøben, treetøh
marøbig køn. 34 'Øyeeg lataitøwein gøn' chib kemesrømøbe,
waminchimíig køn. Inchendø nui kusrenanøb pera uniilane
nømundø nøørø kerrigu tør marøb eshkabig køn.

Isig ichibigwanba, pi welar gurrabigwanba Jesús pasramisringarub

35 Incha tru gwalømdøwei yandø pilliraben, nui kusrenanøb pera
uniilan trenchibig køn:
—Pisu ambøgatøsrømay larraamun— cha.
36 Inchen nømbe misagwan 'ungwa' cha, Jesúswan tru nø
waig barcoyutøwei pera amben, katøgan barcomeragucha lincha

ambubelø gøn. 37 Inchen truba mur isig ichibig webarruben, pi
welarmerabe barcoyu keguchen, yandø ke pitø netsab arruben,
38 Jesúsbe wendau kan labzhigu ne kib waben, nømbe kasrønanabe
trenchibelø gøn:
—¡Au, Kusrennøbig! ¿nam asentanrreenchib melamne, ñigan
isubguengaig watirru?— cha,
39 Inchen Jesúsbe kurra, isigwan kønømønrrai kandø wama,
piwane trenchibig køn:
—¡Wanrrømø, møi møi wasrørau!— cha.
Inchene isiibe pasramisren, yandø kerrigu wasrønzhig
kørrømisrøbig køn. 40 Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera
uniilan:
—¿Chindimbarre kørig køta? chibig køn. ¿Ñimui isubigwan
nainuutø pasra gømeelø gø chindah?— cha.
41 Inchen nømbe truba kwaariilø gørrømisra, kangurrin gangurri
trenchibelø gøn:
—¿Iibe mu guerah cha, isig ichibig lata, mar lata, nun
mørtrappe?—

Gerasasriig kwaimandzig tøga møg

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

5 1 Pisu ambøgatømaysrø larraamba, Gerasa birausrø
puben, 2 Jesús barcoyugurri webiben latatø, kan
møg trømbøig maringarub gwaimandzig tøgaig sørin
rrabmerayugurri webarrua, Jesúswan kemallibig køn. 3 Tru
møøbe sørin dulyutø tsubig, muguen lusrtrab gaimaig købig
køn, ni cadenastøgaguen. 4 Kanmaybe srøbmeran tasiimeran
cadenastøga gøben, katø chitøga gøben lusrendø, lusrimørig
pitischig marøb lurren, muguen kaimabelø gøn. 5 Incha yem
gwaløm chu uragucha tunmerasrø, sørin dulmerasrø trashib,
sruutøga nøasiitø kørriinchib uñibig køn. 6 Incha Jesúswane
yabgurrindø asha, lula, nui merrab tømbønsra, 7 trenchib
trashibig køn:
—¿Ñibe nane chi martrab inchigu? cha, Jesús, Tius
Mayeelaim Bala Pasrabigwei Nusrkai. Purø rrømbøig møra
megamig kømønrrai Tiuswei munchiyu ka gøbash cha, chib
miarrumøn— cha.
8 Pøs øyeeg chippe, kaguende Jesúsbe:

—¡Ñi, trømbøig maringarub gwaimandzig, i møweinukkurri
webinrrø!— chib pasrøben, trendaig køn.
9 Inchene Jesúsbe nun trencha payibig køn:
—¿Chi munchi gugu?— cha
Inchen nøbe:
—Legión munchi gur, chibig køn. Kaguende nambe purø nu
guer— cha.
10 Inchabe tru biraugurri nøørø peesrømay ørmørrunrrig chib,
Jesúswan truba rruba rrugabig køn. 11 Inchen tru tun buluwan
kuchimera lawa mab truba nu amøñibelø gøn. 12 Inchen tru
kwaimandziimerabe rrugab trenchibelø gøn:
—Kuchimeraimay ambingarurra cha, nam truilainug
kebamrrab— cha.
13 Inchen Jesúsbe ka kebambashen, trømbøig maringarub
kwaimandziimerabe møweinukkurri webamba, kuchimerayu
kebambene, truyu kuchimerabe pa milburab warabeløbe truba
rrømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu bisuyu
kegørra, pi gueesra, chab gwabelø gøn.
14 Inchene kuchi ashibeløbe kwaariilø lula, puebloyu gøben,
wambig nøørøwansrøn gøben eshkab ambubelø gøn. Inchen
misaamerabe chi purayaigwan ashchab amrrubelø gøn. 15 Incha
Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøgaig købiibe møimbe
køsatiig kømø, keweig, tabig wai ashabe, truiløbe kørig kui inchibelø
gøn. 16 Inchen tru kwaimandzig tøgaig købigwanba, kuchimeranba
maig purayaigwan ashibeløbe nømun eshkaben, 17 nømbe Jesúswan
nømuim biraugurri ‘irra’ chib truba rrugabelø gøn.
18 Inchen Jesús barcoyu kebibene, tru kwaimandzig tøgaig købiibe:
—¿Ñui mendig arruah?— cha, truba inchen,
19 Jesúsbe arrubashmøtø, trenchibig køn:
—Ñui yamay inrrø cha, ñui yau misaameraimay Señor ñun
yeeg nørriig mara, mandø lastima asigwan nømun eshkanrrab.—
20 Inchen tru møøbe ya, Decápolis pueblosrø Jesús nun yeeg nørriig
marigwan truba eshkab mendøbene, mayeeløba kwaara ashibelø gøn.

Jesús kan ishuwan kwanrrøwan tamarøb

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

21 Jesús barcoyu gatø pisu ambøgatømay larraibene, nuim
bøtøgatan misag truba rruba nu tulundzunøben, nøbe pisu

mendatø kørrømisrøbig køn. 22 Inchen judíosmera tulundzuni yau
ashib karubig, Jairo taig, puabe, Jesúswan ashippe, nui srøb pulu
tømbønsra, 23 arrubsrumugu chib truba inchib, trenchibig køn:
—Nai nimbasr-unø kwanrrab inchib tsun cha. Kwanrrø
tammisren, katø øsig uñchai ñui tasigwan nuim bala estsartrab
attra— cha.
24 Inchen Jesúsbe nøba iben, menrra misag mendig ambuptø
nun trag maren, 25 tru misag utube kan ishug doce años
ørøba ani ib gwanrrø tøgaig kua, 26 chu uraskucha purø
rrømbøig kui uña, mø marøbelai yam dasku pureb megawa,
nui chi tøgagúigwan kerrigu patsøgøben, chiweingucha
puraimø, kwanrrøbe masken inchib iben, 27 Jesúswan wamindi
mørøppe, tru ishuube misag utu wendaugurri Jesúsweim bulu
kemallippa, nø kewagúigwan katørabig køn. 28 Kaguende nøbe
treeg isubig køn: "Kewagúilandøguen katøraitø, tammisrig
kørrømisramønrrun" cha. 29 Inchen tru ani ibiibe møi møi
pasramisrøptinchen, asru nui kwanrrøbe yandø purayai
møren, 30 Jesúsbe nø mun gøsrøn nui maramburab mariitøga
tamarøbrain gúi mørabe, nu misag søtøwan keeshabe, payibig
køn:
—¿Na kewagúigwane mu gatørah?— cha.
31 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:
—Misag søtø yeeg trag mari ashatø, ñibe: "¿Mu gatørah?"
taibe— cha.
32 Inchen Jesúsbe mu gatøraitashchab ambumay, imay ashene,
33 tru ishuube kørig købiitø itønab, nun maig purayaigwan
møra, ya, Jesúswei merrab tømbønsrøb srala, isømø, kerriguwan
eshkaben, 34 Jesúsbe trenchibig køn:
—Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig
kørrømisran cha. Chi isumø, inrrø cha. Ñui kwanrrøbe yandø
purayaig køn— cha.

Jesús Jairoi nimbasrwan øsiiranøb

35 Trune Jesús waminchib pasramnetø, tru judíosmera
tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møiløgøsrøn amrruppe,
unai møskawane trenchibelø gøn:
—Ñui nimbasrbe kwabguen indan cha. ¿Kusrennøbigwan mas
chinrrabrre øyeeg chigu?— cha.

36 Inchen nøm trenchib gúingucha Jesúsbe trunun mørøb
pasrømøtø, tru tulundzuni yau ashibigwane trenchibig køn:
—Chi kørig kui inchimøtø, køreptø køreu— cha.
37 Incha mas mungucha amrrubashmøwa, Pedronbah,
Jacobonbah, Jacoboi nuneg Juanwanbatø amrrungarubig køn.
38 Incha tru judíosmera tulundzuni yau ashibigwei yau puabe, ke
chindi asamgaig misaabe kishib, miirab, trashib inchib gúi ashabe,
39 Jesúsbe kebya, trenchibig køn:
—¿Chindimbarre øyeeg inchib, kishib gøh? cha. Unøbe kwaig
kømøtø, ka kiptø tsun— cha.
40 Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø gøn.
Inchen Jesúsbe mayeelan møi møi webambingarua, møskawanbah,
usranbah, tru nøba ambubelanbatø pera ya, tru ishug-unø tsuinug
kebya, 41 tasigu kemørabe, trenchibig køn:
—Talita, cumi— cha. (Trenchippe: “Ishug-unø, ñun kurrø char”
chib.)
42 Inchene tru doce años tøga ishug-unøbe møi møi kurrappa,
llirab mendøben, misaamerabe truba rruba kwaara asha
gørrømisrøbelø gøn. 43 Inchen Jesúsbe mun gøben eshkab gønrrab
gømø cha, unan mamig srøttrai karubig køn.

Jesús Nazaret pueblosrø

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

6 1 Jesúsbe truyugurri webya, katø nui birausrømay iben,
nui kusrenanøb pera uniiløbe nøba ambubelø gøn. 2 Incha
isrin gwaløm pubene, Jesúsbe judíosmera tulundzuni yau
kusrenanøb mendøben, møiløgøben mørøbeløbe truba kwaara asha,
trenchibelø gøn:
—¿I møøbe kerrigube churre øyeeg kusreh? cha. ¿Iig nui
øyeeg truba rruba kusreebe chiguerah? cha. ¡Kan i møg
nui tasiimeratøga maramburab mariilø yeekkucha gúita!
cha. 3 ¿Iibe tru tsiimeratøga chine marøbig kømuitarru?
cha, tru Maríai nusrkai. Katø ¿Santiagoimba, Joséweimba,
Judasweimba, Simónweimba nøbe nuneg kømuitarru? cha.
¿Yamba nui nuchaløgucha yu namui ututøwei warabelø
gømuitarru?— cha.
Treekkurri nømbe nune chinetø cha mørøbelø gøn. 4 Inchen
Jesúsbe trenchibig køn:

—Chutøgucha peesrømbe Tius maig karuigwan eshkabigwane
tab indan cha. Trune nui biraueløba, nømmisaameraba, nui
yaueløbabe chi tab inchimøn— cha.
5 Incha truyube maramburab marig chi martrab gaima, mamdø
kwanrreelan nui tasiitøga estsara, trutøh tamarøbig køn. 6 Inchen
Jesúsbe yeekkucha køremø misaamera gønrrabmab ke kwaara
ashibig køn.

Jesús nui doce pera uniilan kusrenanrrai ørøb

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Incha Jesúsbe tru buluwan yamera tsitsø bønrrabwan
kusrenanøb uñibig køn. 7 Incha nøbe nui doce kusrenanøb pera
uniilan wama, pagatø, bagatø ørøb menda, trømbøig maringarub
gwaimandziimeran mu chindamgaig marøb amrrai tranøbig køn.
8 Incha treeg karubig køn:
—Mayuweimbe chigucha sruammønrrain cha. Kan pøtønain
tsiitø srua amrrain cha. Pirri srua ammøwei, wasr ila ammøwei,
pørønailøyu an busra ammøwei inchain cha. 9 Alpargatistø keeta
amrrain cha. Pala itøgueikkucha yunømaramiba gømøtø, kandø
guewa amrrain— cha.
10 Incha Jesúsbe gatø trenchibig køn:
—Ñim kan yau kebambuppe, tru puebloyugurri ambamnegatig
kørrømisrtrigay cha. 11 Inchen ñimun wamømøwei, ñimun mørøg
kømui indinuube, trube, tru puebloyugurri webamrrappe, ñimui
srøbyu usrøwan chishtø gørrøgønrrigay cha. Treeg marøppe, trube:
"Ñim kaasig købene, møimbe ñim gusrenrrigay" chib eshkab.—
12 Inchen nømbe webamba, misagwan:
—Ñim kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay lliray— chib
eshkab kusrenanøbelø gøn.
13 Incha misagweinukkurri kwaimandziimeran truba yam
webetab, truba yam kwanrreelan aceite srøla, tamarøb inchibelø
gøn.

Juan Bautista kwaig

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

14 Rey Herodesbe Jesúswan wamindi mørøbig køn, kaguende
Jesúswei munchiwane misaamerabe nun, nun waminchib gøben.
Inchen møiløbe trenchibelø gøn:

—Juan Bautista kwailai utugurri katø kurriinrrun cha. Incharre
tru maramburab øyeeg maramig tøgaig kuinrrun— cha.
15 Inchen katøganeløbe trenchibelø gøn:
—Tius maig karuigwan eshkabig Elías kuinrrun— cha. Inchen
kaneløbe:
—Nøbe Tius maig karuigwan eshkabig kuinrrun, chibelø gøn, tru
møikkøben merrabsreelø lataitøwei.—
16 Inchen Herodes trunun mørabe, trenchibig køn:
—Iibe Juan, na tru turwan paringaruig kuinrrun cha. Møimbe
kwailai utugurri katø kurriinrrun— cha.
17 Kaguende Herodesbe tru Juanwane kemøringarua, kailan
keeri yau lusra wanningaruig købig køn, tru nui nuneg Felipei
srai Herodíaskurrindø. Tru Herodíasbe Herodeswei nuneg Felipei
srain gøbig køn. Inchen Herodesbe truigwane nui srai marin gøben,
18 Juanbe Herodeswane trenchibig køn:
—Ñi ñui nunewei srawan ñui srai mara tøgagømibe merig
basran— cha.
19 Inchen tru ishug Herodíasbe Juanwan tsalø gøptø kwetchab
inchendø, kaimabig købig køn. 20 Kaguende Herodesbe
Juanwane sølgandø tabig, katø Tiusweindø tarømari møg
kwaasha, køriimata, trugurri nune mu chinchimønrrai
ashib tøgagøbig køn. Incha Herodesbe Juan wamindigwane
mandøguen gømui inchendø, tammay ka mørøbig køn. 21 Indiibe
Herodíasbe Juanwan maig maramigwan yandø treeg maramdiig
puin gúi ashibig køn. Kaguende Herodesbe tru chiwangucha
nøm asha garubelaimba, suldaumeran karubelø nørreelaimba,
Galilea mas kusreb møguelaimba nui kal-lain gwalømwan isub
kasrag waram gwaløm tabig maren, 22 møimbe Herodíaswei
nimbasrbe truyu kebya, pailaben, Herodeswanba, truyu mab
purrabelanba tru pailaibe truba tabig asønaben, reybe tru
srusrane trenchibig køn:
23 —Ñun chi miag købendø, miarra cha. Na tranrrumøn cha.
¡Gatø! ñune tranmø gømø, nabe trunun tranamønrrun chib. Ñi
chi miaben, tranrrumøn cha. Na muburab ashib karub waigwan
tøbøtakkatikken tranrrumøn— chibig køn.
24 Inchen nimbasrbe webya, usran:
—¿Chi miamø?— cha payen, usri Herodíasbe trenchibig køn:
—Juan Bautistai turwan miau— cha.

25 Inchen tru srusrøbe tru urastø tru rey waisrø petøzhiitø
kebyabe, trenchib miabig køn:
—Møindøwei Juan Bautistai turwan kan platilloyu
trannrra— cha.
26 Inchen reybe truba rruba isui inchendø, tru mayeelø lincha
purrabelai malau ‘treeg tranrrumøn’ cha, trannrrab misrig køppe,
tru miaigwan ka chimø, ka rranøbig køn. 27 Incha tru urastø reybe
kan suldauwan Juanwei turwan para, srua arringaruben, 28 truibe
tru kailan keeri yaumay ya, Juanwei turwan para, kan platilloyu
srua arruabe, srusran tranen, nøbe usran tranøbig køn. 29 Inchen
Juanwei mendig amøñibelø iigwan wammørabe, amrrua, nui
asrwan kusrua, srua amba sørabelø gøn.

Jesús trattrø mil møguelan manrrai tranøb

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

30 Inchen Jesús nøashib karua øriilø katø amrrua, nøba
tulundzuna, nøm chi marigwanba, kusrenanigwanba kerriguh
eshkaben, 31 Jesúsbe trenchibig køn:
—Nøørøsrø mu misakkasrø kuchi isrønrrab ñimbe
amrruy— cha.
Kaguende menrra misag køptø amben, amrruben inchen,
nømune mab purramikken nebumíig køn. 32 Incha Jesúsba, nui
nøashib karua øriiløba nømdø kan barcoyu mu misakkasrømay
ambubelø gøn. 33 Inchen møiløgøben nøm amben asha, Jesúswan
mu gúi nebua asha, chu puebloyuelø gøben trusrømay lula,
nømmerrig pubelø gøn. 34 Incha Jesús barcoyugurri pinaya, truba
nu misag basrai ashabe, lastima isui inchibig køn, kaguende
nømbe ubishamera mu ashchabig chigar latailø gøben. Incha
chine truba kusrenanøb mendabig køn. 35 Inchen yandø menrra
maaben gøben, nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe,
trenchibelø gøn:
—Yube mu misakkanug køn cha. Inchagucha yandø kwa
maaben gøn cha. 36 Misagwan amrrai, ‘ungwa’ chi cha, chugøben
nøørøsrøn gøben, puluwandø yamera pønrrabsrøn gøben amba,
nømuyasig chigøben pena manrrain— cha.
37 Inchen Jesús løtappe trenchibig køn:
—Manrrai ñim mannay— cha.
Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—¿Manrrai mannamig kan møg doscientos días ørøba
marøb megawa an bagaraig utiitøga pirrim benønrrab ambam
nebunrrautah?— cha.
38 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimbe mam birrin døgagøgue? cha. Ashchab ambay— cha.
Inchen nømbe ashabe, trenchibelø gøn:
—Trattrøgatø pirrimbah, pagatø peskaubatø tøgaguer— cha.
39 Inchen Jesúsbe misaameran kan søtø, kan søtø pillim
bubilayu purramisringarubig køn. 40 Inchen kan søtømørig
cienbatø, cienbatø purramisren; kan søtømerabe cincuentabatø,
cincuentabatø purramisrøbelø gøn. 41 Inchen Jesúsbe tru
trattrøgatø pirriwanba, pagatø peskaumeranba nui tasku muta,
srømbalaneb neesha, Tiuswan 'mayanguen pay' chabe, pirrimeran
pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan misagwan pirishinrrai trana,
katø tru pagatø peskaumerangucha mayeelan pirishinrrai tranøbig
køn. 42 Inchen mayeeløba øska ma kørrømisren, 43 tru pirrim bitis,
peskau bitis pirisaig undailan tasinmerayu tulishiben, tasinmera
doce netsabig køn. 44 Inchen tru pirriwan mabeløbe møgueløtø
trattrø mil gøbig køn.

Jesús pi balawan arrub

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

45 Incha tru urastø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan
pisu ambøgatø Betsaidasrømay merrab amrrai barcoyu
nebambingarubig køn, nø tru nu søtø misagwan 'ungwa' chib
pasrappatø. 46 Incha yandø misagwan chab 'ungwa' chabe,
tunsrø Tius Møskaimba waminchab ibig køn. 47 Incha yem gøben,
barcobe chabguen pisu tøbøtaasrønguen iben, Jesúsbe nøtø pirau
kørrømisrøbig køn. 48 Inchen kaguen isiibe nømui malaugøba
megambub ichen, nømbe barcoyu amrrab gaima, muraaraig remab
melai ashib pasrabig køn Jesúsbe. Incha løtsøzhig yemdø nøbe
pi balawan katsikka nømuimay kemallib ya, purab inrrab lataig
inchen, 49 pi balawan arri ashippe, nømbe møsig kønmab isua,
trashibelø gøn. 50 Kaguende mayeeløba ashagurri purø rrømbøig
kørig kui inchen, Jesúsbe møi møi nømune waminchib trenchibig
køn:
—¡Kørmø, mur isua burray! cha. Na gur cha. Kørig kui
inchimøtay— cha.

51 Incha nø barcoyu nebibene, isiibe wasrøngandø
pasramisrøptinchen, kan øyeebe chi maig kermab nømbe truba
kwaarøbelø gøn. 52 Kaguende tru pirriwan øyeeg marigwanma
katøgucha nømbe tab chigúi mørmøwa gørrømisrin gøbig køn,
larrø mur manrrømera tøgar srø gua.

Jesús Genesaretsrø kwanreelan tamarøb

(Mt 14.34-36)

53 Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret birausrø
pua, truyu barcon pi menda licha pasrøbelø gøn. 54 Incha
barcoyugurri nøm webamben latatø, misaamerabe Jesús kui nebua
asha, 55 nømbe tru birau truørø lula, Jesús chu wan daig mørøppe,
trusrømay kwanrreelan tsigalyu muta, amrrub mendabelø gøn.
56 Inchen Jesúsbe yamera tsitsø bønrrabsrø, pueblomerasrø,
wambig nøørøsrø chugøben kebibene, penab, yanøb indiisrø
kwanrreelan wara:

—Ñi pala itøguewa gúig urøzhigwandøguen namun
katørabashcha— chib, Jesúswan rrugabelø gøn.

Incha mayeeløba katørabeløbe yandø tamariilø kørrømisrøbelø
gøn.

Fariseosmerai kusrenaniilø

(Mt 15.1-20)

7 1 Inchen fariseosmeraba, Jerusaléngurri amrrubelø
møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe
Jesúsweim bulu kemallibelø gøn. 2 Incha truiløbe Jesúswei
kusrenanøb pera uniilø møiløgøsrøn nømui tasigwan kinømø
mai ashibelø gøn, tru kaigwan chish misrøb chib, tasig kinigwan.
3 Kaguende fariseosmeraba, maya judíosmeraba merrabsreelø
maig marøb, amrruilane ke tindøga pønrrabelø gua, maig taigwan
tasigwanmerrig kinømuppe, mameelø gøn. 4 Katø penab, yanøb
indiisrøngurri amrrua chigucha, tru tasig kinønrrain daigwan
kinømuppe, mameelø gøn. Katø nømbe chigøben katøgan trendø
treeg mariilan pesannamø marøb tøgagøbelø guabe, mutsim
basumeran pillmab, katø køtsømeran, tsandzøn nindaameran
pillmab, manrrab purramisriilan chishmarøb inchibelø gøn. 5 Incha
fariseosmeraba, katø tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe
Jesúswan trencha payibelø gøn:

—¿Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsrø
kølleeløgurrimbunø trendø treeg marøb amrruig købigwan
treegwan marøb amøñimøtø, kaigwan chish misrøb tasigwan
kinømø, maptø manrrappe, chindimba rreelø gøh?— cha.
6 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaíasbe ñim palatø
tabelaimburab maig kønrrabigwan kanmaytø trenchippe, sølwein
dain gøn cha, øyah chib pørøppe:

I misaamerabe nane ka triitøgatø tab inndan cha.
Inchendø nømui manrrøbe nainukkurrimbe yab pønrran cha.
7 Nan køriibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig marig kømøn cha,
møguelø martrai karua pønsrailan øyeeg maramig køn chib kusrenanøb.

8 Kaguende ñimbe Tius maig maramigwan martrai pønsraigwan
elacha, møguelø ka trendø treeg marøb tøgagúilangøba
kebasrøbelø gøn— cha.
9 Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimbe ñim trendø treeg marøb gúilan tøgagøbig tøgagug køptø,
Tius maig maramigwan martrai pønsraigwane elachippa, møguelø
marøb amrruigwangøba marøbelø gøn cha.
10 ’Kaguende Moisésbe trendaig køn: “Ñui møskai, ñui usrane
maig købash inchimø, tab indamig køn” cha. Katø: “Møskawan
gúi, kabe usran gúi trømbøig nebunrrai wamabigwane trunune
kwanrrai pasrig kønrrun” cha. 11 Trune ñimbe trenchibelø gøn:
“Kan møøbe møskawan gúi, kabe usran gúi trenchinrrun cha:
‘Na ñimun purugumig tøgagúibe *Korban* gøn cha, (trenchippe,
“Tiuswan keta, tranig køn” chib) ñimune purugunrrab
gaymamønrrun’ chinrrun” cha. 12 Treeg chippe, yandø ñimbe
usri møskawane isua ashib purugumibe chi palømøn dan cha.
13 Treekkurri Tius martrai karua pønsraigwane chigucha gømíig
kui lataig mara srua gøn cha, ñimui kusrenaniiløkanun ganun
puraarrub arrubiitøga. Incha ñimbe gatøgan øyeelø latailøtøwei
truba marøbelø gøn— cha.
14 Incha katø Jesúsbe misagwan nuimay wama, trenchibig køn:
—Ñim mayeeløba nan mørøb, katø chigúi mørøb inday cha.
15 Chitøgucha møwan wambikkurri kebibiibe truigwane kaig

trømbøig marøb mindishinrraamøn cha. Møwei manrrøyugurri
webarrubiibe sí, nun trømbøig marøb mindishibwei indan cha.
16 ¡Møikkøben møramig kalu bønsraig kuabe, mør!— chibig køn.
17 Incha Jesús misagwan tarømisra, kan yau kebiben, nui
kusrenanøb pera uniiløbe:
—¿Tru 'øyeeg lataitøwein gøn' chib kemesra kusrenanigwan chi
chibig køh?— cha payene, 18 nøbe trenchibig køn:
—¿Ñimgucha chigúinguen mørmøwa bønrrøtirru? cha.
¿Møwan chitøgucha wambikkurri kebibiibe kaig trømbøig marøb
mindishimíig kui ashmeelø gøtirru? cha. 19 Kaguende manrrau
guebimøtø, patsau kørraya, katø asrugurri webinrrun— cha.
Iigwan øyah chippe, chi mamitøgucha kaig marmíig 'chishelø'
gøn, chibig køn. 20 Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:
—Møweinukkurri webarrubiibe sí, nune kaig trømbøig marøb
mindishibwei indan cha. 21 Kaguende umbu manrraugurri webarrubiibe
sí, kaig isuilø gøben, ishumburba, møgueløba trømbøig maramelø
gøben, nilamelø gøben, kweetsamelø gøben, kasharawarmera peeba
itølulamelø gøben, 22 katøganuiwan tøgagønrrab isumelø gøben,
trømbøig kaig maramelø gøben, may wamincha isamelø gøben, chine
kaig marøg købiitø srua yaig kømig køben, chigurrin gøben pusrkwai
asamelø gøben, chi purayailan trømbøig wam gusramelø gøben, ke purø
nuig kømmørø indamelø gøben, chugúi mørmíig lataig unamelø gøben
werrun cha. 23 Iiløbe si, kerriguba umbugurri webarrubig kua, møwan
kaig trømbøig marøb mindisha kørrømaran— chibig køn.

Judío gømø ishug nui isubigwan Jesúsweinuutø pasra tøgagøb

(Mt 15.21-28)

24 Incha Jesúsbe kurra, truyugurri Tiroba, Sidónba, tru
ciudamera pønrrab piraumayba yabe, kan yau kebya, mugucha
wammørmønrraimab isubig køn. Inchendø trubønrrab gaimabig
køn. 25 Inchen trømbøig maringarub kwaimandzig kebyainab
ishug-unai usri, tru urastø wammørabe, arrua, Jesúsweim bulu
tømbønsrøbig køn. 26 Tru ishuube griega Sirofenicia birausriig købig
køn. Truibe arrua, nui nimbasrweinukkurri kwaimandzigwan
wegutcha chib, Jesúswan miab megaben, 27 Jesúsbe trenchibig køn:
—Nusrkalømerrig pirriwan mamne mabash cha. Kaguende
pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl
gømøn— cha.

Inchene ishuube trenchibig køn:
28—Øø, Señor, pøs treebe treegwein gøn cha. Inchendø tru
mishatsig umbu wera-ureezheeløguen pitischigwan man cha,
nusrkalø kørrøgaigwan.—
29Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñi ya may isua tab løtiitøgabe, møimbe inrrø cha. Tru
kwaimandziibe ñui nimbasrweinukkurri webyainguen gøn— cha.
30Inchen nøbe yau pubene, kwaimandziibe unainukkurri
webyainguen gøben, nui nimbasr-unøbe camayu tsuin gøbig køn.

Kalu mørmøwei, waminchimøwei inchibigwan Jesús tamarøb

31Jesús katø Tiro biraugurri webya, Sidónwansrø pureb ya,
trugurrimbe Decápolis birau pueblomerawan puraarrub arrua,
Galilea nu bisuyu pubig køn. 32Inchen truyube kan møg kalu
mørmøwei, tør waminchimøwei inchibigwan srua amrrua, truba
inchibeløg gøn:
—Ñui tasigwan nuim bala estsarøbsrumuguh— chib.
33Inchen Jesúsbe menda nøørøsrø pera ya, tasig-uregwan
kalumerayu keera, illimbi tucha, niløwangucha katørawabe,
34srømbalaneb neesha, nu israbe, trenchibig køn:
—¡Efata!— cha, (trenchippe, “¡Kur!” chib).
35Inchene tru mørtrab gaimabigwein galumerabe møi møi kuren,
nilø kemendikkucha kønab tammisren, yandø tab waminchibig
køn. 36Inchen Jesúsbe nømune mungucha waminchimønrrain
garua, maya eshkamønrrain daingucha, nømbe masken wam
larrøbichibeløg gøn. 37Incha misaamerabe truba kwaara ashib
trenchibeløg gøn:
—Chiwandøgucha nøbe tab maran cha. Kalugarwanguen
møringarub, waminchimeelanguen wamindingarub indan— cha.

Jesús misag pib milwan mannrrai tranøb

(Mt 15.32-39)

8 1Tru gwalømmerawan misag truba nu tulundzuna basrøben,
mamibe chigucha gaaben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera
uniilan nuimay wamabe, trenchibig køn:
2—Misaameran lastima gøtan cha. Chabguen yu pøn gwalømguen
naba warøwa, yandø chi mamig chigar gøn cha. 3Chi mameelan
na nømui yamay ka ambashendøbe, mayu parøgwab chab

pesannanrrun cha. Kaguende kan utueløbe yabsrøngurri amrruar
gøn— cha.
4 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trencha løtabelø gøn:
—¿Yu ya mu misag warømønuube pirri manrrai nømun chincha
srøttrab?— cha.
5 Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Ñimbe mam birrin døgagøgue?— cha.
Inchen nømbe løtappe:
—Siete tøgaguer— chiben,
6 Jesúsbe misagwan pirau purramisringarua, nui tasku tru
pirri sieten muta, Tiuswan 'mayanguen pay' chabe, pirisha, nui
kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø
gøn. 7 Katø peskau-urekkucha mamdø tøgagøben, Jesúsbe
trunun Tiuswan 'mayanguen pay' chabe, katø trunungucha
misagwan pirishinrrai karubig køn. 8 Inchen mayeeløba øska ma
kørrømisren, katøgucha pitis undailan tasinmerayu netsøbatailø
siete tulishibelø gøn. 9 Inchen tru mabeløbe pib milburab gøbig
køn. Incha Jesúsbe misagwan 'ungwa' chabe, 10 nui kusrenanøb
pera uniiløba barcoyu kebya, Dalmanuta birausrømay ibig køn.

Fariseosmera Jesúswan kan mana asiimíig martrai miab

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

11 Inchen fariseosmera amrruabe, Jesúswan '¿øyeebe maig køh?' chib
payib menda, nune srømbalasrøngurriigwan asamig martrai miabelø
gøn, Tius nøba pasrain gúi ashchab, ke chinchibig køtashchab ashig
køptø. 12 Inchen Jesúsbe truba isui inchib, nu israbe, trenchibig køn:
—¿Møin gwaløm misaamerabe Tius naba pasrain gúi
ashchab chindimba maramig miah? cha. Nabe ñimun cierton
trendamønrrun cha: Møin gwaløm misaameran ashig kui
indigwane chigucha marig kømønrrun— cha.
13 Incha nøbe nømun pønrramnetø, katø barcoyu kebya, pisu
ambøgatøsrømay ibig køn.

Fariseosmerai levadura

(Mt 16.5-12)

14 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe pirri srua amrrumigwan
pesan amba, barcoyube pirri kandø tøgar burrabelø gøn. 15 Inchen
Jesúsbe nømune trenchib eshkabig køn:

—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø guy— cha.

16 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—Kaguen nam pirrin chigar gúimba, nøbe trendan— cha.

17 Inchen Jesúsbe nøm trenchib purrai ashabe, trenchibig køn:

—¿Chindimbarre ñimasiyaitø ‘pirringar guer’ chib purrøgue? cha.
¿Katøgucha ni chigúinguen mørmøwei, chiwan wamindinguen
mørmøwei inchigueh? cha. ¿Katøgucha ñimui manrrømerane mur
mara tøga bønrrøtirru? cha. 18 ¿Ñimbe kabmera tøgar gøbendø
ashmøwei, kalumera tøgar gøbendø mørmøwei inchigue? cha.
¿Yamba isumuitarru? cha. 19 Tru na trattrøgatø pirriwan trattrø mil
møguelan pirishib urasma tasinyu netsøbatø ñimbe ¿mam tasin
tulisaig køh?— cha.

Inchen nømbe løtappe:

—Doce— chibelø gøn.

20 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tru na siete pirriwan pib mil misagwan pirishib uras chigucha netseelø mam tasin tulisaig køh?— cha payene:

—Siete— chibelø gøn:

21 Inchen nømune Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Inchendø katøgucha chigúi mørmøwa gøtirru?— cha.

Betsaidasriig kabgaigwan Jesús tamarøb

22 Incha Betsaida pueblosrø pubene, Jesúsweimay kan kab
ashmíigwan srua amrrua, kabyu katørabsrumugu chib, meløben,
23 nøbe nun tasku kemøra, puebloyugurri wambiisrø srua ya,
kabyu illimbitøga srøla, nui tasigwan kabgaigweim bala estsarabe:

—¿Maytøguen ashkuh?— cha payibig køn.

24 Inchen tru møøbe ashabe, trenchibig køn:

—Møguelan ashar cha. Tusrmera latailø gøbendø, amønan— cha.

25 Inchen Jesúsbe katøyug nui tasiimeran kab pala estsarabe,
nune asingaruben, yandø tabig ashibig kørrømisra, chiwandøgucha
tørgandø nebua ashibig misrøbig køn. 26 Inchen Jesúsbe nui yamay
ørøppe, trencha ørøbig køn:

—Puebloyu kebimøwei, truyu mungucha eshkamøwei inchig— cha.

Pedro Jesúswan: "Cristo gøn" chib

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba Filipo birau
Cesareasrø yamera tsitsø bønrrabsrømay webamba ambabe, mayu
nømun trencha payibig køn:
—¿Misaamerabe nane mu gøn dah?— cha.
28 Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:
—Møiløbe Juan Bautista gøn chiben; katøganeløbe Elías køn
chiben; møiløbe møikkøben Tius maig karuigwan eshkabig
kuinrrun dan— cha.
29 Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Trune ñimbe nane mu gøn chinrrague?— cha.
Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:
—Ñibe Cristo gøn— cha.
30 Inchen Jesúsbe nømun mungucha eshkamønrrain garubig køn.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31 Incha nø tru Møg Misra Arrubiibe truba rruba kaig indinab
megamig nebunrrun chib, kusrennøb mendabig køn. Misagwan
karubelø kølli misaamera gøben, sacerdotesmeran karubelø
gøben, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø gøben nune kaasig
kømig nebunrrain gøn chib. Nune kweechen, pøn gwalømyube
øsiiranrrun chib. 32 Iigwane Jesúsbe nømune tørgandø eshkabig
køn. Inchen Pedrobe nun nøørøsrø pera ya, murtø waminchib
mendabig køn. 33 Inchen Jesúsbe keesha asha, nui kusrenanøb pera
uniilan ashabe, Pedrone trenchib namabig køn:
—Satanás, ¡nainukkurri tarømisr! cha. Kaguende ñibe isuppe,
Tius lataig isumøtø, møguelø isuimay isun— cha.
34 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilanba, misagwanba
wama, trenchibig køn:
—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø
nuimburabigwangøba isumøtø, nui kuruswan mutab, nai
mendig arrum nebunrrun cha. 35 Inchen møikkøben øsig
kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun
cha. Inchen nagurrimba, Tiuswei tabig srø wamgurrimba
kwabiibe, managatig øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun

cha. 36 ¿Kan møg yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø
maringucha, nui øsig kømigwan trubisaibe, chiwein gúi tabig
kønrrab gø? cha. 37 ¿Kabe kan møøbe kwamønrrappe, chi
rranøbsruerah? chibig køn. 38 Inchawei møikkøben i møin
gwaløm misaamera itøluløpteelø, kaig marøb misaamerai
merrab naimburappa, na wamindiilaimburappa kørig isub
kørig kui inchibigwane, nungucha kørig burørtrun, chibig
køn, Møg Misra Arrubig tru nui Møskawei tørguegwalmabigu
Tiusweindø tarømari ángelesmeraba arrua.—
9 1 Incha Jesúsbe katø trendaig køn:
—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møiløgøben
yu purrabelø Tius nø ashib karub waig maramburab marøb arri
ashmøwatøbe kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

2 Øyeeg taig yandø trunewei kan gwalømdø baløben, Jesúsbe
Pedronba, Santiagonba, Juanwanba nømundø kan pala
tunsrømay pera ibig køn. Incha trusrø nømui merrab Jesúsbe
ke peg lataig misrøbig køn. 3 Inchen nui kewagúiløbe pulø
tørchig tør bilabig misrøbig køn, muguen i pirau kewagúigwan
tsara, øyeeg puløzhig mariinrraamønikke. 4 Inchen Elíasba,
Moisésba kenamisra, truiløbe Jesúsba waminchib pønrrai
nømbe ashibelø gøn. 5 Inchen Pedrobe Jesúswane trenchibig
køn:
—¡Kusrennøbig, nam yu pønrramibe purø tab gøtan! cha.
Pøngatø ya-ureg margun, chibig køn, kan ñui, kan Moiséswei, kan
Elíasweingue.—
6 Kaguende nømbe kwariilø bønrrøwa, Pedrobe ni chi chib
pasrarmabguen isumíig køn. 7 Inchene kan wañi nømun pinøbulen,
wañi umbugurrimbe kan wam trenchibig køn:
—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nune møray— cha.
8 Inchen møimbe nømuim bøtøgatan ashene, mu katøgan peebe
nømba kenamuptinchen, Jesústø pasrai ashibelø gøn.
9 Incha tru tunsrøngurri kørrørrub amrruabe, Jesúsbe trencha
garubig køn:
—Mungucha waminchib gønrrab gømø cha, tru ñim asigwane,
Møg Misra Arrubig kwailai utugurri katøle øsiiramnegatig.—

San Marcos 9.4

10 Inchen nømbe truigwane nømuinetø isub esegabendø, tru
kwailai utugurri øsiiramnegatig taigwane, treebe mandø cha
rrendermab nømdø payiyabelø gøn. 11 Inchabe Jesúswane trencha
payibelø gøn:
—Tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe ¿chindimba Elíasmerrig
arrumig køn dah?— cha.
12 Inchen Jesúsbe nømun trencha løtabig køn:
—Elíasmerrig arrubwei inchun cha, kerrigu katøyug tamara
kørrømartrab. Katø Tiuswei wamwan pørigube tru Møg
Misra Arrubiibe truba kaig indinab, kaasinab indig kønrrun
chippe, ¿mandøgurrin rrendah? cha. 13 Inchendø nabe ñimune
trendamønrrun, chibig køn: Elíasbe manawei arrubguen inchen,
nømbe maig marøg købendø nun kerrigu treeg marig køn cha,
Tiuswei wamyu Elíasweimburab maig taig treekke.—

Jesús kan unan kwaimandzig tøgaigwan tamarøb
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Incha nømbe katøle nui kusrenanøb pera uniilø purrainuumay
amrrubene, nømune misag truba nu pøtøgatan tulundzuna gúin
gøbig køn. Inchen truyube katø møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløgucha Jesúswei kusrennøb pera unielane øyeebe
maig kø chib gúin gøbig køn. 15 Incha Jesúswan ashippe, maya
misaaba truba kwaara ashib ‘manguen attirru’ chinrrab luløbelø
gøn. 16 Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Nømbabe chi gøn chibrren gøgue?— cha.
17 Inchen møikkøsrøn tru nu misag utu pasrabiibe trenchibig
køn:
—Kusrennøbig, yu nai nusrkawan kan kwaimandzig
waminchimíig marig srua arrur cha. 18 Chugøben pasrøben,
kwaimandziibe kemøra, pirausrøn guchen, nøbe triimay chall
guchib, trugulwan tsachib ¡gatø! tinrranrrig misrøbig køn cha.
Inchen nabe ñui kusrenanøb pera uniilan kwaimandzigwan
wegutcha chiben, nømbe kaiman— cha.
19 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¡Kan møi misaamera øyeebe mailø gwaasamø cha, chigucha
køremeeløbe! ¿Nabe managatig ñimba unamig kønrrerah? cha.
¿Kan øyeeg ashiptø managatig ñimba unamerah? cha. Unan
naimay srua amrruy— chibig køn.
20 Inchen srua amrruben, kwaimandziibe Jesúswan ashippe,
unan møi møi purø rrømbøig sruaguchen, unøbe pirau peña,
latøgushib triimay chall guchibig køn. 21 Inchen Jesúsbe møskawan
trencha payibig køn:
—¿Øyeeg indiibe maya yana gøh?— cha.
Inchen møskaimbe trenchibig køn:
—Unøgurri treeg kuig køn cha. 22 Katø gatø kwaimandziibe
kwetchab nagu gúi, piyu gúi keguchibig køn cha. Ñi chi
maramdiig købene, namun øyeeg kui meløben lastima asha,
purugurra— chiben,
23 Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñibe: “Chi maramdiig købene, martra” taibe cha, pøs, ke
treeg martraitamab kørebigweimbe chitøgucha maramdiitø
gøn— cha.

24 Inchen tru urastø unai møskaimbe øyah chib trashibig køn:
—¡Treeg martraitamab kører cha. Kørenrrab inchimíig
kømønrrab purugurra!— chib.
25 Inchen Jesúsbe misag ke kanbalatø tulundzunab amrrui
ashabe, trømbøig maringarub kwaimandzigwan trenchib namabig
køn:
—Kwaimandzig wamgaig, kalugaig, na ñun i unainukkurri
møi møi webinrrø tamønrrun cha. Katøbe yandø nuinug
kebarrumønrrabgue.—
26 Inchene kwaimandziibe trashib, unan purø rrømbøig
sruagucha, webiben, unøbe kwaig lataig kørrømisren, møiløgøben
trenchibelø gøn: "Kwain tsun" cha.
27 Inchen Jesúsbe kwalyu kemørøb kusrabene, unøbe
pasramisrøptinchibig køn.
28 Incha Jesúsbe yau kebibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe
nundø trencha payibelø gøn:
—Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, ¿chindimba
kaimah?— cha.
29 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Øyeeg kwaimandzigwane Tiusba waminchib miawatøwei
weeramig køn— cha.

Jesús nø kwamigwan katø eshkab

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30 Incha truyugurri ambabe, Galileawan puraambub amba,
Jesúsbe mugucha wammørmønrrai inchibig køn. 31 Kaguende nui
kusrenanøb pera uniilan trenchib kusrenanøb arrig køn:
—Tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranen,
nømbe kwetchun cha. Inchendø kwaig pøn gwalømyube katø
øsiiranrrun— chib.
32 Inchen nømun treeg wamindigwane nømbe chi tainguen
mørmøwa, payamibe kørig kui inchibelø gøn.

¿Mas nuibe mu guerah?

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33 Incha Capernaumsrø pua, Jesúsbe yau kebyabe, nui
kusrenanøb pera uniilan trencha payibig køn:
—¿Mayube chi charre payiyab amrrub gøgue?— cha.

34 Inchen nømbe chigucha løtømeelø gøn, kaguende mayube
nømui utube møig mas nuig kønrrerah charre payiyab gúig kua.
35 Incha Jesúsbe wamisra, tru doceelan wamabe, trenchibig køn:
—Møikkøben nømerrig merrab pasrag købene, mayeelai wendau
basramisra, mayeelø karuindiig megamig køn— cha.
36 Incha kan unan srua ya, nømui tøbøtag pasra, nui kwalyu
mutabe, trenchibig køn:
37 —Møikkøben i unø lataigwan nai munchiyu tab wamab
utabiibe, nan utan cha. Inchen nan utabiibe, nan utømø, nan karua
ørøbigwan utan— cha.

Katøganelaingatiig kømíibe namuingatiig køn

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

38 Inchene Juanbe trenchibig køn:
—Kusrennøbig, kan møikkøsrøn ñui munchiyu
kwaimandziimeran webusri aser cha. Inchendø namba uñibig
kømubene, nambe truigwane merer— cha.
39 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Merømøtay cha. Kaguende mugøben kan maramburab marig
nai munchiyu mara, katøburøbe nan trømbøig waminchaamøn cha.
40 Namun namig kurrømíibe namuingatiig køn cha. 41 Nabe ñimun
cierton trendamønrrun cha: Møikkøben ñimun Cristoielø gua asha,
kan pi basutøguen nai muchiyu ñimun srørrøbiibe, truburø nui
ketigwane utømø gømø, utønrrun cha.

Katøganun kaig mariiløyu kebenøsrkamibe kørig kømdiig køn

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

42 ’Møigwan gøben i shushmera latailan nan kørebelan kaig
mara kebenøsrkøbigweimbe trembe tru tirigu guitsig nu srugwan
naashigu iløsra, mar umbusrø kegutsig kuinguen søl gøbsruinrrun
cha. 43 Pøs ñui tasig kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene,
par, chibig køn. Trembe managatig øsig wamsrø kan dasiitø tøgaig
kebyamikken søl gønrrun cha, pa tasig tøgaig tru møra melamnug
tru managuen kwamø naasrø kebibgunrriibe; 44 truyube nømui
yau mab gushimera kwamøwei, katø nag managuen kwamøwei
inchibsrø.
45 ’Katø ñui srøb kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene,
trunungucha par, chibig køn. Trembe managatig øsig wamsrø

kandarø srøbgaig kebyamikken søl gønrrun cha, tru møra
melamnug pa srøppaig kegutsig købgunrriibe, 46 truyube nømui
yau mab gushimera kwamøwei, katø nag managuen kwamøwei
inchibsrø.
47 ’Kabe ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene,
trunun wesru, chibig køn. Trembe Tius nø ashib karub wainug kan
gaptø tøgaig kebyamikken søl gøn cha, pa gab pusraig tru møra
melamnug kegutsig købgunrriibe;
48 nømui yau mab gushimera kwamøwei,
nag managuen kwamøwei inchibsrø.
49 ’Kaguende mayeeløba tretøga larrøsrkøb lataitøwei naatøga
larrøsrkailø gønrrun cha. 50 Trebe tabig køn. Inchendø yandø tre
larrmíig misrene, ¿katøbe ñimbe chincha larrøbig martrague?
Incha ñimbe ñimasiitø tre may larrig latailø guy. Inchawei ñimbe
ambugurri igurri lata tab waramig køn— cha, Jesúsbe trenchibig
køn.

Keeba, sraimba petiyamumigwan Jesús waminchib

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

10 1 Jesúsbe truyugurri webya, Judea birausrømayba,
Jordán bi ambøgatø pørr gal-labgatøsrømayba iben, katø
trusrøngucha misaamera tulundzunab mendøben, nøbe trendø
treeg marøbig kua, katø nømun kusrenanøb mendabig køn.
2 Inchen møiløgøsrøn fariseosmera Jesúswan kemallabe, trencha
payibelø gøn, maig inchibig køtashchab:
—¿Keebe srawan kutsamig chi meriimíig kø, chindah?— cha.
3 Inchen nømune trencha løtabig køn:
—¿Moisésbe ñimune maig karuig køh?— cha.
4 Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Moisésbe ka tarømisriyabasig køn cha. Srawan treeg martrab
cha, eshkabig kilga marabe, ka tarømisramig køn daig køn— cha.
5 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Moisés treeg marbashippe, ñimui manrrømera isumíig larrø
mureløgurri ka treeg martrai ñimun pørig køn cha. 6 Inchendø
srøsrø gwaløm chiwandøgucha marøb uras: “Tiusbe møwanba,
ishuwanba ellmarig køn cha. 7 Øyeekkurri møøbe møskawanba,
usranba elatchun cha, nui sraimba kandø gønrrab. 8 Incha tru
pailøbe kan asrtø gønrrun” cha. Inchawei yandø pailø gømø,

kan asrtø gøn cha. 9 Inchawei treeg købene, Tius kandø mara
lindisaigwane møøbe tarømaramig kømøn— chibig køn.
10 Incha yausrø purrøwabe, nui kusrenanøb pera uniiløbe trunun
katøyug payen,
11 Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Møikkøben srawan kucha, tarømisra, katøganba kasharabiibe
nune itølula kørrømaran cha. 12 Kabe sraingurringucha kewan
kucha, tarømisra, katøganba katø kasharawabe, treetøwei
itølulan— cha.

Uregwan Jesús mayanguen tab gúilø gønrrain chib

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13 Inchen ureemeran Jesúsweimay srua amrrubelø gøn,
nø estsartrai. Inchen kusrenanøb pera uniiløbe tru srua
amrrubelane namaptinchen, 14 Jesúsbe trunun ashabe, nama,
trenchibig køn:
—Ureemerane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende
Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein gøn cha. 15 Nabe
ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben Tius nø ashib karub
wainuguigwan kan unø lataitøwei utaptinchimíibe managuen
truyube kebinrraamøn— cha.
16 Incha nui kwalyu muta, tasigwan uregweim bala estsarabe,
'mayanguen tabelø gønrrigay' chibig køn.

Kan pua møg Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Jesús nui maywan inrrab ibene, kan møg luløb arrua, nui
merrab tømbønsrabe, trencha payibig køn:
—Kusrennøbig tabig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig
tøgagønrrappe nabe chi maramerah?— cha.
18 Inchen Jesúsbe nune trencha løtabig køn:
—¿Chindimba nane: "tabig" cha wamøgu? cha. Tabiibe kandø
gøben, truibe Tiustø gøn cha. 19 Ñibe Tius maig maramigwan
martrai pønsrailane yandø ashibig køn cha: "Kweechimøwei,
itølulømøwei, nilømøwei, katøganelaimburab isa waminchimøwei,
may wamincha chiyugøben kebenøsrkømøwei, ñui usri møskawane
maig købash inchimø, tab indamig køn" tailan.—
20 Inchen tru møøbe trencha løtabig køn:

—Kusrennøbig, nabe iilane kerriguh matsinø-unøgurri marøbig
kur— cha.
21 Inchen Jesúsbe tru matsinan tab ashabe, nun undag
køptinchen, nøbe trenchibig køn:
—Kan chigøsrøndø palan cha. Ya, ñui chi tøgagúigwan yana,
waachameran tranø cha. Treeg marabe, ñibe srømbalasrømbe
chigurrimbunø tøgagønrrun cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig
amø— chibig køn.
22 Inchen tru møøbe øyeeg taigwan mørøppe, nui maløbe
minchiptinchibig køn. Incha truba isui ibig køn, kaguen truba
puaig kua.
23 Inchen Jesúsbe pøtøburab ashabe, nui kusrenanøb pera
uniilan trenchibig køn:
—¡Tius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe truba
murig kønrrun!— cha.
24 Inchen nui kusrenanøb pera uniilø trunun mørabe, truba
kwaaren, Jesúsbe katøyug nømun trenchibig køn:
—Ñim nai ureezheelø, Tius nø ashib karub wainug kebambamibe
truba murig køn cha. 25 Kan camelloguen tsusain gal rrabyu
illmø larrayandiig køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø
kebinrrab gaimanrrun— cha.
26 Inchen iigwan mørabe, nømbe masken kwaara, nømasiyaitø
trenchib payiyabelø gøn:
—Treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu gúi wesraig
kønrrautah?— cha.
27 Inchen Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig køn:
—Møgueløbe iigwan martrab gaimanrrun cha. Trune
Tiusweimbe, chi treeg kømøn cha. Kaguen Tiusweimbe chitøgucha
maramdiitø gøn— cha.
28 Inchen Pedrobe trenchib mendabig køn:
—Au, nambe chi tøgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig
amrruig køn— cha.
29 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben nui
yawan, nunelan, nuchalan, kabe usri møskawan, ureemeran,
pirømeran nagurrimba, Tiuswei tabig srø wamgurrimba
elachibiibe, 30 møi yu piraube cien biejes menrraguen yamera,
nunelø, nuchalø, usral, nusrkalø, pirømera utønrrun cha,

chigøbendø indinab melamig kuindøgucha. Inchen kansrømbe
managatig øsig kømigwan utønrrun cha. 31 Inchen møiløgøben møi
ya yu pirau nømmerrig bønrrabeløbe trusrømbe srabe melønrrun
cha. Inchen yu pirau srabe melabeløbe trusrømbe nømmerrig
bønrrønrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesús katøyug nø kwamigwan eshkab
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32 Katø Jerusalénmay nebambub amba, Jesúsbe nui kusrenanøb
pera uniilai merrab ib pasrøbene, nømbe truba kwaariilø ambub
gøben, kaneløbe wendau kørig kuilø ambubelø gøn. Inchen Jesúsbe
katø tru doceelan nøørø wama, nun chi purainrrabigwan eshkab
menda trenchibig køn:
33 —Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe
tru Møg Misra Arrubigwane sacerdotesmeran karubelanba,
tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune
kwanrrai pasra, judíos kømeelan tranrrun cha. 34 Inchen nune
indzaashib, illimbi tuchib, ichib srua gua, kweechen, pøn
gwalømyube katøle øsiiranrrun— chibig køn.

Jacoboba, Juanba kan chigøsrøn nømuyasig miab
(Mt 20.20-28)

35 Inchen Zebedeowei nusrkalø Santiagoba, Juanba, Jesúswan
kemallabe, trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, namuyasig nam kan chigøsrøn mianrreender cha.
Kan treeg marøbsrumuguh— cha.
36 Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Ñimuyasig chi maramig balain gøgue?— cha.
37 Inchen nømbe løtappe:
—Ñi wainug tørguegwalmabiisrø namun kanun ñui kusrmay,
kanun atsimay purrønnøbsrumuguh— cha trenchibelø gøn.
38 Inchen Jesúsbe nømune trenchibig køn:
—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mørmøn cha. ¿Na tru
copayu mutsam biwan kabe ñim muchib, katø nan treeg chine
trømbøig nebub pinøbuløb arrubig na utamigwan ñim trunun utab
inchague?— cha.
39 Inchen nømbe løtappe:
—Øø, maramønrrundø— chibelø gøn.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Na mutsim biwane ñimbe muchibwei inchun cha.
Katø tru nan purø rrømbøig nebub pinøbuløb arrubig na
utamigwangucha ñimbe utabwei inchun cha. 40 Inchendø tru
kusrmayba, atsimayba purramigwane, na rranamig kømøn
cha. Tru purramibe nøm purrønrrabelayasig tamariilaindø
gøn— cha.
41 Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun
mørabe, Juanwanba, Jacobonba namab mendabelø gøn. 42 Inchen
Jesúsbe nømun wamabe, trenchibig køn:
—Ñimguen ashen judíos kømø misaameran karub purrabeløbe
nøm karub tøgagúilane maig købash inchib, ke nøm garub
purran cha. Inchen truyu møguelø nørreelø nøm garub
purrabeløbe mungucha manchinrraingaig karub purrabelø
gúi ashchai nømbe kenamaran cha. 43 Trune ñimui utube
ñimbe øyeelø gømumig køn cha. Treeg købgunrriibe, ñimui
utu mas nuig kukkøbene, katøganelø karuindiig megamig køn
cha. 44 Inchen ñimui utu møikkøben ñimmerrig melag købene,
mayeelø karuindiig megamig køn cha. 45 Pøs tru Møg Misra
Arrubikken katøganelø nuyasig marøb melønrrai arrumøtø,
nøguen katøganelayasig marøb meganrrappa, nø kwaitøga truba
nu misagwan purøbagarawa, kaigyugurri wesranrrappa arrig
køn— chibig køn.

Tru kabgaig Bartimeowan Jesús tamarøb

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46 Incha Jericósrø pua, Jesúsbe tru ciudayugurri nui kusrenanøb
pera uniiløba misag truba nu beraig webya iben, kan kabgaig
Bartimeo taig Timeowei nusrkai, ‘anzhig kettra’ chib, miab may
menda wawabe, 47 Jesús nazaretsriig kemallib arri mørøppe,
trashib mendabig køn:
—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima
ashcha!— chib.
48 Inchen ke møiløgøben niløtø wanrrai namingucha, nøbe
trenchib mas mur trashibig køn:
—¡Merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.
49 Inchen Jesúsbe pasramisrabe:
—Wamay— chiben, nømbe kabgaigwane trenchibelø gøn:

—¡Chi isumø, kurraptinchi! cha. Kaguende ñune wamab
pasran— cha.
50 Inchene nøbe nui tsina waigwan kuchib, pørtrappe,
pasrambua, Jesúsweim bulusrø pubig køn. 51 Inchen Jesúsbe
trencha payibig køn:
—¿Ñuyasig na chi maramig baløta?— cha.
Inchen tru kabgaibe trencha løtabig køn:
—Kusrennøbig, nai kabmera ashibig misrimbe gøtan— cha.
52 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Inrrø cha, ñui isubigwan nainug pasriitøgatø, tabig
kørrømisran— cha.
Inchen tru urastø tru kabgaibe ashibig misra, Jesúswei mendig
ibig køn maywan.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

11 1 Yandø Jerusalénsrø chab pub amba, Betfagéba, Betaniaba
pueblomerayu tru Olivos Tunsrø chab puabe, Jesúsbe nui
kusrenanøb pera uniilø pailan trenchib karua ørøbig køn:
2 —Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø bønrrabsrømay ambay cha.
Trusrømbe pubyutø kan burro-unø muguen itøguaniimíig litsig
wetørranrrabguen cha. Picha, srua amrrunrrigay cha. 3 Inchippa
møikkøben: "¿Chinchainchigue?" cha payene: "Señor palai indan
cha. Katø petø pegutchun" chinrrigay— cha.
4 Inchen nømbe ambene, burrobe mayu kan yaskab pulu litsig
pasrain gøbene, nømbe pichen, 5 møiløgøsrøn truyu pønrrabeløbe
trenchibelø gøn:
—¿Burrone chinchab pichigue?— cha.
6 Inchen nømbe Jesús maig taigwan treeg løtøben, truiløbe
ka sruambashen, 7 nømbe Jesúsweimay burro-unane srua amba,
nømuim bala kewagúilan burron kayen, Jesúsbe itøguanabig køn.
8 Inchen truba yameløø nømui pala kewagúilan maywan kayen,
kaneløbe chugøben nøørøsrø kullag srarcheelø lutiicha, maywan
kayen, 9 merrab amrrubeløø lata, wendau amrrubeløø lata trenchib
trashibelø gøn:
—¡Hosanna! chib;
¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab
gúig køn! chib.

10 ¡Namui merrabsrø møskai David nø ashib karub waig købig
arrubiibe mayanguen tab indig køn! chib.
¡Srømbalasrømbe Hosanna!— chib, trashibelø gøn.
11 Inchen Jesúsbe Jerusalén pua, Tiuswei yau kebyabe, truyu
chiwan gøben ambumay imay tab ashabe, yandø maaben
gøben, Betaniasrømay nui doce kusrenanøb pera uniiløba ibig
køn.

Jesús mamig niimø higuera tusrwan kaig nebunrrain chib
(Mt 21.18-19)

12 Katø gwaløm Betaniagurri webamba, Jesúsbe parøgwai
møra, 13 yabgurri kan higuera tusr ishiibaig pasrai ashabe, mamig
niga tusr køtashchab ibene, tru higos nigam bølmera gømuben,
ka ishiitø tøgaig wetørrabig køn. 14 Incha Jesúsbe tru higuerane
trenchibig køn:
—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab
tamibe chi gaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe
nø trendaigwan mørøbelø gøn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

15 Incha nømbe Jerusalénsrø pua, Jesúsbe Tiuswei yau
kebyabe, truyu yanøb, penab inchib warabelan wambig
webetab mendaptinchibig køn. Katø misagwan an yunømarøb
purraig mishatsiimeran utsøbetab, palomamera yanøbelø
purraigwan utsøbetab incha, 16 katø mungucha truyube
chigøben srua puramrramamíig køn. 17 Incha trenchib
kusrenanøbig køn:
—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kømuitarru cha:
“Nai tab yabe mayeelø chu birausrø misaameraindøgucha
Tiuswan wamindi ya gøn cha wamig kønrrun” daig.
Trune ñimbe nileelø warain rrab marin gøn— cha.
18 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba mørabe, mandø incha kweetsamdiig køtashchab
lab mendabelø gøn, nun køriimata, kaguende maya misaamera
Jesús kusrenanigwan ke kwaara asha gøben. 19 Inchen yandø yem
gøben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba ciudayugurri webya
ibig køn.

Higuera tusr mamig niimíig yandø mul-laig
(Mt 21.20-22)

20 Incha gatø løtsø truwan puraamben, tru higuerabe kutøgue
srølbañau mul-lain gúi ashabe, 21 Pedrobe Jesús trendaigwan isua,
nune trenchibig køn:
—Au, Kusrennøbig, tru ñi kaig nebubash cha trendaig higuerabe chab mul-labguen indin gøn— cha.
22 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimui isubigwan ke Tiusweinuutø pasra bønrray cha.
23 Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben i
tunwanma øyah taimbe: "Yugurri mendamisra, maryu kebeñ" cha. Incha nui manrrøyu treeg kømuptinchaitamab isumøtø, maig taig ke treeg marig kønrraitamab kørebene, treeg
marig kønrrun cha. 24 Inchawei nabe ñimun trendamønrrun
chibig køn: Ñim chiwandøgucha Tiusba waminchib miappe, chabguen trunun utabguen indermab kørewabe, ñimbe
utønrrun cha. 25 Incha ñim Tiusba waminchib pønrrappe,
møigwan gøben namig isuig tøgaguabe, nø kaig marigwan ulø baymønrrab, pesannamig køn cha, srømbalasrø wabig ñimui Møskaingucha ñimui kaig mariilan treetøwei ulø baymø,
pesannaig kønrraimbe. 26 Kaguende katøgan ñimun kaig maren,
ñimma pesannamø, ulø bayene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha pesannamø, ñimui kaig mariilan ulø bayrrun— chibig køn.

Jesúswei karumburab karuibe mu mandamgaig
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27 Incha katøle Jerusalénmay amrrua, Jesúsbe Tiuswei yau
llirab uñene, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba nun kemallabe, trencha payibelø gøn:
28 —¿Ñi mariilane mu garua basriitøgarre margu? cha. Kabe
¿øyeeg maramelane mu garua basrta?— cha.
29 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Na ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Nan løtøbene, øyeelan martraimbe nan i mu mandamgaig marig chugurriig kuig
na ñimun eshkarrumøn cha. 30 Juan misagwan piu umbu ulsrøb

uniibe ¿srømbalasrøngurrin gúig kø chindah, kabe møgueløgurrin
gúig kø chindah? cha. Løtørray— chibig køn.
31 Inchene nømdø trenchib payiyab mendabelø gøn:
—Trube, nam: "Srømbalasrøngurrin gúig køn" chibene, nøbe namune
trenchinrrun cha: "¿Chindimba nune køremøgue?" cha. 32 Kabe:
"Møgueløgurrin gúig køn chinrrab ashendø, ¿maig købsruerah?"— cha.
Øyan chippe, kaguende nømbe misagwan kørig isuarre inchibelø gøn,
kaguende mayeeløba Juanwane cierton Tius maig karuigwan eshkabig
kui asha tøgagøbelø gøben. 33 Treekkurri Jesúswane trenchibelø gøn:
—Maig kuindøbeh— cha.
Inchen Jesúsbe trenchibig køn
—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu garuitøga
marigwan.—

Kwallibelø larrø gailan kemesra wamindig

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

12 1 Incha Jesúsbe 'øyeeg lataitøwein gøn' chib kemesra
wamindiiløtøga eshkab menda, trenchibig køn:
—Kan møg nuim birau uvas tra mara, trugurrimbe panig
basra, uvas piwan wesrumikkucha pirau tamara basra, katø tru
ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara basran cha.
Incha nui pirøwan katøganelan misrigwan pirishinrraptø kwallchai
tranabe, yabsrømay yan cha. 2 Incha yandø lurramig puben, nui
kan karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø
lurrigwan utønrrai karua øriibe, 3 nømbe nun kemøra, kurragucha,
chiguchagaig ørøbelø gøn cha. 4 Inchen tru puaibe katøgan
karuindiig megabigwan øren, truigwane turyu larrøgucha, nømbe
tsalø wamabelø gøn. 5 Inchen tru ellmarig buaibe katøgucha
katøgan karua øren, truigwane kweetsin gøben, katøbe mas yam
øren, kanelane kurrabetab, kanelane kweechib inchibelø gøn.
6 'Inchen srabe yandø katøgucha kandø kørrømisrøbig køn, truibe
nui trag nusrkai, undaaraig. Incha yandø srabebe truigwan ørøbig køn,
trenchib: "Nai nusrkawane chinchimønrrun" cha. 7 Treendingucha
tru kwallibeløbe kangurrin gangurri nømasiyaitø trenchibelø gøn:
"Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein gøn cha. Kwetchab amun cha.
Pirøbe namuin gørrømisrtrun" cha. 8 Incha nusrkawane kemøra,
kweecha, asrwane tru uvas traugurri weguchibelø gøn— cha.
9 Incha Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tru uvas tra buaibe chi martrerah? cha. Arrua, tru
kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan tranrrun
cha.
10 ’¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu iigwan mana lemeelø
gøtirru? cha:

Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasra wayamig
mas purø tab srukken misrin gøn daigwan.
11 Señor Tius øyeeg marene,
namuin gabyube truba tabig asønatan cha.—

12 Inchen Jesúswan merrarrawa sruamrrab kemørtrab inchibelø
gøn, kaguende tru ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha waminchippe,
nømun guemesra wamindi møra. Inchendø nømbe misag truba
nuwan køriimata, kagøbasha, pasramnetø ambuptinchibelø gøn.

Tiuswein gønrrabigwane Tiuswan rranøppe, Césarwein gønrrabigwane Césarwan rranøb

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 Incha Jesúsweimay mø fariseosmeran gøsrønba,
Herodesweingateelanba ørøbelø gøn, chigøben wamindingarua,
nø kalø løtøbene, truyu kebenøsrkønrrab isua. 14 Inchen truiløbe
amrrua, trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib møg kui aser
cha. Katø misag maig chitanmaptø mørøb pasrømíig køn cha.
Kaguende ñibe mundøgucha nømun mailø gøtasha kandarøtø
imøtø, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton
sølwan gusrenanøbig køn cha. Trube, ¿tru Roma maya misagwan
karub wabigwan nam an pagaramig merømuig køh? Kabe, ¿merig
køh, chinderah? cha. ¿Tranrrautah? Kabe ¿tranmønrrautah?—
chibelø gøn.
15 Inchen Jesúsbe nømune ka isatø, palatø tab inchib chib
pønrrai ashabe, trenchibig køn:
—¿Nane chindimbarre kebenøsrkønrrab inchigue? cha. Kan
pagaram anwan srua amrruy cha, na ashchab.—
16 Inchen srua amrruben, Jesúsbe trenchibig køn:
—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin gøh?— cha.
Inchen nømbe:
—Tru Césarwein gøn— chiben,
17 Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Césarwein gøbene, trube, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein gøbene, Tiuswan tranay— cha.

Inchen nune ke kwaara ashibelø gøn.

Kwailø gatøle øsiiranrrab gúigwan payib

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Inchen mø saduceosmera gøsrøn Jesúswan ashchab ambubelø
gøn. Truiløbe tru kwabeløbe øsiiramønrrun chibelø guabe,
Jesúswane øyeeg bayibelø gøn:
19 —Kusrennøbig, Moisésbe namun treeg børa gørrømarig køn
cha: "Møigwei nuneg køben kwawa, srawan urekkaig kørrømarene,
trube, tru nuneebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimburab
ureg tøgagømig køn" chibig. 20 Trube, siete nunelø købig køn
cha. Indiibe srøsriibe kasharawa, chi urekkaig kwaben, 21 tru
wendauikkucha tru piudaba kasharawa, katø chi urekkaitøwei
kwaben, katø tru pøn gønrrabyuigwangucha treetøwei nebuben,
22 yandø søteeløba tru ishuuba kasharawa, møikkucha ureg
kørrømarmøn cha. Inchen yandø srabebe ishukkucha kwan
cha. 23 Trube, tru kwabelø katø øsiirabene, ¿nøbe møigwei srain
gønrrerah? cha payibelø gøn, tru sieteeløba nune srai mara
tøgagúig købene.—
24 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñimbe mandø gúinguen mørmøwa pella bønrrappe, ¿Tiuswei
wamwan pørigwanba, katø Tiuswei maramburab marigwanba tab
nebua ashmeelø guarre pella bønrrømøtirru? cha. 25 Kaguende
kwailø katøyug øsiirappe, kasharamøwei, kasharanmøwei inchun
cha. Treeg kømøtø, srømbalasrø ángelesmera latailøtøwein gønrrun
cha. 26 Inchen tru kwailø katø øsiiramigweimburappe ¿ñimgan
Moisés pørigu lemeelø gøtirru? cha, tru tusr-unø naarabigugurri Tius
nun øyah taigwan: "Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei
Tius kur" cha trendaigwan. 27 Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai
Tius køn cha. Inchawei ñimbe purø nu pella bønrran— chibig køn.

Tius karua martrai pønsrailai utuig mas nuig

(Mt 22.34-40)

28 Inchen tru Moisés pørigwan kan kusrenanøbig tru 'maig køh'
cha, payiyab gøben mørøb pasrabiibe, Jesúsbe søl løti møra, nun
kemallabe, trencha payibig køn:

—¿Tius martrai karua pønsrailai utuig mas nuibe møig
køh?— cha.
29 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Tru martrai karua pasrig mas nuibe iig køn cha: “Au,
Israel misag, møray cha. Namui Señor Tiusbe, Señor nøtø gøn
cha. 30 Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan
undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig basraitøgaba, kerrigu ñui turtøga
isumburab isuitøgaba, katø kerrigu ñui asru chishkømburab chish
kuitøgaba undaaramig køn” tan cha. 31 Inchen tru wendauibe
iig køn cha: “Ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui
mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn” cha. Tru maig
maramigwan martrai pønsrailø i pagatø lataig nørreeløbe
katøgane chi gaagøn— cha, trenchibig køn.
32 Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbiibe trenchibig køn:
—Kusrennøbig, ñibe sølwein dan cha. Tiusbe kandø gøn
chib, katøgane mu gaagøn chib, 33 Tiuswan kerrigu ñui
manrrøtøgaba, kerrigu ñui isumburab isuitøgaba, kerrigu
ñui asru chish kømburab chish kuitøgaba undaarab, katø
mendaigwangucha nøasiitø lataitøwei undaarab indamig
køn cha trenchippe. Iilan mariibe Tiusweyasig traniiba, katø
animalmeran kweecha Tiusweyasig parriiløba lataitøguen
gømøtø, mas nuig køn— cha.
34 Inchen Jesúsbe truibe ke tab isua løti ashabe, nune trenchibig
køn:
—Tius nø ashib karub pasrainug pumibe ñibe ke tre yab
pasrømøn— cha.
Inchen yandø gatøbe Jesúswane mugucha chi payrrab
inchimeelø gøn.

¿Cristobe mui Nusrkain gøh?

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35 Jesús Tiuswei yau kusrenanøb pasrøwabe, trencha payibig
køn:
—¿Tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe chindimba
tru Cristone Davidwei misagugurri arrubig køn dah? cha.
36 Kaguende Davidtøweinguen Espíritu Santo eshkaig trendaig
køn cha:
Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

"Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñui ashig kømui inchib tsalø inchibelan
ñi itøbunønrrai ñui srøb umbu na pønsramnegatig."
37 Pøs Cristone David nøtøweinguen: "Señor" cha wamøbene, trube,
¿mandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain gønrrab gøh?— chibig
køn.
Inchen misaamera truba nu basrabiibe truba chull mørøbelø
gøn.

Moisés pørigwan kusrenanøbelan nøm mailø gúigwan Jesús waminchib

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

38 Jesús kusrenanøb pasrøwabe trenchibig køn:
—Tru Moisés pørigwan kusrenanøbelane ashiptø guy cha.
Truiløbe kørrabelø kewa llirab amønamig chullelø gøn cha, katø
penab, yanøb indiisrø nømune maig købash kømø, truba tab
wamønrrai inchib, 39 katø judíosmera tulundzuni yamerayube
purø tab purramdønug purrag kui indamba, katø lincha tabig
mabyugucha nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba
inchibelø gøn cha. 40 Incha gatø piudasmeran nømui yameran
kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiuswan
waminchibelø gøn cha. Truiløbe møra melamig mas nuigwan
utønrrun— chibig køn.

Waacha biudai an guegutsig

(Lc 21.1-4)

41 Mana gøsrøn Jesús Tiuswei yau Tiusweyasig an
guebusrinug tru binrrøgue wabene, truba nu misaabe truyu an
guebusrøb gøben, truba yamelø puarmerabe truba nørrøweyig
an kebusri ashibig køn. 42 Inchen truyu kan waacha piuda
arruabe, truyu pagatø øskø andø purø lamøzhig kebusren,
43 Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig
køn:
—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I waacha piudabe
cajayu pusrøbelø kanelø lataguen gømø, mas nu guebusran cha.
44 Kaguen mayeeløba nømbe undaigwandø rranen, trune nøbe
waacha gøptø, nui kerrigu tøgagúigwan tranan cha, tru nui øsig
tsumig kerrigu tøgagúigwan.—

Tiuswei yawan pinisaig kønrrun cha, Jesús eshkab
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

13 1 Jesús Tiuswei yaugurri webibene, møikkøsrøn nui
kusrenanøb pera uniilai utuibe, trenchibig køn:
—¡Kusrennøbig, ñiguen ash cha, kan yeeg nørrø sruumera, yeeg
nørrø yamera gúita!— cha.
2 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¿Yeeg nørrø yamera mariilan ñigan ashkuh? cha. Yube ni kan
srukken katøgan srug balabe kørrømisrmønrrun cha. Kerriguba
pøtiitsig kønrrun— chibig køn.

Señor arrum lutau chigøben kønrrabig
(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3 Incha Jesús Olivos Tunsrø Tiuswei ya basrab pinrrøguesrø
wabene, Pedroba, Jacoboba, Juanba, Andrésbabe nundø nøørø
trencha payibelø gøn:
4 —Øyeebe mana purainrrab gúi namun eshkarra
cha. ¿Tru kerrigu treeg nebunrrabigwan asamibe chitø
guenamisrtrerah?— cha.
5 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ashiptø guy cha, mugøben ñimun peløsrkønrrain gømø.
6 Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua
trenchinrrun cha: “Nabe truig kur” chib. Trumay misaameran
isa wamincha truba nu peløsrkønrrun chibig køn. 7 Incha,
‘misaamera gatøgan peesrø misaameraba purø rrømbøig kørig
kømdiig kwayab kweetsiyab gøn’ chib, katø, ‘purø rrømbøig kørig
kømdiig kwayanrrab gøn’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen
gømui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg
purainrrabigwein gøn cha. Inchendø katøgucha patsamibe
pumø srø gønrrun chibig køn. 8 Peg misaamerabe katøgan peg
misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim
biraueløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune
chusrøn gøben pirø trømbøig kønøben, parø arruben, iiløbe kan
ishuwan unø tammisrtrab pusrkwab pølbasri lataitø gønrrun cha.
9 ’Inchawei ñimasiyaitø tab ashiptø guy cha. Kaguende ñimune
karubelai tasku tranen, katø judíosmera tulundzuni yamerayu
ichabetab inchun cha. Katø ñimune karubelø nørreelai merrab,

reymerai merrab nagurrindø pønrramig kønrrai martrun cha, trumay
ñimbe naimburabigwan wamindamig kønrrain cha. 10 Srabe gwaløm
pumøwatø Tiuswei tabig srø wamwan yu pirau maya misaameran
eshkab kusrenanamig nebunrrun cha. 11 Inchen ñimun merrarrawa,
tru misagwan ashib karub purrabelaimay trannrrab srua ambene, chi
tamermab merrabwei isumønrrigay cha. Tru uras wamincheenchen
Tius maig waminchai tranen, treeg waminchigay cha. Kaguende ñim
gømøtø, Espíritu Santo waminchun, chibig køn. 12 Inchen nuneebe
nømui nunewandøwei kwetchai tranen, møskaimbe nusrkawan
rranen, ureemerabe møskalan namig kurra, kwetchai tranrrun
cha. 13 Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø gønrrabguen
cha. Inchendø srabe gwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe
kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig kønrrun, chibig køn.

14 'Tru pinishinrrabig trømbøig køsøngønrraptiig truig nø basramnug
kømubendø, ñim truyu pasrai ashabe (lebiibe iigwan tab chigúi mør),
trube, Judea birau warabeløbe tun balasrømay wegørra lulay cha.
15 Inchen tru gwaløm nui ya bala wambig wabiibe chigøben wesrunrrab
kørraarrua, umbu kelulmumig køn cha. 16 Katø chugøben trausrø
uñibiibe nui itøtsinigwan tranrrab arrumumig køn. 17 ¡Ishumbur
waachamera, tru gwalømmerawan patsø gwanrreelø, kabe muchib
ureg tøgarmeraimbe maig kønrrer! chibig køn. 18 Inchawei ñimbe
Tiusba waminchib miay cha, trømbøig pishin gwalømmerawan lulamig
nebumønrrai. 19 Kaguende tru gwalømmerawane purø rrømbøig
nebuinab melamig attrun cha. Tius chigurrimbunø købigwan marøb
uraskurri møingatig øyeebe kaagúig, katøbe managuen øyeebe
kaanrrun cha. 20 Señor tru gwalømmerawan landøranmuisruandøbe,
mugucha øsig waramgaig kønrrun cha. Inchendø nuyasiitø gønrrai
tarømariilø, tru nø lawa wesruiløgurri landøranin gøn cha.

21 'Inchawei tru gwalømmerawan møikkøben ñimun: "Asay, yu
Cristo pasran" chib, kabe: "Asay, uyu pasran" daingucha, køremøtay
cha. 22 Kaguende møiløgøben 'Cristo guer' chib, isatø inchibeløba,
katø 'Tius maig karuigwan eshkabelø guer' chib isatø inchibeløba
amrrunrrun cha. Incha nømui maramburab marøb mariilø, nørreelø
asha gømig kenamariiløba, nørreelø kwaara asha gønrrai mariiløba
martrun cha, misagwan treeg incha peløsrkønrrab. Incha Tius nuyasiitø
tarømariilanguen kegørrøsrkamdiig kuimbe, kegørrøskønrrab inchun,
chibig køn. 23 Inchawei ñimbe tab isua ashiptø guy cha. Nabe ñimune
iigwan kerriguba puraimøwatø chab eshkar cha.

Møg Misra Arrubig mandø arrumigwan waminchib

(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)

24 'Inchen tru gwalømmerawan, tru treeg isumdø gwalømmera
chab puraibene,
nøsiibe yandø kwaben, pølbe yandø pilømuben,
25 estrellamerabe srømbalasrøngurri kørrab amrruben,
katø srømbalasrø purø nørreelø pønrrabelan
kønøgøb sruagutsiilø gønrrun chibig køn.
26 Inchen tru Møg Misra Arrubiibe purø nuig maramburab maramig
tøgaig tørguegwalmabig wañiyu arruben, misaamerabe ashchun
chibig køn. 27 Incha nøbe nui ángelesmeran øra, ambugurri,
igurri, walligurri, wagurri pirau maya yabsrøngurri kandarø
srømbalasrøngatig nui lawa wesruilan kanbalatø tulishinrrun cha.
28 'Kan higuera tusrwanma asha kusrey. Nui srarmera uturcheelø
misrøb, ishiimera weguchene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig
yandø lutau gúi ashibelø gøn cha. 29 Øyeetøwei ñim iilan purayai
ashabe, attrabiibe attrab yaskabuguen basraitamab isua guy,
chibig køn. 30 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møin
gwaløm misaamera pinømøwatø, øyeeløbe kerrigu purainrrun cha.
31 Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe
purainrraamøn cha.
32 'Inchendø tru treeg punrrab gwalømwanba, uranbabe
mugucha ashmøn cha. Srømbalasrø ángelesmeraguen ashmøwei,
ni Tiuswei Nusrkai ashmøwei indan cha. Trunun ashippe,
Møskaindøwei asan, chibig køn.
33 'Inchawei ñimbe pesannamø, tab ashiptø guy cha, kaguende
ñimbe øyeebe mana burainrrabig kui ashmøwabe. 34 Kaguende iibe
kan møg nui yaugurri yabsrømay webya inrraptø, nui karuindiig
melabelane nui yawan ashib gønrrai kørrømara, kanun ganun
nømui maramigwan marøb gønrrai karua bønsra, tru yaskabu
ashib pasrabigwane chigøben kømønrrai ashib pasrønrrai karua
basra ibig lataitøwein gøn cha. 35 Inchawei ñimbe ashiptø guy,
chibig køn. Ya buaig pilliraben gúi, kabe yem døbøtag kui, kabe
kallu wamøben gúi, kabe løtsø gúi, mana attrab gúi mørmøwabe.
36 Inchippa møi møi arrua, kib warøben wetørrainanrrab gømø
cha. 37 Inchawei na ñimun maig taibe, mayeelan katø treetøwein
damønrrun: ¡Munig, kasriitø guy!— cha.

Jesúswan mandø incha kemøramigwan waminchib
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

14 [1]Pascua fiestan maramiba, tru Pirri Levaduragaig
maig Fiestan maramiba yandø pa gwalømdø
baløben, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløbabe Jesúswan kwetchab chigøben isa mandø incha
kemøramdiig køtashchab inchib guabe, [2]trenchibelø gøn:
—Fiesta utu marmønrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig
inchimønrrain— cha.

Kan ishug Jesúswan may irrabzhiitøga itø lushib
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

[3]Betaniasrø tru Simón Leproso taigwei yau Jesús wabene, kan
ishug alabastro limetayu nardotøzhig chi undisaimíig, netsiig,
truba may irrabig, purø nuweyigwan srua, kemalla, Jesús

mishatsigu wamnetø, limetan pushippa, tru may irrabigwan tur
bala itølushibig køn. 4 Inchen møiløgøsrøn truyu purrabeløbe nama,
nømdø trenchibelø gøn:
—¿Purø may irrabzhigwan ke ka yandøbe chinchabrre lusah?
cha. 5 Waachameran purugumig kan trescientos denarios
menrraweinguen yanøbsruinrrun— cha.

Nømbe tru ishuwane truba namig waminchib gøbelø gøn.

6 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¡Kagøbasay! cha. ¿Chinchabrre inchigue? cha. Nøbe nayasig
truba tabzhig maran cha. 7 Waachamerane chu uragucha ñimui
utu tøgagua, ñim nømun tabig maramdiig købene, tabig martrun
cha. Trune nane yube chu uragucha tøgagønrraamøn cha. 8 I
ishuube nun maig maramdiig nebuben treeg maran cha. Nai
asrwan manawei kanmaytø may irrabzhigwan srølan cha, nan
søramigweyasig. 9 Nabe ñimune cierton trendamønrrun chibig
køn: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri
wesrabigwan eshkab kusrenaniisrømbe, tru nø marigwangucha
tøga waminchun cha, nun pesannamø, isuig kønrrai.—

Judas Jesúswan ashig kømui inchibelan tranøb

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

10 Inchen Judas Iscariote, tru doce Jesús kusrenanøb pera
uniilai utuig, sacerdotesmeran karubelan Jesúswan nømui tasku
trannrrab waminchab ibene, 11 nømbe trunun mørøppe, truba
kasraarawa, an rrannrrab misrøbelø gøn. Inchen Judasbe Jesúswan
mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig køn.

Señorwei Pascua mamig

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12 Tru Pirri Levaduragaig maig Fiesta pølbasrøb gwaløm, tru
Pascuayasig ubisha-unan kweechib gwaløm, Jesúswei kusrenanøb
pera uniiløbe nun trencha payibelø gøn:
—¿Pascua mamigwan ñuimbe chu tamartrab ambamø?— cha.

13 Inchen nøbe nui kusrenanøb pera uniilan pailan trencha karua
ørøbig køn:
—Ciudayumay ambay cha. Truyube kan møg pigøtsø mutaig
ñimun katøben, truigwei wendautø amrrigay cha. 14 Incha truig
kebyainug kebambabe, ya buaigwane ñimbe trenchinrrigay cha:

“Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ‘¿Nai kusrenanøb pera uniiløba
pascua mamigwan mab purram salabe chu gøh?’” cha. 15 Inchene
ya buaibe pala pisusrø kan nu sala chiguen palømíig yandø ke
chab tamarikken ñimun eshkanrrun cha. Inchen ñimbe namuyasig
truyu tamartrigay— chibig køn Jesúsbe.

16 Inchen nømbe amba, ciudayu puabe, Jesús nømun maig taig
treeg wetørrawa, tru Pascuan tamarøbelø gøn.

17 Inchen yandø yem gøben Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera
uniiløba pua, 18 mishatsigu mab purrøwabe, Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim møikkøsrøn naba
mab wabig nan ashig kømui inchibelaingatø misra, nan trannrrab
gøn— cha.

19 Inchen nømbe truba isui inchib menda, Jesúswan kan gan
payibelø gøn:

—¿Kabe na gøbra, chinderah?— chib.

20 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñim doceelai utuig køn cha, naba i nindagutøwei pirriwan
kebishibig. 21 Pøs, tru Møg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan
pørigu maig pørig basrøben, truwan pureb iben, trune ¡tru møg
waacha! tru Møg Misra Arrubigwan ashig kømui inchibelan
trannrrabigweimburappe, yeekkucha gúita, chibig køn. Trembe
truibe kal-lamuig kuinguen søl gøbsruinrrun— cha.

22 Incha mab purrappatø, Jesúsbe pirriwan muta, Tiuswan
‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, nømun trenchib srørrøbig køn:

—Cha, may cha. Iibe nai asr køn— cha.

23 Incha katø copan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe,
nømun purøørøbig køn. Inchen tru copayuigwan søteeløba
muchibelø gøn. Inchen nøbe nømun trenchibig køn:

24 —Iig, nai animbe, Tius tru misagweyasig srø acuerdon mari
anin gøn cha. Tru animbe truba nu misagweyasig lusig køn cha
25 Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Uvas piwane mas
muchimumønrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisrø katøyug
ñimba mutsam gwalømgatig.—

Pedro nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha, Jesús trenchib

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Incha kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsrømay amba,
27 Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimbe mayeeløba nainug isua pønrraigwan trubishinrrun
cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig pørig basran
cha:

“Ubisha ashibigwan na kweechen,
ubishamerabe nøørøtø chab lulrrun” chibig.

28 Inchendø nabe katøyug øsiirappe, ñimguen ammøwatø, nabe
Galileasrømay yamønrrun— cha.

29 Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Mayeeløba ñuinug isua pønrraigwan trubisaingucha, na
gúimbe tarømisrmumønrrun— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

30 —Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møi yemdøweinguen
kallu pamay wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan ‘ashmíig kur’
chinrrautan— cha.

31 Inchen Pedrobe truba inchib trenchibig køn:

—Ñiba nan kwamig nebuinguen, nabe managuen ñun ‘ashmíig
kur’ chimumønrrun— cha.

Inchen søteeløba treetøwein chibelø gøn.

Jesús nui Møskaimba Getsemanísrø waminchib

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32 Incha nømbe kanbalø Getsemaní taisrø puabe, Jesúsbe nui
kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Yu purramisray cha, nai Møskaimba na wamindamne.—

33 Incha Pedronba, Jacobonba, Juanwanba pera yabe, truba
rruba isui, ni mumayguen tab gømui inchib menda, 34 trenchibig
køn:

—Nai manrraube isubiitø kwabguen ka kwamdiig køtan cha.
Ñimbe yutø kørrømisra, kimø burray— chibig køn.

35 Incha Jesúsbe katøguchi ambuurø ya, pirau sraløptincha,
Møskaimba waminchib miabig køn:

—Tru purø rrømbøig attrabig nan treeg punrrain gømubene,
treeg pumugasam— chib. 36 Katø Tiuswan trenchib miabig
køn:

—Abba, nai Møskain chib, ñuimbe chitøgucha kaimamø,
maramdiitø gøn cha. I copan nan tarømartra cha. Inchendø na
maig isuig køben, treeg kønrrain gømøtø, ñun maig maramdiig
køben, treeg kønrrain— chib.

37 Incha nui kusrenanøb pera uniilaimay arrua, kib purrai
wetørrawabe, Pedrone trenchibig køn:
—Simón, ¿kib watirru? cha. ¿Kan uratøguen kimø, kasriibe
wanrrab gaimatirru? cha. 38 Kimø, Tiusba waminchib purray,
chibig køn, chiyugøben kaigyu kegørrømønrrappe. Ñimbe
tabigwan martrabwei isuingucha, ñimui asrbe kullaguig køn— cha.
39 Incha gatøle Jesúsbe ya, treetøwein chib Møskaimba
waminchibig køn. 40 Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb
pera uniilane kiptøwei burrain gúi wetørrabig køn, kaguende
nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanaim burrøwa. Incha nømbe
mancha løtønrrab gaimabelø gøn. 41 Inchen Jesúsbe pønmay
gønrrabyu arruabe, trenchibig køn:
—¿Katøgucha ñimgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø tsabø
gøn cha. Ura pun cha. Yandø tranan, chibig køn, tru Møg Misra
Arrubigwan kaig marøbelai tasku. 42 ¡Kurray, chibig køn. Amrrab!
cha. Nan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbig nan trannrrab
arrubguen indan cha. ¡Asay!— chibig køn.

Jesúswan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

43 Incha Jesús waminchib pasramne, tru Judas, tru doce
kusrenanøb pera uniilai utuibe truba nu misaaba arrubig
køn, nømbe espadamera gøben, tsiimera gøben sruargue.
Truiløbe sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra,
karua øriilø gøbig køn. 44 Tru Judas Jesúswan ashig kømui
inchibelaingatø pasramisrøbiibe nømune: “Merrarramig kuitamab
ñim ashchai, na chi siñal gøsrøn maren, ashib pønrrønrrigay” cha,
eshkain gøbig køn. “Tru na muchaig, truig kønrrun cha. Truigwan
kemøra, suldaumeraba sruamrrigay” cha. 45 Inchen Judas puabe,
møi møi Jesúsweim bulu kemallib trenchibig køn:
—¡Nai Kusrennøbig!— cha.
Inchabe muchabig køn. 46 Inchene nømbe Jesúswan kemøra,
sruamrrab merrarrabelø gøn.
47 Inchen møikkøsrøn truyu pasrabiibe nui espadan wesrub,
maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei karuindiig megabigwan
kaluwan kelarrab lutiichiptinchibig køn. 48 Inchen Jesúsbe
misaameran trenchibig køn:

—¿Chindimbarre ñimbe espadamera gøben, tsiimera gøben
sruar werrugue cha, nan kemørtrab, nabe kan niliig kui lata?
49 Nabe ñimba kwalømmørig Tiuswei yau kusrennøb waben,
ñimbe managuen nane kemørmuig køn cha. Inchendø Tiuswei
wamwan pørigu maig taig treeg nebunrrain gúig køn— chibig
køn.
50 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø pasramnetø,
mayeeløba chab luløptinchibelø gøn. 51 Inchen kan
matsinube køsaatiig llensutø tsinaig tru wendautø iben, nune
kemørøptinchen, 52 nøbe llensun wesølønnøb, køsatiig ¡gatø!
pinaptinchibig køn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

(Mt 26.57-68; Jn 18.12-14, 19-24)

53 Incha Jesúswan tru maya sacerdotesmeran nø garub
sacerdoteimay srua ambubelø gøn. Inchen mayeelø
sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli
misaameraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba kerriguh
tulundzunabelø gøn. 54 Inchen Pedrobe Jesúswei wendau
yaptø, yaptø tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei ya
wambiisrøngatig ya, tru ashchai pønsraig pønrrabeløba pachiirab
naabulu wamisra wabig køn.
55 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelø mayeeløba misra Jesúswan kwanrrai
pasrtrab, møilan gøben 'Jesúsbe kaig maren, nambe ashibwei
indig køn' chib, waminchabelø labendø, treeg waminchabelø
wetørranrrab gaimabelø gøn. 56 Inchen møiløgøben nuimburab
chigøben isa waminchendø, nøm wamindiibe ka peetø, beetø
webibig køn. 57 Inchen møiløgøben kurra, isatø Jesúswan
trenchibelø gøn: 58 —Nambe nø trendai mørig køn cha: "Nabe
i Tiuswei yawan møguelø marigwan pinisha, pøn gwalømyube
Tiuswei ya gatøgan, møguelø marig kømøtø, mara basramønrrun"
dan— chib.
59 Inchen treendingucha, katøgucha nømui wamindiibe peetø,
beetø webiben, 60 tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe
mayeelai utu kurra basramisra, Jesúswane payibig køn:
—¿Chigucha løtømønrrapteh? cha. ¿Ñune øyeebe chi galø maran
charre inchib gøh?— cha.

61 Inchen Jesúsbe niløtø basrøwa, chigucha løtømuben, tru maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe katøyug trencha payibig
køn:
—¿Ñigan tru Cristo gøtirru cha, tru Tius mayanguen Tab
Indigwei Nusrkai?—
62 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe truigwein gur cha. Inchagucha tru Møg Misra Arrubig
tru maramburab marøb Tiuswei kusrmay waben ñim ashib, katø
srømbalasrøngurri wañiyu arruben ashib inchun— cha.
63 Inchen tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe nø
kewagúigwandøwei kølsrøb, trenchibig køn:
—¿Namun nuimburab waminchabelø mas chiwein gúi
balønrrab gø? cha. 64 Ñimdøweinguen Tiuswan purø rrømbøig
wamab wamindigwan møran cha. ¿Ñimune maig asønata?—
chibig køn.
Inchen nømbe mayeeløba treeg kaig kuin gúi mara, kwanrrai
kørrømara basrøbelø gøn.
65 Inchen møiløgøben nun illimbi tuchib, maløwan kasra, nun
kurraguchib mendabe trenchibelø gøn:
—¡Namun kelarrab eshkau bøs, chib, mu gurragutsin gúi!—
Inchen tru Tiuswei yau ashchay pønsraig pønrrabeløbe Jesúswan
merrararrawa, pashaguchibelø gøn.

Pedro Jesúswan 'ashmíig kur' chib

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

66 Inchen Pedrobe pinaamay yawambig waben, trunetø tru
maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei mendig megabig kan
srusrø puabe, 67 Pedro nag bulu pachiirab waben, nun tab ashabe,
trenchibig køn:
—Ñigucha tru nazaretsriig Jesúsba uñibig kuig kømøh— cha.
68 Inchen Pedrobe trenchib isabig køn:
—Ashmíig kur cha. Ni chi wamindinguen mørmur— cha.
Incha wambig kerruisrø webibene, kan kallu wamabig køn.
69 Inchen tru srusrøbe gatøle Pedron ashabe, truyu purrabelan katø
eshkab mendappe:
—Iibe truilai utuigwein gøn— chiben,
70 Pedrobe katøguen 'ashmíig kur' chib isabig køn. Inchen truyu
purrabeløbe yanayutø katøguen Pedrone trenchibelø gøn:

—Isa gømø, ñigucha truilai utuigwein gøn cha; kaguende ñibe
galileasriig køn— cha.
71 Inchen Pedrobe:
—Na isab pasraig købene, trube, nan chigøben nebunrrappe
nebubash chib. Tiusken ashen, katø nabe isa waminchibgucha
basrømur, chibig køn. Ñim waminchib gúi møwane ni ashibguen
ashmíig kur— cha.
72 Inchen trenchiben latatø kallube katøganguen wamaptinchibig
køn. Inchene Pedrobe Jesús øyah taig kømørramab isuptinchibig
køn: "Kallu pamayguen wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen
'ashmíig kur' chinrrautan" daigwan. Incha trunun isuabe, truba
rruba isuig kishibig køn.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

15 1 Inchen yandø chab tør-rrabendø sacerdotesmeran
karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba, katø
tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelø kerrigueløba tulundzunabelø gøn.
Incha nømbe Jesúswane lusra, srua amba, Pilaton tranøbelø gøn.
2 Inchen Pilatobe Jesúswan trenchibig køn:
—¿Ñigan judíosmerai rey gøtirru?— cha.
Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñitøweinguen chab rrendan— cha.
3 Inchen sacerdotesmeran karubeløbe nune chine, chine 'øyeeg
marøbig kuig køn' chiben, 4 Pilatobe katøyug trenchibig køn:
—¿Chigucha løtømønrrapteh? cha. Ñiguen ash cha, ñune
chigøben yeeg waminchib gøn cha, nømbe.—
5 Inchen Jesúsbe treeg indingucha løtømuben, Pilatobe 'kan
øyeebe maig kermab' isub kørrømisrøbig køn.

Jesúswan kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

6 Fiesta gwalømmerawane kubernadurbe kailan keeri yau
pønrrabelan misag møigwan elatchai miaben, trendø treeg marøb
elachibig køn. 7 Inchen tru keeri yaube kan møg Barrabás taibe
keerig pasrabig køn, nøbe larrø gailøba søtømisra, ashib karubelan
namig kurrabyu misag kweechaig. 8 Inchen misaamerabe amrrua:

—Ñi trendø treeg marøbiibe, treeg mar— chib, Pilatone miab
mendøben,
9 Pilatobe trencha løtabig køn:
—¿Ñimbe judíosmerai reywan na elatsamig balain gøgue?— cha.
10 Kaguende Pilatobe tru sacerdotesmeran karubeløbe Jesúswane
uni ashig kømuptø nun tranin gúi ashibig køn. 11 Inchen
sacerdotesmeran karubeløbe Jesúswan gømøtø, nømbe Barrabáswane
elatchai inchibelø gøn. 12 Inchen Pilatobe katøyug payippe, trenchibig
køn:
—Trube, ¿ñim tru judíosmerai rey gøn daigwane nabe mandø
indamø?— cha.
13 Inchen nømbe katø trenchib trashib løtabelø gøn:
—¡Kurusyu mesrø!— chib.
14 Inchen Pilatobe trenchibig køn:
—¿Nøbe chi galø marindørre øyeeg martrainchigue?— cha.
Inchen nømbe masken mur trashibelø gøn:
—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.
15 Inchen Pilatobe tru nu misagwan ka tab gønrrai inchig køptø
Barrabáswan ka inrrai elacha, Jesúswane ichagutsingaruabe,
kurusyu mesrønrrai tranøbig køn.

Suldaumera Jesúswan indzatø ashib

16 Inchen suldaumerabe palacioyu mas umbusrø srua amba,
maya suldau søtøwan tulundzuningarua, 17 kan yalø biguiig
itøguenana, kaldiigwan corona mara, petsøsrøbelø gøn. 18 Incha
trugurrimbe trenchib trashib mendabelø gøn:
—¡Judíosmerai Rey, viva!— chib.
19 Incha cañatøga turbøtø itsamba, illimbi tutamba, tab
inchib chib, nui merrab tømbønsramba inchibelø gøn. 20 Incha
øyeeg marøb ka indzatø ashib srua gøptø, tru yalø biguiig
itøguenanigwan wesrawa, nuiwan katøle kenana, kurusyu
mesrønrrab nune wesrubelø gøn.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Kan møg cirenesriig Simón daig, Alejandroimba, Rufoimba
møskai wambig nøørøsrøngurri purainrrab arruben, nune Jesúswei
kuruswan ke mutamne incha mutøsrøbelø gøn.

22 Incha kanbalø Gólgota taisrømay nune srua ambubelø
gøn, (tru trenchippe, "Calaverasrø" tainug). 23 Jesúswane
vinoba, mirraba lindisaig yuulingucha, Jesúsbe muchimíig køn.
24 Inchen kurusyu mesra, suldaumerabe Jesúswei kewagúilan mu
merrarramig nebutashchab suerte guchibelø gøn.
25 Inchen løtsø las nuevetø gøbig køn, tru Jesúswan kurusyu
mesrøben. 26 Incha kan pørig mesrøbelø gøn, chigurrin gwanrrai
mesraig køn cha eshkabig:

JUDIOSMERAI TRU REY GØN

chibig. 27 Incha gatø pagatø nileelangucha kanun kusrmay, kanun
atsimay nunba kurusyu melsrøbelø gøn. 28 Inchen tru Tiuswei
wamwan øyah chib pøriibe nebuig køn: "Tru kailai utu nune tøga
basrig kønrrun" daig.
29 Inchen truwan puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø
gønøgøb trenchibelø gøn:
—¡Au, ñi Tiuswei yawan pøtiicha, katø tru pøn gwalømyutø
kusranrrabiibe, 30 kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha.
¡Kurusyugurri pinaamø!— cha.
31 Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba treetøweih nun indzatø ashib kangurrin gangurri
trenchibelø gøn:
—Kanelane kaigyugurri wesrabendø, nøasiitøweimbe kaiman
cha. 32 Tru Cristo, Israel misagwei reybe, møi kurusyugurri
pinaarrubash cha, nam asha, nø gúitamab kørenrrab— cha.
Inchen nøba kurusyu melsraig melabeløgucha Jesúswan tsalø
wamabelø gøn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Yandø kwaløm døbøtag misrene, maaben las treskatig pirau
ørøba løstiig kørrømisren, 34 tre uras Jesúsbe truba mur trashibig
køn:
—¡Eloi, Eloi! ¿Lama sabactani?— cha. (Trenchippe: "¡Nai Tius,
nai Tius! ¿Chindimba nandø elachigu?" chib.)
35 Inchen møiløgøsrøn truyu pønrrabelø mørabe, trenchibelø
gøn:
—Møray cha. Elíaswan wamøtan— cha.

36 Inchen møikkøsrøn lulabe, ñab esponjan køchiibiyu kebisha,
kan caña tsigu pucha, mutchai pulusrø yuuløb trenchibig køn:
—Kagøbasay cha. Inchippa kwamønrrai pinøsranrrab Elías
attashchab— cha.
37 Inchene Jesúsbe mur trashippe, yandø isrømuptinchibig
køn. 38 Inchen Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab søtø
mesraibe palasrøngurri kørrab gølsra, yandø paig misrøbig køn.
39 Inchen tru Roma suldau cienelan nø garubiibe Jesúsweim
binrrøgue pasrøwa, øyeeg trasaigwan mørøb, mandø kwaigwan
ashib inchabe, trenchibig køn:
—Isa gømø, i møøbe Tiuswei Nusrkaiwein gúin gøn— cha.
40 Inchen ishumburmera møiløgøsrøn yabsrøngurrindø ashib
pønrrabelø gøn. Tru utube María Magdalena gøben, tru Wendiig
Santiagoimba, Joséweimba usri María gøben, katø Salomé
gøbengue. 41 Inchen tru ishumburmerabe Jesús Galileasrø uñen,
nui mendig amøñib, purugub inchibelø gøbig køn. Inchen truyube
truiløtø gømøtø, katøgan ishumburmera Jerusalénmay Jesúsba
nebamba yam basrabig køn.

Jesúswan sørig

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42 Inchen yandø yem misrøb gøben, tru isram
gwalømweyasig tamarøb gúin gwaløm gøbig køn, kaguende
katø gwalømbe isram gwaløm gønrrab gøben. 43 Inchen
José arimateasriig, tru Setenteelø maig maramigwan asha
marøbelai utuig truba nuig tabig kui asig møg, nøgucha
Tius nø ashib karub wainuguigwan muniirabig arrua, Pilato
wainug kørmø kebinrrab isua, nøbe kebya, Jesúswei asrwan
miabig køn. 44 Inchen Pilatobe, trube, kwabguen inditamab
isua, nøbe truba kwaara, kan suldau cienelan nø garubigwan
wama, kwabguen inditarru cha, payibig køn. 45 Inchen
truibe nun eshkaben, Pilatobe Jesúswei asrwan Joséwan
pinøsrungarubig køn. 46 Inchen Josébe kan lino llensutøga
kirra, Jesúswei asrwan pinøsrua, truyu pulabe, kan peñayu
søramig trab lalig pasrabigu waya, trugurrimbe kan nu
srugwan merrana, kebambinug kasrøbig køn. 47 Inchen María
Magdalenaba, María Joséwei usrimbabe chu sørøben ashibelø
gøn.

Jesús øsiiraig

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

16 1 Inchen sábado gwaløm buraiben, María Magdalenaba,
katø Jacobwei usri Maríaba, Saloméba Jesúswei asrwan
srølrrab ambamig may irrabzheelø penabelø gøn. 2 Incha tru srø
rrune pølbasrøb gwalømbe, ullarbatø ambubelø gøn søriisrømay.
3 Inchendø nømbe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:
—¿Sørin rrabyu kebambamnug srugwane namune mu tarømara
rraniasamø?— cha.
4 Incha møimbe ashene, tru sørinug truba nu srug kasraibe
truyu gømøtø, manawei malsrainguen tsuptinchen, 5 umbu sørinug
kebambabe, kan matsinø puliig kørrabig keweig truyu kusrmay wai
ashiptinchibelø gøn. Inchen nømbe kwaaren, 6 truibe trenchibig køn:
—Kwarmøtay cha. Ñimbe Jesús nazaretsriig tru kurusyu
mesraigwan lan cha. Øsiirain gøn cha. Yube mu gaagøn cha.
Ñimguen asay, chibig køn, yu nun wayinug. 7 Møimbe ambay,
chibig køn, nui kusrenanøb pera uniilanba, katø Pedrongucha øyah
chinrrab: "Galileasrømay ñimguen ammøwatø, nømerrig inrrun
dan chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun dan cha, ñimun nø
maig taig."—
8 Inchene tru ishumburmerabe sørinukkurri wegørra ambuppe,
kwaarøptø ke itønab chab luløbelø gøn. Incha mungucha chigucha
eshkameelø gøn, kaguende kwaariilø gua.

Jesús María Magdalenan kenamisrøb

(Jn 20.11-18)

9 Tru truaaløm ullarbatø Jesúsbe gatøyug øsiirawabe, María
Magdalena tru siete kwaimandziimeran webusrinabigwanmerrig
kenamisrøbig køn. 10 Inchen nøbe ya, Jesúsba amøñibelan eshkabig
køn, truiløbe isuilø kishib gøben. 11 Inchen nømbe 'Jesús øsiirain
gøn' daigwanba, katø María 'nø ashar' taigwanba mørabe, nømbe
køremeelø gøn.

Jesús nui pagatø kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Lc 24.13-35)

12 Indiibe iilø chab puraiben, kusrenanøb pera uniilø pailø
wambig nøørøsrømay ambub pønrrøbene, Jesúsbe, nø gømø, peg

lataig kenamisrøbig køn. 13 Inchen nømbe amba, katøganelan
eshkaben, truiløgucha nømune køremeelø gøn.

Jesús nui pera uniilan nøashib karua ørøb

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

14 Indiibe mas wendøbe tru once pera uniilø mishatsigu mab
purramnetø Jesúsbe truyu nømun kenamisrabe, namabig køn, tru
'nø katøle øsiirawa uni aser' cha eshkabelan nømui manrrømera
mureló gúikkurrimbah, katø kørenrrab inchimeelø gúikkurrimbatø.
15 Inchabe trenchibig køn:
—Ñimbe yu pirau truørø amba, Tiuswei tabig srø wamwan
mu misagwandøgucha eshkab kusrenanrrigay cha. 16 Inchen
møikkøben køreb, katø piu umbu ulsraig køb inchibiibe
kaigyugurri wesraig kønrrun cha. Inchen møikkøben
køremíigwane kaigyu pasrønrrai pasrig kønrrun cha. 17 Inchen
nan kørebelane, nabe nømba pasrain gúi asamig iig tru øyeeg
asha gønrrai mariiløbe nømba pønrrabig pønrrønrrun cha: nai
munchiyube kwaimandziimeran webusrøb, srøig peg wammera
waminchib, 18 nømui taska ulmeran kemørinaingucha, chinchimub,
katø inchippa chigøben kwetchaptiig tøga mutsinaingucha, chi
gømub, katø nømui tasiimeran kwanrreelaim bala estsarene,
truiløbe tabelø gørrømisrøb inchun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús srømbalasrømay nebib

(Lc 24.50-53)

19 Incha Señor Jesúsbe nømun chab waminchene, nune
srømbalasrømay kusraben, Tiusweim bulu kusrmay wamisrøbig
køn. 20 Inchen nømbe webamba, Jesucristoimburabelan chutøgucha
truørø eshkab kusrenanøbelø gøn. Inchen Señorbe nømba marøb
pasrabig køn, nøm wamindigwane nui wam gúi asig kønrrai
maramburab mariiløtøga kenamarøb.

San Lucas

Maig kuigwan eshkab pølbasrøbig

1 [1]Pøs møiløgøben maig purayaigwan eshkabig kan pørig
tamara kørrømartrab indig købig køn lutøgurri, namui utu isa
gømøtø, cierton treeg purayeelan. [2]Tru srøsrøgurri nømui kaptøga
nømashib ashibelø, katø Tiuswei wamwan nøm waminchib
pønrrabelø namun maig eshkaig køben, treeg. [3]Inchen nagucha
kerriguba chitø burayailø maig kuigwan srøsrøgurriigwan tab
nebua ashene, nangucha tabig asønaben, lutøgurri tamara ñun
pørtrab inchar, ñi nai purø tab Teófilon, [4]tru ñun maig kusrenanig
købigwan, tru ciertonigwan ñi tab nebua asamig kønrrai.

Kan ángel Juan kal-lamigwan eshkab

[5]Herodes Judea rey gøben, judíosmerai kan sacerdote Zacarías
taig merrabsrø Abíaswei sacerdotesmerai utuig tsubig køn. Sraimbe
Aarónwei misagugurri arrubig købig køn, Elizabet taig. [6]Tiuswei
merrab pailøba sølgandø amøñibelø gua, Señor chi martrain
daigwanba, katø chi maramigwan martrai karua pønsrailanba
muguen chi tamgaig marøbelø gøbig køn. [7]Inchendø chi urekkar
gøbig køn, kaguende Elisabetbe trendø ureg chigaig, pailøba yandø
kølleelø gua.
[8]Indiibe kan gwaløm Zacaríaswei sacerdotes søtøwan Tiuswei
merrab Tiusweiwan maramig nømun nebuben, [9]sacerdotesmerai
utu trendø treeg marøbelø gua, suerte gucha ashene, Zacaríaswan
Tiuswei yau incienso battrab kebyamig nun nebubig køn. [10]Inchen
incienso barrøb pasramne, maya misaabe wambig Tiusba
waminchib gøbig køn. [11]Inchen møimbe incienso barri altar bulu

kusrmaygatømay Señorwei ángel Zacaríaswan kenamisrøptinchen,
12 Zacaríasbe ángelwan ashabe, ¡gatø! mandøguen gømuptinchen,
ke chinchimmørø inchib kørig kui inchibig køn. 13 Inchen ángelbe
trenchibig køn:
—Zacarías, kørig kui inchimøta cha. Kaguende Tiusbe ñi nun
miaigwan mørig kua, ñui srai Elisabetbe kan nusrkai tøgagønrrun
cha, truigwane ñibe Juan munchi basrtrig chibig køn. 14 Inchen
ñibe truba tab gúi mørøb kasraaraben, nø kal-labene, katøganelø
møiløgøben tab gúi mørtrun cha. 15 Kaguende ñui nusrkaimbe
Tiuswei merrab truba nuig kønrrun cha, managuen vino
muchimøwei, mutsiiranrraptiig kørap pi muchimøwei inchabig.
Incha usrai patsau wappatøwei Espíritu Santotø netsaig kua,
16 møilan gøben, Israelwei misaameran nømui Señor Tiusweimay
truba nu llirangarunrrun cha. 17 Tru Juanbe Señorwei merrab ippe,
tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabig Elías maig isubig
køben treetøwei isubig, katø truigwei maramburab marigwan
tøgaig inrrun cha. Møskaløbe nusrkaløba katøle tabig waramig
kønrrai marøb, katø kailø mørmeeløbe sølgandø amøñibelø
misaasun marigu amøñinrrab lliranrrai inchun cha. Kan nu søtø
misaamera Señorwan utønrrab ke muniitø melønrrabelø gønrrai
tamarøb.—
18 Inchen Zacaríasbe ángelwan payippe:
—¿Iigwane mandø incha treeg kønrraitamab isumø? cha, trencha
bayibig køn. Kaguende nabe yandø køllig køben, nai sraingucha
treetøwein gøn— cha.
19 Inchen ángelbe trencha løtabig køn:
—Na, Gabrielbe Tiuswei merrab pasrabig kur cha. Incha nane i
tabig srøigwan ñun wammørøsrkønrrai ørtan cha. 20 Incha møimbe
tru treeg nebum gwalømgatig ñibe wamgaig, chigucha waminchab
gaimabig kørrømisrtrabguen cha, na maig taigwan køremikkurri.
Tru na trendailøbe treeg pum gwaløm punrrun— cha.
21 Trune misaabe wambig munig kua, Zacarías Tiuswei yaugurri
ke peguen webarrumuben, chindermab isub gøbene, 22 Zacarías
webarruppe, waminchab gaimabig webarruptinchen, Tiuswei yau
chitø kenamisren, asiitamab isubelø gøn. Inchen nøbe wamgaig
kørrømisra, nømune ka señas maratø eshkabig køn.
23 Inchen Zacaríasbe Tiuswei yau Tiusweiwan maram
gwalømmera chab patsøben, nøbe nui yamay iben, 24 tru

gwalømmera puraiben, Elisabetbe kwanrriig kørrømisra, nui
yaugurri trattrø bøl webimíig køn, øyeeg isub: 25“Møi i
gwalømmerawan Señor nayasig øyeeg tabig martan cha,
misaamera kaasiinab megamig kømønrrai martrab.”

Kan ángel Jesús kal-lamigwan eshkab

26Indiibe tøbø bilayu ángel Gabrielwan Galilea, kan pueblo
Nazaret tainuumay Tiusbe ørøbig køn, 27kan managuen mu møøba
kimø srusrø, María taigwan ashchai. Truibe kan møg, José taig,
merrabsrø rey Davidweinukkurrin garrab misaaba kasharanrrab
misraig købig køn. 28Inchen ángelbe María wainug kebyabe,
trenchibig køn:

—¡Ka watirru! cha. ¡Tius mayanguen tab indig! Señorbe ñiba
basran cha. Katøgan ishumburmeran lata gømø, ñundø purø tab
indig køn— cha.

29Inchen Maríabe ángel wamindiilan mørabe, kan øyeeg chib
tab wamibe maig kermab isubig køn. Katø ángel øyeeg chib tab
wamibe chi chibig kermab isubig køn. 30Inchen ángelbe trenchibig
køn:

—María kørig kui inchimøta cha. Kaguende ñibe Tiuswei merrab
mayanguen tabig asønaig køn cha. 31Møimbe kwanrriig kørrømisra,
kan nusrkai kal-labene, Jesús munchi basrtrig chibig køn. 32Nøbe
purø nuig, Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei Nusrkain cha wamig
kønrrun cha. Inchen Señor Tiusbe tru møskai David wamisra ashib
karub waigwan tranrrun cha. 33Inchen nøbe Jacobwei misaameran
managatig ashib karub wanrrun cha. Inchen tru nø ashib karub
wamibe managuen patsønrraamøn— chibig køn.

34Inchene Maríabe:

—¿Na mu møøbagucha kimíigwane øyeebe chincha burainrrab
gø?— cha, payene, 35ángelbe trenchibig køn:

—Espíritu Santo ñuim bala kørraarruben, Tius Mayeelaim Bala
Pasrabigwei maramburab marøbig kan wañi lataig ñun pinøbulen,
treekkurri tru newan tabig kal-lanrrabiibe, Tiuswei Nusrkain
cha wamig kønrrun chibig køn. 36Katø ñimui Elisabetgucha
ya køllim balasrø kan nusrkai tøgagønrrab gøn cha. Chi ureg
tøgagønrrab gaimabig køn daikken seis mesesken kwanrriig køn
cha. 37Kaguende Tiusweimbe chitøgucha kaimamdiibe kaabig
køn— cha, trenchibig køn.

38 Inchene Maríabe trenchibig køn:
—Nabe Señor maig karuigwan marøb megabig kur cha. Ñi nan maig taig treeg kønrrain— chiben, yandø ángelbe truyugurri ibig køn.

María Elisabetwan ashchab ib

39 Tru gwalømmerawan Maríabe tamara, Judea birau
tunmeragøba tøga birømerasrø kan puebloyumay petø ya,
40 Zacaríaswei yau kebyabe, Elisabetwan ‘ka undirru’ chibig køn.
41 Inchen Elisabet María ‘ka undirru’ taigwan mørene, unøbe
patsø umbu kønaptinchen, Elisabetbe Espíritu Santo netsaig
kørrømisra, 42 nøbe truba mur wamab trenchibig køn:
—Tiusbe maya ishumburmerai utu ñune mayanguen tab
gúig kønrrai indig køben, katø ñui patsau tøgagúig unangucha
mayanguen tab gúig kønrrai indig køn cha. 43 ¿Nan øyeeg lastima
asiibe chugurri arrerah? cha, ¿Nai Señorwei usri nan ashchab
punrraimbe? 44 Kaguende ñi nan ‘ka undirru’ cha wamigwan møren
latatø, nai unøbe kasrag køptø nai patsø umbu kønaptinndan cha.
45 Kørebigweimbe mayanguen tab køn cha. Kaguende Señor maig
kønrrun cha, chi taibe, nøbe treeg nebunrrai martrun— chibig køn.
46 Inchen Maríabe trenchibig køn:

“Nai møsiibe Señorwan maya nuguen tabig wamindan cha.
47 Katø nai espíritube Tius nai Kaigyugurri Wesrabigweinug truba kasraaran cha.
48 Kaguende Tiusbe na nø karuigwan marøb megabig, na chigucha gømø waachawan isua asin gøn cha. Pøs møingurrimbunøbe misaamera srøig srøig kurrab amrrubeløbe nane mayanguen tab gúig køn chinrrautan cha.
49 Kaguende Tius maramburab marøbiibe nan purø nørriig tabelø marin gøn cha, nui munchibe newan tabig køben.
50 Inchen nui lastima asiibe, nun køriibala melabelaimbe, srøig srøig misag kurrab arrimørig truilain gønrrun cha.
51 Nui taska chigøben purø nørreelø mara, tru nørreelø truba møg inchib, chigøben martrab isuilane chindinguen møriimíig ka isuitø burainrrai kørrømarin gøn cha.
52 Karumburab karub purrabelane nøm purramisra karub purraigwan kerrawa, chigucha gømeelan tabigu neerin gøn cha.
53 Parøgúilane tabig tøgagønrrai unchaguen rranøppe, puarmerane chiguchagar ambasan cha.

54 Katø nø karuigwan marøb megabig Israelwan purugun cha, nø
lastima asigwan isub,
55 tru merrabsrø namui kølli misag Abrahamwanba,
nuinukkurri karrab misaameranba maig wamindig
managatig treeg kønrrai."
56 Incha Maríabe Elisabetba pøn bølburab kørrømisra, nui yamay
gatø ibig køn.

Juan kal-laigwan waminchibig

57 Yandø Elisabetwan unø kal-lam gwaløm puben, kan
nusrkai tøgagøbig køn. 58 Inchen nui ya bulueløba, nui yaueløba
Señor nun truba lastima asin gúi ashabe, nømbe Elisabetba
truba kasraarabelø gøn. 59 Indiibe ke trune gwalømyube unan
circuncidanrrab srua amba, unane munchi basrøppe, møskawei
munchi Zacarías basrtrab inchen, 60 usrimbe trenchibig køn:
—Kah, treeg kømøtø, unøbe Juan munchi gønrrun— cha.
61 Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Mugucha ñimui yaueløbe treeg munchi tøgarbe kaagøn— cha.
62 Incha møskawan: "¿Chi munchi basrtrab?" cha, señas maratø
payene, 63 Møskaimbe pøramig kan tabla-unø miawabe: "Nui
munchibe Juan gøn" chib, pørøbig køn. 64 Inchen tru urastø
Zacaríaswane nilø kemendikkucha kurrøben, wam larraiben,
Tiuswan tabig waminchib mendabig køn. 65 Treekkurri mayeeløba
nui ya bulueløbe truba rruba kwaariilø gørrømisren, tru Judea
birau tunmeragøba tøga birømerasrø warab misaamerabe, øyeelø
purayaigwangøba waminchib gøbelø gøn. 66 Inchen mayeelø
wammørøbeløbe nømui manrrautø esegab trenchibelø gøn:
—¿I unøbe chi maig kønrrabig kerah?— cha.
Kaguende Señorwei tasiibe nøba basrøben.

Zacarías cantaig

67 Zacarías tru unai møskawane Espíritu Santo netsaben, maig
pub attrabigwan øyah chib waminchibig køn:
68 "Israelwei Señor Tiusbe mayanguen tabig wamindig kønrrain
cha. Kaguende namun ashchab arrua, nui misagwane gatøle
nuielø gønrrai wesrun cha.
69 Maramburab Marøbig Kaigyugurri Wesranrrabig kusrain gøn
cha, tru karuigwan marøb megabig Davidwei yaugurri.

70 Tru merrab manasrøngurri tru Tiusweindø tarømariilø Tius
maig karuigwan eshkabeløgurri nø maig taig:
71 Namun tru ashikken gømui inchibelainukkurrimba, katø
mayeelø namun tsalø inchibelainukkurrimbe wesranrrab
cha trendaigwan.
72 Merrabsrø namui kølli misaameran truba lastima asigwanba,
katø Tius tru misaaba øyeeg martrab cha, tru newan tabig
nuinukkurri nø lata kandø isua martrab pasrigwan isumig
kønrraimba,
73 tru namui kølli misag Abrahamwan treeg marmø gømø
¡gatø! treeg marig kønrrun cha kørrømarig købigwan.
74 Tru namun ashig kømui inchibelai taskugurri namun
wesraikkurrimbe, chigucha chi kørig kuin gømø, nuiwan marøb,
75 katø nam amønain gwalømmerawan kwalømmørig chu
urastøgucha nui merrab kerrigu newan tabig, sølgandø
marøb gømig kønrrai.
76 Inchen ñi nai unøzhiibe, Tius maig karuigwan eshkabig tru
Mayeelaim Bala Pasrabigweimburab waminchibig køn daig
kønrrun cha. Kaguende ñibe Señorwei merrab inrrabig køn
cha, nui maymeran tamarøb,
77 katø kaigyugurri wesrailø gømigwan misaameran nebua
ashchai kenamarøb inchab, tru nømui kaig mariilan ulø
baymø pesannab indikkurri.
78 Namui Tius purø nu lastima asikkurri, kan srø gwaløm pørr
tørguegwalmabig neeshibig lataig kal-lanrrun cha,
79 purø løstøyu warabelanba, katø kwamitø itøgasraig
warabelanba kebilønrrab. Incha ambumay imay tabig
amønam maywan ambamig kønrrai martrab."
80 Inchen unøbe nurab ippe, Tiusweimburabeløyu treetøwei mur
basrabig nurab ya, Israel misaameran kenamisram gwalømgatig
mu misag warab waraimøsrø tsubig køn.

Jesús kal-laigwan eshkab

(Mt 1.18-25)

2 1 Tru gwalømmerawan Roma maya misagwan ashib karub
wabig César Augustobe treeg maramig kønrrai kan kilga
treeg pøra weerig købig køn, chutøgucha misaamera maya nu
gøtashchab munchimeran tulisamig. 2 Iig køn, tru srøsrøwan

munchimeran tulisingaruig, Cirenio Siria birausrø kubenadur
gøb uras. 3 Inchen mayeeløba tru trendø nømuim birau
pueblomerasrø munchiwan pøra gørrømartrab ambamig nebubig
køn.
4 Treekkurri Josébe Galilea birau Nazaret puebloyugurri webya,
Judea birau Belén tru Davidweim pueblo tainuumay ibig køn,
kaguende nøbe merrabsrø Davidwei misagugurri arrubig kua.
5 Incha Maríaba Belénsrø nømui munchiwan pøra gørrømartrab
ibig køn. Maríabe Joséba kasharanrrab misraig kwanrriig købig
køn. 6 Indiibe Belén waramnetø, Maríane unan tammisramig ura
puben, 7 nui mayor nusrkawan tøgamisra, may bula, animal maig
kan patiayu wayibig køn, kaguende nømuimbe ya bebøbelainuube
chu kørrømisramig kaaben.

Angelesmera ubisha ashibelan eshkab

8 Inchen tru birau Belén bulu møiløgøsrøn ubisha ashibelø ubisha
ashib yem warøbene, 9 møimbe Señorwei ángel nømun kenamisren,
Señorwei tørguegwalmabig nømuim bøtøgatan kebiløben, nømbe
truba rruba kørig kui inchibelø gøn.
10 Inchen ángelbe trenchibig køn:
—Kørig kui inchimøtay cha. Kaguende ñimun
wammørøsrkønrrab kan tabig srøig wam srua arrur cha,
mayeelø kasraaramig kønrrai. 11 Møi Davidwei puebloyu
ñimuyasig kan Kaigyugurri Wesrabig kal-lain gøn cha, Cristo
tru Señor. 12 Incha truig kuitamab asamibe, unane pula, animal
maig kan patiayu wayig wetørranrrabguen— cha, trenchibig
køn ángelbe.
13 Inchen møimbe tru urastø ángelweim bulube katøgan
ángelesmera srømbalasreelø kenamisra, Tiuswan tabig waminchib
trenchibelø gøn:
14 "¡Srømbalasrømbe Tiusweimbe purø tabig køn chib
kasraarab,
katø piraube misaamera Señor nø mayanguen tab gúi
wamig kønrrai,
treeg pønrrabelaimbe ambumay imay mayanguen tab gøn!"
chib.
15 Inchen ángelesmera katø srømbalasrømay amben, ubisha
ashibeløbe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

San Lucas 2.12

—Chi burayaitashchab, Señor namun chi taitashchab, møindøwei Belénsrø ashchab amun— cha.
16 Incha malla amba, Maríanba, Joséwanba wetørrabelø
gøn, unane animal main batiayu wayig. 17 Incha ashabe, ángel
tru unaimburab chi taigwan tru ubisha ashibeløbe eshkaben,
18 mayeeløba chi eshkaigwan mørabe, truba kwaarøbelø gøn.
19 Inchen Maríabe chi tailane treebe maig kermab isub,
nuinetø esegabig køn. 20 Inchen ubisha ashibeløbe katøle
ambuppe:
—Tiusbe maya nuguen tabig køn chib— truba tabig waminchib ambubelø gøn, nøm chi mørigwan nøm chi asigwan, tru ángelesmera maig taig treeg purayaigwan asha.

Jesús-unan Tiuswei yaumay srua ambub

21 Inchen trune gwalømyube unan circuncidamig puben, treeg
mara, Jesús munchi basrøbelø gøn. María kwanrriig kømøwatø
ángel chi munchi basringaruig, treeg basrig købig køn.
22 Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig
chibig køben, tru chilliguig kørrømisrigwan chish maram
gwalømmera puben, unan Jerusalén ciudayu Señorwan 'nuin
gønrrai tranrrumøn' chinrrab srua ambubelø gøn. 23 Tru maig
maramigwan martrai Señor pasrigu maig chibig køben treeg:
"Mutøgucha srøsrø gal-lab nusrkawane Señorweindø tarømarig
kønrrain" daigwan. 24 Tru maig maramigwan martrai Señor
pasrigu maig chibig køben, pagatø nushin gúi, kabe pagatø
paloma-ureezheelø gúi Tiusweyasig trannrrab ambubelø gøn.

Simeón cantaig

25 Inchen tru gwalømmerawan kan møg Jerusalén Simeón daig
tsubig køn, sølgandø tabig, Tiuswan chu uragucha pesannamíig,
Israel misaamera tab gømui melaigugurri webambamigwan
muniirabig. Inchen Espíritu Santobe Simeónba basrabig køn.
26 Incha nune Espíritu Santobe maig kønrrabigwan eshkain gøbig
køn, Criston tru Señorwan ashmøwatøbe ñibe kwanrraamøn
cha. 27 Inchen tru møøbe Espíritu Santo inrrai inchen Tiuswei
yaumay ya, tru Jesús-unai møskalø tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigu maig chibig køben, nuimburab martrab Tiuswei
yaumay srua amrrubene, 28 Simeónbe Jesús-unan nui kwalyu muta,
Tiuswan tabig waminchib, trenchibig køn:

29 "Señor, Mayeelaim Bala Pasrabig,
na ñi karuig megabigwan
chi isumø pishindø tabig kwabashcha chib,
ñi nan maig eshkaig købiibe yandø treeg nebui ashar cha.
30 Kaguende nai kaptøga kaigyugurri ñi wesraig kømigwan ashar
cha.
31 Truigwane maya misaamera ashen, ñi tamara basrin gøn cha.
32 Iibe tru maya misag judíos kømeelaimbe ñun kenamaramig tør
gøben,
katø ñui misag israelitasmeraimbe maya nuguen tabig køn"
cha.

33 Inchen Joséba, Jesúswei usrimba unaimburab tru Simeón
maig taigwan mørabe, kan øyeebe maig kermab isub kwaara ashen,
34 Simeónbe mayanguen tab gúilø gønrrain chabe, Jesúswei usri
Maríane trenchibig køn:
—Au, i unøbe Israel misagwan truba nuwan møilane nørreelø
gúigwan chigucha gømeelø gønrrai marøb, møilane nørreelø
gønrrai marøb inchabig, treeg køn cha. Tiusweimburabigwan nø
kenamaren, misaamera nun kashchab gúi asamig, nøbe truig køn
cha. 35 Truba nu møilaiwan gøben, nømui manrrømerayu maig
isubelø gúigwan kenamarig kønrrain cha. Inchen ñibe ñui manrrau
isubigube kan espadatøga kelarrab gwani lataig isub pusrkwaig
kørrømisramig kønrrun— chibig køn.

Ana maig kuigwan waminchibig

36 Inchen truyu kan ishug, Tius maig karuigwan eshkabig,
Fenuelwei nimbasr, Aserwei misagugurri arrubig, Ana taikkucha
wabig køn. Truibe yandø truba køllig købig køn. Truba unø
gasharawa, siete años keeba tsua, 37 yandø keg kwaben nøtiig
kørrømisra, yandø ochenta y cuatro años tøgaig købig køn. Tiuswei
yaugurri managucha tarømisrmíig købig køn, Tiuswan køriibala
tabig waminchib, ayunab, katø Tiusba waminchib yem, gwaløm
Tiusweyasig treeg marøb. 38 Inchen Anabe tru urastøwei arrua,
Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chibig køn. Incha nøbe tru
unaimburab waminchib mendabig køn tru mayeelø Jerusalén
misag Tiusweilø gønrrai kaigyugurri wesrailø gømigwan isub
muniirabelane.

Nazaretmay katø ambub

39 Incha tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig
karuilan kerrigu chab marabe, Galilea birau Nazaretsrømay
ambubelø gøn, tru nømuim puebloyumay. 40 Inchen unøbe nurab
ippe, murig chishig, purø gusrebig misrøb iben, Tiuswei tru ka
yandø tab indiibe nuim bala basrabig køn.

Jesús-unø kusrebeløba waminchib Tiuswei yau

41 Inchen nui møskaløbe Jerusalén pascua fiestayumay pilamørig
ambubelø gøbig køn. 42 Incha Jesúsbe doce años tøgaig misren,
fiestayumay ambubelø gøn, trendø maig marøbelø gøben, treeg

martrab. 43 Inchen fiesta chab patsøben, nømbe yamay katø
amrruben, Jesús-unøbe Jerusalén kørrømisrin gøben, møskaløbe
ashmuin gøbig køn. 44 Nømbe tru misag utu unøbe arritamab isua,
mawa ambiisrø amba, nømui nømmisaamerai utuba, asiilai utuba
lab menda, 45 kalawabe, Jerusalénmay katø llirabelø gøn, trusrø
lanrrab.

46 Incha pøn gwalømyube Tiuswei yau tru Moisés pørigwan
kusrenanøbelai utu mørøb, nøgurri payib wabyu wetørrabelø
gøn. 47 Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba rruba kusrebig kui
ashib, katø nø maig løtiilan mørøb inchabe, ke kwaara ashibelø
gøn. 48 Inchen møskalø ashabe, ke kwaara asha, Jesúswei usrimbe
trenchibig køn:

—¿Nai nusrkai, namun chindimbarre øyeeg margu? cha. Ñui
møskaimba, nababe truba rruba isuilø lab guer— cha.

49 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

San Lucas 2.48

—¿Nane chinchabrre lague? cha. ¿Nabe nai Møskawei chi
maramelan na marøb wamigwan ñimgan ashmeelø gøtirru?— cha.
50 Inchen nømbe ni chi tainguen mørmeelø gøn.
51 Inchabe nui møskaløba Nazaretsrømay katø mendig ya, maig
karuben treeg mørøb megabig køn. Inchen nui usrimbe kutøgue
iilan nui manrrautø isua esegabig køn. 52 Inchen Jesúsbe trurrigu
kusrebig misrøb, nurab ibig køn, Tius lata, misaamera lata
mayanguen tab indinab.

Juan Bautista mu misag warab waraimønug waminchib

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jn 1.19-28)

3 1 Roma maya misagwan ashib karub wabig Tiberio chabguen
quince años karub waben, Pilatobe Judea birau kubenadur
gøben, Herodesbe Galilea birau ashib karub wabig køn. Inchen
Herodeswei nuneg Felipebe Iturea birøwanba, Traconite birøwanba
karub waben, Lisaníasbe Abilinia birau ashib karub wabig køn.
2 Inchen Anásba, Caifásbabe maya sacerdotesmeran tru uras nøm
garubelø gøben, Zacaríaswei nusrkai Juanwan Tius wamindig
køn, mu misag warab waraimønug tsuben. 3 Inchen Juanbe Jordán
bi buluwan chuguen palømø pureb ippe, misaameran mas kaig
marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirain gønmab asamig piu
umbu ulsrailø gømigwan eshkab kusrenanøbig køn, kaig mariilan
ulø baymø pesannailø gønrrai. 4 Truibe merrabsrø Tius maig
karuigwan eshkabig Isaías pørigu maig taig øyeeg:

“Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trasan cha:
‘Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb
inday tan chib.
5 Kullimera gøbeløbe netsøganiilø gøben, nørrø tunmeraba,
shush tunmerababe kanguelarrøtø chag mariilø gøben,
andul maymerabe ølmariilø gøben, mitør maymerabe min
mariilø gønrrun chib.
6 Inchen maya misaabe Tius misagwan kaigyugurri wesranrrai
ørigwan ashchun’” daig køn.

7 Inchen misaamera Juan piu umbu ulsrailø gønrrab webambene,
trenchibig køn:
—¡Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata
cha, Tiuswei purø gørig kømdiig ñimuim bala attrabig pub
pasrabigugurri wegørrønrraimbe? 8 Ñimui kaig mariilan isua

møra, Tiusweimay llirawar guy tørgandø asamdiig kønrrai
treelø gua, ñimbe ñimasiitø øyeeg chib mendømøtay cha:
“Nambe, Abrahamwei misaamera guer” chib. Kaguende nabe
trendamønrrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei
misaamera gønrrai marøg købene, martrun cha. 9 Katø walømbe
tusrmeran srølba para øramig chabguen srølyu pasringuen basran
cha. Chi tusrwandøgucha tab mamig niimíigwane para, nagu
kegutsan— cha.

10 Inchene misaamerabe truba nu basrabiibe trencha payibelø køn:

—¿Nambe chi maramø?— cha.

11 Inchen Juanbe trencha løtabig køn:

—Møikkøben pa turin døgaibe chiguchagaigwan kan tranø cha. Inchen møikkøben mamig tøgaibe, chigaigwan pirishi— cha.

12 Inchen gatø møiløgøsrøn tru romasreelayasig an utabelø piu umbu ulsrailø gønrrab amrruabe, Juanwane trencha payibelø gøn:

—Kusrennøbig, ¿nambe chi maramø?— cha.

13 Inchen Juanbe trenchibig køn:

—Anwan maya utønrrai karua basrigwan menrra utønrrab gømø, maig utamigwandø utønrrigay— cha.

14 Inchen gatø mø suldaumera gøsrøn trencha payibelø gøn:

—¿Nambe chi maramig kønrrerah?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Mun gøben ‘chigøben martrumøn’ cha kwaarøsra chigøben kerramøwei, katø mun gøben ka isatø chigøben guemesra kebenøsrkømøwei inday cha. Ñim chigøben marøb gúimburø ñimun maig pagaraitøgatø kasraaray— cha, trenchibig køn.

15 Inchen misaamerabe ke nungøba isua ashib gúig køppe,
Juanwane nømuinetøbe Cristo gøppeendimab isub gøbelø gøn.
16 Inchen Juanbe mayeelan trenchibig køn:

—Nabe ñimune pi binøbulrrai piu umbu ulsrar cha. Trune nai
wendau arrubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun
cha. Truibeguende, na lataguen gømø, maramburab marøbig
køben, nabe truburab gømíig kua, nui alpargatisyu tsiwanguen
pitchabgaig kur chibig køn. 17 Nøbe tirigun isig øra tarømartrab
tru kalagutsamig tsig utigwane sruaguen basran cha. Incha
truyu tru tirigu chishmari yabaløwan kerrigu chab chishmarabe,
tirigune tru esegainug esegappe, shauwane mana kwamø nagu
pattrab.—

18 Incha maig melamigwan treeg marøb melay chib, katøgan
øyeelø latailøba misaameran waminchibig køn, Tiuswei tabig srø
wamwan. 19 Inchen tru Galilea birau ashib karub wabig Herodesbe
nui nuneg Felipei srai Herodíaswan nø bera tsumba, katø
chigurrimbunø kaig mariiløgurrimba Juanbe Herodeswane 'øyeebe
kalø gøn' chib namuben, 20 Herodesbe møri urasbe, trubalatø mas
kaig marøb, Juanwane merrarrawa, kailan keeri yau pasrøbig køn.

Jesúswan piu umbu ulsraig

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

21 Inchen Juan maya misagwan piu umbu ulsrøb uñib
uras, Jesúswangucha piu umbu ulsraig kuig køn. Inchen Jesús
Tius Møskaimba waminchib pasramne, srømbalabe kuren,
22 Espíritu Santobe nuim bala kan paloma lataig kørraarruben,
srømbalasrøngurrimbe kan wam treeg mørø waminchib trenchibig
køn:

—Ñibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe ñuimburab truba tab gúi war— cha.

Jesucristoi merrab misaamera

(Mt 1.1-17)

23 Jesúsbe nui maramigwan pølbasrøppe chabguen treinta años
køsrøn døgaig købig køn.

Jesúsbe Joséwei nusrkain gúitamab isubelø gøn.
24 Joséwei møskaimbe Elí gøben,
Elíwei møskaimbe Matat købig køn.
Matatwei møskaimbe Leví gøben,
Levíwei møskaimbe Melqui gøben,
Melquiwei møskaimbe Jana gøben,
Janai møskaimbe José gøbig køn.
25 Joséwei møskaimbe Matatías køben,
Matatíasweí møskaimbe Amós køben,
Amósweí møskaimbe Nahum gøben,
Nahumwei møskaimbe Esli gøben,
Esliwei møskaimbe Nagai gøbig køn.
26 Nagaiwei møskaimbe Maat køben,
Maatwei møskaimbe Matatías køben,
Matatíasweí møskaimbe Semei gøben,

Semeiwei møskaimbe José gøben,
Joséwei møskaimbe Judá gøbig køn.
27 Judáwei møskaimbe Joanan gøben,
Joananwei møskaimbe Resa gøben,
Resai møskaimbe Zorobabel gøben,
Zorobabelwei møskaimbe Salatiel gøben,
Salatielwei møskaimbe Neri gøbig køn.
28 Nerii møskaimbe Melqui gøben,
Melquiwei møskaimbe Adi gøben,
Adii møskaimbe Cosam gøben,
Cosamwei møskaimbe Elmodam gøben,
Elmodamwei møskaimbe Er gøbig køn.
29 Erwei møskaimbe Josué gøben,
Josuéwei møskaimbe Eliezer gøben,
Eliezerwei møskaimbe Jorim gøben,
Jorimwei møskaimbe Matat købig køn.
30 Matatwei møskaimbe Leví gøben,
Levíwei møskaimbe Simeón gøben,
Simeónwei møskaimbe Judá gøben,
Judáwei møskaimbe José gøben,
Joséwei møskaimbe Jonám gøben,
Jonámwei møskaimbe Eliaquim gøben,
Eliaquimwei møskaimbe Melea gøbig køn.
31 Meleai møskaimbe Mena gøben,
Menai møskaimbe Matata gøben,
Matatai møskaimbe Natán gøbig køn.
32 Natánwei møskaimbe David gøben,
Davidwei møskaimbe Isaí gøben,
Isaíwei møskaimbe Obed gøben,
Obedwei møskaimbe Booz køben,
Boozwei møskaimbe Salomón gøben,
Salomónwei møskaimbe Naasón gøbig køn.
33 Naasónwei møskaimbe Aminadab gøben,
Aminadabwei møskaimbe Admin gøben,
Adminwei møskaimbe Arni gøben,
Arnii møskaimbe Esrom gøben,
Esromwei møskaimbe Fares køben,
Fareswei møskaimbe Judá gøbig køn.

34 Judáwei møskaimbe Jacob gøben,
Jacobwei møskaimbe Isaac køben,
Isaacwei møskaimbe Abraham gøben,
Abrahamwei møskaimbe Taré gøben,
Taréwei møskaimbe Nacor gøben,
Nacorwei møskaimbe Serug købig køn.
35 Serugwei møskaimbe Ragau gøben,
Ragauwei møskaimbe Peleg køben,
Pelegwei møskaimbe Heber gøben,
Heberwei møskaimbe Sélaj køben,
Sélajwei møskaimbe Cainán gøbig køn.
36 Cainánwei møskaimbe Arfaxad gøben,
Arfaxadwei møskaimbe Sem gøben,
Semwei møskaimbe Noé gøben,
Noéwei møskaimbe Lamec købig køn.
37 Lamecwei møskaimbe Matusalén gøben,
Matusalénwei møskaimbe Enoc køben,
Enocwei møskaimbe Jared gøben,
Jaredwei møskaimbe Mahalaleel gøben,
Mahalaleelwei møskaimbe Cainán gøbig køn.
38 Cainánwei møskaimbe Enós køben
Enóswei møskaimbe Set køben,
Setwei møskaimbe Adán gøben,
Adánwei Møskaimbe Tius køn.

Nugwaimandzig Jesúswan chinchibig køtashchab marøb

(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

4 1 Jesús Espíritu Santotø netsaig Jordán biyugurri gatø
arruben, Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay
pera iben, 2 truyu kwalømmera cuarenta nemisramne tsuben,
nugwaimandziibe ke kebenøsrkønrrab marøbig køn. Tru
gwalømmerawan chigucha mamøwa, yandø parøgwai møren,
3 nugwaimandziibe:
—Ñi isa gømø, Tiuswei nusrkain guabe, i srugwan ‘pirri misr’
cha, trenchi— chibig køn.
4 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig pørig pasran cha:
“Møøbe pirrindøgatø øsig tsumig kømøn” chibig.—

5 Inchen nugwaimandziibe kan tun balasrømay pera ya, yu pirau
chutøgucha nørreelø nøm ashib karub purrailan kerriguba ke pestø
Jesúswan eshkab kenamarabe, 6 trenchibig køn:
—Nabe ñi karumburab karumigwan kerrigu ñun tranøb, katø
nømui chigurrimbunø purø tabig tørigwan tranøb inchumøn cha.
Kaguende nane iilan kerrigu tranig køn cha. Incha nabe mun
tranøg køben, tranamønrrun cha. 7 Inchawei ñi nan tømbasra,
køriibala tabig waminchene, iibe kerriguba ñuin gønrrun— cha.
8 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Trenchibig pørig pasran cha: “Señor ñui Tiuswandø køriibala
tabig waminchib, nuyasiitø marøb megamig køn” chibig.—
9 Inchen trugurrimbe nugwaimandziibe Jerusalén ciudasrømay
pera ya, tru Tiuswei yau purø balasrø pasrabe, trenchibig køn:
—Isa gømø, ñi Tiuswei Nusrkain guabe, yugurri pirausrø pørsrau
cha, 10 kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:
“Tiusbe nui ángelesmeran ñun chinchimønrrai ashchai ørtrun
chibig.
11 Incha ñui srøbwan srugu srurrengwamønrrai nømui
tasiimeratøga ñune kusranrrun” chibig.—
12 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Øyeeg chibig pasran cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinchibig
køtashchab lataikkucha maramig kømøn” chibig.—
13 Inchen nugwaimandziibe øyeeg chiyutø kebenøsrkønrrab
indamigwan kerrigu chab marabe, Jesúsweim bulugurri maya
yana gøsrøn tarømisrøbig køn, katøle treeg maramdiig pumnegatig.

Jesús Galilea nui maramigwan pølbasrøb

(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

14 Jesús Espíritu Santoi maramburab maramigwan tøgaig
Galileamay gatø arruben, tru birau tru pøtøgatanbe chutøgucha
nungøba, nungøba waminchib gøbelø gøn. 15 Inchen judíosmera
tulundzuni yamørig nøbe kusrenanen, mayeeløba nun truba tabig
waminchibelø gøn.

Jesús Nazaretsrø

(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

16 Incha Jesúsbe nø nurainuumay Nazaretsrømay ya, nø trendø
treeg marøbig køppe, isrin gwalømbe judíosmera tulundzuni yau

kebya, lenrrab pasramisren, 17 Tius maig karuigwan eshkabig
Isaíaswei pørigwan lenrrai tranen, larrøbicha kurøppe, øyeeg pørig
basrabigu gurøbig køn:
18 “Señor Tiuswei Espíritube naim bala basran cha.
Kaguende nane waachameran tabig srøigwan
eshkanrrai aceite itølusha tarømarig køn cha;
merrarraig pønrrabelan ‘Elatsiilø gønrrun’ chinrraimba,
katø kabgarwan ashibelø gønrrai martraimba,
katø kaig indinab melabelane, amrrai wesrab inchaimba,
19 katø Señorwei truba tab pila attrabigwangucha
eshkanrraimba nane ørig køn” chibigwan.
20 Incha Jesúsbe tru pørig tøgaigwan judíosmera tulundzuni
yau purugubigwan katøle kirra tranabe, wamisrøbig køn. Inchen
mayeeløba judíosmera tulundzuni yau purrabeløbe ke nungøba
ashib purrabelø gøn. 21 Inchen nøbe trenchib eshkab mendabig køn:
—Na leben ñim mørig, i Tiuswei wam pøriibe, ñimui merrab møi
yandø treeg nebun— cha.
22 Inchen misaabe mayeeløba nuimburab tabig waminchib, katø
nui trigugurri purø tabzhig wamindi wammeran ke kwaara ashib
trenchibelø gøn:
—¿Iibe Joséwei nusrkain gømmørgøppeh?— cha.
23 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimbe nane indzabelø chibgunrrig øyeeg chinrrautan
cha: “Ñi mø marøbiibe ñiasiitøwei mø mar” cha. Katø nane: “Ñi
Capernaumsrø chine, chine mariilan nam tru wammørigwan, yu
ñuim biraugucha treegwei mar”,— cha.
24 Inchabe katø trenchibig køn:
—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Tius maig
karuigwan eshkabigwane møigwanguen nui biraueløtøweimbe
chi tab indiimíig køn cha. 25 Isa gømø, Tius maig karuigwan
eshkabig Elías uñib uras tru pøn bila y tøbø bila sre bumubenma,
tru birau ørøba truba rruba parø basrøben, Israel misaamerai
utube piudamera truba yam waraingucha, 26 Tiusbe Elíaswane
Israel birau warabelan purugunrrab ørmøtø, Sidón ciuda bulu
Sareptasrø tsub piudan purugunrrab ørig købig køn cha. 27 Katø
Tius maig karuigwan eshkabig Eliseo uñib uras chigucha, Israel
misaamerai utube lepra gwanrreelø truba nu gúig køn cha.
Inchendø truiløbe ni kanguen kwanrrøwan chishmariimeelø

gøben, Siria birausriig Naamánwane kwanrrøwan chishmarig
købig køn— cha.
28 Inchen iigwan mørøppe, judíosmera tulundzuni yau
purrabeløbe namig købiitø ke chinchimmørø incha, 29 kurra
bønrramisra, puebloyugurri weera, tru nøm waramig ciuda
marim basrab tunyu pala trømbøsrømay pera ambubelø gøn,
trusrø pinørtrab. 30 Inchen Jesúsbe nømuin døbøtagwan pureppa,
iptinchibig køn.

Kan møg kwaimandzig tøgaig

(Mc 1.21-28)

31 Incha Jesúsbe Galilea birau Capernaum puebloyumay ya,
isrin gwalømmerawan misagwan kusrenanøbig køn. 32 Inchen nø
kusrenanigwane kwaara ashibelø gøn, kaguende nø wamindiiløbe
mu mandamgaig wamindig køben.
33 Inchen judíosmera tulundzuni yau kan trømbøig maringarub
kwaimandzig tøgaig wawabe, mur trashib trenchibig køn:
34 —¡Au! ¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø
Jesús? ¿Namun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu
gúi ashar chibig køn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig
køn— cha.
35 Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig køn:
—¡Ñibe trashimøtø, møweinukkurrimbe webinrrø!— cha.
Inchen kwaimandziibe nøm mayeelai merrab møwane
pirau penøsrka, tru møweinukkurri webibig køn, chigucha chi
kørriinchimøtø. 36 Inchen mayeeløba kwaara, kangurrin gangurri:
—¿Kan øyeeg wamindi wammerabe chi gøh? chibelø gøn. ¡I
møøbe mu mandamgaig karuitøgaba, maramburab mariitøgaba
trømbøig maringarub kwaimandziimeranguen webingaruben,
truilø webamrrappe!—
37 Inchen nune tru birau ørøba chutøgucha nun, nun
waminchibelø gøn.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)

38 Incha Jesús judíosmera tulundzuni yaugurri webya, Simónwei
yau kebibene, Simónwei sueerabe mur bachiiba kwanrrø tsuben,
nømbe kwanrriigweyasig Jesúswan:

—Purugurra— cha, rrugaben,
39 Jesúsbe kwanrriigweimbala utsøbasrabe, pachigwan webinrrai
kandø wamøben, pachiibe weetaptinchen, nøbe tru urastø kurra,
tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig køn.

Jesús truba yam kwanreelan tamarøb

(Mt 8.16-17; Mc 1.32-34)

40 Yandø nøsig pinaiben mayeeløba chi gwanrrø gøben tøgarmeran
misaamerabe Jesúsweimay srua amrruben, kwanrreelømørig nøbe
nui tasiimeran nømuim bala estsara, tamarøbig køn. 41 Inchen gatø
truyu møilan gøben truba yamelainukkurri kwaimandziimerabe
trenchib trashib webambubelø gøn:
—Ñibe Tiuswei Nusrkain gøn— chib.
Inchen Jesúsbe kwaimandziimerane kandø wamab,
waminchibashmíig køn, kaguende nømbe Cristo gúi ashibelø gøben.

Jesús Galileasrø eshkab kusrenanøb

(Mc 1.35-39)

42 Yandø chab tør-rraben Jesúsbe ciudayugurri webya,
katøganbalø mu misakkasrø tarømisra iben, misaamerabe lab gua,
nø waisrø puabe, ibashmønrrab inchen, 43 Jesúsbe trenchibig køn:
—Misag søtømera katøganbaløsrø warabelangucha nabe Tius nø
ashib karub pasrainuguigwei tabig srøigwan eshkab kusrenanamig
køn cha. Kaguende truweiwei ørig kur— cha.
44 Incha Judeasrø judíosmera tulundzuni yamerayu Jesúsbe
eshkab kusrenanøb uñibig køn Tiuswei wamwan.

Mana øyeeg asiimíig peskaumera purø nørrø wesrub

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

5 1 Kan gwaløm Jesús Genesaret nu bisu menda pasrøbene,
misaamerabe Tiuswei wamwan mørtrab nuingatan ke nømdø
rrawaguchib tulundzunøben, 2 nøbe tru pisu mendabe pagatø
barcomera mu misakkar pønrrai ashibig køn, kaguende peskabeløbe
truyugurri webamba, nømui atarrayameran chishmarøb warøben.
3 Inchen Jesúsbe tru pagatø barcomera bønrrabyu tru Simónwei
barcoyu kebyabe, pi mendagurri katøguchi amburøsrø ørtra cha, nøbe
tru barcoyu wamisra, truyugurri misagwan kusrenanøb mendabig køn.
4 Incha yandø chab waminchabe, Simónwane trenchibig køn:

—Barcon amburø mas umbu bisrø øra, peskanrrab ñimui
atarrayameran kebetay— cha.
5 Inchen Simónbe trencha løtabig køn:
—Kusrennøbig, nambe kwalma gwalma peskab meløbendø,
kanguen wesranrrab gaymer cha. Inchendø ke ñi trendaig køptø,
atarrayan kegutchab— cha.
6 Incha keguchene, peskaube nu guegørraptø atarrayabe
kølsrøb mendøben, 7 nømbe nømui lincha amøñibelø katøgan
barcoyu purrabelan, purugunrrab amrrunrrai keberen, nømbe
amrrua, pa barcomeran peskautø netsøganen, barcomerabe piu
ke asentanrraptiig inchibelø gøn. 8 Inchen trunun ashabe, Simón
Pedrobe Jesúswei srøb pulu tømbønsrøb trenchibig køn:
—Señor, naim bulugurri tarømisrtra cha. Kaguen nabe kaig
marøb møg kur— cha.
9 Peskau treeg nørrø wesraikkurri Simónbe truyu mayeelø nøba
pønrrabeløba kwaarøbiitø ke chindamdiig kui inchibelø gøn.
10 Katø tru Zebedeowei nusrkalø Jacoboba, Juanba, tru Simónwei
trendø lincha peskab amøñibeløgucha treetøwein gørig kui
inchibelø gøn. Inchene Jesúsbe Simónwan trenchibig køn:
—Chi kørig kui inchimøta cha, møingurrimbunøbe misaameran
peskabig kønrrig— cha.
11 Inchen nømbe barcomeran pisu mendasrø wesrawabe, kerrigu
pønrramnetø, Jesúswei mendig ambuptinchibelø gøn.

Jesús kan lepra gwanrrø tøgaigwan tamarøb

(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

12 Jesús mø pueblomerayu gøsrøn tsubene, kan møg asr trerab
gwanrrø, lepra taig, tøgaig pua, Jesúswan ashabe, tømbønsra,
maløwanguen pirau kebatamnegatig utsøbasrabe, trenchib miabig
køn:
—Señor, nan ñi tamaramdiig købene, tamartra— cha.
13 Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig
køn:
—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr— cha.
Inchen tru urastø nui trerab gwanrrøbe chishig kørrømisren,
14 Jesúsbe trencha garubig køn:
—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan
sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig kørrømisrimburø tru

Moisés trannrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui
kwanrrøwan chishig kørrømisrin gúi ashchain— cha.
15 Treendingucha Jesúswane ke nun, nun waminchen, nune mas
wammørig kørrømisren, misaamerabe truba nørrø nun mørtrappa,
katø nømui kwanrrømeran tamariilø gønrrappa tulundzunabelø
gøn. 16 Inchendø Jesúsbe chugøben mu misakkasrø ya, truyu Tius
Møskaimba waminchibig køn.

Jesús kønønrrab gaimabigwan tamarøb

(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

17 Kan gwaløm Jesús kusrenanøb wabene,
møiløgøsrøn fariseosmeraba, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørigwan kusrenanøbeløba truyu

San Lucas 5.18

purrabelø gøn. Truiløbe Galilea birau maya
pueblosrøngurrimba, Judea birausrøngurrimba,
Jerusaléngurrimba amrruar. Inchen Tiuswei maramburab
maramibe Jesúsba basrabig køn kwanrreelan
tamarøb. 18 Inchen mø møguelø gøsrøn katøgan møg
kønønrrab gaimabigwan tsigalyu muta pua, yau keera,
Jesúswei merrab pasrtrab inchendø, 19 mumayguen
kebambamig wetørranrrab gaimabelø gøn. Kaguende menrra
misag basrøben, trugurri ya bala nebamba, tejameran picha,
trab gura, kwanrriigwan tsigalbañau misag utu Jesúswei
merrab kørrøørøbelø gøn. 20 Inchen Jesúsbe nømui isubigwan
ke nuinuutø pasra ashabe, kwanrriigwane trenchibig køn:
—Au, kasuku, ñui kaig mariilane yandø ulø bayamig kømíig
pesannaig kørrømisran— cha.
21 Inchene tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba
fariseosmerababe treeg isub mendabelø gøn: “I møg
Tiusweimburab purø rrømbøig wamab waminchibiibe, ¿mu gøh?
cha. Kaguende kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig
kønrraimbe ¿mu gúin rreeg mariasamø? cha, Tiustøweimbe rreeg
martrun” chib, isubelø gøn.
22 Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrrailan kelarrab ashabe,
trenchibig køn:
—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimba øyeeg isugue? cha.
23 ¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe:
“Ñui kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørrømisran”
¿damiteh? Kabe: “Kurrab, inrrø” ¿tamiteh? cha. 24 Pøs, na, Møg
Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø bayamig kømíig
pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim
ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.
Inchabe tru kønønrrab gaimabigwane trenchibig køn:
—Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, ñui
yamay inrrø— cha.
25 Inchen tru urastø tru kwanrriibe nømui merrabgurri kurra, nø
tsuig tsigalwan muta, Tiuswan truba tabig waminchib nui yamay
ibig køn. 26 Inchene mayeeløba kwaara asha gørrømisra, Tiuswan
truba tabig waminchib, truba kwaariilø:
—Møin gwaløm kan yeekkucha tabelø mari aser— cha
trenchibelø gøn.

Jesús Levíwan wamab
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

27 Øyeeg purayaig wendø Jesús webyabe, kan møg Leví taig,
romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:
—Nai mendig amø— cha.
28 Inchen Levíbe chi tøgagúigwan kerrigu kørrømarabe,
kurrappa, Jesúswei mendig ibig køn.
29 Incha trugurrimbe Levíbe Jesúsweyasig nui yau truba nu fiesta
maren, tru romasreelayasig an utabelø truba yameløba, katøganeløba
mishatsigu nømba truba nu burrabelø gøn. 30 Inchen fariseosmeraba,
tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe nui kusrenanøb pera
uniilane namig, Jesúsweimburab chinetø chib, trenchibelø gøn:
—¿An utabeløba, kaig marøbeløba ñimbe truiløbabe chindimba
lincha mab, muchigue?— cha.
31 Inchene Jesúsbe nømune trencha løtabig køn:
—Tabelø, kwanrrøgarbe mø marøbig palain gømøn cha.
Kwanrreeløbeguende palain gøn cha. 32 Nabe tru sølgandø
amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab
arrig køn cha, yandø nømui kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay
lliranrrai.—

Ayunamigwan Jesúswan payib
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

33 Inchen kaneløbe Jesúswan trencha bayibelø gøn:
—Juanwei mendig amøñibeløbe katø gatø truba ayunab,
katø Tiusba waminchib indamigwan marøbelø gøn cha. Katø
fariseosmerai mendig amøñibelø treetøwei maren, trune ñuieløbe
ka mab, ka muchib inchibelø gøn— cha.
34 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nømba
wabengan, mamø burrønrrai inchaitarru? cha. 35 Inchendø yandø
keg mistrabigwan srua ambam gwalømmera punrrun cha. Inchen
tru gwalømmerawane ayunabwei inchun— cha.
36 Incha gatø Jesúsbe 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra
trenchibig køn:
—Mugucha kan srø camisanma para wesrumøn cha, køllin
camisayu waya tsushinrrab. Treeg marene, srø camisabe ka

minchen, inchagucha srøigwan waya tsusaibe køllin camisayube
chi tab punrraamøn chibig køn. 37 Katø muguen srø vinonma
køllin galusmerayu usrmøwei indan cha. Kaguende treeg marene,
srø vinobe kalusmeran srurrøgøben, vinobe lushen, kalusmerabe
ka kølsran cha. 38 Inchawei srø vinone srø galusmeran marigu
usramig køn cha. 39 Katø mugucha øl-laig vinon muchibiima srø
vinone mugucha muchig kømui indan cha. Kaguende: "Øl-laibe
mas mayig køn" chibelø gøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin gwaløm tirigu tur lurrøb

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

6 1 Kan isrin gwaløm Jesús tirigu ellmarig utuwan pureb ibene,
nui kusrenanøb pera uniiløbe tirigu turmeran lurrøb ambabe,
tirigu turwan tasiitøga katsøsra, mabene, 2 mø fariseosmera gøsrøn
nømune trenchibelø gøn:

—Ya isrin gwaløm chigøben marmønrrai merigwan ¿ñimbe chindimba øyeeg margue?— cha.

3 Inchene Jesús trencha løtabig køn:

—¿Ñimgan lemeelø gøtirru cha, tru mana gøsrøn Davidwan
parøgwab, nui linchibelan parøgwab inchen, nø mandø indigwan?
4 Nøbe Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, Tiusweyasiitø tarømarig
pirrimera, tru sacerdotesmeratø maim birrimeran mendaibe mu
mamønrrai meriilan nø mab, katø nøba purrab misagwangucha
srørrøb indigwan.—

5 Incha gatø trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe tru isrin gwaløm nan nø garunrrain gømøtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, nabe na asha garubig kur— cha.

Kan møg tasig mul-laig

(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

6 Indiibe katøgan gwaløm isrin gwalømdøwei Jesúsbe judíosmera
tulundzuni yau kebya, kusrenanøb pasrøbene, truyube kan møg
nui kusrmay tasig mul-laig tøgaig waben, 7 tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba, fariseosmerababe Jesúswan larab gøbelø gøn,
isrin gwaløm tamarøbig køtashchab, chigøben chi køptø. 8 Inchen
nøbe chi isub pønrrailan asha, tru tasig mul-laig tøga møwane:

—Kurra, uyu tøbøtag pasramisr— cha trenchibig køn.

Inchen tru møøbe nømuin døbøtag kurra pasramisrøbig køn.
9 Inchen Jesúsbe katøganelan trenchibig køn:
—Na ñimun payrrab inchar cha: ¿Maig maramigwan martrai
Moisés pøriibe isrin gwalømbe chiwan martrain daig køh
cha, tabiiteh, kabe kaiteh cha; kwamønrrai indamig køh, kabe
kweetsamig kø, chindah?— cha.
10 Incha Jesúsbe mayeelø nuim bøtøgatan pønrrabelan ashabe,
tru møwan trenchibig køn:
—Kwalwan larrøbichi— cha.
Inchen møøbe treeg inchen, nui kwalbe tabig
kørrømisrøptinchibig køn. 11 Inchen treekkurri kaneløbe truba
nama, kangurrin gangurri Jesúswan chi kaig maramdiig
køtashchab payib mendabelø gøn.

Jesús nøashib karua øramelø doce lawa wesrub

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Tru gwalømmerawan Jesús kan tun balasrø Tius Møskaimba
waminchab ya, kwalma ørøba treeg marøb wawa, 13 tør-rrabene,
nui kusrenanøb pera uniilan wama, truilai utu doce lawa, wesrawa,
truilane nøashib karua øriilø gøn cha, wamabig køn. 14 Truiløbe
iilø gøn: Simón, nundøwei katø Pedro cha munchi pasrig køben,
Simónwei nuneg Andrés køben, Santiago gøben, Juan gøben,
Felipe gøben, Bartolomé gøben, 15 Mateo gøben, Tomás køben,
Alfeowei nusrkai Santiago gøben, Simón Zelote cha wamig køben,
16 Judas Santiagoi nusrkain gøben, Judas Iscariote, tru wendø
Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisra, trannrrabig
købengue.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

(Mt 4.23-25)

17 Incha Jesús tun balasrøngurri nømba kørraarrua,
kan chagu pasramisrøbig køn. Inchen truyu nui mendig
amøñibeløbe truba nu tulundzuna, basrabig køn, Judea
birauelø kerrigu, jerusalénsreelø gøben, Tiroba, Sidónba tru
mar bulusreelø gøben, 18 truiløbe Jesúswan mørtrab amrruin
gøbig køn, nømui kwanrrømeran tamartraimba. Inchen tru
kwanrreelø trømbøig maringarub kwaimandziimera larrø
rrømbøig kuig melønrrai marinabeløbe tamariilø gøben, 19 maya

misaabe nun katøranrrab inchibelø gøn, kaguende Jesúswei
maramburab marøbig nuinukkurri webarrua, mayeelanba
tamaren.

Kasrag købiiba, chigucha tab gømíiba

(Mt 5.1-12)

20 Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan ashabe trenchibig
køn:

—Mayanguen tab gúilø gøn cha, ñim waachamerabe.
Kaguende Tius nø ashib karub waibe ñimuiwein gøn cha.
21 Mayanguen tab gúilø gøn cha, ñim møi ya parøgwailøbe.
Kaguende maig palai melaigwan Tiusbe nømun unchaguen
traniilø gønrrun cha.
Mayanguen tab gúilø gøn cha, ñim møi ya kishibeløbe.
Kaguende wendøbe indzønrrabguen cha.
22 Mayanguen tab gúilø gøn cha,
ñimun misaamera tsalø ashib,
ñimune nøørø gønrrai tarømarøb,
ñimun tsalø waminab,
ñimui munchiwan ke kaigwan lataig indinab,
tru na, Møg Misra Arrubikkurrindø ñimun treeg marene.
23 'Treeg bureb gwalømbe ñimbe truba rruba tab gúi mørøb,
truba kasraarab pørtray chibig køn. Kaguende truburø ñimbe
srømbalasrømbe truba nuig ketig utamig føgagønrrun cha.
Kaguende merrabsrø nømui kølli misaamerama Tius maig
karuigwan eshkabelan øyeegwei kaig marøbelø gúig køn cha.
24 ¡Ay, ñim waacha, puarmeraimbe!
Kaguende yandø tsabøtø utarguen gøn cha, kasrag
købigwan.
25 ¡Ay, ñim waacha, møi ya chi palømø tøgarbe!
Parøgwai mørtrun cha.
¡Ay, ñim waacha, møi ya indzabeløbe!
Ñimbe wamamøra isub kishchun cha.
26 ¡Ay, ñim waacha, ñimun mayeelø tabig
wamindinabelaimbe!
Kaguende ñimui merrabsrø kølli misaamerama treetøwei
tabig waminchibelø gøbig køn cha, tru 'Tius maig
karuigwan eshkabelø guer' chib isabelan.

Ñimun ashig kømui inchibelan tsalø ashmumig
(Mt 5.38-48; 7.12)

27 'Inchendø ñim nan mørøbelane nabe trendamønrrun: Ñimun
ashig kømui inchibelane undaarab, ñimun tsalø gúi inchibelane
tabig marøb inday cha. 28 Ñimun 'trømbøig nebubash' chib
wamabelaimbe ñimbe nømune 'mayanguen tabig nebunrray'
chib trenday cha. Ñimun kaig marøbelaimbe, nømuyasig Tiusba
wamindamig køn cha. 29 Møikkøben ñun kandarø maløbøtø
pashene, kandariigwangucha yul cha. Møikkøben ñui turiwan
kerrabene, ñui camisangucha ka srua ibasingaru cha. 30 Ñun mu
chi miabigwane tranøb, chiwan gøben ñuiwan kerrabene, miamøta
cha. 31 Ñimgurrima gatøganelø ñimuyasig tabig maramig palai
inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei tab inday chibig køn.
32 'Ñim ñimun undaarabelandø undaarawabe, ¿ñimbe chigúin
dabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløguen nømun
undaguelane nømgucha undaarabelø gøn cha. 33 Ñim ñimun tab
inchibelandøwei tab inchabe, ¿ñimbe chigúin dabig martrague?
cha. Kaguende kaig marøbeløgucha treetøweimbe marøbelø gøn
cha. 34 Peba tranøppe, katø utamdeelandø pebøbeløbe, ¿ñimbe
chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha
katøganelø kaig marøbelandøweimbe, katø kerriguwan treetøwei
utønrrab pebøbelø gøn cha. 35 Trune ñimbe ñimui ashig kømui
inchibelan undaarab, tabig marøb, pebøb indamig køn, katøyug
utønrrab isua gømøtø. Treeg marene, ñimui utamibe truba nuig
køben, ñimbe Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei ureemera gønrrun
chibig køn. Kaguende nøma chiweinguen ungwaguengarwan, larrø
kailan, tab inchibig køn cha. 36 Ñimui Tius Møskaima lastima
ashibig købene, ñimgucha treetøwei lastima ashibelø guy cha.

Katøganelane 'kailø gøn' chib
(Mt 7.1-5)

37 'Ñimbe katøganelan 'øyeeg køn, øyeeg marøbelø gøn' chib
waminchimøtay, ñimungucha 'øyeelø, øyeelø gøn' chimønrraimbe.
Katøganelan kaigyu pønrrønrrai pønsrømøtay, ñimun treetøwei
kaigyu pønrrønrrai pønsrømønrraimbe. Ñimun kaig maren,
ulø baymø pesannay, ñimungucha Tius ulø baymø pesannailø
gønrrappe. 38 Katøganelan tranay; ñimungucha tranrrun, talegayu

tab unaasig tingandø kørrøguana, pinølusam netsøganig. Kaguende
ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei
unaasha tranrrun— chibig køn.
39 Incha gatø Jesúsbe 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra
trenchibig køn:
—¿Kan ashchab gaimabiima katøgan ashchab
gaimabigwandøwei srua inrrautah? cha. ¿Pailøba treeløtøbe
trabyu kegørrømønrraitarru? chibig køn. 40 Kan kusreb mendig
megabiibe nui kusrenanøbigwan purab nuig kømøn. Inchendø chi
kusremigwan ne gusrewabeguende, nun kusrenanøbig lataitøwein
gønrrun.
41 '¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba
ashku cha, tru ñuin gabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe?
42 Inchawei ñitøweinguen ñuin gabyu nu tsigwan ashmubendøbe,
ñui nunewane chincha øyeeg chinrragu: "Nai nuneg, ¿ñuin gabyu
shauzhig wabigwan wesrarruah?" cha. ¡Ñi, palatø tabig! Ñuin
gabyu nu tsig wabigwanmerrig wesru chibig køn. Treenchabe
si, ñui nunewein gabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab
ashchabguen cha.

Tusrbe mamikkurri asig køn

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

43 'Kan tab tusrbe kaig mamig niimíig køben, katø kan kaig tusrbe
tab mamig niimíig køn cha. 44 Kaguende tusrmørig chi mamig
niguen tabig kui, kaig kui truyu asan cha. Kal dusrmerayugurri
yashig lurrmøwei, kaldø misrøb tusryugurri uvas lurrmøwei
inchibelø gøn cha. 45 Inchawei kan møg tabiibe tabig isuilan nui
manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan.
Inchen kan møg kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua,
truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. Inchawei nui manrrau chine
isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan chibig køn.

Pailø ya marøbelan kemesra wamindig

(Mt 7.24-27)

46 '¿Ñimbe nane chindimba: "Señor, Señor" chib wamøgue cha,
na maig karuigwane møra marmeelø gøbendøbe? 47 Mugucha
naimay arrua, nan møra, na maig taigwan marøbigwane, øyeeg
møg lataig køn damønrrun cha: 48 Truibe kan møg yawan

martraptø pirøwanmerrig srugu larrayamnegatig umbu lalla,
trugurrimbe tru srug bala yawan niga basrønrrabigwan marøbig
lataig køn cha. Inchen pibe nurawa, arrua, tru yawan purø
rrømbøig neguchib megambuagucha, kønøgønrrab gaiman
cha, kaguende purø may mara basrig kua. 49 Inchen kan møg
nan mørendø, na maig karuigwan marmíibe, nui yawan niga
basrønrrabig srug busrmøtø, ka pirø balatø kusrubig lataig køn cha.
Pi nurawa arrubig, tru yawan mur megambub neguchene, tru yabe
kebeñen, kerrigu pinisaig kørrømisran— cha, trenchibig køn.

Suldau søtøwan nø garub pera basrabigwei mendig megabigwan Jesús tamarøb

(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

7 1 Yandø misagwan Jesúsbe chab waminchabe, Capernaumsrø
kebibene, 2 truyu kan romanosmerai suldau, cienelan
ashibig, centurion daig, kan karuindiig megabig truba undaaraig
tøgagúibe, truibe kwanrrøtøga yandø ke pinamdø balabig tsubig
køn. 3 Inchen tru cien suldaumeran ashibiibe, Jesúswan wamindi
mørabe, judío misaameran karubelø kølli misaameran karua
ørøbig køn, nui kwanrriigwan tamartrab attrai. 4 Inchen nømbe
amba, Jesúsweim bulu kemallabe, ke tiusmanda chib truba inchib
trenchibelø gøn:

—Tru møwane ñi treeg ka purugumdiig treeg møg køn cha.
5 Kaguende yu nam warain birau maya misagwan undaguig kua,
nøashib nam judíosmera tulundzuni yawan maringaruig køn— chib.

6 Inchen Jesúsbe nømba iben, yandø yau pub lutau ambene,
tru suldaumeran ashibiibe nui trendø linchibelan møilan gøsrøn
trenchinrrai karua ørøbig køn:

—Señor, øyangatiizhiitø attra tan chinrrai. Kaguende ñi nai yau
kebattraimbe, nabe trengatig kømuinatan cha. 7 Incha treekkurri
ni naashibguen ñun lanrrab arrumur cha. Tammisr cha, treetø
chirra chibig køn. Nai karuindiig megabig tammisrig kønrrai.
8 Kaguende nagucha mas nørreelø karua pasrig kur cha. Katø treeg
køben na karub tøgagúilø suldaumera tøgaig kur cha. Truilanma
na møigwan gøben: “Inrrø” chibene, ib; katø na møigwan gøben:
“Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan: “Chigøben
mar” chibene, marøb inchibig køn cha. Nøbe trendan— chibelø
gøn.

9 Inchen Jesús iigwan mørabe, tru møwan nøguen kwaara asha,
nui mendig truba nu misag amøñibelan keesha ashabe, trenchibig
køn:
—Nabe ñimun trendamønrrun cha: israelitasmerai utuguen
isubigwan nainug pasrig øya nuig wetørramur cha, i møwei
lataig.—
10 Indiibe tru karua øriilø katøle yau pubene, tru karuindiig
megabiibe tabikken waptinchibig køn.

Jesús kan piudai nusrkawan katø øsiirangarub

11 Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kan pueblo Naín
daisrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløba, truba nu misaaba
linchibelø gøn. 12 Inchen tru puebloyu kebambam yaskab pulu
pubene, kan kwaigwan sørønrrab muta, amrrubelø gøn, tru
kwabiibe kandø nusrkain gøben, usrimbe piuda. 13 Inchen Señorbe
tru ishuwan lastima ashabe, trenchibig køn:
—Kishmøta— cha.
14 Incha Jesúsbe kemalla, taulwan katøraben, muta ambubeløbe
pønrramisren, Jesúsbe kwaigwane trenchiptinchibig køn:
—Matsinø, na ñun ¡kurrø! char— cha.
15 Inchen tru kwabiibe kurra, wamisra, waminchib mendøben,
Jesúsbe usran tranøbig køn, pera inrrai.
16 Inchen iigwan ashene, nømune mayeelanba kørig købiitø ke
chindamdiig køben, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø
gøn:
—¡Tius maig karuigwan eshkabig purø nuig namui utu kurrin
gøn! chib. ¡Tiusbe nui misagwan purugunrrab arrin gøn!— chib.
17 Inchen Judea birau kerriguba, katø tru birau tru bøtøgatanwan
kerriguba Jesús chi marigwan wammørøbelø gøn.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø
(Mt 11.2-19)

18 Inchen Juanwei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg purayailan
kerrigu nun eshkaben, Juanbe nui mendig amøñibelan pailan
wama, 19 Jesúswan trencha payrrai ørøbig køn: ¿Tru Cristo attrabig
købiibe ñi gúin gúi, kabe nambe katøganun muniiram gúin gúi?
20 Inchen tru Juanwei kusrenanøb pera uniiløbe amrrua, Jesúswan
kemallabe, trenchibelø gøn:

—Juan Bautistabe, ñun payrrai, namun karua ørtan cha. ¿Tru
attrabig købiibe ñi gúin gúi, kabe nambe katøganun muniiramig
kuin chindi?—
21 Inchen tru uras, Jesúsbe kwanrreelø truba yamelan
tamarøbig køn, chigurrimbunø kaig kwanrrø tøgarmeran gøben,
kwaimandzig tøgarmeran gøbengue. Katø truba yam kabgailan
ashchai tamarøb inchibig køn. 22 Inchabe Jesúsbe Juan karua
øriilan trenchibig køn:
—Amba, ñim chi mørigwan, ñim chi asigwan Juanwan
eshkanrrigay cha. Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben, asr
trerab gwanrrø tøgarmerane nømui kwanrrøwan tamara
chishmariilø gøben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe
øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenaniilø gøn cha. 23 Mayanguen tab gúig køn chibig køn, nan
peg kuitamab isumøtø, na gúitamab isubigweimbe.—

Juan Bautistaimburab maig kuigwan Jesús waminchib

24 Incha Juanwei kusrenanøb pera uniilø ambene, Jesúsbe
Juanweimburab truba nu misagwan trenchib waminchib
pølbasrøbig køn:
—¿Misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue?
cha. ¿Kan caña ambumay, imay isig srua yainaptiigwandeh? cha.
25 Trube, ¿chi ashchab webamgue? cha. ¿Kabe kan møg truba tabig
keweigwandeh? cha. Ñimbe ashibelø gøn cha, truba tabig kebeløbe
nømun maig marøg købendø marøb, reymerai yau purrabelø gúi
cha. 26 ¿Trube, treeg købene, chi ashchab webambig kø? chibig køn.
¿Kabe Tius maig karuigwan kan eshkabigwandeh? cha. Øø, nabe
ñimun trendamønrrun cha: Treegwanwei ashchab webambig køn
cha, trurrigu Tius maig karuigwan eshkabigwan lataitøguen gømø,
mas nuigwan. 27 Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah taig
truig køn cha:

“Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar taig, ñui
maywan ñui merrab tamartrai.”

28 Nabe ñimun trendamønrrun chibig køn: Maya møguelø
kal-labelai utu tru Juan lata nuibe muguen kaagúig køn cha.
Inchendø treeg kuindøgucha, Tius nø ashib karub wainuube
kan møg chigucha gømíikken mas nuig køn cha, Juan lataguen
gømø.—

29 Inchen maya misaameraba, tru romasreelayasig an utabeløba
Jesús wamindigwan mørabe, Tiusbe maig kønrrabigwan
tabig sølgandø marøbig kuin gøn chibelø gøn, tru Juan piu
umbu ulsrainabeløbe. 30 Trune tru fariseosmeraba, tru maig
maramigwan martrai Moisés pørigwan treeg maramig køn
chib kusrenanøbeløbabe nømuimburab Tius maig martrab isua
indigwan kaashibelø gøn, kaguende truiløbe Juan piu umbu
ulsraimeelø gua.
31 Katø Señorbe trenchibig køn:
—¿Møin gwaløm møguelane chi latailø gøn chinrrab gøh? cha.
¿Chi lataig asønan chinrrab gøh? cha. 32 Kan plazayu ureemera
esheerrab purramisra, kangurrin gangurri øyeeg chib trashib
purrabelø latailø gøn cha:
“Nambe ñimuyasig luswan urringucha,
ñimbe pailamøwei;
cantailø isumdeelø cantaben,
ñimbe miirab kishmøwei indan” chibelø latailø.
33 Pøs Juan Bautista pirri mamøwei, vino muchimøwei inchibig
arrubene, ñimbe nune, kwaimandzig tøgaig køn, chibelø gøn.
34 Inchen tru Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene,
trube, ñimbe menrra maptiig køn damba, menrra muchiptiig køn
damba, romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba
linchibig køn damba inchibelø gøn. 35 Inchendø mu møkken nebua
isumgaig tru Tius marøb pasraigwane nui ureemerainug ashchai
kenamaran— chibig køn.

Jesús Simón fariseowei yau

36 Kan møikkøsrøn fariseo Jesúswan nøba lincha manrrab attrai
eshkaben, Jesúsbe truigwei yau kebyabe, mishatsigu wamisrøbig
køn. 37 Inchen tru puebloyutøwei kan kaig marøb ishug tsubig, tru
fariseowei yau Jesús mab wan dai wammørøppe, kan alabastro
limetayu truba may irrab aceite srua puabe, 38 kishib Jesúswei
wendau srøb pulu wamisra, nui kappinwan Jesúswei katsig tambal
bala kørrøgøb sømara, trugurrimbe nui pusruutøga pinømøra,
katsigu muchawa, yandø tru may irrab aceiten nui srøb pala
itølushibig køn. 39 Inchen tru fariseo Jesúswan manrrab attrai
eshkabig ashabe, nuinetø treeg isubig køn: “I møg Tius maig
karuigwan eshkabig kuimbe, nun katørabiibe mu ishug kui, kaig

marøb ishug kui asin gømbala" cha. 40 Inchen Jesúsbe fariseowan
trenchibig køn:
—Simón, ñun chigøsrøn tamig tøga war— cha.
Inchen fariseobe:
—Kusrennøbig, eshkarra— chiben,
41 Jesúsbe trenchibig køn:
—Kan an bebigwan pailø møguelø nun ulømisrar købig køn
cha, kane quinientos denaríos ulø gøbene, kane cincuenta ulø
gøbig køn cha. 42 Indiibe truiløbe chugurringuen trannrrabgailø
gøben, tru an bebøbiibe pailanba paymønrrab kagøbashiptindig
køn cha. Treeg købene, ¿i pailøbe tru an bebøbigwan møig mas
undaarerah?— cha.
43 Inchen Simónbe trenchibig køn:
—Tru mas nu anwan ulø baymø, kagøbasinabig, na møren truig
kømmørgøtan— cha.
Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Søl isua rrendan— cha.
44 Inchen Jesúsbe ishuwan keesha ashabe, Simónwane trenchibig
køn:
—¿I ishuwan ashkuh? cha. Nabe ñui yau kebarruben, nai
katsigwan kwalamig ñibe nan pi rranmuben, trune i ishuube
nui kappinwan kørrøga sømara, nui pusruutøga pinømørtan
cha. 45 Ñibe nan muchamuben, trune nøbe na kebarrinukkurri
nai srømmeran muchab wan cha. 46 Ñibe nai tur bala aceite
srølmuben, nøbe may irrab aceiten nai srøb pala itø lushtan
cha. 47 Inchawei ñun trendamønrrun chibig køn: I ishuwei truba
nørrø kalø mariilan nun ulø baymø pesannaikkurri nøbe truba
rruba undaaran cha. Inchen møikkøben tre nu gømíigwan ulø
baymø pesannainabiibe, tru ulø baymø kagøbashibigwane tre
undaaramøn— cha.
48 Inchabe tru ishuwane trenchibig køn:
—Ñui kaig mariiløbe payamig kømíig, pesannaig
kørrømisran— cha.
49 Inchen truyu lincha mab nøba purrabeløbe, nømasiyaitø
trenchib mendabelø gøn:
—¿Chigøben kaig mariilanguen ulø baymø pesannamig kønrrai
marøbiibe, iibe mu møg køh?— cha.
50 Inchen Jesúsbe ishuwan trenchibig køn:

—Ñi ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri, kaigyugurri
wesraig kørrømisran cha, møimbe chi isumø, inrrø— cha.

Ishumburmera Jesúswan mendig amøñibelø

8 [1]Yandø iig chab puraiben, Jesúsbe tru tabig srø wam
Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab kusrenanøb
pueblomerasrø yamera tsitsø bønrrabsrø uñibig køn, nui doce
kusrenanøb pera uniiløba. [2]Inchen gatø mø ishumburmera
gøsrøn nø kwaimandziimeran webusriiløba, kwanrrømeran
tamariiløba linchibelø gøn. Inchen truilai utube tru siete
kwaimandziimera webambinabig, María Magdalena gøben,
[3]Herodeswei yau ya ashib tsubig Cuzai srai Joana gøben, Susana
gøben, katøgan ishumburmera gøben linchibelø gøn. Iiløbe nømui
chi tøgagúiløtøga Jesúswanba, nui kusrenanøb pera uniilanba
purugubelø gøbig køn.

Kan kwallibig mandø kwaligwan kemesra kusrenanøb

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

[4]Misag truba nørrø tulundzuna, chu puebloyuelø gøben,
Jesúswan itømaytø ashchab webamben, nøbe 'øyeeg lataitøwein
gøn' cha, kemesra waminchib trenchibig køn:
[5]—Kan kwallibiibe nui yellwan tsurøb kwallchab webyan cha.
Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu gørrøben, itøbunøben,
illimera amrrua, man cha. [6]Inchen katøganbaløbe srug rrølyu
gørra, kal-lappe, kal-labendø, pirø søig kømøwagurri mul-lan cha.
[7]Kan utu yellmerabe kalshau utu gørra, kal-laben, kalbe kanbalatø
nørrørawa, chab tsibisan cha. [8]Inchen kanbaløbe yell tab pirau
gørra, nørrørawa, tabig misra, kan yellgurrindø trulzheelø
ciengatig nigan— cha.
Iigwan trenchabe, Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn:
—¡Møramig kalu bønsraibe, mør!— cha.

Mandøgurri 'iibe øyeelø latailø gøn' cha Jesús wamindig

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

[9]Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe:
—¿Tru 'øyeeg lataitøwein gøn' cha wamindiibe tappe, mandø
gøh?— cha payen,
[10]Jesúsbe trenchibig køn:

—Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig tøgagúilan ñimun ashchai tranan cha. Trune katøganelane 'øyeeg lataitøwein gøn' chib wamindiiløtøga eshkab waminchar cha,

"nømbe ashippe ashendø,
ashmøwa lataig kørrømisrøb;
mørøppe mørendø,
chigúi mørmøwa kørrømisrøb inchain" cha.

'Iibe kan ellmarøbig lataitøwein gøn' cha wamincha pasrigwan Jesús tab eshkab

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

11 'Tru 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra wamindiibe
øyeeg chibig køn cha: Tru yellbe Tiuswei wamwan eshkabig
køben, 12 tru may bulu gørrab yellmerabe, tru Tiuswei wamwan
mørøbelan truilan eshkabig køn cha. Inchen nugwaimandziibe
arruppa, nømui manrrau tru wam ellmarigwan kerran cha,
nøm Tiuswan køreben, kaigyugurri wesrailø gømønrrai.
13 Inchen srug rrølyu gørrab yellbe tru Tiuswei wamwan
møra, truba rruba tab gúi mørøb utabelan, truilan eshkabig
køn cha. Inchendø truiløbe chi srølgar gua, maya yanagatiitø
kørewa amøña, chigøben maig inchibelø gøtashchab pubene,
tarømisrøptinchibelø, truilø gøn cha. 14 Inchen tru kal shau
utu gørrab yellbe tru wamindigwan mørøbelan eshkabig
køn cha. Inchendø truiløbe nømui ambam maywan ambub
gøben, tru chine, chine menrra isubiibah, puamisrøg købiibah,
chigurrimbunø marøb kasrag amøñinrrab treeg marøg købiibatø
kasran cha. Incha tru ellmarigwane nørrørabashmøn cha.
15 Inchen tru tab pirau gørrabiibe tru nømui manrrau purø tabig
isub, trurrigu sølwan isub, Tiuswei wamwan møra, truigwan
elachimø, tøgagua, melabig meløwa, ellmarig misrøbelan
eshkabig køn cha.

'Aceite lámpara lataitøwein gøn' cha, kemesra wamindig

(Mr 4.21-25)

16 'Mugucha kan aceite lámparan piløgøppe, chitøgagøben
kasrømøwei, kabe cama umbu basrtrab gømøweim biløgøbelø gøn
cha. Treeg kømøtø, kerrubelan tør gønrrai, pala basrøbelø gøn cha.
17 Inchawei chitøgucha søriibe søriitø kørrømisrmø, kenamisrtrun

cha. Katø chigøben ashmønrrai kasra basriibe, nebua asiimíig
kørrømisrmøtø, tøryu webattrun cha.
18 'Inchawei ñim mørigwane tab isua asha guy cha. Kaguen
tøgaigwane masken rranen, trune chigaigwane nui lamøtiig
tøgagurmab isuigwanguen kerraig kønrrun— chibig køn,
Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nuneløba nun lab

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19 Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba nø wainug pubendø,
menrra nu misag basrøwa, nuim bulugatig kemallchab gaima
gøben, 20 møikkøsrøn Jesúswan trencha eshkabig køn:
—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñun ashchab
isua amrrua.—
21 Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig køn:
—Tiuswei wamwan møra, trunun marøbeløbe, nai usri, nai
nunelø gøn— cha.

Isig ichibigwanba, pi welarmeranba Jesús kønøbashmub

(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

22 Kan gwaløm Jesús nui kusrenanøb pera uniiløba barcoyu
kebyabe, trenchibig køn:
—Pisu ambøgatøsrømay larraamun— cha.
Inchabe ambubelø gøn. 23 Incha larraambub ambub gøbene,
Jesúsbe barcoyu kiptinchen, møimbe tru nu bisuyube isig
ichibig purø rrømbøig namab webarruben, pibe barcoyu michab
mendøben, yandø ke asentanrraptiig inchibig køn. 24 Inchen
Jesúswan kasrønanabe trenchibelø gøn:
—¡Kusrennøbig! ¡Kusrennøbig! ¡Nambe piu ke chab asentab
meler!— cha.
Inchen Jesúsbe kurra, isig ichibigwanba, pi welar trømbøig
latøgushib gurrabelanba pasrambunrrai kandø wamabig køn. Inchen
truiløbe pønrrambuben, yandø kerrigu wasrønzhig kørrømisrøbig
køn. 25 Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—¿Ñimui isubigwan nainuutø pasra tøgagúigwane
chinchigue?— cha.
Inchen nømbe truba kwaariilø, kan øyeebe mandø guermab isub
kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

San Lucas 8.23

—¿Iibe mu guerah cha, isig ichibig lata, pi latøgushib gurrabig
lata, nø pasrambungarubene, iiløguen nun mørtrappe?—

Kan gadarasriig kwaimandzig tøgaig

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Incha yandø gadarenosmeraim birausrø larraambubelø gøn,
tru Galilea nu bisu ambøgatømaysrø. 27 Incha Jesús barcoyugurri
pirau pinaiben latatø, tru puebloyuig kan møg kwaimandziimera
tøgaig katønrrab webibig køn, truibe manasrøngurri chigucha
kemøwei, yau tsumøwei inchibig, sørin rrabmerayutø tsubig.
28 Incha Jesúswan ashippe, nui merrab mur trashib tømbasrøb
peñabe, trenchibig køn:

—¿Ñibe nane chi martrab inchigu cha, Jesús, Mayeelaim Bala
Pasrabigwei Nusrkai? ¡Ñi nan purø rrømbøig møra megamig
kømønrrai marmørrunrrig!— chib.

29 Kaguende Jesúsbe tru trømbøig maringarub
kwaimandzigwane: “Møweinukkurri webinrrø” chibguen indin

gøben nøbe trendaig køn, kaguende truigwane kwaimandziibe
katø gatø nø merrarrawa sruaig købig kua. Inchen chu
imønrrai, misaamerabe tasiimeran srøbmeran cadenastøga lusra
tøgagúingucha, nøbe cadenasmeran lurren, kwaimandziibe mu
misag warab waraimøsrø ingarubig køn. 30 Inchen nune Jesúsbe
payibig køn:

—¿Chi munchi gugu?— cha.

Inchen nøbe løtappe:

—Nabe: "Legión", munchi gur— chibig køn, kaguende
tru møweinuube kwaimandziimera purø nu guebamba
gua. 31 Incha tru kwaimandziimerabe 'tru purø rrømbø
umbu rrabyumay ørmørrunrrig' chib truba rrugabelø gøn,
Jesúswane. 32 Inchen tru tunyube kuchimera truba nu søtø mab
llirab amøñiben, tru kwaimandziimerabe 'tru kuchimerayu
kebambingarurra' chiben, Jesúsbe ka kebambashibig køn.
33 Inchen kwaimandziimerabe møweinukkurri webamba,
kuchimerayu kebambene, tru kuchi søtøbe truba rrømbø
lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, pisuyu kegørra, pi
gueesra chab gwabelø gøn.

34 Inchen tru kuchi ashibelø treeg purayaigwan ashabe,
kwaariilø lula, puebloyu gøben, wambig nøørøwansrøn gøben
eshkab ambubelø gøn. 35 Inchen misaamerabe chi purayaigwan
ashchab werrua, Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøga
møg købiibe Jesúswei srøb pulu, yandø asru keweig ke yandø
tabig wai ashibelø gøn. Inchabe truba kørig kui inchibelø gøn.
36 Inchen tru treeg purayaigwan ashibeløbe tru kwaimandzig
tøga møwan Jesús mandø incha tamarigwan gatøganelan
eshkaben, 37 tru Gadara birau maya misaamerabe Jesúswan
nømuinukkurri 'irra' chib truba rrugabelø gøn, kaguende
nømbe truba rruba kørig kuilø gua. Inchen Jesúsbe barcoyu
kebya ibig køn. 38 Inchen tru kwaimandziimera webambinab
møøbe:

—¿Ñui mendig arruah?— chib truba inchen,

Jesúsbe trenchibig køn:

39 —Ñui yamay katø inrrø cha, ñun Tius chigøben yeeg nørriig
mariilan kerriguh eshkanrrab.—

Inchen tru møøbe, Jesús nun øyeeg nørreelø marigwan kerrigu
eshkab ibig køn tru pueblo ørøba.

Kan ishuwei kwanrrøwan Jesús tamarøb
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Incha gatø Jesús pisu ambøgatøsrømay larraibene, mayeeløba
munig kuig køppe, misaabe nune truba kasrag utabelø gøn.
41 Inchen kan møg judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan
ashibig, Jairo taig, puabe, Jesúswei katsig bulu tømbønsra, nui
yamay tiusmanda arrubsrumugu chibig køn, 42 kaguende nui kandø
nimbasr doce añosig tøgagúibe ke kwanrrab inchib tsuben.
Inchen Jesús ibene, nu misag søtøbe nui mendig trag marøb
ambubelø gøn. 43 Inchen tru ututø kan ishug doce años ørøba ani
ib gwanrrø tøgaig kua, nui chi tøgagúigwan kerrigu patsøgøben,
mugucha tamartrab gaimaig købig køn. 44 Tru ishuube Jesúswan
wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig urøzhigwandø
katørabene, tru urastø tru ani ibiibe pasramisrøptinchibig køn.
45 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Nane mu gatørah?— cha.
Inchen mayeeløba: “Ñune mu katøramer” chiben, Pedrobe
trenchibig køn:
—Kusrennøbig, misag søtøbe ñun yeeg tinmarøb ambumay imay
trawagutsan— cha.
46 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Møikkøben nan katørainrrun cha. Kaguende nai maramburab
marig nainukkurri webrain gúi mørar— cha.
47 Inchen ishuube nø treeg marigwan chi søramgaig kuin gúi
ashabe, itønab arrua, Jesúswei merrab tømbønsrøb srala, maya
misagwei merrab chindimba katøraigwanba, katø tru urastø
mandø tabig kørrømisrigwanba eshkabene, 48 Jesúsbe trenchibig
køn:
—Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig
kørrømisran cha. Chi isumø, inrrø— cha.

Jairoi nimbasrwan Jesús øsiiranøb

49 Inchen Jesús waminchib pasramnetø, tru judíosmera
tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møikkøsrøn puabe, unai
møskawane trenchibig gøn:
—Ñui nimbasrbe kwabguen indan cha. Kusrennøbigwan mas chi
chimøta— cha.

50 Inchen Jesúsbe mørabe trenchibig køn:
—Kørig kui inchimøtø, køreptø køreu cha, ñui nimbasrbe
tammisrtrun— cha.
51 Incha yau puabe, Jesúsbe mungucha kerrubashmøtø
Pedronbah, Jacobonbah, Juanwanbah unai møskalanbatø
kerrubashibig køn. 52 Inchen mayeeløba unan isub waminchib
truba kishib gøben, Jesúsbe trenchibig køn:
—Kishmøtay cha, unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.
53 Inchen nømbe kwain tsui asha gua, Jesúswane ka indzatø
mørøbelø gøn. 54 Inchen unan Jesúsbe tasigu kemøra, mur wamab
trenchibig køn:
—Ishug-unø, ¡kurrø!— cha.
55 Inchen espíritube katø nuinug puben, øsiirawa tru urastø
kurraptinchen, Jesúsbe manrrai manningarubig køn. 56 Inchen
møskaløbe ke kwaara asha gørrømisren, Jesúsbe chi purayaigwan
nømune mungucha eshkamønrrain garubig køn.

Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan karua ørøb

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

9 1 Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan wama,
tulundzunabe, mayan gwaimandziimeran wambig
webusrøb, kwanrrømeran tamarøb inchai, maramburab
maramigwanba, mu chindamgaig karumigwanba tranøbig
køn. 2 Incha Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab
kusrenanrraimba, kwanrreelan tamartraimba karua ørabe,
3 nømune trenchibig køn:
—Mayuweimbe chigøben srua ammønrrigay cha. Pøtønain
tsig srua ammøwei, wasr ila ammøwei, pirri srua ammøwei, an
srua ammøwei, turingucha pagatø gømø, kandø guewa ambay
cha. 4 Chugøben puebloyu yau puppe, webamba ambamnegatig
truyutø kørrømisrtrigay cha. 5 Inchen ñimun wamab utag kømui
indinuube, trube, tru puebloyugurri webamrrappe, ñimui
srøbyu usrøwan chishtø gørrøgønrrigay cha. Treeg marøppe,
trube ‘ñim kaasig købene, møimbe ñim gusrenrrigay’ chib
eshkab.—
6 Inchen nømbe wembamba, pueblomørig puraambub ambuppe,
Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb, chutøgucha
kwanrreelan tamarøb ambubelø gøn.

Jesúswan Herodes mu gúinguen mørmub

(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

7 Inchen Galilea birau ashib karub wabig Herodesbe
Jesúsweimburab wamindi mørøb nø chi mariilan kerrigu
wammørabe, chi isum gúinguen mørmíig køn, kaguen
møiløgøsrøn: “Juan Bautista kwailai utugurri katø kurriinrrun”
chiben. 8 Inchen kan utueløbe: “Tius maig karuigwan eshkabig
Elías kenamisrin gøn” chiben, kan utueløbe: “Tius maig karuigwan
eshkabig merrabsriig møikkøben katø øsiirain gøn” chiben,
inchibelø gøn. 9 Inchen Herodesbe trenchibig køn:
—Juanwane natøwei turwan paringaruig køn cha. ¿Trube,
chigøben na yeeg wamindig wammøriiløbe mu gønrrab gøh?— cha.
Incha Herodesbe Jesúswan ashig kui inchibig køn.

Trattrø mil møguelan Jesús mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

10 Jesús nøashib karua øriilø katø amrruabe, nøm chi marigwan
nun eshkaben, nømune Jesúsbe Betsaida pueblosrømay nømundø
nøørø pera ibig køn. 11 Inchendø tru nu misag søtøbe wammørøppe,
wendautø amben, Jesúsbe tabig wamab uta, nømun Tius nø ashib
karub wainuguigwan waminchib, kwanrrøwan tamaramig palai
melabelane tamarøb inchibig køn.
12 Inchen yandø mawab misrøb arruben, nui doce kusrenanøb
pera uniiløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø gøn:
—Misaameran yandø amrrai, ungwa chi cha, puluwandø
yamera pønrrabsrøn gøben, chugøben nøørøsrøn gøben, ya beba
kørrømisrtrappa, mamig benønrrappa amrrain cha. Kaguende
yube nambe mugucha warømønug bønrrer— cha.
13 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Manrrai ñim mannay— cha.
Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Nambe trattrøgatø pirrimbah pagatø peskaubatø tøgaguer cha.
Ya nu misagweimbe srøig penønrrab ambatøwein gønrrun— cha.
14 Kaguende møgueløtø trattrø milburab gøbig køn. Inchen
Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Kan søtø, cincuentabatø, cincuentabatø
purramisringaruy— cha.

15 Inchen treeg maren, misaabe mayeeløba chab purramisrøbelø
gøn. 16 Inchen Jesúsbe tru trattrøgatø pirriwanba, pagatø
peskaumeranba nui tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan
'mayanguen pay' cha, pirrimeran pirishabe, nui kusrenanøb pera
uniilan misagwan pirishinrrai tranøbig køn. 17 Inchen mayeeløba
øska ma gørrømisren, pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce
tulishibelø gøn.

Pedrobe Jesúswan: "Cristo gøn" chib

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

18 Kan gwaløm Jesús nøørøsrø Tius Møskaimba waminchib
wabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nøba purrøben, Jesúsbe
trencha payibig køn:
—¿Misaamerabe nane mu gøn dah?— cha.
19 Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:
—Møiløbe: "Juan Bautista gøn" chiben, møiløbe: "Elías køn"
chiben, møiløbe: "Tius maig karuigwan kan eshkabig merrabsriig
katø øsiirainrrun" chiben indan— cha.
20 Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Trune ñimbe nane mu gøn chinrrague?— cha.
Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:
—Ñibe Tiuswei tru Cristo gøn— cha.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)

21 Inchen Jesúsbe iigwane mungøben eshkamønrrain garubig
køn. 22 Inchabe trenchibig køn:
—Møg Misra Arrubiibe chinetø kaig indinab megamig
nebunrrun cha. Katø misagwan karubelø kølli misaamera gøben,
sacerdotemeran karubelø gøben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø
gøben nune kaasig kømig kønrrab gøn cha. Incha kweechen, pøn
gwalømyube kusraig kønrrun— chibig køn.
23 Incha mayeelan trenchibig køn:
—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø
nuimburabigwangøba isumøtø, kwalømmørig nui kuruswan
muta, nai mendig arrum nebunrrun cha. 24 Inchen møikkøben
øsig kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun
cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan

esegawa tøgagønrrun cha. 25 ¿Kan møg yu pirau chine købigwan
kerrigu nuindø maringucha, nøasiitø minchib, nøasiitø
pinamigwei marøb indiibe, chiwein gúi tabig kønrrab gø? 26 Pøs
møikkøben naimburappa, na wamindiilaimburappa kørig isub
kørig kui inchibigwane, nune kørig burørtrun chibig køn, tru
Møg Misra Arrubig tru nui tørguegwalmabiiba, nui Møskawei
tørguegwalmabiiba, Tiusweindø tarømari ángelesmerai tør
bilabiiba arrua. 27 Nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig
køn: Møiløgøben yu purrabelø Tius nø ashib karub pasraigwan
ashmøwatøbe kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mt 17.1-8; Mc 9.2-8)

28 Øyeeg taig trune wendau gøsrøn Jesúsbe Pedronba,
Juanwanba, Santiagonba pera, kan tun balasrø Tius Møskaimba
waminchab nebibig køn. 29 Inchen Jesúsbe Tiusba waminchib
pasramnetø, nui maløbe ke peg lataig misrøptinchen, nui
kewagúiløbe truba puløzhig tørgwalmabelø misrøbig køn. 30 Inchen
møimbe pailø møguelø nøba waminchib kenamisrøptinchibelø
gøn. Truiløbe Moisésba, Elíasba, 31 nømbe tørguegwalmabig
pinøgasrailø, Jesús Jerusalénsrø mandø kaig indinab megawa,
kwamigwan waminchib pønrrabelø gøn. 32 Inchen Pedroba, nui
linchibeløba kigøbiitø ke chindamdø gúim burrøwagucha, kimø
kasrig ka burrøwa, Jesúswei tørguegwalmabigwanba, tru pagatø
møguelø nøba pønrrabelanba ashibelø gøn. 33 Inchen tru møguelø
yandø Jesúsweim bulugurri tarømisra ambene, Pedrobe nøtøwei
chi chib pasrarmabguen mørmubendø, trenchibig køn:
—Kusrennøbig, ¡nam yu pønrramibe purø tab gøtan! cha.
Pøngatø ya-ureg margun cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan
Elíaswei.—
34 Inchen tru waminchib pasramnetø kan wañi arrua, nømun
kasrøben, nømbe wañi umbu kørrømisra, Pedroba, Juanba,
Santiagobabe truba rruba kørig kui inchibelø gøn. 35 Inchen wañi
umbugurrimbe kan wam trenchibig køn:
—Iibe nai Nusrkai, nai lawa wesruig køn cha. Nune møray— cha.
36 Tru wambe yandø mas mørø waminchimuptinchen, Jesúsbe
gatø nøtø basrai ashibelø gøn. Incha nømbe tru chi asigwane tru
gwalømmerawane mungucha maizhikken mørø waminchimeelø gøn.

Jesús kan kwaimandzig tøga unan tamarøb
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

37 Katø gwaløm tunbalasrøngurri kørrørrubene, Jesúswan
katønrrab truba nu misag werruben, 38 møimbe kan møg tru
misaamerai utugurri truba mur wamab trenchibig køn:
—Au, Kusrennøbig, kabe tiusmanda nai nusrkawan
ashibsrumuguh cha, nai kandø nusrkain gøn cha. 39 Nune
kwaimandziibe merrarraben, nøbe møi møin rrashibig køn cha.
Inchen kwaimandziibe pirausrø kucha, itønangarub, triimay chall
gutsingarub, purø rrømbøig lastimaig marøb, ¡gatø! elachimøsraatø
inchibig køn cha. 40 Inchen ñui kusrenanøb pera uniilan
kwaimandzigwan webusrtrai na rrugaben, kaiman— cha.
41 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¡Kan ñim møi misaamera kørenrrab inchimeelø larrø gailø!
cha, ¿Nabe managatig ñimba unamig kønrrerah cha, ñimun øyeeg
ashiptø? Ñui nusrkawan yu srua amø— chibig køn.
42 Inchen unøbe kemallib iben, kwaimandziibe unan pirausrø
kucha, sruaguchen, Jesúsbe trømbøig maringarub kwaimandzigwan
nama, webingarua, unane tamara, møskawan tranøbig køn.
43 Inchen Tiuswei purø nuig tabigwan mayeeløba kwaara ashibelø
gøn.

Jesús nø kwamigwan katø eshkab
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Inchen mayeeløba Jesús øyeeg marigwan kwaarøb gømne
Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
44 —Pesannanrrab gømø, iigwan tab møray cha, tru Møg Misra
Arrubigwane møguelai tasku tranig kønrrabigwan.—
45 Inchen nømun øyeeg taigwane nømbe chi tainguen mørmeelø
gøn, kaguende Tius chigúinguen mørmønrrai indiilø gua. Incha
nø øyeeg taigwan chi chibig kø cha payamibe nømbe kørig kui
inchibelø gøn.

Mas nuibe mu guerah
(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

46 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømui utu nømbe møig
mas nuig kønrraptiig kuin gúi waminchib payiyab mendabelø gøn.

47 Inchen nøm chi isub purraigwan Jesúsbe wetøbeña, kan unan
srua ya, nuim bulu pasrabe, 48 trenchibig køn:
—Møikkøben i unan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan
cha. Inchen nan utabiibe, nan karua ørøbigwangucha utan cha.
Inchawei ñimui utu mas chigucha gømíig lataig kui asiibe, truibe
si, mas nuig køn— chibig køn.

Namun maig købash inchimíibe namuingatø basran

(Mr 9.38-40)

49 Inchene Juanbe trenchibig køn:
—Kusrennøbig, kan møikkøsrøn ñui munchiyu
kwaimandziimeran webusri aser cha. Inchendø namba uñmíig
købene, nambe truigwane merer— cha.
50 Inchen Jesúsbe nun løtappe trenchibig køn:
—Merømøtay cha. Kaguende ñimun namig kurrømíibe
ñimuingatiig køn— cha.

Jesús Jacobonba, Juanwanba namab

51 Yandø Jesús srømbalasrø utig kømig lutau gøben,
Jerusalénmay ke punrrab isua ib menda, 52 eshkanrrabelø wam
sruar merrab øren, nømbe Samaria birau kan pueblosrø chigøben
nuyasig tamartrab ambene, 53 samaritanosmerabe Jesúswane
utømeelø gøn, kaguende nøbe Jerusalénsrømay inrrab arri asha.
54 Inchen nui kusrenanøb pera uniilø Jacoboba, Juanba øyeeg indi
ashabe, trenchibelø gøn:
—¿Señor, nømun pinishinrrab srømbalasrøngurri nam nag
kørraarringaruah cha, Tius maig karuigwan eshkab møg Elías
latawei?—
55 Inchen Jesúsbe nømun keesha ashabe, namabig køn.
56 Incha gatøganbalø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambubelø
gøn.

Jesúswei mendig ambamibe murig køn

(Mt 8.19-22)

57 Nøm maywan ambub gøbene, kan møg Jesúswan trenchibig
køn:
—Señor, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun— cha.
58 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Zorramerabe waramig trabmera tøgar gøben, katø pala amøñib
illimeragucha nømui lemera tøgar gøn cha. Trune na, Møg Misra
Arrubiibe ni nai turwan chu nerrarramikken chigaig kur— cha.
59 Incha Jesúsbe katøganun trenchibig køn:
—Nai mendig amø— cha.
Inchen nøbe:
—Señor, nai møskawan sørønrrabmerrig ibashcha— chiben,
60 Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñibe nai wendautø amø cha. Tiusweimburabigu kwaig
latailøbe nømui kwailan sørøbash cha. Inchen ñibe ya, Tius nø
ashib karub wainuguigwan gatøganelan eshkab kusrenan— cha.
61 Inchen katøgangucha trenchibig køn:
—Señor, ñui mendig arrug køtan cha. Inchendø nai
yauelanmerrig ungwa chinrrab ibashcha— cha.
62 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Mutøgucha arauwan kemøra arab pasrøbendø, wendømaygøba
gueeshibiibe, Tius nø ashib karub wainuguigwane chi tab
martrabgaig køn— cha.

Jesús setenteelan karua ørøb

10 1 Øyeeg chab puraiben, Señor katø setenta lawa wesrua,
pagatø bagatø pueblosmørig katøganbalømerasrø nø
yamsrømay nui merrab ørøbig køn.
2 Incha nømun trenchibig køn:
—Ellmarig tulisamibe truba nørrø gøben, trune tulishinrrabeløbe
mamdø gøn cha. Inchawei tru ellmarig buaig Tiuswan miay chibig
køn, nui ellmarigwan tulishinrrabelø ørtrai. 3 Ñimbe ambay cha.
Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar cha. 4 An
busramig urasr ila ammøwei, wasr ila ammøwei, alpargatis katø
nøørø srua ammøwei, ñim maywan ambuppe, mun gøben wamab
waminchib pønrrømøwei inchigay cha.
5 ’Incha kan yau kebambuppe, øyeemerrig chinrrigay cha: “I
yaube chi isumgaig mayanguen tab gønrrun” cha. 6 Inchen
truyu chi isumgaig tab gøbigwan tøga møg wabene, tru: “Chi
isumgaig tab gønrrun” cha ñim trendaibe nuinug kørrømisrtrun
chibig køn. Inchen treeg møg kaabene, tru ñim trendaibe
ñimuinuutøwei kørrømisrtrun cha. 7 Inchen ñimbe tru yautøwei
kørrømisra, nøm chi srørrendø mab, mutchigay cha. Kaguen chi

marøbiibe nui marimburøbe mu chi chinrrainga, utamig køn
cha. Yamørig, yamørig ammønrrigay cha. 8 Ñim kan puebloyu
kebamben, ñimun wamab utøbene, chi srørrendø manrrigay
cha. 9 Incha truyu kwanreelan tamarøb, tru misaameran: “Tius
nø ashib karub wainuguiibe ñimuinuube lutaurab pasran”
chinrrigay cha.
10 ’Inchen ñim kan puebloyu puben, ñimun wamømubene, trube,
callesmerayu webamba, misagwan øyeeg chinrrigay cha: 11 “Ñimui
puebloyu usrø namui srøbmerayu mendigwan møimbe trube,
ñim gusrenrrigay chib pabørrguer chib. Inchendø møimbe yandø
ñimbe isua guy cha, Tius nø ashib karub wainuguibe ñimuinuube
lutaurain gøn” chib. 12 Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Srabe
gwalømbe tru puebloimbe Sodomai lataitøguen gømø, Tiuswei
tru maig kønrrabigwan asha maram gwaløm attrabiibe mas purø
rrømbøig kønrrun cha.

Isua mørmø misaameran isumdiig nebunrrabig

(Mt 11.20-24)

13 ’¡Ay, ñi Corazín pueblo, waacha! ¡Ay, ñi Betsaida pueblo,
waacha! Kaguende Tirosrø, Sidónsrø tru maramburab mariilan na
ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei truiløbe nømui kaig
mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha
kaig marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø
keb, nagusrøyu purramisrøb inchibsruinrrun cha. 14 Pøs Tiuswei
tru maig kønrrabigwan asha maram gwalømbe Tiroba, Sidónba
misaamera lataitøguen gømø, ñimbe mas purø rrømbøigwan
utønrrun cha. 15 Inchen ñi Capernaum pueblogan, ¿purø tab
incha srømbalasrøngatig kusruig kønrrurmab isutirru? cha. Treeg
kømøtø, ñibe tru møra melamnug kegutsig kønrrabguen— chibig
køn.
16 Incha nui pera uniilan trenchibig køn:
—Ñimun mørøbiibe, nan møran cha. Inchen ñimun kaashibiibe,
nan gaasan cha. Inchen tru nan kaashibiibe, nan karua ørøbigwan
gaasan— cha.

Karua ørig setenteelø katø amrrub

17 Inchen tru setenteeløbe truba kasrag katø amrruabe,
trenchibelø gøn:

—Señor, ñui munchiyube kwaimandziimeraguen namune
mørtan— cha.
18 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Satanásbe srømbalasrøngurri kan palaig beñib lataig peñen,
nabe asig køn cha. 19 Nabe mu mandamgaig maramburab
maramigwan ñimun tranamønrrun cha, ulmeran, alacránmeran
itøbunønrrai, katø tru ashig kømui inchibig, Satanás, nø ganawa,
chi martrab gaimanrraimba. Inchen ñimbe chi indiimeelø
buramrrun cha. 20 Inchen ñimbe, kwaimandziimera ñimun
mørimba kasraaramøtø, ñimui munchimera srømbalasrø pørig
pønrraimba kasraaray— chibig køn.

Jesús nuielaimburab kasraarab

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Incha tru uras Jesúsbe Espíritu Santogurri truba kasraarawa,
trenchibig køn:
—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun
tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mørøbelan
ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha gømeelø
kusremeelan kenamarikkurri. Treewein gøn, nai Møskai, ñi treeg
kønrrai maramig tab gúig kua.
22 ’Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan cha. Mugucha
na Nusrkawane mu gúi ashmuben, Møskaindøwei asan cha.
Mugucha Møskawane mu gúi ashmuben, na Nusrkaimba,
møiløgøben na asingaruilø truiløbatø asan— chibig køn.
23 Incha nui kusrenanøb pera uniilan ashabe, nømundø
trenchibig køn:
—Tru ñimui kabmera nebua asigwan ñim ashibeløbe
mayanguen tab gúilø gøn cha. 24 Kaguende nabe ñimun
trendamønrrun cha: Truba nørrø Tius maig karuigwan eshkabelø
gøben, reymera gøben, i ñim asigwan asinrrabna gúi inchendø,
ashmuig køn cha; i ñim mørigwan mørinrrabna gúi inchendø,
mørmuig køn— cha.

Kan tabig marøb samaritanon Jesús kemesra wamindig

25 Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan
kan kusrenanøbig Jesúswan mandø inchibig køtashchab nøba
waminchab kurra yabe, trencha payibig køn:

—Kusrennøbig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig
tøgagønrappe, nabe chi maramerah?— cha.
26 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Maig maramigwan martrai Moisés pørigube ¿chi børig basrah?
cha. ¿Ñibe truigwane mandø taitamab isugu?— cha.
27 Inchen nøbe trenchibig køn:
—"Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan
undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig basraitøgaba, katø kerrigu
ñui asru chishkømburab chish kuitøgaba, kerrigu ñui turtøga
isumburab isuitøgaba undaaramig køn cha. Katø ñima ñiasiitøwei
maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei
undaaramig køn" cha, trenchibig pørig pasran— cha.
28 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñibe sølwei løtan cha. Iigwan mar cha. Treeg marabe si, ñibe
managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrabguen— cha.
29 Inchen tru møøbe nø payigwan tab webig køb, Jesúswane
trencha payibig køn:
—¿Naimbe mendaibe mu guerah?— cha.
30 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Kan møg Jerusalénmay ambi maywan Jericómay kørraarrub
arrubene, nileelø merrarrawa, kerrigu nui kewagúigwanbañau
nila, kurragucha, kwaig lataig mara trarra ambubelø gøn cha.
31 Inchen kan judíosmerai sacerdote tru maywandøwei chi
isumø purainrrab arrub pasrøwa, tsui ashippe, yabwansrøndø
purayan cha. 32 Katø treetøwei kan levitagucha truyu pubendø,
ashabe, mendawansrøndø pureppa ib ibig køn cha. 33 Trune kan
Samariasrø møg tru maywandøwei purainrrab arrua, nun ashabe,
lastima isua, 34 møwan kemallabe, nui pisrøwan aceiteba, vinoba
srøla, llensutøga lusra, trugurrimbe nui burroyutøwei itøguanøsra,
kan ya bebøbelainuumay srua ya, truyu ashib tøgagúig køn cha.
35 Incha gatø gwaløm samaritanobe inrrappe, tru ya buaigwan
pagatø an wesrawa, trana: "I møwan ashchunrrig tan cha. Ñi mas
kastain gøbene, katø arruabe, pagararrumøn" dan— cha.
36 Incha Jesúsbe tru Moisés pørigwan kusrenanøbigwane
trenchibig køn:
—¿Tru nileelø kemørinab møwan, tru i pønelø nøasi lataitøwei
isua ashibiibe, ñune møig truig kønrraptiig køta?— cha.
37 Inchen nøbe løtappe trenchibig køn:

San Lucas 10.34

—Tru møwan lastima ashibig, truig kømmørgøtan— cha.
Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñigucha ya, treetøwei mar— cha.

Jesús Martaba, Maríaba waminchib

38 Incha Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba nui maywan
amba, yamera tsitsø bønrrabsrø pubene, truyube kan ishug, Marta
taig, nui yaumay amø cha, utabig køn. 39 Martabe kan numøsrai
María taig tøgaig købig køn. Inchen truibe Jesúswei srøb pulu nø
chi taigwan mørtrab wamisren, 40 trune Martabe, ke chi maram
gúinguen mørmíig wawa, Jesúswan kemallabe, trenchibig køn:
—Señor, chi maramelan nai numøsrai ke nandø gueguchen,
ñungan isumuitarru cha, nan puruguptøguen wau taindø— cha.

41 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Marta, Marta, ñi gúi ke chinsraatø inchib, ñui chigurrimbunø
maramelangøba isun cha. 42 Inchendø kanbaløtø mas isumig
pasran cha. Inchen Maríabe tru mas tabigwan trunun lawa wan
cha. Truigwane kerraig kømønrrun— chibig køn.

Jesús Tius Møskaimba mandø wamindamigwan kusrenanøb

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

11 1 Kan bieje kanbaløsrø Jesúsbe Tius Møskaimba waminchib
wawa, chab patsøgøbene, møikkøsrøn kan nui kusrenanøb
pera uniibe trenchibig køn:
—Señor, tru Juan nui kusrenanøb pera uniilan kusrennøb
lataitøwei, namungucha Tiusba wamindam gusrenanrra— cha.
2 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay cha:
"Namui Møskai,
ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kønrrun.
Ñi ashib karub pasraibe pirau larrøbitchab amø.
3 Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan namun møi tranøb,
4 namui kaig mariilan ulø baymø, pesannarrunrrig chib.
Kaguende namma namun kaig marøbelan mayeelan ulø baymø, pesannabelø guer chib.
Chiyugøben namun kegørrøsrkønrraptiig pønrrøbene, truwane ambashmørrunrrig chib.
Masken tru kaigweinukkurrimbe tarømartra"—
chib.
5 Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:
—Ñimma møikkøben kan trendø asig tøgagua, yem
tøbøtag truigwei yamay ya: "Au, nai kasuku, pøngatø pirrim
bebøbsrumugu chinrrun cha. 6 Pøs nai trendø asig inrrab arrua,
nai yau puben, chigucha srørramig chi gaagur" cha. 7 Inchen
kane yaambugurri trencha løtimbeh: "Yaskappe yandø kasraig
basran cha. Mas wamab fregamørrunrrig chib. Nabe nai
ureemeraba camayuguen warøwa, chigucha pebrrab kurrønrrab
gaimamønrrun" cha. 8 Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Pebrrab
kurrappe, nui trendø asig kuimbatø pebrrab gurrømøtø, ke

wamabig wamab tsuikkurri kurra, chi palabigwan nøbe kerriguh
tranrrun cha. 9 Inchawei nabe ñimune trendamønrrun: Miabene,
Tiusbe ñimune tranrrun cha. Lawabe, ñimbe wetørranrrun cha.
Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun cha. 10 Kaguende mugucha
miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabyu wamabigwane
kurtrun cha.
11 ’¿Ñimma møikkøben, møskain gua, ñui nusrkai pirri
miaben, pisrugwan rranrraitirru? ¿Kabe peskau miabene, ulwan
rranøbsruguh? 12 ¿Kabe kan atøwall srug miabene, alacránwan
rranøbsruguh? 13 Pøs ñimma ya kailø gøbenguen ñimui uregwane
tabig keta tranøbelø gøben, ¿kan mas ñimui Møskai srømbalasrø
wabiibe nun miabelane Espíritu Santon tranmønrraitarru?— chibig
køn.

Møiløgøsrøn Jesúswan kwaimandzigwei maramburab marigwan tøgaig køn chib

(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

14 Kan møwan kan kwaimandzig wamgaig marigwan Jesúsbe
wambig weguchen, kwaimandzig webibene, tru wamgaibe
waminchiptinchen, misaamerabe truba kwaara ashen, 15 kan
utueløbe trenchibelø gøn:
—Kwaimandziimeran ke nøasha garub pasrabig, tru
Beelzebúgurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig køn— cha.
16 Inchen kaneløbe Jesúswan maig inchibig køtashchab ashig
køptø, nune srømbalasrøngurriig asamig martrai miabelø gøn,
Tius nøba pasrain gúi ashchab. 17 Inchen Jesúsbe nøm chi isub
pønrraigwan ashabe, trenchibig køn:
—Kan rey karub tøgaweim birauma misag nømasiitø nøørøtø
misrøb kurrabe, pinønrrun cha. Katø kan yaueløø nømasiitø
nøørøtø misrøb kurrabe, chab pinønrrun cha. 18 Inchawei
Satanáskucha nøasiitø nøørøtø misrene, nui ashib karub
waibe ¿chincha basrabig basrønrrab gø? cha. Kaguende
ñimbe nane trendan, chibig køn, Beelzebú martrai tranikkurri
kwaimandziimeran webetan cha. 19 Tru kwaimandziimeran na
webetappe, Beelzebúgurri webetig købene, trube, ¿ñimui mendig
amøñibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruitøgarre
webetah? cha. Inchawei, treeg købene, maig kuigwan ñimun
uyube nøm chibig køn. 20 Trune na Tiuswei tasig-unøtøga

kwaimandziimeran webetøbene, Tius nø ashib karub pasraibe
ñimui utube puaguen basran cha.
21 'Kan mur mǿøma iitøgabe chinchamamønrrurmab may
tamara, nui tab yawan tab ashib tøgagøbene, truyu nui
chigurrimbunø tøgagúibe chi isumgaig basran cha. 22 Inchen
katøgan møg, nø lataguen gømø, mas murig arrua, nun
merrarrawa kanawa, tru chinchamamumig, iiløtøgabesimab isua
tøgagúilan kerrawa, tru nø chi tøgagúilane katøganeløba pirisan
cha.
23 'Naingatø basrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Naba
tulishimíibe truørøtø wiitan cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Kaig espíritu katøle møweimay arrub
(Mt 12.43-45)

24 'Kan trømbøig maringarub kwaimandzig møweinukkurri
webippe, chugøben purmerasrø isramig lab uña, yandø
wetørranrrab gaimappe, trenchibig køn: "Katø nai yamay inrrab
cha, na chugurri webarrua arrinuumaytøwei." 25 Incha katø
arruabe, tru møwane kan yawan chishtø paluuncha, tamara basrig
lataig wetørranrrun cha. 26 Incha ippe, katøgan kwaimandziimera,
nø lataguen gømø, mas larrø rrømbøig marøbelan sieteba
tulundzuna, søteeløba trubalatø tru møweinug purrønrrab
kebamrrun cha. Inchen tru mǿøbe yandø srabebe mas purø
gaikken kørrømisrtrun cha, tru srøsrø lataitøguen gømø.—

Isa gømø, purø tab gøbig

27 Jesús iilan waminchib pasramne, misag utu kan ishug øyeeg
chib trashibig køn:
—¡Ñun tøgagøb, mutsøsrøb ishuube mayanguen tab gúig
køn!— cha.
28 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Tius maig taigwan mørøb, maig karuilan mørøbelø,
truiløbeguende mayanguen tab gúilø gøn— cha.

Kaig misag Jesúswan mana asiimíig martrai miab
(Mt 12.38-42; Mc 8.12)

29 Misaamera Jesúsweim bøtøgatan mas mas tulundzunøben,
nøbe trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—Møin gwaløm larrø gaig misaamera, Tius naba pasrain gúi
ashchab marig miatan cha. Inchendø asha gønrrai katøgan
chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø
eshkamønrrun cha. 30 Jonásma Nínivesrø warab misaameraimbe
chigøben kønrrab gúitamab isua asha gømig kønrrai nune
treeg pasrig køn cha. Treetøwei na, Møg Misra Arrubikkucha
møin gwaløm misaameraimbe isua asha gømig kønrrai pasrig
kønrrun cha. 31 Tru ambø umbu birausrø reinagucha Tiuswei
tru maig kønrrabigwan asha maram gwalømbe kurrønrrun cha.
Incha nøbe tru møin gwaløm møguelø ñimun møra melønrrai
maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen arrig
købig køn, Salomón, tru purø gusrebig wamindigwan mørtrab.
Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø gømø, mas nuikken gur
chibig køn. 32 Tru Nínive ciudasrø misaamerabe Tiuswei tru
maig kønrrabigwan asha maram gwalømbe kenamisrtrun cha,
tru møin gwaløm misaameran kaiyu pønsrønrrab. Kaguende
nínivesrø misaamerabe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig
mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu
pasrabiibe Jonás lataitø gømø, mas nuig køn— cha, trenchibig
køn.

Kabmerabe asru kan lámpara latailø gøn

(Mt 5.15; 6.22-23)

33 —Muguen kan aceite lámparan piløga srørrøyu basrmøwei, ni
køtsø umbu basrmøwei indan, masken kerrubelan tør gønrraimbe,
pala basran. 34 Asru kappe kan lámpara lataig køn. Inchawei
ñui kab tabig købene, ñui asrube kerriguba tør kebilig kønrrun.
Inchen ñui kab kaig købene, ñui asrube kerriguba løstiig kønrrun.
35 Inchawei ashiptø guy, ñim tør tøgagúibe løstiig købgunmab.
36 Kaguen asru kerriguba tør gøben, katø truyu chigucha løstiig
kaabene, ñibe kerriguba tørgandø ashchun chibig køn, kan
lámpara purø tørig, ñun piløben lataitøwei.—

Jesús fariseosmeranba, maig maramigwan martrai pørigwan kusrebelanba øyeelø gøn chib

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)

37 Yandø Jesús chab waminchene, kan fariseo nui yau lincha
manrrab attrai eshkaben, Jesúsbe kebya, mishatsigu wamisrene,

38 fariseobe Jesús mamigwan mamøwatø, tasig kinømø mai ashabe,
truba kwaaren, 39 Señorbe trenchibig køn:
—Trube, ñim fariseosmerabe pasunba, platillonba
wambiimaybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan
kwaarøsra kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab
parø isuiløba, trutø netsailø gøn cha. 40 ¡Ñim chugúinguen
mørmeelø! Tiusbe palamay asrwanma marig køppe, ¿katø
umbuigwangucha nøtøwei marig kømuitarru? cha. 41 Treeg
inchibgunrriibe, tru umbu tøgagúigwan waachameran lastima
asha, srørray chibig køn, treenchene, ñimune kerriguba chishig
kørrømisrtrun cha.
42 ’¡Ay, ñim fariseos waachamera! Ñimbe erbabunan, rudan,
chigurrimbunø katøgan shush tusrmeran Tiusweyasig diezmørig
kanzhig, kanzhig wesrawa, tranendø, tru sølgandø tabig
maramigwanba, katø Tiuswei tru undag købigwanbabe, ñimbe
pinab marøbelø gøn cha. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig
kuig køn cha, tru diezmørig kan gan wesrawa, Tiuswan
tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb.
43 ’¡Ay, ñim fariseos waachamera! Judíosmera tulundzuni
yamerayu purø tab misaamera purrainug purramig chullelø, katø
penab, yanøb indinug ñimune maig købash kømø, purø tabzhig
wamønrrai inchibelø gøn cha.
44 ’¡Ay, ñim waachamera, kwaig sørin rrabmera latailø, chi
kenameelø! Misaamera tru sørim balawan chigúinguen ashmø
llirab gúilø latailø gøn— chibig køn.
45 Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan
kusrennøbiibe trencha løtabig køn:
—Kusrennøbig, ñi øyeeg chippe, namungucha tøga
wamøtan— cha.
46 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¡Ay, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés
pørigwan kusrennøbelø chigucha! Ñimbe katøganelane niga
ambamga gwatsiguelø neguanendø, ñimbe ñimdøweinguen ni kan
tasig-unøtøgaguen kuñab kebachig kømui indan cha.
47 ’¡Ay, ñim waachamera! Tius maig karuigwan eshkabelan ñimui
merrabsrø misaameratøwei kweecha, søriilø gøbelan ñimbe tamara
pønsrøbelø gøn cha. 48 Treeg mariitøga ñimbe ñimui merrabsreelø
treeg marigwane lata kandø isubelø gúi kenamaran cha. Kaguende

nømuimburappe kweechen, ñimuimburappe tru sørin rrabmeran
tamaran cha.
49 'Inchawei Tius nø kusremburab kusrebig kuigu, trendaig køn:
"Na maig karuigwan eshkabelanba, katø naashib karua øriilanba
nabe øren, truilan kan utuelane kweechen, kanelane kaig martrun"
cha. 50 Inchawei pirøwan marøb uraskurri Tius maig karuigwan
eshkabelan mayeelan kweetsiilai ani lusigwan Tiusbe møin
gwaløm misaameran ulø bayrrun cha, 51 tru Abelwan kweecha ani
lusigwangurrimbunø, tru Zacarías altarba, santuarioba pønrrabnug,
tru tøbøtag pasrøben kweetsig, tru Zacaríaswei ani lusigwangatig.
Inchawei nabe ñimun trendamønrrun chibig køn: Tru misaameran
kweetsiilan Tiusbe møi ya misagwan ulø bayrrun cha.
52 '¡Ay, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés
pørigwan kusrennøbelø! Kaguen tru nebua ashib kusreb gømig kan
llavi lataig tøgagúigwan ñim kerrawa tøgagua, ñimdøweinguen
kebammøwei, ni kebambug kui inchibelan chigucha
kebambashmøwei indan— chibig køn.
53 Jesús truyugurri webibene, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan truba nama, ke
chine payib mendabelø gøn, 54 kebenøsrkøg køptø, nø chi kusrua
løtøbene, chigøben tamig tøgagønrrab.

Jesús palatø tabelø gømønrrai kusrenanøb
(Mt 10.26-27)

12 1 Trune misaabe truba rruba nørrø tulundzuna, nu gøptø ke
nømdø melambub itøbuniyaben, Jesúsbe nui kusrenanøb
pera uniilan nømunmerrig trenchib pølbasrøbig køn:
—Au, fariseosmerai levaduran ashiptø guy cha, tru palatøbe truba
tab indigwan. 2 Pøs chitøgucha søra basriibe søriitø kørrømisrmø,
ashchai kenamarig køben, katø wammørmønrrai søra tøgagúibe
wammøriimíibe kørrømisrtraamøn cha. 3 Inchawei ñim løstøyu
wamindigwane tøryu wammørøbguen inchen, ñim yaskabwan
kasra nilø wamindigwane yabalasrøngurri trasaig kønrrun cha.

Jesús møigwan kørig tøgagømigwan waminchib
(Mt 10.28-31)

4 'Na ñim nai linchibelane trenchar: Asrwandø kweechibelane
kørig kui inchimøtay cha. Kaguen asrwane kweechendø, mas

trømbøibe chi martrab gaiman cha. 5 Inchendø nabe ñim
møigwan kørig tøgagømigwan eshkarrumøn cha. Kweecha, mu
manchinrrainga tru møra melamnug kegutchabig, truigwane
kørig tøgaguy cha. Nabe katøle trendamønrrun: Trunune si, kørig
tøgaguy cha.

6 ’¿Trattrøgatø illinzheelan pa centavozhigweindø yanøbelø
gømuitarru? chibig køn. Inchendø Tiusbe treelanguen
pesannamø, ashibig køn cha. 7 Pøs ñimuimburappe ñimui turyu
pusruumeranguen kan gan mundziizheelø gøn cha. Inchawei chi
kørig kui inchimøtay chibig køn. Truba yam illimera lataitøguen
gømø, ñimbe mas purø nuweyelø gøn cha.

Misaamerai malau ‘Jesúscriston ashmíig kur’ chib pønrrømeelø
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 ’Katø nabe ñimun trendamønrrun: Møikkøben misaamerai
merrab ‘Jesúsweingatiig kur’ chibigwane na, tru Møg Misra
Arrubikkucha Tiuswei ángelesmerai merrab treetøwei truigwane
‘nuingatiig kur’ cha, nabe trendamønrrun cha. 9 Inchen misaamerai
malau ‘Jesúsweingatiig kømur’ chibigwane Tiuswei ángelesmerai
merrab nabe nungucha ‘nuingatiig kømur’ tamønrrun cha.

10 ’Møikkøben na, Møg Misra Arrubigwan chigøben
kaig waminchibigwane Tiusbe uløwan paymønrrab
pesannanrrun. Trune møikkøben Espíritu Santon purø rrømbøig
waminchibigwaneguende pesannamø, uløbayrrun cha.

11 ’Ñimun payrrab judíosmera tulundzuni yamerayumay, kabe
juezmeraimay, kabe karubelaimay srua ambene, mandø cha
løtamermab, mancha løtamermab, chi tamermab chi isumøtay
chibig køn. 12 Kaguende yandø wamindamig puben, Espíritu
Santobe maig tamigwan ñimun kusrenanrrun— cha.

Kan pua møg chugúi mørmíig lataigwan guemesra wamindig

13 Kan møikkøsrøn misag utu Jesúswan trenchibig køn:
—Kusrennøbig, nai nunewan naimburabig kønrrabigwan pirisha,
nan tranø chirra— cha.
Inchen Jesúsbe trenchibig køn: 14 —Au, kasuku, ¿nan kan
juez lataig, kabe kan pirø birishibig lataig kønrraimbe nane mu
basrah?— cha.

15 Incha gatø trenchibig køn:

—Parø indamigwane treenchimønrrab ashiptø guy cha.
Kaguende kan møg øsig kømibe chi nørrø tøgagúinug basrømíig
køn— cha.
16 Incha gatø 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra waminchib
trenchibig køn:
—Kan truba pua møwan nui pirømerayu truba rruba ellmarig
misren, 17 tru puaibe nuinetø isub mendabe trendan cha:
"¿Chindamer? cha. Nai ellmarig tulisailan yandø chu esegamig
chigagur" cha. 18 Inchabe treeg isubig køn cha: "Møimbe
sí chi maram gúi ashar cha. Nai mamig keerøb esegailan
picha, mas nørreelø mara, truyu nai ellmarig tulisailanba,
chi tøgagúilanba kerrigu esegamønrrun cha. 19 Incha nabe
naasiitøwei trendamønrrun tan cha: 'Møimbe si, chigøben truba
nørrø esegailø yam bilawei pønsra war cha. Møimbe israb, mab,
muchib kasraarau' tamønrrun" cha. 20 Inchene Tiusbe trendan:
"Chugúinguen mørmø møg, møi yemdøwei ñui møsigwan miaben,
kwamig nebuben, ñi esegawa tøgagúibe, ¿muin gørrømisrtrerah?"
cha.
21 'Kan møøbe nuyasiitø chine palømø, tun bønsraindøgucha,
Tiusweimburabigwan chiguchaga waachawane øyeeg purainrrun—
chibig køn, Jesúsbe.

Tiusbe nui uregwane chi palabigwan tranøbig køn
(Mt 6.25-34)

22 Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Ñimune trendamønrrun cha: Øsig amønamig, ñim
mamigwanba, asru chi guemermab isumigwanba menrra isumøtay
cha. 23 Pøs øsig amønamikkan kan mamig lataitø gúitarru cha.
Kabe asrkan kan asru keelø lataitø gúitarru cha. 24 Pøñiimeranma
asay cha, chi ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, mamig
esegamig chi gawei, mamig nørrø keera tun bønsra esegamig
chi gaweyelanguen Tiusbe manrrai mannøbig køn cha. Ñimbe
illimera lataguen gømø, maseløguen gøn cha. 25 ¿Ñim møiløgøben,
maya maya incha, katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha.
26 Ñim yandøzhigwanguen martrab gaimabeløbe, ¿katøgan peg
maramelane chinchabrre isugue? cha.
27 'Umeranma asay chibig køn, kwallmøwei, kumøwei
inchibelø gøbendø, tabig nørrøran cha. Inchendø nabe ñimune

trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tøgagua,
umera lata tabzhiibe kemuig køn cha. 28 Wambig kaumera, møi ka
bønrrøwa, srønabe nagu parrig kønrrabigwanguen Tiusbe øyeeg
tabzhig kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen gømøtø,
masken marmønrraitarru cha, ñim isubigwan Tiusweinug pasra
tøgagúigwan ke kagømønrraindøzhig tøgarwan. 29 Inchawei
chindamermab isuptø menrra isui inchib lamøtay chibig køn, chi
mamermab, chi mutsamermab. 30 Kaguende yu pirau misaamerabe
mutøgucha iilan isua labelø gøn cha. Trune ñimui Møskaimbe
ñimui chi palabelan ashaguen wabig køn cha. 31 Treeg kømøtø,
ñimbe Tius nø ashib karub wainuguigwan isua lay chibig køn.
Trumaybe tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig
utønrrun cha.

Srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabelø

(Mt 6.19-21)

32 ’Nai mamdø ubishazheelø, chi kørig kui inchimøtay. Kaguende
ñimui Møskaimbe nui karub wainuguigwan tranamig tab gúi
indin gøn. 33 Chi tøgagúilan yana, chigarwan tranay, treeg
marabeguende, an busrig urasrmera, pinønrrabig kømeelø
tøgagønrrabguen, chi tøgagúilø managuen pinønrrabgailan
srømbalasrø eseganrrab. Truyube niliig kebinrrab gaimabwei, ni
pullilla barmøwei inchibnug. 34 Kaguende ñimui chi tøgagúilø
chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub
pasrønrrun cha.

Tamara muniitø gømig køn

35 ’Ñimbe kewa, tamara, pørønawa, martrab ke muniitø guy;
katø ñimui aceite usri lámparamerangucha piløga guy; 36 ñimbe
kan mendig melabelø latailø gønrrigay ya buaig novios yaugurri
attrab gøben muniirabelø latawei. Incha pua, nø yaskabwan
pinrrøgøbene, kurtrab muniitø melabelø latailø gømig køn.
37 Mayanguen tab gúilø gøn tru karuindiig melabelø ya buaig
nømun kib gøben gømø, kasrig burrabyuh puinabeløbe. Nabe
ñimun cierton trendamønrrun: Ya buaig nøashib tamara pørønawa,
mishatsigu nømun purramisringarua, mamigwan nøashib
pirishinrrun cha. 38 Yem døbøtag pui lata, løtsø pui lata nømun kib
gømø, kasrig burrøben puinabeløbe mayanguen tab gúilø gønrrun

cha. 39 Kan ya buaima niliig chu uras attrab gúi mørimbe, yau
nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha. 40 Ñimgucha tamara melay
chibig køn. Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi isumø gøbenba
arruptinchun— cha.

Mendig megabig maig taigwan marøbigwanba, maig taigwan marmíigwanba kemesra wamindig

(Mt 24.45-51)

41 Inchene Pedrobe trencha payibig køn:
—Señor, ¿iig 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra
wamindigwangan namuyasiitø waminchitirru? cha, kabe
¿mayeelain gúitarru?— cha.
42 Inchen Señorbe trenchibig køn:
—Kan karuindiig megabig maig taigwan møra marøb, katø
chi maramelan nøtø tsabø asha marøbigwan, ya buaig nui
yau warabelan mannam ura puin gúindø nømui mamigwan
srøttrab muniitø wabig kønrrai ashai wanninabiibe ¿møig
kerah? cha. 43 Truibe mayanguen tab gúig køn cha, nun karua
basrigwan marøb megabenh ya buaig puptindinabigweimbe.
44 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ya buaibe nui chi
tøgagúigwan kerrigu nø asha marøb pasrønrrai tranrrun cha.
45 Inchen tru karuindiig megabig nuinetø ya buaibe peguen
arrumønrraitamab isua, katøgan karuindiig melabelan møguelan
lata, ishumburmeran lata kurrabetab menda, katø mab, muchib,
mutsiirab tsubenba, 46 nui ya buaibe ni attraitamab isuinguen
gømø gwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptincha,
purø rrømbøig ichagucha, maig taigwan marmeelø pønrrainug
kertrun cha.
47 'Inchen tru karuindiig megabig nun karua basrøbig ya buaig
maig maramig palai indi ashibig købendø, tamarmøwei maig
chiben mørmøwei inchibigwane truba yam ichagutsig kønrrun
cha. 48 Inchen tru karuindiig megabig nun karua basrøbig ya
buaig maig maramig palai indi mørmøwa, kørrø ichagutsamdiig
marøbigwane trengatig yam ichagutsig kømønrrun cha. Inchen
møigwan gøben maramigwan mas nu rranøppe, treetøwei
nu ulø bayrrun cha. Inchen møigwan gøben mas purø nørrø
maramig traninabigwane, trunune masken nu ulø bayrrun
chibig køn.

Jesúskurri misaamera ke nøørøtø misrøb
(Mt 10.34-36)

49 ’Nabe yu pirau nag lataig kegutchab arrig køn. ¡Nabe yambe
manawei pilabguen basrømønrrabmab truba isur! 50 Nane purø
rrømbøig pinøbuløb arrubigu pureb yamig nebunrrautan. ¡Nane
purø isutan treeg nebumnegatiibe! 51 ¿Ñim isubgan nabe piraumay
arruppe, ambumay imay tab gøbigwan srua arritamab isugueh?
Nabe treeg kømøtø, nøørøtø, nøørøtø inchib gønrrai arrur cha
trendamønrrun. 52 Kaguen møingurrimbunøbe kan yau trattrøgatø
burramnuube nøørøtø inchib gønrrun cha, pøneløbe pailan namig
kurra tarømisren, pailøbe pønelan namig kurra tarømisrtrun cha.
53 Møskaimbe nusrkawan namig kurrøben, nusrkaingurrimbe
møskawan namig kurrøben, usrimbe nimbasrwan namig kurrøben,
nimbasrkurrimbe usran namig kurrøben, sueeragurrimbe yernan,
katø yernagurrimbe sueeran namig kurrønrrun— cha, trenchibig
køn.

Maig pub attrabigwan wamindig
(Mt 16.1-4; Mc 8.11-13)

54 Incha gatø Jesúsbe misagwan trenchibig køn:
—Wañimera pørr guebibsrø kurrab arrubene, ñimbe trenchibelø
gøn cha: “Sre bunrrun” cha. Inchen pubwei inchibig køn cha.
55 Inchen isig ambø umbusrøngurri webarrubene: “Pachig kønrrun”
chiben, treegwein gøbig køn cha. 56 ¡Palatø tabelø! Pala wañi maig
basrai asha, pirau maig kui asha ñim øyeeg kønrrun chib, øyeeg
kønrrun chib waminchibelø gøbendø, ¿møin gwaløm chi pureb
arrubigwane, trube, øyeeg kønrrun chinrrab wetøgørrønrrab
gaimabeløbe mailø gøgue? cha.

Ñui ashig kømui inchibiiba ambumay imay lata

tab gønrrai mar
(Mt 5.25-26)

57 ’¿Sølgandø tabig maig kønrrabigwan ñimasiyaitøwei
chindimba asha tamarmøgue? 58 Ñun maig maramigwan
asha marig kønrrai tru kejabiiba, tru maig maramigwan asha
marøbigweinuumay ambub pønrrappatø, mallatø trunun mayutø

nøba tamara gørrømisrtrab inchi. Inchippa ñun juezweimay srua
amben, juezbe policíameran trana øren, truiløbe ñun merrarrawa
kailan keeri yau keera pasrmønrraimbe. 59 Pøs nabe ñimun
trendamønrrun: Truyugurri webinrrappe, maya ulø misrigwan ke
chishtø pagarawatøwei webinrrabguen— cha.

Kaig marmønrrab isua mørtrai wamiilø

13 1 Inchen tru urastøwei møiløgøsrøn truyu pønrrøwabe
Jesúswan trenchibelø gøn:
—Pilatobe mø møguelan gøsrøn galileasreelan kweecha, truilai
aniwane tru nøm Tiuswan tranamig animal gweetsiilai animba
lindisain gøn— cha.
2 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñim isuppe, Galilea møguelø treeg nebuinabeløbe, tru nømui
birau katøganelø lataguen gømø, purab gailø gúimbarre treeg
nebuitamab isugueh? cha. 3 Nabe ñimune treeg kømøn damønrrun.
Ñimdøweinguen ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay
lliramuisruandøbe, ñimgucha mayeeløba truilø lataitøwei
kwanrrabguen cha. 4 ¿Kabe ñim isubgan Siloésrø tru purøbala ya
itøguebeñen kwabelø tru dieciochoeløgan Jerusalénsrø maya misag
warabelan purab gailø gúitamatirru? chibig køn. 5 Nabe ñimune
chi treeg kømøn damønrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig mariilan
isua møra, Tiusweimay lliramuisruandøbe, truilø lataitøwei
ñimgucha mayeeløba kwanrrabguen— cha.

Higuera tusr mamig niimíigwan kemesra wamindig

6 Incha Jesús katø 'øyeeg lataitøwein gøn' chib, iigwan kemesra
waminchibig køn:
—Kan møg nui pirau kan higuera tusr ellguawa, tøgagua, higos
niguitashchab ashchab ya, chigucha wetørramíig lataig køn
cha. 7 Inchabe tru pirø ashib møwane trendan cha: "Au, na pøn
bilawan mamig lanrrab i tusryu arrua, managuen wetørramur
cha. ¡Lutiichi! tan cha. ¿Tusrwan pirøyu ke ka yandøbe chinchib
pasrøbashchab?" tan cha. 8 Inchen tru pirø ashibiibe trenchibig
køn cha: "Au, nai ashib karubig, møim bilatøbe ka basrøbashchab
cha. Na pirøwan alaaranøb, animal bøy busrtrab cha. 9 Inchippa,
treenchene mamig misrøbgun cha. Inchendø katøgucha
misrmubene, trube, lutitchig" tan cha, trendan— chibig køn.

Kan ishug kesruig kurrashchab gaimabigwan isrin gwaløm Jesús tamarøb

10 Kan isrin gwaløm Jesús judíosmera tulundzuni yau
kusrenanøb pasrøbene, 11 truyube kan ishug dieciocho años ørøba
kwanrrø uñibig wabig køn, kwaimandzig utsømay kesrungaruig, ni
chinchagucha kurrashchab gaimabig. 12 Inchen Jesúsbe nun asha,
wamabe trenchibig køn:
—Au, ishug, yandø ñibe kwanrrø gømø, tabig
kørrømisran— cha.
13 Incha nui tasigwan tru ishuweim bala estsarene, ishuube
møi møi ølmisrøb, kurraashibig køn. Incha Tiuswan truba tabig
waminchib mendabig køn. 14 Inchen tru tulundzuni yau ashib
karubiibe, Jesús isrin gwaløm treeg tamarikkurri truba nama,
misaamerane trenchibig køn:
—Chigøben maramigwan maram gwalømmerabe seis días
køn cha. Ñimui kwanrrømeran tamariilø gønrrappe, tru
gwalømmerawan tamartrai amrrumbala cha, isrin gwaløm
gømøtø.—
15 Inchen Señorbe kusrub trenchibig køn:
—¡Palatø tabelø! ¿Ñimma møikkøben ñimui weywan, kabe
ñimui burron isrin gwaløm pi mutsøsrønrrab sruamrrab
pichimeelø gøtirru? cha. 16 I ishug Abrahamwei misagwan Satanás
kwanrrøtøga dieciocho años ørøba lusra lataig tøgagúigwan,
¿Kabe isrin gwaløm gøn chiptø i kwanrriigwane øyeeg iløsrkaig
megaigugurri elatsamig kømø, chindah?— cha.
17 Jesús nø øyeelan waminchene, nui ashig kømui inchibeløbe
søteeløba køriimisra gørrømisren, trune katøganeløbe Jesús tabig
mana asiimíig mari ashabe, truba kasraarabelø gøn.

Iibe murtasa yell lataig køn cha, kemesra wamindig

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

18 Incha gatø Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Tius nø ashib karub pasraibe chi lataig asønan chinrrab gøh?
cha. Kabe ¿møig lataig køn chinrrab gøh? cha. 19 Pøs kan murtasa
yellwan kan møg nui trau tsurøb lataig køn cha, nurawa, kan tusr-
unøburabig misren, pala amøñibelø illimeraguen tru srarmerayu le
maran— cha.

Iibe levadura lataig køn cha, kemesra wamindig

(Mt 13.33)

20 Katø Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Tius nø ashib karub pasraigwane chi lataig køn chinrrab
gøh? cha. 21 Pøs levadura lataig køn cha. Kan ishug pa arruba
harina sømara, levaduran pusren, maya sømarigwan trunun ørøba
pulingarub lataig.—

Trag yaskab

(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Pueblomerasrømba, yamera tsitsø bønrrabsrømba Jesúsbe
kusrenanøb Jerusalénsrømay pureb ibig køn. 23 Inchen møikkøsrøn
trencha payibig køn:
—¿Señor, kaigyugurri wesrainanrrabeløgan mamdeelø gønrrab
gúitarru?— cha.
24 Inchene nøbe trenchibig køn:
—Trag yaskabwan kebambamigwan ñimbe kebamrrab tranrray
cha. Kaguende nabe ñimun trendamønrrun: Mayamba kebamrrab
inchendø, kaimanrrun cha. 25 Ya buaig kurra, yaskabwan
kasrøbene, ñim wambig kørrømisrøbeløbe yaskabwan pinrrøgøb
trenchinrrun cha: “Señor yaskabwan kurtra” cha. Inchen nøbe
ñimune trencha løtønrrun cha: “Nabe ñimune chueløgúi ashmíig
kur” cha. 26 Inchen ñimbe trenchinrrun cha: “Nambe ñiba mab,
muchib inchen, katø ñibe namui callesmerayu kusrenanøb indig
kømøh” cha. 27 Inchene nøbe ñimune trencha løtønrrun: “Nabe
ñimune chueløgúi ashmur cha. Kaig marøbeløbe mayeeløba
nainukkurrimbe tarømisray” cha. 28 Inchen ñimbe truyube kishib,
trugulmeran tsatsamig kønrrun cha, Abrahamwan, Isaacwan,
Jacobwan, katø mayeelø Tius maig karuigwan eshkabelan, Tius
nø ashib karub waisrø nøm trusrø purrøben ñim asha, ñimbe
wambig webetiilø gua. 29 Kaguen pørr gal-labgatøsrøngurrielø
gøben, pørr guebibgatøsrøngurrielø gøben, ambøgurrielø gøben,
igurrielø gøben, yu pirau chugurrieløtøgucha amrrunrrun, Tius
nø ashib karub wainug purramisra manrrab. 30 Inchen møiløgøben
møi ya yu pirau srabe melabeløbe srømbalasrømbe nømmerrig
pønrrønrrun. Inchen møi ya yu pirau nømmerrig bønrrabeløbe
srømbalasrømbe srabe melønrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesús Jerusalénwan isua kishib

(Mt 23.37-39)

31 Inchen tru gwalømdøwei mø fariseosmera gøsrøn puabe,
Jesúswan trenchibelø gøn:
—Ñiguen yugurri webya, inrrø cha. Kaguende Herodesbe ñune
kweechig kuin gøn— cha.
32 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ø zorra lataigwan trenchinrrab ambay cha: “Au, møimba,
srønaba nabe kwaimandziimeran webetab, kwanrreelan tamarøb,
trumarbe nai maramigwan patsøgamønrrun” tan chinrrab.
33 Inchendø nabe møimba, srønaba, trumarba nai maywan ib
yamig køn cha. Kaguen Tius maig karuigwan kan eshkabiibe
nøørøsrøn gømø, Jerusalénsrø kwamig nebunrrun chibig køn.
34 ’¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan
kweechib, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig!
¡Nabe yamba, kan biejetø gømø, kan atøwall nui pullichu-uregwan
kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan
tulundzunønrrab inchen, ñibe nane kaasig køn! cha. 35 Au, ñim waraig
yamerabe elatsig kørrømisrtrun cha. Inchawei nabe trendamønrrun
chibig køn: Nane mas ashchaamøn cha, øyah tamnegatig: “¡Señorwei
munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab gúig køn!”— cha.

Kan møg parab gwanrrø tøgaigwan Jesús tamarøb

14 1 Kan isrin gwaløm Jesúsbe kan fariseo chi maramigwan
nø ashibigwei yausrø manrrab kebya wabene, kaneløbe
ke chindashchab ashibelø gøn. 2 Inchene truyube kan møg
Jesúswei merrab parab gwanrrø tøgaig wabene, 3 Jesúsbe tru
maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbelanba,
fariseosmeranba trencha payibig køn:
—¿Isrin gwaløm kan kwanrriigwan tamarmønrrai merig kø,
chindah, kabe merømuig kø, chindah?— cha.
4 Inchen nømbe chigucha løtømeelø gøn. Inchene nøbe
kwanrriigwan srua arrua, tamarabe, yandø inrrai ‘ungwa’ chibig
køn. 5 Incha nømune trenchibig køn:
—¿Ñimma møikkøben, ñui nusrkain gúi, kabe ñui wey
gúi pisuyu kebeñenma, isrin gwaløm gúingucha, tru urastø
wesramønrraitirru?— cha.

6 Inchen nømbe øyeelan chigucha løtønrrab gaimabelø gøn.

Novios yaumay linchab amrrunrrai eshkailø

7 Linchab amrrunrrai eshkaig misaamera mishatsigu mas tab
purramdønug, tab purramdønug laben, Jesúsbe treeg indi ashabe,
øyeeg kømig køn chib eshkab waminchibig køn:
8 —Møikkøben ñun kan novios yaumay linchab attrai eshkabene,
mas tab wamdønug merrarramøta cha. Inchippa ñi lataguen gømø,
mas nuigwan linchab attrai eshkaig kua, truig puben, 9 tru ñunba,
truigwanba linchai eshkabiibe arruppa: “Ñi waigwan ønun tranø”
chibene, ñibe køriimisra wendausrø wanrrab purainrrabguen cha.
10 Treeg inchimøtø, masken ñun lincha cha eshkabene, wendausrø
wamisr cha, tru ñun lincha chibig arrua: “Ñi, kasukube, yu
merrabsrø wanrrab puraamø” cha, ñun trenchinrrai. Inchen ñibe
tru mishatsigu ñiba purrabelai merrab truba tab indig kønrrabguen
cha. 11 Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmab’ isubigwane, ka
kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmab’ isumíigwane ‘i
møøbe si, nuig køn’ daig kønrrun— chibig køn.
12 Incha gatø Jesúsbe tru lincha cha eshkab møwangucha
trenchibig køn:
—Ñi kan mamig srørrøppe, ñui asiilandø gømøwei, ñui nunelandø
gømøwei, ñui misagwandø gømøwei, ñui ya bulu puarmerandø
gømøwei wama srøsr cha. Kaguen truiløbe ñungucha treetøwei
linchai wama, nømgurringucha treetøwei marene, truburø ñibe
utamigwan uta gørrømisrtrun cha. 13 Treeg kømøtø, ñi kan fiesta
marøppe, waachameran gøben, kønønrrab gaimabelan gøben,
cojosmeran gøben, kabgarmeran gøben linchab amrrunrrai
eshkawabe, 14 ñibe mayanguen tab indig kønrrabguen cha. Kaguende
truiløbe ñune katøburø treetøwei marmuindøgucha, sølgandø
tabigwan marøbelø gatø øsiirab gwalømbe, tru ututø ñungucha
Señorbe truburø tranamigwan tøgatø tranig kønrrun— chibig køn.

Iibe mamig truba nu tamara gúigwan kemesra wamindig
(Mt 22.1-10)

15 Inchen iigwan mørabe, tru kan mishatsigu wabiibe Jesúswan
trenchibig køn:
—Tius nø ashib karub waisrø mamigwan mabiibe mayanguen tab
gúig kønrrun— cha.

16 Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:
—Kan møg truba nørrø mamimera mannamig tamara,
misaamera truba nu linchab amrrunrrai eshkawa, 17 yandø mam
urasbe nui karuindiig megabigwane tru lincha tailan trenchinrrab
ørøbig køn cha: “Yandø ke chab pønsrainguen bønrran cha,
amrruy” chinrrai. 18 Inchene møitøgucha ke chine guemesrøb
mendabelø gøn cha. Srøtiibe: “Kanbalø pirø ke møindø chab pena,
trunun ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri kaimamønrrun
dan chirrunrrig cha”, trendan cha. 19 Inchen kane: “Weymera diez
arabelø pena, maig marøbelø gøtashchab ashchab inrrab war
tan cha. Treekkurri attrab gaimamønrrun dan chirrunrrig” tan
cha. 20 Inchen katøgane: “Ke srø gasharawa gua, trugurri attrab
gaimamønrrun dan, chirrunrrig” tan cha.
21 ’Inchen karuindiig megabiibe ya, tru nun karub pera wabig ya
buaigwan kerrigu eshkaben, nøbe namappe, karuig megabigwane
trenchibig køn cha: “Malla inrrø cha, ciudayu calleswanba,
maywanba ya, waachameran gøben, kønønrrab gaimabelan gøben,
cojosmeran gøben, kabgarwan gøben yu pera attrig” cha. 22 Inchen
mas yanasrø tru karuindiig megabiibe trenchibig køn cha: “Ñi
nan karub pera wabig, ñi maig karuigwan maren, katøgucha aldø
basran” cha. 23 Inchen nøbe tru karuindiig megabigwane: “Ciudayu
wambiisrø nørrø maymerawan gøben, shush maywan gøben ya,
nai ya netsanrrai katøganelan amrrumø gømø, ke amrrumne
wamønrrig cha, trendan cha. 24 Kaguende nabe trendamønrrun:
Tru srøsreelø na lincha cha wamiiløbe møikkucha nai mamigwane
maig mamig kuinguen mørtraamøn” cha trendan— chibig køn
Jesúsbe.

Jesúswei mendig yamibe murig køn

(Mt 10.37-38)

25 Misag truba nørrø Jesúswei mendig amben, nøbe keesha
ashabe trenchibig køn:
26 —Møikkøben naimay arrua, nui møskawan, nui usran, nui
srawan, nui uregwan, nui nunelan, nui nuchalan lataitøguen
gømø, nan mas undaarab, katø nui øsig kømigwan lataitøguen
gømø, nan mas isub undaaramíibe nai mendig uñibig kønrraamøn
cha. 27 Inchen gatø møikkøben nui kuruswan nø muta
arrumigwan muta, nai mendig arrumíibe, nai mendig uñibig

kønrraamøn chibig køn. 28 Ñimma møikkøben, kan truba bala
ya martrab inchabe, ¿patsøgamdiig køtashchab anwanmerrig
ashchab wamisrmønrraitirru? cha. 29 Treenchimøtø, pøtøburab
pølsrugwandø pølbasra, patsøgønrrab gaimabene, mayeelø
ashibeløbe ñune indzatø ashib trenchinrrun cha: 30 “Ø møøbe
yawan martrab pølbasra, patsøgønrrab gaiman” cha. 31 Kabe kan
reyma katøgan reyba kwayanrrab webinrraptø, ¿suldaumera
diez mil nø tøgagúitøgaba, katø tru nøba kwayanrrabig
suldaumera veinte mil pera arrubiiba, ka kwayamdiig køtashchab
trununmerrig isunrrab wamisrmønrraitarru? cha. 32 Pøs kaimappe,
tru katøgan rey yabsrø srø basrøbenbatø, kwayamø, tammay
kørrømisrkun chinrrai karuilø ørtrun cha. 33 Inchawei ñim
møikkøben chi tøgagúigwan kerrigu elachimíibe, nai mendig
uñibig kønrraamøn chibig køn.

Tre yandø larrmíig misrøb

(Mt 5.13; Mc 9.50)

34 ’Trebe tabig køn. Inchendø yandø tru trebe larrmíig misrabe,
¿katøbe chincha gúi larrøbig misriasamø? 35 Pirø tamisrtrai pirøyu
wiitamdiig kømøwei, animal bøywan abono marigu pusramdiig
kømøwein gøben, yandø petig kønrrun cha. ¡Møramig kalu
bønsraibe mør!— chibig køn.

‘Iibe ubisha rrubabig lataitøwein gøn’ cha, kemesra wamindig

(Mt 18.10-14)

15 1 Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøbeløba Jesúswan
mørtrab mayeelø kemallen, 2 fariseosmeraba, tru Moisés
pørigwan kusrenanøbeløbabe yeeg marøbig køn chib, trenchibelø
gøn:
—I møøbe kaig marøbelan wamab, truiløba mab inchibig
køn— chib.
3 Inchen Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra
waminchibig køn:
4 —¿Ñimma møikkøben ubishamera cien tøgagua, truilø kan
palab misrene, noventa y nueven wambig nøørøsrø nømdø
warønrrai warøbashippa, wetørramnegatig tru ubisha rrubabigwan
lanrrab imønrraitirru? cha. 5 Incha wetørrappe, kasrag købiitø, ñui
kildunyu muta, arrua, 6 yandø yau puabe, ñui ya buluelanba, ñui

trendø asielanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Naba kasraaragun
cha. Kaguende nai ubisha rrubabigwan wetørrar” cha. 7 Inchawei
nabe trendamønrrun chibig køn: Srømbalasrøngucha treetøwei
kasraaran gøn cha, kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra,
Tiusweimay llirabene, tru noventa y nueve sølgandeelø tabelø isua
møramig chi palømeelaimburab lataguen gømø.

An rrubigwan kemesra waminchib

8 ’Kabe ¿kan ishuuma anzheelø diez tøgagua, truyu
kan trubøbene, kan lámpara biløga, yawan paluunchib
wetørramnegatig, tab lamønrraitarru? cha, 9 Incha wetørrappe,
nui trendø asielanba, nui ya buluelanba tulundzuna, trenchinrrun
cha: “Kaguen nai an rrubigwan wetørrar cha, naba kasraaragun”
cha. 10 Inchawei kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra,
Tiusweimay llirabene, Tiuswei ángelesmerai utugucha treetøwei
kasraaranrrun— cha trendamønrrun.

Kan nusrkai chi tøgagúigwan maramgaig marøbigwan kemesra wamindig

11 Jesúsbe katø trenchibig køn:
—Kan møg pagatø nusrkalø tøgagúibe, 12 wendiibe møskawane
trenchibig køn cha: “Nai møskai, nan keta tranig naimburab
gønrrabigwan pirishirra” cha. Inchen møskaimbe chi tøgagúilan
nømun pirisha, tranen, 13 mam gwalømyutø tru wendø nusrkaimbe
nuimburabigwan kerrigu tulisha, yabsrø katøgan birausrømay
ya, trusrø chigøben kaig marøbyutø patsø binishibig køn cha.
14 Inchen nui anwan yandø chab patsøgøbenba, tru birausrømbe
chutøgucha parøbe truba nuig arruben, nune yandø palabig
arrub mendabig køn cha. 15 Inchen tru birausrø kan møweinug
maramig lanrrab ibene, truibe nui kuchimera waraisrø, kuchi
ashib meganrrai ørøbig køn cha. 16 Inchen nøbe tru kuchi
maig mamimeran øska mainrrabna isuben, nune muguen chi
srørrmeelø gøn cha. 17 Inchen nøbe gatøle isua mørabe trenchibig
køn cha: “¡Kan nai møskawei yau marøb melabeløbe mamig yeeg
nørrø uncha tøgagøben, trune nabe yu parøgwab kwamønrrun!
cha. 18 Trembe nai møskawei yamay gatø kurrab ya, nune
trendamønrrun cha: ‘Nai møskai, Tiusweimburappa, ñuimburappa
kalø mara basrar cha. 19 Møimbe yandø kan ñui nusrkain gúi

lataig tøgagømgaig kur cha, ñui marøb melabelan lataitøwei
tøgagørra’ chinrrab tan” cha. 20 Incha møskawei yamay ib
mendabig køn cha.

San Lucas 15.20

’Inchen møskaimbe yab arrubendø, nebua asha, kan nai unan
yeekkucha nebuitamab lastima ashabe, katønrrab lula, irab,
muchab indan cha. 21 Inchen nusrkaimbe møskawane trendan cha:
“Nai møskai, Tiusweimburappa, ñuimburappa kalø mara basrar
cha. Møimbe yandø nai nusrkain gøn cha wamig kønrrabgaig kur”
cha. 22 Inchen nui møskaimbe nui karuig mendig melabelan wama,
trendan cha: “Kenanamelan mas tabelan petø wesrua kenanøb,
tasigu surtigas pasrøb, alpargatis keetøsrøb inday cha. 23 Incha
tru ø tsal-lanin toron srua amrrua, kweetsay tan cha. Incha fiesta
marøb, mab kasraaragun cha. 24 Kaguen i nai nusrkaimbe kwaig
lataig kua, katø øsiirain gøn cha, trubig lataig kuigwan katø
wetørrar” tan cha. Incha fiesta marøb mendabelø gøn cha.
25 ’Inchen tru mayor nusrkai tru trau uñibiibe arrua, ya bulu
pub guabe, truba may wanrrøb, palø ichib, katø pailab gúi
mørabe, 26 truyu kan møigwan gøsrøn karuindiig megabigwan
wama payibig køn cha: “¿Chinchibrren gøh?” cha. 27 Inchen truibe
trenchibig køn cha: “Ñui nuneg puben, ñui møskaimbe tru tsal-
lanin toron kweetsingarun cha, kaguen chigucha gømø, tabig ka
øsig puben.” 28 Inchene mayor nuneebe namaptø, kebarrumønrrab
inchen, møskaimbe webya, kebattrai truba inchibig køn cha.
29 Inchen nøbe møskawane trendan cha: “Yamba nabe ñun yeeg
yam bila chu uragucha ñi maig karuigwan møra marøb megaben,
trune nane managuen kan cabro-unøtøguen ketømíig køn cha,
nai linchibeløba fiesta maramig. 30 Trune møimbe ñui nusrkai ñui
anwan kaig ishumburmeraba chab patsøga pubene, ñibe tru tsal-
lanin toron kweetsin gøn” cha.
31 ’Inchene møskaimbe trendan chibig køn: “Nai nusrkai, ñibe chu
uragucha naba waben, na chigurrimbunø chi tøgagúibe ñuiwein gøn
cha. 32 Trune ñui nuneebe kwaig lataig kua, katø øsiirain gøn cha;
trubig lataig kuigwan, katø wetørrar cha. Treekkurri møimbe fiesta
marøb, kasraaramibe søl gøn” dan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Iibe tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig søl marmíigwan kemesra wamindig køn

16 1 Incha gatø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig
køn:
—Kan pua møg nui chi købigwan ashib tsunrrai trarrig
tøgagøbig køn cha. Indiibe møiløgøsrøn tru pua møwan trencha

eshkanrrab ambubelø gøn cha: “Tru ñui chi købigwan ashib
tsunrrai trarriibe ñi chi tøgagúigwan ke ka yandø chine marøb
ka patsøgøb tsun” cha. 2 Inchen tru pua møøbe tru ashib tsunrrai
trarrigwan wamabe, trenchibig køn: “¿Chigúindørre ñune øyeeg
waminchib gøh? cha. Trube møimbe, ñi nai chi købigwan ashib
tøgagúigwan nan lutøgurri eshkarra tan cha. Kaguen yandø nai
chi købigwan ñibe ashib tsumibe mas kaanrrab gøn” cha. 3 Inchen
tru ashib tsunrrai trarrinabiibe nuinetø treeg isubig køn cha: “¿Nan
øyeegwan martrai tranøbig tru maramelan yandø nan kerrabene,
trube, møimbe chi maramerah? cha. Yandø kwallchabgaig kur cha.
‘Chigøben kettra’ cha, miab unamibe kørig køtan cha. 4 Nan yandø
ashib tsumønrrai weguchene, mugøben nømui yamerayu nan
wamab utønrrai, møimbe si, nabe chi maram gúi asha basrar” tan
cha.

5 ’Inchabe nui ashib karubigwan ulø misrarwan kan gan wama,
srøsriigwane trencha payibig køn cha: “¿Nai ashib karubigwan
ñibe maya ulø gugu?” cha. 6 Inchen nøbe: “Olivo aceite cien
galones ulø gur” chiben, tru chi maramigwan ashib tsubiibe: “Ñui
ulø misrig pørin guilgawan cha chiptinchibig køn. Petøzhiitø
wamisrøb møimbe cincuentaindiig kørrøørøb pørøptinchi” tan cha.
7 Incha gatøganune: “¿Ñibe maya ulø gugu?” chiben, nøbe: “Tirigu
cien cargas ulø gur” chiben, tru maramigwan ashib tsubiibe:
“Ñui ulø misrig pørin guilgawan utørra chibig køn. Møimbe
ochentaindiig truyu pør” cha. 8 Inchen nui ashib karubiibe
tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig maig maramigwan
marmíigwane ke chi maramdiig køtasha ashib megawa marin
gúi ashabe, kan trengucha møg isua marøbig kønrrab tan cha.
Pøs yu pirauigwandø isum misaamerabe nøm treeløtø misrøppe,
purø møg isua marøbelø gøn chibig køn, tøryuelai ureemera lata
gømøtø.

9 ’Nabe ñimune trendamønrrun cha: Yu tabig kømø birau
ñim an tøgamisriiløtøga misaamera asiimeelan asiilø mara
tøgagønrrab inday cha. Treeg maren, ñimui tru chi tøgagúilø chab
patsindøgucha, ñim managatig purramnug srømbalasrømbe nøm
ñimun utønrrabelø purrønrrain cha.

10 ’Inchen lamøtiigu søl marøbiibe nuwangucha treetøwei søl
martrun chibig køn. Inchen lamøtiigu søl marmíibe nuwangucha
treetøwei søl marmønrrun cha. 11 Inchawei yu pirau chi købig tabig

kømíigwanguen ñim maig maramigwan søl asha marmeelane,
¿mas tru newan tabigwane ashib tøgagønrraimbe ñimune mu
rraniaasamø? cha. 12 Ñimuin gømíig pegwanguen ñim chi tab
asha marmeelane, ¿mas ke ñimuyasig tøgagønrraimbe mu
rraniaasamørra? cha.
13 'Kan karuindiig megabiima muguen pailanbabe tab mara
rranrrab gaimanrrun cha. Kaguende kanune tsalø ashippe,
kanune undaaranrrun cha. Kanune chiyugucha truba tab
mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei
Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu
marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab gaimanrrun cha,
pabaløbabe.—
14 Inchen fariseosmera anwane ke chinchimmørø inchib
undaarabelø iigwan kerrigu mørøb pønrrøwabe, Jesúswan indzatø
ashen, 15 Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimwein gøn cha, misag malaube ñim ñimasiitøwei sølgandø
amøñibelø tabelø misrøb pønrrabeløbe. Trune Tiusbe ñimui
manrrømerayu chi isuilan asan cha. Kaguen møguelø purø tabig
asønai indigwane, Tiuswein gabyube ashikken gønrrabgaig
trømbøig køn cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriiba, Tius nø ashib karub waiba

16 'Maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig
karuigwan eshkabelø kusrenaniilanbabe Juan arrub gwalømgatig
møra maramig købig køn cha. Inchen tru uraskurrimbunøbe Tius
nø ashib karub waigwan tabig srø wamwan eshkab kusrenanen,
mayeeløba kebamrrab tranrrabelø gøn cha.
17 'Srømbalaba, pirøba pønrrabelø pinamikken chigucha
gømuben, trune tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu
maya lamøzhig bønrrabikken ka yandøbe, purainrraamøn chibig
køn, Jesúsbe.

Keeba, sraimba petiyamumigwan waminchib

(Mt 19.1-12; Mc 10.1-12)

18 'Mu møøtøgucha nui srawan kucha, tarømisra, katøganba
kasharabiibe, itølulan cha. Inchen gatø tru keg kucha ishuuba
kasharabiibe, katø treetøwei itølulan— chibig køn.

Pua møøba, Lázaroba

19 Katø Jesúsbe trenchibig køn:
—Kan truba pua møg købig køn cha, larrø tab yalø bigøzheelø
kemba, linotøga mariilø nuweyelø kemba, kwalømmørig purø tab
fiestamera maramba inchibig. 20 Inchen gatø kan truba waacha
møg Lázaro taibe, asru pisrøtø netsaig chu uragucha puaigwei yau
wambig kerruinug yaskabu wamisra, 21 tru waachabe tru puaigwei
mishatsigugurri kørriitøga øska mainrrabna isuben, trune
pisrømerane weramerat øø kemalla, nerab gøbelø gøn cha.
22 'Indiibe kan gwaløm tru waachabe kwaben, purø tabzhiisrø
Abrahamba wanrrai ángelesmera pera ambubelø gøn cha. Inchen
tru puaikkucha kwaben, sørabelø gøn cha. 23 Inchen tru puaibe
tru kwabelø amba møra melainug purø rrømbøig kui megawa,
kurraasha, yabgurri Abrahamwanba, Lázaronba purrai ashabe,
24 trashibig køn cha: "Abraham, merrabsrø nai møskai, nan
lastima asha, Lázaron ørtra chib, nui tasig-unandøguen piyu
keguana, nai niløwan sømartrab attrai. Kaguende nabe yu i nag
naarabigu mumaygucha gømui purø rrømbøig kui megar" cha.
25 Trendaingucha Abrahambe trenchibig køn: "Nusrkai, ñiguen isu
cha. Ñi pirau øsig tsub urasbe ñibe tabiitø, tabiitø utøben, Lázarobe
treetøwei kaitø, gaitø utig køn cha. Møimbe Lázarobe yube chi
isumgaig tabig wamig utøben, ñibe mumaygucha gømui purø
rrømbøig kui megan cha. 26 Treeg køben katøgucha, namuimba,
ñimuimba tøbøtag kan purø rrømbø umbu gulli pasran cha.
Yugurri ñimuimay ambug kui inchibelø puramrrab gaimabwei,
katø ñimuinukkurri namuimay purørrug kui inchibelø kaimabwei
inchai."
27 'Inchen tru puaibe trenchibig køn: "Treeg købene, trube,
Lázaron nai møskawei yamay inrrai ørtra cha. 28 Trusrø nunelø
trattrøgatø tøgagur cha, nøm isua gønrrai truilan waminchai,
nømgucha yusrø mumaygucha gømíig purø rrømbøigumay
amrrumønrrain" cha. 29 Inchen Abrahambe trenchibig køn:
"Nømbe Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilan gøben, Moisés
pørigwan gøben tøgar gøn cha. ¡Truilan mørbash!" cha. 30 Inchen
tru pua møøbe trenchibig køn: "Nai møskai Abraham, kah, treeg
kømøtø, møikkøben nømuimay kwailai utugurri kurra ibenesi,
nømbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrun" cha.

31 Inchen Abrahambe trenchibig køn: "Moiséswanba, Tius maig
karuigwan eshkabelanba, truilanma mørmuibe, kwailai utugurri
møikkøben katø øsiiraingucha mana gørenrrab gø" tan— cha,
Jesúsbe trenchibig køn.

Kalø marigwan ulø baymumigwan eshkabig

(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)

17 1 Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Chine chinetø iløsrkøb kegørrøsrkøb attrabigwane
arrumønrrai chincha katamgaig køn cha. Inchendø ¡møg
waacha! tru kaigwan nø bera mara kebenøsrkøbigweimbe ¡kan
maig kuaasamørra! cha. 2 Trembe kan tirigu guitsig nu srugwan
naashigu iløsra, mar umbusrø kegutsig kuinguen søl gøbsruinrrun
cha, i shushmeran kaig mara køgørrøsrkøbgunrriibe. 3 Inchawei
ñimdøwei ashiptø guy cha. Ñui nuneg ñun chigøben kaig marene:
"Ñi øyeeg marmumbala" cha, alegau, chibig køn. Inchen nø nui
kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, ñibe trunun yandø
mas ulø baymønrrab, pesannau cha. 4 Mawawan nøbe katøle,
gatøle siete nebumnegatig ñun kaig mara, tru kaig marimørig ñun:
"Øyeeg maramgaigwan marar" chib arrubene, ñibe trunun mas ulø
baymønrrab, yandø pesannamig køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Isubigwan nainuutø pasra tøga bønrraibe maramburab martrun

5 Jesús nøashib karua øriiløbe nun trenchibelø gøn:
—Namui isubigwan ñuinug mas tøga melaigwan nemartra— cha.
6 Inchen Señorbe trencha løtabig køn:
—Ñim kan murtasa yellburaptiitøguen isubigwan nainug pasra
tøgar gúimbe, i sicomoro tusrwan: "Yugurri ucha, maryu ellgwawa
basrambu" chibene, tusrbe maig chiben mørøbsruinrrun cha.

Karuig mendig megabig chi maramelø

7 'Ñimma møikkøben, kan karuindiig megabig tøgagua
arab uña, traugurrin gúi, kabe ubisha ashib uña gúi pubene:
"¿Puraarrua, kabe yusrø manrrab wamisr" chinrraitirru? cha.
8 Treeg chimøtø: "Nai mamigwanmerrig nena, pala itøgueigwan
kewa, pørønawa, na chab mab, chab mutsamnegatig chi palain
gúindø purørtrab ashib pasrau cha, treebe chinrrun cha. Incha
trugurrimbe si, ñigucha mab, muchib inchig" chinrrun cha.

9 Kabe nui karuindiig megabigwanma nø maig karuigwan maren,
¿truburø 'ungwa' chibelø gúitarru? cha. 10 Ñimgucha treetøwei
Tius maig karuigwan kerrigu marabe, trenchinrrigay chibig køn:
"Nambe mendig melabelø chiguen trengatig marmeelø guer cha.
Kaguende ke maig karuizhigwandø nebua marer"— cha.

Diezelø asr trerab gwanrrø tøgarwan Jesús tamarøb

11 Jesús Jerusalénsrømay ippe, Samaria birøwanba, Galilea
birøwanba pureb maywan pureb ya, 12 kan yamera tsitsø
bønrrabnug pubene, møguelø diezelø lepra gwanrrø asr
ørø trerabig tøgar katønrrab werruppe, werrubendø, yaptø
pønrramisra, 13 trashibelø gøn:
—¡Jesús, ñi Kusrennøbig, namun lastima ashcha!— chib.
14 Inchen Jesús ashabe, trenchibig køn:
—Judíosmerai sacerdotesmeran eshkanrrab ambay— cha.
Inchen nøm ambub pønrramnetø nømui kwanrrøbe tammisra,
chishmisrikken gørrømisrøbig køn. 15 Inchen møikkøsrøn nun
chishmisrin gúi ashabe, truba mur trashib Tiuswan truba tabig
waminchib katø arruabe, 16 Jesúswei merrab tømbønsra 'ungwa,
ungwa' chib maløwan piraugatig utsøbasrøbig køn. Tru møøbe
judíoguen gømøtø, samariasriig købig køn. 17 Inchene Jesúsbe
trenchibig køn:
—¿Kwanrrøwan chishmariilø gørrømisrøbeløbe yamba diez
kømmørgøppeh? cha. ¿Nueveeløbe chu ambah? cha. 18 ¿Mu gatøgan
møikken Tiuswan maya nuguen tabig køn chib waminchab arrumuben,
i peg birausriitø Tiuswan 'ungwa' chinrrab arru chindah?— cha.
19 Incha tru møwane trenchibig køn:
—Kurra, inrrø cha. Kaguende ñui isubigwan nainuutø pasra
tøgagúikkurri tabig kørrømisran— cha.

Tius Nø ashib karub wainuguibe møi ya pasrabguen indan

(Mt 24.23-28, 36-41)

20 Fariseosmera Jesúswan Tius nø ashib karub wainuguiibe chu
ura bunrrerah cha, payen, Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Tius nø ashib karub wainuguig pubiibe kaptøga ke asha
gønrrai attrabikkucha gømøn cha. 21 Kabe: "Yu pasran" chimøwei:
"Uyu pasran" chimøwei inchun cha. Kaguen Tius nø ashib karub
wainuguiibe ñimui umbuguen basran— cha.

22 Incha nui kusrenanøb pera uniilane trenchibig køn:
—Na, Møg Misra Arrubig ñimui utu unin gwalømmera, katø kan
gwalømzhiitøguen pumønrrabmab, ñim isum gwaløm attrun cha.
Inchendø treebe asamig kaanrrun chibig køn. 23 Ñimun: “Yu pasran”
tantø: “Uyu pasran” tantø indingucha, ashchab ammøwei, mendig
ammøwei inchigay cha. 24 Kaguen kan palaig bilabig kandarø
srømbalasrøngurri katøgandarøsrø kebilab lataitøwei, tru Møg
Misra Arrubig arrub gwalømbe treeg kønrrun chibig køn. 25 Inchen
treeg bumøwatøbe, nabe chigøben marinab, kaashib indig kømig
nebunrrun cha, møi misaamera. 26 Noé tsub gwalømmerawan maig
purayaibe tru Møg Misra Arrubigwein gwalømmerawangucha
treetøwei purainrrun cha. 27 Misaamerabe chi isumø mab, muchib,
kasharab, kasharanøb inchib gúig køn cha, Noé nui nu barcoyu
kebib gwalømgatig. Inchen sre kwarømíig pub menda, mayeelanba
chab pinisaig købig køn cha. 28 Katø Lot tsub uras chigucha
treetøweim burayaig køn cha. Misaamerabe chi isumø mab, muchib,
penab, yanøb, ellmarøb yamera marøb inchib gøbenba, 29 Lot
Sodoma ciudayugurri yandø webibene, srømbalasrøngurri naaba,
azufreba sre bua, mayeelan patsø binisaig købig køn cha. 30 Na, Møg
Misra Arrubig kenamisrøb gwalømgucha treetøwein gønrrun chibig
køn.
31 ’Tru gwalømbe ya bala wambig wabiibe, yaambu chigøben
tøgaguabe, wesranrrab kørraarrumøta cha. Inchen møikkøben
trau uñibiibe, yamay arrumøta cha. 32 Lotwei srawanma ñimguen
isuy chibig køn. 33 Inchen møikkøben chigøben køben kwamønrrab
inchibiibe pinab pinamig nebunrrun cha. Trune tru kwawa
pinabiibe nui øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun cha.
34 ’Inchawei nabe trendamønrrun: Tru arrub yembe pailø kan
camayutø kib warøben, kane pera yaig køben, kane kørrømarig
kønrrun cha. 35 Katø ishumburmera pailø kitsøsrugu kichib gøben,
kanune srua iben, kane kørrømarig kønrrun cha. 36 Møguelø pailø
trau warøben, kane pera yaig køben, kanune kørrømarig kønrrun—
cha, trenchibig køn.
37 Inchen iigwan mørabe, nømbe payibelø gøn:
—¿Señor, øyeebe churre burainrrerah?— cha.
Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Kwaig chu tsubene, truyu kallinasumera tulundzunønrrun—
cha.

Maig kønrrabigwan asha marøb wabigwanba, piudanba maig indigwan waminchibig

18 1 Chu urastøgucha Tiusba wamindamigwane elachib
kullaaramø melamig truba palabig køn chinrrab, Jesúsbe
nui kusrenanøb pera uniilan ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra
waminchib 2 trenchibig køn:
—Kan puebloyu kan juez wabig køn cha, truibe: “Tiuswan
gørmøwei, ni møguelan naimburab gømøbashtømab” isubig.
3 Inchen tru puebloyutøwei kan piudagucha wabig køn cha.
Truibe tru juezweimay trenchinrrab arruptø arrubig: “Nan kalø
marøbigwan maig maramigwan tamara guettra” chib. 4 Inchen tru
juezbe kan maya yana gøsrøngatig ke mørøg kømui inchibig køn
cha. Inchabe yandø truibe treeg isubig køn cha: “Nabe Tiuswan
gørmøwei, ni møguelan naimburab gømøbashtømab isubig
kuagucha, 5 i piudabe ke menrra bub llirab, ke pesrøølig inchib ke
katø gatø arrumønrrai, ka tamara rranrrab isur” tan— cha.
6 Inchabe Señorbe trenchibig køn:
—Tru sølgandø tabigwan marmø juezken, nø øyeeg taigwan
møray cha. 7 ¿Inchawei Tiusbe nuindø gønrrai lawa wesruilø yem
gwaløm nun miabelane, nømuyasig sølgandø maig kønrrabigwan
marøb purømisrmønrraitarru? cha. Kabe ¿muniitø, muniitø
melønrrai inchautah? cha. 8 Pøs nabe trendamønrrun cha: Tiusbe
sølgandø maig kønrrabigwan petø tamara guettrun cha. Inchen
treeg køben, na, tru Møg Misra Arrubig yu piraumay katø arrub
gwalømbe ¿isubigwan nainuutø tøga misag pirau gatøgucha
wetørranrrautah?— chibig køn.

Chigøben tøgagúimburø an utab wabigwanba, Fariseowanba kemesra wamindig

9 Møiløgøben nømdø sølgandiig tabelø guermab isua,
katøganelane kaashibelaimburab Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein gøn’
chib kemesra waminchib trenchibig køn:
10 —Pailø møguelø Tiuswei yau Tiusba waminchab ambubelø
gøn cha, kane fariseo gøben, kane romasreelayasig an utabig.
11 Tru fariseobe pasramisra, øyah chib Tiusba waminchibig køn
cha: “Nai Tius, ungwa, ungwa chib, kaguen nabe kanelø lata
niliig kømøwei, kalø marøptiig søl marmíig kømøwei, itøluløptiig

kømøwei, ni i an utabig lataig kømøwein gur cha. 12 Nabe truneyu
pa gwaløm ayunab, na chi tøgagúigugurri diezmørig kan gan
tranøb inchibig kur” chib. 13 Trune tru an utabiibe wendausrøndø
pasramisra, ni nui kabmeranguen srømbalaneb neeshig kømui
inchib, nui pechondø kurrøb, trenchibig køn cha: “Tius, nan
lastima ashcha chib. Nabe kaig marøbig kur” cha. 14 Inchawei nabe
trendamønrrun chibig køn: Tru an utabiibe nui yamay katø ippe,
Tiusba chi kaig kømíig lataig Tius tabig kørrømarig yan cha. Trune
fariseobe treeg kømø yan cha. Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig
kurmab’ isubigwane ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig
kurmab’ isumíigwane ‘i møøbe si, nuig køn’ daig kønrrun— cha.

Uregwan Jesús mayanguen tab gúilø gønrrain chib

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

15 Ureezheelan chigucha Jesúsweimay srua amrrubelø gøn, nø
estsartrai. Inchen nui kusrenanøb pera uniilø trunun ashabe, srua
amrrubelan namøben, 16 trune Jesúsbe ureemerane nuimay wama,
trenchibig køn:

—Ureemerane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende
Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein gøn cha. 17 Inchawei
nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møikkøben Tius
nø ashib karub wainuguigwan kan unø lataitøwei utaptinchimíibe
managuen truyube kebinrraamøn— cha.

Kan pua møg Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

18 Kan møikkøsrøn chi maramigwan nø ashibiibe Jesúswan
trencha payibig køn:

—Kusrennøbig tabig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig
tøgagønrrappe, nabe chi maramerah?— cha.

19 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Chindimba nane tabig cha wamøgu? cha. Tabiibe kandø
gøben, truibe Tiustø gøn cha. 20 Tius maig maramigwan
martrai pønsrailane ñibe yandø ashibig køn cha: “Itølulmøwei,
kweechimøwei, nilømøwei, katøganelaimburab isa
waminchimøwei, ñui usri møskawan maig købash inchimø, tab
indamig køn” tailan.—

21 Inchen tru møøbe:

—Nabe iilane kerriguh matsinø-unøgurri marøbig
kur— chiben,
22 Jesús iigwan mørabe trenchibig køn:
—Katøgucha kan chigøsrøndø palan cha. Ñui chi tøgagúigwan
kerrigu yana, waachameran pirishi cha. Treeg marabe,
srømbalasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrabguen cha.
Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig køn.
23 Inchen tru møøbe iigwan mørabe, truba isui inchibig køn,
kaguen truba puaig kua. 24 Inchen Jesúsbe nun ashabe, trenchibig
køn:
—¡Tius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe purø
murig køn! cha. 25 Kan camelloguen tsusain gal rrabyu illmø
larrayamdiig køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø
kebinrrab gaimanrrun— cha.
26 Inchen mørøbeløbe trenchibelø gøn:
—Trube, treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu gúi wesraig
kønrrautah?— cha.
27 Inchen Jesúsbe løtappe:
—Møguelø martrab gaimaigwane Tiusbe sí, martrun— chibig
køn.
28 Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Au, nambe namui chi tøgagúilan elacha, ñui mendig amrruig
køn— cha.
29 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben
nui yawan, srawan, nunelan, møskalan, uregwan Tius nø ashib
karub waigweimburabigwan isua elachibiibe, 30 møi yu piraube
øyeetøguen gømø, mas purø nu uta tøgagua, kansrømbe managatig
øsig kømigwan utønrrun— cha.

Jesús katøyug nø kwamigwan eshkab

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

31 Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan nøørø wamabe,
trenchibig køn:
—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe
tru Møg Misra Arrubigweimburab Tius maig karuigwan eshkabig
pøriibe kerrigu maig taig punrrun cha. 32 Kaguende nune judíos
kømeelan tranen, indzaashib, tsalø wamab, illimbi tuchaashib,

33 ichaguchib srua gua, yandø kwetchun cha. Inchendø pøn
gwalømyube katø øsiiranrrun— chibig køn.
34 Inchen nømbe trunun mandø gúinguen mørmøwei, ni
wamindigwan chi tainguen mørmøwei inchibelø gøn. Kaguende iig
wamindiiløbe nømune sørin basrøben, nømbe ni chiwan dainguen
mørmeelø gøn.

Jesús kan jericósriig kabgaigwan tamarøb

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

35 Jesús yandø Jericó ciuda bub lutau ibene, may menda kan
kabgaig ‘anzhig kettra’ chib, miab wawabe, 36 misag truba nu
puraambi mørabe, kabgaibe:
—¿Chindah?— cha, payene:
37 —Nazaretsrø Jesús pureb yan— cha, trenchiptinchibelø gøn.
38 Inchen kabgaibe trenchib trashibig køn:
—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima
ashcha!— chib.
39 Inchen tru merrab ambubeløbe niløtø wanrrai namingucha,
nøbe trenchib mas mur trashibig køn:
—¡Merrabsrø Davidwei nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.
40 Inchen Jesúsbe pasramisra, srua amrrungaruben, nuim bulu
pubene, trencha payibig køn:
41 —¿Na ñuyasig chi maramig baløta?— cha.
Inchen kabgaibe trencha løtabig køn:
—Señor, nai kabmera ashibig misrimbe gøtan— cha.
42 Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:
—¡Ashibig misr! cha. Ñui isubigwan nainug pasriitøga tabig
kørrømisran— cha.
43 Inchen tru urastø kabgaibe ashibig misra, Jesúswei mendig
Tiuswan truba tabig waminchib iben, mayeelø iigwan ashibeløbe
nømgucha Tiuswan tabig waminchibelø gøn.

Jesúsba, Zaqueoba

19 1 Incha Jesús Jericó ciudayu kebya, truyu pureb ibene,
2 kan truba pua møg romasreelayasig an utabelan nø asha
garubig, kan Zaqueo taig, 3 Jesúswan truba ashig kui inchibig
wabig køn. Inchendø menrra misag køben ashchab gaimabig køn,
Zaqueobe lamøtø møg kua. 4 Incha merrab lula, Jesús purayam

buluwan, kan sicomoro tusryu ashchab nebiben, 5 Jesúsbe tru
buluwan puraya, palabunø neeshabe, trenchibig køn:
—Zaqueo, mallatø pinaamø cha. Kaguen møi ñui yau
kørrømisram gønrrab gøn— cha.
6 Inchen Zaqueobe mallatø pinaarrua, Jesúswan truba tab gúi
inchib wamab utabig køn. 7 Inchen iigwan ashabe, mayeeløba
Jesúswan trenchib nømdø namig mullib mendabelø gøn:
—Kan kaig marøbigwei yau kørrømisrtrab yan— chib.
8 Inchen Zaqueobe pasramisra, Señorwan trenchibig køn:
—Au Señor, waachameran na kerrigu chi tøgagúigwan
tøbøtagwan trannrrab cha. Inchippa na møigwan gøben isatø
menrra utab, na kalø marig købene, trube, gatøburø pibmaybatø
menrra tranamønrrun— cha.
9 Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:
—Kaigyugurri wesrailø gømig møi yu yau puin gøn cha.
Kaguende i møkkucha Abrahamwei misagugurrindøwein gal-
laweig køn cha. 10 Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe trubigwan
lanrrappa, kaigyugurri wesranrrappa arrig køn— cha.

Anmera diez trubigwan kemesra wamindig

11 Jesús øyeeg tailan misaamera mørøb pønrramne, nøbe 'øyeeg
lataitøwein gøn' cha, kemesra waminchibig køn. Kaguen nøbe
Jerusalén pub lutau iben, nømbe Tius nø ashib karub wainuguiibe
møi møi punrraitamab isubelø gøn.
12 Inchen treekkurri Jesúsbe trenchibig køn:
—Kan møg, truba tab misagugurri arrubig, yabsrø katøgan peg
birausrø 'rey gønrrai mara gørrømarig kønrrab ibig køn' cha, katø
nuim biraumaytøwei attraptø.
13 'Incha inrraptø nui karuindiig melabelan diezelan wama,
kanun ganun kan gan an truba nuweyelø tranabe, trenchibig køn
cha: "I anwan nemisrøb larrøbitchai marøb gønrrigay" cha, na
arrumnegatiibe. 14 Inchendø nuim birau misaamerabe tsaleelø gua,
møilan gøsrøn nui wendautø amrrai wesrawa ørøbelø gøn cha,
øyah chinrrigay chib: "Nambe i møwane namui rey gønrraimbe
palain gømer" cha.
15 'Inchen treeg indingucha, nøbe Rey gønrrai mara gørrømarig,
katøle nuimbiraumay arruabe, tru nui karuindiig melabelan
tru nø an rraniilan, nuimay amrrungarubig køn cha, tru anwan

kan gan utabelø mayambatø mariitashchab ashchab. 16 Inchen
srøsriig arruabe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan kan
anzhig traniitøgatø møimbe diez nemarar” cha. 17 Inchen
reybe: “Øyambesin dan cha, nai karuindiig megabig tabig. Ñi
lamøtiiguma ñi øya søl mariibe, møimbe pueblomera diezwan
karubig kønrrai martrumøn” cha, trendan cha. 18 Inchen katøgan
karuindiig megabig arrubiibe trenchibig køn cha: “Nai rey, ñi
nan kan anzhig traniitøgatø møimbe trattrøgatø nemarar” cha.
19 Inchen trunungucha trenchibig køn cha: “Trube, ñigucha trattrø
pueblomeran karubig kønrrabguen” cha.

20 ’Inchen katøgan karuindiig megabig arruppe, trenchibig køn
cha: “Ñi, nai ashib karubig, ñiguen ash cha, ñui anwane kan
pañeluyu pula ka esegawa tøgagur cha, 21 pøs ñun kørig køben,
kaguende ñibe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kuimba;
pøs ñi pønsrømubendø, ñi merrarrab; ñibe ñiashib ellgwaig
kømubendø, ellmarigwan tulishib, treeg inchibig kuimba.”
22 Inchen nøbe trenchibig køn cha: “Karuindiig megabig larrø
gaig, pøs ñi nan øyeeg køn chib, treeg køn daig kuig købene,
trube, ñui trig maig wamindiitøgatøwei møimbe ñun trubalawei
nebunrrai maig kønrrabigwan marar cha. Nabe chiwandøgucha
chi chippe kandø chibig kui ashib, na pønsrømubendø, na
merrarrab; na ellgwaig kømubendø, tulishib inchibig kui ashabe,
23 trube, maindi nai anwan bancoyumay srua ya, pasrambala
tan cha, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau
utabsrubrainrrun” cha. 24 Incha truyu purrabelan trenchibig
køn cha: “Nune anwan kerrawa, tru diez tøgaigwan tranø” cha.
25 Inchen nømbe trendan cha: “Namui ashib karubig, truibe
diezken tøgagøn” cha. 26 Inchen tru an rranøbiibe trencha løtabig
køn cha: “Nabe trendamønrrun cha: Tøgaigwane masken rranen,
trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun tan
cha. 27 Incha tru nan tsaleelø nømui rey gømønrrai inchibelane
yu nai merrab srua amrrua, kweetsay” tan— cha, trenchibig køn
Jesúsbe.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jn 12.12-19)

28 Iigwan chab waminchabe, Jesúsbe Jerusalénmay ibig køn.
29 Incha yandø Betfagéba, Betaniaba pueblomerayu tru Olivos Tun

daisrø, trusrø pub ambabe, nøbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan
30 trenchib karua ørøbig køn:
—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø bønrrabsrømay ambay
cha. Truyu puabe, kan burro muguen itøguaniimíig litsig
wetørranrrabguen cha. Picha, yumay srua amrrunrrigay cha.
31 Inchippa møikkøben: "¿Chinchab pichigue?" cha payene: "Señor
palai indan" chinrrigay— chibig køn.
32 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe amba, Jesús nømun
maig taig treeg wetørrawa, 33 burron pichib pønrrøbenba, puarbe
trenchibelø gøn:
—¿Chinchab pichigue?— cha.
34 Inchen nømbe:
—Señor palai indan— cha løtabelø gøn.
35 Incha Jesúsweimay srua amba, nømui kewagúilan burro-
unøyu kaya, itøguanøsrøben, 36 Jesús pureb ibene, misaamerabe
nømui kewagúilan maywan kayibelø gøn. 37 Incha yandø Olivos
Tun lendesrø misrøb ambuppe, mayeelø tru nu søtø nui mendig
amøñibeløbe tru maramburab mariilan kerrigu asikkurri Tiuswan
truba tabig wamab kasraarab trashib mendappe, trenchibelø gøn:
38 —¡Señor Tiuswei munchiyu Rey arrubiibe mayanguen tab
gúig køn! cha. ¡Srømbalasrømbe mayanguen tab gúinrrun! chib.
¡Srømbalasrømbe tørguegwalmabig kuinrrun!— cha.
39 Inchen mø fariseosmera gøsrøn, tru misag utu pønrrabeløbe
trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, ñui mendig amøñibelan niløtø bønrrønrrai
namø— cha.
40 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe trendamønrrun cha: Iilø chi chimø, niløtø bønrrøbene,
sruumeraguen trashinrrun— cha.
41 Incha Jesús Jerusalén bulusrø pua, ciudawan ashabe, trunun
isua, kishib 42 trenchibig køn:
—¡Chi isumgaig tab gøbig tøgagømigwan kan møin
gwalømdøguen ñigucha nebua isuimbe gøn! cha. Inchendø
truigwane møimbe ñi ashmønrrai sørin basran cha. 43 Kaguende
larrø gaig kwalømmera ñun puben, ñui ashig kømui inchibeløbe
ñuim bøtøgatan chamba mara, ambumay imay ñun kata
kønøbashmønrrun cha. 44 Incha ñune pirau pøtiicha, tru ñui umbu
warab misaameran kweechen, ni kan sruutøguen katøgan srug

balabe kørrømisrmønrrun chibig køn, kaguen ñi, Jerusalénbe,
Tius kaigyugurri wesranrrab arrub uras ke ka arrua uni lataitø
indikkurri.—

Jesús Tiuswei yawan chish marøb

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Incha Jesúsbe Tiuswei yau kebya, truyu yanøb warabelan
wambig webetab mendabe, 46 nømun trenchibig køn:
—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai yabe
Tiuswan wamindi ya gøn” cha. Trune ñimbe nileelø warain rrab
marin gøn— cha.
47 Incha Jesúsbe kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøbig køn.
Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba, katø maya misagwan karubeløbabe Jesúswan
mandø incha kwetsamdiig køtashchab labendø, 48 chinchaguen
martrab gaimabelø gøn, kaguende misaabe mayeeløba Jesús
wamindigwane purø tab møren.

Jesús karumburab karuig

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

20 1 Kan gwaløm Jesús misaameran Tiuswei yau kusrenanøb,
tabig srø wamwan eshkab pasrøbene, sacerdotesmeran
karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan
karubelø kølli misaameraba kemallabe, 2 nune trenchibelø gøn:
—Namun eshkarra cha: ¿Ñi mariilane mu garua basriitøgarre
margu? cha. ¿Ñi øyeeg maramigwane mu garua bashta?— cha.
3 Inchene Jesúsbe løtappe, trenchibig køn:
—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab cha. Løtørray bøs cha.
4 ¿Misagwan Juan piu umbu ulsrøb uniibe srømbalasrøngurrin gúig
kø chindah, kabe møguelainukkurrin gúig kø chindah?— cha.
5 Inchen nømbe nømasiyaitø trenchib payiyab mendabelø gøn:
“Nam: ‘Srømbalasrøngurrin gúig køn’ chibene, nøbe namune
trenchinrrun cha: ‘Chindimba nune køremøgue?’ cha. 6 Kabe:
‘Møguelainukkurrin gúig køn’ chibene, misaamerabe mayeeløba
namune sruutøga petønrrun cha. Kaguen misaabe Juanwane Tius
maig karuigwan eshkabig kui ke yandø tsabø asha tøgar gøn” cha.
7 Incha nømbe trencha løtabelø gøn:
—Maig kuindøbeh— cha.

8 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu garuitøga
marigwan.—

Kwallibelø larrø gailan kemesra wamindig

(Mt 21.33-44; Mc 12.1-11)

9 Incha Jesúsbe misaameran pølbasra waminchib mendappe
'øyeeg lataitøwein gøn' chib kemesra iigwan waminchibig køn:
—Kan møg uvas tra mara, trugurrimbe nui misrigwan
pirishinrraptø pirøwan katøganelan kwallchai tranabe, yabsrømay
truba yana yan cha. 10 Incha yandø lurramig puben, nui kan
karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø
lurrigwan nøm trannrai karua ørøbig køn. Inchen treeg
øringucha, nømbe nun kurragucha, chiguchagaig ørøbelø gøn
cha. 11 Inchen puaibe katøgan karuindiig megabigwan øren,
truigwangucha tsalø wama, kurragucha, chiguchagaig inrrai øran
chibig køn. 12 Inchen puaibe pønmay gønrrabyu katøgan øren,
tru kwallibeløbe trunungucha kørriincha, truyugurri wambig
weguchibelø gøn cha.
13 'Inchen yandø tru pirø buaibe trendan cha: "¿Chindamer?
cha. Nai undaaraig nusrkawan ørtrab tan cha. Nune inchippa
chinchimubgun" cha. 14 Inchen tru kwallibelø nun ashabe, nømdø
trenchibelø gøn cha: "Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein gøn cha.
Pirøwan namui martrab nune kweechigun" dan cha. 15 Inchabe
uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø gøn cha.
'¿Trube tru uvas tra buaibe tru kwallibelane chi martrerah? cha.
16 Arrua, tru kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan
tranrrun— chibig køn Jesúsbe.
Inchene misaamera iigwan mørabe:
—¡Managuen kan trengatikkucha puraimuimbe!— chibelø gøn.
17 Inchene Jesúsbe nømun ashabe trenchibig køn:
—Trube, treeg købene, ¿Tiuswei wamwan pørigu øyah chibiibe
mandø cha rrendah? cha:

"Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasra wayamig
mas purø tab srukken misrin gøn" chippe.

18 Inchawei møikkøben tru srug bala beñippe, pitis misrtrun cha.
Inchen tru srug muim bala gøben peñippe, nune usrø tuindø
martrun— chibig køn.

19 Inchen tru uras tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, sacerdotesmeran karubeløba tru 'øyeeg lataitøwein gøn' cha waminchippe nømun guemesra wamindi møra, Jesúswan ¡gatø! møi møi kemørtrab inchendø, misaameran kørig kui inchibelø gøn.

Tiuswein gønrrabigwane Tiuswan rranøppe Césarwein gønrrabigwane Césarwan rranøb

(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

20 Inchabe kan møilan gøsrøn larønrrai ørøbelø gøn, sølgandø
amøñibelø misrøb, Jesús chigøben wamindigu kebenøsrka trumay
kubenadurwei tasku purørtrab, nui mu mandamgaig mariitøga nø
asha martrai. 21 Inchabe nømbe payibelø gøn:
—Kusrennøbig, ñibe søl waminchib, søl gusrenanøb indi nambe
ashibelø guer cha. Ñibe misaameran mumera gøtasha asha
gusrenmø, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton
sølwan gusrenanøbig køn cha. 22 Trube, ¿tru Roma maya misagwan
karub wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig
køh, chinderah?— cha.
23 Inchen Jesúsbe nømune ka kaig isuatørre inchib pønrrai
ashabe, trenchibig køn:
24 —Kan anwan eshkarra cha. ¿I anyu maløba, i munchi
pøriibabe muin gøh?— cha.
Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:
—Tru Césarwein gøn— cha.
25 Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Césarwein gøbene, Césarwan rranay cha. Inchen Tiuswein
gøbene, Tiuswan rranay— cha.
26 Inchen misagwei malau nø chi tailøyu chiyugucha
kebenøsrkønrrab gaimabelø gøn. Tru nø løtiilan nømguen kwaara
asha, niløtø gørrømisrøbelø gøn.

Kwailø gatøle øsiiranrrab gúigwan payib

(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

27 Inchen møiløgøsrøn saduceosmera Jesúswan ashchab amrrubelø gøn. Tru saduceosmerabe kwailøbe katøbe øsiiramønrrun chibelø gua, Jesúswane øyeeg chib payibelø gøn:

28—Kusrennøbig, Moisésbe namune øyeeg pøra kørrømarig køn
cha: "Møigwei nuneg køben kwawa, srawan urekkaig kørrømarene,
trube tru nuneebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimburab
ureg tøgagømig køn" chibig.
29'Trube, siete nunelø gøbig køn cha. Indiibe srøsriibe
kasharawa, chi urekkaig kwaben, 30tru wendauikkucha tru
piudaba kasharawa, katø chi urekkaitøwei kwaben, 31katø tru
pøn gønrrabyuigwangucha treetøwei nebuben, yandø søteeløba
tru ishuuba kasharawa, møikkucha urekkar kwabelø gøn cha.
32Inchen yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha. 33Pøs treeg
købene, trube, tru kwabelø katø øsiirabene, ¿nøbe møigwei srain
gønrrerah? cha, payibelø gøn, tru sieteeløba nune srai mara
tøgagúig købene.—
34Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Møi yu piraube kasharab, katø kasharanøb inchibelø gøn cha.
35Trune tru kansrø kanmaytø kebamrrai tøgagúinabeløbe trunun
nebub, katø kwabelai utugurri øsiiramigwan nebub incha, truiløbe
kasharanrrab gømøwei, kasharanøb gønrrabelø gømøwein gøn
cha, 36kaguende nømbe katøle kwanrrabelø gømøwa. Pøs nømbe
ángelesmera latailø, katø Tiuswei ureemera gøn cha, kwabelai
utugurri øsiirab ureg kua. 37Inchen tru tusr-unø naaraigu maig
purayaigwan pøra basriguma, tru kwabeløbe katø øsiiranrrab
gúigwan Moisésken kenamarig køn, tru Señorwan øyah cha
wamappe: "Tiusbe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius
køn" cha. 38Pøs Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius køn cha.
Inchawei mayeeløba nuimbe øsigueløtø gøn— chibig køn.
39Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe
trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, ñibe sølwein dan— cha.
40Trugurrimbe yandø mas payrrab inchimeelø gøn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

41Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Misaabe chincha Cristone Davidwei misagugurri arrub
nusrkain gøn damig kønrrab gøh? cha. 42Kaguende Davidbe
nøtøweinguen Salmoswan pørigu trenchibig køn cha:
"Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

43 ‘Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñui ashig kømui inchibelan ñi nebuna wamig na
pønsramnegatig.’”
44 Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wamubene, trube,
¿mandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain gønrrab gøh?— chibig køn.

Moisés pørigwan kusrennøbelø nøm mailø gúilan Jesús waminchib

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Maya misaamera mørøb pønrrøben, Jesúsbe nui kusrenanøb
pera uniilan trenchibig køn:

46 —Tru Moisés pørigwan kusrenanøbelan ashiptø guy cha.
Kaguen nømbe kørrabelø kewa llirab amønamig chullelø, penab
yanøb indiisrø maig købash kømø, truba tab wamønrrai indamigwan
chullelø gøn cha. Katø judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab
purramdønug purrag kui indamba, katø lincha tabig mabyugucha
nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba inchibelø gøn
cha. 47 Katø piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb
ke ka yandø truba yana Tiusba waminchibelø gøn cha. Truiløbe møra
melamig mas nuigwan utønrrun— chibig køn.

Kan waacha piuda Tiusweyasig an rranøb

(Mc 12.41-44)

21 1 Tiuswei yau an guebusrinug, puarmera an guebusrøb
gøben Jesúsbe ashib wabig køn. 2 Inchen gatø kan waacha
piudagucha, øskø an pagatøtøh kebusri ashabe, 3 Jesúsbe trenchibig
køn:
—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I waacha piudabe
mayeelø lataitøguen gømø, menrraguen rranan cha. 4 Kaguen
mayeeløba nømbe undaigwandø rranen, trune nøbe waacha gøptø,
tru nui øsig tsumig tøgagúigwanguen kerrigu rranan— cha.

Jesúsbe Tiuswei yawan pinisaig kønrrun chib

(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

5 Møiløgøsrøn Tiuswei yau tru tab sruuzheelanba, chigøben
tabzheelø Tiusweyasig tranig pønrrabelanba, truilan waminchib
gøben, Jesúsbe trenchibig køn:

6—Iig ñim ashib gúigwan pinisam gwaløm attrun cha. Yube
ni kan srukken katøgan srug balabe kørrømisrmønrrun cha.
Kerriguba pøtiitsig kønrrun— chibig køn.

Chigurrimbunø købig misaabañau patsam lutau chigøben køb
(Mt 24.3-28; Mc 13.3-23)

7 Inchene nømbe trencha payibelø gøn:
—Kusrennøbig, ¿øyeebe mana burainrrerah? cha.
¿Truilø ke yandø treeg purainrrabigwan asamibe chitø
guenamisrtrerah?— cha.
8 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Ashiptø guy cha, ñimun peløsrkønrrain gømø. Kaguende
møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha:
“Nabe truig kur” chib, katø: “Møi ya srabe gwaløm punrrabiibe
lutau gøn” chib amrrubene, truilan mendig ammøtay, chibig køn.
9 Incha ‘misaamera gatøgan peesrø misaameraba purø rrømbøig
kørig kømdiig kwayab kweetsiyab gøn’ chib; ‘misaamera tru
biraueløtøwei trømbøig namig kurra kwayab gøn’ daig ñim
wamindi mørabe, ñimbe kwarmøtay cha. Kaguende iilømerrigwei
trendø treeg purainrrabigwein gøn cha. Inchendø katøgucha
patsamibe ke møi møin gønrraamøn— chibig køn.
10 Inchabe gatø trenchibig køn:
—Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben,
katø rey karumburab ashib karuim biraueløbe katøgan reywei
misaameraba kwayanrrun cha. 11 Trune pirø purø rrømbøig
kønabelø arrumba, chu birausrøn gøben parø amrrumba, kaig
kwanrrømera amrrumba inchen, kørig kømdiig chigøben arrumba,
katø srømbalasrøngurrimbe chigøben truba nørreelø kenamisrøb
inchun cha.
12 ’Inchendø øyeelø arrumøwatø, ñimune kemørøb, larrø
gaig marøb inchun cha. Katø ñimune judíosmera tulundzuni
yamerayumay payib sruagønrrab srua ambamba, kailan keeri yau
keera pønsramba inchun cha. Incha nagurrindø reymerai merrab
gøben, karubelai merrab gøben srua amben, 13 naimburab ñim
wamindamig kønrrun chibig køn. 14 Ñimui manrrøyube øyeegwan
isua bønrrønrrigay chibig køn, mandø løtamigwan ke kanmaytø
isua tøga bønrrønrrab inchimønrrab. 15 Kaguen ñimun ashig
kømui inchibelø mayeelø, nøm manchaguen løtønrrain gømøwei,

nøm ñimun purab waminchib kasrønrrain gømøwei, nabe ñimun
muguen øyeeg waminchimuinrrunig wamindamig tranamønrrun
chibig køn. 16 Inchen ñimui møskalø gøben, nunelø gøben, ñimui
ñimmisaamera gøben, ñimui trendø linchibelø gøben, ñimun
ashig kømui inchibelan tranen, ñimun møilane kwetchun cha.
17 Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø gønrrabguen cha.
18 Inchendø ñimui turyu kan busruuzhikken chi indiimíig kønrrun
chibig køn. 19 Ñim chi arringucha melabig meløwabe, ñimasiitøwei
ñimui møsiimerane øsiguig wesranrrabguen cha trenchibig køn.

Jerusalénwan pinisaig kømig

20 'Jerusalén ciudawan bøtøburab suldautø tulsruig kui ashabe,
petø pinisaig kønrraitamab isua, 21 Judea birau warabeløbe
tunmerasrømay wegørra lulay. Inchen ciudayu warabeløbe
truyugurri webambamig køn. Inchen ciudayugurri yabsrø
warabeløbe ciudayumay katø ammøtay. 22 Kaguende trømbøig
møra melønrrai maram gwalømmera kønrrun, Tiuswei
wamwan pørigu maig taig kerrigu treeg nebunrrai. 23 ¡Ishumbur
waachamera, tru gwalømmerawan patsø gwanrreelø, kabe muchib
ureg tøgarmeraimbe maig kønrrer! chibig køn. Kaguen yu pirau
purø isumdiig arruben, katø i misaameraimburab namig købig
purø gørig kømdiig attrab gøn. 24 Møiløbe espadatøga kweetsiilø
gøben, møiløbe chugøben asiimø birausrømay kemøra srua ambiilø
gønrrun chibig køn. Inchen tru judíos kømeelø Jerusalén ciudawan
mindishib itølulrrun, tru nømui treeg maram gwalømmera
patsamnegatiitø.

Tru Møg Misra Arrubig katø arrumig

(Mt 24.29-35, 42-44; Mc 13.24-37)

25 'Inchen chigøben truba nørreelø kenamisrtrun nøsigu
gøben, pølyu gøben, estrellamerayu gøben. Inchen pirau
misaamera nørrø bønrrabiibe purø rrømbøig isui inchun, mar
purø rrømbøig wanrrab mullib, trømbøig latøgushib gurrøben.
26 Katø misaamerabe yu pirau maig purainrrabelan isubiibah
kørig købiibatø pesannanrrun, kaguende srømbalasrø purø
nørreelø pønrrabelan kønøgøb sruagutsiilø gøben. 27 Inchen tru
Møg Misra Arrubiibe maramburab maramig tøgaig purø nuig
tørguegwalmabig wañiyu arruben ashchun, chibig køn. 28 Inchawei

iilø pureb arrub mendøbene, ølgandø pønrramisra, kurraasay
chibig køn. Kaguen yandø ñim kaigyugurri wesruilø gømig lutau
gønrrun— cha.

Higueran kemesra wamindig

29 Incha gatø ‘øyeeg lataitøwein gøn’ cha, kemesra trenchibig
køn:
—Higueranma asay cha, katø mayan tusrmeranba, 30 ishiimera
weguchib mendøbene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig lutau
gúi asan cha. 31 Øyeetøwei ñim iilan purayai ashabe, Tius nø
ashib karub pasraibe yandø lutau gúitamab isua guy cha.
32 ’Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møin
gwaløm misaamera pinømøwatø, kerriguh purainrrun cha.
33 Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe
purainrraamøn cha.
34 ’Ñimbe ñimdøwei ashiptø guy cha, ñimui manrrømerayu
øyeeløtø netsailø gømønrrab, mamburab mab, mutsiirab, yu pirau
øsig waramig chigøben tøgagømigwangøba isub indiilø, tru Señor
arrin gwalømbe ñimun kan ilagu kegørrøsrka merrarrab lataig
arrindø mørmønrrappe. 35 Kaguen tru gwalømbe yu pirau muba
kuimburab mayeelaim bala treeg attrun chibig køn. 36 Inchawei
ñimbe ashiptø melay chibig køn, chu uragucha Tiuswan purugurra
chib, øyeelø kerrigu pureb arrubigu kullaaramø, mur bønrramig
kønrraimba, tru Møg Misra Arrubigwei merrab kemalla,
pønrramig kønrraimba.—
37 Incha Jesúsbe kwalømmerawane Tiuswei yau kusrenana,
yembe Olivos taig tunsrø kørrømisrtrab ibig køn. 38 Inchen
kwalømmørig ke løtsøzhig, løtsøzhig maya misaamerabe Tiuswei
yau nun mørtrab pubelø gøn.

Jesúswan kemørtrab waminchib

(Mt 26.1-5, 14-16; Mc 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

22 1 Pirri Levaduragaig maig Fiesta, tru Pascua Fiesta taig,
lutau gøben, 2 sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés
pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan mandø gweetsamigwan
labendø, misagwan køriimatabelø gøn.
3 Inchen Jesús tru doce kusrenanøb pera uniilai utuig, Judas,
tru Iscariote cha wamigwan, Satanásbe kebiben, 4 Judasbe webya,

sacerdotesmeran karubelanba, tru Tiuswei yau ashib pønrrab
suldaumeran karubelanba ashchab ya, Jesúswan mandø incha
nømui tasku tranamigwan waminchene, 5 nømbe truba kasraarawa,
an rrannrrab misrøbelø gøn. 6 Inchen nøbe treeg martrab misra,
misag tre nu gaaben Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø
lab mendabig køn.

Señorwei pascua mamig

(Mt 26.17-29; Mc 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

7 Yandø Pirri Levaduragaig main gwaløm puben, tru Pascua
ubisha-unan kweecha tranamig købig køn. 8 Inchen Jesúsbe
Pedronba, Juanwanba trencha karua ørøbig køn:

—Pascua Fiesta mamigwan manrrab tamartrab ambay— cha.

9 Inchen nømbe:

—¿Nambe chu tamaramø?— cha payen,

10 Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim ciudayu kebambene, kan møg pigøtsø mutaig ñimun
katøben, truigwei wendautø amrrigay cha, nø kebyam
yaugatig. 11 Incha tru ya buaigwane trenchinrrigay chibig køn:
“Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ¿Nai kusrenanøb pera uniiløba
pascua mamigwan mab purram salabe chu gøh?” cha. 12 Inchen ya
buaibe pala pisusrø kan nu sala chab tamarikken ñimun eshkaben,
truyu tamartrigay— chibig køn.

13 Inchen nømbe amba, Jesús maig taig treeg wetørrawa, tru
Pascuan tamarøbelø gøn.

Señor nui doce pera uniiløba mab

14 Incha yandø ura puben, Jesúsbe nui karua øriiløba mishatsigu
wamisrabe, 15 trenchibig køn:

—¡Nan øyeeg kaig nebuig megamig pumøwatø, Pascua Fiesta
mamigwan ñimba manrrab truba rruba isuig køn! cha. 16 Kaguende
ñimun trendamønrrun chibig køn: Tius nø ashib karub wainug
katøle ñimba manrrab wamisramnegatig nabe i mamigwane
mamumønrrun— cha.

17 Incha copan muta Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, trenchibig
køn:

—Cha iigwan, larrabelø mutsay cha. 18 Kaguende ñimun
trendamønrrun cha: Møingurrimbunøbe uvas piwane mas

muchimumønrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisrø katøyug
ñimba mutsam gwalømgatig.—
19 Incha pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha,
nømun trenchib srørrøbig køn:
—Iibe nai asr køn cha, ñimuyasig tranig. Iigwan øyeeg marøppe,
nan isunrrab maray— chibig køn.
20 Inchen chab ma, katø treetøwei copan mutabe, trenchibig køn:
—Iibe tru nai anindøga Tius tru misagweyasig srø acuerdon
marig, tru copa gøn cha, tru ñimuyasig na ani lusig.
21 ’Inchendø asay chibig køn. Nan ashig kømui inchibelan
trannrrabigwei tasiibe i mishatsigutøwei nain dasiiba trubalatø
trarra wan cha. 22 Tru Møg Misra Arrubiibe muwan inrrai pasrig,
truwan iben, trune ¡tru nun ashig kømui inchibelan trannrrab møg
waachaweimbe, kan maig kønrrer!— chibig køn.
23 Inchen nømasiyaitø:
—¿Treeg martrabiibe mu guerah?— cha payiyab mendabelø
gøn.

Møig mas nuig kerah cha payiyab

24 Inchabe nømbe nømui utu møig mas nuig kønrraptiig kerah
cha, payib aleguiyab gøbelø gøn. 25 Inchen Jesúsbe kusrub trencha
løtabig køn:
—Tru reymera judíos kømeeløbe nøm karub tøgagúilane
maig købash inchib purran cha. Inchen tru nømun ashib karub
purrabelane ‘misaamerayasig tabig marøb møguelø gøn’ chib
wamiilø gøn cha. 26 Trune ñimbe øyamay gømøtø gømig køn
chibig køn. Masken ñimui utu tru mas nuibe matsinø-unø
lataitø misramig køn cha. Inchen tru chi maramigwan nø
ashibiibe kan karuig marøb megabig lataitø misramig køn cha.
27 Pøs trube, øyeeg købene, ¿møig mas nuig kønrrab gøh? cha.
¿Mishatsigu manrrab wamisrøbiiteh? Kabe ¿tru mishatsigu
mamigwan pønsrøbiiteh? cha. ¿Pøs mishatsigu manrrab
wamisrøbig, truig mas nuig kømuitarru? cha. Øyeeg kuingucha,
nabe ñimui utube tru mishatsigu manrrai pønsrøb megabig
lataig kur chibig køn.
28 ’Ñim gøn chu uragucha nan elachimø, chigøben murig pub
arringucha treegu wendautø lincha melabeløbe. 29 Incha nai
Møskai tru ashib karub waigwan nan rranøb lataitøwei, nabe

ñimun tranamønrrun chibig køn, 30 tru na ashib karub waisrø
nai mishatsigu mab, muchib, katø tru ashib karub purramigu
purramisra, ñim tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab
misaameran ashib karub purramig kønrrain— cha.

Pedro nan 'ashmíig kur' chinrrautan cha, Jesús eshkab

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Incha Señorbe katø trenchibig køn:
—Au, Simón, Simón cha, Satanásbe ñimun miain gøn
cha, kan tirigu rrulmeran latawei kønishib sruagutchab.
32 Inchendø nabe ñuimburappe ñui isubigwan nainuutø
tøga basraigwan elachib pasrømønrrai ñuyasig Møskawan
miar chibig køn 'purugurrunrrig' chib. Ñi nan wendøbasra
ya, naimay katøle arruabe, ñibe ñui nunelan chiyutøgucha
kullaaramø, mur bønrrønrrai purugunrrig— cha, trenchibig
køn.
33 Inchene Simónbe:
—Señor, ñun kailan keeri yau keeren, nabe ñiba truyu
pasrønrrab treetø attrab pasrømøtø, nagucha ñiba tøga kwanrrab
attrab pasrar— cha, trencha løtabig køn.
34 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Pedro, nabe ñune trendamønrrun cha: Møin gwalømdøwei
kallu wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan, 'ashmíig kur'
chinrrautan— cha.

Purø rrømbøig kuim basramig lutaurab

35 Incha Jesúsbe trencha payibig køn:
—Na ñimun wasrkaig, katø an busramig chigaig, alpargatiskaig
ørenma, ¿ñimun chi palappuig køh?— cha.
Inchen nømbe:
—Chigucha chi palappumuig køn— cha løtabelø gøn.
36 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Møimbe treeg kømøtø, an busrig tøgaibe, srua inrrø cha.
Inchen wasr tøgaibe, ila inrrø cha. Inchen espadagaibe, trube,
nui pala itøgueigwan yana, kan penø cha. 37 Kaguende nabe
ñimun trendamønrrun cha: Tiuswei wamwan pørigu naimburab
iig øyeeg chibig pasrabiibe treeg nebunrrain gøn cha: "Larrø
kailai utu treeg kui lataitøwei asha tøgagúig køn" daig. Kaguen

naimburab chi nebunrrai pørig basrabiibe kerriguh treeg
nebunrrabig køn— cha.
38 Inchen nømbe:
—Señor, yuguen pagatø espadamera køn— chiben,
Jesúsbe:
—Øiløtø tsabø gøn— cha, løtabig køn.

Jesús Getsemanísrø Tius Møskaimba waminchib
(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

39 Incha Jesúsbe nø trendø treeg marøbig kuig køppe, Olivos
Tunsrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløgucha mendig
ambubelø gøn. 40 Incha truyu puabe, trenchibig køn:
—Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab
pønrrømønrrappe.—
41 Incha Jesúsbe kan srug kutsimburab lataitø ya, Tius
Møskaimba waminchab tømbønsrabe, 42 trenchibig køn:
—Nai Møskai, i copan nan tarømaramdiig købene, tarømartra
cha. Inchendø na maig isuig køben, treeg kønrrain gømøtø, ñi nan
maig maramdiig køben, treegwan maramig kønrrain— cha.
43 Inchen srømbalasriig kan ángel Jesúswan mas
kullaaramønrrai purugunrrab kenamisrøbig køn. 44 Inchen truba
rruba trømbøig køben, katøgucha ¡gatø! miabig, miabig køn.
Inchen nui pøsrimbiguen pirau kan anim birrab lataig nørriig
pirrabig køn.
45 Incha kurra, nui kusrenanøb pera uniilan ashchab yabe,
isubiitø kamariilø, kib purrain gúi wetørrawabe, Jesúsbe trenchibig
køn:
46 —¿Chindimba kib gøgue? cha. Kurra, Tiusba waminchib
purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

Jesúswan kemøra srua ambub
(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Inchen Jesús waminchib pasramne, truba nu misag buben,
Judas taig, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuibe, truilan pera
arrua, Jesúswan muchanrrab kemallen, 48 Jesúsbe trenchibig
køn:
—Judas, ¿Møg Misra Arrubigwan nan ashig kømui inchibelan
kan muchawa trannrreendirru?— cha.

49 Inchen Jesúsba pønrrabeløbe tru treeg purainrrabigwan
ashabe, nune payibelø gøn:
—Señor, ¿nam espadatøga kørriincha betamøh?— cha.
50 Inchen nømui utu møikkøsrøn tru maya sacerdotesmeran
nø garub sacerdotei karuindiig megabigwan kusrmay kaluwan
kelarrab lutiichiptinchibig køn. 51 Inchen Jesúsbe trenchibig
køn:
—Au, øyeebe marmøtay— cha.
Incha kaluwan katørawa, treetøwei tamarøbig køn. 52 Incha
sacerdotesmeran karubelanba, misagwan karubelø kølli
misaameranba, Tiuswei yau ashib pønrrabelø policíameranba nun
tru sruamrrab amrrubelan trenchibig køn:
—Nabe kan niliig kui lata ñimbe espadamera gøben, tsiimera
gøben sruar werrunrrappe, ¿chindimba rreeg werrugue? cha.
53 Nabe ñimba kwalømmørig Tiuswei yau waben, kemørmuig køn
cha. Inchendø yandø møimbe tru kaig maringarubig tru løstøyuig
nø merrarrawa nø garub pasramisren, ñimuimburab ñim maramig
ura puin gøn— cha.

Pedro Jesúswan 'ashmíig kur' cha isab

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 Incha Jesúswan kemøra, tru maya sacerdotesmeran nø garub
sacerdotei yamay srua amben, Pedrobe yaptø, yaptø mendig ibig
køn. 55 Incha tru yawambigu nag urra, tru bøtøgatan purramisren,
Pedrogucha nømui utu wamisren, 56 kan srusrø mendig megabiibe
naabilabig tøryu Pedron wai ashabe, ashib pasraptø, ashib
pasraptø trenchibig køn:
—I møkkucha Jesúsba uñibiitøwein gøn— cha.
57 Inchen Pedrobe trenchib isabig køn:
—¡Paare ishuube, nagan ashibig kuitarru!— cha.
58 Inchen yanazhigutø Pedron katøgan ashabe, trenchibig køn:
—Ñigucha truilai utuigwein gørreh— cha.
Inchene Pedrobe:
—¡Paare møøbe! nagan truig kuitarru— chibig køn.
59 Katø kan ura wendau gøsrøn katøgan trenchibig trenchig
køn:
—Isa gømø, i møkkucha Jesúsba uñibigwein gørreh cha.
Kaguende nøbe galileasriitøwein gøn— cha.

60 Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—¡Paare møøbe! ñibe ni chi waminchib pasrainguen mørmur— cha.
Inchen tru urastø Pedro waminchib pasramnetø, kan kallu
wamaptinchibig køn. 61 Inchen Señorbe keesha, Pedron ashene,
Pedrobe Señor øyah taig kømørramab isuptinchibig køn: “Møi kallu wamømøwatø nan pønmayguen, ‘ashmíig kur’ chib
isønrrautan” daigwan. 62 Inchabe Pedrobe webya, truba rruba isuig
kishibig køn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

(Mt 26.59-68; Mc 14.55-65; Jn 18.19-24)

63 Inchen tru møguelø Jesúswan ashib srua gøbeløbe nun
indza ashib, kurrøb incha, 64 kabwan lusra, maløbøtø pashabe,
trenchibelø gøn:
—¿Mu gurragutsin gúi? Namun kelarrab eshkau bøs— cha.
65 Incha trømbøig tsalø wamab, katø chineh chibelø gøn.
66 Yandø tør-rraben tru misagwan karubelø kølli misaameraba, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba trubalatømisra, nømui tru Setenteelø tru maig maramigwan asha marøbelai merrab Jesúswan srua amben,
67 nømbe trenchibelø gøn:
—¿Ñi Cristo gøtirru? cha. Namun eshkarra— cha.
Inchen nøbe trencha løtabig køn:
—Na ñimun: “Truig kur” cha, trenchibene, ñimbe køremøwei,
68 katø na chigøben payene, ñimbe løtømøwei inchautan cha.
69 Inchen møingurrimbunøbe na, Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb Tiuswei kusrmaygatø wamisrtrun— chibig køn.
70 Inchene mayeeløba trencha payibelø gøn:
—¿Trube, ñibe Tiuswei Nusrkain gøtirru?— cha.
Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñimdøweinguen nabe truigwein gøn cha chab rrendan— cha.
71 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—¿Trube, nuimburab waminchabelø mas chiwein gúin balønrrab gø? cha. Nui triitøgatøwei wamindigwan namashib mører— cha.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jn 18.28-38)

23 1 Incha mayeeløba truyu tulundzuna basrabiibe kurra,
Pilatoimay Jesúswan srua amba, 2 truyu 'øyeeg køn, øyeeg
marøbig køn' chib mendabelø gøn:
—I møøbe namui misagwei isuigwan kaig isubelø gønrrai ke peemaytø chab yunømarøb, Roma maya misagwan karubig Césarwan nam trendø an bagarab gúigwan pagaramumig køndamba, katø nøbe tru Cristo, kan rey gurtamba indi aser— cha.
3 Inchen Pilatobe Jesúswane trenchibig køn:
—¿Ñigan judíosmerai rey gøtirru?— cha.
Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñitøweinguen chab rrendan— cha.
4 Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelanba, misaameranba trenchibig køn:
—I møwane nabe chigucha chi kaig mariibe wetørramur— cha.
5 Inchen nømbe masken, masken inchib, trenchibelø gøn:
—Judea birau kerriguba, maya misaameran nui kusrenaniiløtøga ke chindi asamgaig maran cha. Galilea birausrø pølbasra, møimbe yusrø treeg inchib arrun— cha.

Jesús Herodeswei merrab

6 Inchen Pilatobe trunun mørabe, trencha payibig køn:
—¿Trube, nøbe galileasriig kø chindah?— cha.
7 Inchen:
—Trusriigwein gøn— chiben,
Pilatobe Jesúswane tru Galileasrø Herodes karub waim birauig kuin gúi ashabe, nune Herodesweimay purøørøbig køn, kaguen Herodeskucha tru gwalømmerawane Jerusalénsrøwei waben.
8 Inchen Herodesbe Jesúswan ashabe, truba kasraarabig køn, kaguende mas merrabsrøwei ashimmørø inchibig købig kua. Pøs Jesúsweimburab chigøben wamindi mørøbig kua, nøgurri Tius maramburab marigwan mari ashig kui inchibig køn.
9 Incha chigøben truba rruba payen, Jesúsbe chigucha kusrua
løtømuben, 10 sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløbabe 'øyeeg køn' chib; 'øyeeg marøbig køn' chib,

truiløbe truba rruba trenchib truyu purrabelø gøn. 11 Inchen
Herodesbe nui suldaumeraba Jesúswan truba kaig inchib,
indzatø ashib srua gua, truba tabzheelø kenana, Herodesbe
Pilatoimay katøle ørøbig køn. 12 Tru gwalømbe Pilatoba,
Herodesba tab linchibelø misrøbelø gøn, merrappe tsaleelø gøbig
kuig.

Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

13 Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelan gøben, tru birau
ashib karub purrabelan gøben misaameran gøben tulundzunønrrai
wama, 14 trenchibig køn:
—Ñimbe nan i møwan misaameran ke chine martrab isunrrai
marøb unan chib, naimay srua amrrutan cha. Inchen nabe ñimui
merrab maig kuitashchab ashchab paya ashen, nuinuube chigucha
chi kalø mariibe wetørramur cha, tru ñim ‘øyeeg, øyeeg kalø
marøptiig køn’ chib pønrraigwane. 15 Katø Herodeskucha chi
maramgaig kui asha, katøle nøbe namuimaytøwei ørin gøn cha.
Ñimguen ashke cha, ke kwanrraingatig maramdiibe chigucha chi
kaig mariibe kaagøn cha. 16 Treekkurri nun ichaguchabe, elatchab—
chibig køn.
17 Fiesta gwalømmerawane Pilatobe kan merrarrawa keerig
pasrabigwan inrrai elatsamig nebubig køn. 18 Inchen mayeeløba
trenchib trashib mendabelø gøn:
—¡Øigwane patsøgay! cha. ¡Barrabáswan inrrai
elachi!— chib.
19 Pøs, tru Barrabásbe tru kailan keerinug pasrappe, tru
Jerusalén ciudayu misaameran pera kaig marøb kurrikkurrimba,
katø kweetsikkurrimba merrarrawa keerig pasrabig købig
køn. 20 Incha Pilatobe Jesúswan elatchab isua, katøyug nømun
waminchen, 21 nømbe mas mur trashibelø gøn:
—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.
22 Inchen pønmayyu Pilatobe gatø trenchibig køn:
—¿Chindimba øyeeg martrainchigue cha? ¿I møøbe chi galø
mara basra? cha. Kwamnegatig maramdiibe nuinuube chigucha chi
kaig mariibe nabe wetørramur cha. Ichaguchabe, inrrai lelatchab—
chibig køn.
23 Inchen nømbe:

—¡Kurusyu mesrø, mesrø!— chib, mur trashib miab
gøptø, nøm maig marøg kui indigwan treeg martrab uta
bønrramisrøbelø gøn. 24 Inchen Pilatobe tru nøm miaigwane
treeg kønrrai kørrømarøbig køn. 25 Incha tru misaameran pera
kaig marøb kurrikkurrimba, katø kweetsikkurrimba tru kailan
keeri yau pasrab møwan nøm elatchai miaigwan, trunun inrrai
elacha, Jesúswane nømun maig marøg køben martrai tranøbig
køn.

Jesúswan kurusyu mesramsrømay srua ambub

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Yandø Jesúswan kurusyu mesrønrrab srua amba, kan
Cirenesrø møg, Simón daig, nøørøsrøngurri arruben, nun
kemørabe, kuruswan mutøsra, Jesúswei wendautø merranøbelø
gøn.
27 Inchen misaamera truba nu mendig amben, truba yam
ishumburmera nun isua wamamøra kishib, isuilø trashib amrruben,
28 Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig køn:
—Jerusalén ishumburmera, nan isua guishmøtø, ñimuyasiiba,
ñimui uregweyasiiba isua kisay cha. 29 Kaguende kwalømmera
attrun cha, øyah tamig: “Ureg tøgagønrrab gaimabelø, mana
patsø gwanrriig kømeelø gøbelø, mana urekkar gua mutsøsrøb
nørrøranmeelaimbe mayanguen tab gúilø gøn” dailø gømig. 30 Katø
misaamerabe nørrø tunmeran: “Namuim bala itøgørrørray” chib,
shush tunmerane: “Namun itøgasrørray” chib mendønrrun cha.
31 Kaguen ¿tsøg tusrwanguen øyeeg marøbeløbe, mas mulwane
chitø martrerah?— chibig køn.
32 Katø pagatø kaig marøbelangucha Jesúsba guegøtø kwetchab
srua ambubelø gøn.

Jesúswan kurusyu mesrøb

33 Incha kanbalø Calavera tainug puabe, truyu Jesúswane
kurusyu mesrøbelø gøn, tru pagatø nileelangucha, kanun kusrmay,
kanun atsimaygatø. 34 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai Møskai, nømun ulø baymø, pesannanrrig cha. Kaguende
nømbe chi marermabguen isumøn— cha.
Inchen suldaumerabe Jesús kewagúilan suerte gucha,
pirishibelø gøn. 35 Inchen misaamera truyu ashib gøben, tru

ashib karubelø gøbenguen Jesúswan indzatø ashib trenchibelø
gøn:
—Kanelanma kaigyugurri wesrabiibe nøasiitøwei pinaarrubash
cha, nø tru Cristo, Tius Lawa Wesruig kuabe.—
36 Inchen suldaumeragucha indza ashib, køchiibiwan mutchai
yuuløb kemallabe, 37 trenchibelø gøn:
—¡Ñi tru judíosmerai rey guabe, kwamønrrab ñitøwei chigøben
mar!— chib.
38 Inchen Jesús megaim balagucha kan pørig mesraig megabig
køn, griegomay gøben, latínmay gøben, hebreomay gøbengue:
IIBE JUDIOSMERAI TRU REY GØN
chibig.

Jesúsba, tru pailø kailøba

39 Inchen truyu melsraig melabeløgucha kane trenchib tsalø
wamabig køn:
—¿Ñibe tru Cristo gømøtirru? cha. ¡Kwamønrrab ñitøwei
chigøben mara, namungucha treetøwei martra!— cha.
40 Inchen kane tru katøganun namig trenchibig køn:
—Ñigucha treegutøwei mesraig megabendø, ¿ñungan Tiuswan
kørig kømuitarru? cha. 41 Kaguende nambe øyeeg marig melappe
melsrambuawei melsrai meler cha. Kaguende nambe kaig
marimburø øyeeg melambuawei møra meløben, trune i møøbe
chigucha chi kaig marig kømøn— chib.
42 Inchabe Jesúswan trenchibig køn:
—Jesús, ñi ashib karub wamigwan ñi ashib karub pølbasrabe,
nan isurrunrrig— cha.
43 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møindøweinguen naba
purø tabzhiisrø wanrrabguen— cha.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 Inchen yandø kwaløm døbøtag køsrøn gøben, tre uraskurri
maaben las treskatig pirau ørøba løstiig kørrømisren, 45 pørrbe
løtsøraben, Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab søtø
mesraig megabiibe tøbøtakkørrab kølsrøbig køn. 46 Inchen Jesúsbe
mur trashib trenchibig køn:

San Lucas 23.45

—Nai Møskai, nai espíritun ñui tasku tranar— chib.
Trenchabe yandø isrømuptinchibig køn.
47 Inchen tru Roma suldau cienelan nø garubiibe øyeeg
purayaigwan ashabe, Tiuswan trenchib truba tabig waminchibig
køn:
—I møøbe, isa gømø, sølgandø tabig uñibig kuin gøn— chib.
48 Inchen maya misaamera øyeeg purayailan truyu ashib
pønrrabeløbe, truba isub nømui pechondø kurramørøb truyugurri
ambubelø gøn. 49 Inchen mayeelø Jesúswei asiiløba, ishumburmera
Galileasrøngurri nui mendig amrrubeløbabe yabsrøngurrindø ashib
pønrrabelø gøn truyu treeg puraiben.

Jesúswan sørig

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jn 19.38-42)

50 Kan møg José taig Judea birau Arimatea pueblosriig købig
køn, truibe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai utuig
truba tabig, katø sølgandø uñibig. 51 Katø tru Josébe Tius nø ashib
karub wainuguigwan muniirabigwein guabe, tru Setenteelø maig

maramigwan asha marøbelø 'øyeelø martrab' chib kørrømara
pønsraigwanba, nøm chi mariilanbabe chi tab gømui asig køn.
52 Incha nøbe Pilaton ashchab ya, Jesúswei asrwan miawa,
53 kurusyugurri pinøsrawabe, kan lino llensutøga kirra, peñayu
søramig trab lalig munguen søriimíig pasrabigu sørabig køn.
54 Katø judíosmerai isram gwaløm tru sabadoweyasig tamaram
gwaløm maaben gøbene, yandø tru sabado gwaløm pumibe ke
pølbasramitø balabig køn.
55 Inchen ishumburmera Jesúswan Galileasrøngurri mendig
amrrubeløbe nømgucha mendig amba, sørigwan ashib, Jesúswei
asrwan mandø wayigwan ashib inchibelø gøn. 56 Incha nømbe
katøle ambabe, may irrabzheeløba, srølameløba tamarabe, tru
maig maramigwan martrai Moisés maig karuig køben, tru sábado
gwalømbe israbelø gøn.

Jesús øsiiraig

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jn 20.1-10)

24 1 Srø rrune pølbasrøb gwaløm tru ishumburmerabe
ullarbatø løtsøzhig søriinuumay amrrubelø gøn, nømui
may irrabzheelø nøm tamariilan srua. Inchen nømba katøgan
ishumburmeragucha amrrubelø gøn. 2 Incha nøm truyu pua,
ashene, tru sørinug kasraig sruube yandø truyu gømø, malsrain
tsuptinchen, 3 nømbe kebambabe, Señor Jesúswei asrwane
kalaptinchibelø gøn. 4 Inchen, treeg køben, kwaariilø chinchabguen
gaima bønrrøbene, møimbe pailø møguelø, tør bilabelø kewar,
nømuim bulu pønrraptinchen, 5 nømbe kørig køptø malømeran
pirausrøngatig kebachen, tru møgueløbe trenchibelø gøn:
—¿Ñimbe øsiguigwane kwailai utube chindimba lague? cha.
6 Yube mu gaagøn cha. Katø øsiiraig køn cha. Nø Galileasrø uñib
urassrøwei ñimun maig wamindiilan isuy chibelø gøn, 7 tru nø
øyeeg taigwan: "Na, Møg Misra Arrubigwane kaig marøbelai tasku
tranig kømig nebuben, kurusyu mesrøben, pøn gwalømyube katø
øsiiranrrun" daigwan.—
8 Inchen ishumburmerabe Jesús chi wamindiilan isua,
9 sørinukkurri katøle amrrua, tru onceelanba, katø mayeelanba
maig purayaigwan kerrigu eshkabelø gøn. 10 Inchen tru
chi purayaigwan tru Jesús nøashib karua øriilan eshkab
ishumburmerabe iilø gøbelø gøn, María Magdalenaba, Joanaba,

Jacoboi usri Maríaba, katøgan ishumburmeraba. 11 Inchen nømune
tru ishumburmera wamindiibe ke ka indzøkken gønrraptiig
mørøraben, nømbe køremeelø gøn.
12 Inchendøgucha Pedrobe søriisrømay ashchab luløb ya, sørinug
trarraashene, tru kirra sørig llensumeratø waraptinchen, treeg
purayaigwan ashabe, 'kan øyeebe maig kermab' truba kwaarig,
yamay ibig køn.

Jesús Emaússrømay ambi mayu arrub

(Mc 16.12-13)

13 Inchen tru gwalømdøwei pailø Jesúswan lincha amøñibelø
gøbeløbe Emaús taig pueblosrømay ambubelø gøn, Jerusaléngurri
once kilómetrosburab ambiisrø, 14 tru purayailan nømdø
kerriguh waminchib. 15 Inchen nøm waminchib payiyab ambub
pønrramnetø, Jesúsbe nøashib kemalla, nømba ib mendøben,
16 nømbe nømui kabmerabe kasrailø latailø gua, nune mu gúinguen
nebua ashmeelø gøn. 17 Inchene Jesúsbe trencha payibig køn:
—¿Ambub pønrrappe, ñimbe chiwan waminchibrre
amgue?— cha.
Inchen nømbe pønrramisrøppe, isubiitø ke maløguen mindiilø
gøbig køn. 18 Inchen møikkøsrøn, Cleofas taibe, nune trenchibig
køn:
—Møin gwalømmerawan Jerusalén chi purayaigwan mayeeløba
wammøra gøben, ¿ke ñitøgan wammørmíig truyu arruatiig pua
tsutirru?— cha.
19 Inchen Jesúsbe:
—¿Chi burayah?— cha payen, nømbe trenchibelø gøn:
—Nazaretsrø Jesúsweimburab waminder cha. Truibe Tius
maig karuigwan kan eshkabig, nui mariiløyu, nui wamindiiløyu
maramburab marøbig købig køn cha, Tiuswei merrab
lata, katø maya misagwei merrab lata. 20 Inchen truigwane
sacerdotesmeran karubeløba, namun ashib karub purrabeløba
kurusyu mesra, kweetsig kønrrai tranan cha. 21 Nam isuppe,
Israel maya misagwan kaigyugurri wesranrrabiibe nøwein
gønrraitamab isua muniiraig købig køn cha. Møimbe yandø
kweetsig pøn gwalømguen burayan cha. 22 Inchagucha namui
utu ishumburmerabe namune kwaarøsrøtan cha, tru ullarbatø
søriisrø ashchab ambubeløbe. 23 Incha nui asrwan wetørramuig

kuig køppe, namune trenchib amrrubelø gøn cha, nømune:
“Angelesmera kenamisra: ‘Jesúsbe øsig unan’ chitan” chib.
24 Inchen møiløgøsrøn namui lincha amøñibelø søriinuumay
amba, ishumburmera maig eshkaig treeg wetørrabwei inchendø,
Jesúswane ashmuin gøn— chibelø gøn.
25 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¡Ñim gúi, chugúinguen mørmeelø! cha. ¡Tius maig karuigwan
eshkabelø chi wamindiilan kørenrraptøgucha ke yaandø, yaandø
amøñibelø gøn! cha. 26 ¿Nui tørguegwalmabigu nø wamnug
kebimøwatø, Cristogan øyeeløyumerrig trømbøig marinab
purayamig palømuig kuitarru?— cha.
27 Incha nøbe tru Moisés pøriiløyugurri pølbasra Tius maig
karuigwan eshkabelø pøriiløyu chishtø eshkab pureb ya, Tiuswei
wamyu nuimburab waminchibig pørig pønrrabelan kerriguba
øyeeg køn cha nømun eshkabig køn.
28 Incha tru Emaús pueblosrø pub ambabe, Jesúsbe nui maywan
ke merrabmisra, ib inrrab lataig inchen, 29 nømbe ke kørrømisri
ashchab inchibelø gøn. Inchabe trenchibelø gøn:
—Namba kørrømisr cha. Kaguen yandø maaben gøben, yandø
pilliranrraindan— cha.
Inchen Jesúsbe nømba kørrømisrtrab kebya, 30 nømba
mishatsigu wawabe, pirriwan muta, Tius Møskawan
‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, nømun srørrøbig køn. 31 Inchen
nømbe Jesús kui nebua ashiptindinaben, Jesúsbe waitø
kenamuptinchibig køn. 32 Inchen nømbe kangurrin gangurri
trenchibelø gøn:
—Au yamba, nø namun maysrø Tiuswei wam pørig pønrrabelan
øyeeg køn chib eshkab arrubene, namune namui manrraube ke nøs,
nøs indig kømøh— cha.
33 Inchen nømbe tru urastø Jerusalénmay katø amba, trusrømbe
tru once Jesús kusrenanøb pera uniiløba, truyu nømba lincha
purrabeløba tulaamba purrabyuh pubelø gøn. Inchen truyu
purrabeløbe trenchibelø gøn:
34 —Isa gømø, Señorbe katø øsiirain gøn cha. Incha Simónwan
kenamisrin gøn— cha.
35 Inchen tru pailø pubeløbe maysrø maig purayaigwan kerrigu
eshkabelø gøn, katø Jesús pirriwan pirishiben, yandø nø gúi nebua
ashiptindigwanba.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Inchen nøm tru waminchib purramnetø, Jesúsbe nømuin
døbøtag pasramisrøb:
—Ñimun chi isumgaig, tab gøn— chibig køn.
37 Inchen nømbe kwariilø truba kørig kuilø kan møsigwan
asermab isubelø gøn. 38 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Chindimbarre kørig kui inchigue? cha. ¿Ñimui manrraube
chindimbarre na gømuitamab isugue? cha. 39 Nai tasiimeranba,
srøbmeranba asay cha. Peg kømø, natøwein gur cha. Nan katørab
ashib inday chibig køn. Kan møsiibe yaungawei, ni tsutsikkawayig
køn cha, ñim nan asi lataig kømø.—
40 Incha iigwan chab rrenchabe, tasiimeran srøbmeran eshkab
kenamaren, 41 nømbe kasrag købiibah kan øyeebe maikkermab
kwaarøbiibatø, katøgucha køremø srø bønrrøben, Jesúsbe
trenchibig køn:
—¿Ñimbe yu chigøben mamig tøgagømøgueh?— cha.
42 Inchen nømbe nun peskau biti tsirigwan srørren, 43 nøbe uta,
nømui malau mabig køn. 44 Inchabe trenchibig køn:
—Na ñimba uñippatøwei nabe ñimun iilan wamindig køn cha,
tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu lata, Tius maig
karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata, Salmosyu lata naimburab
waminchibig pønrrabiibe truyu maig taig kerriguh treeg
nebunrrabig køn— chib.
45 Incha nømune Tiuswei wamwan pørigwan tørgandø øyeeg
kuitamab isunrrai nømui isubigwan kura, 46 nømune trenchibig
køn:
—Øyah chibig pørig pasran cha, Cristobe trømbøig marinab
megamig nebuben, pøn gwalømyube kwailai utugurri katø
øsiiraben, 47 mas kaig marmønrrab isua møramigwanba, nømui
kaig mariilan ulø baymø pesannailø gømigwanba nui munchiyu
eshkab kusrenanamig kønrrai Jerusalénsrøngurri pølbasra, chu
birausreelandøgucha kerriguba. 48 Inchen møi øyeeg purayaigwan
ashibeløbe ñim gøn chibig køn. 49 Au, nai Møskai trannrrab misra
kørrømisrigwane nabe øramønrrun cha, ñimuim bala. Inchendø
ñimbe yu Jerusalén ciudayutø ka gørrømisray cha, maramburab
marøbig srømbalasrøngurri arrua, ñimun pinøbulamnegatig.—

Jesús srømbalasrømay nebib

(Mc 16.19-20)

50 Incha Jesúsbe ciudayugurri wambig Betaniasrøngatig
nui kusrenanøb pera uniilan pera ya, tasiimeran kusruabe,
nømuimburab 'mayanguen tabig kønrrain' chibig køn. 51 Incha
trenchib pasraimaytø nømuim bulugurri tarømisren, nune
srømbalasrømay srua yaig køn. 52 Inchen nømbe Señorweimburab
truba tabig wamincha, Jerusalénmay katø truba rruba kasrag
amba, 53 nømbe chu uragucha Tiuswei yau Tiuswan tabzhig
waminchib gøbelø gøn.

San Juan

Wambe kan møg misrig

1 1 Chigucha gaabenbatø tru Wambe manawei pasrabguen
inchibig køn. Tru Wambe Tiusba basrøben, katø tru Wambe
Tius købig køn. 2 Tru Wambe srøsrøgurri Tiusba basrabig købig
køn. 3 Tiusbe chiwandøgucha marøppe, tru Wamgurriwei marig
køn. Inchen chitøgucha Tius mariilø pønrrabiibe, tru Wamgurrin
gømíibe chigucha mariilø kaagøn. 4 Øsig kømibe nuinug basrøben,
tru øsig kømig pasrabiibe mayeelayasig tør gøbig køn. 5 Inchen tru
tørbe løstøyu piløben, tru tørwane løstiibe chinchaguen kasrønrrab
gaimaig køn.
6 Kan møg købig køn, Tius karua ørig, truibe Juan daig, 7 tru
maig kuigwan waminchabig. Nøbe tru tørweimburab maig
kuigwan waminchen, nøgurri mayeeløba kørenrrai. 8 Juanbe
nøashib tru tør gømøtø, tru tørweimburab maig kuigwan ka
waminchaptø arrig købig køn. 9 Tru tør ciertonig maya misagwan
pilabiibe yu pirau kebarrub arrubig køn.
10 Inchen truibe yu pirau pasrøben, katø Tiusbe pirøwan truikkurri
marig kuindøgucha, pirau misaamerabe nune mu gúinguen ashmuig
købig køn. 11 Trendø nuinuumay nøbe arrubendø, nui misaamerabe
utømøtø, kaasig køn. 12 Trune mutøgucha nun kashmø, utab, nui
munchiyu kørebelane Tiuswei ureg misra pønrramig kønrrai tranig
køn. 13 Truiløbe yu pirau maig kal-labelø gøben treeg kal-lawar
gømøwei, ureg tøgagug køben tøgagúig ureg latailø gømøwei, katø
møwei isuig maig køben, trumay gømøtø, Tiusweinug kal-lawar gøn.
14 Tru Wambe kan møg misra, namui utu unig købig køn. Inchen
nambe tru nui tørguegwalmabigwan tab asig købig køn, tru

Møskaweinukkurri arrubig Kandø Nusrkawei ka yandø tab indiiba,
ciertoniibatø netsigwan. 15 Juan truigweimburab maig kuigwan
eshkappe, trenchib waminchibig køn:
—Iig køn cha, tru na øyah taig købiibe, nai wendau arrubiibe,
na lataguen gømø, nøbe purø nuig køn cha, kaguende naguen
kømøwatø, nømerrig købig kua.—
16 Kaguende tru chigucha palømíig nui tab indigugurri nambe
mayeeløba tru ka tab indigwane srøig, srøig itø uter. 17 Tru maig
maramigwan martrai pørigwane Moiséskurri tranig købig køn.
Inchen tru ka yandø tab indiiba, newan ciertoniibabe Jesucristogurri
arrig køn. 18 Tiuswane mugucha managuen ashmuinrrun. Inchendø
nui Kandø Nusrkai Tius, managucha Møskaweim bulu trag lincha
basrabig, truig namun kenamaran, Tiuswan ashibelø gønrrai.

Juan Bautista Jesucristoimburab waminchib

(Mt 3.11-12; Mc 1.7-8; Lc 3.15-17)

19 Iig køn, tru Jesúsweimburab maig kuigwan Judíosmeran Juan
eshkaig. Judíosmerabe Jerusalénsrøngurri sacerdotesmeranba,
levitasmeranba karua ørøbelø gøn, Juanwan: “¿Ñibe mu gugu?”
cha payrrab. 20 Inchen Juanbe sørømø, maig kuigwan eshkab,
masken maig kuigwan kelarrab eshkaig køn.
—Nabe Cristo gømur— chib.
21 Inchen nømbe katøle payibelø gøn:
—Trube, ¿mu gugu? cha. ¿Kabe Tius maig karuigwan tru
eshkabig Elíasteh?— cha.
Inchen Juanbe:
—Tru gømur— chibene, nømbe payibig bayibelø gøn:
—Trube ñigan, ¿Tius maig karuigwan tru eshkabig køtirru?— cha.
Inchen nøbe:
—Kah— chibig køn.
22 Inchen:
—Trube, ¿mu gugu? chibelø gøn. Kaguende nambe tru namun
karua ørøbelan eshkamig køn cha. Trube, ¿ñuimburappe, ñibe mu
gur chinrragu?— cha.
23 Inchen nøbe trenchibig køn:
—Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trashibig,
truig kur cha: “Señorwei maywan ølgandø kuray” chib, tru Tius
maig karuigwan eshkabig Isaías maig taig, treekke.—

24 Inchen tru Juanwan payrrai karua ørøbeløbe fariseosmera
gøbelø gøn. 25 Tru karua øriiløbe trenchib payibelø gøn:
—Trube, ¿misagwan chindimba piu umbu ulsrøbig kugu cha,
Cristo gømøwei, Elías kømøwei, Tius maig karuigwan tru eshkabig
kømøwein gøbendøbe?—
26 Inchene Juanbe trencha løtabig køn:
—Nabe pitøga pi binøbulrrai ulsrøbig kur cha. Inchendø ñimui
utube, ñim asiimíig, kan mugøsrøn pasran cha, 27 tru nai wendau
attrabig. Nabe trunune nui alpargatisyu tsiwanguen pichib
pasramig truburab gømuinatan— cha.
28 Øyeelø kerrigu pureppe, Betaniasrøn burayaig køn, Jordán bi
ambøgatøsrø, tru Juan misagwan piu umbu ulsrøb uniisrø.

Jesús, tru Tiuswei Ubisha-unø

29 Indiibe gatø gwaløm Juanbe Jesús nuim bulumay pub arri
ashabe, trenchibig køn:
—Asay cha, iibe Tiuswei tru Ubisha-unø pirauelø kaig mariilan
kerranrrabig køn cha. 30 Iig køn, chibig køn, tru na øyah taig:
“Nai wendau attrab møøbe na lataguen gømø, mas nuig køn cha.
Kaguende naguen kømøwatø, nøbe manawei købig kuig køn”
cha. 31 Natøweinguen nabe nune mu gúi ashmíig kuig køn cha.
Inchendø Israel misaameran mu gúi nebua ashchai kenamartrab,
misagwan piyu ulsrøb arrur— cha.
32 Katø Juanbe maig kuigwan trenchib eshkabig køn:
—Nabe Espíritu Santon kan paloma lataig srømbalasrøngurri
kørraarrua, nuim bala pasramisri ashar cha. 33 Inchen nabe
katøgucha nune mu gúi ashmuig køn cha. Inchen misaameran
pitøga binøbulrrai piu ulsrønrrai nan Karua Ørøbiibe trendaig
købig køn cha: “Tru ñi ashen Espíritu Santo nuim bala kørraarrua,
pasramisrinabig, truig kønrrun cha, Espíritu Santotøga
pinøbulrrabiibe.” 34 Inchen nabe yandø trunun nai kaptøga asha,
truibe Tiuswei Nusrkain gúi nabe eshkabig kur— chibig køn
Juanbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø srøsreelø

35 Katø gwaløm Juanbe tru nui mendig amøñibelø parba gatøle
truyu pasrøwabe, 36 Jesús pureb pasrai ashabe, Juanbe trenchibig
køn:

—Au, asay cha, øibe Tiuswei tru Ubisha-unø gøn— cha.
37 Inchen tru Juanwei pailø mendig amøñibeløbe tru
trendaigwan mørabe, Jesúswei mendig ambubelø gøn. 38 Inchen
Jesúsbe keesha asha, nui mendig amrrui ashabe, trenchibig køn:
—¿Chi lague?— cha.
Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—¿Kusrennøbig, chu wabig kugu?— cha.
39 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Ashchab amrruy— cha.
Inchen nømbe amba, chu wabig kui ashabe, tru gwalømbe truyu
nøba kørrømisrøbelø gøn, kaguende yandø las cuatro lutau gøben.
40 Tru pailø Juan wamindigwan mørøbelø Jesúswei mendig
ambubeløbe, kane Simón Pedroi nuneg Andrés købig køn. 41 Incha
Andrésbe nuneg Simónwanmerrig lanrrab ya, wetørrawabe,
trenchibig køn:
—Nambe si, Mesíaswan wetørrer— cha, (Mesías chippe, Cristo
taig).
42 Incha Andrésbe Simónwan Jesúsweisrømay pera iben, Jesúsbe
Simónwan ashabe, trenchibig køn:
—Ñibe Simón gøn cha, Juanwei nusrkai. Inchendø møimbe yandø
Cefas taig kønrrun— cha, (trenchippe, Pedro cha wamig).

Felipenba, Natanaelwanba Jesús wamab

43 Katø gwaløm Jesúsbe Galilea birausrømay inrrab isua, Felipen
wetørrawabe, trenchibig køn:
—Nai mendig attra— cha.
44 Tru Felipebe Betsaida pueblosriig købig køn, tru Andrésba,
Pedroba waraisriig. 45 Inchen Felipebe Natanaelwan lanrrab yabe,
trenchibig køn:
—Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguba, katø Tius
maig karuigwan eshkabelø pøriguba, truiløyu nuimburab pørig
pasrab møwan nambe wetørrer cha. Truibe Nazaret puebloyu
Joséwei nusrkai, Jesús køn— cha.
46 Inchen Natanaelbe trenchibig køn:
—¿Nazaretkurringan chi tappaig webattraitarru?— cha.
Inchen Felipebe trenchibig køn:
—Trube, ashchab amø bøs— cha.
47 Inchen Jesúsbe Natanael kemallib arri ashabe, trenchibig køn:

—Øibe si, isa gømø, israelita gúi asamdiig køn cha. Nuinuube
treeg kønmab ashchaindø indiibe chigaig køn— cha.
48 Inchene Natanaelbe trencha payibig køn:
—¿Nane treeg kuimbe mandø incha ashku?— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Felipeguen ñun wamømøwatø, ñi higuera tusr umbusrø
wabenwei nabe ñun asig køn— cha.
49 Inchen Natanaelbe trenchibig køn:
—Kusrennøbig, ñibe Tiuswei Nusrkai, Israel misagwei Rey
gøn— cha.
50 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Na ñun: “Higuera tusr umbusrø waben ashar” cha, na
trendaimba, ñigan nan køretirru? cha. Øyeetø gømø, purø
nørreeløguen ñibe ashchabguen— cha.
51 Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:
—Møs nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha:
Srømbalabe kurim basrøben, Tiuswei ángelesmerabe Møg Misra
Arrubigweinukkurri nebambub, katø nuimay kørrørrub, inchib
gøben ñimbe ashchabguen— cha.

Caná pueblosrø kasharab

2 1 Pøn gwalømyu Galilea birau Caná puebloyu kasharab gøben,
Jesúswei usrimbe truyu wabig køn. 2 Inchen Jesúswanba, nui
kusrenanøb pera uniilanba, truilangucha kasharab yaumay linchab
amrrunrrai eshkaig købig køn. 3 Inchen vinobe patsaptinchen,
Jesúswei usrimbe trenchibig køn:
—Vinone chab patsøgain gøn— cha.
4 Inchen Jesúsbe løtappe trenchibig køn:
—Ishug, ¿nane chindimba iigwan maringarunrrab inchigu? cha.
Kaguende na treeg maramig urabe pumø srø gøn— cha.
5 Inchen usrimbe truyu mendig melabelan trenchibig køn:
—Nø maig chiben, trunun treeg maray— cha.
6 Truyube srug køtsømera seis pønrrabig køn, judíosmera tru
nøm kaig marigwan chish misramigweyasig pi usrøb tøgagúilø.
Tru køtsømerabe setenta, kabe cincuenta litros kebelø gøbig køn.
7 Inchen Jesúsbe tru pirishibelan trenchibig køn:
—I køtsømeran pi netsøganay— cha.
Inchen netsøzheelø netsøganen, 8 Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

San Juan 2.7

—Møimbe lamø truyugurri wesrawa, tru novios yau chi
maramigwan ashib pasrabigwan srua amba, tranay— cha.
Inchen nømbe treeg marøbelø gøn. 9 Inchen tru ashib pasrabiibe
tru pibe vino misrigwan mucha mørendø, chugurri srua
amrruimbe ashmíig køn. Truyu purugub pønrrabelø truiløbe asha
gøbig køn, piwane nøm wesraig kua. Inchen truyu ashib pasrabiibe
tru novion wama, 10 trenchibig køn:
—Mutøgucha srøsrøbe tab vinon sørrøbelø gøn cha. Inchen
yandø tru linchai eshkailø lincha purrabelø tsabø muchene, tab
vino gømíigwan ka srørrøbelø gøn cha. Trune ñibe tab vinon
møingatig esegain gøn— cha.
11 Iig, tru srøsrøzhiitø Tius nøba pasrain gúi asha gønrrai Jesús
pølbasra mariibe Galilea birau Caná pueblosrø marig kuig køn. Tru

treeg mariitøga nui tørguegwalmabigwan ashchai kenamaren, nui
kusrenanøb pera uniiløbe nun kørebelø gøn.
12 Inchen øyeelø chab puraiben, Capernaum pueblosrømay
ambubelø gøn, Jesúsbe nui usrimba, nui nuneløba, nui
kusrenanøb pera uniiløba. Incha truyu mam gwalømdø warabelø
gøn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

13 Yandø tru judíosmerai Pascua Fiestan maramig pub lutau
gøben, Jesúsbe Jerusalén ciudasrømay ibig køn. 14 Inchen Tiuswei
yaube møimbe waaramera gøben, ubishamera gøben, palomamera
gøben yanøbelø purrai ashib, katø misagwan an yunømarøbelø
gøben purrai ashibig køn. 15 Incha trunun ashippe, Jesúsbe
ichabetamig kan latigo mara, mayeelanba tru Tiuswei yaugurri
webetabig køn, tru nømui ubishameranba waarameranbañau.
Incha tru an yunømarøbelai anwane pirau wiita, mishatsiimeran
utsøbetabig køn. 16 Incha tru paloma yanøbelane trenchibig køn:
—Iilane yugurri wesruy cha. Nai Møskawei yawane kan penab,
yanøb indi ya maramig kømøn— cha.
17 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Tiuswei wamwan pørigu
trenchibigwan isuptinchibelø gøn: “Ñui yabe ñuindø gønrraimab
isuptø, nane ke chindamdø gøtan” chibigwan.
18 Inchen judíosmerabe trencha payibelø gøn:
—¿Ñi øyeema mariibe, Tius ñiba pasrain gúi asamibe namun chi
guenamartrunrragu?— cha.
19 Inchene Jesúsbe kusrub løtappe trenchibig køn:
—I Tiuswei yawan pøtiitsay cha. Inchen nabe pøn gwalømyutø
katøyug mara pasramønrrun— cha.
20 Inchene judíosmerabe trenchibelø gøn:
—Tiuswei yawane marøb meløwa cuarenta y seis añosyu chab
marig købig køn cha. ¿Ñigan pøn gwalømyutø kusranrrurmab
isutirru?— cha.
21 Jesúsbe tru Tiuswei yawan waminchippe, nui asrwan
wamindig kuig køn. 22 Inchawei Jesús katøyug øsiirabene, nui
kusrenanøb pera uniiløbe tru nø trendaigwan isua, Tiuswei
wamwan pørigwanba, Jesús nø maig wamindigwanba kørebelø
gøn.

Jesús mayeelan newan ashibig

23 Jesús Jerusalén ciudasrø Pascua Fiestayu wabene, møiløgøben,
truba nu, nui munchiyu kørebelø gøn, Tius nøba pasrain gúi
asamig nørreelø nø mariilan ashabe. 24 Inchendø Jesúsbe ka isatø
inchib pønrrai asha køremíig køn, kaguende nøbe mayeelan mailø
gúigwan asha basrøwa. 25 Katø misagweimburab øyeelø gøn
cha, mu eshkam balaim basrømíig køn, kaguende nøbe nøashib
misaamera maig isubelø gúigwan tørguelarrab asha basraig kua.

Jesús Nicodemoba waminchib

3 1 Kan fariseo Nicodemo taig købig køn, judíosmerai utu nø
garub møg. 2 Truibe Jesúsweimay yem ashchab arruabe,
trenchibig køn:
—Kusrennøbig, ñibe kusrenanøbig Tiusweinukkurri arruaig kui
asha guer cha. Kaguende mugucha Tius maramburab mariilan
asha gønrrai martrab gaiman cha, ñi mari lataibe, Tius nøba
basrømubene.—
3 Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig køn:
—Nabe ñun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Katøyug
srøig kal-lamíibe Tius nø ashib karub waisriigwan ashchab
gaimanrrun— cha.
4 Inchen Nicodemobe payibig køn:
—¿Kan møg yandø kølig misra, katøyuube mandø incha kal-
layasamø? cha. ¿Kabe katøyug usrai patsau kebinrrautah cha,
katøyug kal-lanrrab?—
5 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe ñun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Pigurrimba,
Espíritu Santogurrimba kal-lamíibe Tius nø ashib karub wainug
kebinrrab gaimanrrun cha. 6 Møskaløgurrin gal-labiibe, misag maig
køben treetøwein gøn cha. Inchen Espíritu Santogurrin gal-labiibe,
espíritu maig køben treetøwein gøn cha. 7 “Mayeelø katøyug srøig
kal-lamig køn” cha, na trendaigwan, kan treebe maig kermab isub
kwaara ashmøta chibig køn. 8 Isig ichibiima muba gøben itsan
cha, wanrrimbe mørendø, chugurri arri mørmuwei, ni muba yai
mørmuwei indan cha. Øyeetøwein gøn chibig køn, mayeeløba
Espíritu Santogurrin gal-labeløbe.—
9 Inchene Nicodemobe katøyug payibig køn:

—¿Treebe maig kønrrab gøh?— cha.
10 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñi Israel misaamerai utu kusrennøb møg købendø, ñigan
øyeelan chigúi mørmíig køtirru? cha. 11 Nabe ñune isa gømø,
cierton trendamønrrun cha: Nambe maig kui asha waminchib,
katø namashib namui kaptøga asigwan waminchen, nam
eshkaigwan ñim utømøn cha. 12 Na yu pirau chine pønrrabelan
waminchen, ñim trunungun køremuibe, trube ¿srømbalasrøn
bønrrabelan waminchene, chincha kørenrrague? cha.
13 ’Srømbalasrømaybe mugucha nebimuben, tru
srømbalasrøngurri kørraarrubig, tru Møg Misra Arrubiitøwei
nebyan cha.
14 ’Moisésma mu misag warab waraimønug tsandzøn ulwan tsigu
mesra kusruibe, øyeetøwei tru Møg Misra Arrubigwangucha mesra
kusraig kømig palønrrab gøn cha. 15 Mutøgucha nun kørebiibe tru
managatig øsig kømigwan tøgagønrrai.

San Juan 3.14

Tiuswei undag købig maya misagweyasig

16 'Tiusbe yu pirau misagwan truba rruba isua undag køptø, nui
kandø Nusrkawanguen tranig køn cha, møikkøben nun kørebiibe
kaigyu kebeña pinab pinømøtø, masken managatig øsig kømigwan
tøgagønrrain cha. 17 Kaguende Tiusbe nui Nusrkawan yu piraumay
ørøppe, yu pirau misagwan kaigyu pønrrønrrai pønsrønrrab
gømøtø, masken nøgurri yu pirau misaameran kaigyugurri
wesranrrai ørig køn cha.
18 'Tiuswei Nusrkawan kørebigwane kaigyu pasrønrrai pasrimíig
køben, trune nui Nusrkawan køremíigwane manaweinguen
kaigyu pasrønrrai pasrikken gøn cha, kaguende Tiuswei
kandø Nusrkawei munchiwan køremuikkurri. 19 Inchen tru
kaigyu pønrrønrrai pønsrøppe, treekkurrin gøn cha: tru tørbe
piraumay arruben, misaamerabe tørwan gømø, løstiigwangøba
undaarabelø gøn cha, kaguen nømui mariiløbe tabig kømø, kailø
gúikkurri. 20 Mutøgucha kaig marøbiibe tørwane ashig kømub,
tsalø gúinchib, tøryumaybe kemallmøn cha, nømui kaig mariilø
kenamisrtraitamab kørig køptø. 21 Inchen møikkøben tru ciertonig
maig køben, treeg uñibiibe tøryumay kemalan cha, nui mariiløbe
Tius maig kønrrain gøben treeg mariilø gúin gúi tørgandø
kenamisrtrai.—

Juan Bautista katøyug Jesúsweimburab waminchib

22 Tru øyeelø chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba
Judea birausrømay ya, truyu maya yana gøsrøn nømba misagwan
piu umbu ulsrøb uñibig køn. 23 Inchen Juangucha treetøwei marøb
uñibig køn, Enon daisrø, Salim bulu, kaguende truyube truba pi
gøben. Misaamerabe nørrø amrrua, piu umbu ulsrailø gøbig køn.
24 Øyeeg pureppe, Juanwan kailan keeri yau pasrmøwatø gúig køn.
25 Inchen møiløgøsrøn Juanwei mendig amøñibeløbe kan
judíoba payiyab aleguiab mendabelø gøn, tru kaig marigwan chish
maramig køn daigweimburab. 26 Inchabe Juanweimay amrruabe,
trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, tru møg Jordán bi ambøgatømaysrø ñiba uñibig,
tru ñi namun wamindi møøbe, møimbe misaameran piu umbu
ulsrøb uñen, mayeeløba nuimaygøba amban— cha.
27 Inchene Juanbe trenchibig køn:

—Mugucha chi utønrrab gaimanrrun cha, srømbalasrøngurri
tranmubene. 28 Na øyeeg taigwane pøs ñimdøweinguen mørar gøn:
“Nabe Cristo gømøtø, nui merrab attrai karua ørig kur” taigwan.
29 Tru srai misrtrabigwan pera basrabiibe keg misrtrabig truig bera
basran cha. Inchen tru keg misrtrabigwei trendø trag linchibiibe
truyu mørøb pasrøwa, nui wamwan mørabe, truba rruba kasraaran
cha. Pøs øyeetøwei, nai kasrag købiibe møimbe neig køn cha.
30 Nøbe purø nuig misrøb yamigwein gøben, trune nabe chigucha
gømíig misrøb yamig køn— cha.

Palagurri arrubiibe mayeelaim bala basran

31 Palagurri arrubiibe kerrigu mayeelaim bala basran. Inchen
piraugurri arrubiibe, pirauig kua, waminchippe, pirauigwan
wamindan. Inchen srømbalasrøngurri arrubiibe kerrigu mayeelaim
bala basran. 32 Incha nøbe tru maig asigwan, maig mørigwan treeg
køn chib waminchene, tru nø treeg køn daigwane mugucha utag
kømui indan. 33 Inchen møikkøben tru nø trendaigwan utabiibe,
Tiusbe ciertonig køn cha, treeg kørrømara basran. 34 Kaguende Tius
karua øriibe Tiuswei wamwan wamindan, pøs Tiusbe nui Espíritun
tøgagømburab tøgagønrrai tranøbig kua. 35 Møskaimbe Nusrkawane
undaguig kua, chiwandøgucha nø ashchai nui tasku pønsraig køn.
36 Nusrkawan kørebiibe, managatig øsig kømigwan tøgagønrrun.
Trune Nusrkawan kaashibiibe srøig øsig kømigwan ashmønrrun.
Inchen Tiuswei purø rrømbøig namig købiibe nuim bala basran.

Jesús Samariasrø ishuuba waminchib

4 1 Fariseosmerabe wammørin gøbig køn Jesúsbe Juan lataguen
gømø, mendig amøñibelø mas tøgagømba, piu umbu ulsrailø
mas tøgagømba indin gúi. 2 (Inchendø piu umbu ulsrøppe, Jesús
nøashib gømøtø, nui kusrenanøb pera uniilø marøbelø gøn.) 3 Treeg
wammøra gúin gúi Jesúsbe trunun wammøra, Judea biraugurri
webibig køn, katø Galilea birausrømay inrrab.
4 Incha nø pureb yamibe Samaria birauwan pureb yamig
nebunrrab gøbig køn. 5 Treekkurri Samariasrø kan Sicar taig
puebloyu pubig køn, merrabsrø Jacob nui nusrkai Joséwan tranig
pirø bulu. 6 Truyube kan pisu, “Jacobwein gøn” daig waben,
Jesúsbe muraaraig arrua, tru pisu bulu wamisrøbig køn, yandø
kwaløm døbøtag misrøb gøben.

7 Inchen kan ishug samariasriibe pi wesrunrrab arruben, Jesúsbe
trenchiptinchibig køn:
—Nan pi srøttra— cha.
8 (Pøs nui kusrenanøb pera uniiløbe mamig benønrrab
pueblosrømay ambin gøben.) 9 Inchene tru ishug samariasriig
løtappe, trenchibig køn:
—Ñibe judío gøbendø, na ya samariasriigwan: “Pi srøttra”
taibe— cha.
(Kaguende judíosmerabe samaritanosmerababe linchimeelø
gøbig køn.) 10 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Tius tranamigwan ñi nebua ashib, katø tru: “Pi srøttra”
chibigwan ñi mu gúi ashib indimbe, ñibe nun miabsruinrrun cha.
Inchen managuen kølømø biwan srørrøbsruinrrun— cha.
11 Inchene ishuube trenchibig køn:
—Au, kasuku, ñibe piwan chitøga wesramig chigaig wan cha.
Katø pisube purø umbu wan cha. ¿Trube, ñibe tru kølømø biwane
chugurri wesranrragu? cha. 12 ¿Tru merrabsrø namui kølli misag
Jacob, nø muchib, nui ureemera muchib, nui animalmera muchib
indim biwan namun keta kørrømarøbig lataguen gømø, kabe ñigan
mas nuig køtirru?— cha.
13 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Møikkøben i piwan muchibiibe katøyug pimulgwai inchun cha.
14 Trune tru na tranim biwan muchibiibe managuen pimulgwai
inchimønrrun cha. Kaguende tru na tranim bibe nuinuube kan
pigab pørsrab weguchib lataig kønrrun cha, tru managatig øsig
kømigweyasig.—
15 Inchene ishuube trenchibig køn:
—Trube, kasuku, tru biwan srøttra cha, nagucha pimulgwai
mørmøwei, katø mas yusrø wesranrrab arrumøwei inchab— cha.
16 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñui kewan wamønrrab ya, katø amø— cha.
17 Inchen ishuube trenchibig køn:
—Nabe kekkaig kur— cha.
Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—“Kekkaig kur” chippe, ñibe sølwein dan cha. 18 Kaguende ñibe
trattrøgatø kelø tøgaig købig køn cha. Inchen møi ya tøgagúibe ñui
keg kømøn cha. Isømø, ñibe sølwein dan— cha.
19 Iigwan mørøppe, ishuube trenchibig køn:

—Au, kasuku, ñibe Tius maig karuigwan eshkabig treeg møg
kømmørgø cha. 20 Namui merrabsreelø samaritanosmerabe i
tunyu Tiuswan køriibala tabig waminchibelø gøben, trune ñim
judíosmerabe Tiuswan Jerusalénsrø treeg martrab ambamig køn
chibelø gøn— cha.
21 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñiguen ishug, iigwan kørerra cha. Møskawan køriibala tabig
waminchib maramig ura punrrab gúi, i tunyu amrrua gømøwei,
kabe Jerusalénsrø amba gømøweingue. 22 Ñim samaritanomerabe
chigúi ashmubendø køriibala tabig waminchibelø gøn cha. Inchen
nambe køriibala tabig waminchippe, chigúi asha marøbelø guer cha.
Kaguende kaigyugurri wesraig kømibe judíosmerai misagugurri
arrubig køn cha. 23 Pøs treeg maram gwalømbe punrrun cha; Inchen
truibe møiweinguen pubguen indan cha, tru cierton køriibala tabig
waminchibelø Møskawan køriibala tabig wamindamig espíritutøga,
cierton isua. Pøs Møskaimbe køriibala tabig waminchibelø øyamay
marøbelan lan cha. 24 Tiusbe Espíritu gøben, køriibala tabig
waminchibeløbe, espíritutøga, cierton isua wamindamig køn— cha.
25 Inchen ishuube trenchibig køn:
—Mesías attrab gúi, nabe asha gur cha (tru Cristo taig).
Truig arruppe, namune maig kuigwan kerriguba tørgandø
eshkanrrun— cha.
26 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Truibe nawein gur cha, tru ñiba waminchib wabig.—

Jesús kusrenanøb pera uniilø katø nuimay amrrub

27 Inchen waminchib pasramnetø nui kusrenanøb pera uniiløbe
katø amrruabe, truba kwaarøbelø gøn, Jesús kan ishuuba
waminchib pasrain gúi ashippe. Inchendø nømbe møikkucha
chigucha payrrab inchimeelø gøn: “¿Chi balai inchigu?” cha. Kabe:
“¿Nøbabe chi waminchigu?” cha.
28 Inchene ishuube nui pi mutingøtsøn pasrøb, pueblosrømay ya,
misagwan trenchib eshkabig køn:
29 —Kan møwan ashchab amrruy cha. Na maig mariilan
kerriguh eshkatan cha. ¿Inchippa Cristo gøppeendi?— chib.
30 Inchen puebloyueløbe webamba, Jesúsweisrømay ambubelø
gøn. 31 Trunetø nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan truba
inchib trenchibelø gøn:

—Kusrennøbig, maytøguen manrraurren— cha.
32 Inchen nøbe trenchibig køn:
—Nabe mamig tøgagur cha, ñim asiimíig.—
33 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømasiitø trenchibelø gøn:
—¿Mugøben kabe mamig srua amrrua srørra chindah?— cha.
34 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai mamibe, tru nan Karua Ørøbig maig kønrrain gøben,
trunun marøb, katø nui maramigwan patsamnegatig marøb
indamig, truig køn cha. 35 Ñimbe trenchibelø gømøtirru chibig
køn: "Tirigun paramibe pib pøl balan" cha. Trune nabe ñimun
trendamønrrun cha: ¡Ñimguen kabwan larrøbicha tab asay cha,
ellmarig warabelan! Kaguende yandø chab øskøraikken waran
cha, paramdø balabelø. 36 Parøb, tulishib megabiibe tru parøb
megaimburø pagaraig an uta, tru ellmarig misrigwane managatig
øsig kømigweyasig tulisan cha, tru tsurøb ellmarøbig lata, parøb
tulishibig lata kanguetøtø kasrag burramig kønrrai. 37 Kaguende
misaamera øyan chippe, sølwein dan cha: "Kane tsurøb ellmaren,
katøgane parøb tulisan" cha. 38 Nabe ñimune parøb tulishinrrai
ørar cha, ñim chigucha chi mariimønug. Murig maramigwan
marøb kwallibeløbe kanelø gøben, truilø kwaligwane ñim
tulishinrrab pønrramisrin gøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.
39 Samaria puebloyu warabelø truba yamelø Jesúswan kørebelø
gøn, maig kuigwan tru ishug eshkaikkurri: "Na maig marig
købigwan kerriguh eshkatan" chib. 40 Inchen samariasreeløbe
amrruabe, Jesúswan nømba kørrømisr chib truba rrugaben,
truyu nøbe pa gwaløm nømba kørrømisrøbig køn. 41 Inchen nø
wamindigwan mørabe, masken yamelø kørebelø gøn. 42 Inchabe
ishuwane trenchibelø gøn:
—Møimbe ñi trendaigwan trunun ka møratø kørewa bønrrømøtø,
møimbe yandø nambe namashib nun møra, isa gømø, i møøbe yu
pirau misagwan Kaigyugurri Wesrabig kuin gúi aser— cha.

Kan kusreb møwei nusrkawan Jesús kwanrrøwan tamarøb

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

43 Tru pa gwaløm buraiben Jesúsbe Samariagurri Galilea
birausrømay ibig køn, 44 kaguende Jesús nøtøweinguen trendaig
købig køn: "Tius maig karuigwan eshkab møwane nuim
biraueløtøweimbe chi tab indimíig køn" cha. 45 Incha Galilea

pubene, truyueløbe truba tab utabelø gøn, kaguende Jerusalén
Pascua Fiestayu nømgucha amønaig kua, Jesús tru chine mariilan
nømbe ashagurri.
46 Incha Jesúsbe Galilea birau Canásrømay gatø arrubig køn,
tru piwan vino gønrrai mariisrømay. Inchen truyube reyweyasig
marøb wab møøbe nui nusrkawan kwanrrø rrarra gøbig køn,
Capernaumsrø. 47 Inchen tru møøbe Jesús Judeagurri Galileasrø pun
daig wammørabe, nui nusrkawan tamartrab nui yamay 'tiusmanda
kørraarrubsrumugu' chinrrab ashchab ibig køn, kaguende yandø ke
patsønrraptiig tsuben. 48 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Chigøben Tius naba pasrain gúi asamig mari ashmøwei, katø
purø nørreelø mariilø ashmøwei inchabe, ñimbe managuen
kørenrraamøn— cha.
49 Inchen tru reyweyasig marøb wab møøbe trenchibig køn:
—Señor, petø amun cha, nai unø pinømøwatø.—
50 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Inrrø cha, ñui nusrkaimbe kwanrraamøn— cha.
Inchen tru møøbe Jesús trendaigwan kørewa ib menda, 51 nui
yausrø pub ibene, nui karuindiig melabeløbe katønrrab werruabe,
trenchiptinchibelø gøn:
—Ñui nusrkaimbe ka øsig tsun— cha.
52 Inchen møøbe nømun payibig køn:
—¿Chu uraskurri tammisrøb ya?— cha. Inchene nømbe
trenchibelø gøn:
—Pachiibe marig kwaløm la una weetan— cha.
53 Inchene møskaimbe tre uraswei Jesús øyah taig kømømab
isubig køn, tru: "Ñui nusrkaimbe kwanrraamøn" daigwan. Incha
nøba, nui yauelø kerrigueløba Jesúswan kørebelø gøn.
54 Iig køn, tru srøsrø marigwei wendau katøgan Tius nøba
pasrain gúi asamig kønrrai mara eshkaig Jesús Judeagurri
Galileasrømay arrua.

Betesdasrø kan kwanrriigwan Jesús tamarøb

5 1 Yandø øyeelø chab puraiben, Jesúsbe Jerusalénsrømay
nebibig køn judíosmerai fiestayumay. 2 Inchen Jerusalén
ciudayu tru Ubishamerai Yaskab cha, wamim bulube, kan pisu
wabig køn, pøtøgatan ya-ureezheelø trattrøgatø wambiiteelø
tøgaig, hebreomaybe Betesda taig. 3 Truiløyube kwanrreelø truba

nu warabig køn, kabgar gøben, cojosmera gøben, kønønrrab
gaimabelø gøbengue piwan kønøgamne munig. 4 Kaguende
kanmay ganmay kan ángel pisuyu kørraarrua, piwan kønøgøben,
møikkøben nømerrig tru piyu kebibiibe chi gwanrrø tøgaitøgucha
tammisrig kørrømisrøbig køn. 5 Inchen kan møg treinta y ocho
años ørøba kwanrrø megabig, truyu pirau tsubig køn. 6 Inchen
Jesúsbe truyu tsui ashabe, øyeetø truba yana kwanrrø tsubig kuin
gúi ashabe, trenchibig køn:

—¿Tammisrøg køtah?— cha.

7 Inchene tru kwanrriibe trenchibig køn:

—Kasuku, nane muguen srua ya, pisuyu kertrabig kaatan cha,
tru piwan kønøgøben. Na kebinrrainchib megamne, katøganguen
kebiptø guebibig køn— cha.

8 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Kurrø! cha. ¡Ñui tsigalwan mutab, punab inrrø!— cha.

9 Inchen tru urastø tru møøbe tabig kørrømisra, nui tsigalwan
muta, punab ib mendabig køn. Inchen tru gwalømbe isrin gwaløm
gøbig køn. 10 Treekkurri judíosmerabe tru tamarinabigwane
trenchibelø gøn:

—Møin gwalømbe isrin gwaløm gøben, tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriibe ñui kaya tsuigwan muta inrrain gømø
merabig køn— cha.

11 Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—Tru nan tamarøbiitøwei trenchitan cha: "Ñui kaya tsuigwan
kusrua muta, inrrø"— cha.

12 Inchene nømbe:

—"Ñui kayigwan tulisha, muta, inrrø" chippe, ñune ¿mu møg
rrenchita?— chibelø gøn.

13 Inchen tru tamarinab møøbe mu gúinguen mørmíig køn,
kaguende Jesúsbe truyugurri tarømisrin gøben, katø truyube purø
nu misag basrøben.

14 Inchen yanayu Jesúsbe tru tamarig møwan Tiuswei yau
ashabe, trenchibig køn:

—Au, ñi møi yandø tabig kørrømisrabe, møingurrimbe katø
mas kaig martrab gømø cha, katøbe ñun masken rrømbøig
nebumønrraimbe.—

15 Inchene tru møøbe ya, judíosmeran eshkabig køn:

—Tru nan tamarøbiibe Jesús kuin gøn— cha.

16 Incha treekkurri judíosmerabe Jesúswan kaig martrab
wendautø llirab mendabelø gøn, kaguende øyeelan isrin gwaløm
maren. 17 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai Møskaima chu uraskucha nui maramigwane møin
gwalømgatig marøb wabig køben, nagucha marøbig kur— cha.
18 Trenchibene, judíosmerabe masken inchibelø gøn Jesúswan
kwetchab, kaguende isrin gwalømbe chi maramig kømøn cha,
mera basrigwandø kalø marmøtø, Tiuswangucha: "Nai trag
Møskain gøn" chib, Tiusba lataig misren.

Jesús nun mu chi tamgaig martrai tranigwan waminchib

19 Inchen Jesúsbe nømun løtappe, trenchibig køn:
—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Tiuswei
Nusrkaimbe ka nuimburaptøbe chigucha marmøn cha. Møskai
chi mari asha, trunundø maran cha. Møskai chi marin gúindø
Nusrkaingucha treetøwei maran cha. 20 Kaguende Møskaimbe
Nusrkawan undaguig kua, nø chi mariilan kerrigu kenamaran
cha. Incha treetø gømøtø, mas purø nørreelø marig kenamartrun
cha, ñim kwaara asha gørrømisramnegatig. 21 Kaguende Møskaima
kwailan øsiirana øsig kømigwan traniibe, treetøwei Nusrkaingucha
tru øsig kømigwan møilan tranamdiig asønaben, tranan cha.
22 Katø Møskaimbe maig maramigwan mungucha nø asha marøb
wamøtø, tru maig maramigwane Nusrkai nø asha martrai tranig
køn cha, 23 mayeeløba Nusrkawangucha purø tab inchai Møskawan
purø tab inchib lataitøwei. Nusrkawan tab inchimíibe, Møskai
karua ørøbigwangucha chi tabig inchimøn cha.
24 'Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun: Møikkøben
na wamindigwan mørøb, nan Karua Ørøbigwan køreb inchibiibe
managatig øsig kømigwan tøgagønrrun cha. Incha truigwane
kaigyu pasrønrrai pasrig kømønrrun cha, kaguende kwamigugurri
øsig kømigumay yandø puraya basramisrikkurri. 25 Nabe ñimun isa
gømø, cierton trendamønrrun: Treeg maramig urabe punrrun cha.
Inchen truibe møindøweinguen pubguen indan cha, tru kwabelø
Tiuswei Nusrkawei wamwan møramig. Inchen tru mørøbeløbe
øsig kønrrun cha. 26 Kaguende Møskaimbe nøashib øsig kømigwan
tøgaig kua, Nusrkawangucha treetøwei nøashib øsig kømigwan
tøgagønrrai tranan cha. 27 Katø Møskaimbe Nusrkawan maig
kørrømisrtrabigwan mu mandamgaig maramigwangucha

tranan cha, kaguende nøbe Møg Misra Arrubig kuimba. 28 Iig na
trendaigwan maig kønrrermab isub kwarmøtay cha, kaguende
treeg kømig urabe punrrun cha, mayan gwabelø søriilø purrabelø
nui wamwan møra, 29 truyugurri webambamig. Inchen tru tabig
marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, srøig øsig kømigwan
tøgagønrrab gurrøbene, trune kaig marøbeløbe katøyug øsiirawa
kurrappe, kaigyu pønrrønrrai pønsrailø gønrrab gurrønrrun cha.

Jesúsweingatø waminchib

30 'Nabe ka naimburaptøbe chigucha chi marmíig kur cha.
Nabe maig kønrrabigwan na asha marøppe, tru nai Møskai maig
taig mørigwandø asha maren, tru maig kønrrabigwan na asha
mariibe sølgandø marig køn cha. Kaguende nan treeg marøg
kuimba treeg marmøtø, nan karua ørøbig maig martrain gøben,
trunun marar cha. 31 Na naasiitø maig kuigwan ka naimburaptø
wamindiibe, trube, tru na wamindiibe ka wamindiitø gøbsruinrrun
cha. 32 Inchen naimburab maig kuigwan eshkabiibe katøgan gøn
cha. Inchen nø tru naimburab eshkab wamindiibe isa gømø, maig
kuigwan wamindig kui nabe asha gur cha. 33 Ñimbe Juanweisrø
payrrai øren, nøbe tru newan cierton maig kuigwan eshkabwei
indig køn cha. 34 Pøs nabe kan møg naimburab 'øyeeg køn' cha
wamindiitøga basrømíig kur cha. Inchendø nø trendaigwan na
trenchippe, ñim kaigyugurri wesrailø gønrrain rrenchar cha.
35 'Juanbe kan lámpara naarab pilabig lataig kuig køn cha.
Inchen kan maya yanatø ñimbe tru nui tøryu kasraaramig tab
gúi mørig købig køn cha. 36 Inchendø naimburab Juan wamindi
lataitøguen gømø, mas nuig tøgagur cha. Kaguende nai Møskai nan
martrai traniilø, truiløtøwei naimburab na maig kuigwan eshkan
cha, nane nai Møskai karua ørig kuin gúi. 37 Katø nai Møskai
nan karua ørøbikkucha naimburab na maig kuigwan eshkan cha.
Ñimbe managuen nui wamwan mørmøwei, nui maløwan ashmøwei
indan cha. 38 Katø ñimbe nui wamindigwan ñimui manrrau chigar
gøn cha, kaguende nø karua ørigwan ñim køremuikkurri. 39 Ñimbe
Tiuswei wamwan pørigwan ashippe, maig køtashchab truba tab
ashib labelø gøn cha, kaguende managatig øsig kømigwan truyu
wetørranrrab isubelø gua. Inchen tru pøriiløbe nan mu gúi ashchai
naimburab waminchibelø gøn cha. 40 Inchendø ñimbe naimay
amrrug kømuindan cha, tru srøig øsig kømigwan tøgagønrrab.

41 ’Nabe misaamera nan maya nuguen tab inchib taiwane utømíig
kur cha. 42 Inchagucha nabe ñimune mailø gúi ashib, Tiuswei undag
købigwan ñimuinug chigar gúi ashar cha. 43 Nabe nai Møskawei
munchiyu ørig arruben, ñimbe nane utømøtan cha. Inchen katøgan
ka nuimburab nui munchiyutø arrubigwane si, trube, ñimbe utønrrun
cha. 44 ¿Ñim mandø incha nan kørenrrague? cha, kangurrin gangurri
maya nuguen tab indig kømigwangøba ñim labeløbe, Tius kandø
wabigweinukkurri maya nuguen tab indig arrubigwan lamøtø. 45 Nai
Møskawei merrab na ñimun ‘øyeeg kailø gúig køn’ chinrraitamab
isumøtay. Moisés, ñim ke trunundø isua melaig, nui pøriiløtøgatøwei
ñimune ‘øyeeg kaig marøbelø gømøtirru’ chinrrun. 46 Kaguende
Moisés maig taigwan ñim køreig kuimbe, nan kørebsruig kuinrrun
cha. Kaguende Moisésbe naimburabweim børig køn cha. 47 Tru nø
pørigwanma ñim køremeeløbe, na wamindigwangucha chincha
kørenrrague— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús trattrø mil møguelan manrrai mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 1 Incha Jesúsbe Galilea pisu ambøgatøsrømay ibig køn, tru
Tiberias pisu taisrømay. 2 Inchen truba nu misag Jesúswan
mendig ambubelø gøn, kaguende Tius nøba pasrain gúi asamig
kønrrai kwanrreelan tamaren asha gua. 3 Inchen Jesúsbe kan tun
balasrø nebya, nui kusrenanøb pera uniiløba truyu wamisrøbig
køn. 4 Inchen yandø judíosmerai Pascua Fiestabe lutau gøbig køn.
5 Incha Jesúsbe kurraasha, truba nu misag mendig amrruin gúi
ashabe, Felipene trenchibig køn:
—¿Yeeg nu misagweimbe nambe mamig pirrimbe chu
benønrrab?— cha.
6 Trenchippe, Felipe ka manchitamørtraptø rrenchibig køn,
Jesúsbe maig maramigwan asha gøbendø. 7 Inchene Felipebe
trenchibig køn:
—Ni kan møg doscientos días ørøba marøb megawa an bagaraig
utiitøga pirrim bena, piti biti srørramikken nebunrraamøn— cha.
8 Inchen kusrenanøb pera uniilai utuig Andrés, Simón Pedroi
nuneebe trenchibig køn:
9 —Yube kan matsinø-unø trattrøgatø cebada birrimbah pagatø
peskaubatø sruaig pasran cha. Inchendø kan yandiibe ya nu
misagweimbe mayanguen gømøn— cha.

10 Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Mayeelanba purramisringaruy— cha.
Truyube pu truba tsitsig køben, møguelø trattrø milburab
purramisrøbelø gøn. 11 Inchen Jesúsbe tru pirrimeran muta,
Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, maya misag truyu purrabelan
pirishabe, katø treetøwei peskaumerangucha maya mag kui
inchen srørrøbig køn. 12 Inchen yandø øska maben, Jesúsbe nui
kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Pitis unchibelane pirau ka petig warømønrrai, pitiswane
tulisay— cha.
13 Inchen tru trattrøgatø cebada birri pirisaigwan maben, yandø
tru undailan tulishiben, tasinmera doce netsabig køn. 14 Inchen
misaamerabe Tius maramburab marigwan Jesús mari ashabe,
trenchibelø gøn:
—Tru Tius maig karuigwan eshkab møg tru yu piraumay attrabig
køn daibe, isa gømø, iigwein gøn— cha.
15 Inchen Jesúsbe misaamera nun rey martrab ke merrarrawa
sruamrrab amrrunrrab gúi wetøbeñippe, nøbe katøyug
tunbalasrømay inrrab nøtø tarømisrøptinchibig køn.

Jesús pisu balawan ib

(Mt 14.22-27; Mc 6.45-52)

16 Yandø pillirab arruben Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe
pisuyu kørrørruabe, 17 kan barcoyu kebamba, Capernaumsrø
larramrrab ambub mendabelø gøn. Inchen yandø chab
pilliraben, Jesúsbe katøgucha nømuimay arrumø srø gøben,
18 yandø truba mur isig ichibig webarruben, pi welarmera
kurrab mendabig køn. 19 Incha yandø kan trattrø kilómetros,
kabe kan seis køsrøn remab ambabe, Jesúswane barco
bulusrømay pi balawan arri ashiptinchibelø gøn. Inchabe truba
kørig kui inchen, Jesúsbe:
20 —¡Na gur cha. Kørmøtay!— chibig køn.
21 Inchen nømbe barcoyu Jesúswan truba tab gúi wamab uta,
petøzhiitø tru pum birausrø pubguen inchibelø gøn.
22 Katø gwaløm tru nu misag søtø tru pisu igatømay
kørrømisrøbeløbe truyu barco kandøzhiitø pasrabigu Jesúswei
kusrenanøb pera uniiløbe tru barcoyu amben, Jesúsbe nømba
tøga imuin gúi ashibelø gøn. 23 Inchendøgucha Tiberias

ciudasrøngurrimbe katøgan barcomera pua pønrrabelø gøn, Señor
pirriwan ‘mayanguen pay’ chiben, tru maim bulusrø. 24 Incha tru
nu misaabe Jesús truyu mu gawei, nui kusrenanøb pera uniilø mu
gawein gúi ashippe, tru barcomerayu kebamba, Capernaumsrø
Jesúswan lanrrab chab ambubelø gøn.

Jesús tru øsig kømigwan tranøb pirri

25 Incha pisu ambøgatøsrø chab pua, Jesúswan wetørrawabe,
trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, ¿yusrømbe ñibe mana bugu?— cha.
26 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe
nane lappe, Tius naba pasrain gúi asha gønrrai mariilan asha
gømøtø, tru pirrimeran øska mamne maig kua, trugurrinrre lan
cha. 27 Ñim marøppe, mamig ka petø patsønrrabigwandø isua
marmøtø, managatig øsig køm mamigwan isua maray chibig køn.
Truigwane tru Møg Misra Arrubig ñimun tranrrun cha. Kaguende
treeg maramigwan tranig kui asig kønrrai Tius Møskaimbe nui
sellon nuinug pasrig køn— cha.
28 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—¿Tiuswei maramelan marøb pølbasrtrappe, nambe chi maramig
balerah?— cha.
29 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Tiuswei maramibe iig køn cha, Tius tru nø karua ørigwan
køremig.—
30 Inchene nømbe trencha payibelø gøn:
—¿Tius ñiba pasrain gúi nam ashib, ñun køreb inchaimbe,
chi martragu? cha. Trube, ¿chi marøbig kugu? cha. 31 Namui
merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab waraimønug maná
taigwan maig købig køn cha, Tiuswei wam maig pørigu trendaim
bala: “Nøbe nømune srømbalasrø pirriwan manrrai tranig
køn”— cha.
32 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha:
Srømbalasrøngurri arrub pirri ciertonigwan nømun tranøbiibe,
Moisés kømuig køn cha. Treeg kømøtø, tru cierton birri
srømbalagurri arrubigwan ñimun tranøppe, nai Møskai, nø rranig
køn cha. 33 Kaguende Tiuswei pirrimbe tru srømbalasrøngurri

yu piraumay kørraarrua, katø misaameran srøig øsig kømigwan
tøgagønrrai tranøbig, truig køn— cha.
34 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Señor, chu uragucha tru birriwan srøttra— cha.
35 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Tru øsig køm birrimbe na gur cha. Naimay arrubiibe managuen
parøgwai mørmøwei, katø nan kørebiibe managucha pimulgwai
mørmøwei inchun cha. 36 Inchendø na ñimun trendaim bala ñimbe
nan ashippe, ashendø, nane køremøn cha. 37 Møitøgucha Møskai
nan traniibe naimay attrun cha. Inchen naimay arrubigwane
nabe managuen wambig weguchimumønrrun cha. 38 Pøs, nabe
srømbalasrøngurri kørraarruppe, nan maig maramdiig køben treeg
martrab arrumøtø, nai Møskai nan karua ørøbig na maig martrain
gøben, treeg martrab kørraarrig køn cha. 39 Inchen nan karua
ørøbig martrai isuibe iig køn cha: Nø nan traniilane ni kanguen
trubishimø, srabe gwaløm katøyug na nømun øsiirangarunrrain
gøn cha. 40 Nai Møskai martrai isuibe øyeeg køn cha: mutøgucha
Nusrkawan nebua asha, nun kørebiibe managatig øsig kømigwan
tøgagønrrain gøn cha. Inchen nabe srabe gwaløm nun katøyug
øsiirangarunrrain gøn— cha.
41 Inchen judíosmerabe namig nømdø nilø chigøben chib mullib
mendabelø gøn, tru: “Pirri srømbalasrøngurri kørraarrubiibe na
gur” taikkurri. 42 Incha trenchibelø gøn:
—¿Øibe tru Jesús Joséwei nusrkain gømuitarru? cha. Nambe
usri møskawan ashibelø guer cha. ¿Møimbe mandøgurri nøbe
øyeeg tah cha: “Nabe srømbalasrøngurri kørraarrig køn” cha,
trenchippe?—
43 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñimguen ñimdø mas namig mulla mørmøtay cha. 44 Mugucha
naimaybe attraamøn cha, Møskai nan karua ørøbig naimay attrai
inchimubene. Inchen naimay arrubigwane nabe srabe gwaløm gatø
øsiirangarumønrrun cha. 45 Tru Tius maig karuigwan eshkabelø
pørigube treeg chibig pørig basran cha: “Mayeelanba Tius nø
gusrenaniilø gønrrun” chibig. Inchawei mayeeløba Møskawan
mørøb, nuiwan kusreb inchibeløbe naimay amrrunrrun cha.
46 ’Pøs Møskawane mugucha asiibe kaagøn cha. Tiusweinukkurri
arrubig, truitøwei Møskawan ashibwei indan cha. 47 Nabe ñimun
isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe managatig

øsig kømigwan tøgagøn cha. 48 Tru øsig køm birrimbe na gur
cha. 49 Ñimui merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab
waraimønug tru maná taigwan mabendø, kwaig købig køn cha.
50 Trune tru srømbalasrøngurri kørraarrub pirrimbe yu pasran
cha, møikkøben tru birriwan mabiibe, kwamønrrai. 51 Tru
srømbalasrøngurri øsig køm birrimbe na gur cha. Møikkøben i
birriwan mabiibe managatig øsig wanrrun cha. Inchen yu pirau
tru maya misagwan srøig øsig kønrrai tru na tranam birrimbe nai
asrtøwein gøn— chibig køn, Jesúsbe.
52 Inchene judíosmerabe nømasiyaitø namig trenchib mendabelø
gøn:
—¿I møøbe nui asrwandøwei manrraimbe namune mandø
rrannrrab indah?— cha.
53 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Tru
Møg Misra Arrubigwei asrwan mab, katø nui aniwan muchib
inchimeeløbe srøig øsig kømigwan ñimuinug tøgagønrraamøn
cha. 54 Møikkøben nai asrwan mab, nai aniwan muchib inchibiibe
managatig øsig kømigwan tøgagøben, nabe srabe gwaløm nune
gatø øsiirangarumønrrun cha. 55 Kaguende nai asrbe si, cierton
mamig køben, katø nai animbe si, mutsamig ciertonig køn
cha. 56 Nai asrwan mab, nai aniwan muchib inchibiibe nainug
pasrabig basrøben, katø nagurringucha nuinug pasramønrrun cha.
57 Nan karua ørøbig Øsig Wab Møskaingurri tru øsig kømigwan
na tøgagøb lataitøwei, nagurri nøgucha tru øsig kømigwan
tøgagønrrun cha tru nai asrwan mabiibe. 58 Iibeguende tru
srømbalasrøngurri kørraarrub pirrin gøn cha, tru ñimui merrabsrø
kølli misaamera maig lataig kømøtø, nømbe mappe, mabendø,
kwaig købig køn cha. Trune i srømbalasrøngurrim birriwan
mabiibe managatig øsig kønrrun— chibig køn.
59 Jesús øyeelan kusrenanøppe, judíosmera tulundzuni yau
Capernaumsrø kusrenanig køn.

Møiløgøben Jesúswei mendig amba katøyug llirab

60 Møiløgøben Jesúswei mendig amøñibelø i kusrenanigwan
mørabe, trenchibelø gøn:
—Nø øyeeg kusrenaniibe maramga menrra murig køn cha. ¿Mu
gúi møriasamø?— cha.

61 Inchen Jesúsbe nømdø chigøben chib mullib gúi ashabe,
trenchibig køn:
—¿Ñimun øyeeg chibene pusrkwatah? cha. 62 Tru Møg Misra
Arrubig tru nø srøsrø waisrøndøwei katøle nebiben asimbe, trube,
¿maig købsruerah? cha. 63 Øsig kømigwan tranøbiibe Espíritu gøben,
asrbe truburappe chigucha chi purugumíig køn cha. Na ñimun
wamindiibe Espíritu gøb, øsig kømig køb gøn cha. 64 Inchendø
gatøgucha ñimui utu møiløbe køremeelø køn— cha, trenchibig køn.
Kaguende Jesúsbe manawei srøsrøgurri asig købig køn, mumeratø
nun køremeelø gúigwan, katø tru nun ashig kømui inchibelan
trannrrabiibe møig kuigwan. 65 Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:
—Inchawei treekkurri nabe ñimune trenchar cha: Mugucha
naimaybe amrrunrraamøn cha, nai Møskai amrrunrrai
inchimubene.—
66 Inchen yandø trugurrimbe møiløgøben nui mendig
amøñibeløbe chab llirawa, yandø Jesúsba amøñimeelø gøn.
67 Inchen Jesúsbe nui doceelan trenchibig køn:
—¿Kabe ñimgucha treetøwei llirawa ambug køtah?— cha.
68 Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig køn:
—¿Señor, nambe muimay gúi ambamø? cha. Tru managatig øsig
køm wamwane ñitøwein døgaig køben, 69 nambe ñun køreb, katø
tru Tiuswei Newan Tabiibe ñi gúi ashib inder— cha.
70 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Yamba, na ñimun doce lawa wesrab mørgøppeh? cha. Treeg
kuindøgucha ñimui utu kane kwaimandzig køn— cha.
71 Øyah chippe, Simón Iscariotei nusrkai, Judaswan waminchibig
køn. Kaguende tru doceelai utuig kuatøgucha, tru Jesúswan ashig
kømui inchibelan nø trannrrab pasrøben.

Jesúswei nunelø nun køremub

7 1 Yandø øyeelø chab purayaig wendø, Jesúsbe Galilea
birausrø uñibig køn, Judea birau llirab uñmønrrab, kaguende
judíosmera truyube kwetchab lab gøben. 2 Tru judíosmerai Ya-
ureg Maram Fiesta yandø pub gøben, 3 Jesúswei nuneløbe nun
trenchibelø gøn:
—Yugurri Judea birausrømay inrrø cha. Ñui mendig amøñibelø
ñi chi mariilan ashchain cha. 4 Pøs kan møikkøbenma misaamera
mu gúi nebua asig kønrrappe, chiwandøgucha søratø marmøn

cha. Tru ñi øyeelø marøbiibe, trube, maya misaamera ashchai
martraurren— cha.
5 Pøs Jesúswei nuneløtøweinguen nune køremeelø gøn. 6 Inchene
Jesúsbe nømune trenchibig køn:
—Na treeg maramibe pumø srø gøn cha. Trune ñimuimbe chu
ura marøg køben maramig chi gømøn cha. 7 Yu piraueløbe ñimune
chi tsalinchab gaimanrrun cha. Trune nane tsalinndan chibig køn;
kaguende nøm marøb gúigwan kaig køn cha, na eshkaben. 8 Ñimbe
fiestayumay ambay chibig køn. Nabe gatøgucha tru fiestayumaybe
nebarrumumønrrun cha, kaguende na treeg maramibe pumø srø
gøben.—
9 Incha trenchabe, Galileasrø kørrømisrøbig køn.

Jesús Ya-ureg Maram Fiestasrø

10 Inchen yandø nunelø fiestayumay chab amben, Jesúskucha
ippe, ibendø, mayeelø ashchain gømøtø, ibig køn. 11 Inchen
judíosmerabe fiestayu nun lab gua, trenchibelø gøn:
—Tru møøbe ¿chu unerah?— cha.
12 Inchen misag utube Jesúsweimburab mutøgucha niløzhiitø
truba waminchib gøbelø gøn, kaneløbe: “Tru møøbe truba
tabig køn” chiben, kaneløbe: “Tabig kømøn cha. Misagwan may
wamincha, ka isaptiig køn” chibelø gøn.
13 Inchendø møitøgucha nuimburab waminchippe, waminchendø,
ke mayeelø mørtrain gømøtø waminchibelø gøn, judíosmeran kørig
køptø.
14 Yandø fiestabe tøbøtakken pureb iben, Jesúsbe tru Tiuswei yau
kebya, kusrenanøb mendaptinchibig køn. 15 Inchen judíosmerabe
truba kwaarøb trenchibelø gøn:
—¿I møøbe kan øyeebe chincharre kusrebig køh cha, chu
kusreweig kømubendø?— chib.
16 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Na kusrenaniibe nain gømø, nan karua ørøbigwein gøn
cha. 17 Møikkøben Tius maig martrain gøben trunun marøg
kui inchibiibe na kusrenaniilane Tiusweinukkurri arrubig kuin
gúi, kabe naimburaptø kusrenanøbig kuin gúi nebua ashchun
cha. 18 Møikkøben nuimburaptø waminchibiibe, misaamera ka
nun maya nuguen tab inchaindø lan cha. Inchen møikkøben tru
karua ørøbigwan maya nuguen tab indig kønrrai labiibe, truibe si,

cierton waminchibig, nuinuube chigucha kalø marig chigaig køn
cha.
19 ’¿Tru maig maramigwan martrai pørigwane ñimune Moisés
nøwein rranig kømuitarru? cha. Inchen ñimbe møikkucha tru
martrai pørigwane møra marmøn cha. ¿Nane chindimba kwetchab
lague?— chibig køn.
20 Inchene misaamera nu basrabiibe trencha løtabelø gøn:
—Ñibe kwaimandzig tøgaig køn cha. ¿Ñune mu gwetchab lab
gø?— cha.
21 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Isrin gwaløm kan mana asiimíig asha gønrrai marigwandø
ñimbe mayeeløba kwaara asha gøn cha. 22 Pøs inchawei
Moisésbe circuncidanrrai ñimune karua pasrig køn cha, (truibe
Moisésweinukkurri arrubig kømøtø, ñimui merrabsrø kølli
misaamerainukkurri pølbasra arrubigwan). Inchen ñimbe isrin
gwaløm gúindøgucha kan møg-unan circuncidabelø gøn cha.
23 Inchawei tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maig
taigwan kalø mara gørrømarmønrraptø, kan møwan isrin gwaløm
gúindøgucha ñimma circuncidabelø gøbendø, na isrin gwaløm
kan møwan kwanrrøwan kerrigu newan tamarene, trube, ¿ñimbe
nane chindimba namøgue cha? 24 Ñimuin gabyu maig misag
asønaben ke trunundø asha marøb pønrrømøtø, marøppe, maig
kønrrabigwan sølgandø asha maramig køn— cha, trenchibig køn
Jesúsbe.

¿Jesús tru attrabig Cristo gø chinderah?

25 Inchen møiløgøben jerusalénsreeløbe trenchibelø gøn:
—¿Øigwanweinrre kwetchab lab amøñimuitarru? cha. 26 Au, ya
mayeelai malau waminchib pasrøben, mugucha chi chimøn cha.
¿Kabe tru ashib karubeløbe øibe Cristo gúi asha treeg mara tøgagø
chinderah? cha. 27 Inchendø nambe ø møøbe chugurri arrig kui
asha guer cha. Trune Cristo arrubene, chugurri arrin gúi mugucha
ashchaamøn— chibelø gøn.
28 Inchen Jesúsbe Tiuswei yau kusrenanøb pasrøwa, truba mur
waminchib trenchibig køn:
—Ñimbe nane mu gúi ashib, katø nabe chugurri arrig kui
ashawein gøn cha. Nabe arrua pasrappe, naimburaptø arrua
basrømøtø, tru ciertonig nø garua ørig basrar cha, tru ñim mu

gúi nebua asiimíig. 29 Inchen nabe nune mu gúi ashibig kur cha,
kaguende nabe nuinukkurri arrub, katø nø nan karua ørig kua.—
30 Inchen nun merrarrawa, sruamrrab inchendø, mugucha
merrarrameelø gøn, kaguende nun treeg maramig ura pumø srø gøben.
31 Inchen puebloyu misaamera truba nu nun kørewabe, trenchibelø gøn:
—Cristo arruppe, ¿Tius nøba pasrain gúi asha gømig mariilø i
møg lataig maskucha mana martrab gø?— cha.

Fariseosmera Jesúswan merrarranrrab inchib

32 Fariseosmerabe misag truba nørrø Jesúsweimburab niløtø
truba waminchamørøb gúi mørabe, nømbe judíos sacerdotesmeran
karubeløba misra, Tiuswei yau ashib pønrrabelan ørøbelø gøn
Jesúswan merrarranrrai. 33 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Yu ñimbabe gatøgucha kan maya yanatø uñchab gur cha.
Trugurrimbe nan karua ørøbigweisrømay gatø inrrab gur cha.
34 Inchen na ibene, ñimbe labendø, nane wetørranrrab gaimanrrun
cha. Katø tru na wanrrab yaisrømbe ñimbe amrrab gaimanrrun— cha.
35 Inchene judíosmerabe nømasiyaitø trenchib payibelø gøn:
—Ø møøbe ¿chumay inrraindah? cha, nam wetørramgaibe. Kabe
¿tru judíosmera griegosmerai utusrø amba warabelaisrømay ya, tru
griegosmeran kusrenanrrab inrrab inda, chindah cha? 36 ¿Øyeebe
mandø tah? cha, tru: “Nan lappe, labendø, nane kalanrrun” chib.
Katø: “Na waisrømbe ñimbe amrrunrrab gaimanrrun” chippe.—

Øsig kømigwan tranøb pi

37 Incha tru srabe gwaløm, fiesta purø tabig purayam gwaløm
Jesúsbe pasramisra, mur waminchib trenchibig køn:
—Møikkøben pimulgwaibe naimay arrua, muchi cha. 38 Tiuswei
wamwan pørigu maig taig, møikkøben nan kørebiibe nui
manrraugurrimbe managuen kølømø bimera lulrrun— cha.
39 Øyeeg chippe, Jesúsbe tru nun kørebeløbe Espíritu Santon
utønrrab gøn cha, truigweimburab trendaig køn. Pøs katøgucha
Espíritun tranimíig srø gøben, kaguende Jesúsbe purø nuig purø
tabig tørigwan utømø srø gua.

Misaamera nøørøtø misrøb

40 Inchen møiløgøsrøn tru nu misag søtøyuelø nø wamindiilan
mørabe, trenchibelø gøn:

—Iibeguende, Tius maig karuigwan eshkabig, tru møg køn— cha.
41 Inchen kaneløbe trenchibelø gøn:
—Iibe Cristo gøn— cha.
Inchen katøganeløbe trenchibelø gøn:
—¿Cristogan Galileagurri attraitarru? cha. 42 Cristobe Davidwei
misagugurri arrub, katø tru David tsui pueblo, Beléngurri
attrabig køn cha. ¿Tiuswei wamwan pørigube yamba trenchibig
kømuitarru?— cha.
43 Incha misaabe Jesúskurrindø nømdø ke nøørøtø misrøb
chab tarømisra, 44 møiløbe kemørtrab inchendø, møikkucha
chinchimeelø gøn.

Judíosmeran karubelø Jesúswan køremub

45 Incha tru Tiuswei yau chigøben puraimønrrai ashib
pønrrabeløbe tru sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba
purraisrø gatø pubene, truiløbe nømune trenchibelø gøn:
—¿Jesúswane chindimba sruamrrumøgue?— cha.
46 Inchen tru ashib pønrrabeløbe trencha løtabelø gøn:
—¡Kan managuen ø møg lataibe muguen wamindig
kaagøn!— cha.
47 Inchene fariseosmerabe trenchibelø gøn:
—Kabe ¿may waminchen ñimgucha tabig chitanmab tru gúindø
kørewa bønrrappeendi? cha. 48 Kabe ¿namui ashib karubelø gúi,
fariseosmera gúi møikkøben truiløma nun køreitarru? cha. 49 Pøs
i misag søtø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan
ashmeeløbe larrø kaig nebuim bønrrønrrai pønsrailø gøn— cha.
50 Inchen Nicodemo, tru srøtøzhiitø Jesúswan yem ashchab ibig,
tru fariseosmerai utuibe trenchiptinchibig køn:
51 —¿Tru maig maramigwan martrai namui pørikkan kan
møwan chi marig kuitashchab ashchab, nø wamindigwan
mørøbmerrig mørmubendøgan kaigyu pasrønrrai pasrøbig
kuitarru?— cha.
52 Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:
—¿Kabe ñigucha galileasriitøwein gøtirru? cha. Tiuswei wamwan
pørigwan maig chibig køtashchab ñiguen tab ashchig chibelø
gøn, Tius maig karuigwan eshkab møg Galileagurrimbe muguen
kurrømuig kuin gúi, ñiguen ashchabguen— cha.
53 Inchabe yandø møitøgucha yamay chab ambubelø gøn.

Ishug keebaig købendø, katøganba kaig marøb tsuben merrarrainabig

8 1 Inchen Jesúsbe Olivos Tunsrømay ya, 2 katø gwaløm tør-
rraben, katø Tiuswei yaumay arrubene, maya misaabe nun
kemallen, nøbe wamisra, kusrenanøb mendabig køn.
3 Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmerababe kan kasharawa ishug kaig marøb tsuin gøben
merrarrawa, Jesúsweimay srua amrrua, truyu purrabelai tøbøtag
pasrabe, 4 Jesúswan trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, i ishuwane kaig marøb tsuben ke truyu
merrarraig køn cha. 5 Trube, tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriibe øyeeg ishumburmerane sruutøga peta, kweetsingarubig køn
cha. Treeg købene, trube, ¿ñibe manchinrragu?— cha.
6 Nømbe øyamay payippe, mandø inchibig køtasha, chigøben chi
køptørre trencha mørøbelø gøn. Inchene Jesúsbe utsøbasra, tasig-
unøtøga pirau pørøb mendabig køn. 7 Inchen ke payibig bayen, katø
kurraashabe, nømune trenchibig køn:
—Ñim møikkøben kaig marig chigaibe, truimerrig pølbasra
sruutøga nun petø bøs— cha.
8 Incha gatø Jesúsbe utsøbasra, pirau pørøbig, børøbig køn.
9 Inchen nømbe tru nø trendaigwan mørabe, mas kølleelømerrig
kan gan pera pølbasra, webamba ambub mendabelø gøn, Jesúsba
tru ishug truyu pasrabiibatø gørrømisram. 10 Inchen Jesúsbe
kurraashabe, trenchibig køn:
—Au, ishug ¿kaneløbe chu ambah? cha. ¿Mugucha ñune møra
meganrrai chi marmuitarru?— cha.
11 Inchene nøbe trenchibig køn:
—Kasuku, mugucha nane treeg marmøtan— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Katø nagucha ñune chi marmumønrrun cha. Inrrø, chibig køn.
Møingurrimbe katø kaig martra gømø— cha.

Jesús yu pirau maya misagwei tør

12 Jesúsbe katø fariseosmeran trenchib waminchibig køn:
—Nabe yu pirau misagwei tør gur cha. Inchen nai mendig
uñibiibe managuen løstøyu uñmøtø, tru øsig kømig tørwan
tøgagønrrun— cha.

13 Inchene fariseosmerabe trenchibelø gøn:
—Ñibe maig kuigwan eshkab waminchippe, ka ñuimburaptø
wamindan cha. Treekkurri ñui wamindiibe ka isatø gøn— cha.
14 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Maig kuigwan na naimburaptø wamindinguen, na wamindiibe
isa wamindig kømøn cha. Kaguende nabe na chugurri arrigwan
ashib, katø chumay yamigwan ashib inchar cha. Trune ñimbe
na chugurri arrigwan ashmøwei, ni chumay yainguen ashmøwei
indan cha. 15 Ñimbe maig maramigwan asha marøppe, møguelø
maig isua marøbelø gøben, ñimbe treeg isua marøbelø gøn cha.
Trune nabe mungucha maig maramigwan treeg mara ashmíig kur
cha. 16 Inchen tru maig maramigwan na asha maringuen, truibe
maig maramigwan sølgandø asha marig isa gømø, treeg køn
cha. Kaguende nabe natø gømøtø, nai Møskai nan karua ørøbiiba
misra marar cha. 17 Maig maramigwan martrai ñimui pøriiløyuma,
trenchibig pørig pasran cha, maig kuigwan ashibelø møguelø
pailø treetøweih eshkaikkurrimbe, isa gømøn chibig. 18 Pøs
naimburabigwan maig kuigwan eshkabiibe natøwein gøben, katø
nai Møskai nan karua ørøbikkucha naimburabigwan maig kuigwan
eshkan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.
19 Inchene nømbe trencha payibelø gøn:
—Ñui møskaimbe ¿chu basra?— cha.
Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Ñimbe nan ashmøwei, nai Møskawan ashmøwei indan cha. Nan
ashibelø gúimbe, nai Møskawangucha ashibelø gøbsruinrrun— cha.
20 Iilan waminchib pasrappe, Jesúsbe tru Tiuswei yau
Tiusweyasig an busrim bulu kusrenanøb pasrøwa, trendaig køn.
Inchen mugucha kemørtrab inchimeelø gøn, kaguende nun treeg
maramig pumø srø gøben.

"Na yamsrømbe ñimbe amrrunrraamøn"

21 Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:
—Nabe inrrainchar cha. Inchen ñimbe nane lappe, labendø,
ñimbe ñimui kaig marøb amønainuutø kwanrrun cha. Pøs na
yamsrømbe ñimbe amrrunrrab gaimanrrun— cha.
22 Inchene judíosmerabe nømdø trenchibelø gøn:
—¿Kabe nøasiitø kwanrrainchippeendi? cha: "Na yamsrømay
iben, ñimbe amrrunrrab gaimanrrun" chinrrappe.—

23 Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:
—Ñimbe yuelø gøben, nabe palasriig kur cha. Ñimbe yu pirauelø
gøben, trune nabe yu pirauig kømur cha. 24 Inchawei treekkurri nabe
ñimun trendaig køn cha: “Ñimbe kaig marøb amønailøyutø kwanrrun”
cha. Kaguende ñim nan na gúitamab isua køreimuikkurrimbe, ñimui
kaig marøb amønailøyutø ñimbe kwanrrun— cha.
25 Inchene nun trencha payibelø gøn:
—Trube, ¿ñibe mu gugu?— cha.
Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Srøsrøgurri na ñimun maig eshkab arrig, truig køn cha.
26 Nabe ñimun chigøben wamindamig truba tøgagur cha, ñimbe
øyeelø gøn damig. Inchen nan karua ørøbiibe isa gømø, cierton
waminchibig køn cha. Inchen na yu pirauelan wamindiibe na nun
wamindi mørigwan, trunun waminchar— cha.
27 Inchen Jesúsbe nui Møskawan waminchen, nømbe ni chiwan
wamindinguen wetøgørrømeelø gøn. 28 Treekkurri Jesúsbe nømune
trenchibig køn:
—Ñimbe tru Møg Misra Arrubigwan mesra pala kusrabene si,
nabe na gúi ñimbe nebua ashib, katø chiwandøgucha marøppe,
ka naimburaptø marmøtø, iilan waminchippe, nai Møskai maig
kusrenanigwan waminchibig kuin gúi nebua ashib inchun cha.
29 Kaguende nan karua ørøbiibe naba basrab, katø nøbe nandø
elachimøwei indig køn cha. Pøs nabe managucha marøppe, nø tab
gúi wanrrai treegwandø marøbig kur— cha, trenchibig køn.
30 Jesús iigwan waminchene, truba yamelø nun kørebelø gøn.

Tiuswei ureemeraba, kaig marøptø amøñibeløba

31 Incha tru judíosmera nun kørebelane Jesúsbe trenchibig køn:
—Na maig wamindiilan ñim trunun møra marøb pønrrøwabe,
isa gømø, nai mendig amøñibelø gønrrabguen cha. 32 Incha ñimbe
tru newan ciertonigwan nebua ashene, tru ciertoniibe ñimune
iløsrkøbeløyugurri elatsiilø gønrrai martrun— cha.
33 Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:
—Nambe Abrahamweinukkurri amrrub misaamera guer cha.
Nambe managuen mu karua srua gúindiig melømø misaamera
guer cha. Ñibe øyeebe ¿mandø chigu? cha, ‘namun elatsiilø
gønrrun’ chinrrappe.—
34 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Mutøgucha
kaigwan marøb pasrabiibe, tru kaig marøb pasraig, truitø
kanawa srua yaig basran cha. 35 Kan karuindiig megabiima yaube
managatig kørrømisrmuben, trune kan nusrkaimbe si, managatig
truyu kørrømisran cha. 36 Inchawei Tiuswei Nusrkai ñimun kaig
marøb melaigugurri elachene, ñimbe isa gømø, newan elatsiilø
gønrrabguen cha. 37 Ñimbe Abrahamweinukkurri amrrub
misaamera gúi nabe ashaweim basrar cha. Inchendø ñimbe nane
kwetchab inndan cha. Kaguende na wamindiibe ñimuinuube
kørrømisrmøn cha. 38 Nabe nai Møskaimba pasrøwa asigwan,
truigwan waminchen, ñimbe ñimui møskawan mørigwan trunun
maran— cha.

39 Inchen nømbe trencha løtabelø gøn:

—Namui møskaimbe Abraham gøn— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim Abrahamwei nusrkalø gúimbe, trube ñimgucha, Abraham
mari lataigwei marøbsruinrrun cha. 40 Inchendø ñimbe møimbe
nane kwetchab inndan cha, Tius mandø taig mørigwan na tru
newan cierton waminchib møwane. ¡Abrahambe managuen øyeebe
marmuig købig køn cha! 41 Ñimbe ñimui møskai mariilan marøbelø
gøn— cha, trenchiben, nømbe trencha løtabelø gøn:

—Nambe mu mendaigwei tøgamisri ureemeragucha gømer cha.
Nambe møskaimbe kandø tøgar guer cha, truibe Tius.—

42 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimui møskai Tius kuimbe, trube, ñimbe nane
undaarabsruinrrun cha. Kaguende nabe Tiusweinukkurri arrua,
yu pasrar cha. Nabe ka naimburaptø arrig kømøtø, nane Tius ørig
køn cha. 43 Ñimbe na wamindigwane ¿chindimbarre chugúinguen
mørmeelø gøh cha? Na wamindigwan ñimbe mørmeelø guarre
treendan cha. 44 Ñimbe ñimui møskai nugwaimandzigwei ureg kua,
ñimui møskai maig palain gøben, ñimbe trunun marøb pønrran
cha. Nugwaimandziibe srøsrøgurri kweechiptiig kua, managuen
tru newan ciertonigube pasramisra marmíig køn cha, kaguende
nuinuube ciertoniibe chigaa gua. Inchawei nø chigøben isa
waminchippe, nø maig kua, treeg wamindan cha. Kaguende nøbe
purø isaptiig køn cha. Incha nøbe isa wamindigwei møskain gøn
cha. 45 Trune nabe ñimun tru newan cierton waminchene, ñimbe
nane køremøn cha. 46 ¿Ñim møikkøben na chigøben kaig mara

basrai ashkeh? cha. Trube na isa gømø cierton waminchene, ñimbe
nane ¿chindimba gøremøgue? cha. 47 Kaguende Tiuswei unøbe,
Tius wamindiilan møran cha. Trune ñimbe Tiusweyelø gømøwa,
treekkurri Tius wamindigwane mørmeelø gøn— cha.

Abrahamguen kømøwatø Cristobe manawei købig

48 Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø gøn:
—Ñibe samaritano kan kwaimandzig tøgaig køn chippe, nambe
sølwein chibrain gøn— cha.
49 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe kwaimandzig tøgaig kømur cha. Treeg kømøtø, nabe
marøppe, nai Møskawan tab indig kønrrai marar cha. Trune ñimbe
nane maig købash inndan cha. 50 Nabe nan maya nuguen tab
inchaindø lamur cha. Inchendø kan køn cha, naimburab nan tab
inchai lab, katø maig maramigwan asha marøb inchibig. 51 Nabe
ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Na maig taigwan
møra marøbiibe managuen kwamigwan ashchaamøn— cha.
52 Inchene judíosmerabe trencha løtabelø gøn:
—Møimbe si, aser cha, ñibe kan kwaimandzig tøgaig kui.
Abraham lata, Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab gwaben,
trune ñibe: “Na maig taigwan møra marøbiibe managuen
kwanrraamøn” dan cha. 53 ¿Kabe ñigan namui møskai Abraham
lataguen gømø, mas nuig køtirru? cha. Truibe kwaben, katø tru
Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab gwaig køn cha. ¿Ñibe mu
gurmab isugu?— cha.
54 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Na naasiitøwei maya nuguen tab inchib pasraibe, trembe
chi marmuinguenig køn cha. Nan maya nuguen tab gønrrai
marøbiibe nai Møskain gøn cha, tru ñim ñimui Tius køn daig,
truig. 55 Inchendø ñimbe nune ashmeelø gøn cha. Trune nabe si,
ashibig kur cha. Na ‘nun ashmíig kur’ taimbe, trube, ñim latawei
isaptiig købsrubrainrrun cha. Pøs nabe nun ashib, katø nø maig
taigwan møra marøb inchibig kur cha. 56 Merrabsrø ñimui møskai
Abrahambe nain gwaløm punrrabigwan asha, truba kasraaraig køn
cha. Incha ashabe, truba kasrag kui indig køn— cha.
57 Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø gøn:
—Ni cincuenta añosikken gømubendø, ¿ñigan: “Abrahamwan
nebua ashibig kur” chitirru?— cha.

58 Inchene Jesúsbe løtappe trenchiptinchibig køn:
—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha:
Abrahamguen kømøwatø, Na Gur— cha.
59 Treekkurri nømbe Jesúswan sruutøga petønrrab srug kusruben,
nøbe trubabig køn. Incha Tiuswei yaugurri webya, ibig køn.

Kan møg kerrigu ashmíigwan Jesús tamarøb

9 1 Jesús kanbalø pureb pasrøwabe, kan møg srøsrøgurri kerrigu
ashmíig kal-laweigwan ashibig køn. 2 Inchen nui kusrenanøb
pera uniiløbe trenchibelø gøn:
—Kusrennøbig, ¿ø møg ashchab gaimabig kal-lanrraimbe, møig
kaig marig kerah? cha. ¿Møskalø kaig marikkurrin gøh? Kabe:
¿nøasiitøwei kaig marikkurrin gø, chinderah?— cha.
3 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Nø kaig marikkurrin gømøwei, kabe møskalø kaig marikkurrin
gømøwein gøn cha. Treeg kømøtø, Tiusbe nui maramburab
mariilø tru ashmíigweinug kenamisrtrain gúig køn cha. 4 Kwaløm
gøbenbatø nan karua ørøbigwei maramigwan nambe marmø gømø,
maramigwein gøn cha; kaguende yembe attrun cha, mugucha
maramgaikke. 5 Na yu pirau uñippe, pirauelai tør gur— cha.
6 Incha Jesúsbe øyah chib pasrøwabe, pirau illimbi tucha, tru
illimbitøga kaizhig chillig marabe, trutøga ashmíigwein gabyu
srøløbig køn. 7 Inchabe trenchibig køn:
—Siloé pisusrø maløwan kwallchab inrrø— cha. (“Siloé” chippe,
“karua ørig” chib.)
Inchen tru ashmíibe ya, maløwan kwalla, katø arruppe, ashibig
arruptinchibig køn. 8 Inchen nui ya bulueløba, katø tru ‘chigøben
kettra’ cha, miab wabigwan ashibelø gøbeløbabe trenchibelø gøn:
—¿Tru ‘chigøben kettra’ chib, miab wabiibe øigwein
gømuitarru?— cha.
9 Inchen kaneløbe trenchibelø gøn:
—Nøwein gøn— cha.
Inchen katøganeløbe trenchibelø gøn:
—Truig lataig asønabendø, nø gømøn— cha.
Inchen nøbe nøashib trenchiptinchibig køn:
—Nawein gur— cha.
10 Inchene nømbe trenchib payibelø gøn:
—¿Chincha ashibig misrku?— cha.

11 Inchene nøbe trenchibig køn:
—Kan møg, munchibe Jesús taig, chillig mara, nan kabmerayu srølabe, trenchitan cha: “Siloé pisusrømay ya, maløwan kwallchig” cha. Inchen nabe ya, maløwan kwallene, nai kabmerabe ashibig misrøptinndan— cha.
12 Inchen nune trencha payibelø gøn:
—¿Tru møøbe chu yah?— cha.
Inchen nøbe:
—Chindindø— chibig køn.

Fariseosmera tru ashmíig købigwan truba payib srua gøb

13 Incha tru kerrigu ashmíig købigwan fariseosmerai merrab
pera ambubelø gøn. 14 Kaguende tru Jesús chillig mara,
ashmíigwan tamarin gwalømbe isrin gwaløm gøbig køn. 15 Incha
fariseosmeragucha tru møwan katøyug payibelø gøn:
—¿Mandø incha, ashibig misrku?— cha.
Inchene nøbe trenchibig køn:
—Kappala nane chillig srøldan cha. Inchen nabe maløwan kwaliitø, ashibig misrinatan— cha.
16 Inchen møiløgøben fariseosmerabe trenchibelø gøn:
—Kan øyeeg marøb møøbe Tiuswein gømuinrrun cha. Kaguende isrin gwalømwan ke isrin gwaløm gømui lataig marøbig køn— cha.
Trune katøganeløbe trenchibelø gøn:
—¿Kan kaig marøb møøbe øyeeg Tius nøba pasrain gúi asha gømig mariilø mana martrab gø?— cha.
Incha yandø nømdø ke nøørøtø misrøbelø gøn. 17 Inchawei tru
ashmíig købigwane katøle payibelø gøn:
—Ñibe, ¿tru møweimburab manchinrragu cha, tru ñui kabmeran tamarig købene?—
Inchen nøbe løtappe trenchibig køn:
—Nabe Tius maig karuigwan kan eshkab møg køn damønrrun— cha.
18 Inchen gatøgucha judíosmerabe kørenrrab inchimeelø gøn
ke ashmíig købig kua, katøle ashibig misritamappe. Incha tru
tamarinabigwei møskalanguen amrrunrrai wama, 19 nømune
trenchib payibelø gøn:
—¿Iig tru ñimui nusrkain gúitarru cha, tru ñim kerrigu ashmíig kal-lan? daig. ¿Trube, møimbe mandø incha ashibig misrah?— cha.

20 Inchene møskaløbe trenchibelø gøn:
—Namui nusrkaiwein gøn cha, tru kerrigu ashmíig kal-labig.
21 Inchendø ashibig misrtrappe, mandø indigwane nambe trunune
ashmer cha. Katø ya ashibig misrtraimbe kabmerane mu tamarin
gúi namgucha ashmer cha. Ñimbe nunashib payay chibelø gøn,
yandø kølig køn cha, nøashib maig kuigwan eshkanrrun— cha.
22 Møskalø øyeeg chippe, judíosmeran kørig køptørre øyeeg
chibelø gøn, kaguende judíosmerabe møikkøben: “Jesúswan
Cristo gøn” chibigwane nømui tulundzuni yaugurri wegutchab
waminchaguen gøben. 23 Incha treekkurri møskaløbe trendaig
købig køn:
—Nunashib payay cha, yandø kølig køn— cha.
24 Incha judíosmerabe tru ashmíig køb møwane katøle wama,
trenchibelø gøn:
—Tiuswane maya nuguen tabig waminchi cha. Nambe tru møøbe
kaig marøbig kui asha guer— cha.
25 Inchene nøbe trenchibig køn:
—¿Kaig marøbig køh? Kabe: ¿Kaig marmíig kø, chindi? Nabe
trunune ashmur cha. Nabe kerrigu ashmíig købig kuig, møimbe
yandø na ashibig misrigwan nabe trunune isua basrar— cha.
26 Inchen katøyug bayibelø gøn:
—¿Chi marta? cha. ¿Ashibig misrtraimbe mandinda?— cha.
27 Inchene nøbe løtappe, trenchibig køn:
—Yamba chab eshkaben, ¿mørmeelø gø chindah? cha.
¿Chindimbarre katøyug møramig balaingøgue? cha. ¿Ñimgucha
kabe nui mendig amøñibelø misrøg køtah?— cha.
28 Inchene nømbe nun trømbøig tsalø wamabe, trenchibelø gøn:
—Ñibeguende tru møwei mendig pasran cha. Trune
namuimburappe, nambe Moisés maig chiben treegwan bønrrabelø
guer cha. 29 Moiséswane Tius wamindig kui nambe ashibelø
guer cha. Trune tru møwane chuig kuinguen nambe ashmeelø
guer— cha.
30 Inchen tru møøbe trencha løtabig køn:
—Pøs, kan øyeegweinrre mandø gúinguen møramgaig, ke kwaara
asamdiig tabig køn cha. Ñimbe chugurri arringuen ashmuben, trune
nane kabmeran ashibig martan cha. 31 Nambe trendø ashibelø guer
cha, kaig marøbelane Tiusbe mørmíig kuin gúi, trune møikkøben nun
køriibala tabig waminchibigwane nøbe mørøbig kui. 32 Managuen kan

kal-lainukkurri ashmíig kal-labigwan mu tamaran daig manasrøngurri
mugucha wammøra gømøn cha. 33 Tru møg Tiusweinukkurri arrubig
kømuimbe, chigucha martrab gaimain gømbala— chibig køn.
34 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Ñi, yeeg kaig mariitø netsaig kal-lawaig købendø ¿namungan
ñibe kusrenanrrab indirru?— cha.
Incha nømbe nune judíosmera tulundzuni yaugurri weguchibelø
gøn.

Tiusweiwan ashibelø guer chibendø, ashmeelø

35 Inchen Jesúsbe tru ashmíig købigwan judíosmera tulundzuni
yaugurri wegutsin gøn daig wammøra, nun katabe, trenchibig køn:
—¿Ñigan tru Møg Misra Arrubigwan køretirru?— cha.
36 Inchene tru møøbe trencha løtabig køn:
—Au, Kasuku, ¿truibe mu gøh? cha, na nun kørenrrab— cha.
37 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Ñibe ashibguen indan cha. Ñiba waminchib pasrabig, nabe
truig kur— cha.
38 Inchene tru møøbe trenchibig køn:
—¡Señor, nabe ñun kører!— cha.
Incha nun køriibala tabig waminchibig køn. 39 Inchen Jesúsbe
trenchibig køn:
—Nabe yu piraumay arruppe, maig kønrrabigwan asha martrab
arrig køn cha, ashmeeløbe ashibelø misrtrai; Inchen ashibeløbe
ashmeelø misrtrain— cha.
40 Inchen møiløgøsrøn fariseosmera Jesúsba pønrrabelø tru
trendaigwan mørabe, trenchibelø gøn:
—¿Kabe namgucha kabgar ashmeelø gøbra chindah?— cha.
41 Inchene Jesúsbe løtappe trenchiptinchibig køn:
—Ñim ashmeelø gúig kuimbe, ñim kaig marig chigar
gøbsruinrrun cha. Inchendø møimbe ñim 'ashibelø guer' chib
pønrraikkurri ñimui kaig mariiløbe ñimuinug pasrabwei indan cha.

Ubishameran tulisha kanbalatø keerigwan kemesra waminchib

10 1 'Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha:
Ubishameran tulisha kanbalatø keerinug tru yaskabwan
guebimøtø, nøørø pegwan guebibiibe, truibe niliig, katø maig
købash marøb wesrabig, treeg køn cha. 2 Trune tru yaskabmay

guebibiibe si, tru ubisha ashibig køn cha. 3 Yaskab gurøb
pasrabiibe nø kebinrrai yaskabwan kuren, ubishamerabe tru
ubisha ashibigwei wamwan mørøbelø gøn cha. Incha nøbe nui
ubishameran nømui munchiwan, nømui munchiwan wama, tru
keerinukkurri wambig wesrun cha. 4 Yandø kerrigu nuielan
chab wesrawabe, nøbe ubishamerai merrab iben, ubishamerabe
wendautø ambubelø gøn cha, kaguende nui wamwandø tsabø
mørøbelø gua. 5 Trune kan asiimíig pegwane managuen wendautø
amrraamøn cha. Nuinukkurrimbe luløptinchun cha, kaguende
asiimeelai wamwane mu gúi mørmeelø gua.—
6 Jesúsbe iigwan 'øyeeg lataitøwein gøn' cha, kemesra
waminchene, øyeeg chippe, chiwan wamindinguen mørmeelø gøn.

Jesús, tru Ubisha Ashibig Tabig

7 Incha Jesúsbe katø nømun trenchibig køn:
—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ubishamera
kebambig yaskappe na gur cha. 8 Mayeeløba na arrumøwatø
amrrubeløbe nileelø, maig købash marøb nila wesrabelø gøben,
ubishamerabe nømune mørmuig køn cha. 9 Nabe yaskab gur cha.
Møikkøben nai yaskabwan kebarrubiibe kaigyugurri wesraig
kønrrun cha. Truibe kebib, webarrub llirab uña, pumera mamelø
wetørranrrun cha.
10 'Kan niliibe nilønrrappah, kwetchappah, ka pinishinrrappatø
arruben, trune nabe arruppe, srøig øsig kømigwan tøgagønrrai
arrur cha, trurrigu tøgagømburab tøgagønrrai. 11 Nabe
ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Tru ubishameran
tab ashibiibe nui øsig kuigwan ubishamerayasig purøbasran cha.
12 Trune tru ka anweindø ashibiibe ubisha mabig lobo arri ashippe,
ubishamerane chinchaindø luløptinchun cha, kaguende tru
ubisha ashibig kømøwei, katø ubishameragucha nuielø gømøwein
gúimba. Inchen lobobe ubisha søtøyu kelula, merrarraben, yandø
tru ubishamerabe nøørøtø misran cha. 13 Tru anweindø ashibe
luløptindan cha, kaguende anwandø isubig kua, ubishamerane
nøm gusrenrraindø.
14-15 'Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Nai
Møskaimbe nan tab ashen, nagucha nai Møskawan tab ashar cha.
Øyeetøwei nabe nai ubishameran ashen, nømgurringucha nane
ashibelø gøn cha. Incha nabe nai øsig kuigwan ubishamerayasig

purøbasrar cha. 16 Nabe katøgan ubishamera tøgagur cha, i tulyuig
kømeelø. Truilangucha nane pera arrumig palønrrautan cha.
Truiløbe nai wamwan mørtrun cha. Trumaybe ubisha søtømera
kandø misren, ubishameran ashibikkucha kandø gønrrun cha.
17 ’Inchawei nai Møskaimbe nan undaguig køn cha, kaguende
katøle utønrraptø, nabe natøwei nai øsig kømigwan tranig
kuimba. 18 Nane nai øsig kuigwan mugucha kerranrraamøtan
cha. Treeg kømøtø, na naashib tranar cha. Nabe øsig kuigwan mu
mandamgaig tranamig tøgagøb, katø mu mandamgaig katøle na
utamig tøgaig kur cha. Øyeeg maramigwane nabe nai Møskawan
utig køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.
19 Inchen øyeeg wamindigwan judíosmera mørabe, katøguen
nøørøtø misrøbelø gøn. 20 Incha møiløgøben trenchibelø gøn:
—Kwaimandzig tøgaig kua, chugúinguen mørmíig basran cha.
¿Chinchabrre mørgue?— cha.
21 Trune kaneløbe trenchibelø gøn:
—¿Mu kan kwaimandzig tøgaikkan øyeeg waminchaitarru?
cha. ¿Kabe kan kwaimandzikkan ashmeelan tamartraitama
chindah?— cha.

Judíosmera Jesúswan kaashib

22 Inchen Jerusalénsrømbe fiesta marøb gøbig køn, tru merrabsrø
Tiuswei yawan Tiusweindø gønrrain cha tranøb marigwan katøle
trunun isunrrab. Inchen larrø bishim bølmera gøbig køn. 23 Inchen
Jesúsbe tru Tiuswei yau tru yaguetawan, Salomónwei yaskab tainug
llirab uñene, 24 truyu judíosmera tulsruabe, trencha payibelø gøn:
—¿Nam mu gúinguen mørmíig melønrrai managatiirre øyeetø,
øyeetø namun tøgagønrragu? cha. Isa gømø, ñi Cristo guabe, trube,
kanmaytø kelarrab eshkau bøs— cha.
25 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Yamba ñimun eshkaben, ñimbe na Cristo gúitamab køremøn
cha. Na nai Møskawei munchiyu na chigøben mariilø, truiløbe
naimburab treegwein gøn chib eshkan cha. 26 Inchendø ñimbe nai
ubisha utuelø gømøwa, nane køremøn cha. 27 Nai ubishamerabe nai
wamwan mørøbelø gøben, nagucha nømun ashibig kur cha. Incha
nømbe nai mendig amrrubelø gøn cha. 28 Nabe nømune managatig
øsig kømigwan tranen, managuen pinønrrabelø gømøwei, katø
nai taskugurrimbe mugucha kerranrraamøn cha. 29 Nai Møskai

nan truilan tranøbiibe mayeelan purab nuig køben, Møskawei
taskugurrimbe mugucha kerranrrab gaimanrrun chibig køn.
30 Naba, nai Møskaimbabe kandø guer— chibig køn.
31 Inchene judíosmerabe kwetchab srug muta petønrrab katøguen
srug kusruben, 32 Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe nai Møskaweimburabelan ñimui merrab chigøben
purø nørreelø marøb kenamarig køn cha. ¿Tru na treeg
tabig mariiløyu, møig kalø gúindørre nane sruutøga
betønrrainchigue?— cha.
33 Inchene tru judíosmerabe trenchibelø gøn:
—Nam sruutøga petappe, ñi tabig marikkurrin gømøtø, ñi
Tiusweimburab purø rrømbøig wamab, tru ñibe ka møøtø
gøbendø: "Tius kur" chib pasraikkurrindø nambe petønrrab
inder— cha.
34 Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:
—¿Tru maig maramigwan martrai ñimui pørigube øyeeg
chibig pørig pasrømuitarru cha: "Ñimbe tiusmera gøn"
cha, Tiusbe trendan taig. 35 Tru Tiuswei wam pørigwan
wamindinabelandøguen: "Tiusmera gøn" cha wamig købene,
(katø tru Tiuswei wamwan pørigwane ka treeg kønmab ashatø
tarømarøptindamig kømøn cha,) 36 trube, Møskai nuyasiitø
tarømara, yu piraumay karua ørig: "Na Tiuswei Nusrkain gur"
chibene: "Ñibe purø rrømbøig wamab pasran" cha, ñimgan
trenchib gøtirru? cha. 37 Nai Møskai mariilan na marmubene, trube,
køremørrunrrigay cha. 38 Inchen nai Møskai mariilan na marene,
trube, nan nui Nusrkain gúitamab køremuindøgucha, tru na
mariilandøguen kørey chibig køn. Nai Møskaimbe nainug basrøben,
katø nabe nai Møskaweinug basrabig kuin gúi nebua ashib, chigúi
mørøb inchappe.—
39 Inchen nømbe katøguen Jesúswan merrarrawa, sruamrrab
inchen, nøbe nømui utugurri iptinchibig køn.
40 Incha Jesúsbe tru Jordán pi ambøgatøsrømay katø ya, truyu
kørrømisrøbig køn, Juan tru srøtøzhiitø misaameran pi umbu
ulsrøb uniisrø. 41 Inchen misaamerabe Jesúsweimay truba nu
ambabe, nømdø trenchibelø gøn:
—Juanbe Tius nøba pasrain gúi asha gønrrai mariilø marøppe,
marmuindøgucha, ø møweimburab nø chi wamindiiløbe kerriguba
isa gømubwei indin gøn— cha.

42 Incha misaamerabe Jesúswan truba nu kørebelø gøn,
truyube.

Lázaro kwaig

11 1 Kan møg Lázaro taig Betania pueblosriig tru Maríaimba,
Martaimba nuchaabe kwanrrø tsubig køn. 2 Tru Maríabe,
Señorwei srøb pala tru purø may irrabzhigwan lusha, nui srøbwan
pusruutøga pinømørøbig købig, truig køben, tru Lázaro kwanrrø
tsubiibe nui nuchag købig køn. 3 Inchen tru nui pa nuchaløbe
Jesúsweisrømay karua ørøbelø gøn:
—Señor, ñi undaaraibe kwanrrø tsun— cha, eshkanrrai.
4 Inchen Jesúsbe trunun mørabe, trenchibig køn:
—Tru kwanrrøbe kwam gwanrrø gømøtø gøn cha. Treeg kømøtø,
Tiuswei maya nuguen tabigwan kenamaramigweyasig køn cha,
treeg mariitøga Tiuswei Nusrkawan maya nuguen tabig marig
kønrrai.—
5 Jesúsbe Martanba, numøsrawanba, nuchawanba truba
undaguig kwagucha, 6 tru Lázarobe kwanrrø tsun daingucha, tru
nø tsuinug katøgucha Jesúsbe pa gwaløm srarrabig køn. 7 Incha
nøbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:
—Judeasrømay katø amun— cha.
8 Inchene nømbe trenchiptinchibelø gøn:
—Kusrennøbig, judíosmera trusrø yamba ñun srug muta, peta
ñun kwetchab inchib gúig yandø yanatø gøben, ¿trusrømay katø
inrrapteh?— cha.
9 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Kan mawabe doce uras tøgaig kømuitarru? cha. Pøs, kan
kwaløm uñibiibe srurrengwamøn cha, kaguende yu pirau
tør pilimba. 10 Trune kan yem uñibiibe srurrengwanrrun cha,
kaguende yembe tør chigaig løstiig kua.—
11 Inchabe gatø Jesúsbe trenchibig køn:
—Lázaro namui trendø asiibe kiain gøn cha. Inchendø nabe nun
kasrønanrrab inrrab— cha.
12 Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:
—Señor, trube, kiptø tsuibe, treebe tammisrtrab gúinrrun— cha.
13 Jesúsbe Lázaro kwain gøn cha waminchib pasrøben, trune
nui kusrenanøb pera uniiløbe: “Ka kib tsun” chitanmab isua
bønrrabelø gøn. 14 Inchabe Jesúsbe tørgandø trenchibig køn:

—Lázarobe kwabguen indan cha. 15 Nane ñimuimburappe tabguen
gøtan chibig køn, truyu na mu gaagúikkurri, kaguende trumaybe
ñim nan kørenrrain cha. Trube, nun ashchab amun— chibig køn.
16 Inchene Tomás, tru Gemelo taibe, tru katøgan kusrenanøb
pera uniilan trenchibig køn:
—Namgucha, trube, amun cha, nøba kegøtø kwanrrab.—

Jesúsbe kwabelanguen øsiiranøbig

17 Incha Jesús puabe, Lázarone sørig chabguen pib gwalømguen
purayain gúin gúi ashibig køn. 18 Betaniabe Jerusalén bulutø gøbig
køn, truyugurri kan pøn kilómetro gøsrønsrø. 19 Inchen judíosmerabe
Martanba, Maríanba nuchag kwain gøben menrra isui inchimønrrai,
lincha burrønrrab truba yam amrruin gøbig gøn. 20 Inchen Martabe
Jesús pub arrun daig mørøppe, katønrrab webiben, trune Maríabe yau
ka gørrømisrøbig køn. 21 Inchabe Martabe Jesúswan trenchibig køn:
—Señor, ñi yu tsuig kuinguen nai nuchag kwamumba cha.
22 Inchendø møingucha Tiuswan ñi chi miabendø, trannrrab gúi
ashar— cha.
23 Inchene Jesúsbe Martane trenchibig køn:
—Ñui nuchaabe katøle øsiiranrrun— cha.
24 Inchen Martabe trenchibig køn:
—Nabe ashaweim basrar cha, tru kwabelø srabe gwaløm katøle
øsiiraben, Lázarobe øsiirabwei inchab gúi.—
25 Inchene Jesúsbe nune trenchibig køn:
—Katøle øsiiramiba, øsig kømibabe na gur cha. Nan kørebiibe
kwawagucha, øsig kønrrun cha. 26 Inchen mutøgucha øsig uñibig
nan kørebiibe managucha kwanrraamøn chibig køn. ¿Iigwan
køretirru?— chibig køn.
27 Inchene Martabe trenchibig køn:
—Nai Señor, øø, cha. Ñibe tru Cristowein gúin gúi kørewa basrar
cha, tru Tiuswei Nusrkai yu piraumay attrabig købig.—

Jesús kishib

28 Truigwan chab rrenchabe, Martabe numøsrai Marían
wamønrrab ya, nundø nilø trenchibig køn:
—Kusrennøbiibe yu pua, ñun waman— cha.
29 Inchen Maríabe møra mallatø kurra, Jesúswan ashchab ibig
køn. 30 Inchen Jesúsbe katøgucha puebloyu pumø, tru Marta

katinuutø srø basrabig køn. 31 Inchen María truba mallatø kurra,
webyai ashippe, judíosmera tru yau nun menrra isui inchimønrrai
lincha purrabeløbe wendautø ambubelø gøn, sørin dulsrø kishchab
yaitamab isua.
32 Inchen Maríabe Jesús pasrainug puabe, nui merrab trenchib
tømbønsrøbig køn:
—Señor, ñi yu tsuig kuimbe, nai nuchag kwamumba— chib.
33 Inchen Jesúsbe Maríaba, katø tru lincha amrrubelø
judíosmeragucha kisi ashabe, nuinetø truba rruba isui inchibig,
kan mandøguen gømui inchib køn. 34 Incha nømun trencha payibig
køn:
—¿Chu sørøgue?— cha.
Inchene nømbe:
—Señor ashchab amø— chiben,
35 Jesúsbe kishibig køn. 36 Inchen judíosmerabe trenchibelø gøn:
—Au, truba undaguig kwaasøna— cha.
37 Inchen møiløgøsrønbe nømdø trenchibelø gøn:
—I møg tru kab ashmíigwanma tamarøbiibe, ¿Lázarongucha
kwamønrrai inchibsrumøshta?— cha.

Lázaro katø øsiirab

38 Inchen Jesúsbe katøle nuinetø truba rruba isuim basrøwa,
tru sørinug kemallibig køn. Truibe kan nu rrab gøbig køn,
kebambinuube kan nu sruutøga kasraikke. 39 Inchene Jesúsbe
trenchibig køn:
—Srugwan kusruy— cha.
Inchen Marta tru kwabigwei nuchaabe trenchibig køn:
—Señor, yandø irrøraig kuinrrun cha. Kaguende kwaibe
chabguen pib gwalømguen gøn— cha.
40 Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:
—¿Yamba na ñun trenchib mørgøppeh cha, ñi nan kørewabe,
Tiuswei tørguegwalmabigwan ashchabguen?— cha.
41 Inchen yandø srugwan mendamaren, Jesúsbe srømbalaneb
neeshabe trenchibig køn:
—Nai Møskai, mayanguen ungwa, ungwa cha, kaguen
nan mørtan cha. 42 Ñibe chu uraskucha nane mørøbig køn
cha. Inchendø nabe øyeeg chippe, misaamera yu pøtøgatan
pønrraikkurri trenchar cha, nane ñi garua ørig kui kørenrrai.—

San Juan 11.41

43 Incha iigwan chab rrenchabe, truba mur wamabig køn:
—¡Lázaro, webamø!— cha.

44 Inchene tru kwabiibe tasiimeran srømmeran llensumeratøga
kirrig, maløwane llensutøga pinappulig webarruptinchibig køn.
Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:
—Picha, ibasay— cha.

Jesúswan kemørtrab waminchib

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

45 Inchen judíosmera truba nu tru Marían ashchab amrrubeløbe,
Jesús treeg marigwan asha, Jesúswan kørebelø gøn. 46 Inchen
truyu møiløgøsrøn fariseosmeraisrømay ambabe Jesús chi
marigwan nømun waminchen, 47 sacerdotesmeran karubeløba,
fariseosmeraba misra, tru maig maramigwan asha marøbelø
Setenteelan wama, tulundzunabe, trenchibelø gøn:
—¿Nambe mandø inchab? cha. Kaguende tru møøbe Tius
nøba pasrain gúi asamig truba rruba mariilø kenamaran cha.
48 Øyeetø martrai nam elachene, mayeeløba nun køreben, Romasrø
karubeløbe amrrua, namui Tiuswei yawanba, namui maya
misagwanba chab pinishinrrun— cha.
49 Inchen møikkøsrøn nømui utuig, Caifás taig, tru bilawan maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe trenchibig køn:
—Kan ñimbe ni chigúinguen mørmøwa gøn cha. 50 Maya
misagwan ørøba pinisailø gøbgunrriibe, nam maya misagweyasig
kan møøtø kwamikken søl gúi, treegwandøguen ashmeelø gø
chindah— cha.
51 Incha Caifásbe trenchippe, ka nø trenchig køptø
trenchimuig køn. Kaguende tru bilawan nøbe tru maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdote kuig køppe, Tius
trenchinrrai isungaruben trendaig køn, maya judíosmerayasig
Jesúsbe kwanrrab gøn cha. 52 Katø tru i maya misagweindø
gømøtø, mayeelø Tiuswei ureemera truørø amba warabelan
kanbalatø tulundzunamig kønrrai, treegweyasiiba gøn cha.
53 Tru gwalømgurri judíosmeran karubeløbe Jesúswane
kwetchab cha waminchibelø gøn.
54 Treekkurri yandø Jesúsbe judíosmerai utube mayeelø
ashchai uñmíig køn. Incha Judea biraugurri webya, kanbalø
mu misag warab waraimønug tru buluwansrø, Efraín daig
pueblosrømay ibig køn. Incha trusrø nui kusrenanøb pera
uniiløba kørrømisrøbig køn.

55 Inchen tru judíosmerai Pascua Fiesta pumig yandø lamø
baløben, wambig nøørøsrøngurri misaamerabe Jerusalénsrømay
truba nebambubelø gøn, kaig marigwan chish misrtrab, tru Pascua
Fiesta pumøwatø. 56 Jesúswan lab amøña, Tiuswei yau purrøwabe,
nømdø kangurrin gangurri trenchib payiyabelø gøn:
—¿Ñimbe maig isugue? chib ¿fiestayumaybe ni arrubguen
inchimuisruandø?— chib.
57 Inchen sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmerababe karuin
gøbig køn, møikkøben Jesúswan chu wai ashibiibe, eshkanrrain
cha, Jesúswan kemørtrab.

Kan ishug purø may irrabzhigwan Jesúswan itølushib

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 1 Pascua Fiesta maramig trunewei pa gwaløm baløbenba
Jesúsbe Betaniasrømay ibig køn, tru kwabelai utugurri
nø øsiirangaruig møg, Lázaro tsuisrømay. 2 Truyube Jesúswan
tab inchab kan mamig tamara nena, Martabe pirishiben, Jesúsba
mishatsigu purrabelai utu Lázarogucha wabig køn. 3 Inchene
Maríabe purø may irrabzhig nardotøzhig marig libraburab srua
arrubig køn, truibe truba nuweyig. Incha nøbe Jesúswei katsig
tambalyu itølushabe, nui pusruutøga pinømørøbig køn. Inchen
tru may irrabzhiitø ya ørø kebig køn. 4 Inchen Judas Iscariote,
Jesús kusrenanøb pera uniilai utuig, tru Jesúswan wendø nun
ashig kømui inchibelan trannrrabiibe trenchibig køn:
5 —¿Waachameran purugumig i may irrabzhigwan kan
trescientos denarioswei yanamdiig kømø, chindah?— cha.
6 Inchendø Judasbe waachameran isubig kua gømøtø, niliig kua,
trendaig køn. Katøgucha nømui anwane nø esegab srua uñibig
kua, truyu pusrigwan wesrubrre inchibig køn. 7 Inchene Jesúsbe
trenchibig køn:
—Ka marbash cha. Nan søram gwalømwei esegawa
tøgagúin gøn cha. 8 Waachamerane chu uragucha ñimui utube
tøgagønrrun cha. Trune nane ñimui utube ñimbe chu uragucha
tøgagønrraamøn— cha.

Lázaron kwetchab inchib

9 Truba nu søtø judíosmera Jesús Betaniasrø unan daig
wammørøppe, trusrømay ambubelø gøn, nun ashchab isuatø

gømøtø, tru kwailai utugurri nø øsiiranig Lázaron ashchappa.
10 Inchene sacerdotesmeran karubeløbe Lázarongucha kwetchab
wamincha gørrømisrøbelø gøn, 11 kaguende Lázarogurrindø
judíosmerabe truba nu tarømisra, Jesúswan køreben.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

12 Indiibe gatø gwaløm Jesús Jerusalénmay attrab gøn daig
wammørøppe, misaamera tru fiestayumay purø nu søtø amrrua
pasrabiibe, 13 palma ishiimeran muta, Jesúswan trenchib trashib
katønrrab webambubelø gøn:

"¡Hosanna! chib.
¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe,
tru Israel misagwei Rey, mayanguen tab gúig køn!" chib.

14 Jesúsbe kan burro-unøzhig pasrain gøben, trunun itøguana ibig
køn, Tiuswei wamyu maig pørig køben treekke:

15 "Jerusalén, kørig kui inchimøta cha.
Asay cha, ñimui Reybe kan burra lluig burro-unøyu
itøguana attrun" daig.

16 Srøbatøbe Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg mariilane
chi chibig kuinguen ashmeelø gøn. Inchen yandø Jesúswan purø
nuig, purø tabig mara kusruben, truyu wetøgørrabelø gøn, tru
øyeeg pørig pønrrabiibe, nuimburab pørig pønrrøwa, nun tru
øyeeg mariilan eshkabig kuin gúi.
17 Tru Lázaro kwaben sørig truyu waben, tru misaamera
Jesúsba pønrrabelø gøbeløbe nøm maig asigwan eshkab
waminchibelø gøn. 18 Inchagurri tru nu misag søtøgucha
Tius nøba pasrain gúi asamig i tru marigwan wammørabe,
Jesúswan katønrrab webambubelø gøn. 19 Inchene
fariseosmerabe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—Au, chiguen maramgaig køn cha. Ñimguen asay cha. Maya
misaabe kerriguba nui wendautø chab amban— cha.

Møiløgøsrøn griegosmera Jesúswan lab

20 Misaamera Jerusalén fiestasrø Tiuswan køriibala
tabig waminchab nebambubelai utu truyu møiløgøsrøn
griegosmeragucha tøgagøbig køn. 21 Incha truiløbe tru Felipe
Galilea birau betsaidasriigwan kemallabe, trenchibelø gøn:

San Juan 12.14

—Kasuku, namune Jesúswan ke asinrrabna gøtan— cha.
22 Inchen Felipebe ya, Andréswan eshkaben, nømbe pailøba
Jesúswan eshkanrrab ambene, 23 Jesúsbe trenchibig køn:
—Møg Misra Arrubigweyasig purø nuig, purø tabigwan
kenamaramig yandø uta pun cha. 24 Nabe ñimun isa gømø, cierton
trendamønrrun cha: Kan tirigu rrulma pirau peña kwamøwabe,
chu uragucha kan rruldø gønrrun cha. Trune pirau peña kwawabe
si, truba nu larrøbichib misran cha. 25 Møikkøben nui øsig
kømigwan undaguibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Trune
møikkøben yu pirau nui øsig kømigwan tsalø inchibiibe, managatig
øsig kømigweyasig esegawa tøgagønrrun cha. 26 Inchen møikkøben
naiwan marøb megabiibe, nai mendig arrumig køn cha. Incha na
chu basrøben, nai mendig megabikkucha truyutøwei pasrønrrun
cha. Møikkøben naiwan marøb megabigwane nai Møskaimbe nune
truba tab inchun chibig køn.

Jesús nui kwamigwan eshkab

27 ’Møimbe nane manrrau isubiitø purø rrømbøig køtan chibig køn.
¿Nabe mandø chinrrab gøh? cha: “¿Nai Møskai, nan øyeeg trømbøig
møi pumønrrai purømisrtra” chinrrab gø, chindah? cha. Treeg kømøtø,
nabe øyeeg punrrabigu pasrønrrabwei arrur cha. 28 Nai Møskai, ñui
munchiwan maya nuguen tabig kønrrai mar— cha, trenchibig køn.
Inchene srømbalasrøngurri kan wam mørø, trenchibig køn:
—Nabe nai munchiwan yandø maya nuguen tabig kønrrai marar
cha. Katøyukken maya nuguen tabig kønrrai maramønrrun— cha.
29 Inchen misag truyu mørøb purrabeløbe trenchibelø gøn:
—Kan palaig trashitan— cha.
Inchen kaneløbe trenchibelø gøn:
—Nune kan ángel wamindinrrun— cha.
30 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:
—I wam mørø wamindiibe, nayasig kømøtø, ñimuyasig køn
cha. 31 Møin gøn chibig køn, yu pirau maig kønrrabigwan asha
maramig. Katø møin gøn, chibig køn, yu pirau nø garub pasrabig,
Satanáswan wambig wegutsamig. 32 Incha nabe piraugurri kusruig
kua, mayeelø naimay amrrug kui inchai maramønrrun— chibig
køn.
33 Øyamay Jesúsbe mandø kwamigwan eshkabig køn. 34 Inchen
misaabe nune trenchibelø gøn:

—Tru maig maramigwan martrai pøriiløyube trenchibig køn daig
nambe mørøbelø guer cha: “Cristobe managatig wanrrabig køn”
cha. Inchen ¿ñibe mandø chigu cha: “Tru Møg Misra Arrubiibe
kusruig kømig nebunrrun” chippe? ¿Tru Møg Misra Arrubiibe mu
gøh?— cha.
35 Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:
—Katøgucha kan maya yanatø tørbe ñimui utu pasrønrrun cha.
Tør tøgagøppatø tøryu amønay cha, løstiig ñimun ke ka inchib
latatø merrarramønrraimbe, kaguende løstøyu uñibiibe chumay
ib pasrarmabguen ashmøn cha. 36 Ñim tru tørwan tøgagøppatø,
tørwan kørey, chibig køn, tørwei ureemera gønrrappe.—
Øyeelan chab rrenchabe, Jesúsbe tarømisra, nømuinukkurri
trubabig køn.

Judíosmera Jesúswan tru Cristo gømuitamab køremub

37 Yeeg nørreelø chigøben Tius nøba pasrain gúi asha gømig
mariilø nømui merrab Jesúsbe kenamaringucha, nune køremeelø
gøn. 38 Kaguende Isaías, tru Tius maig karuigwan eshkab møg øyah
chib pørig nebunrrain gúig køn:
“Señor Tius, ¿namui eshkaigwane mu køreitarru? cha.
¿Señor Tiusbe nui maramburab maramigwan mun
guenamarah?” cha.
39 Inchawei nømbe treeg kuitamappe køremeelø gøn. Kaguende
Isaíasbe trencha børig købig køn:
40 “Tiusbe nømun kabmeran ashmeelø gønrrai marøb,
katø nømui manrrømeran murelø gønrrai marøb indig køn
cha,
kaptøga chigúi ashmøwei,
nømui manrrøtøga chigúinguen mørmøwei inchain cha,
nøm nuimay llirawa amrruben, tamariilø gømønrrain” chib.
41 Isaías øyah chippe, Jesúswei tørguegwalmabigwan nøbe asha
gua, nuimburab treeg wamindig købig køn.
42 Treeg kuingucha tru utu ashib karubeløguen nun truba nu
kørebelø gøn. Inchendø nømbe fariseosmeran kørig køptø nøm
kørewa bønrrain gúi ashchai mayeelai merrappe chi kenamarmeelø
gøn, tru judíosmera tulundzuni yaugurri webusriilø gømønrrab.
43 Kaguende nømbe misaamera maya nuguen tab indiilø gømigwan
chullelø gøbig køn, Tius maya nuguen tab indig kømigwan gømøtø.

Jesús wamindiibe misagwan maig kønrrabigwan asha mara kørrømarøb

44 Inchen Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn:
—Møikkøben nan kørebiibe nan gøremøtø, nai Møskai nan
karua ørøbigwan gøren cha. 45 Inchen nan ashibiibe, nan karua
ørøbigwan asan cha. 46 Nabe arruppe, yu piraumay kan tør lataig
arrig køn chibig køn, mutøgucha nan kørebiibe løstøyu kørrømisra
pasrømønrrai. 47 Inchen møikkøben nai wamwan mørendø, maig
taigwan møra marmíigwane, nun maig maramigwane na asha
marmur cha. Kaguende nabe yu pirauelan maig maramigwan
na asha mara gørrømartrab arrumøtø, misagwan kaigyugurri
wesranrrab arrig køn cha. 48 Inchen møikkøben nan kaashib, na
wamindigwan mørmub inchibiibe, maig kønrrabigwan asha
kørrømartrabig chabguen nøbe tøgaguen basran cha. Tru na nun
wamindi wamdøwei tru srabe gwalømbe nun maig kønrrabigwan
asha mara kørrømartrun cha. 49 Kaguende nabe waminchippe,
naimburaptø waminchimøtø, Møskai nan karua ørøbig chi
tamigwan chiwan wamindamigwan nane nø garuig køn cha.
50 Incha tru nø martrai karua pasriibe managatig øsig kømig, treeg
kui, nabe ashar cha. Inchawei na waminchippe, nai Møskai nan
maig wamindingaruigwan nabe treeg waminchar— cha, trenchibig
køn Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan srøbwan kwallib

13 1 Yandø tru Pascua Fiesta pumig kan gwalømdø baløben,
yandø yu piraugurri Møskaweisrømay yamig puin gúi Jesúsbe
ashibig køn. Yu pirau amøñibelan nuielane chu uragucha nøbe
undaarabig kua, møimbe øyeeg newan srabegatig undaaraig køn.
2 Inchen mab purramnetø nugwaimandziibe Simónwei nusrkai,
Judas Iscariotei manrraube, Jesúswan ashig kømui inchibelan trannrrai
isungarubig køn. 3 Inchen Jesúsbe chiwandøgucha nø asha martrai
Møskaimbe nui tasku pønsrain gúi ashib, katø nøbe Tiusweinukkurri
webarrua arrua, katø Tiusweimaytøwei yamig kui ashib inchibig
køn. 4 Incha Jesúsbe mab wainukkurri kurra basramisrøb, pala kewa
basraigwan wesrawa, kan toallan nemøra, pørønawa, 5 trugurrimbe
kan paila-unøyu pi usrøb, nui kusrenanøb pera uniilan srømmeran
kwalla, nui pørønawa pasraig toallatøga pinømørøbig køn.

6 Incha tru Simón Pedron srøbwan kwallchab inchene, nøbe
trenchibig køn:
—¿Señor, ñigan nan nai srømmeran kwallchaindirru?— cha.
7 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Na møi marøb waigwane ñibe chigúinguen ashmøn cha.
Inchendø tsøndasrømbe chigúi ashchun— cha.
8 Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Nan gúimbe, managuen ñibe nai srømmerane
kwallchaamøn— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Na ñui srømmeran kwallmubene, ñibe nainuube chi asamig
tøgagømønrrabguen— cha.
9 Inchen Simón Pedrobe trenchibig køn:
—Señor, trube, treeg købene, srøbwandø gwallmøtø, tasigwan
kinøsrøb, turwan chishtø birtra— cha.
10 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Chab piraibe srøbwandøwein gwalamig balan cha. Kaguende
asr ørøba chishtø gøn cha. Ñimbe yandø chishelø gøn cha,
søteeløbabe treetø gømuingucha.—
11 Nun tru ashig kømui inchibelan trannrrabiibe nøbe manawei
mu gúi asha gua: “Søteeløbabe chisheløgømøn” cha trendaig køn.
12 Yandø Jesúsbe nømui srømmeran chab gwalla, nui pala
kewagúigwan katøle kewa, mishatsigu wamisrabe, trenchibig køn:
—¿Na ñimun øyeeg marigwan ñimbe chigúi mørgueh? cha. 13 Ñimbe
nane: “Kusrennøbig” cha wamamba, katø: “Señor” cha wamamba indan
cha, trumaybe sølwein dan cha. Kaguen nabe treegwein gur cha. 14 Pøs
na Señor, na Kusrennøbikken ñimui srømmeran kwallene, ñimgucha
kangurrin gangurri srømmeran kwalamig køn cha. 15 Nabe ñim asha
kusrenrrai mara basrar cha, na mari lataitøwei ñimgucha martrai.
16 Pøs nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Kan mendig
megabiibe nun martrai karubigwan purab nuig kømøn cha. Katø kan
karua øriinabiibe tru karua ørøbigwan purab nuig kømøn cha. 17 Ñim
iilan chigúi asha, treegwan marabe, mayanguen tab gúiløgøn cha.
18 ’Nabe ñimun øyeeg waminchippe, søteelanbabe øyeeg chimur
cha. Kaguende møilan na lawa wesruilø gúi nabe asha basrar cha.
Inchendø, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg pasrabig nebunrrain
gøn cha: “Tru naba lincha mab wabiibe nan srøb gusrawa eshkan”
daig. 19 Inchawei nabe møingurri nabe ñimun eshkar cha, øyeeg

puraimøwatø, øyeeg puraibene, tru Nabe Na gúin gúi kørenrrai.
20 Pøs nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun: Na karua
ørigwan tab wamab utabiibe nan utan cha. Inchen nan utabiibe
nan karua ørøbigwan utan— chibig køn Jesúsbe.

Judas ashig kømui inchibelaingatø pasramisrtrab gøn cha, Jesús eshkab

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

21 Jesúsbe iilan chab rrenchabe, nune chindamguengaig isuben,
maig kuigwan kelarrab eshkab trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñim møikkøsrøn nan ashig kømui inchibelaingatø misra, nan trannrrab gøn— cha.

22 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe mun waminchib waig
mørmøwa, nømbe kangurrin gangurri malau asiyabelø gøn.
23 Inchen møikkøsrøn nui kusrenanøb pera unig mas undaaraibe
Jesúsweim bulu mab wabene, 24 Simón Pedrobe mun waminchib
wain gúi pay chib, señas marøbig køn. 25 Inchen tru pulu wabiibe
pechoyu kemenda, Jesúswan payibig køn:

—Señor, ¿møig kerah?— cha.

26 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na pirrim bitin kebisha, møigwan rranen, truig kønrrun— cha.

Incha pirrim bitin kebisha, Simón Iscariotei nusrkai Judaswan
rranøbig køn. 27 Inchen Judas pirriwan utøben latatø, Satanásbe
nui manrrau kebiben, Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Tru ñi marøb pasraigwane petø mar— cha.

28 Inchen mishatsigu mab purrabeløbe chindimba rrendermab
møikkucha chi tainguen mørmeelø gøn. 29 Katøgucha Judasbe
anwan nø esegawa sruaig købene, møiløbe treeg isubelø gøn:
"Jesúsbe fiestayuwei chi palabigwan penøtah, kabe waachameran maitøguen tranø" ta, chindermab.

30 Inchen yandø Judasbe pirriwan utaptø webiben, yandø yem
gøbig køn.

Kan srøig martrai karua pasrig

31 Inchen yandø Judas webiben, Jesúsbe trenchibig køn:

—Møimbe tru Møg Misra Arrubiibe maya nuguen tabig indig
kønrrai maren, Tiusbe nuinug maya nuguen tabig indig kønrrai
maran cha. 32 Tiusma Cristoinug maya nuguen tabig marig kuig

køppe, Tius nøgurringucha Nusrkawane nuinuutøwei maya nuguen
tabig martrun cha. Tru purø nuig tabig kønrrai maramigwane
petø martrun chibig køn. 33 Nai ureezheelø, yandø ñimbabe maya
yanatø unamønrrun cha. Ñimbe nane lanrrun cha. Inchendø
na judíosmeran trendaig købigwandøwei møimbe ñimun
rrendamønrrun cha: "Na yamsrømay ibene, ñimbe amrrunrrab
gaimanrrun" cha. 34 Nabe ñimune kan srøig martrai karua pasrar
cha: kangurrin gangurri undaarayamig. Na ñimunma mandø
undaaraibe, treetøwei ñimgucha kangurrin gangurri undaaramig
køn cha. 35 Ñim kangurrin gangurri undaguelø gøbene, maya
misaamera ñimune nai kusrenanøb pera uniilø gúi ashchun—
chibig køn.

Pedron Jesúsbe nan ashmíig kur chinrrautan chib

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

36 Inchen Simón Pedrobe Jesúswan trencha payibig køn:
—Señor, ¿Chumay inrrainchigu?— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Na yamsrømay ibene, ñibe nai mendig attraamøn cha møimbe.
Inchendø tsøndatøsrømbe si, attrabguen— cha.
37 Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:
—Señor, ¿møimbe nabe chindimba arrumønrrain gøh? cha. Nabe
ñuimburab nai øsig kuigwan trannrraptøweim basrar— cha.
38 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—¿Ñigan isa gømø, naimburab ke kwanrraptø basrar chitirru?
cha. Pøs nabe isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Kallu
wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan 'ashmíig kur' chinrrautan
cha.

Jesúsbe Møskaweinug pumig may gøn

14 1 'Ñimbe ñimui manrrau ke kan mandø gúinguen
gømui lataig isui inchimøtay cha. Tiuswan køreb, katø
nangucha kørey chibig køn. 2 Nai Møskawei yaube purramig
truba rruba pønrran cha. Treeg pønrrømuimbe, trube, kanmaytø
eshkabsrubrainrrun cha. Nabe ñimuyasig purramig trusrø
tamartrab yar chibig køn. 3 Incha nabe ya, tru purramigwan chab
tamarabe, katøle nabe natøwei ñimune pera inrrab arrumønrrun
cha, na chu waben, ñimgucha truyutøwei purrønrrai. 4 Ñimbe tru

na chumay yamigwan ashib, katø maywan ashib inchibelø gøn—
chibig køn.
5 Inchene Tomásbe Jesúswan trenchibig køn:
—Señor, ñibe chumay inrrab gúinguen mørmer cha. ¿Mas
maywane nambe mandø incha asig kwaasamørra?— cha.
6 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nabe may gøb; tru newan ciertonig køb; katø øsig kømig køb
gur cha. Inchawei Møskaweimaybe nagurrin gømíibe mugucha
attraamøn cha. 7 Ñim nan isa gømø nebua ashibelø gúig kuimbe,
nai Møskawangucha nebua ashibelø gøbsruig kuinrrun cha.
Møingurrimbe Møskawan nebua asan cha. Møimbe yandø ñimbe
kaptøga asin gøn— cha.
8 Inchene Felipebe trenchibig køn:
—Señor, Møskawan namun asingarurra cha. Trutøgabe tsabø
gønrrautan— cha.
9 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Felipe, ¿katøgucha nane mu gúi ashmøtirru? cha, na ñimui utu
ya yana uñen. Nan ashibiibe, Møskawangucha asan cha. Treebe
¿ñibe mandø chigu cha: "Møskawan asingarurra" chippe? 10 ¿Nabe
nai Møskaweinug basrøben, nai Møskaimbe nainug basrain gúi
ñigan køremøtirru? cha. Na ñimun wamindiiløbe ka naimburaptø
wamindiilø gømøn cha. Treeg kømøtø, Møskai nainug pasrabig nui
maramelan marøbig køn cha. 11 Nabe nai Møskaweinug basrøben, nai
Møskaimbe nainug basrabig kuin gúi kørerray cha. Trengømuppe, na
mariilandøguen isua asha, kørey chibig køn. 12 Pøs nabe ñimun isa
gømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe nøgucha na mariilan
martrun cha. Incha treetøguen gømø, mas nørreeløguen martrun cha.
Kaguende nabe Møskaweisrømay inrrainchar cha. 13 Chiwandøgucha
nai munchiyu miabene, trunune nabe maramønrrun cha, Nusrkai
Møskawan maya nuguen tabig kønrrai martrab. 14 Chiwan gøben ñim
nai munchiyu miabene, nabe maramønrrun, chibig køn Jesúsbe.

Jesús Espíritu Santon ørtrab misrøb

15 'Ñim nan undaguelø guabe, na maig maramigwan martrai
pønsrailan møra martrun cha. 16 Inchen nabe Møskawan
miamønrrun cha. Inchen nøbe katøgan chi isumønrrai Purømisrøb
Lincha Basrønrrabig ñimun tranrrun cha, managucha ñimba
lincha basrønrrai, 17 tru Espíritu newan ciertonigwan. Truigwane

tru Tiuswan ashmø misaamerabe utønrrab gaiman cha, kaguende
nune ashmøwei, mu gúi mørmøwei inchibelø gua. Trune ñimbe
nun ashibelø gøn cha. Kaguende nøbe ñimba basrab, katø
ñimuinug pasrabig basrønrrab gøn cha.
18 'Nabe ñimundø peta kørrømarmøtø, nabe katøle ñimuimay
arrumønrrun cha. 19 Kan maya yanayutø nane yu pirau
misaamerabe nane mas ashmuben, trune ñimbe nan ashchun
cha. Na øsig waikkurri, ñimgucha øsiguelø gønrrun cha. 20 Inchen
ñimbe tru gwalømbe nai Møskaweinug nabe pasrabig kui ashib,
katø ñimbe nainug bønrrøben, nagurrimbe ñimuinug basrabig
kui ashib inchun chibig køn. 21 Møikkøben na maig maramigwan
martrai karuilan uta tøgagua, trunun møra marøbiibe, truibe
nan undaguig køn cha. Inchen nan undaguigwane nai Møskai
undaaraig kønrrun cha. Inchen nagurringucha nun undaarawa, na
maig kuigwan nuinug kenamisrtrai maramønrrun— cha.
22 Inchen Judas (tru Iscariote gømø, katøgan Judasbe) trenchibig
køn:
—¿Señor, pirau misaamerane ñi maig kuigwan kenamarmubendø,
namune ñi maig kuigwan mandøgurri kenamartrab inchigu?— cha
23 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Møikkøben nan undaguibe na maig taigwan møra martrun cha.
Inchen nai Møskaimbe nun undaaranrrun cha. Incha naba, nai
Møskaimba nuinuumay amrrua, nambe nuinug purramønrrun cha.
24 Nan undaguig kømíibe na maig taigwan mørmíig køn cha. Na
eshkab wamindigwan ñim mørøb gúibe nain gømøtø, nai Møskai
nan karua ørøbigwein gøn cha.
25 'Øyeelan nabe ñimun kerriguh trenchar cha, na ñimba
pasrappatø. 26 Inchendø tru Espíritu Santo, tru chi isumønrrai
Purømisrøb Lincha Basrønrrabig, Møskai nai munchiyu øramig,
truibe ñimun chiwandøgucha kusrenanøb, na chi tailane kerriguh
katøle isunanøb pasrønrrun cha.
27 'Nabe ippe, ambumay imay chi isumgaig purø tab gøbigwan
ñimun kørrømarøb, katø nai chi isumgaig purø tab gøbigwan
ñimun tranøb inchar cha. Tru ambumay imay tab gøbigwan
na traniibe, yu pirauelø rranig lataig kømøtø gøn cha. Ñimui
manrrau ke mandø gúinguen gømui lataig isui inchimøwei, kørig
kui inchimøwei inday cha. 28 Na ñimun øyeeg taigwan ñimbe
mørig køn cha: "Nabe ya, katøle ñimuimay arrumønrrun" cha

trendaigwan, ñim nan, undaguelø gúimbe: “Møskaweimay
inrrainchar” taig mørøppe, ñimbe kasraarabsruinrrun cha.
Kaguende nai Møskaimbe na lataitøguen gømø, mas nuig køn cha.
29 Øyeeg puraimøwatø, nabe ñimune kanmaytø iigwan eshkar cha,
treeg puraibene, nan kørenrrai.
30 ’Møimbe yandø ñimbabe menrra waminchimumønrrun
cha. Kaguende Satanás, yu pirau ke nø garub pasrabiibe yandø
arrun cha. Truibe nababe chigucha chi asamig chigaig køn cha.
31 Inchendø pirau misaamerabe asam gusremig køn cha, nabe
nai Møskawan undaguig køb, trurrigu nabe Møskai maig martrai
karuigwan treeg marøbig kuin gúi.
’Kurray, chibig køn, yugurri amrrab— cha.

Uvas tusrba, nui srarmeraba

15 1 Jesúsbe katø trenchib waminchibig køn:
—Tru uvas tusr ciertoniibe na gøben, nai Møskaimbe
tru ellmarøb kwallibig køn cha. 2 Nøbe nainug srarmera
uvas niimeelane lutiicha, petappe, trune tru uvas nigabelane
katøguchinguen may niirrai tamara parøb chishmarøbig køn
cha. 3 Ñimbe yandø chishelø gøn cha, tru na ñimun wamindig tru
wamgurri. 4 Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrray cha. Inchen
nabe ñimba kanbalatø pasrabig pasramønrrun cha. Kan srarma
nøasiitøbe chigucha mamig niimøn cha, tusryugue pasrømøwabe.
Ñimgucha treetøwei chigucha martrab gaimanrrun cha, naba
kanbalatø pønrrabig pønrrømøwabe.
5 ’Nabe uvas tusr køben, ñimbe truyu srarmera gøn cha.
Møikkøben naba kanbalatø pasrabig basrøben, na nuinug
pasrøbene, truibe truba rruba mamig nigan cha. Inchen
nainukkurri ñim nøørøtø pønrraisruandøbe, ñimbe chigucha
martrab gaimanrrun cha. 6 Nainug naba kanbalatø pasrabig
pasrømíigwane srarwan latawei wambig weguchen, mul-lan cha.
Incha treeg srarmerane tulisha, nagu parriilø gøn cha.
7 ’Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrrøben, katø na
wamindiilø ñimuinug pønrrabig pønrrøbene, ñimun chi miag
købendø, miay chibig køn, ñimune tranig kønrrun cha. 8 Ñim
øyeeg maren, nai Møskaimbe maya nuguen tab indig utønrrun
chibig køn, ñim truba rruba mamig misrig nigab, øyamay isa
gømø nai mendig amøñibelø gúi kenamaren. 9 Nai Møskai nan

undaguig køb lataitøwei, nagucha ñimun undaaraig køn cha, nai
undag købig tøgagúigu truyu pønrrabig pønrray cha. 10 Na ñimun
maig maramigwan martrai pønsrailan møra marabe, nai undag
købigu pønrrabig pønrrønrrun cha. Nai Møskai martrai nan karua
pønsrailan na møra mara, nui undag købigu pasrabig pasrab
lataitøweingue.
11 'Nabe øyeelan ñimun waminchippe, nai kasrag
købiibe ñimuinug pasrøben, tru ñimui kasrag købiibe ka
palabinøtiig kømø, newanig kønrrai inchar cha. 12 Inchen
na maig maramigwan martrai pasriibe iig køn cha, ñim
kangurrin gangurri undaguelø gønrrai, na ñimun undaarab
lataitøwei. 13 Kan muguen undag købig iigwan purab nuibe
tøgagømuinrrun cha, nui øsig kuigwan nui trendø tab lincha
amøñibelayasig purøbasra kwamig. 14 Martrai tru na karua
bønsrailan marabe, ñimbe nai trendø tab lincha amøñibelø
gøn cha. 15 Nabe ñimune yandø ka karuindiig melabelø cha
wamømur cha. Kaguende kan karuindiig megabiibe nui karub
pera wabiibe ni chi marøb uninguen mørmøn cha. Treeg
kømøtø, nabe ñimune masken nai trendø tab lincha amøñibelø
cha wamar chibig køn, kaguende nabe nai Møskawan na chi
møriilane ñimune kerriguh eshkab kenamarikkurri. 16 Nane
ñim lawa wesrumøtø, nabe ñimunguen lawa wesrua, ñimune
amrrai wesrua pønsraig køn cha, truba rruba mamig niirrai.
Trurrigu tru mamig misriibe pinømø, misrøbig misrtrain cha.
Treekkurri ñim chiwandøgucha nai Møskawan nai munchiyu
miabene, nøbe ñimune tranrrun cha. 17 Nabe ñimun martrai
karua basrøppe, iigwan karua basrar cha: kangurrin gangurri
undaarayanrrai.

Tiuswan ashmø misaamera Jesúswanba, nuielanba ashig kømui inchib

18 'Ñimun yu pirauelø tsaliinchene, nanmerrig tsalø indig
købigwan isunrrigay cha. 19 Ñim yu pirauelø gúimbe, yu pirau
misaamerabe ñimune undaarabsruinrrun cha, nømuielan
undaarab lataitøwei. Inchendø nabe ñimune yu pirauelai utugurri
lawa, wesruig køn cha. Treekkurri yu piraueløbe ñimune ashig
kømui indan cha, kaguende yandø ñimbe i birauelø gømuben.
20 Na ñimun øyah taig købigwan isua gúi chibig køn: "Kan

mendig megabiibe nui karubigwan purab nuig kømøn” cha,
trendaigwan. Inchawei nanguen kaig martrabgøba, kaig
martrabgøba indiibe ñimungucha treetøwei kaig martrabgøba
inchun cha. Na wamindiilan ñim møra marøbelø gúisruandøbe,
ñim wamindiilangucha møra martrun cha. 21 Pøs chine ñimun
øyeelø marøppe, nagurri øyeeg martrun cha, kaguende nan karua
ørøbigwan ashmeelø gua.
22 'Na arrumøwei, katø na nømun waminchimøwei indig kuimbe,
chi kaig mara bønrrømubsruinrrun cha. Inchendø møimbe nømui
kaig marøb pønrraigwane chigøben guemesratø, øyeekkurrin
gøn chib puraambamig kaanrrun cha. 23 Nan tsalø inchibiibe nai
Møskawangucha tsalø indan cha. 24 Katøgan mu møkken øyeelø
mariimeelan na nømui utu marmuig kuimbe, nømbe chigucha
chi kaig marar bønrrømubsruinrrun cha. Inchendø na mana
asiimeelø mariilan møimbe asha bønrrøbendø, nan ashig kømui
indamba, nai Møskawan ashig kømui indamba indan cha. 25 Pøs
øyeeg pureppe, tru maig maramigwan martrai nømui pøriiløyu
maig pørig pasrabig treeg nebunrrain gúig køn cha: “Chigucha
gømubendø, nan ka tsalø indan” daig.
26 'Inchendø tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Basrønrrabig,
tru Møskaweinukkurri na ñimuimay øramig, tru Espíritu newan
ciertonig, truibe Møskaweinukkurri arrubiibe, naimburab maig
kuigwan waminchun cha. 27 Inchen ñimgucha naimburab maig
købigwan waminchun chibig køn, kaguende ñimbe srøsrøgurri
naba amøñibelø gúikkurri.
16 1 'Nabe ñimun iilan waminchippe, ñimui isubigwan
nainuutø pasra bønrraigwan ni chindinguen mørmøwa
bønrrømønrrai waminchar cha. 2 Ñimune judíosmera tulundzuni
yamerayugurri webetab inchun cha. Inchen møikkøben ñimun
kweechabe, truibe 'Tiusweyasig tabig mararmab' inchib pasramig,
treekkatikken punrrab gøn cha. 3 Ñimun øyeeg marøppe,
Møskawan lata, nan lata ashmeelø guarre, treeg martrun cha. 4 Na
ñimun iilan eshkappe, yandø tru øyeelø pubene, ñimbe manawei
na tru eshkaigwane isua bønrrønrrai eshkar chibig køn, Jesúsbe.

Espíritu Santoi chigøben maramelø

'Inchendø øyeelane nabe ñimun srøsrøgurri eshkamuig købig
køn cha, kaguende nabe ñimba unig kua. 5 Incha møimbe

nan karua ørøbigweisrømay na inrraindingucha, ñimbe
møikkucha nane paymøtan cha: “¿Chumay inrrainchigu?”
cha. 6 Na iilan ñimun trenchib eshkabene, ñimui manrrøbe
purø isui indan cha. 7 Inchendø nabe ñimun isa gømø, cierton
trendamønrrun cha: Na yamibe ñimuimbe mas tabguen gøn
cha. Kaguende na imubene, tru chi isumønrrai Purømisrøb
Lincha Basrønrrabiibe ñimba pasrønrrab arrumønrrun cha.
Inchen na yabe, ñimuyasig nun øramønrrun cha. 8 Inchen nø
arruppe, yu pirau misaamerane tru kaig mariibe chi gøbig
kuin gúi ashchai tørgandø kenamarøb, misagwan Tiusba
sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøb, natøwei kaig
mara basraibe chu basrig kømigwan kenamarøb inchun chibig
køn: 9 Tru kaig marigwan kenamarøppe, nan køremuikkurrin
gøben, 10 misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan
kenamarøppe, nabe Møskaweisrømay iben, ñimbe nan mas
ashmønrrab guikkurrin gøben, 11 natøwei kaig mara basraigwan
tru chu basrig kømigwan kenamariibe, tru Satanás, yu pirau
nø garubigwan, nune chu basramigwan pasrønrrai kørrømara
pasrabguen indikkurrin gøn cha.

12 ’Nabe ñimune chigøben eshkamig katøgucha truba rruba
tøgagøbendø, ñimbe møimbatøbe trengatig nebua chigúi
mørtrab gaimanrrun cha. 13 Inchen tru Espíritu newan ciertonig
arruppe, truibe kerriguwan ciertonigumay ñimune pera inrrun
cha. Kaguende nøbe ka nuimburaptø waminchimøtø, nø
maig mørigwan kerrigu waminchib, katø chigøben maig pub
attrabigwan ñimune eshkanrrun cha. 14 Nøbe nane maya nuguen
tabig kønrrai martrun cha. Kaguende nøbe naiwan uta, ñimun
maig kuigwan asha gønrrai kenamartrun cha. 15 Chitøgucha nai
Møskai tøgagúibe nain gøn cha. Inchawei nabe trendaig køn,
Espíritube naimburabigwan uta, ñimun maig kuigwan asha gønrrai
kenamartrun cha.

Isuig melaibe katølebe kasrag købig misrtrun

16 ’Maya yanayutø ñimbe nane yandø ashchaamøn cha. Inchendø
katø yana gømøwatø ñimbe nane gatø ashchun cha. Kaguende
nabe nai Møskai waisrømay inrrainchar— cha.

17 Inchen møiløgøsrøn nui kusrenanøb pera uniiløbe nømdø
kangurrin gangurri payibelø gøn:

—¿Øyeeg chippe, mandø terah? cha: “Maya yanayutø ñimbe
nane yandø ashmønrrun chib; katø yana gømøwatø ñimbe
nane gatø ashchun chib. Kaguende nabe nai Møskai waisrømay
inrrainchar” chib. 18 “Maya yanayutø” chippe, ¿mandø
chibrreendah? cha. Nøbe ni chi waminchib pasrainguen mørmer—
chibelø gøn.
19 Inchene Jesúsbe trunun payig køb inchib gúi mørabe,
trenchibig køn:
—¿Ñimgan na ñimun øyeeg taigwanrre payib gøtirru? cha,
tru: “Maya yanayutø ñimbe nane ashchaamøn” daigwan: “Yana
gømøwatø ñimbe nane gatø ashchun” daigwan. 20 Pøs nabe ñimun
isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe isuig wamamøra
kishib gømnebe, yu piraueløbe kasraaranrrun cha. Ñimbe truba
isuig kullaaraig melønrrun cha. Inchendø tru isuig kullaaraig
melaibe katølebe kasrag købig misrtrun cha. 21 Kan ishuuma
tammisrtrappe, truba pusrkwai inchib kullaaran cha, kaguende
yandø tru tammisramig ura buben. Inchen yandø unø kal-labene,
kasrag købiitø tru treeg pusrkwaigwane isubguen inchimøn
cha, kaguende kan srø misaazhig yu pirau kal-laben. 22 Inchawei
ñimgucha møimbe øyeetøwei isub kullaaran cha. Inchendø katøle
na ñimun ashene, ñimui manrrøbe truba rruba kasraaranrrun cha,
kasrag købigwan kan muguen kerramgaikke.
23 ’Tru gwalømbe ñimbe nane yandø chigucha paymønrrun
cha. Nabe ñimun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñim
chiwandøgucha nai Møskawan miappe, nai munchiyu miabene,
nøbe ñimune tranrrun cha. 24 Møingatig ñimbe nai Møskawan
nai munchiyube chigucha miamuig køn cha. Miay, chibig køn,
utønrrabguen cha, ñimui kasrag købigwan chigucha palømíig
newanig kønrraimbe.

Jesucristobe yu pirau kaig puingucha, treegu puraya pasramisrøb

25 ’Nabe ñimun iilan waminchippe, iibe øyeelø latailø
gøn chib, kemesratø wamindig køn cha. Inchendø øyeelø
latailø gøn chib kemesra waminchimumig punrrun cha, nai
Møskaweimburabigwan tørgandø kelarrab wamindamig. 26 Tru
gwalømbe ñimbe nai munchiyu Tiuswan mianrrigay cha, pøs nabe
ñimuyasig Møskawan miamønrrun chimur. 27 Pøs Møskai nøashib

ñimune undaaran cha, kaguende ñimbe nan undaarab, katø nabe
Møskaweinukkurri webarrua arrig kui køreb indikkurrimba.
28 Nabe nai Møskaweinukkurri webarrua, yu piraumay arrig
køn cha. Incha møimbe katøle yu piraugurri, nai Møskaweimay
yamønrrun— chibig køn.
29 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø gøn:
—Møimbeguende ñibe chigøben 'iibe øyeeg latailø gøn' chib,
ka kemesratø waminchimøtø, tørgandø kelarrab wamindan cha.
30 Ñibe chiwandøgucha newan ashibig kuin gúi møimbeguende
nambe aser cha. Mugøben ñune chi paya ashib pønrramikken
palømøn cha. Øyeekkurriwei, ñibe Tiusweinukkurri arrubig kuin
gúi kørewa bønrrer— chibelø gøn.
31 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¿Møimbesi køregueh? cha. 32 Pøs øyeeg punrrab gúig yandø
møiwei pubguen indan cha, ñimbe nøørøtø, kan gan chab
tarømisra, nane yandø nandø kørrømara ambamig. Inchendø
nabe natø basrømur cha, kaguende nai Møskaimbe naba
basrøben. 33 Øyeelan nabe ñimun waminchar cha, naba kanbalatø
pønrrøwabe, chi isumø purø tab pønrramigwan tøgagønrrai.
Yu piraube chigøben isumdiig puig melønrrabguen cha. Treeg
kuindøgucha kullaaramø, mur isua bønrrønrrigay cha. Nama yu
pirau chine kaigwan kanawa basrar— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilayasig Møskaimba waminchib

17 1 Yandø iilan chab rrenchabe, Jesúsbe srømbalaneb neesha
trenchibig køn:
—Nai Møskai, yandø treeg maramig pun cha. Ñui Nusrkawan
maya nuguen tabig indig kønrrai mar cha, ñui Nusrkaingucha ñun
maya nuguen tabig indig kønrrai martrai. 2 Tru maya misagweim
bala nø garub pasrønrrai ñi trana, tru mayeelan ñi nun traniilane
managatig øsig kømigwan tranrraima tranig kuig køppe. 3 Inchen
tru managatig øsig kømibe iig køn: ñi Tius ciertonig kandø
wabigwan mu gúi nebua ashib, katø Jesucriston tru ñi karua
ørigwan mu gúi nebua ashib indamig.
4 'Nabe yu pirau ñune maya nuguen tabig kønrrai marar cha,
tru ñi nan martrai karua pasrigwan na chab patsøgøb. 5 Trube
møimbe, nai Møskai, ñui merrab nan tørguegwalmabig kønrrai
martra cha, tru chigurrimbunø købigwan marig kaabenbatø

manasrøwei ñui merrab tru tørguegwalmabigwan na tøga waig
købiitøgatøwei.
6 'Yu pirauelai utu ñi nan trannrrab lawa wesruilane ñun mu
gúi ashchai nabe asingarur cha. Truiløbe ñuielø gøben, ñibe nan
tranen, nømbe ñi maig wamindigwan møra, maran cha. 7 Møimbe
nømbe ashibelø gøn chibig køn, chigurrimbunø ñi nan traniibe
ñuinukkurri arrubig kuin gúi. 8 Kaguende nabe ñi nan eshkaigwan
nømun eshkaben, nømbe mørig køn cha. Incha isa gømøtø, nabe
ñuinukkurri webarrua arrig kui nebua ashib, katø nane ñi garua
ørig kuin gúi nømbe køreb indig køn cha.
9 'Nabe nømuyasig ñun miar chibig køn. Nabe yu
pirauelaimburab miamøtø, ñi nan traniilayasig miar chibig køn,
kaguende ñuielø gúimba. 10 Kerriguba naimbe ñuin gøben, katø
kerriguba ñuimbe nain gøn cha. Incha nømgurri maya nuguen tab
indig pasrar cha.
11 'Yandø nabe naimburappe yu pirau uñmuben, trune nømbe
yu pirau amøñibig amøñinrrun cha, nabe ñuimay arruben. Nai
Møskai Newan Tabig, ñi nan traniilane ñui munchi maramburab
marøbiitøga chi nebumønrrai ashib tøgagørra cha, naba, ñiba
kanbalatø pønrrab lataitøwei nømgucha mayamba kanbalatø
pønrrønrrain cha. 12 Na yu pirau nømba uñib urasma, ñi nan
traniilane ñui munchiyu nømune chigøben nebumønrrai, nabe
ashib tøgagúig køn cha. Na tab ashib tøgagøben, møikkucha
nømbe tarømisra, pinømuig køn cha. Tarømisra pinappe, tru
manawei treeg pinønrrab pasrabig truitøwei pinig køn cha, tru
Tiuswei wamwan pørigu maig taig, truig nebunrrai.
13 'Incha møimbe yandø nabe ñi waisrømay katø attrainchar
cha. Incha na yu pirau pasrappatø iilan waminchar cha, nai
kasrag købigwan nømgucha nømuinug newan tøgagønrrai.
14 Nabe ñui wamwan nømun eshkab waminchen, piraueløbe
nømune tsalø gúindan cha, kaguende na i pirauig kømub
latawei, nømgucha yu pirauelø gømuimba. 15 Nabe ñun miappe,
yu piraugurri nømun wesrunrrai miamøtø, Satanás, tru larrø
gaig, nømun chinchimønrrai, treegwan miar cha. 16 Na i pirauig
kømub latawei, nømgucha i pirauelø gømøn cha. 17 Tru newan
ciertoniitøga ñuyasiitø tarømariilø gønrrai martra chibig køn.
Ñui wambe tru newan ciertonig køn cha. 18 Ñi nan pirauelai
karua ørøb lataitøwei, nagucha nømun pirauelai karua ørar cha.

19 Incha nabe naasiitø nømuyasig ñuindø gønrrab pasramisrar
cha, nømgucha treetøwei tru newan ciertonigu ñuindø gønrrab
pønrramisrtrain cha.
20 'Inchendø nabe nømuyasiitø miamøtø, katø wendøsrø nøm
wamindigwan møra, nan kørenrrabelayasikkucha tøga miar
chibig køn, 21 mayeeløba nømgucha kandø lataig kønrrai, ñi nai
Møskai, naba, ñiba kandø gøb lataitøweingue. Katø nømgucha
namuinug kanbalatø pønrrønrrai miar cha, pirau misaabe nane
ñi garua ørøbwei indig kui kørenrrai. 22 Ñi nan tørguegwalmabig
tranigwane nabe nømun tranar cha, nømgucha mayamba kandø
lataig kønrrai, naba, ñiba kandø gøb lataitøweingue. 23 Nabe
nømuinug basrøben, ñibe nainug basrøben, trumaybe newan ke
kanbalatø pønrramigwan nebua tøgagønrrain cha. Pirau misaabe
ñi nan karua ørig købig kuin gúi ashib, katø ñibe nan undaarab
lataitøwei nømungucha undaguig kuin gúi ashib inchai.
24 'Nai Møskai, ñi nan traniiløbe, na chu waben nømgucha
truyutøwei naba purrønrrai inchar cha, tru tørguegwalmabig
ñi nan tranig købigwan nøm ashchain cha, tru chiwanguen
marmøwatøsrøwei ñi nan undaguig kua, tranigwan. 25 Nai Møskai
sølgandø tabig, yu piraueløbe ñune mu gúi ashmuindøgucha,
nabe, ñun ashibig kur cha. Inchen iiløgucha yandø nane ñi
garua ørig kuin gúi ashibelø gøn cha. 26 Nabe nømune ñui
munchiwan mu gúi nebua asingarur cha. Katøgucha nabe
asingarubig asingarumønrrun cha, tru ñui undag købig ñi nayasig
tøgagúigwan nømgucha lata tøgagønrrai. Inchen nabe nømuinug
pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúswan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 1 Jesús iilan Tiusba chab waminchabe, nui kusrenanøb
pera uniiløba webya ibig køn, Cedrón bi ambøgatøsrø
larramrrab. Tru pi ambøgatømaysrømbe kan olivos tul basrøben,
Jesúsbe nømba truyu kebibig køn. 2 Inchen tru Judas Jesúswan
ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe nøgucha tru tulwan
ashibig købig køn, kaguende Jesúsbe katø gatø nui kusrenanøb
pera uniiløba truyu tulundzunabig købig køben. 3 Incha Judasbe
kan søtø Roma misaamerai suldaumeraba, policíameraba pubig
køn, sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba misra karua

øriilø, espadamera gøben, lámparamera gøben sruar, nag biløga
mutar. 4 Inchene Jesúsbe kerrigu nun øyeeg purainrrabigwan
ashaguen gua, nømerrig webippa, payibig køn:
—¿Mun lague?— cha.
5 Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:
—Nazaretsrø Jesúswan ler— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Truibe na gur— cha.
Inchen Judas, tru Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø
pasramisrøbiibe, truyu nømba pasrabig køn. 6 Inchene Jesúsbe:
"Truibe na gur" chiptinchene, nømbe wendømay amba, pirausrøn
gørrabelø gøn. 7 Inchene katøle nøbe payibig køn:
—¿Mun lague?— cha.
Inchene nømbe:
—Nazaretsrø Jesúswan ler— cha, trenchiben,
8 Jesúsbe katøle trenchibig køn:
—Yamba nabe, truibe na gur, chimmørgøppeh cha. Nan lab
amrruabe, trube iilane ambasay— cha.
9 Øyeeg buppe, Jesús nøtøwei øyah taig truig nebunrrain gúig
køn: "Nai Møskai, ñi nan tranielane møigwangucha kanguen
trubishimur" taig. 10 Inchene Simón Pedrobe espada srua
gua, wesrawa, tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei
karuindiig megabig, Malco taigwan, kusrmay galuwan kelarrab
lutiichiptinchibig køn. 11 Inchen Jesúsbe Pedron trenchibig køn:
—¡Espadane painayu way! cha. Tru purø rrømbøig punrrabig nai
Møskai mutchai tranin copan, ¿nagan muchimumuitarru?— cha.

Jesús Anáswei merrab

(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

12 Inchen tru Roma suldau søtømeraba, nømun nø
garub pera basrabiiba, katø Tiuswei yau pønrrabelø judío
policíameraba Jesúswan merrarrawa, lusrøbelø gøn. 13 Incha
tru Anásweisrømaymerrig srua ambubelø gøn. Anásbe
Caifásweí sueeru gøben. Katø tru Caifásbe tru bilawan maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdote gøbig køn. 14 I Caifás
nø gøbig køn, øyeeg marene tab gønrrun cha, judíosmeran
waminchibig: "Maya misagweyasig kan møøtø gwamikken søl
gønrrun" chib.

Pedrobe Jesúswan 'ashmíig kur' chib
(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)

15 Simón Pedroba, katøgan Jesús kusrenanøb pera uniiba Jesúswei
wendautø ambubelø gøn. Tru kane maya sacerdotesmeran nø garub
sacerdotei asig kuig køppe, Jesúsba truigwei ya wambiisrøngatig
kebiben, 16 trune Pedrobe wambig yaskabutø kørrømisrøbig køn.
Inchen Jesús kusrenanøb pera unig kane tru maya sacerdotesmeran
nø garub sacerdotei nøbe trendø asig kua, katøle webarrua
puramrrai, tru yaskab gurøb pasrab srusran wamincha, Pedron
umbu pera guebibig køn. 17 Inchene tru srusrøbe Pedron trencha
payibig køn:

—¿Ñigucha tru ø møwei mendig uñibig kømmørgøppeh?— cha.

Inchene Pedrobe trenchibig køn:

—Kah, nabe tru gømur— cha.

18 Inchen karuindiig melabeløba, tru Tiuswei yau pønrrabelø
policíamerababe nag urra gua, pishi yem gøben, pønrramisratø
pachiirab gøben, Pedrogucha truyu nømba nag bulu pachiirab
pasrabig køn.

Maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Jesúswan maig kuitashchab payib
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

19 Inchen maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe Jesúswan
payibig køn tru nui mendig amøñibelaimburab maitø gúigwanba,
kusrenanøppe, chitø gusrenaniilanba, truilan. 20 Inchene Jesúsbe
trencha løtabig køn:

—Nabe maya misaamerai malau wamindig køn cha. Judíosmeran
tulundzuni yamerayuba, Tiuswei yau judíosmera tulundzuninuuba
chu uraskucha kusrenanøbig kur cha. Inchawei chigucha na søratø
wamindiibe kaagøn cha. 21 ¿Nane chindimba paygu? cha. Tru na
maig tailan wamindi mørøbelan bay, chibig køn. Truiløbe na maig
tailan ashibelø gøn— cha.

22 Jesús iigwan trenchibene, kan policía truyu pulu pasrabiibe
Jesúswane maløbøtø pashabe, trenchibig køn:

—¿Maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotengan øyeeg løtamig
kuitarru?— cha.

23 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, na chigøben kaig taig købene, chiyu galø tain gúi
eshkau bøs cha. Inchen tru na trendaig chi kalø gømubene, trube,
nane ¿chindimba bashku?— cha.
24 Inchen Anásbe Jesúswan lusrimbatiig tru maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdote Caifásweisrømay ørøbig køn.

Pedro katøle Jesúswan 'ashmíig kur' chib
(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

25 Trune Pedrobe tru nag bulu pasramisra, pachiirab pasrøben,
trenchibelø gøn:
—¿Ñigucha tru møwei mendig uñibig kømmørgøppeh?— cha.
Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Kah, nabe tru gømur— cha.
26 Inchene tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotei
kan karuindiig megabig, tru Pedro kaluwan lutiitsinab møwei
nømmisaabe, Pedrone trenchiptinchibig køn:
—¿Nabe ñune tru olivos ellguain dulyu Jesúsba pasrøben ashib
mørgøppeh?— cha.
27 Inchene Pedrobe katøyug 'ashmíig kur' cha isøben, møimbe
tru urastø kan kallu wamaptinchibig køn.

Jesús Pilatoi merrab
(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Inchen yandø tør-rram lutauguen gøben Caifáswei
yaugurrimbe tru Pilato waig palaciosrømay Jesúswane srua
ambubelø gøn. Inchendø judíosmerabe tru yaube kebammeelø
gøn, trømbøig marig chillig indi lataig kørrømisrmønrrab, nøm
kebammuikkurrimbe tru pascua mamigwan chi gømø ka mamig
kønrrai. 29 Inchene Pilatobe nømun payrrab webya trenchibig køn:
—¿I møwane ñimbe chitø galø maran chibrre inchigueh?— cha.
30 Inchene nømbe trencha løtabelø gøn:
—Larrø gaig kømuimbe, ñui merrab nam mana srua amrrubsru— cha.
31 Inchene Pilatobe trenchibig køn:
—Ñim srua ambay cha. Tru maig maramigwan martrai ñimui
pørig maig chibig køben, treeg asha maray— cha.
Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Nam judíosmerane ka namuimburaptøbe mungucha kweechib
pønrrømønrrai merig køn— cha.

32 Inchen øyeeg buppe, Jesús tru nui kwamig chiyu bunrrab
pasrabigwan, tru nø maig wamindig treeg nebunrrain gúig køn.
33 Inchen Pilatobe katøyug tru palacioyu kebya, Jesúswan wamabe,
payibig køn:
—¿Ñigan tru judíosmerai rey gøtirru?— cha.
34 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Iigwangan ka ñiasiitø rrenchitirru? Kabe ¿katøganelø
naimburab ñun mu trendaimba rrenchitirru?— cha.
35 Inchene Pilatobe trenchibig køn:
—¿Kabe nagan judío gúitarru? cha. Ñui biraueløba, katø tru
sacerdotesmeran karubeløba naimay ñune sruamrruig køn cha.
¿Chi galø mara basrøgu?— chibig køn.
36 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Na ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kømøn cha.
Tru na ashib karub tøgagúig yu pirauig kuimbe, trube, nai
mendig melabeløbe nan judíosmerai tasku tranig kømønrrai
kwayabsruinrrun cha. Pøs na karumburab ashib karub tøgagúig
naimbe yu pirauig kømøn— chibig køn.
37 Inchene Pilatobe trenchibig køn:
—Trugan, ¿ñibe rey gøtirru?— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Ñibe nane rey gøn cha, trendan cha. Nabe truweiwei kallab, yu piraumay arruppe, truweiwei arrig køn cha, tru newan ciertonigwan eshkanrrab. Mutøgucha tru ciertonigweingatø basrabiibe, nai wamwan møran— cha, trenchibig køn Jesúsbe.
38 Inchene Pilatobe trenchibig køn:
—¿Tru newan ciertoniibe, chi gøh?— cha.

Jesúswan kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Iigwan chab rrenchabe, Pilatobe katøle webya, judíosmeran trenchibig køn:
—Nabe tru møweinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur
cha. 39 Inchendø ñimbe trendø treeg maramig tøgar gøn cha,
Pascua Fiesta gwalømbe kan kailan keeri yau pasrabigwan na elacha wertrai. ¿Trube, tru judíosmerai reywan na elatsamig balain gøgue?— cha, trenchibig køn.
40 Inchene nømbe mayeeløba katø trenchib trashibelø gøn:

—¡Øigwan gømøtø, Barrabáswan elachi!— chib.
Tru Barrabásbe niliig købig køn.

19 1Inchene Pilatobe Jesúswan merrarrawa, itsingarubig
køn. 2Inchen suldaumerabe kaldiigwan corona mara,
Jesúswei turyu petsøsra, katø asru kan keeg kørrabig yalø biguiig
itøguenanøbelø gøn. 3Inchabe nuim bulu kemallabe, trenchibelø
gøn:

—¡Judíosmerai rey, viva!— chib.

Incha maløbøtø pashagutsamba inchibelø gøn.
4Inchene Pilatobe katøyug webya, misaamerane trenchibig
køn:

—¡Au! Nun wambiisrø pera arrumønrrun cha, nuinuube chigucha chi kalø marig nabe wetørramuin gúi ñim ashchai.—
5Inchen Jesúsbe, tru corona kaldiigwan marigwan petsaig, tru
yalø biguiigwan keweig webibig køn. Inchen Pilatobe trenchibig
køn:

—¡Asay! cha, i møøbe yu pasran— cha.
6Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru policíameraba
Jesúswan ashippe, trashibelø gøn:

San Juan 19.5

—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.
Inchen Pilatobe trenchibig køn:
—Treeg købene, trube, ñimdøwei srua amba, kurusyu mesray
cha. Pøs, nabe naimburappe, nuinuube chigucha chi kalø mariibe
wetørramur— cha.
7 Inchen judíosmerabe nune trenchibelø gøn:
—Nambe maig maramigwan martrai pørig tøgar guer cha.
Inchawei truyu maig chibig køben, nøbe kwamitøwein gøn
cha, kaguende nøbe nøasiitø: "Tiuswei Nusrkain gur" chib
pasraikkurri.—
8 Inchen Pilatobe tru trendaigwan mørabe, mas kørig kui
inchibig køn. 9 Incha katøle palacioyu kebya, Jesúswan payibig køn:
—¿Ñibe chuig kugu?— cha.
Inchen Jesúsbe niløtø basrøben, 10 Pilatobe trenchibig køn:
—¿Nanguen løtømønrrapteh? cha. Nabe ñun elatsamdiig
købene, elachib, kurusyu mesramdiig købene, mesrøb
indamig mu mandamgaig maramigwane na asha marøbig kui
¿ashmøtirru?— cha.
11 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Nan øyeeg punrrai ñi marøb wamigwane chigaig købsruinrrun
cha, ñun srømbalasrøngurri treeg marøb wanrrai tranmuig kuimbe.
Inchawei tru nan ñui tasku tranøbiibe purab gaikken mara
basran— cha.
12 Trugurrimbe Pilatobe Jesúswan mandø incha elatsamdiig
køtashchab labig køn. Trune judíosmerabe trenchib trashibelø gøn:
—Ñi nun elachabe, Roma maya misagwan karub wabig
Césarweingatiig kømøn køn chib. Kaguende møikkøben: "Rey
gur" chib pasrabiibe Roma maya misagwan karub wabig
Césarweingatiig kømøn— chib.
13 Inchene Pilatobe trunun mørøppe, Jesúswan wambig
wesrungarua, maig kønrrabigwan asha martrab wamisrinug
wamisrøbig køn, tru "Sruutøga Kayig" tainug, hebreomaybe Gabata
cha waminug. 14 Pascua Fiesta maramig kan gwalømdø baløben,
kwaløm døbøtag køsrøn gøbig køn. Inchen Pilatobe judíosmeran
trenchibig køn:
—¡Au, ñimui rey yu pasran!— cha.
15 Inchene nømbe trashibelø gøn:
—¡Kwabash! ¡Kwabash! chib. ¡Kurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nagan ñimui reywan kurusyu mesrønrrab waitarru?— cha.

Inchen sacerdotesmeran karubeløbe trencha løtabelø gøn:

—Nambe katøgan rey tøgar gønrrab gømøtø, Roma maya misagwan karub wabig Césarwandø rey wannar guer— cha.

16 Inchen yandø Pilatobe Jesúswan kurusyu mesrønrrai nømun tranøbig køn.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

Inchen nømbe Jesúswan kemøra, srua amben, 17 Jesúsbe nui
kuruswan muta, tru Calavera cha wamiisrømay webibig køn,
hebreomaybe Gólgota taig. 18 Incha truyu kurusyu mesrøbelø
gøn, katø pailan pinrrømenda kan gan, Jesúswane tru tøbøtakke.
19 Incha Pilatobe kurusyu kan pørig mesrønrrai karubig køn:

JESUS NAZARETSRIIG, JUDIOSMERAI TRU REY GØN

chibig. 20 Inchen tru pøra mesraigwane judíosmera mugøben truba
yamelø lebelø gøn, kaguende tru Jesúswan kurusyu mesraibe ciuda
bulu gøben. Inchagucha tru pørig megabiibe hebreomay gøben,
latínmay gøben, griegomay gøben pørig købig køn. 21 Incha treekkurri
judío sacerdotesmeran karubeløbe Pilatone trenchibelø gøn:

—"Judíosmerai rey gøn" cha pøra mesrømøta cha. Treeg kømøtø: " 'Nabe judíosmerai rey gur' cha, nø trendaig køn" chibig, treeg pør— cha.

22 Inchen Pilatobe trencha løtabig køn:

—Na pøriibe, børig megabasay— cha.

23 Incha suldaumerabe Jesúswan kurusyu chab mesrabe, nui
kewagúigwan kusrawa, pippalø pirishibelø gøn, kanui kan gangue.
Incha trugurrimbe tru pala kewagúigwangucha kusrabelø gøn.
Inchen truibe kemesra tsusaimíig kørrappa kandiig basrig købig
køn. 24 Suldaumerabe kangurrin gangurri trenchibelø gøn:

—Kølsrømugun cha. Trembe tru kewagúigwan muin gørrømisrtashchab suerte gucha ashkun— cha.

Øyeeg maren, Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig truig nebuig køn:

"Nai kewagúilan nømdø pirisha,
tru nai pala itøgueigwane muin gørrømisrtashchab
suerte gucha asan" daig.

Suldaumerabe øyeeg marig købig køn.
25 Jesúswei kurus bulube nui usrin gøben, nui usrai numøsrain
gøben, Cleofaswei srai María gøben, katø María Magdalena
gøben bønrrabelø gøn. 26 Inchen Jesúsbe nui usran ashib, katø nui
undaaraig kusrenanøb pera uniibe nui usraim bulu pasrai ashib
inchabe, usrane trenchibig køn:
—Au, ñui nusrkai lataigwan uyu ñi pera basran— cha.
27 Inchabe katø tru nui kusrenanøb pera unigwan trenchibig
køn:
—Ñui usri lataigwane uyu ñibe pera basran— cha.
Indig tru uraskurrimbunø tru kusrenanøb pera unig købiibe nui
yau pera gørrømisrøbig køn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

28 Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kerrigu treeg chab nebui
ashabe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrai trenchibig
køn:
—Pimulgwatan— cha.
29 Inchen truyu kan køtsøyu køchiibi netsiig tøgaig pasrøben,
kan ñab espunjan tru piyu kebisha, kan hisopo srarchigu pucha,
mutchai Jesúswei triisrø yuuløbelø gøn. 30 Inchen Jesúsbe tru
vinon yuulen, chab webishabe, trenchibig køn:
—Yandø chab marig kørrømisran— cha.
Incha turwan utsøbasra, yandø nui espíritun tranøbig køn.

Kan suldau lanzatøga Jesúswan tømbulyu larrab gwanøb

31 Inchen yandø Pascua Fiesta punrrabigweyasig tru tamarøb
gúin gwaløm gøben, judíosmerabe tru asrmeran isrin gwalømbe
kurusyu melsraig melømønrrai inchibelø gøn, kaguende tru
gwalømbe, tru isrin gwaløm, purø nu gwaløm gønrrab gøben.
Treekkurri Pilatone, melabelai srømmeran landiitsingarunrrai
rrugabelø gøn, asrmeran kurusyugurri pinøsrumig kønrrai.
32 Inchen suldaumerabe amba, kanunmerrig srømmeran
landiicha, trugurrimbe Jesúsba kurusyu mesraig megabigwan
kanungucha landiichibelø gøn. 33 Incha Jesúswan kemalla ashene,
yandø kwainguen megaptinchen, treekkurri nune srømmeran
landiichimeelø gøn.

34 Inchendøgucha kan suldaube Jesúswane tømbulyu lanzatøga
larrab gwanen latatø, animba, piba weguchibig køn. 35 Inchen
nui kaptøga ashibiibe maig kuigwan wamindan. Inchen maig
kuigwan tru nø wamindiibe cierton wamindig køn. Nøbe ka
isatø waminchib pasrømurmab isua basran, ñimgucha Jesúswan
kørenrrai. 36 Kaguende øyeelø pureppe, Tiuswei wamwan pørigu
øyah taig nebunrrain trenchibig køn: “Nui tsutsigwane kanguen
landig kømønrrun” daig. 37 Katøganbaløsrø Tiuswei wamwan
pøriguguchа gatø trenchibig køn: “Misaamerabe tru lanzatøga
kwaninabigwan ashchun” cha.

Jesúswan sørab

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

38 Øyeeg chab puraiben, José Arimatea pueblosriibe Jesúswei
asrwan srua inrrab cha, Pilaton miabig køn, tru Josébe
judíosmeran kørig køb Jesúswan nui isuigutø uñibig kuagucha.
Inchen Pilatobe ka srua ibashen, Josébe asrwan srua ibig køn.
39 Inchen tru Nicodemo, tru merrabsrø Jesúswan yem waminchab
ibikkucha, kan treinta kilosburab may irrabzhig mirraba,
áloesba lindisaig srua arrubig køn. 40 Incha Joséba, Nicodemoba
Jesúswei asrwan srua amba, llensutøga kirrøbelø gøn. Tru may
irrabzheelantøga, judíosmera sørønrrab maig marøbelø gøben,
treeg tamara sørabelø gøn. 41 Inchen Jesúswan kurusyu mesraim
bulube kan tul ellmarig pasrabig køn. Tru tulyube søramig kan
trab srøig mungucha wayiimíig, ka basrabig køn. 42 Kaguende
yandø judíosmerai isrin gwaløm pølbasramig lutau gøben, katø tru
søramikkucha pulutø gøben, truyu Jesúswei asrwan wayibelø gøn.

Jesús øsiirab

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 1 Incha tru srø rrune pølbasrøb gwaløm María
Magdalenabe løtsøzhig søriisrømay ullarbatø ibene,
tru sørin rrabyu nu srug kasraibe kusruim basraptindi ashibig
køn. 2 Inchen nøbe luløb ibig køn tru Simón Pedroba, katøgan
kusrenanøb pera unig, tru Jesús undaaraig købiiba, truilø
purrainuumay. Inchabe Maríabe trenchiptinchibig køn:
—Sørinukkurri Señorwei asrwane srua ambin gøn cha. Nambe
chu srua amba wayig mørmer— cha.

3 Inchene Pedroba, tru katøgan kusrenanøb pera uniibabe
webamba, søriisrømay ambubelø gøn. 4 Pailøba kegøtø luløb ambendø,
kane Pedro lataguen gømø, katøguchinguen mur lula, tru søriisrø
nømerrig luløb pubig køn. 5 Incha trusrø trarraasha ashene, tru
llensu guirriiløbe truyu warai ashibig køn. Inchendø kebimíig køn.
6 Inchen nui wendautø Simón Pedrobe pua, sørin rrabyu kebyabe, tru
llensumerane truyu warai ashibig køn. 7 Inchagucha tru Jesúswei
turwan pinøbulig llensugucha, tru kirri llensumeraba trubalatø gømø,
nøørø kurisaig trarrig tsubig køn. 8 Inchen tru kusrenanøb pera unig
tru sørinug nømerrig merrab pubikkucha, yandø umbøsrøngatig
kebya, ashabe, kørebig køn. 9 Pøs katøgucha nømbe tru Tiuswei
wamwan pørigu Jesúsbe kwabelai utugurri katøle øsiiramig
palønrrab gøn daigwane chigúi mørmuin gøbig køn. 10 Incha tru
kusrenanøb pera uniiløbe nømui yamay katø ambubelø gøn.

Jesús María Magdalenan kenamisrøb

(Mc 16.9-11)

11 Inchen Maríabe sørim bulu wambig kishib pasramisrabe,
kishib sørin rrabyu trarraasha ashene, 12 pagatø ángelesmera
puliig kørrabig kewar, tru Jesúswei asrwan wayig købigube kane
turgabøryu, kane katsigu purrai ashiptinchibig køn. 13 Inchen
ángelesmerabe payibelø gøn:

—Ishug, ¿chindimba guishku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Pøs nai Señorwan srua ambin gøn cha. Incha chu wayig mørmur— cha.

14 Iigwan chab rrencha, nø keesha ashene, truyu Jesúsbe
pasraptinchibig køn. Inchendø, nøbe Jesús kuitamappe isumíig køn.
15 Inchene Jesúsbe payibig køn:

—Ishug, ¿chindimba guishku? cha. ¿Mun lagu?— cha.

Inchene nøbe tru tulyu ellmarig ashibig kuitamab isua, trenchibig køn:

—Au, kasuku, inchippa ñi srua yabe, trube, chu wayigwan eshkarra cha. Na srua inrrab— cha.

16 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—¡María!— cha.

Inchene nøbe keesha ashabe, hebreomay:

—¡Rabuni!— chibig køn, (trenchippe, “Kusrennøbig” chib).

17 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¡Elatcha! cha. Kaguende nabe nai Møskai waisrø nebimø
srø basrar cha. Inchendø ñibe ya, nai nunelan trenchinrrig
cha: "Naimba, ñimuimba Møskaweisrømay, naimba, ñimuimba
Tiusweisrømay nabe inrrab gur tan" cha, eshkanrrab.—
18 Inchen María Magdalenabe yabe, tru kusrenanøb pera uniilan:
—¡Nabe Señorwan ashar!— chibig køn.
Incha Señor nun maig tailangucha nømun eshkabig køn.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

19 Tru truaalømdøwei yandø yem misren, Jesúswei kusrenanøb
pera uniiløbe tulundzuna purrabelø gøn, yaskabmerane mu
kurtraingaig kasra bønsra, judíosmeran kørig køb. Inchene Jesúsbe
truyu kebib, nømuin døbøtag pasramisrøb, trenchibig køn:
—¡Chi isumgaig tab gøbiibe ñimba gønrrain!— cha.
20 Incha chab rrenchabe tasiimeranba, nui tømbulwanba
kenamarene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Señorwan ashippe, truba
rruba kasraarabelø gøn. 21 Inchen Jesúsbe katøle trenchibig køn:
—¡Chi isumgaig tab gøbiibe ñimba gønrrain! cha. Nabe ñimun
karua ørar cha, nai Møskai nan karua ørøb lataitøwei.—
22 Incha iigwan chab rrenchabe, Jesúsbe nømuim bala urra,
trenchibig køn:
—Espíritu Santon utay cha. 23 Ñim møilan gøben nømui kaig
mariilan ulø baymø kagøbashene, truilai kaig mariiløbe ulø bayamig
kømíig kørrømisran cha. Inchen ñim truilai kaig mariilan pesannamø
ulø bayene, nømune pesannamø ulø bayamig kønrrun— chibig køn.

Jesúsba, Tomásba

24 Inchen Tomás, Gemelo taig, tru doce kusrenanøb pera
uniilai utuig, truibe tru Jesús arrubene, nømba wamuig kuig køn.
25 Inchen tru kusrenanøb pera uniilø kaneløbe trenchibelø gøn:
—Nambe Señorwan aser— cha.
Inchene Tomásbe trenchibig køn:
—Nabe nui tasku kølabus larrøøriilan ashmøwei, katø tru
kølabus larrøøriiløyu tasig-unan kegwanmøwei, katø tru
nui tømbulyu nai tasigwan kegwanmøwei inchimuppe, nabe
køremumønrrun— cha.

26 Indig trune wendau tru kusrenanøb pera uniiløbe
katøle umbu tulundzuna burrøben, Tomáskucha nømba
wabig køn. Inchene yaskabmerabe mu kurtraingaig kasrailø
bønrraingucha, Jesúsbe kebya, nømuin døbøtag pasramisrøb,
trenchibig køn:
—¡Chi isumgaig tab gøbiibe ñimba gønrrain!— cha.
27 Inchabe Tomáswane trenchiptinchibig køn:
—Ñui tasig-unan yu kegwanøb, nai tasiimeran ash cha. Incha ñui
kwalwan larrøbicha, yu nai tømbulyu tasigwan kegwan cha. Ke
truig kømuitamaptø isub uñmøtø, ñiguen kørebig ku— cha.
28 Inchene Tomásbe trencha løtabig køn:
—¡Nai Señor! ¡Nai Tius!— cha.
29 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

San Juan 20.26

—Tomás ¿møi ke nan ashagan køretirru? cha. Mayanguen tab
gúilø gøn cha, ashmøwagucha, kørebeløbe.—

Mandøgurri i kilgameran pørig

30 Jesúsbe truiløtø gømøtø, katøgan Tius nøba pasrain gúi asha
gømig mariilø truba kenamarøbig køn nui kusrenanøb pera uniilai
merrab. Truiløbe i kilgamerayube pørig kaagøn. 31 Inchendø
iilan pøriilø gøppe, Jesúsbe tru Cristo Tiuswei Nusrkain gúin
gúi kørenrrain børig køn. Incha tru treeg køreitøgabe srøig øsig
kømigwan nøgurri tøgagønrrai indig køn.

Nui kusrenanøb pera uniilan Jesús Galileasrø kenamisrøb

21 1 Inchen treeg chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera
uniilan katøle kenamisrøbig køn Tiberias nu bisu menda.
Nøbe øyamay kenamisrig køn: 2 Simón Pedro gøben, Tomás tru
Gemelo taig køben, Natanael tru Galilea birau canásriig køben,
Zebedeowei nusrkalø gøben, katøgan pailø Jesúswei kusrenanøb
pera uniiløba, trubalatø lincha warøben. 3 Incha Pedrobe
trenchibig køn:
—Nabe peskanrrab inrrainchar— cha.
Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Namgucha ñiba amrrunrrab— cha.
Incha ambabe, kan barcoyu nebamba, tru yembe chigucha
wesrunrrab gaimabelø gøn. 4 Inchen yandø tør-rrab arruben,
Jesúsbe pi menda nømun kenamisren, tru kusrenanøb pera
uniiløbe nune mu gúi ashmeelø gøn. 5 Inchene Jesúsbe trenchibig
køn:
—Au, nai ureezheelø, ¿chigucha chi peskau kemørtrab
gaimatirru?— cha.
Inchene nømbe:
—Kah— chibelø gøn.
6 Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:
—Atarrayan barcoyu kusrmaygatømay kegutsay cha. Treenchabe
ñimbe wesranrrabguen— cha.
Inchen nømbe atarrayan keguchibelø gøn. Inchabe piyugurri
atarrayan wesranrrab gaimaptinchibelø gøn, peskau nu gøptø.
7 Inchene tru kusrenanøb pera unig Jesúswei undaaraibe Pedrone
trenchibig køn:

—¡Au, Señor gøn!— cha.
Inchene Pedrobe: “Señor gøn” daig mørøppe, nui pala
itøgueigwan wesrawa tsuig køppe, truigwan kewa, pørønab, piyu
pørsraptinchibig køn. 8 Inchen tru kusrenanøb pera uniilø kaneløbe
barcon srua bubelø gøn, atarrayan peskautø netsiig keetab sruar.
Kaguende nømbe pi mendagurri cien metros køsrøndø waraig
købig køn. 9 Incha nømbe pirau pinaambabe, kan trøsr nag pasrai
ashibelø gøn, tru balabe peskauba, pirrimba warig. 10 Inchen
Jesúsbe trenchibig køn:
—Mamdø tru ñim møi wesruim beskaumeran srua amrruy— cha.
11 Inchen Simón Pedrobe barcoyu nebya, atarrayan nørrø
peskaumeratø ciento cincuenta y tres netsiig tøgaigwan pi
mendagatig keetab srua ibig køn. Inchen maya nu gúingucha,
atarrayabe kølsrømíig køn. 12 Inchene Jesúsbe nømun trenchibig
køn:
—Manrrab amrruy— cha.
Inchen møikkucha kusrenanøb pera uniiløbe: “¿Ñibe mu gugu?”
cha payamig kørig kui inchibelø gøn, kaguende nømbe Señor gúi
asha gua. 13 Inchene Jesúsbe kemalla, pirriwan nui tasku srua
basramisrabe, nømun srørrøbig køn, katø peskauwan chigucha.
14 Iibabe chabguen pønmay gøbig køn, Jesús kwailai utugurri
katøle øsiirawa kurra, nui kusrenanøb pera uniilan nø gúi ashchai
kenamisrig.

Jesús Simón Pedroba waminchib

15 Yandø chab mabe, Jesúsbe Simón Pedron payibig køn:
—Simón, Juanwei nusrkai, ¿iilø lataguen gømø, nan mas
undaguig kuguh?— cha.
Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai ubisha-ureemeran mannøb ashib tøgagørrunrrig— cha.
16 Katøle Jesúsbe payibig køn:
—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kuguh?— cha.
Inchen Pedrobe trenchibig køn:
—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Trube, nai ubishameran tab ashib tøgagørrunrrig— cha.

17 Pønmay gønrrabyu katøle payibig køn:
—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kuguh?— cha.
Inchen Pedrobe kullaarab isui inchibig køn, kaguende chabguen
pønmayguen: "¿Nan undaguig kuguh?" chib payen. Inchen nøbe
trenchibig køn:
—Señor, ñibe chiwandøgucha kerrigu ashibig køn cha. Nabe ñun
undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.
Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—Nai ubishameran mannøb ashib tøgagørrunrrig cha. 18 Nabe
ñun isa gømø, cierton trendamønrrun cha: Ñibe matsinøtiig køb
urasbe, ñui pørønaigwan ñiasiitø pørønawa, ñun chuikkøben ibig
kuig køn cha. Inchendø yandø ñi køllig misrene, ñui kwalmeran
ñi larrøbichen, katøgan mendaig ñune pørønana, ñi ig kømui
indiisrømay srua inrrun— cha.
19 Øyan chippe, Pedro nø mandø kwamig nebuben, treeg
kwaitøga Tiuswan maya nuguen tabig indig kønrrai martrab gøn
cha, trendaig køn Jesúsbe. Inchabe Pedrone trenchibig køn:
—Nai mendig amø— cha.

Jesús kusrenanøb pera unig tru undaaraig

20 Inchen Pedrobe keesha ashene, Jesús tru kusrenanøb pera
unig undaaraibe nui wendau arri ashibig køn. (Truibe tru mab
purrab uras Jesúswan pechoyu ne tsumisra: "Señor, ¿ñun ashig
kømui inchibelan trannrrabiibe mu gøh?" cha, payibig, truig købig
køn.) 21 Inchen Pedrobe truigwan ashabe, Jesúswan payibig køn:
—Señor ¿inchen øigwane ñibe mandø inchainchigu?— cha.
22 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—¿Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe
treegwane chi asamig kaagøn cha? Ñibe nai mendig amø— chibig
køn.
23 Indiibe tru trendaigwane nunelai utube treeg wam larrøbitsig
købig køn, tru kusrenanøb pera unig, truibe kwamønrrab gøn
dan cha. Inchen Jesús trenchippe: "Truibe kwamønrrab", gøn
cha gømøtø, trenchippe, ka: "Na arrumnegatig nune ka uñchai
indingucha, ñuimburappe treegwane ñibe chi asamig kaagøn" cha,
treebe taig købig køn.
24 Tru kusrenanøb pera unig trendainabig nøtøwei iilane maig
kuigwan eshkab wamincha, katø nøtøwei pørøb indig køn. Incha

maig kuigwan nø eshkab wamindiibe isatø gømø, cierton gúi asha
bønrrer.
25 Katø chigøben Jesúsbe truba rruba marig købig køn.
Lutøgurrih trumørig pørimbe, tru pørig kilgamerabe yu pirau
ørøbaguen kemubsruitamab isur.

Los Hechos

Jesucristo Espíritu Santon trannrrab misrig

1 1 Nai Teófilo, nai srøsrø børigube maig purayaigwan eshkab
pørig kuig køn, Jesús tru chigurrimbunø marøb pølbasriilanba
kusrenaniilanba. 2 Katø nøashib karua øramelø lawa wesruilan
Espíritu Santogurri chitø maramelan martrai karua bønsra,
srømbaløsrømay srua yain gwalømgatig købigwan pørig køn.
3 Incha nøbe kwaig tsua, øsiirawa, nømune øsiguig kenamisrøbig
køn, nø gúin gúi asamdiig kønrrai chine marøb. Incha nøbe
kwalømmera cuarenta nemisramne nømun kenamisrøb uña, Tius
nø karub waigweimburabigwan waminchibig køn.
4 Incha Jesúsbe nømba trubalatø purrøwabe:
—Jerusalénsrømaybe ammønrrigay cha garubig køn, nai Møskai
trannrrab misra kørrømisrigwan treeg pumnegatig munugunrrain
cha, 5 tru ñim nan øyah taig mørig købigwan. Pøs Juanbe isa
gømøtø, pitøga pinøbuliilø gønrrai ulsrain gøn cha. Trune ñimbe
mam gwalømyutø Espíritu Santotøga pinøbuliilø gønrrun— chibig
køn.

Jesús srømbalasrømay ib

6 Jesúsba truyu tulaamba purrøwabe, trencha payibelø gøn:
—¿Señor, Israel misaamera merrabsrø nøm ashib karub tøgagúig
købigwan katøle treetøwei nøm karub tøgagømig punrrai møi yan
damara basrtraindirru?— cha.
7 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
—Treeg maramibe mana bunrrabigwanba, Møskai nøashib nui
maram burab mariitøgatøwei chi gwaløm treeg punrrai mara

kørrømaramigwanbabe, ñimbe wammøra gømig chi palømøn cha.
8 Inchendø Espíritu Santo yandø ñimuim bala arrubeneguende
maramburab maramigwan ñim uta, Jerusalénsrø, Judea birau
kerrigu, Samaria birausrø, pirø muba kuimburab purø yabsrønguen
naimburab maig kuigwan waminchab webamrrun— chibig køn.
9 Incha yandø iigwan chab waminchene, nøm ashib pønrramne,
Jesúswane pala kusruben, kan wañi arrua, nun pinøbulen,
yandø mas ashchab gaimabelø gøn. 10 Inchen Jesús iben, nøm
srømbalaneb neeshib pønrramnetø, møimbe pagatø møguelø
puløzheelø kewar nømuim bulu kenamisrabe, 11 trenchibelø gøn:
—¿Galileasrø møguelø, chindimba srømbalaneb neeshib
kørrømisrke? cha. I Jesústøwei ñimui utugurri srømbalasrømay
srua yainabiibe, ñim maig yai asig katø nøbe treetøweih attrun—
chibelø gøn.

Judasweimburø purøbasramig Matíaswan lawa wesrab

12 Inchen tru nøashib karua øriiløbe tru Olivos taig tunsrøngurri
Jerusaléngatig katø ambubelø gøn, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørigu isrin gwalømbe maya yabgatig amrrain
chibig køben, treezhiitø. 13 Jerusalén ciudayu puabe, tru nøm pui
yau, pala pisusrø nebambubelø gøn, truyube Pedro gøben, Juan
gøben, Jacobo gøben, Andrés køben, Felipe gøben, Tomás køben,
Bartolomé gøben, Mateo gøben, Alfeowei nusrkai Jacobo gøben,
Simón Zelote gøben, Jacoboi nusrkai Judas køben, tru iilø ya beba
warainug. 14 Truiløbe Tiusba wamindamigwane søtøba kandø isua,
maikken elachimø marøbelø gøbig køn, Jesúswei usri María gøben,
nui nunelø gøben, katøgan ishumburmera gøben kanbalatø misra.
15 Inchen tru gwalømmerawan Jesucristo kusrenanigwan
marøbelø kan ciento veinte gøsrøn tulundzuna gøben, Pedrobe
truilai utu pasramisra trenchibig køn:
16 —Nai nunelø, Tiuswei wamwan pørigu maig taig, truibe
nebumig palaig kuig køn cha. Tru pørigube Espíritu Santobe
David wamindigu kanmaytø Judasweimburab treeg nebunrrun
cha wamindig kuig køn. Jesúswan kemøra, sruamrrabelan mandø
indamigwan eshkab pasrabigwan. 17 Pøs Judasbe namui utuitøwei,
katø namui marameløyu maramig tøgaig købig køn cha. 18 (Indiibe
tru nø kaig marimburø an utiitøga kan tul penig køn cha. Inchabe
ippa, turmay peñippe, patsøwan srurram beñen, pøitsimerabe

Los Hechos 1.9

kerrigu webølabig køn cha. 19Inchen Jerusalén mayeelø warabelø
wammørabe, tru pirøwane, “Acéldama” cha wamabelø gøn,

nømuin rrikkabe, “Ani Lusin Dul” chibig.) 20 Kaguende Salmosyube
trenchibig pørig basran:

“Nui yabe mugucha waraimíig kutsi ya gørrømisren,
katø truyube muguen tsunrrabig kaanrrain” cha.

Katø:

“Nø chi marøb pasraig købigwane katøgan peg utønrrain”
cha.

21 ’Inchawei øyeeg købene, tru namui utu Jesús trendø
namba lincha llirab uñen, 22 tru Juan Jesúswan piu umbu nun
ulsraikkurrimbunø, katø nun namuinukkurri kusraben, nun
srømbalasrø utig kømnegatig namba managucha tin lincha
amøñibelø yu møguelø køn cha. Incha kan treeg lincha
uñibigwan, tru Jesús kwawa, katøle øsiiraigwan treeg køn chib
waminchib, namba tøgatø pasrønrrai maramibe ke søldøwein
gøn— chibig køn.

23 Incha pailan wesrawa pønsrøbelø gøn: Matíaswanba,
Joséwandøwei Barsabás cha wamab (katø Justo cha wamab indi)
møwanba. 24 Inchabe øyeeg chib Tiusba waminchibelø gøn:

—Señor, ñibe mayeelai manrrømeran ashibiibe, i pailan ñi
mønun lawa wesrua tøga basraigwan eshkarra chib, 25 Cristo
nøashib karua ørigwei maramigwan uta basramisra martrabiibe
mu gúin gúi. Kaguende Judasbe nui yamsrømay inrrab, tru
maramigugurrimbe tarømisra pella, peg maywan yaig
køn— cha.

26 Inchawei møigweim bala bendashchab suerte kuchene,
Matíasweim bala beñen, truibe yandø tru Cristo once nøashib
karua øriilai utuig kørrømisrig køn.

Espíritu Santo arrigwan waminchibig køn

2 1 Judíosmerai Pentecostés taig tru gwaløm yandø puben,
nømbe mayeeløba kanbalatø tulundzuna gøbene, 2 møimbe
¡gatø! srømbalasrøngurrimbe wanrrabig kan truba mur isig
ichibig lataig arrubig køn, tru purrainuube ¡gatø! ya ørø tru
wanrrabiitø kasramgue. 3 Inchene nømun kanun ganun traniilø kan
nagurømera latailø kenamisra, nømun kanuim bala, kanuim bala
pønrramisrøbelø gøn. 4 Inchene nømbe mayeeløba Espíritu Santotø
netsailø gørrømisra, peg, peg wammera waminchib mendabelø
gøn, Espíritu nømun maig wamindingaruben.

Los Hechos 2.4

5 Inchen Jerusalénsrømbe judíos misaamera warabelø gøn,
Tiusweimburabelan maizhikken elachimø marøbelø, chu
birausrøngurringuen palømíikke. 6 Inchen tru misag søtøbe tru
wanrrabigwan mørabe, tulundzunabelø gøn. Inchabe ¡paare! kan
øyeebe chi mandø guermab isubelø gøn, kaguende nøm mørene,
tru Jesucriston kørebeløbe møitøgucha peg wam peg wam tru nøm
mørøb pønrrabelai wamwan, trunun, rrunun waminchiptinchene.
7 Inchen nømbe truba kørrø kwaariilø, kangurrin gangurri ¡paare!
kan mandø guermab isub, trenchibelø gøn:
—¿I mayamba waminchib pønrrabeløbe Galileasrø misaamera
gømuitarru? chib. 8 Pøs kan namuin rriimay, namuin rriimay nam
wamindi mørtrappe ¿mandø guerah? cha. 9 Yube Parto birausreelø
gøben, medosmera gøben, elamsreelø gøben, mesopotamiasreelø
gøben, judeasreelø gøben, capadociasreelø gøben, pontosreelø
gøben, Asia birausreelø gøben, 10 frigiasreelø gøben, panfiliasreelø
gøben, egiptosreelø gøben, tru Cirene birø bulu Libia birausreelø

gøben, katø Romasrøngurri amrrubelø ka petø amrruarteelø
judíosmera gøben, judíos kømeelø Tiusweiwan judíosmera
marigu pønrrønrrab purørruwarmera gøben, 11 katø cretasreelø
gøben, arabiasreelø gøben, treeg yam baløsreelø gøbendø, nambe
mayeeløba Tius truba nørreelø mariilan namuin rriimay, namuin
rriimay wamindi mører— chibelø gøn.
12 Incha mayeeløba nømbe kwariilø ¡kan paare! øyeebe mandø
guermab isub kangurrin, gangurri trenchibelø gøn:
—¿Kan øyeebe chi guerah?— chib.
13 Trune kaneløbe indzatø ashib trenchibelø gøn:
—Mutsiguelørre inchib waran— cha.

Espíritu Santo kørraarruben, Pedro misagwan maig kønrrabigwan waminchib

14 Inchen Pedrobe Cristo tru once karua øriiløba kurra
basramisra, nøbe mur waminchib trenchibig køn:
—Judea møguelø gøben, katø mayeelø yu Jerusalén warab
misaamera gøben, iigwan ñim chigúi nebua ashchain gøn cha. Na
wamindamigwan tab mørtrai chibig køn. 15 Ya løtsø las nuevetø
gøben, i møguelan ñimbe mutsiguelø gønmab isuinrrun cha,
16 treeg kømøtø, Tius maig karuigwan eshkabig Joelgurri Tius tru
øyeeg taig købig, iibe tru gøn cha:
17 “Srabe gwalømmerawane treeg pub attrun cha,
Tiusbe trendan chib,
mu misagweim balatøgucha nai Espíritun uncha tøgagønrrai
øramønrrun cha.
Ñimui nusrkalø, ñimui nimbasrmerabe
Tius nømun chi eshkaigwan eshkaben,
ñimui matsøreløbe kan piab lataigu chigøben ashen,
ñimui kølleeløbe piailø tøgagønrrun cha.
18 Tru gwalømmerawane katø ishumbur lata, møguelø lata,
nai karuindiig melabelaim bala
nai Espíritun uncha tøgagønrrai tranen,
nømbe na nømun chi eshkaigwan eshkanrrun cha.
19 Inchen srømbalasrømbe nabe kwaara asha gønrrai mariilø
marøb,
katø yu piraube na maramburab mariilan asha gømig
kenamaramønrrun cha,

anin gøben, nag køben, naguish kurrabig købengue.
20 Nøsiibe larrø løstiig misren,
pølbe ani lataig misrtrun cha.
Señor arrum gwaløm truba nuig purø tab gwaløm
pumøwatø, treeg kønrrun cha.
21 Inchen Señor Tiuswei munchiwan wamab, purugurra chib
miab pasrabiibe, kaigyugurri wesraig kønrrun" cha,
trendaig.
Iibe tru gøn, chibig køn.
22 'Ñim Israel misaamera, na wamindigwan møray chibig køn:
Nazaretsrø Jesúsbe Tius nø garua øri møg kui ashchai, nø treeg
trani møg købig køn cha, nøgurri ñimui merrab maramburab
mariitøgaba, kwaara asha gønrrai mariitøgaba, Tius nøba pasrain
gúi asha gømig mariiløtøgaba. Pøs ñimdøweinguen ashibelø
gøn cha. 23 I møwandøwei Tiusbe merrabsrøngurri manawei nø
maig martrab isuilane tøgaguen gua, ñimun tranen, ñimbe nune
kurusyu mesra, ñim kweetsig køn cha, tru larrø gailai tasku
purøøra. 24 Inchen nune kwailai utugurri Tiusbe kusraig køn
cha, øyeeg purø rrømbøig indinawa kwaig tsuigugurri. Kaguende
tru kwab gwanrrai marøb pasrabiibe nune chinchagucha nø
merrarrawa tøgagønrrab gaimaig køn cha. 25 Pøs merrabsrø rey
Davidbe Jesúsweimburab waminchippe, trendaig købig køn cha:
"Nabe Señorwane chu uragucha nai merrab wai ashibig kur
cha.
Kaguende nøbe nai kusrmay basran cha,
nan amburab, iburab sruagutsig mandøguen gømui pasramig
chigaanrrai.
26 Treekkurri nai manrrøbe truba kasraaraben,
nai niløbe truba rruba tabig waminchib kasraaran cha.
Inchen nai asrken, chi isumø muniiramigwan muniirab
isrønrrun cha.
27 Kaguende ñi, Tiusbe, nan kwabelø pønrrainug pasrønrrain
gønrrain gømøwei,
katø ñui Newan Tabigwan trerab tsunrrain gønrrain
gømøwei inchun cha.
28 Ñibe nan øsig køm maymeran nebua asingarua,
ñi naba waikkurri nane truba rruba kasraarangarunrrautan"
daig køn cha, trenchibig køn.

29 ’Nai misaamera, nabe maig kuigwan tørgandø kelarrab
ñimun trendamønrrun: Merrabsrø namui kølli misag Davidbe
kwaben, sørig køn cha. Inchen tru nui søriibe møin gwalømgatig
namui utu pasran cha. 30 Inchendø Davidbe, Tius maig karuigwan
eshkabig købig kua, tru kan nuinukkurri kurrab misagwan David
nø wamisra karub wainug wanrrai wannamigwan, Tiusbe: “¡Gatø!
treeg marmø gømø, treeg kønrrai maramønrrun” cha, trendaigwan
ashibig kuig køppe, 31 Davidbe manawei Cristo øsiiramigwane
chab asha gua, tru Cristo gatøle øsiiramigwan trencha wamindig
købig køn cha ‘kwabelø pønrrainug truyutø pasrønrrai kørrømarig
kømøwei, katø nui asrbe treraig kømøwein gønrrai indig kønrrun’
cha. 32 Inchawei Tiusbe tru Jesúswandøwei katø øsiirangaruben,
nambe mayeeløba tru øyeeg purayaigwane namashib asha bønrrer
chibig køn. 33 Incha nune Tiusweim bulu kusrmay wanrrab attrai
kusraben, Møskai trannrrab misra kørrømisrig tru Espíritu Santon
uta, uncha tøgagønrrai trunun tranan chibig køn. Inchen ñim møi
ashib, mørøb inchib gúibe, tru gøn cha. 34-35 Kaguende Davidbe
srømbalasrømaybe nebimuig køn cha. Inchendø Davidbe trendaig
køn cha:

“Señor Tiusbe nai Señorwane trendan cha:
‘Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñun ashig kømui inchib tsalø inchibelan
ñi ñui srøbmeran truilaim bala nebuna wamig kønrrai na
pønsramnegatig.’”

36 ’Israel misaamera mayeeløba treeg kømuitamab asha
bønrray cha, tru Jesús ñim kurusyu mesraigwandøwei Tiusbe
nune Mayeelaim Bala Pasrabig kønrrai maramba, Cristo gønrrai
maramba indin gøn— chibig køn, Pedrobe.

37 Incha øyeeg tailan mørøppe, truba kullaarab isui inchibelø
gøn nømui manrrau kebachen. Inchabe Pedronba, trugurri Cristo
nøashib karua ørig katøganelanba payibelø gøn:

—Ñim nai misaamera, ¿nambe chi maramig kønrrerah?— cha.

38 Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Ñim møitøgucha nimui kaig mariilan isua møray cha. Incha
Tiusweimay llirawa, Jesucristoi munchiyu piu umbu ulsrailø guy
chibig køn, ñimui kaig mariilan ulø bayamig kømíig, pesannaig
kørrømisrtraimbe. Inchen Tiusbe ñimune Espíritu Santon tranrrun
cha. 39 Kaguende i tranamigwan nø trannrrab misra kørrømisriibe,

ñimuyasig køb, ñimui ureemerayasig køb, katø mayeelø chu uras
tsøndatøsrø kønrrabelayasig køb, katø mayeelø namui Tius nun
mun wamag køben wamamelai, truilayasig køb gøn— chibig køn.
40 Incha Pedrobe øyeelø wamindig kømnetø, katø srøitø
waminchib, øyamay melamig køn chib trenchibig køn:
—Yeeg larrø gaig marøb misaamerainukkurrimbe wemallib
ambay— cha.
41 Inchen tru nø wamindigwan møra utabelane piu umbu ulsrailø
kørrømisren, tru gwalømbe Jesucriston kørewa pønrramisrøbeløbe
kan pøn mil gøsrøn nemisrig købig køn. 42 Incha nømbe
mayeeløba Cristo nøashib karua øriilø kusrenanigwane tindøga
marøb pønrrabelø gøn, kanbalatø lincha gømigu lata, mamig
birisha kanbalatø mab gømigu lata, katø kanbalatø misra Tiusba
waminchib gømigu lata.

Jesucriston kørebelø srøsreelø mandø waraig

43 Inchen nømune mønundøgucha ka nøs nøstø gøbig køn, tru
Cristo nøashib karua øriiløgurri kwaara asha gønrrai marøb,
katø Tius nømba pasrain gúi asha gønrrai truba rruba marøb
inchen. 44 Inchen mayeeløba Criston kørebeløbe kanbalatø lincha
tulundzunab, katø chimerandøgucha ke kanguelarrøtø tøgagøb
inchibelø gøn. 45 Incha nømui pirømeran, yameran, katø chi
tøgagúilan gøben yana, søteelan pirishibelø gøn, møitøgucha
maig palain gøben, treetø. 46 Incha kwalømmørig, kwalømmørig
Tiuswei yau søteeløba tulundzunabelø gøn. Incha mamigwan
nømui yamørig truba rruba kasrag, kanbalatø lata pirisha
mabelø gøn, tabig isua, ka treeg maranmab ashchaindø gømø,
47 manrraugurri tabig isub Tiuswan truba tabig waminchib, katø
nømbe maya misaamera truba tabig wamindinabelø gøn. Inchen
Señorbe kaigyugurri wesraig kønrrabelan wesrawa, kwalømmørig
nømuinuube srøitø, srøitø nemarøbig køn.

Kan uñchab gaimabigwan tamarøb

3 1 Kan gwaløm Pedroba, Juanba, maaben las tres pailøba
kegøtø Tiuswei yaumay nebambubelø gøn, Tiusba wamindam
uras købene. 2 Inchene truyube kan møg tru kal-lainukkurri
uñchab gaimabig wabig køn. Truigwane Tiuswei yau tru “Tab
Yaskabzhig køn” cha waminug kebambubelan ‘an guettra’ cha miab

wanrrai, kwalømmørig srua amba wannig wabig køn. 3 Inchen tru
uñchab gaimabiibe Pedronba, Juanwanba Tiuswei yau kebamrrab
inchen ashabe 'an guettra' cha miaben, 4 nømbe nun ashabe,
Pedrobe trenchibig køn:
—Namun ash— cha.
5 Inchen tru uñchab gaimabiibe chi rrannrrab indermab isua,
truba tab ashene, 6 Pedrobe trenchibig køn:
—Angawei, orogawein gur cha. Inchendø na
tøgagúigwaneguende tranrrumøn cha. Nazaretsrø Jesucristoi
munchiyu kurrab, inrrø— chibig køn.
7 Incha Pedrobe kusrmay tasigu kemøra kusrabene, tru urastø
nui srøbmeraba, nui yetølømeraba mur misren, 8 tru uñchab
gaimabiibe ¡gatø! kan børsrappe pasrambua, ib menda, Tiuswan
'Tabiibe ñitø gøn' chib, trashib, pørsrab Tiuswei yau Pedroba,
Juanba kebibig køn. 9 Inchen maya misaamerabe nune uñibig
misrin gúi ashib, katø Tiuswan 'Tabiibe ñitø gøn' chib, truba tabig
wamindi ashib inchibelø gøn. 10 Incha tru Tiuswei yau tru "Tab
Yaskabzhig" cha waminug tru 'an guettra' cha, miab wabigwan
truig kui ashabe, truba kwaarøbelø gøn, ¡kan paare! øyeebe mandø
guermab isub tru treeg purayain gøben.

Pedro maig pub arrigwan Tiuswei yau waminchib

11 Inchen tru uñchab gaimabig købiibe Pedronba, Juanwanba
kemøra basramnebe, misaabe mayamba kwariilø luløbelø gøn
Pedromeraimay, tru Tiuswei yau Salomónwei Yaskabumay.
12 Inchen Pedro iigwan ashabe, misagwan trenchibig køn:
—Namui Israel misaamera ¿øyeegwan asha ñimbe chindimbarre
kwargue? cha. Kabe tru maramburab maramigwan nam namashib
tøgar gua, kabe nam Tiuswei merrab purø tabelø gúikkurri i
møwan uñibig kønrrai nam mari lata ¿chindimbarre namungøba
ashke? cha. 13 Treeg kømøtø, Abrahamwei, Isaacwei, Jacobwei Tius
namui merrabsrø kølli misaamerai Tiusbe tru nui marøb megabig
Jesúswane tørguegwalmabig kønrrai maran cha. Truigwane tru
misagwan ashib karub purrabelan ñimbe kemøra, tranøb, katø
Pilatobe nune elatchab inchen, ñimbe elachibashmub indig købig
køn cha. 14 Tru Newan Tabig katø Kerriguwan Sølgandiigwane
ñimbe kaasha, tru kweechiptiigwane, trube, kelachai miaig køn
cha. 15 Incha tru øsig kømigwan nø tøga basrabigwane ñimbe

kweechen, truigwan Tiusbe kwailai utugurri gatøle øsiirangaruben,
nambe tru treeg purayaigwane namashib ashibelø guer chibig køn.
16 Pøs Jesúswei munchibe tru ñim trendø asi møg ñim møi ashib
pønrraigwan øyah chishig kønrrai tamaran cha, nui isubigwan
tru munchiyu pasrikkurri. Tru isubigwan Jesús tøgagønrrai marig,
truibe nune newan tamaran cha, pøs ñim mayeelø asiinrrabguen
chibig køn.
17 'Pøs, trube, møimbe ñim nai misaamera, ñimbe chugúi
mørmøwa, øyeeg marøb pønrrain gúin gúi ashar chibig køn, katø
ñimun ashib karub purrabelø chigucha. 18 Inchendø mayeelø
Tius maig karuigwan eshkabelø wamindiitøga nui Cristobe
kwamnegatig purø rrømbøig indinab meganrrun cha, manawei
Tius eshkawa pasrig købigwan treeg nebunrrai marig køn
cha. 19 Inchawei treeg købene, nimui kaig mariilan isua møra,
Tiusweimay lliray chibig køn, ñimui tru kaig mariilan chi kaig
mariimíig lataig kørrømisrtraimbe. Trumaybe Señorbe chi isumø,
tabig pishindø waram gwalømmera ørøb, 20 katø tru muniirab gúi
Criston, tru Jesúswan, ñimuyasig manawei nø tarømara wesrua
pasrigwan trunungucha ørtrun cha. 21 Inchendø nøbe møimbatøbe
srømbalasrø ka wamig køn cha, Tius tru chiwandøgucha lutøgurri
tamara pønsramnegatig, tru Tius nuindø tarømariilø nø maig
karuigwan eshkabeløgurri nø manasrøwei maig taig, treeg.
22 Inchawei Moisésma trendaig købig køn: “Señor ñimui Tiusbe
ñimui misag utugurrindøwei Tius maig karuigwan kan eshkabig
na lataitøwei katøgan kusranrrab gøn cha. Inchawei nø maig
wamindiilane chiyutøgucha møramig køn cha trendaig købig køn.
23 Kaguende møikkøben Tius maig karuigwan tru eshkabigwan
mørmíigwane, Israel misaamerainukkurri kanguen gaagøm,
binisaig kønrrun” daig køn cha.
24 'Inchawei Samuel tsub uraskurrimbunø mayeeløba Tius
maig karuigwan eshkabelø truilø chigucha møin gwalømmera
øyeeg punrrabigwan wamindig købig køn cha. 25 Pøs ñimbe tru
merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabelai ureemera gøb, katø
tru namui kølli misaameran tru nuinukkurri acuerdo marigwan
tøgagøb indan cha. Abrahamwan tru trenchib uras: “Ñigurri
karrab larrøbichib misaamerabe pirau maya misaaba mayanguen
tab indiilø gønrrun” chib. 26 Inchawei Tius nui Marøb Megabigwan
kusrua, trugurri Tiusbe ñimuimaymerrig ørig købig køn, ñim

møitøgucha tru kaigwan marmønrrab llirawa bønrramisren,
mayanguen tab indiilø gønrrain— chibig køn, Pedrobe.

Pedroba, Juanba tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

4 1Pedroba, Juanba misagwan waminchib srø bønrramne,
judíosmerai sacerdotesmera gøben, Tiuswei yau policíamera
ashib pønrrabelan nø garub pasrabig køben, saduceosmera gøben
truba namikkøleelø pubelø gøn, 2kaguende Pedroba, Juanba
misaameran kusrenanøb, katø tru kwabeløbe katøyug kwailai
utugurri øsiiramibe Jesucristoinug køn chib, eshkab kusrennimba.
3Incha tru karubeløbe Pedronba, Juanwanba kemøra, yandø
maaben gøbene, katø gwalømgatig kailan keeri yau keerøbelø gøn.
4Inchendø møiløgøben Tiuswei wamwan wamindi mørøbeløbe
Criston køreben, møguelandø munchen trattrø milburab nemisrig
købig køn.
5Incha gatø gwalømbe tru nømun ashib karub purrabelø gøben,
misagwan karubelø kølli misaamera gøben, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbelø gøben, Jerusalén tulundzunabelø gøn. 6Truyube
maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote tru Anás køben, Caifás
køben, Juan gøben, Alejandro gøben, maya sacerdotesmeran
karubigwei yauelø gøben mayamba, truyu purrabelø gøn. 7Incha
Juanwanba, Pedronba nømuin døbøtag pønsrabe payibelø gøn:
—¿Ñimbe iigwane maramburab marig muindøgarre margue? cha.
¿Iilane mui munchiyurre margue?— cha.
8Inchen Espíritu Santotø netsaig Pedrobe trenchibig køn:
—Misaameran ashib karub purrabelø, katø ñim misagwan
karubelø kølli misaamera, 9kan møg kwanrriigwan nam tabig
marigwan chi wetøgørramdiig køtashchappa, i møwan mandø
incha tamarig kuitashchappa, ñim namun payib srua gúig købene,
10trube, ñim mayeeløba, katø Israel maya misaameraba nebua
asig kønrrai eshkanrrab cha. Tru i møg ñim mayeelai merrab
pasrabiibe tru Nazaretsrø Jesucristoi munchiyu tabig tammisrig
kuig køn cha, tru ñim kurusyu mesra kweechen, Tiusbe katø
øsiirangaruig, truigweinug. 11Jesúsbe ñim

“ya marøbelø tru kaasig srug køn cha.
Inchendø tru katsiisrømbe pølbasra wayig mas purø tab
srukken misrin gøn” cha.

12 ’Pøs nam kaigyugurri wesrailø gømibe mu gatøgan pegwei
munchiyube chi gaagøn cha; kaguende kaigyugurri wesramigwane
yu piraube mungucha treeg martrai tranig kaagøn— chibig køn.
13 Inchen tru payibeløbe Pedronba, Juanwanbabe chigucha
chi kørig kuin gømø, løtab pønrrai ashib, katø mana chu kusreb
purrømeelø, chigucha gømeelø gúin gúi ashib inchabe, truba kwaara
asha, nømune Jesúswei mendig amøñibelø gúin gúi nebua ashibelø
gøn. 14 Inchagucha tru tamari møøbe nømuim bulu kurra basrabwei
indi ashabe, treekkurri Pedronba, Juanwanbabe chigucha chi tamgaig
købig køn. 15 Incha nømune tru Setenteelø maig maramigwan asha
marøbelø purrainukkurri webambingarua, nømdø kangurrin gangurri
payiyab waminchib gørrømisrabe, 16 trenchibelø gøn:
—¿Møguelane nambe chi martrab? cha. Kaguende Jerusalén mayeelø
warab misaameraimbe Tius nømba pasrain gúi asamig marig kan truba
nuig kenagøn cha, nømgurri marig. Inchawei nambe chinchagucha
chi treeg kømøn dambegaig køn cha. 17 Inchendø tru treeg marigwan
misag utu mas mas wam larrøbichimønrraimbe, møingurrimbunøbe
mungucha Jesúswei munchiyube waminchimønrrai ‘chigøben ñimune
maramønrrun’ chinrrab— cha, nømbe trenchibelø gøn.

Los Hechos 4.17

18 Incha Pedronba, Juanwanba katø wamabe, chiweingucha
Jesúswei munchiyube waminchimøwei, kusrenanmøwei inchai,
¡gatø! kandø mera basrøbelø gøn.
19 Trune Pedroba, Juanbabe trencha løtabelø gøn:
—Ñimguen tab isuy cha, Tiuswei merrab søl gøbig kuitashchab nun
mørmøtø, ñimun mørøb pønrramig. 20 Kaguende nam ashib, nam
mørøb indigwane nambe elachimø, wamindamønrrun— chibelø gøn.
21 Inchen tru karubeløbe:
—Ñim namun mørmøwabe, møimbe chi maramigwane nam
asamønrrun— chatø, elachibelø gøn, tru maya misaameragurri
chinchaguen ichabetønrrab gaima. Kaguende truiløbe tru treeg
purayaigwan asha, Tiuswan truba tabig waminchib gøbelø gøn.
22 Pøs tru purø nuig tabig marøb, tamarinab møøbe cuarenta años
menrra tøgaig købig køn.

Tiuswei ureemera nundø kemenda kørmø pønrrønrrab Tiuswan miab

23 Pedroba, Juanba yandø ka elatsiilø gua nømui lincha
amøñibelaisrømay ambabe, tru sacerdotesmeran karubeløba,
misagwan karubelø kølli misaameraba nømun maig taigwan
kerrigu eshkaben, 24 tru lincha amøñibelø nøm iigwan
mørabe, søteeløba ke kandø isua bønrramisra, Tiusba trenchib
waminchibelø gøn:
—Ñi mayeelaim bala ñi ashib pasrabig srømbalawan lata,
pirøwan lata, marwan lata, chigurrimbunø truyu chi purrabelan
chigucha marøbig, 25 Espíritu Santogurri namui merrabsrø David,
ñi karuigwan marøb megabigwan ñi øyeeg chib wamindingaruig
købig køn cha:
“¿Judíos kømeelø truba rruba namig kurramba,
katø chi misaamera gøben ke ka yandø chi
marmuinguenig martrab gurramba inchippe,
chindimbarre indah? cha.
26 Pirau reymerabe yandø kwayanrrab lutømaytø pønrramisren,
katø tru ashib karubeløgucha wamincha kanbalatø misra,
Señor Tiuswanba, nui Cristonba
kaig martrab namig kurran” cha.
27 ’Kaguende isa gømøtø, Herodesba, Poncio Pilatoba, judíos
kømø misaameraba, katø maya israelitasmeraba ñui newan

tabig marøb megabig, Jesúswan, tru ñi aceitetøga itølusig
lawa wesraigwan tsalø gøb, chigøben martrab isub i ciudayu
tulundzunig kuig køn cha, 28 ñi Tius manasrøwei øyeelø
purainrrai maig martrab isua tøgagúilan treeg nebunrrai,
martrab. 29 Señor møimbe tru nøm namun chigøben øyeelø
martrumøn cha trencha pønsrailan ashib, katø nam ñuiwan
marøb melabelan maikkucha kullaaramø ñui wamwan kørmø
waminchib pønrramig kønrrai trannrra chib. 30 Ñui tasigwan
larrøbichi cha, tru ñui newan tabig marøb megabig, Jesúswei
munchiyu kwanrreelan tamarøb, ñi namba pasrain gúi ashchai
mara gørrømarøb, katø kwaara asha kørrømistrai marøb inchi—
cha, trenchibelø gøn.
31 Incha Tiusba chab waminchene, tru nøm tulaamba
purrainuube mur gønøben, mayeeløba Espíritu Santotø netsailø
gørrømisra, Tiuswei wamwan maikkucha kullaaramø nømbe
waminchibelø gøn.

Kanguelarrøtø tøgagøb

32 Incha tru nu misag søtømera mayeeløba tru Jesúswan
kørebeløbe møitøgucha lata kan manrrøtø lataig lincha bønrrab,
kandø isubelø gøn. Møitøgucha nømui chi tøgagúigwane 'nain
gøn' chimøtø, chi købigwane kanguelarrøtø tøgagøbelø gøn.
33 Inchen Cristo tru nøashib karua øriiløbe Señor Jesús øsiirawa
kurrigweimburab maig kuigwan waminchippe ¡gatø! muguen
chindamgaig waminchibelø gøn. Incha nømbe warappe, kan
møitøgucha tab gøbigwan tøgagømburab tøgagønrrai traniilø
purø tab warabelø gøn. 34 Inchawei nømui utube chigøben palai
inchibiibe muguen kaabig køn. Kaguende møiløgøben pirømera,
yamera tøgarbe yana, maig yanigwan anwane srua amrrua,
35 Cristo tru nøashib karua øriilø nøm ashchai tranøbelø
gøn. Inchen nømbe trunune nømun maig palain gøben kanun
ganun treeg pirishibelø gøn. 36 Inchen kan levita José taig pi
tøbøtag pirø basrabig Chipre birausriig, Cristo tru nøashib
karua øriiløbe truigwane Bernabé cha wamig (trenchippe, "Isui
meløben, isui inchimønrrai tabig waminchib nusrkain gøn"
daig). 37 Tru møøma kan pirø tøgagua trunun yanabe, anwane
srua arrua Cristo tru nøashib karua øriilø nøm asha martrai
tranøbig køn.

Ananíasba, Safiraba isønrrab indigwan waminchib

5 1 Inchen kan møg Ananías taiba, srai Safiraba kan pirø
tøgagúigwan yanøbelø gøn. 2 Inchabe i møøbe nui sraimba
misra, tru anwane tøbøtø rrannrrab cha, wamincha, tøbøwane
kørrømara, Cristo tru nøashib karua øriilaimay tøbøwandø nøm
ashchai trannrrab srua ibig køn. 3 Inchen Pedrobe trenchibig
køn:
—Ananías, ¿Satanás ñui manrrau nø guebya pasramisra, ñigan
øyeekkatig martramab pasrøtirru? cha, ñi Espíritu Santon isab
pasramig kønrrai, tru pirø yani anwan kerriguwan rranmøtø
kørrømara trannrrappe. 4 ¿Pirøbe ñuiwein gømuitarru? cha. ¿Katø
yanen, tru angucha ñi asamig kømuitarru? cha ¿Ñui manrrau
chindimba øyeeg martrab isua basramisrku? cha. Ñibe møguelan
isab pasrømøtø, Tiuswan isan— chibig køn.
5 Inchen Ananíasbe iig trendaigwan mørabe, kwain
beñiptinchibig køn. Inchen mayeeløba trunun wammørøbeløbe
truba rruba kørig kui inchibelø gøn. 6 Inchen matsøreløbe amrrua,
asrwan tamara pula, sørønrrab srua ambubelø gøn.
7 Indiibe pøn ura wendau gøsrønyu Ananíaswei srai tru treeg
purayaigwan chi wammørmø, kebarrubenba, 8 Pedrobe payibig
køn:
—Eshkarra cha, tru ¿ñim pirøwan øyawei yaner cha trendaigwan
trewei yangueh?— cha.
Inchen nøbe trenchibig køn:
—Øø, treweiwei yanøbwei indig køn— cha.
9 Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:
—¿Ñim pailømisra chindimbarre treeg martrab isua
bønrramisrke? cha, Señorwei Espíritun ke maig inchibig
køtashchab ashchab inchib. ¡Ñiguen mør! cha, ñui kewan
sørønrrab srua ambubeløbe chabguen yaskabyuguen amrrutan cha,
møimbe ñungucha sørønrrab srua amrrun— cha.
10 Inchen tru urastø Pedroi srøb pulu Zafiragucha kwain
beñiptinchibig køn. Inchen tru matsørelø kerruabe kwaikken
wetørrawa, srua amba, keweim bulu sørabelø gøn. 11 Inchen tru
iglesian kerriguelanba, katø mayeelø tru treeg purayaigwan
wammørøbelanbabe purø rrømbøig kørig kui indamig arrubig
gøn.

Cristo nøashib karua øriilø chine asha gønrrai marøbelø

12 Cristo nøashib karua øriiløbe misaamerai utu chine Tius
nømba pasrain gúi ashchai mariilan maramba, kwaara asha
gønrrai maramba inchibelø gøn. Inchen Tiuswei ureemerabe
Salomónwei Yaskabyu mayeeløba maig isuppe, treeg kandø isua
tulundzunabelø gøn. 13 Inchendø gatøganeløbe nømbabe linchab
inchimeelø gøn, tru maya misaamerabe nømune truba rruba tab
inchib tøgagúingucha. 14 Inchen misaamera Señorwan kørebeløbe
møguelø lata, ishumbur lata katøguchinguen gatøguchinguen
nemisrøb ambubelø gøn. 15 Incha kwanrreelanguen tru puraambub
lliraig calleswan camamerayu, tsigalmerayu srua amrrua
pønsrøbelø gøn, Pedro puraiben, nui pørr møsiitøguen møigwan
gøben kwanrreelaim bala kasrønrrai. 16 Inchen Jerusalén ciuda
buluwansreelø misag truba nørrø amrrubelø gøn, kwanrreelø
gøben, trømbøig maringarub kwaimandziimera tøgar kan
mandøguen gømui inchibelø, treelø gøben sruar. Inchen mayeeløba
tamariilø gøbelø gøn.

Pedroba, Juanba kaig indiilø

17 Inchen maya sacerdotesmeran nø garub sacerdoteba,
saduceosmeraingateelø truyu nøba purrabeløba purø busrkwai
ashiptø namig kurra, 18 Cristo nø ashib karua øriilane merrarrawa
tru kailan keeri yau keerøbelø gøn. 19 Inchen kan Señorwei ángel
tru keeri yau yaskabmeran yem kura, wambiisrø wesrawabe,
trenchibig køn:
20 —Amba, Tiuswei yau pønrramisra, i srøig øsig
kømigweimburab wamwan misaameran trunun kerrigu eshkab
waminday— cha. 21 Inchen nømbe iigwan mørabe, yandø tør-
rrabene, Tiuswei yau kebamba, kusrenanøb mendabelø gøn.
Tru inchib gømnetø tru maya sacerdotesmeran nø
garub sacerdoteba, truyu nøba purrabelø gatøganeløba
amba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan
tulundzuningarubelø gøn, katø tru maig maramigwan ashibelø
israelitasmerai kølli misaameran mayamba. Inchabe tru kailan
keeri yau purrabelan nømuimay merrana, amrrunrrabelø ørøbelø
gøn. 22 Inchen policíamerabe amba, tru kailan keeri yausrømbe
muganug bua, katøle amrruppe, treeg wam srua amrrubelø gøn:

23—Truyube mugucha chindamgaig kasraig pasrøben,
wegørrømønrrai, ashibeløgucha yaskabmerayu pønrrøbendø,
yaskabmeran nam kurene, umbusrømbe mugucha gaagøptindig
køn— cha.
24Inchen iigwan mørabe, tru Tiuswei yau policíameran ashib
pera basrabiiba, sacerdotesmeran karubeløba, ¡kan paare! øyeebe
mandø guermab isubelø gøn, kan øyeebe chugatig bunrrai
indamab isubgue. 25Trunetø møikkøsrøn trenchib puptinchibig
køn:
—Ñim tru merrarrawa keerig møgueløbe Tiuswei yau misagwan
kusrenanøb purran— cha.
26Inchene Tiuswei yau policíameran ashib pera basrabiibe, nui
policíameraba ya, Pedronba, Juanwanba katø merrana ambendø,
maig købash tsag inchimøtø merranøbelø gøn, kaguen misaamera
nømun srug muta petamigwan køriimata. 27Incha merrana
amrruabe, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai
merrab pønsrøben, maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe,
trenchib payibig køn:
28—Yamba nambe ñimune Jesúswei munchiyube
kusrenanmønrrai, ¿kandø mera basrøb mørgøppeh? cha. ¿Ñimbe
chi margue? cha. Ñimbe Jerusalén ørøba ñimui kusrenanigwan
larrøbitsingarua, tru møwan kweecha ani lusigwane namungøba,
namungøba guemesrøtan— cha.
29Inchen Pedroba, katøgan Cristo nøashib karua øriiløba løtappe
trenchibelø gøn:
—Namuimbe Tiuswanmerrig møramig køn cha, møguelø taigwan
gømøtø. 30Ñim kurusyu mesra kweetsig tru Jesúswandøwei
namui merrabsrø kølli misaamerai Tiusbe katø øsiirangaruig køn
cha. 31Incha Tiusbe nune purø nuig kønrrai marøb nui kusrmay
wangarua, Kerrigu Nø Merrab Pasrabig, Kaigyugurri Wesrabig
kønrrai marig køn cha, Israel misaameran nømui kaig mariilan
isua møra, Tiusweimay lliranrrai marøb, katø nømui kaig mariilan
ulø bayamig kømønrrai marøb inchaimba, treeg marig køn chibelø
gøn. 32Nambe øyeeg purayaigwane namashib asha bønrrer cha.
Inchen nun tru mørøbelan Tius tranig Espíritu Santo chigucha asha
basrainrrun— cha.
33Inchen iigwan mørøbeløbe, truba trømbøig nama, kwetchab
inchibelø gøn. 34Inchen kan møg tru Setenteelai utuig kan fariseo

Gamaliel daig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan
kusrennøbig, maya misag nune mu chi taimíig, kurra basramisra,
tru Cristo nøashib karua øriilan kan petøzhiitø wambig
wesrangaruabe, 35 nømune trenchibig køn:
—Namui Israel møguelø, purø ashiptø maray cha, i møguelan
ñim chi martrappe. 36 Ñimguen isuy cha, mana gøsrøn kan Teudas
taig 'kan truba nu gusreb møg kur' chibig kurrøben, truigwanma
møguelø cuatrocientos mendig amønaig køn cha. Inchendø nune
kweechen, mayeeløba mendig amøñibeløbe chab tarømisren,
chab pinig køn cha. 37 Katø wendøsrø misag mayan gøtashchab
munchi tulishib gwalømmerawan galileasriig Judas kurra, misag
nui mendig amøñinrrabelø truba nu pera kurrig købig køn cha.
Indig truig chigucha kwaben, mayeeløba mendig amøñibeløbe
nøørøtø chab tarømisrig købig køn cha. 38 Inchawei møi øyeeg
puim basrøbene, nabe ñimun trendamønrrun cha: Tru møguelane
kagøbashippa, ñimguen ka ambasay cha. Kaguende tru nøm chi
martrab isua tøgagúig nøm chi marøb amønaibe, ka møguelaindø
gúisruandøbe, patsønrrun cha. 39 Inchen Tiuswein gúisruandøbe,
ñimbe pinishinrrab gaimanrrun cha. Inchippa ñimbe Tiusba
kwayanrrab inchib pønrrabgun— chibig køn.
40 Gamaliel wamindiibe treegwein gúitamab isua, Cristo nøashib
karua øriilan wama, ichabetabe, Jesúswei munchiyube mas
waminchimønrrai mera, yandø elachibelø gøn.
41 Inchen nømbe tru Setenteelø maig maramigwan asha
marøbelai merrabgurri, truba kasrag webamba ambubelø
gøn, Jesúswei munchigurri øyeeg kaig indinab pønrrambuawei
pønrrønrrai Tius i nømun treeg pønsraig kuitamab isua. 42 Incha
nømbe kwalømmørig, kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøb, katø
yamørig kusrenanøbelø gøn, tru tabig srø wambe, Jesúsbe tru
Cristo gøn chib, maikken elachimøgue.

Tiuswei ureemeran chi palabigwan ashchabelø sieteelø wesrawa pønsrailø

6 1 Inchen tru gwalømmerawan Jesucristoi kusrenanigwan
marøb melabeløbe nørrø nemisrøb iben, judíosmera
griegosmerai wamwan waminchibeløbe mørønnatø waminchib
namig kurrabelø gøn tru judíosmerai wamwan waminchibelane.
Tru kelø peta gwailø nømui utueløbe, kwalømmørig mamig

birishibyu chi lata asiimeelø gøn chib. 2Inchen Cristo nøashib
karua øriilø tru doceeløbe, tru nu misag Jesucristoi kusrenanigwan
marøb melabelan tulundzuningarua trenchibelø gøn:
—Nam Tiuswei wamwan eshkab kusrenanamigwan elacha,
mishatsigu tru mamig birisamigu ashib pønrramibe søl gømøn cha.
3Inchawei, namui nunelø, ñimui utu siete møguelø lawa wesruy
cha. Mugucha øyeelø gøn dainab pønrrømeelø, Espíritu Santotø
netsailan, maig kønrrabigwan asha maram gusrebelan. Incha
truilan i maramigwan trana bønsrønrrab cha. 4Inchen nambe
namuimburappe Tiusba wamindamigwan elachimø marøb, katø
Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb amøñibig amøñinrrab— cha
trenchibelø gøn.
5Øyeeg chibene, tru misag søtø nu basrabigwane truba tabig
mørøraben, Esteban tru nui isubigwan Tiusweinuutø newan
tøga basrabig Espíritu Santotø netsaig møwan lawa wesrabelø
gøn. Trugurri Felipen gøben, Procoron gøben, Nicanorwan gøben,
Timónwan gøben, Parmenaswan gøben, kan møg antioquíasriig tru
Tiusweiwan judíosmera marøb pønrraigu puraarruaig Nicoláswan
gøbengue. 6Incha yandø tru Cristo nøashib karua øriilø docelaimay
pera amrruben, nømbe Tiusba wamincha, nømui tasiimeran
truilaim bala nømun tabig kønrrai estsarøbelø gøn.
7Inchen Tiuswei wambe mas mas larrøbichib iben, Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabeløbe Jerusalénsrø nørrø nemisrøb
arruben, sacerdotesmeraguen truba yam nømui isubigwan
Tiusweinug pasra tøgagønrrab pønrramisrøbelø gøn.

Estebanwan kailan keeri yau pasrtrab srua ambub

8Inchen Esteban Tiuswei tru ka yandø tab indigwanba, katø
maramburab maramigwanba newan tøgaig, truibe kwaara
asha gønrrai maramba, Tius nøba pasrain gúi ashchai purø
nørreelø mariilø maramba inchibig køn, tru misaamerai utu.
9Inchen møiløgøsrøn mu karuimíig "Elatsiilø" cha wamiilai
tulundzuni yaugurrielø namig kurrabelø gøn, sirenesreelø
gøben, alejandríasreelø gøben, ciliciasreelø gøben, Asia
birausreelø gøben misra, Estebanwan '¿Maig kø?' chib, payiyab.
10Inchendø Esteban kusremburab kusrebig kuigwanba, Espíritu
nun wamindingaruitøga wamindigwanbabe, muguen kanab
waminchab gaimabelø gøn. 11Inchabe kan mu møguelan gøsrøn

an gueta tranøbelø gøn nømuingatø misra, øyeeg chinrrai: “Nambe
Moiséswan purø rrømbøig wami mørøb, Tiuswan purø rrømbøig
wami mørøb inder” chinrrai, tru Estebanbe. 12 Inchabe truiløbe
misaameran gøben, katø misagwan karubelø kølli misaameran
gøben, tru Moisés pørigwan kusrebelan gøben, ke nøm isuigwan
marøb gønrrai inchen, truiløbe namig amrrua, kemøra, tru
Setenteelø maig maramigwan asha marøbelaimay srua ambubelø
gøn. 13 Katø trugurrimbe nømui kaptøga maig kui ashmubendø, isa
waminchabelø øyeeg chibelø pera amrrubelø gøn:
—I møøbe chu uragucha i Tiusweyasiitø tarømarig tab yawanba,
katø tru maig maramigwan Moisés pøriilanba, trømbøig tsalø
wami mører chib. 14 Kaguende nambe trendai mører chib: “Tru
Nazaretsrø Jesúsbe i Tiuswei yawane pinishib, Moisés namun maig
martrai karua gørrømariilane chishtø yunømarøb inchun” tan
mørøb inder— chibelø gøn.
15 Inchen mayeelø tru Setenteelø maig maramigwan asha marøb
purrabelø Estebanwan ashene, møimbe nui maløbe kan ángelwei
malø lataig kui ashibelø gøn.

Esteban nø ‘treeg mara basrømur’ chib waminchib

7 1 Inchen tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe
Estebanwan trencha payibig køn:
—¿Isa gømø, nøm trenchib gúibe treeg kuitarru?— cha.
2 Inchen nøbe trencha løtabig køn:
—Nai misaamera, nai kølli misaamera, nan mørtray cha: Tius
tørguegwalmabiibe namui kølli misag Abrahamwan Harán
birausrø tsunrrab imøwatø, Mesopotamia birau kenamisrig køn
cha. 3 Inchabe trendaig købig køn cha: “Ñui pirøwan elachib,
ñui yauelan elachib, na eshkam birøsrømay inrrø” cha. 4 Inchen
Abrahambe Caldea misaameraim biraugurri webya, Haramsrø
tsunrrab iben, yandø møskai kwabene, Tiusbe Abrahamwan møi
ñim waraim birausrø tsunrrai ørig købig køn cha. 5 Inchendø
nune i pirøwan nui srøb rrarramikken, nuyasiibe keta tranmuig
køn cha. Inchendø nune ‘i pirøwane tranrrumøn’ cha gørrømisrig
købig køn cha, katø nuinukkurri karrab misaameraimba. Tru
urasbe Abrahambe nusrkainguen chigaig købenbatøsrøwein
gøbig køn. 6 Incha Tiusbe trendaig købig køn cha: “Ñuinukkurri
karrab misaamerabe peg birausrø ka ambatø warøben, nømune

ka karua srua gúindiig melabelø gømig kønrrun cha, larrø kaig
indinab cuatrocientos años ørøba.” 7 Inchendø Tiusbe: “Tru nømun
karua srua gúindiig melønrrai marøb misaameran nømune maig
kønrrabigwan asha maramønrrun cha. Inchen trugurrimbe yandø
tru birausrøngurri webamba, nømbe i birautøwei nane køriibala
tabig waminchib gønrrun” cha. 8 Incha Tiusbe Abrahamwan tru
circuncision maram acuerdon tranig køn cha. Treekkurri nui
nusrkai Isaac kal-labene, Abrahambe Isaacwan trune gwalømyube
asru circuncidabig køn cha. Inchen Isaackucha nui nusrkai
Jacobwan treetøwei maren, Jacobgucha nui nusrkalan treetøwei
marig købig køn cha, tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab
misaamerai møskalan.

9 ’Tru Jacobwei nusrkalø namui merrabsreeløbe nømui nuneg
Joséwan pusrkwai ashib tsalø gøptø, Egipto birausrømay srua
amrrai yanøbelø gøn. Inchendø Tiusbe Joséba basrøwa, 10 nune
chine puben isuig megainukkurri treetø megamønrrai wesrawa,
Egiptosrø rey Faraónwei merrab nøbe tab indamdiig kui asig
kønrraimba, katø larrø gusrebig kønrraimba Tiusbe tranen,
Faraónbe Joséwane Egipto birau maya misagwan ashib karub
wanrrai neera wannig køn cha, katø nui purø nuig purø tab yawan
chigucha kerriguwan nø ashchai.

11 ’Inchen tru urassrø parø arrubig køn, purø rrømbøig isuig
melamig Egipto birau ørøba, katø Canaan birausrøn chigucha.
Inchen namui kølli misaamerabe chigucha mamig kalawa gøbelø
gøn. 12 Inchen Jacobpe Egiptosrømbe tirigu bønrran dai wammørabe,
nui nusrkalø, tru namui kølli misaameran ke srøsrøzhiitø ørøbig
køn. 13 Incha gatø wendø ambene, Josébe nui nunelane nøbe tru
nømui nuneg kuin gúi asingaruben, øyamay tru Egipto rey Faraónbe
Joséwei misagwane mumera gúi nebua asig købig køn cha. 14 Incha
Josébe nui møskai Jacobwanba, nui yauelan mayamba Egiptomay
amrrunrrai pertrab ørig købig køn cha, kerrigu yauelø setenta i
cincoelan. 15 Pøs øyamay Jacobpe Egiptomay yaig købig køn cha,
tru nø lata namui merrabsrø kølli misaamera lata chab gwaisrømay.
16 Inchen nømui asrmerane Siquemsrømay srua ambig købig køn cha,
tru merrabsrø Abraham Hamorwei nusrkalan søramig anwei penig
basrabigu, Siquem birausrø sørønrrab.

17 ’Inchen yandø, Tius Abrahamwan nø treeg trannrrab cha
gørrømisriibe pumig yandø lutaurab gøben, Israel misaamerabe

Egipto birau nørrø larrøbichib nurab yaig købig køn cha. 18 Inchen
Egiptosrømbe kan rey Joséwan ashmíig ashib karunrrab pølbasra,
19 tru reybe søratø purø møg isua, namui misaameratøga møg
inchib pasrøwa, namui kølli misaamerane maig købash indig købig
køn cha, tru nømui srø gal-laig møg-ureezheelan kweetsingarub.
20 Inchen tru gwalømmerawan Moisés kal-labig køn cha, tru unøbe
Tiuswein gabyu larrø tab unøzhig. Inchen møskaløbe nømui yau
pøn bølgatig nurana, 21 yandø kwanrrai elatsamig nebuben, Egipto
reywei nimbasr tru unan wetørrawa, nui nusrkawan lataitøwei
nuranig købig køn cha. 22 Inchen Moisésbe tru Egipto misaamera
maig kusrebelø gøben, treeg kusrenanig kusreweig købig køn cha,
trurrigu wamindiiløyu lata nui chi mariiløyu lata purø nuikke.
23 ’Incha yandø cuarenta años tøgaig misra, Moisésbe nui
manrraube nui misag israelitasmeran ashchab inrrab isuig købig
køn cha. 24 Inchen truyu kan egipcio israelitan truba kaig inchen
ashabe, purømisra, Moisésbe truburø ulø bayib tru egipcione
kweetsig købig køn cha. 25 Øyeeg kaig indinab melainukkurri
Moisés nømun pera webinrrai Tius pasrigwan nui misaamera
truigwan nebua ashchaitamab isua inchene, nømbe treeg
kønrrabig kuitamappe isubguen inchimeelø gøn cha. 26 Inchen
gatø gwalømbe pailø israelitasmera kwayab gúin gøben, Moisésbe
tammay kørrømartrab isua, trenchibig køn: “¡Au ñimbe! ¿Mu
peguelø gømøtø, ñimmisaatøwein gøn cha, kangurrin gangurri
chindimbarre øyeeg kaig inchib gøgue?” cha. 27 Inchene tru kanun
kaig marøbiibe Moiséswane trawagucha trenchibig køn: “¿Ñi
namun ke ñi asha garubig kønrraimba, katø maig kønrrabigwan ñi
asha marøbig kønrraimbabe ñune treebe mu basrta? cha. 28 ¿Kabe
nangucha marig kwaløm egipcion latawei ñune kweechig køtah?”
cha. 29 Inchen Moisés trunun mørabe, Madian birausrømay trubab
ya, trusrømbe kan peg birausriig lataig tsubig køn. Incha trusrø
pagatø nusrkaløtøgagúig købig køn.
30 ’Indig truig yandø cuarenta años puraiben, Sinaí Tun bulu
mu misag warab waraimønug Moiséswan kan ángel kaldusr
naarabigyu kenamisrig køn cha. 31 Inchen Moisésbe tru treeg
kenamisrigwan ashabe, truba kwaara, ashchab gatøguchi
kemallene, Señorwei wam trenchib mørø waminchibig køn cha:
32 “Nabe ñimui merrabsrø møskalai Tius kur cha, Abrahamwei,
Isaacwei, Jacobwei Tius”. Inchene Moisésbe kørig køb itønab

menda, kurrashmíig køn cha. 33 Inchene Señorbe trendaig købig
køn cha: "Ñui srøbyu alpargatiswan wesru cha. Kaguende ñi
pasraig pirøbe Tiusweindø tarømarig køn cha. 34 Nabe nai misag
Egiptosrø yeeg isuig kullaarailø melaigwan tab ashib, katø purø
murig nebuptø ke mulliptøø rranrrab melailan mørøb incha,
wesranrrab kørraarrur cha. Møimbe ¡amø! taig købig køn, ñune
Egiptomay ørtrumøn" cha.
35 '"¿Ñi asha garubig kønrraimba, katø maig kønrrabigwan ñi
asha marøbig kønrraimbabe ñune treebe mu basrta?" chib, nøm
trenchib kaashib gúig Moiséswandøwei, Tiusbe nømun nø asha
garubig kønrraimba, katø treeg kaigyugurri pera webattraimba
ørig køn cha, tru kaldusr naarabigu ángel kenamisrøbikkurri.
36 Inchen nøbe Tius nømba pasrain gúi ashchai maramburab
mariilan marøb Egiptosrøngurri wesruig købig køn cha, mar
Rojoyu lata, mu misag warab waraimønug lata cuarenta años ørøba
treeg marøb. 37 Mu peg kømøtø, iibe tru Moiséstøwein gøn cha
israelitasmeran øyah chibig: "Tius maig karuigwan kan eshkabig
nan gusrub lataitøwei, Tiusbe ñimui misag utugurrindøwei
kusrunrrun" cha trenchibig. 38 Moisés nøtøwein gúig køn cha, mu
misag warab waraimønug, tru israelitasmera kanbalatø amrrub
gøbeløba pasrab, katø Sinaí Tunyu ángelba waminchib, katø nømui
merrabsrø kølli misaameraba pasrab inchibiibe. Incha nøbe tru øsig
køm wammeran utig købig køn cha, tru namun trannrrab.
39 'Inchen namui kølli misaamerabe mørøg kømui inchib,
kaasha, nømui manrrøwane ke Egiptosrøndø basra gøbelø gøbig
køn cha. 40 Incha Aarónwane trenchibelø gøn cha: "Namui
merrab amrrabelø namuyasig tiusmera mar cha. Kaguende Egipto
biraugurri namun wesrabig Moiséswane chindinguen mørmer"
cha. 41 Inchabe tru gwalømmerawan kan toro-unø mara basra,
truigweyasig animalmera kweecha, tranig købig køn cha. Inchabe
tru nømui tasiitøga mari tiuswane truba kasraarab tøgagøbelø
gøn cha. 42 Treeg inchen, Tiusbe nømuinukkurri tarømisrøppa,
chigøben srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabelan tius kui lataig
køriibala tabig waminchib warønrraindø elachiptindig køn cha,
Tiusbe. Inchawei Tius maig karuigwan eshkabelai pøriiløyu maig
taigbe treeg køn cha:

"Israel misaamera ¿ñim mu misag warab waraimønug
cuarenta años ørøba ambub gua,

Los Hechos 7..41

animal gweetsiilan tranøb,
katø chigøben nayasig kabe nan rranig kø chindah? taig.
43 Nan rrani urasbe tru tius Moloc pasraig carpa yawan muta
ambub,
tius Refánwei estrellan muta ambub inchibelø gømøgue taig,
køriibala tabig waminchib gønrrab,
ñimashib ñimui taska mariilan.
Treekkurri Babiloniatøguen gømø,
purø yabsrø warønrrai webetamønrrun" cha.
Tius trendaig købig køn cha.
44 'Merrabsrø namui kølli misaamerabe mu misag warab
waraimøsrø amøñib uras, Tius nø pasrai carpa ya tabzhigwan tøgar
gøbig køn cha, Tius tru Moiséswan maig karuig køben treekke,
Moisés maig asigwan tru treezhigwei maringaruigwan. 45 Inchen
merrabsrø namui kølli misaamerabe tru yawan nømun ketig uta,
Josué tru nø garubig køben, tru judíos kømø misaamera waraisrø
muta guebambig køn cha, Tius tru namui kølli misaamerai
merrabgurri tru judíos kømø misaameran nømuim biraugurri
webetiisrø. Inchen tru carpa yabe David tsub gwalømmerawangatig
trusrø pasraig købig køn. 46 Tiuswein gabyu Davidbe tabig kui asig

kua, nøbe Jacobwei Tius truyu pasrønrrai kan ya tranøbsrumugu
cha, miaig købig køn cha. 47 Inchendø Tiuswei yawan marøppe,
Salomón marig købig køn cha. 48 Inchen gøben Tius Mayeelaim
Bala Pasrabiibe, mu møguelø taska mari yamerayu pasrømíig køn
cha. Tius maig karuigwan eshkabig øyah taimbala:
49 “Srømbalabe na wamisra waig købene,
pirøbe na itøbuna waig køn cha.
¿Nayasiibe maig ya martrab inchigue? cha.
¿Na israb wamibe chu gøh? cha, Señorbe.
50 ¿Kerrigu iilane nai tasiitøga marig kømuitarru?” cha trendaig.
51 ’Incha waminchibig wamincha Estebanbe trenchibig køn: Ñim
gúi ke purab, purab pønrramisrøb misaamera gøn cha, manrraube
nøsken guebati mørmeelø, møramig kalugailø latailø. Incha chu
uragucha Espíritu Santone mørøg kømub purø mur pønrrabelø gøn
cha. Ñimui kølli misaamera mailø møbig køben, ñim rreeløtøwein
gøn cha. 52 ¿Ñimui kølli misaamerama Tius maig karuigwan
eshkabelan kabe kanundøguen chi kaig marmeelø tabelø gøbig
kuitarru? cha. Tru Kerriguwan Sølgandiig attrabigweimburab
manawei eshkab amrrubelane nømbe kweetsig købig køn cha.
Inchen møi truig arrubene, ñimbe kailø gøptø tsaleelaingatø
pønrramisra, kweetsan cha. 53 Tru maig maramigwan martrai
Moisés pøriilan ñimbe ángelesmeragurri uta tøgar gøbendø,
truigwane chiweinguen møra marmeelø gøn— cha, trenchibig køn
Estebanbe.

Esteban kwaigwan waminchib

54 Inchen øyeeg tailan mørøppe, nømui manrraube ke kan
chinchibmørø inchib purø rrømbøig namig kuilø, ke trugulwandø
tsacha mørøbelø gøn, Estebanwan namig købiitø. 55 Trune
Estebanbe Espíritu Santotø netsaig srømbalaneb neeshabe,
Tiuswei tørguegwalmabigwan ashib, katø Jesúswane Tiuswei
kusrmaygatø pasramisra pasrai ashib inchibig køn. 56 Inchabe
trenchibig køn:
—¡Asay! cha. ¡Srømbalamerabe kurin bønrrøben, Møg Misra
Arrubiibe Tiuswei kusrmay pasrai ashar!— cha.
57 Inchen nømbe nømui kalumeran kasrøb truba mur trashib,
¡gatø! mayamba Estebanweim balatø itø ambubelø gøn. 58 Incha
ciudayugurri wegucha, sruutøga petabelø gøn. Inchen tru øyeeg

punrrai waminchib gurrabeløbe nømui kewagúilan wesrua, kan
matsinø Saulo taigweim bulu warøbelø gøn.
59 Inchen tru nøm sruutøga petab gømne, Estebanbe Tiuswan
trenchib wamab miabig køn:
—Señor Jesús, nai espíritun utørra— chib. 60 Incha yandø
tømbønsra mur trashib wamab trenchibig køn:
—¡Señor, nøm øyeeg kaig marigwan chi treeg marmuig kui lataig
kørrømar!— cha.
Yandø chab rrenchabe, kwaptinchibig køn.

Saulo Jesucriston kørebelan kaig martrab pasraarøb

8 1 Inchen Saulobe Estebanwan kweechen, kan øyeeg
maramigweim balaig kuig kømømab isub pasrabig køn.
Inchen tru gwalømdøwei Jerusalénsrømbe iglesiayuelan purø
rrømbøig martrab yandø kønab gurrab mendøben mayeeløba
Judea birausrømay gøben, Samaria birausrømay gøben, ke kan
ørøtø chab ambubelø gøn, Cristo nøashib karua øriiløtøh ammø
Jerusalén ka gørrømisrøbelø gøn. 2 Inchen mø møguelø gøsrøn
Tiusweimburabelan maizhikken elachimø marøbelø Estebanwan
isub truba kishib sørabelø gøn. 3 Inchen Saulobe iglesiayuelan
purø rrømbøig inchib, pinishinrrab inchib, yamørig kebya,
ishumburwan lata, møguelan lata kemøra, unchib warambatø srua
webya, kailan keeri yausrø pønsrøbig køn.

Tiuswei wam Samariasrø larrøbitsig

4 Inchen tru Jerusaléngurri webamba ke kan ørøtø chab
ambubeløbe chu ambatøgucha Tiuswei tabig srø wamwan
eshkab kusrenanøbelø gøn. 5 Inchen tru utuig Felipe
Samaria ciudasrømay ya, trusrø Cristoimburabigwan eshkab
kusrennøbig køn. 6 Inchen misaamerabe tulundzuna, Felipe
maig wamindigwan mørøb, Tius nøba pasrain gúi ashchai
Felipe tru mariilan ashib, mørøb inchabe, mayeeløba ke kandø
isub, Felipe wamindigwane truba rruba tab mørøbelø gøn.
7 Kaguende truba yam misaamerainukkurri trømbøig maringarub
kwaimandziimera purø rrømbøig trashib webamben, katø
truba yam kønønrrab gaima warabelø gøben, cojosmera gøben,
tamariilø gøbig køn. 8 Trugurri misaabe tru ciudayube truba
rruba kasraarabelø køn.

9 Inchen manasrøngurri kan møg Simón daig tru ciudayube
tsubig køn, kaig libron gusrewa, kwaimandzigweimburabigwan
marøbig. Samaria misaameran chine mariiløtøga chull
asøskøb, nøbe purø nuig misrøb tsubig køn. 10 Inchen nune mu
amrrubiitøgucha, kusrebelø lata, chi treeg kømeelø lata nø chi
martashchab ke nundø ashibelø gua, trenchibelø gøn:
—I møøbeguende Tiuswei tru maramburab marig truig køn cha,
tru “Purø Nuig”, kui asig.—
11 Incha nune ke chi martashchab ashib melabelø gøn, kaguende
tru nø magia gusrewa mariiløtøga manasrøngurri nømune
keerøba, kwaara ashib gønrrai mara srua gøben. 12 Inchen Tius
nø ashib garub wainuguig tru tabig srø wamwanba, Jesucristoi
munchiwanba Felipebe eshkab kusrennen, trunun kørewabe,
ishumbur lata, møguelø lata piu umbu ulsrøbelø gøn. 13 Inchen
tru Simóndøweinguen trunun køreb, piu umbu ulsraig køb incha,
Felipeba lincha, uñibig køn. Tius nøba pasrain gúi ashchai Felipe
mariilanba, katø nø maramburab truba nørreelø mariilanba ashabe,
Simónbe truba kwaarøb uñibig køn.
14 Inchen Cristo nøashib karua øriilø Jerusalénsrø warabelø
tru samariasreelø Tiuswei wamwan uta bønrramisrin gøn dai
wammørabe, Juanwanba, Pedronba trusrømay ørøbelø gøn.
15 Inchen nømbe trusrø puabe, tru kørebelø Espíritu Santon
utønrrai, Tiusba waminchibelø gøn. 16 Kaguende møigwandøgucha
nømuim balabe Espíritu Santo kørraarrumø srø gøben, Señor
Jesúswei munchiyutø piu umbu ulsrailø gøbig køn. 17 Incha
Pedroba, Juanba truilaim bala tasigwan estsaren, Espíritu Santon
utabelø gøn.
18 Inchen Cristo nøashib karua øriilø tasigwan truilaim bala
estsara, Espíritu Santon kanelan trani ashabe, Simónbe ‘an
bagararruah’ chibig køn:
19 —Nangucha øyeeg maramburab maramigwan trannrra cha,
nagucha møigweim bala gøben nai tasigwan estsarene, truibe
Espíritu Santon utønrrain— chib.
20 Inchene Pedrobe trenchibig køn:
—Ñui anbe ñiba døgatø pinøbash cha. Kaguende Tius keta
tranigwane ñibe andøga pena tøgagømdiig kuitamab indan cha.
21 Ñibe namui utube chi asamig kawei, chi marøb unamig kawein
gøn cha. Kaguende ñui manrrøbe Tiuswein gabyube chi sølgandø

tabig kømøn cha. 22 Inchawei iig øyeeg trømbøig isuigwan isua
møra, Tiusweimay llirau cha. Incha ñui manrrau øyeeg isuigwan
Tius ñun ulø bayiimíig kønrrai treeg mara kørrømartashchab
Tiuswan miau chibig køn. 23 Kaguende ñibe purø rrømbøig kan
køndzø srurri lataig møbgøliitø netsaig kui ashib, katø kaig
maramigugurrimbe webinrraingaig pasrig kui ashib inchar— cha.
24 Inchene Simónbe trencha løtabig køn:
—Señorwan nayasig ñim miarray cha. Ñi møi øyeeg chib
pasrailøbe møikken nan treeg nebumønrrain— cha.
25 Incha nømbe maig købigwan eshkab, katø Tiuswei wamwan
eshkab waminchib guabe, Jerusalénmay katø amrrubelø gøn tru Cristo
nøashib karua øriiløbe. Incha Samariasrø truba yambalø misaamera
tsitsø warabsrø, tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbelø gøn.

Felipeba, kan Etiopíasrø møøba

26 Inchen Felipeimburappe kan Señorwei ángel Felipene trenchib
waminchibig køn:
—Kurra, Jerusaléngurri Gazamay gørreb maywan tru pørr
bineppurab inrrø— cha. Truibe tru mu misag warab waraimø

Los Hechos 8.31

may gøn. 27 Inchene Felipebe kurrab ibene, mayube kan Etiopía
birausrø kan møg eunuco katabig køn. Truibe, Etiopíasrø reina
Candacei kan møg karubig nui reinai anwan kerriguba nø esegabig
købig køn. Nøbe Jerusalénsrø Tiuswan køriibala tabig waminchab
ya, 28 trusrøngurri gatøle arrub pasrappe, kaullimera sruin carruyu
Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaswei pørigwan leb arrub
pasrabig køn.

29 Inchen Espíritu Santobe Felipene trenchibig køn:

—Wetøga ø carroyu kemalla linchi— cha. 30 Inchen Felipebe
luløb ya, wetøgabe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías pørigwan
leb arri mørøbig køn. Inchabe Felipebe trenchibig køn

—¿Ñi leb arrigwan chi taig mørtirru?— cha.

31 Inchene nøbe trenchibig køn:

—¿Kan nan mu 'øyeeg køn' cha eshkamubene, nabe mandø gúi
møramø?— cha.

Incha nøbe Felipen:

—Tiusmanda naim bulu wanrrab nebamø— chibig køn. 32 Tru
Tiuswei wam pørigwan nø leb arriibe iig købig køn:

"Kan ubishawan latawei kwetchab srua ambig køn cha.
Inchen isig barøb gømne,
kan ubisha-unø niløtø tsub lataitøwei,
nøgucha manchibgucha inchimuig køn cha.
33 Incha nømui merrab israbig luchimubashtø niløtø megaben,
tru sølgandø tabigwan nune treeg asha martrab inchimøtø,
kagøbashiptindig køn cha.
Nuinukkurri katø srøig misag karrab kurrønrrun damibe
kaanrrun cha.
Kaguende nui øsig kuigwane yu piraube kerraig købig køn"
daigwan.

34 Incha tru eunucobe Felipen payibig køn:

—Tiusmanda eshkarra cha, ¿Tius maig karuigwan eshkabig
nøasiitøwein rrenda chindah, kabe mu gatøganun rrenda
chindah?— cha.

35 Inchen Felipebe tru nø Tiuswei wam pørigwan leb yaigwan
truyugurri pølbasra, Jesúswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenanøbig køn. 36 Incha maywan ambub gua kan pi wabnug
puabe, tru møøbe trenchibig køn:

—Yube pi wan cha. ¿Na piu umbu ulsraig købsrutah?— cha.

37 Inchen Felipebe trenchibig køn:
—Ñi ñui manrrau newan kørebene, treeg marig kønrrun— cha:
—Inchen møøbe trenchibig køn Jesucristobe Tiuswei Nusrkain
gúi isua basrar— cha.
38 Incha nøm ambub gúin carron Felipebe tru møwan
pasramisringaru chibig køn. Incha pailøba piumay pinaamba,
Felipebe nun piu umbu ulsrøbig køn. 39 Incha piugurri webambene,
Señorwei Espíritube møi møi Felipen kusrua, srua iben, tru møøbe
Felipen mas ashippe ashmubendø, nui maywan kasrag inrraibig
køn. 40 Incha Felipebe Azoto ciudasrø pasraptindinaben, trusrø
Jesucristoi tabig srø wamwan ciudamørig eshkab kusrenanøb
pureb ya, Cesarea ciudasrø pubig køn.

Saulon Tiusbe peemayig kønrrai yunømarig

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

9 1 Trune Saulobe tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb
melabelane kaig maramigwanba, kweecha betamigwanbabe
namig købiitø ke chinchibmørø inchib uña, treekkurri maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdoten ashchab yaig køn. 2 Incha
Damascosrø tru judíosmera tulundzuni yamerasrø treeg marøb
kebyamig kilgamera pøriilø tru sacerdotesmeran karubigwan
miabig køn, tru srø maywan amrrab pønrramisra pønrrabelane
ishumbur gúi lata møguelø gúi lata, Jerusalénsrø kailan keeri
yau pønsrønrrab srua yamig kønrrai. 3 Incha ib menda yandø
Damasco pub lutausrø ibene, ¡gatø! møi møi nuingatanbe
srømbalasrøngurrimbe kan tørgwalmabig arrua, nuin bøtøgatan
piløben, 4 Saulobe pirau peña tsua, kan wam trendaig mørøbig køn:
—¿Saulo, Saulo chindimbarre nane kaig marøb lliragu?— cha
trenchibig.
5 Inchene Saulobe trenchibig køn:
—¿Señor, ñibe mu gugu?— cha. Inchene nøbe trenchibig køn:
—Nabe Jesús tru ñi nan kaig marøb unig, truig kur cha.
6 Kurrab, Damasco ciudayu kebinrrø chibig køn. Truyube ñi chi
maramigwan ñune eshkanrrun— cha.
7 Inchen møguelø Sauloba ambubeløbe truyutø pønrrambua,
¡gatø! wamguen biniilø bønrrabelø gøn, mungucha ashmubendø,
wamindigwan møra. 8 Inchen yandø Saulone piraugurri kusraben,
kabwane kurendø, chigucha ashchab gaimabig køn. Inchen kwalyu

kemøra, srua Damascosrømay ambubelø gøn. 9 Truyube pøn
gwaløm ørøba ashchab gaimabwei, manrrab gaimabwei mutchab
gaimabwei inchibig køn.
10 Damasco ciudadyube kan Jesucristoi kusrenanigwan marøb
megabig Ananías taig tsubig køn. Inchen truigwane Señorbe kan
piab lataigu kenamisra, trenchibig køn:
—¡Ananías!— cha. Inchene nøbe løtappe:
—Señor, yu war— cha trenchiben,
11 Señorbe nune trenchibig køn:
—Kurra, “Ølgandø” cha wamin callewan pureb inrrø cha. Incha
Judaswei yau puabe: ¿Kan møg tarsosriig Saulo taig wah? cha,
payrrig chibig køn, truibe Tiusba waminchib wan cha. 12 Tru
møøbe kan piab lataigu asin gøn cha, kan møg Ananías taig
kebarruabe, nui kabmeran gatøle piłønrrai, nuim bala tasigwan
estsarøbig.—
13 Inchene Ananías iigwan mørøppe trenchibig køn:
—Señor, i møweimburappe, mugøben wamindi wammøra gur
cha, ñui misaameran Jerusalénsrø chitø, chitø kaig marøb uniilan.
14 Møima yusrønguen mayeelø, ñui munchiwan wamab tøga
bønrrabelane merrarranrrab sacerdotesmeran karubelø nun treeg
martrai ørig arrin gøn— cha.
15 Inchene Señorbe trenchibig køn:
—Inrrø cha. Kaguende i møøbe na øyeeg marøb tøgagønrrab
na lawa wesruig møg køn cha, judíos kømø misaameran gøben,
reymeran gøben, Israelwei misaameran gøben nai munchiwan
asingarunrrabig. 16 Kaguende nabe nun kenamaramønrrun cha, nai
munchigurri chugatig kaig nebuig megamigwan.—
17 Inchene Ananíasbe tru Saulo tsui yamay yabe, kebya, tasigwan
nuim bala estsarabe, trenchibig køn:
—Cristogurri nai nuneg Saulo, Señor Jesús mayu arrub pasrøben
kenamisrøbiibe ñi gatøle ashibig misrøb, katø Espíritu Santotø
netsaig kørrømisrøb inchaimba nan ørtan— cha.
18 Inchen tru urastø Sauloi kabmerayugurrimbe kalus bitis
latailø kørrøben, katø ashibig misrig køn. Incha kurrøben,
Saulone piu umbu ulsraig køn. 19 Incha Saulobe maben, katøle
nui asrbe tammisrøbig køn. Incha Damascosrø Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabeløba mam gwaløm gøsrøn tsubig
køn.

Saulo Damascosrø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb

20 Incha tru urastø Saulobe judíosmera tulundzuni yamerayu
Jesúsweimburab eshkab waminchib pølbasrøbig køn: "I Jesúsbe
Tiuswei Nusrkain gøn" chib. 21 Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba
rruba kwaariilø trenchibelø gøn:
—¿I møg kømmørgøppeh cha, tru Jerusalénsrø purø rrømbø
inchib pinishinrrab inchibig, i munchiwan wamab tøga
bønrrabelane? ¿Yusrømaybe tru inchabwei arrub mørgøppeh? cha,
judíos sacerdotesmeran karubelaimay merrarrawa nømun srua
inrrab— chib.
22 Inchen Saulobe kusrenanøb eshkaimørig katøguchinguen
gatøguchinguen mur basramisrøb ya, judíosmera Damascosrø
warabelane, ¡kan paare! øyeebe mandø gúinguen mørmøwa
gønrrai marøbig køn, Jesúsbe tru Cristo muniirab gúig, tru gøn
chib kenamarøb.

Saulo judíosmeran chinchamamub

23 Inchen yandø yam gwalømyu judíosmera Saulon kwetchab
wamincha gøben, 24 Saulobe wammørin gøbig køn. Incha nømbe
yem, gwaløm ciudayu yaskabmerayubaguen larab, kwetchab
muniirabelø gøn. 25 Inchen nui kusrenanigwan marøb melabeløbe
Saulone yem pera amrrua, tru ciuda bøtøgatan sruubirøbanrrig
palaig marinug kan nu tasinyu waya, kørrøørøbelø gøn.

Sauloba, Señorgurri nuneløba Jerusalénsrø

26 Incha Saulobe Jerusalénsrø puabe, Jesucristoi kusrenanigwan
marøb melabeløba linchab inchen, mayeeløba kørig kui inchibelø
gøn. Kaguende nømbe køremeelø gøn Saulobe Jesucriston kørewa
unitamappe. 27 Trune Bernabébe nune kashmø uta Cristo nøashib
karua øriilaimay pera ya, Saulobe Señorwan maysrø mandø nebua
asigwan, Señor nun mandø wamindigwan, Jesúswei munchiyu
Damascosrø chigucha kørmø eshkab kusrenanigwan nømun
eshkabig køn. 28 Øyamay Saulobe nømba Jerusalénsrø kebib, katø
webarrub llirab uñibig køn. 29 Inchen Señorwei munchiyu chigucha
kørmø, Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb, katø judíosmera
griegosmerai wamwan waminchibeløba waminchib, øyeebe maig
kø chib payib inchen, trune nømbe nune kwetchabgøba larabelø

gøn. 30 Inchen nunelø trunun wammørabe, Saulon Cesareasrøngatig
lincha amba, truyugurrimbe Tarsosrømay ørøbelø gøn.
31 Inchen Judea birau kerrigu, katø Galilea birausrø, Samaria
birausrø kerrigu iglesiabe ambumay imay tab gøbigwan tøgagøbelø
gøn. Incha nømbe Tiusweimburabeløyu nørrørab, Señorwei merrab
køriibala amøñib inchibelø gøn. Inchen Espíritu Santo purugub
waminchib pasraitøgabe purø nørrø nemisrøb ibig køn.

Pedro Eneaswei kwanrrøwan tamarøb

32 Pedrobe truørø llirab uñabe, katø Tiuswei misaameran Lidasrø
warabelangucha ashchab ibig køn. 33 Inchen trusrømbe kan møg
Eneas taig kønønrrab gaimabig kua, ocho años ørøba camayu
kwanrrø tsuben, Pedrobe pubig køn. 34 Incha Pedrobe trenchibig
køn:
—Eneas ¡Jesucristobe ñune tamaran! cha. Kurrab, ñui tsuigwan
kusru— cha.
Inchen Eneasbe tru urastø kurrøben, 35 mayeelø Lida
birausrømba, Sarón birausrømba warabeløbe trunun asha,
Señorweimay llirawa, bønrramisrøbelø gøn.

Dorcas øsiiraigwan waminchib

36 Tru urassrø Jupe ciudayu kan ishug Jesucristoi kusrenanigwan
marøb megabig Tabita taig, griegomaybe Dorcas cha wamig,
tsubig køn. Tru ishuube chigøben tabig maramelangøba marøb,
katø chugurrin gømui melabelane purugub inchibig købig køn.
37 Indiibe tru gwalømmerawan Dorcasbe kwanrrø beñippa,
kwaptinchen, yandø asrwan chab pirabe, pala katøgan pisosrø
kan salayu trarrøbelø gøn. 38 Inchen tru Lida ciudabe, Jope bulutø
gøbene, Pedrobe Lidasrø unan dai wammørabe, tru Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabeløbe pailø møguelan trenchinrrai
ørøbelø gøn:
—Ke tiusmanda yu nam warainukkatig peba attra tan— chinrrai.
39 Inchen Pedrobe truiløba kurrab ya, trusrø pubene, tru kwabig
tsuisrømay pera amben, mayeelø kelø peta gwailøbe Pedroim bulu
tulundzuna, tru Dorcas øsig uña, kewa amønamelø gøben, katø pala
itøgueelø gøben mariilan eshkab truba rruba kishibelø gøn. 40 Inchen
Pedrobe mayeelan wambig webambingarua, tømbønsra, Tiusba
wamincha, tru kwaig tsubigwan keesha ashabe, trenchibig køn:

—Tabita ¡Kurrø!— cha.
Inchen nøbe larraashippa, Pedron ashabe, kurra,
wamisrøptinchibig køn. 41 Inchen Pedrobe tasigu kemøra, kusrua,
Tiuswei misaameranba, tru kelø peta gwailanba wama, øsiguig
nømun kenamarøbig køn. 42 Inchen øyeeg marigwane Jope ciuda
ørøba wammøra, møiløgøben Señorwan truba nu gørebelø gøn.
43 Inchen Pedrobe yam gwaløm tru Jope ciudayu kørrømisrøbig
køn, kan møg Simón daig tru kalusmeran kullaarana, tabzhig
tamarøbigwei yausrø.

Cornelio kan piab lataig asigwan waminchibig

10 1 Cesarea ciudayu kan møg Cornelio taig tsubig køn,
suldau "Søtøwan Italiano" cha wamig søtøyu, tru suldau
cienelan nø garub pera basrabig. 2 Truibe Tiuswan truba isua
basrabig Tiuswan køriibala marøb megabig købig køn, mayeelø nui
yaueløba kerrigu. Katø misaameran chugurrin gømuielan isua asha
purugub tabig marøb, katø managucha Tiusba wamindamigwane
pesannamø, marøb megabig købig køn. 3 Indiibe kan maaben las
tres køsrøn kan piab lataigu Tiuswei ángel tørgandø kenamisri
ashibig køn, nø wainug kebarrua trenchibig:
—¡Cornelio!— cha. 4 Inchen Corneliobe ángelwan ke tab ashabe,
truba kwaarig trenchibig køn:
—¿Señor, chinda?— cha.
Inchen ángelbe trenchibig køn:
—Tiusbe ñi nøba wamindiilan mørøb, katø tru chugurrin
gømuielan ñi isua asha purugub tabig mariilan pesannawa,
wamøwei indan cha. 5 Møimbe Jope ciudasrømay møguelø ør cha,
Simón daigwan wamønrrab, katø nøbe Pedrogucha munchi gøn
cha. 6 Truibe gatøgan Simónwei yau, ya beba tsun cha, Simónbe
tru kalusmeran kullaarana tabzhig tamarøbig mar bulu ya basraig
køn— cha.
7 Inchen tru ángel nun waminchibig iben latatø, Corneliobe
pagatø nui karuindiig melabelanba, katø kan suldau nui trendø
trag melabelai utuig Tiuswan truba isua pasrabigwanba wamabig
køn. 8 Incha maig kuigwan nømun kerrigu eshkawabe, Jopemay
amrrai ørøbig køn.
9 Indiibe katø gwaløm Cornelio øriilø maywan ambub gua,
yandø Jopesrø pub ambub gøben, Pedrobe kwaløm døbøtag lutau

gøsrøn wambig yabala Tiusba waminchab nebibig køn. 10 Inchen
nune truba mag isub parøgwaben, nuyasig mamig nenøb gømne,
kan piab lataig tøgagøbig køn. 11 Srømbalabe kurim basrøben, kan
nu llensu lataig pib tsømmerayu litsig piraumay kørraarri ashibig
køn. 12 Inchen tru llensuyube chi animalgurrimbunø tøgaig købig
køn, pib srøppar gøben, pirau srala amøñibelø gøben, pala amøñib
illimera gøben gue. 13 Inchen kan wam trendai mørøbig køn:
—¡Pedro kurrab, kweecha, ma!— cha.
14 Inchene Pedrobe trenchibig køn:
—¡Señor, paare, kan treekkucha mana maramø! cha. Kan nabe
managuen maimíig mamønrrai merigwan ma gømøwei, chish
mariimíigwan ma gømøwein gur— cha. 15 Inchen tru wambe
katøyug waminchippe trenchibig køn:
—Tius tabig chishig mara kørrømarigwane, ñibe mamgaig
trømbøig kønmab asha tøgagømøta— cha.
16 Treetø rreetø pønmay guenamisren, tru llensune ¡gatø! møi møi
srømbalasrømay kusruptindig købig køn. 17 Inchen Pedrobe tru nø
piab lataig asiibe chi chibig kønrrabgømab isub, nuinetø mumayguen
gømui wamnetø, Cornelio ørig møgueløbe Simónwei ya chugúin gúi
paya, yaskabu chabguen pubguen inchibelø gøn. 18 Inchabe:
—Kuaje chabe, payibelø gøn: ¿Kan Simón, katø nundøwei
Pedrogucha taig, yu ya beba tsuita?— cha.
19 Inchen Pedrobe tru nø piab lataig asigwan maig kermab
isubsrø wamnetø, Espíritu Santobe nun trenchibig køn:
—¡Au! ñune pøngatø møguelø lab gøn cha. 20 Kurrab, yugurri
kørraya, kan mandø inchab gømab isuptø basrømøtø, nømba inrrø
cha. Kaguende nømune na ørar— cha.
21 Inchen Pedrobe tru Cornelio øri møguelan wamønrrab
ashchab kørraarruabe, trenchibig køn:
—Tru ñim lab gúibe, na gur cha. ¿Kan chindamig lataig balai
amrrugue?— cha.
22 Inchen nømbe trenchibelø gøn:
—Nambe Cornelio ørig amrruer cha. Truibe suldau søtø cienwan
nø garub pera basrabig, katø sølgandø tabig, Tiuswan køriibala
basrabig, katø truigwane maya judíosmera truba tabig køn chib
wamindinab møg køn cha. Truigwane kan Tiusweindø tarømari
ángelgurri maig indamigwan kenamarin gøn cha, ñun nui yamay
arringarua, tru ñi wamindigwan nø mørtrai.—

23 Inchen Pedrobe kebera, ya beba gørrømara, katø gwalømbe
nøbe truiløba kurra iben, nunelø tru Jopesrø warabeløgucha
Pedron lincha ambubelø gøn.
24 Incha gatø gwalømbe Cesareasrø pubelø gøn, Cornelio nui
nammisaameran gøben, nui ke trendø linchibelan gøben lincha
cha pera munig waben. 25 Inchen Pedro yau pubene, Corneliobe
wamønrrab webarrua, nui merrab tømbønsrøb, køriibala tabig
waminchen, 26 trune Pedrobe nun trenchib kusrabig køn:
—¡Kurra, pasramisr! cha. Nagucha ñi lataitøwei ka møøtø
gur— cha.
27 Incha Pedrobe Cornelioba waminchib, waminchib kebyabe,
truba nu misag tulundzuna pasrain gúi ashibig køn. 28 Inchabe
Pedrobe trenchibig køn:
—Ñimbe ashibelø gøn cha, kan judíobe judío gømeeløbabe
linchømønrrai, merig kui. Inchendø nane Tiusbe kenamartan
cha, mu misagwandøgucha chigucha gømíig kui lataig mara
wamømøwei, køsøgønrrapteelø gøn damig kømøwein gøn cha.
29 Inchawei treekkurri nan wamøben latatø, chi chib pasrømøtø,
arrur cha. Inchawei ñimun payrrab inchar chibig køn. ¿Chigurri
nan wama ørig kuin gúi?—
30 Inchene Corneliobe løtappe trenchibig køn:
—Pib gwaløm gøn cha, øya uras lata, tru las tres Tiusba
wamindam ura gøbig købene, nai yau treuras na Tiusba waminchib
wabene, møimbe kan møg tørgwalmabig keweig nai merrab
pasramisra, 31 trenchitan cha: “Cornelio, Tiusbe ñi nun wamindiilan
mørøb, katø chigøben palai melabelan isua ashib purugub indiilan
chigucha, Tiusbe pesannamø, isua gøn cha. 32 Inchawei Jope
ciudasrømay karua ør chibig køn, Simónwan wamønrrab, katøgan
munchibe truigwane Pedrogucha taig. Truibe tru Simón kalusmeran
tabzhig kullaarana tamarøbig mar bulu ya basraigweinug ya beba
tsun” cha. 33 Inchen nabe tru urastø ñuimay øriibe, manguen arrin
gøn cha. Møimbe mayeeløba nambe Tiuswei merrab purrer chibig
køn, Señor ñun chitø wamindingaruigwan nam kerrigu mørtrab.—

Pedro Cornelioi yau waminchib

34 Inchen Pedrobe waminchib pølbasra, trenchibig køn:
—Møimbe ciertonwei wetøbeñar cha, Tiusbe møilane ørømara
gatøganelandø tab inchimøtø lata isubig kuin gúi. 35 Misaamera

nørrø pønrrabig chu birausreeløtøgucha nun køriibala marøb,
sølgandø tabig marøbigwane Tiusbe kashmíig køn cha. 36 Tiusbe
Israelweinukkurri amrrub misaameran chi isumø tab amønamig
kønrrai marøbig tabig srø wamwan Jesucristogurri eshkab
kusrenananig køn cha. Nøbe Mayeelaim Bala Nø Garub Nø
Ashib Pasrabig køn cha. 37 Pøs ñimbe ashibelø gøn cha, tru srø
wamwane Galileasrø pølbasra, Judea birau kerriguba wammøra
gønrrai marig køn cha, tru piu umbu ulsramigweimburabigwan
Juan eshkab kusrenanikkurrimbunø. 38 Nabe tru Nazaretsrø
Jesúsweimburab truigwan waminchar cha, Tiusbe nune Espíritu
Santotøgaba, nui maramburab mariitøgaba itølushen, nøbe tabig
marøb, nugwaimandzig mandøguen gømui melønrrai srua gúilan
tamarøb unig købig køn cha, Tius nøba basraikkurri. 39 Inchen
nambe Judea birausrø lata, Jerusalénsrø lata, Jesús chitø
mariilane nambe namashib chishtø ashibelø guer cha. Katø nune
kurusyu mesra, kweetsig købig køn cha. 40 Inchendø Tiusbe pøn
gwalømyube gatøle kusrua, nune kenamisringaruig køn cha. 41 Ke
maya misagwangucha kenamisrmøtø, tru maig kuigwan nømashib
ashib pønrrabelan Tius tru manasrøwei nø lawa wesruilandø
kenamisrig køn cha, Jesús tru kwaig tsua, katøle kwailai utugurri
kurra, tru namba lincha nøba mab muchibelan. 42 Incha Tiusbe
namune misaameran eshkab kusrenanrrai karuig køn cha, tru
øsiguelan lata, kwabelan lata maig kønrrabigwan asha martrai
Tius pasriibe nø gøn chib, nam waminchib eshkanrrai. 43 Katø
mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabelø Jesúsweimburab
waminchippe, tru mayeeløba nun kørebeløbe Jesúswei munchiyu
kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kørrømisrtrun daig
køn— cha.

Judíos kømeelø Espíritu Santon utab

44 Inchen Pedro øyeeg waminchib pasramnetø, Espíritu Santobe
kørraarrubig køn, tru mayeelø Tiuswei wamwan wamindi
mørøb pønrrabelaim bala. 45 Inchen Pedroba amrrubelø tru
circuncidawar kørewarmerabe, truba kwaariilø gørrømisrøbelø
gøn, judíos kømø misaamerangucha Espíritu Santon keta nømuim
bala itølushib uncha tøgagønrrai trana gørrømaren. 46 Kaguende
nømbe møriimíig peg wam wamindi møramba, Tiuswan tabig
wamindamba indi ashibelø gøn. 47 Inchene Pedrobe trenchibig køn:

—¿I misaameran piu umbu ulsrailø gømønrrai kabe mu gøbgan
merønrraitarru? cha, nam latatøwei Espíritu Santon nøm utøben.—
48 Incha Pedrobe Jesucristoi munchiyu nømun piu umbu
ulsrøngarubig køn. Inchen nømbe Pedron:
—Katøgan mam gwaløm gøsrøn tiusmanda namba kørrømisr—
chibelø gøn.

Pedro Jerusalénsrø chitø burayaigwan eshkab

11 1 Cristo nøashib karua øriiløba, nunelø Judeasrø
warabeløba tru judíos kømø misaameragucha Tiuswei
wamwan utin gúi wammørøbelø gøn. 2 Incha Pedro Jerusalénsrø
katø nebibene, tru asru circuncidawar kørewarbe nune øyeebe
maig marøb pasrøgu chib, 3 trenchibelø gøn:
—¡Kan ñibe judíos kømø misaamera tru circuncidameelai yau
kebya, truiløba lincha main gøn!— cha.
4 Inchen Pedrobe lutøgurri maig purayaigwan eshkab, trenchibig
køn:
5 —Na Jope ciudasrø tsua, na Tiusba waminchib wabene, kan
piab lataigu na øyeeg kenamisri ashibig kur cha. Truyube kan nu
llensu lataig pib tsømmerayu litsig srømbalasrøngurri kørraarrub
arrua, naim bulugatig kørraarrubig køn cha. 6 Inchen umbu chi
tøgaig køtashchab na tab ashene, animalmera pib srøb tøgailø
gøben, namiguelø gøben, pirau srala ambubelø gøben, pala amøñib
illimera gøben tøgaig asinabig køn cha. 7 Katø kan wamgucha
trendai mørinabig køn cha: “Pedro, kurrab kweecha, ma” cha.
8 Inchene nabe trenchibig kur cha: “¡Señor, paare, kan treekkucha
mana maramø! cha. Kan nabe managuen nai trigube mamønrrai
merigwanba, chish mariimíigwanbabe mugabguen muga gømur”
cha. 9 Inchen srømbalasrøngurrimbe wambe nane gatøle løtab
trenchibig køn cha: “Tius tabig chishig mara kørrømarigwane
ñibe mamgaig trømbøig kønmab asha tøgagømøta” cha. 10 Truibe
pønmay treetø rreetø incha, katø kerriguba srømbalasrømay
nebibig køn cha.
11 ’Inchen trunetø pøn møguelø Cesareasrøngurri nan lanrrab
øriilø nam purrai yau puptinchibelø gøn cha. 12 Inchen Espíritu
Santobe nane: “Mandø inchab gømab isuptø basrømøtø, nømba
inrrø” chiben, katø i seiselø nuneløgucha naba lincha amrruig
købig køn cha. Incha nambe søtøba Cornelioi yausrø kebambubelø

guer cha. 13 Inchen nøbe nui yau kan ángel pasramisra, tru nun
øyah chib pasraig asigwan namun eshkabig køn cha: “Jopesrømay
ør cha, Simónwan, trunundøwei katø Pedrogucha taigwan attrai
wamønrrab. 14 Truibe ñiba, ñui yauelanba kaigyugurri mandø incha
ñimun wesrailø gøm wammeran waminchun” chitan, chibig køn.
15 ’Inchen na pua, truyu waminchib mendøbene, tru srøsrøzhiitø
Espíritu Santo namuim bala kørraarrub lataitøwei nømuim bala
kørraarruptinchibig køn cha. 16 Inchene nane Señor øyah taigwan
isuptinchibig køn cha: “Juanbe piu ulsra pitøga pinøbulingaruben,
trune ñimbe Espíritu Santotøga pinøbuliilø gønrrun” daigwan.
17 Nam judíosmera Señor Jesucriston kørebelan Tius keta
tranigwan nøm judíos kømeelangucha trunundøwei keta tranene,
¿Tiuswan treeg marmøta chib pasrønrrappe, nabe mu gøbrai køh?—
chibig køn.
18 Inchen Tiuswei misaamera jerusalénsreelø iilan mørabe, yandø
chi chimøtø, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø gøn:
—Trube, Tiusbe judíos kømø misaamerangucha øsig kømigwan
nebua tøgagønrrai kaig marigwan isua møra, nuimay lliranrrai
marin gøn— chib.

Siria birau Antioquíasrø Tiuswei ureemera

19 Inchen tru Estebanwan kweechen isumdiig kaig pub mendøben
trugurri, ke kan ørøtømisra chab ambubeløbe, Feniciasrøn gøben,
Chipresrøn gøben, Antioquíasrøn gøben øyasrøngatig ambig købig
køn, mungucha mendailane Tiuswei wamwan waminchimøtø,
judíosmerandø waminchib. 20 Inchendø nømui utuelø møiløgøsrøn,
chipresreeløba, cirenesreeløba Antioquía ciudayu puabe,
griegosmerangucha waminchibelø gøn, Señor Jesúsweimburab
eshkab kusrenanøb. 21 Inchen Señorwei tasiibe nømba basrøben,
misaabe truba nu kørewa, Señorweimay llirabelø gøn.
22 Inchen Jerusalénsrø iglesiayueløbe trunun wammøra, nømbe
Bernabéwane Antioquíasrøngatig ørøbelø gøn. 23 Inchen Bernabé
trusrø puabe, Tius ka yandø tab indin gua asha, nøbe truba
kasraarawa, Señorwei mayu pønrrappe nømui manrrau tab
isua mur bønrrønrrai mayeelan waminchibig køn. 24 Kaguende
Bernabébe tabig, Espíritu Santoba, nui isubigwan Cristoinug
pasriiba truitø netsaig købig køn. Inchen Señorweyasig misaabe
nørrø nemisrig købig køn.

25 Incha yandø Bernabébe Saulon lanrrab Tarsosrømay ya, yandø
wetørrawabe, Antioquíasrømay pera ibig køn. 26 Incha nømbe
trusrø pila ørøba iglesiayueløba tulundzunab gua, misagwan nørrø
kusrenanøbelø gøn. Tru Antioquíasrøn gúig køn, tru Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabelan ke srøsrøzhiitø pølbasra
"Cristoielø" cha munchi basra wamig.
27 Inchen tru gwalømmerawan møiløgøsrøn Tius maig
karuigwan eshkabelø Jerusaléngurri Antioquíamay kørrørrubelø
gøn. 28 Inchen kan tru ambubelai utuig Agabo taibe, Espíritu Santo
nun maig tamigwan isunrrai inchen, trenchibig køn:
—Pirau ørøba parø truba nuig attrab gøn— cha. Indiibe treeg
kønrrun daibe Claudio karubig køben treeg purayaig købig
køn. 29 Inchawei Antioquíasrø Jesucristoi kusrenanigwan marøb
melabeløbe nømun kanun ganun maig tranamdiig køben an
treeg purugua trana, ørtrab chibelø gøn, nunelø tru Judeasrø
warabelayasig. 30 Incha treeg mara, Judeasrø Tiusweimburabelan
pera marøb pønrrabelan trannrrai, Bernabéwanba, Saulonba tru
ketamig tulisaigwan trana ørøbelø gøn.

Jacobo kwaigwanba, Pedron kailan keeri yau keerigwanba waminchib

12 1 Inchen tru gwalømmerawan rey Herodesbe møilan gøsrøn
iglesiayuelan kemørøbig køn, kaig inchib srua gønrrab.
2 Incha Juanwei nuneg Jacobone espadatøga kweetsingarubig
køn. 3 Treeg marigwane judíosmerane truba tabig asønain gøben,
Herodesbe Pedrongucha merrarrangarubig køn. Truibe tru Pirri
Levaduragaig Maig Fiesta gwalømmerawan burayaig køn. 4 Incha
Pedron merrarrawabe, Herodesbe kailan keeri yau keerøbig
køn, suldaumera pib søtø ashib pønrrønrrai pønsra kan søtøyu
pib suldaubatø. Herodesbe tru Pascua Fiesta puraiben, Pedrone
misagwei merrab wesranrrab isua rreeg inchibig køn. 5 Inchawei
Pedrobe kailan tru keeri yaugurri webimønrrai truba may ashib
tøgagúig waben, iglesiabe nuyasig ¡gatø! elachimø, Tiusba
waminchib miab gøbelø gøn.

Pedron kailan keeri yaugurri Tius wesrab

6 Herodes Pedron misagwei merrab løtsø wesramig køben tru
gwalmab yem, Pedrobe pagatø suldaumerai tøbøtag pa cadenatøga

merrarraig, kib tsuben, katøgan suldaumerabe yaskabu tru kailan keeri
yawan ashib pønrrabelø gøn. 7 Inchen møi møi kan Señorwei ángel
kenamisren, tru kailan keeri yaube kan tørguegwalmabig kebiløben,
ángelbe Pedron tømbulyu kønøga kasrønanabe, trenchibig køn:

—¡Mallatø kurrø!— cha. Inchen cadenasmerabe Pedroi
taskugurri kørraptinchibig køn. 8 Inchabe ángelbe trenchibig køn:

—Tamara pørønab, ñui alpargatiswan keetab inchi— cha.

Inchen Pedrobe treeg marene, ángelbe trenchibig køn:

—Pala itøguewagúigwan keb, nai mendig amø— cha.

9 Inchen webyabe ángelwei wendautø ibendø, tru ángel øyeeg
punrraig marigwane ka inditamaptø isub, nøbe tab chigúi nebua
ashmíig køn, pøs øyeebe nune kan piaig lataitø gøben. 10 Incha
suldaumera ashib pønrrainug srøtiigu puraamba, trugurrimbe
katøganbalø puraamba, trugurri yandø wambig callegatømaysrø
tsandzøn yaskabyu pubene, tru yaskappe nøtø kurøptinchibig køn.
Inchen webamba, kan yabgatig ambene, tru ángelbe nøtø inrrai
tarømisrøptinchibig køn.

11 Inchen Pedrobe yandø chigúi møra trenchibig køn:

—Møimbeguende, Señor nui ángelwan øra, Herodeswei
taskugurrimba, katø maya judíosmera nan maig martashchab ashig
kui inchib pønrraigugurrimba wesratan— cha.

12 Incha Pedrobe yandø iigwan maig kui ashabe, Maríai yamay
ibig køn, tru Juanwan katø Marcoskucha taigwei usraimay. Inchen
truyube truba yamelø tulundzuna, Tiusba waminchib gøbelø gøn.

13 Incha Pedrobe yagueta pua, yaskabwan pinrrøgøbene,
kan srusrø-unø truyu mendig mendabig, Rode taibe, mu
gøtashchab arruabe, 14 Pedroi wam gúi mørøppe, kasrag købiitø
yaskabwanguen kurmøtø, katøle umbusrø kelula:

—¡Pedro yaskabu pasrøtan!— cha, eshkabig køn.

15 Inchene nømbe trenchibelø gøn:

—¡Paare! ñibe loca asønan— cha.

Inchen nøbe:

—¡Truigwein gøtan!— chiben, nømbe trenchibelø gøn:

—Pedro gømøtø, nui møsig kuinrrun— cha.

16 Trune Pedrobe katøgucha yaskabwan pinrrøgøbig, binrrøgøben,
kura ashabe, truba kwaarøbelø gøn. 17 Inchen nøbe ‘niløtø gønrray’
siñal mara, tru kailan keeri yaugurri Señor mandø wesraigwan
eshkawabe, trenchibig køn:

—Jacobonba, nunelø katøganelanba iigwan
wammørøsrkønrrigay— cha.
Incha webyabe, peesrømay ibig køn. 18 Inchen yandø tør-rraben,
suldaumerabe ¡gatø! mamdøguen gømuilø truba rruba waminchib
gøbig køn, Pedrone ni chindinguen mørmøwa. 19 Inchen Herodesbe
langarua, wetørranrrab gaimappe, tru suldau ashib pønrrabelan
maig purayaigwan nømun paya ashib srua guabe, kweetsingaruig
købig køn. Incha Herodesbe Judeagurri webya, Cesareasrømay ya,
trusrø tsubig køn.

Herodes kwaigwan waminchib

20 Herodesbe Tiroba, Sidónba warab misagwan larrø namig
tsuben, trusreeløbe søteeløba maig maramigwan lata ke kandø
isua bønrramisra, tru rey Herodeswei yau ke nøashib trag
megabig Blasto taigwan nømuingatø misrtrai ubønanøb wamincha,
truikkurri ambugurri, igurri lata tab warønrrab cha miabelø
gøn. Kaguende Tiroba, Sidónbabe tru reyweim biraugurri mamig
weerigwan purøsrubelø gøbig kua. 21 Inchen Herodesbe kan
gwaløm treeg martrab cha wesrua basra, tru gwalømbe Herodesbe
tru keilø purø tabelan kewa, tru wamisra ashib karub wainug
wamisra chull møramdiig purø may waminchibig køn. 22 Inchen
misaamerabe trashib mendappe, trenchibelø gøn:
—¡Iigwan waminchibiibe møg kømøtø, kan tius køn!— chib.
23 Inchen tru urastø Señorwei kan ángel Herodeswane kwanrrø
benøsrkøbig køn, kaguende tru maya nuguen tab gønrrai indigwan
Tiuswein gønrrain gømøtø, nuyasig kønrrai inchib wabenba. Incha
nøbe pølømmera maig kwabig køn.
24 Trune Tiuswei wambe larrøbichib nurab ibig køn.
25 Inchen Bernabéba, Saulobabe tru ketamig tulisha trana
øriilan chab peguchabe, Jerusalénsrøngurri Antioquíasrømay katø
ambubelø gøn Juanwan pera, truitøwei Marcos taigwan.

Bernabéwanba, Saulonba lawa wesrub

13 1 Antioquía iglesiayube Tius maig karuigwan eshkabelø
gøben, kusrennøbelø gøben gøbig køn: Bernabé gøben,
Simón (trunundøwei Níger taig) køben, cirenesriig Lucio gøben,
Manaen gøben (tru misagwan ashib karubig Herodesba trubalatø
nuraweig), Saulo gøbengue. 2 Indiibe kan gwaløm Señorwan nøm

køriibala tabig waminchib, ayunab gøbene, Espíritu Santobe
trenchibig køn:
—Bernabéwanba, Saulonba tarømartray cha, na nømun chi
martrai wamigu marøb pønrrønrrain— cha.
3 Inchen nømbe ayunab, Tiusba waminchib guabe, tab gønrrai
tasiimeran nømuim bala estsara, yandø, 'trube, ka amrrigay' cha
ørøbelø gøn.

Bernabéba, Sauloba Chipre birausrø

4 Inchen Espíritu Santo øriilø Bernabéba, Sauloba Seleucíasrømay
amba, truyugurrimbe barcoyu Chipre birausrømay ambubelø
gøn. 5 Incha Salaminasrø puabe, judíosmera tulundzuni yamerayu
Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøbelø gøn. Incha Juanwangucha
nømun purugub uñchai pera amøñibelø gøn.
6 Incha tru pi tøbøtag Chipre birø pasrabigu kandarømaysrø
Pafossrøngatig larraambabe, truyube kan judío Barjesús taig, kaig
libron gusrewa, kwaimandzigweimburabigwan marøbig, ka isatø
'Tius maig karuigwan eshkabig kur' chibigwan wetørrabelø gøn.
7 Tru møøbe Sergio Paulo kubenadur maig kømigwan purø tab
isua marøbig treeg møøba, tsubig køn. Inchen tru Sergio ashib
karubigwane Tiuswei wamwan nune mørøg køben, Bernabéwanba,
Saulonba wamønrrab ørøbig køn. 8 Inchen tru Barjesús,
griegomaybe Elimas cha wamig, tru kaig libron kusrebig, truibe
tru karubig nui isubigwan Tiusweinug pasrmønrrai truba søtø
luløb megabig køn. 9 Inchen Saulo, katø Pablogucha taibe, Espíritu
Santotø netsaig, tru Elimaswan malau ke tab ashabe, trenchibig
køn:
10 —¡Kan ñi gúi! ¡Misagwan kegørrøsrkamig, isatø indiibah,
larrø gaig maramibatø netsaig møg, nugwaimandzigwei nusrkai!
¡Chigurrimbunø sølgandø tabigwane larrø tsaliig ashig kømui
inchib pasrabig køn! cha. ¿Ñibe Señorwei tab maymerane
managatig mindishibig mindishinrragu? cha. 11 Møimbe Señorwei
tasiibe ñun trømbøig nebunrrai martrun cha. Møimbe maya
yanagatig kabgaig kørrømisra, pørrwan ashchab gaimanrrabguen—
chibig køn.
Inchen møi møi nune kabyu wañim beñib løstiig misren,
srølamøratø ibig misra, møikkøben tasku nun kemøra srua amrrai
labig køn. 12 Inchen treeg purayaigwan ashabe, tru kubenadur

Señorweimburabelø kusrenaniilan ke kwaara asha, Señorwan
kørebig køn.

Pablo Antioquía ciudasrø tsuig

13 Pabloba, nui linchibeløba Pafos ciudayugurri barcoyu nebamba
amba, Panfilia birau Perge ciudasrø puben, trune Juanbe truyu
nømun tarømisra, katø Jerusalénsrømay arrubig køn. 14 Incha
Pergegurrimbe nømbe Pisidia birau Antioquía ciudasrømay amba,
truyu sábado isrin gwaløm judíosmera tulundzuni yau kebamba,
purramisrøbelø gøn. 15 Inchen tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelai pøriilanba
chab lebene, judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan ashib
karubeløbe møigwan gøsrøn øyeeg chinrrab, 'inrrø' chibelø gøn:

—Ñim, namui misaamera, mandø melamigwan øyeeg melønrrigay chib misagwan wamindamig tøgaguabe, waminday— chinrrai.

16 Inchen Pablobe pasramisra, tasigwan kusrawabe, trenchibig
køn:

—Ñim, Israelwei misaameraba, katø ñim Tiuswan køriibala tøga
pønrrabeløba mørtray cha. 17 Iig Israel misaamerai Tiusbe, namui
merrabsrø kølli misaameran lawa wesrawa, tru misaamerane truba
nørreelø gønrrai marig købig køn cha, nømbe Egipto birausrø ka
ambateelø warøben. Incha tru Egipto birausrøngurri nui tasiitøga
ashig kui ashchai marøb wesruig købig køn cha. 18 Incha mu
misag warab waraimønug Tiusbe cuarenta añosburab nømune ka
awentab tøgagúig købig køn cha. 19 Incha Tiusbe Canaan birausrø
misaamera siete nørrø søtø pønrrabigwan pinisha, truilaim
birømera gøbelan nømui mara tøgagønrrai tranig købig køn cha,
20 kan cuatrocientos cincuenta añosburab.

'Inchen trugurrimbe tru maig kønrrabigwan asha marøb
purrønrrabelø 'asha martrabelø' cha wamiilø Tiusbe tranig købig
køn cha, Tius tru maig karuigwan eshkabig Samuel gøb uraskatig.
21 Inchen trugurrimbunøbe, israelitasmerabe nømun ashib karub
wanrrabig kan rey miaben, Tiusbe Benjaminweinukkurri karrab
misagúig Quiswei nusrkai Saulwan cuarenta años ørøba karub
wanrrai tranig købig køn cha. 22 Incha trugurrimbe Tiusbe
rey Saulwan nø ashib karub waigwan kerrawa, Davidwan rey
gønrrai kusruig købig køn cha. Incha trunune Tiusbe nuimburab

trendaig købig køn cha: "Isaíwei nusrkai Davidbe na maig isubig
køben, treeg isub møg kui asha gur cha. Truibe na chi martrai
inchen, treeg martrun" cha. 23 Tru Davidweinukkurri srøig karrab
misaameran nø maig martrab cha gørrømisrig købig maig køben,
Israel misaamerayasig kan Kaigyugurri Wesranrrabig Jesúswan
ørig købig køn cha. 24 Inchen Jesús nø arrumøwatøbe, mayeelø
Israel misaameran Juanbe mas kaig marmønrrab isua møra,
Tiusweimay llirain gønmab asamig piu umbu ulsrailø gømigwan
eshkab kusrenanøb arrig købig køn cha. 25 Incha Juanbe nui
maramigwan yandø chab patsøgøb arruabe trendaig købig køn
cha: "¿Nabe mu gúitamab isugue? cha, nabe tru ñim isub gúig
truig kømur cha. Inchendø nai wendaube katøgan attrun cha,
trunune nabe nui alpargatiswan tsiwan pitsamikken truburab
gømuinatan" cha, Juanbe trendaig købig køn cha.
26 'Ñim, nai misaamera, Abrahamweinukkurri srøig larrøbicha
amrrubeløba, katø ñimui utu Tiuswan køriibala marøb melabeløba:
tru tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwane yamba namuiwei
ørig kuin gøn cha. 27 Kaguende Jerusalénsrø warab misaameraba,
katø nømun ashib karub purrabeløbabe, Jesúswane mu gúinguen
nebua ashmøwei, katø tru isrin gwalømmørig Tius maig karuigwan
eshkabelø wamindi wamwan leigwan chigucha, nømbe truigwan
chi mørøg kømuindiig kua, nøm Jesúswan øyeeg kwanrrai marøb
pønrrappe, tru pørig maig taimbala nømbe treeg nebunrrai marig
købig køn cha. 28 Jesúswan chigurri kwanrrai maramdiig nuinuube
chi kalø marig wetørramubendø, Pilaton nømbe kwetchai miaig
købig køn cha. 29 Inchen nuimburab maig pørig pønrrabelø
kerrigu treeg puraiben, kurusyugurri pinøsrua, sørabelø gøn
cha. 30 Inchendø Tiusbe gatø kwailai utugurri øsiirangarubig
køn cha. 31 Inchen Jesúsbe kwamøwatø, tru Galileasrøngurri
Jerusalénsrøngatig nun lincha nerrubelane katø øsiirappe, nømune
truba yam gwalømgatig kenamisrøb unig købig køn cha. Incha
truiløbe møimbe nømashib maig asigwan misagwei merrab nuiwan
waminchibelø, nøm gøn cha.
32 'Inchawei namgucha tru merrabsrø namui kølli misaameran
Tius trannrrab misra kørrømisrig, tru tabig srø wamwan ñimun
wammørøsrkøb eshker cha. 33 Nam tru truilai ureemerane treeg
martrab gørrømisrigwane maran cha, Jesúswan Tiusbe øsiirangarua.
Inchen gatø Salmo dosyugucha øyeeg pørig pasran cha:

“Ñibe nai Nusrkain gøn cha.
Møi nabe ñui Møskai misra basrar” cha.
34 Katøbe mana treranrrabig kømíig Tiusbe Jesúswane kwailai
utugurri gatøle kusrua, tru treeg marigweimburappe Tiusbe
trencha basrig købig køn cha:
“Tru newan tabig, ciertonig treeg martrab cha,
Davidwan trannrrab gørrømisriilane ñun tranrrumøn” cha.
35 Inchawei gatøganbaløsrøngucha trenchibig køn:
“Ñui Newan Tabigwei asrwane trerabashmønrrun” cha.
36 ’Pøs Davidbe Tius maig kønrrain gøben tru nø tsuin
gwalømmerawan misaameran ashib purugub wawa, yandø kwawa,
nui møskaløba tsumisrene, nui asrbe treraig købig køn cha. 37 Trune
Tius tru kwailai utugurri gatøle kusruigwei asrbe treramuig købig køn
cha. 38 Inchawei ñim, nai misaamera, ñim nebua asig kønrrai inder cha,
tru kaig mariilan ulø bayamig kømíig pesannaig kønrrun chib eshkab
kusrenniibe Jesúskurrin gúi. 39 Inchawei tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriiløtøga chi kaig kømíig lataig, tabig kørrømisra
pønrrønrrab gaimaigwane, mutøgucha Jesucriston kørebeløbe
nuinuubeguende chi kaig kømeelø lataig, tabig kørrømisrtrun cha.
40 Inchawei ashiptø guy chibig køn, Tius maig karuigwan eshkabelø
øyeeg chib pøriibe ñimun nebuig warønrrab gømøtø:
41 “Au, ñim chiwandøgucha ke ka indzatø mørøbelø,
¡gatø! ke kwaara ashib kenaguen gømø, pinay taig.
Kaguende nabe, ñim warain gwalømmerawan purø nuig
maramønrrun daig,
ñimun mugøben treeg købig køn chib wamindingucha,
treeg marig købig kuitamappe ke køremgaikke.”—
42 Incha Pabloba, nui linchibeløba judíosmera tulundzuni
yaugurri webambene:
—Wendø rruwan isrin gwalømgucha øyeelandøwei
waminchurrunrrigay— chibelø gøn. 43 Incha truyu misag
tulundzuna basrabigwan yandø nømbe ‘ungwa’ cha ambene,
møiløgøben truba yam judíosmeraba, katø møiløgøben judíosmera
nøm Tiusweiwan marøb pønrraigu purørrua Tiuswan purø isua
melabeløbabe, Pablonba, Bernabéwanba mendig amben, nømbe:
—Tiusweì tru ka yandø tab indigu maizhikkucha elachib
pønrrønrrab gømøtø, melabig melønrrigay— chib waminchibelø
gøn.

44 Inchen wendø rruwan isrin gwaløm tru ciudayu ke
maya misag lutau Tiuswei wamwan mørtrab tulundzunøben,
45 judíosmerabe misag truba nørrø tul yai ashabe, truba namig
pusrkwai asha, Pablo tru trenchib wamindigwane 'treeg kømøn'
chib, tsalø wamabelø gøn. 46 Inchen Pabloba, Bernabébabe
chigucha kørmø trenchibelø gøn:
—Tiuswei wamwane ñim judíosmeranmerrigwei eshkamig kuig
køn cha. Inchendø ñim yandø kaashib, managatig øsig kømigwan
ñim tøgagømig trubørab gømui indig kuig købene, trube, nambe
møimbe judíos kømeelaimay gatø amrrab chibelø gøn. 47 Kaguende
Señorbe namun trencha karua basrig køn cha:

"Judíos kømø misaamerayasig kan tør lataig kønrrai ñune
pasrar cha,
kaigyugurri wesrailø gømigwan eshkab pirau munabatsø
srua inrrai."—

48 Inchen iigwan mørabe, judíos kømø misaamerabe truba
kasraarawa, Señorwei wamwan truba tabig waminchibelø gøn.
Incha tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrai chabguen
tarømariilø gøbeløbe møiløtøgucha Jesucriston kørebelø gøn.
49 Inchen Señorwei wambe tru birau kerrigu larrøbichibig køn.
50 Inchen judíosmerabe tru ciudayu møiløgøsrøn ishumburmera,
Tiuswan purø isua melabelø trurrigu nøm mailø gúi asiilanba,
katø ciudayu møguelø nørreelø ashib karubelanba kaig
marøb gurrønrrai nømune ke treeg isumne incha, Pablonba,
Bernabéwanba nømuim biraugurri webusrøbelø gøn. 51 Inchen
nømbe nømui srøbyu usrøwan pabørrgøbelø gøn, ñim
øyeeløgurri uyube møimbe ñim gusrenrrigay chib eshkab. Incha
Iconio ciudasrømay ambubelø gøn. 52 Inchen tru Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabeløbe kasrag købiibah, Espíritu
Santobatø netsailø gøbig køn.

Pabloba, Bernabéba Iconio birausrø

14 1 Iconiosrø Pabloba, Bernabéba judíosmera tulundzuni
yau kegøtø kebamba, purø may waminchib kusrenanen,
judíosmera gøben, griegosmera gøben truba nørrø Jesucriston
kørebelø gøn. 2 Trune judíosmera Jesucriston køremeeløbe
tru judíos kømeelane ke kaig isumne inchibelø gøn tru
Pabloimburappa, Bernabéweimburappa. 3 Inchen treeg kuingucha,

Pabloba, Bernabébabe truyu yana warøwa, Tiuswei wamwan
chigucha chi kørig kuin gømø waminchibelø gøn. Inchen nui
wamwan tru ka yandø tab indigwan treegwein gúi ashchai,
Señorbe nømui tasiimeratøga mariilø truba nørreelø marøb,
kwaara asha gønrrai mariilø marøb inchai tranig køn. 4 Inchen
tru ciudayu misaamerabe kan utueløbe judíosmeraingatø gøben,
møiløbe Cristo nøashib karua øriilaingatø gøbig køn. 5 Inchen
judíosmera gøben, judíos kømeelø gøben, nømun ashib karub
purrabeløba kandø misra, nømun trømbøig kaig inchib, sruutøga
petønrrab gurrøben, 6 Pabloba, Bernabébabe trunun wammøra
Licaonia birau tru Listraba, Derbeba, pueblomerasrømayba, katø
tru buluwan gatøganbalømerasrømayba trubab ambubelø gøn.
7 Incha trusrø tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbelø gøn.

Listrasrø Pablon sruutøga petab

8 Inchen Listrasrømbe kan møg kal-lainukkurri managuen
uñchab gaimabig srøbmera tuluntsunig wabig køn. 9 Inchabe tru
møøbe Pablo waminchen mørøb wabig køn. Inchen Pablobe nun ke
tab asha, ke tamarig kømuitamab isub wai ashabe, 10 mur wamab
trenchibig køn:

—¡Ølgandø kurrab, pasramisr!— cha.

Inchene tru møøbe pørsrappe, pasrambua, llirab mendabig
køn. 11 Inchen misaamerabe Pablo chi marigwan ashippe, nømui
Licaonia rriimay trenchib trashib mendabelø gøn:

—¡Møguelø lataig, tiusmera namuinug kørrørruin gøn!— chib.

12 Incha Bernabéwane tius Zeus køn chippe, Pablone tius
Hermes køn cha wamabelø gøn, kaguende Tiuswei wamwan
waminchibiibe Pablo gøben. 13 Inchen tru tius Zeuswei tab ya, tru
ciudayu kebambinuutø pasrabigu ashib wab sacerdotebe, toromera
gøben, umera purø tabzheelø tamariilø gøben, tru ciudayu
kebambi yaskabmerasrø srua arrua, tru toromeran kweecha,
misaamerabamisra, Pablonba, Bernabéwanba, nømune tiusmera
gúi mara trannrrab mendabelø gøn. 14 Inchen Cristo nøashib karua
øriilø Bernabéba, Pabloba nømun rreeg martrab indi mørabe,
nømui kewagúilan kølsrøb, misag utusrø kegørra, 15 trenchibelø
gøn:

—¡Au, yu mayeelø pønrrabelø! ¿Chindimba øyeeg martrab
inchigue? cha. Nambe ñim latailøtøwei ka møgueløtø guer cha.

Ke ka treeg maranmab ashchaindø mariilan elacha, øsig wab
Tius srømbalawan gøben, tru pirøwan gøben, marwan gøben,
chigurrimbunø truyu pønrrabelan marøbigweimay llirawa
bønrramisrtrai, tru tabig srø wamwan nambe ñimun waminchab
amrruer chib. 16 Merrabsrø misag srøig, srøig kurrab amrrubelane
misaamera nørrø pønrrabelan chuelandøgucha kerriguelan, nømun
maig amøñig køben, treeg ka amøñibasig køn cha. 17 Inchen
gøben managucha nuimburabigwane maig kuigwan eshkab
wamindig købig køn cha, tabig marøb. Srømbalasrøngurri srewan
ørøb, ellmariilø misram bølmera pubene, tru gúindø, tru gúindø
misringarunrrun cha, chi palømø unchaguen mamig tøgagønrrai
tranøb, ñimui manrrømeran truba kasraaranøb.—

18 Inchen nøm øyeeg chib waminchagucha, nømbe misaameran
ke trendø merønrrab gaimabsrubelø gøn, tru nømun tiusmera gúi
mara toromeran kweecha tranmønrrai.

19 Inchen Antioquíagurrimba, Iconiogurrimba møiløgøsrøn
judíosmera puabe, misag purø nu pasrabigwan ke kaig maramne
inchai wamincha, Pablon kwetchab srug muta peta, ciudayugurri
wambiisrømay ke paluunchib megam srua webambubelø gøn, yandø
kwaig kønmab. 20 Trune Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe
nuin bøtøgatan tulundzunøben, nøbe kurra, katø ciudayu kebibig køn.
Incha gatø gwalømbe Pabloba, Bernabéba Derbesrømay ambubelø gøn.

21 Incha Derbesrø Jesucristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenana,
Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø nørrø nemisrtrai mara,
trugurrimbe Listramayba, Iconiomayba, Antioquíamayba katø
amrruig købig køn. 22 Incha trusrømbe tru Jesucristoi kusrenanigwan
marøb melabelan kullaaramø mur bønrrønrrai waminchib, isubigwan
Tiusweinug pasragúigwane elachib pønrrømø, tindøga bønrrønrrai
chib waminchibelø gøn. Incha nømune trenchibelø gøn: “Tius nø ashib
karub waisrø kebambamibe chinetø chinetø murelø puben, truyu
puraambub meløwawei kebambamig køn” cha. 23 Incha iglesiamørig
nømbe Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø wesrawa bønsra,
Tiusba waminchib, ayunab guabe, nømune tru nøm kørewa bønrraig
Señor nø ashchai pønsrøbelø gøn.

Antioquía ciudasrømay katø ambub

24 Incha trugurrimbe Pabloba, Bernabébabe Pisidia birauwan
puraambub amba, Panfilia birau pubelø gøn. 25 Incha Perge

ciudayu Tiuswei wamwan eshkab kusrenana, trugurrimbe
Ataliasrømay amrrubelø gøn. 26 Incha truyugurrimbe barcoyu
nebamba, Siria birau Antioquíasrømay ambubelø gøn. Tru nøm
møi ya patsøga bønrraigwan martrab amrrai Tiuswei tru ka
yandø tab indiitøga tabig ashib tøgagúilø gønrrigay chib, tru
nømun pønsraig købiisrømay. 27 Incha trusrø puabe, iglesiayuelan
tulundzuningarua, Tius nømba chinetø, chinetø mariilanba, tru
judíos kømø misaameragucha isubigwan Señorweinug pasra
tøgagønrrai yaskabmeran mandø gurøb arrigwanba waminchibelø
gøn. 28 Incha Pabloba, Bernabéba Jesucristoi kusrenanigwan marøb
melabeløba truyu truba yana kørrømisra waraig købig gøn.

Jerusalén waminchab tulundzunab

15 1 Inchen tru uras møiløgøsrøn Judeagurri Antioquíasrømay
amba, nunelan treeg kusrenanin gøbig køn:
—Moisés kusrennig tru circuncision maramigwan marmøwabe,
kaigyugurrimbe wesrailø gønrraamøn— chib. 2 Inchen Pabloba,
Bernabéba tru treeg kusrenanøbelan ‘øyeebe maramig kømøn’
chib, nømba purø mur aleguiyabelø gøn. Treekkurri Pablonba,
Bernabéwanba katø truyu nømui utuelø møilan gøsrønbamara,
Jerusalénsrømay ørtrab wesrawa bønsrøbelø gøn, tru øyeeg pub
arrigwan Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera
marøb pønrrabeløba trusrø waminchai.

3 Inchen tru iglesiayuelø tru amrrai karua øriiløbe Fenicia
birøwanba, Samaria birøwanba puraambub ambubelø gøn, judíos
kømø misaamera nømui trendø marøb gúilan elacha, Tiuswei
maywan amøñinrrab nøm mandø pønrramisrigwan eshkab.
Treekkurri trusrø tru mayeelø nuneløbe truba kasraarabelø gøn.

4 Incha Pabloba, Bernabéba, tru lincha ambubeløba
Jerusalénsrø chab pubene, trusrø iglesiayueløba, Cristo nøashib
karua øriiløba, katø truyu Tiusweimburabelan pera marøb
pønrrabeløba nømune wamab utøben, nømbe Tius maig marigwan
kerriguh waminchibelø gøn. 5 Inchene møiløgøsrøn merrappe
fariseosmeraingateelø gøbelø gua, møimbe Jesucriston kørebeløbe
trenchibelø gøn:
—Tru judíos kømø misaamera Jesucriston kørebelane tru
circuncidamigwan maringarub, katø tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriilan maringarumig balan— cha.

6 Inchen Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera
marøb pønrrabeløba tru øyeeg puigwan maig køtashchab ashchab
tulundzunabelø gøn. 7 Inchen purø rrømbøig mur aleguiyab gømig
puben, Pedrobe kurra basramisra, trenchibig køn:
—Nai nunelø, ñimbe srøsrø gwalømmerawangurri ashibelø
gúinrrun cha, Tiusbe ñimui utugurri nan lawa wesruig køn cha,
judíos kømø misaamera tru tabig srø wamwan na waminchen
møra, kørenrrai. 8 Tiusbe nømui manrrømeran ashibig kuabe, nam
judíosmeran rranøb lataitøwei Espíritu Santon nømungucha tranøb,
nømuingatø pasrar chib kenamarig køn cha. 9 Tiusbe nømun nøørø
mara namuingatøtø inchib pasrømuig køn cha, nømui isubigwan
Tiusweinug pasra tøgagúitøgatø nømui manrrømeran chishmarig
købig kua. 10 ¡Ñim gúi! ¿Ke Tiuswane chinchibig køtashchab
inchib pønrrøtirru? cha, tru nam lata, namui merrabsrø kølli
misaamera lata, øyeeg maramigwan marøb gønrrab gaimaigwane
tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan, trunun nøm niga
amrrai møimbe nømun neguanøb. 11 Treeg kømøtø, Señor Jesús
tru ka yandø tab incha ketiitøgatø nambe kaigyugurri wesrailø
guermab kørewa bønrrer cha, nøm lataitøwei.—
12 Inchen truyu maya misag tulundzuna basrabiibe niløtø
gørrømisra, mørøb purrabelø gøn, Bernabéba, Pabloba tru judíos
kømø misaamerai utusrø, Tiusbe nømba pasrain gúi ashchai
nømgurri mariilanba, kwaara asha gønrrai mariilanba waminchen.
13 Inchen nøm chab waminchen, Jacobobe trenchibig køn:
—Nai nunelø, mørtray cha: 14 Simónbe wamindan cha, judíos
kømø misaameran srøtøgurri nømungucha isua basranmab ashchai,
truilai utugurri nui ureg søtømera gønrrai mara, nui munchin
nømuinug tøgagønrrai marigwan. 15 Pøs møi øyeeg pubiibe, tru
merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabelø maig pøriiba ke kandø
gøn cha. Tru øyeeg pørig pasraimbala:
16 “Øyeeg purayaig wendøbe tru Davidwei ya penin tsuigwan
katøle kusrua basramønrrun chib.
Chab pinabsruigwan katøle tamara gusrub,
srøig mara basramønrrun daig.
17 Maya misaamera gatøganelø uncha bønrrabelø
Señorwan lanrrain cha,
mayeelø judíos kømø misaamerainug
nai munchiwan nømuinug pasra wamig kønrrun cha.

18 Tru Señor iilan marøbig øyeeg tan daig,
tru manasrøngurri øyeeg martrab isua tøgaguen waig
købigwan."
19 'Inchawei nabe, ke treeg maramne inchib pønrramgaig kui
ashar cha, judíos kømø misaamera nømui merrabsrø marøb gúilan
elacha, Tiusweinug pønrrønrrab llirawa amrrubelan. 20 Treeg
kømøtø, taska mari tiusmera tøgagúilan pønsraig mamimeran
mamøwei, katø møguelø lata ishumbur lata larrø rrømbøig marøb
gømigwan marmøwei, kweetsig kømøtø, ka melamisratø kwaig
animalmerai yauwan mamøwei, katø aniwan mamøwei indamig
køn chibig, treegwan eshkawa, pøramitø balan cha. 21 Kaguende
merrab manasrøngurri Moiséswei pøriilan ciudamørig judíosmera
tulundzuni yamerayube eshkab kusrenanøbelø tøgagøben, truiløbe
isrin gwalømmørig tru maig maramigwan martrai pørigwane
lebelø gøbig køn— cha.

Pabloba, Bernabéba Siria birau Antioquíasrømay katø ambub

22 Inchen Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera
marøb pønrrabeløba, katø iglesia mayeeløba tru nømui utugurri
lawa wesrawa, øramig tabig asønai inchibelø gøn, Antioquíasrømay
Pabloba, Bernabéba amrrai. Incha Judas, katø nundøwei Barsabás
taigwanba, Silaswanba amrrai wesrubelø gøn, nunelai utu tru
mas nørreelø gúi asi møguelan. 23 Incha nømune ørøppe, kan kilga
øyeeg chibig pøra, trana ørøbelø gøn:

Nam Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera
marøb pønrrabelø, nam ñimui nunelø ñim judíos kømeelø
Antioquíasrømba, Siriasrømba, Ciliciasrømba warabelø
nunelan 'ka amøñigueh' chinrrab inder.
24 Møiløgøsrøn yu namui utuelø amba, namma chigucha
treebe marøb gønrrai karumubendø, chinetø cha, ñimune
¡gatø! kan ørøba mandøgucha gømuielø melønrrai marin gøn.
25 Incha treekkurri nam mayeeløba kandø isua bønrramisra,
namui utuelan mø møguelan gøsrøn lawa wesrua, namui
undaaraig nunelø Bernabéba, Pabloba kegøtø nømun
ñimuimay ørtrab inder. 26 Tru Pabloba, Bernabébabe Señor
Jesucristoi munchigurri ke kwamig nebuinanrraptiikken
inchib meløwar gøn. 27 Incha nambe Judaswanba, Silaswanba
ñimuimay ører. Truiløbe nam pørigwan, nømashib

trunundøwei waminchun. 28 Espíritu Santon lata, namun
lata tabig asønatan katøgan srøig, srøig maramelø ñimun
negwanmøtø, iig tru maramig palønrrapteelandøh martrai
karumig: 29 tru taska mari tiusmeran animal gweecha pønsrai
yaumeran mamøwei, katø aniwan mamøwei, kweetsig kømøtø
ka melamisratø kwaig animalmerai yauwan mamøwei, katø
møguelø lata ishumbur lata larrø rrømbøig marmøwei
indamigwan. Ñim øyeelan marøb pønrrømuikkurrimbe, søl
marøb pønrrønrrabguen.

Trube, ungwa, mayanguen tab gúilø gønrrigay, chib
pørig køn.

30 Incha yandø nømun, 'trube, ka amrrigay' cha øren, Siria
birausrø Antioquíamay amba, tru asamigwan ashchab eshkailø
tulundzunøben, tru kilga ørigwan nømbe tranøbelø gøn. 31 Incha
trunun nøm lewabe, truba kasraarabelø gøn øyeeg purugub wam
tabig wamindigwan møra. 32 Inchen Judasba, Silasba nømgucha
Tius maig karuigwan eshkabeløtøwein gua, tru tabig purugub
wam nu wamincha guetiitøga trusrø nunelan kullaaramø ambub
melamig kønrrai kørrømarøbelø gøn. 33 Incha truyu maya yana
gøsrøn nømbe kørrømisra warøben, nuneløbe 'chi isumgaig tab
gúilø gønrrigay' chib, nømun karua ørøbelaisrømay 'ungwa' cha,
katøle ørøbelø gøn. 34 Inchen Silasbe trusrø nø kørrømisramig
tab punrrab gúi isubig køn. 35 Inchen Pabloba, Bernabébabe
Antioquíasrø kørrømisrøbelø gøn, trusreelø truba yameløba
Señorwei wamwan kusrennøb, katø trunun wammørøsrøb.

Pablo nui martrab yamigwan gatøle marøb pølbasrøb

36 Yandø mam gwalømyu gøsrønbe Pablobe Bernabéwan
trenchibig køn:

—Ciudamørig nam Señorwei wamwan eshkab kusrenaniisrø
nunelan maig inchib meløtashchab katø ashchab amun— cha.

37 Inchen Bernabébe Juanwan, katø nundøwei Marcos taigwan,
pera inrrab inchen, 38 trune Pablobe pera ambamgaig kui ashibig
køn, kaguende tru srøsrø ambenma Marcosbe Panfiliatø nømun
tarømisra, nømba tru maramigwan martrab imuinukkurri.
39 Inchen ke mumayguen gømíig peemaytø buptinchen,
møikkurrindøgucha tarømisra, Bernabébe Marcoswan pera
barcoyu Chipresrømay ibig køn. 40 Incha Pablobe nuimburappe

Silaswan lawa wesrawa, tru nunelø: “Señorwei ka yandø tab
indiitøga tabig ashib tøgagúilø gønrrigay” cha øriilø ambubelø
gøn. 41 Inchen Siria birauwanba, Cilicia birauwanba pureb ibig køn,
Tiuswei ureemera tru iglesia truørø pønrrabelan kullaaramø, mur
bønrrønrrai purugub waminchib.

Timoteo Pablonba, Silaswanba lincha ib

16 1 Pablo Derbesrømba, Listrasrømba pueblomerayu pubene,
truyube kan Jesucristoi kusrenanigwan marøb megabig
Timoteo taig tsubig køn, truibe Criston køreweig judía ishugwei
nusrkai. Inchendø møskaimbe griego gøbig køn. 2 Inchen Timoteobe
tru Listrasrø, Iconiosrø nunelai utu, chigucha tamgaig tabig købig
køn. 3 Inchen Pablobe Timoteowan nøba lincha attrai incha, tru
trusrø warabelø judíosmeragurri nune asru circuncidamigwan
marøbig køn, kaguende mayeeløba møskaimbe griego gúi
ashibelø gúimba. 4 Incha nømbe tru pueblomerawan puraambub
ambimørig, Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan
pera marøb pønrrabelø tru Jerusalénsrø purrabelø, maig marøb
gønrrai karuilane isua mørøb gønrrai eshkab ambubelø gøn trusrø
Tiuswei ureemeran. 5 Inchen trusrø tru iglesiamera pønrrabeløbe
nømui isubigwan Tiusweinug pasra bønrramigu, kullaaramø, mur
bønrramisren, misaabe kwalømmørig nemisrøb ibig køn.

Kan møg macedoniasriig Pablon piab lataigu kenamisrøb

6 Incha nømbe Frigia birøwanba, Galacia birøwanbabe ka purab
ambubelø gøn, kaguende Asia birausrømbe Espíritu Santo Tiuswei
wamwan waminchibashmuben. 7 Incha Misia linderosrø puabe,
Bitinia birausrø kebamrrab inchen, Jesúswei Espíritube trusrø
kebambashmuben, 8 Misia birø buluwan yabwandø puraamba,
Troassrø kørraambubelø gøn. 9 Indig trusrø Pablobe yem kan piab
lataig asig tøgagúig køn. Truyube kan møg Macedonia birausriig
pasramisra trenchib miab pasrai ashibig køn: “Macedoniasrømay
larraamø cha, namun purugunrrab.” 10 Inchawei Pablobe tru
piab lataigu treeg asin gøben latatø, nambe Macedoniasrømay
amrrab inchibelø guer, namun Tius nui tabig srø wamwan eshkab
kusrenanrrai wamitamaptøwei isua.
11 Indiibe Troaskurri barcoyu nebamba, Samotraciasrømay
kanmaytø ke purab amba, katø gwaløm be Neápolissrø pua,

12 truyugurrimbe Filipossrø pubelø guer. Tru ciudabe Macedonia
birau mas nuig køb, katø kan søtø Roma misaamera truyube kebamba
warab inchibelø gøn. Incha tru ciudayu nambe mam gwaløm gøsrøn
kørrømisrøbelø guer. 13 Inchen kan isrin gwaløm tru ciudayu nu
yaskabu wambiisrø webambubelø guer kan pi mendasrømay, truyube
judíosmera Tiusba waminchab tulundzuninug kuitamab isua. Incha
nambe truyu purramisra, ishumburmera tulaamba purrabelan
waminchibelø guer. 14 Inchen tru utube kan ishug, Lidia taig mørig
waben, Señorbe nui manrrøwan kurøbig køn Pablo chi chitamørtrab
ke tab mørig wanrrai. Truibe, Tiatira ciudasriig, yalø bigø llensumera
purø tabig yanøbig, trurrigu Tiuswan køriibala tabig waminchib
megabig købig køn. 15 Incha nøba, nui yaueløba piu umbu ulsrailø
gørrømisra, ke tiusmanda chib namune trenchibig køn:

—Na, Señorwan cierton kørein gúi ashabe, trube, ñim nai yamay amrrua, kørrømisrtrigay— cha.

Incha namune ke kørrømisramne inchibig køn.

16 Nam Tiusba wamindinuumay ambub gøbene, kan srusrø
karuindiig megabig, kebasra rranøb gwaimandzig tøgaig namun
katønrrab arrubig køn. Truibe tru nun karub pera gøbelane truba
nørrø an asingarubig købig køn, nø misagwan kebasra guetiiløtøga.
17 Incha tru srusrøbe Pablonba, namunba wendautø trenchib
trashib arrubig køn:

—¡I møgueløbe Tius Mayeelaim Bala Pasrabigwei karuindiig melabelø, kaigyugurri wesrailø gøm maywan ñimun eshkab kusrenanøbelø gøn!— chib.

18 Inchen ke treetø rreetø purø yam gwaløm uñen, yandø
Pablon ke pesriikken inchen, nøbe keesha, tru kwaimandzigwane
trenchibig køn:

—Jesucristoi munchiyu i srusrainukkurri nabe webinrrø tamønrrun— cha.

Inchen tru urastø kwaimandziibe elachibig køn.

19 Inchen tru karub pera gøbelø tru treeg an marøb pønrramibe
yandø patsi asha, Pablonba, Silaswanba kemøra, misag
tulundzuninuumay ke paluunchib waram srua ambubelø gøn,
tru misagwan ashib karubelaisrømay. 20 Incha merrab pønsrabe,
trenchibelø gøn:

—¡Kan i møgueløbe ya judíoskøleelø gøbendø, namui ciudawane
ke chi maringuen asamgaig marøb amrrun! cha. 21 Nøm

waminchib kusrenanøppe ke peemaytø mariilø nam uta tøgagømig
kømøwei, katø treegwan marøb gømig kømøwei inchai namune
meriilan kusrenanan cha, nam ya romanosmeran.—
22 Inchen misaabe mayamba kanbalatø misra namig kurrøben,
maig kønrrabigwan asha marøb purrabeløbe, Pablomera
kewagúilan tsakkandø wesrawabeta, tsiitøga itchai karubelø gøn.
23 Incha nømune truba yam ichabeta, kailan keeri yau kebusra,
truyu ashib pasrabigwane webamrraingaig purø may ashib
tøgagungarubelø gøn. 24 Inchen tru treeg martrai karuigwan
mørabe, truyu ashibiibe gatøguchi umbusrø gueera, srøbmeran
cepoyu kegwana, purrønnøbig køn.
25 Inchen yem døbøtasrømbe Pabloba, Silasbabe Tiusba
waminchib, Tiusweyasig cantab gøben, katøganelø truyu keerig
pønrrabeløbe mørøbelø gøn. 26 Inchene ¡gatø! møin gagúitø
mur birøgønabig arruptinchen, tru kailan keeri yawan niga
basrabigwan truilanguen punø banrrø sruaguchen, ¡gatø! tru
urastø truyu maya yaskabmeraba kurig bønrramisren, tru keerig
bønrrabelai cadenasmerabe mayeelaimba picha gørrabelø gøn.
27 Inchen truyu keeriilan ashib pasrabig kiagasrøbene, møimbe tru
kailan keeri yau yaskabmerabe kurim bønrraptindi ashabe, nui
espadan wesrawa, ¡gatø! nøasiitø ke yandø kwanrrab inchibig gøn,
kaguende truyu pønrrabelø chab wegørra chab lulitamab isua.
28 Inchene Pablobe mur trashib trenchibig køn:
—¡Ñiguen øyeeg kaig marmøtø kagøbash! cha. ¡Søtøba nambe yu
ka burrer!— cha.
29 Inchene tru kailan keeri yawan ashib pasrabiibe kan pela
biløgaig miawa, umbusrø luløb guebya, Pabloimba, Silasweimba
merrab itønab tømbønsrøbig køn. 30 Incha wambig pera webyabe,
payibig køn:
—¡Au kasukumera! ¿na kaigyugurri wesraig kømibe chi maramig
balønrrerah?— cha.
31 Inchene nømbe trenchibelø gøn:
—Señor Jesucriston køreu cha. Incha ñiba, ñui yaueløbañau
kaigyugurri wesrailø gønrrabguen— cha.
32 Inchen nømbe Señorwei wamwan nunba, nui yau purrabelø
søtøelanba waminchibelø gøn. 33 Incha nømun ichabeta tru
pisrø mariilan tru yemdøwei tre uras pillmawa, tru urastø nøba,
nui yauelø kerrigueløba piu umbu ulsrailø gøbig køn. 34 Incha

trugurrimbe Pablonba, Silaswanba nui yamay pera ya, manna,
nøba, nui yaueløbañau Tiuswan køreikkurri truba kasraarabelø gøn.
35 Indiibe tør-rrabene, tru maig maramigwan asha marøb
purrabeløbe tru policíameran karua ørøbelø gøn, tru kailan keeri
yawan ashib pasrabigwan, trenchinrrai: “Pablonba, Silaswanbabe
elatchain” cha. 36 Inchen tru yawan ashib pasrabiibe Pablone
trenchibig køn:
—Tru maig kønrrabigwan asha marøb purrabeløbe yandø ñimun
weeriilø gønrrai karua ørin gøn cha. Pøs treeg købene, webamba,
chi isumøtø, ka ambay— cha.
37 Trune Pablobe trenchibig køn:
—Nam ya Roma birausrø kal-lawar gøb lataitøwei kal-
lawarwan, namun maig kuitashchab payaguen ashmubendø,
maya misagwei merrab namun ichabeta, namun kailan keeri
yau kebusra ¿møingan mugucha wammøriimøzhig namun nilø
wertrab inditarru? cha. ¡Pøs chi treeg kønrraamøn! chibig køn. Pøs
truiløtøwei namun wesrunrrab amrrubash— cha.
38 Inchen tru policíamerabe tru maig kønrrabigwan asha marøb
purrabelan tru treeg taigwan eshkabene, truba kwaarøb kørig kui
inchibelø gøn, truiløbe Roma kal-lawar lataitøwei kal-lawar gúin
gúi wammørøppe. 39 Inchen nømbe Pablonba, Silaswanba ‘kan
nambe treeg kømui tamab isua indig køn’ chib amba, kailan keeri
yaugurri wesrawabe, ‘ciudayugurri ke tiusmanda amrray’ chibelø
gøn. 40 Incha truyugurri webambabe, nømbe Lidiai yamay amba,
truyu Jesucristogurri nømui nunelan ashabe, maig melamigwan
treeg marøb melønrrigay chib wamincha, yandø ambubelø gøn.

Pabloba, Silasba Tesalónicasrø

17 1 Pabloba, Silasba ambuppe, Anfípoliswanba,
Apoloniawanba puraambub amba, Tesalónica ciudasrø
judíosmerai kan tulundzuni ya pasrabnug pubelø gøn. 2 Incha
Pablobe nøbe trendø treeg marøbig kua, tru judíosmera tulundzuni
yausrø nømun ashchab kebya, pøn sábado ørøba tru judíosmeraba
Tiuswei wamwan pørigugurri ‘øyeeg køn’ chib, ‘øyamay gøn’ chib,
waminchibig køn. 3 ‘Øyeeg kuig køn’ cha, tab eshkab:
—Tru Cristo ñim muniirab gúibe truba kaig indinab megawa,
kwawa, katø kwailai utugurri kurrab indamig, trendø treeg
purayamig palønrrabig kuig køn— chib.

Incha nøbe trenchibig køn:
—I Jesús na ñimun eshkab wamindiibe, Cristo truitøwein gøn
cha, tru ñim muniirab gúig.—
4 Inchen møiløgøsrøn tru Pablo wamindigwan yandø treegwein
gúitamab isua, Pablonba, Silaswanba linchen, katø griegosmera
Tiuswan truba isua melabelø truba yameløba, katø ishumburmera
truba kusrebelø yameløba truiløgucha linchibelø gøn. 5 Inchen
judíosmerabe truba pusrkwai namig kui asha, larrø gaig møguelø
ka lliraptø bønrrabelan wama, kan nu søtø trubalatømisra, ciudayu
misaameran chinetø isunrrai trømbøig inchib gurrabelø gøn. Incha
Jasónwei yau kegørrabelø gøn, Pablonba, Silaswanba merrarrawa,
misaamerai merrab wesrunrrab. 6 Incha truyu wetørranrrab
gaimappe, Jasónwanba, nunelø gatøganelanba kemøra, paluunchib
waram srua ambubelø gøn, ciudayu misaameran ashib karub
purrabelaimay, trenchib trashib:
—Yu pirau kerriguba maya misaameran ¡gatø! kan ørøba
mandøgucha gømuielø melønrrai marøb møgueløbe yusrøngucha
amrruin gøn chib. 7 Inchen Jasónbe nui yau wama pera wain gøn
cha. Iiløbe tru Roma maya misagwan ashib karub wabig César
tru maig maramigwan martrai pøra wariilane, mørøg kømub
utsøbetab ka nømuimburaptø marøbelø gøn cha, katøgan rey køn
chib, kan Jesús taig.—
8 Inchen iigwan mørabe, maya misaameraba katø tru misagwan
ashib karub purrabeløbabe truyu nømgucha ke mandøguen gømui
inchibelø gøn. 9 Inchendø Jasónwanba, tru kanelanba elatsamig
kønrrai truburø an utabe, elachibelø gøn.

Pabloba, Silasba Berea ciudasrømay ambub

10 Inchen nuneløbe ke pillirabendø Pablonba, Silaswanbabe
Bereasrømay webambingaruben, trusrø puabe, judíosmera
tulundzuni yau kebambubelø gøn. 11 Tru Bereasrø judíosmerabe
tesalónicaelø lata gømø, maig isumigwan isummay isubelø
guabe, Jesucristoi wamindigwan truba chull inchib uta, tru
nøm trendaibe ka isatø gømuitashchab ashchab, kwalømmørig
Tiuswei wam pørigwan chi gøtashchab maig køtashchab ashibelø
gøn. 12 Inchawei treekkurri truiløbe Criston truba nu køreben,
kusreb ishumburmera griegasmera gøben, katø møguelø truba
yameløba kørebelø gøn. 13 Inchen Tesalónicasrø judíosmerabe,

Tiuswei wamwan Bereasrøngucha Pablo eshkab kusrenanøb unan
daig wammørøppe, trusrø misag nørrø pønrrabigwan namig kui
inchib gurrønrrai martrab ambubelø gøn. 14 Inchen tru urastø
nuneløbe Pablone mar bulusrønmay øren, Silasba, Timoteobatø
Berea kørrømisrøbelø gøn. 15 Inchen Pablon pera ambubeløbe
Atenassrøngatig pera amba pegucha, yandø tru Silaswanba,
Timoteowanba ke petø nøba tulundzunønrrab amrrunrrain cha,
Pablo trencha karuigwan mørabe, nømbe katøle Bereamay legucha
amrrubelø gøn.

Pablo Atenassrø

16 Incha Pablobe Silaswanba, Timoteowanba Atenassrø muniirab
uña, ke taska mari tiusmeratø netsaig ciuda gúi ashabe, nuinetø
chiguen tab gømui inchibig køn. 17 Incha treekkurri judíosmera
kusrenani yau judíosmeraba, gatøganelø Tiuswan truba isua
melabeløba 'iibe øyeeg køn' chib, 'iibe øyamay gøn' chib
ambugurri igurri waminchibelø gøn, katø mayeelø misaamera
tulundzuninug kwalømmørig truyu amrrubeløba chigucha.
18 Inchen nørrø gusreb møguelø, tru filósofos "epicúreosmera" tailø,
nømui nørrø isuigu asrwan ka tab gønrrai marøb tøgagúinuutø
tabig køn chibeløba, katø tru filósofos "estoicosmera" tailø nørrø
isuigwan kusrebeløba 'iibe øyeeg køn' chib; 'iibe øyamay gøn' chib,
Pabloba waminchibelø gøn. Inchabe kan utueløbe trenchibelø gøn:
—¿I møg ya wamdø nigaibe namune chi wamincherah?— cha.
Inchen kaneløbe:
—Katøgan peg birausrø tiusmeraiwan eshkab kusrennøbig køb
asønan— chibelø gøn, kaguende Pablobe Jesúswei tru tabig srø
wamwanba, kwawa gatø øsiiraigwanba eshkab kusrenanen.
19 Incha nune kanbalø Areópago taig, tru kusrebelø
tulundzuninuumay merrarrawa pera amrrua, trencha payibelø gøn:
—¿Tru srøig peetø gusrenanøb ñi waminchib arrigwan namun
wammørøsrkøbsrumuguh? cha. 20 Pøs namui kalumerayube ñibe
chigøben ke ka peesrøtiitø waminndan cha. Inchawei trunun tab
chi chibig kui wetøgørrag kuin guer— cha.
21 Kaguende mayeeløba Atenas warab misaameraba, katø tru
petø ka amrruatø warabeløba ¡gatø! chi peg isumøtø, chigøben ke
srøig isuigwandø waminchib gua, nømbe truigwangøba wamindi
mørøg kui inchib gøbig køn.

22 Inchen Pablobe Areópago taig tru kusrebelø tulundzuninug
nømuin døbøtag pasramisra, trenchibig køn:
—Atenas misaamera, ñimbe chiyutøgucha Tiuswan isuer taigu
ke maizhikken pinab marmønrrab inchibelø gúin gúi ashar cha.
23 Kaguende na truørø llirab ashib uñene, tru tiuswan køriibala
tabig waminchib mariiløsrø, kanbaløsrømbe altargucha wetørrar
cha. Truyube trenchibig pørig tøgaig,

TIUS ASIIMIIGWAN

chibig. Tru ñim ashmubendø køriibala tabig waminchib marøb
tøgagúig, tru Tiuswan nabe ñimun eshkab waminchar, chibig køn.
24 'I Tius køn cha, tru pirøwan marøbig, katø truyu chine
købelan chigucha. Inchawei srømbalawan lata, pirøwan lata,
nøwei ashib pasrabig kuig køppe, nøbe møguelai taska marig tab
yamerayu wamíig køn cha. 25 Katø misag nømui taska mariiløtøga
tab inchaim balai wamíig køn cha, chi palai wamíig kuabe.
Kaguende nø gøn cha, mayeelan øsig kømigwan tranøb, israb
amønamig kønrrai tranøb, katø chigurrimbunø tranøb inchibiibe.

Los Hechos 17.23

26 ’Kan møkkurrindø truyugurri chi misaatø larrøbichib
inrrabigwan nøbe marig købig køn cha, pirø muba kuimburab
warønrrai. Incha merrabsrøwei nøm maya yana waramigwanba,
chutø, chutø waramigwanba kanmaytø chab asha bønsraig købig
køn cha. 27 Øyeeg marøppe, ka srølamøratøguen Tiuswan lawa
inchippa, wetørratashchab indig køn cha. Pøs isa gømø, Tiusbe
nam møigweinuutøgucha chi yab pasrømøn cha. 28 Kaguende
nambe Tiusweinug øsig bønrrab, nøgurri llirab amøñib, nøgurri
misag bønrrer cha. Katø kan ñimui utuitøwei, chiwan gøben purø
tabzhig isua waminchibiima trendaig købig køn cha: “Nambe
Tiusweinukkurri larrøbicha amrrub misaamera guer” cha. 29 Pøs
trube, nam Tiuswei ureemera gúig gøppe, Tius nø trendø maig
kuigwane kabe oron, kabe anwan, kabe srugwan møguelai isuitøga
taska purø tabzhig mari lataig kuitamab isumgaig køn. 30 Chigucha
nebua ashmeelø gøb urassrø øyeeg waraig købigwane, Tiusbe ka
treeg purainrraindø kagøbashippa, møi yan gwalømmerawane
maya misaameran chuelandøgucha nømui kaig mariilan isua møra,
Tiusweimay lliranrrai karua basran cha. 31 Kaguende nøbe pirau
maya misaameran maig asha maramig kan kwaløm wesrua pasran
cha, tru sølgandø tabig maig kønrrabigwan maramig tru kan møg
treegwan martrai nø lawa wesrua pasriitøga martrab. Incha treeg
purainrraitamab isua pønrramig kønrraimbe, tru møwane kwailai
utugurri kusruig købig køn— cha.

32 Inchen tru mørøbeløbe, tru kwailø gatøle øsiiranrrun daigwan
mørøppe, kan utueløbe ke ka indzatø møren, katøganeløbe
trenchibelø gøn:

—I wamindigwane katøwan chi mørtrumøn— cha.

33 Inchen yandø Pablobe nømui utugurri webya ibig køn.
34 Inchen gøben, møiløgøsrøn møguelø Pablon mendig amba,
Tiuswan kørebelø gøn. Inchen tru ututø Dionisio tru Areópagoyu
kusreb møguelai utuiba, katø kan ishug Dámaris taiba,
katøganeløba Tiuswan kørebelø gøn.

Pablo Corintosrø

18 1 Inchen treeg puraiben, Atenaskurri Pablobe Corinto
ciudasrømay webibig køn. 2 Incha trusrømbe kan judío
Aquilas taig Ponto birausriigwan wetørrabig køn, tru Aquilasba,
nui srai Priscilababe Italiagurri Corinto ke srø buatø warøben.

Kaguende tru Roma maya misagweim bala ashib karub wabig
Claudiobe treeg karuin gøbig køn, judíosmerabe mayamba
Romagurri webusriilø gønrraingue. Incha Pablobe truilaimay ibig
køn. 3Inchen Aquilasba, Priscilababe Pablo nø marigwandøwei
tru carpas ya-ureg marøb tsushibelø gøbene, nømba kørrømisra
tru marøb warabelø gøn. Pøs nøbe carpas ya-ureg marøb
tsushibiitøwein gøbig kua. 4Incha judíosmera tulundzuni yau
isrin gwalømmørig Pablobe øyeeg køn chib, øyamay gøn chib
waminchibig køn, judíosmeran, griegosmeran maig kuigwan nebua
asøskønrrab inchib.

5Inchen Silasba, Timoteoba Macedoniagurri pubene, Pablobe
Jesúsweimburab eshkab kusrenanamigutø kebya basramisrøbig
køn, tru judíosmeran: "Jesúsbe tru ñim muniirab gúig tru Cristo
gøn" cha eshkab. 6Inchen judíosmerabe mørøg kømub chi treeg
kømubendø indan chib namig kurra, nun tsalø wamøben, Pablobe
nui kewagúilan pabørrgøb trenchibig køn:

—¡Ñimui animbe ñimuim balatøwei peñchai møimbe ñimdøwei
lawa pønrramisran! cha, ¡Yandø møimbe tru animbe naim bala
attraingaig chishig webya basrar! cha. Møingurrimbunøbe judíos
kømø misaameraisrømay yamønrrun— chibig køn.

7Incha truyugurri webya, kan møg Tito Justo taigwei yamay
ibig køn. Truibe Tiuswan køriibala tabig waminchibig købig køn.
Inchen nui yabe tru judíosmera tulundzuni ya mendatøweim
basrabig køn. 8Inchen tru judíosmera tulundzuni yau ashib pera
basrabig, Crispobe, nui yaueløba kerrigu Señorwan køreben,
møiløgøben truba yamelø corintosreeløgucha Pablo wamindigwan
mørøbeløbe Criston kørewa, piu umbu ulsrailø gúig køn. 9Inchen
Señorbe Pablon yem kan piab lataigu trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøta cha; waminchibig waminchi cha; ka
gøbashiptinchimøtø. 10Kaguende nabe ñiba basrar cha, ñune
mugucha kaig martrab kebatchab gaimanrrun cha. Kaguende i
ciudayube nabe misag truba nu tøga basrar— cha.

11Inchen Pablobe Corintosrø pila y tøbø bila kørrømisrøbig køn,
Tiuswei wamwan kusrenanøb.

12Galión Acaya birau maya misagwan ashib karubig køb uras
judíosmerabe søteeløba ke kandø isua bønrramisra, Pablon
ashig kømub namig kurra, tru maig maramigwan asha marøb
purrainuumay srua ambubelø gøn, 13trenchib:

—Tiuswan køriibala tabig wamindamig tru maig maramigwan
martrai Moisés pørig maringaruimay gømøtø, nøbe misaameran
ke peemay maramne inchib unan— chib. 14 Inchen Pablobe ke
waminchabguen inchen, Galiónbe judíosmeran trenchibig køn:
—¡Au, ñim judíosmera! Kan chigøben truba nu galø marig kui,
kabe purø rrømbøig marig treeg chigúimbe, trube na ñimun
treegwan mørøb wabsrubrainrrun cha. 15 Inchendø iibe chi
treeg kømøtø, ka wamindiilanbah, katø tru munchimera chabah,
tru ñimui maig maramigwan martrai pøra wariilø chabatørre
inchib gúig købene, uyube ñim asay cha, øyeegwane nabe asha
rranrrabgucha wamur— chibig køn.
16 Incha tru maig maramigwan asha marøb purrainukkurri
wambig weguchibelø gøn. 17 Inchen mayeelømisra judíosmera
tulundzuni yau ashib pera basrabig Sósteneswan kemøra, tru maig
maramigwan asha marøb purraig merrab truba kurraguchibelø
gøn. Inchen Galiónbe trunune chigucha isua ashmø, chinchibgucha
warøbashmab ashibig køn.

Pablo katøle Siria birau Antioquíasrømay ib

18 Inchen gøben Pablobe katøgucha truyu yam gwaløm
kørrømisra, nunelan yandø 'ungwa' chibig køn. Incha yandø Siria
birausrømay barcoyu iben, Priscilaba, Aquilasba nøba ambubelø
gøn. Incha Cencreasrømbe Pablobe pusrugwan chishchig parøbig
køn, Tiuswan 'nø maig martrab cha kørrømisrigwan treeg
maramønrrun' chib. 19 Incha Efeso ciudasrø puabe, Priscilanba,
Aquilaswanba tarømisra, judíosmera tulundzuni yau kebya,
judíosmeraba maig kuitashchab payiyab waminchibig køn.
20 Inchen nømbe katøguchi nømba truyu kørrømisrtrai tiusmanda
chib gúingucha, nøbe kørrømisrmøtø, 21 nøbe yandø:
—Ka inrrab inchar cha 'ungwa' chabe, trenchibig køn: Tius nan
gatø yusrømay attrain gøbene, katø arrumønrrun— cha.
Incha barcoyu nebya, Efesogurri ibig køn. 22 Incha Cesarea
ciudasrø puabe, tru iglesian 'ka warøgueh' chinrrab nebya,
trugurrimbe Antioquíamay kørraarrubig køn. 23 Incha truyu kan
maya yana gøsrøn tsuabe, Galacia birauba, Frigia birauba, trusrø
lutøgurri llirab inrrab webibig køn, mayeeløba tru Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabelan kullaaramø, mur bønrrønrrai
purugub waminchib.

Apolos Efeso ciudasrø eshkab kusrenanøb

24 Inchen tru uras kan judío alejandríasriig, Apolos taig, purø
may waminchib møg Tiuswei wam pørigwangucha treetøwei purø
nu nebua ashibig, Efeso pubig køn. 25 Nøbe Señorwei maywan
muba amønamigwan kusrenanigwan kusreweig kua, nøbe ¡gatø!
treegwan martrab isua marøb, Jesúsweimburab waminchib
kusrennøppe, maig kuigwan treeg kusrenanøbig køn. Juan tru
misaameran piu umbu ulsrailø gømig kusrennigwandø nebua
ashibig kuagucha. 26 Incha Apolosbe judíosmera tulundzuni yau
mungucha kørmø waminchib kusrennøb pølbasren, Priscilaba,
Aquilasba tru wamindigwan mørabe, Apoloswane nøørø pera
amba, Tiuswei maywan gatøguchinguen tab nebua asingarub
maig kuigwan eshkabelø gøn. 27 Inchen Apolos Acaya birausrømay
inrrab inchen, nuneløbe masken ka martrai inchib, trusrø tru
Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan kan kilga pørøbelø
gøn, Apoloswan nøm tabig wamab utønrrai. Inchen nøbe
Acayasrø puben, Tius tru nø ka yandø tab indiitøgatø Tiuswan
kørebelayasiibe kan maya nuguen tab gøbig køn. 28 Kaguende
judíosmera tru nøm 'treeg kømøn' chib amrruigwane mayeelai
merrab Apolosbe mu mandamgaig 'treeg køn' chib waminchibig
køn. Tiuswei wamwan pørigu treeg chibig køn cha eshkab:
"Jesúsbe tru Cristo ñim muniirab gúig, truig køn" chib.

Pablo Efeso ciudasrø Jesucristoiwan eshkab kusrenanøb

19 1 Apolos Corinto tsumne, Pablobe tru birauwandøwei
pureb ya, Efesosrø kørraarrua, kan møiløgøsrøn Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabelan wetørrabig køn. 2 Inchabe
trencha payibig køn:

—¿Ñimbe Criston køreb uras Espíritu Santon utøgueh?— cha.

Inchene nømbe:

—Espíritu Santo købig kuin gúi nambe wammørøbguen wammørmeelø guer— cha trenchibelø gøn.

3 Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Trube, ñimun tru piu umbu ulsraibe ¿chi gøn chibigwan utig køh?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø gøn

—Nambe Juanwei piu umbu ulsraigwandø utig køn— cha.

4 Inchen Pablobe trenchibig køn:
—Juanbe nøm mas kaig marmønrrab isua møra, Tiusweimay
llirain gønmab asamig piu umbu nømun ulsrailø gúig køn cha, tru
nui wendau attrabig Jesúswan nø gúitamab isua, misaamerabe nun
køreinrrain— chib.
5 Inchen misaamerabe øyeegwan mørabe, Señor Jesúswei
munchiyu piu umbu ulsrailø gøbelø gøn. 6 Incha Pablo tasigwan
nømuim bala estsarene, nømuim balabe Espíritu Santo
kørraarruben, møriimø wammera waminchib menda, Tius
maig karuigwan nømbe waminchibelø gøn. 7 Truiløbe kerrigube
møguelø doceburab gøbig køn.
8 Incha Pablobe pøn bøl ørøba judíosmera tulundzuni yau
nøbe chigucha kørmø kusrenanøb 'øyeeg kømøn' chib, 'øyamay
gøn' chib waminchibig køn, maig kuigwan nebua asamne inchib
Tius nø ashib karub pasraigweimburab. 9 Inchen kan utueløbe
nømui manrrømeran mur marøb, trunun treeg kømuitamab isub
kaashib, maya misagwei merrab trømbøig wamabelø gøn tru srø
maywan. Inchen Pablobe nømun tarømisra, tru Jesucristoi
kusrenanigwan marøb melabelan nøørø pera ya, kan Tirano
taigwei kusrenani yau kwalømmørig 'iibe øyamay gøn' chib
eshkab waminchibig køn. 10 Treetø pa bila ørøba maren, trugurri
Asia birau warab misaamerabe mayeeløba, judíosmera lata,
griegosmera lata Señorwei wamwan mørøbelø gøn. 11 Incha Tiusbe
Pabloi tasikkurri maramburab mariilø purø nørreelø marøbig
køn. 12 Pabloi pañelumeran gatø chigøben marøb pasramisrtrab
pala itøgueelø nui asr kebatiilan, truilanbaguen kwanrreelaim
bala wartrab srua amben, treetøgatø nømui kwanrrømerabe chab
tammisriilø gørrømisren, kwaimandziimerabe nømuinukkurri
webamben inchibelø gøn.
13 Inchen mø judíosmera gøsrøn kwaimandziimeran tru
misaamerainukkurri webusrøb truørø, truørø amøñibeløgucha tru
treeg maramig Señor Jesúswei munchitøga mara ashchab inchibelø
gøn, tru kwaimandziimeran trenchib:
—¡Tru Pablo eshkab kusrenanig Jesúswei munchiyu, nabe
webambay tamønrrun!— chib.
14 Inchen tru iigwan marøbeløbe kan judío Esceva taig, tru
sacerdotesmeran karubigwei nusrkalø siete gøbig køn. 15 Inchendø
nøm treeg maren, tru kwaimandziibe nømune trencha løtabig køn:

—Jesúswane mu gúi ashib, katø Pablongucha mu gúi ashib
inchibig kur cha. ¿Inchen ñimbe mumera guermah?— cha.
16 Inchen tru kwaimandziitøga møøbe nømuim bala itøbørsrawa,
nømune mayeelanba kamaren, ¡gatø! nømbe tru yaugurri
kegøsaateelø kørriindiilø chab luløbelø gøn. 17 Inchen tru øyeeg
purayaigwane tru Efeso warab misaamera mayeeløba wammørig
kørrømisrøbig køn, judíosmera lata, griegosmera lata. Inchen
mayeeløba truba rruba køriimatøben, Señor Jesúswei munchibe
masken, masken wammørig kørrømisrøb ibig køn.
18 Inchen møiløgøben truba yamelø Criston kørebeløbe
øyeeg maramgailanrre marøbelø guer chib mayeelai merrab
eshkab amrrubelø gøn. 19 Inchen tru kaig libron kusrewa,
kwaimandzigweimburabelan marøbeløbe truba yamelø
truiløgucha treetøwei tru nømui kaig libromeran srua amrrua,
mayeelai merrab chab parrøbelø gøn. Inchen tru libro beni
anmeran mayan gøtashchab ashene, cincuenta mil gøbig
køn. 20 Incha øyamay Señorwei wambe larrøbichib nurab, mu
chindamgaig kørrømisrøb ibig køn.
21 Inchen øyeelø chab puraiben, Pablobe Macedonia
birauwan gøben, Acaya birauwan gøben llirab yabe, nuinetø
Jerusalénsrømay inrrab isua, trenchibig køn: “Jerusalénsrømay
yabe, Romasrømaygucha yamig tab punrrautan” cha. 22 Incha
Macedoniamaybe nui pagatø purugubelan Timoteowanba,
Erastonba øra, nøbe Asia birau gatø kan maya yana gøsrøn
kørrømisrøbig køn.

Efeso misaamera ke chindi asamgaig inchib gurrab

23 Tru gwalømmerawan tru srø mayweimburappe truba namig
waminchib kurrabelø gøn. 24 Kaguende kan møg, Demetrio
taig, andøga chigøben marøbiibe, tiusa Dianai ya-ureemera
andøga mariilø tabzheelø marøbig kua, tru gatøganelø treeløwei
marøbelane tru yaniiløtøga purø gørrø anmera maringarubig købig
køn. 25 Incha tru treeg marøbelanba, katøganelø treeg lataitøwei
marøbelanba tulundzuna, Demetriobe trenchibig køn:
—¡Ñim mayeelø! nam puarmera misrøb ambamibe øyeeg
mariiløyugurri an arrubig kui ñimbe ashibelø gøn cha. 26 Katø
ñimbe ashib, mørøb indiinrrun cha, Efesotø gømøtø, Asia birau
kerrigu lutau Pablobe: “Møguelø taska mariiløbe tiusmera gømøn”

Los Hechos 19.19

chib, ke treeg kuitamab isumne inchib wamincha, misagwan truba
nørrø tarømarin gøn cha. 27 Kan nam iitøga yeeg yanøb an marøb
gúibe øyeeg inchene, chi tabig kømui ashib kaashib guebamben
nambe kegørramsun gøn cha. Katø trutø gønrrab gúindø, tru purø
nu tiusa Dianai tab yagucha, chigucha gømíig lataig kørrømisrøb
iben, Diana, tru purø nuig, purø tabiibe petø pinab inrrun chibig
køn, Asia birau mayamba, yu pirau katø maya misaameraba, nun
køriibala tabig waminchib tøgagúig.—

28 Inchen øyeeg wamindiilan mørabe, purø rrømbøig nama,
trenchib trashibelø gøn:

—¡Efesosmerai Dianabe purø nuig køn!— chib.

29 Inchen tru ciudayu maya misaabe ke chindinguen asamgaig
inchib mendappe, misaabe ke kanbalatø amba, Pabloi linchibelø
Macedoniasrø møguelan, Gayonba, Aristarconba kemøra, ¡gatø!
paluunchib waram srua ambubelø gøn, tru chigøben waminchab
misag tulundzuniisrømay. 30 Inchen Pablobe truyu misagwan
waminchab kebinrrab inchen, Jesucristoi kusrenanigwan marøb
melabeløbe kebibashmeelø gøn. 31 Katø møiløgøsrøn Asia birau
misaameran ashib karub purrabelø Pabloi trendø asiilø chigucha,
nuimay ørøbelø gøn: “Tru chigøben waminchab tulundzuniisrømbe
tiusmanda kebimønrrig” cha eshkanrrai. 32 Inchen misaamera
truyu tulundzuna basrabiibe ke chindinguen asamgaig inchib
gúig køppe, kaneløbe peg chib rrashiben, katøganeløbe katø
peg chib rrashiben, tru mayeelø lutau tøbø pasrabiibe chinchab
tulundzunin gúinguen mørmøwa gøbig køn. 33 Inchen tru nu misag
basrabigwei utuelø møiløgøsrøn Alejandron webingarumdiig køn
chib eshkaben, judíosmerabe maya misaamerai merrabsrøngatig
purainrrai trawaguchen, Alejandrobe maya misagwei merrab
maig kuigwan eshkab waminchab, ‘niløtø guy’ cha, tasig kusrubig
køn. 34 Inchendø judío gúi wetøgørrappe, katøle søtøbah, søtøbah
rrashibelø gøn, kan pa ura burab trenchib:

—¡Efesosmerai Dianabe purø nuig køn!— chib.

35 Inchen tru ciudayu tru chigurrimbunø mariilanba,
maramelanba kilga børøb wabiibe misagwan yandø mas
trashimumne inchib megaptø, yandø wasrørangaruabe trenchibig
køn:

—Efeso misaamera, tru purø nuig tiusa Dianai tab yawanba, katø tru
nø lataigwei srømbalasrøngurri peñibigwanba, yamba i Efeso ciudabe

truilan chi kømønrrai ashib pasrabig kui ¿kan mube wammørmíig
kønrraitamabelø gø chindah? cha. 36 Inchawei treeg kømubendø
chib kan mugucha isan damgaig købene, ñimbe yandø wasrøramdiig
køn chibig køn, chiwandøgucha ke kan chinchaptø inchib marmøtø.
37 Kaguende i møguelø ñim srua amrruiløbe namui tiusmerai tab
yamerayugurri nilab wesrub gømøwei, namui tiusan purø rrømbøig
chi wamab pønrrømøwei indan cha. 38 Inchawei Demetrioba, katø
tru nøba treetøwei marøb pønrrabeløba muba gøben aleguiyaig
tøgaguabe, truweiwei maig kuigwan nøm asha martrai truyu purøøra
bønsramelø bønrrab, katø maig kønrrabigwan asha marøbelø purrab
indan cha. Møitøgucha truyube kangurrin gangurri ñimun maig
punrrabigwan treeg asha martra tay, chibig køn. 39 Inchen ñim
gatøgan peg wamindamig tøgaguabe, trube, treegwan waminchab
tulaamba, trunun purramisra asamig balønrrun cha. 40 Kaguende møi
øyeeg puigwane namune ka kailø gøptørre, øyeeg martrab gurrig kui
inchaptiikken gøn cha, kan chigurri nambe øyeeg inchib gurrig køn
cha eshkab pønrramig chigaabendøbe.— 41 Incha nøbe øyeeg taitøga
misag tru tulya basrabigwane chab tarømarøbig køn.

Pablo Macedoniamayba, Greciamayba ib

20 1 Yandø tru øyeeg chindinguen asamgaig marøb gúig
wasrøraben, Pablobe Jesucristoi kusrenanigwan marøb
melabelan wamingarua, maig melamigwan treeg marøb melønrrigay
chib wamincha, trugurrimbe nømun ‘ungwa’ cha, Macedoniasrømay
inrrab ibig køn. 2 Incha tru birau truørø llirab uña, Tiuswei
ureemeran maig melamigwan treeg marøb melønrrigay chib truba
nu wamincha guetabe, Greciasrømay ibig køn. 3 Incha nø trusrø pøn
bøl kørrømisra, yandø gatøguen Siriamay barcoyu ke inrrabguen
incha, judíosmerabe nilø trubatø nun kaig martrab inchib gúi
wammørøbig køn. Incha treekkurri katøyug Macedoniawandøwei
purainrrab ibig køn. 4 Inchen bereasriig Pirroi nusrkai Sopater gøben,
tesalónicasreelø Aristarco gøben, Segundo gøben, Derbe birausreelø
Gayo gøben, Timoteo gøben, Asia birausreelø Tíquico gøben, Trófimo
gøben Pablon linchibelø gøn. 5 Incha nømbe namui merrabguen
webamba, Troas ciudasrø namun muniirain gøbig køn. 6 Pirri chi
levaduragaig main gwalømmera chab patsøben, nambe Filiposkurri
barcoyu webamba amba, trattrø gwaløm wendau Troas ciudasrø
nømun wetøgøbelø guer. Incha truyu trune kørrømisrøbelø guer.

Pablo Troassrø ashchab ib

7 Incha nambe truaalømbe tru pirriwan pirishinrra manrrab
tulundzuna gøben, Pablobe waminchab pølbasrøbig køn. Kaguende
katø gwalømdø nuimbe webyamig køben, nui wamindamigwan
waminchippe, yem døbøtakkatig waminchibig køn. 8 Inchen
pala pisusrø nam tulundzuna purrainuube, lámparamera truba
yam pilab meløben, 9 kan matsinø, Eutico taig, pendana bala
wabigwane yandø ki ganab arruben, Pablobe ¡gatø! waminchibig
waminchen, tru matsinøwane yandø ke kigøbiitø kamarig kib
wawa, tru pøn bisusrøngurri kebinabya, kwabeñen, kwaig
kusrabelø gøn. 10 Inchen Pablobe kørraarrua, tru matsinan irab
kusrawabe, trenchibig køn:
—Øsiiran cha, kwarmøtay— cha.
11 Incha Pablobe gatøle palasrø nebarrua, tru pirriwan pirisha
mab gua, katø nømui mamigwan chab mabe, tør-rramnegatig
wamincha, yandø ibig køn. 12 Inchen tru matsinane øsiguig pera
amben, mayeeløba truba isuin gua, kasrag kuilø gørrømisrøbelø
gøn.

Troassrøngurri Miletosrømay ambub

13 Incha nambe merrab misra amba, Asón ciudasrøngatig
barcoyu ambubelø guer, Pablon trusrø katønrrab, kaguende nøbe
barcoyu gømøtø, katsikkatø inrrab misra, nøbe treeg kørrømisrig
køben. 14 Incha Pablobe namba Asónsrø asiyaben, nambe barcoyu
nun nebera, Mitilene ciudasrømay ambubelø guer. 15 Incha
truyugurri webamba, katø gwalømbe Quío ciuda binrrøguesrø
pubelø guer. Incha wendø gwalømbe Samos ciudasrø pua, katø
gwalømsrømbe Mileto ciudasrø pubelø guer. 16 Incha Pablobe
Efeso ciudasrømbe barcoyu purab inrrab isuig køn, kaguende Asia
birau menrra yana gørrømisrmønrrab isua. Pøs treeg nebubene,
Pentecostés kwalømbe Jerusalénsrø wanrrab isuig kua, mallatø
inchib megaig købig køn.

Iglesiayu ashib pønrrabelan Pablo inrrab ‘ungwa’ taig

17 Pablobe Miletosrøngurri wamønrrai ørøbig køn, tru Efeso
iglesiasrø tru Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan. 18 Incha
amrrubene, trenchibig køn:

—Ñimbe na srøsrø gwaløm Asiasrø puinukkurrimbunø, nabe
chu urastøgucha ñimui utu na maig uñibig kuigwan ñimbe tab
ashibelø gøn cha. 19 Ñimui utu Señorweimburabelan maig køben
inchimø, tammay marøb, truba kappin gørrøgøb, judíosmera nan
chinetø kaig martrab gurrøben, treeløyu pureb arrigwan. 20 Treeg
kuingucha, ñimuyasig chigøben tabig kønrrabigwane nabe kørig
kui inchib sørab pasrømø, maya misagwei merrab lata, truørø
yamørig eshkab kusrenanig købig køn cha, 21 judíosmeran lata,
griegosmeran lata, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay
lliramigwanba, nømui isubigwan namui Señor Jesúsweinug pasra
tøgagømigwanba eshkab waminchib.
22 'Incha møimbe nabe Jerusalénsrømay inrrab inchar cha, ¡gatø!
nan trusrømay Espíritu ke inrrai inchen, trusrø nan chi burainrrab
gúinguen mørmubendø. 23 Ciudamørig na yaisrømbe nane chi
peg bunrrabig bønrrømøtø, ka kailan keeri yau pasramibah, kaig
nebuben isuig megamibatø treeg nebunrrab gøn cha. Espíritu
Santo eshkaigwan trunundøwei nabe asha basrar chibig køn.
24 Inchendø nai øsig kømigwangøba isub pasrømøwei, øsig kømibe
nayasiibe purø tabig kuitamab isub pasrømøwei inchar cha. Nai
chu pumigwan pumsrøngatig pub, katø Tiuswei tru ka yandø tab
indig tru tabig srø wamwan eshkab waminchab na Señor Jesúswan
utigwan patsøgøb indikkurrimbunøbe chi gømønrrautan cha.
25 'Inchawei mayeeløba møimbe ñim Tius nø ashib karub
pasrainuguigwan na eshkab kusrenanøb pureb yaisreeløbe nai
maløwane katølebe managuen ashchaamøn cha. 26 Inchawei
møimbe kanmaytø nabe kelarrab trendamønrrun cha: Mayeelai ani
naim bala attrain gømø, naimburappe yandø chi isumikkaig chish
basrar cha. 27 Kaguende Tius maig martrab isua tøgagúigwane
nabe kørig kui inchib chi sørab pasrømø, kerriguh eshkab
wamindig kuig køn cha. 28 Inchawei ñimbe ñimasiitøwei tab
ashiptø guy cha, katø ñim ashib tøgagúig Tiuswei iglesia mayeelan
chigucha. Truilan ñim Tiusweimburabelan ashib pera bønrrønrrai
Espíritu Santo pønsraig købene, mayeelø Señorwei iglesiayuelan
maig ashib tøgagømigwan treeg ashib tøgaguy cha. Kaguende
truiløbe nuyasig nui anindøga peniilø gøn cha. 29 Kaguende na
yugurri webya ibene, ñimui utube mendailø kerrunrrun cha, ñim
ashib tøgagúi ubisha søtøwan pinishinrrabelø, kan lobosmera
larrø namiguelø latailø. 30 Inchen ñimui utueløtøweinguen nømui

kaig kusrenaniiløtøga, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb
melabelan peløsrka nømui mendig amøñibelø gønrrai martrabelø
kurrønrrun cha. 31 Inchawei treeg købene, pesannamø tab ashiptø,
katø isua guy cha, tru na pøn bila ørøba yem, gwaløm ñimun
møigwandøgucha maig melamigwan ke isuppatø melønrrai, ñimun
chu uraskucha kanun ganun na kappin gørrøgøb wamindig købig
køn cha.
32 ’Trube, møimbe øyeeg købene, Señor Jesucristogurri nunelø,
ñimun Tius nø ashib tøgagønrraimba, katø nui tru ka yandø
tab indig wamyuba pønsrar cha. Truibe tabig nørrørab amrrai
maramburab marøbig køb, katø tru keta trannrrab gørrømisrigwan,
nuyasiitø tarømariilø mayamba trunun utamig kønrrai marøb
inchibig køn cha. 33 Nabe anwan lata, oron lata, asru keelan
lata, muiwangucha naimarømmørø inchib chull incha gømur
cha. 34 Ñimbe ashibelø gúinrrun cha, naimburab chi palabelanba,
yu purrabelai chi palabigwanba tøgagønrrai, marøbiibe i nai
tasiimera gúi. 35 Chiyutøgucha nabe øyeeg mariiløtøga, truburab
gømeelan kuñab purugunrrab, øyamay gømig købig kuitamab asha
gønrrai marøb ñimun kenamarig købig køn cha. Señor Jesús øyah
tailane nai turyube ke tindøgague: “Tranamibe, utamig lataguen
gømø, mayanguen tab gúig køn” cha, tru trendaigwan.—
36 Incha iigwan chab rrenchabe, Pablobe tømbønsra,
søteeløbamisra Tiusba waminchibelø gøn. 37 Inchen søteeløba
truba rruba isub kishib, Pablon irab, muchabelø gøn. 38 Incha truba
isui kishib waminchibelø gøn, kaguende Pablobe nune yandø mas
ashmønrrautan chib wamindikkurri. Incha barcosrøngatig lincha
ambubelø gøn.

Pablo Jerusalénsrømay ib

21 1 Incha yandø nambe nømun ‘ungwa’ cha, tarømisra
amba, barcoyu nebambabe, Cossrømay sølgandø amba,
katø gwalømbe Rodasrømay, truyugurrimbe Pátarasrømay
ambubelø guer. 2 Incha Pátarabe kan barco Feniciasrømay
inrrabig pasrain gøben, truyu nebamba ambubelø guer. 3 Incha
puraambub amba, mar tøbøtag basrabig tru Chipre birøwan nebua
asha, truigwane yandø atsimaygatø gørrømarøb, Siriasrøngatig
puraambub amba, Tirosrø pubelø guer, kaguende tru barcobe
tru chi niga arrigwan truyu pinøøramig køben. 4 Incha nambe

truyu trune kørrømisrøbelø guer, Jesucristoi kusrenanigwan
marøb melabelø truyu warain gøben. Inchen nømbe Espíritu
Santogurri eshkailø gua, Pablone Jerusalénsrømay imønrrain
chibelø gøn. 5 Inchen yandø tru waram gwalømmera nemisren,
nambe werruben, mayeelø nømui sraløba, ureeba ciudayugurri
wambiisrø werrumnegatig namune lincha werrubelø gøn. Incha
truyu pi menda søtøba tømbønsra, nambe Tiusba waminchibelø
guer. 6 Incha nambe kangurrin gangurri ‘ungwa’ chabe, barcoyu
nebamben, nømbe nømui yamay katø ambubelø gøn.

7 Incha nambe piu treeg puramrrub amrrua, Tirogurrimbe
Tolemaidasrø pubelø guer. Incha tru nunelan ‘ka lincha warøgue’
chib puabe, nømba truyu kan gwaløm kørrømisrøbelø guer. 8 Incha
gatø gwalømbe, truyugurri webamba amba, Cesarea ciudasrø
puabe, Felipe tru Tiuswei tabig srø wamwan eshkab uñibigwei yau
pubelø guer. Truibe tru srøsrø siete wesrawa pønsrailai utuig købig
køn. Incha nambe truigwei yau kørrømisrøbelø guer. 9 Inchen
Felipebe pibgatø nimbasrmera nømdeelø tøgaig købig køn, truiløbe
Tius maig karuigwan eshkabelø. 10 Nam truyu yam gwaløm
warøbene, Judeagurri kan møg, Agabo taig, Tius maig karuigwan
eshkabig kørraarrubig køn. 11 Incha namuinug puabe, Pabloi
pørønaigwan kusrua, nøasiitøwei katsigwanba, tasigwanba lusrabe,
trenchibig køn:

—Espíritu Santobe trendan cha: “Jerusalénsrømbe judíosmerabe
i pørønaig buaigwane øyeeg lusra, judíos kømø misaameran
tranrrun”— cha.

12 Inchen trunun mørabe, nambe truyueløba misra, Pablon
‘Jerusalénsrømay imøta’ chib truba inchibelø guer. 13 Inchen
Pablobe trenchibig køn:

—¿Chinchabrre kishib gøgue cha, nai manrrøwan kullaaranøb
ke nan ka isui inchai inchib? Pøs nabe ka lusriitø gønrrab gømøtø,
kwamig nebubene, Jerusalénsrø ka kwanrraptø basrar cha, Señor
Jesúswei munchigurri.—

14 Inchen nambe imønrrai maya, maya inchib meløwa kaimappe,
trenchibelø guer:

—Trube, Señor maig kønrrain gøben, treeg kønrrain— cha.

15 Incha yandø truyu treeg warøwa, maig palønrrabigwan
srua ambamig chab tamarabe, Jerusalénsrømay nebamben,
16 katø møiløgøsrøn Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø

cesareasreeløgucha namba amrrubelø gøn, kan chipresriig Mnasun
taigwan perar. Tru Mnasunbe manasrøwei Cristoimburabelan
marøbig købig køn. Inchen nambe truigwei yausrø pua, kiamig
købig køn.

Pablo Jacobon ashchab ib

17 Incha nam Jerusalénsrø pubene, nuneløbe namune truba tab
wamab kasrag utabelø gøn. 18 Incha gatø gwalømbe Pablobe namba
Jacobon ashchab amben, truyu tru Tiusweimburabelan pera
marøb pønrrabeløgucha kerrigu tulundzunabelø gøn. 19 Inchen
Pablobe 'ka lincha warøgue' chabe, lutøgurrih waminchibig køn,
tru judíos kømø misaamerai utu nui maramelan marøb uniiløtøga
Tius chitø mariilan. 20 Inchen trunun mørabe, Tiuswan truba tabig
waminchibelø gøn. Inchabe Pablon trenchibelø gøn:
—Trube, namui nuneg, judíosmerai utube purø nørrø Jesucriston
kørewa, truiløbe mayeeløba tru maig maramigwan martrai
Moisés pøriilane nømbe chiwanguen pinab marmønrrab ke
chinsraatø inchibelø gúigwan ñibe ashibig køn cha. 21 Pøs nømune
ñuimburab treeg wammørøsrkain basran cha, ñibe tru judíos
kømø misaamerai utusrø maya judíosmera warabelane Moisés
pørigwan kusrenaniiløyugurri tarømisrøb amrrai treeg kusrenana,
nømui ureemerane asru circuncidamøtay chib, katø namui trendø
marøb amønailan treeg marøb amøñimøtay chib kusrenanin
gúi. 22 Trube, ¿møimbe chi martrab? cha, pøs misaabe ñi arrin
gúi wammørøptøwei inchun cha. 23 Inchawei øyeeg købene, nam
maig taigwan mar cha. Yu namui utu pibgatø møguelø køn cha,
Tiuswei merrab maig martrab taigwane treeg martrab kørrømisrar.
24 Truilan ñiguen pera ya, tru nøm kaig marig chigaig kønrrab
chish misrøb marigwan nømba truguegøtø treegwan ka marøb,
nømui pusrugwan køsaazhig partrai tru pusrug barøbigwan ñi
pagarab inchi cha. Ñi treeg marene, tru ñi treeg inchibig køn
chib tru nøm wammøra gúigwane ka isatø inchib gúi mayeeløba
wetøgørra, ñigucha tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan
maig tailan marøbig kuin gúi ashchun chibelø gøn. 25 Inchendø
tru judíos kømø misaamera Criston kørebelaimburappe tru nam
isua treeg martrab cha gørrømisrig, trunundø nambe nømun pørig
kuig køn cha: tru animal gweecha taska mari tiusmeran pønsrai
yaumeran mamøwei, katø aniwan mamøwei, urcawa gweetsi

yauwan mamøwei, katø møguelø lata, ishumbur lata trømbøig
marmøwei indamig køn— chib.

Tiuswei yaugurri Pablon merrarrawa, srua ambub

26 Inchen Pablobe tru pibgatø møguelan pera ya, katø gwalømbe
truiløba guegøtø tru chish misrøb marigwan nømba guegøtø
treeg mara, Pablobe Tiuswei yau kebibig køn, tru kaig marig
chigaig kønrrab marøb gúin gwalømmera chi gwaløm nemisren,
nømui kanuin ganui Tiuswan tru keta tranamigwan chi gwaløm
rranamigwan eshkanrrab.
27 Tru treeg marøb gúin rrune patsønrrab gwalømbe, Asia
birausrø warab judíosmerabe Pablon Tiuswei yau ashabe, maya
misag ke chindi asamgaig namig kurrønrrai mara, Pablon
kemørabe, 28 trashibelø gøn:
—¡Namui misag, israelitasmera purugurray! chib. Chutøgucha
mayeelan namui misagweimburappa, tru maig maramigwan
martrai pøra wariilaimburappa, katø Tiuswei yaweimburappa tsalø
gøb ka nøørøtø kusrenanøb uñibiibe, i møg køn cha. Incha kan
treetø gønrrab gúindø, Tiusweyasiitø tarømarig i nui tab yau kan
treeg ya gømui lata kaig trømbøig marøb, griegosmeran yu kertrab
arrin gøn— cha.
29 Nøm øyeeg chib gøppe, kaguende mana gøsrøn Jerusalén
ciudayu kan efesosriig Trófimoba lincha uni ashibelø gua, trunun
Tiuswei yau Pablobe kertrab arritamab isuarre inchibelø gøn.
30 Inchen ciudayu misaabe ke chindi asamgaig inchib gurra,
mayeeløba namig kurra, kan tulundø misra, luløb amrrua, Pablon
kemøra, Tiuswei yaugurri wambiisrømay ¡gatø! paluunchib megam
srua amben, tru urastø yaskabmeran kasrøbelø gøn. 31 Incha
yandø kwetchab inchib gøben, Romasrø maya suldau søtømeran
ashib karub wabigwan, yu Jerusalén maya misag chindi asamgaig
inchib namig kurrin gøn chib eshkab wam puben, 32 møi møi tru
maya suldaumeran nø garubiibe suldaumeran gøben, katø suldau
cienbatø nøm garubelan gøben, pera luløb kørraarrubig køn.
Inchen tru maya suldaumeran nø garubigwanba, suldaumeranba
judíosmera ashabe, yandø Pablone mas kurraguchimeelø gøn.
33 Inchen tru maya suldaumeran nø garubig puabe, Pablon
merrarrawa, pagatø cadenastøga lusringarubig køn. Incha nøbe
mu gúin gúi, chi marøb unig kuin gúi payibig køn. 34 Inchen tru nu

misag søtøbe, møiløbe peg chib rrashiben, katøganeløbe katø peetø
chib rrashiben, treegu chi tainguen mørtrab gaima, suldaumera
waraig muguen chindamga yaumay srua ambingarubig køn.
35 Incha tru nebunab nebambiisrøngatig srua pubene, tru nu misag
søtø purø rrømbøig inchen, treekkurri yandø truyugurrimbe
suldaumerabe Pablone pala muta ambam nebubig køn. 36 Kaguende
truyu tru nu misag søtøbe mayeeløba wendautø trenchib trashib
amrrubelø gøn:
—¡Kweechi!— chib.

Pablo misagwei merrab 'treeg mara basrømur' chib waminchib

37 Incha Pablon tru suldaumera waraig muguen chindamga yau
yandø ke kertrab inchen, tru maya suldaumeran nø garubigwan
Pablobe trenchibig køn:
—¿Na chigøsrøn chinrrab, waminchibashchunrraguh?— cha.
Inchen tru nø garubiibe trenchibig køn:
—¿Ñibe griego wamwan waminchibig køtirru? cha. 38 Trube, tru
mariizhiitø, misaameran kaig marøb pera gurra, tru pib mil ka
kweechabetaptø amøñibelan mu misag warab waraimøsrømay
pera webibig ¿ñibe tru egipcio gøppeendi?— cha.
39 Inchen Pablobe trenchibig køn:
—Isa gømøtø, nabe judío gur cha, Cilicia birau Tarso ciudayu kal-
laweig, chigucha gømø ciudazhigu gømøtø. Tiusmanda misagwan
ka waminchibashcha— chibig køn.
40 Inchen tru suldaumeran nø garubiibe ka wamindingaruben,
Pablobe tru nebunab nebambinug kurra basramisra, misaameran
niløtø gønrrai tasiitøga siñal maren, yandø wasrønzhig pinøben,
hebreomay trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

22 1 —Ñim, nai nuneløø, nai møskaløø, na treeg mara
basrømuigwan waminchab inchar cha, ¡Mørtray!— chib.
2 Inchen nøm wamindig hebreomay wamindi møroppe, masken
wasrønzhig kørrømisren, Pablobe trenchibig køn:
3 —Nabe judío gur cha, Cilicia birau Tarso ciudayu kal-laweig.
Inchendø nurappe, yu Jerusalén nurawa, katø nabe kusrebgucha
Gamaliel maig kusrenanigwan kusreweig, tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriilan merrabsrø namui kølli misaamera kan
maizhikken pinab marmø, marøb tøgagúigu treegwan kusrenanig
kur cha. Tiusweimburabigwan kaløø marmønrrab ñim møin

gwaløm mayeelø ke chinsraatø inchib pønrrab lataitøweingue.
4 Nabe merrappe tru i srø maywan amøñibelane kwamnegatig
marøb, møguelan gøben, ishumburwan gøben merrarrawa, kailan
keeri yau keeriingarub indigwan, 5 maya sacerdotesmeran nø
garub sacerdote lata, katø mayeelø misagwan karubelø kølli
misaamera lata treegwein gúig køn chib nøm eshkanrrab gúinrrun
cha. Inchen nømbe nane kilga børiilø tranøbelø gøn cha, tru
nammisag judíosmera Damascosrø warabelan tru na chi martrab
isuigwan martrai. Inchen Damascosrømay ibig kur cha, Jesucriston
kørebelø trusrø warabelan merrarrawa, yu Jerusalénsrømay
sruattrab, ichabetiilø gønrrai.

Pablo nø Tiuswei mayu mandiincha basramisrigwan waminchib

6 ’Indiibe na ib pasrøwa, kwaløm døbøtag køsrøn Damascosrø
na pub lutau ibene, ¡gatø! møi møi naingatan srømbalasrøngurri
purø nuig tørig pilabig køn cha. 7 Inchen nabe pirausrø peñabe, kan
wam trendaig mørinabig køn: “Saulo, Saulo ¿nane chindimbarre
kaig martrabgøba inchib arrugu?” chib. 8 Inchene nabe trencha
løtabig kur: “¿Señor ñibe mu gugu?” cha. Incha nøbe nan løtappe:
“Nabe Nazaretsrø Jesús ñi kaig martrabgøba inchib arrig, truig kur”
chibig køn. 9 Inchen naim bulu pønrrabeløbe tru tørwan ashippe
ashendø, tru naba waminchibigwei wamwane, chi tainguen
mørmeelø gøn cha. 10 Inchen nabe trenchibig kur cha: “¿Señor
chi maramøh?” cha. Inchen Señorbe nane trenchibig køn: “Kurra,
Damascosrømay inrrø cha. Truyube chi maramigwan karua
pasrigwan kerriguh eshkanrrun” cha. 11 Inchen nane tru purø tør
bilabiibe ashmíig kørrømarig køppe, tru Damascosrømbe naba
lincha amrrubelø tasku kemøra, srua ambindiig kebibig kur cha.
12 ’Inchen truyube kan møg Ananías taig, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørig maig chibig køben, Tiuswan purø isua marøb
megabig, judíosmera Damascosrø warabelaimbe nøbe chiyuguen chi
tamga tab uñib møg, 13 truibe nan ashchab arrua, puabe, trenchibig
køn: “Cristogurri nai nuneg Saulo, katøyug ashibig misr” cha.
Inchen nabe gatøle ashibig misra, nun asinabig køn cha. 14 Inchen
Ananíasbe nane trenchibig køn: “Namui merrabsrø møskalai
Tiusbe, nø maig marøg kuig waigwan ñi nebua ashchai ñune
manasrøwei kanmaytø wesrawa basrig købig køn cha, tru Kerrigu
Sølgandiigwan nebua ashib, katø nui triitøga wamindigwan mørøb

inchai. 15 Kaguende ñibe Tiusweyasig maya misagwei merrab maig
kuigwan waminchib pasrønrrabig køn cha, ñi asigwan ñi mørigwan.
16 Treeg købene, ¿chi munig tsunrragu? cha. Kurrø, chibig køn.
Incha piu umbu ulsrø cha. Katø ñibe Señorwei munchin wamab ñui
kaig mariilan chish misr" chibig køn nane.

Pablon judíos kømeelaisrømay ørig

17 'Inchen Jerusalénsrømay katø yabe, Tiuswei yau Tiuswan
waminchib wawa, kan piab lataig asamig tøgagúinabig køn cha.
18 Incha truyu na Señorwan ashen, nøbe nan trenchibig køn cha:
"Mallatø incha, møi møi Jerusaléngurri webinrrø cha. Kaguende
yube ñi naimburab maig kuigwan waminchen mørtraamøn" cha.
19 Inchen nabe trenchibig kur cha: "Señor, nømbe ashibelø gøn
cha, nabe judíosmera tulundzuni yamørig ya, ñun kørebelane
merrarrawa kailan keeri yau srua yamba ichabetamba indiilan.
20 Katø ñuimburab maig kuigwan waminchibig Estebanwan
kweechib ani lushen, tru uraskucha nabe 'ka kweetsay' chib truyu
pasrøwa, kweechibelø nømui kewagúilan wesra waren, nabe
truilanguen ashib pasrabig kui nømbe ashibelø gøn" cha. 21 Inchene
nane Señorbe trenchibig køn: "¡Inrrø! cha. Kaguende nabe ñune
yabsrø judíos kømø misaameraisrømay inrrai øramønrrun"— cha.

Pablo tru maya suldau søtømeran nø garubigwei merrab

22 Inchen judíosmerabe tru iig srabe trendaigwan ke chab
rrendamnegatiitø mørabe, trenchib trashib mendabelø gøn:
—¡Øyeeg møwane yu pirau uñmønrrai kweetsay! chib.
¡Kaguende øyeegwane chinchibguen uñbasamgaig køn!— chib.
23 Incha trashibig rrasha, nømui pala kewagúilan wesrawa
petamba, usrøwan pala petamba inchibelø gøn. 24 Inchen maya
suldaumeran ashib nø garub wabiibe, tru suldaumera waraig
muguen chindamga yau Pablon keeringarua, ichaguchib maig
kuigwan payingarubig køn, misaamerabe chindimbagurrinrre
nun tsalø gøb øyeeg trashib gúigwan ashchab. 25 Inchen lusra srua
gua ke yandø ichagutchabguen inchen, Pablobe tru suldau søtø
cienwan nø garub pera basrabigwane trenchiptinchibig køn:
—¿Roma birau gal-laweigwan chi kalø marig køtashchab paya
ashibguen paya asiimíigwan ñim treeg ichaguchib pønrramibe
merig kømuitarru?— cha.

26 Inchen truigwan mørabe, tru suldau cienwan nø garub
pera basrabiibe tru maya suldaumeran nø garubigwan trenchib
eshkabig køn:
—¿Ñi chi marøb pasraigwan ñigan maig kui asha basrøtirru? cha.
¡Kan! i møøbe Roma birauig kuin gøn— cha.
27 Inchene tru maya suldaumeran nø garubiibe arrua, Pablon
payibig køn:
—Ñibe Roma birauig kuin chindi, eshkarra— cha.
Inchene Pablobe trenchibig køn:
—Øø, treegwein gur— cha.
28 Inchen tru maya suldaumeran nø garubiibe trenchibig køn:
—Nama kan Roma birau kal-lawei køb lataitøwei misrtrappe,
tsabøtø nu an betabe treeg misrar— cha.
Inchene Pablobe trenchibig køn:
—Nabe treeg mara gømøtø, kal-lainukkurri trendø truig
kur— cha.
29 Inchen Pablon payrrab inchib srua gøbeløbe møi møi
nuinukkurri chab tarømisrøptinchen, tru maya suldaumeran
nø garubiitøweinguen Roma birauig kuin gúi ashippe, truba
kwaarøbig køn, keerøba cadenastøga merrarrawa, srua gúikkurri.

Pablo treeg mara basrømur chib waminchib

30 Incha gatø gwalømbe tru maya suldaumeran nø garub
pasrabiibe tru judíosmera chigurrinrre øyeeg marøbig køn chib
gúigwan ke tab ashchab isua, Pablon elacha, sacerdotesmeran
karubelanba, katø tru Setenteelø maig maramigwan asha
marøbelan mayamba tulundzunønrrai karua, yandø Pablon wesrua,
truilai merrab pasrøbig køn.

23 1 Inchen Pablobe tru Setenteelø maig maramigwan asha
marøbelan ke tab ashabe, trenchibig køn:
—Nai nunelø, nabe møin gwalømgatig Tiuswei merrab nai isub
kebachib pasrabigu chi kalø gøn chibig chigaig, chishig uñibig
kur— cha.
2 Inchene tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote
Ananíasbe Pabloim bulu purrabelane triibøtø Pablon
pashagutsingarubig køn. 3 Inchene Pablobe trenchibig køn:
—¡Ñi ya pirøbanrrig pullin itsig lataigwan! ¡Tiusbe ñunguen
pashagutchun! cha. ¿Ñibe uyu wappe, tru maig maramigwan

martrai Moisés pørig maig chibig købeen, nan treeg asha martrab
wamøtirru? cha. ¿Ñibe tru pørigwane utsøguchib ka itøbunab
ñigan nan pashagutsingarub watirru?— cha.

4 Inchen truyu purrabeløbe trenchibelø gøn:
—¿Maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote Tiusweiwan marøb
pasrabigwan, ñigan øyeeg tsalø wamøtirru?— cha.

5 Inchene Pablobe trenchibig køn:
—Nai nunelø, maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote gøben,
nabe ashmø inchibrain gøn cha. Kaguende Tiuswei wamwan
pørigube trenchibig køn cha: “Ñui misaameran ashib karub
wabigwane kaig nebubash chib trømbøig wamamig kømøn”— cha.

6 Incha Pablobe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø,
tøbøbe fariseosmera gøben, tøbøbe saduceosmera gúi ashabe, tru
Setenteelan truba mur trashib trenchibig køn:
—Nai nunelø, nabe fariseo gøb, fariseowei nusrkain gøb gur cha.
Katø kwabelø gatøle øsiiramigwan muniirabig kuikkurri, øyeeg
indinab payib sruagúinab pasrar— cha.

7 Inchen nø trenchibene, fariseosmeraba, saduceosmeraba
nømdø aleguiyab mendappe, ke nøørøtø misra, tru Setenteelø
maig maramigwan asha marøbelø tulaamba basrabiibe chab
tarømisrøbelø gøn. 8 Kaguende saduceosmerabe tru kwabeløbe
katølebe øsiiramøwei, ángelesmera gawei, møsiimera gawein
gøn chibelø gøben, trune fariseosmerabe treelane kerriguh treeg
købig kuitamab isubelø gøbig køn. 9 Inchen mayeeløba trashib
mendøben, møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø
fariseosmeraingateelø kurra bønrramisrabe, trømbøig aleguiyab
trenchibelø gøn:
—I møwane kaig mariibe chigucha wetørramer cha. Inchippa
kan møsig kui, kabe kan ángel gúi wamindin gøbgun cha,
Tiuswane esheerrab inchimugun— chibelø gøn.

10 Inchen ambumay imay ke nømdø aleguiyab gurra nøørøtø
misren, maya suldaumeran nø garub pasrabiibe Pablone ke pitis
marøbgunmab isua køriimata, suldaumeran kørraambingarubig
køn, nømui utugurri mallatø merrarrawa wesrawa, suldaumera
waraig mu chindamga yaumay gatø pera amrrai.

11 Inchen gatø yembe Pablon Señorbe kenamisra trenchibig køn:
—Pablo, kullaaramø, kørmø mur basrau cha. Kaguende yu
Jerusalénma naimburabigwan maig kuigwan wamindiibe

Romasrøngucha naimburabigwan katø treetøwei ñune
wamindamig nebunrrun— cha.

Pablon kwetchab inchib

12 Katø løtsø judíosmerabe kaig martrab nømdø nilø wamincha:
"Nam treeg martrab taigwan marmubene, namundøwei trømbøig
nebubash chib pønrramisra, ¡gatø! Pablon kweechimuppe,
mamøwei, muchimøwei inchab" chibelø gøn. 13 Inchen tru:
"Treegwan marmø gømø, ¡gatø! martrab" cha, pønrramisrøbeløbe
cuarenta menrra lata gøbig køn. 14 Incha truiløbe sacerdotesmeran
karubelainuumayba, katø misagwan karubelø kølli
misaamerainuumayba ambabe, trenchibelø gøn:
—Nam martrab taigwan nam marmubene, namundøwei
trømbøig nebubash chib pønrramisrer cha. ¡Gatø! Pablon
kweechimuppe, nambe chigucha mamønrrab ter cha.
15 Inchawei møimbe ñimbe tru Setenteelø maig maramigwan
asha marøbeløbamisra, tru maya suldaumeran nø garubigwan
maig chitashchab waminchab ambamdiig køn cha, ñimui
merrab Pablon srøna wesrai chinrrab, nun tru øyeeg puigwan
maikkurrin gúitashchab ke tab paya ashchab chibelø misrøb.
Trune nambe nø trusrø pumøwatø, ke kwetchab tamara munig
kømønrrun— cha.
16 Inchen Pabloi nuchawei nusrkaimbe tru chi isumø amrrub
gøben, larab warøwa, tru kaig martrab inchib gúigwan wamindi,
tru suldaumera waraig mugucha chindamga yausrø nøbe kebya,
Pablon eshkaben, 17 Pablobe tru suldau søtø cienwan nøm garub
pønrrabelan kan møigwan gøsrøn wamabe, trenchibig køn:
—I matsinan maya suldaumeran nø garubigweimay pera inrrø
cha. Kaguende chigøsrøn eshkamig tøgagøn— cha.
18 Inchen truibe maya suldaumeran nø garubigweimay, pera
yabe, trenchibig køn:
—Pablo kailan keeri yau keerig wabiibe nan wama tiusmanda
i matsinan ñuimay pera irra chitan cha, ñun kan chigøsrøn
eshkamig tøgagøn— cha.
19 Inchen tru maya suldaumeran nø garubiibe tru matsinan tasku
kemøra srua ya, nøørø pera yabe nundø mara payibig køn:
—¿Nan chi eshkamig tøgagugu?— cha
20 Inchen matsinøbe trenchibig køn:

—Judíosmerabe Pablon srøna tru Setenteelø maig maramigwan
asha marøbelai merrab ke tiusmanda ñun wesrabsrumugu chinrrab,
ke kandø isua bønrramisrin gøn cha, nuimburab maig kurrin
gúitashchab ke tab paya ashchab chibelø misrøb. 21 Trendaingucha
køremønrrig cha. Kaguende nømui utu møguelø cuarenta menrra
lata, kaig martrab larønrrab nilø tamarøb gøn cha. “Nam treeg
martrab taigwan marmuinabene, namundøwei kaig nebubash
chib pønrramisra, ¡gatø! Pablon kweecha guchimuppe, mamøwei,
muchimøwei inchab” chib gøn cha. Incha nømbe ke yandø chab
tamara, møimbe ke ñi mancha løtamigwandø munig køn— cha.
22 Inchen tru maya suldaumeran nø garubiibe tru matsinane
trenchib ‘ungwa’ cha, ørøbig køn:
—Ñi nan eshkaigwane nan eshkar cha, mungucha eshkanrrab
gømø— cha.

Pablon Félix kubenadurweimay pera ambub

23 Inchen maya suldaumeran nø garubiibe tru suldau søtø
cienwan nøm garub pera bønrrabelan pailan wama, trenchibig
køn:
—Yem las nueve webambamig katsikka amrrabelø suldau
doscientosba, kaulli balar setentaba, lanza sruar doscientosba
Cesareamay amrrai tamaray— cha. 24 Incha gatø maya
suldaumeran nø garubiibe kaulli itøguanamelø Pabloyasig
tamaringarua, kubenadur Félixweimay chi indiimíig, tabig pera
amrrai inchibig køn. 25 Incha øyeeg chibig kilgagucha pøra trana
ørøbig køn:

26 Na Claudio Lisias, ñi nai purø tab kubenadur Félixwan ‘ka
uñgu’ chinrrab inchar.
27 Judíosmerabe i møwan kemøra srua gua, kwetchab
inchen, trune nabe nune kan Roma birauig kuin gúi
wammørabe, nai suldau søtøba ya, truyugurri wesrar.
28 Incha nabe chi charre payib srua gúitashchab ashchab
isua, Pablone judíosmerai tru Setenteelø maig maramigwan
asha marøbelai merrab pera gørrayar. 29 Incha nabe tru
nømui maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ka kalø
maran chatørre inchib gúin gúi wetøbeñendø, nune kwanrrai
maramdiibe nøbe treekkatig chi trømbøig mara basrømøwei,
katø kailan keeri yau keera tøgagømdiig kømøwein gúin gøn.

30 Inchen tru møwan søratø kaig martrab inchib gøn daig nane
wammørøsrøben, nabe tru urastø ñuisrømay ørar cha, katø
tru nun øyeeg mara basrømøtirru chib payib srua gøbelan
chigucha chigøben tamig tøgaguabe, trube, ñui merrab
tørgandø eshkanrrigay cha, nømune trenchar cha nabe.
31 Inchen suldaumerabe nømun maig karuig køben treeg
mara, Pablon wesrawa, yem Antípatrissrøngatig pera ambubelø
gøn. 32 Incha gatø gwalømbe Pablone kaulli bala ambubeløtø
lincha amrrai, suldaumera katsikkateeløbe tru nøm waraig mu
chindamga yaumay gatøle legucha amrrubelø gøn. 33 Incha
Cesareasrø pua, kubenadurwan tru kilga børa ørigwan tranabe,
Pablongucha nui merrab pera kemallibelø gøn. 34 Inchen
kubenadurbe tru kilga ørigwan ashabe, Pablone:

—¿Chu birausriig kugu?— cha payibig køn. Incha ciliciasriig
kuin gúi ashabe, trenchibig køn:

35 —Trube, ñun øyeeg puigwane tru ñun øyeekkurrin gúig køn
chibelø amrruben, trunun ashchab— cha.

Inchabe Herodeswei purø tab yau Pablone keera wanna, tab
ashib tøgagønrrai karubig køn.

Pablo Félixwei merrab 'øyeeg mara basrømøtirru' tainab

24 1 Trattrø gwaløm wendau maya sacerdotesmeran nø
garub sacerdote Ananíasba, møiløgøsrøn misagwan
karubelø kølli misaameraba, trugurri kan purø maig waminchibig
Tértulo taiba Cesareasrø kørraambubelø gøn. Incha truiløbe tru
misaameran ashib karub wabigwei merrab Pablon tsalø gøb 'øyeeg,
øyeeg mara basran' chinrrab amrrua kemallibelø gøn. 2 Inchen
yandø Pablon wamøben, Tértulobe Pablone 'øyeeg, øyeeg marøbig
køn' chib menda, Félixwane trenchibig køn:

—Namui purø tab kubenadur Félix, kan nambe ñigurri
ambumay imay tab warer cha, ñun mayanguen ungwa, ungwa
chinrrab inchar cha. Incha ñibe purø tab asha marøbig
kuikkurri, nam i birau mayeelø warabelayasiibe, srøitø, srøitø
yunømarøb tammisrøb arrun cha. 3 Kan ñi namui Félix purø tabig,
chusrøndøgucha katø chu uratøgucha, ñune kashmø mayanguen
ungwa, ungwa chibelø guer cha. 4 Inchendø ñun menrra rrømbø
inchib menrra waminchimønrrab, kan petøzhiitø tiusmanda kalu
bebøbsrumugu chinrrab inder cha, ñibe chiwandøgucha yan

dammay mara rranøb wabig købene. 5 Kaguende i møwane nambe
kan larrø gaig kwanrrø lataig wetørrer cha. Yu pirau chutøgucha
judíosmerai utu misaamerane ke nøørøtø marøb namishib pera
gurramba, katø tru Nazarenos taig søtømeran ke nø bera marøb
chib pasrabig kømba indan cha. 6 Katø Tiuswei yawan chigucha,
Tiuswei yaambu gømui lataig kaig trømbøig martrab indamba
inchen, nambe nun kemørig køn cha. Incha nambe tru maig
maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben, treeg
martrab inchen, 7 tru maya suldaumeran nø garubig Lisiasbe
nui suldaumeraba arrua, tsakkandø namui taskugurri Pablone
kerraig køn cha, 8 tru øyeeg mara basømøtirru chib srua gøbelane
ñuisrømay ambay chib amrrai ørøppa.

’Trube, ‘øyeeg, øyeeg mara basrømøtirru’ chib gúigwan, ñiashib iigwan kerrigu tab ashabe, maig kuigwan tab ashchabguen— chibig køn.

9 Inchen judíosmera truyu pønrrabeløgucha:

—Iibe kerriguba isa gømø, treegwein gøn— chib truba inchibelø gøn.

10 Inchen tru kubenadurbe Pablon waminchai señas maren, Pablobe trenchibig køn:

—Ñi ya yam bila i birau maig maramigwan asha marøb wabig kui ashabe, kalø mara basrømuigwan nabe chi kørmø eshkanrrab inchar cha.

11 ’Ñitøweinguen asiinrrun cha, na Jerusalénsrø Tiuswan
køriibala tabig waminchab arriibe kwalømmera docetøwei
purayan cha. 12 Pøs Nane Tiuswei yau muba gøben aleguiyab
pasrai ashmøwei, namishib misag søtø peragurri ashmøwei, katø
judíosmera tulundzuni yamerayu treeg marøb pasrai ashmøwei,
kabe chugøben ciudasrø treeg marøb pasrai ashmøwei indig køn
cha. 13 Inchawei i misaamerabe møi nan øyeeg mara basrømøtirru
chibeløbe øyeeg marøbig køn chib gúigwane treeg køn chinrrappe
gaimanrrun cha. 14 Inchendø nabe maig kuigwan kelarrab,
trendamønrrun cha: Nabe merrabsrø namui kølli misaamerai
Tiuswan køriibala tabig waminchibig kur cha, tru nøm Tiusweiwan
peemaytø marøbelø cha wamig, tru srø may maig køben treekke.
Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan lata, katø Tius
maig karuigwan eshkabelø pøriilan lata isa gømø, kerrigu
treegwein gúitamab kører cha. 15 Nabe Tius mandø taigwane

treeg kønrraitamab isua munig megabig kur cha, tru nøm
muniirab gúigwandøwei, tru kwabelø sølgandø tabelø lata, katø
tru sølgandø tabelø gømeelø lata katøle øsiirawa kurramigwan.
16 Inchawei treekkurri nabe Tiuswei merrab lata, møguelai merrab
lata chigøben kalø mara treegwan nai isub kebachib pasrabigu
chi kalø gøn chibig chigaig kønrrab inchib megabig kur cha, chu
urastøgucha.
17 ’Nabe truba yam bila peesrø llirab uñabe, ketamig tulisaigwan
naim birau misaameran kettrappa, katø Tiuswan keta trannrrappa
arrubig kur cha. 18 Incha nabe tru maig maramigwan martrai
pørig maig chibig køben, Tiuswei yau tru chish misrtrab marigwan
chab mara basrøben, møiløgøsrøn judíosmera Asia birausreelø
pubelø gøn, na misagwan namishib pera gurra gømøwei, kabe
chindinguen asiimíig maringarub pera gurra gømøwein basrøben.
19 Inchawei møimbe, truilø nømwei amrrumig køn cha, yu ñui
merrab nan øyeeg mara basrømøtirru chib nan tsalø gøb chigøben
tamig tøgaguabe. 20 Kabe katø tru Setenteelø maig maramigwan
asha marøbelai merrab na kemalla pasrab uras nan chi kalø marig
wetørraig købene, trube, truburappe nømdøwei yu tørmarbash cha.
21 Nabe tru nømui utu pasrøwa tru urasbeguende mur trashib øyeeg
chibwei indig køn: “Kwabelø gatøle øsiiramigwan na muniirabig
kuikkurri, møi ñim øyeeg indinab paya asinab pasrar”— cha.
22 Inchen Félixbe tru srø maywan tab wammøraig kuabe:
—Maya suldaumeran nø garubig Lisias arruben, iigwan na maig
køtashchab gatøwan ashchab— chippa, patsøgøbig køn.
23 Incha Félixbe suldau søtø cienelan nø garub pera
basrabigwane Pablone elachimø, ashib tøgagønrrai karubig køn.
Inchendø nui chi maramdeelane mu merønrrain gømø marøb,
katø nui asiilø møiløgøben nun purugunrrab inchene merømøwei
inchain garubig køn.

Cesareasrø Pablon kailan keeri yau keerøb

24 Mam gwaløm wendau gøsrøn Félixbe nui srai judía Drusilaba
gatø pua, Pablon pertrab ørabe, isubigwan Jesucristoinug pasra
tøgagømigwan waminchen mørøbig køn. 25 Inchen Pablobe tru
sølgandø tabigwanba, chiyugucha srua irramamø amønamigwanba,
katø maig kønrrabigwan treeg asha maramig punrrabigwanba
waminchen, Félixbe truba kwaara, trenchibig køn:

—Møimbatøbe ka inrrø cha. Inchendø gatøwan nan utø gøben,
wamørrumøn— cha.
26 Inchagucha Pablo nun elatchai kabe kan maya an tranrrua
chinrraitamabrre muniirabig køn Félixbe. Incha treeg isua,
Félixbe nuimay Pablone katø gatø wamabig køn waminchab.
27 Inchen yandø pa bila buraiben, Félixbe webiben, Porcio Festo
truigwan purø wamisrtrab kubenadur kebibig køn. Incha Félixbe
judíosmeraba ka tab gørrømisrøg køptø Pablone kailan keeri yau
ka wabashippa, webibig køn.

Pablo tru srø gubenadur Festoi merrab

25 1 Inchen tru birau karub wanrrab uta kebyaig pøn gwaløm
wendau, Festobe Cesareagurri Jerusalénmay nebiben,
2 maya sacerdotesmeran karubeløba, katø judíosmeran ashib
karubeløba Pabloimburab tru treeg puigwan gatøle kønøgønrrab
Festoimay ambubelø gøn, 3 Pablon tsalø gøb, Jerusalénmay
pegutcha chib. Kaguende nømbe Pablone mayu lara kwetchab isua
tamarøb gøbelø gøn. 4 Inchen Festobe løtappe trenchibig køn:
—Pablone Cesareasrø ashib tøgagúig wan cha. Naashib trusrømay
menrra yana gømøwatø inrrab isur cha. 5 Inchawei ñimui utu maig
maramigwan ñim asha marøb pønrrabeløbe Cesareasrømay naba
kørrørruy chibig køn. I møweinug chigøben kalø marig pønrrøbene,
trube øyeeg mara basran chib truyu waminchab.—
6 Incha Festobe Jerusalénsrø trune gøh, kabe trune y pa gwaløm
gø chigøsrøn nømba kørrømisra, Cesareasrømay katø ya, katø
gwalømbe tru maig maramigwan asha marøbelø purrainug
wamisra, Pablon pera amrrunrrai karubig køn. 7 Inchen Pablo
trusrø pua kebarrubene, tru judíosmera Jerusalénsrøngurri
amrrubeløbe tulsrua, nune chigøben truba rruba trømbøig
marøbig køn chibendø, chigucha ke treeg mariiløbe, wetørranrrab
gaimabelø gøn. 8 Inchen Pablobe nøbe ‘treeg mara basrømur’ chib,
trenchib waminchibig køn:
—Nabe i tru maig maramigwan martrai Moisés pørig
judíosmeraimburabigwan lata, Jerusalén Tiuswei yaweimburab
lata, katø Romasrø maya misagweim bala ashib wabig
Césarweimburab lata chi kalø mara basrømur— cha.
9 Inchendø Festobe judíosmeraba ka tab gørrømisrøg køptø,
Pablone trencha payibig køn:

—¿Jerusalénmay attragu? cha, tru øyeeg wamindiilan
ñuimburabigwan maig kønrrabigwan trusrø ashchab— cha.
10 Inchene Pablobe trenchibig køn:
—Roma maya misagweim bala ashib wabig César maig
maramigwan asha marøb wainug nabe truyuweim basrar cha,
tru maig kønrrabigwan nan asha maramnug. Pøs judíosmeran
chigucha chi kalø mariibe chigagøn cha, ñiguen tab asiinrrun
cha. 11 Kabe na chigøben kalø mara basrain gúi, ñim nan
kwanrrai maramdiig na treekkatig kaig mara basrøbene, nabe
kwanrraptøweim basrar cha. Inchendø nøm øyeeg mara
basrømøtirru chib gúig ka isiitø webibene, mugucha nane truilane
trannrrappe kaimanrrun cha. Nabe Romasrø tru maya misagweim
bala ashib karub wabig César maig maramigwan nø asha martrai
miamønrrun— chibig køn.
12 Inchen Festobe tru maig maramigwan nun isum burugub
purrabeløba chab waminchabe, trenchibig køn:
—Ñi maya misagwan ashib karub wabig César nø asha martrai
miaig kuig købene, trube, Césarweimay inrrig— cha.

Pablo rey Agripai merrab

13 Inchen yandø mam gwaløm gøsrøn puraiben, rey Agripaba,
Bereniceba Feston ‘ka uñgu’ chib tabig wamab punrrab,
Cesareasrømay ambubelø gøn. 14 Inchen trusrø nøm truba yam
gwaløm waraig køppe, Festobe tru Pablon øyeeg nebuigwan
reywan trenchib eshkabig køn:
—Yube kan møg wan cha, kailan keeri yau Félix kørrømara
wannig. 15 Na Jerusalénsrømay ya wabene, truigweimburappe
sacerdotesmeran karubeløba, judíosmeran karubelø kølli
misaameraba, ke chinetø gøn chib nan eshkab amrrubelø gøn cha,
Pablon truyu møra pasrønrrai kørrømara pasramdiig køn chib.
16 Inchen nabe nømune trencha løtig købig køn cha: “Tru ‘øyeeg
kaig mara basran’ dainabig; tru ‘ñi øyeeg maraweim basrømøtirru’
chibelø nui malaugue trenchib amrruben, ‘øyeeg kømuig køn’
chib; ‘øyeeg mara basrømur’ chib nøashib waminchimøwatøbe,
romanosmerabe mu møwangucha mana treebe marmeelø gøn”
cha. 17 Incha truilø nøm yusrømay naba amrruben, chi srarrømøtø,
katø gwalømdø, nabe tru maig maramigwan asha marøb wainug
wamisra, tru møwan pera amrrunrrai karuig køn cha. 18 Inchendø

tru 'øyeeg mara basrømøtirru' chibeløbe amrrubendø, chigøben
trømbøig kalø mariilø tre latailøbe marig wesrumeelø gøn cha,
pøs nabe nø treeg trømbøig mara basraindøweinrre inditamab
isubene. 19 Treeg kømøtø, tru nuimburab waminchib gúibe, tru
Tiusweimburabigwan nø marøb unigwan truikkurrin chabah,
katø kan møg, Jesús taig, kwaig købigwan, Pablobe trunun kwaig
kømøtø, ka øsig wan cha, trenchibrre inchen, trugurrimbatørre
inchib gúin gøn chibig køn. 20 Inchen nabe øyeeg maramigwane
mandø maram gúi mørmøwa, Jerusalénsrømay inrra guh chibig
kur, tru maig kønrrabigwan trusrø asha marig kønrrig cha.
21 Inchendø Pablobe tru maig kønrrabigwan Augusto César asha
marig kønrrab cha, ka ashib tøgagúig wanrrab cha nø miaig
købene, treekkurri Césarweisrømay na øramnegatig nune tab ashib
tøgagønrrai karuig købig køn— cha.

22 Inchene Agripabe Feston trenchibig køn:

—Nangucha tru møwan mørinrrabna gøtan— cha.

Inchene Festobe trenchibig køn:

—Srøna wamindi mørtrabguen— cha.

23 Indiibe katø gwaløm Agripaba, Bereniceba puppe, purø
tabig tamarar ke kan chull asamdiig amrruabe, tru chigøben
waminchappa, katø wamindiilan mørtrappa tru tulundzuniisrø
kebambambubeløgøn, tru suldaumeran karubelø nørreelø gøben,
katø nørreelø ashib karubelø ciudayuelø gøbengue. Inchen Festobe
Pablon pera amrrungaruben, pera bubelø gøn. 24 Inchabe Festobe
trenchibig køn:

—Rey Agripaba gøben, ñim maya møguelø yu namba purrabelø
gøben, i møwan asay cha. I møweimburappe maya judíosmera
søtøeløba Jerusalénsrø lata, yu Cesarea lata 'yeegwane øsig
uñbasamgaig køn' chib, trashib amrrubelø gøn cha. 25 Inchendø
nabe nun kwanrrai maramdiig chigucha chi kaig marmuin gúi
wetørrab, katø tru maig kønrrabigwan asha marig kømigwan
Augusto nø asha martrai nøtøwei miaig kuig købene, trusrømay
nabe ørtrab isuig køn cha. 26 Inchendø tru Pabloimburabigwan
treeg rreeg køn chib nai ashib karub wabig Augusto purø nuigwan
na pøra øramig kan chiguen wetørramur cha. Incha treekkurri
ñimuinuumay pera arrur cha, ñi nai tab rey Agripa. Maig
kønrrabigwan tab asha kørrømarene, na maitøguen Auguston
eshkab pøramig kønrrautan chibig køn. 27 Pøs kan kailan keeri yau

keerig wabigwan chiburøgurri 'øyeeg kuig køn' chib gúigwan chi
cha eshkamubendø, na øramibe ke kan ka wainguenig marig lataig
bunrrautan— chibig køn Festobe.

Pablo nuimburabigwan rey Agripai merrab eshkab

26 1 Inchene Agripabe Pablon trenchibig køn:
—Ñuimburabigwan maig kuigwan ñitøwei
waminchi— cha.
Inchen Pablobe yandø waminchab tasigwan kusrawabe, tru
nuimburab 'chi kalø mara basrømur' tamigwan waminchab
pølbasrøbig køn: 2 —Møi na naimburab 'treeg mara basrømur'
chib waminchib pasramig mayaguen tab gúim basrar cha, nai
rey Agripai merrab, nan judíosmera chigurrimbunø 'øyeeg mara
basrømøtirru' chib gúigwan. 3 Inchagucha ñibe judíosmera chitø,
chitø marøbelø gúigwan kerrigu ashib, katø nam judíosmera
mandø melambuyab amrruigwan chigucha ñibe tab nebua ashibig
kuig købene, trube, tiusmanda tammay mørtra chinrrab inchar
cha.
4 'Maya judíosmera na matsinø-unøgurri nabe nai misaamerai
utu Jerusalénsrø maig tsubig kuigwan ashibelø gøn cha. 5 Truiløbe
manasrøngurri ashibelø gøn cha, nømun eshkamdiig købene,
øyeeg købig køn chib maig kuigwan ñun eshkamdiig kuinrrun
cha, Tiusweiwan kan chizhigwanguen pinab gømø marøb misag
søtømerayuig nabe fariseo gøbig kur cha. 6 Incha møimbe tru
merrabsrø namui kølli misaameran Tius tru trannrrab misra
kørrømisrigwan muniirabig kuikkurri, møimbe øyeeg paya ashib
srua gúinab pasrar chibig køn. 7 Tru Israelweinukkurri namui doce
srøig, srøig karrab misaamera Tius tru trannrrab kørrømisrigwan
nømbe nebunrrab isua, yem gwaløm Tiuswan køriibala tabig
waminchib gúigwan, nagucha truigwan muniirabig kuinukkurri,
judíosmerabe yu ñi øyeeg kaig marøbig kømøtirru tainab pasrar
chibig køn, nai rey Agripa. 8 ¿Tiusbe kwabelan kwailai utugurri
kusrumibe kaimanrretamab isubelø gø chindah ñimui utube?
9 'Pøs isa gømø, naguen Nazaretsrø Jesúswei munchiwane
tsalø gøb chinetø martrab isua, 10 Jerusalénsrøma treeg marøbig
kur cha. Sacerdotesmeran karubelø nan treegwan martrai
karuigwan uta, Tiuswei misaameran kailan keeri yau pønsrøb,
katø kweecha betøbene, nabe truilaingatøtø inchib pasrabig

købig kur cha. 11 Incha gatø, gatø judíosmera tulundzuni yamørig
truilane ichabetab ibig kur cha, Tiuswan purø rrømbøig nømun
wamingarummørø inchib. Incha ¡gatø! kan nømun namig købiitø
ke chinchimmørø inchib, nabe peg birau ciudamerasrønguen kaig
martrab wendautø ibig købig kur cha.

Pablo mandøgurri Tiuswei mayu pasramisrigwan waminchib

12 'Nabe øyeeg martrab isua, Damasco ciudasrømay ørig ibig kur
cha, tru sacerdotesmeran karubelø maramburab martrai traniitøga
treeg martrab inrrai karua basrig. 13 ¡Nai tab rey! mayu kwaløm
døbøtaabe srømbalasrøngurri kan tørbilabig pørr lataguen gømø,
purø tørig naingatanba, tru naba ambubelaingatanba piløben,
14 nambe pirausrø søtøba kørrinabig køn cha. Inchen kan wam
hebreomay trenchib wamindi mørøptindinabig køn cha: “Saulo,
Saulo cha, ¿Chindimbarre nane kaig martrabgøba inchigucha? cha.
Ñibe kan wey kølabus tsøb pønsrailøyu søl yatab lataitøwei incha,
ñibe ka ñiasiitø gørriindan” cha. 15 Inchene nabe: “¿Señor mu
gugu?” chiben, nane Señorbe trenchibig køn cha: “Nabe Jesús, ñi
møi kaig martrabgøba indig, nabe truig kur cha. 16 Inchendø kurra,
pasramisr chibig køn. Kaguende nabe ñun kenamisrøppe, naiwan
marøb megabig kønrrai wesrawa basrtrappa, katø møi naimburab
ñui kaptøga ñi asigwan waminchibig kønrraimba, katø wendøsrø
naimburab maig kuigwan kenamaramigwan eshkabig kønrraimba
treeg martrab kenamisrar cha. 17 Inchawei nabe ñui misaamerai
taskugurri kaig marmønrrai wesrab, katø judíos kømø misaamerai
taskugurri kaig marmønrrai wesrab indamønrrun chibig køn. Pøs
nabe møi trú misaamerayasigwei ørar cha, 18 nebua ashchai ñi
nømui kabmeran kuren, løstøyu amøñibelø gøbig kuig, tøryumay
werrub, katø Satanás maramburab mariilø gua, Tiusweimay
purørrunrrai. Tru nømui kaig mariilan ulø bayiimíig pesannaig
kømigwan uta, tru nømui isubigwan nainug pasrikkurri tru
Tiusweyasig tarømariiløba tøgatø, tru keta tranamig tøgagúigwan
utamig kønrrain” chibig køn.

Piab lataigu Tius kenamisra maig taigwan Pablo møra marøb

19 'Inchawei, nai rey Agripa, tru srømbalasrøngurri piab
lataigu kenamisren asigwan nabe mørmønrrab inchimøtø,
20 Damascosrø warabelaisrømaymerrig ibig kur cha. Incha

trugurrimbe Jerusalénsrømay, trugurrimbe Judea birau kerrigu
truørø ya, katø trugurrimbe judíos kømø misaameraisrømay
ya, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirawa, yandø
tru kaig marmønrrab isua mørin gúi asamdiig kønrrai tabig
marøb inday chib eshkab waminchibig kur cha nabe. 21 Incha
na øyeegwan marikkurri judíosmerabe Jerusalénsrø Tiuswei
yau nane merrarrawa, kwetchab indig køn cha. 22 Inchendø
møin gwalømgatig Tius nan purugúitøga nabe yu pasrar cha,
kusrebelan lata, kusremeelan lata maig kuigwan na waminchib.
Nabe waminchippe, ka nøørøtø peetø waminchimøtø, Tius maig
karuigwan eshkabelø maig purainrrun daigwanbah, katø Moisés
maig purainrrun cha eshkaigwan, truigwanbatø waminchar
chibig køn: 23 Tru Cristobe truba rruba kaig nebuinab megawa,
trugurrimbe kwawa, nømerrig katø øsiirawa, namui judíosmeran
lata, judíos kømø misaameran lata kaigyugurri webambamig
tørwan eshkab kusrennrrun chib trendailan.—

24 Pablobe 'kaig mara basrømur' chib, waminchib pasramnetø,
Festobe øyah chib trashibig køn:

—¡Pablo ñibe chugúi mørmíig misriasøna! chib. ¡Menrra gusreptø chugúinguen mørmíig misrin gøn!— chib.

25 Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Nai purø tab Festo, nabe chugúinguen mørmíig kømøtø basrar
cha. Na waminchippe, ka isatø waminchib pasrømøwei, katø chiwan
waminchib pasrarmab isua waminchib pasrar cha. 26 Pøs rey Agripabe,
iilane kerrigu ashibig kuimba, nui merrab chigucha chi kørig kuin gømø
waminchar cha. Kaguende nøbe iilane ashmíig kønrrab gømøtø, nebua
ashibig kuitamab isua basrar cha. Kaguende iilane kan turiumbu mu
søratø marikkucha gømøn cha. 27 ¿Nai rey Agripa, Tius maig karuigwan
eshkabelø maig taigwan ñigan treeg kuitamab køretirru? cha. Ñibe
kørewa wain gúi nabe asha basrar— cha trenchibig køn Pablobe.

28 Inchene Agripabe trenchibig køn:

—¡Ke yandiitøgatø Tiuswei mayu puraarrua pasramisrtrai indiibe!— cha.

29 Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Yandiitøgatø gúi lata, kabe nu wamindiitøga gúi lata, ñitø
gømøtø, møi yu mørøb purrabelan chigucha kerrigueløba na
latailøwei misra pønrraimbemab isutan chibig køn, inchendø nan
lata cadenatøga øyeeg merrarraimeelø.—

30 Inchen rey kurra pasramisren, kubenadurgucha, Bereniceba
kurrøben, truyu nømba purrabeløgucha kurra, yandø webamba,
31 nømdø nøørøsrø ambabe, kangurrin gangurri trenchib
waminchibelø gøn:
—I møøbe chiburø kwanrrai maramdiig kømøwei, katø kailan
keeri yau keera tøgagømdiig kømøwei marøbig kuin gøn— cha.
32 Incha Agripabe Feston trenchibig køn:
—Pablo nøashib César asha marig kønrrab chib miamuig kuimbe,
pøs nøbe elatsikken gøbsruinrrun— cha.

Pablon Romasrømay ørig

27 1 Yandø Italiasrømay amrrai treeg wamincha kørrømisren,
kan suldau tru cienwan nø garub pera basrabig tru Augusto
maya misagwan ashib wabigwei suldau søtømerayuig Julio taigwan
ashib tøgagønrrai tranøbelø gøn, Pablonba, katøgan kailan keeri yau
pønrrabelanba. 2 Incha adramitiosriig kan barco Asia birau, tru barcos
buisrømay webinrrab inchib pasrøben, nambe truyu nebambubelø
guer. Inchen nambabe Aristarco kan Macedonia birausriig Tesalónica
ciudayuikkucha arrubig køn. 3 Incha gatø gwaløm Sidón tru barcos
buisrø nam pubene, truyube Juliobe Pablon truba tab inchib, nune nui
trendø asiilaisrømay ibashibig køn, tabig wamab utab tøgagúig uñchai.
4 Incha Sidóngurri webambabe, Chipre birø pi tøbøtag pasrabiisrø isig
srørrø guetawan puraambub ambubelø guer, kaguende isig ichibiibe
ambamgaig merrammay megambub ichen. 5 Incha yandø tru nu
bi tøbøtaasrø Cilicia birauba, Panfilia birauba pinrrøguesrø misrøb
ambabe, yandø Licia birau Mira ciudayu pubelø guer.
6 Incha truyu suldau søtø cienwan nø garub pera basrabiibe kan
barco Alejandría birausriig Italiamay inrrabig pasrain gúi wetørrawa,
truyu amrrab, namun nebambingarubig køn. 7 Incha tsøndatø truba
yam gwaløm ambub meløwa, isig ichibig namun merrammaygøba
megambub ichen, ke trendø pumubsruatø Gnido pinrrøguesrø pubelø
guer. Incha Salmón pinrrøguesrø Creta isig srørrø guetawan puraambub
ambubelø guer. 8 Incha mendawandø ke trendø chab gaimab purørrub
amrrua, kanbalø Buenos Puertos taisrø pubelø guer, Lasea ciuda bulusrø.

Maryu kørig kømdiig pi namab gurrab

9 Inchen amrrub gúig yandø yanaguen misrøb arruben, yandø
tru barcoyu ambamikkucha purø gørig kønrraptiig misrøb arrubig

køn. Kaguende tru ayunain gwaløm puraibwei inchen, yandø tru
sre bøl kebinrrab gøbig køn. Incha Pablobe øyeeg maramdiig køn
chib waminchibig køn:
10—Nai lincha amrrubelø, i barcoyu ambamibe barcon
mindisainab, katø purø nørrø ka yandø pinønrrab gúi ashar cha,
barco chigøben niga arriilø lata, barco lata yandø ka pinøben, katø
namdøweinguen kwamigwan lanrrun— chib.
11 Inchen tru suldau søtø cienwan nø garub pera basrabiibe øyeeg
maramdiig køn cha Pablo wamindigwane mørmøtø, tru barco
srubigwanba, barco buaigwanba, truilangøba mørøppe, Pablone
mørmíig køn. 12 Inchagucha barcos buinug sre bubweimbe tab
gømøtønug køben, søtøelø lutauba truyugurri webamrrab isubelø
gøn, Creta birau Fenice ciudasrø tru barcos buinug puin chindi.
Inchen truibe pørr neeshibgatømayba, pørr binebgatømayba
pinrrøguesrøn gøbig køn.

Maryu purø rrømbøig isig ichibig webarrub

13 Inchen sursrøngurri kan kaizhig isig ichibig webarruben,
chu bunrrab isuigwan yandø ke nebuermab isua, barco imønrrai
merrarrabig kuatsig tsandzønwan piugurri wesrawa, yandø tru
Creta birø bulusrø kemallib ambubelø gøn. 14 Indiibe yanazhigutø
Euraquilón cha wamig isig purø rrømbøig pøtømay bailab
ichibig tru pørr gal-labgatømaygurri webarrua, barcon yamgaig
megambub arruben, 15 yandø barcobe isig ichibig srua yaig kuig
køppe, tru isig ichibigwane kamara ambamgaig køben, yandø
isig ichibig srua inrraindø ka burrabelø guer. 16 Incha kan pirø,
pi tøbøtag pasrabig Cauda tainug isig srørrøgatømay purørrub
amrrua, truba rruba inchib meløwa, tru kwamønrrab webambig
tru kan lamø barcozhigwan nemørøbelø guer. 17 Incha trunun
barcoyu neerabe, nu barco nøørøtiig misrmønrrai, manilastøga
pøtøburab kirrøb mendabelø gøn. Inchendø piu umbu pisrum
tunmerayu kegalrraitamab kørig køben, barco inrrai isig utabig
velas taigwan kørrøøra, tru mur isig ichibig barcon ka srua
inrraindø ka burrabelø gøn. 18 Indig katø gwaløm purø rrømbøig
namab isig ichib kurrøben, barco niga arrigwan pinøbusrøb
menda, 19 pøn gwalømyube tru barcoyu chi palabelan trendø
truyu tøgagúilan nømashib pinøbusrøbelø gøn. 20 Inchen
truba yam gwaløm kan pørr guenamisrmøweih, estrellamera

kenamisrmøwei inchen, purø rrømbøig isig ichib pi welarmera
namab gurrøben, yandø øsig webammumuitamaptøwei isub
melabelø guer.
21 Nambe yandø yam gwalømguen mamø ambig kuig køppe,
Pablobe nømui utu pasramisra, trenchibig køn:
—Au, nai lincha amrrubelø, na maig taigwan møra Cretagurri
werrumuig kuinguen, barcon øyeeg trømbøig mindisainamøwei,
øyeeg nørrø pinisha bønrrømøwei inchibsruinrrun cha. 22 Treeg
kuindøgucha tru isuptø chi kullaaramugun chinrrab inchar
cha; kaguende barcobe chab pinindøgucha, ñimbe møikkucha
kwanrraamøn cha. 23 Kaguende nan tru nuin gønrrai inchib pasrab,
katø nui maramigwan nan maringarub inchib pasrab Tiuswei kan
ángel mira yem nan kenamisrtan cha. 24 Incha nane tru ángelbe
trenchitan cha: "Pablo, chi kørig kui inchimøta cha. Kaguende
ñibe Roma maya misagwan karub ashib wabig César purø nuigwei
merrab pasramig palønrrab gúimba, barcoyu ñiba amrrub gøbelan
Tiusbe mayeelanba øsig webambamig kønrrai martrun" chitan cha.
25 Inchawei, nai lincha amrrubelø, chi kullaarab trunun isumøtay
cha. Kaguende nabe Tiuswandø isua basrar cha, nø maig taibe
treeg kønrraitamab isuague. 26 Inchen gøben, kan pi tøbøtag pirø
basrabiisrø barco namunbañau srua ya trusrø kebusriilø gømig
nebunrrun— chibig køn.
27 Indiibe parru gønrrab yembe nam Adriatico maryu ke pi
muba srua yaindeelø ambub gua, yem døbøtasrø tru barcoyu
ambubeløbe yandø ke pirø bulu pub yain gúi mørabe, 28 piwan
maya umbuig køtashchab tsiwan kegucha ashene, treinta y seis
metros køben, katøguchi ambuurøsrø katø kegucha unaashene,
veintisiete metros købig køn. 29 Inchen nørrø sruumerayu
melambumuitamab kørig køben, barcon imønrrai merrarrabig
pibgatø wendaumay kuatsiguelø piu kebusriilan kebeta, ke kan
petø tør-rraimbemab isub munig melabelø gøn. 30 Inchen tru
barco srubelø barcoyugurri wegørra amrrab isua, tru merrabmay
piu kebusriilø tru kuatsig tsandzønmeran merrarrab tsimeran
yabranøbelø misrøb, tru kwamø øsig webambam barco-unan piu
kebenøsrkøbelø gøn. 31 Inchen Pablobe suldau søtø cienwan nø
garub pera basrabigwanba, suldaumeranba trenchib eshkabig køn:
—Iilø yu barcoyu ka burrømøtø wegørra ambisruandøbe, ñimbe
øsig webamrraamøn— cha.

32 Inchene suldaumerabe tru øsig webambam barco-unan
merrarrab tsimeran para, piyu ibashiptinchibelø gøn.
33 Inchen yandø tør-rrab arruben, mayeelanba maytøguen chi
isumø, ka may chib, Pablobe trenchibig waminchibig køn:
—Yandø møi chabguen parruguen gøn cha, chi buraitashchab
muniiraptø ñim chigucha mamø melaig. 34 Inchawei nabe
tiusmanda ka may tamønrrun cha, pøs ñimui asr tabig chishtø
gønrrai. Kaguende ñimune møigwandøgucha kan pusruutøguen
mindisaig kønrraamøn— cha.
35 Trunun chab waminchabe, Pablobe nui tasku pirriwan
muta, mayeelai merrab Tiuswan 'mayanguen pay' cha, pirisha,
trugurrimbe mab pølbasren, 36 mayeeløba ka mamøtømab isua,
nømgucha mabelø gøn. 37 Inchen tru barcoyu nam mayeelø
amrrubeløbe doscientos setenta y seis købelø guer. 38 Incha
yandø mamne ma, tirigun maryu kebetabelø gøn, barco
chairanrrai.

Barco piu umbu ulsra pasrambub

39 Incha tør-rrabene tru pirøwane chu birau gúinguen
ashmubendø, kanbalø barco kebambig wambiitiig pisrum chaabaig
nebua asha, trusrø pasrambumdiig købene, barcon trusrø
pasrambungarunrrab inchibelø gøn. 40 Incha barcon imønrrai
merrarrabig tru kuatsig tsandzøn piu kegutsigwan piu wamnetø
tsimeran parøppa, trugurrimbe tru barcon muba inrrai lliskaigwan
lusrig pasrabigwan alaaranøb, tru isig utabig vela taigwan
kusrubene, tru barcobe pisrum chaasrømay ib mendabig køn.
41 Inchendø tru pi ambugurri igurri megambuinug pisrum dunyu
pasrambunrrab iben, barcone trusrø kegaløsrka pasrambungarubelø
gøn. Inchen merrabmayiibe pisrum tunyu ulsra kønømíig
pasrambuben, wendaumayiibe tru nørrø bi welarmera purø
rrømbøig megambuben, barcobe ke nøørøtiig misrøb ibig køn.
42 Inchen suldaumerabe tru kailan keeri yau bønrrabelan srua
amrruilan kwetchab isubelø gøn, wegørra amba møikkucha
lulmønrrai. 43 Inchen tru suldau søtø cienwan nø garub pera
basrabiibe Pablone kweechimønrrai isua, nøm isuigwane ka isuitø
burainrrai marøbig køn. Incha møiløgøben nadam gusrebeløbe
truilømerrig kegørra ambingarubig køn pursrø webamrrai.
44 Inchen gatøganelane:

Los Hechos 27.44

—Tablamerayu gúi, kabe tru barco nøørøtiig misra wegørriiløyu
gúi ambay— chibig køn. Øyeeg inchib meløwa mayeeløba pirausrø
øsig pubelø gøn.

Pablo Maltasrø chitø marøb purayailø

28 1 Incha yandø søtøba øsig webambabe, tru pi tøbøtag
pirø basrabiibe, Malta cha wamim birø gúin gúi nebua
ashibelø guer. 2 Inchen trendø truyu warab misaamerabe
namun kwa tab inchib tab wama, srebub gwa pishin gøben,
nømbe nag urra, namun søteelanba kemallchai wamabelø
gøn. 3 Inchene Pablobe trar mul nu tulisha, nagu kebusrene,
møimbe kan ul nag bachiiraben truyugurri webarruppe, Pabloi
tasku tsacha megambuben, 4 trendø truyu warab misaamerabe
ul Pabloi tasku tsacha megai ashabe, kangurrin gangurri
trenchibelø gøn:

—I møøbe chiguen gømø kweechaitøwein gúinrrun cha.
Maryugurrimbe chindiimíig ka øsig webarrindøgucha, tru
maig kønrrabigwan asha mariibe pinab ashmíig kuabe, øsig
uñbashmønrrab asønan— chibelø gøn.
5 Inchen Pablobe ulwan nagu pabørrgøbene, chigucha inchimíig
køn. 6 Inchen nømbe parab mendøtashchab, kabe møi møi
kwain tsumbutashchab ashib muniirab gøbelø gøn. Inchendø
tru chindashchab truba yaana ashib gøben, chigucha inchimui
ashabe, katøbe peemaytø isua, Pablone ‘kan tius køn’ chib
mendabelø gøn.
7 Inchen tru warainug trugatanbe Publio taigweim birømera
gøbig køn, tru pi tøbøtag pirø basrabigu misagwan ashib
karubigwei. Truibe namun truba tab wamab uta, pøn gwaløm
ørøba truba tab inchib kørrømisringarubig køn. 8 Inchen tru Publioi
møskaimbe pachiibaig, ani larraibiibaig camayu kwanrrø tsuben,
Pablobe ashchab ya, Tiusba wamincha, tasigwan kwanrriigweim
bala estsarene, tammisrøbig køn. 9 Inchen trugurrimbe katøgan
gwanrreeløgucha tru pi tøbøtag pirø basrabigu warabeløbe
Pabloimay amrrua, tamariilø gøbelø gøn. 10 Incha chigøben truba
ketiiløtøga namun truba rruba tab incha, nam amrrab barcoyu
nebammøwatø, ambamig chi palønrrabigwan nømbe chishtø
rranøbelø gøn.

Pablo Romasrø pub

11 Incha tru pi tøbøtag pirø basrabigu pøn bøl warøwabe, kan
barco alejandríasriig tru srebub pølmera chab purayamne, truyu
pasrabigu ambubelø guer. Tru barcobe Cástorwanba, Póluxwanba
marig tøgaig købig køn, chiyuilø gúi asamig kønrrai. 12 Incha
barcos buinug Siracusasrø puabe, truyu pøn gwaløm warabelø
guer. 13 Trugurrimbe pirø buluwandø purørrub amrrua, Regio
ciudasrøngatig amben, katø gwalømbe sursrøngurri, isig ichib
gurrøben pa gwaløm gønrrabyube Puteolisrø pubelø guer. 14 Incha
trusrømbe nunelø warabelø gúin gúi wetørrabelø guer. Inchen
nømbe namun truyu kørrømisray chiben nambe kan trune lincha
gørrømisrøbelø guer. Incha øyeeg amba Romasrø pubelø guer.
15 Inchen Romasrø nuneløbe nam amrrunrrab gúi wammøraguen
gua, Apio ciudasrø misag amrrua tulundzuniisrømba, katø tru Tres
Tabernas taisrømba namun wamab utønrrab amrruin gøbig køn.

Inchen Pablobe nømun ashabe, Tiuswan ungwa, ungwa cha, chi
gømui lataig katøle truba tab gúi mørøbig køn.
16 Incha nam Roma chab pubene, Pablone trusrømbe nuin gúi
nøørø yau tsubashibig køn, kan suldauwan nun ashchai pasra.

Pablo Romasrø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb

17 Incha tru puig pøn gwalømyube judíosmeran ashib karubelan
Pablobe linchab amrrunrrai eshkangarua, yandø truyu chab
tulundzunøbene, trenchibig køn:
—Nai nunelø, nabe judíosmeran tsalø gøb chi kaig marmøwei,
katø namui kølli misaamera nømui trendø chigøben marøb
tøgagúilan treelane marmumig køn chib pasrømøwei inchendø,
Jerusalénsrøwei nane merrarrawa, romanosmerai tasku tranig køn
cha. 18 Inchen truiløbe nan maig kuigwan tab ashabe, elatchab
inchibelø gøn cha, kwanrrai maramdiig nainug chigucha chi kalø
marig kaaben. 19 Trune judíosmerabe nan elachimønrrai søtølulen,
nane treeg marøg kømuindøgucha nan maig punrrabigwan César
asha martrai nane miamig nebuig køn cha, kabe na naim birau,
nai misaameraimburab chi køn chinrrab isua gømøtø. 20 Inchawei
øyeeg buikkurri ñimun ashchappa, waminchappa nabe wamig køn
cha. Nam israelitasmera muniiraigwan muniirabikkurri møi yu i
cadenastøga merrarraig pasrar— chibig køn.
21 Inchene nømbe Pablon trenchibelø gøn:
—Nambe Judeagurri ñuimburab eshkabig chi kilga børa ørig
utømøwei, katø namui misag judíosmera trusrøngurri amrrubelø
møikkucha ñi kalø maran chib ñuimburab namune chigucha
waminchimøwei indig køn cha. 22 Inchendø ñi maig isuigwan
wamindi mørinrrabna gúin guer cha. Kaguende tru i søtø
Tiusweiwan srøig peemay kusrenanøb marigwane chutøgucha ‘kaig
køn’ chib, wamindi ashibelø guer— cha.
23 Incha nømbe kan ø gwaløm Pabloba tulundzunønrrab cha
wesrawa basra, tru Pablo ya beba tsuinuumay truba nu amrruben,
løtsøgurri maabengatig ‘Tius tru nø ashib karub wainuguigwan
øyeeg, øyeeg køn’ chib eshkab, nøbe maig kuigwan waminchibig
køn. Jesucristoimburab ke treegwei gøbig kuin gønmab nøm
nebua isumne inchib, tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriilan pølbasra, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilanbañau
waminchibig køn. 24 Inchen kan utueløbe Pablo wamindigwan

treegwein gøbig kuin gúi isuben, trune kan utueløbe køremeelø
gøn. 25 Incha nømbe nømui ututøwei lata kandø isumuig køppe,
tarømisra ambub gøben, yandø ke srabe Pablobe trenchibig køn:
—Espíritu Santobe tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaskurri
tru merrabsrø ñimui kølli misaameran øyah chib, waminchippe,
sølwei wamindin gøn cha:
26 "I misaameran iigwan waminchab inrrø cha:
Ñimbe mørøppe, mørendø, managuen chigúi mørmønrrun
chib.
Ashippe ashendø, chigúinguen nebua ashchaamøn chib.
27 Kaguende i misaamerai manrrømerabe nasrkwailø,
katø mørøppe, mørendø, tab chigúinguen mørmeelø gøn chib.
Nømui kabmerabe kasrailø gøn cha,
kabmeratøga ashmøwei, nømui kalumeratøga mørmøwei
inchai.
Katø nømui manrrøtøga mandø gúinguen mørmøwei,
katø naimay lliramøwei,
katø na tamariilø gømøwei gønrrun chinrrig," taimbala.
28 'Pøs øyeeg købene, ñimbe isua guy cha. Judíos kømø
misaameran tru kaigyugurri wesrabig Tiusweiwane
wammørøsrailø gøben, truiløbe mørtrun— chibig køn. 29 Inchen
Pablo øyeeg chibene, judíosmerabe nømdø truba rruba payiyab
waminchib ambubelø gøn.
30 Inchen Pablobe tru an bagarawa pebi yau pa bila ørøba
kørrømisra, nun ashchab ambubelane mundøgucha wamab utab
wabig køn truyu. 31 Tius nø ashib karub wainuguigwan waminchib,
Señor Jesucristoimburabigwan eshkab kusrenanøb inchibig køn,
mui malautøgucha trurrigu chi søtø luliimíikke.

Romanos

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 1 Na Pablo, Jesucristoi marøb megabig, Jesucristo nøashib
nan karua ørig kønrrai nan wama basrøb, Tiuswei tabig srø
wamwan eshkab kusrenanøb pasrønrrai nan tarømara basrøb indig,
i kilga børigwan ørar.
2 Iig tru tabig srø wambe Tius maig karuigwan
eshkabeløgurri nui newan tab wam pøriiløyu tru
merrabsrøwei Tius trannrrab misra kørrømisri wam
gøn 3 tru nui Nusrkaweimburab. Tru Nusrkai nø misag
kuigweimburappe, nøbe Davidwei misagugurri arrubig køben,
4 tru Espíritu Newan Tabigweimburappe, tru maramburab
mariitøga nune Tiuswei Nusrkain gøn cha eshkawa pasrig.
Treeg køn, tru kwabelai utugurri nø gatøle øsiirawa kurrig
kuikkurri, truibe Jesucristo, tru namui Señor.
5 Incha nøgurri tru ka yandø tab indigwanba, nøashib karua
ørig kømigwanba nambe utig køn, judíos kømø misaamera chu
birausreelandøgucha nømui isubigwan nuinuutø pasrikkurri
nø maig taigwan mørøbelø gømigwan nam waminchib
ambamig kønrrai, Cristoi munchiweyasig. 6 Inchen tru maig
taigwan mørøbelai utu Jesucristoielø gønrrai wamiiløba
ñimgucha truyu tøga bønrran. 7 Ñim mayeelø Romasrø
warabelø Tius undaarailø, Tiuswei misaamera gønrrai
wamiilan ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab gøbiiba
ñimba gønrrai inchar, Tius namui Møskaweinukkurrimba,
Señor Jesucristoinukkurrimba arrubigwan.

Pablo Romasrømay yainrrabna gúi inchib

8 Señor Jesucristogurri nai Tiuswanmerrig ungwa, ungwa
chinrrab inchar ñim mayeelaimburab. Kaguende ñim ñimui
isubigwan Cristoinuutø pasra tøgagúigwane chutøgucha tabig
waminchibelø gøn. 9 Pøs nai manrraugurri kerrigu newan isua, nui
Nusrkawei tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb, nuiwan na
marøb pasraig Tiusbe nane asha basran, tru na nøba wamindigube
managuen pesannamø ñimun isubig kuigwan. 10 Nabe nai Tiuswan
'purugurra' cha, miabig kur, Tius nan inrrain gøben, yandø na
chinchagøben ñimun ashchab arrumig may gurtrai. 11 Kaguende
nane ñimun asinrrabna gøtan, Tiusweimburabeløyuigwan
chitøguen ñimun pirishinrrab, ñim mas mur pønrramig kønrrai,
12 masken tru ñim lata, na lata namui isubigwan Jesucristoinug
kanguelarrøtø tøga pønrraitøga nam ambugurri, igurri kuñab
pønrramig kønrrai.
13 Pøs nabe ñim, nai nunelan, wammøra gønrrai inchar, nabe
ñimuisrømay ñimun ashchab katø gatø attrab isub megaigwan,
na judíos kømeelø katøgan misaamerai utusrø kan ellmarig
tulishib latawei, ñimui utugucha maitøguen tulishinrrab.
Inchendø møingatig arrumgaig pasrambuig megabig kur. 14 Nabe
griegosmeran lata, griegos kømø misaameran lata, kusreb
misaameran lata, chi kusremø misaameran lata ulø basrar Tiuswei
wamwan eshkab kusrenanamig. 15 Inchawei treekkurri ñim
Romasrø warabelangucha nabe Tiuswei tabig srø wamwan truba
rruba eshkab kusrenanøg kuim basrar.

**Tiuswei tabig srø wambe kaigyugurri
wesramig maramburab marøbig køn**

16 Pøs Tiuswei tabig srø wamweimburappe nabe chi kørig
kui inchib pasrømur, kaguende truibe Tiuswei maramburab
marøbig køn kaigyugurri wesrailø gønrrai mutøgucha
Jesucriston kørebigweimbe, judíosmeramerrig, trugurrimbe gatø
griegosmeragucha. 17 Kaguende tru tabig srø wamyu kenamisran
tru chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig
Tiusweinukkurri arrubig, truibe isubigwan Cristoinuutø pasra
pønrraikkurrimba, katø isubigwan nuinuutø pasra pønrramig
kønrraimba. Tru Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala: "Tiusba

tru mandø basramigwan sølgandø treeg tabig basrabiibe nui
isubigwan Tiusweinug pasra døgagúitøgatø uñchun" daig.

Maya misaamera kaig mara pønrraig

18 Tiuswei purø rrømbøig namig købiibe srømbalasrøngurri
kenamisrøb arrun, tru møguelø larrø rrømbøig mariilaim
balaba, tru sølgandø tabig kømíigwan mariilaim balaba, tru
treeg sølgandø tabig kømíigwan mariiløtøga tru newan cierton
tabigwan søtøgatab pønrrabelan. 19 Kaguende Tiusweimburabig
kui asamigwane nømbe tørgandø ashibelø gøn, pøs Tiusbe nøashib
trunun nømun kenamarig kua. 20 Kaguende tru chigurrimbunø
pirøwan mara pasrøb uraskurri Tiusweimburabigwan tru kaptøga
nebua asiimeelø, tru managurri managatig nui maramburab
marøb pasrabiiba, nø trendø Tius køppe, treeg kuibabe tørgandø
chigúi nebua asamdiig kenamisran tru nø chi mariiløyu.
Inchawei treekkurriwei chi guemesra gøben 'ashmeelø guer' chib
pønrramibe chigagøn.

21 Kaguende nømbe Tiuswan nebua ashippe ashendø, Tius kui
ashabe, Tiuswan lataig tabig inchib tøgagømøwei, mayanguen
ungwa, ungwa chimøwei inchibelø gøbig køn. Treeg kømøtø,
nømui isubigube chi purugunrrabgailø isumguengailan isuben,
nømui chugúinguen mørmubendø isub manrrøbe løstøraig
kørrømisrig købig køn. 22 Nømbe truba rruba kusrebelø guermab
inchendø, chugúinguen mørmeelø gørrømisrig købig køn. 23 Tius
managuen pinønrrabig kømíigwei tru tørguegwalmabigwane møg
kwawa pinønrrabigwei asrwan tre lataitøwei maramba, illimera
latailø maramba, pib srøptøga animalmera latailø maramba, pirau
srala ambub animalmera latailø maramba inchib, øyeeløtøga
yunømarøbelø gøbig køn.

24 Inchawei treekkurri nømui manrrau møgueløba,
ishumburmeraba trømbøig marøg købig arrubigu trømbøig marøb
chinchibgucha warønrrai Tiusbe elatsig køn, nømui asrmeran
nømasiyaitø larrø rrømbøig marøb gønrrai. 25 Nømbe Tiuswei tru
newan ciertonig køreigwane lelacha, isa wamindigwan kørewa,
Tius tru mara pønsrailan køriibala tabig waminchib, truilayasig
marøbelø gøbig køn, tru chigurrimbunø kønrrai Tius mara
pønsrøbig, Tius tru managatig mayanguen tabig wamindigwan
tabig wamindi urasbe. Treeg kønrrun.

26 Inchawei øyeekkurri nømune purø rrømbøig kørikken
gønrraptiig marøb gønrrai Tiusbe elatsig købig køn,
ishumburmerabe nømui asrwan møguelan rranamig købigwan
treeg marmøtø, ishumburmeraasiyaitø trømbøig marøb guebamben.
27 Katø møgueløbe treetøwei nømui asrtøga ishumburba trendø
treeg marigwan elacha, kanikkurri kanikkurri trømbøig marøg
købiitø kan chinsraatø inchib, møgueløbe nøm møgueløasiyaitø
purø rrømbøig kørikken gønrraptiig marøb guebambig købig køn.
Nøm treeg trømbøig marøb pønrraimburø nømui asrutøwei nøm
møra melamigwan utig købig køn.
28 Inchagucha nømbe Tiuswane ni Tius kuitamabguen isug
kømui inchen, Tiusbe elachiptindig købig køn, nømui isubigwane
larrø kaig mindiiløtøgagøbashchab chi maramgaigwan marbashib.
29 Nømbe kalø marøb amrruiløtø netsailø, purø rrømbøig
marøbelø, pareelø, trurrigu yandø larrø gailø, treelø gøn. Nømbe
chigurrin gøben pusrkwai asamig køben, misagwan kweecha
betamelø gøben, kwayam lamelø gøben, isatø may wamincha
kegørrøsrkamelø gøben, katøganun kaig martrab isumelø gøben,
trutø netsailø gøn. 30 Katøganuimburab chine wamincha mørøbelø,
wam gusrupteelø, Tiuswane larrø tsaleelø, møramguenga trømbøig
wamabelø, purab nørreelø mørørai inchibelø, nømasiitø purab
nørreelø misrøb waminchibelø, chigurrimbunø kaig maramigwane
srøitø, srøitø isua wesrubelø, usri møskalan chigucha mørmeelø,
31 larrø chugúi mørmeelø, chi martrab waminchendø ka wamdø
waminchibelø, manrrøga latailø, mungucha lastima ashmeelø,
treelø gøn. 32 Tru øyeeg marøbeløbe kwamig kønrrai Tius treeg
nebunrrai mara pasrigwan nømbe ashibelø gøbendø, katøgucha
nømbe treegwan ka mariitø gønrrab gúindø, katøganelø treeg
marene, 'øyambe søldøwei maran' chibelø gøn.

Tiusbe mayeelan maig maramigwan asha martrab pasrainrrun

2 1 Inchawei treeg købene, au, ñibe chi guemesra gøben 'ashmíig
kur' tamibe chigagøn, ni mu gúingucha, ñi katøganun 'øyeeg,
øyeeg marøbig køn' chib pasrabiibe. Kaguende ñi katøganun 'øyeeg
marøbig køn' chib pasrappe, ñibe ñiasiitøwei kebeñib pasran. Pøs
katøganun ñi 'øyeeg, øyeeg marøbig køn', chib pasraptøga ñigucha
treetøwei marøb pasran. 2 Inchawei nambe ashibelø guer, tru
øyeeg marøbelane Tiusbe maig kønrrabigwan treeg kønrrai mara

basrøppe, tru newan ciertonig maig køben treeg marig kui. 3 Au,
ñi tru katøganelø treeg marøbelan ‘øyeeg, øyeeg marøbelø gøn’
chib pasraptøga, ñigucha treetøwei marøb pasrøbendø, ñi isuppe,
¿Tius tru maig kønrrabigwan treeg kønrrai mara pasrigugurri chi
indiimíig ñigan welulrrurmatirru? 4 ¿Kabe Tiuswei tru purø tab
indig tøgagømburab tøgagúilanba, nø chindingucha tammayig
kuigwanba, tammay munugubig, munugubig kuigwanba, truilan
kashchab inchib pasrøtirru, Tiuswei tru purø tab indiibe ñui kaig
mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai inchib pasrøben, trunun
isua ashmøtø?

5 Inchendø ñibe ke ñi isuigwandø martrab inchibikkurrimba,
mas kaig marmønrrab ñui manrrau ñi isua mørmuikkurrimba, ñibe
Tiuswei namig købigwan nui sølgandø maig kønrrabigwan asha
maram gwalømwei ñuyasiitøwei tunbasrøb yan, Tiuswei tru maig
kønrrabigwan sølgandø asha marig kenamisram gwalømweyasig.
6 Tiusbe møigwandøgucha nøm maig marig køben kanun ganun
truburø nø maig tranamigwan treeg tranrrun. 7 Managatig øsig
kømigwan tranrrun Tiusbe, tru managuen elachimø, tabig marøbig
marøb melaigu tru maya nuguen tab indigwanba, tabig kui asha
tab indigwanba, managuen patsønrrabig kømíigwanba labelane.
8 Inchendø tru nøm maig isuppe, ke treegwandø gønrrai isua
marøb, tru newan ciertonigwan møra marmøtø, tru sølgandø
tabigwan møra marmeelaim bala attrun Tiuswei tru purø rrømbøig
namig købiibe. 9 Tru kaig marøbelaimbe muim balatøgucha purø
rrømbøig chine nebui melamiba, ni mumayguen gømíig isui
melamiba attrun, judíosmeranmerrig, trugurrimbe judíos kømø
misaameran. 10 Trune mønundøgucha tabig marøbelaimbe tru
maya nuguen tab indiiba, tabig kui asha tab indiiba, chi isumgaig
tab gøbiiba kønrrun nømuimbe, judíosmeranmerrig, trugurrimbe
judíos kømø misaameran. 11 Kaguende Tiusbe muingatøgucha
wamøtø, lata ashibig køn.

Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig

12 Inchawei maig maramigwan martrai Moisés pørigwan
chigarmera gua, mutøgucha kaig marøbeløbe tru maig
maramigwan martrai pørigu asha mariilø gømuingucha, pinab
pinamnuumay amben, katø tru maig maramigwan martrai Moisés
pørigwan tøgarmera gua, kaig marøbeløbe, trube, tru nømui

pørig tøgagúitøwei maig kønrrabigwan asha mariilø gønrrun.
13 Kaguende maig maramigwan martrai pørig maig tailan ka
møratø amøña, Tiuswein gabyu sølgandø tabelø gønrrab gømøtø,
tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig tailan møra
marøbelø, truiløbeguende Tius tabig kørrømariilø gønrrun. 14 Pøs
tru judíosmera gømeelø tru maig maramigwan martrai pørig
chigarguen tru pørig maig martrain chibigwan nømbe ka trendø
treeg marøb amøñippe, nømbe tru maig maramigwan martrai
pørigwane chigarmerabe gøbendø, nømui mariiløyu tru maig
martrai karuigwane pøri latailø gøbig køn nømashib. 15 Nømbe
tru maig maramigwan martrai pørigwane nømui manrrau pøri
lataig tøgar gúin gúi kenamaran. Tru nømui isub kebachib
pasrabiibe nøm maig kuigwan eshkaben, tru nømui isubiibe, 'ñibe
kalø mara basran' dain gúi, kabe 'tabig mara basran' dain gúi
indan. 16 Inchen øyeebe tru møguelø nømui manrrau mu asiimíig
nømuinetø tøgagúilan Cristo Jesúskurri Tius maig kønrrabigwan
asha marøb gwaløm treeg kønrrun, Tiuswei tru tabig srø wamwan
na wamindig maig køben.

Judíosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiba

17 Ñi, judío misag cha wamig, tru maig maramigwan martrai
Moisés pørig maig chibig køben ñibe ke truigwandø guemenda
basrøwa, 'Tiusbe namunwei lawa wesrailø guer' chib, ñi nuig
misrøb møg inchib pasrab, 18 katø ñibe Tius maig martrai palai
waigwan nebua ashib, katø tru purø tabigwane ñibe 'tabigwein
gøn' chib, pasrab inchibig køn, kaguende ñibe tru Moisés pørigwan
kusrenanig kua. 19 Ñibe tru chi ashmeelø kabgar latailan muba
ambamigwan 'nabe sí, pera ibig kurmab' isua basrab, katø
løstøyuelaimbe ñibe 'tør gurmab' isub, 20 katø, 'chugúi mørmeelan
maig kuigwan kusrenanøb, ureg latailan kusrenanøb inchibig
kurmab' isuinrrun, kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés
pørigube nebua ashib kusreelanba, tru newan ciertonigwanba maig
kuigwan newan trendailan ñibe tøgagua. 21 Ñi katøganelanguen
kusrenanøbig købendø ¿ñiasiitøweimbe kusrennrrab inchimøtirru?
'Nilamig kømøn' chib, ñi eshkab kusrenanendø, ¿ñigan niløtirru?
22 Katø 'itølulmumig køn' chib, ñi waminchendø, ¿ñigan itøluldirru?
Ñibe taska mari tiusmeran larrø tsaliig købendø, trube, truilø
pønrrai yau chi pønrrabigwane ¿ñigan nila wesratirru? 23 Tru

maig maramigwan martrai Moisés pørigu ñibe truba nuig misrøb
waminchib pasrøbendø, ¿tru pørigwandøwei kalø marøb itøbunab
pasraitøga, Tiuswane kaigwan lataig inchib ñigan maig købash
marøb pasrøtirru? 24 Tiuswei wam maig pørig pasraimbala:
“Ñimgurrindø judíos kømø misaamerabe Tiuswei munchiwan purø
rrømbøig wamig køn” daig.
25 Pøs ñi circuncisionwan mara tøgagúibe, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørig maig chibigwan møra mareneguende,
purugubwei indan. Inchendø tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigwan ñi kalø marøb itøbunøbene, tru ñi circuncidawa
pasrab taibe chi circuncidamuig lataitøwein gøn. 26 Inchawei
tru circuncisionwan marmíikken tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigu maig chibigwan treeg marene ¿circuncidamíig
kuingucha, Tiuswein gabyube nui misag kui asamig circuncidaweig
kui lataitøwei kørrømarig kømuitarru? 27 Inchen tru judío gømø
misag, asru tru circuncidamíig købendø, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørig maig taigwan marøbiibe, ñi, judío, tru Moisés
pørigwan tøgaig, katøgucha circuncidaweig købendø, tru pørigwan
kalø marøb itøbunøbene, nø maig uniitøga ñune nøguen ñi kalø
marøptiig kui kørrømartrun.
28 Kan judío gømibe, ka palatø judío gønrrab gømøwei, asru
ka palatø circuncidaweig kuikkurri judío gønrrab gømøwein gøn.
29 Treeg kømøtø, kan cierton judíobe nui umbugurri treeg køn.
Katø tru circuncisiónwan Espíritu Santogurri manrrau marig køn,
tru maig maramigu pøriiløgurrin gønrrab gømøtø. Inchen tru
treeg møwane maya nuguen tabig wamindiibe møguelainukkurrin
gømøtø, Tiusweinukkurri arrubig køn.

3 1 Trube, treeg købene, ¿kan judíoimbe chiyutørre mas tabig
kerah kan judío gømíigwei lata? ¿Katø tru circuncision
mariibe chi burugub pasrah? 2 Pøs, kan judío gømibe chiyutøgucha
truba rruba tab gøn. Srøtøbe, Tiuswei wamwan nømunwei asha
marøb tøgagønrraimab isua trana basrig købig køn. 3 Pøs nøm
møiløgøben Tiusba maig pønrramigwan treeg pønrrømuingucha,
tru nøm Tiusba treeg pønrrømuikkurrindø, Tius nø maig tabig
kuigwane treeg kømønrrai mana rreeg martrab gø. 4 ¡Kah!
mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Treeg kømøtø, Tiusbe nø maig
martrab taigwane isømø, treeg marøbig køn, misaabe mutøgucha
isapteelø gúingucha. Tiuswei wamwan maig pørig pasraimbala:

"Ñi wamindiiløyu sølwan waminchibig kui asig kønrrain gøn
daig.
Katø ñun 'øyeeg, øyeeg marøbig køn' dainab pasraigu ñibe
tab puraya webyan" daig.
5 Inchen tru nam sølgandø tabig marmub pønrraibe Tius
nø sølgandø tabig kuigwane masken tab nebua asig kønrrai
kenamarene, trube, ¿nambe chi chinrrab gøh? ¿Tru Tius nui namig
købiitøga namun møra melønrrai marøppe, søl marmíig køptø, treeg
marig kønrrab gø chindah? (Nabe iigwan trenchippe, møguelø maig
isubelø gøben, trumay isua rrenchar.) 6 ¡Kah! mumaygucha chi treeg
kønrraamøn. Trube, øyamay gúimbe ¿pirau maya misaameran tru
maig kønrrabigwan Tiusbe chincha asha martrab gø?
7 Inchen tru nai isa wamindiibe Tiuswei newan ciertonigwane
masken maya nuguen tabikken gønrrai marendøbe, trube ¿nane
katøgucha chindimbarre kaig marøptiig kuig mara gørrømarah?
8 Trube, øyah chinrrauta (tru møiløgøsrøn namuimburab trømbøig
waminchib itø amrrubeløma namun ke øyeeg chib pønrrabelø
gúi marøbelø gøn): "Kaigwan margun cha, tabig attraimbe". Tru
trenchibelane møra pønrrønrrai maramig sølwein gøn.

Tabig sølwan marøbeløbe kanguen mu gaagøn

9 Trube, treeg købene, ¿nam judíosmerabe katøguchi tabelø
gøbra chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kømøn. Kaguende:
"Judíosmeran lata, judíos kømeelan lata, kaibe mayeelanba nø
garub tøga basran" cha. Yandø nambe: "Treeg køn" cha chab
rrendaig kuig køn. 10 Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala:
"Sølgandø tabiibe ni kan kandøguen mu gawei,
11 maig kuigwan chi chibig kui mørtrabig muguen gawei,
Tiuswan isub lanrrabiibe muguen gawein gøn cha.
12 Mayeeløba peeburabgøba amba,
møitøgucha chi martrabgaig kailø misrin gøn cha.
Tabig marøbiibe muguen kaagøn cha,
ni kan kandøguen mu gaagøn cha.
13 Nømui mørambe kan kwaig sørin rrabwan kura basri lataig
køben,
nømui niløtøgabe may waminchа, isa kegørrøsrkøbelø gøn.
Nømui trikkalusyube ulmerai venenon muga latailø, treelø
gøn cha.

14 Katø nømui trigube kaig nebunrrai trømbø wamamibah,
larrø busrkwanrraptiig wamamig møbgølig lataibatø
netsailø gøn cha.
15 Nømbe kweechib, ani lushib luløb pønrramig srømmerabe
unchaguen tøgar gøn cha.
16 Nømui amønailøbe purø isumdiig kørrømisra waramig
kønrraimba,
chugurringuen gømuielø isuig kørrømisra waramig
kønrraimba,
treeg marøbelø gøn cha.
17 Ambumay imay tab amønamigwane ashmø misaamera gøn
cha.
18 Nømbe Tiuswan kørig tøgagømigwane
ni managuen isumeelø, treelø gøn” cha,
trenchibig køn.
19 Pøs nambe ashibelø guer, tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriibe tru pørig maig chiben truigwan marøb melabelaimburab
waminchibig kui, mumeratøgucha chi chinchab gaima pønrramig
kønrraimba, katø Tiuswei merrab pirau maya misaamera kerriguba
nømui chi mariilan eshkab pønrramig kønrraimba. 20 Kaguende tru
maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben trunun
marikkurri Tiuswei merrab chi kaig marmíig lataig munguen tabig
kørrømarig kønrraamøn. Treeg kømøtø, tru pøriibe nambe kaig
marøbelø gúi trunun kenamarøb pasran.

Kaigyugurri webambamibe isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúikkurrin gøn

21 Inchen møimbe tru chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra
pønrramig kønrrai marøbig Tiuswei yandø kenamisrin gøn, tru
maig maramigwan martrai Moisés pøriiba chi asamikkaig, Tius
maig karuigwan tru eshkabeløba, katø tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriguba, tru truigweimburab maig wamindig
køben, treeg. 22 Iig tru chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra
pønrramig kønrrai marig Tiusweimbe, isubigwan Jesucristoinug
pasra pønrraikkurri arrubig køn mayeelø nun kørebelaimbe,
mungucha nøørø marøb kandarøtø inchimø. 23 Kaguende mayeeløba
kaig mara, Tiuswei tørguegwalmabigwane chincha nebumøn.
24 Incha tru chi kailø gømeelø lataig tabig pønrramig keta traniibe

Tius ka yandø tab indikkurrin gøn, Cristo Jesúskurri Tiusweyelø
gønrrai wesruilø gúikkurri. 25 Tiusbe Cristone kan animal gweecha
tranøb lataitøwei marig køn, Cristoi ani lusinug nømui isubigwan
pasrikkurri misag kaig mariilan Tius ulø baymumig kønrrai. Øyeeg
marøppe, Tius nui tru sølgandø tabigwan ashchai kenamaran,
kaguende tammay muniirabig køptø, tru merrabwan kaig mariilane
chi ulø baymønrrab pesannawa. 26 Nøbe øyeeg marøppe, tru møi
øyan gwaløm nui sølgandø tabigwan kenamartrab indig køn. Katø
nøbe isubigwan Jesúsweinug pasrøbigwane chi kaig kømíig lataig
tabig kørrømisrtrai marøbig køn.
27 Trube, treeg købene, ¿chiyu møg inchib pønrrønrrerah? Pøs
treeg indamibe yandø patsan. Trube, ¿trunune mumay martrai
pasriitøga patsøga basrah? ¿Chigøben tabig mariiløtøga gønrrab gø
chindah? Kah, treeg kømøtø, truibe isubigwan Cristoinug pasrtrai
indiitøga patsøgan. 28 Pøs nambe øyamay gøn chibrren bønrrer, tru
chi kaig kømíig lataig tabig pasramibe isubigwan Cristoinug pasra
tøgagúikkurrin gøn cha, tru maig maramigwan martrai pørigu
truilan mariiløgurrin gønrrab gømøtø.
29 ¿Kabe Tiusbe judíosmerayasiitø Tius kønrrab gø chindah?
¿Nøbe judíos kømø misaameraingucha Tius kømuitarru? ¡Pøs
yamba treegwein gømuitarru! Judíos kømø misaameraingucha
nøbe Tius køn. 30 Kaguende Tiusbe nøtø kandø gøn, isubigwan
nuinug pasrikkurri judíosmera, tru asru circuncidawarmeran
chi kailø gømeelø lataig tabig pønrramig marøb, katø judíos
kømeelø, tru asru circuncidawa gømeelangucha nømui isubigwan
nuinug pasrikkurri chi kaig kømeelø lataig tabig pønrramig
marøb inchibig. 31 Pøs treeg købene, ¿isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúitøga tru maig maramigwan martrai pørigwane
chigucha gømíig mara kørrømartrautah? ¡Kah! mumaygucha chi
treeg kønrraamøn. Masken nambe tru maig maramigwan martrai
pørigwane maig købiibe, treeg kønrrai inchib pønrrer.

Abraham isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiuswei merrab chi kaig kømíig lataig kørrømarig

4 1 Treeg købene, ¿nam judíosmerai tru merrabsrø namui
kølli misag Abrahambe chi wetørraig køn, chinrrab? 2 Pøs
Abraham chigøben tabig mariitøga chi kaig kømíig lataig tabig
pasramig kuig kuimbe, møg inchib waminchib pasramig købwei

inchibsruinrrun, inchendø Tiuswei merrab gømøtø. 3 ¿Tiuswei
wamwan pørigube mandø chibig køh?: “Abrahambe Tiuswan
køreben, treekkurri nune Tiusbe chi kaig kømíig lataig, tabig
treeg asha pasrig køn” cha, trenchibig køn. 4 Pøs møikkøben kan
chigøben marenma, truburø traniibe keta rranig kømøtø, nui
marimburø tranamigwan tranig, treeg køn. 5 Inchen Tiusba tab
pønrrønrrab chi marmuindøgucha, tru kaigwan chi kaig kømíig
lataig tabig kørrømarøb Tiuswan kørebene, tru nui isubigwan
nuinug pasrigwane Tiusbe sølgandø tabig kui asan. 6 Davidbe gatø
treetøwein daig køn: “Maya nuguen tab gúig køn cha, kan møg nui
tabig mariiløgurrin gømøtø, Tius ka yandø chi kaig kømíig lataig
tabig treeg asha treeg kørrømarinabigweimbe.” 7 Øyah chib:

“Mayanguen tab gúilø gøn cha,
kaig mariilan Tius nømun chigucha chi ulø baymønrrab pesannab,
katø nømui kaig mariilan chi isua ashmø kasra kørrømarinabelaimbe.
8 Mayanguen tab gúig køn cha,
Señor nui kaig marigwan trunun isua ashmøtø, Señor kagøbasinab møøbe.”

9 Inchen iig tru mayanguen tab gøbiibe
¿circuncidawarmeraindø gønrrab gø chindah, kabe
circuncidameelaingucha gønrrab gø chindah? Pøs nambe
trendaig kuig køn: “Abrahambe isubigwan Tiusweinuutø
pasra tøgagúikkurri nune Tiusbe chi kaig kømíig lataig
tabig treeg asha pasrig kuig køn” cha. 10 Inchen ¿tru treeg
mara kørrømarøb urasbe nøbe maig uñen gúig køh? ¿Nøbe
circuncidaweig køben gúig køh, kabe circuncidamíig srø gøben
gúig kø chindah? Nøbe circuncidaweig køben gømøtø, nøbe
circuncidamíig srø gøbenbatøsrøwei treeg kørrømarig kuig
køn. 11 Inchen Abrahambe tru isubigwan Tiusweinuutø pasra
tøgagúikkurri chi kaig kømíig lataig tabig treeg asha kørrømari
wendøsrø, truigweimburab tru circuncisiónwane kan siñal, kan
sello lataig utig køn. Treekkurri Abrahambe circuncidameelø
mayeelø Tiuswan kørebelaimbe nøbe møskain gøn, nømgucha
kaig kømeelø lataig tabig treeg asiilø gømig kønrrai. 12 Katø
Abrahambe tru circuncidailaingucha møskain gøn, tru treegwan
ka mariitø gømøtø, tru namui møskai Abraham circuncidamíig

køppatøsrøwei nui isubigwan Tiusweinuutø tøga unigu truwandøwei trappunabelaimbe.

Tius nø martrab kørrømisriibe isubigwan nuinuutø tøgagúikkurri utønrrun

13 Kaguende Tius tru treeg trannrrab cha kørrømisrigwan
Abrahamwanba, nuinukkurri karrab misaameranba pirøwan
ketig utønrrun chib urasbe, tru maig maramigwan martrai pøra
wesruitøga tranmøtø, nø isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúigu
chi kaig kømíig lataig nø treeg kuigu tranig køn. 14 Kaguen tru
keta trannrrab misrigwan utønrrabeløbe tru maig maramigwan
martrai pørig maig taigwan marøbelø, truiløtø gúig kuimbe, trube,
tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúibe chi tøgagømuinguenig
køben, katø tru treeg trannrrab cha kørrømisrikkucha ka
treeg martrab taitø burebsruinrrun. 15 Pøs kaguende tru maig
maramigwan martrai pøriibe Tiuswei trømbøig namig købigwan
tøgaig arrubig køn mørmeelaim balabe. Inchen tru maig
maramigwan martrai pøra wesruig chiganuube, kalø marøb
itubunab gømikkucha chigagøn.
16 Inchawei Tius tru treeg trannrrab cha kørrømisriibe
misaamera nømui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri arrubig
køn, truibe Tiuswei tru ka yandø ketig kønrrai. Incha tru
Abrahamweinukkurri amrrub misaamerai mayeelaimba maig
marigwane mu kønøgamgaig treeg marig kørrømisrtrain
gúig køn. Tru maig maramigwan martrai pørig maig taigwan
marøbelaindø gømøtø, tru isubigwan Tiusweinuutø pasrig
Abraham tøgagúigwandøwei tøgarweimbe nømuingucha kønrrai.
Inchawei Abrahambe Tiusweimburabigu nam mayeelai møskain
gøn. 17 Tiuswei wamyu maig chibig pørig pasraimbala: “Truba
yambalø peesrøn, beesrø warønrrab misaamerai ñune møskain
gønrrai marar” taig. Tru Abraham kørewa basraig Tiuswein
gabyube Abrahambe namui møskain gøben, tru Tiusbe kwailan
øsiirangarub, chi marig kaabendø, chabguen marig pønrrai lataig
wamabig, treeg Tius køn.
18 Chi treeg kønrraitamab isua muniiramig chigagúingucha,
Abrahambe kørewa, muniirab megaig køn. Treekkurri truba
yambalø peesrøn, beesrø warønrrab misaamerai møskai misrig
køn, Tius øyah taimbala: “Ñuinukkurri karrab misaabe øyeeg

nørrø gønrrun” daig. 19 Abrahambe isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúigube treeg kømuptinchaitamab nui asrwan isua,
kullaaramuig køn, nøbe yandø kwai lataig kuinaindøgucha.
Kaguende nøbe yandø cien años lutauig købig køn. Katø Saragucha
ureg tøgagømibe kwai lataitøwein gøbig køn. 20 Øyeeg køben
Tius tru treeg martrab cha kørrømisrigwane Abrahambe treeg
kømuptinchaitamab isumuig køn. Treeg kømøtø, nui isubigwan
nø Tiusweinuutø pasra tøgagúibe masken mur basrønrrai
marig pasrøwa, Tiusweyasig maya nuguen tabig marøbig køn.
21 Abrahambe treeg kønrrab gúi newan isua basrabig køn, Tius
treeg martrab cha kørrømisrigwane maramburab maramigwan
tøga Tius kui. 22 Incha nui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri
Tiusbe Abrahamwane chi kaig kømíig lataig tabig kui asha utig
køn.
23 Inchen tru: “Chi kaig kømíig lataig tabig kui asha utig
køn” cha pøriibe Abrahamweyasiitø gømøtø, 24 namuyasikkucha
tøga børa basrig køn, tru nam chi kaig kømeelø lataig tabig kui
asha Tius utiilø gønrrabelaimbe, tru namui Señor Jesucriston
kwailai utugurri katøle øsiirangarub Tiuswan nam kørebelaimbe.
25 Cristobe namui kaig mariilaimburø kwanrrai tranig kua, katø
nune gatøle øsiirangaruig køn, Tius namun chi kaig kømeelø lataig
tab gúi asiilø gønrrai.

Kaig marig chigar gønrrai yandø tabig kørrømarig

5 1 Inchawei isubigwan Cristoinug pasra bønrraikkurri chi kailø
gømeelø lataig tabig pønrramig kua, Tiusba chi isumgaig
tab pønrramigwan tøgaguer, Señor Jesucristogurri. 2 Pøs katø
nambe nøgurri namui isubigwan nuinuutø pasriitøga øyeeg
tru ka yandø tabig tranigu kebamba, truyu pønrrøwa, Tiuswei
tørguegwalmabigwan namgucha tøgagønrrab, treegwan isua
muniirab tab gúi mørøb pønrrer. 3 Incha øyeetø gømøtø, namun
chigøben isumdiig nebuben, katø nambe mayanguen tab gúi
kasraarabelø guer, kaguen tru chigøben isumdiig nebui pønrramig
arrubiibe maig kuingucha tammay melam gusremig arruben,
4 tru maig kuingucha melabig melaigugurri arrubiibe, chine pub
arrubigu chi gømui lataig pønrrabelø gømig arruben, tru treeg chi
gømui lataig pønrrabelø gúigyugurri arrubiibe, tru tøgagømigwane
yandø tøgaguen bønrrermab isua bønrramig arrubig kui isubelø

gúig køppe. 5 Inchen nam tru tøgaguermab isua munig melaibe,
treeg kømuptincha namun ka isuindø bønrramig kønrrai
kørrømartrabig kømøn. Kaguende Tiusbe namui manrrøwan nui
undag købiitøga netsøgana basrig køn, Espíritu Santon namun
tøgagønrrai tranikkurri.
6 Pøs nambe chigucha chi martrabgailø bønrrøben, Cristobe
kailayasig kwaig køn, yandø ke treeg maramig puben. 7 Tabig
sølgandø uñib møweimburø kan mugøben nø purøbasramisra
kwanrrab indamibe purø murig køn, ke kan larrø tabig marøb
møweimburøgan pøs kan mube nø purøbasramisra kwanrrab
pasramisrøbwei inchibsruitarru gøben. 8 Trune Tiusbe nui
undag købig namuyasig tøgagúigwan øyeeg marigu kenamaran,
nam kaig marøbelø gøbenbatøsrøwei, Cristo namuimburø nø
purøbasramisra kwaigu. 9 Møimbe yandø Señor Jesúscristoi
ani lusiitøga nam chi kaig kømeelø lataig tabig pønrraig køppe,
møimbeguende Tiuswei trømbøig namig købig namuim bala
attrabig pasrabigwan Cristogurri treeg pumønrrai mariilø
gømønrrun. 10 Pøs nam Tiuswan ashig kømui inchib pønrrab
urassrøweinguen, nui Nusrkai kwaikkurri Tiusba tammay
tabig kørrømisra pønrramig kønrrai mariilø gúig køppe,
møimbeguende, yandø nam nøba tabig kørrømisra pønrrønrrai
mariiløbe, nambe kaigyugurri wesrailø gømønrrun Nusrkai øsig
kuikkurri. 11 Incha gatø iitø gømøtø, nambe Tiusweinug maya
nuguen kasrag bønrrer namui Señor Jesucristogurri. Pøs nøgurri
nambe Tiusba tru tammay tabig kørrømisra pønrramigwan
møimbe utig kuig køn.

Adánweiwanba, Cristoiwanba waminchibig

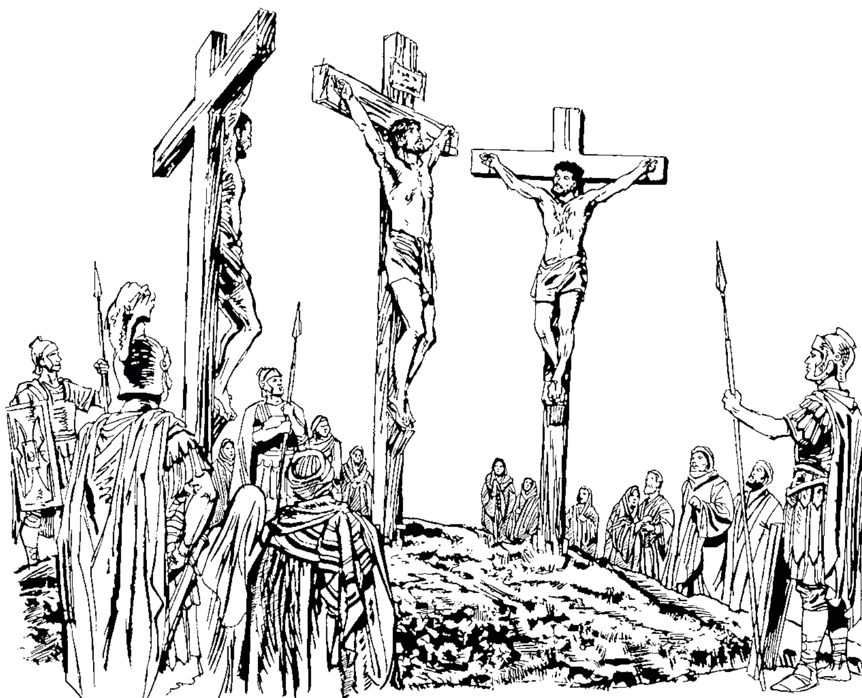
12 Pøs kaig mariima kan møkkurrindø yu pirau kebarruben,
kwamibe tru kaig marikkurri arrig købene, øyeetøwei tru
kwamibe maya misagwan puraarrub arrig køn, kaguende
mayeeløba kaig marig kua. 13 Tru maig maramigwan martrai pørig
chigaabenbatøwei, kaig mariibe yu piraube pasrabguen indig
køn. Inchendø tru maig maramigwan martrai pørig kaabene, kaig
marigwangucha chi isua asamig kaabig køn. 14 Treeg kuindøgucha,
tru kwamibe Adán tsub urassrøngurri Moiséskatig mayeelaim bala
basrøben, mayeelanba kwamig arrig køn, Tius karua basrigwan
kalø marøb itøbunab Adán mari lataitøwei marigwan marmeelaim

balaguen. Adánbe tru wendau attrabigweimbe tre lataitøwein gúig
køn.
15 Inchendø Tius nø keta traniiba, tru karua pasrigwan Adán
kaig marøb itøbuniibabe treetøwein gømøtø, peg køn. Kaguende
Tius karua basrigwan kan møg kalø marøb itøbunikkurrindø
misag truba nørrø kwamima gúibe, treetøguen gømø, Tiuswei tru
ka yandø tab indiibe misag nørrø bønrrabelaim bala arrumburab
arrig køn, tru Jesucristo kan møweinukkurrindø ka yandø keta
tranig arrubig. 16 Inchagucha Tius tru keta traniibe, tru kan
møøtø kaig marigugurri arrubig lataig kømøtø gøn. Kaguende
tru kaig marimburø maig kønrrabigwan asha mariilø bønrramig
arrubiibe, kanbalø kalø marikkurrindø arrua, misagwan kailø gúi
kørrømara pønsrailø gømigwan tøgaig arrig køn. Trune Tius tru
ketiibe møguelø purø nørrø kalø mara bønrrøben, treekkurri arrua,
Tiuswein gabyu nam chi kaig kømeelø lataig tabig pønrramig
kønrrai mariilø gømigwan tøgaig arrig køn. 17 Pøs Tius tru karua
basrigwan kan møg, nøtø kaig marøb itøbunikkurrindø maya
misagweim bala tru kwamig nø garub pasrønrraima, tru kan
møøtø øyeeg mariibe, treetøguen gømøtø, tru Jesucristo, nø kan
møkkurrindø nøm øsig kuigube chigurrimbunø arrubigwan nøm
kanawa puraambub amrrun, tru Tiuswei nørrø ka yandø tab
indigwanba, tru chi kaig kømíig lataig kømig ketigwanba Tius
tranig utabelø.
18 Pøs Tius karua basrigwan kan møg kanbalø kaig marøb
itøbunikkurrindø maya misaameran møra pønrrønrrai pønsrailø
gømima gúibe, katø treetøwei kan møg kanbalø sølgandø tabig
mariitøgatø maya misaameran tru chi kaig kømeelø lataig tabig
kørrømisramigwan maran, truibe nømuyasig øsig kømigwan
tøgaig arrubig. 19 Kaguende kan møøtø maig karuigwan møra
marmuikkurrindø misaamera truba nørrø kaig marøbelø gønrrai
mara kørrømariibe, katø treetøwei kan møøtø tru maig karuigwan
møra mariibe truba nørrø chigucha chi kaig kømeelø lataig tabig
kørrømariilø gønrrun.
20 Tru maig maramigwan martrai pøriibe tabigwane tabig kui
ashchaimba, kaig marigwane kaig kui ashchaimba asøskønrrab
kebarrubene, tru kaig marøb itøbunab gømibe masken nurab
larrøbitsig køn. Tru kaig marig mas larrøbichib nurabene, Tiuswei
tru ka yandø tab indiibe treetøguen gømø, purab nuikken

nurab larrøbitsig køn. 21 Inchawei tru kaig mariibe misagwan
Tiusweinukkurri tarømara, kwamigumay srua ib truig kerriguwan
nø garub pasrab lataitøwei, tru ka yandø tab indikkucha tru
sølgandø tabig mariitøga kerriguwan nø garub pasrønrrain gúig
køn, managatig øsig kømigwan tøgaig Jesucristo namui Señorgurri.

Kaig marøb melaigugurri yandø wesrailø

6 1 Trube, treeg købene, ¿mandø chinrrab? ¿Tiuswei tru ka yandø
tab indig mas nurab larrøbichib attraimbe, trube, kabe kaig
maramigwan marøbig martrab gøh? 2 ¡Kah! mumaygucha chi treeg
kønrraamøn. Kaguende nam kaig maramigweimburappe yandø
kwailøbe tru kaig maramigu gatøgucha chincha øsig bønrrønrrab.
3 ¿Kabe ñimbe ashmeelø gøtirru, nam mayeelø Cristo Jesúswei
munchiyu piu umbu ulsrøbeløbe, tru nø kwaigu namgucha nøba
kanguegøtø nø gwab lataitøwei mara bønrrain gúi? 4 Kaguende
nambe piu umbu ulsraitøga nøba kanguegøtø søri latailø gúig køn,

Romanos 6.3

nø kwaigu namgucha kwanrrab, Møskawei tørguegwalmabiitøga
kwabelai utugurri Cristo gatøle øsiirawa kurrab lataitøwei,
namgucha katøgan srøig peemay øsig amønamigwan tøgagønrrab.
5 Cristo kwaiguma trakkandø kanbalatø nam nøba pønrrain
guabe, treetøwei nø øsiirawa kurrigugucha nambe øsiirawa
pønrramig kønrrun. 6 Kaguende nambe ashibelø guer, tru nam
trendø kaigwan tøga gal-laig tru køllig namui umbu pasrabigwane
Criston tru kurusyu mesrøben, tøga mesrøb lataig marigwan, tru
namui umbu kaig martrai isungarubigwan pinisaig kønrrai, nam
kaig maramigutø melabig melamig kømønrrai. 7 Kaguende yandø
kwabiibe, treeg kaig marøb megamigugurrimbe treeg marmønrrab
webya basran. 8 Pøs namgucha Cristoba kanguegøtø kwab lataitøwei
marabe, katø nøba øsig burramigwangucha purramig kønrrab gúi
isua bønrrer. 9 Kaguende nambe ashibelø guer, Cristobe kwabelai
utugurri katøle øsiirawa, yandø kurrikkurrimbe katøbe yandø mana
kwamønrrabig køben, tru kwangarub pasrabiibe yandø nune katøbe
chigucha martrab gaimanrrab gúi. 10 Cristobe kwappe, tru kaig
marigweimburab kan bijitø managatigweyasig kwawa, katø møi
øsig wappe, Tiusweyasig øsig wan. 11 Inchawei treetøwei ñimbe kaig
maramigweimburappe yandø kaig marmønrrab kwailø guermab
isua bønrray. Inchendø Tiusweyasiibe Cristo Jesúsba kanbalatø
pønrraikkurri øsiguelø guermab isuague.
12 Trube, treeg købene, tru kaig maringarub pasrabig tru ñimui
patsønrrab asru nø garub pasrønrrain gømøtø gúig, tru kaig marøg
købig arrubigwan ñim tru gúindø maramig kømønrrai. 13 Katø
ñimui asru tasiimera, srøbmera, øyeelø chine tøgagúilan kaig
maramigweyasig trannrrab inchib pønrrømøtay. Treeg kømøtø,
masken ñimbe kwailø latailø gua, katøle øsiirawa latailøsun
Tiusweyasig trannrrab inchib, ñimui asru chi pønrrabigwane
trurrawa sølgandø tabig marøb gømigweyasig trannrrab inday.
14 Pøs tru kaig mariibe ñimune yandø nø garub pasrømønrrun.
Kaguende yandø ñimbe tru maig maramigwan martrai pørig truig
karuig melømøtø, Tius nø ka yandø tab indig truig karuin bønrran.

Møimbe yandø kaigwan gømø, tabig maramigwan marøb melabelø.

15 ¿Trube, treeg købene, mandø inchab? ¿Tru maig maramigwan
martrai pørig truig karuig melømøtø, Tiuswei tru ka yandø tab indig

karuig pønrraig køppe, kabe kaigwan marøb gønrrab gøh? ¡Kah!
mumaygucha chi treeg kønrraamøn. 16 ¿Ashmeelø gøtirru, ñimma
mungøben nø maig karuben treeg karui mørøb melørrumøn cha
melamisrabe, nø maig karuben ñim møra marøb melai møwaimbe nø
karuindiig melamig købig kuin gúi? Pøs, tru kaig maramig nø garub
tøga basraibe kwamigumay srua iben, Tius maig karuigwan møra
marig truig karub tøga basraibe Tiusba tab pønrramigumay srua ibig
køn. 17 Inchendø Tiuswan mayanguen ungwa, ungwa chinrrab. Pøs
ñimbe merrappe tru kaig marig karuindø melabelø guagucha, tru
tabig kusrenanigwan ñim maig utig køben, treeg marøb gømigu
pønrramisra, ñimui manrraugurri newan isua treegwan møra marig
køn. 18 Ñimbe kaig marigugurri yandø wesrailø gua, møimbe ñimbe
tru sølgandø tabigweyasig karuindø melønrrabelø misrin gøn.
19 Nabe waminchippe, misaamera wamindimay waminchar,
kaguen ñim misaamera gúig køppe, isuigu kullaguelø gúimba. Pøs
tru merrabwanma ñimui asru tasiimera, srøbmera øyeelø chine
tøgagúilan køsøngønrraptiigweyasig treegwandø, treegwandø
gatøguchinguen, gatøguchinguen trømbøig marøb gømima gúibe.
Møimbe treetøwei ñimui asru chine pønrrabigwan tru sølgandø
tabig marøb gømigweyasig treegwandø marøb gømig trannrrab
inday, ñimuyasiitøwei Tiusweindø tarømarig pønrramig kønrrai.
20 Pøs tru ñim kaig maramigu trutø rrutø marøb gøb urasma
tru sølgandø tabig maramig ñimun truig nø garuimíig amøñibelø
gúig køn. 21 ¿Inchen tru kaig marigugurrimbe tabiibe chi
wesrawa bønrrøgue? Møi yambalasrømbe ñimune kørikken gúim
bønrramitø gøn. Pøs truibe srabebe ka kwamitøwei srua arrubig
køn. 22 Trune møimbe ñimun kaig marøb melaigugurri yandø
wesrailø, Tius karuindø melabelø misrikkurrimbe, Tiusweyasiitø
tarømarig bønrramig tøgagøn. Inchen truikkurri arrubiibe tru
managatig øsig kømig, truig køn. 23 Kaguende kaig mariibe tru
kaigwan marimburø nø tranøppe, kwamigwane rranan. Trune
Tius keta rraniibe managatig øsig kømig, truig køn, namui Señor
Jesucristoba kanbalatø pønrraigu.

Kasharawarmera maig køben, treetøwein gøn cha wamindig

7 1 Nai nunelø, tru maig maramigwan martrai karuigwan
ashibelan nabe waminchar. ¿Ñimbe ashmeelø gøtirru, tru maig
maramigwan martrai karuibe kan møwane øsig unamnegatiitø nø

tøga basrabig kui? 2 Kaguen kan kasharawa ishuwanma tru maig
maramigwan martrai pasriibe keeba nøørø gønrrain gømø, kandø
mara tøgagøn keg øsig wamnegatiibe. Inchendø yandø keg kwabene,
tru pørig nui keeba nøørø gønrrain gømø, mara kørrømarig
købigwane nøbe yandø truburappe chi asamikkaig kørrømisran.
3 Inchawei keg øsig wamne, katøgan møøba kasharabene, truigwane
'kewan itøluløptø ishug køn' cha, nune treeg wamig kørrømisrtrun.
Inchen nui keg kwabeneguende, tru maig maramigwan pasrig
nui keeba nøørø gønrrain gømø, kørrømarig købigwane, yandø
nøbe truburappe, chi asamikkaig kørrømisran. Katøgan møøba ya,
kasharaingucha, yandø kewan itøluløptø ishug kønrraamøn.
4 Katø treetøwei ñim, nai nuneløgucha, Cristoi asrueløguíkkurri
gúikkurri tru maig maramigwan martrai pørigweimburappe
ñimbe yandø kwai latailø kørrømisrig kuig køn, tru katøganwei
misra pønrrønrrab, Cristo tru kwailai utugurri øsiirabigwei,
nam øyamay Tiusweyasig tabig marøbelø gønrrab. 5 Kaguende
trendø kaig marøb asr namun nø garuim bønrrab urasbe, tru
maig maramigwan martrai Moisés pørigu kaigwan marmønrrai
tru mera basriibe namune kaigwan martrab isunrrai masken
kiagasrønanen, tru kaig marøg købiibe namui asru marøb
pasrabig køn, namun øyamay kwamigumay srua inrrabigweyasig
marøbelø gønrrai marøb. 6 Inchendø møimbe tru Moisés pørig nø
garub tøgagúigweimburappe nambe yandø kwaikkurri, nambe
truigweimburappe chi asamikkar gørrømisrig køn, Espíritu
Santoinug peemay øsig kømig srøizhigu nam Tiusweyasig marøb
melamig kønrrai, tru maig maramigwan martrai merrabsrø køllin
børigu gømøtø.

Tabigwan martrab inchen kaigwan martrai inchibig namui umbu pasrabig

7 ¿Trube, treeg købene, mandø chinrrab? ¿Tru maig maramigwan
martrai pøriibe kaig marøbig kønrrab gø chindah? ¡Kah!
mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Kaguende tru martrai
pørig kømuimbe, kaig mariibe maig købig kuin gúi nabe nebua
ashmubsrubrainrrun. Pøs tru maig maramigwan martrai
pørig: "Mendaigweiwane chull asamig kømøn" cha, trenchimuig
kuimbe, trube, tru mendaigweiwan chull asamibe kalø gøbig
kuig nabe nebua ashmubsrubrainrrun. 8 Inchen kaig maramibe

tru øyeeg marmønrrai karua basrinug nø guelula, basramisra,
nane chigurrimbunø chull ashib pasramig kønrrai nane masken
isunrrai kiagasrønanig køn. Kaguende tru maig maramigwan
martrai pørig chi gaabene, tru kaig mariibe chi martrabgaig,
kwaig lataig køn. 9 Tru maig maramigwan martrai pørig maig
maringaruigwan merrabsrø chigaig køppatøbe, nabe øsiguig købig
kur. Inchen tru maig maramigwan martrai pasrig arrubene, tru
kaig maramibe nainuube ke øsiirab lata inchen, nabe kwai lataig
kørrømisrinabig køn. 10 Pøs tru maig maramigwan martrai pøriibe
tru øsig kømigumay pera inrrabig kuig købendøbe, nane masken
kwamikken gønrrai marøptinndan. 11 Inchen kaig maramibe tru
maig maramigwan martrai pasrinug nø guelula, basramisra, nane
purø may guebenøsrka, tru karua basriitøga nane kwaig lataig
mara, Tiusweinukkurri tarømartan.
12 Inchawei tru maig maramigwan martrai pøriibe newan tabig
køben, katø tru martrai karua pasriibe newan tabig, sølgandø
maig maramigwan marøbig, tabig køn. 13 ¿Trube, tru treeg tabig
købendøbe nane kwamig kønrrai marøb pasra chindah? ¡Kah!
mumaygucha chi treeg kømøn. Treeg kømøtø, tru kaig mariibe
tru tabig martrai pørigwan nø merrarrawa marøb pasraitøga nane
kwanrrai mara, øyamay kaig mariibe kaig marigwein gøbig kuin
gúi ashchai kenamarig køn. Inchen tru maig maramigwan martrai
pasriibe tru kaig marigwane newan kaig købig kui kenamaran.

Møøbe kullaguig køn

14 Pøs tru maig maramigwan martrai pøriibe Tiuswei newan
tabigweimburabigwan nambe asamig køben, trune nabe asr
mumay srua iben treeg kuinawa, trumay isumøtø, kaig marigu
trunundø, rrunundø marøb meganrrai yani lataig kur. 15 Pøs
natøweinguen na marøb pasraigwane ni mandø gúinguen
mørmuinatan. Kaguende na marinrrabna indigwane marmubendø,
tru tsalø gømdiig na marmønrrab isuigwane, trube, marøptø
marinabig køn. 16 Pøs tru nai isub kebachibigu kalø gúi mørendø,
na trunun marøptø marinaig købene, trube, tru maig maramigwan
martrai pøriibe chi kaig kømøtø, nabe truigwane tabig kui asha
basrar. 17 Pøs treeg købene, tru treeg kaig marigwane yandø narre
marøb pasrømøtø, tru nainug kaig martrai inchib pasrabig, truirre
marøb pasran. 18 Pøs Tiusba gømíibe trendø na kaig kuinaigube

chigucha tabiibe pasrømuin gúi ashar nabe. Kaguende tabigwan
nabe martrappe isuinabendø, truigwane martrappe kaimainatan.
19 Pøs tru na mariibe tru tabig martrab isuigwan marmøtø,
tru kaigwan marmønrrurmab isuigwane marøptø marinatan.
20 Inchawei tru na marmuinrrabna indigwan na mariibe, narre
marig kømøtø, nainug kaig martrai inchib pasrabig, truirre marøb
pasran.
21 Inchawei nainug kaig martrai inchib pasrabig købig kuin
gúi nebua ashar, nabe tabigwan martrab indingucha, tru kaig
maramibe nainuube nømerrig, nømerrig basrabig kuin gúi.
22 Kaguende nabe nai umbube truba rruba tab gúi mørøb kasraarar
tru maig maramigwan martrai Tius pasrigu kaigwane marmub,
tabigwane marøb indamigwan nebua asha. 23 Inchendø nai asru
tasiimera, srøbmera øyeeg chine pønrrabigu øyeegwan martrai
inchibig katøgan nuin gúi nainug kaig maringarub pasrabig kuin
gúi ashar, tru nai turtrawa isuigu maringarub pasrabig tabig
karuigwane marmønrraingøba inchib pasrabiiba kwayab, tru nai
asru chine pønrrabigu kaig maringarub pasrabig, truig køn, tru
nan iløsrka meganrrai nø merrarrawa srua ibig.
24 ¡Karrengucha gúita kan na waachawane! ¿I tru kaig
maringarub pasrabig kwamigumay srua ibigugurrimbe nane
mu wesranrrerah? 25 ¡Pøs Tiuswan mayanguen ungwa, ungwa
char, namui Señor Jesucristogurri nan wesranrrab gúi! Inchawei
natøweinguen nai turyu isuitøgabe Tius martrai karua pasrigu isub
megainabendø, tru na trendø kaig kuinaitøgabe kaig martrai karua
basrigu marøb megainatan.

Tiuswei Espíritu maig kønrrain gøben amøñibeløbe yandø tabigu webamba bønrran.

8 1 Inchawei møimbe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrrabelaimbe
møra melønrrai maramibe yandø chigaagøn. 2 Kaguende
Espíritu tru martrai karua pasrig øsig kømig Cristo Jesúsweinug
pasrabiibe, tru kaig marøbig kønrrai indamba, kwamig kønrrai
indamba tru martrai karua pasrig treeg inchibigugurri nane
wesruig køn. 3 Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriibe truburab martrab gaimaigwan Tiusbe marig køn, pøs
tru pøriibe yandø truburab martrabgaig køben, tru namui
trendø kaig kuinaigu truikkurri. Inchen Tiusbe nui trag Nusrkai

managuen kaig marmíigwan kan kaig marøb møg kui lataig,
kaig mariilaimburø kwanrrai øra, øyamay tru kaig marøb gømig
namuinug maringarub pasrabigwane chinchaingaig kørrømara
basran, 4tru maig maramigwan martrai pørigu sølgandø maig
marøb gømigwan karuilø namuinug marig kørrømisrtrai, tru
namui trendø kaig kuinaigu marøb amønainug kømøtø, tru
Espíritu Santo maig kønrrain gøben marøb amøñibelainug.
5Tru trendø kaig kuinaigu treegwan marøb amøñibeløbe, ka
truburabigwandø isuben, trune tru Espíritu Santo maig amøñinrrai
inchen treegwan marøb amøñibeløbe, Espíritu Santoimburabigwan
isubelø gøn. 6Inchen tru trendø kaig kuinaigu isub pasraibe
Tiuswan tarømisra, kwaig lataig pasraig, treeg køben, trune
Espíritu Santo maig kønrrain gøben treegwan isub pasraibe srøig
øsig kømiba, Tiusba chi isumgaig tab gømiba, treeg køn. 7Pøs tru
trendø kaig kuinaigu treeg isub tøga basraibe Tiuswan tsalø isub
pasran, kaguende Tiuswei tru maig maramigwan martrai karuilan
møra martrab inchimøwei, katø truilan martrab gaimabwei
indig kua. 8Incha tru trendø kaig kuinaigu isubig maig karuben
treegwan møra marøb amøñibeløbe, Tiuswane tab gúi wanrrai
martrab gaiman.
9Inchen ñimbe tru ñimui trendø kaig kuinaigu isubig maig
karuben treegwan møra marøb amøñibelø gømøtø, Espíritu Santo
maig amøñinrrain garuben treeg amøñibelø gøn. Treetøgucha
Tiuswei Espíritu ñimuinug pasrøbene gønrrun. Pøs møikkøben
Cristoi Espíritun chigaibe, Cristoin gømøn. 10Inchendø Cristo
ñimuinug pasraikkurrimbe asrbe kaig mariiløgurri kwamig
kuindøgucha, Tius nøba ñimun kaig marmeelø lataig tabig
kørrømara pønsraikkurri, ñimui espíritube øsig basran. 11Inchen
Tiuswei Espíritu Jesúswan kwailai utugurri katøle øsiirangarubig
ñimuinug pasrøbene, Criston kwailai utugurri tru katøle
kusrubiibe ñimui ka pinønrrab asrmerangucha tru nui Espíritu
Santo ñimuinug pasrabiitøga øsig kømigwan tranrrun.
12Inchawei, nai nunelø, nambe uløbe bønrrøbendø, tru trendø
kaig kuinaigu tru kaig maramigwan uløgucha bønrrømer, truig
maig marøg kuinchen marøb pønrrønrrab, 13kaguende tru
trendø kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan marøb
amøñabe, ñimbe kwanrrun Tius malø asamikkaig. Inchendø
tru ñim asru kaig marøb tøga bønrraigwan Espíritu Santotøga

kwai lataig kønrrai kørrømarabe, ñimbe managatig Tiusba øsig
kønrrun.

14 Mayeeløba Tiuswei Espíritu maig amøñinrrain gøben truwan
ambubeløbe Tiuswei ureemera gøn. 15 Pøs ñim Espíritu Santon
utiibe ke larrø gwaarøsra srua gúilø lataig kørig kuindø katøle
treeg melønrrai marøbigwan uta bønrrømøtø, kan trag ureemera
lataig kønrrai marøb Espíritu Santon utig køn. Incha nambe
nøgurri Tiuswan: "Abba, nai Møskain" chib wamabelø guer.
16 Inchen tru Espíritu Santotøwei namui espíritune eshkabig køn,
nambe Tiuswei ureemera gúi. 17 Trube, nam nui ureemera gúig
køppe, nø keta tranamig tøgagúigwangucha utønrrabelø guer, Tius
tru keta tranamigwan nam utønrrabelø gøb, katø Cristo utigwan
namgucha kanguelarrøtø utønrrabelø gøbgue. Pøs ka yandø
gømø, cierton nun chine nebuinab megaigwan namgucha chine
puraambub meløwabe gøn, nøba kanbalatø tørguegwalmabiisrø
purramig kønrraimbe.

Tru purø tabig wendøsrø attrabig

18 Pøs møin gwaløm nam chine kaig nebuinab melaibe tru
tørguegwalmabig namun kenamarig kønrrabiibabe, ni kan 'øyeeg
køn' cha waminchibguen wamindamgaig purø nuig køn. 19 Tius
chigurrimbunø mara pønsrailøbe truba rruba ashig kui muniirab
gøn Tiuswei ureemera tørguegwalmabelø kenamisramigwan.
20 Kaguende tru chigurrimbunø mara pønsrailøbe øyeeg
mumayguen tab pumuig pønrramig kønrrain gúig køn, nøm
treeg pønrrønrrab indikkurrin gømøtø, Tius nø trendø treeg
kønrrai marikkurri. Inchendø treetø gørrømisrtrain gømøtø
muniiramigwan tøgaig marig kua, 21 tru chigurrimbunø mara
pønsrailøtøweinguen minchib trerab inrrai marigugurri mas
treramønrrai wesrailø gønrrun, tru Tiuswei ureemera purø nuig
purø tabigu webamba pønrraigu truiløgucha pønsrailø gønrrab.
22 Pøs tru chigurrimbunø mara pønsrailøbe møin gwalømgatig
kan ishuumisag unø tammisrtrab truba rruba mullib pusrkwai
inchib lataig indi aser. 23 Pøs tru treeg tab gømui pønrrappe, tru
chigurrimbunø mara pønsrailø truiløtø gømøtø, Espíritu Santon
namun pølbasra tranigwan uta tøgarmera namdøweinguen
namui umbu truba rruba mullib pusrkwai inchib lataitøweim
bønrrer, Tius tru namun nui trag ureg lataig mariilø gømigwan

truba rruba muniirab, tru namui pirau asrmeran kaigyugurri
wesruilø gømigwan. 24 Kaguende treeg kønrraitamab isua muniirab
melaigu kaigyugurri wesrailø bønrrer. Pøs tru nam muniirab
melaigwan nam chab ashaguen bønrraimbe, trube, tru muniirab
melamigwane chinchab muniiramubsruinrrun. ¿Kaguen yandø
chab ashaguen pønrraigwane chiwan muniiraiasamørra? 25 Inchen
nam chi nebua asiimíigwan ke tøgagønrrurmab isua muniirab
meløwabe, munig melabiitø munig meler.
26 Katø treetøwei Espíritu Santobe namui kullag kuigu purugubig
køn. Pøs nambe Tiusba wamindigu chi wamindam gúinguen
mørmuben, Espíritube namuimburø nø purøbasramisra miappe,
wamdøgabe ni mandø chibguen miamgailan truba rruba nu israb
miabig køn. 27 Inchen Tius namui manrrømeran maig køtashchab
umbusrøngue tab ashibiibe, Espíritu Santo nø maig isua
basraigwan ashibig køn. Kaguende Espíritube Tius maig kønrrain
gøben, trumay Tiuswei misaamerai purøwaminchib miabig køn.

Tius namun kaigyugurri wesranrrab øyeeg marig

28 Tiuswan undaguelaimbe chitøgucha pub arrubiibe tabguen
gønrrai Tiusbe treeg marøbig kui nambe ashibelø guer, tru
nø martrab isua tøgagúig truig maig køben trumay treeg
wamiilaimbe. 29 Tius tru manasrøwei nø asiilane manasrøwei
kanmaytø lawa wesrabgucha wesraig kuig køn, nui Nusrkai maig
køben, treeløtøwei misrtrai, Nusrkaimbe truba nørrø nuneløn
mayeelai utu nømerrig kønrrai. 30 Incha tru manasrøwei kanmaytø
treelø gønrrai lawa wesrailane gatø nøbe nui misaamera misrtrai
wama, katø tru nø wamiilane chi kaig kømeelø lataig tabig
pønrrønrrai mara, tru treeg tabelø gønrrai kørrømariilane nui
tørguegwalmabigugucha tøgatø pønrrønrrai marig køn.
31 ¿Trube, iibe øyeeg købene, nambe mandø chinrrab gøh?
Tiusbe namuingatø basrøbene ¿namune mugøben søtøbasramisrøb
gurringucha, chigúin gønrrautah? 32 Tiusbe nui trag
Nusrkawanguen namun tranmønrrab inchimøtø, nam mayeelayasig
kwanrraima traniibe, ¿chigurrimbunø tranamburab namun
tranamigwangucha tranmønrraitarru, Nusrkaimba guegøtø?
33 ¿Tius nø lawa wesruilane mu gúi 'øyeeg, øyeeg kaig marøbelø
gøn' chinrrautah? Pøs, chi kaig kømeelø lataig tabig pønsrøbiibe,
Tius, nø gøn. 34 Trube, ¿kaigyu pønrrønrrai, mu pønsrønrraitama

chindah? Pøs Cristo Jesúsbe mana rreeg martrab gø. Kaguende
nøbe kwawa, katø trutø gømøtø, nøbe katøle øsiirawa, Tiuswei
kusrmaygatø wan, katø namuyasig purøwaminchib. 35 ¿Cristoi
undag købigugurri namune mu gúi tarømartrab gø? ¿Chine
isui melamig pub arrubiiteh, kabe chigøben murig pui melamig
arrubiiteh, kabe kaig indinab melamig arrubiiteh, kabe mamig
kaagøbig parø arrubiiteh, kabe asru kemig chigucha kaagøb
arrubiiteh, kabe chigøben kørig kømdiig pub arrubiiteh, kabe
kweecha betiilø gømig arrubiiteh? 36 Pøs Tiuswei wamwan
pøriguma trenchibig køn:

“Nambe ñigurri chu urastøgucha kwaitø, kwaitø meler cha.
Namune ubishameran kweetsamsrømay srua ambamig kui
lataig mara tøgagúilø guer” cha.

37 Inchendø chigurrimbunø øyeeg pub arrubigu chinchaingaig
kanawa webamba bønrrer, tru namun undaarabikkurri. 38 Pøs
Tiuswei undag købigwane ni chigucha tarømartrab gaimanrrab
gúi nabe asha basrar, kwamig lata, øsig kømig lata, ángelesmera
lata, nøm asha garub pønrrabelø lata, møin gwalømig lata, katø
wendø attrabig lata, katø maramburab marøb pønrrabelø lata,
39 purø balasriig lata, purø umbusriig lata, chigurrimbunø Tius
mara pønsrailøyu købeløbe møikkucha namune chinchagucha
tarømartrab gaimanrrun tru Tiuswei undag købig namui Señor
Cristo Jesúsweinug pasrabigugurrimbe.

Tius Israelwan lawa wesraig

9 1 Na Cristoinug pasrawa cierton waminchar. Nabe isa
waminchimur. Tru nai isub kebachib pasrabiibe Espíritu
Santogurri isa gømø, treegwein gúi eshkatan, 2 tru nai manrraube
truba nu isui basrab chu uraskucha nabe pusrkwai isuin basrabig
kui. 3 Pøs nai misag israelitasmera, nai nunelø nammisamera,
nøm Criston yeeg kaashene, nøm kaigyugurri webamrrai
nane Cristoinukkurri tarømisra, Tius trømbøig nebunrrai
pasrigu naasiitøweinguen truyu pasrønrrab indamdiig kuimbe,
treeg maramdiig køtan. 4 Truiløbe Israelweinukkurri amrrub
misaamera, nømbe Tiuswei trag ureemera gønrrai kørrømariilø,
Tius nui tørguegwalmabigwan kenamarig lata, Tius nømba tru
acuerdomera mara kørrømisriilø lata, tru maig maramigwan
martrai Moisés pørigwan utig lata, Tiusweiwan marøb tulundzuni

yau nun mandø tabig marøb gømigwan eshkaig lata, katø Tius
trannrrab kørrømisriilan tranamig lata nømunwei traniilø gøn
nømbe. 5 Tru merrabsrø kølli misaamera nørreeløbe nømuin gøben,
katø Cristo møg lataig misra arriibe tru misaamerayugurri arrig
køben, Cristobe, nø Tius chigurrimbunø købigweim bala pasrabig,
¡managurri managatig mayanguen tab indig køn! Treeg kønrrun.
6 Pøs Tiuswei wambe treeg kønrrabigwan martrab gaimaig
kømøtø gøn. Kaguen Israelweinukkurri amrrub misaamerabe
mayambagucha nømbe Tiuswei misaasunelø gømøn.
7 Maya Abrahamweinukkurri amrrub misaamera guagucha,
mayambagucha nui ureemera gømøn. Treeg kømøtø, Tiusbe
Abrahamwan trendaig køn: "Ñuinukkurri karrab misaamerai
utu Isaackurri larrøbichib ambubelandø Abrahamweinukkurri
amrrub misaamera cha, wamiilø gønrrun" cha. 8 Pøs øyeeg
chippe, tru Abrahamwei misagugurri amrruitøgatø Tiuswei ureg
kønrrab gømøtø, Tius tru trannrrab kørrømisri unø Isaackurri
larrøbichib amrrub ureemerabeguende Abrahamweinukkurri
amrrub misaamera gúi asiilø gøn. 9 Kaguende Tius tru
trannrrab kørrømisriibe Abramwan øyeeg taig kuig køn: "Øyan
gwalømmerawan na arruben, Sarabe kan nusrkai tøgagønrrun"
cha.
10 Katø treetø gømøtø, Rebeca ureg tøgagúiløma kan møskaindø
tøgarmera gøbig køn, tru merrabsrø namui møskai Isaacwei.
11 Inchawei tru pa ureemera tru urastø parchig kal-lanrrabelø kal-
lamøwatø, tru ureezheelø tabig marig kawei, kaig marig kawein
gøbenbatøwei, Tius nø tru martrab isua tøgagúig pasramisrtraimbe
nø lawa wesruigu, trumay gønrrai indig køn, 12 kabe chigøben
tabig maragurrin gømøtø, Tius tru lawa wesrua wamikkurrin
gønrrai. Pøs Tiusbe Rebecane trendaig købig køn: "Tru srøsrø gal-
labiibe wendau gal-labigweyasig karuig marøb meganrrabig køn"
cha. 13 Tru Tiuswei wamwam pørigu maig taimbala: "Jacobwane
nabe undaarappe, Esaúwane tsalø indig købig køn" daig.
14 Trube, treeg købene, ¿mandø chinrrab? ¿Tiusbe sølgandø tabig
marmíig køn, chinrrab gø chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg
kømøn. 15 Kaguen Tiusbe Moiséswane trendaig købig køn:

"Nan mun lastima ashig køben,
truigwan lastima ashib,
nan mun tab inchig køben,

truigwan tab indamønrrun" cha.
16 Inchawei treeg købene, Tius tru lawa wesruig kømibe møg
nø treeg kønrrab isuigu gømøwei, kabe møg nuinetø treegwan
nebunrrab inchib megawa gømøwein gøn. Treeg kømøtø, Tius
lastima asiitøgatø gøn. 17 Pøs Tiuswei wamwan pørigube
Faraónwanma Tiusbe trenchibig køn: "Øyeeg martrab ñune
rey gønrrai kusraig køn cha, ñi øyeeg inchib pasraigu tru nai
maramburab mariilan kenamartrappa, katø nai munchiwan pirø
muba kuimburab nan mu gúi nebua asig kønrrai martrappa."
18 Inchawei Tiusbe mun lastima ashig køben, truigwan lastima
ashib; møigwei manrrøwan gøben murig marøg købene, murig
marøb inchibig køn.

Tiuswei lastima asiiba, nui namig købiiba

19 Pøs ñimui utu møibe nane trenchinrraabe: "Trube, treeg
købene, ¿katøgucha Tiusbe namune chindimbarre kailø gøn dah?
cha. Kaguende ¿nø martrab indigwane mu gúi treeg marmønrrai
indiasamørra?"
20 ¿Ñi, møøbe, mu gurmagu? Tiuswan: "¿Øyeebe mumay
margu?" chib wamincha mørtrappe. Kabe kan pirøgøtsøma tru
marøbigwan øyeeg chinrrautah: "¿Chindimba nan øyeeg margu?"
cha. 21 ¿Chilliitøga chigøben marøbiima tru chilliitøgatøwei kan
gøtsøne tabigutø katørab srua gømig marøppe, katøgan gøtsøne
chiyugøben katørab srua gømig nun maig maramdiig køben treeg
maramig kømuitarru?
22 Inchippa Tiusbe nui namig købigwanba, katø nui
maramburab marigwanba kenamartrab inchib weig køppeendi,
tru manasrøwei kaigu pønrrønrrab amrrai tamariilø nun yeeg
namig kømdø misaameran yeeg tammay awentab. 23 Pøs kabe
Tiusbe nui tørguegwalmabigu chine nørrø købigwan tru nø
lastima asiilan kenamartrab indig køppeendi, manasrøwei
nø tamariilan tru tørguegwalmabigweyasig. 24 Inchen tru
wamiiløbe namgucha guer. Pøs tru nam wamiiløbe, judíosmerai
utugurrindø wamiilø gømøtø, judíos kømø misaamerai
utugurringucha wamiilø guer. 25 Katø Oseasweì pørigu Tiusbe
trenchibig køn:
"Nai misag søtø gømeelan: 'Nai misaamera gøn' damønrrun
cha.

Undaaraimíig købigwan: 'Undaaraig' cha, wamamønrrun cha.
26 Katø tru: 'Ñimbe nai misaamera gømøn' chib pasrainuutøwei:
Ñimbe: 'Øsig Wab Tiuswei nusrkalø gøn' chib, wamiilø
gønrrun" daig køn.
27 Israelitasmeraimburab Isaíasbe trenchib trasaig købig køn:
"Israelweinukkurri amrrub misaamera nu gøptø,
maryu kan pisrum lataig købendø,
nui misagugurri kan lamø kørrømisrøbiitø
kaigyugurri wesrailø gømigwan tøgagønrrun cha,
28 kaguende Señorbe yu pirau øyeeg nebuiløgucha warøbash cha,
nø trencha pasrigwane petø kanmaytø newanig martrun"
chib.
29 I wendauigwan trenchimøwatø, mas merrabsrøwei Isaíasbe
nøtøwei trendaig købig køn:
"Señor, Mayeelaim Bala Pasrabig,
tru nam israelitasmeran srøig larrøbichib kurrønrrai
kørrømarmuig kuimbe,
nambe Sodoma lataitøwei nebuilø gøb,
Gomorra lataitøwei kerriguwan pinisailø gøbsrubrainrrun"
cha.

Judíosmeraba, Tiuswei tabig srø wamba

30 ¿Øyeeg købene, trube, nambe mandø chinrrab gøh?
Judíos kømø misaamera tru chi kaig kømeelø lataig Tiusba tab
pønrramigwan nebunrrab chi tranrrømeeløguen treeg Tiusba
tabig pønrramigwan nebuig køn, tru isubigwan Cristoinug pasra
tøgagúikkurri. 31 Trune israelitasmera Tiusba tab pønrramigwan
nebunrrab maig maramigwan martrai pørigu maig taigwan tru
gúindø martrab tranrrabeløguen, tru truigwane chincha nebua
tøgagønrrab gaimaig købig køn. 32 ¿Chindimba? Kaguende tru
isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigu lamøtø, chigøben tabig
mariitøga nebunrrab inchibelø gøn. Incha tru "srurrengwam srugu"
srurrengwaig købig køn. Tru sruube Cristo nøm kaasig, truig køn.
33 Pøs Tiuswei wamwan pørigube øyah chibig køn:
"¡Au! Nabe tru Jerusalén Siónsrø kan srug srurrengwangarubig
trarramønrrun cha,
kan srug tru misagwan kørrøsrkønrrabig.
Inchen nun kørebiibe chi køriimisra gørrømisrmønrrun" cha.

10 1 Nai nunelø, na nai manrrau truba isuiba, nai Tiuswan
na truba miab wamindiibabe israelitasmera kaigyugurri
wesrailø gønrraimab isua inchar. 2 Pøs nabe nømuimburappe,
'treeg køn' cha, tørmarøb wamindamønrrun. Nømbe Tiusweiwane
truba rruba marøb meløbendø, Tius nø maig martrain gúigwane
chigúi møra marøb pønrrømøn. 3 Pøs misaamera mandø incha
Tiusba tab pønrramig Tius nø mara basrigwane israelitasmerabe
ashmeelø misra, tru Tiusba tab pønrramigwane nøm marøb
tøgagúigu ke treeg nebunrrab inchibelø guabe, tru chi kaig
kømeelø lataig tabig pønrramig Tiusweinukkurri arrubig maig
køben, treeg møra martrab inchimeelø gøbig køn. 4 Kaguende
tru maig maramigwan martrai pørigwan øyangatiitø gønrrai
mara basrøbiibe, Cristo, nø gøn, mutøgucha isubigwan nuinug
pasrøbigwane Tiusba tabig kørrømisra pønrramig kønrrai.
5 Tru chi kaig kømeelø lataig Tiusba tab pønrramig maig
maramigwan martrai pørig maig taigu gømigwane Moisésbe øyeeg
cha børig køn: "Møikkøben øyeeg karua pønsrailan marabeguende,
truikkurri øsig uñchun" cha. 6 Trune tru isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúikkurri Tiusba tab gørrømisra pønrramigwan
waminchibiibe Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibig køn: "Ñui
manrraube øyeeg cha, mørmøta cha: '¿Srømbalasrømaybe mu
nebinrrerah?' cha, Criston kørrattrai inchib lataig. 7 Kabe: '¿Tru
purø umbusrø mu gørrainrrerah?' cha, tru kwabelø pønrraisrø
truilai utugurri Criston nebattrai inchib lataig." 8 Treeg chib
gunrriibe, trube, ¿Tiuswei wamwan pøriibe mandø chibig køh?:
"Tiuswei wambe ñuim bulu, ñui trigu, ñui manrrau basran" dan,
tru isubigwan Cristoinug pasra tøgagøm wam, i tru nam øyeeg
eshkab kusrenanig: 9 Ñi ñui triitøga: "Jesúsbe Mayeelaim Bala
Nø Garub Pasrabig køn" chib, katø Tiusbe Cristone kwailai
utugurri kusraig købig kuin gúi ñui manrrau køreb inchabe, ñibe
kaigyugurri wesraig kønrrabguen cha. 10 Kaguende tru chi kaig
kømíig lataig tabig kørrømarig kømigwan nebua tøgagømibe,
manrrau køreitøga gøben, katø kaigyugurri wesraig kømigwan
nebua tøgagømibe, triitøga: "Jesúsbe Mayeelaim Bala Nø Garub
Pasrabig køn" daigu gøn.
11 Pøs Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn: "Mutøgucha
Tiuswan kørebeløbe chi kørig misra gørrømisrmønrrun" cha.
12 Kaguende judíosmera lata, judíos kømeelø lata, møitøgucha chi

peg kønrrab gømøtø, treetø gøn. Pøs tru Señortøwei mayeelaim
bala nø ashib karub pasrabig kua, mayeelø nun wamab
waminchibelane truba rruba tab inchibig køn. 13 Kaguende:
“Mutøgucha Señorwei munchiwan wamabiibe kaigyugurri wesraig
kønrrun” chibig køn, Tiuswei wambe. 14 ¿Inchendø nømbe mandø
chib wamiasamø nun køremubendøbe? ¿Katø tru nuimburabigwan
wamindi møra gømøwabe, kørebgucha mandø incha køreasamø?
¿Katø nuimburabigwan mu eshkab kusrenanmubene, mørøbgucha
chincha møriasamø? 15 ¿Katø tru Tiuswei wamwan eshkab
kusrenanrrai nømun mu karua ørmubendøbe, nømbe mandø incha
eshkab kusrenaniasamørra? Øyeeg pørig basraimbala: “Tabig
srøigwan wammørøskønrrab srua amrrubelaimbe yeekkucha
kasrag kømdiig køn” daig.

16 Inchendø tru tabig srø wamwanma israelitasmera
mayeeløbabe møra marmuig køn. Kaguende Isaíasbe trendaig
køn: “Señor, ¿nam waminchib eshkaigwanma mu køreig kuitarru?”
cha. 17 Inchawei isubigwan Cristoinug pasra tøgagømibe wamwan
wamindi mørikkurrin gøben, tru wamwan wamindi møriibe
Cristoimburabigwan eshkab kusrenanikkurrin gøn.

18 Inchendø nabe payrrab: Trube ¿nømbe mørmuig kønrrab gø
chindah? cha. ¡Nømbe mørøbwei indig køn! Pøs Tiuswei wamwan
pøriguma trenchibig køn:

“Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøbelai wambe pirau truørø
wamindi mørig køben,
katø nømui wamindiiløbe yu pirau maya yabsrøngatikken
puig køn” cha.

19 Pøs nabe katøyug payrrab: ¿Trube, israelitasmerabe chi
burainrrab gúi mørmuig kønrrab gø chindah? cha. Tiusbe
Moiséswanmerrig trendingaruig køn tru israelitasmeran:

“Israelitasmera, nai misag søtø gømeeløtøga ñim namig ashib
gønrrai marøb,
chugúinguen mørmø misag søtømeratøga ñim namig kui
inchib gønrrai indamønrrun” cha.

20 Katø Isaíaskucha tsakkandø kelarrab trendaig køn:

“Nan Tiuswan lameelø israelitasmera gømeeløguen nan
wetørraben,
truilø nan paymeelanguen nabe kenamisrig køn” cha.

21 Inchen israelitasmeraimburappe Tiusbe trendaig køn:

“Nabe nømun utønrrab nai kwalmeran chu urastøgucha nabe
larrøbicha pasraig køn cha,
yeeg mørmø misaamera, trurrigu nøm maig isuigwandø
martrab inchibelan.”

Israelwei misagugurri unchibelan Tius nøørø lawa wesruilø

11 1 Trube, treeg købene, nabe payrrab: Pøs, ¿Tiusbe nui misag
søtømera israelitasmeran kaasig kønrrab gø chindah? ¡Kah!
mumaygucha chi treeg kømøn. Kaguende nama natøweinguen
israelita tru Abrahamwei misagugurri arrubig, Benjaminwei
misag karrabigugurri arrubig kur. 2 Tiusbe israelitasmera nui
misaameran kanmaytø manasrøwei tru nø asha tøgagúilane chi
kashmuig købig køn. ¿Ashmeelø gøtirru? Pøs Tiuswei wamwan
pørigu nø maig karuigwan eshkabig tru Elíasweimburab
waminchibigu, Elías Tiusba waminchib israelitasmeran ‘øyeelø gøn’
chib, mandøtø taigwan: 3 “Señor, ñi maig karuigwan eshkabelan
kweetsamba, ñui altarmeran pøtiitsamba inchen, nabe natøzhiitø
øsig kørrømisra basrøben, nangucha kwetchab inchib gøtan” chib,
trendaigwan. 4 Inchen ¿Tiusbe nune mandø cha løtig køh?: “Tru
taska marig tius Baalwei merrab tømbønsrømø møguelø siete mil
nayasig tarømarar” cha, trencha løtig køn. 5 Pøs treetøwei møin
gwalømgucha israelitasmera kan tøbø uncha kørrømisrøbelø
køn, Tius ka yandø tab indiitøgatø lawa wesruilø. 6 Trube, tru
lawa wesruilø gømibe ka yandø tab indiitøga gúig købene, yandø
chigøben tabig mariiløtøga gømøtø gøn. Pøs trumay gúig kuimbe,
tru ka yandø tab indiibe, trube, chi tab indig kømubsruinrrun.
7 ¿Trube, treebe mandø guerah? Tru israelitasmera unchibelø
Tius tru lawa wesruiløbeguende Tiusba tab pønrramigwan nebua
tøgagøben, trune tru lawa wesruimeelø Tiusba tab pønrramigwan
ke chinsraatø inchib lab melaigwan nømbe nebumuig køn, nømui
manrrømerabe larrø murelø misriilø gua. 8 Tiuswei wamwan
pørigu tru nø lawa wesruimeelaimburab maig taimbala:

“Nømui isubig tøgagúigube chigucha isumeelø nasrkwailø,
kabmerabe chi ashmeelø latailø,
kalumeragucha mørmø galumera gønrrai
møin gwalømgatig Tius treeg mariilø gøn” cha.

9 Incha Davidbe nømuimburaptøwei trendaig købig køn:

“Nøm tulundzuna kasrag warønrrab

mab, muchib waraibe
nøm truyutøwei ka iløsrka melamibah,
kegørra waramibah, treegu srurrengwamibah,
øyeeg marøb gúimburø møra melamigweyasiibatø misrbash cha.
10 Nømui kabmerabe ashmønrrai løstørailø gørrømisren,
nømui lliibe chu urastøgucha kurraashibguen
kurrashmeelø murigu marøb melamig nebuilø gøbash" cha.

Judíos kømø misaamera kaigyugurri webambub

11 Trube, treeg købene, nabe payrrab inchar: ¿Judíosmera treeg
srurrengwawa kørrappe, katølebe managuen kurrønrrabikkaig
kørrig kø chindah? cha. ¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn.
Tru Tius karua pasrigwan nøm kalø marøb itøbunab gúibe
judíos kømø misaamera kaigyugurri wesrailø gømigweyasig
arrin gøn, judíosmera nømguen pusrkwai ashib gømig kønrrai.
12 Inchen judíosmera kalø marøb itøbunab gúibe yu pirau katøgan
misaamera Tiusweimburabigwan nørrø tøgagømigweyasig
køben, katø judíosmera nøm ke ka gømønrraindøzhig tøga
bønrraibe judíos kømø misaamerayasiibe tru Tiusweimburab purø
tabigwan nørrø tøgagømig kønrrai marøb inchene, ¡mas maig
tabig kønrrerah tru judíosmera maig pønrramigu nøm newan
pønrramisren, truyugurri arrubiibe!
13 Nabe møimbe ñim judíos kømø misaameran waminchar. Pøs
judíos kømø misaamerai Cristo nøashib nan karua ørig kuikkurri,
tru na marøb tøgagúigwane truba tabig kui asha tøga basrar.
14 Pøs nabe nai misag judíosmeran pusrkwai ashib gønrrai mumay
gøben kiagasrønanrrab isua inchar, truilø møiløgøben kaigyugurri
wesrailø gønrrai. 15 Inchen judíosmeran Tius kaashen, yu pirau tru
katøgan misaamera nø Tiusba tabig kørrømisra pønrramima gúibe,
trube, judíosmeran Tius yandø utøbene, ¡ke kwailø latailø gúig,
katøle øsiiraig latailø gønrrun! 16 Pøs tru harina masaigugurrima
piti lurra, truigwanmerrig pirri mara, Tiusweindø gønrrai tranene,
tru masaibe kerriguba Tiusweindø gørrømisran. Inchen katø tru
srølwanma Tiusweindø tarømarig kuig købene, srarmeragucha
nuindø tarømariiløtøwein gøn.
17 Pøs tru israelitasmera lawa wesruimeeløbe tab olivo tusryu
srarmera latailø gua kegølsrailø latailø gøben, trune ñibe, judío
gømíig, kan kau umbu olivo, nøtø beña gal-lab tusryu srar-unø

lataigwan, tru tab olivo tusryu kal-lanrrai kemesra basren, ñibe
tru ellmarig tab olivo srølyu tab piwan møimbe tøgatø utab pasran.
18 Inchendø tru olivo tusryu trendø truyu srarmerane ñibe purab
tabig kurmab ka isaba inchimøta. Inchen ñi treeg ka isaba inchib
pasrøwabe, trube, srølwan øsig kømigwan ñi rranøb pasrømøtø,
øsig kømigwane srølguen ñun rranøb pasrain gúi isuagu.
19 Pøs ñibe inchippa trendaisruandøbe trenchinrrun: "Tru olivoyu
mø srarmerane kegølsrailø gúig køn cha, truyu nan kemendøsrka
kal-lannrrab." 20 Pøs treebe treegwein gøn. Judíosmerabe chigucha
chi kørenrrab inchimuben, treekkurri kegølsrailø gøbwei indig
køn. Inchen ñibe isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurri truyu
pasran. Pøs inchawei purø nuig kømmørø inchib pasrømøtø, ñibe
køriibala isuatø basrau. 21 Kaguende Tiusbe tru srarmeran trendø
truyuelanguen ka bønrrøbashmøtø, para betiibe, ñungucha ka
basrøbashmøtø, treetøwei para gutchun.
22 Pøs isua ash, Tius nø yeeg tammayig kuigwanba, nø chi
chippe, kandø wamabig kuigwanba, tru kørra pønrrabelaimbe
nøbe kandø gandø wamabig købendø, trune ñune tammay indan.
Inchendøgucha tru nø tammay indigu ñi truyu pasrabig basrøbene
gønrrun. Treeg kømuisruandøbe, ñigucha kegølsraig kønrrabguen.
23 Inchen judíosmera nøm køremø, treetø melønrrab inchimøtø,
nøm kørebene, katøle tru olivoyutøwei nuranrrai kemesra
pønsrailø gønrrun. Kaguende Tiusbe maramburab marøbig køn,
gatøle kemesra pønsramig. 24 Pøs ñi, judío gømíig, tru ñi kau umbu
ka trendø nøtø beña gal-lab olivo lataigwan para, mana treeg
mariimíigwan tru ellmari tab olivo tusryu nuranrrai truigwanma
kemesra basriibe, kan mas tru ellmari tab olivo tusryu srarmera
kegølsrailø gøbelane katøle tru tusryutøwei nørrøranrrai
kemesrailø gømønrraitarru, tru judíosmeran.

Israel misagweyasig Tius maig martrab isua tøgagúig

25 Nai nunelø, israelitasmera gømeelø, Tiuswei tru mu asiimíig
pasrabigwan tab chigúi møra gønrrai inchar, ñim ñimuinetø
purø nørreelø misrøb pønrrømønrrai. Israelitasmerabe ke
mayambagucha gømø, kan tøbøtø nømui manrrømeran
mur marøb pønrraigu kegørra pønrrappe, tru judíos kømø
misaamera kaigyugurri webamrrabelø mayeeløba kaigyugurri
webambamnegatiitø gøn. 26 Inchen øyeeg nebubene,

israelitasmerabe mayamba kaigyugurri wesrailø gønrrun, Tiuswei
wamwan pørigu maig taimbala:
"Tru Kaigyugurri Wesrawa Pønsrønrrabiibe Jerusalén Sión
Tunsrøngurri arrua,
Jacobweinukkurri amrrub misaamerane nømui kaigwan
kerranrrun cha.
27 Inchen tru kaig marigwan na kerrabene,
tru nømba na acuerdo marig, truig kønrrun" cha.
28 Pøs judíosmerabe Cristoi tabig srø wamwan kaasikkurri,
truburappe Tiusbe tsalø indiiløwein gøbig køn, tru ñim judíos
kømeelaimburab tabguen gønrrai. Inchendø nømun Tius
lawa wesruikkurri, truburappe tru nømui merrabsrø Tiuswan
mørøbelø kølli misaameragurri nømbe Tius undaarailø gøn.
29 Pøs Tiusbe nø keta traniilane katø kerranrrab gømøwei,
katø nø wamigwane wamømuig kui lataig martrabgucha
gømøwein gøn. 30 Inchen ñim judíos kømeeløgucha treetøwei
merrabwansrømbe Tiuswan larrø mørmeelø gøbig kuig, møimbe
Tiuswei lastima asigwan nebua tøgagøn, judíosmera mørmeelø
gúikkurri. 31 Inchen tru ñim judíos kømeelan Tius lastima
asigwan ñimun tranikkurri nøm judíosmeragucha møi yambe
nømbe larrø mørmeelø misrin gøn, nømgucha Tiuswei lastima
asigwan nebua utamig kønrrai. 32 Pøs Tiusbe maya misaameran
larrø mørmeelø misra melamigu mumaygucha wegønønrraingaig
pønsrailø bønrran, tru maya misaameran nø lastima asha
tøgagønrrab.
33 ¡Tiuswei kusremburab kusrebig kuiba,
kusrebig kua nebumburab nebua asiiløbabe
purø nørriig muguen nebua isumgailø gøn!
¡Nø maramig tøgagúilane ni mandøguen 'øyeeg køn'
damgailø,
nø mandø martrab isuiløbe maig kermab nebua isumgailø,
treelø gøn!
34 Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn:
"¿Señor isua tøgagúilane mu nebua asitarru cha?
¿Kabe Señorwane 'ñi øyamay marambala'
chinrrabig mu købig kuig kø chindah cha?
35 ¿Kabe Tiuswanmerrig mugøben chi tranig kø chindah cha,
truburø katøle Tius nun trannrrai?"

36 Kaguende chitøgucha købiibe Tiusweinukkurri arrubig køb,
katø nøgurrim bønrrab, katø nuyasig køn.
Tiuswane managatig tørguegwalmabig kønrrun.
Treeg kønrrun.

Tius tab gúi wanrrai nam tabig amønaig

12 1 Inchawei nai nunelø, Tiuswei lastima asiitøga nabe
ñimun tiusmanda trenchinrrab inchar, ñim møitøgucha
ñimui asrmeran kan øsiguig keta tranøb lataig Tiuswan keta
tranay cha, Tiusweindø gønrrai tarømarig, nuin gabyu truba tab
gúi asig, treekke. Iig køn, tru ñim øsig amønaigu Tiusweimburab
køriibala tabig maramibe. 2 Møin gwaløm pirau maig pub
arrubigu ñimgucha trumay ambub pønrrønrrab gømøtø bønrray.
Treeg kømøtø, Cristogurri ñimui srøig peemay isuitøga ñimui
amønamigwan yunømariilø guy. Treeg marabe, Tiuswei isuigube
ñim maramig nø møigwan maramig balaiwein gúi ñimbe
nebua ashchabguen, tru purø tabigwanba, nuinug truba tab gúi
asigwanba, newan tabigwanba.
3 Tius nui ka yandø tab indigwan nan traniitøga nabe
ñim mayeelan trendamønrrun: Møitøgucha ñim mayangatig
kuigugurrimbe mas nuig kurmab inchib pasrønrrab gømø
cha. Masken treeg kømøtø, tab isua basramig køn cha, Tius
møigwandøgucha pirisha ketig, tru isubigwan Cristoinug
maya pasra tøgagúi maig køben, treetøh kuy cha. 4 Pøs nambe
møitøgucha asrbe kandø gøbendø, namui asrube chine pønrran.
Inchendø truiløbe chi maramigwan mayambabe truigwandøwei
marøbelø gømøn. 5 Øyeetøwei namgucha truba nu gøbendø,
Cristoinuube nambe kan asrtø misra, nambe mayeeløba nøørø
gønrrab gømøtø, kangurrin gangurri kanbalatø misra pønrrer.
6 Tiusbe namun chigøben peg peg marøbelø gønrrai keta
tranøppe, nui ka yandø tab indig maig køben, treeg tranig køn.
Pøs trube, Tius maig eshkangaruigwan wamindamigwan ketig
uta tøgaibe nui isubigwan Cristoinug maya pasra tøgagúig maig
køben, treetø waminchi. 7 Katøganelan purugub megamigwan
ketig uta tøgaibe purugumigu purugu. Kusrenanøbig kømigwan
ketig uta tøgaibe kusrenanamigwan kusrenan. 8 Katøganelan
øyamay maramdiig køn chib waminchibig kømigwan uta tøgaibe,
øyamay maramdiig køn chib waminchi. Chigøben palai melabelan

tranøbiibe, merøbala gømø, treeg rranøb; chi maramigwan nø bera
marøb pasramigwan uta tøgaibe, trunun martrab isua pera marøb;
lastima ashibig kømigwan uta tøgaibe, larrø tab gúi kasraatø
marøb; treeg maramig køn.

Tiuswei ureemerabe øyamay marøb gømigwan waminchibig

9 Ñimui undag købiibe ka palatø gømø, cierton gømig køn.
Kaig maramigwane trømbøig kui mørøb, tabig maramigwane
si, merrarrawa maray. 10 Ñimbe kangurrin gangurri trag nunelø
lataig undaarayay. Nayasig tab gønrrain gømø, katøganelayasig tab
gønrrai, ñimbe treeg marøbelø guy, ambugurri igurri maig købash
kømø.
11 Ñui chi maramigwane marig kørrømisrtrai marøb, pøilø
gømumig køn, Señorweiwane martrurmab isua marøb.
12 Cristoba purø tabig tørbilabigu pønrramigwan ñim isua munig
melaigu kasrag bønrrab, chigøben isumdiig murig pub arrubigu
tammay melabig melab, Tiusba wamindamigwane elachimø,
marøbig marøb inday.
13 Tiuswei misaameran chigøben palabig arrubigu purugub,
møiløgøben ñimui yau pubelane tabig wamab, treeg maramig køn
ñimbe.
14 Ñimun kaig marøbelane 'chigøben trømbøig nebubash' chib,
treeg inchimøtø; 'mayanguen tabig nebunrrun' chib, treeg indamig
køn.
15 Kasraatø burrøbene, tru kasraatø burrabeløba lata kasraarab;
kishib purrøbene, tru kishib purrabeløba lata kishib inday.
16 Ambugurri, igurri lata tabig lincha warab, truba nørreelø
gømmørø inchimøtø, chigucha gømø misaazheeløba chi pesriig
kui mørmø linchibelø gømig køn. Ñim ñimuinetø truba kusrebelø
guermab isumøtay.
17 Ñimun mugøben kaig maren, truburø ñimgucha treetøwei
marøb gønrrab gømøtø, ñimbe maya misaamerai merrab tabigwan
marøbelø gønrrab inday. 18 Ñimuimburappe, ñimun mayangatig
tabig waramdiig køben mu misaamerabatøgucha ambugurri, igurri
tabig warønrrab inday. 19 Ñim, nai undaarailø, kaig marimburø
ñimashib treetøwei pagaranrrab inchimøtø, Tiuswei namig
købigwan nømuim bala arrubasay. Kaguende Tiuswei wamyube
øyeeg chibig pørig pasran: "Kaig marimburø pagaramibe nain

gøn cha. Truburøbe na asha maramig køn" cha, Señorbe trendan.
20 Masken treeg inchimøtø:

"Ñun ashig kømui inchibig chugurri mamig kaagúin gøbene,
manrrai tranøb,
pi mulgwai inchene, mutchai pi srørrøb indamig køn cha.
Treeg marabe, tru ñun kalø marimburø nune nuba køriimarøb
may barra gørrømartrabguen" cha.

21 Tru chigurrimbunø kaibe ñun nø gananrrain gømøtø,
tru chigurrimbunø kaigwane tabiitøga ganamig køn ñibe.

13 1 Misagwan ashib karub purrønrrai purrønniilane nøm maig
chiben mayeeløba truilan møramig køn. Kaguende ashib
karub purrønrrai purrønniiløbe Tiuskurrin gømíibe purrømøn.
Inchen treeg purrabeløbe nø treeg kønrrai mariiløgurrim burran.
2 Inchawei tru ashib karub purrabelan søtø basramisrøb gurrabiibe
Tius treeg kønrrai mara pasrigwan treeg kømønrrai søtø basramisrøb
gurran. Inchen tru treeg marøb gurrabeløbe nømuyasiitøwei
tru møra pønrramig kønrrai marinab gømigwan lab pønrran.
3 Kaguende tru ashib karub purrabeløbe tru tabig marøbelan truba
kwaarøsra tøgagønrrab purrømøtø, kaig marøbelane nømbe treeg
martrab purran. ¿Ashib karub wabigwan chi kørig isumø, ñune treeg
uñig køtah? Pøs, trube, tabigwan mar, trumaybe nø tabig wamindig
kønrrabguen. 4 Kaguende tru ashib karub wabiibe Tiusweimburø
mara rranøb wan, ñuimburab tab gønrrai. Inchendø ñi chigøben
kalø marabe, trube, kørig tøgagu. Kaguende tru ashib karub wabiibe
nui espadane kagatø tøgagømøn. Kaguende nøbe Tiusweimburø
mara rranøb pasrappe, kalø marøbigwane Tius øyamay martrai
palai waitøga møra melønrrai marøbig køn. 5 Inchawei tru ashib
karub purrabelane nøm maig taigwan møramig køn, møra melønrrai
mariilø gømigwan kørig isuatø gømøtø, namui isub kebachib
pasrabigu chi isumig kaanrraingue.

6 Inchawei øyeekkurri ñimbe an pagaramigwan pagarabelø
gøn. Kaguende tru ashib karub purrabeløbe Tiusweimburø
marøb purran, tru nøm mandø maramigwan chu urastøgucha
trunun merrarrawa marøb. 7 Pøs mønundøgucha ñim maig
pagaramigwan trunun treeg bagaramig køn: chi tøgagúimburø
chi pagaramigwane trunun bagarab; yanøb, penab indimburø
pagaramigwane treeburø pagaramig køn. Inchen tab inchib
tøgagømelane tab inchib; maig købash inchimumelane tab inday.

8 Mungucha chigøben ulø gømøtay. Kangurrin gangurri
undaguelø gømigwan, truigwane ulø bønrramig køn. Kaguende
mendaigwan undaarabiibe tru maig maramigwan martrai
Moisés pørig maig taigwan, trunun maran. 9 Kaguende tru maig
maramigwan martrai pønsrailø, tru: "Itølulmøwei, kweecha
betømøwei, nilømøwei, ñui marømmørø inchib chull ashmøwei
indamig køn" chib, tru katøgan maramig karua pasrig chigucha,
tru: "Ñui mendaigwan ñiasiitø lataitøwei undaaramig køn" cha,
trencha karua pasrigu, truyutø chishtø tøga rrendain basran. 10 Pøs
tru undag købiibe mendaigwan chi kalø marmøn. Inchawei undag
købiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan
treeg marig kørrømisrtrai maran.
11 Pøs ñimbe øyeegwane maramig køn, møi yambe maig
kwalømmera gúi ashabe. Pøs yandø ñim kiagasramig puin gøn.
Kaguen nam kaigyugurri wesrailø gømibe møimbe gatøguchinguen
lutau basran, tru nam Criston srøtø køreb uras lataguen gømø.
12 Yandø yana yemguen purayain gøben, Cristo arrumig tør-rram
lutau lataig misrøb arrun. Chigøben kaig marig løstøyuelane
yandø elacha, tøryu gwayab kewa bønrrailan kewa bønrrøgun,
tru tabig sølgandø marig tøryu marøb pønrrailøtøga. 13 Nambe
kan kwalømyu amøñib lataig maig amønamigwan sølwan
amøñigun, mabgucha mamburab mab, mutsiirab, ishumburmeraba,
møgueløba trømbøig marøb, chugatig trømbøig marøg køben
treeg marøb, kwayam lab, pusrkwai ashib treeg marøb gømøtø.
14 Masken, Señor Jesucristo nø binøbuliilø gønrrab inday, trendø
kaig kuinaigu asr maig marøg kui inchen, treegwan martrab
inchab gømøtø.

Cristoimburab nuneløbe kullaateelane isuptø maramig køn

14 1 Møikkøben nui isubig Cristoinug pasra tøgagúigu newan
gømíig kullaatiigwan utappe, nø chigøben øyamay gúi tamab
isua tøgagúigwane 'øyeeg, øyeeg køn' chib wam lamøtø, utamig
køn. 2 Pøs møibe chi mamigwandøgucha maben Tiusweimburappe
chi gømíig kui treeg isubene, møibe nui isubigwan Cristoinug
pasragúigu kullaatiibe ka mamizhiitø man, kaguende yau mabene,
Tiuswein gabyube kalø gønrrai tamab isua. 3 Inchawei møikkøben
chi mamigwandøgucha lutøgurri mabiibe tru mø mamimerandø
mabigwane kashmumig køn. Inchen tru mø mamimerandø mabiibe,

trube, tru chi mamimerandøgucha lutøgurri mabigwane kalø gøn
chib chinetø cha mørmumig køn. Kaguen Tiusbe nune kashmø, utig
køn. 4 Kan karuindiig megabig katøganuiwan ñi ‘øyeeg, øyeeg køn’
chinrrappe, ¿ñibe mu gurmagu? Pøs nø kebenin gúi, kabe kebeñmuin
gúi tru nø karub pera wabig uyube nø ashchab gúinrrun. Inchen
karuig megabig Señorweimbe kebeñmø basrønrrun. Kaguende
Señorbe maramburab marøbig køn nune mur basrønrrai maramig.
5 Pøs møibe treeg isun, mø gwalømbe katøgan gwaløm lata gømø,
mas tabig kuitamab. Inchen katøgane mø gwalømmeratøgucha
treetø gúitamab treeg isun. Pøs øyeeg isuilan ñim møitøgucha maig
isua tøgagúigwane chigurri øyan gøbig kuin gúi ashabe, trube,
kanmaytø treeg isua gømig køn. 6 Inchen møikkøben mø gwalømbe
tabig kuitamab isubiibe tru gwalømwane Señorwan tab indig kønrrai
isua maran. Inchen chi mamigwandøgucha mabiibe Señorwan tab
indig kønrrai isua man. Kaguende Señorwan ungwa, ungwa tan.
Inchen tru mø mamigwan mamíig, truikkucha Señorwan tab indig
kønrrai isua trunun mamøwa, Señorwan ungwa, ungwatøwein dan.
7 Kaguende nambe møitøgucha nayasiitøwei øsig uñmøwei,
katø kwabgucha nayasiitøwein gwamøwei indan. 8 Pøs nambe
øsig warappe, Señorweyasig øsig warab; kwamig nebubene,
Señorweyasig kwamig kønrrun. Inchawei øsig waramig nebui lata,
kwamig nebui lata, nambe Señorweyelø guer. 9 Kaguende Cristobe
øyeeg kønrraiwei kwawa, katøle øsiiraig køn, kwabelai lata,
øsiguelai lata mayeelaim bala nø Ashib Karub Pasrabig kønrrab.
10 Trube, treeg købene ¿ñibe ñui nunewane chindimbarre ‘øyeeg,
øyeeg marøbig køn’ chigu? ¿Katø ñui nunewane chindimbarre
kashku? Kaguende nambe mayeeløba tru maig kønrrabigwan
Tius nø asha marøb wainug kemalamig kønrrab gøn. 11 Kaguende
Tiusweï wamyube trenchibig pørig basran:

“Señorbe trendan cha: ‘Na øsig wamma waibe,
treetøwei nai merrappe mayeeløba tømbønsrøben,
katø mui niløtøgucha ‘Tiuswan tabig køn’ chib, waminchun’”
cha.

12 Inchawei nambe møitøgucha naimburabigwan Tiuswan
eshkamig nebunrrun.
13 Pøs treeg købene, nambe kangurrin gangurri mas ‘øyeeg,
øyeeg køn’ chimugun. Masken treeg kømøtø, katøganelan ka
srurrengwangarub, søtøbasramisrøb nui nunewein gabyu kalø gúi

asigwane marmønrrab isumig køn. 14 Nabe Señor Jesúsweinuube
kerrigu newan øyeeg kuitamab isua basrar, chi mamimeratøgucha
ka yandøbe kaig kømuin gúi. Inchendø møikkøben ‘i mamibe kaig
kuitamab’ isubigweimbe, nuimbe kaløwein gøn. 15 Inchen ñi kan
mamigwan maikkurrindø ñui nunewan ka isui uñchaindø mariibe,
yandø ñibe undag købiitøga marøb pasrømøn. Ñui mamikkurrindø
ñui nunewan kerriguwan mindisha kørrømarmøta, Cristo nuyasig
kwaig købigwan. 16 Øyeeg marigwan tru ñuimburappe søl gúi
asha, ñi treeg tøgagúigwane katøganeløbe chine kaig wamincha
mørøb gønrrain gømøtø guy, tru ñi øyeeg mariitøgatø. 17 Kaguende
Tius nø ashib karub waibe mamimeragurri chi asamig kønrrab
gømøwei, mutsiiløgurri chi asamig kønrrab gømøwein gøn. Treeg
kømøtø, Tius tru nø ashib karub waibe tabig sølgandø mariiba,
chi isumgaig tab gøbiiba, kasrag købiiba, truilø gøn, Espíritu
Santogurri. 18 Kaguende Criston øyeeg mariitøga nuyasig marøb
pasrabiibe Tiuswan truba tab gønrrai marøb, katø misaameragucha
nune chi tamgaig marøbig kui asig køn.

19 Inchawei treeg købene, ambumay imay tab gønrrai
marøb, ambugurri igurri puruguyab Señorweimburab nørrørab
ambamigwan tøgagønrrab inchigun. 20 Tiuswei mariilan
mamimeragurrindø ka mindisha kørrømarmøta. Isa gømøtø, chi
mamimerane Tiusbe mamønrrain cha meriibe kaaben, tru kalø
gøppe, tru mamimeragurrindø kan møg katøganelan treegu
ka srurrengwanrrai indig, truirren galø gøn. 21 Pøs trembe yau
mamøwei, vino muchimøwei, katø ñui nunewan penøsrkønrrabig
chigøben marmøwei indikken, søl gøn. 22 Pøs ñui isubigwan
Cristoinuutø tøgagúigwane ñiba Tiusbatø tøgagu. Pøs nø chi marøb
pasraigu nui manrrau isub kebachibigube chi kalø gúi mørmø
marøb pasrabigweimbe mayanguen tab gøn. 23 Trune tru kalø
gønrraitamabgøba isubendø mabiibe, maikkurrindø kaig mara
basramisran. Kaguende nui isubigwan Cristoinug tøgagømubendø
maran. Inchawei chitøgucha isubigwan Cristoinug pasra
tøgagúigugurrin gømøtø arrubiibe, kaig køn.

Ñuimburab gúi lataitøwei mendaigwan tab gønrrai marøb

15 1 Inchawei nam Señorweimburabigu tabig mur pønrrabeløbe
tru Señorweimburabigu kullaateelan nambe purugumig
køn, nam namasiitøwei tab gúi mørøb pønrrømøtø. 2 Nambe

møitøgucha namui nuneg kullaatiigwan tab gúi mørtrai maramig
køn nuimburab tab gønrrai, Señorweimburabigu nurab inrrai
marøb. 3Kaguende Cristo gøbenguen nøasiitøwei tab gúi mørøb
pasramigwan lamøtø, Tiuswei wamwan pørigu Cristo maig taimbala
gúig køn: “Tru tsalø wamabelø ñi Tiuswan tsalø wamiiløbe naim
balatø arrig køn” daig. 4Kaguende kerrigu tru merrabsrø Tiuswei
wamyu pøriibe namun kusrenanrrab pørig købig køn, tru nam
tammay melabig melaikkurrimba, tru Tiuswei wam pørig namun
tabig purugub wamgurrimba, nam Tiuswei tørguegwalmabigu nam
Cristoba kanbalatø pønrramigwan isua muniiramig tøgagønrrai.
5Inchen tru namun tammay melabig melamigwan tranøb, katø tru
namun tabig purugub Tiusbe ñim kanikkurri kanikkurri kandø isua
bønrramigwan trannrraimab isur, Cristo Jesús nø maig isuig køben,
treetøwei, 6ñim mayeeløba kandø isua, kan wamdø misra namui
Señor Jesucristoi Møskai Tiuswan truba tabig wamindamig kønrrai.

Tiuswei tabig srø wambe mu misaameraindøgucha gøn

7Inchawei ñimbe ambugurri, igurri wamab utay, Cristo ñimun
utab lataitøweingue Tiusweyasig tørguegwalmabig kønrrai.
8Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Cristobe judíosmera, tru
circuncidawarmeran purugub meganrrab arrig køn cha, tru
Tiuswan mørøbelø merrabsrø kølli misaameran nø maig martrab
kørrømisrig købigwan treeg marig kørrømisrtrai, øyamay Cristobe
kenamartrab indig køn, Tiusbe nø maig martrab taigwane treeg
marøbig kui ashchai. 9Incha gatø trutø gømøtø, Cristobe arruppe,
tru judíos kømø misaamera nømun Tius lastima asimburø Tiuswan
maya nuguen tab indig kønrrai arrig køn. Tiuswei wamwan pørigu
maig taimbala:

“Øyeekkurri nabe judíos kømø misaamerai utu
ñi, Tiuswan tabig waminchib,
ñui munchiwan cantab indamønrrun” cha, trendaig.

10Katø katøganbaløsrø trenchibig køn:

“Ñim, judíos kømø misaamera, Tiuswei misaameraba truba
kasraaray” cha.

11Incha gatøganbaløsrø katø trenchibig køn:

“Mayeelø judíos kømø misaamera Señorwan purø tabig
waminchib,
mu misaameratøgucha nun purø tabig waminday” cha.

12 Katø Isaíaskucha øyeeg taig køn:
"Isaíweinukkurri arrubig kan tusrwan srøldø basram barig
lataigugurri
srøig kal-lab lataitøwei katøgan srøig kurra,
judíos kømø misaameran ashib karub pasrønrrab pasramisren,
truiløbe nøm isua muniirab melaigwan ke nuinuutø pasra
tøgagønrrun" cha.
13 Pøs tru nam isua muniirab melamigwan tranøb Tiusbe tru
ñim nun kørekkurri maya nu kømburab kasrag købigwanba, chi
isumgaig tab gøbigwanba ñimun netsøganrrai isur, tru isua
munig melaig, truitø tøgagømburab tøgagønrrai Espíritu Santoi
maramburab mariitøga.

Jesucristo maig karuilan Pablo mariilø

14 Pøs, nai nunelø, nabe ñimuimburab øyeeg kuin gúi asha basrar,
tab inchibelø gømitø netsailø, chigurrimbunø nebua asamig truitø
netsailø, ambugurri igurri maig maramigwan waminchib eshkab
pønrrønrrapteelø, ñimbe treelø gúi. 15 Inchendø nabe ñimun
iigwan pørøppe, kanmaytø murtø rrencha børar, tru chimerayube
maig kømigwan ñimun gatøle isunanrrab isua, nui ka yandø tab
indigwan Tius nan tranikkurri, 16 tru na Cristo Jesúsweiwan judíos
kømø misaamerayasig na marøb meganrrai. Pøs, na Tiuswei tru
tabig srø wamwangøba eshkab kusrenanøbig kur, kan sacerdote
Tiuswan keta tranøb latawei tru judíos kømø misaameran
na Tiuswan keta tranen, nø ka utamdeelø gønrrai, nuyasiitø
tarømariilø Espíritu Santogurri.
17 Inchawei nabe Cristo Jesúsweinuube truba tab gúi mørøb
pasramig tøga basrar, na mariilø Tiusweimburabeløyu. 18 Pøs nabe
gatøgan chi pegwan waminchab inchimøtø, na waminchippe,
tru judíos kømø misaamera Tiuswan møra marøbelø gønrrai,
tru nagurri Cristo chi mariilandø wamindamønrrun. Iigwane
nabe marøppe, wamindiiløtøgaba, mariiløtøgaba, 19 Tius naba
basrain gúi asamig nørreelø mariiløtøgaba, kwaara asha gønrrai
mariiløtøgaba, iilai tru maramburab mariitøga marøb, katø
Tiuswei Espíritui tru maramburab mariitøga marøb indiilan,
nabe trunundø wamindamønrrun. Øyamay Jerusalénsrøngurri
chutøgucha Ilírico birausrøngatig kerrigu chigucha palømíig na
Cristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenanig købig køn. 20 Pøs

nabe Criston tru mana wamindi møriimøsrø, treegu tru tabig
srø wamwan eshkab kusrenanøb pasramigwan mas isua martrab
inchibig kur, Cristoi tabig srø wamwan møikkøben eshkab
kusrennøbig pølbasra marinug srøig itø marøb guebimønrrab.
21 Masken Tiuswei wamwan pørig maig taimbala:
“Managuen nuimburabigwan mu wammørøsraimeelø gøbelø
nun nebua ashib,
wamindigwan mana mørmeelø gøbelø chigúi nebua mørøb
inchun” daig.

Pablo Romasrømay inrrab isub

22 Inchawei øyeekkurri nabe katø gatø ñimun ashchab attrab
inchen, arrumønrrai marinab pasrabig kur. 23 Inchendø møimbe yu
na tsuim birausrømbe naimbe yandø chu maramig kawein gøben,
katø merrab pilamerawansrøngurri ñimun ashchab truba arrug kui
megaig køppe, 24 Españasrømay na inrrab arrua, pua burainrrab
inchar. Kaguende nabe ñimun asha burainrrab isur, tru petø
purainrrab arrua, kan maya yana ñimba lindigu truba kasraatø
buraya, na trusrømay yamigwan ñim nan purugunrrai.
25 Inchendø møimbe nabe Jerusalénsrømay inrrab yar
Tiuswei misaameran an burugúigwan trannrrab. 26 Kaguende
macedoniasreeløba, acayasreeløbabe tru Jerusalénsrø Tiuswei
misaamerai utu waachameran purugumig an tulisamig nømune
tabig asønaig køn. 27 Pøs nømbe tabig martrab isua marig køn.
Inchagucha nømbe judíosmerane uløweim bønrran. Kaguende
tru judíos kømø misaamerama Tiusweimburabig purø tabig tru
judíosmeraiwan nøm tøga utab pønrraibe, nømgurringucha nøm
chi tøgagúiløtøga judíosmeran tranøb pirisamig ulø bønrran.
28 Incha i maramigwan nabe yandø chab mara, tru kan mamig
misrizhig latawei tru an purugúigwan nømun purøørabe,
Españasrømay inrrab arrua, ñimun ashchab arrumønrrun. 29 Incha
na ñimuisrømay arruppe, Cristoi mayanguen tabigwan ñimun
pirishinrrab tøgagømburab tøga arrum gúi nabe asha basrar.
30 Inchendø nabe, nai nunelan, namui Señor Jesucristogurrimba,
Espíritu Santoi undag købikkurrimba, naimburab ñim Tiusba
truba rrugab wamindigu, tiusmanda naba kanbalatø misrtrai
chinrrab, Tiuswan truba rruba miab melamigu. 31 Pøs tru Judea
birau Jesucriston chi kørenrrab inchimø misaamerai tasku na

kebeñmønrraimba, katø tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamera tru
an burugúig srua yaigwan tabig kui ashib utønrraimba Tiuswan
miarrunrrigay, 32 pøs Tius treeg kønrrain gøbene, na ñimuisrø
arruppe, truba rruba kasrag bua, ñimba kanbalatø pishindø tab
wamig kønrrai. 33 Inchen Tius tru chi isumgaig tab gøbiibe ñim
mayeeløba pasrønrrai isur. Treeg kønrrun.

‘Tab ka amøñigueh’ chib, Pablo wam øriilø

16 1 Cristogurri tru namui nuchag Feben tabig ashib
tøgagørrunrrigay chinrrab inchar, tru Cencrea iglesiayu chi
maramigu purugubigwan. 2 Señorwein gúimba ñimbe nun truba
tab wamab utønrrigay chinrrab, Tiuswei misaameran maig utamig
køben, trumay. Katø ñimgurri nun chi purugumig palain gøbene,
purugub inchigay. Kaguende nøma truba yamelan truba rruba
purugub megabig køn, katø nan chigucha.
3 Cristo Jesúswei maramigu lincha marøb melabelø, Priscilanba,
Aquilanba ‘tab ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. 4 Truiløbe
naimburab nan chi kømønrraindø kwam labguen inchibelø
gøn. Truilane nabe mayanguen ungwa, ungwa tamønrrun.
Katø natø gømøtø, judíos kømø misaamerai iglesiameragucha
mayamba nømune ungwa tan. 5 Katø iglesia tru nømui yau
tulundzunabelangucha ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. Katø
tru Epeneto, nai undaaraig, Asia birausrø ke srøsrøzhiitø
Criston nømerrig kørewa pasramisrøbigwangucha ‘ka uñgu’ tan
chirrunrrigay. 6 Katø ñimuyasig truba rruba marøb megabig
Maríangucha ‘tab ka uñgu’ tan chirrunrrigay. 7 Andróniconba,
Juníaswanba, nai misaameran ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay,
kailan pønsraig yau merrarrawa keeriilø naba lincha bønrrabelø
gøbelan. Truiløbe Cristo nøashib karua øriilø nømune tabelø
mumera gúi asiilø, katø nømbe Criston naguen køremøwatø,
nømmerrig kørewa pønrrabelø, treelø gøn.
8 Señorweimburab nai undaaraig Ampliaswan ‘ka uñgu’ tan
chirrunrrigay. 9 Katø Cristoi maramigu namun lincha marøb
megabig Urbanonba, katø nai undaaraig Estaquiswanba ‘ka
amøñigueh’ tan chirrunrrigay. 10 Apeles, Cristoimburabigu
chine nebuinab puraya møwanba, katø Aristóbuloi yauelanba
‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. 11 Nai misag Herodiónwanba,
Narcisoi yauelø Señorwan kørewa pønrrabelanba ‘ka amøñigueh’

tan chirrunrrigay. 12 Señorwei maramigu truba marøb melabelø
Trifenanba, Trifosanba ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay, katø
Pérsida, truba undaaraig, tru Señorwei maramigu truba rruba
marøb megabigwanba. 13 Señorweinug purø tabig kui asig
Rufonba, nui usranba ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay, pøs
truibe nai usri lataig kuig køn. 14 Asíncriton gøben, Flegonten
gøben, Hermeswan gøben, Patrobaswan gøben, Hermaswan
gøben, katø nunelø nømba warabelan gøben ‘ka amøñigueh’ tan
chirrunrrigay. 15 Katø ‘ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay Filólogon
gøben, Julian gøben, Nereowan gøben, katø nui nuchawan gøben,
Olimpaswan gøben, katø tru nømba warabelø mayeelø Tiuswei
misaameran gøbengue.

16 Kangurrin gangurri ‘ka amøñigueh’ chib tabig wamab Tiuswei
undag købiitøga tasig rraniyay. Cristoi iglesiamerabe mayamba
ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran.

17 Pøs nabe ñim, nai nunelan, ashiptø gønrrigay chinrrab
inchar ñimun nøørøtø misrtrai indamba, Cristoi maywan
søtøbønrramisramba inchibelan. Truiløbe tru ñimun
kusrenanigwan ka peemaytø bunrrai marøbelø gøn. Ñimbe
truilane tarømisray. 18 Kaguende treeg misaamerabe namui Señor
Cristoiwan marmeelø gøn. Treeg kømøtø, ka nømuimburaptø tab
gønrrai labelø gua, waminchibgucha purø tabzhig wamincha,
mørøptø wamdiig tabzhig wamincha, chigucha trunun nebua
ashmø misaazheelan kegørrøsrkøbelø gøn. 19 Pøs tru tabig srø
wam maig taigwan ñim møra marøbelø gúigwane mayeeløba
nebua asha gøn. Treekkurri nane ñimuimburab truba kasrag
køtan. Inchendø ñimbe chigøben tabigwane purø nu gusrebelø,
kaigwane kan isubguen isumeelø gúimbe gøtan. 20 Inchen Tius tru
chi isumgaig tab gøbiibe kan maya yanayutø Satanáswane nøbe
tambalørtrun ñim itøbuna bønrrønrrai. Namui Señor Jesúswei ka
yandø tab indiibe ñimba gønrrun.

21 Timoteo, maramigu nan lincha marøb megabig, ñimune ‘ka
amøñigueh’ cha øran, katø trugurri tru nammisaamera Lucio
gøben, Jasón gøben, Sosípater gøben, truiløgucha.

22 Na, Tercio, Pabloi kilga børøbikkucha ‘ka amøñigueh’ cha ørar,
Señorwei munchiyu.

23 Gayogucha ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran, tru nan truyu
tsumig ya bebøb, katø iglesia mayeelanba pebøb inchibig. Inchen

gatø Erasto tru ciudayu an asamigwan nø ashibiiba, katø trugurri
namui nuneg Cuartogucha ‘ka amøñigueh’ cha øran.

Tiuswan srabe tabzhig wamindig

24 Namui Señor Jesúswei ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba
gønrrun. Treeg kønrrun.
25 Møimbe Tiuswan maya nuguen tabig waminchigun, Tiuswei
tru tabig srø wamwan na wamindiiba, Jesucristoimburab na
eshkab kusrenaniiba iilø maig køben treegu mur bønrrønrrai
marøbigwan. I tru tabig srø wambe tru manasrøngurri mu asiimíig
pasrabig Tius nø maramigwan nuinetø tøgagúigwan tru kenamarig
maig køben, treeg køn. 26 Inchendø møimbe Tius tru maig
karuigwan eshkabeløpøriiløgurri tru mu asiimíig pasrabigwane
kenamaran judíos kømeelø chu birausrø misaamerandøgucha,
Tius tru manasrøngurri managatig wabig nø maig maramigwan
martrain basrig, treeg, nømui isubigwan Cristoinug pønsra
tøgagúigu maig taigwan møra marøbeløgønrrai.
27 ¡Tius tru nøtø kandø wabig, tru muguen nebua kusremgaig
newan kusrebigwan managatig tørguegwalmabig kønrrun
Jesucristogurri! Treeg kønrrun.

1 Corintios

Pablo pørøb

1 [1]Na Pablo, Tius nan trendø treeg kønrrain gøben, Cristo
Jesús nøashib karua ørig kønrrai wamig, nai nuneg
Sóstenesba misra, i kilgawan pørar, [2]Corintosrø iglesiayuelan,
Cristo Jesúskurri tru Tiusweyasig tarømariilø, nuyasiitø newan
tabelø gønrrai wamiilanba, katø tru mayeelø chutøgucha namui
Señor Jesucristoi munchiwan wamabelanba, truibe namuimba,
nømuimba Señorwan. [3]Namui Møskai Tiusweimba, Señor
Jesucristoimba tru ka yandø tab indigwan gøben, chi isumgaig tab
gøbigwan gøben ñim tøgagønrrai inchar.

Cristogurri tabig tranigwan 'ungwa, ungwa' taig

[4]Chu urastøgucha nabe Tiuswane ñimuimburab 'ungwa, ungwa'
chibig kur, Cristo Jesúskurri ñimun Tius ka yandø tab indigwan
tranikkurri. [5]Kaguende chiyutøgucha ñimbe nuinug purø nørrø
tøgagønrrai traniilø gøn, kerrigu wamindigu lata, kerrigu
nebua ashib ambigu lata. [6]Trumay Cristoi tru srøig tabigwan
wamindiibe ka wamindiitø gømø, ñimuinuube cierton kørrømisrin
gøn, [7]Tiusweiwan marøbelø gømigwan keta tranig chigucha chi
palømeelø gømnegatikke, Jesucristo kenamisramigwan ñim munig
melappe. [8]Katøgucha srabegatig ñim kørrømø mur bønrrønrrai
nøbe tøga basrønrrun, namui Señor Jesucristo gatø arrub gwaløm
chi kaig mariilø chigar bønrramig kønrrai. [9]Tiusbe nøbe maig
martrab chippe, treegwan marøbig køn. Ñimbe nøgurri wamiilø
gúig køn, nui Nusrkai Jesucristo namui Señorba lincha bønrramig
kønrrai.

Corintosrø Tius wami misaamera nøørøtø inchib tarømisrøb

10 Nai nunelø, Señor Jesucristoi munchiyu maig maramigwan
tiusmanda øyeeg marøb melørrunrrigay chib waminchab inchar.
Peg peg isub gømøtø, kandø isuy cha, ñimui utu mas nøørøtø inchib
tarømisramig kaanrrai. Masken treeg kømøtø, newan kanbalatø
lincha kandø isub, maig marameløyu kandø isub inchigay cha. 11 Nai
nunelø, møiløgøsrøn Cloéwei yaueløbe nane eshkatan, ñimbe kwayam
labrre waran cha. 12 Pøs nabe trenchinrrab inchar, møiløgøsrøn ñimbe
trenchibrren gøn dan cha: "Nabe Pabloingatiig kur" chiben, katøgane:
"Apolosweingatiig kur" chiben, katøgane: "Nabe Cefasweingatiig kur"
chiben, katøgane: "Cristoingatiig kur" chib. Treeg inchib gøn dan cha.
13 Trube, treeg købene, ¿Cristobe nuin gúi, nuin gúi misra basra
chindah? Kabe ñimuyasig kurusyu kwanrrai mesrøppe, ¿na Pablon
mesraig kø chindah? Kabe ñimun piu umbu ulsrøbgucha ¿nai
munchiyu piu umbu ulsraig kø chindah? 14 Tiuswan nabe 'mayanguen
ungwa, ungwa' tamønrrun, ñimun møigwangucha na piu umbu
ulsrømuigwan. Nabe piu umbu ulsrøppe, Crisponbah, Gayonbatøwei
treeg marig kuig køn, 15 nai munchiyu 'piu umbu ulsrailø guer' chib
mugucha trenchib gømønrrai. 16 (Katø Estéfanaswei yauelandøbe
piu umbu ulsrøbwei indig køn. Inchendø katøgan mas mungucha piu
umbu ulsraibe nane isumøtan). 17 Kaguende nane Cristobe misagwan
piu umbu ulsrøb uñchai ørmøtø, Tiuswei tru tabig srø wamwan
eshkab kusrenanrrai ørig køn. Incha nabe waminchibgucha, nørrø
wammeratøga purø may waminchimur, Cristo kurusyu kwaigwane
chigucha gømíig kui lataig marig kømønrrai.

Cristobe tru Tiuswei muguen nebua kusremgaig kusreiba, maramburab mariiba gøn

18 Cristo tru kurusyu kwaigweimburab tru eshkab kusrenaniibe
yandø tru kaigyu kegørra pønrrabelaimbe chigucha gømíig, ke
chugúinguen mørmubendø wamindi lataig køn. Inchen nam yandø
kaigyugurri wesrailaimbe tru wamindiibe Tiuswei tru maramburab
marig, truig køn. 19 Kaguende trenchibig pørig pasran:

"Purø gusreb møguelø chigurrimbunø nebua kusrewa
tøgagúilane pinisamønrrun cha.
Kusrebelø nøm chigúi møra tøgagúilane chigucha gømíig
mara kaasha kørrømaramønrrun" chibig

20 ¿Pøs, tru purø gusrebiiba, katø kusrennøbiiba, katø møi
i gwaløm nørrø kusrewa 'treeg, rreeg køn' chibeløbabe chu
bønrrah? ¿yu pirau chine purø nørrø kusreegwane chugúinguen
mørmubendø marig, Tiusbe treeg mara tøgagømuitarru?
21 Kaguende Tiusbe, tru nui muguen nebua kusremgaig kusrebig
kuigu, yu pirau misaamerabe nømui tru purø nørrø kusrewa
tøgagúitøgabe nun nebua ashmønrrai indig køn. Pøs tru
chugúinguen mørmubendø wamindig mara tøgagúigwan eshkab
kusrenaniitøga nun kørebelane kaigyugurri wesramig, Tiuswane
tabig asønaig køn.
22 Kaguende judíosmerabe kan møg Tius nøba pasrain gúi
ashchai mariilan miaben, griegosmerabe tru purø nørrø
gusreeg wamindiilan mørøg kui inchibelø gøn. 23 Trune nambe
Cristo kurusyu kwaigwan eshkab kusrenanøbelø guer. Truibe
judíosmeraimbe ke ka srurrengwangarubig køben, judíos kømø
misaameraimbe ke chugúinguen mørmubendø wamindig,
treeg køn. 24 Trune Tius tru wamiilayasiibe, judíosmerai lata,
griegosmerai lata, Cristobe tru Tiuswei maramburab mariiba
katø Tiuswei tru muguen nebua kusremgaig kusreiba, truig køn.
25 Kaguende Tiuswei tru chugúinguen mørmubendø wamindi lataig
asønabiibe møguelø purø may isua wamindi lataig kømøtø, mas
purab nuig køben, katø Tius tru itønaptiig lataig kuibe, kan møwei
fuerzas lataikken gømøtø, purab murikken gøn.

Corintosrø Tiuswei misaamera mailø gúig

26 Inchawei, nai nunelø, tru ñimun wamab uras ñim mailø
gøbelø gúigwan isua asamig køn. Misaamerain gabyu kusrebeløbe
ñimbe ke kan gandøwein gøben, katø ashib karub purrabelø
nørreeløbe mamdø gøben, katø tab misagugurri amrrub
misaamerabe mamdø gøn. 27 Yu pirau chugúinguen mørmubendø
wamindi lataig tøgagúigwan Tiusbe truigwan wesrawa basrig køn,
tru purø nørrø kusrebelan kørig mara gørrømartrab. Katø yu pirau
kwa gaizheelø gønmab asha tøgagúilan Tiusbe truigwan wesrawa
basrig køn, nørreelan kørig mara gørrømartrab. 28 Yu pirau
misagwein gabyu larrø gaizheelø gønmab asha tøgagúilanba, katø
kaashib indiilanba, tru chigucha gømøzheelø gúi asiilan, Tiusbe
truilan lawa wesraig køn, tru nørreelan chigucha gømeelø mara
gørrømartrab, 29 mugucha Tiuswei merrab nørreelø misrøb møg

inchib pønrrømønrrai. 30 Ñimbe Tiuskurri Cristo Jesúsba kanbalatø
pønrran. Cristo Jesúsbe namuimbe tru mu nebua kusremgaig
kusremiba, katø sølgandø tabiiba, katø Tiusweyasiitø tarømariilø
gømiba, kaigyugurri wesruilø gømiba, treeg køn nøbe. 31 Inchawei
Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn: "Møikkøben truba nuig
kømmørø inchib waminchib pasrag købene, Señorweimburappe
møg inchib waminchib pasrøbash" cha.

Criston kurusyu mesraigwan wamindig

2 1 Inchawei nai nunelø, Tiusweimburabig mun kenamariimíig
pasrabigwan na ñimun eshkab kusrenanøb arrub urasma, ke
kan chull møramdiig purø may waminchib, katø purø nørrø kusreb
nebua asiilan waminchib arrumuig køn. 2 Pøs nabe ñimui utube
katøgan chi pegwan isub pasrønrrab gømøtø, Jesucristonba, nun
kurusyu mesra kweetsigwanba, trunundø isua basrønrrab isuig
køn. 3 Incha nabe ñimui utu uñib urasbe trubørab chish kømøwei,
trurrigu kørig kuig ¡gatø! itønab pasraig købig køn. 4 Inchawei na
wamindigu lata, katø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanigu lata,
purø nørrø nebua ashib kusreig wamdøga purø may gøremdiig
waminchimuig køn. Treeg kømøtø, Tiuswei Espíritui maramburab
mariitøga kenamarøb wamindig køn, 5 tru ñimui isubigwan
Jesucristoinuutø pasriibe møguelø purø nørrø kusreegu basrig
kønrrain gømøtø, Tiuswei maramburab maramigu basrig kønrrai.

Tiusbe nui Espíritugurri nebua ashchai marøbig køn

6 Treeg kuingucha, Tiusweimburabeløyu yandø tsabø
nørrørawarwei utubeguende nørrø nebua kusreegwan
waminchibwei inchibelø guer. Nambe waminchippe, tru nørrø
nebua ashib kusreegwan møi nam warain gwalømigwan gømøwei,
kabe møin gwaløm yu pirau nøm ashib karubelø nømguen
patsab ambubelaiwan gømøwei wamindig køn. 7 Treeg kømøtø,
nambe waminchippe, Tiuswei tru muguen nebua kusremgaig mu
asiimíig, sørig pasrabigwan wamindig køn, tru chi pønrrabikken
kaabenbatøsrøwei namuyasig maya nuguen tab gønrrai kanmaytø
manasrøwei Tius treeg martrab isua tøgagúigwan. 8 Inchen møi
yu pirau nørreelø karub purrabeløbe møitøgucha iig tru muguen
nebua kusremgaigwane chigúinguen mørmuig køn. Pøs iigwan
chigúi mørig kuimbe, namui Señor tru tørguegwalmabigwane

kurusyu mesra kweechimubsruig kuinrrun. 9 Inchendø Tiuswei
wamwan pørigu taimbala:

“Mugucha kaptøgabe nebua ashmøwei,
muguen kalutøgabe nebua mørmøwei,
ni muguen øyeeg kuitamappe isubguen isumøwei indigwan,
Tiusbe nun undaguelayasiibe trunun tøgagønrrai tamara
pønsrain gøn” cha.

10 Inchendø Tiusbe sørig pasrabigwan nui Espíritugurri namune
kenamarig køn, kaguende tru Espíritube maig kuigwan kerriguh
chishtø ashibig kua, Tiuswei tru muguen nebua asiimíig nø
purø umbusrø tøgagúilanguen kerrigu. 11 Pøs ¿kan møwanma
nui manrrau umbusrøngue chi isub pasraigwan nebua ashibiibe
nui espíritutøweimbe nebua ashmuitarru? Øyeetøwei Tius nø
purø umbusrø tøgagúilane mugucha nebua ashmuben, Tiuswei
Espíritutøwei nebua asan. 12 Nambe espíritu yu pirauigwan utømøtø,
utappe, Tiusweinukkurri arrubig Tiuswei Espíritun utig køn, nø ka
yandø keta tranigwan chigúi mørøbelø gømig kønrrai. 13 Inchawei
nam iigwan waminchippe, møguelø yu pirau kusremburab
kusrebelø kusrenani wamdøga waminchimer. Treeg kømøtø,
Espíritu Santo kusrenaniitøga Tiusweimburabelan øyeeg køn chib
waminchippe, Espíritu Santon tøgarmeran waminchibelø guer.
14 Kan møg Tiuswei Espíritun chigaibe, Tiuswei
Espírituimburabigwane utønrrab gaiman. Pøs nuimbe ke
chugúinguen mørmubendø mari lataig køben, ni mandø gúinguen
mørmøn, kaguende Espíritu Santo purugubendøwei, øyeeg, øyeeg
købig kuin gúi nebua asamig kua. 15 Inchen Tiuswei Espíritun
tøgaibe chiwandøgucha øyeeg, øyeeg købig kuin gúi nebua isumig
tøgaig køn. Inchen nungurrimbe mugucha ‘øyeeg, øyeeg køn’
chinrrab gaimanrrun. 16 Pøs Tiuswei wambe trenchibig køn:

“¿Señorwei isuilan kabe mu nebua asitarru? cha.
¿Señorwane kabe mu kusrenrrautah?” cha.

Inchendø nambe Cristo nø isuimay isumigwan tøgar guer.

Tiusweimburabeløyu lincha maram burugubelø

3 1 Inchawei nai nunelan, nabe Tiuswei Espíritu maig kønrrain
gøben treeg isubelan lataig waminchab gaimaig kuig køn. Treeg
kømøtø, tru maig amøñig køben amøñibelan lataig, trumay wamindig
køn, Cristoimburabigube kan shush ureezheelø latailan. 2 Nabe ñimune

pitsøtø mutsøsraig køn, tranrrø mamig manrrai manmøtø, kaguende
gatøgucha truigwane utønrrabgailø srø gúimba. Ni møi yanguen
gatøgucha treeg mamigwane manrrabgailø srø gua, 3 katøgucha
ñimbe ñimui asr maig marøg kui inchen treegwan marøbelø srø gøn.
Pøs ñimui utube pusrkwai ashib gømig, aleguiam lab treeg inchib
pønrraibe, ¿ñimui asr maig marøg kui inchen treegwan marøb, maig
købash amøñibelø lataig marøb amøñimøtirru? 4 Kaguende ñim møibe:
"Nabe Pabloingatiig kur" chiben, katøgane: "Nabe Apolosweingatiig
kur" chiben, øyeeg inchib pønrrappe, ¿maig amøñig køben amøñibelø
lataig marøb pønrrømøtirru?

5 ¿Trube, treeg købene, na Pabloba, Apolosbabe chimera
gøbrah? Pøs nambe ka marøb melabeløtø gøben, ñimbe
namgurriwei kørewa bønrran, namun møigwandøgucha Señor
maig martrai karua pønsraig køben, treegwan marøbelø. 6 Nabe
ellguaben, Apolosbe pi guchen, tru tusrwan nurangaruppe,
Tius nø nurangarun. 7 Inchawei ellguabig lata, pi guchibig lata
chigucha gømeelø gøben, kal-lawa nuranrrai marøbiibe Tius, nø
gøn. 8 Ellguabig lata, pi guchibig lata, møibe kabe peg kønrrab
gúindø trunundøwei marøb gøn. Inchendø nøm møitøgucha nømui
maramigwan maig marig køben, Tiusbe tru marimburø pagaraben,
utønrrab gúinrrun. 9 Kaguende nambe maramigwan Tiusba lata
lincha maren, ñimbe Tiuswei ellmari tul gøb, katø Tiuswei ya gøb
indan.

10 Tius nui ka yandø tab indigwan nan maya traniitøga, kan
møg yawan purø may maram gusrebig lataitøwei yawan
niga basrønrrabigwan nabe pølbasra basren, katøgane tru na
pølsrugwan mara pasrim bala, kusrub yan. Inchendø møitøgucha
marøb ambuppe, mandø marøb yainatashchab asha maramig
køn. 11 Pøs kaguende yawan niga basrønrrabigwan chab marig
basrøbene, mugucha gatøgane katø srøig peg nøørø maramig
kømøn. Kaguen tru chab mara pasriibe Jesucristo gøn. 12 Inchen
tru yawan niga basrønrrai pølbasra marim balabe: orotøga marin
gúi, andøga marin gúi, kabe purø tab sruuzheeløtøga marin gúi,
tsiitøga marin gúi, putøga marin gúi, kabe ka shautøgatø marin
gúi inchun. 13 Inchen tru nøm treeg mariiløbe møigweindøgucha
tørgandø chigúi asamdiig kenamisrtrun tru maig kønrrabigwan
asha marøb gwaløm. Kaguende maig køtashchab naatøga parra
ashen, tru naabe kanuin ganui nøm maig marigwan chigúi

ashchai kenamartrun. 14 Inchen møikkøben tru yawan niga
basrønrrabigwan marim bala nø marøb kusrab yaig chi gømø,
nagu ka buraibene, truburø nøbe tru utamigwan utønrrun.
15 Inchen møigwein gøben nø chi marøb megaig pachiptinchene,
tru nø treeg marigwane kaptøashchun. Nøbe truyugurri weluløppe,
weluløbwei inchendø, treetøgucha welulrrab kan nag bilab
utuwan burøluløb ib lataig welulabe gønrrun. 16 ¿Ñimbe ashmeelø
gøtirru? yamba ñimdøweinguen Tiusweimbe tab ya gøben, Tiuswei
Espíritube ñimuinug basrabig kuin gúi. 17 Inchawei møikkøben
i Tiuswei yawan pinishibigwane Tiusbe nungucha pinishinrrun.
Kaguende Tiuswei yabe newan tabig nuyasiitø gøben, tru Tiuswei
yabe ñimdøwein gøn.
18 Kusrebelø guermab ñimasiitø kegørrab pønrrømøtay. Ñimui
utu møikkøben misaamera møin gwaløm yu pirau isuigu
truba rruba nu gusrebig kurmab isubiibe, chi nebua ashmíig
lataig misramig køn, cierton kusrebig kønrrappe. 19 Kaguende
kusremburab kusreeg yu pirauibe Tiuswein gabyube ke
chugúinguen marmubendø marig treeg køn. Pøs øyeeg chibig
pørig pasran: “Nøm truba rruba kusrebelø guermab isuigutøwei
Tiusbe iløsrka kegørrønrrai marig køn” chibig. 20 Katø treekkucha
chibig køn: “Señorbe ashibig køn cha, tru nørrø gusrebelai isuiløbe
chi isumuinguenig isuilø gúi.” 21 Inchawei mugucha, ø møøbesin
chib, truba rruba møg inchib waminchib pasramibe chigagøn. Pøs
kerriguba ñimuin gøn: 22 na Pablo lata, Apolos lata, Pedro lata; iig
waraig pirø lata, øsig kømig lata, kwamig lata, møin gwaløm lata,
katø wendø attrabig lata; pøs ñimuiwein gøn kerriguba. 23 Katø
ñimbe Cristoielø gøben, Cristobe Tiuswein gøn.

Cristo nøashib karua øriilø nøm marøb gúilan waminchibig

4 1 Ñimbe mutøgucha namune Cristoi maramigwan marøb, katø
Tiuswei tru mu asiimíig sørig pønrrabigwan nam asha marøb,
kusrennøb pønrrønrrai pønsrailø gúi, namune ka treetø isua
tøgagørrunrrigay. 2 Pøs tru maramigwan nøm asha marøb gønrrai
pønsrainabeløbe møitøgucha nui mariiløyu chi isumgaig marøbelø
gønrrain gøn. 3 Nane naimburappe, chi menrra isumøtan, ñim gúi,
kabe yu pirauelø mugøben tru maig kønrrabigwan asha marøb
purrabelø, truilø gúi, nan ‘ñibe øyeeg, øyeeg marøbig køn’ dainab
pasramig. Kaguende nabe naasiitøweinguen ‘øyeeg, øyeeg kur’

chimur. 4 Pøs nabe naimburappe, nai manrraube chi kalø marig
kebachibiibe chigaig basrar. Inchendø na treeg pasraitøga ‘chi kalø
marmíig kur’ tamig kaagøn. Kaguende nan maig kønrrabigwan
asha marøbiibe Señor, nø gøn. 5 Inchawei treeg købene, treeg
maramig pumøwatøbe ‘ñibe øyeeg, øyeeg kuin gøn’ chib, treeg
kui mara kørrømarmøtay. Muniiray Señor arrumnegatig. Tru
sørig pønrrabig løstøyuelan nøbe tøryu wesrawa, møguelø nømui
manrrømerayu chi martrab isua tøgagúilan kuragutchun. Inchen
møitøgucha Tius tabig wamindig kømigwan utønrrun, nøm maig
marig køben, treekke.

6 Nai nunelø, iigwan kerrigu øyeeg pørøppe, Apoloswanba,
nanba asha kusrenrrai indig køn ñimuyasig tab gønrrai, ñim
namun asha kusrewa, pørig maig chibigwan purab marøb
pønrrømønrraimba, kanune kaig køn chib, kanuingatøgøba inchib
ñim truba møg inchib nørreelø misrøb pønrrømønrraimba. 7 ¿Ñun
mu gúi nebua asig kønrraima ñune mu rreeg mara basrta? ¿Tius
tranigwan utiimíibe ñibe chi tøgagugu? Inchen nø rranigwan ñi
uta tøgagúig købene, trube, ¿chindimbarre møg inchib nuig misrku,
tranigwan uta gømøwa lata?

8 ¡Paare, ñim waachaalleeløbe! Yandø ke newanelø, katø ñimbe
yandø chiyutøgucha palømíig ke newan døgar gøppeendi, ñimbe
namun balain gømø, yandø reymera, yandø ñimdø ke tsabø asha
garubelø. ¡Kan waachaalleelø! Ñim isa gømøtø, reymera gua,
ke ñim garub pønrraimbe, namgucha treetøweim bønrrønrrab,
ñimba ke amøñigasamig køtan. 9 Pøs nam Cristo nøashib
karua øriilane yandø wendau ke srabesrø melab lataig treeg
pønrrønrrai pønsrailø guer, yandø kwanrrai wesrawa pønsrailan
latawei. Pøs nambe yu pirau mayeelai merrab misagashib srua
gúilø gømig køtan, ángelesmera lata, misaamera lata. 10 Nambe
Cristoimburabikkurri ke chugúinguen mørmeelø lataitø gøben,
trune ñimbe Cristoimburabeløyu purø gusrebelø latailø gøn.
Nambe ke itaptø gaizheelø gøben, trune ñimbe purø mur chibelø
latailø gøn. Ñimbe tabelø gønmab asiilø gøben, trune nambe
kaasiilø guer. 11 Pøs nambe møin gwalømgatig parøgwai mørøb, pi
mulgwai mørøb øyeeg nebuig meler, asru kemig truburab gømuielø,
ichabeta kørriindiilø, katø chu waramig ya gaweyelø. 12 Nambe
namui tasiimeratøga muraara, muraara marøbelø guer. Namune
trømbøig tsalø wamøben, namgurrimbe nømune mayanguen

tabig nebuilø gønrrai inchibelø guer. Namun kaig maringucha,
namgurrimbe awentabelø guer. 13 Namune kailø gønmab ashchai
isa waminchen, namgurrimbe maig købash inchimø, tammay
løtabelø guer. Nambe møi øyan gwalømgatig yu pirau yandø
kaasha kørrømarig chilliirrøsr kørreibig latailø guer, mayeelai
kaasi shau.
14 Nabe ñimun iigwan pørøppe, ka kørig martrab inchimøtø,
masken tabig melønrrai waminchar, nai undaaraig ureemera
latailø gúimba. 15 Pøs ñimbe Cristoimburabigu kusrenanøbeløbe
diez milburab tøgagúindøgucha, kan møskai lataibe kandø
tøga gøn. Kaguende Cristo Jesúsweinuube Tiuswei tru tabig srø
wamgurri nabe ñimuimbe møskai misrig køn. 16 Inchawei nabe
ñimun øyeeg marøb melørrunrrigay cha waminchar, na maig
marøbig køben, ñimgucha treegwei marøb gønrrai.
17 Inchawei nabe Timoteowan ñimuimay ørig køn, nai
undaaraig nusrkai lataig Señorwan maikkucha tarømisrmø
megabigwan. Nøbe na Cristo Jesúsweimburab maig marøb uñibig
kuigwan ñimun isunanrrun, na chutøgucha iglesiamørig maig
kusrenanøb yailan. 18 Inchen ñim møiløbe na ñimun ashchab
arrumønrraitamab purø nørreelø misrøb møg inchibelø misrin
gøn. 19 Inchendø nan Señor inrrain gøbene, peba ñimun ashchab
arrua, nøm truba rruba nørreelø misrøb wamindiilan ashmøtø, tru
nømui marøb gúigwan asamønrrun. 20 Kaguende Tius nø ashib
karub waibe wamindigu basrømøtø, maramburab marigu basran.
21 ¿Nabe ñimuimay tsig srua arrumig balain gøgueh? ¿Kabe undag
købiitøga larrø tammay waminchab arrumig balain gøgueh?
¿Ñimbe møigwan balaingøgue?

Møgueløba, ishumburmeraba trømbøig marmumigwan waminchibig

5 1 Ñimui utube ishumburmeraba, møgueløba trømbøig
marøb gúigwan truba wam gøn, ñimui utube møikkøsrønbe
panabusrandøwei pera tsuin gúi, judíos kømeelø Tiuswan
ashmø misaameraguen kan øyeekkatig trømbøig maramigwane
purø rrømbøig kui asha treeg marbasiimíigwan. 2 ¡Trune
treeg kømnebe ñimbe chi gømui lataig nørreelø misrøb ka
møg inchippe bønrran! ¿Ashene, øyeeg bubene, ñimbe isuig
kishibguen bønrrømø, chindah? Tru øyeeg kaig marøb møwane

ñimui utugurrimbe wegutchai inday. 3 Pøs nabe ñimba gømøtø,
nai asr pasraigube yabsrø nøørø basraindøgucha, nai isuigube
ñimba basrøwa, tru treeg kaig marøb møwane nun maig itø
attrabigwan treeg kønrrai kørrømara pasrøbguen inchar, na ñimui
utu basrøwa lataitøwei. 4 Namui Señor Jesucristoi munchiyu ñim
tulundzunøben, na maig isubig kuigube ñimba basrøben, Señor
Jesúswei maramburab maramig truyu basrøben, 5 tru larrø kaig
marøb møwane Satanás nø tøgagønrrai pasrtrigay, nui asrwan
pinisaig kønrrai, Señor arrub gwaløm nui espíritune kaigyugurri
wesraig kønrrai.
6 Ñim nørreelø misrøb waminchib pønrraibe chi tabig kømøn.
¿Ashmeelø gøtirru, harinayu levaduran lamøtø pusriitø maya
sømarigwan larrøb pulingarubig kui? 7 Tru kølli levadura lataig
tøgagúigwan wegutsay, harina sømarig chi levadura larriimíig
latawei ñim chishelø gønrrab, ñimbe yandø chabguen treelø gúig
køppe. Kaguende Criston, tru namui Pascua Fiestayu Ubisha-
unø gweetsamig købigwane namuimburø kweetsig købig køn.
8 Inchawei nambe tru Pascua Fiestan marøppe, tru kølli levadura
lataigwan tøga marøb gømøgun, tru kaig martrabgøba isub, chine
trømbøig maramigwangøba isub indi levaduran. Treeg kømøtø, tru
pirri chi levadura chigaig lataitøga fiesta margun, tru pirriyu chi
lindisaimíig chi sørig chigaig, ciertongue.
9 Nabe ñimun kilgayu pørøppe, asrtøga trømbøig marøb
ishumburmeraba, trømbøig marøb møgueløba linchimøtay cha
børig køn. 10 Inchendø nabe iigwan trenchippe, yu pirau tru
Tiuswan ashmø misaameran truilaimburab waminchimur, tru
ishumburmera lata møguelø lata trømbøig marøbelan, tru larrø
pareelan, chi isa gøben an nila wesrabelan, katø chiwangøben
kan tius kui lataig inchibelan. Pøs treeg misaameraba kerriguwan
linchimumig kuimbe, trube, ñimbe yu piraugurrimbe webambam
nebubsruinrrun. 11 Pøs nabe ñimun pørøppe, 'ñimui nuneg kur'
chib pasrøbendø, menda ishumburba trømbøig marøptiig, larrø
pariig, katø chiwan gøben kan tius kui lataig inchibig, kabe
isa waminchib wam gusruptiig, mutsiiraptiig, purø may isa
nila wesraptiiba, øyeeløba lindamig kømøn cha børar. Treeg
inchibiibabe mabguen lincha mamumig køn. 12 ¿Pøs nagan Tiuswei
misaamera gømeelø nøøreelan kabe na asha marøb pasramig
kuitarru? ¿Tru iglesiayuelan asha maramigwane ñim maramig

kømuitarru? 13 Kaguende Tiuswei misaamera gømeelø nøøreelane
maig kønrrabigwan Tius nø asha martrab gúinrrun. Inchendø: “Tru
ñimui utu tru larrø rrømbøig marøbigwane ñimbe wegutsamig køn”
cha, trenchibig køn Tiuswei wamwan pørigube.

Tiuswei ureemera ambugurri, igurri aleguiyab

6 1 ¿Maig marøb pønrrabelø guaasamø, ñim møikkøben
Cristogurri nui nuneeba aleguiyam laig tøgagua, Tiuswei
misaamerainug kømøtø, tru sølgandø tabigwan marmeelaisrø
tru kwayam laigwan ‘tamara guettra’ chib, treeg inchib
pønrrønrrappe? 2 ¿Ñimgan ashmeelø gøtirru Tiuswei misaamerabe
yu pirau misagwan maig asha maramigwan nømguen asha
martrabelø gúi? ¿Inchen yu pirau misaameran treegwan ñimguen
asha martrabelø gøbendøbe, trube, chigøben kwayam lailø
yandøzhig pub arrubigwane treetøwei asha martrab gaimabelø
gø chindah? 3 ¿Ashmeelø gøtirru ángelesmeranguen maig asha
maramigwan nam asha martrabelø gúibe, mas yu pirau chigøben
pub arrubigwandøbe chincha asha marmønrrab gø? 4 Inchawei
tru kwayam lailø yu pirau chigøben pub arrubigwane iglesiayuelø
gømeelan ¿mandøgurri truilan asha martrai pønsrøbelø gøh?
5 Nabe ñimune kørig burørtrab rrenchar, tru nunelai utu kwayam
lailan maig kuigwan paya ashib martrabig chigúi mørøb isum
gusrebig ñimui utube, ¡paare! ¿ni kandøguen mu gaagø chindah?
6 Inchen kan treeg martrab isui urasbe kan nuneebe katøgan
nuneeba kwayam lawabe, juezmeran ‘tamara guettra’ chib, eshkab
ambubelø gøn Tiuswan køremø misaameran.
7 Ñimbe ñimuimburappe chiguen gømø, yandø newan kegørra
bønrran, ñimui ututøwei øyeeg kwayam lab pønrraikkurri.
¿Trembe ñimun sølwan marmø kalø marindøgucha, treegu ka
puraambub melamdiig kømø, chindah? ¿Ñimun isa wamincha
nilindøgucha, trembe ka awentamdiig kømø, chindah? 8 Treeg
inchibelø gúi urasbe sølwan marmø ñimguen galø marøb, isa
wamincha nilamba inchibelø gøn, kan trutøgucha nunelandøwei.
9 ¿Tius nø ashib karub waigwan tru sølgandø tabigwan
marmeeløbe tru ketig utamigwan utømønrrabelø gúi ashmeelø gø
chindah? Ñimguen ñimdøwei kegørrab pønrrømøtay: møguelø lata,
ishumburmera lata trømbøig marøbeløba, chiwangøben kan tius
kui lataig inchibeløba, itølulø pteeløba, møkkølig købendø ishug

lataig inchibeløba, møgueløbe møgueløasiyaitø, ishumburmerabe
ishumburasiyaitø trømbøig marøbeløba, 10 nileeløba, larrø
pareeløba, mutsiirapteeløba, isa waminchib wam gusrupteeløba,
purø may isa an nila wesrapteeløba, tru Tius nø ashib karub
waigwan truiløbe ketig utømønrrab gúi. 11 Ñimgucha møiløbe
merrappe øyeeløwei inchibelø gøbig køn. Inchendø møimbe
yandø chishtø pillmailø, ñimbe Tiusweyasiitø tarømariilø, chi
kaig kømeelø lataig tabig kørrømariilø gøn, Señor Jesucristoi
munchiyuba, namui Tiuswei Espíritugurrimba.

Asrbe trømbøig maramigweyasig kømøtø gøn

12 "Chiwandøgucha nan meriimíig, na ka maramdiig købendø",
kerrigubabe chi purugunrrabgailø gøn. "Chiwandøgucha nan
meriimíig, na ka maramdiig købendø", na treeg marøb megamig
kønrrai na øyeeg marameløyu ni møyutøgucha truig srua yaig
pasrønrrabgucha gømur. 13 "Mamibe patsauweyasig køben,
patsøbe mamigweyasig køn". Inchendø Tiusbe mønundøgucha i
pabaløwanba chigaanrrai pinishinrrab gøn. Asrbe ishumburmeraba,
møgueløba trømbøig marøb tøgagømigweyasig kømøn. Treeg
kømøtø, asrbe Señorwein gøben, Señorbe asrweyasig køn.
14 Pøs Tiusbe Señorwanma katøle øsig kønrrai kusraig køppe,
namungucha gatø treetøwei øsig kømig kønrrai nui maramburab
mariitøga kusranrrun.
15 ¿Ñimgan ashmeelø gøtirru, ñimui asrmerabe Cristoi asrutøwei
pønrrabelø gúi? ¿Inchen nabe Cristoi asru pønrrabelan wesrawa,
kan kaig ishug nui asrwan anwei yanøbigweinug kandø misrtrai
mara, truyu pønsrønrraitamaguh? ¡Managuen treebe kømønrrun!
16 ¿Kabe ashmeelø gøtirru, tru treeg kaig ishuuba kandø misra
kaig mariibe, yandø kan asrtø lataig kørrømisrig kui? Kaguende
trenchibig pørig basran: "Tru pailøbe kan asrtø gønrrun" cha.
17 Inchen møikkøben Señorba kandø misriibe, nøba kan espíritutø
gøn.
18 Ishumburba, møgueløba trømbøig maramigugurrimbe
wegørray. Møguelø gatøgan chinetø kalø mariiløbe nømui
asrutøwein gømøtø, nøørø gøn. Inchen ishuuba, møøba asrtøga
trømbøig mariibe, nui asrwandøwei trømbøig maran. 19 ¿Kabe
ashmeelø gøtirru, ñimui asrbe Espíritu Santo nø kebya basraig tab
ya gúi, ñimuinug pasrabig tru ñim Tiuswan uti Espíritu? Ñimbe

ñimdøwei ñimuyasig kømøn. 20 Kaguende Jesucristo nuwei peniilø
gøn. Inchawei ñimbe ñimui asrtøga Tiuswan maya nuguen tabig
indig kønrrai maray.

Kasharawarbe maig kømigwan waminchibig

7 1 Trube, møimbe ñim nan kilga børa paya ørig købigwan
trencha løtønrrab inchar: Pøs tab gøn cha, kan møg
kasharamø, nøtiig kømig. 2 Inchendø ishumburmeraba, møgueløba
purø rrømbøig marøbelø gúikkurri, møgueløbe møitøgucha nui
srain døgaig kømig køben, ishumburmerabe møitøgucha nui
keg tøgaig kømig køn. 3 Pøs keebe srawei asrwan tab gønrrai
maramig køben, sraimbe nui kewei asrwan tab gønrrai maramig
køn. 4 Kaguende sraimbe, nui asr kuimba nuimburaptø tøgagømig
kømøtø, keg nø asamig køben, katø kekkurringucha nui asr kuimba
nuimburaptø tøga gømøtø, srai nø asamig køn. 5 Inchawei tru ñim
Tiusba wamindamigutø kebamrrab, kan maya yanagatig ñim pailø
lata tru treegwan marmønrrab wamincha gømøwabe, kanikkurri
kanikkurri asrwan tranmønrrab inchimumig køn. Tiusba
wamindamigwan chab wamincha, trugurrimbe ñimui asrwane
gatø treetøwei tranamig køn, tru treegwan marmuikkurrindø
Satanás ñimun kegørrøsrkønrrab chigøben mara ashmønrrai.
6 Nabe iigwane ka øyamay maramdiig køn chatø eshkar. Ke
treeg maramig køn cha, karua basrmøtø. 7 Pøs maya møgueløba
na lataitøwei nømdeelø gúimbemab isur. Inchendø møitøgucha
tru nøm trendø treeg kømigwan keta tranig uta tøgar gøn
Tiusweinukkurri arrubigwan, møibe øyamayig købene, katø møibe
peemayikke.
8 Nømdeelanba, piudameranbabe trendamønrrun: Na lataitøwei
natø kørrømisrimbe tab gøbsruinrrun cha. 9 Inchendø kaig marmø
uñibig uñchab gaimabiibe, kaig marøg købiitø ke chinsraatø inchib
uñibgunrriibe kasharaikken søl gønrrun cha.

Kasharawarbe petiyamumig

10 Inchen kasharawarmerane iigwan karua basrar; na garua
basrig kømøtø, Señor nø garua basrig køn: Sraimbe kewane
kuchimumig køn cha. 11 Inchen srai kuchippe, trube, nøtø tsumig
køn. Trengømuppe, nui keeba katøle tammay kørrømisra lindamig
køn. Inchen keebe nui srawane tarømisrøb kutsamig kømøn.

12 Inchen gatøganelane Señor trendaig kømøtø, naimburab na
trendamønrrun: Møikkøben kan nuneg, nui sraimbe Tiuswan
køremíig pera gua, nø ka lincha meganrrab megabene, keebe
tarømisrøb kutsamig kømøn cha. 13 Inchen kan srai, keebe
Tiuswan køremíig døgagua, nø ka lincha uñchab inchene, sraimbe
tarømisrøb kutsamig kømøn cha. 14 Kaguende tru keg Tiuswan
køremíibe nui sraingurri Tius kaasiimíig køben, katø Tiuswan
køremø sraimbe, nui kekkurri Tius kaasiimíig køn. Pøs treeg
kømuimbe ñimui ureemerabe kaiba lindig købsruben, møimbe
yandø Tius tabig kui asiilø gøn. 15 Inchendø møikkøben tru
pailøyu Tiuswan køremíig tarømisra ibene, ka ibasamig køn. Pøs
øyeegube, kan srai lata, kan keg lata Tiuswan kørebeløbe imønrrai
inchib ke treegutø melønrraingucha pønsrailø gømøn. Kaguende
Tiusbe ñimun wamappe, chi isumø pishindø tab waramig kønrrai
wamig køn. 16 Pøs, ¿ñi sraimbe ashtirru, ñi ñui kewan inchippa
kaigyugurri wesram gønrrab gúi? Kabe ¿Ñi kekkucha ashtirru, ñi
ñui srawan kaigyugurri wesram gønrrab gúi?

Tiuswan ashibig maig kømigwan waminchibig

17 Inchendø ñim møigwandøgucha ñimun Señor maig uñchai
marig køben, treegutø unamig køn, tru ñi Tiuswan nebua
ashib uras maig købig kuibe, trumaytø ka unamig køn. Chu
iglesiamerayuelandøgucha iigwan øyamay marøb gønrrai nabe
treeg karua basrar. 18 ¿Tru ñui isubigwan Cristoinug pasra
tøgagønrrai wamab uras yandø circuncidaweikken gøbig køtirru?
Trube, circuncidaweig kømønmab ashchai inchimøta. ¿Ñim
møikkøben ñui isubigwan Cristoinug pasra tøgagønrrai wamab
uras asru circuncidamíig køben wamig køtirru? Trube, treeg
marmíig købig kuabe, circuncidanrrab inchimøta. 19 Kaguende
circuncidaweig kui chi kønrrab gømøwei, circuncidamíig kui
chi kønrrab gømøwein gøn. Tius maig maramigwan martrai
pønsrailan møra marig, truibe tabig køn. 20 Tius ñimun wamab
uras møitøgucha ñim mailø gøben, treeg wamiiløbe, trumaytø
ka gørrømisramig køn. 21 ¿Tru ñun wamab uras karuindiig
megabig køtirru? Trube, trunune chi isumøta. Inchendø
ka karuindø megabig kømønrrab indamdiig købene, trube,
treegwan mar. 22 Inchen karuindiig megaben Señor waminabiibe,
Señorweimburappe yandø webya basran. Inchen gatø treetøwei ka

karuptø srua gúig megabig kømøtø, nuimburab uñen waminabiibe,
Cristo karuindiig meganrrabig køn. 23 Kaguende ñimbe Tius nuwei
peniilø gúig gøppe, møguelø karuindiig melabelø gømøtø guy.
24 Inchawei, nai nunelø, ñim møitøgucha ñim maigu pønrrøben
wamiiløbe, Tiusba treegutø ka gørrømisray.

Nømdeelan wamindig

25 Inchen tru kasharameelø nømdeelaimburappe, Señor nø garua
pasriibe chigagur. Inchendø Señor nan lastima asigwan nebua
tøgagúikkurri, na maig taigwan ñim treeg kuitamab isumdiig
kuinawa, naimburab ñimun øyamay maramdiig køn chinrrab
inchar. 26 Pøs møi ya øyeeg chinetø isumdiig købene, maig
basrabiibe trumaytø kørrømisramig søl lataig kui ashar. 27 Inchen
ñi srain døgaig kuabe, trube, tarømisrtrab inchimøta. Kabe chi
sraingaig, ñitiig kuabe, trube, srai tøgagønrrab lamøta. 28 Inchendø
ñi kasharaikkucha, chi kaig marig kømøwein gøben, katø kan
srusrø kasharaikkucha, chi kaig marig kømøwein gøn. Inchen
gøben tru kasharabeløbe chinetø nebuig pønrramig arruben,
isui melamig kønrrab gøn. Pøs nane ñim treeg nebuig melai
ashmuinrrabna gøtan.
29 Inchendø nabe, nai nunelan, ñimun trenchinrrab inchar: Srabe
gwalømmera pumibe purø landøraim basran cha. I landøzhig
pasrabigwan Tiusweimburabigwan martrab, sralø tøgarbe
sralø tøgar gømøwa lataig bønrray. 30 Inchen truba isui kishib
melabeløbe isuig kishib pønrrømøwa lataig bønrrøben, truba
kasrag bønrrabeløbe chi kasrag bønrrømøwa lataig bønrrøben,
chigøben penabeløbe chigucha penømøwa lataig bønrrøben, 31 katø
yu pirau chine købigu tab gúi mørøb amøñibeløbe ke truitø srua
yailøgucha amøñimumig køn. Kaguende yu pirau øyeeg pasrabiibe
ka pureb arrubiitø gøn.
32 Nane ñim chigucha chi isumikkaig treeg amønaimbemab
gøtan. Kaguende kan kasharamíig nøtiibe Señorweimburabigwan
katøguchinguen isun, Señor tab gúi wanrrai maramigwan.
33 Trune kasharaweibe yu pirau chigøben købigwan mas isun, nui
srawan mandø tab gúi wanrrai maramigwan. 34 Incha nø chi
martrab isuibe pabalø, pabalø isuim basran. Inchen kan ishug
kasharamíig, nøtiig, kabe kan srusrø nøtiibe Señorweimburab
marøb megamigwan mas isun, nui asru lata, nui espíritu lata

Señorweyasiitø gønrrab isua. Trune kasharawa ishuube yu pirau
chi købigwan mas isun, nui kewan mandø tab gúi wanrrai
maramigwan.
35 Iigwan na kerrigu ñimun trenchippe, ñimundøwei tab
gønrrai trenchar. Kabe ñimun ke truyutø iløsrka melønrraingucha
inchimøtø, masken mumay amønamigwan treeg marøb amøña,
Señorweimburabigwan tab chi iløsrkaimíig marøb melamig
kønrrai inchar.
36 Inchen mu møøba kimø srusran kan møg kasharanrrab
misraig, nø tab marmurmab kørig isub, katø tru srusrøgucha yandø
køligwein gøben, treekkurri møøbe yandø kasharam gúi ashabe,
trube, maig maramdiig køben treeg maramig køn. Treebe chi kaig
marøb pasraig kømøtø gøn. Ka gasharay. 37 Inchen kan møg nui
manrrau nø maig isuigwane treeg martrab kandø isua basrabig,
katø nui asru maig marøg købig arruben, truig mumaygucha
srua irramamø, tru nø maig isua tøgagúigwan isua møra tøga
basrøwa, tru srusrøba kasharamønrrab nø treeg isua basrabiibe,
kasharamuig søl gøn. 38 Inchawei tru kasharanrrab misri srusrøba
kasharaig søldøwein gøben, katø kasharamuibe mas tabguen gøn.

Piudameraimburab waminchibig

39 Keg øsig uñene, sraimbe nøørø gønrrab gømø, kandø gøn.
Inchen keg kwabeneguende, yandø nuin gúin gøben, mubagøben
ka gasharamig køn, Tiuswan ashibiibabe. 40 Pøs na isuibe øyeeg
køn: katøle kasharamø, nøtø kørrømisrikken, mayanguen tab
gønrrab gúi. Nagucha Tiusweí Espíritun tøgagurmab isua, trenchib
pasrar.

Cierton tius kømeelan trani yaumeran mandø indamigwan waminchibig

8 1 Animalmera kweecha tru yauwan taska mari tiusmeran trana
pønsraigweimburappe nambe mayeeløba nebua ashibelø guer.
Pøs tru nebua ashib kusreibe ka nørreelø misrøb pønrrønrrai maren,
trune tru undag købig Tiusweinukkurri arrubiibe Tiusweimburabigu
nørrøram burugubig køn. 2 Møikkøben maitøguen nebua ashibig
kurmab isubiibe, tru maig kuigwan tab nebua asamigwane katøgucha
tab ashmø srø gøn. 3 Trune møikkøben Tiuswan undaguigwane
Tiusbe nune mu gúi nebua asan. 4 Trube, tru taska mari tiusmeran

pønsraig yaumeran maigweimburappe ¿mandø chinrrab? Pøs tru
taska mari tiusmerabe yu piraube chigucha gømeelø gúi nambe
ashibelø guer, katø Tiusbe nøtø kandø gúi. 5 Pøs srømbalasrø lata,
pirau lata tiusmera cha wamiilø møiløgøben købwei indan (‘tiusmera
gøn’ cha, wamiiløba, katø chiwandøgucha nøm garub purrabelø cha
wamiiløba truba nørrø køb lataitøwei). 6 Treeg kuingucha, namuimbe
Tiusbe kandø nøtø gøn, tru Møskai. Tru chigurrimbunø arrubiibe
nuinukkurrindø arruben, katø nambe nuyasig øsig amøner. Katø
Señor Jesucristo kandø gøben, chitøgucha købiibe nøgurriwei
pønrrøben, namgucha nøgurriwei øsig amøñibelø guer.
7 Inchendø mayeeløbabe iigwane chigúi nebua ashmeelø gøn.
Møiløbe katøgucha tru taska mari tiusmeran tøgagøm gusreelø gøbig
kua, tru mamimeran mappe, tru tiusmeran trani mamig kønmab isua
mabelø gøn. Incha tru nømui isub kebachib pasrabigu kullaguelø
gúikkurri, yandø kaig mararmab isub kørrømisrøbelø gøn. 8 Pøs
mamibe Tiusweinug nam katøguchi kemalla pønrramig kønrrai
marmøwei, katø nam tru mamuikkurri mas kailø misrtrab gømøwei,
kabe nam truigwan maikkurri mas tabelø gønrrab gømøwein gøn.
9 Inchendø ñim tru chi kalø gønrraitamab isumikkaig marøb
tøgagúigwane kullaateeløbe truyu srurrengwanrrain gømøtø ashiptø
maray. 10 Kaguen møikkøben nui isub kebachib pasrabigu kullaatiig
tøgaig, ñi tru maig kuigwan yandø tab nebua ashib kusrebig, tru
taska mari tiusmerai tab yausrø ñun mab wai ashabe, ¿nøgucha tru
taska mari tiusmeran trani mamimeran ka manrrurmab isumønrrab
gøh? 11 Inchawei tru maig kuigwan ñi nebua asha kusrewa tøgagúig,
truikkurrindø kan nuneg kullaatiibe yandø kebeña, pinab pinønrrun,
Cristo nuyasig yamba purøgwaig købigwan. 12 Inchawei øyamay tru
nunelan kaig marøb, nømui isub kebachib pasrabigu kullaguigwan
kørriincha kørrømarøb pønrrappe, ñimbe Criston kaig marøb
pønrran. 13 Inchawei mamibe nai nunewan kebenøsrkamitø gønrrab
gøbene, managuen nabe yauwane mamumønrrun, nai nunewan ka
srurrengwangarumønrrappe.

Cristo nøashib karua ørig maig marøb pasramig

9 1 ¿Maig maramdiig køben treegwan maramig nabe tøgaig
basrømubra chindah? ¿Nabe Cristo nøashib karua ørig
kømubra chindah? ¿Kabe nabe Jesús namui Señorwan ashmuig
kuig kø chindah? ¿Señorweimburab na marøb pasraigu yell

gørrømisrøbeløbe ñimwein gømøtirru? 2 Pøs møilaimbe nabe
Cristo nøashib karua ørig lataig utig kømuinaindøgucha, isa
gømøtø, ñimuimbeguende nøashib treeg karua ørig kur.
Kaguende Señor nan nøashib karua ørig kui asamdiibe ñimwein
gøn.
3 Nan møiløgøben 'øyeeg marin gøn' chib, payibelane 'øyan
gøn' chib, kusra løtamønrrun. 4 ¿Kabe nam gøbgan mab, muchib
indamig kømuitarru? cha. 5 ¿Kabe nam gøbgan Tiuswan
ashibigwan srai mara, pera bønrramig kømuitarru? cha, tru
gatøganelø Cristo nøashib karua øriiløba, katø tru Señorwei trag
nuneløba, katø tru Pedroba, truilø lataitøweingue. 6 ¿Kabe naba,
Bernabébatøgan namui taska maramigwan elatsamig kømønrrain
gúitarru, namui øsig waramig marøb gúigwan?
7 ¿Kan suldauma maig kuaasamø nø suldau basraptøga, chi
palabigwan nui andøgatøwei penabiibe? ¿Kan mu guaasamø uvas
tusrmera ellguawa, uvas misren, truigwanguen mamíibe? ¿Kan
mu guaasamø kabramerane ashib tøgagøbendø, pitsøn sunna
muchimíibe? 8 Kabe na øyeeg chib pasrappe, ¿møguelø isuimay
trendaig tamagueh? ¿Tru maig maramigwan martrai Moisés
pørikkucha treetøwein chibig kømuitarru? 9 Kaguende tru maig
maramigwan martrai Moisés pøriguma øyeeg chibig pørig basran:
Kan wey tirigun kwattrai itøbunab megabigwane mabashig
kømub pusalgutsamig kømøn cha. ¿Kabe Tiusbe weymeran
isua trendaig kø chindah? 10 Øyeeg chippe, ¿namuimburab
trendaig kømønrrab gø chindah? Pøs namuyasigwei pørig kuig
køn. Kaguende pirøwan arab megabiibe mamuitamab isuawei
kwallib megaben, katø mugøben tirigun kwattrai itøbunab
megabiibe tru misrigwan manrrab isuawei marøb megan.
11 Inchawei nama ñimuinug Tiusweimburabelan ellmarig købene,
trube, ¿ñim chigøben tøgagúigwan maitøguen nam utamig
menrra indig kønrrab gø chinderah? 12 Tru kaneløma nømui chi
palabigwan ñimun utambuawei utig købene, ¿nambe treetøguen
gømø, utamigwein gømuitarru? Inchen gøben, nambe tru treeg
utamigwane managuen treebe marmuig køn, Cristoi tabig srø
wamwan chigøben iløsrkøbeløpønsrømønrrab, chigúindøgucha
ka puraambub melaig køn. 13 ¿Ashmeelø gøtirru, Tiuswei yau
marøb melabeløma truyuigwan maben, katø Tiuswei altaryu
marøb pønrrabeløbe truyuigwan mabelø gúi? 14 Inchawei Señorbe

treetøwei karua basrig køn, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenanøbeløbe trutøga øsig warønrrain cha.
15 Inchendø øyeeg maramdeelø gúindøgucha, nabe managuen
trunune marmuig køn. Katø iigwan na pørøbgucha, nan treeg
martraimab isua børmur. Pøs na chi treeg marmøwagurri na
øyeeg purø tab gúi mørøb møg inchib waminchib pasraigwan nan
mugøben kerramøwatø, kwamikken søl gønrrautan. 16 Pøs Tiuswei
tru tabig srø wamwan na eshkab kusrenanøb pasraibe nainetø
møg inchib waminchib pasramig kømøtø gøn. Kaguende nane
truigwane martraim basrig kur. ¡Pøs Tiuswei tabig srø wamwan
na eshkab waminchimuinaisruandøbe, nane maig kuaasamø!
17 Inchawei maramigwan na naashib martrab isua marabe, truburø
utamigwane utamønrrun. Inchen treeg kømøtø, ke nan trunun
martrai inchendø marinaisruandøbe, trube, tru karua basrigwan
ka marmøn chimønrraindø marig kørrømisrtrun. 18 ¿Pøs trube, tru
na marøb pasraimburø utiibe chi gønrrab gø? Na Tiuswei tabig
srø wamwan eshkab kusrenanøppe, truburø chi tranrrain gømø,
na ka yandø waminchib pasraig, truig køn, tru Tiuswei tabig srø
wamwan waminchib uña, na miambuawei miamigwan treeg utab
pasrømø kagøbasig.
19 Nabe mu karuig megamíig kuagucha, nabe natøwei mayeelø
karuindiig meganrrab pasramisrar, maya nebuingatig Cristoyasig
misag nørrø nebua tøgagønrrab. 20 Nabe judíosmerai utu uñippe,
kan judío lataitøwei uñibig kur, nøm Criston nebua ashchai
martrab. Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig
truig ke nø garuig natøweinguen ke treeg pasrømuinaindøgucha,
tru pørig maig chibig køben treeg melabelai utube, trube, tru
pøriilan marøb megabig lataig uñibig kur, tru pørig maig chiben
treeg melabelan Criston nebua ashchai martrab. 21 Inchen
Moisés pørigwan tøgagømeelai utube, treetøwei nagucha
chigaig lataitøwei uñibig kur, tru maig maramigwan pørig
chigaig melabelan Criston nebua ashchai martrab. (Tius maig
maramigwan martrai pørigwan na chi asamig chigaig kønrrab
gømøtø, Cristo maig martrai karuigwan trunun nabe marøb
megabig kur.) 22 Kullaateeløbabe nagucha kullaatiig lataitøwein
basrabig kur, tru kullaateelan Cristoin gønrrai martrab. Mu
misaamerabatøgucha, nøm mailø gøben, treeg kønrrab inchibig
kur, møilandøguen chinchagøben kaigyugurri wesranrrab.

23 Iigwan na kerrigu øyeeg marøppe, Tiuswei tabig srø wamgurri
øyeeg marøbig kur, truyugurri purø tabig tøgaig arrubigwan
nagucha trunun tøgatø utønrrab.
24 ¿Ashmeelø gøtirru misaamera nørrø tulaamba ashib purrainug
møig kanab luldashchab luløbeløma luløppe, søteeløbawei
lulendø, tru kanaigwan utabiibe kandø gøbig kui? Inchawei
ñim luløppe, tru kanawa utamigwan Tius tranig utønrrurmab
isua lulay. 25 Inchawei møikkøben treeg lulameløyu kebya
basramisrøbiibe, chiyutøgucha nui asr maig marøg køtanmaptø
marøb megamøn. Pøs truiløbe kan corona ka petø minchib
pinønrrabigwan utønrraptø treeg maren, trune nambe corona
managuen minchib pinønrrabig kømíigwan utønrrab Tiusweiwan
marøb meler. 26 Inchawei nabe luløppe, chu bumgúinguen
mørmubendø, luløbig lataig luløb megamøwei, katø kan kwayabig
nøørøtø, nøørøtø gurrøb kwayab lataig pasrømøwei inchar. 27 Treeg
kømøtø, nabe naasiitøwei nai asrwane purø murigu purayam
gusrenrrai kusrenanøb ke treegwan kønrrai inchibig kur. Inchippa
na katøganelan eshkab kusrenanøb pera basrøwa, natøweinguen
kaiman dainab megamønrrappe.

Taska mari tiusmeran Tius kui lataig mara tøgagømumig

10 1 Nabe, ñim nai nunelan, tru merrabsrø namui kølli misag,
judíosmera, mayeeløba wañi umbu melab, katø mayeeløba
mar Rojoyu larraambub indigwan pesannamø, isua gønrrai
inchar. 2 Incha nømbe mayeeløba tru wañimba, marba pinøgasrøb
pinøbuliilø gúikkurri Moisésba kanbalatø bønrran. 3 Incha gatø
treetøwei mayeeløba Tiusweimburab mamigwandøwei mab,
4 katø mayeeløba Tiusweimburab piwandøwei muchib indig købig
køn. Kaguende tru nu srug nømun lincha ibig Tius tranigugurri
webarrub piwan nømbe mutsig køn. Inchen tru nu sruube Cristo
gúig køn. 5 Inchen treeg amrruig kuindøgucha, misagwane kerrigu
lutauwan Tiusbe chi tab gúi ashmuig købig køn. Incha nømui
asrmerabe mu misag warab waraimønug truørø kwaig waramig
nebuig køn.
6 Øyeeg pureppe, nam trunundøguen asha kusremig kønrrain
gúig køn, nam ke chinchimmørø inchib chigøben kailan isub
pønrramig kømønrrai, israelitasmera ke chinchimmørø inchib
isub pønrrab lataitøwei. 7 Pøs nøm møiløgøben chiwangøben kan

tius kui lataig inchibelø lataitøwei marmøtay ñimbe. Pøs tru uras
nøm øyeeg marigwan treeg chibig pørig pasran: “Tru misaamerabe
manrrab, mutchab purramisra, trugurrimbe pailamburab
pailanrrab kurrig køn” cha. 8 Katø nambe menda møgueløba,
menda ishumburmeraba namui asrtøga trømbøig marøbelø
gømumig køn, tru møiløgøben truilø treeg marøb latawei. Incha
treekkurri kan gwalømyutø misaamera 23.000 kwaig købig køn.
9 Katø Señorwangucha ke chinchibig køtamørtrab kaig inchimumig
køn, tru møiløgøben truilø ke chinchibig køtashchab inchibelø
latawei. Pøs truiløma ulmera tsatsiilø kwamig nebuig købig køn.
10 Nilø waminchib ñimuinetø namig, Tiuswan mulla mørmøtay,
tru møiløgøben truilø treeg marøbelø lataitøwei. Truilanma tru
kweechib ángel arrua, nømune pinisaig køn.
11 Israelitasmeran øyeeg pureppe, nam trunundøguen asha
kusremig kønrrain gúig køn. Incha nam kusremig kønrrai
pøriilø pønrran, nam yandø tru srabe gwalømmera pui warab
misaamerayasig. 12 Inchawei møikkøben Tiusweinug yandø ke
tab pasrarmab isua basrabiibe, trube, peñchab gømø, purø tab
isua basrau. 13 Ñim kebenøsrkønrrai indinab chigøben puinab
pønrraibe, ke mun treeg nebui asiimíig kømøtø, mundøgucha treeg
nebui asig køn. Inchendø Tiusbe managucha nø maig tabig køppe,
trendø treeg kua ¡gatø! ke ñim kaima melønrraingatikkucha treeg
bønrrøbashmønrrun. Ke chinchibelø gøtashchab puim bønrrøbene,
truguetøtø treegugurri wegørramigwan tøgatø tranøbig køn, ñim
kørrømø, ka buraambamig kønrrai.
14 Inchawei treeg købene, nai undaarailø, tru taska mari
tiusmeraimburabigwane kerriguwan tarømisray. 15 Nabe ñimun
waminchippe, yandø tab chigúi mørøbelan lataig waminchar. Na
wamindigwane søl gøtashchab isub purray. 16 Tru copa mayanguen
tabig, tru nam, ‘mayanguen pay’ tain copabe, ¿tru Cristoi ani
namgucha kanguelarrøtø lata nøba bønrraig truig kømuitarru?
Katø nam pirriwan pirisha maibe nam kanguelarrøtø Cristoi asru
kanbalatø pønrraig ¿truig kømuitarru? 17 Kaguende pirrima kandø
gúig køppe, namgucha truba nu gøbendø, nambe kan asrtø guer,
pøs mayeeløba kan birriwandø mabeløgurri.
18 Tru israelitasmeranma ñimguen isua asay: Tru kweecha
tranig animalmerai yauwan mabelø, treeg marøppe, ka
yauwandø mamøtø, ¿altarweimburabigwangucha tøga marøb

pønrrømuitarru? 19 Iigwan na øyeeg chippe, tru taska mari
tiuswan trani yaumbe chi køn chib, kabe tru taska mari tiusbe chi
marøbig køn chib pasrømur. 20 Pøs nabe treeg kømøtø, Tiuswan
ashmø misaamera judíos kømeelø tru animal gweecha traniibe
Tiuswan gømøtø, kwaimandziimeran tranig køn cha rrenchar.
Incha nabe ñimune kwaimandziimeraba kanbalatø marøb
pønrrømønrrai inchar. 21 Ñimbe Señorwei copayuigwan mutsamba,
kwaimandziimerai copayuigwan mutsamba inchimumig køn.
Katø Señorwei mishatsigúigwan mamba, kwaimandziimerai
mishatsigúigwan mamba inchimumig køn.
22 ¿Kabe nambe peg tiuswan keesha bønrramisrøb Señorwane
ke larrø namishinrrab inchab gø? ¿Kabe nambe nø lataguen gømø,
purab martrapteelø gøbra chindah?

Chiwandøgucha marøppe, Tiuswan tabig wamindig kønrrai maramig køn

23 Pøs: "Chiwandøgucha meriimíig, ka maramdiig", købendø,
chiwandøgucha lutøgurri maramibe chi tabig kømøn. Pøs:
"Chiwandøgucha meriimíig, ka maramdiig", købendø, lutøgurri
truiløbe Tiusweimburab nørrøramigube chi purugunrrabgailø
gøn. 24 Mutøgucha ñuimburabigwandø tab gønrrai lamøtø,
katøganelaimburab tab gønrrai lamig køn.
25 Yau yanøbyu maig yau yanbashtø ka pena may, ñimui isub
kebachib pasrabikkurri chi paya mørøb pønrrømøtø. 26 Kaguende:
"Pirøba, truyu chi pønrrabeløbañau kerriguba Señorweindø gøn."
27 Inchen møikkøben Tiuswan køremíig nui yamay manrrab
ñimun amrrunrrigay chiben, ñim ambabe, ñimun chi manrrai
pønsrøbendø, mamig køn, ñimui isub kebachib pasrabikkurri chi
payib purrømøtø. 28 Inchen ñimun møikkøben: "I yaumbe tru
taska mari tiusmerai kweetsi yaun gøn" cha, trenchibene, trube,
mamumig køn, tru treeg yaun gøn cha eshkabigwan mindisha
kørrømarmønrrappa, katø trugurri isub kebachib pasrabigu kalø
gøn chibig tøgagømønrraimba. 29 Inchendø nabe tru isub kebachib
pasrabig ñuinug pasrabigwan waminchib pasrømøtø, nabe tru
gatøganuinuguigwan waminchib pasrar. Na chi iløsrkaimíig
basraigwan gatøgan møweinug isub kebachib pasrabig nan kalø
marøptiig kui mara, chiburø treeg marinab pasramibe chigagøn.
30 Mamigwan na Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' cha maben,

trube, ¿nane chindimbarre 'kalø marøptiig køn' dah, tru na ungwa
taig mamigwan maikkurri? 31 Inchawei mabyu lata, muchibyu
lata, kabe chi peg marøbyu lata, chi marigutøgucha Tiuswan
maya nuguen tab indig kønrrai maramig køn ñimbe. 32 Pøs mu
misaamerandøgucha, judíosmeran lata, griegosmeran lata, Tiuswei
iglesian lata ka srurrengwanrrai marmøtay, 33 na mundøgucha
chiyutøgucha lata tab gønrrai inchib megab lataitøweingue. Nabe
naimburaptø tab gønrrai lamøtø, misaamera truba nørrøwan tab
gønrrai inchibig kur, nøm kaigyugurri wesrailø gønrrai.

11 1 Na maig marøbig køben, ñimbe trunun asha marøb
melønrrigay, Cristo maig marøbig køben, na trunun asha
marøb megab lataitøweingue.

Tiuswei yau maig kømigwan waminchibig

2 Nabe 'ñimune tabig marin gøn' chib mayanguen tabig
waminchar, kaguende ñimbe chiyutøgucha nane isua melab, na
ñimun maig waminchib kusrenniilane ñimbe elachimø, tøga
bønrraimba. 3 Inchendø nabe iigwan nebua asha gønrrai inchar,
Cristobe maya møguelaim bala nø ashib pasrabig, nø tur gøben,
katø møøbe ishuwan nø ashibig, nø tur gøben, Tiusbe Criston
nø ashib pasrabig, nø tur gúi. 4 Mu møøtøgucha turwan nebetsa
Tiusba waminchib, kabe Tius maig karuigwan eshkab waminchib,
treeg basrabiibe, Cristo, tru turwane chigucha gømíig kuig lataig
marøb pasran. 5 Inchen mu ishuutøgucha chi nebetsømø, turtiig
Tiusba waminchib, kabe Tius maig karuigwan eshkab waminchib,
treeg basrabiibe, møømisag, tru turwane chigucha gømíig
kuig lataig marøb pasran. Kaguende pusrugwan mulla, barig
lataitøwein gøn. 6 Inchen ishug nebetsømíibe, trube, pusrugwan
mulla, baramig køn. Inchen ishuwan pusrugwan mulla, bariibe
kørig kønrraptiig købene, trube, turwan nebetsaig kømig køn.
7 Inchen møøbe turwan kasrøb nebetsamig kømøn. Kaguende
møøbe Tius nø maig køben treetøwein gøb, katø Tiuswei tru
purø nuig tørguegurnabigwan nuinug kenamarøbig køn. Inchen
ishuumisaabe møwei tru tørguegurnabigwan kenamarøbig, treeg
køn. 8 Kaguende møøbe ishuumisagweinukkurri arrubig kømøtø,
ishukken møweinukkurri arrubig køn. 9 Inchagucha tru srøsrø
Tius møwan marøppe, ishuumisagweyasig marmøtø, ishuwanguen
møømisagweyasig marig køn. 10 Inchawei treekkurri ishuube møg

maig chiben treeg megabig kui ashchai, ángelesmeragurri nui
turwane nebetsaig kømig køn.
11 Inchendø Señorweinuube møømisag ka nuimburaptø gønrrab
gømøwei, ishuumisag ka nuimburaptø gønrrab gømøwein gøn.
12 Inchawei ishuuma møweinukkurri arrub lataitøwei, møkkucha
ishuumisagweinukkurri kal-labig køn. Inchendø kerriguba
arruppe, Tiusweinukkurri arrubig køn. 13 Inchawei ñimdøwei
maig køtashchab isuy: ¿Ishug misaabe turwan chi nebetsømíig
Tiusba waminchib pasramig søl gøbsru chinderah? 14 ¿Inchen
kan møwane pusrugwan yabig wanøsrkøb tøgagømibe trømbøtiig
kørikken gønrraptiig købig kui, tru trendø treeg kønrrai chine
mara pønsrailøtøweinguen kusrennøbig kømuitarru? 15 Trune
ishuwane pusrugwan yabig wanøsrkamibe nuimbe truba tabig køn,
kaguende ishuwane turyu nebetsig lataitøwei pusrugwan tranig
kua. 16 Inchen møikkøben 'øyeelan treeg kømøn' chib, chinetø chib
waminchig kui indindøgucha, nambe øyeelanwei maren, katø
Tiuswei iglesiamera chigucha treetøwei marøbelø gøn.

Señorwei mamigwan mabyu maramgailan marøb

17 Na øyamay maramig køn chib yu wamindamigube, '¡kan
waachaalleelø! yangucha tabig marøb melain gøn' chinrrab
inchimur. Ñim tulundzunappe, ka trømbøig martrab
tulundzunabelø gúin gøn, chi tabig martrab gømøtø. 18 Na
pølbasra wamindamibe øyeemerrig kørre, ñim kan iglesiasun
tulundzunøbendø, ka nøørø nøørø misra warønrraptørre
tulundzunabelø gúigwan, pøs møyube nabe treegwein gøbwei
inditamar. 19 Pøs øyeeg nømuin gúi nøørø misrøb ñim treeg inchib
waramig palabwei indan, ñimui utu møilø sølwan isua marøbelø
gúitashchab truyu asamig kønrrai. 20 Pøs ñim kanbalatø linchib
tulundzunappe, Señorwei mamigwan manrrab tulundzunømøtø,
21 møitøgucha ñimui mamigwanmerrig manrrab tulundzunabelø
gøn, katøganelan munugumøtø, kane parøgwaig wamnebe, kane
mutsiguikken wanrrab. 22 ¿Kabe ñimbe yamera chigargøtirru
mab, muchib purramig? ¿Kabe Tiuswei iglesiane kaashib, chigar
burrabelane kørig burørtrab inchigueh? ¿Nabe ñimune mandø
chinrrab gøh? ¿Kabe, ¡waachaalleelø, yangucha tabig marin gøn!
chinrrab gø chindah? ¡Øyeeg marigwane kan waachaalleelø truba
tabig marin gøn! chinrrab pasrømur.

Señorwei pirriwanba, copayu mutsigwanba mandø maramigwan Pablo tab eshkab

(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; Lc 22.14-20)

23 Kaguende tru na ñimun katøle kusrenanigwane nabe
Señorwan utig kuig køn: Señor Jesúswan tru ashig kømui
inchibelan tranrrab yem, nøbe pirriwan muta, 24 yandø
'mayanguen pay' cha, pirishabe, trendaig køn: "Iibe nai asr køn cha,
tru ñimuyasig kwanrrai tranig. Iigwan øyeeg marøppe, nan isub
gønrrab martrigay" cha. 25 Incha tru mamigwan chab mabe, katø
copangucha mutabe, trendaig køn: "I copabe tru nai anindøga Tius
tru srø acuerdo mara basrig, truig køn cha. Iigwan mutsimørig,

chu uraskucha nan isub gønrrab martrigay" cha. 26 Inchawei
chu uraskucha i pirriwan mab, i copayuigwan muchib indimørig,
Señorbe namuimburø kwaig købig køn cha ñimbe eshkab pønrran
nø arrumnegatig.

Señorwei mamigwan sølwan maramig

27 Inchawei møikkøben maig købash inchendø, Señorwei
pirriwanba, copayuigwanba mab, muchib inchibiibe, Señorwei
asrwanba, aniwanba nuinug trømbøig marøb pasran. 28 Inchawei
møitøgucha ñimashib maig bønrrabraitashchab isummerrig
isuy. Trugurrimbe pirriwan mab, copayuigwan muchib indamig
køn. 29 Kaguende møikkøben Señorwei asrwane ni kan maig
kerahmabguen isua ashmøtø, tru mab, muchib indiibe nuyasiitøwei
lab pasran trømbøig nebui pasramig kønrrai. 30 Inchawei
øyeekkurri ñimui utube kwanrreelø, kullaarailø truba nørrø gøben,
møiløbe kwaig, mu gaagøn. 31 Inchendø nam namashib møitøgucha
nam mandø bønrramigwan treeg bønrrabraitashchab tab isubene,
trube, Tius namun maig maramigwan asha mara, kørrømariilø
gømubsruinrrun. 32 Inchendø Señor namun maig maramigwan
asha mariilø pønrrappe, nam kalø marigwan nø namun ølmartrab
mariilø bønrrer, pirau nun ashmeeløba tøgatø namun kaigyu
pønsrailø gømønrrab.
33 Inchawei, nai nunelø, ñim tru mamigwan manrrab
tulundzunabe, kangurrin gangurri muniiramig køn. 34 Ñimun
møigwan gøben parøgwabene, trube, ñimui yausrø mamig køn, tru
ñim tulundzuna waraibe Tius ñimun møra pønrrønrrai marinab
waramig kømønrraimbe. Inchen nøørø katøgan maramelane, na
trusrø pua, maig kønrrabigwan tamara bønsramønrrun.

Espíritu Santo møigwandøgucha Tiusweyasig peg peg marøbelø gønrrai pirisha ketig

12 1 Nai nunelø, Tiusweimburabeløyu iglesiayasig marøbelø
gønrrai Espíritu Santo keta tranigweimburappe,
chigúinguen mørmeelø gørrømisrmønrrai inchar.
2 Ñimbe isua gúinrrun, ñim judíos kømeelø Tiuswan ashmeelø
gøb urasbe, mumay gøben srua amrramabelø gøbig kuigwan
tru chi wamgailø taska mari tiusmeraimay. 3 Inchawei nabe
ñimun eshkanrrab inchar, Tiuswei Espíritu trendingaruben

waminchibiibe, mugucha øyeeg chinrraamøn cha: “Jesúswane kaig
nebubash” chib. Katø Espíritu Santo trendingarumubene, mugucha
øyeeg chinrraamøn cha: “Jesúsbe tru Señor gøn” cha.
4 Pøs Tiusweimburabigu marøbig kønrrai keta traniiløbe peg, peg
købendø, tru traniiløbe Espíritu Santoinukkurrindøwei arrubig køn.
5 Katø chi purugub marameløgucha, peemay, peemay maramig
kuindøgucha, Señorbe kandø gøn. 6 Katø chi marameløgucha
peemay, peemay maramig købendø, tru marameløyu
chiwandøgucha trumørig mayeelainug marøb pasrabiibe, tru
Tiustøwein gøn.
7 Inchendø Espíritu Santo nø møigweinuutøgucha øyamay
marøb kena basrabig køn, mayeelan kelarrappa tab gønrrai.
8 Kaguende møigwane Espíritu Santo nøgurri nui wamindiiløyu
maig kømigwan purø may isua waminchibig kønrrain rranøppe,
katøganune maig kuigwan tab chigúi møra waminchibig
kønrrai tranan tru Espíritu Santotøwei. 9 Inchen tru Espíritu
Santotøwei katøganune nui isubigwan Jesucristoinug
tøgagømburab tøgagønrrai tranen, katøganune kwanrreelan
tamarøbig kømigwan tru Espíritu Santotøwei tranan.
10 Katøganune Tius maramburab mariilan marøbig kømigwan
tranen, katøganune Tius maig karuigwan eshkabig kønrrai
trunun tranen, katøganune Tiuswei Espíritu gúin gúi, kabe
treeg kømuin gúi tørgandø nebua ashibig kømigwan, trunun
tranan. Inchen katøganune peg, peg wammera waminchibig
kønrrain rranen, katøganune tru peg wammera wamindiilan:
“Øyeeg tan” cha eshkabig kønrrai, treeg rranan. 11 Inchen iilan
kerrigu øyeeg marøb pasrabiibe, nøtø kandø, tru Espíritu
Santotøwein gøn, møigwandøgucha nun maig tranamdiig køben,
treeg tranøbig.

Asrbe kandø gøbendø, truyube chine bønrran

12 Asrma kandø gøbendø, tru asrube chine tøgaig køn. Inchen
tru asru pønrrabeløbe truba nu gøbendø, kan asrtø gøn. Inchawei
Cristogucha treetøwein gøn. 13 Kaguende nambe mayeeløba kan
asrtø misrtrab kan Espíritutøgatø pinøbuliilø gúig køn, judíosmera
lata, griegosmera lata, karuindiig melabelø lata, treeg melømeelø
lata. Incha namune mayeelanba tru Espíritu Santondøwei utønrrai
tranig køn.

14 Inchawei asrbe kanbaløtiig kønrrab gømøtø, chine, chine
pønsraig tøgaig køn. 15 Inchawei srøbma øyeeg taimbeh: "Tasig
kømuikkurri asruig kømur" cha. ¿Treekkurri, trube, asruig kømøtø,
nøøriig kønrrautah? 16 Inchen kalugucha øyeeg taimbeh: "Nabe kab
gømuikkurri asruig kømur" cha. ¿Treekkurri, trube, asruig kømøtø,
nøøriig kønrrautah? 17 Inchen asr ørøba kaptø gúimbe ¿trube, mandø
incha mørøbsruerah? Inchen kerriguba kalutø gúimbe ¿trube, mandø
incha irrømørøbsruerah? 18 Pøs Tiusbe asru chiwandøgucha nøm
chu pønrrønrrabelan truyu, rruyu pønrrønrrai pønsraig køn, nun
maig asønaben, treekke. 19 Kaguende asru chi pønrrabig kerriguba
kanbaløtiig kuimbe ¿trube, asrbe chu basrabsruerah? 20 Inchawei
nuin gúi, nuin gúi truba yambalø gøbendø, asrbe kandø gøn.
21 Pøs kappe tasigwane øyeeg chinrraamøn: "Ñune chi
palømøtan" cha. Katø tur chigucha srømmeran øyeeg chinrraamøn:
"Ñimune chi palømøtan" cha. 22 Inchawei treeg kømøtø, asru
murguen guebatamgailøbe masken balabig køn. 23 Inchen asru tre
tabig kømø lataigwane nambe katøguchinguen tab tøgagøbelø guer.
Inchen asru tre tabig kømíig asønabelane nambe masken tabig
kasra tøgaguer. 24 Pøs namui asru chi kørig isumgaig tøgagúiløbe
tre isua asamig palain gømøn. Inchendø Tiusbe namui asrwan
øyamay pønsrøb tamaran, tru trengatig tab inchib tøgagúimeelane
mas tab inchab. 25 Øyamay møibe nøørø, nøørø gønrrain gømøtø,
masken asru pønrrabeløbe møitøgucha ambugurri, igurri lata
isunrrain gøn. 26 Asru pønrrabelø møikkøben pusrkwai inchene,
truyu pønrrabeløgucha kerriguba truiba pusrkwai møran. Katø
asru møigwan gøben tab inchene, truyu pønrrabeløbe mayamba
truiba tab gúi mørøb kasraaran.
27 Pøs inchawei ñimbe Cristoi asr kua, ñimbe møitøgucha
kan gan nui asruelø gøn. 28 Incha Tiusbe nui iglesiayu Cristo
nøashib karua øriilan nømunmerrig wesrawa, bønsraig køn.
Incha tru wendaube Tius maig karuigwan eshkabelan wesrawa,
bønsra, yandø tru wendaube kusrennrrabelan wesrawa,
pønsrøbig køn. Incha trugurrimbe maramburab mariilø treeg
marøbelan, trugurrimbe kwanrreelan tamarøbelø gønrrai
keta traniilan, trugurrimbe tru purugubelan, trugurrimbe chi
maramigwan asha marøb pønrrabelan, katø møilane peg, peg
wammera waminchibelø gønrrai keta traniilan, treeg pønsraig
køn. 29 ¿Kabe mayeeløba Cristo nøashib karua øriiløtø gúitarru?

¿Kabe mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabeløtø gúitarru?
¿Kabe mutøgucha kusrennøbeløtø gúitarru? ¿Kabe mayamba
maramburab mariilan marøbeløtø gúitarru? 30 ¿Katø mayeeløba
kwanrreelan tamarøbelø gømigwan keta tranig utartø gúitarru?
¿Kabe mayamba peg wammera waminchibeløtø gúitarru? ¿Kabe
mayamba peg peg wammera wamindiilan 'øyeeg tan' cha,
eshkabeløtø gúitarru? 31 Inchendø ñimbe tru keta traniilan mas
tabigwan nebua ke tøgagønrrab isua lab melamig køn.

Chiwandøgucha purab nuibe tru undag købig køn

Inchen nabe treetøguen gømø, kan may mas tabigwan
eshkanrrab inchar, truwan ambamig.

13 1 Chi wammera gøben møguelø wamindi wamwan na
waminchib, katø ángelesmera wamindi wamwanguen
na wamindindøgucha, tru na undag købigwan chigaig
kuinaisruandøbe, nabe kan tsandzøn wanrrøbig lataig, kabe kan
tsandzøn platilloswan ichen ka wanrrøbig lataitø gømønrrun.
2 Tius maig karuben na trunun eshkab pasramig keta tranig tøgaig
køb, katø mu nebua asiimíig sørig pønrrabigwan kerriguba chigúi
mørøb, katø nebua asamburab kerriguwan nebua ashibig køb,
katø nai isubigwan kerriguba Jesucristoinuutø na tøgagømburab
tøgagúikkurri nørrø tunmeranguen nøørøsrø puraamba
pønrrønrrai marøbig, na treeg tøgagøb indinaindøgucha, undag
købigwan chigaig kuinaisruandøbe, nabe chigucha gømur. 3 Na chi
tøgagúilan kerrigu ketøb, katø nai asrwanguen parrig kønrrai na
tranøb indindøgucha, undag købigwan na tøgagømuinaisruandøbe,
treeg maratøbe nabe chigúi wesramø.
4 Undag købiibe chi buindøgucha tammay ka megabig kømig,
larrø tab inchibig kømig, treeg køn. Undag købiibe katøgan
chigøben tøgagøben pusrkwai ashib pasrømíig kømig, katø purø
møg inchib chib waminchimíig kømig, katø undag købiibe purab
nuig misrøb pasrømíig kømig, treeg køn. 5 Undag købiibe larrø tsag
inchib maig købash inchimíig kømig, nuimburaptø tab gønrrai
inchimíig kømig, ke kuchingurrindø namømíig kømig, kalø marig
chab purayeelan gatøle isub namig kørrømisrmíig kømig, treeg køn.
6 Undag købiibe chigøben sølgandø tabig mariimeeløyu tab gúi
mørøb kasrag basramig kømøtø, isa gømíig, søligube tab gúi mørøb
kasrag basramig, treeg køn. 7 Undag købiibe 'øyangatiitø gøtan'

chimø, awentabig kømig, kerrigu kørewa basrabig kømig, katø
chiwandøgucha ka muniirabig kømig, chine nebub arruben, treegu
ka bureb megabig kømig, treeg køn.
8 Undag købiibe managuen patsønrraamøn. Trune Tius tru
maig karuigwan eshkameløbe patsab, katø peg, peg wammera
wamindiiløbe yandø patsab, trugurri tru kusremburab kusrewa
nebua asiiløgucha patsab inchun. 9 Kaguende nambe newan
gømø, mayandøwei nebua asha gøben, katø Tius maig karuben
nam eshkailøgucha newan gømø, mayandøwei nebua eshkailø
gøn. 10 Inchen Señorwein gwaløm tru newanig tabig pubene, tru
newanig kømíig mayandøwein gøbiibe yandø pinønrrun.
11 Na unø gøb urasbe unø wamindimay waminchib, unø isuimay
isub, øyamay gúitamab unø isuimay isub inchibig købig kur.
Inchen yandø kølig misrabe, unø gua maig købig kuigwane elachar.
12 Møimbe nambe kan espejo tre tør guenamíigu ashib lataitø aser.
Inchendø tru urasbe nambe malaugue asamig kønrrun. Møi yambe
nabe mayangatiitø nebua ashibig kuinaindøgucha, tru urasbe
kerrigu newan nebua asamønrrun, na maig kuigwan Tius nan asig
køb lataitøwei.
13 Inchen møi yambe pøngatø pønrrabig bønrran: isubigwan
Jesucristoinuutø pasriiba, katø isua munig melaiba, trugurri tru undag
købiiba. Inchendø tru i pøngatøyu purab nuibe tru undag købig køn.

Peg wammera waminchibig kønrrai traniiløba, Tius maig karuigwan eshkailøba

14 1 Ñimbe undag købigwan tøga pønrrabig bønrrab, katø
Tiusweimburabeløyu marøbelø gømig nø keta traniilan
tøgagømigwan isub inday. Inchendø Tius tru maig karuigwan
eshkabelø gømigwan, trunun tøgagønrrab indamig køn.
2 Kaguende peg wam møriimíig waminchibiibe møguelan gømøtø,
Tiusba waminchen, mugucha ni chi tainguen mørmøn, pøs
Espíritu Santogurri chinchaguen wetøgørramgailø waminchen.
3 Trune Tius tru maig karuigwan eshkabiibe misagwan wamindan,
Tiusweimburab mas nørrørab ambamigweyasiiba, maig
melamigwan treeg marøb melønrrai wamindamigweyasiiba,
chigúindøgucha ka puraambub melønrrai purugumigweyasiiba.
4 Møikkøben kan peg wam møriimíig waminchibiibe
Tiusweimburabigu nøasiitøwei nuraben, trune Tius maig

karuigwan eshkabiibe iglesian Tiusweimburabigu nørrøranrrai
wamindan. 5 Pøs nane ñim mayeeløba peg wammera waminchibelø
gúimbemab isutan. Inchendø Tius maig karuigwan ñim trunun
eshkabelø gúimbe gøtan. Kaguende treegwan waminchibiibe mas
nuikken gøn. Inchendø peg wam wamindikkucha tabiitøwein gøn,
tru peg wam wamindigwan møikkøben 'øyeeg tan' cha eshkabene,
iglesiabe Tiusweimburabigu nørrøranrrai. 6 Pøs inchawei, nai
nunelø, na ñimuisrømay arrua, peg wam wamindimbe ¿ñimune
chigúi purugunrrab gø? Tius maig kenamarigwan eshkamøwei,
chigúi mørøb nebua asiilan waminchimøwei, kabe Tius maig
karuigwan eshkamøwei, kabe chi kusrenmøwei inchene.
7 Kan chimera gøben øsiguig kømeelanguen, luswan lata, arpan
lata chiwan urramigwan chi wanrri mørtrain gønømubene ¿trube,
tru lus urrigwan chi urri møramgawei, arpa gønigwan chiwan gøni
møramgawei gømønrraitarru? 8 Inchawei gatø kan trompetanma
tru chi maramigwan chigúi mørtrai truigwan urrømubene
¿kwayanrrab webamrrab mu gúin damartrab gø? 9 Inchawei
ñimgucha treetøwein gøn. Ñim tru peg wamwan wamindigu
chi tai møramdiig treeg waminchimubene, ¿ñim waminchib
pønrraigwane mandiincha chi tai møriasamø? Ñimui wamindiibe
isig ichibigu wamindi lataitø burainrrun. 10 Pøs yu pirauma chi
wammera gøben purø nørrø køn. Inchendø chi wamdøgucha tru
wamwan waminchibigweimbe chi taig møramdiig køn. 11 Inchawei
nama møikkøben peg wam wamindigwan ni chi tainguen
mørtrab gaima basrappe, nabe tru waminchibigweimbe nuim
birauig kømøtø, peesriig lataig kømønrrun. Inchen nøgurringucha
naimbe peg birausriig lataig kønrrun. 12 Inchawei ñim tru
Tiusweimburabeløyu maramig nø keta tranigwan tøgagønrrab
inchib melabeløbe, truilan masken, masken tøgagønrrab inday,
iglesian Tiusweimburabigu nørrøram burugumig.
13 Inchawei møikkøben kan peg wam møriimíig waminchibiibe,
trube, tru peg wam wamindigwan 'øyan dan' cha katøburø
eshkabig kønrrab, Tiuswan trunun trannrra cha miamig køn.
14 Kaguende na peg wamdøga Tiusba waminchib pasrøbene, nai
espíritube Tiusba wamindingucha, nai turyu isubigube chigucha
chi kørrømisrmønrrun. 15 ¿Trube, treeg købene, nabe mandø
inchab gøh? Nai espíritutøga na Tiusba waminchippe, nai turyu
chigúi mørøb isuitøgagucha Tiusba wamindamønrrun. Katø nai

espíritutøga cantappe, katø turyu chigúi mørøb isuitøgagucha
Tiuswan cantamønrrun. 16 Inchawei ñibe ñui espíritutøgatø
'Tiuswan mayanguen tabig køn' chib, 'ungwa' chib pasrøben,
møikkøben Tiusweimburabigwan chi kusremíibe ñi trenchib
pasraigwan chi tainguen mørmuig køppe 'treegwein gøn' chib,
maana rrenchinrrab gø. 17 Pøs ñibe Tiuswan mayangucha tabig
ungwa taingucha, treeg mariibe kanune Tiusweimburabigu
nuramig chi purugumøn.

18 Nabe Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' char; kaguende
nabe peg wammera mas yamguen waminchibig kur, ñim mayeelø
lataitøguen gømø. 19 Inchendø iglesiayube trattrøgatøtiitøgucha chi
taig møramdiig treeg wamindinguen gøtan, kaneløgucha chigúi
mørøb kusrenrrai, peg rriimay diez milburab chi taig møramgaig
waminchib pasrabgunrriibe.

20 Nai nunelø, ñim maig isumigube ureezheelø latailø gønrrab
gømøtø, chigøben kaig maramigwan isua asamigube shushcheelø
latailø gømig køn. Inchen maig isumigube yandø køleeløsun
isubelø gømig køn. 21 Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriguma trenchibig køn:

"Señorbe trendaig køn cha:
'I misaameran møguelø peg rriimay wamindiiløtøga na
wamindamba,
peg birausrø misaamera nøm wamindigu na wamindamba
inchen,
ni treekken nane mørmønrrautan'" cha.

22 Inchawei tru peg wammera møriimíig wamindiiløbe Tiuswan
kørebelayasig kømøtø, Tiuswan køremø misaamerain gøn, Tius
truyu pasrain gúi asamig kønrrai. Trune tru Tius maig karuigwan
eshkaibe Tiuswan køremø misaamerain gømøtø, Tiuswan
kørebelayasig køn. 23 Inchawei ñim iglesia mayamba tulundzuna,
mayamba peg rriimay møriimíig waminchib gøben, tru peg
wammera waminchibig kønrrai Tius keta tranigweimburabigwan
kusremeelø gúi, kabe Tiuswan køremeelø gúi møin guebambatø
bønrrabeløbe, ¿ñimune 'chab lukiain gøn' chimønrrab gøh?
24 Trune ñim mayeeløba Tius maig karuigwan trunun eshkabene,
Tiuswan køremíig kui, kabe møikkøben Tiusweimburabigwan
kusremíig kui kebya basrabiibe, mayeelø wamindiitøga nøbe
kaig marøbigwein gøbrairrenmab isunrrai marøb, mayeelø

wamindiitøga nune kaig marøbig kuin gúi asha kørrømarøb inchun.
25 Inchen nui manrrau nuinetø chi isua tøgagúiløbe tørgandø
kenamarig kønrrun. Inchen øyeekkurri nøbe pirau srala, Tiuswan
køriibala tabig waminchib, trenchinrrun: “¡Isa gømøtø, Tiusbe
ñimui utu pasrabwei indan!” cha.

Tiusweyasig marøb tulundzuninug maig maramigwan tabig marøb

26 Trube, treeg købene, nai nunelø, ¿mandø chinrrab gøh?
Pøs ñim tulundzunappe, møitøgucha kane cantamig tøga gúin
gúi, kabe møibe kusrennamig tøga gúin gúi, kabe møibe Tius
nun kenamarigwan wamindamig tøga gúin gúi, møibe peg wam
møriimíig wamindamig tøga gúin gúi, kabe møibe tru peg wam
wamindigwan ‘i wamindiibe øyeeg chibig køn’ cha, eshkamig tøga
gúin gúi, ñimbe treeg burrabelø gøn. Trube, truigwan marøppe,
chiwandøgucha iglesiane Tiusweimburabigu mas nørrørab
ambamig kønrrai maramig køn. 27 Inchawei tru peg wamwan
waminchippe, pailø gúi, kabe pøneløgatig, treetø wamindamig køn.
Treetøgucha kan gan waminchen, kane ‘i wamindiibe øyeeg chibig
køn’ cha eshkamig køn. 28 Inchen tru peg wamwan wamindigwan
‘i wamindiibe øyeeg tan’ cha eshkanrrabig mu gaabene, trube,
iglesiayube truigwane esegappa, nuinetø waminchib katø Tiusbatø
wamindamig køn.
29 Inchen gatø Tius maig karuigwan eshkabeløgucha pailø
gúi, pønelø gúi treetø wamindamig køn. Inchen kaneløbe
tru wamindigwan Tiuswein gøh, kabe Tiuswein gømø
chinderamab isub purramig køn. 30 Inchen møigwan gøben truyu
wabigwan inchippa, chigøben waminchai Tius eshkangaruben
wamincheenchene, trube, tru waminchib pasrabiibe mas
waminchimumig køn. 31 Kaguende ñimbe mayeeløba Tius tru maig
karuigwan eshkappe, kan gan wamindamig køn, mayeeløba kusreb,
katø mayeeløba tab melamigwan utab inchai. 32 Inchagucha Tius
maig karuigwan eshkabelai espíritumerabe nøm maig kønrrain
gøben, treegwan martrab pønrran. 33 Kaguende Tiusbe chi
maringuen asiimíig marøb Tius kømøtø, ambugurri, igurri chi
isumgaig lata tab gúi møramig, treeg Tius køn.
Tru Tiuswei misaamera maya iglesiamera maig marøbelø gøben,
34 treetøwei ishumburmerabe iglesiayube niløtø burramig køn.

Kaguende truyube ishuumisagwane waminchimønrrai indiilø
gøn. Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu chigucha
trenchibig køn, nømbe maig chiben treeg melamig køn cha. 35 Nøm
chiwan gøben nebua kusremig paløbene, nømui kelan nømui yau
bayamig køn. Kaguende kan ishug iglesiayu waminchab indamibe
chi søl gømøn. 36 ¿Tiuswei wambe kabe ñimuinukkurri pølbasra
arrig kø chindah? ¿Kabe ke ñimuinuutø buig kø chindah?
37 Pøs møikkøben 'Tius maig karuigwan eshkabig treeg kurmab'
isub, kabe 'Tiusweimburabigwan maramig keta tranig tøgaig
kurmab' isub inchabe, trube, tru iig na ñimun pørigwane Señor nø
garua basrøbwei indig kui, treeg isua asamig køn. 38 Inchen øyeeg
kui ashatøgucha, nø ashmíig misrene, nungucha treetøwei isua
ashmuinab pasrønrrun.
39 Inchawei treeg købene, nai nunelø, Tius maig karuigwan
eshkamigwan martrab inchib melay. Katø tru peg wammera
møriimíig wamindamigwangucha merømøtay. 40 Inchendø
chiwandøgucha marøppe, tabig sølwan marammay maramig køn,
ambumay, imay ke chi maringuen asamgaig martrab gømøtø.

Cristo kwawa, katøle øsiiraigwan waminchibig

15 1 Møimbe, nai nunelø, na Tiuswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenanig købigwan katøle ñimun isunanrrab inchar, ñim
trunun uta, truigwan elachimø, truyu mur bønrraigwan. 2 Ñimbe
tru Tiuswei tabig srø wamgurriwei kaigyugurri wesrailø gøn, na
ñimun maig eshkab kusrenanigwan trunun elachimø, tindøga
bønrrøwabe. Trengømuisruandøbe, tru ñim køreibe chi køremui
lataitøwein gúin gønrrun.
3 Nabe ñimun kusrenanøppe, tru nan mas nuig purø tabig
kusrenanig utig købigwan ñimun kusrenanig køn, Tiuswei
wamwan pørigu maig chibig køben, namui kaig mariiløgurri
Cristobe treeg kwawa, 4 katø nøbe, Tiuswei wamwan pørigu maig
chibig køben, treeg sørig kua, pøn gwalømyube gatøle øsiirawa,
5 Pedron kenamisrøb, katø trugurrimbe tru nøashib karua øriilø
tru doceelan kenamisra, 6 trugurrimbe albiji nunelø quinientos
menrrawan kenamisrig købigwan. Tru ashibeløbe mayeelø lutau
ka øsig amønan, kan gandøwei yandø kwaig mu gaaben. 7 Incha
trugurrimbe Santiagon guenamisra, trugurri mas wendøbe tru
nøashib karua øriilan mayeelanba kenamisrig køn.

8 Incha yandø kerrigu srabebe katø nan kenamisrig købig køn, na
tru kal-lam gwaløm gømø, kal-lawa lataigwan. 9 Pøs nabe Cristo
nøashib karua øriilai utube truburab gømíig, purø lamíig kur.
Trurrigu Cristo nøashib karua ørig køn cha trenchaguen wamig
kønrrabgaikke, kaguende nabe Tiuswei iglesian larrø kaig marøbig
købig kur. 10 Inchendø na møi øyah pasrappe, Tius nan ka yandø
tab indiitøgatø na treeg pasrainatan. Inchen nui tru ka yandø tab
indiibe kagatø purayaig kømøtø gøn. Treeg kømøtø, nabe masken
tru Cristo karua øriilø mayeelø nøm lataguen gømø, marinabig
køn. Inchendø na marig kømøtø, Tiuswei tru ka yandø tab indig
naba pasraikkurri marig køn. 11 Pøs na wamindig kui lata, kabe
nøm wamindig kui lata, nambe iigwan eshkab kusrenanen, ñimbe
iigwan treeg køreig købig køn.

Kwabelø katøle øsiiramigwan waminchib

12 Pøs trube, Cristobe tru kwailai utugurri katøle øsiiraig
købigwan eshkab kusrenanig købendøbe, trube, ¿ñim
møiløgøben ñimui utu mandøgurrinrre øyeeg chib gøh,
kwabeløbe katøle øsiirawa kurrømønrrun chibrren gønrrappe?
13 Pøs, tru kwabelø gatøle øsiirawa kurrømuig købene, trube,
Cristogucha gatøle øsiirawa, kurrømuig køn. 14 Trube, Cristo
gatøle øsiirawa, kurrømuig kuig købene, nam Tiuswei
wamwan eshkab kusrenaniibe ka yandiig kørrømisren, katø
treetøwei ñimui isubigwan Cristoinug pasra pønrraikkucha
tøgagømuingueniitø purayan. 15 Katøgucha treetø gømø,
nambe Tiusweiwan ka isatø waminchib pønrrabelø gúig,
treeg webinrrun. Kaguende nambe 'Tiusbe Cristone katøle
øsiirangaruig køn' chib pønrraig kuig køn. Inchen kwailø
øsiiramønrrab gúi cierton webibene, trube, Tiusbe katøle Criston
øsiirangarumuig, treeg køn. 16 Pøs kwailø gatøle øsiiramuig
købene, Cristogucha, trube, øsiiramuig køn. 17 Inchen Cristo
gatøle øsiiramuig købene, trube, ñimui isubigwan nuinug tøga
bønrraikkucha, tøgagømuinguenig tøgagúig puraiben, trube,
ñimbe gatøgucha kaig marøb srø amønan. 18 Trube, treeg købene,
Criston tru kørewa kwabeløgucha pinab pinamsrø pønrrønrrab
amban. 19 Nam yu øsig amønaigu ka pirauweyasiitø Criston isub
muniirabelø gúisruandøbe, nambe maya misaamerai utu trembe
misag kømuinguenelø guer.

20 Inchendø treeg kømøtø gøn. Cristobeguende kwabelai utugurri
katøle øsiirabwei indig køn, tru kwabelai utugurri ke srøsrøzhiitø
ke nømerrig pølbasra øsiirab. 21 Pøs kwamima kan møkkurrindø
arrig købene, katø kwabelø gatøle øsiirawa kurramikkucha kan
møkkurrindø arrig køn. 22 Inchawei Adángurrima mayeeløba
kwaben, katø treetøwei Cristogurri øsig kømigwangucha
mayeeløba tøgagønrrun. 23 Inchendø møitøgucha nøm møimerrig
pølbasra øsiinrrabig køben, treeg kønrrun: Cristo ke srøsrøzhiitø
nømerrig pølbasra øsiiraben, trugurrimbe nø gatøle arruben
nuielø øsiiranrrabelø gøn. 24 Trugurrimbe yandø tru srabe
gwaløm punrrabig køn, Cristo tru nørreelø nøm asha garub
purrabelan gøben, mugucha manchinrraingaig nøm garubelan
gøben, nørreelø maramburab marøb purrabelan gøben, yandø
truilan kerriguwan chigucha martrabgailø kørrømara, tru Cristo
ashib karub waigwan yandø Tius Møskawan nø ashchai purøøren.
25 Kaguende Cristobe nun tru ashig kømui inchibelø tsaleelan
nui srøb umbu nø maig chiben treeg pønrrønrrai, Tius nun
pønsramnegatig, nøbe ashib karub wanrrabig køn. 26 Inchen tru
ashig kømui inchib tsalø inchibig srabeig pasrabigwan pinisaig
kønrrabiibe, tru kwamig køn. 27 Kaguende Tiuswei wamwan
pørigube trenchibig køn: “Chigurrimbunø købigwan kerriguba
nui srøb umbu nø maig chiben treeg pønrrønrrai Tius pønsraig
køn” cha. Pøs: “Chigurrimbunø købigwan”, nui srøb umbu
pønsraig køn chippe, Tiuswangucha truyu tøga basrig køn cha
trenchimuig kui tørgandø asamdiig køn. Kaguende Tius nøwein
gøn tru chiwandøgucha kerriguba Cristo maig chiben treeg
pønrrønrrai marøbiibe. 28 Inchen Tius chiwandøgucha kerriguba
Cristo maig chiben treeg pønrrønrrai, nun chab pønsrøbene, Cristo,
tru Nusrkaindøweinguen, tru chigurrimbunø købigwan nø maig
chiben treeg pønrrønrrai, nun pønsrøbig Tiuswan maig chiben,
nøbe treeg pasrønrrab pasramisrtrun, chiyutøgucha kerriguwan
Tius nø ashib karub pasrønrrai.
29 Pøs trube, ¿tru kwabelayasig piu umbu ulsrailøbe chi
martrerah? Tru kwabelø kerriguwan øsiiramønrrab gøbene,
trube, ¿chinchabrre tru kwabelaimburab isua piu umbu ulsrøbelø
gøh? 30 Inchen ¿nambe chu urastøgucha chindimbarre kwam lab
pønrrabrah? 31 Nai nunelø, nabe kwalømmørig ke kwamigu puitø,
buitø ka megar. Iibe isatø gømøtø, namui Señor Cristo Jesúsweinug

na purø nuig mørøraim basramibe ñim gøn. 32 Pøs møg kuinawa,
ka treekkurrindø tru Efesosrøma larrø namig animal lataig
inchib misaameraba namig aleguiyab, na treeg marøb megaibe
chi marmui lataitøwei webinrrautan. Pøs tru kwabelø gatøle
øsiiranrrab gømubene, mugøsrøn chibgunrrig, trube:
"¡Mab, muchib inchab gøh,
pøs srønatø kwamig købashtø!"
33 Ñimbe chi isa gøben sruamrramamøtay. Mugøsrøn
chibgunrrig: "Kaig marøbeløba linchib pønrraibe tabelø gúigwan
ka mindishibig køn." 34 Ñimbe gatøle tab chugúi møra sølgandø
pønrrønrrab inday, mas kaig marøb pønrrømøtø. Kaguende
møiløbe Tiusweimburabigwane ni maig kuinguen ashmeelø gøn.
Iigwan na trenchippe, ñimun kwaarøsrøb kørig burørtrab rrenchar.

Katøle øsiiraig asrbe øyeeg kønrrabig køn

35 Pøs møibe øyeeg chinrraabe: "¿Kwabeløbe mandø
øsiiranrrerah? cha. ¿Katøle øsiirawa amrruppe, maig asrmera
tøgar amrrunrrerah?" cha. 36 Kan ñi gúi chugúinguen mørmíig,
kan yellwanma ñi ellguabene, kwamøwabe, øsig kømigwan
tøgagønrraamøn. 37 Tru ñi ellguappe, tru tusr maig kønrrabigwan
ellguamøtø, trulzhigwandø ellguan, tirigu gúi lata, kabe gatøgan
chi peg yell gúi lata. 38 Pøs Tiusbe i yellwanma chi tusr kønrrai
marøppe, nun maig maramdiig køben, treeg marig køn, chi
yelldøgucha trumørig chi tusr kønrrabiibe tru tusr kønrrai. 39 Chi
asrmeratøgucha lata treeg asrmeratø gømøn, kane misag asr
køben, kane animalmerai asr køben, kane illimerai asr køben,
kane peskaumerai asr køn. 40 Inchen gatø treetøwei srømbala
bønrrabelan maig kønrrabelan treeg mariilø køb, katø pirauelan
maig kønrrabelan treeg mariilø køb indan. Inchendø tru srømbala
pønrrabelai tabzhig tør bilabiibe katøgan gøben, yu pirau
pønrrabelai tabzhig tør bilabiibe katøgan peemayig køn. 41 Inchen
nøsigwei tabzhig tør bilabiibe peemayig køben, katø pølwei tabzhig
tør bilabiibe peemayig køn. Katø estrellamerai tabzhig tør bilabiibe
peemayig køben, tru utu mø estrellamerai tabzhig tør bilabiibe
gatø peemayig køn.
42 Inchawei øyeetøwein gøn tru kwabelø gatøle øsiiramikkucha.
Tru asrwan søriibe treranrrabig køben, katøle truig øsiirabiibe
yandø managuen treranrrabig kømøtø gøn. 43 Yandø chigucha

gømíigwan pirau søra trarrig, katøle truig øsiirappe, tør bilab tabig
øsiiranrrun. Chigucha martrabgaig pirau søra trarrig, katøle truig
øsiirawa kurrappe, maramburab marøbig kurrønrrun. 44 Trendø
yu pirau tøga basrai asrwan sørig, katøle øsiirawa kurrappe, asr
espíritu gurrønrrun. Asr yu pirauig køb, katø asr espíritugucha gøn.
45 Katø Tiuswei wamwan pørigugucha treeg chibig køn: “Tru
srøsrø møg Adánbe kan misag øsiguig misrig køn” cha. Inchen
Adán tru Srabe Arrubig, Jesucristobe, espíritu gøn, nøbe øsig
kømigwan tranøbig. 46 Inchawei espíritiuimburabiimerrig arrumøtø,
asr trendø maig kønrrabig truimerrig arruben, trugurrimbe yandø
espírituimburabig arrig køn. 47 Tru srøsrø møøbe pirøtøga marig
yu pirauig køben, tru wendau møøbe srømbalasrø Tiusweisriig
køn. 48 Inchawei tru pirøtøga mari møg maig købig køben, yu
piraueløbe treeløtøwein gøn. Inchen tru srømbalasrø møg
maig køben, tru srømbalasreeløbe truig lataitøwein gøn. 49 Yu
pirau møg maig køben, nam treelø gømigwanma tøgagúibe,
katø tru srømbalasrø møg maig køben, nambe truig lataitøwei
kømigwangucha tøgagømønrrun. 50 Inchawei nabe, nai nunelan,
trendamønrrun: Tius nø ashib karub waigwane asr yaumbaig
animbañauiibe chincha tøgagønrrab gaimanrrun cha. Katø tru
trerawa patsønrrabiibe tru mana trerab patsønrrabig kømíigwane
chincha nebua tøgagønrrab gaimanrrun cha.

Tru kwamigwan yandø srabe kanawa puraambamig

51 ¡Au! møimbe kan chigøsrøn mu asiimíig sørig pasrabigwan
na ñimun eshkanrrab inchar: Nambe ke mayeeløbabe kwamig
kømønrrab gøn cha. Inchendø nambe mayeeløba yandø
kerriguwan peemayelø gønrrai yunømariilø gømig kønrrun,
52 ¡gatø! møi møi, kan kab gasrøb lataitøgue, tru trompeta srabe
urrig wanrrøben. Kaguende trompeta wanrrøbene, kwabeløbe
øsiirangaruilø gønrrun katøbe managuen treranrrabelø gømíikke.
Inchen nambe mayeeløba yandø kerriguwan peemayelø gønrrai
yunømariilø gømig kønrrun. 53 Kaguende tru treranrrab asrbe
trerab minchabgaitøga pinøbulig kønrrain gøben, katø iig tru
patsønrrabigwane tru patsønrrabgaitøga pinøbulig kønrrain
gøn. 54 Inchen tru treranrrabigwane yandø tru managuen trerab
minchabgaitøga pinøbulig køb, katø iig tru patsønrrabigwane
tru managuen patsønrrabgaitøga pinøbulig kørrømisrøb inchene,

iig tru øyeeg cha pøra basriibe yandø treeg nebunrrun: “Tru
kwamigwane yandø kanawa kenaguen gømíig, pinisan” daig.
55 “¿Ñi, kwangarub pasrabig, ñi ganawa basraibe møimbe chu
basra? taig.
¿Ñi, kwangarub pasrabig, ñi pusrkwananøb pasraibe
møimbe chu basra?”
56 Kaguende tru kwamigwei pusrkwangarub pasrabiibe tru kaig
marig, truig køn. Inchen tru kaig marig maramburab marøbiibe
tru maig maramigwan martrai Moisés pørig, truig køn. 57 Inchendø
Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, namui Señør
Jesucristogurri nam kerriguwan kanawa pønrramig kønrrai
tranigwan.
58 Inchawei treeg købene, nai undaaraig nunelø, kørrønrrabgaig
mur bønrrab, mumaygucha wemaløsrkønrraingaig bønrrab,
chu uratøgucha Señorwei marameløyube katøguchinguen,
katøguchinguen marøb melay, kaguende Señorweimburabeløyu
ñim nøba marøb melaibe, ka treeg marøb melaitø puraimønrrab
gúi ashabe.

Jerusalénsrø Tiuswei misaameran purugumig an utig

16 1 Tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamerayasig an purugúig
utamigweimburappe, tru Galacia birausrø iglesiameran
na mandø martrai karua bønsraig køben, ñimgucha treetøwei
martrigay. 2 Ñim møitøgucha an maya tulishabe, truyugurri
tarømara, esegab amrrigay truaalømmørig, na trusrø puben, ñim
ke møin dulishib mendaptindamig kømønrrai. 3 Incha ñim møilan
karua øramdeelø gúi asha kørrømariilan, na trusrø puabe, tru
Jerusalénsrømay trana øramig ñim an guetigwan nømun trana
ørøppe, kan kilga pøra, tøga rrana øramønrrun, tru i karua
øriiløbe chi isumga møguelø gúi nøm ashchai. 4 Inchen naimburab
nagucha yamig søl gønrraptiig købene, trube, na iben, nømbe naba
amrrunrrun.

Pablo nui lincha amrrabeløba mandø ambamigwan wamindig

5 Nabe Macedonia birauwansrø pureb arrua, yandø ñimuisrø
pumønrrun, kaguende nabe Macedoniawansrø pureb yamig kua.
6 Inchippa kan maya yanagatig kørrømisrisruandøbe, ñimba ka
kørrømisramønrrun, kabe tru pishim bølmera chab purayamnegatikken,

nan chumay yamig nebuben, nai yamigu ñim purugumig kønrrai.
7 Kaguende møimbe ñimun ke ka petø asha burainrraptø arrug kømøtan.
Pøs Señor nan treeg kønrrain gøbene, kan maya yanagatig ñimba
kørrømisrtrab attrab isur. 8 Inchendø Pentecostés kwaløm bumnegatig
nabe yu Efeso kørrømisrtrab gur. 9 Kaguende yube kan yaskab purø
nuig nayasig kurin gøn, Tiusweiwan wamindig nu larrøbichaptiikke.
Inchendø marmønrrai nan søtølulrrabelø truba rruba køn.
10 Inchippa Timoteo trusrø pubene, ñimui utu chi kørig kui
inchimønrrai inchigay. Kaguende nøgucha Señorwei marameløyu na
lataitøwei marøb megabig køn. 11 Inchawei nune møitøgucha palabinøtø
inchib gønrrab gømø, masken chi isumø inrrai purugua ørtrigay, naimay
gatø attrai. Kaguende nabe namui nunelanba, nunba munig megar.
12 Inchen namui nuneg Apolosweimburappe, tru nunelø
ñimuisrømay amrrabeløba nungucha na tiusmanda maya lincha
irra taingucha, møimbatøbe nøbe chi inrrab inchimøn. Inchendø
nun chu uras yamig pubene, inrrab gúinrrun.

Maig amønamigwan treeg melønrrai wamindiiløba, 'ka amøñigueh' tailøba

13 Tab ashiptø bønrray. Pesan amøñimøtø, isubigwan Cristoinug
tøga pasra bønrraigu mur bønrrab, chishkandø møgueløsun
bønrrabelø gøb, trurrigu murelø guy. 14 Incha chiwandøgucha ñim
marøppe, undag købiitøga maramig køn.
15 Nai nunelø, ñimbe ashibelø gøn tru Acaya birausrø Estéfanaswei
yaueløbe ke srøsrøzhiitø nømmerrig Tiuswan nebua ashibelø misra,
Tiuswei misaameran nømbe purugunrrab pønrramisrigwan. 16 Inchawei
nabe ñimun øyeeg melørrunrrigay chinrrab inchar, tru øyeeg
melabelane nøm maig chiben mørøb melønrrigay cha, katø tru mayeelø
i maramigwan purugub marøb melabelan treetøweingue.
17 Nane truba kasrag køtan Estéfanas køben, Fortunato
gøben, Acaico gøben amrruin gøben. Kaguende ñim mu gaagua,
purugunrrab gaimaigwan nømbe nan purugua, 18 pøs truiløbe nai
isubigu lata, ñimui isubigu lata chi isumikkaig, tab gønrrai marig
køn. Øyeeg møgueløbe mayanguen tab indig kønrrabelø gøn.

'Ka amøñigueh' taiba, 'ungwa' taiba

19 Tru Asia birausrø iglesiamera ñim corintosreelan 'ka
amøñigueh' cha øran. Aquilaba, Priscilaba, katø iglesia nømui yau

tulundzunabelø, truilø chigucha Señorwei munchiyu ‘mayanguen
tab ka amøñigueh’ cha øran. 20 Katø mayeelø nuneløgucha
ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran. Ñimbe kangurrin gangurri ‘ka
amøñigueh’ chib, Tiuswei undag købiitøga tasig rraniyay.
21 I ‘ka amøñigueh’ taigwan na Pablo ñimun naashib nai taska
pørar.
22 Møikkøben Señørwan undaguig kømíigwane Tiuswei namig
købig nui m bala gøbash. ¡Namui Señor Jesucristo amø!
23 Señør Jesúswei tru ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrai
inchar. 24 Cristo Jesúsweinug nai undag købiibe ñim mayeeløba
pasrønrrun. Treeg kønrrun.

2 Corintios

‘Ka amøñigueh’ chib pørig

1 1 Tius nan trendø treeg kønrrain gúikkurri, na Pablo Cristo
Jesús nøashib karua ørig, namui nuneg Timoteoba misra,
Corintosrø iglesianba, katø tru Acaya birau muba kuimburab
Tiuswei misaamera warabelanba i kilgawan pørar. 2 Tius namui
Møskaweimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indig køben,
chi isumgaig tab gøbig køben ñimba gønrrai inder.

**Chine isumdeelø nebuingucha Pablo
Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ tailø**

3 Tru namui Señor Jesucristoi Møskai, Tiusbe mayanguen tabig
wamindig kønrrun, tru lastima ashib pønrrabelø gømigwan
tøga Møskai, katø isui meløben chiyutøgucha isui inchimønrrai
purugub Tiuswan. 4 Truibe nam chine puig meløben, namun tab
gúi mørtrai purugubig køn, katøganelø chiyugøben treetøwei
isui meløben, Tius namun isui inchimønrrai purugúitøgatøwei
namgucha purugubelø gømig kønrrai. 5 Criston tru chine, chine
kaig nebuilø namuinug treetøwei itømaytø nebub arrubene, katø
treetøwei tru isui inchimønrrai purugúikkucha tru gúindø, tru
gúindø Cristoinukkurrindøwei arrubig køn. 6 Inchendø namun
chine puig melamig arrubiibe, ñim chi isui inchimø tab gúi
pønrramigweyasiiba, kaigyugurri wesrailø gømigweyasiiba gøn.
Inchen namun tru isui inchimø pønrramig kønrrai pubiibe, tru ñim
chi isui inchimø pønrramig kønrrain gua, tru namun isui melamig
nebub lataitøwei ñimun treeg nebub arruben, ñim chigúingucha
melabig melamig truibe treeg attrun. 7 Inchawei nam ñimuimburab

øyah kønrrunmab isuibe treeg kønrrab gøn. Pøs nam chine kaig
nebuinab melaiguma treetøwei ñimgucha pønrrabelø gúig køppe,
nam chi isumø tab gúi pønrraigugucha, ñimbe treetøwei tab gúi
pønrrønrrab gúi asha bønrrer.
8 Namui nunelø, namun Asia birausrø purø isumdiig nebui
melaigwan ñim wammøra gønrrai inder. Yandø mu melamgaig
trømbøig arruptø, namuinetøbe yandø chincha melamgaig purø
rrømbøig køben, yandø ke øsig webammumuitamab isubelø guer. 9 Pøs
nambe ke yandø kwamigu puermaptøwei isub melabelø guer. Pøs
øyeeg puppe, nam namasiitø namdø tsabø guermab isubelø gønrrain
gømøtø, Tius tru kwailanguen gatøle øsiirangarub kusrubigwan isua
bønrrabelø gønrrain gúig køn, 10 tru øyeeg trømbøig ke kwamitø
balab melaigugurri nø namun ka buraambingarub, katø namun
ka buraambub ambamig kønrrai martrabigwan. Incha nambe ke
nuinuutø isua meler, ka puraambub ambamig katøgucha namun ashib
pasrønrrab gúi, 11 ñim Tiuswan namuyasig ‘purugurra’ chib miab
meløbene. Øyamay truba yamelø namuimburab Tiuswan ‘mayanguen
ungwa, ungwa’ chib gønrrun, pøs truba yamelø misra Tiuswan
namuimburab miaben løtigwan nam truba nu purugúig utikkurri.

Pablo Corintosrømay chindimba imuigwan eshkab

12 Kaguende nam tab gúi mørøb pønrraibe iig køn: yu pirau
namui isub kebachib pasrabigu ‘chi kalø marig køn’ chibig chigaig
bønrraig, mas ñimui utube gatøguchinguen isuptø amønaig købig
køn. Amøñippe, tru newan chishchiitøgaba, søratø gømø, sølwan
marig Tiusweinukkurri arrubiitøgaba nambe amønaig køn, chine
nørrø kusreelø møguelainukkurri arrubiitøga marmøtø, Tiuswei ka
yandø tab indiitøga marøb. 13 Pøs nam ñimun kilga børøppe, chi peg
waminchibikkucha gønrrab gømøtø, ñim chi leb gúigwan ñim chigúi
nebua mørøb gúigwan truigwan newan chigúi mørtraimab isua pører.
14 Inchawei namuimburab mayandøguen nebua chigúi mørig køppe,
pøs ñimbe tab newan chigúi mørtrun, ñim namuimburab tab gúi
mørøb pønrramig kønrrai, tru nam ñimgurri tab gúi mørøb pønrramig
kønrrab gøb lataitøwei tru Señor Jesús arrub gwaløm.

Pablo Corintosrø ashchab inrrab waminchib

15 Inchawei nabe iigwan treeg kønrraitamab isua,
ñimuisrømaymerrig attrab isuig køn, ñim srøsrø truba tab gúi

nan utig kømnetø gatøle nan tab gúi utamig kønrrai. 16 Incha
Macedoniasrømay pureppe, ñimuinug pua buraya, katøle
trusrøngurri arruppe, ñimuinug puatøweim burainrrab isuig kuig
køn, ñim nan Judeasrøngatig yamigwan purugunrrai. 17 Tru na
øyeegwan martrab isuibe, ¿kabe nabe ke møi møi martrab gurrig
kønrrab gø chindah? ¿Kabe tru na øyeeg martrab indiibe, nai
isuigu Tiuswan ashmø misaamera lataig martrab inchibig kua,
møindø ke: “Martrab” taitø, katø: “Marmønrrab” taitø inchab
inditamagueh?

18 Pøs Tiusbe nø maig chippe, nøbe treegwan marøbig køb
lataitøwei, nam ñimun wamindiibe møindø: “Øn” daitø: “Ka” taitø
indig kømøtø gøn. 19 Kaguende ñimui utu na gøben, Silvano gøben,
Timoteo gøben, nambe Tiuswei Nusrkai Jesucristoimburab eshkab
kusrenanig køn: “Øn” tantø: “Ka” tantø indig kømøtø, nuinuube
chu uraskucha: “Øn” daig. Nøbe truig køn. 20 Kaguende Tius
kerrigu nø chi martrab cha kørrømisriiløbe Cristoinuube: “Treeg
martrab” taig, truig køn. Inchawei nambe Cristogurri: “Treeg
køn” chibelø guer, namgurri Tiusbe mayanguen tabig wamindig
kønrrai. 21 Inchen Tius nøtøwein gøn Cristoinug mur bønrramig
kønrrai marøbiibe namun lata, ñimun lata. Incha namune nuindø
gønrrai tarømara bønsra, 22 nuielø gønrrai sellotøga sellawa, namui
manrrau pasrønrrai Espíritu Santon katsig basra tranøbguen indig
køn, tru trannrrab kørrømisrigwan kutøguewan trannrrab gúi
asamig kønrrai.

23 Pøs nabe Tiusken ashen trendamønrrun: Na Corintosrømay
gatøgucha arrumuppe, na ñimun kalugueetømønrrab lastima
ashiptø arrumuig købig køn cha. 24 Kaguende ñimui isubigwan
Cristoinug pasra bønrramigwane treeg bønrrønrrai inchib ke nam
garub pønrrønrrab gømøtø, masken ñim kasrag bønrrønrrai nambe
purugubguen bønrrer. Kaguende ñimbe tru isubigwan Cristoinug
pasra pønrraikkurriwei ñimbe mur bønrran.

2
1 Inchawei na gatøle ñimuisrømay arruppe, nabe ñimun truba
rruba isui inchain gømøtø, attrab isuig kuig køn. 2 Kaguende
na ñimun isui inchai marene, trube, ¿nane mu gasraaraniasamø?
¿Tru na isui inchai mariiløtøwei kasraaranmønrraitarru? 3 Inchawei
nabe øyeekkurri tru merrab guilgawan na pørøppe, tru nanguen
kasraaranrrabelø na trusrø puben, nan isui indingarumønrraim
børig køn. Pøs na kasrag basrøbene, ñimgucha chiguen gømøtø,

mayeeløba treetøwei pønrrønrraimab isuague. 4 Kaguende nabe
ñimun pørøppe, truba rruba isui pørig kuig køn, nai manrraube
purø tab gømui, truba kappin gørrøgøb. Kabe na ñimun truba
rruba isui inchai martrab gømøtø, nabe ñimun truba rruba
undaguig kui ashchai indig købig køn.

Kalø marøbigwan Pablo truburø ulø baymub

5 Tru øyeeg isuim basrønrrai møikkøben treeg marøbiibe,
nandø gømøtø, kan mayangatig ñim mayeelanba isui inchai
mara basran damønrrun, ke menrra inchimønrraptø. 6 Inchawei
tru møwan ñim mayeelø lutauelø misra, nui kalø marigwan
øl martrab ñim asha mariibe yandø tsabø gøn. 7 Truigwane
yandø ulø bayib gømø, pesannab, masken kuñab purugumig
køn, isubiitø yandø kerriguwan mandøguen gømui inchimønrrai.
8 Inchawei nabe ñimun tru møweimburab ñimui undag købigwan
gatøle tiusmanda kenamaray tamønrrun, ñim undaguelø gúi nø
ashchai. 9 Kaguende na ñimun pørøppe, øyeegwan isua børig køn,
chiyutøgucha maig taigwan ñim mørøbelø gøtashchab ashchab
isua. 10 Inchawei chigøben kalø marøbigwan ñim chi ulø baymø
pesannanrrab isua kørrømarene, nagucha nune treetøwei ulø
baymø kørrømisramønrrun. Pøs chi kalø marigwan na ulø baymø,
pesannappe, (ulø baymumig chi pønrraig kuig køh chindindøbe
gøben) ñimgurri treegwan marig køn, Señor Jesucristoi merrab,
11 namun Satanás kegørrøsrkøb nø ganailø gømønrrab. Kaguende
nambe tsabø ashibelø guer nøbe chitø martrab inchibig kuigwan.

Cristotøgabe kanawa puraamba pønrramig

12 Na Troas ciudasrø, Cristoi tabig srø wamwan eshkab
kusrenanrrab pubene, Señorweimburabelan maramig
yaskappe tabig kurøppe kurendø, 13 nai nuneg Tito trusrø mu
gaagøptinchene, nane nai isubigube ni mumayguen gømuben, nabe
trusrøngurri nømun ungwa chippa, Macedoniasrømay ibig kur.

Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ taig

14 Inchendø Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab,
Cristoinuube nam kaigwan kanawa ¡gatø! luchimíig tsimaytø
puraambub ambamig kønrrai marøb, katø tru Cristoimburab nebua
asiiløbe purø may irrabzhig lataig chutøgucha namgurri larrøbitchai

marøb Tiuswan. 15 Kaguende Tiusweimbe nambe Cristoi tru purø
may irrabzhig latailø guer, kaigyugurri wesraig pønrrabelai lata, tru
managatig pinab pinamsrømay amrrab pønrrabelai lata. 16 Incha
møilø tru pinab pinamsrømay amrrabelaimbe tru irrabiibe kwaitø
irrøben, katøganelø kaigyugurri wesrailaimbe tru may irrabiibe øsig
kømigwan irrabig køn. ¿Inchen øyeegwan marøb pasrønrraptiibe
mu kø chinderah? 17 Katøganelø misaamera truba nørrø tru
Tiuswei wamwan kan chigucha gømíig kui lataig an marøb srua
llirabelø latawei, nambe treetøwei marøb pønrrømeelø guer. Treeg
kømøtø, Tiuswei merrab waminchippe, maig wamindamigwan søra
gømø, sølwan waminchib, Tius øriilø guermab isua, Cristogurri
waminchibelø guer.

Tru srøig 'øyeeg, øyeeg martrab' cha kørrømisrig

3 1 ¿Kabe nambe gatøguen namashib chi isumgaig 'tabelø guer'
chib waminchib pønrrabra chindah? ¿Kabe nambe katøganelø
latawei chi isumgaig tabelø gúi ashchai, kilga pøriilø ñimun
tranamig, kabe ñimgurri kilga børiilø namun tranamig balaim
bønrrabra chindah? 2 Nam mailø gúigwan treeg asønanrrabelø
tru namuyasig kilga børig latailøbe ñimwein gøn, tru ñim purø
tabig amønaig, tru namui manrrømerayu pørig basrabig, mu
misaameratøgucha ñimun mumera gøtashib, mailø gøtashib
ashib tøgagúilø. 3 Ñimbe tørgandø asamdeelø gøn, kan kilgayu
Jesucristo nøashib pøri latailø, tru namui maramigwan marøb
pønrrailøyugurri ñim srøig kurrabelø, tintatøga børig kømøtø, øsig
wab Tiuswei Espíritutøga pøriilø. Kabe srug tambalmerayu pøriilø
gømøtø, misaamerai manrrømerayu pøriilø gøn.
4 Nambe iigwane Cristogurri Tiuswei merrab treeg kuitamab
isua bønrrer. 5 Kabe nam namashib øyeegwan martrapteelø
namdø tsabø marøbelø gua, chi arrubiibe namuinukkurri arrubig
kui lataig inchib pønrrømøtø, nam øyangatig tsabøtø marøb
pønrramig arrubiibe Tiusweinukkurri arrubig køn. 6 Incha Tius
nøtøwei namune tru srøig acuerdo marigwan nam sølgandø
marøbelø gønrrai mara pønsraig køn, tru acuerdo merrabsriig
maig maramigwan martraim børigwan gømøtø, tru Espíritu
Santoiwan. Kaguende tru maig maramigwan martrai pørigwan
mørmíigweimbe kwamigwan srua arruben, trune Espíritu Santobe
tru srøig øsig kømigwan tranøbig køn.

7 Inchen tru maig maramigu marøptøga bønrraig kwamigwan
srua arrubig, srug tambalmerayu pørikken tørguegwalmabig
køptø, Israel misaamerabe Moiséswan malauguen ashchab
gaimaig købig køn, nui malø tørguegwalmabig køben, tru
tørguegwalmabiibe kwab yaindøgucha. 8 Inchen tru øsig
kømigwan srua arrubigwan marøb pønrraig tru Espíritu
Santoimbe, ¿kan treetøguen gønrrab gømø, maig tørguegwalmabig
kuaasamø? 9 Inchen tru maig maramigwan marøptøga bønrraig
misagwan kaigyu pønrrønrrai kørrømara pasrøbikken treeg
tørguegwalmabig kuibe, tru marøptøga bønrraig misagwan
Tiuswei merrab chi kaig kømeelø lataig tabig kønrrai marøbiibe,
¡kan treetøguen gønrrab gømø, mas purø tørig tørguegwalmabig
køn! 10 Kaguende truig tørguegwalmabig lataig kuikken tru iig
purø tørguegwalmabiibamara ashene, truibe chi tørguegwalmabig
kømøn. 11 Inchawei tru tørguegwalmabig kwab ibikken kan treeg
tørguegwalmabig tøgaig arriibe, tru mana pinømø pasrabig
basrønrrabiibe ¡mas maig tørguegwalmabig kuaasamørra!
12 Inchawei tru tøgagønrrurmab isuigwan nam tøgaguen
pønrraig køppe, nambe chi kørmø maig tamigwan tørgandø
waminchibelø guer. 13 Kabe tru Moisés lataig inchib pønrrømer,
tru Israel misaamera nui malau tørguegwalmabig kwab arrubig
yandø patsi ashmønrrai, malø gasraitøga kasrøb lataig. 14 Inchendø
nømui turmerayube yandø chi wamindikken kebyainameelø murig
misriilø gua, møin gwalømgatig tru merrabsrø Tius acuerdon marig
købigwan leben, chi tainguen mørmeelø gøn, tru malø binøgasrøb
pasrabiitøwei pasrabig pasraikkurri. Kaguende tru pinøgasrøbigwane
Cristotøwei kerranrrun. 15 Incha møin gwalømgatig tru maig
maramigwan martrai Moisés pøriilan asiimørig, tru maløwan
pinøgasrøbig lataig pasrabiibe nømui manrrømerayube kasrain
basran. 16 Inchendø møikkøben Señorweimay llirawa pasramisrene,
tru pinøgasrøbig lataig pasrabiibe nuinukkurrimbe kerraig
kønrrun. 17 Kaguende Señorbe tru Espíritu gua, Señorwei Espíritu
chu pasrøbene, Tiuswei merrab kemalamig truyube chigucha
iløsrkønrrabiibe chi gaagøn. 18 Inchawei nambe mayeeløba maløwan
chi kasra gømø lataig ashib pønrrabeløbe, kan espejo latailø guer,
Señorwei tru tørguegwalmabigwan kegurnabelø, nø maig køben nam
treeløtøwei misrøb, katøguchinguen, gatøguchinguen tørelø misrøb
amber. Treebe Señorweinukkurri arrubig køn, tru nø Espírituinug.

Jesucristoimburabigwan eshkabelø

4 [1]Inchawei nambe Tius namun lastima asiitøga i tru marøb
pønrramigwan tøga bønrraig køppe, nambe chi kullaarab
melømer. [2]Pøs chigøben ke kørikken gønrrapteelø søratø
mariilane nambe yandø wendøbasrar guer, søratø larrø møg
isua marøb pønrrømøwei, Tiuswei wamwan lliska peemaytø
marøb pønrrømøweingue. Treeg marøb pønrrømøtø, tru newan
ciertonigwane maig kuigwan tørgandø kenamarøb pønrraikkurri,
nam tabelø gúigwan namashib kenamarøb pønrrer, maya
misaamerai isub kebachib pasrabigu ka inchib pasrømugumab
isumig kaanrrai Tiuswei merrab. [3]Inchen tru tabig srø wamwan
nam eshkab kusrenanig katøgucha pinøgasraig lataig chugúi
møriimíig kørrømisrøppe, tru yandø pinab pinamnuumay
amrrabelaimbe pinøgasraig lataig kørrømisran. [4]Kaguende
tru møin gwaløm yu pirau tius, tru nugwaimandziibe, tru
chi køremeelane nøm chigúi møramig isubig tøgagúigwane
chigúi mørmeelø gønrrai kasra basrin gøn, tru Cristoi
tørguegwalmabigwei tabig srø wam tørbilabigwan nøm nebua
ashmønrrai; tru Cristobe Tius maig køben, truig køn. [5]Kaguende
nambe namuimburabigwandøwei eshkab kusrenanmøtø, Cristo
Jesúsbe mayeelaim bala nø ashib karub pasrabig køn cha eshkab
kusrenanøbelø guer. Katø nambe Jesucristoyasig ñimuimbe
ka karuindø melabelø guer. [6]Kaguende: “Tru løstøyugurri tør
pilønrrain” cha, trenchib Tius nøtøwei namui manrrømerayu
nui tørtøga kebilin gøn, tru Tiuswei tørguegwalmabig Jesucristoi
malau pilabigwan nebua asam tørwan namun tranig kønrrai.

Chigøben trømbøig puingucha mur bønrrab

[7]Inchendø nambe iig tru purø tabigwane namui asr kan
pirø gøtsø lataigutø tøgaguer, tru iig maramburab marøbig
purø nuig tabiibe namuin gømøtø, Tiuswein gúi kenamartrab.
[8]Chiyutøgucha chine chine pui melamig nebuingucha, ke truyutø
tambal ambagucha warømer. Ke kan chindamermab isumig pui
meløbendø, yandø ke kaimamuitamappe isuiløgucha melømer.
[9]Namun kaig marøb amrruindøgucha, namundø elatsiilø melømer.
Pøtiitsiiløbe gúinabendø, kerriguwan pinisailøbe gømuinatan.
[10]Inchawei nambe chu ambuptøgucha, namui asru Jesucristo

kwaigwane tøga amøner, katø Jesucristo øsig waikkucha
namui asru kenamisrtrai. 11 Kaguende nam øsig bønrrabeløbe
Jesucristogurri chu urastøgucha ke kwaitø, kwaitø melamig
nebutan, namui ka pinønrrab asru Jesucristoi øsig basraikkucha
kenamisrtrai. 12 Inchawei namuinuube kwamig marøb pasrøben,
trune ñimuinuube srøig øsig kømig marøb pasran.

13 Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn: "Kørewa,
treekkurri waminchar" cha. Pøs namgucha namui isubigwane
Cristoinug treetøwei pasra bønrrøwa, treekkurri nambe kørewa,
Tiuswei wamwan waminder. 14 Pøs nambe ashibelø guer, Señor
Jesúswan kwailai utugurri Tius tru gatøle øsiirangarubiibe,
namungucha Cristo Jesúsba tru kanbalatø pønrraikkurri kusrua,
Tiusbe nui merraptøwei nam ñimba kanbalatø pønrramig kønrrai
martrab gúi. 15 Pøs kerrigu øyeeg pub arrubiibe ñimuyasig tab
gønrrain gøn, tru ka yandø tab indig misagwan katøguchinguen,
gatøguchinguen nebub ibene, 'ungwa, ungwa' tameløgucha
nuramburab nuranrrai, Tiusweyasig maya nuguen tab gønrrai.

16 Inchawei nambe chi kullaaramer. Kaguende namui asrbe
patsab yaingucha, namui umbube kwalømmørig, kwalømmørig
srøig misrøb inrrun. 17 Pøs nam chigøben puinab melamig ka
petø pureb arrubig, kan yangucha murig køtanmab isub mur gúi
melaibe managuen patsønrrabgaig kan tørguegwalmabig maya
nuibaguen øyeeg lataig køn cha, kemesra trendamgaig tabigwan
tøgaig arrubig køn. 18 Kaguen nambe namui kaptøga asigwan
asha bønrrømøtø, chi nebua asiimíigwan asha bønrrer. Kaguende
kaptøga nebua asiiløbe ka purainrrabiitøwein gøben, trune tru
kaptøga nebua asiimeeløbe managatigweyelø gøn.

5 1 Pøs nambe yandø ashibelø guer, yu pirau nam øsig bønrraig
tru namui asr ka petøweindiig kan rancho-unø mara basrindø
lataig, yandø minchib patsindøgucha, katøgan srø asr purø tab ya
lataig, mu møguelø taska mari ya gømøtø, srømbalasrø managuen
patsønrrabig kømíig Tius tranig tøgagømigwan. 2 Inchawei nambe
yu pønrrappe, tru srømbalasrø kewa burramitøga pinøbuliiilø
gømigwan, mana gønrrermab truba rruba nuisrab isubelø guer.
3 Treebe namune srø asrtøga kenanen, nambe yandeelø asr chigar
gømø, tøgar gømønrrun. 4 Inchawei i asr kan carpa ya lataigu
nam øsig bønrrabeløbe larrø tab gømui, truba rruba nuisrab
isuig melabelø guer. Pøs namune kwamuinrrabna gøtan nam

tøga bønrraig asrwan trubalatø srøig itøguenniilø gømøwatøbe,
tru yandø pinab patsønrrabigwane tru srøig øsig kømibe yandø
nøtø kerriguwan pinabgasra basramisrtrai. 5 Inchen namun øyeeg
pønrramig kønrrai marøbiibe Tius nø gøn, tru treeg kønrrai
Espíritu Santon katsig basra namun tranøbguen inchibig, tru
trannrrab kørrømisrigwan kutøguewan trannrrab gúi asamig
kønrrai.
6 Inchawei nambe chu urastøgucha chi isumø bønrrer, tru
namui asru øsig amøñippatøbe, Señorweim bulu gømøtø, nambe
yabsrøndø pønrrabelø gúi nebua asha. 7 Kaguende nambe
amøñippe, namui isubigwan Cristoinug pasriitøgatø amøner,
namui kabrrawa nebua ashagurrin gømøtø. 8 Inchendø nambe
treeg kønrraitamab chi isumø bønrrer, masken namune asrugurri
tarømisra ambinrrabna gøtan, Señorba kanbalatø purrønrrab
amrrab. 9 Inchawei namui asru øsig bønrrøwa lata, asrugurri
tarømisra amba lata Señor nø tab gúi mørøb wanrrai marøbelø
gømig namuimbe truig køn. 10 Kaguende nambe tru maig
maramigwan Cristo asha marøb wainug mayeeløba kemalamig
køn, namui asru amøña tabig marig kuin gúi, kaig marig kuin gúi
maig marigwan nam møitøgucha truburø utønrrab.

Tiusba katøle tab gørrømisramig

11 Inchawei Señorwan mandø kørig tøga bønrramigwan nam
ashibelø gúig køppe, misaamera Señorwan kørenrrai inchib
melabelø guer. Pøs Tiuswei merrabma nam mailø gúigwan
tørgandø kenagúibe, katø ñimui isub kebachib pasrabigugucha
treetøwei tørgandø kenagønrraimab isur. 12 Kabe nambe namasiitø
katøguen ñimui merrab 'truba tabelø guer' chib pønrrømøtø, ñim
namgurri tab gúi mørøb kasrag bønrramigwan tøgagønrrai treeg
isua inchib pønrrer, ñim tru mandø løtamigwan tøgagønrrai,
tru manrraugurri isua gømøtø, ka palatø treeg maranmab
ashchaindø møg inchib chib pønrrabelan. 13 Namun 'locos køn'
dainab pønrraibe, Tiusweyasig køn. Inchen maig pønrramigwan
chugúi møra bønrraibe, ñimuyasig køn. 14 Kaguende Cristoi undag
købiibe namune martrai trawaguchibig køn. Pøs iigwan nam
isua ashene: Cristoma kwappe, mayeelaimburø kwaig købene,
treekkurri mayeeløba kwaig køn. 15 Inchen Cristobe kwappe,
mayeelayasig kwaig køn, tru øsig amøñibeløbe ka nømuyasiitøwei

øsig amøñimøtø, nuyasig amøñibelø gønrrai, tru kwawa, katøle
nømuyasig øsiirabigwei.
16 Inchawei nambe yandø møingurrimbunøbe mundøgucha
yu pirauelø isuimay ka treetø isua ashib pønrrømeelø guer. Pøs
nambe merrappe Cristone yu pirauelø isua asimay ashibelø
guatøgucha, møimbe yandø treetø nebua asha tøga bønrrømer.
17 Inchawei møikkøben Cristoinug pasrabiibe, yandø nøbe kerrigu
srøig køn; merrabiibe yandø chab puraiben, møimbe yandø
kerrigu srøig marig peemayig køn. 18 Inchen kerriguba øyeeg
arrubiibe Tiusweinukkurrin gøn. Pøs nam kailø gua nøbatøwei tab
gørrømisramigwan Cristo Jesúskurri treeg kønrrai mara, kailø gua,
Tiusba tru tab gørrømisram wamwan nam marøb pønrrønrrai, nø
tranig køn. 19 Tru wambe iig køn: Tiusbe nøbatøwei Cristogurri pirau
maya misaameraba kailø gua, tab gørrømisramigwan marøb pasraig,
nømui chi kaig mariilan ulø bayrrab isua ashmøtø. Tru øyeeg nøba
tab gørrømisram wamwane namun waminchai trana bønsraig
køn. 20 Nambe Cristoi munchiyu, misag utu Cristo nø waminchib
pasrab lataitøwei nui wamwan waminchib pønrrønrrai pønsrailø
guer. Namgurri Tius nøashib treeg maray chib pasrab lataitøwei,
nambe Cristoi munchiyu ñimun tiusmanda øyeeg martrunrrigay
tamønrrun: ¡Tiusba tab gørrømisramigwan maray! cha. 21 Cristobe
chigucha chi kaig marig chigaigwan, Tiusbe namuimburø nune kaig
marøbig kui lataig treeg mara basrig køn, nam kaig marmua lataig
pønrramig kønrrai Cristogurri treeg martrab.

6 1 Nam Tiusba marøb pønrrabelø gúig køppe, ñimune
øyeeg marøb gørrunrrigay chinrrab, Tiuswei tru ka yandø
tab indigwane ke chi martraamøbendø uta tøgagømøtay cha.
2 Kaguende nui wamwan pørigube Tiusbe trenchibig køn:

“Yandø tru purugum gwalømmera puim basrøben, ñun mørig
køn cha.
Kaigyugurri wesrailø gøm gwaløm puim basrøben ñun
purugúig køn” cha.

¡Møi yan gøn, tru tabig purugúigwan utamibe! ¡Møi yan gøn, tru
kaigyugurri webambam gwalømbe!

Pablon chine chine nebub arriilø

3 Mugøben Tiuswei tabig srø wamwan kaashib, nam marøb
pønrraigwan kaig køn chib wamindig kømønrraimbe, nambe

kaig marøb mungucha srurrengwangarub pønrrømer. 4Masken
treeg inchimøtø, nambe chiyutøgucha Tiusweiwan marøb
melabelø gúi asiilø gønrrab treeg kenamarøbelø guer: chu
uraskucha elachimøtø, marøbig marøb melamigu lata, chine
kaig pub arrubigu lata, chine palai mørøb, isui melamig
arrubigu lata, 5ichagutsiilø gømig nebui lata, kailan pønsrai
yau keerig pønrramig nebui lata, kanbalatømisra kaig martrab
namig kurrøben treegu melamig nebui lata, maramga murelan
marøb melamig nebui lata, kibguen kimø melamig nebui lata,
chigucha mameelø puraambub melamig nebui lata, 6chi kaig
marmø chishig amønamigu lata, nebua ashib ambigu lata,
chine indindøgucha tammay ka melabig melab, tab inchibelø
gømigu lata, Espíritu Santo namba pasraigu lata, nam ka inchib
gømø, cierton undaguelø gúigu lata 7cierton wamindamigwan
treeg waminchibelø guer. Tiuswei maramburab marøbiitøga
marøb, tru chigurrimbunø tabig sølgandø marøb pønrraitøgabe
nambe kusrmayba, atsimayba srua kwayab pønrrer, kan suldau
kwayab turiamig kusrmaybe espadan atsimaybe escudon
srua kwayab pasrab lataitøweingue. 8Kanmaywane truba tab
indinab, kanmaywane maig købash indinab, kanmaywane truba
tabelø gøn chib wamindinab, kanmaywane larrø gailø gúi
mara wamindinab, maig kuigwan nam cierton waminchendø,
larrø may wamincha isapteelø gúi marinab, 9nambe mumera
gúi nebua asiilø gúinabendø, asiimeelø gúi lataig tøgagúinab,
yandø kwawa pinanmab asha tøgagúindøgucha, øsig amøñibig
amøñibelø, trømbøig ichabetiilø gúinabendø, kwamø ka øsig
amøñibelø, 10truba isuilø meløbendø, purø tab gúi kasrag
bønrrabelø, larrø waachamera gúinabendø, misag truba
nørrøwan tabigwan tøgagømburab tøgagønrrai marøbelø,
chugurringuen gømeelø kerrigu chiga latailø gúinabendø,
kerriguh tøgar treelø gúinatan.
11Nambe, ñim corintosreelan, maig wamindamigwan tørgandø
treeg waminder. Nam ñimuimburab isumibe namui manrrømerabe
ke kurindø basran. 12Ñimuimburab nam isumibe chugatikkucha
kurin basrøben, ñimweinrre kasrøb tøgagøn namuimburab.
13Ambugurri igurri lata treeg kønrraimab isua, kan nai ureg kui
lataitøwei nabe ñimune trenchar: ¡Ñimui manrrømerangucha
treetøwei kura tøgagørrunrrigay! cha.

Nambe øsig wab Tiuswei ya guer

14 Ñim Tiuswan kørebeløbe Tiuswan lata køremeeløbabe lincha
maramgaigube chi lincha maramig kømøn. ¿Kaguende tru tabig
sølgandø maramiba, sølgandø gømø mariibabe chincha kandø
gønrrab gø? ¿Katø løstiiba, tørbabe chincha trubalatø gønrrab
gø? 15 ¿Cristoba, Belialbabe chincha kandø isunrrab gø? ¿Criston
kørebiiba, Criston køremíibabe chincha kandø isub pønrramdiig
kønrrab gø? 16 ¿Katø Tiuswei yaba, taska mari tiusmerababe
chincha trubalatø gønrrab gø? Kaguende nambe tru managuen
kwamø øsig wab Tiuswei ya guer. Pøs nøbe trendaig køn: "Nabe
yandø nømuinug pasrabig basrab, nømui utu uñib indamønrrun
cha. Nabe nømui Tius køben nømgurrimbe nai misaamera gønrrun"
cha.

17 "Inchawei treeg købene:
Tru kaig marøb misaamerai utugurrimbe webamba,
yandø nøørømisray" cha,
Señorbe nui misaameran trendan.
"Chigøben køsøngømdiigwane katøramøtay cha.
Pøs marmubene, nabe ñimun utamønrrun" cha.
18 "Incha nabe ñimuimbe møskai misren,
ñimgurrimbe naimbe nai nusrkaløs,
nai nimbasrmera misrtrabguen" cha,
Tius Newan Maramburab Marøbiibe trendan.

7 1 Inchawei ñim, nai undaarailø, tru Tius trannrrab misra
kørrømisriilan tøgarbe, namui asru lata, namui espírituyu lata,
kaig marig køsøngønrrapteelan kerriguwan chish misrkun, Tiuswan
køriibala pønrraigu kerriguwan nuindø newan tabelø gønrrab.

corintosreelø yandø mas kaig marmønrrab isua mørøb

2 Namun ñimui manrraugurri isua utørray chinrrab inchar.
Nambe møigwangucha ñimun sølwan marmø kalø mara
bønrrømøwei, kaig marøb ñimun møigwangucha mindisha
kørrømarmøwei, kabe nam ñimgurri nam tøgamisrmøwei indig
køn. 3 Nabe iigwan ñimun øyeeg chippe, ñimbe øyeeg kailø gøn
chinrrab gømøtø inchar. Nabe yamba trendaig kuig køn, nambe
ñimune namui manrrau tøga bønrrer cha, øsig amøña lata, kwamig
kui lata ñimun namui manrrau tøgagønrrab. 4 Nabe ñimune chi

isumgailø gúi isua basrab, chiburø gøben ñimgurri na truba tab
gúi mørøb pasramigwan tøgagøb inchar. Nan truba tab gønrrai
mari basrar, chine isui pønrramig puindøgucha, kasrag købigwan
tøgagømburab tøga.
5 Nam Macedoniasrø puabe, namui asrwane kan pishindø tabguen
israb tøgagømig nebumíig køn. Treeg kømøtø, chiyutøgucha ka isui
melamitø, isui melamitø arrubig køn namune, namuim bøtøgatanbe
chinetø indinab melamig arruben, namui manrraube kørig isub
melamig. 6 Inchendø Tius tru larrø kullaarai isui melabelan isui
inchimønrrai marøbiibe, Tito arriitøga namune truba tab gúi
melønrrai marig køn. 7 Katø Tito arrikkurrindø gømøtø, nøgucha
ñimgurri truba tab gúi mørøb pasramigwan utikkurrimba gøn. Nøbe
namun wammørøsrkøtan, ñimbe nan truba ashig kui melaigwanba,
ñim tru merrab kalø marig købigwan isua møra kappin
gørrøgaigwanba, ñim naimburab truba rruba isub melaigwanba.
Treekkurri nane gatøguchinguen kasraaranrrai martan.
8 Pøs na ñimun tru kilga pøra øriitøga ñimun truba isuilø
kørrømisrtrai marig købigwane nane chi isumøtan. Pøs tru
urasbe nane isubwei indig køn, kaguende tru na kilga børa øriibe
kan maya yanagatiitøbe ñimun isui melønrrai marøbwei inchen.
9 Møimbe nane kasrag køppe, tru ñim truba isui melaigwan,
trunun isua kasrag kømøtø, tru ñim truba isui indiibe ñimui
kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai marikkurri nane
kasrag køtan. Pøs ñim truba isui inchib pønrrappe, Tius trendø
treeg kønrrain gøben gúig kua, nambe ñimune chigucha chi kalø
bunrraimbe marmuig køn. 10 Tius maig palain gøben nam trumay
isui inchib pønrraibe ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay
lliranrrai marøbig køn, kaigyugurri wesrailø gømigweyasig trembe
kaabashmøtømab isumig chigaikke. Trune isui inchib pønrramig
arrubig yu pirauibe, kwamibe tøgaig arrubig køn. 11 Tius maig
palai inchen, ñim trumay isui inchib pønrraigwan ñimguen asay:
ñimuinug truba marøg kui inchib pønrramig arrub, øyeekkølig
kalø marøbrain gøn chib tør marøb pønrramig arrub, kalø maren
namig isub pønrramig arrub, køriibala bønrramig arrub, truba
rruba asinrrabna gúi inchib pønrramig arrub, tabigweimburab
ke chinsraatø inchib pønrramig arrub, kaig marøbigwane møra
meganrrai marøb pønrramig arrub, treeg arrin gøn. Inchawei
kerrigu øyeeg purayaigu ñimbe chi kalø mara bønrrømuin gúi

kenamarøb pønrran. 12 Inchawei tru kilgawan pørøppe, tru sølwan
marmø kaig marøbigwan isua, truikkurrim børmøwei, kabe tru
kalø marinabigwan isua, truikkurrim børmøwei indig køn. Treeg
kømøtø, tru ñim namuimburab truba isubelø gúigwan ñimui utu
Tiuswei merrab nebua asig kønrrai indig kuig køn. 13 Inchawei
nambe chi isumø tab gúi pønrramig kønrrai mariilø guer.

Nam tru treeg tab gúi bønrraig kømnetø, Titon truba rruba
tab gúi pasrai ashabe, nambe larrø tab gúi truba kasrag bønrrer.
Kaguende Titone nui isubigu katøle truba tab gúi mørøb pasrønrrai,
ñim søteelømisra purugúin gøn. 14 Pøs ñim corintiosmeraimburab
truba tab gúim basrar chib Titon na waminchib pasraigwan,
chi køriimisra kørrømisrmur. Nam ñimun kerriguba chigøben
wamindiima chi isa wamindig kømuig køppe, ñimuimburab
truba tab gúi mørøb Titon nam waminchib pønrraikkucha
treetøwei isa gømø wamindig webyan. 15 Inchawei Titobe møimbe
ñimune gatøguchinguen undaguig køn, tru nø maig karuigwan
ñim mayeeløba mørøb, nun utabgucha, køriibala ke itønab utig
købigwan isua. 16 Chiyutøgucha ñimbe chi isumgailø gúimba
mayanguen nane tab gøtan.

Merø gømø, tranamburab tranigwan waminchibig

8 1 Trube, møimbe ñim nai nunelø, wammøra gønrrai inder,
tru Macedonia birausrø iglesiameran Tius nui ka yandø tab
indigwan øyeeg tranigwan. 2 Yeeg chine kaig nebuinab melamig
pub arrubig ututø, nømui kasrag købigwan kasrag kømburab
tøgagúiba, larrø chugurringuen gømuilø melaibabe, merøbala
gømø, tranamburab tranøbelø gønrrai marin gøn. 3 Inchawei nabe
maig kuigwan wamindamønrrun, tru nømun maig purugumdiig
køben treeg purugua, nebumgaigwanguen nebua tranig køn
cha, nømun mu trannrrai indig kømøtø. 4 Pøs namune truba
rrugabelø gøn: “Tru Jerusalénsrø Tiuswei misaameran namgucha
truilan tøga purugúig kønrrai treeg marbashibsrumøgue”
chib. 5 Incha nam treeg martraitamab isuigwandø marmøtø,
nømbe Señorweyasimerrig pønrrønrrab nømashib pønrramisra,
trugurrimbe namun treetøwei pønrrønrrab pønrramisrøbelø
gøn, Tius maig kønrrain gøben treeg. 6 Inchawei nambe Titone
øyeegwan martrunrrig cha waminchibelø guer: “Iig truba
tab indigwan ñi maig marøb pølbasriibe, katø treetøwei tru

corintiosmera jerusalénsreelayasig tranigwane tabig marøb
patsøgørrunrrig” cha. 7Pøs ñimbe isubigwan Jesucristoinug pasra
tøgagømigu lata, Tiusweimburabigwan nebua ashib waminchib
ambigu lata, Cristoi maramigwan tab asha maramigu lata, ñim
namuimburab undag købig tøgagúigu lata, chiyutøgucha ñimbe
ya merrabguen melaig køppe, lastima asha tranøbelø gømigu
chigucha iyu treetøwei merrabguen webamrrab inchigay.
8Maig martrain chippe, ke kandø chibig lataig nabe treeg
karua basrmur, treeg kømøtø, ñim undag købigwan cierton
tøgagúitashchab ashchab inchar, katøganeløma treeg tab marøbelø
gøn cha trunun eshkab. 9Kaguende ñimbe namui Señor Jesucristoi
tru ka yandø tab indigwan nebua ashibelø gøn, nøbe chigucha
chi palømíig tøgaig købendø, ñimun undag købiitø larrø waacha
misra, tru nø treeg waacha misriitøga ñimun Tiusweimburabigwan
chigucha chi palømeelø gønrrai marigwan.
10Incha iigube nabe ñimun øyeeg maramdiig køn chinrrab
inchar: tru purugunrrab tulisamigwan ñimbe marig bilawei
tranamigwan ñimmerrig tranøb, katø trutø gømøtø, maramigwan
ñimwei isuig kuig købene, 11trube, ñim pølbasra marigwane
møimbe tabig marøb patsøgamig køn cha. Tru ñim purugunrrab
indamigwanma ñim ke martraptø bønrraig køppe, trube, tru
maramigwane treetøwei marøb patsøgamdiig køn cha, ñimun
maig nebubendø. 12Kaguende møikkøben ke trannrrab isua,
mayanzhig tranamdiig køben treeg tranigwane Tiusbe chi kashmø
utabig køn, ke chugurrin gømuingucha trannrrai inchimøtø.
13Inchendø nabe øyeeg chippe, kaneløbe chairailø gørrømisren,
ñimbe purugub meløwa, ke chugurringuen gømui inchib gønrrain
gømøtø, 14mumaytøgucha lata gønrrai inchar. Møin gwaløm
ñim chigucha chi palømíig uncha tøgagúibe nømun purugumig
køben, katøwan ñim palai meløbene, tru nøm uncha tøgagúibe
ñimun purugumig kønrrai. Trumaybe mumaytøgucha lata gønrrun.
15Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala: “Nu tulishibiibe ke
unchagøm tøgagømøwei, lamøtø tulishibiibe palappuin gømøwein
gøn” daig.

Titon Corintosrømay karua ørøb

16Namui Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab,
ñimuimburab na isui lataitøwei Titoi manrraugucha isunrrai

pasrigwan. 17 Pøs na nun Corintosrømay ya, øyeeg maramdiig køn
cha, na wamindigwan ka møriitø gømøtø, nøbe maramigwane
ke marøg kuindø megaig kuig køppe, nøashib treeg martrab isua,
ñimuisrømay yan.
18 Incha kan nuneg, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab
kusrenanøb pasraigu, chu iglesiameratøgucha nune truba tabig
wamindinabigwan nambe Titoba lincha inrrai ører. 19 Incha gatø
treetø gømøtø, tru iglesiameragucha nun lawa wesraig kuig køn,
tru jerusalénsreelai tab indig purugúigwan nam srua amben,
nø namun lincha attrai. Nambe Señorwan maya nuguen tab
indig kønrraimba, nam purugug kui pønrraigwan katøganelan
kenamartrappa, tru an tulisaigwane nam asha marøb pønrrabelø
guer. 20 Mugøben namun 'øyeeg kalø marøpteelø gøn' dainab
pønrramig kømønrrai inder, tru yeeg nørrø keta traniilan nam
asha marøb tøga bønrrønrrai tranigwan. 21 Kaguende nambe
chiwandøgucha maig maramigwan sølwan martrab inchib
melabelø guer, Señorwei merraptø gømø, misaamerai merrabgucha
treetøweingue.
22 Incha nambe gatøgan namui nunewan nømun lincha
inrrai ører, nui mariiløyu chiyugøben ke martraptø basrabig
kui katø gatø treeg møg kui nam asigwan. Incha møimbe nøbe
gatøguchinguen tru maramigube ke martraptøweim basran, ñim
chi isumgailø gúi nø truba isua tøgagúikkurri. 23 Pøs Titobe,
naimbe nan lincha megabig, katø ñimui utu chi maramigu
purugub megabig, treeg køn. Inchen tru gatøgan lincha ambub
nuneløbe, tru iglesiamera karua øriilø, Cristoyasiibe maya nuguen
tabig kønrrai pønrrabelø, nømbe treelø gøn. 24 Inchawei ñimbe
tru møguelane truba undaguelø gúin gúi ashchai kenamartrigay,
iigwan tru iglesiamera mayeeløba asha gønrraingue. Katø na
ñimuimburab tab gúi mørøb pasraibe chigurrin gúi ashchai inday.

Cristogurri nunelan purugumig an tulisaig

9 1 Inchen tru Tiuswei misaameran purugumig tru an
tulisamigweimburappe ñimune chi pøramikken palømøtan.
2 Pøs tru purugumigwane ñimbe purugunrrab ke muniitø
bønrrabelø gúi nabe ñimune ashibig kur. Incha nabe treegwan
ñimuimburab macedoniasreelai utu truba tab gúi waminchib
pasraig køn, ñim acayasreeløbe tru tranamigwane marig

bilasrøwei trannrrab chab tamara gúig købene. Inchen tru
maramigwan ¡gatø! marig kørrømisrtrai isua ñim marøb gúibe,
nøm tru macedoniasreelø truba yamelø treetøwei martrab
isunrrai indin gøn. 3 Øyeeg kuindøgucha tru ñimuimburab nam
øyeegu truba tab gúi mørøb waminchib pønrraibe, ka wamindiitø
pureptinchibgunmab isua, i nunelan ørar, tru ñimuimburab
na maig waminchib arrig, masken tamara gønrrai, 4 inchippa
macedoniasreelø møiløgøben naba amrrub chi inchene, ñim
chigucha marmø, pesan gøben puinab melømønrrai. Pøs, kan treeg
bubene, namune purø nu køriimisram nebunrrab gøn, ñim chab
tamara melaitamappa nam ñimun chi wammørøsrømøikkurrindø.
Pøs, ñimune masken køriimisram nebunrrun. 5 Inchawei
øyeekkurri, i nunelan ñimuisrømay merrab ashchab amrrai øramig
nabe palai asig kuig køn tru purugumburab purugunrrab misrig
købigwan tulisam burugua yandø ke chab tamara munig kønrrai.
Trumay tru ñim purugumig tulisaibe merøbala gømø, rranig kui
asamdiig kønrrai, ke trannrrai inchendø, rranig kømøtø.

‘Merø gømø, purugumigwan øyeeg maray’ chib wamindig

6 Incha ñimbe iigwan isua guy: møikkøben ke kagømønrraindiig
ellguabiibe, katø treetøwei kagømønrraindiig tulishinrrun.
Inchen møikkøben ellguamburab ellguabiibe, katø ellmarigwan
tulisamburab tulishinrrun. 7 Ñim møitøgucha tranamigwan
tranøppe, ñui manrrau maig trannrrab isua tøgagúig køben, treeg
rranamig køn, ke tranmuinrrabna gøbendø, tranmøwei, kabe
ke treeg tranamig kuikkurrindø tranmøweingue. Kaguende
Tiusbe kasraatø rranøbigwane undaguig køn. 8 Inchen Tiusbe
maramburab marøbig køn chigurrimbunø tøgagømigwan ñimuinug
tøgagømburab unchaguen tøgagømig kønrrai, treeg maramig,
chiyutøgucha ñim chi palabigwan chu urastøgucha palømø
tøgagua, chigøben tabig maramigu kerriguba ñim purugub gømig
unchaguen tøgagønrrai. 9 Inchawei Tiuswei wamwan pørigube
trenchibig køn:

“Larrøbitchai tsurøb, waachameran tranøb indig køn cha.
Inchen nui tru tabig sølgandø maramibe managatig pasrabig
pasran” cha

10 Inchen Tius tru ellmarøbigwan yell rranøb, pirri manrrai
tranøb inchibiibe, maig palabigwan tranøb, ñimui yellwan

nørrø larrøbitchai marøb, tru ñim tabig sølgandø maramibe
kan ellmarig misrøb lataitøwei nørrø larrøbichib inrrai martrun.
11 Trumaybe ñimbe chiyutøgucha chi palømíig tøgagønrrai
mariilø gønrrun, chiyutøgucha purugumigu merøbala gømø,
tranamburab tranøbelø gønrrai. Inchen ñim tru purugúigwan
nam nømun tranen, nømbe Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa'
chib gømig kønrrun. 12 Kaguende ñim øyeeg marøb gúibe Tiuswei
misaameran chi palabigwan treeg purugúitø gørrømisrmøtø,
Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chib gømikkucha truba
rruba kønrrun. 13 Inchen tru ñim øyeeg purugúigu ñimbe mumera
gúi asiilø gøn. Katø nømbe Tiuswan truba tabig waminchun,
Cristoi tabig srø wamyu pønrrøwa, truig maig taigwan ñim møra,
truigwan kenamarikkurrimba, katø ñimbe nømun merøbala gømø
purugub, gatøganelø mayeelan treetøwei purugub indikkurrimba.
14 Katø nøm tru ñim purugúigwan utabeløbe ñimuyasig Tiusba
waminchippe, ñimuimburab truba nu undaatøga martrun, Tius
nui ka yandø tab indigwan tøgagømburab tøgagønrrai ñimun
tranikkurri. 15 ¡Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chinrrab,
wamindiitøgabe kan mandøguen tamgaig purø nuig tabig keta
tranigwan!

Pablo Tiusweiwan nø marøb pasraigwan chinchaingaig waminchib

10 1 Na Pablo ñimun øyeeg martrigay chib waminchar,
Cristoi tru purø tammayig kuitøgaba, purø tab inchibig
kuitøgaba. Tru na ñimui malau basrappe, chi tre chish waminchib
pasrømíig køn dainab, trube, peesrøn basrappe, maig tamigwan
kelarrab, guelarrab trenchibig køn dainabig. 2 Na ñimun
trenchinrrab inchar, na ñimuisrømay arrua, namun møiløgøsrøn
ka namuimburaptø isub yu pirau maig købashtiig amøñibelø
gøn chibelan kelarrab, guelarrab tamig tøgagúigwan tiusmanda
ñimun trendamig kømønrrai inchunrrigay cha. 3 Pøs nambe misag
kuinabwei inchendø, yu pirauelø maig kwayabelø gøben, treeg
kwayab amøñimeelø guer. 4 Kaguende tru chitøga kwayamig
nam tøgagúibe, møguelain gønrrab gømøtø, truibe Tiusweinug
maramburab marøbig, treeg køn, ni mumaygucha chindamga
murelø nugwaimandzig pønsraig pønrrabelan pøtiitsamig. 5 Pøs
truitøga nambe tru kusremburab kusrewa wamindiilanba, katø

tru purab nørreelø isuilø misaamera Tiusweimburabigwan
nebua ashmønrrai søtø basramisrøb kurrabigwanba pøtiitser,
tru chigurrimbunø isuilane Cristo maig kønrrai inchen, treegu
pønrrønrrai merrarrawa pønsrøb. 6 Incha ñim newan mørøbelø
misra pønrramisrene, tru maig taigwan mørmeelane nambe møra
melønrrai mara kørrømartrab pønrrer.
7 Ñim gúi ñimui kabyu maig kenagøben, ka palatø isua ashibelø.
Møikkøben, isa gømø Cristoin gurmab isua basrøwabe, trube,
iigwan isua gømig køn: Nøma Cristoin gúig købene, namgucha
Cristoieløtøwein gúin gúi. 8 Maig maramigwan nam karub tøga
pønrrønrrai Señor namun trana pønsraigwan, iigwan na purø
møg inchib waminchib pasrab lataig indinaindøgucha, nabe
chi kørig misrabe pasrømumønrrun. Pøs tru maig maramigwan
karub pønrrønrrai Señor namun trana pønsrøppe, ñimun
mindishaguen gørrømartrain gømøtø, Tiusweimburabigu nørrøram
purugunrrainguen tranig kuig køn. 9 Pøs na kilgamera pøra,
ñimun truiløtøga ke kwaarøsrøg køb lataikkucha indig kømønrrai
inchar. 10 Pøs møiløbe trenchibelø gøn: “Tru Pablo kilga børiiløbe
purø murtø rranøbig, ke menrra mur waminchibig treelø gøn
cha. Inchendø nøashib namba basrappe, chi trengatig kømøøllig,
waminchibgucha chi may waminchimíig køn” cha. 11 Pøs tru
treeg chibeløbe, trube, iigwan isua gømig køn: nam yabsrøm
bønrrøwa, kilga pørigu mandø chib pørøbeløbe, ñimui utu amrrua,
marøbgucha treetøwei martrab gúi.

‘Nuig misrøb møg inchibig køn’ daigwan løtab

12 Pøs nambe tru nømasiitø ‘truba tabelø guer’ chib
pønrrabelø truilø mailø gøben, namgucha nømba latailø guer
chib pønrrømøwei, kabe nøm maig tabelø gøben namgucha
treeløtøwein dabelø gøbraitashchab inchib pønrrømøwei inder.
Trune truiløbe nømasiitø kangurrin gangurri mayangatig
køtashib, katøganelø lataitøwein gøbraitashchab inchib pønrrappe,
chugúinguen mørmeelø gøn. 13 Inchen nambe møg inchib ke
purabgucha waminchib pønrrønrrab gømøtø, Tius namun
mayangatig martrai pønsraigwan nambe treegwandø marøb
pønrrer, katø ñimuisrøngatikken pumig kønrrai tranigwan marøb.
14 Kaguende nambe namuinukkurri webunagucha bønrrømer,
pøs nam ñimuisrø pumuig kuig lata. Pøs nambe ñimuisrøngatig

Cristoi tabig srø wamwan nammerrigwei srua amrruig købig køn.
15 Kabe gatøganelø nøøreelø marigu kebamba, purab møg inchib
waminchibgucha bønrrømer, namuinukkurri webambub. Masken
treeg kømøtø, ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigu
katøguchi nørrørab amrraimab isua muniirab meler, namui
maramig ñimui utube nørrø larrøbichib inrrai, 16 Tiuswei tru tabig
srø wamwan ñim corintoelainukkurri mas yabsrønguen eshkab
kusrenanig kønrrai; peenug katøganelø kebamba marinug trusrø
nam kebuna møg inchib waminchib pønrrømønrrab.
17 Inchen møikkøben nui misrøb møg inchib waminchib pasrag
købene, nøasiitø gømø, Señorweiwane tab gúi mørøb tabig
waminchib pasrøbash. 18 Kaguende nøasiitø 'truba tabig kur' chib,
nuimburaptø waminchibigwan tabig kui asha kørrømarig kønrrab
gømøtø, tabig køn cha, Tius nø wamindig, truibe tabig køn.

Pabloba, 'Cristo nøashib karua øriilø guer' chib ka isatø inchibeløba

11 1 Ke na chugúi mørmíig lataig na mayandø wamincha mørtrab
ñim trunun ka awentaimbe gøtan. Pøs na treeg indingucha
ñimun ka awentarray chinrrab inchar. 2 Kaguende ñim møigweyasig
pønrrappe, ke truigweindø gønrrai, na treeg inchib truba isub pasrappe,
Tiusweinukkurri arrubiitøga treeg inchib pasrar. Muba kasharanrrab
misrabe, truibatø kasharanrrai nabe ñimun treeg mara tøga basrar,
truibe tru Cristoba, tru nø perainrrab arrub gwaløm nui merrab kan
mu møøbagucha kimø srusrø newan chishig lataitøwei na ñimun
nun treeg kenamartrab. 3 Inchendø nane kørig isutan, tru ul purø
may kebenøsrkamig tøgagúitøga tru Evan kebenøsrkøb lataitøwei
ñimungucha mumay gøben ñimui isubigu peløsrkøngarunrraitamab
tru ñim isa gømø pønrraigwanba, tabig chishchig Cristoinug
pønrraigwanba. 4 Kaguende møikkøben ñimun tru nam eshkab
kusrenani lataig kømøtø, Jesúsweiwan peemay eshkab kusrenanøb
arrin gúi, kabe tru ñim Espíritu Santo uta tøgagúigwan gømøtø,
katøgan peg espíritun waminchib arrin gúi, kabe Tiuswei wamwan ñim
uta tøgagúigwan gømøtø, pegwan waminchib arrin gúi inchibigwane,
trube, ñimbe chi chimø melabelø gøn. 5 Cristo nøashib karua øriilø
misrøb, tru purab nørreelø chib pønrrabelai merrab chiyugucha lamíig
kømur nagucha. 6 Pøs nabe nai wamindigube kan mørøptø burramdiig,
may waminchimíig kuinaindøgucha, nebua kusreb asigube nabe maig

kuigwan nebua ashibig kur. Iigwane chiyutøgucha ñim tørgandø
ashchai kenamarig køn.
7 Ñim nørreelø misrtrai, nabe naasiitø chigucha gømíig misrøb,
Tiuswei tabig srø wamwan truburø chi utømø eshkab kusrenanøb
pasrappe, ¿kabe nabe kaig marøb pasrabraig kø chindah? 8 Na ñimun
purugub pasrønrrab, nabe gatøgan iglesiameranguen kerrab lataig
utamig nebubig køn, nai chi palab arrubigwan tøgagønrrab. 9 Pøs na
ñimui utu Corintosrø uñib urasma nan chi palab arringucha, munguen
trannrra cha, miamuig køn. Kaguende nan chi palab arrubigwane
namui nunelø Macedoniasrøngurri amrrua, tranig køn. Chiyutøgucha
nabe ñim ke nan tranrraindø, rranrraindø inchimønrrab, nabe purø
ashiptø megaig køn. Pøs katøgucha mun miamø, nabe treetø ka megabig
megamønrrun. 10 Cristoi newan ciertonig nainug pasrai møra lataitøwei,
na chi an purugúig utømø, tru møg inchib tab gúi mørøb waminchib
pasraigwane Acaya birausrøngucha nane muguen waminchimønrrai
katønrraamøn. 11 ¿Chindimbagurri? ¿Pøs kabe na ñimun undaguig
kømubra chindah? ¡Pøs Tiusbe asha basran, nabe ñimun undaguig kui!
12 Nabe tru purugurray chib miamø maig marøb arrigwane
marøbig maramønrrun, an utab pønrrøbendø, tru nam lataitøwei
marøbelø guer chi køptø tru guemesratøguen møg inchib
waminchib pønrramigwan labelan marbashmø kanmaytø kata
basrtrab. 13 Kaguende tru treeg inchibeløbe, Cristo cierton nøashib
karua øriilø gømøn. Tru marøbeløbe ka may wamincha isatø
marøbelø, Cristo nøashib karua øri latailø misrøb treeg inchibelø
gøn. 14 Inchen øyeegwane ke kwaara asamikkucha gømøn.
Kaguende Satanástøweinguen kan ángel tabig tørigwan tøgaig
lataitøwei misrøbig køn. 15 Inchawei øyeebe kwaaramdiikkucha
gømøn, pøs tru Satanás karuigwan marøb pønrrabeløgucha tru
sølgandø tabigwan marøbelø misrøb pønrrøben. Pøs nømui kaig
marimburø maig utamig køben, treegutøweim batsønrrun.

Pablo chine chine kaig nebuinab megaig

16 Pøs nabe gatøle trenchinrrab inchar: mugucha nane ke
chugúi mørmíig kui lataikkucha mara srua gømørrunrrigay cha.
Inchendø ñim nan treeg isua tøgaguabe, trube, na chugúi mørmíig
kuingucha, nan treeg ka utørray chinrrab, na maitøguen møg
inchib pasramig kønrrai. 17 Tru na naasiitø truba tab gúi mørøb
møg inchib waminchib pasraibe, nan Señor wamindingaruben

wamindig kømøtø, chugúinguen mørmubendø wamindi lataig,
treeg køn. 18 Pøs truba yamelø møiløgøbenma pirauig maig køben
treegu nømasiitø purø nørreelø mørørai inchib pønrrøbene,
nagucha treetøwei purø nuig kui mørørai inchib pasrønrrab.
19 Ñimbe ya kusrebelø gøbendø, chugúinguen mørmeelane, trube,
ñimbe ke mørøguen isrømøzhig melabelø gøn. 20 Møikkøben ñimun
maig martrain chippe, ke treeg marøb melønrrai inchibigwanba,
ñimun søtø bønsra nø tøga gørrømisrtrab marøbigwanba, ñimun
chi isa gøben kerrawa, nui marøbigwanba, ñimune chigucha
gømeelø marøb nuig misrøb pasrabigwanba, ñimun maløbøtø
pashaguchib, treeg inchibigwanbabe, trube, truigwane ñimbe ke
chi chimøzhiitø melabelø gøn. 21 Pøs nambe øyeeg kenamarøb
pønrramibe yangucha kullaguelø gøbrain gøn damig, nane
kørikken gøtan.

Kaneløma ke nømasiitø chinetø møg inchib wamincha
mørene, treetøwei nagucha martrab, treeg wamindamibe na
chugúi mørmøgølig lataig wamindig kuindøgucha. 22 ¿Nømbe
hebreosmera gø chindah? Nagucha hebreotøwein gur.
¿Nømbe Israelwei misaamera gø chindah? Nagucha Israelwei
misaatøwein gur. ¿Nømbe Abrahamwei misaamera gø chindah?
Nagucha Abrahamwei misaatøwein gur. 23 ¿Nømbe Cristoiwan
marøb melabelø gø chindah? (Pøs chugúi mørmíig lataitøwei
waminchar) Nabe nøm lataitøguen gømø, masken marøb,
marameløyugucha mas mur marøb, kailan keeri yau nømun
lataitø gømø, katø gatø merrarrawa keeriinab, ichaguchibgucha,
mam ichagutsamigwan nømun lataitø gømø, ichagutsamburab
ichagutsinab, katø gatø ke yandø øsig kømurmab isui megamig
pub, 24 katø trattrø bijibe judíosmera maig ichaguchibelø
gúigwan treinta y nuevebatø ichagutsinab megabig kur. 25 Katø
pønmay tsiitøga ichib srua gúinab, katø kan bijibe kwetchab
sruutøga petinab, katø pønmay barco pitis misrøb chab mincha,
piu asentaben, kan bijibe kwalma y mawa nane mar tøbøtaasrø
pi srua yaig megamig nebubig køn. 26 Chu urastøgucha naimbe
webya yamitø, yamitø nebuben, kanmaywane nørrø pimerayu
chine purayaig megamig nebuben, kanmaybe nileelai utuwan
chi kuinanrraptiig purayamig nebuben, kanmaybe naim birau
misaameratøwei chigøben marinanrraptiig pureb yamig nebuben,
kanmaywane judíos kømø misaamera chigøben marinanrraptiig

2 Corintios 11.23

purayamig nebubig køn. Inchen kanmaywane ciudayu kørig
kømdiig inchibeløyu purayamig nebuben, katø kanmaywane
mu misag warab waraimøsrø kørig kømdiigu purayamig
nebuben, kanmaywane maryu chigøben kuinanrraptiig treegu
pureb megamig nebuben, katø kanmaymerawane ka isatø
'Cristogurri nuneløguer' chibeløchigøben marinanrraptiig,
treeg unamig nebubig køn. 27 Marameløgucha purø murig,
trurrigu ni mandøguen gømui megamig, treeg nebubig køn.
Katø gatø kibguen kimøwei, katø parøgwai mørøb, pi mulgwai
mørøb, katø gatø chigucha mamíig megamig nebub, kørrag

kui megamig nebub, asru kemig chigagúinab megamig nebub
inchibig køn.
28 Inchen tru gømnetø kwalømmørig na isuim basramibe
iglesiamerabe mayamba chinchib guermab isub pasramig, truig
købig køn. 29 Møikkøben kullaarain basrøbene, nan gullaaraig kui
lataig købig køn. Inchen møikkøben kaigu srurrengwangaruinab
megabene, nan pusrkwabig køn. 30 Na møg inchib waminchib
pasramig nebubene, na truburab gømíig kullaguig kuigu,
truyube møg inchib waminchib pasramønrrun. 31 Namui Señor
Jesucristoi Møskai, Tius tru managurri managatig mayanguen
tabig wamindinabiibe nabe ka isatø inchib pasrømui asha basran.
32 Rey Aretas karuigwan marøb wabig, tru Damasco ciudayu
kubenadurbe tru damacenosmerai ciuda bøtøgatan laringaruin
gøbig køn, nan kemørtrab. 33 Inchen nane tru ciudayu pøtøgatan
srug birøbanrrig marigugurri kan pendanayu kørrøørøbelø gøn,
kan tasinyu waya. Øyamay nabe truigwei taskugurri welula, ibig
kur.

Pablon Tius nuimburabig mu asiimíig pønrrabelan kenamarøb

12 1 Nabe gatøgucha naasiitø møg inchib waminchib pasramig
køtan, treeg mariibe chi purugumíig kuindøgucha. Nabe
piab lataigu na chigøben asiilanba, Señor nuimburabelan nan
kenamariilanba, trunun waminchab. 2 Nabe kan møg ashibig
kur, Criston kørewa pasrabigwan, møi ya catorce añosken gøn.
Truigwane tru pøn srømbalasrøngatig srua yaig købig køn. Nune
asrbañau srua yaig køh, kabe asrbañaun gømø, srua yaig køh,
chindindø, truigwane maig kui mørmur. Trunune Tiustøwei
asan. 3-4 Tru møwane tru srømbala Tiuswei purø tabzhiisrømay
srua yaigwan nabe asha gur. (Nune asrbañau srua yaig køh,
kabe asrbañaun gømø, srua yaig køh, chindindø, truigwane
maig kui mørmur. Trunune Tiustøwei asan.) Inchen trusrømbe
ni kan mandø chaguen trendamgailø nøbe wamindi mørig køn,
treegwane kan møwane waminchimønrrai meriilan. 5 Pøs nabe tru
møweimburappe si møg inchib waminchib pasrabwei indamønrrun,
pøs truibe nawein gúinaben. Inchendø nabe naasiitø møg inchib
waminchib pasrømøtø, na trengatig kømíig kullaguig kuinaigube
møg inchib pasramønrrun. 6 Pøs nan møg inchib waminchib
pasrag køben, na treeg inchib pasrainguen, nabe ke chugúi

mørmíig lataig indig kømubsruinrrun. Kaguende nabe cierton
waminchibsrubrainrrun. Inchendø nabe treebe marmumønrrun,
na maig kuigwan asig tre lataitø gømøwei, na waminchen ñim
møri lataitø gømøwei, mas nuikken gúin gúi mugøben nan treeg
isumønrrai.
7 Øyeeg chigøben purø nørreelø nan kenamarig, truilø nan
purab nuig kurmab isub pasramig marmønrrai, nane nai asru chu
uragucha kan kal lataig kebuchib pasrønrrai pasrig køn, Satanás
ørig, ni mandøguen gømui pasramig kønrrai martrabig, na purab
nuig misrøb pasramig kømønrrai. 8 Inchen nabe iigwan Señorwan
pønmay 'tiusmanda kerrarra' cha miaben, 9 Señorbe nane
trenchibig køn: "Tru nai ka yandø tab indig truitø ñune tsabø gøn
cha. Kaguende tru nai maramburab marøb pasrabiibe ñi truburab
gømíig kullaguig kuigu masken tab kenamisran" cha. Inchawei
treeg købene, na truburab gømíig kullaguig kuigu mayanguen
tab gúi mørøb møg inchib waminchib pasramønrrun, Cristoi
maramburab marøbig nainug pasrønrrai. 10 Inchawei nabe na
truburab gømíig kullaguig kuigu lata, nan tsalø waminab pasraigu
lata, nan chi palabigu lata, Cristogurri nan kaig martrabgøba
indinab megaigu lata, nabe truba tab gúi mørøb kasraarar.

Pablo corintosreelan isub

11 Pøs nabe kan chugúi mørmíig lataig indig køn. Inchen
na treeg inchaimbe nane ñimweinrre indig køn. Naimburab
tabig waminchippe, ñimguen tabig wamindig kønrraptiig kur.
Kaguende tru Cristo nøashib karua øriilø misrøb purab nørreelø
chib pønrrabelaimbe nabe chiyugucha lamíig kømur, nabe
maya chigucha gømíig kuinaindøgucha. 12 Cristo nan nøashib
karua ørig kuin gúi asamig, maig kuindøgucha tammay nabe
ñimui utu kenamarig køn: Tius naba pasrain gúi ashchai mariilø
marøb, kwaara asamdeelø marøb, maramburab mariilø marøb,
treeg. 13 Tru gatøgan iglesiameran lataguen gømø, ¿nabe ñimun
chiyurren lameelø marøb kørrøra bønsrøbrah? Na ñimun trannrrai
miamuig, trutøwein gøn. Pøs na miamub kalø marigwan ulø
baymø pesannarrai chinrrab inchar. 14 ¡Au! Nabe katøguen chab
tamaraguen megar ñimun ashchab attrab, møimbabe chabguen
pønmayguen gønrrab gøben. Treetøwei katø na ñimun mianrrab
gømø arrumønrrun. Kaguende nabe ñim chi tøgagúigwan isua

lamøtø, ñimun isur. Pøs kaguende ureemera møskalayasig
esegab tulisamig kømøtø, uregweyasig esegab tulishib melamibe
møskalainguen gøn. 15 Inchawei nabe tab gúi kasraatø naiwan
kerrigu kastamønrrun, naasiitøweinguen ñimuyasig patsønrrai
marøb. Na ñimun mas undaarabene, ¿ñimgurrimbe nane tre
undaaramønrrapteh?
16 Pøs trube, naimburappe ñimbe ashibeløguen na ñimun
trannrrai miamuigwan. Inchendø nabe ke chi maramdiig køtashib
ashib megabig køndainabig kuig køppe, trube, ¿ke chi isa gøben
kabe ñimun chi wesrabraig køppeendi? 17 ¿Kabe na tru møilan
gøsrøn na ñimuisrømay karua øriiløtøga chi isa gøben, kabe
ñimun chi wesrabraig kø chindah? 18 Nabe Titone: “Tiusmanda
ashchab irrunrrig” cha, Cristogurri namui gatøgan nunewanba
nun lincha inrrai ørig kuig køn. ¿Kabe Titobe ñimune chi isa
gøben chi wesraig køppeendi? ¿Nambe yamba pailøba treetøwei
kandø isua marøb, katø pailøba yamba tru maywandøwei
pønrrammørgøppeh?
19 Nambe ñimui merrab ka tab wegørrag køptørre inchib
pønrrabelø gúi, ¿ñimbe katøgucha møi øyangatig kabe treeg
asønain bønrrøgueh? Treeg kømøtø, nambe waminchippe,
Cristoinug pønrrabelø gúi asamdiig Tiuswei merrab waminchib
pønrrer. Inchen nam kerrigu mariiløbe, ñim, nai undaarailø,
Tiusweimburab ñim nørrørab amrrain gøn. 20 Pøs nane køristø
gøtan na ñimuisrø puben, na ñimun mailø gønrrai isua
pasraig ñim treelø gømøwei, katø ñimgurri nan maig kønrrai
isua pønrraig treeg kømøwein gøptinchen tsaatø indinab
pønrrainabgunmab. Nane køristø gøtan ñimui utu aleguiam
lailø, møikkøben chi tøgagøben pusrkwai asiilø, purø rrømbøig
namig kui indiilø, nøørø katøgan søtømisrøb tarømisrøb ambiilø,
katøganuimburab wam gusrub wamindiilø, isa wamincha
møriilø, purø nørreelø misrøb pønrrailø, mumaygucha
gømíig mara pønsrailø, treeg kønrraitamab. 21 Incha nane
kørig isutan na ñimun gatø ashchab puben, Tiusbe ñimui
merrab nan kørig burøøren, truba yamelaimburø nan kisamig
nebunrraitamab isua, tru merrabwan nømui køsøngønrraptiig
mariilanba, møgueløba, ishumburmeraba trømbøig mariilanba,
mu mandiimíig chi marøg køben trømbøig maramitø srua
ambiilanba isua mørmuin gøben.

'Isua ashiptø melønrrigay' chib wamindiiIø srabeig

13 1Na ñimun ashchab arrumig møimbabe pønmayguen
gønrrab gøn. Chigøben kalø buigwan asha marøppe, kan
pailø gúi, pønelø gúi 'maig purayaigwan treeg køn' cha nømashib
eshkabendøwei, maig kønrrabigwan asha maramig køn. 2Nabe
tru pamay gønrrabyu marig merrabwan arrua, ñimba pasrøwa,
kanmaytø isua gønrrai eshkaig købig kuig køn. Na møi katø ñimba
pasrømøwagucha gatøle katø eshkanrrab inchar, tru merrabwan
kaig marøbelanba, mayeelø katøganelanba na katøle arruppe,
kan waachaalleelø chib mun lastima ashchab attrab gømur cha,
3kaguen ñimbe Cristo nagurri waminchib pasrabig kuitashchab
ashig køb ñimbe trurre lab gúig køben. Cristobe ñimba mumay
gømigwane chi martrabga gaizhikkucha gømøtø, nøbe ñimui utu
maramburab marøbig køn. 4Pøs isa gømø, Cristobe misagwei asr
lataitøwei kullag kua, kurusyu mesrøben, kwaig køn. Inchendø
Tiuswei maramburab marøbiitøga øsig wan. Pøs katø treetøwei
nambe Cristoinuube kullaguelø gúinabendø, Tiuswei maramburab
marøbiitøga Cristoba øsig pønrramønrrun ñimuyasig marøb
pønrrønrrab.
5Ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra bønrraigu
pønrrabraitashchab tab isua ashib, maig købraitashchab
ñimasiitøwei paya mørøb inday. ¿Jesucristo ñimuinug
pasrabig kuin gúi ñimbe ashmeelø gø chindah? tru ñim maig
bønrraitashchab isub pønrraigu chi kalø webammuikkurrimbe.
6Pøs namui isubigwan Cristoinug pasra tøgar gua nam tabig
webamba pønrraigwan ñim nebua ashchun. 7Incha nambe
Tiuswan purugurra cha mier, ñim chigucha chi kalø marøb
gømønrrai. Kabe tru namun mailø gúitashchab ashen, tab
webambigwan ashchai isua gømøtø, ñim tabigwan marøbelø
gønrrai isua inder, ñimuin gabyube nambe kegørra bønrrai lataig
asønaindøgucha. 8Kaguende nambe tru newan ciertonigwane
chi treeg kømønrrai martrab indamgaig køn. Treeg kømøtø, tru
ciertonigweimburab nam marøb pønrramibe gøn. 9Inchawei
namun kullaatø mørøraingucha, ñim tabig mur bønrrøbene,
kasraarabelø guer. Incha nambe Tiuswan iigwan miabelø guer:
ñim newan tabelø gønrraimab isua. 10Inchawei øyeekkurri nabe
yabsrø pasrappatøwei iigwan pørar, tru na ñimuisrø pua, nai

maramigwan na tsakkandø marøb pasrønrrab arrumig kømønrrai.
Señor nan ashib karub pasrønrrai tranøppe, pinishib inrrain
gømøtø, kusrua pønsrøbguen inrrai tranig køn.

'Ka amøñigueh' chib wamindiilø srabeig

11 Trube, møimbe yandø, nai nunelø, maya nuguen kasraaray.
Ñimbe newan tabelø gønrrab inchib, na 'øyeeg, øyeeg melønrrigay'
chib wamindigwan møra marøb, katø pønrrabgucha kandø isua
bønrrønrrigay. Katø kangurrin gangurri tab warønrrigay. Tius
tru undag købig tru chi isumgaig tab gøbiibe ñimba pasrønrrun.
12 Kangurrin gangurri 'ka amøñigueh' chib tabig wamab, Tiuswei
undag købiitøga tasig rranay. 13 Tiuswei misaamera mayeeløba
yuelø ñimun 'ka amøñigueh' chib wam øran.
14 Señor Jesucristoi ka yandø tab indiiba, Tiuswei undag købiiba,
Espíritu Santoi tru trakkandø lincha pasraibabe ñim mayeeløba
pasrønrraimab isur.

Gálatas

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 [1]Na Pablo Jesucristo nøashib karua ørig, mu møguelø
nømuimburab karua ørig kømøwei, mu katøgan inrraincha
karua basrig kømøwein gur. Treeg kømøtø, Jesucristoba, katø Tius
Møskai Jesucriston kwailai utugurri øsiirangarubiiba karua ørig
kur. [2]Namui nunelø mayeelø naba warabeløba Galacia birausrø
iglesiameran i kilgawan na pørar. [3]Namui Tius Møskaimba,
Señor Jesucristoba nui ka yandø tab indigwan gøben, chi
isumgaig tab gøbigwan gøben ñimun tranrrun. [4]Truibe nam kaig
mariilaimburab nøashib kwanrrab pasramisrig køn, nam warain
gwaløm larrø gaig pasrabigugurri namun wesraig kønrrai, tru
namui Tius Møskai maig kønrrain gøben, trumay. [5]Truigwan
tørguegwalmabig kønrrun managatig. Treeg kønrrun.

Kaigyugurri wesrab wam katøgan peebe chi gaagøn

[6]¡Paare! Kan øyeeg misaamerabe mailø guermab ashar,
Tiuswei tabig srø wamwan peemay yunømara srua bønrrønrrab,
tru Cristoi ka yandø tab indiitøga ñimun wamabig Tiuswan
chabguen yandø yanayutø tarømisrøbguen ambin gøben. [7]Tabig
srø wam katøgan peg kuimba gømøtø, møiløgøben ñimune ke
ka iløsrkøb, Jesucristoi tabig srø wamwane ke kan mumaygucha
gømíig kønrrai mindisha bønsrøg køb indan. [8]Namdøwein gúi
lata, kabe kan ángel srømbalasriig kui lata, tru tabig srø wamwan
nam ñimun eshkab kusrenani lataig kømøtø, katøgan peemaytø
yunømara waminchibiibe, managatig trømbøig nebuig pasrønrrai
pasrig købash. [9]Nam ñimun eshkaigwan, møi katøle katø nabe

eshkanrrab inchar: tru ñim uti lataig kømøtø, møikkøben tru
tabig srø wamwan yunømara peemaytø eshkab kusrenanøbiibe,
managatig trømbøig nebuig pasrønrrai pasrig købash cha.
10 ¿Nabe misaamera nan tab inchamab lab pasrabrah, kabe
Tius tab inchai lab pasrabrah chindah? ¿Kabe misaamera tabzhig
inchai lab pasrabra chindah? Pøs na gatøgucha misaamera tab gúi
mørtrai na nømun tabzhig inchib pasrabig kuimbe, trube, nabe
Cristoi marøb megabig kømubsrubrainrrun.

Pablon Tius martrai karua basrig

11 Iigwan ñim, nai nunelan, wammørøsrkønrrab inchar, tru
tabig srø wamwan na eshkab kusrenaniibe møguelø nømdø isua
wesruigwan wamindikkucha gømøn. 12 Pøs nabe, kan møwan utig
kømøwei, katø kan møg kusrenanig kømøwein gur. Treeg kømøtø,
nan Jesucristo ashchai kenamaren, treeg utig købig køn.
13 Kaguende ñimbe manawei nane wammørøbelø gúinrrun,
judíosmera Tiusweyasig maig marameløyu, na trunun marøb uñib
uras na merrabsrø maig inchib uñibig kuigwan: kan namig købiitø
¡gatø! chindinrrabna gúi inchib, Tiuswei iglesian kaig martrab
wendautø llirab, nøm tru treeg marøb tøgagúigwan kerriguwan
pinishinrrab truba rruba inchib unig købigwan. 14 Namui misag utu,
naba guetøtø nørrørawarwei utu møilan gøben nabe kanab gusrebig
købig kur, judíosmera Tiusweyasig maig marameløyube, kaguende
nabe merrabsrø namui kølli misaamera maig marøb amrruigwane
maikken purøbuniimíig kønrrai inchibig købig kua. 15 Inchendø
Tiusbe nane nai usrai patsø umbu wabenbatøsrøwei nane tarømara,
nui ka yandø tab indiitøgatø nane wamig køn. Incha nun tabig
asønaben, 16 nui Nusrkawan na nebua ashchai kenamarig køn, judíos
kømø misaamerai utu nuimburabigwan na eshkab kusrenanamig
kønrrai. Inchen nabe tru urastø mu møwan paya mørmøwei, 17 katø
naguen treeg kømøwatø Cristo nøashib karua øriilan payrrab
Jerusalénsrømay nebimøwei indig køn. Treeg inchimøtø, Arabia
birausrømay ya, trugurrimbe katøle Damascosrømay arrig købig køn.

Jesucristo nøashib karua øriilø katøganeløba Pablo lincha waminchib

18 Indiibe yandø pøn bila puraiben, Jerusalénsrø nabe Pedroba
waminchab ya, trusrø nøba parru kørrømisrøbig kur. 19 Cristo

nøashib karua øriilan nabe trusrømbe møigwangucha ashmur.
Ashippe, Señorwei nuneg Jacobondøh ashar. 20 Na ñimun pøriibe,
Tiuswei merrab isa gømøtø, treeg køn cha, treeg børar.
21 Incha trugurrimbe Siria birausrømayba, Cilicia birausrømayba
ibig kur. 22 Nane Judea birausrø Cristoi iglesiamerabe malauguebe
ashmeelø srø gøbig køn. 23 Truiløbe øyeegwandøwei wammørøbelø
gøn: "Tru merrabsrø namun kaig marøb llirab uñibig købiibe,
møimbe tru Jesucristoi tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb
unan daig, tru merrabsrømbe nø pinishinrrab inchib unig
købigwan." 24 Incha nagurri Tiuswan truba tabig waminchibelø
gøn.

Cristo nøashib karua øriilø Pablon chi chimø ka utab

2 1 Indiibe yandø catorce años misren, katø Jerusalénmay
Bernabéba ibig kur, katø Titongucha tøgatø pera. 2 Inchendø
nabe trusrømay ippe, Tius nan trusrømay inrrai nan kenamaren,
nabe treekkurri yaig køn. Incha tru Tiuswei tabig srø wamwan
judíos kømø misaameran na mandø eshkab kusrenanøb unigwan
nømun eshkabig kur. Nabe truigwan marøppe, tru tabelø gúi
asha tøgagúig nørreeløba, namdø nøørø tulundzuna trunun
wamindig køn, na tru møi marøb pasraigwanba, na tru marøb unig
købigwanba, ka treeg marøb uniitø buraimønrrai. 3 Inchendø na
pera yaig Titon gøbenguen griego gúingucha, nune circuncidaweig
kønrrai inchimuig køn. 4 Tru treegwan martrai inchibeløbe
ka isatø Cristogurri namui nunelø chib isabelø sølwan gømø,
peemaytø gusrenanøbelø, ashmøwatø nilø kegørrin gøbig køn,
nam Cristogurri chi iløsrkaimeelø melaigwan maig inchibelø
gøtashchab larønrrab, katøle truyutøwei kegørra melønrrai
martrab. 5 Inchen nambe nøm chi tailan ni kan petøzhiitøguen
alrranmeelø guer, Tiuswei tabig srø wam newan ciertoniibe ñimui
utu maig købiibe treetø pasrabig basrønrrai.
6 Tru tabelø gúi asha tøgagúig, tru nørreeløbe, nane øyeeg
martrig cha, srøibe chigucha eshkawa pasrmuig køn. Tru
truilaimburappe, nøm nørreelø gúigwane naimburappe trunun
isua ashib pasramibe chigaagøn. Pøs Tiusbe muingatøgucha
basrømíig køn. 7 Masken treeg inchibgunrriibe Tiuswei tru tabig
srø wamwan judíos kømø misaamera, tru circuncidameelan
na eshkab waminchib unamig kønrrai, nan trana basrig kuin

gúi ashibelø gøn, judíosmera circuncidawarwan kusrenanøb
waminchib uñchai Pedron pasrig køb lataitøweingue. 8 Pedron
tru judíos misaamerayasig Jesucristo nøashib karua ørig kønrrai,
tru nø marøb uniiløyu marøb pasrab Tiustøwei na marøb
uniiløyugucha marøb pasraig køn, tru judíos kømø misaamerayasig
Cristo nøashib karua ørig kønrrai. 9 Nan øyeeg kønrrai tranig kuin
gúi nebua ashabe, Jacoboba, Pedroba, Juanba tru tabelø gúi asiilø,
kan pilarmera latailø gúi asha tøgagúiløbe, nanba, Bernabéwanba
kusrmay tasigwan tranøbelø gøn, yandø møimbe lata lincha marøb
amøñibelø gønrrab cha, treeg kenamarøb, nambe judíos kømø
misaameraisrømay amben, nømbe judíosmera circuncidailaimay
ambamig kønrrai. 10 Namune eshkappe, waachameraimburab
pesannamø isua gønrrai, trunundøh eshkabelø gøn. Pøs nabe
trununwei truba rruba isua marøb megabig kur.

Pablo Antioquíasrø Pedron ‘kalø marin gøn’ cha namab

11 Inchendø wendø Antioquía ciudasrø Pedro puben, nabe
nun malaugue ‘øyeebe maig margu’ chib truba mur namabig
kur, kaguende nø treeg mariibe, pella marøb pasraig køben.
12 Kaguende Jacobo karua øriilø møiløgøsrøn amrrumøwatøbe,
judíos kømø misaameraba ka lincha mab uñabe, truilø yandø
pubene, trube, nøørøtø inchib, yandø linchimub guebibig køn, tru
judíos kømø misaamera kørebelane, trube, circuncidamig køn
chib, treeg inchib søtømeran kørig køptø. 13 Inchen Jesucriston
kørewa pønrrabelø katøgan judíosmeragucha, Pedro tru kalø
marøb pasraigutøwei marøb guebamben, tru nømguen treeg
marmubendø, treeg marøbelø misrøb pønrraigu Bernabéguen
tøga guebeña basrabig køn. 14 Inchawei Tiuswei tru tabig srø wam
newan ciertonig maig køben treegwan sølgandø amøñimuin gúi
ashabe, nabe mayeelai merrab Pedrone trenchibig kur: “Ñi ya
judíoguen yandø kan judío gømíig lataig marøb uña, ¿judíos kømø
misaamerane, trube, ñigan judíosmera latailø gønrrai martrab
inchib pasrøtirru?” cha.

Isubigwan Jesucristo pasra tøgagúikkurri kaigyugurri webambamigwan tøgagøb

15 Nambe kal-lainukkurri trendø judíos misaamera guer, judíos
kømø misaamera kaig marøbelø gømøtø. 16 Inchendø nambe

ashibelø guer, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig
truig maig karuilan treeg mara, ni kan muguen chi kaig kømíig
lataig tabig kørrømartrab gaimaigwan. Treeg kømøtø, isubigwan
Jesucristoinuutø pasrikkurri, treeg køn. Namgucha Cristo
Jesúswan køreig køn, isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurri
chigucha chi kaig kømeelø lataig kørrømarig kønrrab, tru maig
maramigwan martrai Moisés pørig maig martrain chibig køben
trunun mara gømøtø. Kaguende tru maig maramigwan pørig, truig
maig chibig køben treelan mariitøgabe, muguen chi kaig kømíig
kui lataig tabig kørrømarig kønrraamøn.
17 Pøs nambe Cristogurri chigucha chi kaig marmøwa lataig
kønrrab inchib meløben, trube, møi Cristoinuube gatø nambe
kaig marøbelø gúin gúi treeg buptinchene, trube, ¿Cristobe kaig
martrainguen inchib pasrabig køn da chindah? ¡Kah! mumaygucha
chi treeg kønrraamøn. 18 Tru maig maramigwan martrai Moisés
pørig maig chibig køben trunun na mas treeg marøb pasrømønrrab
pinishib patsøgaigwan, katøle trunundøwei kusrua basrøb kebyabe,
tru na treeg marmønrrab cha wamindigwane natøwei itøbunab
pasraig webinrrun. 19 Tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriibe yandø nane chi martrabgaikkurri truigweimburappe
yandø nabe kwaig lataig kur, na Tiusweyasig øsig basrønrrab.
20 Kaguende nabe Cristoba guegøtø kurusyu mesraig lataig kuig
køn. Incha møimbe nabe yube naimburab naasiitø øsig uñmøtø,
Cristo nainug basran. Møi ya na øsig uniibe, Tiuswei Nusrkaweinug
isubigwan pasrikkurri øsig basrar, nøbe nan undaarawa, nøashib
nayasig kwaig køn. 21 Nabe Tiuswei ka yandø tab indigwane
kashmur. Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés
pørig maig taigwan treeg mariitøga, chi kaig kømíig lataig tabig
basrønrrab indamig kuig kuimbe, trube, Cristo kwaibe ka kwag
køptø gwaig lataig webibsruinrrun.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraiba, maig maramigwan martrai Moisés pøriiba

3 1 ¡Ñim Gálatasmera larrø chugúi mørmø misaamera!
¿Ñimune øyeetø mumaygucha wegønønrraingaig lataig
melønrraimbe ñimune murre may søtiicha bønsrøta? Jesucristone
tru kurusyu mesraig køn cha, ñimun ke tab asha gønrrai
kusrennøb wamindigwan øyeeg martraimbe. 2 Nabe ñimuimburab

chi mas kømøtø, iigwandøh wammørinrrabna gøtan: ¿Tru maig
maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben treegwan
mara, Espíritu Santon utig køh, kabe isubigwan Cristoinuutø
pasra, tru tabig srø wamwan mørikkurrin gø chindah? cha. 3 ¡Kan
ñim gúi, larrø chugúi mørmø misaamera! Espíritu Santotøga
marøb pølbasra, ¿trube, møimbe chu bunrrab indamigwane
ka ñimuimburab ka ñim mariiløtøgatø punrrab inchib gøtirru?
4 ¿Ñim chinetø chinetø maig kuig mørøb puraambiibe, trube,
chiweingucha chi purugumuig kønrrab gø chindah? Pøs
purugubwei indig kuinrrun. 5 ¿Kabe Tiusbe nui Espíritun ñimun
tranøb, katø tru maramburab mariilan ñimui utu marøppe, tru
maig maramigwan martrai pørig, truig maig chibig køben trunun
ñim marikkurri treeg mara chindah? ¿Kabe tru tabig srø wamwan
ñim møra køreikkurrin gø chindah?

Abraham nui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiusbe nune kaig kømíig lataig tabig kui asig

6 Abrahamma Tiuswan øyeetøwei køreben, nune chi kaig kømíig
lataig tabig kørrømarig købig køn. 7 Inchawei isua asamig køn,
isubigwan Tiusweinug pønsrøbeløbe si, Abrahamwei ureemera
gúin gúi. 8 Inchawei Tiuswei wamwan pørigube manasrøwei
trendaig købig køn: Isubigwan Tiusweinuutø pasrikkurri
judíos kømø misaamerangucha chi kaig kømeelø lataig tabig
kørrømariilø gønrrain cha. Tiusbe kanmaytø nui tru tabig srø
wamwane Abrahamwan eshkaig købig køn, øyah chib: “Judíos
kømø misaamera chu birausreelandøgucha ñigurri mayanguen tab
indiilø gønrrun” cha. 9 Inchawei kørebeløbe tru Abraham Tiuswan
køreb møøba kanbalatø mayanguen tab indiilø gøn.
10 Kaguende mayeeløba tru maig maramigwan martrai Moisés
pørig, truig maig chibig køben treeg mariitøga trumay kaigyugurri
webamrrab inchibeløbe, trømbøig nebuig pønrrønrrai pønsrailø
gøn. Kaguende treeg pørig pasran: “Mundøgucha trømbøig
nebuig pønrrønrrai pønsrailø gønrrun cha, tru maig maramigwan
martrai pørin guilgayu maig taigwan marøbig marmeelane.”
11 Inchawei tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig
køben, treeg mara, Tiuswei merrappe, chi kaig kømeelø lataig
muguen tabig kørrømisrmuig kuin gúi tørgandø asamdiig køn.
Kaguende: “Sølgandø tabig uñibiibe isubigwan Tiusweinuutø pasra

tøgagúikkurri øsig uñchun.” 12 Inchen tru maig maramigwan
martrai pøriibe, tru isubigwan Tiusweinuutø pasra pønrraigugurri
arrumíig køn. Treeg kømøtø, tru maig maramigwan pøriibe
trenchibig køn: “Truig maig karuilan marabe, treeg mariiløtøga
øsig uñchun” cha.
13 Cristobe nø namun pena, kaigyugurri wesruig køn, tru maig
maramigwan martrai pørig namun trømbøig nebuig pønrrønrrai
indigugurri, tru nø namuimburab nøashib larrø rrømbøig nebuig
pasramisra. Kaguende Tiuswei wamwan pøriibe trenchibig
køn: “Mutøgucha kan tusryu mesra kweetsinabiibe larrø gaig
kui asig kønrrun” cha. 14 Øyeeg marøppe, Abrahamwan tru
mayanguen tabigwan tranig købiibe Cristo Jesúskurri tru judíos
kømø misaameran tøga nebunrrai indig kuig køn, isubigwan
Jesucristoinuutø pasra, Espíritu Santon trannrrab kørrømisrig
købigwan nam utamig kønrrai.

Maig maramigwan martrai pøriiba, Tius trannrrab misriiba

15 Nai nunelø, møimbe misag maig waminchibelø gøben nabe
trumay isua waminchab inchar: ‘Øyeeg marig kørrømisrtrai treeg
martrab’ cha, kan møg wamindigwan gøbenguen yandø treeg marig
kørrømisrtrai pøra kørrømarigwane, utsøgutsamig kømøwei, kabe
srøitø nemaramig kømøwein gøn. 16 Inchawei Tiusbe Abrahamwan
‘øyeeg marig kørrømisrtrai treeg martrab’ cha kørrømisriilane
Abrahamweinukkurri arrub misagwein gønrrai tøga rrencha basrig
køn. Nui wambe: “misaamera srøig srøig kurrab amrrubelø” chimíig
køn, purø nørrø gúi lataig. Treeg chimøtø: “ñuinukkurri kandøzhiitø
arrub misagwein” daig køn, truibe Criston. 17 Inchawei nabe
trenchinrrab inchar: Tius Abrahamwan manasrøwei tru nuinukkurri
acuerdon treeg martrab cha kandø isua nø kørrømisrigwane, tru
maig maramigwan martrai Moisés pørig 430 años puraiben wendau
arrubiibe, treeg marig kørrømisrmønrrai martrab gaimanrrun cha,
Tius tru øyeeg martrab cha kørrømisrigwan treeg marmuig kui
lataig mara gørrømartrab. 18 Inchawei tru namun keta tranamig
tøgagúigwan tru maig maramigwan martrai pørig truikkurri utamig
kønrrab gúi kuimbe, trube, tru ketig utamigwane tru ‘tranrrumøn’
cha kørrømisrikkurri utamig kømubsruinrrun. Inchendø
Abrahamwane Tiusbe keta tranamig tøgagúigwan ka yandø keta
tranig købig køn, tru ‘tranrrumøn’ cha kørrømisrig truikkurri.

19 Trube, treeg købene ¿tru maig maramigwan martrai Moisés
pøriibe chindamigweyasig kerah? Pøs trunune tranøppe, tru kalø
marigwan chigúi nebua ashchai treekkurri tranig købig køn, tru
'tranrrumøn' cha kørrømisrig, tru Abrahamweinukkurri arrubig
arrumnegatig truigwan marøb gømig kønrrai. Inchen tru maig
maramigwan martrai pørigwane Tiusbe ángelesmeragurri kan
møg katøganelayasig purøwaminchabigwan trannrrai tranig køn.
20 Inchawei Tiusbe Abrahamwan tru 'treeg martrab' cha wamincha
gørrømisrøppe mu gatøgan purøwaminchabig palain gømøtø marig
køn, pøs Tiusbe nøtø kandø gua.

Tru maig maramigwan martrai pørigwan Cristobe patsøgøb

21 Trube, treeg købene, ¿tru maig maramigwan martrai pøriibe,
Tius tru 'treeg martrab' cha kørrømisriilane treeg marmuig kuig
lataig, kabe søtø basramisrøb nøørøtø gutchab inda chindah?
¡Mumaygucha chi treeg kønrraamøn! Pøs maig maramigwan
martrai tøgagúig, tru øsig kømigwan trannrraptiig kuig kuimbe,
trube, tru sølgandø tabig mariibe tru maig maramigwan martrai
pørikkurrin gøbsruinrrun. 22 Inchen Tiuswei wamwan pøriibe
trenchibig køn, maya misaamerabe kaig maramigutø melønrrai
merrarrawa tøgagúilø gøn cha, tru isubigwan Jesucristoinuutø
pasra bønrraikkurri Tius tru trannrrab misrigwan nun kørebelane
tranamig kønrrai.
23 Inchen tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømig
arrumøwatøbe, tru maig maramigwan martrai pøriibe namune
nø merrarrawa tøga basrabig køn, isubigwan Jesucristoinuutø
pasra bønrramigwan ashchai kenamariilø gømnegatig wegønømø
bønrrønrrai. 24 Inchawei tru maig maramigwan martrai pøriibe
namune Cristoinug pegutchab nø bereb pasrabig lataig kuig køn,
isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri nam chi kaig
marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig kønrrai. 25 Trune
møimbe yandø tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagømig
puikkurrimbe peguchib pera lliraindeelø melømer. 26 Inchawei
isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúikkurrimbe ñimbe
mayeeløba Tiuswei ureemera gøn. 27 Incha Cristoba kanbalatø
misrtrab mayeeløba ñim piu umbu ulsrailøbe, yandø Cristotøga
pinøbuliilø misrin gøn. 28 Møimbe yandø 'judío gøn' damig
kawei, 'griego gøn' damig kawei, 'karuindiig megabig køn' damig

kawei, 'mu karuimíig nuimburab uñibig køn' damig kawei, 'møg
køn' damig kawei, 'ishug køn' damig kawein gøn. Kaguende
Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri ñimbe mayeeløba kandø
gøn. 29 Incha ñimbe Cristoieløs gúikkurrimbe, yandø ñimbe tru
Abrahamweinukkurri amrrub misaamera gøn, Tius tru keta
trannrrab misrig truig maig køben treeg ketig utønrrabelø.

**Møimbe karua srua gúindiig melabelø
gømøtø, yandø nusrkalø guer**

4 1 Incha nabe trenchinrrab inchar: Kan yauma, tru chi
købigwan ketig utønrrab unø lamíig srøbatøbe, kan
karuindiig megabig maig køben, treetøwein gøn cha, tru
chigurrimbunø købigwan puaibe nøwein gøbendø. 2 Masken
treeg kømøtø, tru unøbe nøm møilø ashib pera gønrrab
kørrømisrøbeløba, katø tru unaimburab chi købigwan nøm
ashib gønrrab pønrramisrøbeløba truilø ashib pera gúindiig
køn, møskai tru maya yanagatig treeg kønrrain cha pasrig
truig nebumnegatikke. 3 Inchawei namungucha treetøwei, nam
ureemera latailø srø gøbenbatøbe, yu pirø muba kuimburab
mandø isua marøb gømig tøgagúilø truig nø merrarrawa tøgagúig
melabelø gøbig ker. 4 Inchen ke yandø treeg maramig pubene,
Tiusbe nui Nusrkawan ørig købig køn, ishug misagweinug kal-
laweig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig
køben treegwan marøb megabig. 5 Tru maig maramigwan martrai
pørig maig martrain garuben, treegwan marøb melabelan,
namun pena wesranrrai ørig køn, nam nui trendø trag ureemera
latailø gømigwan utamig kønrrai. 6 Incha yandø møimbe Tiuswei
ureemera gúig købene, Tiusbe nui Nusrkawei Espíritun namui
manrrømerayu pasrønrrai ørig køn. Inchen tru Espíritu Santobe
truba rruba miabig køn: "Abba, nai Møskain" chib. 7 Inchawei treeg
købene, møimbe yandø ñibe karuindiig megabig kømøtø, nusrkain
gøn, trube, yandø nusrkai misra kørrømisrikkurrimbe, tru keta
tranamigwangucha utønrrabig kønrrai marig køn Tiusbe.

**Tru maig maramigwan pørig ke truig srua
ambiilø melømønrrai wamindiilø**

8 Pøs ñimbe Tiuswan nebua ashmeeløs gøb uras merrabsrømbe
chi cierton tiusmera gømeelan karuindiig melabelø gøbig køn.

9 Trune møimbe yandø ñim Tiuswan nebua ashen, kabe Tius
ñimun yandø mumera gúi asiilø gúig køppe, trube ¿yu pirø
muba kuimburab mandø isua marøb gømig tøgagúilø truig
nø merrarrawa pasrabigwan katøle truigwan chinchab marøb
guebamgue? Yeeg chiweingucha chi purugunrrabgaig, kaizheeløyu,
¿ñimungan gatøle truilandøwei marøb melag kuitarru? 10 Ñimbe
katøgucha mø gwalømmerawane øyeeg marmumig køn chib, i
bølmerawane iigwan maramig køn chib, øyeeg bølmera arrubene,
øyeelan maramig købig køn chib, i bilamera pubene, iilan maramig
køn chib, ñimbe treeg inchibelø gøn. 11 Nane ñimuimburab truba
kørig isutan, na ñimuimburab tab gønrrai marøb megaibe, ke ka
treeg marøb megaitø purainrrab gø chindermab isua.

Nun chitø purayailø

12 Nai nunelø, tiusmanda na lataitøwein gørrunrrigay chinrrab
inchar, nama ñim lataitøwein gønrrab pasramisrig købene. Pøs
ñimbe nane chigucha chi kaibe marmuig køn. 13 Pøs ñimbe
ashibelø gøn, na srøsrøwan Tiuswei tabig srø wamwan ñimun
eshkab kusrenanøb uras nai asru kwanrrøbe Tiuswei wamwan
wamindig kønrrai treeg puig købigwan. 14 Inchen nai asru tru treeg
kwanrrøbe ñimune ke chindashig køb lataig indingucha, ñimbe
nane køsøn gúi inchimøwei, kashmøwei indig køn, masken ñimbe
treeg inchimøtø, nane kan Tiuswei ángel gúi lataig, kabe Cristo
Jesús kui lataig utig købig køn. 15 ¿Tru ñim treeg tabig kasrag købig
tøgagúig købigwane, møimbe chu chincha bønrrøgue? Pøs nabe
ñimuimburab treeg tamig tøgagur: ke ñimbe ñimui kabmeranguen
wesrua, nan tranamdiig kuimbe tranømmørø inchibelø gøbig kuig
køn cha. 16 Maig købig kuigwan na waminchib pasrappe, ¿kabe
na ñimun tsalø gøb ashig kømui inchibig misrarre inchib pasrabra
chindah?

17 Tru kusrenanøbelø katøganeløbe ñimune nømui marøg køb ke
chinsraatø inchibelø gøn, chi tabig isua gømøtø. Masken ñimune
namuinukkurri nøørø misrtrai inchib gøn, ñim nømuingatø misra
nømun ke chinsraatø inchib pønrrønrai isua. 18 Pøs tab gønrraimab
isua, chu uraskucha ke chinsraatø inchib isub pønrramibe
tabigwein gøn, na ñimui utu uñendø gømøtø. 19 Nai ureezheelø,
kan ishuumisag unø tammisrtrab pusrkwai inchib lataitøwei,
katøle pusrkwai isuim basrar, Cristo ñimuinug ke newan tab

pasramisramnegatig. 20 Kan møiwei nane ñimui utu pasrammørø
gøtan, øyeeg murtø waminchimøtø, peemay waminchab. Pøs nane
ñimuimburab ni chi isumgúinguen møramgaig køtan.

Agarwanba, Saranba kemesra wamindig

21 Tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig køben
ñim treegwan marøb melag kui inchibeløbe, trube, ¿tru martrai
Moisés pøriibe maig chibig kui ashmeelø gø chindah? 22 Kaguende
Abrahambe pagatø nusrkalø tøgagúig køn chibig pørig pasran
Moisés pørigu: kan nusrkaimbe tru karuindiig megab ishuwein
gøbene, kane mu karuimíig megab ishuwei nusrkai. 23 Inchen
tru karuindiig megabigwei unøbe, mutøgucha maig tøgagøbelø
gøben treeg kal-laig tøgagúig unø gøben, trune tru mu karuimíig
megabig tru srawei unøbe, Tius 'treeg tranrrumøn' cha kørrømisrig
købig kua treeg kal-laig købig køn. 24 Iig tru øyeelø purayaibe
'øyeeg lataig køn' cha eshkabig køn: Tru i pagatø ishumburmerabe
Tiuskurri pabalø acuerdo marigwan trunun eshkabig køn: Agar tru
ureemera karua srua gúindiig melabelø gønrrai tøgagøb ishuube
Tius tru Sinaí Tunsrø nø øyeeg martrab cha kandø isua kørrømisrig,
truig køn. 25 Kaguende Agarbe Arabia birausrø Sinaí Tunyu maig
purayaigwan eshkabig kua, tru møin gwaløm Jerusalénwan
eshkabig køn, truibe truyu nui ureebañau karua srua gúindiig
megabigwan. 26 Trune tru Jerusalén srømbalasriig tru namui
usrimbe, mu karua srua gúig kømøtø gøn. 27 Kaguende øyeeg
chibig pørig pasran:

"Ureg tøgagønrrab gaimab ishug,
managuen ureg tøgagømíibe,
truba tab gúi mørøb kasraarab trashi cha,
unø tammisrtrab pusrkwabigwan ñi mana maig kui
mørmíibe.
Kaguende kan ishug nundø elatsigwei ureebe mas nu gøn,
keg tøga ishuwei lataguen gømø."

28 Trube, møimbe nai nuneløø, Isaac latawei ñimgucha Tius
'treeg tranrrumøn' cha kørrømisrig tru ureemera gøn. 29 Inchendø
tru urassrøma mutøgucha maig tøgagøbelø gøben treeg kal-lab
unøbe Espíritu Santo maig kønrrain gøben treeg kal-lab unane
ashig kømui inchib kaig martrabgøba inchibig køn. Møingucha
treetøwein gøn. 30 Inchendø ¿Tiuswei wamwan pøriibe mandø

chibig køh? “Karuindiig megab ishuwane unanbañau weguchi
chibig køn. Kaguende tru karuindiig megab ishuwei nusrkaimbe,
tru mu karuimíig megab ishuwei nusrkawan chi købigwan keta
tranamigwan tøgatø utamibe managuen chi gaanrrun” cha.
31 Inchawei, nai nunelø, nambe tru karuindiig megab ishuwei
ureemera gømøtø, tru mu karuimíig megab ishuwei ureemera guer.

Cristo chigucha iløsrkaimeelø gønrrai marigu wemallmø bønrramig køn

5 1 Cristo namun chigucha iløsrkaimeelø gønrrai mara, treegu
pønrrønrrai pønsraigugurri mur bønrray. Katø tru maig
maramigwan martrai pørig, truig maig karuben trunun martrab
guebamba, truyutø srua gúindiig melønrrab gømøtø.
2 ¡Au ñimguen mørtrai! Na Pablobe ñimun trenchar: Ñim asru
circuncidarramaysruandøbe, trube, Cristobe ñimune chiweingucha
chi purugumíig kui lataig webibsruinrrun cha. 3 Nabe gatøle maig
tamigwan katø trendamønrrun: Møikkøben circuncidarramabiibe,
trube, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig karuigwan
kanguen pinab marmø, kerriguwan martrai indig kønrrun cha.
4 Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig karuigwan ñim
treeg mara, chi kaig kømeelø lataig tabig kørrømistrab inchibeløbe,
Cristoinukkurri tarømisrøb, katø Tius ka yandø tab indiitøga
pønrramigugurrimbe tarømisramba indin gøn. 5 Kaguende nambe
isubigwan Cristoinuutø pasra truba muniirab meler, Espíritu
Santogurri chi kaig kømeelø lataig tabig kørrømariilø gømigwan
muniirab. 6 Kaguende nam Cristo Jesúsba pønraikkurrimbe
circuncidaweig kui chi kønrrab gømøwei, circuncidamíig kui chi
kønrrab gømøwein gøn. Treeg kømøtø, isubigwan Cristoinuutø
pasra undag købiitøga marøb pønrraig treeg mariibe tabig køn.
7 Ñimbe yamba tsabøtø tab ambub melaigwan, ¿tru newan
ciertonig maig taigwan ñim mørøb melømønrraimbe, ñimune
murre iløsrkøb søtø bønrramisrta? 8 Øyeeg maramne inchib
pasrabiibe, tru ñimun wamabigweinukkurri arrumíig køn. 9 Pøs:
“Levaduran kan lamøzhig pusriitø harinawan maya sømarimba
kerrigu larrøbig køn.” 10 Nabe Señortøgabe ñimuimburab chi isumø
basrar, na maig isubig køben ñimgucha treetøwei isunrrab gúi.
Inchen ñimun øyeeg punrrai marøbigwane mu gúindøgucha møra
meganrrai marig kønrrun.

11 Nai nunelø, naimburamma na katøgucha circuncidamig
køn chib eshkab kusrennøb unimbe, ¿trube, nane kaig martrab
lliramubsruinrrun? Pøs na treeg inchib uñibig kuimbe, trube, tru
Cristo kurusyu kwaigwan wamindiibe nømune yandø chi iløsrkøb
namishimubsruinrrun. 12 Ñimun asrwan circuncidangarub, iløsrkøb
søtø bønrramisrøb llirabelane, nømundøweinguen kanmaytø
kapainguen gøn.

Asr maig marøg kui mariiløba, Espíritu Santogurri mariiløba

13 Nai nunelan, ñimun wamappe, ñimbe chiyugucha iløsrka
melønrrain gømøtø wamig køn. Inchendø tru ñim chigucha
chi iløsrkaimeelø gømig tøgagúigwane, treelø guer chiptø
tru guemesra, ñimui asr maig marøg kui inchen trømbøig
maramigweyasig tøgagømumig køn. Masken treeg inchimøtø,
undag købiitøga kanikkurri kanikkurri mara tranay. 14 Kaguende
tru maig maramigwan martrai Moisés kerrigu pøriibe iigwan
martrai karua pasrigu chishtø tøga basran: “Ñui mendaigwan
ñiasi lataitøwei undaarau” cha, trendaigu. 15 Inchen ñim namig
købiitø kanikkurri kanikkurri lasruyab ke chab mab lataig inchib
amøñabe, ñimbe kangurrin gangurri yandø chab pinammay inchib
amøñinrrun.

Tiuswei Espíritu maig kønrrain gøben amønaig

16 Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Espíritu Santo maig
martrain gøben trunun marøb amønay cha, trumaybe ñimui
asr maig marøg kui inchen, treegwan marmeelø gønrrabguen.
17 Kaguende asr maig marøg kui inchen kaig marøg købiibe
Espírituimburabigwane chi marbashmø gatøben, katø Espíritube
asr kaig marøg kui inchen marbashmø gatan. Inchawei
møikkurrindøgucha søtø bønrramisrøb marbashmø katab pønrran,
ñimun maig marøg køben treeg marmønrrai. 18 Trune tru Espíritu
Santo maig martrai isunanen treegwan marøb meløwabe, tru maig
maramigwan martrai pørig truig karuig kømøtø marøb melønrrun.
19 Inchawei asr maig marøg kui inchen treeg mariiløbe tørgandø
asamdiig øyeelø gøn: møgueløba, ishumburmeraba trømbøig
mariilø, køsøngønrraptiig mariilø, maramburab trømbøig mariilø,
20 chiwan gøben kan tius kui lataig mara tøgagúilø, misag
burrønna kwaimandzigweimburabelan mariilø, ashig kømui inchib

tsalø asiiyailø, kwayam lailø, naiwan katøgan kerranrraitamab
isub pusrkwai asiilø, namig købiitø ke kan chinchimmørø indiilø,
chiyutøgucha ke na basrainrrabna gúi isub indiilø, nøørø katøgan
søtømisrøb tarømisrøb ambiilø, kanuingatøtø inchib trugatø
misrøb ambiilø, 21 møikkøben chigøben tøgagøben pusrkwai
asiilø, mutsiirab indiilø, mabgucha maya mag køben mamburab
maig øyeelø gøn. Katøgan øyeeg latailan nabe ñimun treeg marøb
gømønrrai kanmaytø waminchar, marigwansrø waminchib
lataitøwei. Inchen øyeelan marøbeløbe Tius nø ashib karub
waigwan utamibe chi gaanrrun.

22 Trune tru Espíritu Santoinukkurri arrubiibe øyeeg køn: undag
købig tøgagømig, kasraatø unamig, chi isumø tab unamig, chine
arringucha tammay ka megamig, maig købash inchimø purø
tammayig kømig, larrø tab inchibig kømig, maikkucha tarømisrmø
megamig, 23 chish inchimíig, tammayig kømig, asr mumay srua
itanmaptø gømø isua møra uñibig kømig. Øyeeg mariilan ‘kalø
gøn’ chinrrabiibe wesrua pasrig chi gaagøn. 24 Kaguende Cristo
Jesúsweyeløbe tru trendø kaigwan tøga gal-laig asrwane chine
kaig marøg købig arrubigwanba, katø treetø rreetø kaig marøg
købigwanbañau marmønrrab elachar gøn, tru kurusyu tøgatø
mesrøb lataig. 25 Inchen møimbe nam Espíritu Santogurri øsig
amøñibeløbe, trube, Espíritu Santo namun maig amøñinrrain
gøben treegwan amøñigun.

26 Purø nørreelø misrøb ka isaba inchibelø gømugun, kangurrin
gangurri namisiyab, kanikkurri kanikkurri chigurrin gøben ka
pusrkwai asiyab.

Kangurrin gangurri puruguyamig

6 1 Nai nunelø, inchippa møikkøben chiyugøben kaig mara
kebeña megabene, Espíritu Santo maig maringaruben ñim
treeg bønrrabeløbe, katøle treetøwei tab pasramisrtrai maig
købash inchimø, tammay puruguy. Inchendø ñiasiitøwei ashiptø
mar, ñigucha treegutøwei kebeñib megamønrrappe. 2 Chinetø
puig meløben kangurrin gangurri lata kuñam buruguyamig køn.
Treeg marabe, Cristo maig martrai karua basrigwan ñimbe marøb
gønrrabguen.

3 Kaguende møikkøben truburab gømíig købendø, truba rruba
nuig kurmab inchibiibe, chi treeg kømubendø incha, nøtøwei

ka kebeñib pasran. 4 Inchawei ñim møitøgucha chi marigwan
ñuimburabigwan søl gøtashchab tab isua asamig køn, trumaybe
ñibe ñiasiitø tab gúi mørøb pasramig kønrrun, na marigwanba,
katøgan marigwanba, maig køtashchab ashib pasramig kømøtø.
5 Kaguende møitøgucha nui chi maramigwane mu mendaig kømøtø,
nøashib srua yamig køn.

6 Tiuswei wamwan kusrebig kønrrai møikkøben ñun
kusrenanøbigwane chigurrimbunø ñi tabig tøgagúitøga nun
purugub pirisamig køn.

7 Chigøben kømønrraitamab ñimguen ñimasiitø treeg isumøtay,
Tiusbe nun maig købash inchib ka indzatø mørtraingucha gømøtø
gøn, kan møg nø maig ellmara kørrømariibe katøburø trunundøwei
tulishinrrun. 8 Kaguende ñim asrwan tab gønrrai ellmarøb
pønrraibe, truikkugurrimbe trømbøig marig utønrrun. Inchen
Espíritu Santon tab gønrrai ellmarøb pønrraibe, truikkurrimbe
managatig øsig kømigwan uta tøgagømig kønrrun. 9 Tabig
maramigwane muraaramø marøbig marøb meløgun. Kaguende
tru treeg marigwan utamig yandø pubene, treeg marigwan utamig
kønrrun, nam kullaaramø marøb meløwabe. 10 Inchawei treeg
købene, chigøben maramdiig købenbatø, mayeelanba tabig margun.
Inchen mas Tiuswei misag, tru isubigwan Cristoinug pasra
tøgarmerane gatøguchinguen tabig maramig køn.

Mandø gømigwan Pablo srabe wamindiilø

11 ¡Au, ñimguen asay! Nabe nai taska ñimuyasig øyeeg nørriig
pørar. 12 Møiløgøben truba tabig marøbelø gønmab asiilø gønrrab
inchibeløbe, ñimune asru circuncidamne inchibelø gøn, Cristo
kurusyu kwaigwan waminchen, kaig martrab wendautø llirailø
gømønrrab. 13 Pøs tru circuncidawar gøbenguen, tru maig
maramigwan martrai pørig maig karuben trunun marmeelø
gøbendørre inchibelø gøn. Inchendø nømbe ñimune asrwan
circuncidanrrai indan, nømbe ñimui asru truba tab gúi mørøb,
ka møg inchib pønrramig kønrraindø. 14 Pøs naimburappe namui
Señor Jesucristo kurusyu kwaigweimburab gømubene, managuen
gatøgan chi pegube, møg inchib pasramig pumuimbe gøtan.
Jesucristo kurusyu kwaikkurri naimburappe yu pirauibe yandø
kwai lataig patsig køben, katø nagurri pirauigweimburappe kwawa
lataitøwei patsig kur. 15 Asru circuncidaweig kui chi kønrrab

gømøwei, circuncidamíig kui chi kønrrab gømøwein gøn, treeg
kømøtø, kerrigu srøig peemay amønamig truibeguende tabig
købwei indan. 16 Tru iig maig karuigwan treeg amøñibelane tru chi
isumgaig tab gøbiiba, lastima asiiba, nømuim bala gønrrai inchar;
katø tru cierton mayeelø Tiuswei israelitasmeraim balagucha.
17 Møingurrimbunøbe mugucha nan chinetø pui basramig
kønrrai marmørrunrrigay. Kaguende nabe nai asru Jesucristogurri
kaig indinab kørriindiilan nai asru asamdiig tøga basrar.
18 Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe, nai nunelø,
ñimba pasrønrraimab isur. Treeg kønrrun.

Efesios

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 1Na Pablo, Tius trendø øyeeg kønrrain gúikkurri Cristo Jesús
nøashib karua ørig, Tiuswei misaamera, Cristo Jesúswan
tarømisrmø pønrrabelø, Efesosrø warabelan, truilayasig i kilgawan
pørar. 2Tius namui Møskaimba, namui Señor Jesucristoba tru ka
yandø tab indigwan gøben katø chi isumgaig tab gøbigwan gøben,
ñimun tranrrun.

Tiusbe Cristogurri chigøben tabigwan tranøb

3Namui Tius Señor Jesucristoi Møskaimbe mayanguen tab
indig kønrrun, srømbalasrø tru chigurrimbunø nuimburabelø
tabig pønrrabiitøga Cristogurri namune trutøga mayanguen
tab gúilø gønrrai marøbigwan. 4Pøs Tiusbe tru chigurrimbunø
pønrrabigwan nø mara pønsrømøwatø manasrøwei namune
Cristogurri tarømara wesraig købig køn, tabigweindø tarømariilø,
kaig mariitøga chillig inchar gømeelø, nui merrab pønrramig
kønrrai. 5Nøbe namune undag købiitø Jesucristogurri nui trag
ureg kønrrai maramig manasrøwei nø treeg mara tøgagúig købig
køn, tru nø trendø treeg martrab isua tøgagúig truig maig køben
treekke, 6tru nui ka yandø tab indig purø nuig purø tabigwan
maya nuguen tabig wamindamig kønrrai, tru nui truba undaaraig
Nusrkaingurri namun ke ka yandø tab indig tranigwan. 7Nuinug
nambe nui aningurri nuielø gønrrai kaigyugurri wesrailø guer,
namui kaig mariilan ulø bayimeelø, Tiuswei tru ka yandø tab
indig tøgagømburab tøgagúig truig maig køben treeg. 8Tru
ka yandø tab indigwan tranøppe, Tius namun tøgagømburab

tøgagønrrai tranig køn, tru chiwandøgucha nam purø tab asha
maram gusrebelø gømigwanba, katø tørgandø chigúi mørøbelø
gømigwanba. 9 Nøbe tru nø trendø treeg martrab isua tøgagúig tru
muguen asiimíig pasrabigwan namun kenamarig køn, Cristoinug
nø treeg maramig nun maya nuguen tabig asønaben tru treeg tøga
waig købigwan, 10 tru treeg maram gwalømmera pubene, trunun
treeg maramig pasrønrrai: tru srømbalasrø chi pønrrabigwan lata,
katø pirauigwan lata kanbalatø mara, maig maramigwan Cristo
kerriguwan nø asha martrai pønsrønrrab.
11 Katø nambe tru namuimburabigwan nø ketig tranamig
tøgagúigwane Cristoinuutøwei utig købig køn, manasrøwei namun
treegwan utønrrain gønrrai marig købig kua, tru chiwandøgucha
Tius nun maig maramdiig asønaben tru treeg kønrrai marøbig,
maig martrab asig køben trumay treeg. 12 Tru srøsrø ke nammerrig
Criston muniirab melabelø gúikkurri, tru nui tørguegwalmabigwan
namgurri maya nuguen tabig wamindig kønrrai. 13 Katø treetøwei
ñimbe nuinug tru wam newan ciertonig, tru tabig srø wam
kaigyugurri wesrabigwan ñim møra, nun køreben, tru trannrrab
misra kørrømisrig Espíritu Santotøga Tiusweyelø gúin gúi asiilø
gønrrai ñimbe sellailø gúig køn. 14 Truibe tru namuimburabig
kønrrabigwan ketig utamig kønrrai katsiibasra tranøbguen indig
truig køn, tru Tius nuyasig tøgagønrrab wesrailan ke tab webamba
pønrramnegatig, nui tørguegwalmabigwan maya nuguen tabig
wamindamig kønrrai.

Pablo Tiuswei ureemerayasig Tiuswan miab

15 Inchawei treekkurri tru ñimui isubigwan Señor Jesucristoinug
pasra tøgagúigwanba, katø Tiuswei misaameran mayeelanba ñim
truba undaguelø gøn daig na wammørabe, 16 chu urastøgucha
na Tiusba wamindigu tøgatø isub palømø, ñimuimburab
'ungwa' chibig kur. 17 Nabe tru namui Señor Jesucristoi Tius tru
tørguegwalmab Møskawan miabig kur, ñimun Espíritu Santogurri
øyeegwan trannrrai, kusrebelø gømigwanba, katø nebua
asiimíigwan tørgandø tab chigúi nebua ashchaimba, newan nun
tab nebua asamig kønrrai.
18 Katø chigúi mørøb nebua asamig ñimui isubigu tørgandø
kebiliilø gua, tru ñim tøgagønrrurmab isua muniirab melønrrai
ñimun wamigwan, øyeeg købig kuin gúi nebua ashchaimba, tru

nui misaameran keta trannrrab misrig chigucha palømíig purø
nuig purø tabigwan øyeeg købig kuin gúi nebua ashchaimba,
19 katø tru nam nun kørebelainug maramburab marøbiibe, purø
nuig købig kuin gúi nebua ashchaimba, miabig kur. Inchen tru
nui purø nuig maramburab marøb pasrabiibe, 20 Tius tru Criston
kwailai utugurri gatøle øsiirangarua, tru srømbalasrø nø wainug
nui kusrmay wamisrtrai maramburab mariitøgatøwei marøb
pasran. 21 Mayeelaim bala nøm asha garubelaim bala gøben,
katø mugucha manchinrraingaig karubelaim bala gøben, katø
maramburab marøbelaim bala gøben, katø maya misagwan nøm
asha garubelaim bala gøben, nørrø gusrebelø gúikkurri nørrø
munchimera tøgagønrrai traniilaim bala gøben, kerrigu iilaim bala
nun wannig køn, møi i gwalømweindø gømøtø, katø wendøsrø
attrabiguwein chigucha. 22 Incha Tiusbe tru chigurrimbunø
købigwanguen Cristo nø maig kønrrain gøben treeg pønrrønrrai
pønsra, iglesiaimbe chiyutøgucha nø tur gønrrai pasrig køn.
23 Inchen truibe Cristoi asr køn, Cristo nøtøwei tru chigucha
chi palømíig netsiig pasraig. Cristobe treetøwei chi købigu
mumaytøgucha nøtø netsiig pasrabig køn.

Tius ka yandø tab indikkurri kaigyugurri wesrailø

2 1 Ñimbe ñimuimburappe, martrai karua pønsrailan mørmø,
itøbunab marmuiløyubah, katø kaig marøb amønailøyubatø
kwailø gøbig køn. 2 Kaguende ñimbe merrabsrømbe yu pirau maig
arrub pasrøben trunun marøb, katø tru srømbala chiguchagayu nø
muba karumburab nø garub pasrabig, tru nugwaimandzig, maig
maringaruben treeg marøbelø gøbig køn, tru møi ya Tiuswan mørmø
misaameran nø kaig maringarub pasrabig karuig. 3 Namgucha
merrabsrømbe mayeeløba namun asr maig trømbøig marøg kui
inchen nømui utu treetøwei marøb amøñibelø gøbig ker, namui asr
maig srua itanmaptø, tru gúindø kaig marøb, kailan isub. Kaigwan
nam trendø tøgagúikkurri, Tiuswei purø rrømbøig namig købigwan
utønrrabelø gøbig ker, katøganelø mayeelø latawei. 4 Inchendø Tiusbe
yeeg purø nuig lastima asamburab isua ashibig køptø, tru purø nuig
undag købig tøgagúitøga namun undag køptø, 5 tru martrai karua
pønsrailan møra marmuiløyutø kwailø amøñibenbatøsrøwei, tru øsig
kømigwane Cristoba kanbalatø tøgagønrrai namun tranig købig køn.
¡Tius tru ka yandø tab indiitøgatø ñimbe kaigyugurri wesrailø gøn!

6 Incha Tiusbe namune Cristo Jesúsba kegøtø øsiirangarua,
nøba srømbalasrø Tius waisrø purramisringaruig købig køn,
7 tru wendøsrø attrabigu nui ka yandø tab indig tøgagømburab
tøgagúigwan kenamartrab, nø namun purø tabig køptø Cristo
Jesúskurri. 8 Kaguende ñimbe Tius ka yandø tab indiitøgatø
kaigyugurri wesrailø gøn, ñimui isubigwan Jesucristoinuutø
pasrikkurri. Iibe ñim chigøben marikkurrin gømøtø, iigwane
Tiusbe ka yandø keta tranig køn. 9 Kabe nam chigøben tabig
marikkurrin gømøtø gøn, 'tabig marikkurrin gøn' cha, mugucha
møg inchib pønrramig kaanrrai. 10 Kaguende nambe Tius nø
mariilø guer, Cristo Jesúskurri srøig peemayelø gønrrai mariilø
tabigwan marøbelø gønrrai mariilø, tru treegwan marøb
amøñibelø gønrrai Tius manasrøwei pønsrailan.

Cristogurri kanguelarrøtø lincha pønrramisrig

11 Inchawei ñim tru trendø judíos kømø misaamerane
merrabsrømbe tru judíosmera nømui asru taska circuncidailøbe
ñimune: "Circuncidaimø misakkølleelø" cha wamab tøgagúilan
isua guy. 12 Ñimbe tru urasrømbe Cristone chigar, Israel misaamera
chitø marøbelø gøben, ñimbe treegwan maramig chigar gønrrai
tarømariilø, katø Tius nui misagwan øyeeg trannrrab kørrømisri
acuerdosmera mariilane chi asamig chigar, katø chiwan muniirab
melamig chigawei, yu pirau ñimbe Tius kaweyelø gøbig køn.
13 Inchendø møimbe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri
Tiusweimay kemalsrailø gøn, Jesucristoi anindøga, ñim
merrabsrømbe yabsrø pønrrabelø gøbig kuigwan.
14 Kaguende tru ambugurri igurri chi isumikkaig tab gøbig
namuinug pasrabiibe Jesucristo nøwein gøn, tru pa søtø gøbigwan
kan søtøtø gønrrai marøbig. Tru ashig kømui indiyab waraig
købig kan pirøbanrrig søtøbasrab lataig pasrabigwan pøtiichippe,
15 tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyugurri wesrawa,
øyeeg, øyeeg maramig køn chibig pørig pønrrabigwan chi
asamig kaanrrai mara basra, treeg mariitøga patsøga basrig
kuig køn, Cristo nø kurusyu kwawa, tru pa søtø nøørøtø gøbelan
nuinug srøig kandø mara basrtrab, øyamay ambugurri igurri
tabig kørrømisrtrai marøb. 16 Incha gatø Cristobe tru pabalø
gøbigwan kan asrtø lataig mara, Tiusba gatøle treetøwei katø tab
kørrømisrtrai marig køn, tru ashig kømui indiyab pønrraigwan

yandø mas treeg kømønrrai nø kurusyu kwaitøga patsøga
gørrømarøb.
17 Incha Cristobe arrua, tru ambugurri igurri tab waramigwan
eshkab kusrenanig køn: ñim judíos kømeelø Tiusweinukkurri
yabsrøn bønrrabelan lata, pulutø bønrrabelø judíosmeran lata.
18 Kaguen nøgurriwei nam lata, nøm lata, Tius Møskawan tru
Espíritu Santotøgatøwei kemalamig tøga bønrrer. 19 Inchawei
yandø ñimbe peg birausreelø gømøwei, ni pestø ka pua
buramrraptø amrruateelø gømøwein gøn. Møimbe treeg kømøtø,
Tiuswei misaameraba kanguelarrøtø marøb tøgagømigwan tøgar,
Tiuswei misaameraba kan yautø latailø, 20 Cristo nøashib karua
øriilaim balaba, katø Tius maig karuigwan eshkabelaim balaba
ñimbe pølbasra kusrub mariilø gøn, tru katsigugurri niga basrab
sruube Cristo nøtøwein gøben. 21 Inchen nuinug tru yawan, purø
may tamara warøb tabig kusrub marene, tru yabe kurrab ippe,
Señorweyasiitø tarømari ya gønrrab kurrab yan. 22 Inchen tru
utu ñimungucha kanbalatø kusrub marøb ambiilø gøn, Espíritu
Santogurri Tius truyu nø pasramig kønrrai.

Nui tabig srø wamwan judíos kømeelan waminchib inrrai Pablon Tius pasrig

3 1 Øyeekkurri na Pablobe Cristo Jesúsweiwan marøb megabig
kuikkurri kailan keerig yau pasrar, ñim judíos kømeelayasig
tab gønrrai. 2 Pøs ñimbe manawei wammøraguen gúinrrun, Tius ka
yandø purø tab inchibig køptø ñimuyasig tab gønrrai nan iigwan
martrai pasrigwan. 3 Iibe tru mu asiimíig pasrabigwan nan ashchai
Tius kenamarig truig køn, tru na ñimun landøtiig pørøbguen indig.
4 Inchawei ñim iig tru pørigwan ashabe, muguen asiimíig pasrabig
Cristoiwan, øyeeg chigúi møramgailan nabe nebua ashibig
kuin gúi ñimbe wetøgørrønrrabguen. 5 Iig, tru muguen asiimíig
pasrabigwane merrabsrø misaamerane munguen kenamarmuig
købig køn, tru møi ya Cristo nøashib karua øriilø, Tiusweindø
tarømariilanba, katø Tius maig karuigwan eshkabelanba, Tius nui
Espíritu Santotøga kenamarøb lataibe. 6 Iig, tru muguen asiimíig
pasrabiibe, tru judíos kømø misaameragucha judíos misaameraba
tøgatø tru ketigwan utamig tøgagøb, tru asryutøwei pønrramig
køb, katø Jesucristoinug tru trannrrab misra kørrømisrigwan
tøgatø utamig tøgagøb indamig truig køn, tru Tiuswei tabig srø

wamgurri. 7 Nane Tius ka yandø tab incha ketikkurri, iig tru
tabig srø wamwan waminchib marøb meganrrai pasrig kur, nui
maramburab marig maig køben truitøga.
8 Nabe Tiuswei misaamerai utu tru chigucha gømø waachawan
tru Cristoi chine chine purø tabig, kan øyangatiitø gøn damgaig
Tiuswei tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb pasramig
kønrrai pasrig kur, tru judíos kømø misaameran, 9 katø trugurri
tru mu asiimíig pasrabigwan maitø marøb attrabigwan, Tius tru
chiwandøgucha mara pønsrøbigweinug tru manasrøngurri sørig
pønrrabigwan. 10 Iigwane tru iglesiagurri kerriguba møi ya asig
kønrrai kenamartrab isua indig kuig køn, nui tru muguen nebua
isumgaig purø nuig kusrebig kuigwan tru srømbalasrø nøm asha
garubelanba, katø mugucha manchinrraingaig karubelanba. 11 Tius
øyeeg marøppe, tru nø trendø manasrøngurri treeg martrab isua
tøgagua, trunun treeg marig købig køn namui Señor Jesucristoinug.
12 Inchawei nambe chigucha katønrraingaig chi isumø nøgurri
Tiusweinug kemalamig tøgaguer namui isubigwan Jesucristoinuutø
pasra tøgagúikkurri. 13 Inchawei nan øyeeg trømbøig isumdiig puig
megaigwan, trunun isuptø kullaaramørrunrrigay chinrrab inchar.
Masken nan øyeeg puibe ñimuyasiibe maya nuguen tab gønrrain
gøn.

Cristoi undag købig

14 Inchawei nabe Tius Møskawei merrab tømbønsrøbig
kur, 15 tru srømbalasrø lata, yu pirau lata, kan søtø, kan søtø
købelan trumørig munchi bønsra wamabigwei merrab. 16 Tru nø
chigurrimbunø nui tørguegwalmabig chi palømíig maya tøgagúig,
truig maig køben, truyugurri tru ñimui manrrau chishkandø mur
basrønrrai, nui Espíritugurri maramburab mariitøga martrai miar,
17 Cristo ñimui manrrømerayu pasrønrrai tru isubigwan nuinuutø
pasra tøgagúikkurri. Pøs øyangurrimbe ñimbe umbu srøl gueetiilø,
undag købigutø pønrramisra, 18 Jesucristoi undag købig maya nuig
kuigwan ñim mayeelø nui misaameraba kanbalatø pønrramisra,
tru Cristoi undag købiibe lendømay rreetøwei, yammay rreetøwei,
palamay rreetøwei, lendegørrab rreetøwei nuigwan ñim tab chigúi
mørtrai miar. 19 Katø tru Cristoi undag købig mu newan nebua
isumgaigwan ñim nebua ashchai miar, ñim øyamaybe Tius nø
maya nu kømburab kuig truig ñimuinug netsiig basrønrrai.

20 Inchen tru chiwandøgucha nøbe marøppe, tru nam
miaigwandø gømøwei, kabe nam isuigwandø gømøtø, ke uñcha
gøm tøgagønrrai marøb Tius, tru nui maramburab marøb pasrabig
maig køben namuinug treeg marøb pasrabigwan, 21 Tiuswei
iglesiayuba, Cristo Jesúsweinuuba tørguegwalmabig kønrrun,
managatig. ¡Treeg kønrrun!

Criston kørebeløbe Espírituguṛri kandø gøn

4 1 Inchawei Señor Jesucristogurri tru kailan keeri yau na
pasrabiibe, ñimun trenchinrrab inchar: Tius ñimun treeg
amøñinrraiwei wamiilø gúig køppe, maig amønamigwan trumay
treeg amøñirrunrrigay cha, 2 maig køben inchimeelø larrø
gørrøteelø, maig købash indingucha larrø tammayelø, maig køben
gúingucha tammay melabelø, kanikkurri kanikkurri chigúingucha
lata inchimøtø undag købiitøga chi gømui lataig pønrrabelø.
3 Espíritu Santoinug newan kanbalatø pønrrønrrab indamigwan
treeg pønrrønrrab inday, tru kanbalatø pønrramig ambugurri
igurri tab gøbiitøga, 4 kan asrtø, kan Espíritu Santotø gøn, tru ñim
muniirab melønrrai ñimun wamig kandø gøb lataitøwei. 5 Señor
kandø gøb, tru isubigwan Jesucristoinug pasra pønrramikkucha
treetøwei kandø gøb, piu umbu ulsraikkucha treetøwei kandø
gøb indan. 6 Tius kandø, trurrigu mayeelai Møskai, nøbe
mayeelaim bala nø basrabig køb, mayeelainug trumørig nø basrab,
mayeelainug pasrabiibe nøtø gøn.
7 Inchendø namune kanun ganun Tiusweyasig chigøben
marøbelø gønrrai keta tranig køn, Cristo pirisha keta tranig maig
køben, treeg. 8 Inchawei Tiusbe trendaig køn:

“Tru srømbalasrømay ippe,
tru merrarrawa srua gúig melabelan
nø merrarrawa, nø pera yaig køn cha.
Incha misaamerane Tiusweyasig chigøben marøbelø gønrrai
keta tranøb indig køn” cha.

9 Tru øyeeg: “nebyaig køn” cha trenchippe, ¿tru wallibirø
umbugatig kørrebmerrig kørrayaig køn cha rrenchimuitarru? 10 Tru
kørraibiibe nøtøwein gøn, tru maya srømbalamera pønrrabigu
purø balasrø nebibig, kerriguwan nøtø netsiig pasrønrrab. 11 Incha
truig nøtøwei møilane nøashib karua øriilø gønrrai marøb, møilane
Tius maig karuigwan eshkabelø gønrrai marøb, møilane Tiuswei

tabig srø wamwan truørø srua llirabelø gønrrai marøb, møilane tru
Criston kørebelan tab ashib pera pønrrabelø gønrrai marøb, katø
kusrenanøbelø gønrrai øyeeg pønsraig køn, 12 tru Tiuswei misaamera
nømui marøb pønrramigu purø may gusrenniilø gønrrai isua, Criston
kørebelø, tru nui asr, nurab inrrai martrab. 13 Tru nam mayeeløba
tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra kanbalatø bønrramiguba,
katø Tiuswei Nusrkawan tab nebua asamiguba nam kanbalatø
bønrramigwan nebumnegatig martrab, kan møg ne nuraig lataig
misrøb, Cristo maig køben treeg misramnegatig nebumig kønrrai.
14 Øyangurrimbe nambe yandø mas shush ureemera latailø
gømumønrrun, kan pi latøgushibig amburab iburab srua
ambi latailø, chine srøig peemaytø kusrenaniilø kan isig
ichibig lataig arrubig punø, banrrø sruabetiilø, møguelø kaig
maramigwandø isubelø kaigu kegørrøsrkamig purø may isua
pønsrailøtøga kegørrøsrkaimeelø. 15 Masken treeg kømøtø, tru
newan ciertonigwan undag købiitøga waminchib, chiyutøgucha
nørrøragun tru tur Cristoinug nøba kanbalatø. 16 Pøs nøgurriwei
asr ørøba kandø misra, tru kønabigu merrarrab srølmørig
ambumay imay lata purugubene, nøm møitøgucha chi
maramigwan trunun rrunun marøb pønrramisren, nurab yan, katø
undag købiitøga nørrørab ambamig kønrrai.

Cristogurri srøig peemay amønamigwan tøgagøb

17 Inchawei nabe iig øyeegwan ñimun eshkappe, marmø gømø,
martrai karunrrab inchar Señorwei munchiyu: møimbe yandø
amøñippe, Tiuswan ashmeelø judíos kømø misaamera nøm
chiweingucha chi purugunrrabgaig isub amønailøyu ñimgucha
amøñimøtay cha. 18 Nømui isubiibe løstørailø, nømui manrrømera
purø murelø gúikkurri chugúinguen mørmeelø gua, øsig kømig
Tius tøgagúigugurrimbe nømbe purø yab pønrran. 19 Yandø chi
kørikkengar misrikkurrimbunøbe, yandø kaig maramigwandø
martrab guebambubelø gøn, chigurrimbunø køsøngønrraptiig
marøg købig arrubigwan neguen gømuig marøbig marøb
pønrrønrrab. 20 Trune ñimbe Cristoiwan kusreppe, øyeeg marøbelø
gømønrrab gusreeg køn. 21 Ñimbe isa gømø, tru newan ciertonig
Jesúsweinug pasrabigwan cierton mørøb, nuinug kusrenaniilø gúig
kuinrrun. 22 Tru ñim merrabsrø Tiuswan ashmeelø gøb uras marøb
tøga amønaig købigwane wegutsay, tru køllig ñim trendø kaigwan

tøga gal-laig, chi tabig pummørø chull isubig purø rrømbøig marøg
købig trutø srua yaig, ñimui umbu kaig pasrabigwan, 23 tru ñimui
isubigu srøig peemay isubelø gønrrab. 24 Ñimbe tru srøig øsig
kømigwan kewa bønrray, truibe Tius nø maig køben treetøwein
gønrrai marig køn, cierton sølgandiitøgaba, newan chishchig
tabiitøgaba.
25 Inchawei øyeekkurri ñimbe isa wamindamigwane yandø
elacha, masken ñim møitøgucha ñimui mendaigwane isa gømø,
sølwan wamindamig køn. Kaguende nambe mayeeløba kangurrin
gangurri kan asrtø guer.
26 Namappe, namubendø, namig køtanmaptø chigøben kaig
marmøwei, namig købigwane ke pørr binayamnegatikkucha tøga
amøñimøwei indamig køn. 27 Katø nugwaimandzig ñimuinug
kelulrrain gømøwein guy.
28 Nilaptiig købiibe yandø mas nilømøta. Masken treeg inchimøtø,
ñui tasiitøga chigøben tabig maramigwan mar, møikkøben chi
palai inchene, purugumig tøgagønrrab.
29 Ñimui trigugurrimbe mørøbguen møramgaig trømbøig
webinrrain gømøtø guy. Treeg kømøtø, Tiusweimburabigu maig
palaim burrøben purugunrraptiig, treeg wamindamig køn,
mørøbelanguen purugunrraptiig, treeg kønrrai. 30 Tiusweі Espíritu
Santon isuim basrønrrai marmøtay, tru kerrigu yandø newan
kaigyugurri wesram kwalømweyasig truitøga ñimbe Tiusweyelø
gúi asamdiig kønrrai sellailø gøn.
31 Ñimui manrrau chu uraskucha møbraindø pønrramig
kønrrai marøb pasrabigwanba, ke chab srurrab namig
købigwanba, trømbøig namig købig pasrabigwanba, trømbøgølig
namig rrasamigwanba, trømbøig tsalø wamab indamigwanba,
chigurrimbunø kaig pønrrabigwan kerrigu truilanbañau chishtø
elatsay. 32 Masken treeg inchibgunrriibe, ñimbe larrø tab inchibelø,
lata lastima asiyabelø, Tius ñimun Cristogurri kaig marigwan ulø
baymub pesannab lataitøwei, kangurrin gangurri ñimgucha ulø
bayiyab pønrrømumig køn.

Tiuswei ureemera mandø amønamig

5 1 Inchawei ñimbe Tiuswei undaaraig ureemera gúig køppe,
nø maig køben treetøwein gønrrab inday. 2 Amøñippe, undag
købigwane tøga amønay, Cristo namun maig undaguig køben

treetøwei. Nøbe nøashib namuyasig purøbasramisra kwaig køn,
kan animal gweecha purø may irrabzhig Tiuswan keta tranøb
lataig.
3 Ñimbe ñimui utube, møgueløba, ishumburmeraba chigøben
trømbøig maramigwanba, katø chinetø køsøngønrrapteelanba,
katø chiwandøgucha ke chinchimmørø inchib parø indamigwanba,
øyeelane mørøguen wamincha mørmumig køn, Tiuswei
misaamera gúig køppe. 4 Mørøbguen møramgaig wamincha ashib
pønrrømøwei, chugúinguen mørmubendø wamincha mørmøwei,
trømbøig wamindamgailan wamincha indza mørmøwei indamig
køn, treeg indamgailan maraashib pønrrømøtø, masken ñimbe
Tiuswan 'ungwa' chib gømig køn. 5 Kaguende ñimbe yandø
iigwane tsabø ashibelø gøn: møguelø ishumburmeraba trømbøig
marøbeløba, katø chigøben ashikken gønrrabgaig trømbøig
marøbeløba, chiwandøgucha ke chinchimmørø inchib parø inchib,
pønrramigwane ke tius mara tøgagøbeløba, treeløbe Tiusba,
Cristoba nøm ashib karub purraisrømbe mugucha chi ketig utamig
chigar gønrrab gúin gúi.

Tørwei ureemera maig amønamigwan waminchibig.

6 Chiweingucha chi purugunrrabgailø wamindiiløtøga
mugøben kegørrøsrkainab gønrrab gømø, kaguende
øyeekkurrindøwei Tiuswei purø rrømbøig namig købiibe tru
mørmø misaameraim bala arrubig køn. 7 Inchawei ñimbe treeg
marøbeløba lincha tøgatø marøb gønrrab gømø. 8 Kaguende
ñimbe merrabsrømbe løstøyuelø gøbig kuig, møimbe
Señorweinuube tøryuelø gøn. ¡Ñimbe amøñippe, tørwei
ureemerasun amønay! 9 Kaguende tru tøryugurri chi arrubiibe
maya nuguen purø tab indiiba, sølgandø tabig mariiba,
ciertoniiba øyeeg køn. 10 Señorwan tab gúi wanrrai maramigwan,
mumay maren tab gúi mørtashchab treegwan lab melamig
køn. 11 Chi tabig marig kørrømisrtrabig chigaig løstøyuigwan
mariilan ñimgucha tøgatø marøb gønrrab gømø, masken
ñimbe treeg inchibgunrriibe øyeebe kalø gøn cha eshkabguen
bønrramig køn. 12 Kaguende nømui chigøben søratø mariiløbe
wamindamikken kørig kønrraptiig trømbøig mariilø gøn.
13 Inchen tru chigurrimbunø købigwan tøryu pønsrøbene, maig
kuigwan tørgandø asamig kenamisran. Pøs tru chiwandøgucha

maig kuigwan asha gømig kønrrai tørgandø kenamarøbiibe tru
tør gøn. 14 Inchawei øyeeg chibig køn:

"Ñi, kib lataig tsubiibe, kiagasra,
kwailai utugurri kurrø cha.
Cristobe ñun kebilønrrun" cha.

15 Inchawei tab isuamøra amønay ñim mandø amønamigwane.
Kan chugúinguen mørmeelø lataig amøñimøtø, maig
amønamigwan tab isuamøra amøñibelø guy. 16 Chigøben
tabig maramdiig pubene, treegwan ka purainrraindø ashatø
bønrrømøtay. Kaguende purø gaig kwalømmera gøn. 17 Inchawei
ñimbe ke chugúinguen mørmeelø gømøtay. Treeg inchimøtø, Señor
nam chiwan martraim balai watashchab trunun nebua ashchab
indamig køn. 18 Vino mucha; mutsiiramøtay. Truibe chugatig kaig
marøg køben kaig martrai srua ibig køn. Masken treeg kømøtø,
Espíritu Santotø netsailø gømig køn.
19 Ñimbe salmostøga, himnostøga, Tiusweimburabelan
cantailøtøga kangurrin gangurri waminday. Ñimui manrraugurri
newan isua cantab, Señorwan maya nuguen tabig køn chib
waminchib. 20 Chu uragucha Tius Møskawan 'mayanguen ungwa,
ungwa' tay chiwandøgucha lutøgurri namui Señor Jesucristoi
munchiyu.

Tiuswei ureemera keeba, sraimba mandø gømigwan waminchibig

21 Ñimbe kanikkurri kanikkurri lata mørøb melamig køn, Criston
køriibala tøgagúikkurri.
22 Sraløbe, kelø maig chiben treeg mørøb melamig køn,
Señorwan lataitøweingue. 23 Kaguende keebe srawane nø asha
garubig tur gøn, Cristo nui iglesiai, tru nui asrwein tur gøb
lataitøwei, truigwane tru Kaigyugurri Wesrabig nøtøwein gøn.
24 Cristo nø maig karuigwan iglesia møra marøb melab lataitøwei,
sraløgucha kelane treetøwei mørøb melamig køn chiyutøgucha.
25 Keløbe nømui sralane undaguelø gømig køn. Cristoma nui
iglesian undag køptø, nui øsig kuigwan nøashib tranig køn,
26 tabig nuyasiitø tarømari misaamera gønrrai martrab, tru nui
wamdøga piu umbu ulsraitøga pillmawa, chish mara, 27 iglesia
tørguegurnabig, kaig mariitøga chigucha chillig inchaig kømíig,
maig købendiig trømbøtiig mindig kømøwei, chi tre lataibe

chiguchagaig, masken treeg kømøtø, tabigweindø tarømarig,
kaig mariitøga chillig inchaig kømíig treeg pasramig kønrrai
nuyasiitøwei øyamay kenamartrab indig køn. 28 Øyeetøwei keløbe
sralan undaguelø gømig køn, nømui asrwan lataitøweingue. Nui
srawan undaguibe nøasiitø undaaran. 29 Kaguende mugucha nui
asrwane managuen nøasiitøweimbe tsaliinchimøn. Treeg kømøtø,
asr maig palai inchen mab muchib, maig køben gønrrain gømø
ashib tøgagøn, Cristo iglesian ashib tøgagøb lataitøweingue. 30 Pøs
kaguende nambe nui asruelø gúimba, namungucha treetøwei ashib
tøgagøn. 31 "Inchawei treekkurri møøbe usri møskawane elacha,
sraimba kandø misrtrun. Incha tru pailøbe kan asrtø gønrrun."
32 ¡Øyeebe mandø gúinguen møramgaig purø nuig køn! Inchendø
iigwan waminchippe, 'Cristonba, nui iglesianba treeg køn' cha
waminchar. 33 Inchawei treeg købene, ñim keløbe møitøgucha
sralane ñimui asrwan lataitøwei undaguelø gømig køn. Inchen
sraløgurrimbe kelane maig købash inchimø, kørig tøgar gømig køn.

6 1 Señorwan undag købiitø ureemerabe ñimui møskalane
mandø chiben treeg møramig køn. Kaguende iibe treeg
maramig søl gøn. 2 "Ñui usri møskawane maig købash kømø,
purø tab inchib tøgagu, 3 yu pirau purø tabig kasraatø tsumig
kønrraimba, øsig køllirab tsumig kønrraimba." (Tru maig
maramigwan martrai karua pønsrailøyu iimerrig køn, tabig
trannrrab misra kørrømisrigwan utamibañauibe.)
4 Inchen ñim møskaløbe ñimui uregwane namishib namig
køtanmaptø menrra inchimøtay namig isumønrrai. Treeg kømøtø,
sølwan maram gusrenrrai kusrenanøb, Señor maig kusrenaniitøga
'øyeeg maramig køn' chib waminchib kusrenanamig køn.

Ka karuindø melabeløba, karub pera gøbeløba

5 Ñim, karuindiig melabelø, yu pirau ñimun karub pera
gøbelane møramig køn, køriibala, maig købash inchimø,
manrraugurri tabig isua, Criston mørøb melab lataitøweingue.
6 Marøppe, nømba ka tab gørrømisrtraptø marmumig køn,
nøm ñimun ke ashib pønrrøbendø. Cristo karuindiig melabelø
gøppe, Tius maig martrain gøben palabinøtø gømø, tabig
martrurmab isua maramig køn. 7 Maramigwane ka palabinø
inchib, møguelayasig marøb pønrrermab isua marmøtø,
marøppe, martrab isua Señorweyasig lataig maray. 8 Yandø

ñimbe ashibelø gøn, karuindiig megabigwan lata, kabe mu
karuimíig nuimburab uñibigwan lata, møigwandøgucha chi
tabig marigwan tru marimburøbe Señor nø rranrrab gúi.
9 Inchen ñim karub pera gøbeløbe ñimui karuig mørøb
melabelane ñimgurringucha tabig tøgaguy ‘yeegwane chigøben
martrumøn’ chib, chinetø chimøtø. Kaguende ñimbe ashibelø
gøn, tru nømun ashib karub pasrabig tru Señortøwei ñimun ashib
pasrabiibe srømbalasrø wabig kui. Kaguende Tiusbe møigwane
purømisrøb, kandarøtø inchimíig køn.

Tiuswei uregwan kwaimandziiba chitøga kwayanrrai traniilø

10 Trube, møimbe yandø Señorweinuuba, nui maramburab
marøb tøgagúig purø nuiguba kørrønrrabgaig mur pønrramisray.
11 Tius tru chitøga kwayanrrai kerrigu traniiløtøga tamara
pønrramisray, nugwaimandzig purø may guegørrøsrkønrrab
tamara pønsra gua kegørrøsrkønrrab inchen, maig kuingucha
kørmø kwayawa, truyu puraambub ambamig kønrrai. 12 Kaguende
nambe kwayab puraambub
ambamibe yu pirau misag yaumbaig,
animbaig, treeløba gwayamig
kømøtø, tru nøm asha garubeløba,
katø mugucha manchinrraingaig
karubeløba, tru løstøyu nøm muba
karumburab karub pønrrabeløba,
tru kwaimandziimera larrø
rrømbøig marøbelø srømbalasrø
pønrrabeløba, treeløba gwayamig
køn. 13 Inchawei øyeeg købene,
Tius chitøga kwayanrrai traniilane
truigwane kerrigu tøga bønrray,
kaig kwaløm pubene, kullaaramø
pønrramig kønrrai, incha
yandø øyeegwan kerrigu chab
mara pønrramisrikkurrimbe
kørrønrrabgaig mur bønrrønrrab.
14 Inchawei kørrønrrabgaig
mur bønrray, tru newan cierton
wamindiitøga pørønawa lataig.

Trugurrimbe tru sølgandø tabig amønaitøgabe, tru pechoburab
chinchimønrrai katabigwan kewa lataig bønrray. 15 Tiuswei tru
tabig srø wam chi isumgaig tab gøbigwane waminchab amrrab
muniitø bønrramig, srøbyu keetigwan lataitøwei tøga bønrray.
16 Kerrigu iilø gømnetø, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra
bønrraigwane sølburramamønrrab katab srua basraigwan lataig
tøga bønrray, tru nugwaimandzig flechameran piløga petiilø,
chigurrimbunø amrrubigwan kweetsamig kønrrai. 17 Katø tru
kaigyugurri wesraig kømig tøgagúigwane chinchimønrrai turyu
petsig kan tsandzøn cascon lataig tøga bønrray. Espíritu Santoi
espadane srua bønrray, truibe Tiuswei wamwan. 18 Tiuswei
Espíritu maig maringaruben, Tiusba waminday, chu urastøgucha
ñim mumay gøben Tiusba waminchib, miab indiiløyu. Isua ashiptø
guy, Tiuswan 'purugurra' cha miab, nui misaamerai mayeelayasig
maikkucha pesannab gønrrab gømøtø.
19 Katø naimburabgucha Tiuswan 'purugurra' chib miarrunrrigay,
na ke waminchab inchen, tru na maig tamelan nan trannrrai,
tru Tiuswei tabig srø wam sørig pasrabigwan nebua ashchai
chigucha chi kørig kuin gømø, wamindamig kønrrai. 20 Truigwan
Jesucristo nø waminchib pasrab lataitøwei yu pirau nui wamwan
na waminchib pasrønrrai pasrig kur. Katøgucha kailan keeri yau
pasrar. Tiuswei wamwan na maig wamindamigwan chigucha
kørmø wamindamig kønrrai Tiuswan miarrunrrigay.

'Ka amøñigueh' cha wamindig srabeilø

21 Trube, treeg købene, Tíquico, namui undaaraig nuneg,
Señorwei maramigu chu uragucha tarømisrmø, chi maramelan
nø asha marøb megabiibe, na maig tsuigwanba, katø na chi
marøb megaigwanba, kerriguba ñimun eshkanrrab wam srua
inrrun. 22 Nabe nune truweiwei ørar, nam mandø melaigwan
ñimun wammørøsrønrraimba, ñim truba tab gúi mørøb
gørrømisrtraimba.
23 Tius Møskaweinukkurrimba, Señor Jesucristoinukkurrimba
tru ambugurri igurri tab gøbig arrubigwan nunelan trannrrai
inchar, undag købig tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra
tøgagúigwanbañau. 24 Tiuswei tru ka yandø tab indiibe tru namui
Señor Jesucriston undaaramigwane managucha patsønrraingaig
undaarabelø mayeeløba pasrønrrun.

Filipenses

Pablo kailan keeri yaugurri filipos iglesian pørøb

1 [1]Pabloba, Timoteoba Señor Cristo Jesúsweimburabigwan
marøb melabelø Cristo Jesúskurri Tiuswei misaamera
mayeelø Filipos ciudasrø warabelan pørar, tru Tiusweimburabelan
ashib pera bønrrabelanba, Tiuswei yau purugunrrai wesrawa
pønsrailanbañau. [2]Namui Tius Møskaweimba, Señor
Jesucristoimba tru ka yandø tab indigwanba, chi isumgaig tab
gøbigwanba ñim tøgagønrrai inder.

Pablo Tiuswei ureemerayasig Tiuswan 'purugurra' cha miab

[3]Na ñimun isuimørig nai Tiuswan 'mayanguen ungwa,
ungwa' chib, [4]chu uraskucha na Tiusba wamindimørig ñim
mayeelaimburab kasraatø miabig kur, [5]kaguende ñimbe tru
Tiusweí tabig srø wam tabigweimburabigu srø pølbasrøb
gwalømgurri møin gwalømgatig lincha marøb melabeløgurri.
[6]Nabe iigwan treegwein gønrrab gúi asha indig køn: ñimuinug
tabig marøb pølbasrøbiibe Jesucristo arrum gwalømgatig ñimune
newanelø gønrrai tamarøb pasrønrrab gúi. [7]Ñim mayeelaimburab
na øyamay isumig søl gøn. Kaguende nabe ñimune nai manrraube
tøga basrabig kur. Na kailan keeri yau pasraigu lata, mui
merraptøgucha Tiuswei tabig srø wamwan purømisrøb, maig
kui ashchai 'øyeeg køn' chib, waminchib pasraigu lata, Tius tru
ka yandø tab indigwane ñimbe naba tøgatø utab gøn. [8]Inchawei
Tiusbe asha basran, na ñimun mayeelan pesannamø, truba rruba
isubig kuigwan Señor Jesucristoi undag købiitøga. [9]Inchawei
na Tiusba waminchippe, ñimui undag købiibe katøguchinguen

gatøguchinguen nurab inrraimba, katø purø nu nebua ashib
kusreb amrraimba, maig køb arrubigwan tørgandø nebua ashib
amrraimba miabig kur. 10 Chiwan mas tabig kui nebua ashibelø
misra, kaig marig chigar chishelø 'ñibe øyeeg kalø mara basran'
dainab pønrramig chigar gønrrai, Jesucristo gatø arrub gwaløm.
11 Jesucristoinukkurri arrubig tru tabig sølgandø marig, treeg
ellmarig arrubiitø netsaim bønrrønrrai inchar, Tiusweyasig maya
nuguen tab indig kønrraimba, purø tabig wamindig kønrraimba.

Na øsig unamibe Cristo gøn

12 Nai nunelø, nan chi pub arrubiibe, Tiuswei tabig srø
wamweimburappe masken purugubguen inchib arrin gúi, ñim
wammøra gønrrai inchar. 13 Inchawei tru palacioyu suldaumera
lata, katø maya misaamera lata, kailan keeri yau na pasrappe,
Cristogurri keerim basrai asha gøn. 14 Inchen nan treeg pasrønrrai
keerikkurri, nai nuneløbe, kerrigu lutauba, chigucha kullaaramø
pønrramisra, Tiuswei wamwan chigucha chi kørmø waminchibelø
gøn.
15 Pøs ka isatø gømø, møiløbe Cristoimburabigwan eshkab
waminchippe, pusrkwai ashib tsaløgøppah, ka kwayam lag køppatø
marøbelø gøn. Trune kaneløbe tabig isua, marammay maran.
16 Incha iiløbe Cristoimburab eshkab waminchippe, undaguelø isuar
gua waminchibelø gøn, Tiuswei tabig srø wamwan waminchib
purømisrøb pasrønrrai, nan pasrig kui asha. 17 Trune tru kaneløbe
Cristoimburab eshkab waminchippe, ka kwayam lag køptø maran,
tabigwan isua gømøtø, ka indzaashig køptørre marøbelø gøn,
kailan keeri yau na pasramnebe gatøguchinguen isuim basrønrrai
martrab isua. 18 ¡Inchendø chigúin gønrrautah! Ka isatø inchib
Cristoimburabigwan ka wamincha møri lata, kabe cierton wamindi
lata, pøs mumaytøgucha Cristoiwan waminchib, kusrenanene, nane
kasrag køtan. Incha nabe gatøgucha kasraarabig kasraaramønrrun,
19 ñim Tiuswan nayasig miab melaikkurrimba, Jesucristoi Espíritu
nan purugúikkurrimba, øyeeg pub arrubiibe na øyeeg keerig
pasraigugurri wesraig kømig punrrab gúi, nabe asha basrar.
20 Chiyugucha na chi kørig misrmø purayamuitamab isua basraig,
treeg punrrab gúi, masken chi kullag isumøtø, møi lata, chu
urastøgucha, Cristobe nai asru purø nuig marøb tabig wamindig
kønrrun, na øsig basrai lata, kabe na kwaimbala lata. 21 Kaguende

naimbe øsig unamibe Cristo gøben, kwamibe maya nuguen tabig
tøgaig køn. 22 Inchen na asru øsig uniibe, Tiuswei marameløyube
tsabøtø truba nørrø kønrrai maramdiig kønrrautan. Trube, ¿nabe
møigwan merrarrawa pasramisrtrab gøh? Pøs mandøguen
gømøtan. 23 Inchawei nabe mumay yam gúinguen mørmøwa
basrar. Nane yugurri webya, Cristoba wanrrab yainrrabna gøtan.
Kaguen trumaybe naimbe masken tab gønrrautan. 24 Inchendø na
øsig basramibe gatøguchinguen tab gønrrab gøn ñimuimburappe.
25 Inchawei øyeeg kønrrab gúi ashabe, chiguen gømøtø, ñimba
unamuitamab isur, ñim mayeeløba kørrømisrtrab, katøguchinguen
gatøguchinguen nebua asamigwan ñim nebua ashib, isubigwan
Jesucristoinug pasra tøgagúigwan kasrag tøga bønrramig kønrrai.
26 Ñim naimburab Cristo Jesúsweinug maya nuguen tab gúi
pønrramig punrrai, na ñimui utu katøle arrua pasraikkurri.

Jesucristoi srø wam tabig maig chibig køben treeg marøb amønamig køn

27 Jesucristoi srø wam tabig maig køben, trumay treeg
amønamirre mas palan, na ñimun ashchab arri lata, ashchab
arrumui lata, ñimbe masken kanbalatø ke tab pønrramisra, tru
isubigwan Cristoinuutø tøga pasra bønrramig Tiuswei srø wam
tabigweimburappe, ñimbe kanbalatø mayeeløba ke kandø isub
truba rruba marøb gøn dai wammørinrrabna gøtan. 28 Katø ñimun
ashig kømui inchibelø ‘chigøben martrumøn’ cha, kwaarøsra
tøgagúilø gømøweingue. Tru ñim truilø kwaarøsraimíig pønrraibe
nømuyasiibe managatig pinønrrab ambamnuumay amrrab
pønrrain gúi asamig kenamisren, trune ñimbe truyugurri wesrailø
pønrrain gúi asamig kenamisran. Inchen iibe Tiusweinukkurri
arrubig køn. 29 Pøs ñimune Cristogurri øyeekkatig tabig
pønrrønrrai marøppe, nun ka kørewatø bønrrønrrai marmøtø,
nuimburab chinetø nebuig melamig kønrraingucha marig kuig køn.
30 Nan maig kaig nebub arri asigutøwei ñimgucha melan. Katø møi
ya nan øyeeg kaig puig pasraigwangucha ñimbe wammøra gøn.

Jesucristo maig kuigwan nam asha kusremig

2 1 Inchawei ñim Cristoinug kanbalatø pønrraikkurri kuñab
purugumig tøgagøb, nui undag købig chi isumig kaanrrai
marøbig tøgagøb, Espíritu Santogurri kanguelarrøtø lincha

bønrramig tøgagøb, ñim larrø tab inchibelø, trurrigu lastima
ashibelø gømigwan ñim tøgagøb indig købene, 2 trube, nai kasrag
købig palabigwan ñim nemartrunrrigay, mayeeløba kandø isub,
undag købigwan mayeeløba trunundøwei tøgagøb, kandø lataig
pønrrab, kandø lataig isub tøgagøb indiitøga. 3 Chiyutøgucha
ke nøtø gønrrab inchimøwei, purø nuig kømmørø inchib marøb
gønrrab gømøwein gømig køn. Masken treeg kømøtø, larrø
tammayig, katøganelane ñim lataitøguen gømø, katøguchinguen
nørreelø gønmab asha tøgagømig køn. 4 Møitøgucha ke
nømuimburabigwandø tab gønrrai marøb guebammøtø,
katøganelayasikkucha tab gønrrai maramig køn.

Cristobe managuen nuig misrmøtø, masken lamíig misrig

5 Cristo Jesús maig isubig købig køben, ñimgucha treetøwei
isubelø gømig køn:

6 Nøbe trendø Tius købendø, nø treeg kuagucha,
Tiusba lataig kønrrab inchimuig køn, treeg kurmaptø
elachimønrrab.
7 Masken treeg inchimøtø,
nø treeg kuigwane mendamara basrøb,
kan karuindiig megabig lataig kønrrab treeg misra,
møguelø mailø gøben treetøwein gørrømisra,
8 yandø møg lataitøwei misra pasrøwabe,
nuig kurmab inchimøtø,
nøasiitø chigucha gømíig lataig misra,
maig taigwan mørøbig køptø,
kwamnegatig maig taigwan marig køn,
trurrigu kurusyu mesraig kwamig.
9 Inchawei treekkurri Tiusbe nune purø nuig kønrrai mara,
maya munchimeraim bala, nui munchiwane mu gúi nebua
asig kønrrai tranig køn,
10 Jesúswei munchiwan wamindi møra, mutøgucha
tømbønsramig kønrrai,
srømbalasrøm bønrrabelø lata, yu pirauelø lata, pirø
umbuelø lata.
11 Mu misaameratøgucha Jesucristobe Señor tru Mayeelaim Bala
Nø Ashib Pasrabig køn chib waminchain gúig køn,
Tius Møskawan maya nuguen tab indig kønrrai.

Tiuswei ureemerabe yu pirau kan tør latailø gømig køn

12 Inchawei ñim nai undaarailø, na ñimba pasrøben, chu
uratøgucha mørøb melabelø, na møi ñimba pasrømubene,
katøguchinguen mørøb melabeløbe, kaigyugurri wesruigwan ñim
tøga pønrraigu nørrørabig nørrøranrrab marøb ambay, køriibala,
purø isuptø. 13 Kaguende Tius, nø gøn, tru maramigwan martrab
isunrraimba, katø marøbelø gønrrai ñimuinug tranøb inchibiibe,
tru nø maig martrab isuigwan treeg marig kønrrai.
14 Chiwandøgucha marøppe, ñimuinetø chinetø chib mulla
mørmøwei, chinetø aleguiab pønrrømøtø maray. 15 Mugøben
ñimun 'ñibe øyeeg køn' dainab pønrrømeelø, kørrøteelø,
misaamera larrø minchar, purø kaig misaamerai utu, ñimbe
Tiuswei ureemera chigucha kaig mara chillig inchar gømeelø,
ñimbe truilai utube yu pirau pala pilab pønrrabelø latailø guy,
16 Tiuswei wam øsig kømig tranøbigwane elatchab gømø, tab tøga
bønrrabelø. Treekkurrimbe Cristo gatø arrub gwaløm truba rruba
tab gúi pasramig kønrrautan nane, na larrø muraaraig pasrønrrab
luløb lataitøwei, na truba muraaraig marøb megaibe ka yandiig
kørrømisrmøwei inchen. 17 Ñimui isubigwan ñim Jesucristoinuutø
pasra tøgagúikkurri marøb gúibe kan animal gweecha Tiuswan
keta tranøb lataig marøb tøgagúig køben, trubala na øsig kuigwan
itølusig kønrrai tranamig nebuinguen mayanguen tab gúimørøb
tranamønrrun, ñim mayeeløba mayanguen kasraarab. 18 Inchawei
ñimgucha treetøwei mayanguen tab gúi mørøb, naba mayanguen
kasraaray.

Timoteoba, Epafroditoba

19 Señor Jesús treeg kønrrain gøbene, Timoteowan petø ørtrab
isur, ñimuisrøngurri wam srua arruben nagucha ñim maig
waraigwan wammørabe, katøle tab gúimørøb wamig kønrrai.
20 Pøs katøgan munguen nø lataibe tøgagømur, ñimuimburab tab
gønrrai inchib, treegwan martrab truba rruba isubig, trurrigu ka
isatø inchib pasrømíig. 21 Kaguende mayeeløba nømuimburab tabig
pub attraingøba labelø gøn, Cristoimburab tab gønrrain gømøtø.
22 Pøs ñimbe Timoteowane yandø mu gúi ashibelø gøn, kan nusrkai
møskawan lataitøwei Tiuswei tabig srø wamwan wamindamigu
naba marøb pasrabig køn. 23 Inchawei yu naimburab chi pub

arrubig maig kørrømisri ashabe, nun ørtrab isur. 24 Inchendø
nagucha naashib ñimun ashchab peba arrumigwan isua tøga
basrar, Tius naba pasraikkurrimbe. 25 Treeg kuindøgucha namui
nuneg Epafroditon ñimuimay gatøle øramig truba palai ashar,
maramigu nan purugub, kan suldau lataitøwei tru maramigu naba
lincha megabig, katø ñimuisrøngurri naimay wam srua arrubig, na
chi palai megaben nan ashchai ñim ørigwandøwei.

26 Nøbe ñimune asinrrabna gúi truba isui inchib unig kuig køn,
kaguende nø kwanrrø tsuin gúi ñimbe wammøra gúimba trurrewei
isub. 27 Isa gømøtø, yandø ke kwamdø balabig tsubwei indig kuig
køn. Inchendø Tiusbe Epafroditon lastima asig køn. Katø nundø
gømøtø, nangucha lastima asig køn, na yeeg isuig megamne, srøitø
srøitø isuig megamig arrumønrrai. 28 Inchawei nabe nune mas
peba ørtrab isur, ñim gatøle Epafroditon ashabe truba kasraaraben,
na chi isumø tab wamig kønrrai. 29 Señorgurri nune truba kasraatø
utay. Katø Epafrodito lataitøwei melab møguelane truba tab inchib
tøgagømig køn. 30 Kaguende Cristoi maramelan marøb megaikkurri
nøbe yandø ke patsønrraptiig tsuig kuig køn, ñim ñimashib
trugatig nan purugunrrab gaimailøyu kwam lab nøguen burugub.

Ka namuimburab isuitøgatø Tiuswan nebunrrab inchimumig

3 1 Møimbe trube, nai nunelø, Señorweinug truba kasraaray.
Nane chigucha chi pesriig kømøtan, na ñimun pørigwan
gatøle trunundøwei pøramibe, øyamaybe ñimuinguen chi isub
kørrømisramig kaanrrai tabguen gøn.

2 Tru wera lataig inchib misaamera, chi tabigwan gømø,
kaigwan marøb amøñibelø, tru asrwan parøb mindishibelan
ñimbe purø ashiptø guy. 3 Kaguende tru treeg circuncidailøbe
nam guer, Tiuswei Espíritutøga køriibala tabig waminchibelø,
Cristo Jesúsweinug purø tab gúi mørøb kasraarabelø, asru chi
mariitøga 'øyangurrimbesin' chib pønrrømeelø. 4 Kaguende
naimburabgucha asru treeg mariitøga 'øyangurrimbesin' chib
pasramig tøgagur. Pøs asru treeg mariitøga 'øyangurrimbesin'
chib møg inchib pasrønrraptiig mube købwei inditarru gøben,
nabesi katøguchinguen 'treeg kur' tamig tøgagur. 5 Naneguende
kal-laig trune gwalømyube circuncidaig købig køn. Nabe katø
israelitasmerai misagugurri arrubig, tru Benjaminwei misag
karrabigugurri arrubig køb, hebreo, trendø hebreomerai anin

nusrkain gøb, katø tru maig maramigwan martrai Moisés
pørig maig chibig køben trunun purab punømø marøb pasrabig,
katøgucha fariseo gøbig kur. 6 Inchen na maig chull isuigwan ke
chinchimmørø inchib maramibe, tru iglesiayuelan kaig maramig
naimbe truig købig køn. Inchen tru maig maramigwan martrai
Moisés pørig maig chibig køben truigwan na sølgandø tabig
kuigube ‘kalø maran’ chib muguen chi tainamø møg købig kur.
7 Merrappe øyeeløbe naimbe truba rruba nørriig tabig købig kuig,
Criston nebua asikkurrimbe møimbe truiløbe chigucha gømíig
købig kuin gúi mara tøgagur. 8 Inchagucha treetøguen gømø, Cristo
Jesús nai Señorwan na nebua asiibe, kan chibaguen øyeeg køn
cha, kemesra eshkamgaig purø nuig purab tabig køben, tru na
tøgagúigwane chigucha gømeelø mara tøgagur. Inchawei nøgurri
nabe kerrigu trunune chi asamig kaanrrai, wendøbasra øyeegwane
chigucha gømíig kan køsøngømdø shau lataig mara tøgagur,
Criston na nebua tøga basramisra, 9 nuinug na pasramig kønrrai.
Tru na naashib tabig sølgandø marøb taig tru maig maramigwan
martrai pørigugurri arrubiitøga inchimøtø, tru isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri arrubigwan tøgagønrrab
inchar, tru tabig sølgandø marig Tiusweinukkurrigwan.
10 Nane Criston mas nebua ashib, nø kwawa, katøle øsiiranrrai
maramburab marøbigwan nebua ashib indinrrabna gøtan, katø
nø chine isumdiig puinab megamigu treetøwei puinab megawa,
kwamigugucha nø lataitøwein gømig nebuben, 11 nagucha mumay
gøben kwailai utugurri øsiirawa kurramigwan nebua tøgagømig
kønrrai.

Nabe tru pumsrø pumigwandø asha yar

12 Nabe øyeeg chippe, ‘kerrigu newan yandø nebua tøga
basrar’ cha, kabe ‘yandø chigucha palømíig newan tabig
kur’ cha rrenchimur. Inchendø nabe ibig ibig yamønrrun tru
nebumigwan nebuinatashchab, kaguende Cristo Jesús nømerrig
nan nebua tøga basramisrig købig køn. 13 Nai nuneløø, kabe
nabe ‘iigwan yandø nebuaguen basrar’ chimur. Inchendø nabe
iigwan marinabig køn: yandø wendau kørrømisrøb arrubigwane
pesannawa, nai pumsrø pumigwan nebunrrab tranrrab megar.
14 Incha nabe chu pumsrø pumigwan punrrab isua luløb megar,
tru lulimburø na kanaigwan utamig kønrrai, tru treegwan

utamig kønrraiwei Tius nan Cristo Jesúskurri srømbalasrømay
wamisrømay.
15 Nam mayeeløba Tiusweimburabeløyu newan nørrørawarbe
øyamay isumig køn. Inchen ñim chigøben peemay isua gúin
gøbene, trube, Tiusbe ñimune trunungucha tørmarøb kenamartrun.
16 Inchen nam yandø nebua tøga bønrramisrigwane truig maig
køben trunun tarømisrmø, amøñibig amøñigun.
17 Nai nuneløø, na maig uñibig køben, treetøwei amøñib, katø nam
maig amøñibeløø gøben treetøwei amøñibelane asha guy. 18 Nabe møindø
gømøtø, ñimune katøle, gatøle eshkaig kuig køn, møimbe kappin
gørrøgøbguen eshkar, Cristo kurusyu kwaigwan tsaleeløø ashig kømui
inchibeløø truba nu amønaimba. 19 Nømuimbe pønrrønrrab ambamibe,
pinab pinønrrab ambamsrømay ambamig basran. Nømuimbe mab
muchib waramibe kan tius lataig køben, kørikken gønrraptiig mariitøga
nømbe purø nørreeløø misrøb pønrrabeløø, nømbe ka yu pirauigwandø
isua bønrrabeløø gøn. 20 Trune tru nam purramibe srømbalasrøn
gøn, tru Kaigyugurri Wesrabig, Señor Jesucristo, trusrøngurri tru
nø arrumigwan nam truba rruba munig melaig nø waisrø. 21 Nøbe
namui asr trengatig kømíigwan peemayeløø gønrrai yunømara, nui asr
tørguegwalmabig lataitøwein gønrrai martrun, tru chiwandøgucha nø
ashib karub wamig kønrrai tru nui maramburab marøbig truitøga.
4 1 Inchawei, nai nuneløø, truba undaarailøø, na truba asinrrabna
gúi inchib isub uniiløø, ñimgurri na truba kasrag kui
indiiløø, katø ñimbe naimbe kan corona lataig tøgagúiløø, øyeetø
Señorweinug tarømisrmø melabig melønrrigay.

‘Øyeeg melønrrigay’ chib wamindiiløø

2 Evodianba, Síntiquenba Cristogurri numøsralan peg peg
isub pønrrømøtø, Señorgurri kandø isua pønrrørrunrrigay
chinrrab inchar. 3 Katø nai maramigu elachimø maram burugub
megabigwan ñungucha purugurrunrrig chinrrab inchar, tru iig
ishumburmeran ñui nuchalan, na Tiuswei tabig srø wamwan
waminchib uñen, nømbe nai mendig lata tranrrab lincha llirab
melaig købig køn, katø Clemente gøben, katøganeløø naba lincha
marøb melabeløø gøbengue. Truilai munchimerabe tru managatig
øsig purrønrrabelai munchimeran pøri libroyu pørig pønrran.
4 ¡Chu uraskucha Señorba pønrraikkurri kasraaray! Katøyug
trendamønrrun: ¡Kasraaray! cha. 5 Ñimbe truba tab inchibeløø

gúigwane mayeelø nebua asig kønrrai inday. Señor arrumibe lutau
gøn.
6 Ke ka yandø chinsraatø inchib, ke chab pureb gúi lataig
inchimøtay. Masken treeg inchimøtø, chiyutøgucha Tiuswei merrab,
'øyeeg palai meler' chib, nøba waminchib, 'øyeeg purugurrunrrig'
chib miamig køn, trurrigu 'ungwa, ungwa' chib. 7 Inchen Tius
tru chi isumgaig tab gøbig chi isuilan purab nuibe tru ñimui
manrrømeranba, ñimui turyu isubigwanba Cristo Jesúsweinug
pønrrønrrai tøga pasrønrrun.
8 Trube, møimbe yandø, ñim nai undaarailø, chiyutøgucha
ciertonigwanba, chiyutøgucha maig købash inchimumigwanba,
chiyutøgucha sølgandø tabigwanba, chiyutøgucha newan tabig
chishigwanba, chiyutøgucha larrø tammayig kømigwanba,
chiyutøgucha yeeg tabig kønrrab chib wamindigwanba isumig
køn. Katø chigøben purø tabig tøgagúin gúi, kabe tabig wamindig
kønrraptiig treeg købene, trunungucha, trube, tøga isuy.
9 Na chigurrimbunø kusrenaniilanba, na chi marigwan ñim
uta, na maig kuigwan, na maig mariilan ñim ashib, ñim mørøb
indiilanba, iilane marøb ambamig køn. Inchen Tius tru chi
isumgaig tab gøbiibe ñimba pasrønrrun.

Filipossrø Cristogurri nunelø Pabloyasig an burugúig

10 Nabe Señorweinug truba kasraarar, ñim gatøle nan isunrrab
indin gøben. Pøs ñimbe isuppe, isubwei inchendø, tru øyeeg
maramibe pumø srø gúig kuinrrun. 11 Nabe øyeeg chippe, palain
basraptø rrenchimur. Kaguende nabe nan maig pub arrindøgucha
treegu kasraatø purayam gusrewa gur. 12 Chi palaim basramig
maig kui mørøb, chigucha palømø uncha tøga basramig maig
kuig mørøb inchibig kur. Maig pub arrindøgucha kerrigu treegu
purayamigwan kusreweig kur: patsau chi palønrraingaig tøga
wamig nebui lata, parø burayamig nebui lata, uncha tøga wamig
nebui lata, chugurringuen gømui wamig nebui lata. 13 Cristo naba
basrøbene, chiwandøgucha kaimamø maramønrrun, kaguende
nø nan purugub pasraikkurri. 14 Inchendøgucha na truba isui
megaben, ñimgucha treetøwei lata naimburab isub purugub
melaibe mayanguen tabig køn.
15 Katø ñim filipossreelø isua gúinrrun, Tiuswei tabig srø wam
ke srø guebyaindø gøben, tru Macedoniasrøngurri na yandø inrrab

inchen, mu katøgan iglesiabe purugumuben, ñimbeguende nan
an burugub, nagurri purugúigwan utab indamig kønrrai marig
købig køn. 16 Incha trutø gømøtø, na Tesalónicasrø uñenguen,
ñimbe pamayguen purugua ørig købig køn, nai chi palabeløyu nan
purugunrrab. 17 Kabe ñim nan ke ka tranrraindø isua rrenchimøtø,
tru ñim mariiløbe katøguchinguen ñimuindøwei nurab inrraimab
isua rrenchar. 18 Inchendø nabe chi palabigwan kerriguh uta
tøgagur, unchaguengue. Tru ñim nan keta trana øriilø Epafrodito
srua arrua traniiløbabe, ¡gatø! chigucha palømøzhig tøgagur. Tru
ñim keta traniibe kan animal gweecha Tiuswan tranig, purø may
irrabzhig lataig køn, Tius truba rruba tabig kui asha utamdiig.
19 Inchawei nai Tiusbe ñimune chi palabigwan lutøgurrih tranrrun,
nui tru chigurrimbunø chigucha palømíig tørguegwalmabigu maya
købigwan Cristo Jesúskurri. 20 Namui Tius Møskawan managatig
tørguegwalmabig kønrrun. Treeg kønrrun.

Wamindiilø srabeig

21 Cristo Jesúskurri Tiuswei misaamera mayeelanba 'ka
amøñigueh' chirrunrrig. Katø namui nunelø naba amøñibelø
chigucha 'ka amøñigueh' cha øran. 22 Katø Tiuswei misaamera
katøganeløgucha ñimun 'ka amøñigueh' cha øran, trugurri katø
mas 'ka amøñigueh' cha ørøppe, tru Roma maya misagwan ashib
karub wabig Césarwei yau purrabelø, truilø øran.
23 Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba
pasrønrrun. Treeg kønrrun.

Colosenses

Pablo ‘ka amøñigueh’ chib pørig

1 [1]Tius trendø treeg kønrrain gøben na Pablo Jesucristo nøashib
karua ørig nai nuneg Timoteoba misra, i kilgawan pørar,
[2]ñim Tiuswei misaamera chu uragucha tarømisrmø melab nunelø
Cristo Jesúsba kanbalatø pønrrabelø Colosassrø warabelan. Namui
Møskai Tiuswei ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab gøbiiba
ñimba gønrrai inchar.

Pablo Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chib

[3]Chu uraskucha nambe ñimuyasig Tiusba waminchippe,
nun ‘ungwa, ungwa’ chibelø guer Señor Jesucristoi Møskawan.
[4]Kaguende ñim ñimui isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra
tøgagúigwanba, katø Tiuswei misaameran mayamba ñimbe truba
undaguelø gúigwanba wammører, [5]tru ñimuyasig srømbalasrø
esegaig pasrabigwan ñim muniirabelø gúikkurri treeg kuigwan.
Truigwane Tiuswei tabig srø wam newan ciertonigwan waminchen,
ñimbe mørig købig køn, [6]tru ñimuisrø kebiben. Inchawei yu pirau
chutøgucha tru tabig srø wambe truba rruba nurab, kan yell
larrøbichib ib lataitøwei, ñimui utugucha treetøwei larrøbichib
arrun, tru ñim Tiuswei wamwan mørøb, katø Tiuswei tru ka
yandø tab indigwan maig kuigwan ñim tab chigúi mørøb indin
gwalømgurrimbunø. [7]Epafras maig kusrenanig køben, trunun ñim
kusreeg køn. Truibe namui undaaraig, tru marameløyu namba
lincha marøb megabig, Cristoiwan maizhikken elachimø, ñimuyasig
tab gønrrai marøb megabig køn. [8]Katø, Espíritu Santogurri ñim
undag købig tøgagúigwan nøgucha namun eshkatan.

9 Incha treekkurri namgucha trunun wammørin
gwalømgurrimbunø chu urastøgucha ñimuyasig elachimø, Tiusba
waminchib miabelø guer, Tius tru nø maig martrai palai waigwan
ñim nebua asambørab nebua ashibelø gønrrai Tiusweimburabigu,
newan nebua asamig kusreitøgaba, katø tab chigúi møriitøgaba.
10 Amøñippe, Señorweyelø gúi asamdeelø amøñinrrai miabelø
guer, chiyutøgucha nø tab gúi mørøb wamig kønrrai marøbelø,
ñimui chigøben tabig mariiløbe, yell larrøbichib ib, katø
Tiusweimburabigwan nebua asamigu nørrørab ambamig kønrrai.
11 Nui mayanguen tabig maramburab marig kerrigu maya tøgagúig,
truitøga kullaaramø, ka melamig kønrrai martrai miabelø guer,
maig pub arrindøgucha mur isua melaptø melamigweyasiiba,
maig indindøgucha tammay melabig melamigweyasiiba. 12 Tius
Møskawan 'maya nuguen kasraatø ungwa' tay, tru nø ashib karub
waisrø tørguegwalmabnug nui misaamera ketig utamigwan ñim
tøgatø utønrrabelø gønrrai tamara pønsraigwan. 13 Kaguende
nugwaimandzig løstiigu nø garub pasrabigugurri Tiusbe wesrawa,
namune nui undaaraig Nusrkai nø ashib karub waisrø purøørig
køn. 14 Nø nuielø gønrrai nambe kaigyugurri wesrailø guer, namui
kaig mariilan yandø pesannab chi ulø bayimeelø.

Cristo tru chiwandøgucha purab nuig

15 Tius, tru namui kaptøgabe asiimíigwan øyeeg kuitamab asamig,
Cristobe truig køn, chigurrimbunø pønrrabigwan marmøwatøsrøwei
tru srøsrø nømerrig pasrabig. 16 Kaguende Tiusbe Nusrkaingurri
mara pønsraig køn tru srømbalasrø chi købigwan lata, pirau chi
købigwan lata, kaptøga asigwan lata, asiimíigwan lata, reymera
purramisra karub purraigwan lata, kerriguwan nøm merrarrawa
garuigwan lata, katø nøm asha garuigwan lata, katø mugucha
manchinrraingaig karuigwan lata, kerriguba nøgurri mara
pønsraig køn, trurrigu nuyasig kønrrai. 17 Nøbe chiwangucha marig
kaabenbatøsrøwei manawei købig kua, chigurrimbunø pønrrabiibe
pinømø, nøgurri pønrrabig pønrran. 18 Inchagucha nøbe asrwei tru
tur gøn, tru iglesiai. Nusrkaimbe manawei nømerrig købig, kwailai
utugurri katø nømerrig øsiiraig køn, chiyutøgucha nø purab nuig
kømig kønrrai. 19 Kaguende Møskawane mayanguen tabig asønaig
køn, nø maya nu kømburab kuigwan Nusrkaweinug pasrønrrai
pasramig. 20 Incha nui Nusrkaingurri Tiusbe pirau chigurrimbunø

købigwan lata, srømbalasrø chi købigwan lata katøle nøba katø tab
gørrømisrtrai martrab isuig køn, nui Nusrkai kurusyu kwawa ani
lusiitøga ambugurri igurri tab gønrrai marøb.
21 Pøs ñimbe merrabsrømbe Tiusweinukkurrimbe nøørø
bønrrabelø tarømisrar, ñimui isubigwane ke kaig marameløyugøba
pasra tøgar gua, Tiuswane ashig kømui inchibelø gøbig
køn. 22 Treeg købig kuigwan møimbe gatøle ñim nøba tab
gørrømisrtrai kørrømarig køn, Nusrkai nui asru kwaitøga
nui merrab tabigweindø tarømariilø, kaig mariitøga chillig
incha gømeelø, ñimbe øyeeg køn dainanrrabgailø pønrramig
kønrrai martrab. 23 Pøs øyeeg kønrraimbe, tru isubigwan ñim
Cristoinuutø pasra tøgagúigu truyutø pønrrabig pønrrab, katø
mumaygucha kørrønrrabgailø tru Tiuswei tabig srø wamwan ñim
mørigu tru munig melaig pasrabigugurri tarømisrmø, melabig
meløwabe gønrrun. Tru srø wamwane yu pirau maya misaameran
mundøgucha eshkab kusrenanig køn. Inchen na Pablobe tru
wamwan waminchib meganrrai pasrig kur.

Pablo Tiuswei tabig srø wamwan waminchai wesrawa pasrig

24 Na ñimuimburab chine kaig nebuinab megaigwan møimbe
nane kasrag køtan, Cristo nui asr, tru iglesiayasig chine kaig
nebuinab megaigu tru palabigwan nai asrutøwei kaig indinab
megaitøga nemarøb ya. 25 Nabe tru mayeelø nun kørebelayasig
tru chiwandøgucha marøb meganrrai wesrawa pasrig kur,
ñimuimburab tab gønrrai Tius nø garuig, nui wamwan maig
kuigwan newan waminchib pasrønrrai, 26 tru manasrøngurri maya
misagwan mungucha Tius kenamariimíig tøgagúigwan. Inchendø
truigwane møi yasrømbe nui misaameran kenamaran. 27 Tru judíos
kømø misaamerai utu tru mungucha kenamariimíig tøgagúigu
tru tørguegwalmabigwei chigurrimbunø palømíig pønrrabigwan
Tiusbe nømune asingarunrrab isuig kuig køn. Truibe Cristo yandø
ñimuinug pasraig, truig køn, ñim munig melaig tørguegwalmabig.
28 Nambe tru Criston eshkab kusrenanøbelø guer, mundøgucha
øyamay melønrrigay chib, kusrenanøb, maig kuigwan tab chigúi
mørague, mu misaamerandøgucha Cristo Jesúsweinug newan
tabig pønrrønrrai Tiuswan kenamartrab. 29 Treeg kønrraiwei na
maya nebumburab truba rruba mur tranrrab marøb megar, Cristoi
maramburab marig tru nainug marøb pasrabiitøga.

2 1Pøs nabe ñimuimburappa, laodiceasreelaimburappa, katø
mayeelø nan malaugue nebua ashmeelaimburappa, truba
rruba mur tranrrab marøb megaigwan ñim nebua asimbemab
isutan. 2Undag købigu kanbalatø pønrramisra, nømui
manrrømerayu tab gúi mørøb kørrømistrai inchib megabig kur, tru
chigurrimbunø palømíig pasrabig tabigwan chigúi nebua mørøb
ambamnegatig, tru mungucha kenamariimíig Tiuswei pasrabigwan
ashmø gømø nebua ashchai, truibe tru Criston. 3Kaguende chigúi
mørøb kusrebig kømiba, chigúi nebua asamiba, tru iig purø tabiibe
kerriguba Cristoinuutø sørig bønrran. 4Nabe øyeegwan øyeeg
chippe, ñimun may wamincha mugucha kegørrøsrkømønrrai
waminchar. 5Nabe ñimui utu pasrømuingucha, nai isuigube ñimba
basrar, ñim maig købendiig kømø, maig amønamigwan amøñib,
ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwane elachimø, tøga
bønrrøben, nabe truigwan ashib, truba rruba kasraarab.

Cristoba pønrraikkurri yandø chigucha iløsrkaig kømumig

6Ñim Cristo Jesúswan ñimun nø asha garub pasrabig kui asha
utamma, utig kuibe, nuinug treeg amønay, 7umbusrø srøl gueyatab
lataitøwei, nuinug pølbasra kusrub marøb, ñimun maig kusrenanig
købеn, ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwane trumaytø
tøgagøbig tøgagøb ambamigwan tøga, tru ungwa tamigwane
katøguchinguen nuramburab nurab inrrai marøb. 8Isua tab
ashiptø melay, møguelø nørrø gusreelø chi purugunrrabgailø ka
kegørrøsrkamitø marøbiitøga, ñimun srua ambinab melønrrab
gømø, tru kusreeløbe chi purugunrrabgailø, ka kegørrøsrkamitø
marøbigwan. Truiløbe misaamera nøm merrabsrøngurri trendø
isub amrruiløyugurrimba, katø chinetø yu pirau muba kuimburab
mandø isua marøb gømig tøgagúiløyugurrimba arrubig køn,
Cristoinug maig købеn, treeg kømøtø.
9Kaguen Tius maya nu nø kømburab kuibe, Cristoi asru
pasran. 10Inchawei ñimbe chigucha palømíig kerriguwan neilø
bønrran, Cristoinuube. Tru nøm asha garuigu lata, katø mugucha
manchinrraingaig karuigu lata Cristobe nø pasrabig, chiyutøgucha
nø asha garubig nø tur gøn. 11Katø trendø trømbøig marøg kui
inchib pasrabigwan ñimui asrugurri kerrab ñimbe nuinug mu gúi
asiilø gønrrai mariilø gøn, tru møguelø tasiitøga asru circuncision
marig tøgagømøtø, tru mu gúi ashchai kørrømariibe Cristoinukkurri

arrubiitøga. 12 Ñimun piu umbu ulsrøben, Cristoba kegøtø søriilø
lataig kuig køn. Incha tru piu umbu ulsraigugurri kurrappe, ñimbe
nøba kegøtø øsiirawa kurrig køn, Criston kwailai utugurri kusrubig
Tiuswei maramburab marøbigu ñimui isubigwan truyu pasrikkurri.
13 Tru ñimui chigurrimbunø kaig mariiløyuba, ñimuinug
trendø trømbøig marøg kui inchib pasrabigwan kerrab tru asru
circuncisionwan marøb lataitøwei chi mariimeelø ñim kwailø srø
gøbenbatøwei, Tiusbe Cristoba kanbalatø øsig kømigwan ñimune
tranig køn; namui kaig mariilan ulø baymø, kerriguwan pesannab.
14 Tru nam 'øyeeg, øyeeg ulø gøn' cha kan kilgayu pøri lataitøwei
købigwanba, katø truyutøwei 'øyeeg maramig køn' chib pøri latailø
pønrrabigwanba, Criston tru kurusyu mesrøben tøgatø mesrøb
lataig mara, Tiusbe chi asamig kaanrrai kerraig køn. 15 Incha katø
tru kailø nøm asha garuigwanba, katø mugucha manchinrraingaig
karuigwanba yandø truilane chigucha martrabgailø misrtrai
kørrømara, nømune mayeelø ashig kui ashchai marig køn, tru
kurusyu kwawa, yandø nø kanawa basramisra.
16 Inchawei chigøben mamimeran mutsamelan, chigøben fiesta
marin gwalømmeran, srø bøl tsumisrin gwalømmeran, isrin
gwalømmeran, øyeebe maig marøbelø gøgue chib ñimun mugucha
wamincha ashmønrrai maray. 17 Inchen øyeeg mariiløbe kerriguba
tru wendøsrø attrabigwan øyeeg kønrrabig kuitamab asamig, iibe
ka treetø gøn. Inchen tru cierton maig kønrrabiibe, Cristo, nø gøn.
18 Ñim ketig utamigwan mugøben utøbashmuinab pønrrønrrab
gømø. Nømbe ka isatø, purø tabzhig misrøb, ángelesmeran
køriibala tabig waminchib tømbønsrøb, truiløbe 'piab lataig
kenamisrigu chigøben aser' chib wamindamburab waminchib,
nømui trendø kaig isub turyu ke purab nørreelø isumuinguenig
isubelø gøn, 19 tru asru Cristo turwane trag bulu trakkandø
bønrrømøtø, ka nøørøtø misra ambub. Kaguen tru turwein gøn,
tru asr ørøba truba tabig chishmisrøb, katø asru truørø kønab
pønrrabelanba, truyu ambumay imay kandø gønrrai merrarrab
srølmeranba asrwan kandø misrøb inrrai marøbiibe. Treebe Tius
maig nurab inrrai inchen, trumay nurab yan.

Cristoba pønrraikkurri srøig peemay amønamig tøgagøb

20 Tru chinetø marøb gømig yu pirau muba kuimburab mandø
isua marøb gømig tøgagúilan marøb gømønrrab, ñim Cristoba

yandø kwawarbe, katøgucha yu pirauelø gua lata tru maig
martrai wesrawa pønsrailan, ¿chindimba tru gúindø marøb
pønrrabelø gøgue 21 tru øyeeg tailan: “Øigwane kusrawa ashmøta”
tamba: “Iigwane mamøta” tamba: “Katøramøta” tamba indiilan?
22 Truiløbe ka katørab, srua gúinuutø pinønrrai mariilø gøn, pøs
øyeeg marameløbe møguelø nøm karua pønsrailøyugurrimbah,
katø nøm isua kusrenanigugurrimbatø arrubig kua. 23 Inchawei
øyeelan marøb gúibe, ciertonwei purø may isua mari latailø
asønan, tru nøm Tiuswan yangucha isub chib pønrraiba, chigucha
gømeelø misrøb pønrraiba, nømui asrwandøweinguen murigu
puraambingarub pønrraibabe. Inchendø tru nøm øyeeg marøb
pønrrailøbe nømui asru tru kaig marøg købig arrubigwan
kerramibe chiweingucha chi purugumíig køn.
3 1 Inchawei yandø ñimbe Cristoba øsiirawar gúig køppe, ñimbe
srømbalasriigwan lamig køn, Cristo tru Tiuswei kusrmay
waisreelan. 2 Ñimbe isuppe, srømbalasreelan isuy, yu pirauelan
gømøtø. 3 Kaguende ñimbe yandø kwaig latailø gua, møimbe
ñimui øsig kømibe Cristoba Tiusweinug søra tøgagúig pønrran.
4 Inchen Cristo tru ñim øsig bønrraig kenamisrene, ñimgucha nøba
tørguegwalmabigu tøgatø kenamisrtrun.

Møin gwaløm amønaibe merrabsrø amønaig lataig kømøn

5 Inchawei ñim trendø kaig marøb gúig yu pirauig ñimuinug
pasrabigwane patsøga basray: ishuuba, møøba trømbøig kaig
maramelanba, køsøngønrraptiig maramelanba, ke chinsraatø
inchib trømbøig marøg købigwanba, chigøben kaig maramig
isumelanba, parø indamigwanba (tru parø indiibe tius mara
tøgagúi lataig køn). 6 Øyeelan marikkurriwei tru mørmeelaim bala
arrubig køn Tiuswei namig købiibe. 7 Ñimgucha merrabsrømbe
øyeelandøwei marøb amøñibelø gøbig køn. 8 Ñimbe møimbe iilane
kerriguh elatsay: trømbøig namig købig pasrabigwanba, ke chab
srurrab namig købigwanba, katøganun kaig maramigwangøba
isumigwanba, trømbøig wamamelanba, chine møramguengaig
trømbøig wamamelanba elatsamig køn. 9 Ñimbe kanikkurri
kanikkurri isa waminchimøtay. Tru køllig ñim trendø kaigwan
tøga gal-laig ñimui umbu pasrabigwan treetø rreetø marøb
tøgagúilanbañau ñimbe wesrua gutsig køn. 10 Incha ñimbe tru
srøigwan kewa bønrran. Tius nø marøbig maig køben treetøwein

gønrrai marigwan, tru srøibe kerriguwan tab nebua asamnegatig
srøitø srøitø yunømarøb arrun. 11 Trube, møimbe, griego gøn
damig kawei, judío gøn damig kawei, asru circuncidaweig køn
damig kawei, circuncidaimíig køn damig kawei, peg birausriig køn
damig kawei, escitasmera gøn damig kawei, karuindiig megabig
køn damig kawei, mu karuimíig nuimburab uñibig køn damig
kawein gøn. Treeg kømøtø, Cristobe chiyutøgucha kerriguwan nøtø
gøb, katø mayeelainug nø basran.
12 Inchawei Tius lawa wesruilø, ñim newan tabig chishelø,
trurrigu undaarailøbe iigwan kewa lataig bønrray: lastima ashibig
kømigwan gøben, larrø tab inchibelø gømigwan gøben, kørrøteelø
gømigwan gøben, larrø tammayig kømigwan gøben, maig køben
kuingucha tammay megabig kømigwan gøben, 13 kanikkurri
kanikkurri chigúingucha lata inchimumigwan gøben, møikkøben
'øig øyeeg inndan' chib pønrramig tøgaguabe, kanikkurri
kanikkurri chi ulø baymø, pesannab inchibelø gømigwan
gøbengue. Señor ñimun ulø baymø, mandø pesannaig køben,
ñimbe treetøwei maray. 14 Inchen gøben iilø kerrigu gømnetø
tru balabe, undag købigwan itøguewa bønrramig køn, tru undag
købiibe mumaytøgucha kanbalatø newan purø tabig pønrramig
kønrrai marøbig køn. 15 Inchen Cristo tru chi isumgaig tab gøbiibe
ñimui manrrau maig maramigwan nø garub pasrønrrai inday.
Kaguende ñim kan asrtø gúig køben, øyeegumay wamig køn.
Ñimbe 'mayanguen ungwa, ungwa' chibelø gønrrigay.
16 Cristoi wambe ñimuinuube maya nu pasramburab pasrønrrai
inday, purø tab isua asha, kanikkurri kanikkurri kusrenanøb 'øyeeg,
øyeeg marøb melay' chib waminchib. Tiuswan ñimui manrraugurri
'mayanguen ungwa, ungwa' chib nuyasig salmoswan, himnoswan,
nuimburab cantailan cantab inchigay. 17 Inchawei chigøben
marøppe, wamindigu lata, chigøben mariiløyu lata, Señor Jesúswei
munchiyu maray, nøgurri Tius Møskawan 'ungwa, ungwa' chib.

Tiuswei ureemera nømui yau maig kømigwan waminchibig

18 Sraløbe, kelø maig chiben treeg mørøb melamig køn, Señor
nø maig martrai indig køben, trumay. 19 Keløbe, ñimui sralane
undaguelø gømig køn, namikkølig inchib tsag inchimøtø.
20 Ureemerabe, chiyutøgucha nømui møskalane maig chiben
møramig køn. Kaguende øyeeg mariibe Señorwane truba tabig

asønan. 21 Møskaløbe, ñimui uregwane purø rrømbøig inchib
namig kui inchai marmøtay, chine isub kullaarai inchimønrrai.
22 Ñim karuindiig melabeløbe, yu pirauelø ñimun karub
pera gøbelane chiyutøgucha møramig køn. Møgueløba ka tab
gørrømisrtraptø marøbelø latawei nøm ñimun ashib pønrrøbendø
martrab gømøtø, ñimui manrraugue tabigwan isua, Tiuswan
køriibala maramig køn. 23 Chiwandøgucha marøppe, martrab
isua maramig køn, møguelayasig kømøtø, Señorweyasig lataig
marøb, 24 truburø ketig uta tøgagømigwan trannrrabiibe Señor
nø rrannrrab gúi ashibeløbe. Kaguen ñim chi marøb pønrraibe
Cristo tru Señorweiwan marøb pønrran. 25 Inchen møikkøben maig
maramigwan marmøtø, kalø marøbigwane nui kalø marig maig
køben truburø nøgucha treetøwei kaigwan utønrrun. Kaguende
Tiusbe møigwane purømisrøb kandarøtø inchimíig køn.
4 1 Ñim karub pera gøbeløgucha ñimui karuindiig melabelane
sølgandø tabig marøb tøgaguy, ñimgucha srømbalasrømbe
ñimun Ashib Karub wabig tøgar gua mørabe.
2 Chu urastøgucha Tiusba wamindamigwane maikken
elachimø melønrrigay, trunune marøppe, nøørøtø isub palabinø
gømø, tab isua marøb, Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chib. 3 Katø
namuimburabgucha Tiuswan tøgatø miarrunrrigay, nui wamwan
wamindamig nø kan yaskab gurtrai, Cristo, tru asiimíig
sørig basrabigwan eshkab wamindamig kønrrai. Pøs nabe
trunun wamindikkurri kailan keeri yau pasrar. 4 Katø Tiuswan
miarrunrrigay, nui wamwan waminchippe, na maig wamindamig
køben tørgandø treeg waminchab.
5 Tiuswan ashmø misaamerai utube purø tab isua purø ashiptø
amønamig køn, tabigwan maramdiig pubene, treegwan ka
burainrraindø ashatø bønrrømøtø. 6 Ñim waminchibgucha tabig
mørøptø burramdiig waminchibelø gømig køn, kan mamigu
tre may larri lataig, chull møramdiikke, mundøgucha mandø
løtamigwan tab løtabelø gønrrab ñim tøgagømig kønrrai.

Pablobe Tíquiconba, Onésimonba karua ørøb

7 Tíquico, namui undaaraig nuneg, Tiusweiwan maizhikken
elachimø marøbig, Señorwei marameløyu naba lincha marøb
megabig, naimburab chitø wamindamelane nø waminchun.
8 Nabe nune ñimuisrømay ørøppe, treeg isua ørar: namuimburab

maitø pub arrigwan ñimun wammørøsrkønrraimba, katø ñimui
manrrømeran chi isumø tab gønrrai martraimba. 9 Típquicobe
inrrab gøn tru Onésimo namui undaaraig nuneg, maikkucha
elachimø megabig, tru ñimui utuiba. Nømbe yu chitø pub arrigwan
kerrigu waminchun.

'Ka amøñigueh' chib Pablo wam øriilø

10 Aristarco, tru kailan keeri yau naba lincha pasrabikkucha,
ñimun 'tab ka amøñigueh' tan; katø Marcos Bernabéwei
lenunekkucha. (Marcosweimburab na maig martrai eshkaigwan
ñimbe wammøra gúinrrun, ñimuisrømay ibene, tab utønrrigay.)
11 Katø Jesús, tru Justo cha wamig, truikkucha 'ka amøñigueh' tan.
Tius nø ashib karub waigweimburabeløyu nan maram burugub
melabelø, judíosmera kørebeløbe i pøneløtø gúig køn, nayasiibe
truba rruba tab gønrrai marøbelø. 12 Katø Epafraskucha ñimun
'ka amøñigueh' tan, tru ñimui utuig Cristoi marøb megabig. Nøbe
chu uraskucha ñimuyasig Tiuswan truba rruba miab megabig køn,
ñim kørrønrrabgaig tabig melabelø, Tiusweimburabeløyu newan
nørrørawar, Tius kerriguwan maig palai waben, chiyutøgucha
palømíig, newanelø gønrrai. 13 Nøbe ñimuimburab maramigwan
truba rruba isuaig kui nabe ñimun eshkamønrrun, ñimuimburappa,
laodiceasreelaimburappa, katø hierápolissreelaimburappa purø
isua marøb megaigwan. 14 Lucas, tru mø marøbig undaaraig,
truikkucha 'ka amøñigueh' tan, katø Demaskucha.
15 Katø namui nunelø Laodiceasrø warabelan chigucha 'ka
warøgue' tan chirrunrrigay, Nimfaswanba, katø tru iglesia nui
yau tulundzunabelanba. 16 I kilga børigwan ñimui utu chab
lebene, Laodiceasrø iglesiangucha lenrrai inchigay. Katø Laodicea
iglesiasrøngurri kilga børig pubigwan ñimgucha lenrrigay.
17 Ñim Arquipone trenchinrrigay: "Señor ñun chi martrai karua
basrigwane isuptø marøb megau tan cha, maig maramigwan mara
kørrømartrab."
18 Iig 'ka amøñigueh' chib pøriibe, na Pablo nai taska børig køn.
Ñimbe pesannamø, isua guy nabe kailan keeri yau pasrar. Tiuswei
ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

1 Tesalonicenses

Pablo 'ka amøñigueh' chib pørig

1 [1]Na Pabloba, Silasba, Timoteoba kanbalatø misra,
Tesalónicasrø iglesian i kilgawan pørar, Tius Møskaimba,
Señor Jesucristoba kanbalatø pønrrabelan. Tius nui ka yandø tab
indiiba, chi isumgaig tab gøbiiba ñimba pasrønrrun.

Tiuswei ureemerasun Tiuswan 'ungwa' taig

[2]Chu uraskucha nambe Tiuswan 'ungwa, ungwa' chibelø guer
ñim mayeelayasig. Katø chu uraskucha nam Tiusba wamindigube
ñimuimburab tøga isuppatø melabelø guer. [3]Chu uraskucha nambe
Tius namui Møskawei merrab maikken pesannamø isubelø guer,
tru ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúikkurri chigøben
marigwanba, tru undag købigwan tøga bønrraikkurri marigwanba,
katø namui Señor Jesucristoinug muniiraikkurri maikken elachimø,
melabig melaigwanba. [4]Namui nunelø, Tiuswei undaarailø,
ñimune Tius lawa wesruilø gúin gúi aser. [5]Pøs tru Tiuswei
tabig srø wam ñimuinug pub urasma ka wamindiitø gømøtø,
maramburab mariitøgaba, Espíritu Santotøgaba puig købig køn.
Katø tru wamindiibe treeg kømønrrab gømøtø, nambe treeg kui
ashawei wamindig købig køn. Ñimuyasiitøwei tab gønrrai, ñimui
utu nam amønammay amønaig købigwan ñimbe ashibelø gøn.
[6]Ñimbe ñimuimburappe nam lataitøwei, katø Señor lataitøwei
mandø amønamigwan treeg amøñibelø misrin gøn, Espíritu
Santogurri Tiuswei wamwan tranigwan truba kasraatø utab, chine
purø rrømbøig isuig melamig nebuingucha. [7]Øyamay ñimbe
Macedonia birauba, Acaya birauba mayeelø Criston kørebelaimbe,

truiløguen asha kusremdiig ñimbe treelø misrin gøn. 8Tru
Señorwei wam ñimuinukkurri larrøbichib ibiibe, Macedonia
birautø gømøwei, Acaya birautø gømøwei, chusrøndøgucha
larrøbitsin gøn. Katø trutø gømøtø, ñim isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúigwan chigucha nebua asig misrin gøn. Treekkurri
namune yandø mas chi tamig palønrrabga lataig køtan. 9Inchawei
trusreeløtøweinguen nam ñimuinug kebamben, mandø tab
wamab utig købigwan waminchibelø gøn, katø tru øsig wab Tius
ciertonigweiwan marøb pønrrønrrab, tru taska mari tiusmeran
wendøbasra, Tiusweimay ñim mandø lliraigwanba, 10katø Tius tru
kwailai utugurri øsiirangaruig tru srømbalasrøngurri nui Nusrkai
arrumigwan muniiranrrab pønrramisrigwanba, tru Tiuswei purø
rrømbøig namig købig attrab pasrabigwan Jesús namun chi treeg
kømønrrai marøbigwan.

Pablo Tesalónicasrø marøb uniilø

2 1Namui nunelø, ñimdøweinguen ashibelø gøn, nam
ñimuisrømay amrruibe, ka amrruitø webimuigwan. 2Pøs
ñimbe yandø ashibelø gøn tru Filipossrømbe merrabwane chine
purø rrømbøig nebuinab, tsalø waminab melaig købigwan.
Inchendø treeg kuingucha, namui Tius purugúitøgabe nui tabig srø
wamwan chigucha chi kørig kuin gømø, eshkanrrab pønrramisrig
købig køn, marmønrrai namun yeeg trømbøig katingucha.
3Kaguen nam ñimun 'øyeeg marøb meløgun' chib wamindiibe,
peemaytø pella gusrenaniiløyugurri arrubig kømøwei, kabe
chigøben trømbøig martrab isua wamindigugurri arrubig kømøwei,
kabe nam chiyugøben isatø kegørrøsrkønrrab wamindigugurri
arrubig kømøwein gúig køn. 4Treeg kømøtø, tru Tiuswei srø
wamwan namun waminchai pønsrøppe, maig wamindamigwan
waminchibelø gúi Tius treelø gúi asiilø gøbelø guer nambe.
Inchawei nambe waminchippe, mu misaamera tab gúi mørtrai
tabzhig inchib pønrrønrrab gømøtø, Tiuswan tab gúi mørøb
wanrrai marøbelø guer, nø namui manrrømeran mailø gøtashchab
ashibigwan. 5Pøs ñimbe ashibelø gøn, nambe managuen chull
mørtrai isatø tabzhig waminchimøwei, kabe chiwan gøben
parøgøb, chine isab truba tabzheelø misrøb amrrumøwei indigwan.
Tiusbe iigwan asha basran. 6Nambe Cristo nøashib karua øriilø
gøppe, ñim namun tab inchai indamdiigwein gøbendø, nambe

managuen misaamera tabelø gønmab asha tab inchai lamuig køn,
ñim lata, gatøganelø lata.
7 Masken treeg inchimøtø, nambe purø tammay inchibelø
gøbig ker, kan usri nui shush uregwan maig køben inchimø ashib
nørrøranøb lataitøweingue. 8 Namui undag købigwan ñimuyasig
purø nuig tøgagøptø, Tiuswei tabig srø wamwandø ñimun
trannrrab inchimøtø, nam namashibguen øsig kuigwan tranamdiig
kuig køn, kaguende ñimbe namuimbe purø undag kømdeelø
misrin gøben. 9 Namui nunelø, ñimbe isua gúinrrun, nam øbøøba
muraara, muraara marøb melailan, ñimui utu møikkøben namun
chi palabigwan ka tranrraindø burrømønrrab, yem, gwaløm truba
marøb melaig købig køn, Tiuswei tabig srø wamwan ñimun eshkab
kusrenanøb amøñippe.
10 Ñimbe ñimashib ashibelø gøben, katø Tiuskucha asha
basran, nambe chishig newan tabig, sølgandø maig maramigwan
marøb, katø muguen chi tamgaig amønaig købigwan, ñim
Criston kørebelai utu. 11 Pøs ñimbe ashibelø gøn, nambe ñimun
møigwandøgucha kan møskai nui uregwan waminchib lataitøwei,
12 ‘øyeeg marøb melamig køn’ chib, ‘chigúingucha ka meløgun’
chib, ‘Tius wamabigwei ureesun amønay’ chib, Tius nø ashib karub
waisrømayba nui tørguegwalmabiisrømayba ñimun nø wamab wan.

Tiuswei ureemeran kaig martrab gurrig

13 Inchawei nambe chu urastøgucha Tiuswan ‘ungwa, ungwa’
chibelø guer. Kaguen tru Tiuswei wamwan nam waminchen
ñim mørøb uras, ka møguelø wamindig kui lataitø mara
utømøtø, Tiuswei wam ciertonig kuitamab isua utig køn ñimbe.
Truibe tru ñim kørebelainuube ka basrømøtø, marig misrøb
pasran. 14 Kaguende ñim, nai nunelø, tru Judea birausrø Tiuswei
iglesiamera tru Cristo Jesúsweinug kanbalatø pønrrabelø lataitøwei
nebuinab melaig køn. Ñimungucha ñimuim birau misaameratøwei
truba rruba kaig indinab melamig nebuig køn, tru Judea
birauelan nøm judíosmera kaig indinab melab lataitøweingue.
15 Tru judíosmerabe Señor Jesúswan kweetsamba, tru Tius maig
karuigwan eshkabelan kweetsamba, namune nømuinukkurri
webetamba indig købig køn. Incha truiløbe Tiuswane tab gúi
wanrrai marmeelø, maya misaameran ashig kømuingøba inchibelø
gøn, 16 tru judíos kømø misaameran kaigyugurri wesrailø gønrrai

waminchab inchen, waminchamamønrrab namun merab. Øyamay
nømui kaig mariilane katøguchinguen gatøguchinguen nemarøb
ambubelø gøn. Inchendø Tiuswei namig købig arruppe, nømuim
bala purab nuig attrab gøn.

Pablo tesalónicasreelan katø ashchab inrrab isub

17 Namui nunelø, nam ñimba maya yana gøsrøn tarømisra,
ashippe, ashmubendø, namui manrraube chu uraskucha ñimune
pesannamø tøga bønrrøwa, ñimun malaugue ashchab amrrug
købiitø truba rruba inchib melaig køn. 18 Incha nambe amrrunrrab
inchib melaig køn. Na Pablobe, katø gatø attrab inchib megaben,
Satanásbe namun chigøben iløsrka bønsrøbig køn. 19 Pøs tru nam
tøgagønrrurmab isua munig melamiba, namui kasrag købiiba,
katø Señor Jesucristo arruben, nui merrab nam kan corona lataig
kanawa nam uta, purø tab gúi mørøb pønrramibe ¿ñimwein
gømøtirru? 20 Pøs ñimwein gøn tru nam maya nuguen tab gúi
mørøb pønrramiba, nam kasrag kui pønrramibabe.

Timoteowan ashchab inrrai karua ørig

3 1 Inchawei treeg isuptø, treeg isuptø melømønrrab,
Atenassrømbe trembe namdøgucha ka gørrømisrtrab isuer.
2 Incha namui nuneg Timoteo Jesucristoi tabig srø wamwan
larrøbichib inrrai wamindameløyu Tiusweimburabelan marøb,
namba lincha marøb megabigwan nambe ñimun ashchai ører, tru
ñim kørrønrrabgaig mur isua melønrraimba, ñimui isubigwan
Jesucristoinug pønsra tøgagúigwan elachimø, tøgagøbig
tøgagønrrab isunrrai martraimba. 3 Øyeeg ñimun chine isumdeelø
puben, ñim møitøgucha mandøguen gømuilø melømønrrai isuer.
Pøs ñimbe yandø ashibelø gøn, namune øyeeløyu puraambub
melønrraiwei marigwan. 4 Inchawei nambe ñimba amøñippatøwei,
øyeeg chine isumdiig puig melamig kønrrun cha, kanmaytø
eshkaig købig køn, truibe møimbe ñimguen ashen treeg
purebweindan. 5 Inchawei treeg isuptø, treeg isuptø megamønrrab
ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra bønrraigwan maig
melaitashchab ashchai ørar. Inchippa Satanás, tru kebenøsrkønrrab
inchibig ñimun kaigu kegørrøsrkøben, nam ñimuyasig chigøben
mariibe ka yandiig chi mariimíig kui lataig kørrømisrtraitamab
isua.

6 Inchendø gatøle Timoteobe ñimuisrø uña, puppe, namuyasig
tru tab wam wammørøsrkønrrab srua arrin gøn ñimui isubigwan
Jesucristoinuutø pasra amønaigwanba, truba undaguelø
gúigwanba. Katø ñimbe chu uraskucha namune pesannamø,
tabig isub tøgagøbelø gúin gøn chib, namgurri ñimun asinrrabna
gúi melab lataitøwei ñimgucha treeg isub melabelø gúin gøn
chib wamindan. 7 Inchawei treekkurri, namui nunelø, namun
purø kaig nebuinab purø isuig melamig nebuingucha, ñimui
isubigwan Jesucristoinug pasra amønaigu treeg tabig melan daig
nam wammøriibe, namuimbe truibe purø nu tab gøtan. 8 Ñim
Señorweinug tarømisrmø melan dai wammørene, namune ke kan
øsiirab lataig køtan. 9 Tiuswei merrab ñimgurri nam øyeeg kasrag
bønrramig kuigwan, ¿nambe nun mandø incha ungwa tamburab
newan ungwa chinrrab gøh?

Tiusba wamindig

10 Nambe yem gwaløm Tiuswan miab melabelø guer, katøle
ñimun malaugue ashchab amrrua, ñimui isubigwan Cristoinug
pasra tøgagúigu ñim ke truburab nebuimíig palabigwan nemartrab
isua. 11 Inchawei nam ñimun gatøle ashchab amrrumig kønrrai,
namui Møskai Tiusba, Señor Jesúsba namui maywan kura
rrattraimab isuer. 12 Ñimui undag købig tøgagúigwan Señorbe
truba rruba nemarøb nurab inrrai martrun, ñim kangurrin
gangurri undaarayamigwanba, katø mayeelan undaaramigwan
chigucha, namgurri ñimun undaarab lataitøweingue. 13 Ñimui
manrrømeran nøbe tab mur isua bønrrabelø gønrrai martrun tru
newan tabigu, ñimun 'øyeeg marøbelø gøn' dainanrrabgailø, Tius
namui Møskawei merrab pønrramig kønrrai, tru namui Señor
Jesús nuyasiitø tarømariilø mayeeløba arrub uras.

Tiuswei merrab kasrag kømdiig amøñib

4 1 Møimbe yandø, namui nunelø, Tius tab gúi wanrrai marøb
llirab amønamig nam mandø kusrenanig køben, ñim treeg
marøb amøñibeløbe, treegwane katøguchinguen gatøguchinguen
marøb melønrrai iigwan Señor Jesúswei munchiyu øyeeg
melønrrigay chib, tiusmanda øyeeg martrurrunrrigay chinrrab
inder. 2 Ñimbe ashibelø gøn, Señor Jesús treeg martrai karua
basriitøga maytø marøb gømigwan nam ñimun eshkaigwan.

3 Tiusbe treeg isua wan, ñim newan tabigweindø tarømisrar
gønrrai: peg ishuuba, peg møøba trømbøig marmeelø. 4 Katø
ñim møitøgucha ñimui asrwane isua møra tøgagøm gusremig
køn, newan tabig, trømbøig marøb maig købash kømøtø. 5 Judíos
kømeelø Tiuswan ashmø misaamera latawei trømbøig marøg
købiitø ke chinchimmørø inchib, truitø srua ambiilø bønrramig
kømøn. 6 Inchawei øyeeløyube nui nuneweiwan nuin gúi lataig
merrarrawa marmøwei, ke chi chimíig kønmaptø marmøwei
indamig køn, Señorbe kerrigu øyeeg trømbøig mariiløgurri
nømune møra melønrrai martrun. Nambe kanmaytø ñimun
eshkaig købig kuig køn, isuptø gønrrigay cha. 7 Kaguende
Tiusbe namune wamappe, køsøngønrrapteelø marøbelø gønrrai
wamømøtø, masken newan tabig amøñibelø gønrrai wamig kuig
køn. 8 Inchawei i kusrenaniilan kaashibiibe, mu møwan gashmøtø,
Tiuswan gaasan, nui Espíritu Santon ñimun tranøbigwan.
9 Ñim nunelan tru undaguelø gømigweimburappe undaguelø
gømig køn chib, ñimun pøramibe chi palømøn. Kaguende
Tius kusrenanin gøn, kangurrin gangurri ñim undaguelø
gønrrai. 10 Masken ñimbe Macedonia birau muba kuimburab
nunelø warabelan mayeelanba undaguelø gøn. Inchen gøben,
nambe, ñim Cristogurri nunelan 'øyeeg melønrrigay' chib
wamindamønrrun, katøguchinguen undag købig nurab inrrai.
11 Warappe, ñimuimburab wasrøndaa tab waramigwan isumig
køn, mu mendaigweiwan gømø, ñimuimburabigwan isub, ñimui
taska ñimui maramelan marøb, nam ñimun maig martrain garuig
treekke, 12 ñim treeg waraigwan menda misaamera tabikken gúi
asig kønrrai, mun chi miab warømønrrab.

Señor katø arrumig

13 Ñim, namui nunelan, tru kwawa ka kib lataitø
warabelaimburabigwan mandø inchab gúinguen mørmeelø
kørrømisrmønrrai nambe eshkanrrab inder, katøganelø tru isua
muniiramigwan chigar lata ke chinsraatø isui inchimønrrai.
14 Jesucristo kwawa, katø øsiiraigwanma nam køreibe, treetøwei
tru Criston kørewa, kwawa, ka kib lataitø warabelane Tiusbe
Jesucristoba pera attrab gúi nambe kørewa guer.
15 Señor nø maig taig, nambe nø arrumnegatig nam ka
øsig amøñibeløbe kwabeløguen ammøwatø nammerrig

ambamibe kaanrrun cha trendamønrrun. 16 Kaguende Señorbe
srømbalasrøngurri wamab kørraarruppe, nø wamigwane mørtrai
kandø wamab kørrattrun, kan arcángel tru ángelesmeran nø garub
pera basrabigwei wamdøgaba, Tiuswei trompeta wanrrøbiitøgaba.
Inchen Criston kørewa kwabeløbe nømmerrig øsiirawa, katøle
chab gurrønrrun. 17 Inchen nam ka øsig amøñibeløbe tru kwaig
warøwa kiagasrabeløba kanbalatø wañiyu srua ambiilø gømønrrun
Señorwan palasrø katønrrab. Øyamay nambe managatig Señorba
purramig kønrrun. 18 Inchawei kangurrin gangurri øyeeg
wamindiiløtøga waminchib puruguyay

Señor arrumigwane isuptø melamig køn

5 1 Inchen Señor chiwei arrumigwanba, katø mana
arrumigwanbabe ñim, namui nunelan, na chi pøramig
palømøn. 2 Tru Señor arrum gwalømbe kan niliig yem arrub
lataitøwei punrrab gúi ñimbe tab ashibelø gøn. 3 Misaamerabe
'ambumay imay tab waramdiig køb, møimbesi yandø chi isub
melamikkaig tab waramdiig køn' chib gøbene, kagøppa, møi møi
nømuim balabe pinisailø gømig attrab gøn, kan ishuumisag patsø
gwanrriigwan kagøb, møi møi unø tammisrtrab pusrkwab arrub
lataitøweingue. Inchen truyugurrimbe mumaygucha wegørramibe
kaanrrun.

4 Inchendø ñim, namui nuneløbe, løstøyu bønrrømøn, tru
gwaløm ñimun kan niliig arrub lataitøwei, ke chi isumø gøben
arrinab pønrrønrrain gømø. 5 Kaguende ñimbe mayeeløba
tørwei ureemera, kwalømyueløgøn. Nambe løstiigwei ureemera
gømøwei, yemyueløgømøwein guer. 6 Inchawei treekkurri, nambe
gatøganelø lataitøwei kib lataig amøñimøtø, pesannamø purø
isuptø meløgun, trurrigu tab isuamøragué. 7 Kaguende tru kibeløbe
yem guian. Inchen mutsiirabeløbe yem mutsiiran. 8 Inchen tru nam
kwalømyueløbe, tab isuamøra amøñigun, isubigwan Jesucristoinug
pasra tøgagúitøgaba, undag købiitøgaba, truigwane pechoburab
chinchimønrrai katabiitøga kasra lataig. Inchen nam kaigyugurri
wesrailø gømig munig melaitøgabe petsamig kan tsandzøn casco
lataig mara tøga bønrramig køn. 9 Kaguende Tiusbe namune nui
purø rrømbøig kørig kømdiig namig købigwan utønrrai mara
bønsrømøtø, kaigyugurri wesraig kømigwan nebua utønrrain
gúig køn, namui Señor Jesucristogurri. 10 Nøbe namuyasig

purøbasramisra kwaig kuig køn, nam øsig amønai lata, kabe nam
kwaimbala lata nøba kanbalatø purramig kønrrai. 11 Inchawei
kangurrin gangurri masken treeg melamigwan isunrraimba,
gatøguchinguen tab mur isua pønrramisrøb amrraimba kangurrin
gangurri puruguyay, ñim chabguen yandø treeg marøb melaig
køppe.

Pablo Cristoielan øyeeg martrigay cha waminchib

12 Katø ñim namui nunelan trenchinrrab inder, ñimui utu marøb,
katø karub pønrrabelane maig købash inchimø, tiusmanda tab
inchunrrigay cha, Señorweimburabeløyu tru pera marøb, maig
maramigwan treeg marøb melamig køn chib waminchibelane.
13 Nømune maya nuguen tab inchib, undaguelø gømig køn, nømui
maramelan marøb melaimburø. Kangurrin gangurri tab amønay.
14 Katø ñim, namui nunelan, trenchinrrab inder, chigøben
marøg kømui inchib pøilane murba waminchigay cha, katø
køriiteelane treetø melømønrrai waminchib, katø chiyugøben purø
gullaguelane purugub, mayeelanba larrø tammay inchurrunrrigay
cha.
15 Møikkøben chigøben kaig marene, katøburø nungucha
treetøwei marøb gømønrrab isuptø guy. Masken chu uragucha
ñimui utube kangurrin gangurri tab inchibelø gønrrab inday, katø
mendailø mayeeløba chigucha.
16 Chu urastøgucha ñimbe kasraatø amøñib, 17 chu urastøgucha
Tiusba wamindamigwane elachimø, nøba waminchib, 18 chi pub
arrindøgucha, Tiuswane 'ungwa, ungwa' tamig køn; kaguende
Tiusbe ñim øyeeg marøbelø gønrraiwei isua gøn, Cristo Jesúskurri.
19 Espíritu Santoi marøb pasraig kan nag lataitøwei ñimuinug
pilab pasrabigwane kwabashmøtay. 20 Katø 'chigøben pub
attrun' chib Tius maig karuigwan waminchen kashmumig køn.
21 Chiwandøgucha maig køtashchab isua ashibmerrig asamig
køn. Incha chi tabigwane elachimø, marøb tøgagørrømisrøppe,
22 chigurrimbunø kaigwane marmumig køn.
23 Inchen Tius tru chi isumgaig tab gønrrai marøbig, nøtøwei
ñimune newan nuindø gønrrai tarømartrun. Ñimun kerrigu newan
ñimui espíritun, ñimui møsigwan, ñimui asrwan kaig mariitøga
chigucha chillig inchar gømeelø, chishcheelø tøga basrønrrun, tru
namui Señor Jesucristo arrumigweyasig. 24 Tru ñimun wamabiibe,

nøbe maig taigwan treeg marøbig køn. Incha nøbe treegwan
martrab gúinrrun.

‘Ka amøñigueh’ taiba, ‘mayanguen tab gønrrain’ daiba srabeig

25 Namui nunelø, namuyasig Tiuswan tøga miarrunrrigay.
26 Ñimbe namui nunelan mayeelan purø tab wamab, Tiuswei
undag købiitøga tasig rranøb ‘ka amøñigueh’ chinrrigay.
27 Señorwei merrab nabe ñimun karua basramønrrun, i kilgayu
na pørigwan namui maya nunelan lemønrrab gømø, lenrrai.
28 Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñimba
pasrønrrun.

2 Tesalonicenses

Pablo 'ka amøñigueh' chib pørig

1 1 Na Pabloba, Silasba, Timoteoba kanbalatø misra,
Tesalónicasrø iglesian i kilgawan pørar, namui Tius
Møskaimba, Señor Jesucristoba kanbalatø pønrrabelan, 2 Tius
Møskaweinukkurrimba, Señor Jesucristoinukkurrimba tru ka
yandø tab indiiba, chi isumgaig tab gøbiiba ñimba pasrønrrun.

Cristo katø arruben Tiusbe maig kønrrabigwan asha martrun

3 Chu uraskucha ñimuimburab Tiuswan 'ungwa' chib gømig
køtan, namui nunelø, nam treeg marambuawei maramig søl
gúimba. Kaguende ñimui isubigwan Jesucristoinug pasriibe
maramburab gatøguchinguen nurab iben, katø ñim møitøgucha
kanikkurri kanikkurri undag købig tøgagúikkucha nurab yain gøn.
4 Inchawei treekkurri nambe Tiusweí iglesiamerayu ñimuimburab
truba tab gúi waminchibelø guer, ñim melabig melaigwanba,
isubigwan Jesucristoinug pasra melaigwanba, chine kaig
indinab melamig arrubigu, ñim truba isuig puraambub melamig
nebuindøgucha. 5 Pøs kerrigu iibe tru maig kønrrabigwan Tius nø
asha mariibe, sølgandø maig maramigwan marøbig kui ashchai
kenamaran, Tius nø ashib karub waisrø ñim kebamrrabgailø
gøbigwan kebambamig kønrrai marøb. Treekkurri ñimbe
truigweimburab møi ya yeeg kaig indinab melan.
6 Tiusbe sølgandø tab asha marøbiibe ñimun kaig nebunrrai
marøbelane, nømungucha treetøwei møra melønrrai martrun.
7 Incha ñim chine kaig nebui melabelan lata, katø namun
lata isramig kønrrai tranrrun. Øyeeg buppe, Señor Jesús nui

ángelesmera maramburab marøbeløba, srømbalasrøngurri naabaig
arrua, kenamisrøb gwaløm treeg punrrun. 8 Tiuswan ashmeelanba,
katø namui Señor Jesucristoi tabig srø wamwan mørøg kømui
inchibelanba Tiusbe maig kønrrabigwan møra melønrrai martrab
attrun. 9 Truilane tru managatig pinisainug møra pønrrønrrai
pønsrailø gønrrun. Incha Señorwei merrabgurrimba, tru nui
maramburab marigwei tørguegwalmabigugurrimba webusriilø
gønrrun, 10 tru nui misaamera nun maya nuguen tab indig
kønrrappa, tru mayeelø nun kørebelø yeekkucha gønrrabmab
kwaara asig kønrrappa arrub gwaløm. Inchen ñimgucha tru utu
tøga bønrrønrrun, kaguende nam maig eshkab wamindigwan ñim
køreikkurri.
11 Øyeeg punrraiwei nambe chu uraskucha ñimuyasig Tiuswan
'purugurra' cha miabelø guer, ñim treeg kønrrabgailø gúigwan
Señor wamigwane nø wamiilø gúi treeg mara tøgagønrrai. Incha
nui maramburab mariitøga ñim chigøben tabig martrab isua
tøgagúilanba, katø isubigwan Jesucristoinug pasra chigøben
marøb gúigwanba newan treeg marig kørrømisrtrai, 12 namui
Señor Jesúswei munchiwan øyamaybe ñimgurri maya nuguen
tab indig køben, ñimbe nøgurri maya nuguen tab indiilø gønrrai
miabelø guer, tru ka yandø tab indig namui Tiusweimba, Señor
Jesucristoimba maig kønrrain gøben treeg.

Señor katø arrumigwan tab eshkab

2 1 Pøs trube, Señor Jesucristo katø arrumigweimburappa,
katø nam nøba tulundzunamigweimburappa, ñim namui
nunelan, 2 tiusmanda ñim maig isua pønrraigwan ke møi
møi peetø isub yunømarøb, ke chinsraatø inchib pønrrønrrai
kwaarøsrainab pønrrønrrab gømø chinrrab inder. 'Tru arrum
gwalømbe yandø pun' chib, 'Tius treeg wamindingarutan' chib
wamindi lata, kabe 'treeg køn' chib eshkaig lata, kabe 'treeg
kønrrun' chib 'nam guilga børig køn' chib waminchib gúi lata
mørmønrrigay. 3 Ñimbe mumaygucha kegørrøsrkainab pønrrønrrab
gømø, melay. Kaguende tru Señor arrum gwaløm pumøwatø,
misaamera Tiusweimburabelan elacha, yandø wendøbasrøb, katø
tru newan larrø gaig, tru managatig pinisaig kønrrabigu pasrønrrai
pasrig kenamisrmøwatøbe treeg pumønrrun. 4 Tru møøbe tru
chimerandøgucha 'tius køn' chib tøgagúilanba, katø chiwan gøben

køriibala tabig waminchib tøgagúilanba, ashig kømui inchib søtø
basramisrøb, purab nuig misrøb pasrønrrun. Incha treetø gønrrab
gúindø, Tiuswei yauguen kebya wamisra, nøashibguen 'Tius kur'
chib wanrrun.
5 ¿Na ñimba uñib uraswei na ñimun iigwan wamindigwan
isumuitarru? 6 Tru kaig martrab møg treeg maramig puben tru
uras kenamisrtrai tru merrarrab søtø basrabiibe chi søtø basrain
gúi ñimbe ashibelø gøn. 7 Kaguende tru mu asiimíig purø gaig
pasrabiibe chabguen marøbguen basran. Inchendø tru treeg
marmønrrai møi ya merrarrab søtø basrabiibe, søtø gatab pasrabig
pasrønrrun tru utugurri wesramnegatig. 8 Inchen yandø tru newan
larrø gaibe kenamisrtrun. Inchen truigwan Señor Jesúsbe nui
trigugurri urriitøgatø kweecha, tru nø tørguegwalmabig arriitøga
pinishinrrun. 9 Tru larrø gaig arrua mariibe, Satanás purugúitøga
marøb attrun, marøppe, Satanás maramburab mariiløtøgaba,
nø pasrain gúi ashchai mariilan mariitøgaba, tabig kømíitøga
kwaara asha gønrrai marøb pasrailøtøgaba. 10 Incha tru kaigyu
pønrramsrømay amrrabelan kegørrøsrkamig nøbe chigurrimbunø
sølwan gømø, kaløwan marøb kaig martrai pønsrønrrun, kaguende
tru kaigyugurri wesrailø gønrrab tru newan ciertonigwan
undaaramø, kaashibeløgurri. 11 Inchawei Tiusbe tru peløsrkøb
kegørrøsrkøbigwan maramburab martrai ørtrun, isa wamindiilan
kørenrrai, 12 katø tru newan ciertonigwan køremøtø, sølgandø
tabigwan mariimeeløyu truba tab gúi inchib marøb pønrrabelane
mayeelanba kaigyu pønrrønrrai pønsramig kønrrai.

Kaigyugurri wesrailø gønrrai lawa wesrailø

13 Inchendø nambe chu uraskucha Tiuswan ñimuimburab
'ungwa, ungwa' chib gømig køtan, Señor undaaraig nunelø.
Kaguende srøsrøgurri kaigyugurri wesrailø gømig kønrrai
Tiusbe ñimune lawa wesraig købig køn, Espíritu Santogurri
tabig chishmarikkurrimba, katø ñimui isubigwan newan
ciertonigu pasra tøgagúikkurrimba. 14 Tru øyeeg kønrrai isuawei,
Tiusbe ñimun wamig køn, tru tabig srø wamwan nam eshkab
wamindiitøga, tru namui Señor Jesucristoi tørguegwalmabigwan
ñimgucha nebua tøgagønrrai.
15 Treeg købene, namui nunelø, maig pønrrabeløbe truyutø
tarømisrmø melay, namashib pønrrøwa kusrenaniilan lata, kabe

kilgayu pørigwan kusrenaniilan lata truigwane elatchab gømø,
tab tøga bønrray. 16 Namui Señor Jesucristo nøtøwei, namui Tius
Møskaimba tru nø namun undaarawa, tru nui ka yandø tab
indiitøga managatig chi isumig kaanrraimba, munig melamig
truba tabigwan tranøbiibe, 17 ñimui manrrømerayu purø tab gúi
pønrrønrraimab isub, ñimui chigurrimbunø tabig marigu lata,
tabig wamindigu lata tabig marig kørrømisrtrai treeg martrun.

‘Tiuswan namuyasig tøga miab gørrunrrigay’ cha Pablo miaig

3 1 Pøs treeg købene, yandø møimbe, namui nunelø, namuyasig
Tiuswan miab melørrunrrigay chinrrab, Señorwei wam
petø truørø larrøbichib inrrai, trurrigu tru wambe maya nuguen
tabig kui mørøb utig kønrrai, tru ñimui utusrø puben, utab
lataitøweingue. 2 Katø trømbøig marøptø yandø mindiilø, larrø
gaig møguelai tasku nam kegørrab melamig kømønrrai tøga
miarrunrrigay. Kaguende isubigwan Jesucristoinug pasra
tøgagømigwane mayeeløbabe tøgagømøn. 3 Inchendø Señorbe
chu uraskucha tarømisrmíig kua, nøbe ñimun kørrømø,
mur bønrrønrrai purugub, Satanás, tru larrø gaigwei tasku
kegørrømønrrai ashib tøga basrønrrun. 4 Nambe Señortøgabe
treeg kuitamab isua bønrrer, martrai nam karua pønsraigwan ñim
møi ya marøb melaigwan lata, katø maramigwan ñimbe marøbig
martrab gúi. 5 Tiuswei undag købigwanba, maig kuingucha
yaandø, yaandø melamig Cristo tøgagúigwanba, Señorbe ñimui
manrrømeran trunun nebua tøgagønrrai martraimab isur.

Maramigwane martrai waminchib

6 Namui nunelø, maramigwan treeg marøb melønrrigay chib,
Señor Jesucristoi munchiyu, marmø gømø, treeg martrai ñimun
karumønrrun, tru Cristogurri ñimui nunelø møikkøben ke
chigucha chi marmø, ka uñchabgøba inchib, nam ñimun maig
kusrenanig køben treegwan møra marmíibabe linchimøtay cha.
7 Pøs ñimbe yandø ashibelø gøn, nam mandø waraig købigwan
ñimgucha treetøwei waramig kønrrai. Nambe ñimui utu warappe,
chi marmø ka warønrrabgøba inchimøwei, 8 kabe namma
møigweiwan gøben mappe, chi marmø ka purrøwatø mamøwei
indig køn. Masken treeg kømøtø, namma maramigwane isua
møra, muraara muraara yem gwaløm marøbelø guer, ñimun

møilan gøben kagatø ka tranrraindø munig burrømønrrappe.
9 Nambe mu mandamgaig maramig chigar guagurri ñimun
'purugurra' chinrrab gaima pønrrømøtø, ñimguen namun asha
kusrenrrai isua, øyeeg muraara marig købig køn. 10 Nambe
ñimba amøñib urassrøweinguen øyeeg kønrrain cha iigwan
karua pasrig købig køn: møikkøben maramigwan chi marøg
kømui inchibiibe, trube, mabgucha mamumig køn cha. 11 Nambe
wammøra guer, møiløgøben ñimui utuelø ke chigucha chi marmø
ka amøñinrrabgøba inchibelø kuin gúi, nømuimburab gømubendø,
mendailaisrø ke ka neesha mørøb. 12 Treeg inchib misaamerane
nambe Señor Jesucristoi munchiyu marmø gømø, martrai karua
basrer, maig maramigwan treeg marøb melønrrain cha, nambe
nømun waminder: warappe, nømuiwan marøb wasrøndaa marøb
guy cha; mappe, nømuiwan manrrab.

13 Inchen ñim, namui nuneløbe, chigøben tabig maramigwane
muraarab melønrrab gømø, maray. 14 Møikkøben tru i kilgayu
maig martrain cha trendaigwan mørmíigwane ñimbe trunune
trendø treeg kui yandø asha tøgaguy. Incha truibabe linchibgucha
linchimumig køn, treenchene kwartrai. 15 Inchendø kaig kønmab
ashiptø ashig kømui inchib treeg inchib tøgagømøtø, nuneg kui
ashabe, 'ashiptø megau cha; øyeebe marmumig køn' chib, eshkab
wamindamig køn.

Tabig wamindiilø srabeig

16 Señor tru chi isumgaig tab gøbigwan tranøbig, nøtøwei
manatøgucha maig kuindøgucha ñimun tru chi isumgaig tab
gøbigwan tranrrun. Señorbe ñim mayeeløba pasrønrrun.

17 Na Pablo nai taska iigwan pørar, ñimun 'ka amøñigueh' chib.
Kilgamera møitøgucha na børiiløbe na børig kønmab asamdeelø
gønrrai, øyamay pørøbig kur. 18 Namui Señor Jesucristoi ka yandø
tab indiibe ñim mayeeløba kønrraimab isur.

1 Timoteo

‘Ka amøñigueh’ chib pørig

1 [1]Na Pablo Jesucristo nøashib karua ørig, Tius namui
Kaigyugurri Wesrabiiba, Cristo Jesús, tru nam nundø isua
munig melaig truiba karua basrig, [2]nui isubigwan Jesucristoinug
pasra tøgaig, tru cierton nai nusrkai lataig ñi Timoteowan i
kilgawan pørar. Tius Møskaimba, Cristo Jesús namui Señorba
nui ka yandø tab indigwan gøben, lastima asigwan gøben, chi
isumgaig tab gøbigwan gøben ørtraimab isua inchar.

Ashiptø gønrrai wamindig

[3]Na Macedonia birausrømay inrrab pasramisra, ‘tiusmanda ñune
Efeso kørrømisrtra’ cha eshkaig købig kuig køn, tru møiløgøsrøn
sølwan gømø, ke peemaytø gusrenaniiløtøga kusrenanøbelan
treegwan kusrenanmønrrai merab ashib pasrønrraimba, [4]katø
chi treeg kømubendø nømdø isua wamindiilanba, katø nømbe
‘i misaamerainukkurri amrrubelø guer’ chib, tru munchimera
kan managuen patsønrrabgaig arrubigwanba, tru gúindø mørøb
pønrrømønrrai ashib pasrønrraimba. Treeløbe ka kwayab
waramigweindø gøn, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tru
Tiusweimburabelan marøbig marøb ambamigwan purugunrrab
gømøtø.
[5]Inchen na iigwan martrai karua basriibe iig køn: tru manrrau
chishchigugurrimba, isub kebachib pasrabigu chi kalø gøn chibig
chigaig, tabigugurrimba, katø isubigwan Jesucristoinuutø ka inchib
gømø, cierton basra tøgagúigugurrimba undag købig arrubiitøga
undaaramig. [6]Inchawei møiløgøben truiløma øyeeg kømigwan

yandø pella tarømisra, nømuimburab ke ka chine wamincha mørøb
gúiløyutø chab tarømisrin gøn. 7 Tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigwane ke nøm gusrenanøbelø gøg kui inchibelø gøn,
nøm wamindigwane nømdøweinguen ni chigúinguen mørmøwei,
katø ‘iibe treeg kømønrrab gømø, treeg køn’ chib wamindiilan
chigucha chigúinguen mørmøwei inchendø.
8 Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tabigwein
gúi ashibwei inchibelø guer, tru chiyuwei maramigwan
treegweyasig merrarrawa marene. 9 Inchawei tru maig
maramigwan pøra warøppe, tru tabig sølwan marøbelain gømøtø
børa warig kui nambe ashibelø guer. Treeg kømøtø, tru larrø
gailaimba, mørmeelaimba, chigucha Tiuska misaameraimba,
kaig marøbelaimba, kaig maramigwane chi kørikkengaig marøb
misaameraimba, Tiusweimburabelane ke ka kaigwan lataig
inchibelaimba, usri møskalan kweechibelaimba, ka kweecha
betaptø amøñibelaimba, 10 møguelø ishumburba nømui asrtøga
trømbøig marøbelaimba, katø møgueløbe møgueløasiyaitø trømbøig
marøbelaimba, misagwan karuindiig melønrrai nila yanøbelaimba,
isa waminchipteelaimba: ‘nabe si, isatø waminchimur’ chibendø,
isapteelaimba, tru tabig sølwan gusrenanigwan chigurrimbunø
kaitøga itøøra bønsrøbelaimba gøn, 11 Tius mayanguen tabigwei
tru tørbilabig tabig srø wam maig køben treetøwei kusrenanigwan.
Truigwane na waminchib tøga basrønrrai Tius nan tranig køn.

Tiuswan ‘maya nuguen ungwa’ chib

12 Cristo Jesús namui Señorwan na ‘mayanguen ungwa, ungwa’
chinrrab, muraaramø marøb megamig kønrrai tranøbigwan,
kaguende tru nui marameløyu chi isumgaig marøb meganrraptiig
kui asha nan pasrigwan. 13 Nabe merrabsrømbe nun purø rrømbøig
wamaptiig, katø Tiuswei ureemeran kaig maramigwangøba lab,
larrø namiguig maig købash inchiptiig købig kuingucha, nane
lastima asig køn, kaguende nabe chigúinguen ashmíig køremíig
kua, øyeeg marig kuikkurri. 14 Inchendø namui Señorwei tru
ka yandø tab indiibe naim bala purab nuikken arrig køn, tru
isubigwan nuinuutø pasra tøgagømiba, undag købiiba kanbalatø
Cristo Jesúsweinug pasrabig.
15 Inchawei i trendaibe chi isumgaig isig kømøtø gøn, mayeeløba
chi kashmø, ka utamig: Cristo Jesúsbe piraumay arruppe, kaig

marøbelan kaigyugurri wesranrrab arrig køben, tru truilai
utu purab gaibe na gur. 16 Incha Tiusbe treeg køptøwei nane
lastima asig køn, tru kaig marøbelai utu na mas larrø gaigwan
Jesucristobe chugatikkucha nø nan tammay ka awentab wabig
kuin gúi kenamartrab, tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrab,
tru wendøsrø nun kørenrrabelø nan øyeeg marigwan asha gønrrai.
17 Inchawei managurri managatig mayeelaim bala nø ashib
wabigwan, managatig øsig wabigwan, kaptøgabe asiimíigwan, Tius
nø kandø wabigwan managatig nun purø tab indig kønrraimba,
maya nuguen tabig kønrraimba inchar. Treeg kønrrun.
18 Timoteo, nai nusrkai lataig, 'i maramigwan martrunrrig' cha
na ñun karua basrar. Tru ñi maig kønrrabig kuigwan merrabsrøwei
ñuimburab Tius maig karuben eshkailan, truilan isua basramisra,
Señorweimburabelan elatchab gømø, may gwayanrrig, 19 isubigwan
Jesucristoinug pasra tøgagúigwanba, isub kebachib pasrabigu
'chi kalø gøn' chibig chigaig kømigwanbabe tindøgague. Pøs
møiløma nømui isub kebachib pasrabigu 'kalø gøn' chib kebati
mørendøgucha mørmøwa, tru nømui isubigwan Jesucristoinug
pasra tøgagúigwane kan nubi itøgasrai lataig kørrømisra, yandø
trubisan. 20 Truilai utube, Himeneoba, Alejandroba treeg melan.
Inchawei nabe truilane Satanás nø asha martrai nui tasku pønsrar,
Tiuswan purø rrømbøig wamumum gusrenrrai.

Tiusba mandø wamindamig

2 1 Inchawei iilanmerrig marøb gønrrai eshkawa pasramønrrun:
'øyeeg, øyeeg palai meler' chib Tiuswan miab, katø Tiusba
waminchib, katøganelayasig Tiuswan 'purugurra' cha miab,
katø mu møguelayasiitøgucha Tiuswan 'ungwa, ungwa' tamig
køn, 2 reymerain gøben, katø nørreelø misagwan ashib karub
purrabelain gøben. Masken chi isumø tab waramdiig, ambumay
imay chigucha chi kuin gømø, Tiusweimburabelan tabig marøb,
chiyutøgucha mu chi tamgaig waramig kønrrai. 3 Kaguende øyeebe
tabig køn, Tius namui Kaigyugurri Wesrabiibe tab gúinguen asig.
4 Kaguende nøbe maya misaamera kaigyugurri wesrailø gønrrai
indan, tru nui newan ciertonigwan nebua ashchai. 5 Kaguende
Tiusbe kandø nøtø gøben, katø Tiusba misaameraimba tøbøtag
pasramisra purø waminchibikkucha kandø gøn, Jesucristo møg.
6 Truibe nøashib maya misagwan kaigyugurri wesranrrab nø

kwaitøga pagaraig køn. Incha iigwane yandø ke treeg maramig
buben, eshkab wamindig købig køn. 7 Inchawei øyeegweyasig
nabe Señorwei wamwan waminchib kusrenanrrai wesrawa pasrig,
katø Jesucristo nøashib karua ørig kur, judíos kømø misaameran
tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwanba, newan
ciertonigwanba kusrenanrrai. Iigwan nabe isa waminchimur.
8 Inchawei chutøgucha møgueløbe Tiusba waminchippe, chi kaig
marig chigaig tasigwan chishig kusrub pønrramig køn, truba namig
kuim balatø gømøwei, muba aleguiyawa gømøweingue. 9 Katø
ishumburmeragucha asru keppe, chull ashchai purab tabig kemumig
køn, maig kemigwan treetøgue. Pusrugwangucha tamarøppe,
ke purø tabig tamarmøwei indamig køn, orotøga, kabe tab
sruuzheeløtøga. Katø keiløgucha ke purab nørrøweyelø guemøwei
indamig køn. 10 Treeg kømøtø, chigøben tabig mariiløyu tabig
kønrrab indamig køn, ishumburmera Tiusweyasig tabiitø martrab
pønrramisrøbelø maig kømig køben treekke. 11 Ishuumisaabe kusreb
wappe, niløtø wamig køn, trurrigu maig købendiig inchimø nømun
mørøb. 12 Kaguende nabe kan ishuumisaabe kusrenanmønrrai inchar,
katø møwan ke nø garunrrain gømøweingue. Treeg kømøtø, niløtø
wamig køn. 13 Kaguende Tiusbe srøsrø marøppe, Adánwanmerrig
marig køn, trugurrimbe Evan. 14 Inchagucha isa waminchen truyu
kebeñippe, Adán gømøtø, Eva guebenig køn. Incha yandø kaig srua
irramaikkurrimbe, yandø kaigyu kebenig køn. 15 Inchendøgucha
ishuube ureg tøgagua, kaigyugurri wesraig kønrrun, tru isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagøbig tøgagøb, undag købigwan tøgagøb,
Tiusweyasiitø tarømarig, trurrigu maig kømigwan tøga uñabe.

Tiuswei ureemeran mandø pera basramigwan wamindig

3 1 Inchawei i trendaibe chi isumgaig isig kømøtø gøn. Møikkøben
Tiusweimburabelan ashib pera pasrønrrab isubiibe, tabigwan
marøb meganrrab isun. 2 Trube treeg købene, tru Tiusweimburabelan
ashib pera pasrabiibe, mugøben 'ñibe øyeeg køn' dainanrrabgaig
kømig køn. Kan sraindø tøgaig, chigøbendø incha ashmøtø, maig
pasramigwan basrabig, maig unamigwan tab isua møra uñibig,
katøganelø 'øyeeg køn' cha, chi tainanrrabgaig, katø mugøben nui yau
pubelane, yaambumay wamønrrab muniitø wabig. Katø kusrenanrrab
gaimabig kømø, kusrennøbig, 3 vino menrra mucha mutsiiraptiig
kømøwei, kwayam lamig larrø chullig kømøwei, treeg kømøtø,

purø tab inchibig, kwayamigwan gømø, tab gømigwangøba labig,
anwan larrø chullig kømøwei, treeg kømig køn. 4Katø nui yaambu
mandø maramigwan asam gusrebig, nui ureemeragucha nø maig
taigwan mørøbelø tøgaig kømig køn, maig købash inchimeeløgue.
5Kaguende nui yaambuguen mandø maramigwan asam gusremíibe,
¿Tiuswei iglesiayuelane kan mandø asha marøb pasraiasamø? 6Tru
Tiusweimburabelan asha marøb pasrabiibe, Tiusweiwan ke møi srø
nebua ashib megabigwan pasramig kømøn, ke purab nuig kurmab
inchib guebya, inchippa tru nugwaimandzigwan møra basrønrrai
pasrinuutøwei kebeñib megamønrrai. 7Katø nøbe Tiuswan ashmø
misaamera mendailø chi tamgaig chiyutøgucha sølwan uñibig
kømig køn, nøguen treeg kømubendø, ka isatø inchib pasran dainab
pasrømøwei, katø nugwaimandzig chiyugøben kebeñchai pasrigu,
truyu kebeñib megamøwei inchai.

Iglesiayu purugub pønrrønrrai pønsrailan maig kømigwan wamindig

8Katø diáconosmera, tru iglesiayu purugunrrai wesrawa
pønsrailø chigucha, mugøben chine cha asinamø møguelø gømig
køn, chigøben martrab chippe, ka wamindiitø gømø, martrab
waminchibelø, katø vinon menrra mucha mutsiirapteelø gønrrab
gømøweingue, maramgaigwan mara, ke chincha gøben an nørrø
gatøramigwangøba lamøwei inchibelø. 9Tru isubigwan Cristoinug
pasra tøgagúigwei sørig pasrabigwane tin døga bønrramig køn,
nømui isub kebachib pasrabigu chi kalø gøn chibig chigaig, chishchig
tøgague. 10Tru iglesiayu purugub pønrrønrrabelane maig køtashchab
ashibmerrig asiilø gømig køn. Inchen yandø ‘chi køn’ damgailø
gúikkurrimbe, iglesiayu purugunrrab diáconosmera pønrramisrtrun.
11Katø ishumburmera chigucha, mugøben chine cha asinameelø
gømig køn, ambumay imay wam gusrab, wam niga lliramøwei, ka
chigøbendø incha ashmøtø, maig pønrramigwan bønrrabelø, katø
chiyutøgucha chi isumgaig pønrrabelø, treelø gømig køn. 12Iglesiayu
tru diáconosmerabe kan sraindø tøgar gømig køn, katø nømui
ureemeran tab asam gusreb, nømui yaambu chitø maramigwan
asam gusreb inchibelø. 13Kaguende tru diáconosmera nømui
maramigwan tabig marøb pønrrabeløbe truba tab pera marøbelø
gúi asiilø gøb, katø tru nømui isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra
tøgagúigwane masken chigucha chi kørig isumø eshkab pønrrønrrun.

Purø nuig tabigwan mu nebua asiimíig pasrabig

14 Na iigwan ñun pørar, petø ñun ashchab attrab isua. 15 Inchippa
nan petø arrum nebumub chi inchene, trube, Tiuswei yauelai utu
ñi mandø megamigwan tab isua basramig kønrrai inchar. Truibe
Øsig wab Tiuswei iglesia, tru newan ciertonigweyasiibe pilar lataig,
merrarrab pasrabig, truig køn. 16 Inchawei mu 'treeg kømøn' chib
pønrramga, nam Tiusweimburabelan marøb pønrraig mu nebua
asiimíig pasrabiibe, purø nuig køn:

Cristobe kan møg lataig asrbaig kenamisrøb,
Espíritu nune chigucha kalø marmíig,
tabig kui kenamarig køb,
katø nøbe ángelesmera asig køb,
judíos kømø misaamera wammøra gønrrai wamindig køb,
yu pirau misaamera nune kørewa pønrramisrig køb,
katø nune srømbalasrø tørguegwalmabiisrø utig køb gøn.

Tiusweimburabigwan elacha kaigwan marøb gurrabelan wamindig

4 1 Pøs Espíritu Santobe tørgandø kelarrab eshkan, srabe
gwalømmerawane møiløgøben nømui isubigwan Jesucristoinuutø
pasra meløwa truyutø melømøtø, chab tarømisra, kwaimandziimera
kegørrøsrkøbelan tru gúindø mørøb, katø kusrenaniilø
kwaimandziimeraimburabigugurri arrubigwan mørøb guebamrrun
cha. 2 Treeg kusrenaniiløbe tru purø rrømbøig isa waminchibelø ka
palatø tab inchib misaamerainukkurri arrubig køn, kørig tøgagønrrai
tru nømui isub kebachib pasrabiibe yandø nasrkwailø tøgar, kan
tsandzøn bachibiitøga parri latailø. 3 Tru misaamerabe kasharamønrrai
meramba, katø mø mamimerane mamønrrai meramba inchun, tru
newan ciertonigwan nebua asha kørebelø, 'truba ungwa' chib manrrai
Tius mara pønsrailan. 4 Kaguende chiwandøgucha, Tius nø mara
pønsraibe kaig kømø, tabig køn. Inchawei Tiuswan 'mayanguen
ungwa, ungwa' chib utigwane nambe chiwangucha kashmumig køn.
5 Kaguende Tiuswei wamgurrimba, Tiusba wamindikkurrimba tabig
chishig kønrrai marig køn.

Jesucristo karua basrigwan purø tab marøb megabig

6 Inchawei namui nunelan iilan kusrenanøb, katø tru isubigwan
Cristo Jesúsweinug pasra tøgagøm wamdøgaba, purø tabig

kusrenanigu treegwan marøb arriitøgaba chishkandø pasramig
kønrrai marig basrøwabe, ñibe Cristo Jesúswei truba tab marøb
megabig kønrrabguen.
7 Chi treeg kømubendø, nømdø isua chugúinguen mørmubendø
wamindiilanba, ishumburmera køllizheelø kagatø ka wamincha
møriilanba, mørøb pasrømumig køn.
Ñibe masken Tiuswei tabigutø marøbig marøb meganrrab
isu. 8 Asr chishtø gønrrai eshegøb luliima, maitøguen purugúibe,
tru mas Tiusweimburabelan maikken elachimø marøb megaig
truibeguende, chiyutøgucha lutøgurri tab gønrrai purugubig køn.
Kaguende yu møi øsig waraigu lata, katø wendø attrabigu lata,
tabigwan trannrrab misrig tøgaig køn. 9 I trendaibe chi isumgaig
isig kømøtø gøn, mayeelø treeg kuitamab isua chi kashmø utamig.
10 Incha øyeekkurriwei nambe i maramigwane ¡gatø! martrab isua
marøb, maig kuingucha kullaarab elachimø marøb melabelø guer,
kaguende nambe Øsig wab Tiuswan muniirab melabelø gúikkurri,
tru mayeelan kaigyugurri Wesrabigwan, nun kørebelaneguende
wesrabwei inchibigwan.
11 Iilane ñibe maringarub kusrenanrrig. 12 Ñi unøtiig kuikkurri
mugucha kaasiinab pasrønrrab gømøtø, masken ñibe Jesucriston
kørebelayasiibe ñi chi wamindiiløyu lata, maig køben gømø, tab
isua unigu lata, undag købigwan tøgagúigu lata, ñui isubigwan
Jesucristoinug pasra tøgagúigu lata, kaig marmø chishig unigu lata,
nømguen ñun asha kusrenrrai megamig køn. 13 Na arrumnegatiibe
mayeelai merrab, Tiuswei wamwan pørigwan leb, 'maig melamigwan
treeg marøb melay' chib, kusrenanøb indamig køn. 14 Ñun Tius keta
traniitøga chigøben marøbig kuigwane pesannab elachib pasrønrrab
gømø, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø nøm mayeelø
misra nømui tasiimeran ñuim bala estsara, ñi chigøben marøbig
kønrrun cha Tius maig karuben ñun eshkaig købigwan.
15 Iilandø ñiguen tab isub kebya, truigwandø martrab pasramisr,
Tiusweiwan ñi gatøguchinguen nebua ashib megaigwan mayeelø
nebua ashchai. 16 Pøs maig kømigwan ñiasiitø ñuimburaptøwei
tab ashiptø megau, katø tru ñi kusrennøb megaigwan chigucha.
Truigwane elachib pasrønrrab gømø, kerriguba marøbig marøb
megau. Ñi treeg marøb megawabe, ñiasiitøwei kaigyugurri webib,
katø tru gatøganelø ñun mørøbelan chigucha kaigyugurri wesrab
inchabguen.

Tiuswei ureemeraba mandø gømigwan waminchib

5 [1]Kølli misagwane tsakkandø namig wamømøtø, masken
tammaytø, wamindamig køn, maig melamigwan treeg
marøb megamig køn chib, kan møskawan lataitøweingue.
Inchen ureeteelane ñui trag nunelø gúi lataig indamig køn.
[2]Inchen ishumbur køllizheelane ñui usrin gúi lataig inchippe,
srusralmerane ñui trag nuchalø gúi lataig indamig køn, chigøben
kaig isua gømøtø, tabig chishigwan isuague.
[3]Inchen piudamera kerriguwan nømdø gørrømisrar kerrigu
mugucha ashchaptiig chigarwane tabig purugunrrig. [4]Inchen kan
piuda nusrkalø gúi, kabe awelumera gúi tøgaig købene, trube,
tru ureemerabe Tiusweimburabigu maig maramig køben treeg
marøb, trube, tru nusrkaløbe nømui yauelai chi palabigwane
nømwei ashib purrønrrabelø gøn, nømunma maig tabig marig
købig køben, køllеelan treetøwei marøb. Kaguende øyeebe Tiuswei
merrab truba tab gúi asig køn. [5]Inchen piuda tru kerriguwan
nøtøzhig, yandø nøtø gørrømisraibe, Tiustøwei purugunrraitamab
isua basramisra, yem gwaløm Tiusba waminchib, purugurrunrrig
chib miab megabig megan. [6]Trune piuda tru nøtø gørrømisrøbig
nun maig marøg købendø marøb pasrabiibe, øsig uningucha
nøbe kwaig lataig køn. [7]Øyeeg maramelangucha marmø gømø,
martrain garunrrig, mugøben ‘kailø gøn’ dainab pønrramig
chigargønrrai. [8]Pøs møikkøben nui nømmisagwan lata, katø
nui naachaguelandøweinguen isua ashmíibe nui isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan wendøbasraig, katøganelø
Tiuswan køremeelø lataguen gømø, purab gaikken gøn.
[9]Tru munchimeran pøra tøgagúigu kan piudai munchiwan
keerøppe, sesenta añoskurrimbuniigwandø pøra gueeramig køn,
trurrigu nui keebatø megabig købigwan. [10]Truibe chigøben tabig
mariiløyu mu gúi asig kømig køn: nui uregwan nørrøranøbig, katø
mugøben nui yau pubelan, yaambumay tab wamab wabig, katø
Tiuswei misaamera yau puben, srøbmeran kwallibig, katø chine
kaig nebuilø melabelan purugub megabig, katø chine tabigwane
marøb megabig treekke.
[11]Inchendø tru piudamera ureeteelø nømdø gørrømisrøbelane,
tru munchimeran pøra tøgagúigu nømungucha tøga guerbasamig
kømøn. Kaguende nømui asru kaig marøg købig arrubiitø,

Cristoinukkurri tarømarene, katø kasharag kui inchib mendabelø
gøn. 12 Inchabe tru Criston srøtø nebua asha tru nøba pønrrønrrab
misrig købigwan treeg martrab gaima, kaigyu pønsrailø gønrrab
pønrramisrøbelø gøn. 13 Inchagucha ke yamørig, yamørig
llirab pønrraptø, yandø pøiløguen misrøbelø gøn. Trurrigu
pøiløtø misrmøtø, katø ambumay imay wamniga lliramba, katø
chiyugøben guegalamørøb, chi wamindamgailan wamincha
møramba inchibelø gøn. 14 Inchawei treekkurri piudamera
ureeteelø nømdø gørrømisrarbe nabe ka kasharanrrai inchar.
Ureemera tøgagøb, katø nømui yaambu mandø burramigwan asam
gusreb inchai, Satanás, tru ashig kømui inchibig, chinetø tainab
pønrramig chigagønrrab. 15 Inchawei piudamera møiløma, pella
chab tarømisra, Satanáswei maywan wendautø chab ambubguen
indin gøn. 16 Kan ishug Jesucriston kørebig nui yau piudamera
tøgaguabe, purugub nø asamig køn, iglesia ke tranrraindø
muniirab gømig kømønrrai. Øyamaybe tru piudamera kerriguwan
mugucha ashchaptiig chigarwan, maig palabigwan ashib
tøgagømig chi palømønrrun.

17 Iglesiayu maig køben gømønrrai truba tab ashib,
Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelane nøm mandø
tabig indig kønrrabelø gøben treegwandø tab inchimøtø, maya
nuguen tab inchib tøgagømig køn. Tru Tiuswei wamwan
waminchib eshkamiguba, kusrennamiguba, truigwandø truba
martrab isua merrarawa pønrramisrøbelan. 18 Kaguende Tiuswei
wamwan pørigube trenchibig køn: “Kan wey, tirigun kwattrai
itøbunab megabigwane, mabashig kømub pusalgutsamig kømøn”
cha. Incha gatø trenchibig køn: “Chi maramigwan marøb
megabiibe tru nø marøb megaimburø pagar utamigwein gøn”
cha.

19 Tiusweimburabigwan pera marøb pasrabigwane kaig
køn dainab kemesrøb srua gønrrai inchimumig køn, tru treeg
marigwan kan pailø gúi, pønelø gúi nømashib ashibelø treeg køn
chib eshkanrrabelø gaabene.

20 Inchendø kaig maramigwan elachimø marøbig marøbelane
‘øyeeg marmumig køn’ cha, mayeelai merrab mur alegamig køn,
katøganeløgucha treegwei marmønrrab køriimatønrrai.

21 Tiuswei merrappa, Jesucristoi merrappa, katø ángelesmeran
Tius lawa wesrailai merrappa, iig øyeeg maramelan marmø

gømø, ñi martrai karua basrar, kabe møigwane purømisrøb
trugatøtø inchab gømøwei, møigwandøgucha lata asha maramig
køn. 22 Chigøben marøb pasrønrrai wesrawa basrtrab, ke møi
møi tab ashmubendøbe, møigweim bala gøben, ñui tasiimeran
estsarmøta, nømui kaig mariilan ñigucha tøgatø marøb pasraig
webimønrraimbe. Chigucha kaig martrab gømø, tabig chishig
basrønrrig.
23 Møingurrimbunøbe, tsøøbitø, tsøøbitø muchimøtø, katø
lamøzhig vinogucha mutchig. Kaguende ñibe patsø tre tab
gømuinab, kwanrrømeragucha chi gwanrrø gøben katø gatø
webarrinabig køn.
24 Kaig mariilø kan utu møguelaimbe maig køtashchab
asamig pumøwatø tørgandø kenamisrøbguen indan. Inchen kaig
mariilø katøganelaiwane tsøndatøsrø treeg kuin gúi nebua asiilø
gøn. 25 Katø treetøwei chigøben tabig mariiløgucha tru urastø
tørgandø asamdiig kenamisran. Inchen tabig mariilø gatø møi
møi kenamisrmø pønrrabikkucha, asiimíig treetø gørrømisrmøtø,
kenamisrøbig køn.
6 1 Ñim møitøgucha ka karua srua gúindiig melabeløbe
ñimun karub pera gøbelane ka palabinø inchib maig købash
inchimø, tab indamig køn. Tiuswei munchiwanba, katø tru tabig
kusrenaniilanba purø rrømbøig wamindig kømønrrai. 2 Inchen ñim
møiløgøben, ñimun karub pera gøbelø Jesucriston kørebeløtøwein
døgarbe, Cristogurri nuneløgønmaptø, maig køben palabinøtø
indamig kømøn. Masken treeg kømøtø, purø tabguen mara
rranøb melamig køn, kaguende nømui maramelan ñim mara
traninabeløbe Jesucriston kørebelø undaaraig nuneløgúimba.
Iigwane kusrenanøb, øyeeg marøb gømig køn chib waminchig.

Chigurrimbunø palømíig purø tabig ciertonig

3 Namui Señor Jesucristoi chigucha chi kalø gusrenaniimíig
tabiiba, katø Tiusweimburabelan nam marøb gømig kusrenaniiba
truig maig køben treetøwein gømøtø, møikkøben ka peemaytø
chi tabig kømíig kusrenanøbiibe, 4 nøasiitø purø gusrebig kurmab
indan, chigucha chi kusremíig købendø. Incha maig kø chib payib
aleguiyamig, chigøben wamindiilan kwayam lab wamindamibe,
kan kwanrrø lataig nigaig køn. Incha øyeekkurrindøwei truyugurri
arruppe, katøgan chigøben tøgagøben pusrkwai asamig arrumba,

kwayam lamig arrumba, katøganun trømbøig marøb tsalø
wamamig arrumba, chigøben guemesra trømbøig isub amønamig
arrumba, 5 katø tru kaig maramig isubiitø nømui turmera mindiilø
tøga misaameraba ke chi gømubendø ka kwayab gømig arrumba
indan. Truiløbe tru newan ciertonigwane kerraig chiga misaamera,
Tiusweimburabelan marøb tøgagúigwane nømbe trutøga an marøb
pønrramigweyasig tøgar gøn.
6 Inchen nam maig tøgagúizhiitøgatø kasraatø melabelaimbe
tru Tiusweimburabelan marøb tøgagúiyugurri, chigurrimbunø
tøgagømig arrubwei inchibig køn. 7 Kaguende nambe yu
piraumayma, chigucha chigar yandiig amrruig køppe, katø
treetøwei chigucha chigar ambamig kønrrun. 8 Inchawei nam
mamig tøgagøb, asru kemig tøgagøb indinukkurrimbe, trutøgabe
kasraatø amønamig køn. 9 Kaguende pua misrøg kui inchibeløbe,
chine tabig lataig kenamisrøb arruben, treegwan chull asha
kegørran. Incha chine chine nebunrrab isuptø maramgaigwan
mariiløyuba, katø ka trømbøig mincha pønrramig kønrrai
mariiløyuba kegørra pønrramisren, truiløbe møguelane yandø
chindamikkuchagaig misra pønrrønrrai kegørrøsrkøb, managatig
kaigu kegørra pønrramig kønrrai mara bønsran. 10 Kaguende
chigurrimbunø kaig maramig arrubiibe, anwan ¡gatø! ke kan
chinchimmørø inchib chull indiiløyugurri arrubig køn. Inchawei
møiløgøbenma an døgagug købiitø yandø pella, nømui isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagúigugurri tarømisra, nømasiitøwei
chine chine purø isumdiig puig melønrrab tøga bønrramisran.

Kørrømisrmø ibig inrrai wamindig

11 Trune ñi Tiusweyasiitø pasrab møøbe treeg
indameløyugurrimbe tarømisramig køn. Sølgandø tabig
kømigwanba, Tiusweimburabeløyu tabig kømigwanba,
isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwanba, undag købig
tøgagømigwanba elachimø marøbig marøb megamigwanba, katø
maig købendø inchimø, purø tammay megamigwanba, iilan
martrig. 12 Ñui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane
ñi tøga basrønrrab isua gwayab, tru managatig øsig kømig
tøgagúigwane pachamørtrab gømø tab tøga basrau, Tius trunun
tøgagønrrai wamøben, tru ñi truba yamelai merrab, purø tabig
pasrønrrab waminchib pasraig købigwan. 13 Katø chigurrimbunø

pønrrabigwan øsig kønrrai tranøb Tiuswei merrappa, katø Poncio
Pilatoi merrab, purø tabig nø maig kuigwan ‘nabe treeg kur’ chib,
waminchib eshkab pasrabig Cristo Jesúswei merrappa, nabe
ñune karua basrar: 14 tru martrai ñun karua basrigwane kaig
mariitøga chillig indig chigaig, katø chigøben ‘kailø gøn’ dainab
pasramig chigaig, treeg tøgagønrrai namui Señor Jesucristo
kenamisramnegatig. 15 Yandø tru treeg maram gwalømmera puben,
trunun nø kenamartrab gúinrrun, tru nø mayanguen tab indig,
tru nøtø Mayeelaim Bala Pasrabig trurrigu maya reymeraim bala
nø Rey, katø maya misagwan ashib karub pønrrabelaim bala Nø
Garub Ashib Pasrabig. 16 Managuen kwanrrabig kømíig, muguen
kemalamgaigu tørguegwalmabigu wabig, nune mu møkkucha
asiimíig, katø mugucha nune ashchab gaimaig, Tius nøtø gøn.
Treegwan purø tab indiiba, managatig mayeelaim bala karub
wamibabe nuyasig kønrrai inchar. Treeg kønrrun.
17 Møin gwaløm yu pirau pua misaamerane puarmera guermaptø,
purab nørreelø guermab inchib, tru chigurrimbunø tøgagúilø
treetø gønrraitamab isumgailøyu ke truyutø isua bønrrømønrrain
garunrrig. Masken treeg inchimøtø, nam kasraatø tab gúi
warønrrai Tius tru chigucha palønrraingaig tøgagømburab
tøgagønrrai namun tranøbigweinug isua bønrrønrrai inchig.
18 Tabigwan marøbelø gønrrain garunrrig, truba puarmera
misrøppe, nømui chigøben tabig mariiløyu puarmera misrtrai.
Tøgagúigwane chigucha merø gúi inchimø, lata pirishib
purugunrrab muniitø gøbelø gønrrai. 19 Øyamaybe tru wendøsrø
attrabigweyasig, tabig pølbasra marøb esegab guebamrrun, øsig
kømig, tru managatig cierton øsig kømigwan nebua tøgagømig
kønrrai.

Timoteowan wamindiilø srabeig

20 ¡Au! Timoteo, ñun chi martrai trana basrigwane tabig isua
møra tøgagu, Tiuswane chigucha gømíig marøb wamindiilanba, ke
ka wamincha møriilanba, katø tru nømui nørrø nebua ashib kusreb
taig chi cierton gømíigwanba, treelan mørøb pasrønrrab gømø
meganrrig. 21 Pøs møiløgøbenma trunun marøb guebamba, nømui
isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigugurrimbe yandø pella,
chab tarømisran.
Tiuswei ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

2 Timoteo

Timoteowan ‘ka uñguh’ cha, Pablo pørig

1 [1]Na Pablo, Tius nan trendø treeg kønrrain gúikkurri
Jesúscristo nøashib karua ørig, øsig kømigwan Cristo
Jesúsweinug trannrrab misra kørrømisrigwan eshkanrrai ørig, [2]nai
undaaraig nusrkai lataig, ñi Timoteowan i kilgawan pørar. Tius
Møskaweimba, namui Señor Cristo Jesúsweimba tru ka yandø
tab indigwan gøben, lastima asigwan gøben, chi isumgaig tab
gøbigwan gøben ñuim bala gønrrai isur.

Cristoimburabigwan kørmø waminchib

[3]Chu uraskucha pesannab elachimøtø nabe truigwan, yem
gwaløm ñune tøga tøga isua miab megappe, Tiuswan ‘mayanguen
ungwa, ungwa’ chibig kur, nai isub kebachib pasrabigu ‘chi kalø
gøn’ cha kebachibig chigaig, na treeg marøb pasraig Tiuswan, tru
merrabsrø nai kølli misaamera Tiusweyasig maig marøb melabelø
gøben treetøwei. [4]Ñi kappin gørrøgaigwan isubene, nane gatø
malaugue asinrrabna gøtan, na purø tab gúi mørøb truba rruba
kasrag pasramig kønrrai. [5]Nabe katø gatø isuinabig køn, ñi ka
isatø inchib gømø, ñui isubigwan Jesucristoinug cierton pasra
tøgagúigwan. Truigwane ñui awela Loidaba, ñui usri Euniceba
truilømerrig pølbasra tøgagúig købig køn. Incha møimbe
ñuinukkucha truibe pasrømø gømø, pasraitamab isua basrar.
[6]Treekkurri na nai tasigwan ñuim bala estsaren, ñi chigøben
marøbig kønrrai, Tius keta tranig tøgagúigwane pesannab
elachib imønrrai, katøyug isunanrrab inchar. [7]Kaguende Tiusbe
namune køriiteelø gønrrain gømøtø, chishkandø marøbig

kønrrain rranig køn, undag købigwan tøgar gønrraimba, asr
mumay srua itanmaptø pønrrømeelø gønrraimba. 8 Inchawei
Señor Jesucristoimburabelan wamindamigwan kørig kui
inchib pasrømøwei, namui Señorgurri kailan keeri yau na
pasranmaptø kørig kui inchimøwei inchig. Masken treeg kørig
kui inchimøtø, Tiuswei tabig srø wamgurri na maig kaig nebuig
megaben, treetøwei meganrrab inchi, Tiuswei maramburab
marøbig truig maig køben treeg. 9 Kaguende namun kaigyugurri
wesrawa, newan tabig chishig amøñinrrai wamabiibe nøwein
gøn, kabe nam chigøben mariiløgurrin gømøtø, nø trendø treeg
martrab isuitøgaba, nui ka yandø tab indiitøgaba gøn. Tru iig ka
yandø tab indigwane Tiusbe Cristo Jesúskurri tranig købig køn,
chigurrimbunø pønrrabikken kaabenbatøsrøwei. 10 Inchen møimbe
Cristo Jesús namui Kaigyugurri Wesrabig yandø kenamisren,
tru ka yandø tab indig pasrabig købiibe kenamisran. Incha tru
managatig kerriguwan kwamig kønrrai marøb pasrabigwane nøbe
kerrigu pinisha, tru Tiuswei tabig srø wamgurri tru øsig kømig
managuen patsømønrrabigwan tøryu wesrawa pasran.
11 Inchen nabe truigwan eshkab waminchibig kønrraimba,
Jesucristo nøashib karua ørig kønrraimba, kusrenanøbig
kønrraimba wesrawa pasrig kur. 12 Incha øyeekkurri nabe øyeeg
kaigu pureb megar. Treeg kuingucha øyeeg basrarmaptø chi
kørig kuim basrømur. Kaguende nabe mun gørewa basrarmab
isua basrar. Na tru srabe gwalømweyasig na nuinug esegawa
tøgagúigwane chi puraimønrrai ashib tøga basramig, nøbe
maramburab maramigwan tøgaig kui, nabe ashmø gømø, asha
basrar.
13 Tru chi kalø gømø tabig kusrenaniilø na wamindigwan
ñi mørigwane, trunun merrarrawa treetøwei marøb yamig
tøgagønrrig, isubigwan tru Cristoinug pasriguba, undag købigwan
Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúiguba. 14 Tru purø tabigwan ñun
marøb tøgagønrrai tranigwane, tru namuinug pasrabig Espíritu
Santo purugúitøga tab asha tøga basrau.
15 Pøs ñibe asha gúinrrun mayeelø Asia birausreeløma nan chab
tarømisrigwan, truilai utube Figelo gøben, Hermógenes køben
tarømisrig køn. 16 Onesíforoi yauelan Tius lastima tøgagønrraimab
isur. Kaguende Onesíforobe katø gatø nan chi isumø pishindø
pasrønrrai purugubig køn, katø nan kailan keeri yau pasranmaptø

kørig kui inchimøweingue. 17 Masken treeg inchimøtø, Romasrøma
pub latatø, nan wetørramnegatig lawa, wetørrabig køn. 18 Señor
Onesíforon tru lastima asig kømigwan nebua tøgagønrrai trannrrai
isua inchar, tru srabe gwaløm puben. Ñibe yandø tsabø ashibig køn
Efesosrøma nøbe namun yeeg purugub megaig købigwan.

Jesucristoi kan tab suldau gømig

2 1 Ñi nai nusrkai lataibe, tru ka yandø tab indig Cristo
Jesúsweinug pasrabigu mur isua basrau. 2 Truba yamelai
malau na waminchen, ñui kalutøga ñi mørig købigwane
katøganelan chi isumgaig martraptø møguelan martrai karua
bønsrø, nømgurringucha gatøganelan kusrenanrrapteelan.
3 Chine isuig megamig pub arrubigu, ñibe namba treegu
pureb meganrrab isu, Cristo Jesúswei kan purø tab suldau
lataig. 4 Kan suldauma chi maramelan marøb meganrrab, truyu
kebyaikkurrimbe, katøgan nøørø peg marameløyube kebya
megamøn, nun suldau gønrrai pasrøbigwan purø tab gúi mørtrai
martrab. 5 Katø møig kanab luldashchab kan luløbig chigucha
lulrrab pasramisra, luløbelø chitø maramig køben treegwan
marmøwabe, tru lulimburø coronan utønrrab gaimanrrun.
6 Katø kan kwallibig chigucha pøsra, bøsra gwallabe, ellmarig
misrøbigwane nømerrig tulishinrrabigwein gøn. 7 Inchawei iig na
ñun trendailane ñiguen chi chibig kuitashchab tab isu, pøs Señorbe
chiwandøgucha ñi tab chigúi møramigwan tranrrun.
8 Jesucristo rey Davidwei misagugurri arrubiibe kwawa,
kwailai utugurri gatøle kurrigwan ñibe pesannamø isuagu, tru
Tiuswei tabig srø wamwan na maig eshkab kusrenanig, treegwan.
9 Inchawei tru wamgurri chinetø kaig nebuinab, kailan keeri yau
pasramig nebutan, kan larrø gaig lataikke. Inchendø Tiuswei
wambe merrarraig kømøtø basran. 10 Inchawei treekkurri chinetø
kaig nebub arrubigwan treegwan kerrigu ka pureb megar, Tius
nø lawa wesrailayasig tab gønrrai isua, tru kaigyugurri wesrailø
gømig Cristo Jesúsweinug pasrabigwanba, tru managuen
patsønrrabgaig tørguegwalmabigwanba nømgucha nebua
tøgagønrrai.
11 Iig trendaibe chi isumgaig, isig kømøtø gøn:

Nam nøba kwawabe,
katø nøba øsig purramig kønrrun.

12 Maya kaig nebub arringucha, melabig meløwabe,
katø nø ashib karub waisrøn chigucha nøba ashib karub
purramig kønrrun.
Nam nun ‘ashmeelø guer’ chibene,
namungucha nøbe ‘ashmíig kur’ chinrrun.
13 Nambe nøba maig pønrramigwan treeg pønrrømuingucha,
nøbe namba maig pasrabiibe chu uragucha treetø pasrabig
køn,
kaguende nøbe maig køppe, managucha treetø gua.

Sølwan marøbig kui asig kønrrab inchi

14 Iilane pesannamønrrai isunanøppatø, isunanøppatø meganrrig,
‘øyeeg martrigay’ chib Tiuswei merrab karua basrøb, ke kan chi
wamindamgaigwan treetøgatø ke larrøbitsamburab larrøbichib,
ambugurri igurri aleguiyab gømønrrai. Treeg mariibe chi tabig
purugumøtø, tru wamindigwan mørøbelane ka trømbøig mindishatø
kørrømarøbig køn. 15 Ñibe ñuimburappe Tiuswei merrab søl marøbig
kui asig basrønrrab, purø tab asha isuptø marøb meganrrig. Chi
maramigwan marøb pasrabig, chiyugucha køriimisra basrønrrabgaig
tru wam newan ciertonigwane, maig kønrrabigwan sølgandø
gusrenanøb pasrabig treeg kønrrab. 16 Tiuswane chigucha gømíig
marøb wamindiilanba, ke ka wamincha møriilanba, treegwan
martrab gømø isua basrønrrig. Kaguen treeg waminchibeløbe nømui
kaig mariiløyu mas kegørrab ambubelø gøn. 17 Inchen nømui treeg
wamindiiløbe kan pill-llab pisrø asrwan trerangarub larrøbichib
ib lataitøwei martrun. Treeg marøb pønrrabelai utube Himeneoba,
Filetoba gøn. 18 Pøs truiløma tru newan ciertonigugurri pella
tarømisra, tru kwailø øsiiranrrun daibe yandø chab øsiirabguen
indin gøn chib, trumay waminchib guebamba, møilanma tru
nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøga melaigwane yandø
mumaygucha gømuielø melønrrai mindisha kørrømarøb guebambin
gøn. 19 Inchendø treeg kuingucha, Tius purø may tamara pølbasra
pasriibe muguen kønøgamgaig basran. Truyube øyeeg chibig pørig
tøgaig: “Señorbe møiløtø nuielø gúigwan ashibig køn” chibiiba; katø:
“Møitøgucha ‘Señorwei munchiyu uñibig kur’ chib waminchibiibe
kaig marigugurri tarømisramig køn” chibiiba.
20 Kan nu yauma pasumera, køtsømera pønrrappe, orotøga
mariiløtø bønrrømøwei, andøga mariiløtø pønrrømøwei indan.

Treeg kømøtø, tsiitøga mariilø gøben, pirøtøga mariilø gøben
bønrran. Møiløbe purø tabig marøbyutø katørab srua gømig
køben, møiløbe ka chi marøbyu gøben katørab srua gømelø
gøn. 21 Inchawei møikkøben øyeeg kaig mariiløyugurri chish
misrabe, purø tabig maramigweyasig kan pasun lataig tøgagømig
kønrrun, tabigweyasiitø tarømarig, chiyutøgucha Señorweimbe
tabig martrabig, chigøben tabig maramigweyasiibe kaima
basrønrrabgaikke.
22 Matsørelø chinetø kaig marøg kui indiiløyugurrimbe ñibe
tarømisr. Incha tru sølgandø tabigwanba, isubigwan Cristoinuutø
pasra tøgagømigwanba, undag købigwanba, ambugurri igurri tab
unamigwanba ñibe tøga uñ, tru nømui manrrømeran chishchiitøga
Señorwan ‘purugurra’ chib wamab tabig waminchibeløba
kanbalatø. 23 Ke chi wamindamgailan aleguiyam lailøyugurrimba,
chugúinguen mørmubendø chinetø cha møriiløyugurrimba
tarømisr. Kaguende treeg indiibe ka kwayab gømigweyasiitø marig
kørrømisrøbig kui ñibe ashibig køn. 24 Kaguende Señorweiwan
marøb megabiibe kwayam laptiig kømøtø, masken mayeelan
larrø tab inchibig, trurrigu may gusrenanøbig, chigøben
pusrkwanrraptiig taingucha namig mørmíig kømig køn. 25 Katø
mørøg kømub chinetø cha mørøbelane, møi møi tsag wamømøtø,
tammaytø sølwan isunrrai purugumig køn. Nømui kaig mariilan
isua møra, Tiusweimay lliramigwan inchippa Tius tranøbgunmab
isua, tru newan ciertonigwan nøm tab chigúi mørtrai. 26 Incha
gatøle tab isua møra, tru nugwaimandzig chinetø mara pønsra
nømun kegørrøsrka, nø maig martrain gøben, treeg marøb
melønrrai merrarrawa tøgagúigugurri wegørrønrrai.

Srabe gwalømmerawan misaamera mailø gønrrabelan waminchib

3 1 Katø ñibe iigwangucha isua asha gømig køn, srabe
gwalømmerawane tabguen waramga gwalømmera attrab
gúi. 2 Møguelø ka nømuimburaptø tabig kønrrai inchibelø,
anwane ke chinchimmørø inchib chull inchibelø, purø nørreelø
misrøb waminchibelø, purab nørreelø misrøb katøganelane
keeshaguen ashmeelø, trømbøig tsalø wamamba inchibelø,
nømui møskalan larrø mørmeelø, chiwangucha ungwaguengar,
Tius kaagúi lataig inchib misaamera gønrrun. 3 Ka trendø treeg

undaguelø gømigwane chigucha chiga misaamera, namappe,
chinchaguen tamaramgaig namabelø, wam gusrupteelø, trømbøig
maramigwane ke treeg maratøweim buraambubelø, nømun
gømøbashtø trømbøig mara betab misaamera, chigurrimbunø
tabigwane larrø tsaleelø, 4 chi gømubendø tabelan kailai tasku
purøøra pønsrøbelø, chi maramigwan tabguen isumubendø møi
møi marøbelø, nørreelø guermab isubiitø ke chinsraatø inchibelø,
chine tab gúimørøb maramigwangøba undaarabelø gønrrun,
Tiuswan gømøtø. 5 Tiusweimburabigu truba tabig amøñib lataig
inchendø, tru maramburab marøbig Tiusweiwane chigucha gømíig
mara tøgar gøn. Øyeeg misaamerane tarømisr. 6 Kaguende tru
treeg marøb møguelai utuelø møiløgøben køn, ishumburmera
chiyu gøben mur isua bønrrømøwa, chigurrimbunø kaig marøg
købig arrubig srua ambiilø, kaig mariitø netsailai yamerayu
kebamba, tru ishumburmeran kegørrøsrka treetø rreetø melønrrai
srua gøbelø. 7 Inchen tru ishumburmerabe chu uraskucha
kusreb chib meløbendø, tru newan ciertonigwane managuen
nebua ashchab gaiman. 8 Tru Janesba, Jambresba Moiséswan
chi marmønrrai søtøluløbelø latawei, tru møgueløbe tru newan
ciertonigwane treetøwei søtøluløbelø gøn. Truiløbe nømui turyube
trømbøig maramig isubiitø netsailø, isubigwan Jesucristoinug
pasra tøgagúigugurri tarømisra misaamera gøn. 9 Inchendø ke
øyeetø, øyeetø gúimbe martrab gaimanrrun. Kaguende nøm
chigúinguen mørmubendørre marøb gúigwane mayeelai malau
tørgandø tørmarig kønrrun, tru pailø Janeswanba, Jambreswanba
maig purayaig treetøweingue.

Timoteowan chi maramigwan Pablo karua basrig

10 Inchendø ñibe ñuimburappe na maig kusrenaniilan tab ashibig
køn, na mandø unigwan, na maig martrab isuigwan, nai isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan, maya chindingucha tammay
megaigwan, undag købig tøgagúigwan, chine pub arringucha
tarømisrmø, megabig megaigwan. 11 Katø chine chine nan kaig
marinab megaigwan chigucha, purø isuig megamig chinetø
puigwan, Antioquíasrø Iconiosrø, Listrasrø nan yeeg trømbøig
pui megaigwan. Øyeeg chine trømbøig puig isuig megaben,
kerrigu øyeelø chine pub arrubigugurri Señorbe nan chi gømø
ka purayamig kønrrai marig køn. 12 Inchawei mutøgucha Cristo

Jesúsweimburabeløyu tabig amøñinrrab inchibeløbe, isa gømøtø,
kaig indinab melamig kønrrun. 13 Trune tru larrø gaig møgueløba,
katø tabzhig wamincha kaigyu kegørrøsrkøbeløbabe treetøguen
gømø, purø gailøguen misrøb amrrun, nømguen may wamincha
kegørrøsrkailøtøwein gøbendø, may wamincha katøganelan
kegørrøsrkøb.
14 Trune ñibe tru ñi kusrewa tøgagúigu, truyutø megabig
megau, tru ñi trunun treeg kuitamab kørewa tøgagúigwan. Pøs
ñibe isua gúinrrun ñun truigwan mumera gusrenanig købigwan.
15 Inchagucha ñibe unøgurri Tiuswei tru newan tab wam pøriilan
yandø ashibig køn, truiløbe ñune kusrebig kønrrai martrun, tru
isubigwan Cristo Jesúsweinug pasrikkurri kaigyugurri wesraig
kømig kønrrai. 16 Pøs Tiuswei wamwan pøriibe kerriguba Tius
nui wamwan øyamay chinrrai isungaruben treeg pøriilø gøn,
trurrigu kusrenanamibe purø tabig, kalø marigwan nebua ashchai
wamindamig lata, kalø maren sølwan martrai watsamig lata, tru
sølgandø maramig kønrrai kusrenanamig lata, 17 Tiuswei møøbe
chigurrimbunø tabig maramigweyasiibe chigucha palømíig
newanig kønrraingue.

Ñun maig martrai karua basrigwane martrig

4 1 Tiuswei merrappa, katø Cristo Jesús, katøle kenamisra
arrua, tru nø ashib karub wamigwan nø tøga basramisra,
tru øsiguelanba, kwaig warabelanba, maig kønrrabigwan nø
asha martrabigwei merrappa, marmø gømø martrai ñun karua
basrar: 2 Tiuswei wamwan eshkab kusrenanrrig. Wamindamdiig
kui lata, wamindamdiig kømui lata nui wamwane waminchab
muniitø basrabig kønrrig. Katø øyeeg maramig købig kuin gúi
nebua ashchai waminchib, kalø marmønrrai wachib, kullaaramø
tranrrønrrai purugub, trurrigu tsag inchimø, tammay Tiuswei
wamwan kusrenanøb pasrønrrai pasrar, ñune. 3 Kaguende tru
chi kalø gømø tabig kusrenanig Tiuswei wamwan misaamerabe
mørøg kømui inchib pønrram gwalømmera punrrab gøn. Nømbe
ke chine peetø mørøg køb mendindø gúig køppe, nømui trømbøig
isuiløyu maig køben treegwan marøb gømig, kusrenanøbelø srøitø
srøitø tulishib truba nørrø pera gønrrun, nøm chi mørøg kuin
gøben treegwan waminchabelø. 4 Incha tru newan ciertonigwane
mørøg kømub tarømisra, chi treeg kømubendø nømuinetø

isua wamindiilan mørøb gønrrab chab lliranrrun. 5 Trune ñibe
ñuimburappe chiyutøgucha maig basramigwan tab asha basrau,
maya kaig pub arringucha treegu ka megab, Tiuswei tabig srø
wam kaigyugurri wesrabigwan trusrøn rrusrø waminchib llirab,
Tiusweiwan ñi maig maramig tøgagúigwane newan martrig.
6 Kaguende nabe yandø naimburappe na øsig kuigwan
Tiusweyasig keta trannrrab kweetsig kømig yandø ke lutau
basrøben, yandø na kwawa webya yamibe puim basran. 7 Nabe nai
kwayamigwane purø may gwayawa basrar. Katø chu pumsrøngatig
lulamigwane trusrøngatig lula, isubigwan Jesucristoinuutø pasra
tøgagúigwane maig tøga basrabig kuig treetø ka tøga basrar.
8 Inchawei maig kønrrabigwan sølgandø tabig marimburø utam
corona esegaig tøgagur. Truigwane Señor, tru maig kønrrabigwan
sølgandø tabig marøbig, tru gwaløm nan tranrrun. Tranøbgucha
nandø rranmøtø, katø mayeelø tru nø arrumigwan truba rruba tab
gúi isub muniirabelane, mayeelanba trannrrab gúinrrun.

Timoteowan nunashib wamindiilø

9 Timoteo, petø nan ashchab attrab inchunrrig. 10 Kaguende
Demasbe i pirauigwangøba undaarab guebya, yandø nane
elachippa, Tesalónicasrømay yaig køn. Inchen Crescentebe
Galacia birausrømay iben, Titobe Dalmacia birausrømay yaig
køn. 11 Yube ke Lucastøwei naba kørrømisran. Marcoswane lawa,
ñi pera attrunrrig. Kaguende nøbe tru nai marameløyu truba nu
purugunrrautan. 12 Inchen Tíquicone nabe Efeso ciudasrømay ørig
køn. 13 Incha ñi arruppe, Troassrø Carpoi yau tru na kørrømarig,
nai pala itøgueigwanba, kilgamera pøriilanba srua attrunrrig, katø
trugurri tru gatøgan guilgamera mas palønrrabelane pesannanrrab
gømø.
14 Alejandro, tru tsandzøndøga chigøben marøbiibe, nane
chinetø truba rruba kaig marig køn, nø maig marigwan Señorbe
truburø maig tranamigwan trannrrab gúinrrun. 15 Tru møwane
ñigucha isuatø ashiptø uñchig. Kaguende Tiuswei wamwan nam
waminchimønrrai truba rruba søtøluløb gurrig køn.
16 Tru maig maramigwan asha marøb purrabelai merrab ke
srøsrø nan payib srua gønrrab pølbasrendø, tru naimburab
'na treeg mara basrømur' chib, megabenma, nane mugucha
purugumøtø, masken nandø elacha, mayeeløba ke chab

tarømisrøptindig købig køn. Nøm øyeeg marigwan Tius isua ulø
baymuimbe gøn. 17 Treeg kuindøgucha, Señorbeguende naba
pasrøwa, chigúingucha kullaaramø, mur basrønrrai purugúig
køn, Tiuswei wamwan nagurri eshkab kusrenanig kørrømisren,
mayeelø judíos kømø misaamera truigwan truyu nebua mørig
kønrrai. Incha nane Señorbe león lataigwein rrigugurri kerraig køn.
18 Katø Señorbe nane chine kaig nebunrrab pønrrabigugurri chi
gømø, ka purayamig kønrrai, chi indiimíig ashib tøgagønrrautan,
srømbalasrø nø ashib karub waisrø tøga wamigweyasig.
Tørguegwalmabiibe Tiuswein gønrrun managatig. Treeg kønrrun.

Tabig wamindiilø srabeig

19 Priscilanba, Aquilaswanba, Onesíforoi yauelanba ‘tab ka
amøñigueh’ tan chirrunrrig. 20 Erastobe Corintosrø kørrømisren,
Trófimone Miletosrø kwanrrø gørrømarar. 21 Pishim bølmera
guebimøwatø ñibe petø attrab inchig. Eubulo gøben, Pudente
gøben, Lino gøben, Claudia gøben, katø nunelø mayeelø truilø
chigucha ñun ‘ka uñguh’ chirrunrrig cha, øran.
22 Señor Jesucristobe ñiba pasrøben, nø ka yandø tab indikkucha
ñimba pasrønrraimab isur.

Tito

Pablo Titon pørøb

1 [1]Na Pablo Tiusweiwan marøb megabig, Jesucristo nøashib
karua ørig kur, Tius nø lawa wesruilan, tru isubigwan
Jesucristoinuutø pasra bønrramigwanba, katø tru newan
ciertonigwan nebua asamigwanba na purugub pasrønrrai, tru
Tiusweimburab tabig amønamigumay amrrai marøb pasrabigwan.
[2]Tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúiba, tru maig
kuigwan nebua ashib ambiibabe, tru managatig øsig kømigwan
tøgagønrrurmab isua munig melaigu truyu basran, Tius tru mana
isa waminchimíig, chigurrimbunø købigwan marmøwatøsrøwei
tru nø trannrrab misra kørrømisrigu. [3]Inchen møimbe yandø
truigwan maram gwalømmera pubene, Tius namui Kaigyugurri
Wesrabig nan martrai karua basren, trunun na eshkab kusrennen,
nui wambe yandø truyu kenamisran. [4]I kilgawan ñi Titon pørar,
nam pailøba namui isubigwan kanguelarrøtø Jesucristoinug pasra
tøgaig, ñi nai trag nusrkai lataigwan. Namui Tius Møskaimba,
Cristo Jesús namui Kaigyugurri Wesrabiiba, nui ka yandø
tab indigwan gøben, chi isumgaig tab gøbigwan gøben ñun
tranrraimab isur.

Cretasrø chitø maramelø

[5]Na ñun tru Cretasrø kørrømarøppe, trusrø tru chi maramelø
lutø gørrømisriilan lutøgurri tab tamarøb kerrigu chab patsø
gønrraimba, katø pueblomørig iglesiamerayu Tiusweiwan
pera marøb pønrrønrrabelø wesrawa bønsrønrrai, ñune trusrø
treeg kørrømarig køn, na ñun maig martrai karuigwan treeg

martrai. 6 Tiusweiwan pera marøb pasrabiibe mugøben 'chi
køn' dainanrrabgaig, kan sraindø døgaig, katø ureemeragucha
Jesucriston kørebelø døgaig kømig køn, nømun 'maig marøb
amøñig køben amøñibelø gøn' chib wamindinabelø, kabe
'mørmeelø larrø gailø gøn' chib wamindinabelø treeg ureg kømøtø.
7 Kaguende Tiusweimburabelan ashib pera pasrabiibe 'øyeeg
køn' dainanrrabgaig kømig køn. Ke nø maig taigwandø, martrai
inchibig kømøwei, kuchigurrindø ke chinsraatø inchib namabig
kømøwei, mutsiiraptiig kømøwei, kwayam lamig larrø chullig
kømøwei, ke maramgailan marøb, an nu gatøramigwangøba
chullig kømøwein gømig køn. 8 Masken treeg kømøtø, mugøben
nui yau pubelane yaambumay wamønrrab muniitø wabig kømig
køn. Tabigwane undaguig, maig unamigwan isua møra uñibig,
sølgandø tabig marøbig, Tiusweimburabeløyu newan tabig uñibig,
asr mumay srua itanmaptø uñmíig kømig køn. 9 Tiuswei wamwan
chi isumgaig ciertonigwan maig kusrenanigwane, tindøga basrabig
kømig køn, chi kalø gømø tabig kusrenaniitøga katøganelan 'maig
maramigwan treeg maray' chib wamindamiba, katø 'kalø maran'
chibgøba waminchibelan, nømguen galø marøbelø gúin gúi nebua
ashchai wamindamiba.

Tru peemaytø yunømara gusrenanøbelø

10 Kaguende nøm maig martrab chippe, ke purab purab
pønrramisrøbelø gøben, wamdø nigarmera gøben, katø may
wamincha ka kegørrøsrkøbelø gøben truba nørrø gøn. Tru treeg
inchibeløbe judíosmera tru asru circuncidawarmera, truilørre
mas inchibelø gøn. 11 Inchawei treelane waminchib gømønrrai
mera, nømui trigwane kandø gasra basramig søl gøn. Kaguende
chi maramíig mara an nørrø tøgamisrøg køb, ke yaba, yaba yandø
mandøgucha gømuielø melønrrai mara gørrømarøb amrrun, chi
kusrenanamgailan kusrennøb.

12 Tru Cretasrø kan møg nømui utuig nømui tiusmeraiwan
waminchibiitøwei nøm tøgagúima trendaig købig køn: "Cretasrø
misaamerabe chu uraskucha isa waminchiptø warabelø, animal
lataitøguen gømø purab gailø, kan mabgucha ¡gatø! mamburab
mabelø, trurrigu pøgølelø gøn" cha. 13 Truig trencha wamindiibe
isa gømø, sølwei wamindig køn. Inchawei nømune waminchippe
mørmø gømø, mørtrai mur waminchig, tru isubigwan

Jesucristoinug pasra tøgagømigwan chi kaiba lindiimíig chishig
tabig tøgagúigwane, 14 judíosmera ka nømdø isua wamindiilø
tøgagúilan tru gúindø mørøb pønrrømøwei, katø møguelø tru
newan ciertonigugurri tarømisrar chi maramigwan nømdø
pønsrailan tru gúindø marøb pønrrømøwei inchai. 15 Chi trømbøig
isumeelø chishig tabig isubelaimbe chitøgucha tabig chishig køn.
Trune Tiuswan chigucha køremeelø, larrø rrømbøig isubelaimbe
chigucha chi tabig chishiibe chi gaagøn. Kaguende nømui turyu
isubiiba, isub kebachib pasrabiiba truiløbaguen larrø rrømbøig
mindiilø tøgar gøn. 16 Tiuswei mayu amøñibelø guer chibendø,
nømui chigøben marøb amønaitøgabe chi ashmeelø gúi lataitøweih
marøbelø gøn, ashikken gønrrabgaig køsøngønrraptiig marøbelø,
larrø mørmø misaamera, chigøben tabig maramigwane martrabga
misaamera gøn.

Chi kalø gømø tabig kusrenanigwan waminchib

2 1 Trune ñibe waminchippe, tru chi kalø gømø tabig
kusrenanig, truig maig køben treegwan waminchig. 2 Møguelø
kølleeløbe chigøben incha ashmø, maig pønrramigwan bønrrabelø
gønrraimba, mugøben chine cha asinab pønrrømeelø gønrraimba,
isua møra misaasun amøñibelø gønrraimba, isubigwan
Jesucristoinug pasra tøgagúigwane chi kaiba lindiimíig chishig
tabig tøgagønrraimba, undag købigwan tøgar gønrraimba, chine
pub arringucha melabig melønrraimba waminchig.
3 Katø treetøwei ishumburmera kølleeløbe, Tiuswei ureemerasun
maig amønamigwan amøñibelø gønrraimba, wam gusrab wamniga
llirapteelø, vino mutsamigwan larrø chulleløgømønnrraimba,
tabigwane katøganelanguen kusrenanøbelø gønrraimba waminchig.
4 Øyamay nømbe tru keløbar ureetø ishumburmeran: isua møra
misaasun amønamigwan, nømui kelan, nømui uregwan undaguelø
gømigwan, 5 tab isua møra amønamigwan, chi kaig marmø
chishig amønamigwan, nømui yaambu chi maramelan asha
marøb purrabelø gømigwan, tab inchibelø gømigwan, nømui kelø
maig chiben treeg melamigwan waminchibelø gønrrai, ‘Tiuswei
wamwan chi tabig kømøn’ chib kaig wamindig kømønrraingue.
6 Katø matsørelan chigucha ‘øyeeg, øyeeg marøb gømig køn’ chib,
isua møra amøñibelø gønrrai waminchig. 7 Ñi chiyutøgucha tabig
mariiløyu nømguen trunun asha kusrenrrai marøb kenamar. Incha

ñui kusrenanamigu ñibe kusrenanøppe, maig kusrenanamigwan
isa gømø sølwan gusrenanøb, ka indzab marøb lataig kømøtø
tab gusrenanøb, 8 katø waminchibgucha wamindamgailan
waminchimøwei, mu 'øyeeg kalø gøn' damgaig waminchib
kusrenanrrig. Tru namun tsalø gúin bønrrabeløguen namun
møigwandøgucha chi chaguen kaig waminchab gaima, kørig
misraguen gørrømisrtrai.
9 Katø tru karuindiig melabeløbe, nømun karub pera gøbelø
nøm maig karuben, 'chiyutøgucha treeg marøb melamig køn' chib
waminchig, karub pera gøbelø tab gúi mørøb purrønrrai marøbelø
gønrraimba, katø trigu rrigu løtapteelø gømønrraimba, 10 katø
chigøben tsøgøl inchipteelø gømø, masken newan chi isumgaig
tabig marøbelø gúi asiilø gønrraimba, Tius namui Kaigyugurri
Wesrabigwei tabig kusrenanigwan nøm chi marigutøgucha purø
tab gúi asig kørrømisrtrai. 11 Kaguende tru Tiuswei ka yandø tab
indiibe maya misaamera ashchai kenamisrin gøn, tru kaigyugurri
webambamig kønrrai.
12 Inchen tru ka yandø tab indiibe møi ya nam øsig warain
gwaløm, isua møra misaasun amønamig kønrraimba, maig
kønrrabigwan tabig sølgandø maramig kønrraimba, Tiuswan
maikkucha pesannamø tabig amønamig kønrraimba kusrenanøbig
køn, Tiusweimburab trømbøig kaig maramelanba, chigøben ke
trømbøig marøg køtanmaptø marmumigwanbabe yandø elachar
gømig kønrrai, 13 tru nam isua munig melaig mayanguen tabigwan
muniirab melappe, Jesucristo tru namui purø nu Tius namun
Kaigyugurri Wesrabigwei tørguegwalmabig kenamisramigwan
muniirab. 14 Kaguen nøbe nøashib namuyasig kwaig køn,
chigurrimbunø purø rrømbøigugurri wesranrrappa, katø kerrigu
newan chishelø, nui misag søtømera nuyasiitø gønrrai martrappa,
katø tabig maramigwane marmø gømø martrab inchibelø gønrrai.
15 Ñibe iilan waminchig 'øyeeg, øyeeg marøb gømig køn' chib;
'øyeeg maramibe kalø gøn chib; marmøtay' chib. Waminchippe, mu
mandamgaig waminchig; ñun mu kaashib gønrrain gømøtøgue.

Jesucriston kørebelan mandø amønamigwan waminchibig

3 1 Misagwan ashib karub purrabelan lata, katø chi maramigwan
martrai karub purrabelan lata, truilø maig chiben treeg
melabelø gønrrai, isunanøb waminchig, chi garuben mørøbelø

gønrraimba, chigøben tabig maramigwane martraptø bønrrabelø
gønrraimba, 2mugøben gatøganun chi kaig waminchimeelø
gønrraimba, kwayam lapteelø gømøtø, masken tab inchibelø
gønrraimba, maig købash inchimø, mu misaamerandøgucha tabig
marøbelø gønrraimba. 3Kaguende merrabsrømbe namgucha
Tiusweimburabelane larrø chugúi mørmeelø, Tiuswan mørøg
kømui inchibelø, pella amøñibelø, chigurrimbunø trømbøig marøg
købiiba kaig mara tab gúi mørøb waramibatø srua ambiilø, kaig
maramigwangøba isubelø, chigurrin gøben gatøganun pusrkwai
ashib, namun katøganelø larrø tsalø asiilø, katøganelan namgurrin
rreetøwei tsalø ashib nambe treeg amøñibelø gøbig ker. 4Inchen
Tius namui Kaigyugurri Wesrabigwei tru ka yandø tab indiiba,
nui undag købiiba maya misagweyasig yandø kenamisren,
5nam chigøben sølgandø tabig marøbelø gúimba gømøtø, nøbe
lastima asig maig køben, namun kaigyugurri wesraig køn. Treeg
marøppe, srøilø gønrrai pillmaikkurrimba, Espíritu Santo namun
peemayelø gønrrai srøig yunømarikkurrimba gøn. 6Nøbe Espíritu
Santon tøgagømburab tøgagønrrai namuim bala ørig køn, namui
Kaigyugurri Wesrabig Jesucristogurri. 7Nui ka yandø tab indiitøga
namune chi kaig kømeelø lataig tabig kørrømara, ketigwan
utønrrab ureemera gønrrai kørrømarig køn, nam tru managatig øsig
kømigwan tøgagønrrurmab isua munig melaig truig maig køben
treeg. 8I trendaibe chi isumgaig isig kømøtø gøn. Inchawei iigwan
waminchippe marmø gømø, treeg martrai waminchig Tiuswan
kørewa bønrrabeløbe chigøben tabig maramelangøba marøb
melønrrab inchai. Kaguende tru iig tabig mariiløbe misagwan truba
tabig purugunrrabig køn.

9Inchen ke ka yandø kwayam lailanba, katø nambe i
misaamerainukkurri amrrubelø guer chib wamindiilanba,
kangurrin gangurri ke chab guemøriyab katø tru aleguiyam
lailanba, maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu, øyeeg
chibig køn chatø ambugurri igurri tru wamindiilanba, treelan tru
gúindø mørøb pasrønrrab gømø. Øyeebe chi purugunrrabgailø
waminchimuinguen wamindiilø gøn.

10Møikkøben Tiuswei ureemeran nøørø gatøgan søtø marøb
uñibigwane ‘øyeebe maramig kømøn’ chib kan pamaygatig wama
wamincha, wamindigwan mørøg kømui inchene, yandø treeg
møwane chi asamig kaanrrai tarømisramig køn.

11 Kaguende øyeeg møøbe yandø nøasiitø tsabø minchaig, kaig
marøbig, nui kaig mariitøgatøwei kaigyu kebeñaig køn.

Nunashib wamindiilø srabeig

12 Artemaswan gúi, kabe Tíquicon gúi ñuimay na ørene,
Nicópolissrømay nan ashchab, petø attrab inchunrrig. Kaguende
nabe tru pishim bølmerawane trusrø tsunrrab inrrab isur.
13 Tru maig maramigwan martrai romasreelai pøriilan ne ashibig
kusreb møg, Zenaswanba, Apoloswanba, nømui ambamigwan
amrrai, chigucha palab punrrain gømø, purugunrrig.
14 Pøs chigøben ke purugumdiig pub arruben treegu purugunrrab,
namuieløgucha tabig maramigwane kusreb ambamig køn, ke
chigucha marmeelø gønrrab gømøtø.

Wamindiilø srabeig

15 Mayeeløba naba amøñibeløbe 'tab ka amøñigueh' cha wam
øran. Nam lataitøwei nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra
bønrrøwa namun undaarabelan 'ka amøñigueh' tan chirrunrrig.
Tius nui ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrrun.

Filemón

Pablo Filemónwan pørøb

1 Na Pablo Cristo Jesúsweimburabelan marøb megaikkurri
kailan keeri yau pasrabiibe, namui nuneg Timoteoba misra, ñi nai
undaaraig namui maramigu lincha marøbig, Filemónwan gøben,
2 katø namui nuchag Apian gøben, trugurri Arquipo tru namui
marameløyu, marig kørrømisrtrai tranrrab megabigwan gøben,
katø tru iglesia ñui yau tulundzunabelan gøben pørar. 3 Tius namui
Møskaimba, Señor Jesucristoba nui ka yandø tab indigwan gøben,
chi isumgaig tab gøbigwan gøben, ñimun tranrraimab isur.

Jesucristoinuutø pasra tøgagúiba, undag købiiba tøgagúig

4 Tiusba waminchippe, chu urastøgucha ‘ungwa, ungwa’ chibig
kur ñun isub. 5 Kaguende ñui isubigwan Señor Jesúsweinug pasra
tøga megaigwanba, katø Tiuswei misaameran ñibe truba undaguig
køn daigwanba wammørikkurri. 6 Inchawei tru ñui isubigwan
Jesucristoinug namba lata tøgagúig, truibe truba tabig purugub
pasrønrrai Tiuswan miabig kur, tru Cristo Jesúsweinug nam
chigurrimbunø purø tabig tøgagúigwan nebua ashchai. 7 Kaguende
nane truba rruba kasrag køb, truba tab gúig kuig køn, tru ñui
undag købikkurri. Kaguende Tiuswei misaamerai manrrømerabe,
ñigurri pishindø tab gúig kasraatø pønrrønrrai marin gøn, ñi nai
nuneg.

Pablo Onésimoyasig purøwaminchib

8 Inchawei nabe Cristogurri mu chi chinrraingaig, ñi maig
maramigwan treegwan martrai karua basramig tøgagøbendø,

9 treeg inchibgunrriibe tammay undag købiitøga tiusmanda treeg
martrurrunrrig cha, ñun miawa pasrar, na Pablo, yandø køllig,
na møi ya Cristo Jesúsweiwan marøbig kuikkurri kailan keeri
yau pasrabig. 10 Nai nusrkai lataig Onésimoyasig ñui merrab
purøwaminchab inchar, na kailan keeri yau pasrøwa, nai unø
lataig misra basrabigweyasig.
11 Onésimobe merrappe chigucha gømíig købig kuig, møimbe
ñuyasig lata, nayasig lata, chiyutøgucha ke nø burugub megabig
misrin gøn. 12 Incha nabe gatøle nune ñuimay ørar, tru nai
manrraugurri undaaraigwan. 13 Pøs naba kørrømisrtrai nune,
nabe kørrømarøbmørø isuig køn, Tiuswei tabig srø wamgurri
nan merrarrawa keerig pasrøben, ñi burugub megab lataitøwei
nan purugub meganrrai. 14 Inchendø ñimerrig maig tainguen
ashmøwatøbe, nabe ke treeg martrab inchimuig køn. Tru na ñun
øyeeg martrunrrig taigwane, ke na ñun treeg maramne indig
kømøtø, uyube ñi maig maramdiig køben treeg asha martrai
inchar. 15 Onésimo kan maya yanagatig ñun øyeeg tarømisrøppe,
katøle managatig ñi nun yandø tøgagørrømisramig kønrrab gua,
øyeeg tarømisrig kuitamab isur. 16 Møimbe yandø nune karuindiig
megabig kui lataig kømøtø, katøguchinguen tøgagømmay
tøgagørrunrrig, kan undaaraig nunewan lataikke, nøbe naimbe
truba undaaraig køn. Trune ñibe treetøguen gømø, katøguchinguen
isua undaaramig køn, nø misag basraigu lata, Señorweinug
pasraigu lata.
17 Inchawei ñi naba lincha marøbig kuabe, trube, nune nan utab
lataig uta tøgagørrunrrig. 18 Inchippa ñun chigøben kalø mara gúin
gúi, kabe chigøben ulø misra gúin gøb chigøbene, trube, trunun
na ashchab, nan ulø bayrrunrrig. 19 Na Pablo naashib nai tasiitøga
iigwan pørar: ‘Ulø chigúin gøbene, trube, na purø waramønrrun’
chib, ñuimburab ñitøweinguen Tiusweimburabeløyu nan truba
nørrø ulø gúigwan truigwanguen chi kebachimøtø. 20 Trube, nai
nuneg, ñi Señorgurri øyeeg tabig nayasig marimbe gøtan, nai
manrrau chi isumø, tab gúi pasramig kønrrai Cristoinug.
21 Na pørøppe, na maig taigwan møra martraitamab isua
børar, katø na maig taigwandø gømøtø, katøguchinguen tabig
martraitamab isuague. 22 Tru gømnetø katø na ñimuisrømay
arrua, na chu pua kørrømisramigwangucha tamarøb megarrunrrig
chinrrab inchar, na ñun ashchab arrumig kønrrai, ñim Tiuswan

miab melaig treeg pubene, katøle ñimun ashchab arrumuitamab
isua.

Wamindiilø srabeig

23 Cristo Jesúskurri tru kailan keeri yau naba pasrabig
Epafraskucha ñimun ‘tab ka amøñigueh’ cha øran. 24 Katø Marcos
køben, Aristarco gøben, Demas køben, Lucas køben nai maramigu
maram burugub melabelø, truiløgucha ‘tab ka amøñigueh’ cha
øran.
25 Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñimba
kønrraimab isur.

Hebreos

Tius Nusrkaingurri wamindig

1 [1]Merrabsrømbe Tiusbe namui kølli misaamerane Tius maig
karuigwan eshkabeløgurri, mumay gøben, katø gatø wamindig
købig køn. [2]Incha møi i srabe gwalømmerawane nui Nusrkaingurri
namun wamindan. Tru pirøwanba, katø srømbalasrø kerrigu
chigurrimbunø købigwanbañau Tiusbe nøgurri mara basrøb, katø
nundøwei tru chigurrimbunø pønrrabigwan kerrigu keta, nø
ashib tøgagønrrai kørrømarig købig køn. [3]Nusrkaimbe Tius maig
tørguegwalmabig køben, treetøwei tørig tørguegwalmabig køn,
chiyutøgucha Tius maig køben nø treetøweingue. Katø nøbe tru
chigurrimbunø pønrrabigwane nui maramburab mari wamdøga
trunun nø ashib tøga basran. Incha nøbe misaamerai kaig mariilan
chab chishmarabe, yandø srømbalasrø Tørbilabig Purø Nu Tiuswei
kusrmaygatø wanrrab wamisrig køn.

Tiuswei Nusrkaimbe ángelesmera lataguen gømø, purab nuig køn

[4]Pøs øyamay Nusrkaimbe ángelesmera lataguen gømø, purab
nuig misrig køn, "Tiuswei Nusrkain" cha, wami munchin nø uta
tøgagúibe, "ángeles" cha wami munchi lataitøguen gømø, purab
nuig utig køb lataitøwei. [5]Pøs Tiusbe kan mø ángelwan gøben
managuen øyeebe chimuig køn:

"Ñibe nai Nusrkain gøn cha;
nabe møi ñui Møskai misrar" cha.

Katø mø ángelwangucha øyeeg chimuig køn:

"Nabe nui Møskain gøben,

nøgurrimbe nai Nusrkain gønrrun” cha.
6 Incha Tiusbe nui kandø Nusrkawan yu pirau kebattrai ørøb
urasma katø trendaig købig køn:
“Tiuswei ángelesmerabe mayeeløba nun køriibala tabig
wamindamig køn” cha.
7 Inchen tru ángelesmeraimburappe Tiusbe trenchibig køn:
“Nui ángelesmerane kan isig ichibig latailø gønrrai maran cha,
katø nuiwan marøb melabelane nag bilabelø latailø
gønrraingue.”
8 Trune Tius Møskaimbe tru Nusrkaweimburappe trenchibig køn:
“Ñi, Tius, ñi ashib karub wamisra waibe
managatig pasrabig basrøben,
tru tabig sølgandø marøb tøgaweim børøtsiibe
ñi ashib karub wainug sølgandø marøb waig,
truig kønrrun cha.
9 Sølgandø tabigwane ñibe undaarawa,
kaigwane ashig kømui indig køn cha.
Incha treekkurri Tius, tru ñui Tiusbe,
tru ñui linchibelan lataguen gømø,
purab nuig kønrrai mara,
ñune aceite srølig køn cha
maya nuguen kasraaranrrai.”
10 Katø Tiusbe Nusrkawan trenchibig køn:
“Ñi Señorbe srøsrøzhiitø pirøwane
ñi mara basrig køben,
srømbalamerabe kerriguba ñui tasiitøga mara
bønsrailø gøn cha.
11 Inchen truiløbe kerriguba chab pinøben,
ñibe wabig wanrrun cha.
Srømbalamerabe kerriguba asru kewagúilø lataitøwei
chab gølliranrrun cha.
12 Ñibe tru srømbalamerane kan pala itø tsinigwan welan
guitishib lataitøwei kirra,
kewagúilan lataitøwei gatøle peemay
srøig yunømartrun cha.
Trune ñibe chu uraskucha yunømarmø,
treetø rreetø gøben,
ñi øsig wamig pilamerabe managuen patsønrraamøn” cha.

13 Tiusbe mø ángelwan gøben managuen trendaig kaagøn:
"Nai kusrmaygatø wamisr cha,
ñun ashig kømui inchib tsalø inchibelan
ñi ñui srøbmeran truilaim bala nebuna
wamig kønrrai pønsramnegatig."
14 ¿Angelesmerabe mayamba espíritumera, Tius karuigwan
marøb pønrrabelø, kaigyugurri wesraig kømigwan ketig uta
tøgagønrrabelan purugub pønrrønrrai karua øriilø treelø
gømuitarru?

Kaigyugurri wesraig tøga bønrraigwan chinchaindø elatsamig kømøn

2 1 Inchawei treeg købene, nam wamindi mørigwane mas tab
møramig balan, nam amønaig mayugurri inchippa pella
ambinabgunmab. 2 Kaguende Tius ángelesmeragurri wamindikken
maig chippe, treeg kønrrain gúig kua, tru maig taigwan mørøg
kømub itøbunabelanba, møra marmeelanba truburø møra
melamigwan maig utamigwan utønrrai pønsraig købig køn. 3 ¿Namun
kaigyugurri wesraig yeeg nuig tøga bønrraigwan nam chinchaindø
elacha, amøñabe, trube, nambe tru møra melamigugurrimbe, mandø
incha wegørrønrrab? Kaguende kaigyugurri wesraig kømig purø
nuigwane Señor Jesús nøashib nømerrig eshkaben, trugurrimbe
tru nø wamindigwan mørøbelø, truigwane 'øyeeg køn' cha, namun
eshkaig købig køn. 4 Katø Tiusbe nø pasrain gúi ashchai mariiløtøgaba,
kwaara asha gønrrai mariiløtøgaba, maramburab mariiløtøgaba,
Espíritu Santogurri peg, peg marøbelø gønrrai nun maig tranamdiig
køben pirisha keta traniitøgaba, tru wamindigwan Tiusbe treeg kuin
gúi ashchai kenamarøb pasraig køn.

Jesucristo gøn nam kaigyugurri webamba pønrramibe

5 Nam møi tru waminchib amrruigwan, waramig gatøgan tru
wendøsrø srøig attrabigwane ángelesmera nøm garub tøgagønrrai,
Tiusbe treeg marig kømøn. 6 Treeg kømøtø, kanbaløsrø Tiuswei
wamwan pøriguma møikkøsrøn Tiuswan trencha payig køn:
"¿Misaabe ñuimbe chi gønrrab gøh cha,
ñi ya isunrraimbe?
¿Ka møwandø ñi truba isua ashib attraimbe,
nøbe chi gøh cha?

7 Pøs kan maya yanagatiitø ángelesmera lataitøguen gømø,
møwane katøguchindø lamíig kønrrai mara,
nune maya nuguen tabig indiitøgaba,
purø tab indiitøgaba,
treetøga corona betsøsrøb lataig purø nuig kønrrai marig køn cha.
8 Incha kerriguba nui srøb umbu pønsraig køn" cha.
Incha kerriguba nui srøb umbu pønsrøppe, Tiusbe chiwan
kørrømara gømøtø, kerriguba nø ashchai pønsraig køn. Treeg
kuingucha, møi yambatøbe kerrigubabe møg nø ashib tøgagømuin
gúi aser. 9 Inchendø Jesúswane, kan maya yanatø ángelesmera
lataguen gømø, katøguchindø lamíig kønrrai marin gúi aser,
Tius tru ka yandø tab indikkurri mayeelayasig kwamigwan
maig kuig mørøb pasramig kønrrai. Møimbe tru nø kwaikkurri
tørguegwalmabiitøgaba, purø tab indiitøgaba, treetøga kan corona
betsøsrøb lataig marig køn.
10 Pøs tru chigurrimbunø pønrrabigwan marøb, katø truilan
nuyasiitøwei pønrrønrrai marøb inchib Tiusbe nui ureemeran
truba nørrøwan nui tørguegwalmabiisrømay pera ippe, Tiusbe
tru Jesucristo nømerrig nømun kaigyugurri pera webibigwan
tru chine kaig indinab pureb megaitøga chi palømíig newanig
kønrrai maramig, Tiusbe søl gúi asig køn. 11 Kaguende Cristo tru
Tiusweindø gønrrai tarømarøbig lata, katø Tiusweindø gønrrai
tarømariilø lata, mayeeløba kan Møskaweyeløtø gøn. Inchawei
treekkurri Jesúsbe nømune, "nai nuneløˮ cha, wamamig chi kørig
kuim basrømøn. 12 Tiuswei wamwan pøriguma Cristobe Tius
Møskawan trenchibig køn:
"Ñui munchiwan nabe nai nunelan wamindamønrrun cha.
Incha ñuielø tulundzuna gúinug mayanguen tabig
waminchib cantamønrrun" cha.
13 Katø Cristobe treekkucha chibig køn:
"Nabe ke Tiuswandø isua basramønrrun" cha.
Incha gatø trendaig køn:
"Tius nan trani ureemeraba nabe yu pasrar" cha.
14 Pøs ureemerama asr tøgar, animbar gúig købene,
Jesucristogucha treeg asrtøwei tøgaig kørrømisrig køn, nø
kwaitøga tru kwamig kønrrai nugwaimandzig mu chindamgaig
marøb pasrabigwan pinishib, 15 katø nømui øsig amønaigu chu

urastøgucha tru kwamigwan kørig kuindø, kørig kuindø melabelan
truyugurri wesrailø gønrrai marøb inchab. 16 Pøs nøbe purugumma,
ángelesmeran burugumøtø, tru Abrahamweinukkurri amrrub
misaameran burugun. 17 Inchawei treekkurri chiyutøgucha nui
nunelø Tiuswei misaamera lataitøwein gømig kuig køn, kan maya
Sacerdotesmeran Nø garub Sacerdote lastima ashibig kømigwanba,
katø Tiuswei merrab maig maramigwan elachimø marøb pasrabig
kømigwanba, treeg kønrrab, incha tru maya misagwei kaig
mariilan chi ulø bayamig kømønrrai kweetsigwan trannrrab. 18 Pøs
chiyugøben kebenøsrkønrrab indinab nøtøweinguen yeeg chine kaig
indinab megabikkurri, chiyugøben kegørrønrrai indinab melabelan
purugumig nøbe maramburab marøbig køn.

Jesucristobe Moisés lataitøguen gømø, mas nuig køn

3 1 Inchawei treeg købene, ñim, nai nunelø, Tiusweindø
tarømariilø, nø srømbalasrøngurri wamigwan ñimgucha lata
tøgagønrrai wamiiløbe, Jesúswan, Tius tru Nøashib Karua Ørig,
katø tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdoten tab isua asay,
tru nam nun kørewa pønrrer taigu truyutø pønrraigwan. 2 Pøs
Jesúsbe nun wesra basrøbig Tiuswan kerriguba maig taigwan møra
marig køn, Tiuswei misag israelitasweimburab Moisés kerriguba
chi maramelan elachimø, marøb pasrab lataitøweingue. 3 Inchendø
Jesúsbe purabguen tab indig køn, Moisés lataguen gømø, kan ya
marøbigwan mas tab indig køn, tru yawan lataguen gømø. 4 Pøs chi
yatøgucha pasrappe, mugøben marigweim basrainrrun. Inchendø
lutøgurri chiwandøgucha mara pønsrøbiibe, Tius køn. 5 Pøs
Moisésbe maramigu marøb megabig køppe, israelitasmera Tiuswei
misagweimburab kerriguba chi maramelan elachimø, marøb
pasraig købig køn. Incha wendøsrø Tius wamindig kønrrabigwan
nøbe kenamarøbig køn. 6 Trune Cristobe, nø Nusrkain gua, Tiuswei
yau chi maramelan elachimø marøb pasran, kerriguwan nø ashib.
Inchen tru yabe namdøwein guer, treetøgucha nam kullaaramø
mur bønrramigwanba, nam truba tab gúi mørøb isua munig
melaigwanba elachimø, nam tøga pønrrabig bønrrøwabe gønrrun.

Tiuswei ureemerabe israb purramig tøgar gøn

7 Inchawei Tiuswei wamwan pørigu Espíritu Santobe øyeeg taig
køn:

"Ñim møin gwaløm Tius maig taigwan mørabe,
8 mørøg kømui inchib ñimui manrrømeran mur marmøtay cha,
tru mu misag warab waraimønug Tius maig taigwan ñim
mørøg kømub namig inchib kurrab uras,
Tiuswan ke chinchibig køtashchab inchib lataitøwei,
9 tru ñimui merrabsrø kølli misaamera nan truyu ke chinchibig
køtashchab lataig inchib namisainug,
tru cuarenta años ørøba na yeeg chigøben mariilan ashatøgucha.
10 Inchawei treekkurri tru uras misaameran nan namig køben,
na trendaig købig køn: 'Nømui manrraube chu uraskucha ka
pellatø, pellatø bønrrabelø gua,
nai maymeran ashmeelø gúig køn' cha.
11 Inchawei nabe nømun namig køben,
¡gatø! treeg kønrrun cha, trendaig kuig køn:
'Isramig na tøgagúinug nømbe managuen kebamrraamøn'" cha.
12 ¡Au, nai nunelø, ashiptø guy! Ñimui utu møikkøben Tiuswan
køremø kaig manrrø tøgaig kua, Øsig Wab Tiuswan tarømisrøb
megabgunmab. 13 Masken treeg kømøtø, kangurrin gangurri
øyamay meløgun chib kwalømmørig puruguyay, Tiuswei wamwan
pørigu tru "Møin Gwaløm gøn" daig truig pasrøbenbatø, pøs kaig
maramibe ñimun truba tabig asønaben, ñim møitøgucha larrø
mørmíig misra pasrømønrrappe. 14 Kaguende Cristoba namgucha
tøgatø melamigwan tøga bønrrer, treetøgucha tru srøtø ke truyu
isua pønrraigwan srabegatig tøga bønrrøwabe gønrrun.
15 Inchawei Tiuswei wamwan pøriguma trendan:
"Ñim møin gwaløm Tiuswei wamwan mørabe,
ñimui manrrømeran mur marmøtay cha,
Tius maig taigwan mørøg kømub itøbunab uras lataitøwei."
16 ¿Inchen tru Tiuswei wamwan mørendø, Tius maig taigwan
mørøg kømub itøbunabeløbe mumera gúig køh? ¿Moisés tru Egipto
biraugurri mayeelan pera webarrig, truilø gømuitarru? 17 ¿Inchen
tru cuarenta años ørøba Tiusbe mumeranrre tab gømui waig
køh? ¿Tru kaig marøbelø mu misag warab waraimøsrø kwabelø,
truilørre namisaig kømuitarru? 18 Incha Tiusbe tru isramig nø tøga
wainug, "¡Gatø! kebamrraamøn" cha. Trenchippe, pøs ¿mumeran
gúi trenchinrrab gø? Pøs tru mørmeelan nømunwein gúig køn.
19 Inchawei nømbe kebamrrab gaimaig kuin gúi aser, kaguende
kørenrrab inchimeelø gúikkurri.

4 [1]Pøs treeg købene, tru isramig Tius nø tøgagúinug nam
kebambamigwan tøgagønrrun cha trannrrab misra
kørrømisrig pasrøbenbatø, trunune purø isuptø tøga amønamig
køn, inchippa ñim møikkøben kebammubgunmab. [2]Kaguende
tru misag warab waraimøsrø mørøg kømui inchibelan lataitøwei
namungucha Tiuswei tabig srø wamwan wammørøsrkaig
købig køn. Inchendø tru wamwan nøm wamindi møriibe
chiweingucha chi purugumuig køn, kaguende tru mørøbeløbe
isubigwan Tiusweinug pasra mørmuikkurri. [3]Inchendø tru nam
kørebelaimbeguende tru isramig Tius nø tøgagúinug kebambubwei
indamønrrun. Incha gua, Tiusbe trendaig køn:

“Nabe namig køben, ¡gatø! treeg kønrrun cha,
trendaig kuig køn cha:
‘Isramig na tøgagúinuube nømbe managuen kebamrraamøn’”
cha,

nui chi marameløbe pirøwan chi købigwanbañau chab mara,
tru isramigwane tru urasrøngurri pasrig kuindøgucha. [4]Pøs
Tiuswei wamwan pørigu kanbaløsrø tru kwalømmera siete
nemisrøbigweimburab trendaig køn:

“Nui chi maramelan chab mara, kwalømmera siete nemisren
Tiusbe isrig køn” cha.

[5]Mira chab rrendainuuma katø trenchibig køn:

“Isramig na tøgagúinuube nømbe managuen kebamrraamøn”
cha.

[6]Inchen truiløgømøtø, katøganeløbe katøgucha isramig tru nø
tøgagúinug kebambamig palab melan. Tru tab wamwan tru srøsrø
nømunmerrig wammørøsrkainabeløbe møra marmeelø gúikkurri
kebammuig køn. [7]Incha treekkurri Moisés tsub uraskurri yandø
yeeg yana purøguchen, Tiusbe katøle gatøgan srøig “Møin Gwaløm”
cha pasrig køn. Tiusbe Davidgurri øyeeg taig køn cha, tru mirawei
na chab rrendaim bala:

“Møin gwaløm ñim Tiuswei wamwan mørabe,
mørøg kømui inchib ñimui manrrømeran
mur marmøtay” cha.

[8]Kaguende Josué tru israelitasmeran Canaan birausrø pera guebya,
Tiuswei tru isramigwan tranig købig kuig kuimbe, trube, Tiusbe
Josué uñib uras mas wendøsrø tru isramig Tius tøga waig katøgan
gwalømigwan waminchimubsruig kuinrrun. [9]Inchawei treeg

købene, tru kwalømmera siete nemisren, Tius tru isrin gwaløm
lataitøwei isramig nui misaameraimbe katøgucha truibe ka basran.
10 Kaguende isramig Tius nø tøgagúinug møitøgucha kebibiibe
nui chi maramelan israb wamisran, Tius nui chi maramelan chab
mara israb wamisrøb lataitøwei. 11 Inchawei treeg købene, isramig
Tius nø tøgagúinug kebamrrab tranrrønrrab inchigun, inchippa
møikkøben tru mørmeelø marigwan asha, treegwandøwei marøb
pønrrøwa, tru isramigu kebambamigwan kaimamønrrai.
12 Pøs kaguende Tiuswei wambe øsiguig kømba, ka basrømø,
marøb pasrabig kømba, treeg køn. Kan espada pinrrøba gatsig
lataitøguen gømø, purø rrøsrig lataikke, namui møsiiba, namui
espírituba pønrraisrøngatig kebibig køn; namui asru kønabimørig,
tsutsigu tutanumerasrønguen kelarrabgue. Incha chitø isua
tøgagúilanba, katø manrrau chitø, chitø martrab isua tøgagúilanba
tørgandø kelarrab kenamara bønsrøbig køn. 13 Chigurrimbunø
kerrigu mara pønsrailø pønrrabiibe Tiuswei merrappe chigucha
søriibe pønrrømøn. Treeg kømøtø, tru nam chigøben mariilan
eshkab pønrramig Tiuswein gabyube chitøgucha kuragutsiilø
tørguelarrø kena bønrran.

Jesucristo, tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote

14 Pøs treeg købene, Jesús Tiuswei Nusrkai, tru Maya
Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote tru srømbalameranguen
puraibig namuyasig purøwaminchibigwan nam tøgaguen
bønrraig køppe, tru nam nuimburabigwan kørewa pønrrer
taigu, truyutø tarømisrtrab gømø, meløgun. 15 Pøs namui tru
Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdotebe nam kullagueløø
gúigwan namun lastima ashibig køn. Kaguende namun lataitøwei
chiyugøben kebenøsrkønrrab indinab megaig købig kua. Inchendø
nøbe managuen kaig marmuig køn. 16 Inchawei treeg købene,
Tius nø ka yandø tab inchib wainug chi kørig isumøtø kemallgun,
tru nø namun lastima asigwan nebua tøgagønrrappa, katø nam
chigøben ke palaig meløben tru nui ka yandø tab indiitøga
purugumdiig kui asiilø gønrrappa.

5 1 Mø sacerdotetøgucha maya sacerdotesmeran nø garub
sacerdote yu pirauigwane møguelai utugurri wesrawa basrig
køn, Tiusweimburabeløyu misagweimburø nø marøb pasrønrrai,
Tiuswan keta tranøb, katø misaamerai kaig mariilaimburø

animal gweecha tranøb, treeg martrai. 2 Inchen tru sacerdotebe
mayeelø lataitøwei chine nebuinabig kullaguig kuig køppe, chugúi
mørmeelø pella amøñibelan maig købash kømø, tab inchun. 3 Incha
nøgucha treetøwei kullaguig kuikkurri animal gweecha Tiuswan
tranamig købig køn, misaamerai kaig mariilaimburøtø gømøtø, tru
kaig mariilø nuimburabigweiwan chigucha. 4 Pøs øyeeg purø nuig
tabig indig sacerdote gømigwane mugøben ka yandø nøasiitøbe
tøgagønrraamøn, treeg kømøtø, tru Aarón latawei Tius wamitøwei
trunune tøgagønrrun. 5 Katø treetøwei Cristogucha tru Maya
Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote gønrrab nøasiitø purø nuig
misrmøtø, nøbe Tius øyeeg chibigweinukkurringuen utig køn:

“Ñibe nai Nusrkain gøben,
møin gwaløm nabe ñui Møskai misrar” chibigwan.

6 Katø gatøganbaløsrøngucha Tiuswei wamwan pørigu nøbe Criston
trendaig køn:

“Ñibeguende managatigwei sacerdote gøn cha,
Melquisedec maig køben, treetøweingue.”

7 Cristobe yu pirau nø uñippatø Tiusba waminchib kappin
gørrøgøb, isuig trashib truba miabig køn, Tius tru kwamigugurri
wesramø gømø, wesrabigwan. Inchen nune Tiusbe mørig kuig
køn, maig taigwan nø køriibala mørøbig kuikkurri. 8 Cristo ya
Tiuswei Nusrkain gøbenguen, chine, chine nebuinab purayaigu
maig karuigwan møramig købig kuin gúi treegwan kusreeg køn.
9 Incha kerrigu newanig misrabe, tru mayeelø nun mørøbelaimbe
managatigwei kaigyugurri wesraig kømigwane nøgurrin gønrrai,
treeg misra basramisrig køn. 10 Inchen Tiusbe nune maya
sacerdotesmeran nø garub sacerdote gønrrai wesrawa basrig købig
køn, tru Melquisedec maig køben treetøweingue.

Isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwan elachib melønrrab gømø, isuptø tøgaguy

11 Pøs øyeegweimburab wamindamibe truba rruba nu tøgaguer.
Inchendø ñimun ni kan mandø chaguen øyeeg køn damgailø
gøn, pøs ñim chi taig møramigwane purø tsøndailø gúikkurri.
12 Pøs ñim kusreb melaibe yeeg yanaguen gøben, ashene, ñimbe
manawei kusrenanøbeløguen gønrrapteelø gøbendø, katøgucha
ñimbe Tiuswei wamwan srøsrø mandø pølbasra kusrenanigwan
gatøle møikkøben trunundøwei srøig kusrenanamig balain gøn.

Ñimbe palain gøppe, tranrrø mamig kømøtø, katøgucha pitsøbe
balain gøn. 13 Inchen møitøgucha pitsøtø muchibiibe katøgucha
tru sølgandø tabig maram wamwane ni mandø gúinguen mørtrab
gaimabig køn, katøgucha unøzhig lataig srø gua. 14 Inchen tru
tranrrø mamibe tru Tiusweimburabigu yandø ne nørrørawarwein
gøn, tru chi maramigwan yandø trendø mara ashibelø tru
tabigwanba, kaigwanba maig kuigwan tab chigúi mørøbelai.
6 1 Inchawei ke ne nørrøramnegatig ambubig amgun, tru
Cristoimburabig ke srøsrø bølbasra kusrenanig købelane
nøørø wemalsrøppa bønsra. Incha tru pølbasra kusrenaniilø:
tru kaig marmønrrab isua møramigwanba, kwamigumay srua
inrrabig kaig mariilan elachib amrruigwanba, isubigwan
Tiusweinug pasra tøgagúigwanba, treeg kusrenanigutø gatøle
truigwandøwein gusreptø warømugun, 2 katø pitøga chishmarøb
gømelan kusrenanigwanba, Tiuswei ureemeraim bala tasiimeran
estsaramigwanba, kwabelø gatøle øsiiramigwanba, kaig marimburø
tru managatig maig kønrrabigwan kørrømaramigwanba, katøle
truilandøweih, truilandøwei waminchib. 3 Pøs Tius treeg kønrrain
gøbene, trube, nørrøram maywan amrrab inchab.
4 Kaguende yandø tru Tiuswei tørtrawa tør mariilø,
srømbalasrøngurri ketigwan tab gúi mørøb utarmera, katø Espíritu
Santoiwan utarmera, 5 katø Tiuswei wamyu tabigwanba, tru
wendøsrø attrabigu maramburab marøbelø truilanba nømbe purø
tab gúi mørøb inchibelø gøbendø, 6 Criston kerriguwan wendøbasra
gatøle kørrøbene, nømune katøyuube nømui kaig mariilan isua
møra, Tiusweimay lliranrrai indamibe kaimamdiig køn, kaguende
nømdøwei Tiuswei Nusrkawan gatøle kurusyu mesrøb lataig
maramba, misaamera nune kan chigucha gømíig kui lataig inchib
ka indzatø mørtrai maramba inchibelø gua. 7 Kaguende sre
puimørig tru pirø sre biwan muchibiima tru kwallib melabelai tab
gønrrai mamig tusrchig kønrrai tranene, Tiusbe tru pirøzhigwane
mayanguen tab inchun. 8 Inchen kal dusrmerabah, ka kaig kaubatø
misrøb pirø tru ellmarig chi misrmíibe, ke kaig puindø mørtrabig
køn. Incha yandø srabebe parrig kønrrun.
9 Pøs nambe øyamay wamindindøgucha, nai undaarailø,
ñimuimburappe mas tabig munig basrain gúi nambe asha bønrrer,
tru kaigyugurri wesraig pønrrabigugurri arrubig. 10 Pøs kaguende
Tiusbe kalø marøptiig kømøtø, sølgandø tabig køppe, ñim chigøben

marigwan pesannanrrab gømøwei, katø nui munchiwan ñim
undaatøga kenamarigwan pesannanrrab gømøwein gøn, Tiuswei
misaameran ñim purugua, katøgucha purugubig purugub
gúimba. 11 Ñim møitøgucha maig marøb melaigwan srabegatig
treetø rreetø kenamarøb melaimbemab isuer, tru ñim Cristoba
tørguegwalmabigu purrønrrab isua munig melaigwan ke treeg
kømnegatikke. 12 Pøs nambe ñimun pøilø misrtrain gømøtø, tru
nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúitøgaba, tammay
melabig melaitøgaba Tius tru trannrrab kørrømisrigwan utab
pønrrabelø lataitøwein gønrrai inder.

Tius trannrrab misrig chi isumgaig

13 Kaguende Tius tru Abrahamwan 'øyeeg martrab' cha
kørrømisrøb urasma, katøgan mas nuigwei merrab '¡gatø! marmø
gømø, nabe maramønrrun' cha, trendamdiig mu gatøgan kaabene,
pøs Tiusbe nøasiitøwei pasramisra, 14 trendaig købig køn: "Isa
gømø, cierton nabe ñun mayanguen tabig kønrrai marøb, katø
ñuinukkurri maya nu misag larrøbichib gønrrai maramønrrun"
cha. 15 Inchen Abrahambe tammay muniirabig muniirab megawa,
Tius tru trannrrab misrigwan utig købig køn.
16 Pøs møgueløbe nøm lataguen gømø, mas nuigwei merrab
pønrramisrabe, martrai indigwan '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' chib pønrrabelø gøn. Inchen tru nuigwei merrab
nøm trenchib pønrraigwane nøm trenchib pønrraitøwei treeg
marig kørrømisrtrai marøbig køn, yandø mas wamindamikkaikke.
17 Inchawei tru trannrrab kørrømisrigwan ketig utønrrabelan
Tiusbe nui isuigwane yunømartrab wamíig kuin gúi ashchai
tørgandø kenamartrappe, nøbe, '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' cha kørrømisriitøga treeg kønrrai mara basrig
køn. 18 Inchawei iig tru pabaløwane chinchaguen yunømaramgaig,
tru trannrrab kørrømisriitøgaba, tru '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' daitøgaba marig kua, Tiusbe chincha isønrraamøn.
Treeg købene, nambe kullaaramø, mas mur bønrrønrrab inchigun,
tru Cristoba tørguegwalmabigu purramigwan nam isua munig
melamig namui merrab pasrabigwan ke tab tøga bønrramisra,
Tius purømisrøb wainug nam kemendønrrab luløbeløbe. 19 Iig
tru tørguegwalmabiisrø purramigwan isub munig melaibe kan
ancla piumbu ellgwawa barcon merrarrab pasrabig lataitøwei

namui møsiizhigwan yandø chi isumikkaig treeg basrønrrai
merrarrabigwan tøgaguer. Tru muniirab melaibe, tru “Kerriguba
Tiusweindiig Kønrrain” cha pasrinug tru tab llensuzhig
kelarrab megai wendausrøngatig kebya basran, 20 tru yandø
managatigweyasig, tru Melquisedec maig køben treetøwei Jesúsbe
Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote misra, tru namuyasig
may gura rrarrøb nømerrig kebyaisrø.

Melquisedec tru sacerdote

7 1 Iig tru Melquisedecbe tru Salem ciudayu rey gøb, Tius
Mayeelaim Bala Pasrabigwei sacerdote gúig køn. Incha
Abraham tru kwayabyu reymeran nø kanawa arruben, truibe
katønrrab webya, Abrahamwan ‘mayanguen tab gønrrun’ chibig
køn. 2 Inchen Abrahamgucha tru kwayabyu kanawa chitø srua
arrigwan cienyu diez wesrawa, nun tranøbig køn. Tru Melquisedec
munchibe: “Tabig sølgandø marøb rey gøn” cha wamig køn. Katø
nøbe Salem ciudayu rey gúig kua, tru Salem chippe: “Ambumay
imay tab gønrrai marøbig køn” chibig kua, nøbe: “Chi isumgaig tab
gønrrai maramigwan tøga rey gøn” cha treeg munchigucha wamig
købig køn. 3 Melquisedecbe møskai usringawei, kølli misaamerai
munchi børa wariiløyu pørig kawei, nø kal-laigwan wamindig
kawei, katø kwaigwan wamindig kawayig køn. Kan managatigwei
sacerdote købig kønrrabig kua, nøbe Tiuswei Nusrkai maig køben,
treeg lataitøwein gøn.
4 Pøs ñimguen isua asay, Melquisedecbe purø nuig køptø, tru
namui merrabsrø kølli misag Abrahamguen tru kwayabyu kanawa
chitø srua arrigwan cienyu diez wesrawa, nun tranig købig køn.
5 Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe treeg kønrrain
gøbig køn, tru Levíwei misagugurri amrrubelø sacerdotes kømigwan
utabelaimbe tru cienyu diez wesraigwan israelitasmeran utamig,
tru nømui nunelandøwei, truiløbe Abrahamwei misagugurrindøwei
amrrubelø gúindøgucha. 6 Inchendø Melquisedecbe Levíwei
misagugurri arrumíikken, Abraham Tiusweyasig cienyu diez
wesruigwan uta, Abraham Tius tru ‘øyeelø maramønrrun’ cha
kørrømisriilan uta tøgaigwanguen tru Melquisedecbe ‘mayanguen
tab gønrrun’ cha trendaig køn. 7 Pøs kan muguen treeg kømøn
damgaig køn, tru ‘mayanguen tab gønrrun’ cha, trenchibiibe, tru
‘mayanguen tab gønrrun’ dainabig lata gømø, mas nuig kui. 8 Tru

Levíweinukkurri amrrub sacerdotesmeraimburappe, tru cienyu diez
wesruigwan utabeløbe møguelø ka pinønrrabeløtø gøben, trune
tru utabig Melquisedecweimburappe, Tiuswei wamyube ka øsig
wabig kui lataig, treeg waminchibig køn. 9 Pøs, øyeekken isumdiig
kørre, tru Leví tru cienyu diez wesruilan nø utabig købenguen, tru
cienyu diez wesruilan Melquisedecwan Abrahamgurri tru Leví
mu gaabenbatøsrøwei traniibe, tru Leví nøguen rrani lataig købig
kuin gúi tru Melquisedecwan. 10 Pøs kaguende tru Melquisedec
Abrahamwan katønrrab webarrub urasbe, Leví tru srøig
kurrønrrabiibe nui kølli misag Abrahamwei asrugurri attrab srø
gøbig køn.

11 Inchawei misaamera Tiusba newan tabelø gømigwan
tru levitas sacerdotesmera Tiusweimburabigu marøb
pønrraitøga nebua tøgagømig kønrrai marig kuig kuimbe,
trube, chiwei sacerdote gatøgan, tru Melquisedec maig køben,
treeg tøgagømig srøig palømubsruinrrun, tru Aaróngurri
amrrub sacerdotesmerayugurri arruaig kømíig. (Pøs tru
israelitasmerayasig maig maramigwan martrai Moisés pøriibe
tru levitasmera Tiusweiwan marøb pønrraigugurri arrubig
købig kuindøgucha). 12 Kaguende tru sacerdotesmera truyugurri
amrrubelan yunømarene, trube, tru maig maramigwan martrai
karuigwangucha srøig katøgan peemaytø yunømaramig køn.
13 Pøs tru Tiuswei wamyu Cristo øyeelan wamindinabiibe tru
Levíwei misag søtømerayugurrin gømøtø, katøgan misag søtøyuig
køben, tru misagugurrimbe muguen trunune tru altaryube
marøb pasrømuig køn. 14 Kaguende trendø asig køn, namui Señor
Jesucristobe Judáwei misag søtømerayugurrin gal-lawa arrig kui.
Tru misaameraimburappe sacerdotesmera kønrrun cha Moisésbe
treebe chigucha waminchimuig køn.

15 Inchen iibe mas tørgandø asamdiikken gøn, tru sacerdote
gatøgan kenamisrøbig, Cristobe, tru Melquisedec lataitøwein gúi.
16 Truibe tru nø sacerdote gømigwan tøgagøppe, tru karua pøra
basrig, 'ø misaamerainukkurri arrubiibe sacerdote gønrrun' cha,
trendaitøga gømøtø, tru maramburab marig øsig kømig mana
pinønrrabig kømíitøga gúig køn. 17 Kaguende nuimburappe Tiuswei
wamyu øyeegwein chibig køn:

"Ñibe managatig sacerdote gøn cha,
Melquisedec maig køben, treetøweingue."

18Pøs tru maig maramigwan martrai basrig merrabsriibe
misaameran tabelø gønrrai chi martrabgawei, chi
purugunrrabgaweyig køben, yandø menda mara basrøppa,
kagøbashiptindig køn, 19kaguende tru maig maramigwan martrai
Moisés pøriibe chiwangucha newanig kønrrai marmuig kua.
Inchendø møimbe nam isua munig melamig katøgan mas tabig
tøgaigwan Tius namun tranen, truikkurri nambe nun kemaler.

Jesúswan Maya Sacerdotemeran Nø Garub Sacerdote kønrrai wamig

20Inchen iigwan treeg kønrrai marøppe, '¡gatø! marmø gømø,
nabe maramønrrun' cha, Tius trendaitøga marig køn. Inchen
merrabsrø katøgan sacerdotesmerane '¡gatø! marmø gømø, nabe
maramønrrun' cha, trendaitøga gømøtø, mariilø gøbig køn.
21Trune Jesúswane sacerdote gønrrai neera wannøppe, '¡gatø!
marmø gømø, nabe maramønrrun' daitøga treeg mara wannig køn,
tru øyeeg chib uras:

"Señor Tiusbe '¡gatø! marmø gømø,
nabe maramønrrun' cha,
Tius nø treeg isuigwane yunømarig kønrraamøn cha:
'Ñibe managatigwei sacerdote gøn'" chib.

22Incha øyeeg taikkurri, tru srøsrø acuerdo lataig kømøtø, mas
purab tabig marigwan treeg kønrrai, Jesús nø purøbasramisrig
køn. 23Pøs tru merrab katøgan sacerdotesmerabe nørrø nemisrøb
ambubig køn, kaguende nømuimbe tru nøm marøb amrruigwan
chu uraskatig marøbig marøb purrømøtø kwamig kuikkurri.
24Trune Jesúsbe managatig øsig wabig køppe, tru sacerdotesmera
marøb amrruigwan nøbe managatig marøbig marøb wamig
tøgagøn. 25Inchawei treekkurri gatø nøgurri Tiusweimay
kemallibelane nøbe managatigwei kaigyugurri wesrabig køn,
kaguende nøbe nømuimburab purøwaminchib managatig øsig
wabikkurri.

26Kaguende Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote
nambe øyeegweim balai melaig kuig køn, newan tabig kui
asig, chigucha kaig marig chigaig, newan chishchig, kaig
marøbelainukkurri tarømarig, purø bala srømbalamerasrønguen
puraya wanrrai kusruig. 27Tru katøganelø maya sacerdotesmeran
nøm garub sacerdotesmera pønrrabeløbe møitøgucha nømui

kaig mariilaimburabigwanmerrig trana, trugurrimbe tru maya
misagweyasig kaig marimburø kwalømmørig animalmera
gweecha, Tiuswan tranøb pasramig, nøm lata Cristobe treeg
maramig palain gømøn; kaguende nøbe nøasiitøwei tranøppe, kan
bijitø managatigweyasig rranig køn. 28 Tru maig maramigwan
martrai Moisés pøriibe tru maya sacerdotesmeran nøm garub
sacerdotesmerane møguelø newan tabig kømeelan neera
purrønniilø gøben, trune tru Moisés pørigwei wendau arrubig, Tius
'¡gatø! marmø gømø, nabe maramønrrun' daig wambe, newan tabig
kønrrai kørrømari Nusrkawan managatigweyasig neera wannig
køn.

Jesús namuyasig tru Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote

8 1 Tru nam møi waminchib amrruppe, øyeeg chibrre amrruer:
Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdoten nambe
tøgaguer cha, tru srømbalasrø Tørbilabig Tius Purø Nuig wainug
kusrmaygatø wamisrøbigwan, 2 tru santuario, tru ciertonig mu
møg kusrua basrig carpa ya gømøtø, Tius nø kusrua basrigu marøb
pasrabigwan.

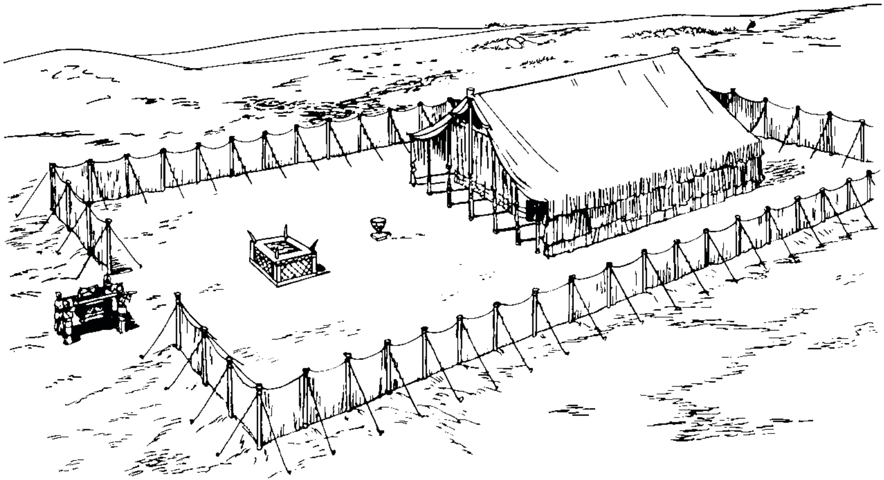
3 Kaguende tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdotebe
møitøgucha Tiuswan ketiilø tranøb, animalmera kweecha tranøb
indamig købig køben, tru sacerdote, Cristogucha chigøben tranamig
købig køn. 4 Nø yu pirau unimbe, sacerdoteguen gømubsruinrrun.
Kaguende Tiuswan ketamelan tru maig maramigwan Moisés pørigu
maig tailan treeg marøb sacerdotesmerabe købguen indan. 5 Inchen
tru sacerdotesmera nøm marøb pønrrainuube tru srømbalasrø maig
kuigwan øyeeg lataitøwein gúitamab asamibah, ka øyeeg kuitamab
isumibatø gøn. Moisés yandø tru Tiuswei carpa ya tabzhigwan
pølbasrtrab inchib megabenma, Tiusbe trendaig køn: ¡Au! Tru
tunbalasrø maig martrai eshkaigwan trunun asha maramig køn cha,
kerriguba treezhigweingue. 6 Inchen Jesúsbe sacerdotesmera marøb
amrruig mas purø tabigwan nebuin gøn. Kaguende tru purab nuig
trannrrab misriilø purab nørreeløyugurri wesrawa, pønsrai tru srø
acuerdon Jesúsbe misaamerai nø basramisra marøb pasran.

7 Pøs tru srøsrø acuerdo Tius marig chi maramigwan newan
martraptiig kuig kuimbe, truigwan kørrømara, gatøgan srøig mara
tøgagømig palømubsruinrrun. 8 Inchendø Tiusbe nui misagu kalø
mariilø gøn tamig wetørrawa, trendaig købig køn:

"Señor Tiusbe trendan cha: Kwalømmera attrun cha,
Israelwei misaameraba, Judáwei misaameraba,
na nømba gatøgan srøig acuerdo maramig.
9 Tru Egipto biraugurri nømun kwalyu guemøra wesrunrrab gwaløm,
tru na nømui møskaløba acuerdo marig lataig kømøtø maramønrrun cha.
Kaguende truiløma na acuerdo marigu pønrrømuikkurri,
nabe nømune isua ashmuptindig køn" cha,
Señorbe trendaig køn.
10 "Pøs na Israelwei misaameraba acuerdo maramibe
iig køn cha, tru gwalømmerawangurrimbunøbe,
Señorbe trendan cha.
Na maig martrai karua bønsrailane
nømui isuiløyu na pønsrøb,
na nømui manrrømerayu pørøb inchen,
nagurri nømuimbe Tius køben,
nømgurrimbe naimbe nai misaamera gønrrun cha.
11 Mugucha chi kusrenanamig palømønrrun
nui mendaigwan lata,
nui nunewan lata: 'Señorwan nebua ash' chib,
kaguende mutøgucha nane nebua ashchun,
chigucha gømøzhikkurrimbunø mas nuikkatikke.
12 Kaguende nabe nøm sølgandø tabig marøb amrrumuilan lastima tøgagøb,
katø nømui kaig mariilan gatøle isua wanrrab gømøwein gur" cha.
13 Inchawei iig tru srø acuerdon, "srøizhig" cha wamappe, tru
srøtø marig købigwane, "køllig køn" cha trendan. Inchen yandø tru
køllirab tru patsab arrubiibe yandø ke pinamitø balab arrun.

Srømbalasrø santuariobe yu pirauig lataig kømøn

9 1 Pøs trube, tru srøtø acuerdo mariibe Tiuswan køriibala
tabig waminchib mandø maramelan nøørø wesruigwanba,
katø tru pirau Tiuswei carpa ya tabzhigwanba waminchibig treeg
tøgaig købig køn. 2 Tru carpa yabe øyeeg marig købig køn: tru
umbu kebibyutø, tru "Tiusweindiig Kønrrain" dain gwartuyube,
candileroba, mishatsiiba, Tiusweyasiitø tarømarim birrimeraba

Hebreos 9.2

tøgaig. 3 Inchen tru gatøgan tab llensuzhig mesraig wendau
trusrømbe, tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” dain gwartu
wamig, truig basrabig køn. 4 Inchen tru umbube incienso barri
altar orotøga mariiba, tru acuerdo mara kørrømarin caja kerriguba
orotøga pinøbulig truiba bønrrabig køn. Inchen tru cajayube tru
køtsø orotøga marigu tru mamig maná taigwan pusriiba, Aarónwei
pørøtsig tru ishiizhig weguchibig købiiba, katø Tius tru acuerdo
marigwan pørig tøgaig tru tambal sruuzheelø gøben tøgaig treeg
basrabig køn. 5 Inchen tru caja balabe querubinmera Tiuswei
tru tørguegwalmabig pasrai asamig treeg bønrrabelø gøn, tru
israelitasmera kaig mariilan Tius nø ulø bayiimíig kønrrai marinug
nømui kwaldzariimeran trubalawan larrøbicha. Kerrigu øyeelane
møimbe lutøgurrimbe wamindamgaig køn.
6 Mira maig taig tru øyamay tamara basrabe, sacerdotesmerabe
Tiusweimburabelan maramigwan martrab katø gatø
kebambubelø gøn, tru “Tiusweindiig Kønrrain” cha marin
gwartuyu kebambubyutøbe. 7 Trune tru umbusrø tru
“Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha marin gwartuyube
pilayutø kebyamig køn, tru maya sacerdotesmeran nø
garub sacerdote nøtø aningaig kømøtø, ani srua, trutøga
nuyasiitøwei tranamiba, katø chugúi mørmøwa misaamera kaig
mariilaimburø tranamibague. 8 Incha Espíritu Santobe namune

øyamay gúitamab isumig tør maran, tru santuario srøtiig ka
basrøbenbatøbe, tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha
pasrinuumay misag umbusrø kebambam maybe kuriimíig srø
gøn cha. 9 Iig øyeeg marig pasrabiibe tru møi øyan gwalømwei
øyan gønrrabig køn cha eshkanrrabig kuig køn, Tiuswan tru
keta tranøb, katø animal gweecha Tiuswan tranøb, øyamay nun
køriibala tabig waminchib marøbelane nømui isub kebachib
pasrabigwan newan chish martrab kaimabig kuin gúi ashchai.
10 Tru mamimeran, mutsamelan, pitøga peemay beemay chish
maramelan tru øyeelø karua pønsrailøbe asru ka palaweindiig
købig kua, srøig mandø maramigwan mara pasramnegatiitø gúig
køn.

Cristo nø kwaitøga purab nuig marig

11 Inchen tru chinetø purø tabig pønrrabigwei Cristo, tru
Maya Sacerdotesmeran Nø Garub Sacerdote arruppe, tru
merrab carpa ya lata gømø, purø nuig, trurrigu newan tabigu
kebyaig køn, mu taska marig, yu pirauig kømíigu. 12 Nøbe
tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha marin gwartuyu
kebippe, kan bijitø managatigweyasig kebyaig køn, møg
cabramerai aniwan srua gømøwei, toro-ureemerai aniwan srua
gømøweingue. Treeg kømøtø, nui anindøgatøwei kebya, øyamay
nuielø gønrrai misagwan managatig kaigyugurri wesrabig køn.
13 Tru møg cabramerai aniwan gúi, tru toro-ureemerai aniwan
gúi, ishug waara-unøzhigwan parri usrøwan gúi, tru chish
misramigweimburab Moisés maig martrai pørigwan trumay
treeg chish misrmeelaim bala trunun wiitikken, tru nømui asru
pala chish kørrømisrtraima treeg marøbig kuibe 14 treetøguen
gømøtø ¡tru Espíritu Santo managatig pasrabig, truikkurri Cristo
Tiuswei merrab newan chishchig nøashib tranøbigwei animbe
namui isub kebachib pasrabigu kaig mariilø kwamyumay srua ibig
pønrrabigwan chishmarmønrraitarru, nam Øsig Wab Tiusweyasig
marøb pønrramig kønrrai!

Møimbe øyeeg martrab cha wamindig srøig

15 Inchawei øyeekkurri Jesucristobe tru srø acuerdo marigwan
misagweimburø tru purøbasramisra marøbiibe nø gøn, tru keta
trannrrab misrig managatigweyigwan tru wamiiløbe utønrrai, tru

merrab srøsrø acuerdo marigu pønrrøwa, tru nø kwaikkurri kaig
mariiløyu melabelan nuielø gønrrai wesranrrab.
16 Pøs møikkøben kan testamento marigweimburabma, truigwan
marøbig kwan cha kilgamerayu yandø treeg eshkabendøwei
truyu pøriibe maig taig treeg pub attrun. 17 Inchawei yandø
tru testamento mara kørrømariibe trunun mara kørrømarøbig
kwabendøwei tru pøriibe maig taig treeg pub attrun, tru
kwamøwatø gømøtø. 18 Pøs tru srøsrø marig acuerdoguen anindøga
treeg kønrrai mara kørrømarig køn, aningaig marig kønrrab
gømøtø. 19 Inchawei Moisésma tru maig maramigwan martrai maig
karua bønsrailan trumørig tru maya misaameran waminchib chab
eshkawabe, toro-ureemerai aniwanba, møg cabramerai aniwanba,
piba lindisha, trugurrimbe hisopo tusrchiiba, pigø isiizhiibamara,
tru lindisaitøga tru maig martrai pørig kilga welan guirrigwanba,
katø nui maya misaameranba itøtsurøb, 20 trenchibig køn: "I anin
gøn cha, tru acuerdo marigwan yandø treeg marig kørrømisrtrai
marøbiibe, ñim martrai Tius nø karua basrig." 21 Incha gatø
treetøwei tru carpa yawan lata, Tiusweimburab marøb pønrraigu
nøm chigøben marøb lutøgurri srua bønrrailan lata, tru anindøga
itø tsurøbig køn. 22 Kaguende tru maig maramigwan martrai
Moisés pøriibe kerrigu lutauba anindøga chish marig kønrrain
gua, chi ani lusha gømíibe tru kaig marigwan ulø baymø, ka
kørrømarig kømibe kaagøn.

Cristo kwawa traniibe kaig marigwan kerrabig køn

23 Inchawei iilø, tru srømbalasrø pønrrabelø lataig asønabelanma
animal gweecha trani anindøga chish maramig palaig kuibe, trune
tru srømbalasrøngue trendø truyu pønrrabelane tru purab nuig
tabig kweecha keta traniiløtøga chish mariilø gømig kuig køn, tru
animal gweecha keta trani lataitøguen gømø. 24 Kaguende Cristobe
tru santuario ciertonig maig køben møguelø ka tre lataig asønabig
mara basrinuutø guebimøtø, nøbe srømbalasrøngue kebyaig køn,
møi ya namuyasig Tiuswei merrab purøwaminchib wanrrab. 25 Tru
maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote yu pirauibe pilayu kan
bijitø tru "Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain" cha marin gwartuyu
ani nuin gømíigwan trannrrab srua guebiben, trune Cristobe
katø gatø nøasiitø trannrrab gømøtø guebyaig køn. 26 Incha Cristo
tru sacerdotesmera lataitøwei maramig kui kuimbe, tru pirøwan

mara pasrinukkurrimbunø katø gatø kwamig nebubsruig kuinrrun.
Incha møi ya kerriguwan srabe gwalømmerawan nøbe kan bijitø
managatigwei kenamisrin gøn, tru nøashib kwaitøga kaig mariilan
patsøga basrtrab. 27 Misaamerane kan bijitø kwamig kønrrai mara
basrig køn. Inchen tru wendaube yandø maig kønrrabigwan asha
gørrømarig kømig, truig attrun. 28 Katø treetøwei Cristogucha
kwappe, nø purøbasramisra kan bijitø kweetsig kwaig køn, truba
nu misagwei kaig mariilan nø kerranrrab. Incha gatøle arruppe,
chigøben kaig mariilan nø niirrab gømøtø, nø arrumigwan truba
rruba munig melabelane kaigyugurri wesranrrab attrab gøn.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriibe newan marmuig

10 1 Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru
wendøsrø ciertonig attrabigwan øyeeg kuitamab asamig ka
tre lataig asønabiitø gúig køn, ke truiløbe gømuindøgucha. Incha
øyeekkurri chu urastøgucha gatø pilamørig, pilamørig animal
gweecha traniilø trutø rrutø marøb melaitøgabe newan tabelø
gønrraimbe managuen treeg martrab gaimabig køn, tru Tiuswan
tabig waminchib øyamay mariiløtøga kemallibelane. 2 Inchawei
øyeeg mariitøga tru newan tabelø gønrrai marøbig kui kuimbe,
tru kweecha tranamelan øyangatiitø tranøbsruig kuinrrun. Pøs
tru øyamay Tiuswan køriibala tabig waminchibelø tru nømui kaig
mariilan kan bijitø kerriguweyasig chish mariilø gúi kuimbe, trube,
tru kaig marigwan tøga pønrrermab isub pønrramig chigagøbsruig
kuinrrun. 3 Inchendø tru animalmera gweecha pilayu bilayu tranøb
gúiløbe kaig marigwan gatøgucha tøgar guermab isungarubig køn.
4 Kaguende toro-ureemerai animba, møg cabramerai animbabe tru
kaig mariilan chi kerranrrab gaimabig køn.

Cristo nø kwaitøga kanmaytø newanig marig

5 Inchawei Cristo yu pirau arruabe, Tiuswan trenchibig køn:
“Ñibe ketig traniilan lata, kweecha traniilan lata
utag kømui indig køn cha.
Inchendø kan asr tøgagønrrai,
ñibe nayasig tamarig køn cha.
6 Parra keta traniilanba,
kaig mariilaimburø traniilanba
chigucha chi tabig asønamuig køn cha.

7 Inchen nabe ñun trendaig køn cha:
‘Nabe yu pasrar cha, nai Tius,
ñi maig maramig palai waben, na trunun martrab,
tru libroyu naimburab maig pørig basrøben, treeg.’”
8 Tru srøtø yu wendau chibgunrrig: “Ñibe kweecha traniilan lata,
ketig traniilan lata, parra keta traniilan lata, kaig mariilaimburø
traniilan lata utag kømui inchib, ñune chigucha chi tabig
asønamuig køn” cha, (tru øyeelan traniiløbe tru maig maramigwan
martrai Moisés pørig maig køben treeg traniilø gúingucha).
9 Inchabe gatø trendaig køn: “Nabe yu pasrar cha, ñi maig maramig
palai waben, na trunun martrab”. Tru animal gweecha rranøb
gúig merrabsriigwane Tiusbe tarømara basrig køn, Cristo kwaitøga
tru wendau srøig arrubigwan mara basrtrab. 10 Tius tru maig
kønrrain gøben treegu nambe nuindø gønrrai tarømariilø guer,
Jesucristo nui asrwan keta trana, treeg marikkurri, tru kan bijitø
managatigweyasig kwaitøga.
11 Chi sacerdotetøgucha kwalømmørig, kwalømmørig
Tiusweimburabelan marøb pasrappe, kweecha traniilø katø, gatø,
treetøweih, treetøwein rranøbig køn, tru kaig mariilan managuen
kerranrrabgailan. 12 Trune Jesucristobe kaig mariilaimburø nø
kwawa, kan bijitø managatigweyasig nui asrwan trana, Tiuswei
kusrmaygatømay wamisrig køn. 13 Incha trugurrimbunøbe
nui ashig kømui inchibelan nui srøbmeran truilaim bala
nebuna wamig kønrrai Tius treeg maramnegatig, truigwan
muniirab wan. 14 Kaguende Cristobe kan bijitø keta traniitøgatø
managatigwei newan tabelø marig køn tru Tiusweindø gønrrai
tarømariilane. 15 Katø Espíritu Santogucha ‘treeg køn’ cha namun
truigweimburab eshkawabe, øyeemerrig chibig køn:
16 Señorbe trendan cha:
“Tru na nømba acuerdo maramibe iig køn cha:
Tru gwalømmerawangurrimbe na maig martrai karua
bønsrailane nømui manrrømerayu pønsrøb,
nømui isuiløyu trunun na pørøb indamønrrun” cha.
17 Incha gatøgucha trenchibig køn:
“Nømui kaig mariilanba, larrø rrømbøig mariilanba
nabe managuen gatøle isub wanrrab gømur” cha.
18 Inchawei iilan yandø chi ulø bayamig kømíig kørrømarene, tru
ka i mariilaimburøbe keta tranamig yandø chi palømøn.

Tiusweimay kemallgun

19 Inchawei, nai nunelø, santuario marinug srømbalasrø Señor
Jesúswei aningurri chigucha chi kørig isumø kebambamig
tøgaguer, 20 srø may tru managatig øsig køm maywan, tru tab
llensuzhig kelarrab mesraiwan nø namuyasig kura rrarrøb
kebyaiwan. Tru tab llensuzhiibe nui asr køn. 21 Inchawei kan
sacerdote purø nuig Tiuswei misaameran kerriguwan nø ashib
pasrabig nam tøgar gúig køppe, 22 nambe namui manrraube chi
søra gømø kandø isub Tiuswan kemallgun, isubigwan Cristoinug
pasrigwan chi kørmø tøga, kaig isub kebachib pasrabig tøga
manrrømeran chishmartrab anindøga itøtsura, chish bizhiitøga
namui asrwan chish marague. 23 Tru nam munig melaigwan
treeg kørewa tøgagúigwane tab tøga bønrrøgun, ambumay imay
srua ambinab gømøtø, kaguende tranamigwan Tius trannrrab
misra kørrømisrøbiibe maig taigwan tranmø gømø, tranøbig
køn. 24 Inchawei kanikkurri kanikkurri puruguyamigwan
isua asiyagun, undag købigwan tøgagømig kønrrai martrappa,
chigøben tabig maramig kønrrai martrappa. 25 Nambe kanbalatø
linchib Tiusweiwan marøb tulundzunamigwane elachimugun,
tru møiløgøben amrrug kømub elachib guebambubelø latawei.
Treeg inchimøtø, kangurrin gangurri øyamay meløgun chib
puruguyagun tru Cristo Arrum gwaløm yandø pub arri ashabe,
masken rraatø melab.
26 Pøs Cristoimburab tru newan ciertonig maig kuigwan nam
nebua asigwan utappe, utøbendø, kaigwan ke ka marøg køppa
marøb uñene, tru kaig mariilaimburø chiwan kweecha Tiuswan keta
tranøptamibe yandø chigagøn. 27 Treeg kømøtø, tru kørig kømdiig
maig kønrrabigwan Tius asha marinab pønrramiba, katø tru Tiuswan
ashig kømui inchibeløbe nag purø rrømbøig naarabiitøga pinisailø
gømiba, treegwandø muniirab pønrran. 28 Tru maig maramigwan
martrai Moisés karua basrigwan mørmø, kaashibigwanma pailø
gúi, pøneelø gúi ‘kalø maran’ chibelø werrubene, chigucha lastima
asiimíig truibe kwamig købig køn. 29 Inchawei Tiuswei Nusrkawan chi
gømíig kui lataig itøbunab, katø tru acuerdo marigwan Tiusweindø
gønrrai nømun tarømarøb aniwan larrø rrømbøig kui lataig
mara tøgagøb, tru ka yandø tab inchib Espíritun tsalø wamamba
inchibigwane kan treetøguen gømø, purø rrømbøig møra meganrrai

marøbwei inchimønrraitarru. 30 Kaguende nambe øyeeg chib Tiuswan
ashibelø guer: “Kaig marøbigwan møra meganrrai maramigwane na
maramig køben, truburø pagarwane na bagaramønrrun” chibigwan.
Katø treekkucha taig køn: “Nui misagwan maig maramigwan asha
gørrømarøppe, Señor nø asha gørrømartrun” cha. 31 Øsig wab Tiuswei
tasku kebenamibe si, ¡purø rrømbøig kørig kømdiig køn!

32 Ñimguen tru merrab gwalømmerasriigwan gatøle isumbala,
Cristoi tru srø wam tabig ñimun kebiløbengurrimbunø, kwayamigu
lataitøwei purø rrømbøig nebuinab, isui pønrramig arruben, tru
uras ñimbe ka melaig købigwan. 33 Ñimune kanmaymerawane
maya misaamerai merrab indza asamig chine marinab, kaig indinab,
katøganelan gatø øyeetøwei marøb srua gøben, ñimgucha treegutøwei
tøga buraambub lincha bønrrabelø gøn. 34 Katø kailan keeri yau
pønrrabelø lastima isuim bønrrøbene, ñimbe ñimun gúi lataitøwei isub,
ñimui chi tøgagúilan kerrailø melamig nebuingucha, treegu kasraatø
ka melab inchibelø gøn, kaguende mas purø tabig mana patsønrrabig
kømíigwan tøgar guermab isua ñimbe asha melabelø gúikkurri.
35 Inchawei ñim ke Tiusweinuutø kemenda pønrraigwane elachippa
amrrab gømø, kaguende truibe purø nuig tabig utamig kønrrabigwan
tøgaig køn. 36 Pøs ñimbe chi isumø tammay melabig melay, Tius maig
maramig palai waben trunun ñim chab marikkurrimbe, nø trannrrab
misra kørrømisrigwan utamig kønrrai. 37 Kaguende Tiuswei wamwan
pørigube trenchibig køn, pøs kan maya yanazhigutø,

“tru attrabiibe attrun cha. Chi srarrønrraamøn cha.
38 Inchendø tru sølgandø tabig naimbe
nui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri øsig uñchun cha.
Inchen nø køriimata wendømay yabe,
trube, nøbe nane tab gúi wanrrai martraamøn” cha.

39 Inchendø nambe tru pinisailø gønrrab køriimata tru wendømay
ambupteeløgucha gømøtø, isubigwan Cristoinuutø pasra tøgarmera
kaigyugurri wesrailø, truilø guer.

Merrab misaamera nømui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúig

11 1 Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúibe tru munig
melaigwan ke treeg kønrraitamab isua pønrramig køb, katø
nam chi asiimíigwan chabguen ke asha lataig pønrraig, treeg køn.
2 Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri namui merrabsrø
misaamerabe Tius nømun tabig wamindinabelø gøn.

3Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri kerrigu
chi købigwane Tius nui wamdøga mara basrig købig kuin gúi
wetøgørra bønrrer. Inchawei kaptøga asiibe chi asiimíigugurri
mara basrig køn.
4Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Abelbe animal
gweecha Tiuswan purø tabig tranig køn, Caín rrani lataitøguen
gømø. Abel nui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri nøbe
sølgandø marøb møg køn cha Tius wamindinabig køn, tru nø
keta tranigwan Tius kashmø utab uras. Isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúikkurri Abelbe kwaig mu gaabendø, katøgucha nøbe
wamindan.
5Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Enocwane yu
piraugurri Tius srua iben, nøbe tru kwab tamigwane maig købig
kui mørmuig køn. Incha nune wetørranrrab gaimaig købig køn,
kaguende Tius srua yaig kua. Pøs nun srua yaig kømøwatø, nøbe
wamindinabig køn, Tiuswan tab gúi wanrrai marøb møg køn cha.
6Inchawei isubigwan Tiusweinug pasra tøgagømøwabe, Tiuswane
ni chinchaguen tab gúi mørtrai maramgaig køn. Kaguende
Tiusweimay møikkøben kemallibiibe, Tiusbe øsig wabig kuin gúi
køreb, katø nun labelane nøbe tranamigwan tranøb inchibig kuin
gúi køreb indamig køn.
7Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Noéma chi asiimíig
attrabigwan isua gønrrai Tius eshkabenma, nun truba køriitøga
arcan marøbig køn, nui yauelø kwamø, øsig webamrrai. Noébe
tru øyeeg mariitøga pirau maya misagwan kailøgurri Tius møra
pønrrønrrai mariilø gøbash cha kørrømara, chi kaig kømíig lataig
Tius tabig kørrømarig kømigwan nøbe utig køn, tru isubigwan
nuinug pasra tøgagúigugurri arrubigwan.
8Abrahamma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru
ketigwan wendø utamsrømay webya inrrai wamøben, nøbe møra,
webya yaig købig køn, chumay yam gúinguen mørmubendø.
9Nøbe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri nuin gønrrai
tru trannrrab misrim birau Abrahambe ka peesrøngurri
arruatø lataig, kan peg birau lataitø tsuig købig køn, nun
keta tranigwandøwei utabelø tru Isaacba, Jacobpa, truilø
lataitøwei kan carpa yamerayu. 10Kaguende Abrahambe tru
ciuda katsigwan niga basrønrrabig tøgaig tru srømbalasriigwan
muniirabig købig kua. Inchen tru ciuda maig kønrrabigwan

treegwei unaasha wesrab, truigwan marøb inchibiibe, Tius nø
gøn.
11 Abrahambe nøbe yandø maya køllig kuatøgucha isubigwan
Tiusweinug pasra tøgagúikkurri unøtiig latawei chish kømigwan
utig købig køn unø møskain gønrrab, (Sarabe ureg tøgagønrrab
gaimabig kuindøgucha), kaguende tru trannrrab misrøbig
Tiusbe tru trannrrab misrigwane tranmø gømø, trannrrab
gúi, Abrahambe treeg isua tøga basraig kua. 12 Inchawei tru
unø tøgagømigweimburappe yandø kwaig lataig kuig, tru kan
møweinukkurrindø ureemera srøig larrøbichib mendappe, nu
gøptø srømbalasrø estrellamera lataig, pi menda pisrum lataig
købig køn, mu nebua mundzamgaig.
13 Inchen i misaamerabe mayeeløba isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúigutø amønaig køn nømui kwam gwalømgatig. Tius
tru nømun trannrrab misra kørrømisriilane utømuindøgucha,
Tius trannrrab misrig nuisrø pønrrabelan yabsrøngurrindø
ke kan asha lataig kasraarabelø gøn, ‘nambe srømbalasreelø,
peesreelø gua, yu piraube ka petøweindø warer’ chib, tørgandø
trenchib waminchib. 14 Inchen øyamay waminchibeløbe
tru gatøgan birø nømuin gønrrabigwan lab ambubelø
gúi, nømbe tørgandø asamig kenamaran. 15 Pøs tru nøm
werrua amrruin birøwan isub pønrraig kui kuimbe, katøle
trusrømaytøwei llirawa ambimbe, ka ambamdiig købsruinrrun.
16 Inchendø nømbe treeg marmøtø, waramig katøgan birø
mas purø tabigwan tøgagønrrab isub pønrraig køn, truibe tru
srømbalasriigwan. Treekkurri Tiusbe chi kørig kuin gømøn
‘nømui Tius køn’ daig kømig, pøs nøbe nømuyasig kan ciuda
tamarig kua.
17 Abrahambe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri
Tius Abrahamwan maig inchibig køtashchab marenma, nøbe
Isaacwan tranig køn. Tius tru ‘tranrrumøn’ cha kørrømisriilan
utabig, tru Abrahambe, nui kandø nusrkai Isaacwan Tiuswan
yandø ke kweecha tranamitø balabig køn 18 Abrahamwane: “Tru
ñuinukkurri amrrub misaamerane Isaackurrin gønrrabelø gøn”
cha, Tiusbe øyeeg taig købig kuindøgucha. 19 Kaguende Abrahambe
isua basrabig køn, Tiusbe kwailai utugurringuen gatøle kusrumig
maramburab marøbig kui. Pøs kwailai utugurri gatøle øsiiraig
lataig kui mara Isaacwane treeg utig køn.

20 Isaacbe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri
Jacobwanba, Esaúwanba nømune mayanguen tabig pub attrai
marig køn tru wendøsrø attrabigwan.
21 Jacobma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø
kwanrrab wawa, Joséwei uregwan kanun ganun mayanguen
tabig nebunrrai mara, nui pøtønain tsigwan pøtønawa basramisra,
Tiuswan køriibala tabig waminchibig køn.
22 Joséma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø
kwamig lutaurab arruben, israelitasmera mayeeløba Egiptogurri
wendøsrø webambamigwan wamincha, nui tsutsiimeran mandø
indamigwan eshkab karua basrig køn.
23 Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Moiséswei
møskaløma Moiséswane larrø tab unøzhig kui asha, pøn bøl ørøba
nun søra tøgagúig køn, tru Faraón Egipto birau rey tru kwetchai
karua basrigwan chi køriimatømøtø.
24 Moisésma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø
kølig misrabe, tru Faraónwei nimbasrwei nusrkain gøn cha wamig
kømigwan kaasig køn. 25 Moisésbe Tiuswei misaameraba larrø gaig
indinab megamigwan isuig køn, tru kaig mariiløyu tab gúi mørøb
kan maya yanagatiitø kasraarabgunrriibe. 26 Wendøsrø attrabig
Cristoyasig chine trømbøig waminab megaibe, egipciosmera
chigurrimbunø tøgagúilan kerrigu tøgagúi lataikken gømø, purø
nuig kui isua basrabig køn, kaguende nøbe tru wendøsrø truburø
ketig utamigwan, trunun ashib pasrabig kua.
27 Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Moisésbe Egipto
biraugurri webyaig køn, rey maya namikkølig waingucha.
Inchen trunun kørmøtø, nøbe webya inrrab kandø isua basraig
køn, kaguende tru kaptøgabe nebua asiimø Tiuswan yandø
ke asha lataikken basraig køppe. 28 Isubigwan Tiusweinug
pasra tøgagúikkurri tru Pascua Fiesta taigwan mara, katø tru
yaskappalamerawan aniwan srølig køn, tru kwangarub ángel
israelitasmerai mayor nusrkalane kweechimønrrai.
29 Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri israelitasmerabe
Mar Rojoyu kan trendø puryu lataig larraambig køn. Inchen
egipciosmeragucha larramrrab inchen, pi katøle itøgasrøben, chab
gwaig køn.
30 Israelitasmera isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri
tru Jericó ciuda bøtøgatan sruubirøbanrrimerabe chab

Hebreos 11.28

guegørrig køn, nøm tru pøtøgatanwan kwalømmera siete
nemisramne lliraben. 31 Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri
tru Rahab, nui asrwan anwei yanøb ishuuma, tru mørmø
misaameraba kanbalatø nøgucha kwamuig køn, kaguende tru pailø

israelitasmera maisrøn gøtashchab nilø ashchab amrrubelan tab
wamab utikkurri.
32 ¿Masbe chiwan waminchab gøh? Pøs nane Gedeónweimburab
gøben, Baracweimburab gøben, Sansónweimburab
gøben, Jeptéweimburab gøben, Davidweimburab gøben,
Samuelweimburab gøben, katø Tius maig karuigwan
eshkabelaimburab gøben wamindamikken nebumøtan.
33 Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri katøganelø nøm
ashib karub tøgagúigwan nøm kanab, tabig sølgandø maig
maramigwan marøb, Tius trannrrab misra kørrømisriilan nebua
utab, leónmerai triimeran kasrøb indig køn. 34 Nag kørig kømdiig
naarabelan naaramønrrai kweechib, espadatøga kweetsiilø
gømigugurri wegørra ambub, truburab chi martrab gaimabelø
gøbig kuig chisheelø misrøb, katø kwayabyugucha kwayamburab
kwayabelø misra, peg birausrøngurri amrrub suldaumerane
luløsrkøb inchibelø gøn. 35 Isubigwan Tiusweinug pasra
tøgagúikkurri ishumburmera nømui kwabelan katøle øsiiraniilø
utabelø kuig køn. Inchen møiløbe kwamnegatig purø rrømbøig
marøb srua gúinabelø gøn, elatchab indingucha, elatchamamøtø,
kaguende nømbe katøle øsiirawa srømbalasrø purø tabigwan
nebunrrab isubelø gua. 36 Inchen katøganeløbe kaig marøb indza
ashib srua gúinab, ichabetinab, cadenastøga lusrinab, kailan
keeri yau merrarrawa keerinab melabelø gøn. 37 Inchen kaneløbe
sruutøga peta kweetsinab, serruchotøga sølbinab para kweetsinab,
espadatøga kweetsinab, amburab iburab ubisha galuschibah cabra
galuschibatø kewar amøñibelø gøn, larrø waachamera gømig
nebuilø, isubiitø kappinbalatø amønamig nebuilø, katø larrø kaig
indinab melamig nebuilø. 38 Øyeeg tab misaameran yu pirau
misaamera nømun tøgagømibe nømbe purø nu balabelø gøbig
køn. Nømbe mu misag warab waraimøsrø, nørrø tunmerawansrø
chu bumgúinguen mørmeelø amøñibelø gøn, nørrø srug
yaambumerasrø, lendegørrab pirørrabmerasrø, øyeesrø kebamba
warab.
39 Inchen nømbe isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúigube
tabig wamindiilø gøbendø, tru Tius trannrrab misra kørrømisriilane
møikkucha tranig utømuig køn. 40 Kaguende Tiusbe nømui lata
gømø, namuyasiibe purø tabig tøgagúig kua, tru nømbe namba
kanbalatø misratøwei tru newan tabig kønrrai indig kuig køn.

Maramga murelø amrruben, chi isumø, namgucha mur bønrramig

12 1Inchawei øyeeg købene, tru isubigwan Tiusweinug
pasra tøgargøbelø nørrø gøptø kan wañi lataig namuim
bøtøgatan namun ashib purrabelan namgucha tøgagúig køppe,
namun chiguen tab ambamgaig chigøben kwatsiiranøbelanba, tru
kaig marøbig namun iløsrkøptø iløsrkønrrai marøb pasrabigwanba
webetøgun. Incha tru nam luløb ambamig Tius namui merrab
may rrarrig tsubig nam tøga bønrraiwan maikkucha kørrømisrmø,
luløbig lulgun, 2namui kaptøgabe Jesúswan ashib, tru nømerrig
treegwan pera marøb, katø tru namui isubigwan nuinug pasra
tøgagúigwan newanig kønrrai marøb inchibigwan. Pøs Jesúsbe nø
pumsrø kasrag kømdiig pasrabigwan asha basraikkurri kurusyu
mesraig kweetsig kwamigwan awentawa, tru kørig marinab
pasramigwan chi trunun isua ashmøtø, truyu puraya, Tius
wamisra wainug kusrmaygatømay wamisrig køn.
3Incha tru kaig marøb misaamera Jesúswan chine kaig maren,
treegu ka awentab purayaigwan, trunun ñimguen isuy, ñim chi
muraaramøwei, chi kaima gørrømisrmøwei indamig kønrrai.
4Pøs tru kaig mariiba ñim kwayab melaigu, ñimbe gatøgucha
ñimui aniwan lusamnegatiibe mara bønrrømøn. 5¿Tius nui ureg
kuimba tab wamdøga waminchib purugúigwan ñimbe yandø
pesannabguen inda chindah?

“Nai nusrkai, ñi mur basram gusrenrrai Señor ñun murelan
kusrennene,
kagatørre inditamab treeg isua tøgagømøwei,
Señor ñun isua mørtrai marene,
truyutø kørrømisrmøwei indamig køn.
6Kaguende tru nui undaaraigwane
Señorbe nune mur basram gusrenrrai kusrennøb,
mundøgucha nui nusrkain gúitamab isua tøgagúigwane
nøbe kalø marigwan ølmartrab murba rranøbig køn” cha,
trenchibig køn.

7Maramga murig latailø Señor ñun maringaruigwane mur basram
gusrenrrai kusrennrrab inditamab isua awentau. Kaguende Tiusbe
ñimune nui nusrkain gúimba øyeeg maran. ¿Kan nusrkawan
møskai mur basram gusrenrrai kusrenniimíig mu treeg nusrkai kø

chinderah? 8 Inchen tru kanelø mayeelø mur bønrram gusrenrrai
kusrenniilø latawei ñimun kusrenniimeelø gúisruandøbe, trube,
Tiuswei trag nusrkalø gømøtø, ka menda ureemera gúin gønrrun.
9 Inchagucha namma yu pirau namui møskalø namun mur basram
gusrenrrai kusrennøbelø nambe tøgar gua, truilanma maig købash
inchimøtø, tab inchib tøgagøbelø gúibe, ¿tru namui espíritumerai
Møskai Tiuswane treetøguen gømø, masken maig taigwan tru
gúindø mørøb meløwa, øsig kømigwan tøgagømig kømønrraitarru?
10 Namui møskaløma nam mur bønrram gusrenrrai nømbe kan
maya yanagatiitø namun kusrenanøb tøgagøbelø gøbig køn, nømun
maig maramdiig køben, treeg. Trune Tiusbe nam mur bønrram
gusrenrrai kusrennøppe namunguen tab gønrrai maran, nø
newan tabig kuigwan namgucha tøgagønrrai. 11 Tru mur bønrram
gusrenrrai murigwan kusrenanene, ke kan tru urastøbe chiguen
chi kasrag kømdiig kømøtø, mur gúi mørøb pasramibe gøbig køn.
Inchendø tru øyawan kusrenaninab puraambubelaimbe tsøndatøbe
sølgandø tabig amønamiba, chi isumgaig tab amønamiba tøgaig
arrubig køn.

Tius wamindigwan kaasamibe kørig kømdiig køn

12 Inchawei ñimui kwalmera kullaarailan chishmisrtrai kønøgøb,
ñimui tømmera itønapteelan gatøle mur misrtrai maray. 13 Katø
ñim tab punab ambamig kønrrai putur maymeran ølmaray, tru
ñimui kørriindi srøb wetunshimø, tammisrtrai. 14 Ñimbe maya
misaameraba ambugurri igurri lata tab gømigwanba, katø
Tiusweyasiitø tarømisra tabig amønamigwanba martrab inchib guy.
Kaguende Tiusweyasiitø tarømisra tabig amøñimøwabe, muguen
Señorwane ashchaamøn. 15 Ñimbe purø tab isua ashib amønay
Tiuswei tru ka yandø tab indigwan ñim møikkøben wendøbasrøb
pønrrabgunmab, inchippa ñim møigwan gøben kan møb srølgølig
lataig kal-lawa nurab ya, truig pesriig iløsrkønrrai maren, misag
purø nuwan tru kaitøga mindisailø gømønrrai. 16 Mugucha
møg lata ishug lata trømbøig marøb uñchab gømøwei, kabe
Tiusweimburabigwane chigucha gømui lataig inchibig gømøwein
guy, tru Esaú latawei. Truima kan mamig nindagweindø kan mayor
nusrkai maig tøgagømigwan yanig køn. 17 Kaguende ñimbe yandø
asiinrrun, Esaúbe mas wendøbe tru mayanguen tab indig kønrrai
keta tranigwan katøle møskawan utønrrab inchen, nune yandø

ka taig købigwan. Tru mayanguen tab indig kønrrai tranigwan
tøgagønrrab kappin gørrøgøb lawa, yandø treeg kønrrai chab
marigwane ni chinchaguen lliskamgaig kuig køn.
18 Pøs ñimbe, israelitasmera Sinaí Tunyu kemalla bønrrab
latawei, kan nu tun katøramdiigu nagurømera naarabig tøgaigu
kemalla gømøwei, kabe løstiig, tru purø rrømbø løstiigu kemalla
gømøwei, kabe kørig kømdiig isig ichibigu kemalla gømøwein gøn.
19 Katø ñimbe tru trompeta mur wanrrøbigu kemalla gømøwei, kan
wam wamindiilan mørtrab kemallmøwei indig køn. Inchen tru
wam wamindiilan mørøbeløma: “Tiusmanda yandø waminncha”
chibelø gøn, 20 kaguende yandø mas awentawa pønrramgaig
køben, Tius tru øyeeg karua basren: “Kan animaldøguen tru
tunwan kebachibiibe sruutøga peta kweetsig kønrrabig køn cha”
trenchiben. 21 Inchen tru treeg pureb pasrabiibe purø rrømbøig
kørig kømdiig køben, Moisésbe trenchibig køn: “Kwaarøsraig kørig
købiitø ke itønab pasrar” cha.
22 Ñimbe treegu kemalla bønrrømøtø, møimbe ñimuimburappe
tru Sión Tun dainug, Øsig wab Tiuswei ciudasrø, srømbala
Jerusalénsrø, muguen mundzamgaig ángelesmera tulundzuna
kasrag purraisrø, treegu kemalla bønrran. 23 Katø Tiuswei tru
srøsrø gal-lawa ureemera nømui munchimeran srømbalasrø pørig
tøgarmera kanbalatø purraisrø, katø Tius tru maya misagwan maig
maramigwan asha marøbig waisrø ñimbe kemalla bønrrab, katø
mayeelø sølgandø tabig misaamerai espíritumera yandø newan
tabelø gønrrai kørrømariilø purraisrø kemalla bønrran. 24 Katø
tru srø acuerdo marigwan misagweimburø purøbasramisrøbig
Jesúswangucha kemalla bønrrab, katø tru Abelwei ani ‘tru kaig
marøbigwan ñi, Tius, ulø bay’ chib, ani lataikken gømøtø, Jesúswei
tru ani itøtsurig mas purø tabig ‘tru kaig marøbigwan ulø baymø,
ñi, Tius, pesannau’ chib waminchib aniyu kemalla bønrran ñimbe.
25 Inchawei tru waminchibigwan kaashib gønrrab gømø ashiptø
guy. Kaguende Tius Moiséskurri isuptø gønrrai wamindigwan
kaashibeløma yu pirauguen chi indiimíig ka yandø wegørrømuibe,
trube, tru srømbalasrøngurri isuptø gønrrai waminchibigwan
tarømisrabe, nambe truyugurrimbe ni chinchaguen wegørramgaig
kønrrun. 26 Tru Moisés tsub urassrøma Tiuswei wamdøgabe
pirøwane kønøgagutsig kuibe, møimbe øyamay maramønrrun cha
kørrømisrig køn: “Nabe gatøle pirøwane kønøgagutsamønrrun

cha, trurrigu pirøwandø gømøtø, srømbalameranbañau.” 27 Tru,
“katøle kønøgagutsamønrrun” cha, tru trendaibe, tru ka mara
bønsraindeelø kønøgagutsiilane kerranrrab gúi tørgandø eshkan,
tru kønøgagutsamgailø, truiløtø pønrrabig bønrrønrrai. 28 Inchawei
tru nam ashib tøga burramig tru kønøgagutsamgaigwan nambe
utab gúig købene, nambe ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chigun,
Tiuswan tab gúi wanrrai marøppe, nun køriibala tabig waminchib,
kan yeeg tabig kønrrabmab isub. 29 Kaguende namui Tiusbe kan
nag lataig køn, chigucha kørrømisrtraingaig barrøbig.

Cristoieløbe mandø amønamig

13 1 Ambugurri igurri undaarabig undaaray, kan trag nuneløtataitøwei.
lataitøwei. 2 Ñimui yau asiimeelø pubelan tab wamab ya
bebamigwane pesannamøtay. Kaguende møiløma øyamay marøb
meløwa, ángelesmeranguen ya bebøbelø gøn, chi truilø gúitamab
isumøtø.

3 Katø kailan keeri yau purrabelane ñimbe nømba kanbalatø
keerig purrøwa lataitøwei isub, katø kaig indinab melabelane
ñimun rreeg indi lataig isumig køn.

4 Kasharamibe purø tabig købig kui mayeeløba treeg isua
tøgagøb, katø kasharawarmerabe nømui kiainuube mu pegwan
pera guiamig kømøtø gøn. Kaguende møg lata, ishug lata
trømbøig marøbelanba, katø itøluløpteelanba, Tiusbe nømun maig
kønrrabigwan asha martrab gøn.

5 Ñim amøñippe, anwane ke chinchimmørø chull inchib
amøñimøtø, ñim møi maig tøgagúitøgatø tab gúi mørøb kasraatø
amønamig køn. Kaguende Tiusbe trendaig kuig køn:

“Managuen ñundø elachimøwei,
chinchibgucha tsunrrai managuen ñun tarømisrmøwei
indamønrrun” cha.

6 Inchawei øyeeg taig købene, nambe treeg kønrraitamab isua, chi
isumø trenchinrrun:

“Nan purugubiibe Señor nø gøben,
nabe chigucha kørmumønrrun cha.
¿Møøbe nane chigúi martrautah?” cha.

7 Tiuswei wamwan ñimun waminchib, ñimun pera marøb
pønrrabelane isua gømig køn. Nømui tru tabig amønaigu asha
kusrenrrai mandø tabig kørrømarig købigwan tab isua asha,

tru nøm isubigwan Jesucristoinug pasra mandø tøgagúigwane
treetøweih tøgaguy.
8 Jesucristobe merrabsrø lata, møiyan gwaløm lata, katø
managatig nøbe yunømarmíig, treetø gøn. 9 Chigøben peemaytø
kusrenaniilø pesrøteeløtøga amburab iburab srua ambiilø gønrrab
gømøtø guy. Pøs namui manrrømera Tiuswei tru ka yandø tab
indiitøga mur bønrramigwan utiibe tabig køn, tru chi mamimeran
manrrai karua bønsrailan marøb megaig lata gømøtø, tru øyeelan
mariibe chiweingucha chi purugumeelan.
10 Nambe kan altar tøgaguer tru Tiuswei carpa ya tabzhigu
marøb pønrrab sacerdotesmerabe tru altaryuigwane mamig
kømíig. 11 Pøs tru maya sacerdotesmeran nø garub sacerdote
tru, “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” tannug tru animal
gweetsiilai aniwane tru kaig mariilaimburø trannrrab umbusrø
srua kebyaindøgucha, tru animal gwaigwei asrmerane nøm
warainukkurri nøørøsrø srua webamba, parriilø gøbig køn.
12 Inchawei treetøwei Jesúskucha ciuda yaskabyugurri wambig
nøørøsrø kwaig købig køn, nui anindøga Tiusweindø gønrrai
misaameran chish martrab. 13 Inchawei namgucha nuimay nun
katønrrab webamgun ciudayugurri wambig nøørøsrø, nun maig
trømbøig indinab megaigwan namgucha treetøwei kaig marinab
melønrrab. 14 Kaguende nambe yu piraube kan ciuda managatig
pasrab pasrønrrabig chigar gua, nambe tru attrabigwan lab
guer. 15 Inchawei Señor Jesucristogurri chu urastøgucha
Tiuswan nam animal gweecha lataig tranøppe, purø tabzhig
wamindiilø trangun, nui munchiwan tabig wamindi wam tru
trigugurri webarrubiitøga. 16 Ñimbe tabig maramigwanba, ñim
chi tøgagúigwan pirishib gømigwanbabe pesannanrrab gømø
melay. Kaguende kweecha tranøb lataitøwei Tiuswan keta
traniilø øyeeg traniiløbe nø purø tab gúi wanrrai marøbig,
treeg køn.
17 Ñimun pera marøb pønrrabelane maig karuigwan mørøb, nøm
maig chiben treegwan melay. Kaguende ñimun chi kømønrrai
chu uraskucha ashibeløbe nømwein gøn, nømui chi mariilan
nøm Tiuswan eshkab pønrrønrrabelø gua. Nøm maramigwan
marøb melappe, kasraatø, chi isuin gømøtø, marøb gønrrai
inchigay. Kaguen trengømuisruandøbe, ñimune chiguen chi tabig
kønrraamøn.

18 Namuimburab ñim Tiuswan miarrunrrigay. Pøs nambe namui
isub kebachib pasrabigu chi ‘kalø gøn’ chibig chigar bønrrab, katø
chiyutøgucha nambe tabig marøb melønrrab isua meler. 19 Nabe ke
tiusmanda Tiuswan miab gørrunrrigay chinrrab inchar, na peba
ñimuisrømay gatøle arrumig kønrrai.

Patsøgønrrab srabe wamindiilø

20 Tru chi isumgaig tab gøbigwan tøga Tius, tru managatigwei
acuerdo mari anindøga tru Ubishameran Ashibig purø nuig,
namui Señor Jesúswan kwailai utugurri kusrubiibe 21 tru nø maig
maramig palai waigwan martrai chigurrimbunø tabig palabigwan
ñimun tranrrun, Tius nø purø tab gúi ashib wamig kønrrai
Jesucristogurri namuinug nø marøb pasraitøga. Jesucristone
managatig tørguegwalmabig kønrrun. Treeg kønrrun.
22 Na øyamay melamig køn chib wamindi wamwane, nai
nunelan, tiusmanda tammay utørrunrrigay chinrrab, pøs nabe
landøtiig pørar. 23 Namui nuneg Timoteobe kailan keeri yaugurri
webyain gúi ñim wammøra gønrrai inchar. Incha nø petø arrubene,
nabe nøba ñimun ashchab arrumønrrun.
24 Ñimun ashib pera bønrrabelø mayeelanba, katø mayeelø
Tiuswei misaameranba ‘tab ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. Katø
italiasreeløgucha ñimune ‘tab ka amøñigueh’ cha øran.
25 Tiuswei tru ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrrun.

Santiago

Israelwei misag truørø amba warabelan Santiago pørøb

1 1 Na Santiago Tiusweimba, Señor Jesucristoimba marøb
megabig Israelwei doce nusrkaløgurri misag nørrø larrøbicha,
pirau kan ørøtø amba warabelan ‘ka amøñigueh’ chinrrab inchar.

Tiuskurri kusrebig kømig

2 Nai nunelø, chigøben, chigøben puig meløwabe, truba tab gúi
inchib, kasraaray, 3 kaguende ñimui isubigwan Jesucristoinuutø
pasra tøgagúigwan maig køtashchab marigugurrimbe masken
tammay melamig arrubig kui ñim ashibeløbe. 4 Inchendø ñim
tru treeg tammay kullaaramø, ka melaibe, newanig kønrrai
inday, chiyugucha neilø, chi isumgaig newan bønrrabelø, yandø
chiyugucha palømø newanelø.
5 Ñimun møigwan gøben øyeeløyu tab asha maramigwan
kusrebig kømig paløbene, Tiuswan miau, nøbe tranrrun. Kaguende
nøbe mayeelan tranøppe, merøbalatø rranmøwei, katø chi
miabene, namømøtø, tammay tranøbig køn. 6 Inchendø miappe, ke
Tiusbe tranrraitamab isua miamig køn, treeg kømuptinchaitamab
maizhikken chi treeg isumøtøgue. Kaguende chi treeg kømønrrab
gø chindermab isubiibe kan maryu pi welarwan isig ichibig
amburab, iburab srua yaig lataig køn. 7 Møikkøben treebe
Señorwan chigøben utamuitamappe isumøta. 8 Kan møg møindø
øyeeg martrab isub, katøguen srønabe peetø isubiibe, chiyutøgucha
mumayguen gømíig unan.
9 Kan truburab chiga nuneezhigwan Tius nune truba nuig
marene, purø tab gúi møramig køn. 10 Inchen puaibe purø tab gúi

møramig køn, Tius nune chigucha gømíig lataig marene. Kaguende
puaibe kaumerayu u lataig kua, pasrabig pasrønrrab gaiman. 11 Pøs
pørr webarrua, purø mur bachene, kaube mul-laben, ube peñen,
tru tabzhiibe yandø pinan. Øyeetøwei puaikkucha nui chigøben
penab, yanøb uniiløyu pinønrrun.

Chinetø kaig pub arringucha treegu ka megab

12 Chigøben pub arruben, tammay megabig megabiibe
mayanguen tab gúig køn. Kaguende treegu puraya basramisrøppe,
nun undaguelan Tius keta trannrrab kørrømisrig tru øsig
køm coronan utønrrun. 13 Møigwan gøben chiyugøben kaigyu
kebenamdiig mørørabene, Tius treeg isunandan chimøta.
Kaguende Tiusbe mana kaigu kebenamdiig kuig mørørai wamøwei,
ni gatø mun kaigu kebenøsrkønrrab inchimøwei inchibig køn.
14 Treeg kømøtø, møigwandøgucha nui kaig isubeløtøwei srua
iben, truiløtø yandø tabig lataig asønangarua kebenøsrkaim
basran. 15 Inchen tru trømbøig isuilø yandø umbu kebya,
pasramisrikkurrimbe, kaig maramig kal-lan. Inchen tru kaibe
yandø ne nurappe, kwamigwan kal-lanrrai mara basran.
16 Nai undaaraig nunelø, ñimguen pella peemaytø isub
pønrrømøtay, 17 chitøgucha tabig ketiiba, katø chigøben tabig
newan marøbelø gønrrai ketiibabe srømbalasrøngurri arrubig
køn, tru srømbalasrø chine pilab pønrrabigwan marøbig
Tiusweinukkurri. Nøbe nø maig køppe, manatøgucha treetø gua,
nuinuube løstørab lata inchib, tørmisrøb lata inchib, inchibiibe
chigagøn. 18 Nun trendø treeg marøg kuikkurri, nui newan cierton
wamdøga namune gatøyug srøig kal-langaruig køn, nø kerrigu
misagwan ellmara pønsrailai utu nammerrig ke srøsrø ellmarig
misrig latailø gønrrai.

Kalutøga møriitø gømø, maramig køn

19 Nai undaaraig nunelø, iigwan isuy: ñim mayeeløba
møramigwane muniitø burramig køn. Inchen wamindamigwanba,
namamigwanbabe tsøndatø isuptø maramig køn. 20 Kaguende
kan møg namig køtanmaptø mariibe Tiuswei sølgandø tabigwan
marmøn. 21 Inchawei treeg købene, ñimbe ashikken gønrrabgaig
marigwanba, chigøben kaig mariilø trutø netsaig tøgagúilanba
webeta elacha, Tiuswei wamwan ñimui manrrau ellgwaigwane

mur gurrashmø, tammay utay. Kaguende tru wam wamindiibe
maramburab marøbig køn, ñimui møsigwan wesramig.
22 Pøs Tiuswei wamwane maig martrain daigwan ñimbe
marøbelø gømig køn, ka møratø, møratø gønrrab gømøtø.
Trengømuisruandøbe, chi mørmui lataitøwei ñimasiitø ka kegørrab
pønrraig webinrrun. 23 Kaguende møikkøben Tiuswei wamwan
mørøptø møra, tru maig taigwan møra marmíibe, kan møg nui
maløwan espejoyu ashibig lataig køn, 24 nui malø maig kuigwan
asha, katø llirawa, ippe, pesannab lataitøweingue. 25 Inchen
møikkøben Cristo maig martrai karua pasrig newan sølgandiig,
tru chi iløsrkaimíig kønrrai marøbigwan ke tab asha, truyu
megabig megawa, tru martrai karuigwan pesannaptinchimøtø
marøbigweimbe, nui mariiløyu mayanguen tab gúig kønrrun.
26 Ñim møikkøben, Tius martrai karua bønsrailøyu maizhikken
purø bunømø marøbig kurmab isubendø, nui niløtøgabe maig
kurrøbashtø waminchibiibe nøasiitø kebeñib pasran. Inchen tru
nø Tiusweiwan maizhikken purø bunømø marøb pasrab taibe
chi marmui lataitøwei webyan. 27 Tius Møskawei merrab tru nø
karuilan maizhikken pinab marmø, chillig indiimíig mariibe, iig
køn: usri møskai, peta gwailanba, kelø peta gwailanba chigøben
isuig meløben isua ashchab ambub, katø yu pirau kaig trømbøig
arrubiitøga chillig incha bønrrømøwei indamig.

Misaameran møilandøgucha lata wamamig

2 1 Ñim nai nunelø, ñimui isubigwan namui Señor Jesucristo
tørguegwalmabigweinuutø tøga bønrrøwabe kanundø tab
wamab inchimø, mundøgucha lata gømig køn. 2-3 Ñim tulundzuna
purrøbenma, kan truba pua møg oro surtigastiig, truba tabig
keweig pubene, truba tabzhig wamab, ñimbe trenchinrrun: “Yu
gatøguchi tab wamdønug warra” cha. Inchen trunetø gatøgan, kwa
waacha, truba shautøzhig chilliguig keweig pubene, ñimbe trunune
trenchinrrun: “Ñibe øsrøndø, ka basrau” cha; kabe: “Uyu pirau
wamisr” cha. 4 ¿Treeg marøppe, ñimui utu ñimdøweinguen kanune
yandø nøørø marøbguen bønrrømøtirru? ¿Ñimbe kaig isuaguen
treeg inchib pønrrømøtirru?
5 Nai undaaraig nunelø iigwan møray: ¿Tiusbe yamba yu pirau
waachameranwei lawa wesruig kømuitarru? ¿Nømbe isubigwan
Jesucristoinuutø pasra bønrraigwan tøgagømburab tøgagøb, katø

nun undaguelan tru nø ashib karub waigwan Tius trannrrab
misra kørrømisrigwan chigucha utønrrabeløbe nømwein gønrrai
marig kømuitarru? 6 Trune ñimbe waachamerane chigucha gømíig
marøb ka kørig maran. ¿Tru puarmerawein gømuitarru ñimune
møra melønrrai marøb, katø misagwan ashib karub purrabelaimay
ñimun uñchib waram srua ambubeløbe? 7 ¿Tru Cristoi purø tab
munchiwan ñimun basra wamigwan nømweinrre purø rrømbøig
wamabelø gømuitarru?

8 Tius tru martrai karua basrig purø nuig, nui wam pørigu
pasrabigwan, maig chibig køben ñim treeg møra marøb
pønrrøwabe, søl marøb pønrrønrrabguen: "Tru mendaigwangucha,
ñiasig lataitøwei undaarau" cha trendaigwan. 9 Inchen ñim
kanune tab inchib, kanune maig købash inchib pønrrappe, ñimbe
kaig marøb pønrran. Inchen tru maig maramigwan martrai
pøra trarriitøwei ñimune 'kalø marøb itøbunab pønrran' cha
ñimundøwei itøøra basrtrun. 10 Kaguende tru maig maramigwan
martrai Moisés pørigwan møikkøben kerriguh møra marøppe,
marendø, tru utu kanundøguen kalø marøb itøbunikkurrimbe
mayamba kalø mara basraig kørrømisran. 11 Kaguende: "Itølulamig
kømøn" chibiitøwei, treekkucha taig køn: "Kweetsamig kømøn"
cha. Inchawei møikkøben itølulmuingucha, kweechibiibe, tru
maig maramigwan martrai Moisés pørigwane itøbunan. 12 Ñimbe
wamindiiløyu lata, amønailøyu lata tru maig maramig chi
iløsrkaimíig kønrrai marøbig nømun maig asha maramigwan
marig kømig, ke yandø treeg maramig puim bønrrab misaamera
lataig kømig køn. 13 Katøganelan lastimaguengaig marøbelane,
nømungucha treetøwei lastimagaig marøb asha kørrømariilø
gønrrun. Trune, tru lastimabaig marøbeløbe, kørmø, tab gúi
webamba bønrrønrrun, tru maig kønrrabigwan asha maren.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra güiba, chigøben tabig mariiløba

14 Nai nunelø, ñim møikkøben 'isubigwan ke Jesucristoinuutø
tøga basrabig kur' chibendø, chigucha tabig marøb
kenamarmubene, tru 'isubigwan pasra tøgagur' taibe, ¿chiwein
gúin burugunrrab gø? ¿Kabe tru isubigwan Jesucristoinuutø
tøga pasrab taig, truitø ñun kaigyugurri wesranrrautah? 15 Kan
nunewan gúi, kabe kan nuchawan gúi kemig truburab chigawei,

kwalømmerawan chi mamig chigawei megamne, 16ñimma
møikkøben trendaimbeh: “Chi isumø, tab inrrig chib. Pachiitø
gønrrai tsitsø gueb, øska mab, muchib uñchig” cha. Inchendø asru
maig palain basrøben chi tranmubendøbe, niløtø basrainguen
gønrrun. 17Inchawei øyeetøwein gøn, ‘isubigwan Jesucristoinuutø
pasra tøgagur’ taig, chigøben mariilø chigaibe, nøasiitø kwaig køn.
18Inchendøgucha møibe trenchinrrun: “Isubigwan
Jesucristoinuutø ñibe tøga basrøben, nabe chigøben tabig mariilø
tøgagur cha. Ñui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan
chigucha tabig mariilø chigaig nan kenamartra cha. Inchen nai
isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane nabe chigøben
tabig mariiløtøga ñun kenamartrumøn” cha. 19Pøs Tiusbe kandø
gønmab isub, ñi kørewa basraibe, trumaybe sølwein gøn. Inchendø
kwaimandziimeragucha Tiusbe kandø gønmab kørewa, katø
kørig køb itønab inchibelø gøn. 20Au, ñi chugúi mørmíig, nebua
ashchab inchi, isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig, chi
tabig mariilø chigaig, ka yandiibe chigucha gømíig kuin gúi.
21¿Namui merrabsrø møskai Abrahamma nui nusrkai Isaacwan
tru altar marinug truyu Tiuswan trana, kwetchab trarren, nune
chi kaig kømíig lataig tabig kørrømarig kømuitarru? 22Inchawei,
¿Abrahamweimburabma ashmøtirru, nui isubigwan Tiusweinuutø
pasra tøgagúibe tru chigøben mariiløba truiba misra kanbalatø
marøb pønrrabig kui? ¿Inchen nui isubigwan Tiusweinuutø
pasra tøgagúibe tru mariiløgurri kerrigu newan marig
kørrømisrmuitarru? 23Inchen Tiuswei wamwan pørigu øyeeg taibe
nebuig køn: “Abrahambe Tiuswan kørekkurri Tiusbe nune sølgandø
tabig kui asha tøgagúig køn” daig. Incha nune ‘Tiusba truba tab
linchibig’ cha, wamig købig køn.
24Inchawei ñimguen ashen, Tiusbe kan møwane nui tabig
mariiløgurrimba chi kaig kømíig lataig tabig kørrømaran,
isubigwan Jesucristoinug pasriitøgatø gømøtø. 25Katø treetøwein
gúig køn, ¿tru Rahab, nui asrwan anwei yanøb ishuuma, tru maig
køtasha asha wam sruamrrunrrab ambubelan nøbe ya bebamba,
katøgan peg maywan amrrai eshkamba, øyeeg tabig marikkurri
nune chi kaig kømíig lataig tabig kørrømarig kømuitarru? 26Kan
asrma chi espíritugaibe kwaig køn; katø treetøwei isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagøppe, tøgagøbendø, chi tabig mariilø
chigaibe kwaitøwein gøn.

Niløbe truba kaig marøbig køn

3 1 Nai nunelø, ñimui utube mayeeløbabe kusrenanøbeløtø
gønrrab isumøtay, nam kusrenanøbelane maig kønrrabigwan
asha marøppe, ka palatiig kømø, martrab gúi ashibelø gúig køppe.
2 Kaguende nambe mayeeløba chiyugøben kalø marøb pellibelø
guer. Inchen møikkøben nui wamindigu pellmíibe, tabigwan
newan sølgandø marøb møg køn. Treebe nui asrwangucha
kerriguba maig købash kømønrrab isua møra tøgagøn.
3 Kaullimeranma nam trigu tsi muusrøppe, muwan inrrain
guesruben mørtrai muusrøbelø guer, asr ørøba kønørramamø
merrarramig. 4 Katø barcomeran chigucha asay. Yeeg nørreelø
purø mur isig ichibig srua ambiilø gúingucha, barcon muba inrrai
inchib pasrabig kan lamøtiitøgatø truyu purrabeløbe nøm muwan
ambug køben truwan øran. 5 Katø niløgucha øyeetøwein gøn: Asru
purø lamíig købendø purø nuig misrøb, chigøben purø nørreelø
martrab waminchibig køn. ¡Kan lamø naazhikkurrindø kan srønø
tsibwan muba kuimburab parrøbig køn! 6 Inchawei niløbe kan
nag lataig køn, namui asru kaitø netsaig, asr ørøba trømbøig
marøb mindishibig pasrig tru niløbe. Tru møra melamnug
naarab pasrabiitøgatøwei piløga basrig køn. Incha nam øsig
kuingurrimbunø kwamnegatig pilab pasrabig basrønrrun.
7 Møøbe chigurrimbunø namig animalmeran gøben, illimeran
gøben, ulmeran gøben, maryu purrabelan gøben kusrenanamdiig
køn. Inchawei misaamerabe merrarrawa kusreezheelø marøbelø
gøn. 8 Inchendø niløwan gúimbe mugucha kusrenanrrab gaiman.
Purø gaig kua, chinchaguen treeg marmønrrai merrarrawa
tøgagønrrab gaimaig, kweechib larrø rrømbø møtø netsaig køn.
9 Nambe niløtøgabe namui Tius Møskawan tabig wamindamba,
katø Tius nø lataitøwein gønrrai mari misaameran tru
niløtøgatøwei trømbøig nebunrrai wamindamba inchibelø guer.
10 Tru rrigugurrindøwei mayanguen tabig kønrrai wamindamba,
trømbøig nebunrrain chib wamamba indan. Nai nunelø
øyeebe maramig kømøn. 11 ¿Kan bigabyugurrindøwei chish bi
webarrumba, kaig bi webarrumba inchautah? 12 Nai nunelø,
¿kan higuera tusr købendø, aceitunas niguen, katø kan uvas
tusr købendø, higos niirrautah? Katø treetøwei kan tre bigabma
truyutøwei tab pi weguchimøn.

Kusrebig kømigwane Tius tranøbig køn

13 Møikkøben ñimui utu truba kusrebig, trurrigu chiwan
gøben tab chigúi mørøbig kuabe, maig købash kømø, tammayig
kuitøga kenamar, nuig kurmab inchimøtø, larrø tammay marøb
unigu, truba kusrebig kuiyugurri arrubiitøga. 14 Inchen treeg
kømøtø, katøganweimburab ñimui manrrau ke chinchimmørø
inchib pusrkwai asiibah, chiyutøgucha ke nømerrig kønrrab
indiibatø tøga bønrrøwabe, ñimbe truba nørreelø kusrebelø
guermab inchimøwei, tru newan ciertonigwan isab pønrrømøwei
inday. 15 Kaguende kusrebig kuig øyeebe Tiusweinukkurri
arrumøtø, ka i piraugurrindø arrubig ka møwei isuiløyugurrimba,
nugwaimandzigweinukkurrimbe arrubig køn. 16 Kaguende ke
chinchimmørø inchib pusrkwai asiibah, chiyutøgucha møig kanab
marøbig køtashchab indiibatø pønrrabnuube, ambumay imay ke
mumay gøbashtiibah, katø chigurrimbunø ka trømbøig mariiløbatø
bønrran. 17 Trune tru kusrebig kømig Tiusweinukkurri arrub
iimerrig køn, chishig. Trugurrimbe ambugurri igurri tab gønrrai
indamig, katøganelø chigøben indingucha tammayig kømig, tab
gúi mørøb kasraatø bønrrønrrai marøbig kømig, katøganun
chigøben nebui megaben, truba rruba lastima ashibig kømig, tabig
marøbig kømig, kanelane ørø mara, kanelandø tab inchimíig
kømig, ka treeg kønmab ashchaindø gømø, maig maramigwan
marøbig kømig, treeg køn. 18 Inchen ambumay imay tab gømigwan
tøgagønrrab tru ambumay imay tab gøbiitøga ellmarøbeløbe,
sølgandø tabig ellmariilø tulishinrrun.

Pirauigwan tab gúi inchib pønrrømumig

4 1 Trømbøig kwayam lailøba, namishib chinetø cha
møriiløbabe ñimui utube ¿chugurrinrre arrubig køh?
¿Ñimui umbu trømbøig kaig isubelø ni kan mandøguen gømíig
pønrraptø bønrrøwa, truyugurrinrre arrubig kømuitarru?
2 Ñimbe chigøben tøgagønrrab inchendø, tøgagønrrab gaiman.
Kweetsamba, katøgane chi tøgagømønrrai ke chinsraatø indamba
indan. Inchendø chinchagucha tøgagønrrab gaiman. Incha ñimbe
chinetø chib menda, trømbøig kwayan. Ñimbe chi tøgagønrrab
isuigwan tøgagønrrab gaiman, kaguende Tiuswan miameeløgurri.
3 Kabe miappe, miabendøgucha, utønrrab gaiman, kaguende

søl isua miamøtø, ka ñimui asrwan tab gønrrai kasraarab
kømigwayasiitø miabelø gúikkurri. 4 ¡Ñim, Tiuswan itøluløptø
misaamera! ¿I pirauigwan tab inchib chull inchibiibe Tiuswane
ashig kømui inchibelø gúi ashmeelø gøtirru? Inchawei møikkøben
i pirauigwangøba tab gúi mørøb llirabiibe, Tiuswane ashig kømui
inchibig misran. 5 Kabe Tiusweі wamwan pøriiløyu øyah chippe,
¿ka trenchig køptø rrendaitamab isutirru 'tru espíritun Tius namui
umbu pasrønrrai traniibe namune ¡gatø! nuyasiitø gønrraimab
undaaran' chibigwan? 6 Inchen Tiusbe nui ka yandø tab indiitøgabe
namune gatøguchinguen tranøbig køn. Incha nui wambe trenchibig
køn:

"Nuinetø nuig mørørai inchibelane
Tiusbe søtøbasramisrøb gurrappe,
trune chigucha gømeelø tammayelane
nui ka yandø tab indigwan Tiusbe tranøbig køn" cha.

7 Ñimbe Tius maig chiben nune tru gúindø møray. Trune
nugwaimandzigwane mørmønrrab mur isua bønrrai, treeg
bønrrøbene, ñimuinukkurrimbe lulrrun. 8 Ñim Tiusweimay
kemallene, nøbe ñimuimay kemallchun. ¡Kaig marøbelø, ñimui
tasigwan chish maray! ¡Ñim Tiuswan undaaranrrab indamba,
katø tru urastø yu pirau chi købigwan undaaranrrab indamba
inchib misaamerabe ñimui manrrømeran newan chish maray!
9 ¡Ñimbe truba isui inchib, chindimbarre nambe øyeeg kailø
guermab truba isub, katø kishib inday! Ñimbe indzabgunrriibe
kishib; kasraarabgunrriibe truba isui inday. 10 Ñim Tiusweі merrab
utsøbasrene, nøbe ñimune nørreelø gønrrai martrun.

Maig maramigwan nai nunewan ke na asha marmumig

11 Nai nunelø, kangurrin gangurri katøganun chigøben kaig
wamincha ashmøtay. Møikkøben kan nunewan kaig waminchib,
kabe 'øyeeg søl marmíig køn' chib, waminchibiibe, tru maig
maramigwan martrai Moisés pørigwan kaig waminchib 'søl
marmøn' chib pasran. Inchen ñi tru Moisés pørigwan kaig kui
marøb pasrøwabe, ñibe trunun møra marøbig kømøtø, ñiguen
'øyeeg køn' chib asha marøb pasran. 12 Inchawei mu gatøgane
kaaben, Tius nøtø gøn tru maig maramigwan martrai pøriilan
tranøb, katø nøtøwei maig maramigwan sølgandø asha marøb
inchibiibe. Truibe nø kaigyugurri wesruin gúi, kabe kaigyu

pasrin gúi nø ashchabig køn. ¿Ñibe chigugu, katøganun 'øyeeg søl marmíig køn' chib marøb pasrønrrappe?

Srøna gwalømbe chi bunrrab gúi asamgaig køn

13 Inchen ñim: "Møin gúi, srøna gúi, chugøben ciudasrømay amba,
trusrø pila ørøba warøwa penamba, yanamba, an nørrø maramba
inchib warønrrab" chibeløbe, møimbe iigwan mørtrai: 14 Ñimbe srøna
rrumar ñimui øsig amønamigu ni chi bunrrab gúinguen mørmubendø
rreendan. Ñimbe ka wañi lataitø gøn, møindø kenagúitø, katø
yanayube kenamuptinchibig latailøgue. 15 Trembe ñim øyah tamikken
søl gønrrun: "Señor treeg kønrrain gøbene, øsig warøwa, iilan
marøb, øilan marøb waramønrrun" damig. 16 Trune ñimbe nørreelø
guermab isub, treetø isumøtø, truba nørreelø wamindan. Kan
chiyutøgucha øyeeg nørreelø guermab isub wamindiiløbe purø gaig
køn. 17 Møikkøben tabigwan maramig kui ashendø, marmuibe, yandø
nuimbe kaig marig kørrømisran.

Puarmeran kaig attrabigwan isua gønrrai waminchib

5 1 ¡Au, ñim puarmera, iigwan møray! Chigøben yeeg trømbøig
ñimun nebub attrab pasrøben, kishib, trashib inday. 2 Ñimui
chigurrimbunø pua misrøb tøgagúiløbe trerailø gøben, ñimui keilane
pullilla mailø gøn. 3 Ñimui oroba, anbabe, mugusiain gøn. Incha tru i
mugusiaitøwei ñimune 'øyeeg marøbelø gøn' chib, chi marmeelø gúi
kenamartrun. Tru tsamdzuraibe kan nag lataitøwei ñimui asrwan
pinishinrrun. Truba rruba chigurrimbunø tulishib tunbønsrain gøn
ñimbe, møi ya srabe gwalømmerawan. 4 Ñimui ellmariilan tulishib
melabelan tru tulisaimburø ñim anwan pagaramø nili andøwei ñimune
'øyeelø gømøgue' chib, wamab trasran. Inchen Tius maramburab
marøbiibe tru uløwan tranmuinabelø trashib wamigwan mørin gøn.
5 Ñimbe yu piraube purø tabig warab, asr maig palai inchen, ñimuimbe
treeg marøb waramig tøga, ñimbe waarameran lataig tsal-lana gøn
ñimui manrrømeran, kweetsam gwalømbe yandø punrrabguen gøn.
6 Ñimbe tru sølgandø tabigwane kaig nebunrrai kørrømara, basra,
kweetsig køn, nøm maig martraindø nøbe chigucha inchimuig køn.

Tiusba wamindamiba, Señorwan munig megabig megamiba

7 Trune ñim nuneløbe namui Señor arrumnegatig tammay
muniirab melamig køn. Kan ellmarøb kwallibiima ellmarabe,

tru srø sre attrabzhigwanba, srabe sre attrabzhigwanba
yaandø, yaandø, munig megan, tru pirau ellmarig misrizhigwan
tulishinrrappe. 8 Ñimgucha treetøwei truba tammay muniirab, katø
kørrønrrab gømø, mur bønrray. Kaguende Señor arrumibe lutaurab
pasran. 9 Nai nunelø, kangurrin gangurri chigøben 'øyan gøtan'
chib; 'treeg inndan' chib, waminchimøtay, ñimun marigwan asha,
kaigyu kørrømara pønsrainab pønrrømønrrappe. ¡Au! Tru ñimun
maig maramigwan asha martrabiibe yandø yaskabuguen basran.
10 Au, nai nunelø, ñimgucha asha kusrewa tøga bønrrai tru
merrabsreelø Tius maig karuigwan tru Señor Tiuswei munchiyu
eshkabelø chigøben isumdiig nebuinabendø, yaandø, yaandø
tammay melaigwan.
11 Pøs nambe mayanguen tab gúilø gúi aser chigøben isumdiig
puingucha, tru kullaaramø melaptø melabelane. Jobwanma
chigøben yeeg isumdiig nebuingucha, tammay ka megaptø
megaigwan ñimbe wammørøbelø gúinrrun, katø srabebe Señorbe
Jobwane maig indigwan chigucha. Kaguende Señorbe lastima ashib,
trurrigu tammay purugub inchibig køn. 12 Nai nunelø, iigwane
masken isua guy: ñimbe srømbalawan, kabe pirøwan kabe gatøgan
chigøben, pegwan truilai merrab pasramisra, '¡gatø! marmø gømø,
nabe maramønrrun' chib, pønrrømøtø, ñimbe 'treeg martrab' chippe,
treeg maramig køn. Inchen 'marmønrrab' chippe, marmumig
køn, Tius kaigyu pønsrailø gømønrrappe. 13 Møikkøben ñimui
utu chigøben puben, isuig megawabe, Tiusba waminchi. Inchen
møikkøben tab kasraatø wappe, Tiuswan tabig waminchib cantau.
14 Inchen møikkøben kwanrrø tsuabe, iglesiayu
Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan wamø, Señorwei
munchiyu aceite srøla, nuyasig Tiuswan 'purugurra' chib mianrrai.
15 Inchen nømbe Tiusbe ke tamartraitamab isub, Señorba
waminchene, kwanrrøbe puraiben, Señorbe tab uñchai kusranrrun.
Inchen chigøben kalø marin gøbene, Señorbe truigwan pesannab
ulø baymønrrun.
16 Inchawei kangurrin gangurri ñimui kalø mariilan eshkayab,
katø kangurrin gangurri gatøganweimburab Tiusba waminday,
ñim tammisriilø gønrrappe. Kan sølgandø marøb møg Tiusba
wamindiibe truba nørreelø marøbig køn.
17 Tru Elías, Tius maig karuigwan eshkabiima, kan møg ka
nam lataitøwein gøbig køn, tru sre bumønrraima, Tiuswan 'sre

bumønrrai martrunrrig' chib nøba wamindiibe, pøn bila y tøbø
bilaba srebe pirau pumuig købig køn.
18 Incha gatø sre bunrrai Tiusba gatøle waminchen, srebe puben,
piraube ellmariilø misrig købig køn. 19 Nai nunelø, ñimui utu ñim
møikkøben Tiuswei newan ciertonigugurri pella, tarømisra iben,
20 katø kalø marøbigwan nui pella yainukkurri lliskøbiibe nui
møsig yandø kwanrrab pasraigwan truyugurri wesrub, katø truba
nørrø kaig mariilan kasrøb inchun.

1 San Pedro

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 1 Na Pedro Jesucristo nan nøashib karua ørig i kilgawan pørar
misag nømuim birau gømøtø, peesrø tru ørø amba warabelan,
Ponto birausrøn gøben, Galacia birausrøn gøben, Capadocia
birausrøn gøben, Asia birausrøn gøben, Bitinia birausrøn gøben,
2 Tius Møskai tru manasrøwei nebua asha, nø lawa wesrailan,
tru Espíritu Santogurri ñimune tabigwei tarømarøb, Jesucristo
karuilan møra marøb, katø Jesucristoi anindøga chishmarøb
indiilan. Tius ka yandø tab indigwanba, chi isumgaig tab
gøbigwanba uñcha tøgagønrraimab isur.

Tiuswan kasrag køb wamindig

3 Namui Señor Jesucristoi Tius Møskaimbe mayanguen tab indig
kønrrain gøn. Nøbe purø nu lastima tøgagua, namun katøyug
srøig kal-langaruig køn, tru treeg kønrraitamab isua munig
melamig managucha patsønrrabig kømigwan nam tøgagønrrai, tru
Jesucristo kwabelai utugurri gatøle øsiiraikkurri. 4 Tru patsønrrab
kømíig Tius namun keta tranamig tøgagúibe pinønrrabig kømøwei,
chigøben kaiba linchabig kømøwei, merguranrrabig kømøwein
gøn, tru ñim tøgagønrrai srømbalasrø ñimuyasig esegaig pasrabig.
5 Ñim isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri Tiusbe
nui maramburab mariitøga chinchimønrrai ashib tøga gúilø gøn,
yandø kerriguwan tru kaigyugurri wesraig kømig tamara basrig
tru srabe gwaløm kenamarig kønrrabigweyasig.
6 Øyeekkurri ñimbe truba kasrag kuilø gøn, inchippa kan maya
yanatø chigøben, chigøben nebuig isuig melamig punrraptiig

kuindøgucha. 7 Kaguende isubigwan ñim Jesucristoinuutø pasra
bønrraibe kan oro lataitøguen gømø, purø tabig køn. Tru oronma
managatig kønrrabig kømíigwanguen maig køtashchab ashchappe,
nagu parramig køn. Inchawei ñimui isubigwan Jesucristoinuutø
pasra pønrraigwan maig køtashchab asha kørrømarikkurrimbe
Jesucristo kenamisrøb gwalømbe ñimune søl marig kui asamba,
maya nuguen tabig indamba, katø tabig kui asha tab indamba
indiilø gønrrun.
8 Ñimbe Jesucristone ashmuindøgucha, undaarabelø gøn. Katø
møimbe nun kaptøga ashippe, ashmubendø, nun kørewa, purø nuig
purø tabig kui møra, truba kasraaran, tab gøbiitø ni manchaguen
chi tamgaikke, 9 pøs tru ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra
tøgagúig yandø tru nebumigwan nebuben, tru ñimui møsiimera
kaigyugurri wesrailø kørrømisrig.
10 I kaigyugurri wesraig kømigweimburappe Tius tru maig
karuigwan eshkabelø Tius tru ka yandø tab indigwan ñimuin
gønrrai nøm waminchibeløbe manasrøwei maig køtashchab
ashchab, truba rruba tab ashib, payib laig købig køn. 11 Cristoi
Espíritube truilan manawei eshkaig købig køn, tru Cristobe truba
kaig indinab megamigwanba, katø tru wendaube tørguegwalmabig
kønrrabigwanba. Inchen nømbe mu gøtashchab ke ashibmørø
inchib, katø treebe mana gønrrermab indig købig køn, tru
Espíritu nømuinug pasrøwa eshkaigwan. 12 Inchen tru nøm
eshkab wamindigwane nømuyasig kønrrain gømøtø, ñimuin
gønrrai, Tiusbe nømun kenamarig køn. Tru srømbalasrøngurri
Espíritu Santon ørig treeg maringaruitøga tru møin gwaløm srøig
purø tabigwan ñimun eshkabelø kusrenaniibe, tru merrabsrø
Tiuswei tabig srø wamwan waminchibelø wamindigwandøwei
ñimune eshkan. Pøs tru øyeelane ángelesmeratøweinguen nebua
asinrrabna gúi indan. 13 Inchawei treeg købene, chi maramigwane
kanmaytø tab isua, tab asha maray, tru Jesucristo kenamisrøb
gwaløm Tius ka yandø tab indigwan keta tranamigwane ¡gatø!
truigwandø muniirab.

Tius namun wamappe, tabigweyasig tarømariilø gønrrai wamig

14 Maig karuigwan møra marøb nusrkalø latailø amønay,
Tiuswan ashmeelø gøb uras maig amøñig køben amøñib lataig
kømøtø. 15 Treeg kømøtø, kaiba lindiimíig chishig newan

tabig amønay. Kaguende Tius nø wamabiima newan tabig køn.
16 Inchawei nui wamwan pøriiløyuma Tiusbe trenchibig køn:
"Ñimbe newan tabelø guy cha; nama newan tabig kur" cha.
17 Møigwandøgucha atsi marmøtø, nøm maig mariilan maig
kønrrabigwan marøb Tiuswan ñim: "Namui Møskain" cha,
wamabeløbe, chu urastøgucha yu pirau managatig kømø, ka
petø warabeløbe, nune køriibala amønamig køn. 18 Kaguende
Tiusbe ñimune chi tabig marig kørrømisrtrabgaigwan marøb
amønaigugurri wesraig køn, tru treegwane ñimui merrabsrø kølli
misaamera marøb amønaigwan ñim tøga gørramisrig købigwan.
Inchawei ñimbe tru øyeegugurri wesranrrab purø bagaraigwane
tsabøtø ashibelø gøn. Truigwane mana pinønrrabgaitøga purø
rranig køn, kan oro lataitøga gømøwei, kabe an lataitøga
gømøwei, treeg kømøtø. 19 Cristobe kwawa, nui purø tab anindøga
ñimuyasig treeg marig køn, kan ubisha-unø chishchig, newan
tabzhigwan kweetsi lataitøwei. 20 I pirøwan marmøwatø Cristone
manawei wesrua basrig købig køn øyeegweyasig. Incha møin
gwalømmerawan kenamisran, ñimuyasig tab gønrrai. 21 Inchawei
ñimbe nøgurri Tiuswan kørewa bønrramisran, tru Criston kwailai
utugurri øsiirangarua, katø nune tørguegwalmabig kønrrai
marøbigwan. Inchawei treeg købene, ñimui isubigwan Cristoinug
pasra tøgagúigwanba, truba rruba munig melamigwanba
Tiusweinuutø pønsra gønrrain gøn.
22 Incha møimbe, tru newan ciertonigwan ñimbe møra
marikkurri ñimui møsiimeran chish marin gøn, nunelan
ka undaaranmab ashchaindø gømøtø, undaaranrrab
isua, undaarabelø gønrrab. Inchawei kangurrin gangurri
manrraugurri newan isua undaaramburab undaaray. 23 Pøs
ñimbe katøyug kal-lawar gøn, møskalø pinønrrabelainukkurrin
gømøtø, Tiuswei wam øsiguig, managuen pinønrrabikkaig
pasrabig pasrabigugurri. 24 Kaguende Tiuswei wamwan
pøriiløyube trenchibig køn:

"Maya misaabe kan kau lataig køben,
nøm purø nørreelø tabig kuibe
kauyu kan u lataitø gøn cha.
Tru kaube mul-laben, ube peñen,
25 Trune Señorwei wambe managatig kønrrabig køn" cha.
Inchawei i tru wam ñimun eshkaibe tru tabig srø wam truig køn.

Tiuswei misaamera

2 [1]Inchawei treeg købene, chigurrimbunø kailan gøben, katø
chine may wamincha isiilan gøben, ka palatø tab indiilan gøben,
mendaigwan chigurrin gøben pusrkwai asiilan gøben, chigurrimbunø
wam gusrub indiilan gøben elatsay. [2]Kan srø gal-laig ureezheelø pitsø
muchig kuinchib lataitøwei, tru Tiusweimburabig pitsø chi peeba
lindisaimíig lataigwan ñimbe ke chindamdø gúi inchib lay, truikkurri
nørrørawa, kaigyugurri wesraig kømigwan løgagønrrab. [3]Kaguende
ñimbe yandø Señorwane purø tabig kuin gúi tsabø ashibelø gøn.

Cristobe tru ya marøbelø pølbasrtrab katsigu wayi srug lataig

[4]Ñimbe Señorwan kemalay, tru Øsig Srugwan. Truigwane
misaamera kaashippe, kaasig købendø, Tiusweimbe lawa wesruig,
purø tab sruuzhig køn. [5]Inchawei ñim øsig sruumera Tiuswei yayu
ñimgucha marøb kusrunrrain guy, sacerdotesmera Tiusweindø
tarømariilø gua, Tiusweimburab maramigu keta tranøb pønrramig
kønrrai, Jesucristogurri Tiusweyasig chull indamdeelø. [6]Inchawei
Tiusweí wamwan pørigube trenchibig køn:
“Sionsrø kan srug trarrar cha.
Truibe katsigu pølbasrtrab wayi srug,
lawa wesruig, purø tabzhig køn cha.
Trunundø isua basramisrøbiibe
køriimisra gørrømisrtraamøn” cha.
[7]Ñim nundø kørebelaimbe tru sruube purø nuig tabig køn.
Inchen tru nundø køremeelaimburappe Tiusweí wamwan pøriiløyu
øyah taibe nebun:
“Tru ya marøbelø kaasig sruube
niga basrønrrai katsigu pølbasrtrab
wayig srukken misrig køn” daig.
[8]Katø øyeekkucha chibig køn:
“Kan srug srurrengwangarumba,
katø penøsrkamba inchib srug køn” daig.
Pøs nømbe Tiusweí wamwan maig taigwan mørmeeløgurri
srurrengwan. Nømune trendø øyeeg nebuig meløn rrai marig købig
køn.
[9]Trune ñimbe Tius lawa wesruig misaamera, reywei
sacerdotesmera, newan tab misag purø nørrø, Tius tru nui

truba tabig mariilan eshkab misaamera gønrrai mariilø gøn, tru
ñimun purø løstøyugurri nui purø tørigu bønrramig kønrrai
wamabigweiwan. 10 Ñimbe merrappe Tiuswei misaamera gømuig
køn. Trune møimbe si, nui misaamera gøn. Merrappe ñimbe
Tiuswei lastima asigwan utønrrab gaima gúig, møimbe lastima
asigwan yandø ñimbe nebua uta bønrran.

Tiuswei karuig melabeløsun amønay

11 Nai undaarailø, yu piraube kan peg birausrøngurri ka petø
amrruatø latailan ñimun waminchar, ñimui møsigwan kwayab
pasrabig tru ñimui asru kaig marøg købig arrubigwan tiusmanda
marmøtay cha. 12 Judíos kømø misaamera Tiuswan ashmeelai utube
nømguen ñimun asha kusrenrrai amønay, ñimune ke larrø gailø gúi
lataig wamindindøgucha, ñim tabig mariilan ashabe, mayeelan maig
mariilan Tius payib gwaløm truiløbe Tiuswan truba tabig waminchai.

Misagwan asha karub purrabelan møramig

13 Ashib karub purrønrrai møguelø purrønniilane nøm maig
chiben møray, namui Señorweyasig. Tru maya misagwan ashib
karub wabig, reywan lata, 14 katø kubenadurmeran lata, kaguen
truiløbe kailane mørøsrkøb, katø sølgandø marøbelane nømdøwei
tabig waminchai Tius øriilø gúimba, treetøwei nømune møramig
køn. 15 Kaguende Tiusbe ñimune sølgandø martraiwei isun. Trumay
marene, tru chugúinguen mørmubendø waminchibelø chinetø
wamindiilane ñimbe mu mandamgaig kasra bønsrønrrun.
16 Ñimbe amøñippe, chi iløsrkøbig chigaig ñimuimburab
amøñibeløsun amønay. Inchendø ‘chi iløsrkaimíig namuimburab
amøñibelø guer’ chiptø, trunune kaig maramigweyasig merrarrawa,
marøb gømumig køn. Treeg kømøtø, Tiuswei maramigu marøb
melabelø latailø tab isua amønay. 17 Mundøgucha maig købash
inchimø, tab indamigwan treeg tab inchib, nunelan undaarab,
Tiuswane køriibala amøñib inday. Katø tru reywan chigucha maig
købash inchimub tab indamig køn.

Cristo maig købash indinab megaigwan nam asha kusrenrrai kørrømarig

18 Karuindiig melabelø, ñimun karub pera gøbelane maig
købendø inchimø, køriibala møramig køn. Tabelø chinchimeelandø

gømøtø, martrain chippe, ke kandø gandø wamabelan chigucha
treetøwei møramig køn. 19 Kaguende øyeebe tabig køn, møigwan
gøben isumdiig arruben treegu ka awentab, chi kaig marmubendø,
maig købash puinab megamig kuindøgucha Tiuswan isua basrabig
kuikkurri. 20 Inchen ñimun chigøben kaig marikkurri ichabetøbene,
ñim tammay ka melaptø melaindøgucha, ¿ñim treeg melaigwane
Tiusbe chincha tabig kui ashchab gø? Inchen ñim sølgandø
marikkurri maig købash indinab tammay melaptø melaibe,
treebeguendø Tiusweimbe truba tabig køn. 21 Tiusbe ñimun
wamappe, øyeeg nebunrraiwei wamig køn. Kaguende Cristogucha
ñimuyasig truba kaig indinab megaig købig køn. Nøma maig uñibig
køben, ñim treetøwei asha kusrenrrain gúig køn, ñim truwandøwei
amøñibelø gønrrai.

22 “Nøma chigucha chi kaig marmøwei,
ni mana gwaløm mungucha may wamincha isømøwei
inchibig køn.”

23 Chigøben tsalø wamab trømbøig wamøbene, Cristobe treetøwei
løtømuig køn. Nun chigøben truba isumdiig maringucha, nøgucha
‘chigøben maramønrrun’ chimøtø, maig kønrrabigwan Tius sølgandø
asha marøbigwan nø asha martraim basrøbig køn. 24 Namui kaig
mariilane Cristo nøtøwei nui asru niga yaig køn, kurusyu mesrøb
uras, kaig maramigweimburappe nambe yandø kwailø latailø
gørrømisra, sølgandø tabig amønamigu øsiguelø gønrrai. Ñimbe
Cristoi kørriindiiløtøga tamariilø gúig køn. 25 Kaguende ñimbe
merrabsrømbe kan ubishamera pella, nøørøtø amøñib latailø gúig,
møimbe gatøle Ubisha Ashibigweimay amrruin gøn, tru ñimui
møsiimeran chu uragucha chinchimønrrai Ashibigweimay.

Kasharawarmera mandø amønamig

3 1 Inchawei treetøwei ñim sraløgucha ñimui kelan maig chiben
tammay mørøb melay. Kelø møiløgøben Tiuswei wamwan
køremeeløguen, kan rriitøguen wamindamig palain gømø, ñim maig
købash kømø, mandø tab melaigwan ashatø, Tiuswei mayu punrrai,
2 tru ñim chishig tabig amønaigwanba, køriibala melaigwanba nøm
nebua asha. 3 Ñimui tabzhiibe asru pala tamarikkurrin gønrrain
gømøtø guy, pusrugwan purø tabig tamarøb, oromera tabzheelø
pønsrøb, purø nørrøweyelø keb indiiløyu. 4 Treeg kømøtø, ñimui
manrrau gønrrai inday; mana patsab minchabgaig, larrø gørrøtiig

kuiguba, larrø tammayig kuiguba gønrrai. Inchen øyeebe si, Tiuswein
gabyube purø tabzhig kui asig køn. 5 Pøs merrabsrøngucha øyeegwein
gøbig køn, ishumburmera Tiusweyasig tarømariilø tru tabzhig nøm
tøgagúibe. Nømbe Tiuswandø muniirabelø gua, nømui kelø maig
chiben treeg melabelø gøbig køn. 6 Inchawei Sarama treeg kuig køn.
Abrahamwan mørøbig køptø: "Ñi, nai ashib karub" cha wamabig
køn. Inchawei ñimbe Sarai nimbasrmera lataig misrin gøn, ñim treeg
sølgandø marabe, chiwangucha chi kørig kui pønrrabig chigar.
7 Katø ñim keløgucha treetøwei ñimui sralane chugúi mørmíig
lataig kømøtø, tab isua møra pera guy, nømun maig tab tøgagømig
køben, trumaygue, ishuumisaabe møg lata gømø, mas kullaguig
kuimba, kaguende nømgucha ñimba kanguelarrøtø øsig
amønamigwan Tius keta tranig tøgar gúikkurri. Øyeeg maray, ñim
Tiusba waminchen, chiyugucha iløsrkaimíig kønrraimbe.

Tabig marendø chinetø puinab

8 Trube, møimbe ñim mayeeløba kandø lataig isua lincha
bønrray. Chigøben kanelan nebubene, nan gúi lataig isub, nunelø
lataig undaarab, tab inchibelø gøb, køramgailø tammayelø guy.
9 Mugøben chigøben kaig marene, lata treetøwei marmøwei, tsalø
wamøbene, lata treetøwei løtømøwei inday ñimbe. Treeg kømøtø,
ñimgurrimbe 'mayanguen tabig kønrrun' chinrrigay. Kaguende
Tius wamappe, ñimun tabigwan utønrrai wamig køn. 10 Kaguende:
"Møikkøben nui øsig tsumigwan tabig tøgagøb,
tab gwalømmera tøgagug købene,
nui niløwane isua møra tøgagømig køn,
kaig waminchimønrrab,
nui triitøga isa may wamincha kegørrøsrkømøweingue.
11 Kaigyugurri wemallib, tabig sølwan maramig køn.
Ambugurri igurri tab gønrrabigwan lab, truwan unamig køn.
12 Kaguende Señor Tiuswei kabmerabe sølgandø tabelaim bala
ashib pasrøben,
nui kalumerabe nøba wamindiilan mørtrab muniitø basrabig køn.
Trune Señor Tiusbe kaig marøbelane nømuingatø basrømøn."
13 Ñim chu uragucha tabigwandø martrab inchib meløbene, ¿ñimune
mu gúi kaig martrautah? 14 Inchendø treeg sølgandø tabig maramigwan
marøb melaindøgucha, isumdiig nebubene, ñimbe mayanguen tab
gúiløgøn. Tru kaig inchibelan kørig kui inchimøwei, kwarmøwei

inday. 15 Masken treeg kømøtø, Cristone ñimui manrraube nø ashib
karub pasrabig mara tøga bønrray. Tru ñim Tiusweimburabigwan
muniirab melaigwan mugøben: “¿Treebe maig kø?” cha ñimun payene,
mandø løtamigwan chu urastøgucha isua busra amønay. Inchendø
treeg marøppe, nømune maig købash inchimøtø, kwa tammay maray.
16 Ñimbe ñimui isub kebachib pasrabigube chi ‘kalø gøn’ chibig chigar
gømig køn, ñim Cristoinug tabig amønaigwan ke ka indzatø ashibelø
nømguen køriimisra gørrømisrtraingue.
17 Tius trendø treeg kønrrain gøbene, sølgandø marøb megawa,
kaig indinab megamikken søl gøn, kaig mara gømøtø. 18 Kaguende
Cristotøweinguen, nøbe sølgandø tabig kuagucha, tru sølgandø tabig
kømeelayasig kaig indinab megawa, kaig mariiløgurri kwaig køn,
kanmaytø managatigweyasikke, katø, gatø kwanrrab gømøtø, namun
Tiusweimay pera inrrab. Nui asrwane kwangaruindøgucha, nui
espíritune øsig kungaruig køn. 19 Incha nøbe espíritu gúig køppe, tru
espíritumera merrarrawa, keeriilø pønrrabelan Tiusweimburabigwan
eshkab kusrenanig køn. 20 Tru espíritumera trusrø pønrrabeløbe,
merrabsrø tru Noé tsub gwalømmerawan mørøg kømui inchibelai
espíritumera gøbig køn. Tiusbe tru uras nømune truba tammay
muniiraig købig køn, tru nu barcon marøb gømne. Tru barcoyu
kebamba, piugurri øsig webambubeløbe mamdøzhiitø gúig køn,
ochoeløtø. 21 Inchen tru pibe tru møi ya piu umbu ulsra kaigyugurri
wesrailø gømigwan eshkabig kuig køn, Jesucristo kwawa, katøle
øsiiraikkurri. Tru piu umbu ulsraibe asrwan chillig kømønrrai
‘chishmarøbig køn’ cha eshkabig kømøtø, Tiusweimburab namui
isub kebachib pasrabigu chi ‘kalø gøn’ chibig chigaig møingurrimbe
nøbatø pasramigwan eshkabig kuig køn. 22 Incha nøbe møimbe
srømbalasrømay ya, Tius Møskawei kusrmay waben, katø ángelesmera
lata, nøm ashib karub pønrrabelø lata, maramburab marøbelø lata nø
maig chiben mørøbelø gøn.

Tius ñimun maig martrai traniiløbe trunun maray

4 1 Inchawei Cristoma nui asru kaig indinab megaig købene,
ñimungucha nø mariimaytøwei martrab tamara bønrray.
Kaguende møikkøben asru maig købash indinabiibe tru kaig
maramigwane yandø nøørø mara basran, 2 katøguchi øsig unamig
arrubigube yandø asr mumay srua iben, treeg uñchab gømøtø, Tius
maig uñchain gøben, treeg uñchab. 3 Tru judíos kømø misaamera

Tiuswan ashmeelø maig marøbelø gøben, merrabsrø ñim treegwei
marøb amønaibe yandø trutø tsabø gøn. Pøs trømbøig kaig indiiløyu
amøñib, trømbøig kailø martrab isub, mutsiirab, kaig fiestamerayu
amøñib, katø tulundzuna mutsiiramburab mutsiirab, katø chiwangøben
kan tius kui lataig inchibelø larrø gailø gøn, nømbe. 4 Inchawei
nømune møimbe pesriig asønan yandø nømun ñim treetøwei nøm
trømbøig marøb llirab pønrrainug lincha marøb pønrrømubene. Incha
treekkurri ñimune trømbøig waminchibelø gøn. 5 Inchendø nømbe Tius
tru øsiguelan lata, kwabelan lata maig kuigwan paya ashib martrab
tamara wabigwei merrab kemalla, chi mariilan eshkamig kønrrun.
6 Inchawei treekkurri kwabelanguen Tiuswei tabig srø wamwan
eshkaig købig køn, Tius øsig køb lataitøwei nømui espírituyu øsiguelø
gønrrai, nømui asrwane misagwan maig asha maramig køben yu
piraube treeg asha mara, kørrømarig kuindøgucha.

Misaameran mandø purugub gømig

7 Chitøgucha yandø patsønrrabig pumibe lutaurab arrun. Inchawei
ke tab asha, tab isua bønrray, Tiusba tab wamindamig kønrraimbe.
8 Ñimui utube undag købigwanmerrig masken døgagømig køn.
Kaguende undag købiibe purø nørrø kalø mariilan chishtø gasrøbig
køn. 9 Kangurrin gangurri ya bebay, chigøben cha mørmøtø. 10 Ñim
møitøgucha Tiusweyasig marøbelø gønrrai ñimun Tius ketig utiitøgabe
katøganelan tab gønrrai puruguy, Tius ka yandø tab indikkurri
ñimun tru peg peg ketigwane kan chigøben købigwan tab asha
marøb tøgagøbelø lataitøwei maray. 11 Møikkøben waminchippe, tru
wamindiibe Tius wamindigwandøwei waminchi. Møikkøben chiyu
gøben mara rranøppe, ñui asrwan Tius maya fuerzas traniitøga mara
rranø. Chiwandøgucha marøppe, Jesucristogurri Tiusbe maya nuguen
tabig indig kønrrai maray. Tørguegwalmabiiba, maramburab mariiba
managatig nuiwein gøn. Treeg kønrrai.

Chine puindøgucha ka bønrrab

12 Nai undaarailø, kan maig inchibig køtashchab purø murig nag
lataigu ñimun puraambamig nebubene, chindimbarre øyeeg kermab
isumøwei, katø kan managuen treeg bumíig kui lataig isumøwei
inday. 13 Treeg kømøtø, masken Cristoimburab nøba treetøwei
kaig nebuinab puraambub ambamig tøgaguabe, kasraaray, Cristo
tørguegwalmabig kenamisren, ñim truba kasraaramig kønrraimbe.

14 Ñimbe mayanguen tab gúilø gøn, ñimun Cristogurrindø mugøben
tsalø wamøbene. Kaguende tørguegwalmab Espíritu, tru Tiuswei
Espíritube ñimuim bala basran. 15 Ñim møikkøben kweecha gúi,
kabe nila gúi, kabe larrø gaig kua gúi, kabe nuimburab gømubendø,
marøb kegala gúi, treekkurri kaig nebuinab megabgun. 16 Treeg
kømøtø, møikkøben Cristoin gua kaig nebuig megawabe, kørig kui
inchimøta. Cristoi munchiwan ñimun pasra wamikkurri masken
Tiuswan truba tabig wamindamig køn.
17 Pøs kaguende yandø treeg kønrrabiibe pubguen inchen,
Tiuswei yauelainuutøwei maig kønrrabigwan Tius nø asha martrab
pølbasrtrun. Tru namunmerrikken maig kønrrabigwan asha marøb
pølbasriibe, trube, ¿tru Tiuswei tabig srø wamwan mørøg kømui
inchibelane mas maig martrerah? 18 Inchen,

“Sølgandø tabig pasrab møwanguen
kaigyugurri wesraig kømibe truba murig kuibe,
¿Tiuswan køriibala pønrrømeelaimba,
kaig marøbelaimbabe mas maig kønrrerah?”

19 Inchawei Tius maig kønrrain gøben kaigyu puraambub
melabeløbe sølgandø tabigwan marøbig marøb melamig køn,
nømui møsiimeran Tius tru Chiwandøgucha Marøbigwei tasku
pønsrøb. Pøs nøbe managucha elachimíig køn.

Cristoielø mandø amønamigwan waminchib

5 1 Møimbe ñimui utu Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan
nabe mandø amønamigwan waminchab inchar, nagucha nøm
lataitøwei Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig, katø Jesucristo
maig købash indinaben ashib, katø Cristo tørguegwalmabig kenamisren,
nagucha truyu tøgatø pasrønrrabig. 2 Tius nui ubishameran ñim
ashib tøgagønrrai nø ñimun traniilane tab ashib tøgaguy, ke martrai
inchendø gømøtø, ñimashib treeg martrab isua marøb, Tius maig palain
gøben, treeg. Katø ke anwandø chull inchimø, ñimui maramigwan
marøppe, palabinø gømø, tab maramig køn. 3 Ñim ashib tøgagønrrai
ñimun traniilane ñimuielø gúi lata, ke ñim garua srua gømøtø, ñim
mandø amønaitøga nømguen asha kusrenrrai maray. 4 Treeg marabe,
tru Maya Ubisha Ashibelaim Bala Pasrabig kenamisrene, ñimbe corona
tørguegwalmabzhig managuen minchabgaigwan utønrrun.
5 Katø treetøwei ñim matsøreløgucha tru Tiusweimburabelan
pera marøb pønrrabelane maig chiben trunun møray. Søteeløba

kangurrin gangurri maig køben inchimøtø, tru tammayig kønrrai
marøbiitøga truitø pinøgasrailø amønay. Kaguende:

“Nuinetø nuig mørørai inchibelane
Tiusbe søtøbasramisrøb gurrappe,
trune chigucha gømeelø tammayelane
nui ka yandø tab indigwan Tiusbe tranøbig køn” cha.

6 Tiuswei maramburab marøb tasig umbu nørreelø misrøb
pønrrømø, utsøbasray, yandø nø treeg maramig puben, ñimun
nørreelø martraimbe. 7 Ñim chigøben truba isub tøga bønrrailane
Tiuswandø pønsray. Kaguende nøbe ñimuimburab tab gønrrai isua
martrab wabig køn.

8 Mumaygucha srua irramamø isuamøra amøñib, chu uragucha
pesannamø, isuatø amønay, kaguende ñimun ashig kømui inchibig,
tru nugwaimandziibe kan león pøtøgatanwan namig mullib uñib
lataig unan, møigwan gøben manrrab lab. 9 Inchawei ñimui isubigwan
Jesucristoinuutø pasra bønrraitøga truigwane kørtrab gømø, ñimbe
mur isua bønrray, yu pirau chusrøndøgucha ñimui nuneløgucha
treetøwei kaig nebuinab puraambub melai ashabe. 10 Inchendø kan
maya yana gøsrøndø ñim treeg kaig puraambub melaikkurrimbe tru
chiyutøgucha ka yandø tab inchib Tius managuen patsønrrabgaig
tørguegwalmabiisrø Cristoba kanbalatø purramig kønrrai wamabiibe,
nøtøwei ñimune gatøle tamara bønsrøb, chiyugucha kørrønrrabgailø
marøb, katø trurrigu kullaaramø murelø gønrrai marøb, yandø treeg
pønrrønrrai kørrømarøb inchun. 11 Tius nø ashib karub tøga basraibe
managatig nuin gønrrun. Treeg kønrrun.

Srabe wamindiilø

12 Silas, nai nuneg, chi isumgaig na tabig kui asigwan nabe nun
landøtiig pøringarur, øyeeg, øyeeg amønay chinrrappa, Tius tru ka
yandø tab indig ciertoniibe, iig køn cha, eshkanrrappa. Inchawei
truyu mur bønrray.

13 Tru iglesia Babiloniasrø ñimun latawei lawa wesruig
pasrabiibe ñimun ‘ka warøgueh’ cha øran, katø Marcos nai nusrkai
lataikkucha. 14 Katø kangurrin gangurri undag købiitøga muchab
‘manguen ka amøñigueh’ tay.

Ñim Jesucristoieløbe mayeeløba chi isumgaig tab gøbigwan
tøgagønrraimab isur.

2 San Pedro

'Ka amøñigueh' chib pørig

1 [1] Na Simón Pedro, Jesucristoi marøb megabig, katø
nøashib karua øriibe, tru namui Tius Kaigyugurri
Wesrabig Jesucristo newan sølgandø tabig marikkurri, ñimui
isubigwan Jesucristoinuutø purø tabzhig tøgagømigwan nam
døgagúigwandøwei nebua tøga bønrrabelan iigwan pørar.
[2] Tiuswanba, namui Señor Jesucristonba nebua asikkurri nui ka
yandø tab indig tranigwanba, chi isumgaig tab gøbigwanba ñim
uñcha tøgagønrraimab isur.

Tiuswei ureg kømibe øyamayelø gømig køn

[3] Tius nui maramburab mariitøga namun øsig waramigweyasig
lutøgurri chi palabigwanba, nuyasiitø tabig amønamig kønrraimba
namun tranig køn, nø trendø tørguegwalmabig kuitøgaba,
nø purø tab indiitøgaba nø namun nebua asingarua. [4] Tru
øyeeløgurri Tiusbe truba nørreelø, trurrigu purø tabelø namun
trannrrab misriilan tranig køn. Incha tru traniiløgurri ñimune
Tiusbe, nø maig køben, treeløwein gømigwan tøgagønrrai tranig
køn, yu pirau tru køsøngønrraptiig purø rrømbøig marøg købig
mindishib treranøb pasrabigugurri wegørrønrrai. [5] Inchawei treeg
købene, iilan tøgagønrrab truba tranrramig køn: Tru isubigwan
Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane iigwan nemaramig køn,
maig køben inchimø, tabig amønaitøga. Tru tabig amønaigwane
Tiuswan nebua asiitøga nemaray. [6] Tiuswan nebua asigwane
asr maig miaben tru gúindø marmuitøga nemaray. Asr maig
miaben tru gúindø marmuigwane chigúingucha tammay

yandø, yandø melamitøga nemaray. Tru tammay yandø, yandø
melaigwane Tiuswan maikken tarømisrmø tabig amønaitøga
nemaray. 7 Tiuswan tarømisrmø amønaigwane trag nunelø lataig
tab indiitøga nemaray. Inchen yandø tru trag nunelø lataig tab
indigwane undag købiitøga nemaray.
8 Iilø ñimuinug kerrigu pønrrøwa larrøbichib nurabene, namui
Señor Jesucriston ñim nebua asha tøgagúigube ñimbe chi marmø,
ka amøñinrrab gømøwei, ke ka nebua asiitø gønrrain gømøwein
gønrrabguen. 9 Inchen iilan chigaibe kan kabgaig lataig, kabe
kan yab nebua ashchab gaimabig lataig køn, merrabsrø nui kaig
mariilan chish marigwane yandø chab pesannaweig. 10 Inchawei
treeg købene, nai nunelø, ñimun Tius wamigwanba, lawa wesrub
indigwanbabe, ñimuinug tab pasrønrrai gatøguchinguen gønrrab
inday, kaguende iilan marabe, managuen srurrengwamønrrabguen.
11 Trumaybe si, namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri
Wesrabigwei managuen patsønrrabgaig ashib karub wainug
ñimuimbe kebambamig yaskabmerabe ke lendø gurim
bønrrønrrun.

Mugucha mandamgaig kusrenaniilø

12 Tru iilan nabe ñimun chu uragucha isungaruppatø,
isungaruppatø megamønrrun, tru newan ciertonigwan yandø
ñimbe ashib elatchabgaig tøga bønrraindøgucha tru ñimun
kusrenanig købigwan. 13 Na pirau øsig uñippatøbe øyeelø
wamindiitøga isuptø melønrrai kuñappatø megamig søl gúitamab
isur. 14 Namui Señor Jesucristo nane tørgandø eshkaben, nabe
petø kwam gúi mørar. 15 Katø nabe mumaytøgucha ñimuyasig
maramdiigwane martrab inchar, na kwaimbala ñim chu uragucha
iilan isub marøb gønrrai.

Nømui kaptøga ashibelø

16 Señor Jesucristoi maramburab marøbigwanba, nø
arrumigwanba nam kusrenanøppe, misaamera ka nømdø isua
wesrua wamindiilan gusrenanmuig køn. Treeg kømøtø, nambe
namui Señorwei purø nuig tabig purayaigwan namashib namui
kaptøga asigwan eshkab waminder. 17 Kaguende Tius Møskai nun
truba tab indigwanba, tørguegwalmabigwanba utøben, tru Purø
Nuig Tørguegwalmabiisrøngurrimbe kan wam arruppe: “Iibe nai

undaaraig Nusrkain gøn cha. Nabe nøgurri truba kasrag war” cha,
trenchiben, 18 nambe mørøbelø guer tru wam srømbalasrøngurri
nun øyeeg waminchen, Tius tru nuindø tarømara basrin dunsrø
Señorba nam pønrrøwa. 19 Inchen katø Tius maig karuigwan
eshkabelø wamindiibe treetøguen gømø, maig taibe treeg
kønrrabigwan tøgaguer. Ñim trunun tab asha pønrraibe tab gøn,
kan løstøyu tør gønrrai tør-rramnegatig pilabigwan lataig, katø
tru løtsøzhig yemdø gal-lab estrella ñimui manrrømerayu kal-
lanrrai. 20 Trurrigu iigwane purø tab isua tøgagømig køn: Tius
maig karuigwan eshkanrrai Tiuswei wam pørigu pønrrabelane
ni mønundøgucha mugøben ka nuinetø isua, ‘øyamay gøn’ chib
pasramig kømíig kuin gúi. 21 Kaguende Tius maig karuigwan
eshkabeløma managuen ka nømuimburaptø isuabe waminchimuig
køn. Treeg kømøtø, møguelø waminchippe, Espíritu Santo maig
wamindingaruben, treeg waminchibelø gøbig køn.

Maig kuigwan gømøtø, peetø gusrenanøbelø

2 1 israelita misaamerai utuma ‘Tius maig karuigwan eshkabelø
guer’ chibelø isapteelø kuig køn. Katø ñimui utugucha
treetøwei isatø peemaytø gusrenanøbelø kønrrun, lliska nømui
isuitøga kusrenaniilø pinishinrrabigwan mu ashmøwatø treeg
kusrenaniilø keera bønsrønrrabelø. Katø treetø gømøtø, Señor tru
nømun kaigyugurri wesranrrab penabigwanguen chigucha gømíig
kui lataig mara gørrømaran, nømuyasiitøwei møi møi pinisaig
kømigwan lab. 2 Inchen møiløgøben truba nu treetøwei truilø
nømui køsøngønrraptiig marøb amønaigu marøb amøñinrrab
kebamba, nøm treeg marikkurri tru newan ciertonig, Tiuswei
maywane misaamerabe kaig waminchun. 3 An bareelø gøptø,
nømdø isua, purø may isa wamincha, ñimune an wesrab srua
gønrrun. Inchendø nømun kaigyu pønrrønrrai manasrøwei
pønsraibe mu katamgaig petø punrrun, kaguende nømune pinisailø
gønrrai pønsrailø gua.

4 Tiusbe tru ángelesmeran gøbenguen kaig marigwane ulø
baymø gømø, ulø baya, tru møra melamnug kebeta, larrø løstøyu
pønrrønrrai cadenastøga merrarrawa, keerøppa bønsraig køn,
Tius tru maig maramigwan asha marøb gwalømweyasig. 5 Katø
merrabsrø yu pirau misaameran chigucha Tiusbe kaig marigwan
treetø kørrømisrtrain gømø, ulø bayig købig køn. Inchendø tru

sølgandø tabigwan eshkab waminchibig Noéwanba, katøgan
sieteelanbatø chinchimuig købig køn, yu pirau kaig misaameraim
bala pi bulabigwan arringarub uras. 6 Katø Tiusbe Sodoma
ciudawan lata, Gomorra ciudawan lata pinisaig kønrrai marig
købig køn, usrø tuindø misramnegatig parra gørrømarøb. Øyeeg
marigwane wendøsrø kaig misaamera øsig warønrrabelø
trunundøguen isua asha gønrrai marig købig køn. 7 Inchendø
Lotwan, tru sølgandø tabigwane wesraig køn. Tru Lotbe chu
uragucha larrø gaig misaamera ashikken gønrrabgaig trømbøig
marøb amøñiben asha, truba isui inchib tab gømui megabig køn.
8 Inchen Lot, tru sølgandø tabig, nømui utu tsubiibe yeeg kaig
maren, kwalømmørig, kwalømmørig nui sølgandø tab møsigube
purø rrømbøig kui megabig køn, tru nøm treeg trømbøig mari
ashiptø.

9 Inchawei Señorbe nuyasiitø gønrrab pønrramisra bønrrabelane,
maig inchibig køtashchab asamig puin bønrrøben, truyugurri
wesrappe, sølgandø tabig marmeelane esegappa bønsrøbig køn,
tru maig kønrrabigwan asha marøb gwaløm møra melønrrai
maramig. 10 Asr purø rrømbøigwan marøg kui inchen tru gúindø
marøb, katø ashib karub pønrrabelan mundøgucha mørmø kaashib,
øyeeg inchibelanwei treeg martrab gøn. Iiløbe chine maram
batsiilø, purø nørreelø gømmørø inchib, srømbalasrø ashib karub
pønrrabelan nørreelanguen chigøben tsalø wamamig kørikkengar
gøn. 11 Trune ángelesmera murelø gúigu lata, nømui maramburab
maramig tøgagúigu lata, tru møguelø lataguen gømø, mas nørreelø
gøbenguen truiløbe, tru srømbalasrø nørreelø karubelan Señorwei
merrab tsalø wamømeelø gøn, kaig nebuig møra bønrrøbash chib.

12 Trune tru i møgueløbe chigúinguen mørmubendø, chigøben
tsalø wamabelø gøn. Kan animalmera gøbgunrriguelø,
chugúinguen mørmeelø, ka merrarrawa tøgagønrraimba, pinisailø
gømigweyasiibatø kal-lawar gøn, nømui kaig marøb pønrrainuutø
chab pinønrrabelø. 13 Nømbe sølgandø tabig marmuimburøbe
nømbe sølgandø tabig mariimíitøwei utønrrun. Kaguende nømbe
kwalømguen nømui asr maig miaben, kaig maramelane, purø tabig
mørørai inchib, kasrag marøbelø gøn. Truiløbe køsøngønrrapteelø,
chillig inchib mindishibelø treelø gøn. Nøm ñimba lincha mab
warainug, kaig kegørrøsrkøbigu purø tab gúi mørøb nømbe
warabelø gøn.

14 Kan mun gøben ashippe, ka yandø ashmøtø, truiba itølulrrab isua
ashib, katø chigøben kaig maramigwane muraaraig mørmø marøbelø
gøn. Katø Tiusweimburabeløyu kullateelane chull asingarua purø
may guegørrøsrkøb, katø parø indamigwangucha neyu kusrebelø
gøn. Truiløbe kaig nebuig pønrrønrrai pønsraig misaamera gøn.
15 Sølgandø tabig amønaig mayugurri tarømisra, tru Beorwei nusrkai
Balaam daig maig marøb unigwan merrarrawa amba pelig køn. Tru
Balaamma kaig mara an bagaraig utamigwan undaaraben, 16 tru
nø treeg marigwane nune mur namig køn. Kan mula waminchimíig
købendø, møwei wamdøga wamincha, Tius tru maig karuigwan
eshkabig chugúinguen mørmø marigwan pasram merrarraig køn.
17 Tru treeg misaamerabe kan kølømø piguumera chi bigaig,
purgølig latailø gøn, kan wañimera mur isig icha srua ambi latailø.

2 San Pedro 2.16

Truilane purø rrømbø løstøyu bønrrønrrai pønsrailø gøn. 18 Nømui
wambe ke purab nørreelø ke ka waminchig køptø wamincha, asr
maig marøg kui inchen, tru gúindø trømbøig treeg mariiløtøga
kegørrøsrkøbelø gøn, kailai utu meløwa, ke kaimabsrua tru kaig
mayugurri wegørrarwan. 19 Nømbe katøganelan ‘chi iløsrkaimíig
elatsiilø gønrrai martrumøn’ chibelø gøn, nømdøweinguen
trømbøig asamguengaig køsøngønrraptiig mariiløyu truitø srua
ambiilø gøbendø. Kaguende møitøgucha nø chi marøb pasrailø
kanarramabiibe, yandø truitø srua yaim basran. 20 Kaguende
namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwan nebua asha,
i pirau køsøngømdiig maramigugurri yandø wegørra, katøyug
øyeeg kaig mariiløyutøwei iløsrka, truitø srua irramabeløbe,
katøbe srøsrø lataguen gømø, purø gailøguen gørrømisran.
21 Trembe tru sølgandø tabig amønam maywan nebua ashmuig
kuinguen søl gøbsruinrrun nømuimbe, yandø truigwan nebua
asha, tru maig maramigwan martrai basrig newan tabigugurri
katøle tarømisra ibgunrriibe. 22 Inchendø nømune misaamera øyan
daibe ciertonwei nebuin gøn: “Werabe nuña, katøle trunundøwei
man” daig. Inchen: “Kuchibe chab pirendø, katøle chilligutøwei
latøgusan” daig.

Señor katø arrumig

3 1 Nai undaarailø, na ñimun srøsrø pørig kømnetø katøgan
na ñimun pørtrab inchar. Srøsrø børigu lata, møim børigu
lata, øyeeg, øyeeg melønrrigay chib watchab inchar, ñimui tabig
chishchig isuiløyu. 2 Katø Tiusweindø tarømariilø Tius maig
karuigwan eshkabelø merrabsrøwei wamindigwanba, Jesucristo
tru nøashib karua øriilø ñimun kusrenanig, Señor tru Kaigyugurri
Wesrabig martrai karua basrigwanba, ñim pesannamø isua gønrrai
ñimun pørar.

3 Incha iigwanmerrig isua guy: srabe gwalømmerawane
misaamera Tiusweimburabigwane ka indzatø ashib, chigøben
cha mørøbelø treeg inchib amrrunrrun, nømui asr maig palai
inchen treeg marøbelø. 4 Inchabe trenchinrrun: “Cristo tru gatø
attrab cha kørrømisriibe ¿mandiindah? cha. Chima tru merrabsrø
namui kølli misaamera kwaikkurrimbunø, katø srøsrø pirøwan
marikkurrimbunø maig købiibe trubatø kagøn” cha. 5 Kaguende i
misaamerabe iigwan nebua ashibelø gøbendø, ashmeelø misrøbelø

gøn, tru srømbalaba, pirøbabe treeg kønrrai Tius trendaikkurri
merrab manasrøwei pønrrabig kui. Inchen tru pirø pimerayugurri
webarrubiibe, katø pitøgatøweim basrabig kui. 6 Inchawei tru
urassrø pirøwanma sre bua pi bulingarua, chab pinisaig købig
køn. 7 Inchen srømbalameraba, pirøba Tius treeg kønrrai nø
trendaikkurrindøwei møin gwaløm pønrrabeløbe, naatøga
parramig kønrrai esegain bønrran tru maig maramigwan Tius asha
maram gwalømweimba, katø tru kaig misaameran pinisailø gøm
gwalømweimba.

8 Katøgucha iigwan isua guy, nai undaarailø: Señorweimbe kan
gwalømdø mil años lataig køben, mil añosbe kan gwalømdø lataig
køn. 9 Señorbe nø treeg martrab misra kørrømisrigwane, peguen
marmø ka pinaptinchab gømøtø gøn, møiløbe treeg martrab
taigwan peguen marmønmab isua tøgagúindøgucha. Treeg kømøtø,
nøbe ñimun tammay muniitø, muniitø wabig køptø, mugucha ka
pinønrrain gømøtø, mayeeløba nømui kaig mariilan isua møra,
Tiusweimay lliranrrai indan.

10 Pøs tru Señor arrum gwalømbe kan niliig arrub lataitøwei chi
isumø gøben attrun. Inchen srømbalamerabe purø rrømbøig kørig
kømdiig wanrrøb nøørøtø misren, katø truyu chine pønrrabeløbe
naarab pill-llanrrun. Inchen pirøba, truyu chigurrimbunø
pønrrabelane kerrigu parra, pinisaig kønrrun.

11 Inchawei kerriguba øyeeg kenaguen gømíig chab mindishib
pinisaig kønrrabig købene, ¡Tiusweyasiitø tarømisra amøñib, katø
ke nundø isub tabig llirab amønamig trurren balan! 12 Tius tru
arrum gwalømwan muniirab, ke petø punrraimab inday. Tru
gwalømbe srømbalamerabe naarawa, chab pinøben, chigøben
truyu pønrrabiibe tru naarabigu chab piranrrun. 13 Tius tru
trannrrab misra kørrømisrigwan nambe munig meler, tru srømbala
srøigwanba, srø birøwanba truiløyube tru sølgandø tabig marig
tøgaigwan.

14 Inchawei nai undaarailø, tru iilan munig køppatø, chishchig,
ñimbe mu mandamgailø, nøba chi isumgaig nui merrab treeg
pønrramigwandø truba rruba tranrrab muniiray. 15 Ñimbe iigwan
isua asha tøgaguy, namui Señor truba tammay muniitø, muniitø
waibe, nam kaigyugurri wesrailø gømigweyasig kui. Iigwandøwei
namui undaaraig nuneg Pablogucha pørin gøn ñimun, Tius
nun maig kusrebig kønrrai traniitøga. 16 Nui pøriiløyu trumørig

iilan nøbe ñimun wamindan, truiløyu kanbalømerabe tab
chigúinguen møramgailø gøben, truburab nebua ashmeeløba, tab
pønrrømeeløbabe Pabloi pøriilan ke ka kalø marøb, peemaytø
gusrenanan, Tiuswei wam pøriilan katøganbalømerasrø lataitøwei.
Nøm treeg marøppe, nømdøwei pinisailø gømigwan lab pønrran.
17 Inchawei nai undaarailø, iigwan yandø kanmaytø chab
wammørarbe, tab asha amønay, tru larrø gailø may wamindiitøga
ñimun peløsrka, ñim tabig mur pønrrainukkurri kørrøsrkainab
pønrrømønrrappe.
18 Masken ñimbe namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri
Wesrabigwan katøguchinguen tab nebua ashib, katø nui ka yandø
tab indigu nørrørab inday. Purø nuig, purø tøriibe, møiya lata,
managatig nuyasiitø gønrrun. Treeg kønrrun.

1 San Juan

Øsig kømigwan tranøb wam

1 [1]Nambe ñimun iigwan pørøppe, tru srøsrøgurri købigwan
tru nam mørigwan, namashib namui kaptøga asigwan;
maig køtashchab nam tab asigwan, namui tasiimeratøga katørab
indigwan, tru Øsig køm wamweimburab pører. [2]Tru øsig kømibe
yandø ashchai kenamisren, nambe trunun asig køn. Incha nambe
trunun øyeeg chib wammørøsrkøb eshker, tru managatig øsig
kømigwan. Truibe Møskaimba pasrøwa, namun kenamisrig køn.
[3]Nam ashib, nam mørøb indigwan, trunun nambe ñimungucha
wammørøsrker, ñimgucha namba kandø lataig kandø isua
bønrrønrrai. Inchen tru nam kandø lataig kandø isua bønrraibe,
Møskaimba, nui Nusrkai Jesucristoba pønrraig, truig køn. [4]Iilan
nambe ñimun pører, namui kasrag købigwan newan tøgagønrrab.

Tøryu amøñib

[5]Jesucristo namun wammørøsrkøb kusrenanigwan møi ñimun
nam eshkaibe iig køn: Tiusbe tør gøben, nuinuube chigucha
løstiibe kaagøn cha trendaig. [6]Nambe nøba kanbalatø tab
lincha bønrrer chibendø, nam løstøyutøwei amøñibene, nambe
ka isatø indig webiben, tru newan ciertonig maig køben treeg
amønaig kømøtø webinrrun. [7]Tius tøryu basrab lataitøwei nam
tøryu amøñibene, trumaybe nambe kangurrin gangurri kandø
isua lincha bønrrer. Inchen Tiuswei Nusrkai Jesucristoi animbe
chigurrimbunø namui kaig marigwan chish maran.
[8]Nambe 'chi kaig marig chigar guer' chib pønrrøwabe,
namasiitøwei kegørrab pønrrøben, tru newan ciertoniibe

namuinug basrømøn. 9 Nam chigøben kaig mariilan 'treeg
marøbwei inchar' cha Tiuswan eshkabene, nøbe namui kaig
mariilan ulø baymø pesannab, chigurrimbunø namui kaigwan
chish marøb indamig nøbe chi isumgaig sølgandø marøbig
køn. 10 Inchen nam 'chigucha kaig mara gømeelø guer' chib
pønrrøwabe, trube, nambe Tiuswane ka isaptiig kui mara
tøgagøben, nui wambe namuinug basrømøn.

Namuimburø purøwaminchibig Jesucristo

2 1 Nai ureezheelø, iigwan ñimun pørar ñim chigøben kaig
marmønrrai. Møikkøben kaig marindøgucha, namuimburab
Møskawei merrab kan purøwaminchibig tøgaguer, Jesucristo tru
sølgandø tabigwan. 2 Namui kaig mariiløgurri Tiuswei namig
købigwan nø uta basramisra namuyasig nø kwaig køn, trurrigu
namuiwandø gømøtø, yu pirau maya misaamerai kerriguelaimba.
3 Tius maig maramigwan martrai pønsrailan nam møra
marabe si, trube, nam nun nebua ashibelø guermab asamig
kønrrun. 4 Inchen møikkøben: "Nabe Tiuswan ashibig kur"
chibendø, nø maig maramig martrai karuilan møra marmubene,
truibe isaptiig kui webiben, tru newan ciertoniibe nuinuube
pasrømøn. 5 Trune Tiuswei wam maig karuigwan møra marøbig,
truibe si, Tiuswan kerrigu newan tabig undaarabig misrin
gøn. Trumaybe nambe nøba kanbalatø lincha pønrrermab aser.
6 Møikkøben Tiusba kanbalatø lincha
basrar chibiibe, Jesucristo nø maig
uñibig køben, treetøwei unamig køn.

Kan srøig martrai karua pasrig

7 Nai undaarailø, i maramigwan
martrai karua basrigwan na ñimun
pøriibe srøig kømøtø, tru ñim
merrabsrøngurri trendø tøgagúig
truitøwein gøn, tru martrai karua basrig
tru trendø merrabsrøngurri tøgagúig
tru wamwan ñimbe møra gøn. 8 Inchen
gøben nabe ñimun martrai karua
basrig ñimun srøig pørar, nuinug lata,
ñimuinug lata ciertonig. Kaguende

1 San 1uan 2.7

tru løstiibe yandø pureb iben, tru tør newan ciertoniibe yandø
pilabguen basran.
9 Møikkøben 'tøryu basrar' chibendø, nui nunewan tsalø
inchibiibe katøgucha løstøyu srø basran. 10 Inchen nui nunewan
undaarabiibe tøryu basran. Incha nuinuube srurrengwangarubiibe
chigagøn. 11 Inchen nui nunewan ashig kømui inchibiibe
løstøyu basrab, katø løstøyu unan. Incha nøtøwei chumay ib
pasrarmabguen ashmøn, kaguende løstiibe nui kabmeran
ashmønrrai kasrøben.

12 Ñim ureezheelan, na ñimun pørar.
Kaguende Jesucristoi munchigurri ñimui kaig mariilan ulø baymønrrab pesannaig køn.
13 Na ñim møskalan pørar,
kaguende srøsrøgurri manawei nø pasrabigwan ñim nebua ashibelø gúimba.
Na ñim matsørelan pørar,
kaguende Satanás, tru larrø gaigwan ñim kanaig kuimba.
Na ñimun ureezheelan pørig køn,
kaguende Møskawan ñim nebua ashibelø gúimba.
14 Na ñim møskalan pørar,
kaguende nun srøsrøgurri manawei pasrabigwan ñim nebua ashibelø gúimba.
Na ñim matsørelan pørig køn,
kaguende ñimbe kørrømø,
mur pønrrabelø gúikkurri,
gatø Tiuswei wam ñimui manrrau pasrøben,
Satanás, tru larrø gaigwan kanaig kuimba.

15 Yu pirauigwan purø undaaramøwei, katø yu pirau chi
købigwangøba undaaramøwei indamig køn. Møikkøben yu
pirauigwangøba undaarabene, Tius Møskawei undag købiibe
nuinuube kaagøn. 16 Kaguende yu piraugurri arrubiibe, øyeeg
køn: asr maig marøg køben mariilø, kaptøga chigøben chull
asiilø, katø namui chigøben købiitøga truba nørreelø gømmørø
indiilø. Øyeeløbe Tius Møskaweinukkurri arrumøtø, yu
piraugurrindøwei arrubig køn. 17 Inchendø pirøbe, katø truyu
chigurrimbunø chull indiiløbañau patsab iben, trune Tius
maig kønrrain gøben treegwan marøbiibe managatig øsig
kønrrun.

Criston ashig kømui inchibelø

18 Ureezheelø, yandø srabe gwalømmera puin gøn. Tru Criston
ashig kømui inchibig attrab gúi ñimbe wammørøbelø gøn.
Inchawei møi yangucha tru 'Cristo guer' chibelø truba rruba
amrruin gøn. Treekkurri nambe yandø srabe gwalømmera gúi
aser. 19 Truiløbe namui utugurri webambuppe, webambubwei
inchendø, namuielø gømuig køn. Pøs namuielø gúi kuimbe,
namba pønrrabig pønrrabsruig kuinrrun. Inchendø webambuppe,
ke mayeeløbabe kerrigu namui utuelø gømuin gúi tørgandø
ashchain gúig køn.
20 Inchendø ñimbe Espíritu Santoiwan itølusig tøgar gua,
treekkurri ñimbe chiwandøgucha ashibelø gøn. 21 Nabe ñimun
pørøppe, newan ciertonigwan ashmeelø gúimba gømøtø, ñim
ashibelø gúimba børar. Katø ñimbe ashibelø gøn, chitøgucha
isatø indiibe tru newan ciertonigugurri arrumíig kuin gúi. 22 ¿Tru
isaptiibe mu guerah? ¿Tru isaptiibe Jesúswan 'Cristo gømøn'
chibig kømuitarru? Iig køn tru Criston ashig kømui inchibiibe,
tru Møskawan lata, Nusrkawan lata 'Tius kømøn' chibig, truig.
23 Mutøgucha Nusrkawan 'ashmíig kur' chibiibe Møskawangucha
chigaig køn. Inchen møikkøben Nusrkaweimburab 'nøbe mu gúi
ashig kur' chibiibe, truibe Møskawangucha treetøwei tøga basran.
24 Inchawei ñim srøsrøgurri wamindi mørigwane truyutø
pønrrabig bønrrønrrab inday. Tru ñim srøsrøgurri wamindi
mørøb amrruig ñimuinug pasrabig basrøbene, trube, ñimgucha
Nusrkaweinuuba, Møskaweinuuba pønrrabig bønrrønrrabguen.
25 Inchen Jesucristo tru namun trannrrab misra kørrømisriibe iig
køn, tru managatig øsig kømig.
26 Na ñimun iigwan pørøppe, isatø may wamincha ñimun
kegørrøsrkønrrab inchibelaimburab pørar. 27 Pøs ñimuimburappe,
tru Espíritu Santoi itølusigwan ñim nun uta tøgagúig ñimui
manrrau pasrabig pasraikkurri, ñimbe mu gatøgane chi
kusrennamig palain gømøn. Kaguende tru itølusiitøwei ñimune
chiwandøgucha kerriguh kusrenanen, tru kusrenaniibe ciertonig,
ka isatø indig kømøwein gøben, nui Espíritu ñimun maig
kusrenanen, trumay Cristoinug pønrrabig pønrray.
28 Inchawei ureezheelø, møimbe nuinug kanbalatø pønrrabig
pønrray, nø kenamisren, chi isumø, nui merrab pønrrab, katø,

nø arruben, nui merrab kørig misra kørrømisramig kaanrrai.
29 Jesucristobe sølgandø tabig kui ñim ashibelø guabe, trube,
mutøgucha sølgandø marøbelane Cristoinug kal-lawar gúin gúi
asamig køn.

Tiuswei ureemera

3 1 ¡Au ñimguen asay! Tius nui undag købig namun yeeg
nuig tranigwan, Tiuswei ureemera gøn chaguen namun
wamiilø gømnegatig. Pøs nambe treeløwein guer. Treekkurri
pirau misaamerabe namune ashmeelø gøn, kaguende nømbe
Tiuswan ashmeelø gua. 2 Nai undaarailø, yandø nambe Tiuswei
ureemera guer. Incha namune møimbatøbe tru wendøsrø nam
maig kømigwane kenamarmø srø gúindøgucha, yandø Jesucristo
kenamisrene, nø lataitøwein gømig kønrrab gúi nambe asha
guer. Kaguende nø maig kuigwan yandø truyube nam nebua
asam gønrrab gøn. 3 Møitøgucha nuinuube treeg punrraitamab
isua munig megamig tøgaibe nøasiitø nui manrrøwan chishchig
tøgagøn, Jesucristo chishchig køb lataitøwei.
4 Mutøgucha kaig marøbiibe tru maig maramigwan martrai
Moisés pørigwane kalø marøb itøbunan. Kaguende tru kaig
mariibe tru pørigwane itøbunig, treeg køn. 5 Ñimbe yandø ashibelø
gøn, Jesucristobe yu piraumay arruppe, namui kaig mariilan
kerranrrab arrig kui. Katø nuinuube chigucha chi kaig mariibe
kaagøn. 6 Mutøgucha nuinuutø pasrabig pasrabiibe kaigwan
marøbig marmuben, katø mutøgucha kaigwan marøb uñibiibe
nune ashmøwei, katø mu gúi nebua ashmíig køn. 7 Ureezheelø,
mugøben ñimun peløsrkainab pønrrønrrab gømø. Sølgandø marøb
uñibiibe, sølgandø tabig køn, Cristo nø newan sølgandø tabig køb
lataitøwei. 8 Kaigwan marøb uñibiibe nugwaimandzigwein gøn.
Kaguende nugwaimandziima srøsrøgurri kaigwan marøbig køn.
Inchawei Tiuswei Nusrkai kenamisrøppe, tru nugwaimandzig kaig
mariilan pinishinrrabwein guenamisrig køn.
9 Mutøgucha Tiusweinug kal-labiibe kaigwane marøb uñmøn,
kaguende tru øsig kømig Tiusweinug pasrabig nuinug pasrøben.
Treekkurri kaigwane marøbig martrab gaiman, kaguende nøbe
Tiusweinug kal-laweig kuikkurri. 10 Møilø Tiuswei ureemera gúin
gúi, katø møilø nugwaimandzigwei ureemera gúin gúi, øyeegu
nebua asamdiig køn: mutøgucha maig kønrrabigwan sølgandø

tabigwan marøb uñmøwei, katø nui nunewan undaaramøwei
inchibiibe Tiuswein gømøn.

Kangurrin gangurri undaarayagun

11 Kaguende Tiuswei wamwan srøsrøgurri ñim wamindi møriibe
iig køn: nam kangurrin gangurri undaarayamig. 12 Caín lataitøwein
gømugun. Truima tru kwaimandzig, larrø gaigwein gua, nui
nunewan kweetsig køn. ¿Nøbe chigurrin gweetsig køh? Kaguende
Caín nø mariiløbe kaig mariilø gøben, nuneg mariiløbe sølgandø
tabig mariiløgurrin gúig køn.
13 Nai nunelø, kan ¿øyeebe chincharre? treeg kermab isumøtay,
pirau misaamera ñimun ashig kømui inchene. 14 Nambe
kwamigugurri øsig bønrramnuumay puraamba pønrrabrain
gúi, asha bønrrer, kaguende namui nunelan nam undaarabelø
gúikkurri. Nunewan undaaramíibe kwamigugurri webimø, srø
basran. 15 Mutøgucha nui nunewan ashig kømui inchibgøba
uñibiibe kweechiptiig køn. Ñimbe ashibelø gúinrrun kan
kweechiptiibe tru managatig øsig kømigwane chigaig kui.
16 Jesucristobe nui øsig kuigwan namuyasig trana, kwaben, øyeeg
marigu nui undag købigwan nambe truyu nebua aser. Inchawei
namgucha treetøwei namui nunelayasig nam øsig bønrraigwan
tranamig køn. 17 Inchen møikkøben yu pirau chi palømíig tøgaig
købendø, nui nuneebe palaig megamne trunun ashatøgucha merø
gúi inchib, purugumubene, trube ¿Tiuswei undag købiibe nuinuube
chincha basrønrrab gø? 18 Nai ureezheelø, undaarappe, ka
wamdøgatø gømøwei, ka wamincha møriitøgatø gømøwei, ñimui
mariiløtøga kenamarøb, cierton undaarayagun.

Tiuswei merrab chi isumø pønrramig

19 Nam øyamay marøb pønrrøwabe, newan
ciertonigweimburabeløyu pønrrabelø gøbrain gúi møra, yandø
namui manrrømeran Tiuswei merrab chi isumø tøga bønrramig
kønrrun. 20 Namui manrrøguen namun chiwan gøben kalø gøn
chib kebachib pasrøbene, Tiusbe namui manrrø lataitøguen gømø,
purø nuig kui køppe, nøbe chiwandøgucha kerrigu ashibig køn.
21 Undaarailø, namui manrrø chiyu gøben ‘kalø gøn’ chib namun
kebachimubene, nambe Tiuswei merrab chi isumø pønrramig
tøgaguer. 22 Incha katø nam chigøben nun miawabe, nun

utønrrun, kaguende marmø gømø, nui maig maramigwan martrai
pønsrailan nambe møra marøb, katø chiwan gøben nui merrab
marøppe, nun kasrag kømdiig marøbelø gúikkurri. 23 Inchen
martrai tru nø karua bønsraibe iig køn: nui Nusrkai Jesucristoi
munchiyu køreb, katø kangurrin gangurri nø maig karuig køben
treeg undaarab indamig. 24 Nui maig maramigwan martrain
bønsrailan møra marøbeløbe Tiusweinuutø pønrrabig bønrrøben,
katø treetøwei Tiusbe nømuinug pasrabig basran. Øyeekkurri
Tiusbe namuinug pasrai asha guer, tru Espíritu Santon namun
tranig truikkurri.

Espíritumeran Tiuswei Espíritu gøtashchab tab asamig

4 1 Nai undaarailø 'nambe Tiuswei Espíritutøga waminchibelø
guer' chibelan mundøgucha ke chi tain gúindø køreb
pønrrømøtay. Treeg kømøtø, nøm espíritu tøgagúigwan maig
køtashchab ashibmerrig asamig køn, Tiuswei Espíritu gúin gúi,
kabe peg espíritu gúin gúi. Kaguende yu piraube webambin gøn
ka isatø 'Tius maig karuigwan eshkabelø guer' chibelø. 2 Ñimbe
Tiuswei Espíritun øyeegu ashchun: chi espíritutøgucha 'Jesucristobe
møg misra arrig køn' chibiibe si, truibe Tiusweinukkurri arrubig
kuin gúi. 3 Inchen chi espíritutøgucha 'Jesucristobe møg misra
arrumuig køn' chibiibe, truibe Tiusweinukkurri arrubig kømøtø
gøn. Truibe tru Jesucriston ashig kømui inchib tsalø inchibigwei
espíritu gøn, tru attrab gøn daigwan ñim wammøra gúig. Incha
møimbe yandø chabguen yu pirau pasrabguen indan.
4 Nai ureezheelø, ñimbe Tiusweyelø gua, tru isa waminchipteelan
ñimbe chinchamamø, kanawa puraambin gøn. Kaguende
ñimuinug pasrabiibe, pirau pasrabig lataig kømø, mas purø nuig
køn. 5 Nømbe yu piraueløtø gua, yu pirau chi købigwan nøm
waminchen, yu piraueløbe nømune ke tru gúindø møran. 6 Inchen
nambe Tiusweyelø guer. Inchawei mutøgucha Tiuswan nebua
ashibiibe namune møren, Tiuswan ashmíibe namune mørmøn.
Øyeegu nambe aser, tru newan cierton Espíritunba, katø tru isa
peløsrkøptø espíritunba.

Tiusbe tru undag købig køn

7 Nai undaarailø, kangurrin gangurri undaarayagun. Kaguende
undag købiibe Tiusweinukkurri arrubig køn. Inchen mutøgucha

undaguibe Tiusweinug kal-laweig køb, katø Tiuswan nebua
ashib inchibig køn. 8 Undag købigwan chigaibe Tiuswan nebua
ashmíig køn, kaguende Tiusbe tru undag købig køben. 9 Tius nui
undag købigwan namun kenamarøppe, øyamay kenamarig køn:
tru nui kandø Nusrkawan yu piraumay øra, nøgurri nam srøig
øsig kømigwan tøgagønrrai. 10 Tru undag købiibe øyeeg marigu
basran: Tiuswan nam undaguelø gúig kuimba gømøtø, nø namun
undaarawa, nui Nusrkawan nam kaig mariilaimburø Tiuswei
namig købigwan nø utab namuyasig kwanrrai ørigu.

11 Nai undaarailø, Tiusma namune øyamay undaaraig købene,
namgucha treetøwei kangurrin gangurri undaarayamig køn.
12 Mugucha Tiuswane managuen asiibe kaagøn. Inchendø nam
kangurrin gangurri undaarayabene, Tiusbe namuinug pasrabig
basrøben, nui undag købiibe namuinug kerrigu newan tabig
pasramisrin gøn. 13 Nambe nuinug nøba pønrrabig bønrrab, katø
nøbe namba pasrabig basranmab asamig kønrraimbe, nø namun
nui Espíritun tranikkurrin gøn. 14 Incha nambe namashib asha,
maig kuigwan eshker, Tius Møskai nui Nusrkawan yu pirau
misagwan Kaigyugurri Wesrabig kønrrai ørigwan. 15 Møikkøben
'Jesúsbe Tiuswei Nusrkain gøn' chibiibe Tiusweinuutø pasrabig
basrøben, katø Tiusbe nuinug pasrabig basran.

16 Tius nui undag købigwan namuimburab tøga basraigwan
nambe nebua ashib, køreb inder. Tiusbe tru undag købig køn.
Inchen møikkøben undag købigwan tøga basrabiibe Tiusweinug
basrøben, katø Tiusbe nuinug basran. 17 Øyamaybe Tiuswei undag
købiibe namuinug kerrigu newan tabig kørrømisran, Tius tru maig
kuigwan asha marøb gwaløm nambe nun chi kørmø pønrramig
kønrrai. Kaguende Jesucristo maig køben, nambe yu pirau treelø
guer. 18 Inchawei undag købig pasrøbene, kørig købiibe chigagøn.
Masken treeg kømøtø, undag købig kerrigu newan tabiibe kørig
købigwane kerrigu tarømaran. Kaguende kørig købiibe tru purø
rrømbøig attrabigwan utam gønrrab gúimba køriiran. Møikkøben
kørig købigwan tøgaibe katøgucha tru undag købigwan kerrigu
newan tøgagømø, palab pasran.

19 Nambe undaarabelø guer, kaguende Tius nømerrig namun
undaaraig kua. 20 Møikkøben: "Nabe Tiuswan undaguig kur"
chibendø, nui nunewan tsalø ashibiibe, truibe treeg kømubendø,
isaptiig køn. Kaguende nui nunewan nui kaptøga asigwanguen

undaaramíibe mas Tiuswan kaptøga mana asiimíigwane ¿chincha
undaaranrrab gø? 21 Katø tru martrai Tius nø karua basrig iigwan
tøgaguer: Tiuswan undaguibe katø nui nunewangucha undaarau
taigwan.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúitøga chi arrubigutøgucha puraambub

5 1 Mutøgucha Jesúsbe Cristo gúitamab kørebiibe Tiusweinug
kal-laweig køn. Incha mutøgucha Møskawan undaarabiibe
katø truigwei uregwangucha undaaran. 2 Nambe øyamay tru
Tiuswei ureemeran undaguelø guermab wetøgørrer, Tiuswan
nam undaaraikkurrimba, katø nui tru maig maramigwan martrai
pønsrailan møra marikkurrimba. 3 Tiuswan nam undaaraibe
nui tru maig maramigwan martrai pønsrailan nam møra marig,
truig køn. Inchen tru martrai nø karua pønsrailøbe ke martrab
gaimamdiibe gømøn. 4 Mutøgucha Tiusweinug srøig kal-lawaibe
yu pirau chine pureb arrubigu kebeñmø, purayan. Tru namun
pirau treegu kebeñmø, kanawa purainrrai marøbiibe tru namui
isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig, truig køn. 5 ¿Yu pirau
chine pureb arrubigu kebeñmø, kanawa puraibiibe mu gøh?
Jesúsbe tru Tiuswei Nusrkain gúitamab kørebig, truitøwein gøn.

Tiuswei Nusrkaweimburab maig kuigwan eshkab

6 Tru pitøgaba, anindøgaba arrubiibe, tru i Jesucristo gøn,
pitøgatø gømøtø, pitøgaba, anindøgaba arrubig. Tru treeg
arrigwane Espíritu Santo eshkan, kaguende tru Espíritube tru
newan ciertonig kua. 7 Inchawei pøn gøn, tru 'treeg køn' cha
eshkabeløbe. 8 Truiløbe Espíritu Santoba, piba, animba gøn. Inchen
tru pønbe chi pegwan waminchimøtø, trunundøwei wamindan.
9 Møguelø 'treeg køn' cha, eshkaigwanguen nam ka utiibe, Tius
namun 'treeg køn' cha, eshkawa pasriibe treetøguen gømø, purø
nuikken gøn. Kaguende Tius 'treeg køn' cha, nø eshkawa pasrøppe,
nui Nusrkaweimburab wamindig køn. 10 Tiuswei Nusrkawan
kørebiibe, Tius nui Nusrkaweimburab 'treeg køn' cha, eshkaigwane
nøasiitø nui manrrau tøga basran. Trune Tius maig taigwan
køremíibe Tiuswane ka isaptiig kui lataig maran, kaguende
Tius tru nui Nusrkaweimburab 'treeg køn' cha, wamindigwane
treeg kuitamab køremuikkurri. 11 Inchen Tius tru 'treeg køn' cha,

wamindiibe iig køn: ‘Tru managatig øsig kømigwan Tius nø namun
tranen, tru øsig kømibe nui Nusrkaweinug pasran’ daig. 12 Inchawei
Nusrkawan tøgaibe tru øsig kømigwan tøgagøben, Tiuswei
Nusrkawan chigaibe tru øsig kømigwan chigaig køn.

Maig kømigwan srabe wamindiilø

13 Ñ̃im Tiuswei Nusrkawei munchiyu kørewa bønrrabelan nabe
ñimun iigwan pørar, managatig øsig kømigwan ñim tøgar gúi
ashchai.
14 Inchawei nambe Tiuswane chi kørmø kemalla miamdiig kui
aser, kaguende nam nun chigøben miappe, nø maig kønrrain
gøben nam trumay miabene, nøbe namune mørøbig kuimba.
15 Trube, nam chigøben miailan nø mørøbig kui ashibelø gúig
køppe, namun chigøben paløtan cha, nam miawa pønsrailane,
trube, utabguen indermab isumig køn.
16 Møikkøben ñui nunewan kaig marøb pasrai asig, tru
managatig møra pasramsrømay srua inrrabgaig købene, nuyasig
Tiuswan ‘purugurra’ cha miamig køn. Inchen truigwane Tiusbe
nui øsig kuigwan tøgagønrrai tranrrun. Iibe kalø marig ke
kwamigugatig srua inrrabgaigwan marøbelayasig køn. Kaig marig
kwamigugatig srua inrrai marøbikkucha køn. Truigweimburappe,
Tiuswan ‘purugurra’ cha, nabe miay chimur. 17 Chigurrimbunø
sølgandø tabig mariimíibe kaig marig kørrømisran. Inchendøgucha
tru kaig mariilø møiløbe tru managatig møra pasramsrømay srua
inrrabgailø gøn.
18 Mutøgucha Tiusweinug kal-lawaibe kaig maramigwan marøbig
marøb uñmuin gúi aser. Kaguende tru Tiuswei Nusrkai nune
ashib tøga basrøben, tru kwaimandzig, larrø gaibe nune chinchab
gaiman. 19 Nambe Tiusweyelø guermab asha bønrrer. Inchen yu
pirauigwane kerrigu mayamba tru kwaimandzig, larrø gaibe nø
merrarrawa, nø ashib karub pasran. 20 Katø Tiuswei Nusrkaimbe
arrua, namune chigúi møramigwan tranin gúi aser, tru newan
ciertonigwan nebua ashchai. Incha nambe kanbalatø bønrrer tru
newan ciertoniguba, tru nui Nusrkai Jesucristoinuuba. Truibe
tru cierton Tius køb, katø managatig øsiguig køb gøn. 21 Nai
ureezheelø, tru taska mari tiusmerane mendamisray.

2 San Juan

Ciertoniiba, undag købiiba

1 Na, Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig i kilgawan pørar,
Tius lawa wesrua tøgagúig ishuumisagwan nui ureemeranba, tru
na newan ciertonigu undaarailan. Katø natø gømøtø, mayeeløba
tru newan ciertonigwan nebua ashibeløbe truiløgucha ñimune
undaaran. 2 Nambe ñimun undaarappe, tru newan ciertonig
namui manrrau pasraikkurrin gøn. Inchen tru ciertoniibe
namba managatig pasrønrrun. 3 Tius Møskaweimba, katø Señor
Jesucristo, tru Møskawei Nusrkaweimba, nui ka yandø tab indig
køben, namun lastima asig køben, chi isumgaig tab gøbig køben
namuim bala pønrrønrrun, tru newan ciertoniguba, undag
købiguba.

Undaguelø gømigwan karua basrig

4 Nabe truba rruba kasraarar ñimui ureemerai utu
møiløgøben Tiuswei newan ciertonigu amønain gúimba,
Tius Møskai namun maig karua basrig køben, treekke. 5 Ñi,
ishug misagwan, na møi ñun pørigwan, martrai kan srøig
karua basra pørig kuig lataig inchimørrunrrig chinrrainchar.
Treeg kømøtø, tru srøsrøgurri namun maig karua basrigwan
trunundøweim børar, tru kangurrin gangurri undaarayagun
daigwan. 6 Iig køn nam tru undag købigwan tøga bønrramibe,
Tius tru maig maramigwan martrai pønsrailan trunun møra
marøb amønamig. Inchen tru martrai karua basrigwan ñim
srøsrøgurri møriibe undag købigu amøñinrrain daig, truig kuig
køn.

Namui isubigwan Cristoinug pønsra amønaig

7 Pøs yu piraube isa may wamincha kegørrøsrkøbelø truba
rruba webambin gøn 'Jesucristobe yu piraumay møg lataig misra
arrumuig køn' chibelø. Øyeeg inchibiibe tru may wamincha
kegørrøsrkøbig, tru Criston ashig kømui inchib tsalø ashibig, truig
kønrrun. 8 Ñimasiitøwei tab asha melay, ñim chigøben tabig marøb
melailan kaptøasha bønrrømønrrappe. Treeg kømøtø, ñimui
utamigwan kerrigu newan utamig kønrrai melay.
9 Møikkøben Cristo kusrenanigutø pasrønrrab inchimøtø, nuinetø
nemarøb purab gusrennrrab inchibiibe, Tiuswane chigaig køn.
Trune Cristo maig kusrenanigutø pasrabig basrabiibe, truibe si,
Møskawanba, Nusrkawanba døgaig køn. 10 Møikkøben ñimuinug
arrua, tru treeg kusrenanigwan gømø gusrenanene, ñimui
yau 'amø' cha, kebermøwei, ni gatø 'manguen arrin gøn' damig
kømøwein gøn. 11 Kaguende 'manguen arrin gøn' chibiibe tru nø
kaig mariiløyu nøgucha tøgatø marøb pasran.

Srabe wamindiilø

12 Nabe ñimun truba rruba pøramig tøgagøbendø, kilgayu
tintatøga børmøtø, nabe ñimuimay attrab isur, malaugue ñimba
waminchab namui kasrag købigwan newan tøgagønrrab.
13 Tru ñui lawa wesruig numøsrawei ureemerabe ñun 'tab ka
uñguh' chib wam øran.

3 San Juan

Gayoimburab tab waminchib

1 Na, Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig, nai tab linchibig
Gayon pørar, newan ciertonigu na undaaraigwan. 2 Nai undaaraig,
nabe ñuyasig Tiuswan miappe, ñui møsig Tiusweimburab tab gøb
lataitøwei, chiyutøgucha tab pub attraimba, katø ñui asrugucha
kwanrrø gømø, tab unamig kønrraimba miabig kur. 3 Nabe truba
rruba kasraarar møiløgøsrøn namui nunelø amrrua, tru newan
ciertonig maig køben ñibe truyutø pasrab, katø treegutø ñi maig
unigwan nan eshkaben. 4 Tru newan ciertonig maig køben, nai
ureemera treeg amønan daig wammøramibe, katøgan chi peg
wammøri lataitøguen gømø, purø nu tab gøtan.

5 Nai undaaraig, namui nunelan ñi tabig purugub pasraibe,
ñi purø tabig marig køn, ñuimbe asiimeelø gúingucha
gatøguchinguen tabig marøb. 6 Truiløbe iglesiayuelai merrab
ñi treeg undaguig køn cha wamindan. Ñi nømui ambamigwan
ambub amrrai puruguabe, Tiuswan kasrag kømdiig kønrrai, tabig
martrabguen. 7 Kaguende nømbe Jesucristoi munchin undag
køb webambamig køn, Tiuswan ashmø misaamerane chigucha
chi purugúig utømø. 8 Inchawei treekkurri nambe treeg marøb
møguelane purugub asamig nebunrrun, Tiuswei tru newan
ciertonigweimburab namgucha purugúig kørrømisrtrai.

Diótrefes søl marmø kaig marøb

9 Nabe iglesian kan kilga pørig kuig køn. Inchendø Diótrefesbe
na karuilan mørmíig køn, kaguende nømui utu chiyutøgucha ke nø
garub pasrønrrab inchibig kua. 10 Inchawei treekkurri nabe ippe,

nø chi mariilan ñim isunrrai wamindamønrrun, tru nø namun isa
wamincha wam gusruigwan. Incha trutø gømøtø, nøbe nunelan
utømøwei, katø utønrrab inchibelan meramba, iglesiayugurri
webetamba inchibig køn.
11 Nai undaaraig, kaig mariilan asha marmøtø, tabigwan asha
mar. Tabig marøbiibe Tiuswein gøn. Inchen kaig marøbiibe
Tiuswane ashmíig køn.
12 Mayeeløba Demetrioimburappe tabig waminchibelø gøn.
Tiuswei tru newan ciertoniitøweinguen nune treeg marøbig køn
cha eshkan. Inchen namgucha truigweimburappe ‘treegwein gøn’
chib eshkab waminder. Inchen nam ‘treeg køn’ cha wamindiibe,
isa gømø rrendaig kuig ñibe ashibig køn.

Srabe wamindiilø

13 Nabe ñun eshkamig truba rruba tøgagøbendø kilgayu tintatøga
børøg kømøtan. 14 Nabe maya yanayutø ñun ashchab attrab isur
malaugue waminchab.

Chi isumgaig tab gøbiibe ñiba basrønrrai isur. Tru tab lincha amøñibeløbe ñune ‘ka uñgu’ tan. Katø ñigucha namui asiilan kanun ganun nømunashib treetøweih chirrunrrig.

San Judas

---

1 Na Judas, Santiagoi nuneg, Jesucristoi marøb megabiibe Tius
Møskai wamiilø undaarailan, Jesucristobe chi kømønrrai ashib
tøga basrailan na pørar. 2 Purø lastima asigwanba, chi isumgaig tab
gøbigwanba, undag købigwanba ñim uncha tøgagønrraimab isur.

Isa peetø gusrenanøbelø

3 Nai undaarailø, ñim lata, na lata kanguelarrøtø tru nam
kaigyugurri wesraig pønrraigweimburab ñimun pørtrab truba
rruba isuig kuig køn. Inchendø truburab pørmøtø, 'øyeeg, øyeeg
melay' chib waminchib pøramig truba palai ashar, tru Tiuswei
misaameran Tiuswei tru tabig srø wamwan Jesucristoimburab
managatigweyasig treetø gønrrai kanmaytø tranig købigwane mur
tranrrab pønrrai chinrrab. 4 Kaguende møiløgøben mu ashmøwatø
ñimui utu nilø kebambin gøn. Truiløbe kaigyu pønrramig kønrrai
manasrøwei treeg mariilø gøbig køn. Tru Tiuswan ashmeelø kaig
møgueløbe namui Tiuswei ka yandø tab indigwane nømun maig
marøg køben maramigweyasig merrarrawa tøgagøn. Katø, tru nøtø
kandø Mayeelaim Bala Pasrabig, namui Señor Jesucristone nømbe
'ashmeelø guer' chibelø gøn.
5 Ñimbe yandø ashibelø gúindøgucha, nabe gatø isungarunrrab
inchar, Israel misaameranma Egipto biraugurri Señorbe
wesrappe, wesrabendø, wendøsrømbe nun tru køremeelane
pinisaig købigwan. 6 Katø ángelesmeran chigucha nømune srøsrø
chiyu pønrrønrrai pønsrøben, truyutø bønrrømøtø, trunun
elachippa, tarømisrøbelane purø rrømbø løstiigu pønrrønrrai
Tiusbe managatig cadenastøga merrarrawa pønsraig køn, tru
maig maramigwan asha maramig purø nu gwalømweyasig. 7 Katø

Sodoma misaameraba, Gomorra misaameraba, tru buluwan
ciudameraba rreetøwei, ishumburba, møgueløba trømbøig kaig
marøb, katø møgueløbe nøm møgueløasiyaitø trømbøig marøb
gømig, trutø srua ambiilan managuen kwamø nagu møra melønrrai
kebeta, pønsraig køn, trunun gatøganelø isua asha gømig kønrrai.
8 Katø øyeeg købenguen tru møguelø piaig lataigutø amøñibeløbe
nømui asrwan kaig kønrrai marøb, katø ashib karub purrabelane
mørmø, kaashib, katø tru srømbalasreelø truba nørreelanguen
tsalø wamab inchibelø gøn. 9 Trune tru arcángel Miguel gøbenguen,
tru nugwaimandziiba Moiséswei asr cha aleguiab gua, truikken
tsalø wamab kaig nebubash chinrrab inchimøtø: “Øyeebe maramig
kømøn chib, Señor ñun namubash” cha. Trutøh taig købig
køn. 10 Trune tru i møgueløbe nøm chigúinguen mørmubendø,
tsalø wamabelø gøn. Nømun tre lataig asønaigutø nøm chigúi
mørigwane, animalmera chugúi mørmeelø lataig trømbøig
marøbelø gøn, nømasiitø minchib treramig.
11 ¡Ay, nømuimbe maig kønrrerah! Kaguende nømbe Caínwei
maywan merrarrawa amban. Nømbe an ganag købiitø Balaam
kebeninuutøwei kegørra, katø mørmuikkurri Coréwan pinisailø
lataitøwei pinisailø gøn. 12 Ñim Tiuswei undag købigwan tøga
kasraatø lincha mab waramig tøgagúiløyube, nømbe ke ka trømbøig
mindishibelø treelø gøn. Nømbe chigucha kørikkar ka nømuimburab
øska mab, øska muchibashtø inchibelø. Nømbe wañimera chi
pigarwan ambumay imay isig srua ambig latailø gøn. Katø mamig
nigamig puben, niimø tusrmera latailø, srølbañau kitiilø, pamay
kwailø gøn. 13 Nømbe maryu pi welarmera namig latøgushib kurrab
arrubigu, kan pichall weguchib latailø gøn, tru nømui trømbøig
ashikken gønrrabgaig mariiløbe. Estrellasmera nømui ambamwan
gømø, pella ambub latailø gøn. Truilaimbe purø rrømbøig løstøyu
managatig pønrrønrrai pønsramig tamariilø pønrran.
14 Adánweinukkurrimbunø misaamera srøig, srøig kurrab arrubig
siete nemisren arrubig tru Enockucha, tru i kaig misagweimburab
manawei trencha eshkawa pasrig købig køn: “Au, Señorbe nui
tarømari ángelesmeran purø nørrø søtø beraig arrun cha, 15 maya
misaameran maig kønrrabigwan asha marøb, nøm chu bønrramigwan
pønrrønrrai pønsrønrrab, tru larrø gailane nøm kailø gúimaytø
larrø kaig mariilan mundøgucha treeg martrab. Katø tru larrø gailø
chigurrimbunø mørøbguen møram gaig wamindi wammeratøga

nun waminchibelan treeg kørrømartrappa arrun taig køn.” 16 Nømbe
chiwandøgucha kaig køtangøba chib, chiwandøgucha søl marmø, kalø
marangøba chib waminchibelø gøn, nømui kaig isuilø maig køben,
nømbe treeg amøñibelø gua. Katø nømui triitøgabe nømasiitø purø
nørreelø misrøb wamindamba, katøganelane truba tabzhig misrøb
wamindamba inchibelø gøn, nømuyasig chigøben tøgagug købiitø.

Tiuswei misaameran isuatø amøñinrrai waminchib

17 Trune ñim, nai undaarailøbe, namui Señor Jesucristo
nøashib karua øriilø merrabsrøwei wamindigwan isua guy.
18 Kaguende truiløbe ñimune øyeeg taig købig køn: “Yandø srabe
gwalømmerawane misaamera tabigwane ke ka indzatø mørøbelø,
nømun maig amøñig køben treeg trømbøig marøb amøñibelø
kønrrun” daigwan. 19 Iiløwein gøn, tru misaameran ka nøørøtø
marøb pirisha bønsrøbelø. Nømbe nømui asr maig palai inchen,
treeg marøbelø, Tiuswei Espíritune chigar gøn.
20 Trune ñim, nai undaarailøbe, ñimui isubig newan chishchig
Tiusweinuutø tøga bønrraigu gatøguchinguen nørrørab ambay,
Espíritu Santo maig wamindingaruben trumay Tiusba waminchib.
21 Ñimbe Tiuswei undag købigutø amøñippe, truyutø amønay,
namui Señor Jesucristoi lastima asiitøga managatig øsig kømigwan
tranrraitamab isua muniirab.
22 Møiløgøben treeg kuitamab isumba, katø treeg kømuitamab
isumba inchibelane ñimbe lastima tøgaguy. 23 Katøganelane
nagugurri wesruy, trumay kaigyugurri wesrub. Inchen
gatøganelane lastima tøgagømig køn. Inchendø purø ashiptø maray,
trømbøig marøg købigu nøm trømbøig mariiløtøga chillig inchib
kewa llirab pønrrailanguen ashikken gømui inchib.

Tiuswan tabig wamindiilø srabeig

24 Tru ñim kaigyu kørrømønrrai asamig maramburab maramig
tøgaig, katø truba rruba kasrag nui tørguegwalmabiisrø chigucha
chi tamgailø chishchig ñim kemalla pønrramig kønrrai tøga
basrabig, 25 Tius kandø wabig, namun Kaigyugurri Wesrabigwan
namui Señor Jesucristogurri tørguegwalmabiiba, purø nuig
muguen nebua isumgaiba, mayeelaim bala asamburab ashib
pasraiba, mugucha manchinrraingaig karuiba, iilan nuin gønrrai
inder, manasrøngurri, møiya lata, katø managatig. Treeg kønrrun.

El Apocalipsis

Jesucristo San Juanwan tørgandø ashchai kenamarig

1 [1]Iibe Jesucriston Tius tørgandø kenamarig køn, nø nui karuig
melabelan kenamartrai, tru maya yanayutø purainrrabigwan.
Jesucristobe nui marøb megabig Juanwan kan ángelwan øra,
kenamarig køn. [2]Inchen Juanbe nø maig asigwan kerrigu isa gømø,
maig kuigwan wamindan, Tiuswei wamwanba, Jesucristo maig
eshkaigwanba.
[3]Mayanguen tab gúig køn, tru chinetø pub attrabig pørigwan
lebigweimbe. Katø trunun leben møra, tru maig taigwan marøbelø
chigucha maya nuguen tab gúilø gøn. Kaguende yandø tru pub
attrabiibe pub pasran.

Juan siete iglesiameran pørøb

[4]Na, Juanbe, Asia birau siete iglesiameran pørar. Ka yandø
tab indigwanba, katø tru chi isumgaig tab gøbigwanba ñimuin
gønrraimab isur, Tius tru møi ya køb, merrabsrø køb, attrabig
køb, truigweinukkurrimba, katø siete espíritumera, tru Tius
wamisra karub waigwei merrab pønrrabelainukkurrimba, [5]katø
Jesucristoinukkurrimba arrubigwan. Nøbe waminchippe, maig
kuigwan eshkabig køb, katø tru maya kwabelai utu nømerrig
øsiirabig køb, katø nøbe pirau maya reymeraim bala nø garub
pasrabig køb indan. Truibe namune undaarab, nambe kaig
mariiløyu lusri latailø gúigwan nui anindøga elatsøsrka, [6]katø
namune reymera latawei ashib karub pønrrønrrai mara pønsraig
køn, sacerdotesmera Tius nui Møskaweyasig. ¡Tørguegwalmabiiba,
maramburab mariibabe nuin gønrrai managatig! Treeg kønrrai.

7 ¡Au! Cristobe wañiyu arrun.
Inchen mayeelø ashen,
katø nun tru kelarrab kwanøbeløguen ashchun.
Inchen pirau maya misaamerabe
truba rruba isui inchib kishchun nun ashippe.
Øø, øyeeg kønrrun.
8 Tru Señor Tius, Newan Maramburab Marøbiibe trendan:
“Srøsriiba, Srabeibabe na gur cha, Aba, Zetaba latawei, tru møi ya
køb, merrabsrø køb, katø attrabig.”

Juan kan piab lataigu Criston asig

9 Na Juan, ñimui nuneg, chigøben purø rrømbøig puben
isumdiigu lata, katø Tius nø ashib karub wainug lata,
chigúindøgucha ñimba, Jesucristoba kanbalatø pasrabig
basrabig kur. Nan kan pi tøbøtag pirø basrabig, Patmos tainug
wanrrai kegutsig wabig kur, Tiuswei wamgurrimba, katø
Jesucristoimburabigwan eshkaikkurrimba. 10 Kan isrin gwaløm
Espíritu nan tøga basramisren, nai wendaube kan wam kan
trompeta wanrrøb lataig nan truba mur trenchibig køn:
11 —Ñi chi asigwan kan kilgayu pøra, tru siete iglesiameran ør
cha, Efesomayba, Esmirnamayba, Pergamomayba, Tiatiramayba,
Sardismayba, Filadelfiamayba, katø Laodiceamayba.—
12 Inchen tru wam nan waminchibiibe muin gøtashchab
keesha ashene, truyube oro gandilerumera siete nørreelø
pønrraptinchibig køn. 13 Inchene tru siete kandilerumerai
tøbøtaabe kan mugøsrøn møg lataig pasraptinchibig køn, nui
kewagúibe katsig søchi gørriig keweikke. Inchen nui pechoyu
pørønaibe oro gøbig køn. 14 Turyu pusruube kan pulø isig lataig,
wañi lataig puløzhig, nui kabmerabe kan nagurø lataig køben,
15 nui srøbmerabe broncen nagu pill-llanen tørbilabig lataig
pilabig køben, nui wambe kan nu bi mullib wanrrøb lataig
købig køn. 16 Nui kusrmay taskube estrellamera siete sruaig,
nui trigugurrimbe kan espada pinrrøba purø rrøsrig tøgaig
webarrubig køn; nui maløbe nøsig tør gøptø pilamburab pilab
lataikke.
17 Inchen nabe nun ashippe, nui katsigu kwaig lataig beninabig
køn. Inchen nøbe nui kusrmay tasiitøga nan trenchib estsarøbig
køn:

—Chi kørig kui inchimøta cha. Nabe Srøsriiba, Srabeiba, 18 tru
Øsig Wabig kur cha, kwain tsubig kua. Inchendø ash, chibig køn,
øsiguig war cha, managatig. Nabe kwamigwei llavimeranba, katø
tru kwabelø pønrrainug llavimeranba tøgagur cha.
19 'Inchawei ñi chi asigwane pør chibig køn, møi ya maig
kuigwanba, katø wendøsrø maig kønrrabigwanba. 20 Inchen
tru estrellamera siete nai kusrmay tasigu ñi asigweimburappa,
katø tru siete oro gandilerumeraimburappa tru mu asiimíig
pasrabiibe øyeegwan eshkabig køn: tru siete estrellamerabe siete
iglesiamerayu ángelesmera gøben, tru siete kandilerumerabe tru
siete iglesiameran eshkabig køn.

Efeso iglesian wam ørøb

2 1 'Efeso iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tru siete estrellameran kusrmay tasigu srua basrab, katø
tru siete oro gandilerumerai utu uñib inchibiibe øyah tan
cha: 2 Nabe ñui chi mariilan ashar cha, ñui maramelan mur
tranrrab megaigwanba, megabig megaigwanba. Katø ñibe
kaig marøbelane ka tøgagømig awentanrrab gaimab, katø
truilø gømubendø, 'Cristo nøashib karua øriilø guer' chibelan,
nøm treeløwein gúitashchab ñi asha, ka isapteelø gúin gúi
merrarrab indi ashar. 3 Katø maya kaig nebuindøgucha ñibe
megabig megab, nagurrindø treegu kørrømisrmø megain gúi
ashar.
4 Inchendø nabe ñun chiyu gøsrøn kalø gøn damig tøgagur:
ñibe srøsrøbe truba undaguig kuig, møimbe trunun elatsin
gøn. 5 Inchawei mandøgurri peñibrermab isu, tru srøsrø
undag købigwan, ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay
llirawa, srøsrø marigwan mar. Treeg inchimuisruandøbe,
nabe ñuimay arrua, ñui kandilerune pasrainukkurri
kusramønrrun, ñi isua mørmubene. 6 Treeg kuindøgucha,
ñibe ñuimburappe iigwan tøgagøn: Nicolaítasmera
marigwane tsaliig køben, nagucha truilø marigwane tsaliig
kur.
7 Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig
kuindøgucha truyu pureb ibigwane tru øsig køm tusryu
mamigwan manrrai nabe tranamønrrun, Tius nø waisrø purø
tabzhiisrø tru tøbøtag pasrabigwan.

Esmirna iglesian wam ørøb

8 ’Esmirna iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tru Srøsriig køb katø Srabeig køb, tru kwawa, katøyug
øsiirab inchibiibe øyah tan cha: 9 Nabe ñi truba rruba
chigøben kaig nebuinab megaigwanba, ñi waacha gúigwanba
ashar cha. Inchendø ñibe waacha gømøtø, puaig køn. Katø
tru ‘judíos ker’ chibelø ñuimburab truba rruba chigøben kaig
waminchen ashar cha. Inchendø nømbe treelø gømøn, nømui
tulundzuni yaueløbe mayamba nømbe Satanáswein gøn.
10 Ñimbe kørig kui inchimøtay, maya yana gømøwatø chigøben
nebuinab pønrramigwan. Au, nugwaimandziibe møilan
gøben ñimui utugurri kailan keeri yau kebetønrrun, maig
inchibelø gøtashchab ashchab. Inchen ñimbe kwalømmera
diez nemisramne truba kaig indinab melamig nebunrrun.
Kwamnegatig megabig megau, nabe øsig køm coronan
tranamønrrun cha.
11 Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig
kuindøgucha truyu pureb ibiibe katøle kwangarunrrabig
mindisaig kønrraamøn cha.

Pergamo iglesian wam ørøb

12 ’Pergamo iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tru espada pinrrøba purø rrøsrigwan srua basrabiibe øyah
tan cha: 13 Satanás nø wamisra merrarrawa karub wainug
ñibe truyu pasrabig kui nabe ashar cha. Inchendø ñibe nai
munchiwan pesannamø, tøgagøbig tøgagøb, ñui isubigwan
nainuutø pasra tøgagúigwan elachib ‘trugatiig kømur’ chib
pasrømøwei indig køn, tru Antipas nan elachimø pasrabig
naimburab waminchibigwan kweechib gwalømmerawanguen
Satanás nø marøb uninug.
14 Inchendø kan chigøsrøndø ñun kalø gøn damig tøgagur:
møiløgøsrøn tru Balaam gusrenanigwan marøbelan ñibe truyu
tøgagøn cha. Tru Balaambe Balacwan øyamay martrai kusrenanig
køn, Israelwei misaameran srurrengwangarub taska mari
tiusmerayasig kweetsi mamimeran mangarumba, katø møgueløba,
ishumburmeraba trømbøig martrai karumba inchib. 15 Katø
treetøwei ñigucha ñuinug tøgagøn møiløgøsrøn Nicolaítasmerai

kusrenaniilan elachig kømui inchibelan. 16 Treeg købene, ñui kaig
mariilan isua møra, Tiusweimay llirau. Treeg marmøwabe, nabe
petø ñuimay arrua, nai trigu espadatøga truiløba kwayamønrrun.
17 Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig
kuindøgucha truyu pureb ibigwane nabe tru mamig maná taig
sørig basrabigwan manrrai tranøb, katø kan pulø sruuzhig
tranøb indamønrrun. Incha tru sruuzhigube kan munchi srøig
pørig pasrønrrun, truigwane mugucha asiimíig tru utabiitøwei
nebua ashchun.

Tiatira iglesian wam ørøb

18 'Katø Tiatira iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tiuswei Nusrkai, tru nui kabmerabe kan nagurø latailø
tøgaig, katø nui srøbmerabe kan broncen chishtø pinømøren,
tørbilabig lataig tøgaibe øyah tan cha: 19 Nabe ñui chi mariilan
ashar cha, ñui undag købigwan gøben, ñui isubigwan nainuutø
pasra tøgagúigwan gøben, ñi marøb megaigwan gøben, katø
chigúingucha tammay megaigwan gøbengue. Incha gatø
møimbe srøsrø lata gømø, katøguchinguen marøb megai ashar.
20 Inchendø kan chigøsrøn ñun kalø gøn damig tøgagur:
isatø 'Tius maig karuigwan eshkabig kur' chibig, tru ishug
Jezabelwan ñibe tøgagømgaig kuingucha ka tøgagøn cha, nøbe
kusrenniitøgaba, katø chull asøska trømbøig isungaruitøgaba,
tru nai marøb melabelan ishumburmeranba, møguelanba
trømbøig maringarub, katø taska mari tiusmerayasig kweetsi
mamimeran mangarub inchibigwan. 21 Nabe nune maya yana
gøsrøn muniiraig køn, nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay
lliranrrai. Inchen nøbe nui trømbøig maramigwane treeg
marmønrrab katøyug isua mørøg kømuindan. 22 Au, nabe
nune camayu tsunrrai kwanrrø gutsamønrrun. Katø nøba
itøluløpteelane nabe truba rruba trømbøig nebuilø gønrrai
maramønrrun, tru ishuubamisra nømui kaig mariilan nøm isua
mørmuisruandøbe. 23 Incha gatø tru mendig amøñib ureemerane
nabe purø isumdiig mara, kweetsamønrrun. Nabe isuigwan
lata, manrrøwan lata nabe tørguelarrab ashibig kuin gúi maya
iglesiamera nebua ashchun. Incha nabe ñimun møigwandøgucha
ñimui mariilø maig køben, kanun ganun treeg tranamønrrun.
24 Trune ñim katøgan søtø Tiatirasrø warabelø tru kaig

kusrenaniilan marmøwei, Satanáskurri purø nørrø kusreb chib
tøgagúilan nebua ashmøwei inchibelane nabe ñimune trenchar:
Katøgan chi peg maramibe maskucha negwanmumønrrun
cha. 25 Inchendø ñim tøgagøbguen indigwane na arrumnegatig
elachimø, isua møra tøgaguy.
26 Maig kuindøgucha truyu pureb ibiibe, na maig martrai
karuig køben trunun srabegatig marøbigwane chu birausrøn
gøben misag nørrø pønrrabelan truilaim bala mugucha
mandamgaig karumigwan tøgagønrrai tranamønrrun, 27 nan
nai Møskai martrai tranøb lataitøwei.

‘Inchen tru treeg karumigwan utabiibe
tru misag nørrø pønrrabelane
kan tsandzøn børøtsiitøga mu kurraasamgaig karub martrun,
nømune kan pirø gøtsømeran lataitø pusha betab.’

28 Incha gatø tru tør-rrab arruben webarrub estrellan
tranamønrrun. 29 Espíritu iglesiameran wamindigwan,
kalubaibe mør.

Sardis iglesian wam ørøb

3 1 ’Katø Sardis iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tru Tiuswei siete espíritumeranba, siete estrellameranba
tøgaibe øyah tan cha: Nabe ñui mariilan ashar cha. Ñibe
øsiguig køn chib waminabig købendø, kwaig køn. 2 ¡Kiagasrø!
Chiwan gøben ke pinamitø balab pønrrabelane tamar.
Kaguende nai Tiuswein gabyu ñui mariiløbe newan tabig
kømui ashar. 3 Inchawei kusrenaniilan ñi møra utigwane
møra marøb, ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirab
inchi. Ñi kiagasrømuisruandøbe, kan niliig lataig nabe ñuimay
arrumønrrun, ñi chu ura attrab gúinguen mørmøwatø.
4 Inchen gøben misaamera Sardissrø kan mamdø køn nømui
kewagúilan chillig incha gømeelø. Truiløbe naba amøñinrrun
puløzheelan kewar, kaguende nømbe øyeegwanwei kenrrabelø
gøn. 5 Maig kuindøgucha truyu pureb ibiibe puløzheelø kenanig
kønrrun. Incha nabe managatig øsig purrønrrabelai munchimeran
pørig libroyugurri nui munchiwan kerramumønrrun. Incha nabe
nai Møskawei merrappa, nui ángelesmerai merrappa, øibe nain
gøn cha, nui munchiwan eshkamønrrun. 6 Kalubaibe mør Espíritu
iglesiameran wamindigwan.

Filadelfia iglesian wam ørøb

7 ’Katø Filadelfia iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tru Newan Tabig, Newan Ciertonig, tru rey Davidwei
llaviwan sruaig, tru nø kurene, mugucha kasrønrrab gaimab,
katø nø kasrøbene, mugucha kurtrab gaimab inchai marøbiibe,
øyah tan cha: 8 Ñi chi mariilan kerrigu nabe ashar cha. Au,
nabe ñui merrab kan yaskab kura pasrar, truigwane mugucha
kasramgaig. Ke trengatig nebua marøppe, marmubendø, nai
wamwan møra marøb, ñibe nai munchiwan ‘ashmíig kur’ chib
isømøn. 9 Au, nabe Satanáswei tulundzuni yauelø ‘Judíosmera
guer’ chibendø, judíos kømeelø, ka isatø inchibelan, ñui
merrab tømbønsrønrrai indamønrrun. Incha nabe ñune
undaguig kui nebua ashchun. 10 Kaguende na karuilan tammay
marøbig marøb megaikkurri nagucha ñun asamønrrun chi
kømønrrai pirau muba kuimburab warab misaameran maig
inchibelø gøtashchab asamig pirau ørøba yandø purø rrømbøig
puben.
11 Nabe petø arrumønrrun. Ñi tabig møgagúigwane
elachimøta, ñui coronan mu katøgan merrarramønrraimbe.
12 Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane nai Tiuswei
yau kan pilar lataig maramønrrun. Inchen managuen nøbe
truyugurrimbe webinrraamøn. Inchen nabe nuinuube
nai Tiuswei munchiwan pørøb, nai Tiuswei ciuda, tru srø
Jerusalén, nai Tiuswei srømbalasrøngurri kørraarrubigwei
munchiwan pørøb, nai srø munchin pørøb indamønrrun.
13 Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan.

Laodicea iglesian wam ørøb

14 ’Katø Laodicea iglesiai ángelwan iigwan pør:
Tru Amen, tru treeg køppe treeg, tru newan ciertonigwan
eshkabig, tru Tius chiwandøgucha pølbasra maren, nømerrig
trendø pasrabiibe iilan øyah tan cha: 15 Ñui chi mariilan ashar
cha. Ñibe pishin gømøwei, pachibig kømøwein gøn. Pishin gúi,
kabe pachibig kui, treeg kuikken søl gøbsruinrrun. 16 Inchawei
pishin gømøwei, pachibig kømøwei, mørøtø gurag kuikkurri,
nabe nai trigugurri wennamønrrun. 17 Ñibe trendan: “Nabe
puaig, truba tøga misraig, chigucha yandø palaimíig kur” cha.

Inchendø ñibe uñmuinguen uñib waacha, ñiguen øyeezhig
misrin gønmab asamdiig, katø waacha chiguchagaig, ashchab
gaimabig, køsatiig, øyeeg købendø, ñibe ashmøn. 18 Inchawei
nabe ñun øyeeg mar tamønrrun. Nagu parra purøørig oro
chishchigwan naiwan penø cha, trutøgabe puaig kønrrig
cha. Katø kemeløgucha naiwan puløzheelø penø cha, ñui
asr køsatiig kørig kømdiigwan kasrønrrappe. Katø ñi ashibig
misramig kabyu srølamig møgucha naiwan penø.
19 Mayeelan na undaarailane øyeeg marmøta chib nabe
namab, katø ichaguchib inchibig kur, søl martrai. Maig
isuppe, treegwan martrab kandø isua, ñui kaig mariilan isua
møra, Tiusweimay llirau. 20 Au, nabe yaskabu wamab pasrar.
Møikkøben nai wamwan møra, yaskabwan kurene, nuinug
kebya, nabe nøba maben, nøbe naba manrrun.

21 Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane na wamisra
karub wainug naba wanrrai tranamønrrun, maig kuindøgucha
na truyu puraarrub arrua, nai Møskaimba nø wainug
wamisrøb lataitøwei wamig kønrrai. 22 Kalubaibe mør Espíritu
iglesiameran wamindigwan.—

Tiuswan srømbalasreelø truba rruba tabig waminchib

4 1 Øyeelø chab puraiben, na ashene, kan yaskab srømbalasrø
kurig pasraptinchibig køn. Inchen kan wam trompeta wanrrøb
lataig srøtø tru na møriibe nan øyah waminchib trenchibig køn:
—Yusrø nebamø cha; iilai wendau purainrrabigwan na ñun
kenamartrumøn— cha.
2 Inchen tru urastø Espíritu nø nan tøga basramisren,
srømbalasrømbe tru karub wamisra wamig kan pasrig pasrai nabe
ashibig kur. Inchen truyube kan mugøsrøn wabig køn. 3 Inchen
truyu wabiibe kan jaspe sruuba, cornalina sruuba lataig købig køn.
Inchen tru nø waim bøtøgatanbe kan køshømbøtø kan esmeralda
srug latazhig pasrabig køn. 4 Tru wamisra karub waim bøtøgatanbe
wamisra karub purrailø katøgan veinticuatro pønrrai ashibig kur.
Truiløyube kølli misaamera veinticuatro purrabelø gøn, puløzheelø
kewar, nømui turyube corona orotøga mariilø petsargue. 5 Inchen
tru nø wamisra karub wainug truyugurrimbe sre bilabelø gøben,
wammera gøben, palaig rrashibelø gøben webambubig køn.
Katø tru karub waig merrappe lámparamera nag bilabelø siete
pilab pønrrabig køn, truiløbe tru Tiuswei siete espíritumera gøn.
6 Inchen tru karub waig merrappe kan mar wabig køn, bigriu
tørguelarrøzhig lataig.
Tru karub wainug pøtøgatanbe merrabmayba, wendaumayba,
pinrrø mendamayba pibgatø øsiguelø pønrrabelø gøn, truiløbe
merrabmayba, wendaumayba kabmeratø netseelø. 7 Inchen tru
øsiguig srøsriibe kan león lataig køben, tru wendauibe kan toro
lataig køben, katø tru wendauibe kan møwei malø lataig køben, tru
pib gønrrabyuibe kan wasrø pala uñib lataig købig køn. 8 Inchen
tru pibgatø øsigueløbe møitøgucha kwaldzariimera seisbatø tøgar,
truiløbe wambiimay, umbumay kabmeratø netseelø, yem gwaløm
øyah tamigwane pinømø, trenchibelø gøn:
“Newan tabig, newan tabig, newan tabig
Señor Tius Newan Maramburab Marøbig;

tru købig, møi ya wabig, tru attrabig” chib.
9 Tru managatig øsig wanrrabig, tru karub wainug wabigwan,
tru pibgatø øsiguelø maya nuguen tab gønrrun chib, tabig kui asha
tab inchib, ungwa, ungwa chibelø gøn. 10 Incha trendaimørig tru
kølli misaamera veinticuatroeløbe nui merrab tømbønsrøb sraløptø
sraløbelø gøn køriibala tabig waminchab tru managatig øsig
wabigwan. Incha nømui coronameran tru nø karub wainug merrab
trenchib petabelø gøn:
11 “Señor namui Tius,
ñibe maya nuguen tabigwanba,
tabig kui asha tab indigwanba,
maramburab maramigwanba
utambuawei utønrrabiibe ñi gøn chib,
kaguende chiwandøgucha kerrigu ñi marig kuimba,
Ñi treeg kønrrai isuikkurri treeg mariilø,
treeg pønrran” chib.

Ubisha-unø kilgawan kurøb

5 1 Incha tru wamisra karub wainug wabigwei kusrmay taskube
kan libro palamay umbumay pørigwan nabe srua wai ashibig
kur, truibe siete sellostøga melsra kasraig. 2 Inchen kan ángel
maramburab maramig tøgaig truba mur trenchib payibig køn:
—Sellomeran kølsrøb, kilgawan kurøb, ¿treegwan martraptiig
tabiibe mu guerah?— cha. 3 Inchendø ni srømbalasrø lata, pirau
lata, pirø umbu lata tru libron kurtraptiibe mu gawei, katø
tru umbu pørigwan maig køtashchab trawashchaptiibe mu
gawein gøbig køn. 4 Inchen nabe truba kishibig kur, kaguende
tru libron kurtraptiibe mu gawei, katø tru umbumay pørigwan
maig køtashchab trawashchaptiibe mu gawein gøben. 5 Inchen
møikkøsrøn tru utuig kan kølli misaabe nane trenchibig køn:
—¡Kishmøta! cha. ¡Ash! cha. Tru León Judáwei misag
søtøyugurriig, tru Davidwei misagugurri arrubiibe nun tru ashig
kømui inchibelan nømun kerriguwan chi inchaingaig kanawa
gørrømarøb pureb yaig køn cha, sellomeran kølsrøb, kilgawan
kurøb inchabig.—
6 Inchen tru karub wainuube kan ubisha-unø kweetsig købig
lataig asønabendø, katøle kurra pasrai ashibig kur, tru pibgatø
øsiguelaimba, kølli misaameraimba tøbøtaabe. Tru Ubisha-

unøbe siete kigulmeraba, siete kabmeraba tøgaig købig køn.
Inchen tru kabmerabe tru Tiuswei siete espíritumera gøbig
køn, tru pirau ørøba truørø øriilø. 7 Inchen nøbe arrua, tru
karub wainug wabigwei kusrmay taskugurri libron utabig
køn. 8 Inchen nø libron utøbene, tru pibgatø øsigueløba, tru
veinticuatro kølli misaamerababe tru Ubisha-unai merrab
tømbønsrøb sraløptinchibelø gøn. Møitøgucha arpa sruartø,
katø oro copamera may irrabzhiitø netsig sruar gøbig køn.
Tru may irrabzhiibe Tiuswei misaamera Tiusba wamindiilø
truig købig køn. 9 Katø kan cantaig srøig øyeeg cantabelø gøn
trenchib:

"Libron uta, sellomeran kølsrøb inchabiibe
ñitøwein gøn chib.
Kaguende ñibe kweetsig kua,
ñui anindøga namune Tiusweyasig ñi penig køn chib,
chi misaamerandøgucha,
chi wam waminchibelandøgucha,
chi misag søtømerandøgucha,
misaamera nørrø pønrrabelø
chu birausreelandøgucha.
10 Incha ñibe nømune namui Tiusweyasig reymera latawei karub
purrabelø gønrraimba,
sacerdotesmera gønrraimba mara purrønnen,
nømbe pirau karumburab karunrrun" chib.

11 Incha gatø na ashene, tru karub waim bøtøgatanbe
ángelesmera truba nørrø pasrabigwei wamwanba, tru øsiguelai
wamwanba, tru kølli misaamerai wamwanba mørøbig kur.
Truiløbe purø nørrø gøptø, milliones y milliones købig køn. 12 Incha
truba rruba mur trenchibelø gøn:

"Tru Ubisha-unø kweetsig købiibe
tru maramburab maramigwan gøben,
chiwandøgucha palømø, tøgagúigwan gøben,
muguen nebua kusremgaigwan gøben,
maramburab maramigwan gøben,
tabig kui asha tab indigwan gøben,
tørguegwalmabigwan gøben,
purø tabig wamindigwan gøben,
utambuawei utønrrabiibe ñitøwein gøn" cha.

13 Incha gatø tru srømbalasrø lata, pirau lata, pirø umbu lata,
maryu lata tru chigurrimbunø Tius marig øsiguig pønrrabeløbe
øyah taig mørøbig kur:
"Tru wamisra karub wainug wabigwanba,
katø tru Ubisha-unanbabe,
tru purø tabig wamindiiba,
tabig kui asha tab indiiba,
tørbilabiiba, maramburab maramibabe,
managatig patsømíig nuin kønrrain" chib.
14 Inchen tru pibgatø øsigueløbe trenchibelø gøn: "¡Treeg
kønrrun!" chib. Inchen tru kølli misaamerabe tømbønsrøb srala,
køriibala Tiuswan tabig waminchibelø gøn.

Tru siete sellosmera

6 1 Inchen tru srøsrø sellon Ubisha-unø kølsra, kuren, na ashene,
tru pibgatø øsiguelai utuig, møikkøsrøn kan wam palaig
rrashib lataig truba mur trendaig mørøbig kur:
—¡Amø!— chib.
2 Inchen na ashene, kan pulø gaulli pasraptinchibig køn. Inchen
truigwan itøgwana wabiibe nui taskube kan arco sruaig købig
køn. Inchen nune petsamig kan corona tranen, nun ashig kømui
inchibelan kerriguwan chinchaingaig kanawa kørrømarøb pureb
yaig køn, katø kanabig kananrrab.
3 Inchen Ubisha-unø tru pamay gønrrabyu sellon kølsra, kurene,
tru øsiguig srøsriigwei wendauibe nane:
—¡Amø!— chibig køn.
4 Inchen gatøgan gaulli webiptinchibig køn, piguiig. Inchen truyu
itøgwana wabigwane pirau muba kuimburab ambumay, imay tab
waramigwan kerranrrai nune mu katønrraingaig treegwan martrai
tranig køn, kangurrin gangurri kwetchai. Katø nune kan truba nu
espadagucha tranig køn.
5 Inchen Ubisha-unø tru pøn gønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru
pøn gønrrabyu øsiguiibe trendaig mørøbig kur:
—¡Amø!— cha.
Inchen na ashene, kan yalø gaulli pasraptinchibig køn. Inchen
truyu itøgwana wabiibe tasigube palansa sruaig købig køn.
6 Inchene tru øsiguelai utube kan wam øyah taig nabe mørøbig
kur: "Mawa, mawa marøb megaig anbe tirigu pa libra benam

netø gøben, katø mawa, mawa marøb megaig anbe cebada seis
libras penam netø gønrrun cha. Inchendø aceitenba, vinonbabe
mindishinrrab gømø” cha.
7 Inchen Ubisha-unø tru pib gønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru
pib gønrrabyu øsiguiibe trendaig mørøbig kur:
—¡Amø!— cha.
8 Inchen na ashene, kan pulø øskø gaulli pasraptinchibig køn.
Inchen truyu itøgwana wabiibe, “Kwamig” cha wamig køben,
tru wendaube, tru kwabelø pønrraig, “Hades” cha wamig, truig
arrubig køn. Inchen tru i parwane maramburab marøb kweechib
martrai traniilø gøbig køn espadatøga gøben, parøtøga gøben, kaig
kwanrrømeratøga gøben, kau umbu namig animalmeratøga gøben
pirø muba kuimburab pib millonesyube millonbatø, pib milyube
milbatø, kwetchai.

Trattrøgatø gønrrabyu selloba, seis kønrrabyu selloba

9 Inchen Ubisha-unø tru trattrøgatø gønrrabyu sellon kølsra
kuren, na ashene, tru Tiuswei wamgurrimba, Tiusweimburab
eshkaikkurrimba kweetsiilai møsiimerane altar umbu ashibig kur.
10 Inchen truiløbe mur trashib trenchibelø gøn: “Señor, Mayeelaim
Bala Pasrabig, newan tabig, newan ciertonig, ¿tru pirau warab
misaameran maig maramigwan asha marøb, namui ani lusigwan
ulø bayib indamigwane, chu uraskatig munugunrrab?” cha.
11 Inchen nømune kanun ganun kemig puløzheelø tranabe:
“Maya yanatø gatøguchi ka israb munuguy chibig køn, ñimui
nunelø Cristoiwan ñim lataitøwei marøb melabelan treetøwei
kweetsiilø nemisramnegatig.”
12 Inchen Ubisha-unø tru seis kønrrabyu sellon kølsra kuren, na
ashene, purø rrømbøig mur pirø gønøben, pørrbe ¡gatø! yaliig
misrøbig køn, kan yalø llensu lataikke. Inchen pølbe kerriguba ani
lataig misrøbig køn. 13 Inchen estrellamerabe srømbalasrøngurri
pirausrø kørrabelø gøn, kan higuera tusr nui srabe higos
niguiizheelan mur isig icha kørrøsrkøb lataitøweingue. 14 Inchen
srømbalabe kan kilga guirrøb lataitø pinøben, nørrø tunmeraba,
katø pi tøbøtag pønrrab pirømeraba truiløbe mayamba nøm
pønrrainukkurri nøørøsrø malsrailø gøbig køn. 15 Inchen pirau
reymera gøben, nørrø gusreb møguelø gøben, maya suldaumeraim
bala ashib karub pønrrabelø gøben, puarmera gøben, mas nørriig

marøbelø gøben, karuindiig melabelø gøben, karuindiig melømeelø
gøben, søteeløba pirø rrabmerayuba, nørrø tunmerayu tru nørrø
srug utuwanba trubabelø gøn. 16 Incha tunmeranba, peñameranba
trenchib trashibelø gøn:

—¡Namuim bala itøgørrørray! cha. Tru karub wainug wamisra
wabigwei maløwanba, tru Ubisha-unai purø rrømbøig namig
købigwanba ashmønrrab sørørray chib. 17 Kaguende tru purø
rrømbøig kørig kømdiig nø namig wam gwaløm puin gøn cha.
¿Kan treegube mu gúim basramisra pasramdiig kønrrab gø?—
chibelø gøn.

Israel misaameran 144.000-wan Tiuswein gúi asamdiig kønrrai marcailø

7 1 Øyeeg chab puraiben, nabe pibgatø ángelesmera pørr
gal-labgatømay gøben, pørr guebibgatømay gøben,
kandarøgatømaysrøn gøben, imaygatømaysrøn gøben, pirau
pib paløpønrrai ashibig kur, tru pib paløyugurri isig ichib
webarrubigwan pirau lata, maryu lata, chi tusrmerandøgucha
isig ichimønrrai katab. 2 Inchen gatøgan ángel, pørr gal-
labgatøsrøngurri nebarri ashibig kur. Truibe Øsig Wab Tiuswei
marcan sruaig tru pibgatø ángelesmera pirøwanba, marwanba
mindishinrrab maramburab maramigwan utabelan mur trashib
trenchibig køn: 3 —Pirøwan lata, marwan lata, tusrmeran lata
mindishimøtay cha, namui Tius tru marøb melabelan nuielø gúi
asamdiig kønrrai nømui kappalømerayu chab marcamnegatig.—

4 Inchen tru marcailø mam gøn chitamørtrab na mørene,
144.000 mil gøn, chibig køn, tru doce nusrkalø Israelweinukkurri
nørrø karrab misaamera,

5 Judáweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Rubénweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Gadweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
6 Aserweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Neftaliweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Manasésweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
7 Simeónweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Levíweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Isacarweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
8 Zabulónweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,

Joséweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøben,
Benjaminweinukkurri karrab misaamera 12.000 gøn daig
mørøbig kur.

Truba rruba nu misag søtø puliig kewar

9 Øyeeg chab puraiben, na ashene, møimbe tru wamisra karub
waigwei merrappa, tru Ubisha-unai merrappabe misag purø nu,
muguen mundzamgaig pønrrabelø gøn, misaamera nørrø pønrrabig
chu birausreelø gøben, nørrø kanbalatø warabelø chi misaamera
gøben, peg peg misag søtømera gøben, peg peg wam waminchib
misaamera gøbengue. Truiløbe puløzheelø kewar, tasigube palma
ishiimera sruar, 10 mayeeløba trenchib mur trashibelø gøn:
"Kaigyugurri wesraibe namui Tius,
tru wamisra karub wainug wabigweinukkurrimba,
tru Ubisha-unainukkurrimba arrubig køn" chib.
11 Inchen maya ángelesmerabe tru karub wainuuba, kølli
misaameraimba, tru pibgatø øsiguelaimba, truilaim bøtøgatan
pønrrøwa, tru karub waigwei merrab piraugatig tømbønsrøb srala,
Tiuswan køriibala tabig waminchib, 12 trenchibelø gøn:
"¡Treeg kønrrun! cha.
Purø tabig wamindiiba,
tørguegwalmabiiba,
muguen nebua kusremgaiba,
maya nuguen ungwa, ungwa taiba,
tabig kui asha tab indiiba,
maramburab mariiba,
mugucha chindamgaiba,
iiløbe managatig namui Tiuswein gønrrain chibelø gøn.
Treeg kønrrun."
13 Inchene møikkøsrøn kan kølli misag nan payibig køn:
—¿I puløzhig kewarbe mumera gøh? cha. ¿Chugurri
amrruh?— cha.
14 Inchene nabe:
—Nai Señor, ñibe asha basrainrrabguen— chibene, nøbe nan
trenchibig køn:
—Iiløbe tru purø rrømbøig isumdiigugurri purørruwar gøn cha.
Nømbe nømui keilan tsarar, Ubisha-unai anindøga puløzhig marar
gøn cha.

15 Treekkurri nømbe Tius tru wamisra karub wainug merrab
pønrran cha.
Yem, gwaløm nui tab yau nuyasig marøb pønrran cha.
Inchen tru karub wainug wabiibe,
nømuim bala nø søtø basraitøga
nømun chinchimønrrai ashchun cha.
16 Yandø nømbe parøgwai mørmøwei,
pimulgwai mørmøwei, pørr bati mørmøwei,
kabe gatøgan pekkurri pachig kui mørmøwei inchun cha.
17 Kaguende tru wamisra karub wain døbøtag Ubisha-unø
pasrabiibe
nømune kan ubishameran lataig ashib pera basrøwa,
tru øsig kømigwan tranøb pigabmerasrømay pera inrrun cha.
Inchen Tiusbe nømui kabmerayu kappiwan pinømørtrun—
cha, trenchibig køn.

Tru siete gønrrabyu sello

8 1 Ubisha-unø tru siete gønrrabyu sellon kølsra kurene,
srømbalasrømbe kan media ura wasrønzhig kørrømisrøbig
køn.
2 Inchene ángelesmera sieteelø Tiuswei merrab pønrrai ashibig
kur. Inchen nømune siete trompetas tranøbig køn. 3 Inchen
gatøgan ángel arruabe, tru altar gueta pasramisrøbig køn, truibe
may irrabzheelø pusramig, orotøga marigwan mutaig. Inchen
nune may irrabzheelø truba nu rranøbig køn, tru mayeelø
Tiuswei misaamera Tiusba wamindiilan tru may irrabzhiibamara,
tru wamisra karub waigwei merrab tru altar orotøga marig
pasrabiibala trannrrai. 4 Inchen tru may irrabig patig naguishba,
Tiuswei misaamera tru nøba wamindiiløbabe Tiuswei merrab
nebibig køn tru ángelwei tasigugurri. 5 Inchen tru ángelbe tru may
irrabzhig pusrigwan muta, tru altaryugurri trøsr naarrøsrwan
netsøgana, pirausrø pinøguchene, palaig rrasamba, chi
wanrringuen møramgaig wanrramba, sre bilamba, pirø gønamba
inchibig køn.

Trompetamera siete

6 Inchen tru ángelesmera sieteelø tru siete trompetameran
sruarbe urrønrrab yandø tamara pønrramisrøbelø gøn.

7 Inchen tru srøsrø ángel nui trompetan urrøbene, sre srug
naaba, animba lindisaig arruben, pirau trunun kørrøbetig købig
køn. Inchen truørø pirøbe muba kuimburab tøbøtag lutau pachen,
katø tusrmera treetøwei pirø muba kuimburab tøbøtag lutau
pachen, katø mayam bumera pillizheelø chigucha chishtø bachibig
køn.
8 Inchen tru ángel pagatø gønrrabyuig nui trompetan urrøbene,
kan purø nu tun ørøba naarab lataigwan maryu keguchene, marbe
tøbøtag lutau ani misren, 9 truyu øsig purrabeløbe tøbøtag lutau
chab gwaben, katø tru maryu barcomera maya købiibe tøbøtag
lutau chab pinabig køn.
10 Inchen tru ángel pøn gønrrabyuig nui trompetan urrøbene,
kan truba nu estrella srømbalasrøngurri nu nag tulu lataig naarab
peñippe, pimera kuimørig nørrø bimeran gøben, katø kølømø
bi gal-labzheelan gøben, mayamba pøngatøyu partø, partø ka
gørrømisren, kane itøbenig kørrømisrøbig køn. 11 Tru estrellabe
Ajenjo munchi gøbig køn. Inchen pimera tru pønyu kanun
itøbenimburappe, larrø rrømbø møbgølig misren, misaamerabe tru
møb pimeragurri truba rruba nørrø gwabelø gøn.
12 Inchen tru ángel pib gønrrabyuig nui trompetan urrøbene,
nøsig lata, katø pøl lata tøbøtag lutau mindisailø kørrømisren,
katø estrellamera chigucha maya købig tøbøtag lutau mindisaig
pilømeelø gørrømisrøbig køn, yem lata, kwaløm lata pib urabatø
purø løstiig kønrrai.
13 Inchen na møimbe ashene, kan wasrø srømbalawan llirab
arri mørøbig kur, mur trashib, øyah chib: “¡Ay karrengucha gúita!
¡Ay karrengucha gúita! ¡Ay karrengucha gúita! ¡Pirau warab
misag waachameran maig kønrrer! chib, tru gatøgan pøngatø
ángelesmera trompetan urrøbene.”

Tru trattrøgatø gønrrabyu trompeta

9 1 Inchen tru ángel trattrøgatø gønrrabyuig nui trompetan
urrøbene, kan estrella srømbalasrøngurri pirausrø peni
ashibig kur. Inchen tru estrellane tru purø rrømbø umbu
rrabyu llaviwan tranig køn. 2 Tru purø rrømbø umbu trabwan
kurene, truyugurrimbe naguish kan nu hornoyugurri lataig
nebarrubig køn. Inchen nøsiiba, pala srønzhig chishchig
pasrabiibabe tru trabyu naguishkurri løstørabig køn. 3 Inchen

tru naguishyugurrimbe chapullmera piraumay werruben,
truilane pirau alacránmera lataitøwei mu chindamgaig martrai
tranig køn. 4 Incha truilane pirau puwan lata, kauwan lata, chi
tusrwandøgucha mindishimønrrain garuig køn, tru Tiusweі
sellon kappaløyu chiga misaamerandø mindishinrraingue.
5 Inchendø kweechippe, kweechimøtø, trattrø bøl ørøba
purø rrømbøig pusrkwaig melønrrain gøbig køn. Inchen tru
pusrkwabiibe misagwan kan alacrán gwanen busrkwabig lataig
købig køn.

6 Inchen tru gwalømmerawane misaamerabe kwamigwane
labendø, chinchagucha kwanrrab gaimanrrun. Kwag kuimbe
inchendø, kwamibe nømuinukkurrimbe tarømisrtrun.

7 Tru chapullmerabe kaullimera guerrayu kwayamig
tamariilø lataig asønabelø gøbig køn. Nømui turyube orotøga
marig latailø corona betsar gøbig køn. Inchen nømui maløbe
kan misag maløwei latailøgue. 8 Inchen nømui pusruube ishuwei
lataig køben, nømui trugulmerabe kan leónwein rrugul lataig
tøgar gøbig køn. 9 Nømui asrwan merrammay chinchimønrrai
katabig kan tsandzøn lataig tøgar, katø nømui kwaldzarig
ichen wanrrøbiibe, kan guerrayu kwayanrrab carretillameran
kaulli søtø srua lulen wanrrab lataig trømbøig wanrrabig
køn. 10 Inchen tru mørrmerabe kan alacránwei lataig køben,
katø kalmera kwanøbig tøgar gøbig køn. Inchen nømui
mørrmerayube misaameran trattrø bøl ørøba maramburab
marøb mindisamig tøgar gøbig køn. 11 Inchen nømun ashib
karub pera basrabiibe, tru purø rrømbø umbu rrabyu ángel
gøbig køn, hebreomaybe Abadon munchi gøben, griegomaybe
Apolión munchi.

12 Tru i trømbøig kørig kømdiig srøsriibe chab puraiben,
katøgucha trømbøig kørig kømdiig attrabig par balabig køn.

Seis kønrrabyu trompeta

13 Inchen tru ángel seis kønrrabyuig nui trompetan urrabig køn.
Inchen Tiusweі merrab pasrabig orotøga mari altaryu, tru pibgatø
kigulmerayugurrimbe kan wam webarri mørøbig kur, 14 tru seis
kønrrabyuig trompeta srua ángelwane trenchib:

—Tru pibgatø ángelesmera Eufrates nu bi menda lusrig
pønrrabelan lelachi— cha.

15 Inchen tru pibgatø ángelesmeran ke yandø treeg pumweimba,
tru gwalømweimba, tru bølweimba, tru bilaweimba treeg martrai
tamariilø pønrrabelan pirau muba kuimburab maya misag
basrabigwan tres milyu milbatø kwetchai, tru ángelesmerane
elatsiilø gøbelø gøn. 16 Inchen tru suldaumera kaulli balartø
doscientos millones køn daig mørøbig kur.

17 Pøs øyamay nan piab lataigu øyeeg kenamisren kaullimeran
øyeeg ashar: tru itøgwanarbe nømui asrwan merrammay
chinchimønrrai katabiibe, nag lata biguig køben, pillizhig køben,
øskøig azufre lataig køben tøgar gøbig køn. Tru kaullimerai
turmerabe leónmerain dur latailø gøben, nømui trigugurrimbe
naaba, naguishba, azufreba webarrubig køn. 18 Inchen pirau
muba kuimburab misaamera pøn millonyube millonbatø gwaben,
pøn milyube milbatø kwabig gøn, tru i pøngatø trømbøig naaba,
naguishba, azufreba kaullimerai trigugurri webarruben. 19 Pøs
tru kaullimera mu chindamgaig maramig tøgagúibe nømui
triguba, mørryuba basrabig køn. Kaguende nømui mørrmerabe
ulmera latailø turmera tøgar gøbig køn, truiløtøga misaameran
mindishibelø.

20 Inchen misaamera tru i øyeeg trømbøig chab puraiben, kwamø
kørrømisrøbeløbe øyeeg puraibenguen nømui taska mariilan treeg
marmønrrab isua mørøb elachimeelø gøn, tru kwaimandziimeran
køriibala tabig wamindamigwan lata, nømui taska mari tiusmeran
lata, tru nøm orotøga mariilan lata, tsandzøn andøga mariilan lata,
broncetøga mariilan lata, sruutøga mariilan lata, tsiitøga mariilan
lata, truilan elachig kømub, truiløbe ashmøwei, mørmøwei,
ammøwei inchibelan. 21 Katø kweetsamigwan lata, misag wanna
trømbø maramelan lata, møgueløba, ishumburmeraba trømbøig
maramigwan lata, nilamigwan lata treeg marmønrrab isua møra,
Tiusweimay llirameelø gøn.

Angel kan libro-unan sruaig

10 1 Inchen gatøgan ángel maramburab marøbig
srømbalasrøngurri kørraarrubig køn. Truibe wañindøga
pinøgasraig, tur balabe kan køshømbøtø tøgaig, nui maløbe
kan nøsig lataig pilabig køben, nui srøbmerabe ølneb kan nag
bilabig lataig købig køn. 2 Taskube kan libro-unan kura sruaig
basrabig køn. Incha kusrmay srøbwane mar bala bunappe, atsimay

srøbwane pirau buna basramisrøbig køn. 3 Inchabe truba mur
trashibig køn, kan león rrashib lataikke. Inchen tru trashibene,
siete palaig rrashibeløbe tru trasaigwan treetøweih trashib
løtabelø gøn. 4 Inchen tru siete palaig rrashibelø chab waminchen,
nabe pørtrab inchene, srømbalasrøngurri nane kan wam treeg
mørø waminchibig køn:

—Tru siete palaig rrashibelø wamindigwane pørmøtø, ñuinetø esegau— cha.

5 Inchen tru ángel mar balaba, pirø balaba na pasrai asiibe
kusrmay tasigwan srømbalaneb kusrawabe, trenchibig køn:

6 "Srømbalawan lata, truyu pønrrabelan lata, pirøwan lata, tru
pirau pønrrabelan lata, marwan lata, truyu chine purrabelan lata
marøbig, tru managatig øsig wabikken ashen, truigwei merrab
trendamønrrun cha: Yandø mas srarrønrraamøn cha. 7 Pøs tru
ángel siete gønrrabyuig trompetan urram gwalømmera puben,
urrab pølbasrene, Tiuswei chigøben maramig søriilø pønrrabeløbe
yandø marig kørrømistrun cha, tru nui marøb melabelø tru nø
maig karuigwan eshkabelø maig eshkaig, treeg."

8 Tru srømbalasrø wam na møriibe nan katøyug waminchib
trenchibig køn:

—Inrrø cha. Incha tru ángel mar balaba, pirø balaba puna basrabig tasku libro-unø kura srua basraigwan utø— cha.

9 Inchen nabe ángelweimay ya, tru libro-unan trannrra chibene:

—¡Cha! chibig køn. Inchabe, ¡Ma! chibig køn. Ñui trigube kuizhig miel lataig kua, ñui patsaube møbig misrtrun— cha.

10 Inchen nabe tru libro-unan ángelwan uta, mabene, nai trigube
kan miel lataig kuizhig købendø, na chab mabene, nai patsaube
larrø møbgølig misrøbig køn. 11 Inchabe nane trenchibelø gøn:

—Ñibe misaamera nørrø kanbalatø warabelanba, misag nørrø pønrrabelanba, peg peg wam waminchib misaameranba, reymeranba Tius maig eshkanrrai karuigwan treeg kønrrun chib katøyug eshkamig nebunrrun— cha.

Tiusweimburab maig kuigwan eshkabelø pailø

11 1 Incha nane kan caña, unaasin tsig lataig tranabe,
trenchibig køn:

—Kurra, Tiuswei yawanba, tru altarwanba unaasha, katø truyu
Tiuswan køriibala tabig waminchibelan munchi cha. 2 Inchendø

Tiuswei yau, tru yawambigwane unashmøta cha. Kaguende judíos
kømø misaamera Tiuswan ashmeelan tranig basran cha. Truiløbe
tru Tiusweindø tarømari ciudawane pøn bila y tøbø bilaba
itølulrrab gøn cha. 3 Inchen nabe pailø naimburab maig kuigwan
waminchibelan øramønrrun cha, eshkanrrab amrrai. Truiløbe
yaliig trøsrkøleelø kewar kwalømmera mil doscientos sesenta
nemisramne naimburab eshkab waminchun— cha.
4 I tru pailø naimburab maig kuigwan waminchibeløbe, tru
pagatø olivo tusrmera gøb, tru pagatø kandilerumera køb gøn,
Tius pirøwan nø ashib karub pasrabigwei merrab pønrrabelø.
5 Møikkøben chigøben nømun kaig martrab inchene, nømui
trigugurrimbe nag webarringarua, nømune kerrigu chishtø
barrøbelø gøn. Møikkøben nømun mindishinrrab inchibeløbe
øyeeg kwamig nebunrrun. 6 Tru Tiusweimburabigwan eshkabeløbe
srømbalawan kasramig maramburab martrabelø gøn, nøm
Tiusweimburabigwan eshkab amøñib gwalømmerawan sre
bumønrrai. Katø treetøwei pimerangucha anim bimera misrtrai
marøg købene, anim bimera martrabelø gøn. Katø pirøwangucha
kaig nebunrrai, kaig kwanrrømera gøben, kaig bølømmera
mindishinrrabelø ørtrun, nømun mammay mindishig køben
mindishinrrai.
7 Yandø tru Tiusweimburabigwan maig kuigwan nøm chab
eshkabene, tru purø rrømbø umbu rrabyugurri animal purø
rrømbøgølig nebarrua nømba kwayam lawa, nø kanawa, truilane
kwetchun. 8 Inchen kwailai asrmerabe ciudayu mayeelø llirai
mayu waramisrtrun tru nømui Señorwan kurusyu mesraig nu
ciudayu, truibe Sodomaba, Egiptoba lataig asønabig køn cha
waminug. 9 Inchen misag nørrø kanbalatø warabeløba, peg peg
misag søtømeraba, peg peg wam waminchibeløba, chu birausreelø
gøben misag nørrø pønrrabeløba, truiløbe pøn gwaløm menrra
tru kwailai asrmerane ashib gønrrun. Incha truilai asrmerane
sørinrrabmerayu sørøbashmønrrun. 10 Inchen misaamera pirau
warabeløbe tru kwaig warabelaimburab truba rruba kasraarawa,
kasrag købiitø kangurrin gangurri ketiilø ørtrun, kaguende tru
pailø Tius maig karuigwan eshkabeløbe tru nømune mumaygucha
gømíig ¡gatø! isua møra melønrrai marøbelø gúikkurri.
11 Indiibe pøn gwaløm menrrayube øsig kømig Tiusweinukkurri
arrubig nømuinug kebiben øsiiranrrai Tius nømun urrøben, katø

kurra, pønrramisrøptinchen, mayeelø ashibelane purø rrømbøig
kørig købig arrubig køn. 12 Inchene tru pailøbe srømbalasrøngurri
kan wam truba mur wamindi mørøbelø gøn, trenchibig: “Yusrø
nerruy” cha. Inchen nømun ashig kømui inchibeløbe ashibelø
gøn, nømbe kan wañiyu srømbalasrømay nebamben. 13 Inchen
treeg puraibendø, kan truba mur pirø gønabig arruben, tru pirø
gønabikkurri ciudayu yamerabe milmørig cienbatø kegørrabig køn.
Inchen treegu misaamera siete mil gwabelø gøn. Inchen kwamø
kørrømisrøbeløbe truba rrømbøig kørig kuilø, Tius srømbalasrø
wabigwan truba rruba tabig waminchibelø gøn.
14 Srøsriigwei wendauig trømbøig chab puraibendø, tru kørig
kømdiig pøn gønrrabyuibe petø attrun.

Tru siete gønrrabyu trompeta

15 Inchen tru ángel siete gønrrabyuig nui trompetan urrøbene,
srømbalasrømbe wammera purø mur trenchibelø gøn:
“Pirau reymera nøm ashib karub tøgagúiløbe namui
Señorweimba, nui Cristoimba misran cha.
Inchen nøbe managatig ashib karub wanrrun” cha.
16 Inchen tru kølli misaamera veinticuatroelø tru nøm karub
purrainug Tiuswei merrab purrabeløbe pirau tømbønsrøb srala,
Tiuswan køriibala tabig waminchib, 17 trenchibelø gøn:
“Mayanguen ungwa, ungwa,
Señor Tius Newan Maramburab Marøbig,
møi ya pasrabig, katø manawei købig.
Kaguende ñui purø nuig maramburab mariitøga
ñibe ashib karub pølbasran cha.
18 Misaamera nørrø pønrrabeløbe truba rruba namig kurrig køn
cha.
Inchendø ñui purø rrømbøig namig købig pub,
katø tru kwabelan maig kønrrabigwan asha maramikkucha
yandø pub indin gøn cha.
Inchen ñui marøb melabelø
tru ñi maig karuigwan eshkabelanba,
katø tru ñui misaameranba,
ñui munchiwan kaig kui lataig maramigwan køriguelanba,
nørrø gusrebelanba, treeg kømeelanba,
truilan truburø ketamikkucha puin gøn cha.

Trugurri pirøwan mindishib pinishibelangucha pinisamig
puin gøn" cha, trenchibelø gøn.
19 Inchen Tiuswei ya tru srømbalasrø pasrabig kurene, tru
israelitasmeraba Tius acuerdo marig, tru arcabe, truyu kena
basrabig køn. Inchen palaig bilabelø gøben, wammera gøben,
palaig rrashibelø gøben, katø kan truba mur pirø gønabig køben,
purø rrømbøig sre srug pubig køben arrubig køn.

Ishuuba, dragonba

12 1 Inchene srømbalasrømbe kan truba nuig chigøben
kønrrab gúitamab asha gømig kenamisrøbig køn. Kan ishug
nui asrwan pøsrtøga pinøbuli lataig, srøb umbube pølwan tøgaig,
turyu corona estrellamera doce tøgaig petsaig købig køn. 2 Tru
ishuube kwanrriig kua, yandø unø tammisrtrab trømbøig pusrkwai
inchib, truba trashibig køn.
3 Inchene srømbalasrømbe gatøgan chigøben kønrrab gúitamab
asha gømig kenamisrøbig køn. Kan dragon piguiig purø nuig,
turmerabe siete tøgaig, katø kigulmera diez tøgaig, turmørig
tabzheelø petsartø gøbig køn. 4 Incha srømbalasrø estrellamerane
kanbalø ørøba nui mørrtøga srua, tøbøtag lutau pirau pinøbetabig
køn. Incha tru dragonbe tru unø tammisrtrab ishuweim binrrøgue
pasramisrøbig køn, tammisren latatø unan manrrab. 5 Inchen tru
ishuube kan møg-unø tammisren, truibe misag nørrø pønrrabelan
chuelandøgucha ashib karuppe, kan tsandzøn børøtsigwan
srua basramisra mu kurraasamgaig karub martrabig købig køn.
Inchendø nui nusrkawane kerrappa, Tiusweimayba, nø wamisra
karub wainuumayba nune srua yaig køn. 6 Inchen ishuube mu
misag warab waraimøsrømay luløbig køn, tru ishug tsumig
Tius tamara basriisrømay, kwalømmera mil doscientos sesenta
nemisramne trusrø mannøb tøgagønrrai.
7 Inchen trugurrimbe srømbalasrømbe Miguel nui
ángelesmeraba purø rrømbøig kwayabelø gøn tru dragonba.
Inchen dragonbe nui kaig ángelesmeraba kwayabendø,
8 chinchaguen kanab gwayanrrab gaimaben, yandø trugurri
srømbalasrømbe nømuimbe yandø chu pønrramikkaig patsabig
køn. 9 Inchen tru purø nu dragon, tru merrabsrø ulwane
pinøgutsig køn, truigwane nugwaimandzig cha wamamba,
Satanás cha wamamba indigwan, tru pirau maya misagwan

kegørrøsrkøbigwan. Truigwane nui kaig ángelesmeranbañau pirau
pinøbusrig køn.

10 Inchen nabe srømbalasrø kan wam truba mur trendaig
mørøbig kur:

“Møimbe yandø kaigyugurri wesraiba,
katø maramburab maramiba,
namui Tius nø ashib karub wamiba,
katø nui Cristo mu mandamgaig karub marøb wamiba puin
gøn cha.
Kaguende Satanás Tiuswei merrab yem, gwaløm
namui nunelan ‘yeeg kailø gøn’ chib,
‘øyeeg marøbelø gøn’ chib pasrabigwane pinøgutsin gøn cha.
11 Namui nuneløbe tru Ubisha-unai aningurrimba,
nøm Tiuswei wamwan wamindikkurrimba
kanawa pønrramisran cha.
Kwamig nebubene, kwanrraptø bønrraig køn cha,
nømbe øsig kømigwangøba isumøtø.
12 Inchawei treekkurri, srømbalameraba,
gatø kerrigu truyu pønrrabelø
chigucha truba kasraaray cha.
Inchendø ¡nusiamus, pirau chi øsig købelø lata,
marmerayu lata øsigueløbe chincher! cha.
Kaguende nugwaimandzig ñimuimay
ke ne namig kuin gørrayan cha,
nui llirab unamibe yana unamig kømønrrab gúimba.”

13 Inchen dragon nune pirausrø pinøgutsi mørabe, tru ishug
møg-unø tøgagøbigwane pasraarøb mendøben, 14 tru ishuwane
purø nu wasrøwei pagatø kwaldzariimeran tranig køn, ulweim
bulugurri purø yabsrø nø tsumsrømay pala kurra inrrai tru mu
misag warab waraimøsrømay. Tru pøn bila y tøbø bilaba nun
mannøb tøgagømsrømay. 15 Inchen ulbe ishuwan pasraarøb ya,
nui triimay pi weguchibig køn, kan nu biiburabig, tru ishuwan pi
srua yaig kønrrai. 16 Inchendø pirøbe tru dragon trigugurri nu bi
wegutsigwane anchippa kerrigu piñiptinchibig køn, tru ishuwan
purugunrrab. 17 Treenchene, dragonbe ishuwan purø rrømbøig
namaptø, tru ishuweinukkurri katøburø amrrub misaameraba
kwayam lanrrab ibig køn, Tius tru maig maramigwan martrai
karuigwan møra marøbelø, Jesucristoimburabigwan tabigwan

elachimø marøb tøga pønrrabig bønrrabeløba. Incha tru dragonbe
tru mar menda pisrumyu pasramisrøbig køn.

Pagatø animal trømbøgøleelø

13 1 Inchen maryugurrimbe kan animal purø rrømbøgølig
webarrubig køn, turmera siete, kigulmera diez tøgaig,
kigulmørig purø tabzhig petsargue. Inchen turmørig munchi
pøriibe Tiuswan purø rrømbøig wamabig pørig tøgar gøbig
køn. 2 Inchen tru trømbøgøligwan na asiibe kan tiiri lataig
købig køn, srøbmerabe wig srøb lataig køben, nui triibe
leónwein rrig lataikke. Trunun tru dragonbe nui maramburab
maramigwanba, nø wamisra karub waigwanba, mu mandamgaig
mayangatikkucha karug køben karub martrai tru animal
trømbøgøligwan tranøbig køn. 3 Inchen tru trømbøgøligwei
turmerabe, mø tur gøsrønbe purø rrømbøig kørriindig
kwanrraptiig lataig købendø, tru treeg kørriindiibe tammisrin
gøben, mayeelø yu piraueløbe truba kwaara ashib, tru wendautø
ambubelø gøn. 4 Incha misaamerabe tru dragonwan køriibala
tabig waminchibelø gøn, kaguende dragonbe tru trømbøgøligwan
nui karumburab karumigwan martrai tranikkurri. Katø tru
trømbøgøligwangucha treetøwei køriibala tabig waminchib
trenchibelø gøn:

—¿Kan i trømbøgølig lataibe katøgane mu gúin gønrrab gø? chib.
¿Kan nøbabe mu gúin gwayam lanrrautah?— chib.

5 Incha tru animal trømbøgøligwane katø kan trig tranig køn
purab nuig misrøb wamindamba, purø rrømbøig wamamba
inchai, katø pøn bila y tøbø bilaba mu mandamgaig martraimba.
6 Inchen tru animal trømbøgøliibe nui trigwan kurøbig køn,
Tiuswan purø rrømbøig waminchab. Incha Tiuswei munchiwanba,
nø pasraigwanba, srømbalasrø purrabelanba purø rrømbøig
wamabig køn. 7 Incha tru Tiuswei misaameraba kwayabasha, nø
ka ganabasig køn. Incha chi misag søtømeran gøben, kanbalatø
warabelø chi misaameran gøben, peg peg wam waminchib
misaameran gøben, nørrø misag pønrrabig chu birausreelan
gøben, truilaim bala mu manchinrraingaig karumigwan
tøgagønrraingucha tranig køn. 8 Tru animal trømbøgøligwane tru
maya misag pirau warabeløbe køriibala tabig waminchibelø gøn,
tru chiwangurrimbunø marøb urassrøwei Ubisha-unø kweetsig

kønrrabigwei libroyu tru managatig øsig purrønrrabelan pørigu
nømui munchimeran truyu chigarbe.
9 Møikkøben kalubaibe mør.
10 Merrarrawa srua ambinanrrabelane,
merrarrawa srua amben,
espadatøga kweetsinanrrabelane,
espadatøga kwetchun.
Øyeelø pubene, tru Tiuswei misaamerabe chi arringucha ka
melaptø melamiguba, katø isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøga
bønrramiguba masken treegutø melabig melamitøwein gønrrun.

Tru animal purø rrømbøgølig

11 Inchen gatøgan animal trømbøgølig piraugurri nebarri ashar.
Truibe pagatø kigulmera ubisha-unai lataig asønabig tøgaig
købendø, waminchippe, dragon lataig waminchibig køn. 12 Truibe
tru animal trømbøgølig srøsriigwei mu manchinrraingaig marøb
karuigwan nø tøga basramisra, nui merrab treetøweih marøb
karubig køn. Incha pirøwanba, pirau warab misaameranbabe tru
animal trømbøgølig srøtiig tru purø rrømbøig kørriindig tøgaig
købig, chi øsig kønrrabgaig kua, tammisraigwan køriibala tabig
waminchai inchibig køn. 13 Incha gatø nøgucha misaamera nui
maramburab marigwan asha gønrrai chigøben truba nørreelø
marøbig køn, misaamera ashen srømbalasrøngurringuen
piraumay nag kørraarringarub. 14 Tru treeg asha gømig tru
animal trømbøgølig srøsriigwei merrab marbasikkurri, nøbe
pirau warabelan peløsrka chab guegørrøsrkøbig køn. Incha tru
trømbøgølig srøsriibe tru espadatøga truba kørrø gørriindig
købendø, kwamø, øsig købigwan tab inchab, trunun asha,
treetøwei mara basrtrai pirau misaameran karubig køn. 15 Incha
tru trømbøgølig srøtiigwan treetøwei mara pasrigwane øsig
kømigwan nøbe tranøbig køn, tru mara pasriibe waminchibig
misra, nun køriibala tabig waminchimeelane mayeelan kwanrrai
martrai. 16 Incha trutø gømøtø, nørrø gusreb møguelan gøben,
treeg kømeelan gøben, puarmeran gøben, waachameran gøben,
karuindiig melabelan gøben, karuindiig melømeelan gøben
mayeelanba kusrmay tasigu gúi, kappaløyu gúi marcangarubig køn,
17 tru trømbøgøligwei munchin gúi, numeron gúi marcaig chigaibe
mugucha yanmøwei, penømøwei inchai.

18 Yubesi chigúi ashchappe, purø nu isumig basran. Tab chigúi
mørøbiibe, tru trømbøgøligwei numeron maya rrandashchab ash.
Kaguende kan møwei numero gøn. Tru numerobe 666 køn.

144.000-elø cantaig

14 1 Inchen na ashene, Ubisha-unøbe Sión daig Tun bala pasrai
ashibig kur. Inchen 144.000 tru nøba pønrrabeløbe Ubisha-
unai munchiwanba, Møskawei munchiwanba nømui kappaløyu
pørig tøgar pønrrabelø gøn. 2 Inchen srømbalasrøngurrimbe kan
wanrrøbig mørøbig kur, kan truba rruba nu bi wanrrøb lataig,
kabe kan palaig mur trashib mullib lataig, truba yamelø arpas
kønabelø kønøben wanrrøb lataig wanrrøbig køn, truibe. 3 Incha
tru wamisra karub waigwei merrappa, tru pibgatø øsiguelai
merrappa, kølli misaamerai merrappa tru 144.000-eløbe kerrigu
srøig mana møriimøzhig cantabelø gøn. Tru cantaigwane mugucha
cantam gusrenrrab gaimaben, pirau tru misaamerai utugurri
144.000 tru Tiuswein gønrrai wesruiløtøwei cantabelø gøn,
trunune. 4 Iiløbe ishumburmeraba trømbøig marmøwar, nømui
asrwan trømbøig marøb mun katørameelø, chishelø gøn. Iiløbe
Ubisha-unø chu iben, chu uragucha elachimø, mendig amøñibelø
gøn. Iiløbe maya misagwei utugurri nømune nuin gønrrai wesruilø
gøn, Tiusweyasiiba, Ubisha-unayasiiba nømunmerrig pølbasra
traniilø. 5 Nømui trigube chigucha isa wamindiibe chigar gøbig
køn, mu mandamgaig chishelø.

Pøngatø ángelesmera eshkab wamindiilø

6 Inchen gatøgan ángel srømbalawan pala arri ashibig kur,
Tiuswei tabig srø wam mana patsømíigwan pirau warabelan
eshkanrrab: chu birausrøn gøben misag nørrø pønrrabelanba,
chi misag søtømera gøben warabelanba, peg peg waminchib
misaameranba, kanbalatø warabelø chi misaameran gøben
truilanba. 7 Inchabe truba mur waminchib øyah chibig køn:
“Tiuswane køriibala marøb, truba rruba tabig wamindamig køn
chib. Kaguende tru maig kønrrabigwan asha maramig yandø pun
chib. Srømbalawanba, pirøwanba, marwanba, kølømø bimeranba
marøbigwane køriibala tabig waminday” chib.
8 Inchen gatøgan ángel tru wendau øyah chib, ibig køn:
“¡Babilonia truba rruba nuibe yandø penan, yandø penan! chib,

truørø tru misag nørrø pønrrabelan kerriguba nui trømbøig
marøg købiitø keerøba chinchimmørø indi vinon mutsamne incha,
mutsiiranøbig.”
9 Inchen tru wendau katøgan ángel tru pøn gønrrabyuibe truba
mur øyah trenchib ibig køn: “Møikkøben tru trømbøgøligwanba,
tru nø maig kuig treetøwei asha marigwanba køriibala tabig
waminchib, katø nui marcan kappaløyu gúi, tasku gúi utab
inchibiibe 10 nøgucha tru mumaygucha gømui møra melønrrai
mari vinon Tiusweinukkurri arrubigwan mutchun cha, Tiuswei
namig købigwan truigwandø tamara copayu usrigwan. Katø
Tiusweindø tarømari ángelesmerai merrappa, Ubisha-unai
merrappa naaba, azufrebaigu mumaygucha gømui purø
rrømbøig kui meganrrun. 11 Tru purø rrømbøig kui melønrrai
marøb naguishbe managatig nebarrub pasrøben, nømuimbe
yem gwaløm pishindø tab purramibe managuen kaagøn, tru
trømbøgøligwanba, katø nundøwei asha treezhigwei marigwanba
køriibala tabig waminchibelaimba, katø tru nui munchitøga
marcarramabelaimba.” 12 Incha øyeekkurriwei melabig melamig
balan, tru Tiuswei misaamera Tius tru maig maramigwan
martrai karuigwan møra marøb, Jesúswan tarømisrmø trag bulu
melabelaimbe.
13 Inchen nabe srømbalasrøngurri kan wam trendaig mørøbig
kur:

—Iigwan pør cha: “Møingurrimbunøbe mayanguen tab gúiløgøn
cha, Señorwan kørewa kwabelaimbe.”—

“Øø, treegwein gøn dan, Espíritu Santobe. Nømbe nømui
muraara, muraara marøb melailøyugurri isrønrrun. Kaguende
nømui mariiløbe nømba lincha pasrabig basrønrrun” cha.

Pirau ellmariilan tulishib

14 Inchen, na ashene, kan puløwañi kenamisren, tru wañim
balabe Møg Misra Arrubig lataig wamisra wabig køn, turyube
orotøga marig kan corona betsaig, tasigube kan uses purø
rrøsrig sruaig. 15 Inchen gatøgan ángel Tiuswei yaugurri
webarrua, truba mur trashib, tru wañim bala wabigwane
trenchibig køn: “Ñui usestøga parøb tulishi cha. Kaguende
piraube paramig yandø srønø gøben, parøb tulisamig nebun”
cha.

16 Trenchibene, tru wañim bala wabiibe pirau ellmarigu
nui usestøga parøb puraibene, tru pirau ellmariibe tulisaig
kørrømisrøbig køn.
17 Inchen gatøgan ángel srømbalasrø Tiuswei yaugurri
webarruppe, truikkucha kan uses truba trøsrig sruaig købig køn.
18 Inchen gatøgan ángel webarrubig køn, altaryugurri truibe
nag biløgamigwan nø ashibig. Incha tru trøsr uses sruaigwane
truba mur trenchib wamabig køn: "Ñui trøsr useswan srua, pirau
uvas tramerayu, uvas lusrømeran parøb tulishi cha. Kaguende
uvasmerabe yandø srønø gøn" cha.
19 Inchen ángelbe useswan pirø balawan parøb, puraya, pirau
tru uvas tusryu uvas lusrømeran parabe, tru uvas kwaramig
marig pasrabigu kebusrøbig køn, uvas piwan wesraig kønrrai.
Truibe Tiuswei tru purø rrømbøig kørig kømdiig namig købigwan
eshkabig køn. 20 Tru uvas pi wesraibe ciudayu gømøtø, wambig
nøørøsrøn basrøben truyu piwan wesraben, truyugurri ani
webarruppe, kaullimeran frenossrøngatig neguchibig webarrubig
køn, trescientos kilómetros ørøba ani luløbikke.

Angelesmera tru srabe siete plagaswan sruar

15 1 Srømbalasrømbe katøgan chigøben kønrrab gúitamab
asha gømig truba nuig ashibig kur kwaara asamdiig, siete
ángelesmera siete chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelø
yandø srabeelan tøgar. Truiløtøga yandø tru Tiuswei namig
købiibe truyu yandø newan patsøgaig kørrømisrøbig køn. 2 Katø
kan mar bigriu lataig naaba lindisaig ashibig kur. Tru animal
trømbøgøligwanba, nundøwei tru treetøwei asha marigwanba, nui
munchi numeronba utømø, treegu chinchamamø webambarbe tru
mar tørguelarrøzhig bala Tius arpas traniilan srua bønrrabelø gøn.
3 Nømbe tru Moisés Tiuswei marøb megabig cantaigwanba, katø
Ubisha-unø cantaigwanba trenchib cantabelø gøn:

"Señor, purø nørreelø ñi chigøben mariiløbe,
kwaara asamdeelø mariilø gøn chib,
Señor Tius Newan Maramburab Marøbig.
Ñui maymerabe tabig sølgandeelø,
newan ciertonelø gøn chib.
¡Chusrøn gøben misag purø nørrø pønrrabelai
ñi Rey gøn! chib.

4 ¡Ay Señor! ¿Ñun kørmíibe mu guaasamø? chib.
¿Ñui munchiwan tabig waminchimíibe mu gua asamø? chib.
Newan tabig chishiibe ñitøwein gøben,
truørø tru misag nørrø pønrrabelø kerriguba
ñui merrab amrrua køriibala tabig waminchun chib.
Kaguende mumaytøgucha ñui sølgandø tabig mariilø
kenamisran" chib cantabelø gøn.
5 Øyeelø chab puraiben, na ashene, srømbalasrø Tiuswei
yaambusrø tru Tius nø pasramig nuyasiitø tarømarig pasrabiibe
kuri ashibig kur. 6 Inchen truyugurrimbe tru siete ángelesmera tru
siete chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelan sruar werrui
ashibig kur. Truiløbe linotøga marig chishcheelø, tørbilabzheelø
kewar, pørønaig orotøga marig pechoburab pørønawar gøbig
køn. 7 Inchen møikkøsrøn tru pibgatø øsiguelai utuibe tru
siete ángelesmeran oro copamera siete tranøbig køn, Tius tru
managatig øsig wabig, nui namig købigwan truyu netsøganiilan.
8 Inchen Tiuswei tru tab yaube Tiuswei tørguegwalmabikkurrimba,
maramburab marig pasraikkurrimba naguishtø tinbuløben,
mugucha kebamrrab gaimabelø gøn truyube, tru ángelesmera
siete tru chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelan
ángelesmera kan gan srua ambiilø maig punrrabig chab
purayamnegatig.

Copamera tiuswei namig købiitø netsailø

16 1 Inchen kan wam truba mur wamindi mørøbig kur, Tiuswei
purø tab yaugurri tru siete ángelesmeran trenchib:
"Ambay cha. Incha tru siete copas Tiusweinukkurri purø
rrømbøig kørig kømdiig namig købig tøgaig arrubigwan pirau
lushchigay" cha.
2 Inchen tru srøsrø ángelbe ya, nui copan pirø balawan lushene,
tru animal trømbøgøligwei marcan tøgarwanba, nun tru treetøwei
asha marigwan køriibala tabig waminchibelanba kan pisrø purø
rrømbøig pusrkwab pill-llabig webarrubig køn.
3 Inchen tru ángel par gønrrabyuig nui copan mar bala lushene,
maryu pibe kan kwaigwei ani lataig misrøbig køn. Inchen maryu
chine øsiguig purrabeløbe mayamba chab gwabig køn.
4 Inchen tru ángel pøn gønrrabyuig nui copan nørrø bimerayuba,
pigabmerayuba lushene, kerriguba anindø misrøbig køn. 5 Inchen

tru pimeran ani misrtrai marøb pasrab ángelbe trendaig mørøbig
kur:
“Ñi, Señor, tabig sølgandø marøbig,
møi ya køb, katø manasrøngurri købig,
Tius Newan Tabig ñibe treeg køn cha.
Kaguende ñibe iilan maig kønrrabigwan asha maran cha.
6 Pøs tru pirau misaamerabe tru ñui misaameranba,
Tius maig karuigwan eshkabelanba
kweecha aniwan lusikkurri,
møimbe nømungucha ñibe ani mutsøsrain gøn cha.
Kaguende nømune øyeeg maramigweim balaig kuig køn” cha.
7 Inchen tru altaryugurri trendaig mørøbig kur:
“¡Øø, treegwein gøn cha,
kan ñi Señor Tius Newan Maramburab Marøbig.
Ñui maig maramigwan ñi asha mariibe,
ciertonig, sølgandø tabig mariilø gøn!” chib.
8 Inchen tru ángel pib gønrrabyuig nui copan nøsig bala
itølushene, tru nøsiibe nui pachibiitøga misagwan parrøbig køn.
9 Inchen misaamerabe tru purø rrømbøig pachibiitøga parrig
kørrømisra, Tiuswei munchiwan tsalø wamabelø gøn, tru øyeeg
chine kaig nebub attrai arringarub maram burab marøbigwan.
Treeg kuindøgucha nømbe isua møra, Tiusweimay llirameelø gøn,
nun truba tabig waminchab.
10 Inchen tru ángel trattrøgatø gønrrabyuig nui copan tru
animal trømbøgølig wamisra karub waigwan itølushene, nø ashib
karub tøga waibe kerriguba løstiig kørrømisrøbig køn. Inchen
misaamerabe pusrkwabiitø nilømeran ke tsachatø mørøbelø
gøn. 11 Incha tru srømbalasrø wab Tiuswan tsalø wamabelø gøn,
tru chine nømun pusrkwabeløgurrimba, katø trømbøig pill-llab
pisrømeragurrimba. Treeg indingucha, nømui kaig mariilan isua
møra Tiusweimay llirameelø gøn.
12 Inchen tru ángel seis kønrrabyuig nui copan tru Eufrates purø
nu bi bala kelushene, tru pimerabe kølaptinchibig køn, pørr gal-
labsrøngurri amrrub reymera puraambamig kønrrai may gura
kørrømartrab.
13 Inchen dragonwei trigugurrimba, tru animal trømbøgøligwei
trigugurrimba, tru ka isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig
kur’ chibigwei trigugurrimba pøngatø trømbøig marøb

kwaimandziimera urututuumera lataig asønabelø werrubelø gøn.
14 Iiløbe kwaimandziimerai møsiimera gøbig køn, nui maramburab
marigwan kenamarøbelø. Truiløbe pirø ørøba maya reymeraisrømay
webambubelø gøn, kwayamig truilan tulundzuningarunrrab, Tius
Newan Maramburab Marøbigwei tru purø nu gwaløm kwayamig.
15 "Au, nabe kan niliig lataig arrumønrrun. Mayanguen tab gúig
køn pesannamø, ashiptø megabigweimbe, nui keigwan tab asha
tøgagøb, katø ñi køsaatiig uñen, ñui køsagwan misagasinab, kørig
buraimønrrappe."
16 Incha truiløbe tru reymeran tru hebreomaybe Armagedón
dainug tulundzuningarubelø gøn.
17 Inchen tru ángel siete gønrrabyuig nui copan tru chiguchagayu
srønzhig bala lushene, srømbalasrø tru Tiuswei yau tru wamisra karub
wainukkurrimbe kan wam truba mur trenchibig webarrubig køn:
—Yandø chab patsøgaig kørrømisran— cha. 18 Inchen palaig
bilabelø gøben, sre mullibelø gøben, palaig rrashibelø gøben arruben,
pirøbe purø rrømbøig kønabig køn, misaamera yu pirau srøtø warab
urassrøngurri øyeeg lataibe managuen kønømuinrrunikke. 19 Inchen
tru purø nu ciudabe pønbaliig misrøb lanrra, pirisaig kørrømisren,
yu pirau ciudamera pønrrabeløbe kerrigu tuin bitis kegørrabelø
gøn. Inchen Tiusbe tru Babilonia purø nu ciudawan isua, tru nui
copayu purø rrømbøig namig købig tøgaigwan mutsøsrøbig køn.
20 Inchen tru pirø pi tøbøtag bønrrabeløbe mayamba trubab chab
lulen, katø nørrø tunmera chigucha chab rrubabelø gøn. 21 Inchen
srømbalasrøngurrimbe misaameraim bala sre srug ibig køn, truba
nørreelø, pib arroba lutau guatsiguelø. Inchen møgueløbe tru treeg
trømbøig srug kørrøben, Tiuswan tsalø wamabelø gøn. Kaguende tru
treeg kaig nebub arrubiibe ¡gatø! purø rrømbøig købig køn.

Tru trømbøig marøb ishuwan nø chu basramnug pasrønrrai pasrøb

17 1 Inchen tru siete ángelesmera tru copas siete srua
pønrrabelai utuig kan ángel arruabe, nan trenchibig køn:
—Amø cha. Tru nørrø bi balamerawan wabig tru nui asrwan
møguelan anwei yanøb ishuwan nun chu pasrønrrai pasramigwan
eshkarrumøn cha. 2 Pirau reymerabe tru ishuuba purø rrømbøig
maren, katø pirau warab misaamerabe mutsiirain gøn cha, nø tru
treeg trømbøig mariibe vino lataig køben trunun mucha.—

3 Inchen Espíritu nø nan tøga basramisren, tru ángelbe mu
misag warab waraimøsrømay nan srua iben, trusrømbe kan
ishug kan animal piguiig trømbøgøligu itøgwana wai ashibig
kur. Tru animalbe Tiuswan purø rrømbøig wamabig munchimera
pøriitø netsaig, truibe turmera siete, kigulmera diez tøgaig købig
køn. 4 Tru ishuube piguiiba, yalø biguiiba keweig købig køn,
orotøgagøben, tab sruuzheeløtøgagøben, perlastøgagøben tabzhig
tamaraig. Tasigube kan oro copa mutaig købig køn, tru møgueløba
trømbøig marøptø køsøngømdiig mariiba, ashikken gønrrabgaig
mariibatø netsiigwan. 5 Katø nui kappaløyube kan munchi øyeebe
mandø termab muguen nebua isumgaig pørig tøgaig købig køn:

Babilonia purø nuig,
møgueløba kaig marøptø warab ishumburweimba,
pirau trømbøig køsøngønrraptiig mariilaimba usrin gøn.

6 Tru ishuwane mutsiguig wai ashibig kur, Tiuswei misaamera
kweetsiilai aniwanba, katø Jesúsweimburab waminchibelan
kweetsiilai aniwanba mucha.

Inchen nabe ashippe, truba gørrø gwaarig kørrømisrinaben,
7 tru ángelbe nan trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kwargu? cha. Nabe ñune tru ishuweimburappa,
tru animal trømbøgølig ishuwan niga basrabig turmera siete,
kigulmera diez tøgaigweimburappa, øyeebe mandø chibig kermab
mu nebua isumgaigwan chi chibig kui eshkarrumøn cha. 8 Tru
animal trømbøgølig ñi asiibe merrabsrømbe øsig købig yandø
treeg kømøn cha. Inchendø tru purø rrømbø umbu rrabyugurri
nebattrun cha, tru managatig møra basramnuumay inrrab. Inchen
chiwangurrimbunø marøb urassrøwei yu pirau warab misaamera
nømui munchimeran tru managatig øsig purrønrrabelai pørig
libroyu pørig chigarbe, tru animal trømbøgøligwan ke kwaara
ashchun cha, srøtøbe øsig kua, møi yambe pinig mu gaagua,
katøyug attrabig kui ashippe.

9 ’Iigwan tab maig køtashchab ashchappe, yube purø may isubig
kømig palønrrun: Tru siete turmerabe tru siete tunmera gøn, tru ishug
pøtø waig. Katø tru turmeratøwei siete reymerangucha eshkabig køn.
10 Tru siete reymerai utu trattrøgatøbe chab gørrabguen inchen, kan
møikkøsrøn truiløyuibe møin gwaløm ashib karub pasrøben, kane
katøgucha arrumø, srø gøn cha. Inchendø yandø truig arruabe, nune
maya yanatø kørrømisramig nebunrrun. 11 Tru animal trømbøgølig,

merrabsrømbe øsig pasrabig købig, møi yambe øsig pasrømíibe, tru
ocho gønrrabyu rey gøn, tru sieteelai utugurri webarrub reytøwei,
truibe tru managatig møra basramnuumay inrrabig.
12 'Tru diez kigulmera ñi asiibe ashib karub purramigwan utømø
srø bønrrab reymera gøn cha. Inchendø tru animal trømbøgøliiba
kegøtø, truiløbe reymera lataitøwei mugucha manchinrraingaig
karumigwan kan uratø tøgagømig utønrrun cha. 13 I tru reymera
diezeløbe ke kandø isua bønrramisra, nømui maramburab maramig
tøgagúigwanba, mugucha manchinrraingaig karumig tøgagúigwanba
tru animal trømbøgøligwan tranrrun cha. 14 Inchen nømbe Ubisha-
unøba kwayaben, Ubisha-unøbe nømune kananrrun. Kaguende nøbe
Maya Misagwan Karub Ashib Pønrrabelaim Bala Nø Garub Ashib
Pasrabig, katø Maya Reymerai Nø Rey gua. Inchen nøba pønrrabeløbe
Tius wamiilø, lawa wesruilø, nun elachimø melabelø gøbig køn— cha.
15 Katø ángelbe nane trenchibig køn:
—Møgueløba kaig marøptø tsub ishug wamisra wainug, tru
pimera ñi asiibe, tru chi misaamera gøben, misaamera purø nørrø
pønrrabelø gøben, misag nørrø pønrrabig gøben, peg peg wam
waminchibelø gøben, truilø gøn cha. 16 Inchen diez tru kigulmera ñi
asiiba, tru animal trømbøgølibabe tru ishug nui asrwan møguelan
anwei yanøbigwane ashig kømui inchib tsalø asha, nundø mu keesha
asiimíig tsunrrai mara, køsaatiig yandiig kørrømarabe, tru ishuwei
yauwane ma, naatøga pattrun chibig køn. 17 Kaguende Tiusbe nø maig
martrab isuigwan trunun nøm isua martrai nømui manrrømerayu
pasrin gøn cha. Treeg punrraimbe nømbe kandø isua bønrramisra,
tru animal trømbøgøligwan nømui ashib karub purraigwan tranøb
inchai, Tius nø mandø wamindig treeg nebumnegatig. 18 Tru ishug
ñi asiibe tru purø nu ciuda gøn cha, pirau reymeran nø merrarrawa
karumburab karub tøga basrabig.—

Babilonia purø nu ciuda yandø pinab

18 1 Øyeeg chab puraibene, katøgan ángel srømbalasrøngurri
kørraarri ashibig kur, mu mandamgaig karub maramigwan
purø nuig tøgaig. Inchen pirøbe tru ángelwei tørguegwalmabiitøga
tørgwaløm gørrømisrøbig køn. 2 Incha truba mur wamab trashib
trenchibig køn:

"¡Tru purø nu ciuda Babiloniabe
yandø penan, yandø penan! chib.

Møimbe kwaimandziimera yandø nøm waramig nømui misrøb,
chigurrimbunø kaig møsiimerai warain rrab misrøb,
kaig illimera køsøngømdiig asamguengailai kanbalatø waraig
le misrøb indin gøn chib.
3 Kaguende misaamera nørrø pønrrabelø mayamba,
nø ke chinchimmørø inchib, møgueløba trømbøig
maringarub vinon mucha, mutsiirain gøn cha.
Inchen pirau reymerabe tru ishuuba trømbøig maren,
pirau yanøb, penab inchibeløbe puarmera misrin gøn cha,
tru nun maig marøg køben trømbøig marøb pasrai anmeratøga."
4 Inchen srømbalasrøngurri katøgan wam trendaig mørøbig kur:
—Ñim nai misaamerabe tru ciudayugurri webambay cha,
nø kaig mariiløyu ñimgucha treetøwei tøgatø marøb
melømøwei,
katø chine kaig nebunrrai marøb arrubig nebumøwei
inchain chib.
5 Kaguende nui kaig mariiløtø srømbalasrøngatig tunbasrig
pasrøben,
Tiusbe tru ishug sølgandø tabig marmuilan isua basran cha.
6 Nø kanelan maig tranig,
nungucha truburø treetøwei pamay rranay chib.
Mutsamig nø gatøganelai tamarin copayutøwei
nuimbe pamay mutsamigwan kandiig lindisha tamaray
chib.
7 Nøbe maya nuguen tabigu wag køben wab,
katø nø maig isuigwan maig købash tsuig købene,
møimbe treetøwei mandøguen gømui møra meganrraimba,
kishib meganrraimba maray chib.
Kaguende nøbe nui manrraube trenchibig køn:
"Nabe yube kan reina lataig wamisra war cha.
Nabe keg kucha gwaitøguen gømøwei,
katø managuen isub kisamig chigawein gømønrrun" cha.
8 Inchawei treekkurri ke kan gwalømyutø chine kaig nebunrrai
marøb amrrunrrabeløbe itømaytø attrun cha:
kwamig køben, kisamig køben, parø arrubig købengue.
Nun naatøga pattrun.
Kaguende Señor Tius Newan Maramburab Marøbiibe maig
maramigwan truig nø asha maran cha, nune.

9 ’Inchen pirau reymera tru ishuuba larrø rrømbøig marøb, chull
gøtanmaptø chine palømíig purø tabigu nøba warabeløbe nun isub,
truba rruba wamab kishchun nun tru parrig naguishwan ashippe.
10 Nun øyeekkatig nebui meganrrai maren, nømbe trunun kørig
køb yabsrøndøø bønrrabelø gøn trenchib:

“¡Karrengucha gúita! ¡Karrengucha gúita!
¡Babilonia, kan yeeg purø nu ciuda,
chigøben nørriig marøbig!
¡Ke kagøppa, ke kan urayutø ñune øyeeg pinisainab
pasramig nebuita!” chib.

11 ’Inchen pirau yanøb, penab inchibeløbe nun isub wamab
kisan, kaguende yandø nømui yanamelan mugucha penønrrabig
kaaben. 12 Nømui chine nørrø yanamelø, oro gøben, an gøben,
tab sruuzheelø gøben, perlas køben, linotøga marig purø tab
llensuzheelø gøben, yalø bigøzheelø gøben, seda llensumera
gøben, pigø llensuzheelø gøben, chine tsiimera may irrabzheelø
gøben, marfildøga mariilø gøben, tab tsiizheeløtøga mariilø gøben,
broncetøga mariilø gøben, hierrotøga gøben, marmoldøga mariilø
gøben, 13 canela gøben, chigøben may irrabzheelø gøben, incienso
gøben, mirra gøben, asru srøliilø may irrabzheelø gøben, vino
gøben, aceite gøben, purø tab harina gøben, tirigu gøben, niisrai
animalmera gøben, ubishamera gøben, kaullimera gøben, kaulli
sruig carromera gøben, karuindiig melabelan gøben, misaameran
gøben, øyeelan yandø mu penønrrabig kaaben.
14 ’Incha ciudawane trenchinrrun cha: “¡Ñi purø chull inchib
lurra maig mamimerabe ñuyasiibe kaanrrai chab pinøben,
katø ñi chull inchib mailø mayzheelø trurrigu tabzheeløbe
ñuyasiibe kaanrrai chab pinin gøn chib, yandø managuen katøbe
asamikkaikke!” 15 Inchen penab, yanøb inchibelø tru ciudayugurri
pua misra gøbeløbe, ciudawan øyeekkatig trømbøig nebunrrai
maren, kørig købiitø yabsrøndøø bønrrønrrun cha, truba rruba
wamab, kishib, 16 trenchib:

“¡Karrengucha gúita! ¡Karrengucha gúita!
¡Kan yeeg purø nu ciuda,
kemig lino llensu purø tabiitøga marig,
yalø bigøzheelø gøben, pigøzheelø gøben,
orotøgaba, tab sruuzheeløtøgaba, perlastøgaba
tabzhig tamarigwan keweig købig!

17 ¡Ke kagøppa, kan urayutø chigurrimbunø nørrø købig
yeekkucha chab pinita!" chib.
'Inchen mayeelø tru barcomeran srubeløba, mayeelø maryu
amburab iburab misag llirabeløba, barcon ashib truyu purugub
llirabeløba, tru maryu llirab an marøbeløba, truilø kerriguelø
yabsrøndøø bønrrabelø gøn cha. 18 Incha tru Babilonia ciuda
parrig naguishwan ashabe, trenchib trashibelø gøn cha: "¡Øyeeg
nu ciudatøweimbe katøgane chuguen kaagúig køn!" chib. 19 Incha
nømui tur bala usrø busrøb, trenchib wamab kishibelø gøn cha:
"¡Karrengucha gúita! ¡Karrengucha gúita!
¡kan yeeg purø nu ciuda chib,
mayeelø maryu barcos tøgarmerabe truyu yeeg chine
købiitøga puarmera misrig!
¡Møimbe ke kan urayutø chab pinisaig kørrømisrin gøn!
chib.
20 ¡Inchen ñi, srømbalabe, tru ciuda øyeeg pinøben kasraarau!
chib.
¡Ñim Tiuswei misaameraba,
katø Cristo nøashib karua øriiløba,
Tius maig karuigwan eshkabeløba kasraaray! chib.
Kaguende Tiusbe ciudawan øyeeg nebunrrai marøppe,
ñimgurri øyeeg maramigwan asha mara basrin gøn."—
21 Inchen kan ángel purø murig, kan tirigu guichib srug lataig,
purø nuigwan kusrawa, muta, maryu trenchib keguchibig køn:
"Babilonia nu ciudawane øyeetøwei tsakkandø tranrra
gueguchen,
katøbe managuen asamig kaanrrun cha.
22 Yandø ñuinuube arpas kønabelø kønøben møramig kawei,
chigøben kønabelan tabzhig køni møramig kawei,
lus urrabelø urri møramig kawei,
trompetas urrabelø urri møramig kawei,
katø taska chigøben tabzhig marøbelø mu gawei,
tirigu guichib srug tirigun kichen
katøbe managuen wanrri møramig kawein gønrrun chib.
23 Katøbe managuen ñuinuube lámpara biløben,
tru tørwan asamig kawei,
katø kasharabyu keg misrtrabiiba,
srai misrtrabiiba kasrag waminchen,

trunun møramig kawein gønrrun cha.
Kaguende ñuinug penab, yanøb inchibeløbe
yu pirau purø nørreelø gøbig køn chib.
Katø ñibe trømbø marøb piimailøtøga
pirau misag nørrø pønrrabelan mayamba
chab guegørrøsrkaig køn cha.
24 Babilonia ciudayube
Tius maig karuigwan eshkabelan kweetsiilai aniwanba,
Tiuswei misaameran kweetsiilai aniwanba,
katø yu pirau mayeelan kweetsiilai aniwanba
wetørraig køn."

Srømbalasrø cantailø

19 1 Øyeelø chab puraiben, srømbalasrømbe kan wam purø nu
søteelai lataig øyah chib gúi mørøbig kur:
"¡Kan øyeebe maya nuguen tab gøn! chib.
¡Kaigyugurri wesraiba, tørguegwalmabiiba,
maramburab maramibabe namui Tiuswein gøn! chib.
2 Kaguende maig maramigwan nø asha mariibe,
ciertonig, sølgandø tabig mariilø gøn chib.
Kaguen nøbe tru møgueløba purø rrømbøig marøb ishug
tru nui trømbøig mariiløtøga pirau mindishibigwan
møra basrønrrai pasrin gøn chib.
Katø Tiuswei karuindiig melabelan
nø ani lusingaruigwan
nungucha ulø bayib treetøwei maran" chib.
3 Incha gatøyug trenchibelø gøn:
"¡Kan øyeebe maya nuguen tab gøn! chib.
Tru ishuwei parrig naguishbe
managatig nebib pasrabig pasrønrrun" chib.
4 Inchen tru veinticuatro kølli misaameraba, tru pibgatø øsig
purrabeløbabe pirausrøngatig tømbønsrøb srala, tru wamisra
karub wainug wabig, Tiuswan køriibala tabig waminchib
trenchibelø gøn:
"¡Treeg kønrrun! chib.
¡Kan øyeebe maya nuguen tab gøn!" chib.
5 Inchen tru wamisra karub wainukkurrimbe kan wam mørø
trenchibig køn:

—¡Ñim Tiusweiwan marøb melabelø mayeeløba,
katø Tiuswan køriibala pønrrabeløba,
tru nørreelø kusrebelø gøben,
katø treeg kømeelø gøben,
namui Tiuswane purø tabig waminday!— chib.

Ubisha-unø kasharam gwaløm

6 Inchen kan truba nu søteelai wammera lataig, kabe kan truba
nu bi wanrrøb lataig, kabe kan palaig rrashibelø lataig trendaig
mørøbig kur:
—¡Kan øyeebe maya nuguen tab gøn! chib.
Kaguende namui Tius Newan Maramburab Marøbiibe nø
ashib karub pasran chib.
7 Kasraarab, katø truba tab gúi mørøb,
katø nune maya nuguen tabig waminchigun chib.
Kaguende møimbe Ubisha-unø kasharab kasraaramig pun cha.
Nui srain gønrrabiibe tamara basran cha.
8 Incha srain gønrrabigwane lino llensu,
chishig tørbilabigwan kenrrai tranig køn— chib.
(Pøs tru lino purø tab llensuzhiibe tru Tiuswei misaamera nøm
sølgandø tabig mariilan eshkabig køn.)
9 Inchen ángelbe nan trenchibig køn:
—Iigwan pør cha: “Tru Ubisha-unai kasharab yaumay manrrab
linchab amrrunrrai eshkailøbe mayanguen tab gúilø gøn”— cha.
Inchabe nane treekkucha chibig køn:
—Iiløbe Tius nø newan cierton wamindiilø gøn— chib.
10 Inchen nabe ángelwei merrab tømbønsra køriibala tabig
waminchab inchene, ángelbe nane trenchiptinchibig køn:
—¡Au, øyeeg marmøta! cha. Ñiba, ñui nuneløba tru ciertonigwan
Jesús kenamarigwan treetøwei elachimø, pønrrabelø lataitøwei,
nagucha Tiuswei marøb megabiitøwein gur cha. ¡Tiuswane
køriibala tabig waminchi! cha. Kaguende tru ciertonigwan Jesús
kenamariibe Tius maig karuigwan eshkabelan Tius maig tamigwan
isungarub pasrabig, truitøwein gøn— cha.

Pulø gaulli itøgwanaig

11 Inchen srømbalabe kurig basrai ashiptindinaben, truyube
kan kaulli puliig kenamisrøbig køn. Inchen truyu tru itøgwana

wabigwane trencha wamig købig køn: "Nø maig køppe, Managucha
Treetø Tabig, katø Newan Ciertonig" cha, treeg wamig, kaguende
nøbe sølgandø tabig mariitøga maig maramigwan asha marøb,
katø kwayab inchibig køn. 12 Nui kabmerabe kan nagurø bilab
lataig pilabelø gøben, nui turyube coronamera truba yam betsaig,
kan munchi pørig tøgaig købig køn, trunune chi chibig kuigwane
nøtøwei asha gøbig køn. 13 Nui kewagúibe anindøga pisig keweig
købig køn. Inchen nui munchibe "Tiuswei Wam" cha wamig
købig køn. 14 Inchen tru nørrø søtø srømbalasreelø mayamba
pasrabiibe lino llensuzheelø puløzhig chishcheelø kewar, pulø
gaulli itøgwanar nui wendautø amrrubelø gøn. 15 Inchen nui
trigugurrimbe kan trøsr espada webarrubig køn, trutøga misaamera
nørrø pønrrabelan kørrinchab. "Incha nøbe ashib karuppe, kan
tsandzøn børøtsiitøga karub lataig ashib karunrrun." Incha gatø
nøbe tru uvaswan pi wesrunrrab kwarainug kebusra, Tius Newan
Maramburab Marøbigwei purø rrømbøig namig købiitøga tru uvas
piwan wesrunrrab pusøbunønrrun. 16 Incha nui kewagúiguba,
srøptsimburappa øyeeg munchi pørig tøgaig købig køn:

Maya Reymeraim Bala Nø Rey;
Maya Misagwan Ashib Karub Pønrrabelaim Bala
Nø Garub Ashib Pasrabig, chibig.

Tru animal trømbøgøligwan chinchamamub

17 Inchen kan ángel nøsigu pasramisrabe, maya illimera
srømbalawan llirab amøñibelan mur wamab trendai ashibig kur:
"Amrrua, tulundzunay cha, mamig purø nørrø, Tius tamarigwan
manrrab. 18 Reymerai yauwan gøben, maya suldaumeran ashib
pønrrabelai yauwan gøben, chiwangucha kørmø gwayam møguelai
yauwan gøben, kaullimerai yauwan gøben, tru itøgwanabelai
yauwan gøben, mayeelai yauwan, tru karuindiig melabelai yauwan
gøben, karuindiig melømeelai yauwan gøben, kusreb møguelai
yauwan gøben, katø treeg kømeelaiwan gøbengue."

19 Inchen tru animal trømbøgøligwanba, pirau reymeranba,
nømui suldau søtømeranba tulundzunin gúi ashibig kur, truiløbe
tru pulø gaulli itøgwanaiba, truigwei suldaumeraba kwayanrrab.
20 Inchen tru animal trømbøgøligwane merrarraig købig køn,
tru isatø 'Tius maig karuigwan eshabig kur' chibigwanbañau.
Truibe tru trømbøgøligwei merrab tru maramburab mariilan

asha gønrrai marøbig købig køn. Tru treeg mariitøga peløsrka
chab guegørrøsrkaig købig køn, tru trømbøgøligwei marcatøga
marcarramabelanba, katø tru trømbøgøligwan treezhigwei
asha marigwan køriibala tabig waminchibelanba. Inchen tru
animal trømbøgøligwanba, tru Tiusweinukkurri arrubig lataig
marendø, peemaytø marøbgøligwanba tru nag pisu lataig azufreba,
naarabigu øsiiba kebusriilø gøbig køn. 21 Inchen tru gatøganelø
kørrømisrøbelane tru kaulli balaigwei trigugurri espada
webarrubig chab gweechen, maya illimerabe truilai yaumeran ke
kaasha mabelø gøn.

Tru mil años

20 1 Inchen kan ángel tru purø rrømbø umbu trabyu
llaviwanba, truba nu cadenanba tasku sruaig
srømbalasrøngurri kørraarri ashibig kur. 2 Incha tru ángelbe
tru dragon trømbøgølig, tru ul merrabsriig, tru nugwaimandzig,
Satanás taigwane cadenatøga mil añoswei merrarrawa, lusra
basrøbig køn. 3 Incha tru purø rrømbø umbu rrabyu kegucha,
yaskabwane muguen kurtraingaig kasra basrøbig køn, misaamera
nørrø pønrrabelan peløsrkøb kegørrøsrkømønrrai tru mil años
nebumnegatig. Yandø treeg chab puraiben, katø kan maya yanatø
picha, elatsamig kømig palønrrun.

4 Katø purramisra karub purrailø ashibig kur. Inchen truyube
maig maramigwan asha marøb purramigwan utabeløbe
purramisrøbelø gøn. Katø Jesúsweimburabigwan eshkaikkurrimba,
Tiuswei wamgurrimba nømui turmeran pariilø gøbelai
møsiimerangucha ashibig kur. Truiløbe tru trømbøgøligwanba, tru
nun treetøwei asha marigwanba køriibala tabig waminchimøwei,
katø kappaløyu lata, tasigu lata, marcarramamøwei inchar gøbig
køn. Incha truiløbe katøle øsiirawa, Cristoba mil años ashib
karub purrabelø gøn. 5 Inchen tru kwabelø gatøganeløbe tru
mil años purayamnegatig øsiirameelø gøn. Iig køn, tru kwawa
katøyug srøsrø øsiiraibe. 6 Mayanguen tab gúilø gøn trurrigu
Tiusweindø tarømariilø, tru kwawa katøyug srøsrø øsiirabelai
utu øsiirabelaimbe. Yandø tru kwab gwanrrai gatøle kwangarub
arrubiibe nømune chigucha chi martrab gaimanrrun, nømbe
masken Tiusweimba, Cristoimba sacerdotesmera gua, nøba mil
años ashib karub purrønrrun.

Nugwaimandzigwan yandø kerriguwan kanawa gørrømarøb

7 Incha yandø tru mil años nebuben, tru Satanáswane tru
merrarrawa keera wanninukkurri elachen, 8 nøbe pirau misaamera
nørrø pønrrabelan kegørrøsrkønrrab webinrrun, yu pirau
walligurri, wagurri, ambugurri, igurri misag warabelan —tru
Gog taigwanba, Magog taigwanba— kwayamig tulundzunønrrab.
Inchen tru kwayanrrabeløbe nu gøptø mar mendawan kan
pisrum lataig købig køn. 9 Incha Tiuswei misaamera warainug
tru bøtøgatanba, Tiuswei undaaraig ciuda bøtøgatanba pirau
ørøba nømbe algønab amrrua tulsruben, nag srømbalasrøngurri
kørraarruppe, chishtø barrøbig køn. 10 Inchen tru nugwaimandzig
chine mara peløsrka nømun kegørrøsrkøbigwane tru nag pisu
lataig azufreba naarabigu kegutsig købig køn, tru animal
trømbøgøligwanba, tru isatø 'Tius maig karuigwan eshkabig kur'
chibigwanba kebetinug. Inchen truyube nømune yem, gwaløm
managatig purø rrømbøig kui møra melønrrai martrun.

Wamisra karub waig purø nuig køramdiig

11 Inchen kan wamisra karub waig puliig purø nuig pasrai
ashibig kur, truyu wabigwanba. Inchen nui merrabgurrimbe
pirøba, srømbalababe yandø kerrigu trubab chab lulen, nømuimbe
chuguen pønrramig kaabig køn. 12 Katø truyube tru kwabelø nørrø
gusreb misaamera gøben, treeg kømø misaamera gøben, Tiuswei
merrab pønrrai ashibig kur. Inchen libromeran kuren, katøgan
libro, tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri
librongucha kurøbig køn. Inchen tru kwabelane tru libromerayu
maig pørig bønrrøben truyu asha, maig maramigwan treeg asha
marøbig køn, nøm maig mariilø gøben treekke. 13 Inchen marbe tru
piyu kwaig purrabelø gøbelan tranen, katø tru kwangarubig taiba,
tru kwabelø pønrraig "Hades" taiba, truilø chigucha nømuinug
tru kwabelø pønrrabelan tranen, nømune møigwandøgucha maig
maramigwan treeg asha mariilø gøbig køn, nøm maig mariilø
gøben treekke. 14 Inchen tru kwangarubigwanba, tru kwabelø
pønrraigwanbabe tru nag pisu lataigu kebetiilø gøbig køn.
Inchen tru nag pisu lataibe tru srøsrø gwaig kømnetø katøyug
kwamig, truig køn. 15 Inchen tru managatig øsig purrønrrabelai
munchimeran pøri libroyu nømui munchimeran truyu

wetørramuinabeløbe mutøgucha tru nag pisu lataigu kebetiilø
møbig køn.

Srømbalaba, pirøba srøizheelø

21 [1]Incha gatø kan srømbala srøiba, srø birøba ashibig kur.
Kaguende yandø srømbalaba, pirøba srøteelø gøbeløbe
yandø chab pinøben, yandø mar chigucha pinin gøbig køn. [2]Inchen
nabe tru ciuda Tiusweindø tarømarig, tru Jerusalén srøigwane
srømbalasrøngurri kørraarri ashibig kur, Tiuswei merrabgurri. Tru
ciudabe kan srai misrtrabig tabzhig keweig tamara pasrab lataig
pasrabig køn nui keg kønrrabigweyasig. [3]Inchen tru wamisra
karub wainukkurrimbe kan wam truba mur waminchib øyah taig
mørøbig kur:

“¡Au! møimbe Tius nø pasraig yabe yandø misaameraba pasran
cha.
Tiusbe nømba pasrønrrab pasrøben,
nømgurrimbe nui misaamera gønrrun cha.
Inchen Tiustøwei nøashib truyu nømba pasrøwa,
nømui Tius kønrrun chib.
[4] Incha nøbe nømui kappimeran kerrigu pinømørtrun cha.
Inchen yandø kwamig kawei, kisamig kawei,
wamab trasamig kawei, pusrkwabig kawein gønrrun chib.
Kaguende merrab chi købiibe chab purayan” cha.

[5]Inchen tru wamisra karub wainug wabiibe trenchibig køn:
“Nabe chiwangurrimbunø srøitø maramønrrun” cha. Inchabe katø
nane trenchibig køn:

—Pør cha. Kaguende i wambe maig taibe treeg køb, katø
ciertonig køb gøn— cha.

[6]Inchabe katø nan trenchibig køn:

—Yandø chab marig kørrømisran cha. Nabe Aba, Zetaba latawei,
Srøsriiba, Srabeiba gur cha. Møikkøben pimulgwaigwane øsig
kønrrai tranøb pi, tru kølømø bigabyu piwan, ka yandø ketig
mutchai tranamønrrun cha. [7]Møikkøben chine nebuingucha
truyu pureb ibiibe iilan keta tranamig tøgagúigwan ketig
utønrrun chibig køn. Inchen nabe nui Tius køben, nøgurrimbe nai
nusrkain gønrrun cha. [8]Inchen chigøben kaig puben kørab llirawa
ambubeløba, chiweingucha køremeeløba, ashikken gønrrabgaig
trømbøig marøbeløba, kweechipteeløba, møguelø ishumburba

trømbøig marøbeløba, kwaimandzigweimburabelan marøb, trømbø
marøb piimabeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba,
mayeelø isapteeløba, mayamba iiløbe nømuimburappe tru nag pisu
lataig azufreba naarabigumay ambamig kønrrun cha. Truibe tru
srøsrø kwaig kømnetø tru katøyug kwamig truig køn— cha.

Tru srø Jerusalén

9 Inchen kan ángel tru sieteelai utuig tru srabeig chine kaig
nebunrrai marøb amrrunrrabelan tru siete copas netsiig mutarwei
utuig arruabe, nan trenchibig køn:
—Yusrø amø cha. Ubisha-unai srai misrtrabig, tru srawan
eshkarrumøn— cha.
10 Inchen Espíritu nø nan tøga basramisren ángelbe kan truba
nu tun trurrigu pala tunsrømay pera ya, nane Jerusalén, tru ciuda
Tiusweindø tarømarigwan kenamarøbig køn, srømbalasrøngurri,
Tiusweinukkurri kørraarrubigwan. 11 Tru ciudabe Tiuswei
tørguegwalmabigwan tøgaig tørbilabig kørraarrubig køn, kan purø
tab sruuzhig, kan jaspe srug tørbilabzhig lataig, kabe kan bigriu
tørguelarrøzhig lataikke. 12 Tru ciuda bøtøgatanbe srug busrig
lendiig trurrigu palaig kusraig købig køn, yaskabmera doce tøgaig.
Tru yaskabmørig kan ángel pønrrøben, tru yaskabmerayube
munchimera pøriilø pønrrabig køn, Israelweinukkurri karrab
misaamerai tru doceelai munchimeran. 13 Ciudayu tru
yaskabmerabe pørr gal-labgatømay pøn, kandarøgatømay pøn,
katøgandarøgatømaysrø pøn, pørr binebgatømay pøn gøbig køn.
14 Inchen tru ciudayu pøtøgatan tru srug busrig palaig kusruigwan
niga basrønrrabig pølsrugu pøtøburab doce warig tøgaig købig køn.
Inchen trumørig tru Ubisha-unai tru doce nøashib karua øriilai
munchimeran pøriilø gøbig køn.
15 Incha tru naba waminchibiibe ciudawan gøben, truyu
yaskabmeran gøben, tru sruutøga pusrig palaig marigwan gøben
unaasamig kan oro caña tsig sruaig købig køn. 16 Tru ciudabe
mumaytøgucha atsi gømíig latazhig købig køn, lendømay lata,
yammay lata. Angelbe tru ciudawan cañatøga unaashene, 2.200
kilómetros købig køn. Yammay lata, lendømay lata, mumaytøgucha
latazhig købig køn. 17 Incha tru pøtøburab palaig marigwan
palamay mayan gøtashchab unaashene, 75 metrosig købig køn, tru
ángel misag unaasimay unaashen.

18 Tru pøtøburab palaig kusrub mariibe jaspe sruutøga marig
køben, ciudabe orotøgatø marig kan bigriu tørguelarrøzhig
lataig købig køn. 19 Inchen tru ciudayu palaig marigwan
niga basrønrrabig katsigwan pusriiløbe chi sruutøgagøben
tabzheeløtøga purø tabzhig kønrrai marig købig køn:

Srøsriibe jaspetøga marig køben,
tru wendauibe zafirotøga marig køben,
pøn gønrrabyuibe ágatatøga marig køben,
pib gønrrabyuibe esmeraldatøga marig køben,
20 trattrøgatø gønrrabyuibe ónicetøga marig købig køn.
Inchen seis kønrrabyuibe cornalinatøga marig køben,
siete gønrrabyuibe crisólitotøga marig køben,
ocho gønrrabyuibe berilotøga marig køben,
nueve gønrrabyuibe topasiotøga marig køben,
diez gønrrabyuibe crisoprasatøga marig køben,
once gønrrabyuibe jacinto taig sruutøga marig køben,
srabeig doce gønrrabyuibe amatistatøga. Øyeeg sruumeratøga marig købig køn.

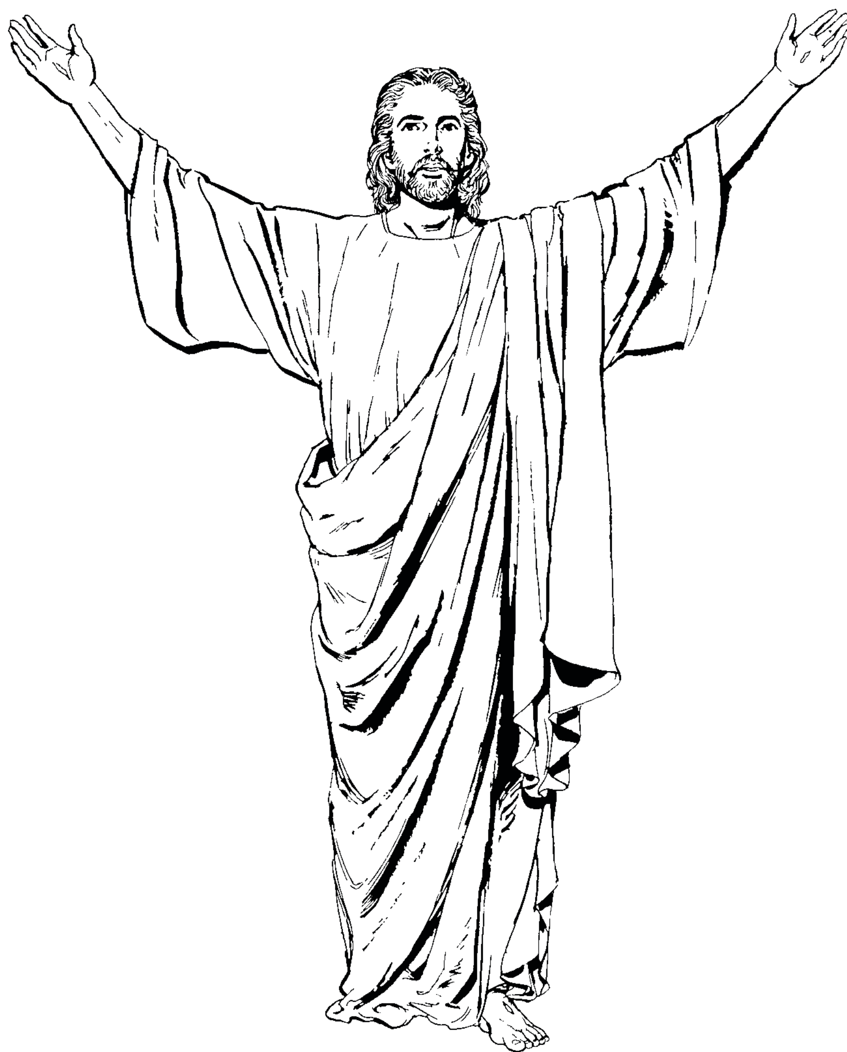
21 Tru doce yaskabmerabe doce perlas købig køn, yaskabmørig
kan perlatøgatø marig kandiig kemesraimøzhikke. Inchen tru
ciudayu mas lendiig llirainuube orotøgatø marig købig køn, ¡gatø!
kan bigriu tørguelarrøzhig lataikke.
22 Tru ciudayube Tiuswei yawane ashmur; kaguende Señor Tius
Newan Maramburab Marøbiiba, Ubisha-unøba, nømashib tru ya gøbig
køn. 23 Tru ciudabe tør gønrrai pørr bilamig balain gømøwei, pøl
bilamig balain gømøwein gøn; kaguende Tiuswei tørguegwalmabiibe
tru ciudawan kebiløben, tru ciudayu pilab pasrabiibe Ubisha-unø
gøn. 24 Inchen misaamera purø nørrø pønrrabelø tru kaigyugurri
wesrailøbe tru ciudawei tøryu amøñiben, pirau reymerabe nømui
chigurrimbunø purø tabzheelø tøgagúilane srua amba, tranrrun.
25 Kwalømbe chu uraskucha yaskabmerabe kurindø bønrrønrrun.
Kaguende truyube yem misrøbiibe kaanrrun. 26 Misag nørrø
pønrrabelø nømui chigurrimbunø purø tabzheelø tøgagúigwanba,
maya nuguen tab indigwanba ciudayumay srua amrrunrrun.
27 Truyube chishig kømíig kaiba, katø ashikken gønrrabgaig
marøbeløba, katø isapteeløbabe managuen kebamrraamøn. Truyu
kebambuppe, tru Ubisha-unai libroyu managatig øsig purrønrrabelai
munchimeran pørig tøgartøwei kebamrrun.

22 1 Incha ángelbe kan nu bi chishchig, tru øsig kømig tranøb
piwan nan eshkabig køn. Truibe tørguegwalmabzhig
kan bigriu lataig, tru Tiusweimba, Ubisha-unaimba wamisra
karub wainukkurri webarrubig køn. 2 Tru ciuda tøbøtagwan mas
lendiig llirainuube, tru nu bi mendabe øsig kømigwan tranøb tusr
ambumay imay pinøgasrøbig pasrabig køn, truibe mamimera peg,
peezhig doce nigabig køn, pølmørig, pølmørig lurramig. Inchen
tru tusryu ishiimerabe misag nørrø pønrrabelai kwanrrømeran
tamaramigweyasig købig køn. 3 Tru ciudayube Tius kaig nebui
warønrrun dainamig kaanrrun. Inchen Tiusweimba, Ubisha-
unaimba wamisra karub waibe tru ciudayu pasrøben, nuiwan
marøb melabeløbe truyu køriibala tabig waminchun. 4 Malaugue
nun ashib, nui munchiwan nømui kappalømerayu pørig tøgagøb
inchun. 5 Truyube yandø yem misrtrabig kawei, truyube tør
gønrrai piløgamig palain gømøwei, nøsig pilam balain gømøweim
burrønrrun. Kaguende Tius Señorbe nømune nø bilønrrun. Inchen
nømbe managatig ashib karub purrønrrun.

Cristo arrumibe lutau gøn

6 Angelbe katø nan trenchibig køn:
—I wamindiiløbe maig taibe treeg køb, katø ciertonig køb gøn
cha. Señor, tru nø maig karuigwan eshkabelan nø maig tamigwan
isungarub pasrab Tiusbe, nui ángelwan ørin gøn cha, tru petø
chigøben pureb attrabigwan nuiwan marøb melabelan eshkanrrai.—
7 "¡Au! Nabe petø arrumønrrun dan. Chi pureb attrabigwan i
libroyu pøriilan møra marøbigweimbe mayanguen tab gúig køn"
dan.
8 Iigwan ashib, mørøb inchibiibe, Juan, na gur. Incha yandø tru
chab ashib, chab mørabe, tru ángel nan kenamarøbigwei merrab
nun køriibala tabig waminchab tømbønsrøb sralene, 9 nøbe nane
trenchiptinchibig køn:
—¡Øyeeg marmøta! cha. Nagucha Tiuswei marøb megabiitøwein
gur cha, ñiba, ñui nuneløw, tru Tius maig karuigwan eshkabeløba,
katø mayeelø i libroyu wamindiilan møra marøbeløba, truilø
lataitøweingue. ¡Tiuswane køriibala tabig waminchi!— chibig køn.
10 Inchabe katø nane trenchibig køn:
—Chi pureb attrabigwan i kilgayu wamindig pønrrabelane
kasrøppa, esegamøta cha. Kaguende tru treeg nebunrrabiibe yandø

lutau basran cha. 11 Sølgandø tabig marmíibe, trube, katøgucha
treegwan ka marøb uñ cha. Trømbøig ashikken gønrrabgaig
marøbiibe, trube, katøgucha treeg ka marøb uñ cha. Inchen sølgandø
tabig marøbig kuabe, trube, katøgucha treeg marøbig marøb uñ cha.
Inchen Tiusweyasiitø tarømarig kuabe, treetø pasrabig basrau— cha.
12 "Au, na, Jesúsbe, petø arrumønrrun cha, nøm møitøgucha
maig marig køben, truburø na tranamig tøgagúigwan trannrrab
srua. 13 Nabe Aba, Zetaba lataig, Srøsriiba, Srabeiba, katø
Pølbasrøbiiba, Patsabiiba, truibe na gur cha.
14 'Mayanguen tab gúilø gøn, nømui keilan tsarøbeløbe, tru øsig
kømig tranøb tusryuigwan mu merønrraingaig mamig tøgagøb,
tru ciudayu yaskabmerawan kebambub indamig. 15 Trune tru
wera lataig inchibeløba, trømbø marøb piimabeløba, møgueløba,
ishumburba trømbøig marøbeløba, kweechipteeløba, chiwangøben
kan tius kui lataig inchibeløba, mutøgucha isa wamindamigwane
larrø chullelø ke chi tabig kui lataig isa waminchibeløba, iiløbe
wambig kørrømisrtrun.
16 'Na, Jesúsbe, nai ángelwan iigwan ñimun eshkanrrai ørar tru
iglesiamerayasig. David kønrrai tru srøl namerrig pasrabig kua,
katø nabe Davidweinukkurrindøwei larrøbicha arrubig kur, tru
løtsø tør-rram uras tørguegwalmab estrella."
17 Inchen Espíritu Santoba, Ubisha-unai Sraimbabe: "¡Amø!"
tan. Iigwan mørøbikkucha: "¡Amø!" chi. Inchen møikkøben
pimulgwaibe, amø. Katø møikkøben mutchappe, tru øsig kømig
tranøb piwan, ka yandø ketig, muchi.
18 Maig pub attrabigwan i libroyu pørigwan wamindi
mørøbelane mundøgucha, isuptø martrai, nabe eshkar: Møikkøben
iilan ka yandø nemarøbigwane chine kaig nebub amrrunrrabigwan
nune Tiusbe nemartrun tru i libroyu pørig pønrrabelan. 19 Katø
møikkøben i libroyu maig pub attrabigwan wamindiilan
kerrabigwane tru øsig kømigwan tranøb tusrwanba, tru Tius
nuindø tarømari ciudawanba, Tiusbe nungucha kerranrrun, i
libroyu truilaimburab chi pørig pønrrabigwan.
20 Iilan maig kønrrabigwan waminchib eshkabiibe trendan:
"Arrumø gømø, nabe petø arrumønrrun" cha.
Treeg kønrrun. Amø bøs, Señor Jesús.
21 Namui Señor Jesucristoi tru ka yandø tab indiibe mayeeløba
pasrønrrun. Treeg kønrrun.

El Apocalipsis 22.16

Palabras Claves

Adopción

Adopción kan menda unan trag nusrkai lataig konrrai maramig

Ro 8.14-17, 19, 23, 29; 9.4
2 Co 5.17
Gá 4.1-7
1 Jn 3.2

Adulterio

mendaiba trømbøig marøb itøluløb

(Ex 20.14)
(Pr 22.16-19; 7.1-17)
Mt 5.28
Jn 8.3-11
Ro 7.3
1 Co 5.1-2; 6.9-10
Gá 5.19
He 13.4

Amigos, amistades

trendø asiilø linchibelø; lata tab lindiyabellø

(Pr 18.24)
Jn 13.35; 15.13-15
2 Co 6.14
Gá 6.1,10
Stg 4.4

Amor

manrraugurri undag tøga; katoganweimburab tab kønrrai marøb

Jn 3.16
Ro 5.8
Ef 2.4-5
1 Jn 4.8-10
Mt 22.37-38
1 Jn 5.3
Mt 5.44; 22.39
Mr 9.38-41
Jn 13.35; 15.12, 17
1 Co 13.1-13
1 Jn 2.9-11; 3.14; 4.7-11, 20-21

Angeles

Tius nø chi karuben marøb pønrrønrrai nø mara pønsraig srømbalasreelø

Mt 1.20; 2.13,19-20; 4.11; 25.31
Mr 12.25
Le 22.43
Hch 5.19; 12.7-10
He 1.4, 14; 13.2
Ap 5.11; 7.11; 8.2-13

Armadura espiritual

Tiusweimburabeløyu Tiusweimburabeløtøga kwayab tøga pønrraig

2 Co 10.3-5
Ef 6.10-18

Bienaventuranzas

chine maya nuguen tab købig, kasrag købig

Mt 5.3-12
Lc 6.20-23

Brujerías
kebashøbig kwaiman-dzigweimburabelan mariilø
(Ex 22.18) Is 47.9, 12)
(Jr 27.9) (Mal 3.5)
Hch 8.9-25; 13.6-11 Gá 5.19-20
Ap 9.21; 18.23; 21.8, 15

Cielo
Tius nø waisrø
(Gn 1.1,8) Mt 5.12,34
Jn 14.2-3; 17.24
Col 3.1 Ap 4.1-11; 21.9-22.5

Comunión cristiana
Tiuswei ureemera køppe, kanguelarrøtø kandø isua pønrrab
(SaI 122.1) Mt 18.20
Hch 2.42,46 1 Co 1.10; 14.26
He 10.24-25; 13.1

Conducta del cristiano
Tiuswei ureemerabe mandø amønamig
Mt 5.38-48; 7.12 Ro 12.9-21; 13.8
1 Co 10.24 Ef 4.25-5.2
Fil 2.3-5 Col 2.6-7; 33.17
1 Ts 5.12-22 1 Ti 4.12
He 12.14-17; 13.1-9, 15-17 1 Pe 2.1-16

Confesión de pecados
kaig mariilan Tiuswan 'øyeeg, øyeeg marer' cha eshkab
(Sal 32.5; 51.1-19; 66.18) (Pr 28.13)
Ro 10.9 2 Co 7.9-10
Stg 5.16 1 Jn 1.8-9

Confianza en Dios
Tiusbe ashchaitamab, ke nundø isua pasrab
(Sal 27.1) Fil 1.6 He 4.16; 10.35
l Jn 5.14

Consuelo
chigøben puig isuig me1øwa, tab kui pønrramigwan tøgagøb
(Sal 23) (Lm 3.19-25)
Mt 5.4; 11.28-30 Jn 14.16-18, 26
Ro 15.4 2 Co 1.4
Fil 2.1-2 1 Ts 4.18
2 Ts 2.16-17

Cosas dudosas
chiwan køben tabig køh, kabe tabig kømøh, chindermab isua pasraig
Ro 14.1-23
1 Co 8.9-13; 10.23-24, 31
Col 3.2,17
1 Ts 5.22 l Jn 2.15-17

Crecimiento espiritual
Tiusweim-burabeløyu nebua ashib, nurab ib
Ef 3.16-19
Col 1.9-11; 2.6-7; 3.16
2 Ti 2.15
He 6.1-3
1 Pe 2.2
2 Pe 1.5-8; 3.18

Cristo, su deidad
Cristobe Tius køn
Mt 26.63-64
Jn 1.1-14, 18; 10.30; 14.9; 17.10; 20.28
Ro 9.5
Col 1.15-19; 2.9
Tit 2.13
He 1.3, 8
1 Jn 5.20

Cristo, su humanidad
Cristobe Tiustø kømøtø, katø nøbe møg misrig køn
Lc 2.1-7
Jn 1.14
Gá 4.4
Fil 2.5-9
He 4.15

Cristo, sus nombres y descripciones
Cristobe katøgan peg, peg munehimera tøgaig køn, munehimørig chi chibig kuigwan eshkabig tøgaig
Mt 1.23; 9.27; 12.18; 27.37
Mr 1.11; 10.17; 12.10; 14.61-62
Lc 1.32, 78; 6.5; 7.34; 9.20; 20.17; 23.2, 35
Jn 1.9, 14, 18, 36, 41; 3.2, 29; 4.19,25-26; 6.35, 51; 8.58; 9.5,17; 10.7, 9, 11; 11.25; 12.13; 4.6; 15.1; 20.16, 28
Hch 3.14-15; 4.27; 5.31; 7.56; 9.22; 10.36, 42; 13.47
Ro 1.4; 3.25; 8.29; 9.5, 23-24; 10.12; 11.26
1 Co 11.24; 2.8; 15.23, 45-47
2 Co 4.4; 9.15
Ef 1.6, 22; 2.14
Col 1.13-20, 27; 2.9-10
1 Ti 2.6
Tit 2.13
He 1.2, 6; 2.10; 3.1; 4.14; 5.6; 6.19-20; 12.2, 24; 13.20
1 Pe 2.4, 6, 22, 25; 5.4
2 Pe 1.19
1 Jn 1.1; 2.1; 5.20
Ap 1.4-5; 3.14; 5.5; 13.8; 19.11, 13,15; 21.6; 22.13,16

Criticar, hablar mal de, acusar
mungøben ‘øyeeg køn’ chib, ‘øyeeg kalø marøptiig køn’ waminchib
Lc 6.37
Jn 8.1-11
1 Co 6.1-8
Ef 4.31
Tit 3.1-2
Stg 33.5-12
3 Jn 9-10

Cuentas rendidas a Dios
chine, chine mariilan Tiuswan Sørømø, eshkab
Mt 25.14-30 Lc 12.42-48
Ro 2.1-29; 14.10-12 2 Co 5.10
He 4.13
Cuidados por Dios
Tiusbe nuyelan elachimø, ashib pasrabig køn
(SaI 23.1-6; 34.10; 37.4-5) Mt 6.33
Jn 10.9, 11,14-15,27-28 2 Co 4.8-10; 9.8
Fil 4.19 1 Pe 1.5; 5.7
Culpa, libres de (ver también Perdon)
kaig marig yandø chigar
(Sal 32.1-2) Ro 8.1-2
2 Co 5.21 Ef 1.7
Col 2.13-14
Demonios (espíritus malos)
kwai-mandziimera
(Lv 17.7) (1 Sa 16.14-23; 18.10-11)
Mt 4.24; 8.28-34; 25.41
Hch 16.16-18; 19.11-12
Ef 6.12 Ap 18.2
Desánimo
chi marøg kømub kullaarabig
(Jos 1.9) (Sal 27.14; 43.5)
Lc 6.20-23 Jn 14.1-3, 27; 16.23
2 Co 4.16 He 13.8
Ap 22.1-5
Día de descanso
kwalamelan kwallmø, isrin kwaløm,
(Gn 2.2-3) (Ex 20.9-11)
(Dt 5.12-15) Mt 12.1-12
Lc 13.10-16; 14.1-6 Jn 5.9-18
Ro 14.5-6 Col 2.16-17
Diablo
nugwaimandziig, tru Satanás
Mt 12.24; 13.19 Lc 10.17-18
Jn 8.44; 14.30 2 Co 4.4; 11.3, 14
Ef 2.2; 6.12-16 2 Ts 2.8-10
1 Ti 3.6 Stg 4.7 1 Pe 5.8-9
1 Jn 3.8
Ap 12.7-10; 20.1-10
Dieta (ayunar)
Tiuswandø mas lanrrab isua chigucha mamø pureb
Mt 4.2; 66.16-18; 9.14-15 2 Co 6.12-13; 8.8-13; 10.23-26, 31
Col 2.16-17 1 Ti 4.3-5

Disciplina de Dios (ver Juicio (disciplina) de los creyentes)
Tiuswan mørmub kalø maren, Tiusbe nuyelan ølmarøb tamarøbig køn

Discípulo, seguir a Cristo
Cristoi wendautø kusreb mendig uñibig
Mt 10.37-39; 16.24-26 Le 9.23-26, 57-62
2 Co 5.14-152 Ti 2.1-13

Divorcio
srawan kui, kewan kui kucha, yandø tarømisrøb
Mt 5.31-32; 19.3-12 Mr 10.2-12
Lc 16.18 2 Co 7.10-16

Dominio propio
chigøben ambumay imay srua irramamø tab isua pasrab
Ro 13.14 1 Co 9.24-26; 16.13
Gá 5.22-25 1 Ti 6.11-12
2 Ti 2.3-5

Dones espirituales
Tiusweimburabigu kaimamø, marøbig kønrrai Tius nø keta traniilø
Ro 12.6-8 1 Co 12.4-29
Ef 4.11-13

Enfermedades
kwanrrømera
(Sal 41.3; 103.9)
Mt 4.23 Mr 16.17-18
Jn 9.2-3; 11.4 Stg 5.13-1

Esperanza
Tiuskurri chiwan køben ke trunundø isua muniirab
(Jr 17.5-8)
Jn 20.29 Hch 23.6; 26.6-8
Ro 5.3-5; 8.22-25; 12.12; 15.4 1 Co 13.13; 15.19
Col 1.23 2 Ts 2.16
Tit 1.1-2; 2.12-13 He 6.18-19; 7.19
1 Pe 1.3-4 1 Jn 3.3

Espíritu Santo
Tiuswei Espíritu Santo
(Gn 1.1-3, 26) (Is 48.16)
Jn 14.16-17,26; 15.26; 16.7-8, 13-14
Hch 1.4-5, 8; 2.4; 15.28; 16.6
Ro 8.2, 9, 11, 16, 26
1 Co 2.12; 3.16; 6.19; 12.1-31
2 Co 13.14
Gá 4.6; 5.16-17, 22-23
Ef 1.13-14; 4.30; 5.18
1 Ts 5.19
1 Pe 1.2 1 Jn 2.26-27

Esposos, esposas, familia

kan møømisaaba, ishuumisaaba kasharawar, nui ureebañau

(Gn 18.19) (Ex 20.12)

(Dt 6.6-9)

(Pr 12.4; 22.6-15; 29.15; 31.10-31)

1 Co 7.3-5 Ef 5.22-24, 25-32; 6.1-3

Col 3.18-20 1 Ti 3.11

Tit 2.3-5 1 Pe 3.1-7

Fe

isubigwan Jesucristoinug pasra pønrraig

(Hab 2.4)

Ro 33.28-29; 4.2-5; 5.1; 10.17 Gá 3.1-14

Ef 2.8-10 He 11.1-40

Stg 1.3-6; 2.14-26

Frutos del Espíritu

Espíritu Santoi-*nukkurri chigøben tabig arrubig Criston kørebigweinug kenamisrøb*

Mt 3.8-10; 7.16-20; 12.33; 13.8, 23

Ro 7.4 2 Co 9.10

Gá 5.22-23 Ef 2.10; 5.9

Col 1.3-8 Stg 3.17-18

Gran Comisión

pirau chutøgucha Criston eshkab kusrenanøb, misaameran piu ulsrøb, nui mendig amøñibelø kønrrai marøb

Mt 28.19-20 Mr 16.15-16

Lc 24.47-48 Jn 20.21

Hch 1.8

Hijos de Dios (ver Adopción y Salvación)

Tiuswei ureemera

Hombre Viejo (ver Naturaleza Vieja)

kaigwan tøga kal-laig kaig marøb pasrabig

Humildad

chu uragucha tammayig, ka isaba inchimíig

Heh 20.19 Ro 12.3

Fil 2.3-10 Stg 4.6, 10

1 Pe 5.5-6

Iglesia, cuerpo de Cristo

Tius wami misaamera Criston kørebelø nui asr køb lataig køn

Mt I6.18-19

1 Co 1.10; 12.12-31

Ef 1.22-23; 4.11-16; 5.22-32

Col 1.24 He 10.24-25

1 Pe 2.4-10

Infierno
managuen kwamø nagu mumayguen kømuig møra melaisrø
Mt 5.22; 13.41-42,47-50; 18.8-9; 22.13; 25.41, 45-46
Mr 9.48
Lc 16.23-26
Ap 20.14-15

Inmundicia, impureza
chigøben trømbøig køsøngønrraptiig mariilø
Mt 15.11, 17-20
Mr 7.15, 18-23
Jn 9.16; 18.28
Hch 10.14, 28
Ro 1.28-32; 14.14
2 Co 6.17
Ef 5.5
Tit 1.15
Stg 3.6
Jud 8
Ap 3.22; 21.27

Inspiración de las Escrituras (ver Palabra de Dios)
Tiuswei wamwane Tius øyamay chinrrai isungaruben treeg pøriilø køn

Juicio de los incrédulos
Señor Jesueriston køremeelan møra pønrrønrrai chu pønsrailø kømig
Mt 13.37-42; 25.41-46
2 Ts 1.7-9
Ap 20.11-15

Juicio (disciplina) de los creyentes
Criston kørebelø Tiuswan mørmub kalø marene, tru nømdø kalø amønaigwan ølmarøb nøbe murba tranøb mørøsrkøbig køn
1 Co 11.31-32
2 Ti 3.16-17
He 12.5-11
Ap 3.19

Juicio y premios de los creyentes
Señor Jesucriston kørebeløbe maig kønrrabigwan asha mariilø kua, nømui ketig utamigwan utab
Mt 6.2-4; 25.14-30, 34
Lc 6.22-23; 19.11-27
Ro 14.10-12
1 Co 3.9-15
2 Co 5.10
1 Ti 4.8

Juzgar a otros y a sí mismo
katøganelan maig kønrrabigwan asha marøb, katø naasiitøwei tabig søl pasrabraitashchab isua ashib
Mt 7.1-5
Lc 6.37
Ro 2.1-3; 14.1-13
Stg 4.11-12

Libertad cristiana
Tiuswei ureemera køppe, kaig maramigu srua ambiilø kømumig
Jn 8.31-36
Ro 6.6-7, 17-22; 7.6; 8.1-4
Gá 5.1,13-14

Liderazgo cristiana

Criston kan ashibig Tiuswei chi maramelan iglesiayu pera marøb pasrabig

Mt 5.16; 16.18
Jn 10.1-18
Hch 6.1-6
1 Ti 3.1-7; 5.1, 17-19
Tit 1.6-10
Stg 5.14
1Pe 5.1-4

Maestros falsos; profetas falsos

isa, peemaytø kusrenanøbelø; Tius maig karuigwan eshkabelø ker chibendø, isapteelø

(Is 5.20)
Mt. 23.1-36; 24.11-24
1 Ti 4.1-5
Tit 1.10-16
2 Pe 2.1-22

Matrimonio (ver Sexo y matrimonio; también Esposos, esposas y familia)

møømisaaba, ishuumisaaba Tiuswei merrappa, misaamerai merrappa keeba, sraimbatø pønrramigwan isua pønrramisrøb

Muerte

øsig kømig yu pirau patsab

(Sal 116.15)
Lc 23.43
Jn 14.1-3
Ro 14.8
1 Co 5.1, 6-8
Fil 1.21-23
1 Ts 4.13-18; 5.9-10
2 Ti 4.7-8
He 9.27
Ap 20.4-6,11-15; 21.4

Mundo (la relación del cristiano al mundo)

Criston ashibiibe yu pirau nun ashmø misaaba mandø pasramig

Mt 5.13-16
Jn 15.18-21; 16-33; 17.14-18
Ro 12.1-2
2 Co 6.14-18
Gá 6.14
2 Ti 2.4
Tit 2.12
Stg 1.27; 4.4

Naturaleza vieja; naturaleza nueva

tru kaigwan trendø tøga kal-Iaig køllig pasrabiiba; Criston nebua asha, srøig kal-Iawa pasraiba

Ro 6.1-23; 7.1-25
2 C0 5.17
Gá 2.20; 5.16
Ef 4.22-24
Col 3.1-10

Nuevo pacto

Tius misagweyasig katøgan acuerdø srøig øyeeg martrab cha, mara pasrig

(Jr 31.31-34)
Mt 26.28
Mr 14.24
Lc 22.20
1 Co 11.25
2 Co 3.5-6
He 7.18-22; 8.6-13; 9.11-28; 13.20

Obediencia

Tius nø chi martrai karua pønsrailan møra marøb

(Dt 10.12-13; 26.16) (1 Sa 15.22)
(Sal 40.8) (Pr 4.13-15)
Mt 7.24.27 Lc 8.15
Jn 14.15, 21 Ro 6.16-18
Gá 2.20 Ef 6.1
2 Ti 3.16 Tit 3.1
Stg 4.17 1 Pe 1.14-15

Ofrendas, generosidad

Tiusweyasig keta tranøppe, mera kømø, kettrab isua ketøb

(1 Cr 29.9) (Pr 3.9-10; 19.17)
(Mal 3.10)
Mt 5.42 Lc 6.38
1 Co 16.1-4 2 Co 8.10-15; 9.1-15

Oración

Tiusba waminchib

(Sal 34.4, 6; 66.18-19; 145.18) (Jr 33.3)
Mt 7.7-11; 9.37-38; 21.22 Mr 11.24-25
Lc 18.1-8, 9-14 Jn 14.13-14; 15.7; 16.23-24
Ro 10.9-13 Ef 5.20; 6.18
Fil 4.6-7 1 Ts 5.17-18
1 Ti 2.1-3, 8 He 4.16; 11.6; 13.15
Stg 11.5; 4.3; 5.14-20 1 Pe 3.7
1 Jn 1.9; 5.14-15

Paciencia (ver también Perseverancia)

chu uraskucha tammay megabig megab

Ro 15.4 Gá 6.9
He 12.1 Stg 1.3
1 Pe 2.19-20

Padre Nuestro

Cristo nui pera uniilan Tius tru namui Møskaimba wamindamigwan kusrenanig

Mt 6.9-15 Lc 11.2-4

Palabra de Dios

Tiuswei wamwan maya misagwei pørig

(Sal 19.7-11; 119.9-11) Mt 24.35
Jn 5.39 Hch 20.32
2 Ti 3.15-17 He 4.12
1 Pe 2.2 2 Pe 1.19-21

Pecado

kaig marig pasrabig

(Pr 6.16-19) (Is 53.6; 59.2-3)
Mt 5.21-48; 15.11, 16-20 Jn 8.34
Ro 3.23; 5.12; 6.16, 23; 14.23 Stg 1.15; 4.17

Perdon

kaig mariilan ulø payamik-kaig, yandø pesannaig

(Sal 32.5; 51.1-19; 103.3, 12)	(Pr 28.13)
(Is 1.18)	Mt 6.12, 14-15; 18.15-35
Mr 11.25-26	Lc 17.3-4
Hch 3.19	Ef 1.7; 4.32
Col 1.13-14; 3.13	1 Jn 1.8-10

Persecución (ver también Sufrimiento)

Criston kuikkurri chigøben kaig marinab melab

Mt 5.10-12; 10.22	Hch 5.41
Ro 8.17-18; 12.17-21	2 Ti 3.12
He 11.36-40	Stg 1.2-4
1 Pe 2.19-21; 3.9-16	

Perseverancia (ver también Paciencia)

Tiusweimburabeløyu chigúingueha tarømisrmø, melabig melab

Mt 10.22; 24.13	Mr 4.16-17
Jn 8.31	Ro 2.7; 12.12
1 Co 15.58	Gá 6.9
Col 1.23	2 Ti 2.3
2 Ts 3.13	He 3.6,14

Preocupación

chiwangøben ke kan chinchaptø inchib isub

Mt 6.31-34	Fil 4.6-9, 19
2 Ts 3.3	1 Pe 5.7

Privilegios y bendiciones gozados por lo creyentes

Criston kørebelø kømibe chine tabig truba maramig, katø Tiusweinukkurri tabig arrubigwan utamig arrub

Jn 17.2-3	Hch 5.41
Ro 5.1-5, 8-11; 8.15-17, 32, 37-39	1 Co 6.11
Ef 1.3-14	He 2.10-18; 7.22-28
Stg 2.5	1 Pe 1.3-5
2 Pe 1.4	

Profecías cumplidas por Cristo

Cristoimburab chitø nebunrrabelø kuigwan manasrøwei eshkawa pønsrailø Cristo nø arruben kerrigu nun treeg nebuig køn

(Is 7.14)	Mt 1.23
(Mi 5.2)	Mt 2.6
(Sal 2.7)	Mt 3.17
(Is 35.5-6)	Mt 9.35; 11.5
(Sal 78.2)	Mt 13.34
(Zac 11.12)	Mt 26.15
(Is 50.6)	Mt 26.67
(Zac 11.13b)	Mt 27.5a
(Is 53.7)	Mt 27.12-14
(Is 53.5)	Mt 27.26

(Sal 69.21) Mt 27.34
(Sal 109.25) Mt 27.39
(Am 8.9) Mt 27.45
(Sal 22.1) Mt 27.46
(Is 53.9) Mt 27.57-60
(Zac 13.7) Mr 14.50
(Sal 22.16) Mr 15.19-20, 24
(Sal 31.5) Lc 23.46
(Sal 38.11) Lc 23.49
(Sal 41.9) Jn 6.71
(Sal 22.18) Jn 19.23-24
(Sal 34.20) Jn 19.33
(Zac 12.10) Jn 19.34

Pruebas, dificultades
maig inchibelø køtashchab chigøben puinab chine, chine nebuinab melab (Jøb 1.6-22; 42.12-17)
Ro 8.28
2 Co 4.17-18
1 Ts 3.3-4
He 12.7, 11
Ap 3.19

Pureza, santidad
chigucha chi kaig mariiba lindiimíig, chishchig pønrramig
2 Co 7.1
Fil 2.14-15
1 Ts 4.7; 5.22
1 Ti 5.22
He 12.10, 14-16
Stg 3.17; 4.8
1 Pe 1.14-16
1 Jn 3.3

Regla de Oro
namunma maig paløben, katøganelan treetøwei tab indamig
Mt 7.12
Lc 6.31

Reino de Dios
Tius nø ashib karub pasrainug; Tiusbe nø maig maramigwan marøb pasraig
Mt 6.33; 12.18; 13.24-33, 36-50; 19.12, 23-24; 22.16; 26.29
Mr 4.26-29
Lc 9.62; 17.20-21; 19.11-27; 21.31; 22.16
Jn 3.3,5; 18.36
Hch 1.6; 28.31
Ro 14.17
1 Co 4.20; 6.9-10; 15.20, 24-26
Gá 5.21
Ef 5.5
Col 1.13
He 12.28
Stg 2.5
2 Pe 1.10-11
Ap 11.15; 12.10

Responsabilidad del cristiano
Cristoi misaamerabe nø maig amøñinrrain køben, treeg amøñib (Lv 19.32)
Mt 5.13-16; 28.18-20
Mr 5.19; 16.15
Lc 3.10-14; 24.47-48
Hch 1.8
Ro 1.16; 10.13-14
2 Co 5.18-20

Gá 6.1-5
Col 4.1
1 Jn 3.17-18
Ro 13.1-7
Col 3.22
1 Ti 2.1-3
1 Pe 2.13-17; 3.15

Resurrección

kwabelø katøle øsiirawa kurramig
Mt 22.30
Jn 5.28-29; 11.25-26
1 Co 15.12-32, 35-38, 51-57
Fil 3.20-21
1 Ts 4.13-18
1 Jn 3.1-2

Riquezas, el peligro de las

chigøben nørrø tøgagúigutø kemenda pasramibe kørig kømdiig køn
Mt 6.19-21, 31-33; 13.22
Mr 10.23-31
Lc 12.13-21; 16.9-13
1 Ti 6.3-10, 17-19
Stg 1.9-11
1 Jn 3.17

Sabiduría

chiyutøgucha purø tab isua
(Pr 1.1-4.27; 8.11; 9.10)
Mt 7.24-27; 25.1-13
1 Co 1.17-31; 3.18-23
Ef 5.15
2 Ti 3.14-17
Stg 1.5-8; 18-23

Salvación

Tiusbe Criston kørebelane kaig martrai maramburab marøb pasrabigwei taskugurrimba, katø møra melønrrai marøbigweinukkurrimba wesrubig køn
(1s 55.6-7; 64.6-7)
Jn 1.12; 3.1-17; 5.24; 6.37; 10.27-30
Hch 4.7-12
Ro 3.10, 23; 5.6-12; 6.23; 8.15-16,31-39; 10.9-13
2 Co 1.21-22
Ef 1.45; 2.8-10
1 Ti 1.12
Tit 3.3-7
1 Pe 1.5, 21-23
1 Jn 1.10; 5.11-13

Santificación, santificado, santo

kaiyugurri wesraig, chishig tabigweindø tarømarig
(Ex 19.3-6)
Jn 17.17
Hch 20.32; 26.18
1 Co 1.2; 6.11
Ef 5.26
He 2.11; 10.10, 14, 29; 13.12
Ap 7.9-17

Segunda venida de Cristo

Señor Jesucristo katøle yu piraumay arrumig
Mt 24.3-44
Mr 8.38; 13.24-37
Lc 21.25-36
Jn 14.2-3
Hch 1.11
1 Co 4.5
Fil 4.5
1 Ts 1.9-10; 4.15-18
He 9.28
Stg 5.7-8
2 Pe 3.10-13
1 Jn 3.2
Ap 1.7; 22.12, 17, 20

Señales de los últimos tiempos

srabe kwalømmera lutaurab kui asamig kønrrai mana asiimíig chigøben kønrrabig

(Dn 9.27; 11.31)

Mt 24.3-44
Lc 17.22-37; 21.5-36
2 Ts 2.1-12
1 Ti 4.1-3
2 Ti 3.1-5; 4.3-4
2 Pe 3.3-13

Sexo y matrimonio

kasharawarmera nømui sraløba, nømui keløba mandø kømig

(Gn 2.20-24)

Mt 5.27-28, 31-32
1 Co 7.1-17, 25-40
Ef 5.22-33
Col 3.18-19
1 Ts 4.3-8
He 13.4
1 Pe 3.1-7

Soledad

Tiusbe managuen nuyelane elachimíig køn

(Sal 23; 27.10; 91.9-11)
(Is 41.10)
Mt 28.20b
Jn 14.16-17
He 2.11; 13.5b-6

Sufrimiento

Cristogurri chigøben isumdiig nebuinab

Ro 8.18
2 Co 1.3-7
Fil 1.29; 3.10
2 Ti 2.11-13
1 Pe 1.3-9; 2.19-21; 4.12-16; 5.8-10

Sumisión a Cristo

Cristo nø maig chiben, treeg megamig

Lc 6.46-49
Ro 6.12-16; 12.1-2
1 Co 6.19-20
2 Co 5.15
Fil 2.9-11

Temor

Tiusbe nuyelane chiyugøben kørig kui inchimønrrai purugubig køn

(Sal 27.1-2; 34.1-4; 56.11)

(Pr 33.25-26)

Jn 14.27
Fil 4.13, 19
2 Ti 1.7
1 Pe 3.13-14
1 Jn 4.18

Tentación

chiyugøben kaigyu kebenøsrkønrraindinab

Mt 4.1-11; 26-41
Jn 16.33
Ro 14.13
1 Co 10.12-13
Gá 6.1-2
Ef 6.10-18
He 2.18; 4.15-16
Stg 1.2-4, 12-15; 4-7
1 Pe 55.8-9
2 Pe 2.9
1 Jn 4.4
Jud 24-25

Tristeza (ver también Desánimo y Desilusión)
isuin pasramig
Mt 11.28-30
Jn 16.20-22
2 Co 1.3-5; 4.16-18; 6.10
1 Ts 4.13-14
Ap 21.4

Unidad cristiana
Cristoi misaamera køppe, kanguelarrøtø tabig lincha pønrrab
(Sal 133.1-3)
Jn 13.34; 17.11, 20-23
Ro 12.10
1 Co 1.10,13; 10.16-17
Ef 4.2-6, 31
Fil 2.1-4
1 Jn 1.3, 7

Victoria
chiyugøbcn kanawa webarrua pasrab
Ro 8.35-39
1 Co 15.55-57
2 Co 2.14
1 Jn 4.4; 5.4
Ap 2.7, 11, 17, 26; 3.5, 12, 21; 12.11

Vida cristiana (ver también Conducta del cristiano)
Cristo nø maig kusrenaniilan unamig
(Sal 119.9-11)
Jn 15.4, 7, 10
2 Co 5.17
Gá 2.20
Col 2.6-7
1 Pe 2.2
1 Jn 5-7

Virgen María
Señor Jesucristoi usri
(Is 7.14)
Mt 1.18-20; 2.11; 12.46-50
Mr 6.3
Lc 1.26-56; 2.1-51; 8.19
Jn 2.1-5; 19.25-27
Hch 1.14

Voluntad de Dios
Tius maig martrain kuig
(Pr 3.5-6)
Ro 12.1-2
Ef 5.15-17; 6.6
1 Ts 4.3-8; 5.18
1 Pe 2.13-15
2 Pe 3.9
1 Jn 2.17